༄༅། །ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་ཁག་གི་གཞི་རྩའི་ཤེས་ཡོན་མཛུབ་མོ་རི་སྟོན།

དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གསུང།

Printed and donated for free distribution by
The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation
11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.
Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415
Email: overseas@budaedu.org
Website:http://www.budaedu.org
This book is strictly for free distribution, it is not for sale.
ཕྱག་དེ་འདི་ཚོར་སྤྲིན་དུ་འབུལ་རྒྱུ་ལས། ཚོང་བསྒྲུར་མི་ཚོག་པ་དགོངས་འཇགས་ཞུ།

ཕ་མཁས་དབང་དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་མཆོག

།མཁས་དབང་དེང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་མཆོག

V

དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས།

དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་མཁས་དབང་གྲགས་ཅན་དུང་དཀར་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་མཆོག་ནི་
རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་ཡོས་ལོ་སྟེ་ཕྱི་ལོ༡༩༢༧ལོར་དགེ་མཚན་གྱི་ལྟས་དུ་མ་དང་བཅས་བོད་ལྗོངས་ཀོང་པོ་ཉིང་ཁྲི་ས་ཁུལ་ཉིང་ཁྲི་རྫོང་ཁོངས་ཇོ་མོ་ཤང་དུ་ཡབ་ཚེ་དབང་དང་།ཡུམ་བཀྲ་ཤིས་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་བལྟམས་ཤིང༌མཚན་ལ་ཟླ་བ་ཞེས་གསོལ།དེ་ནས་རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཕ་བོང་ཁ་པ་བདེ་ཆེན་སྙིང་པོས་ཆོས་མིང་བློ་བཟང་སྐལ་ལྡན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གནང་།ཤིང་ཁྱི༌ཕྱི་ལོ་༡༩༣༤ལོར་དགུང་གྲངས་ལྔ་ལ་ཕེབས་སྐབས་༸གོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་༸རྒྱལ་བ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གིས་དུང་དཀར་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད་ཐོག་ལོ་ཤས་རིང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་གཟིགས་སྐྱོང་འོག་སྦྱོར་ཀློག་དང་ནང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་ཉུང་ཤས་སློབ་གཉེར་མཛད།ཤིང་ཕག༌ཕྱི་ལོ་༡༩༣༥ལོར་འཁྲུངས་ཡུལ་གཞིས་དགོན་དུ་ཁྲི་སྟོན་མཛད་དེ་སེར་སྨད་ཀོང་པོ་ཁང་ཚན་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ངག་དབང་ཡོན་ཏན་ཀློག་གི་སློབ་དཔོན་ལ་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པ་ཤོག༌གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་དང་། དགོན་པའི་ཚོགས་འདོན་ཡོངས་རྫོགས་ཐུགས་འཛིན་མཛད། མེ་བྱི་ཕྱི་ལོ་༡༩༣༦ལོར་ཀོང་ཡུལ་ནས་གངས་ལྗོངས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་ཐོག་མར་ཕེབས་ཏེ་སེར་སྨད་གྲྭ་ཚང་དུ་སྒྲིག་ཞུགས་ཀྱིས་ཡོངས་འཛིན་གོང་གསལ་དང་། སེར་བྱེས་གཙང་པ་ཁང་ཚན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ངག་དབང་དགེ་འདུན་བསྟེན་ནས་ལོ་བཅུ་ལྷག་རིང་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་སློབ་གཉེར་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་མཛད་དེ་མེ་ཁྱི༌ཕྱི་ལོ་༡༩༤༦ལོར་ལྷ་ལྡན་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་དམ་བཅའ་བཞེས། དེ་མུར་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་ཏེ་ལྕགས་སྟག་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༠ལོར་སྔགས་རམས་ཨང་གཉིས་པའི་མཚན་གནས་ཐོབ།ཤིང་རྟ༌ཕྱི་ལོ་༡༩༥༤ལོར་ལྷ་ལྡན་སྟོད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་གིས་དགེ་སྐོས་གནང་།དེ་ནས་ཤིང་ལུག་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༥ལོ་བར་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཁག་ལ་སློབ་གཉེར་མཛད་པ༌དང་ཆབས་ཅིག་གོ་སྐབས་ནམ་བྱུང་ལ་༸རྒྱལ་བའི་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་དང་།ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ།དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ལྷུན་གྲུབ་བརྩོན་འགྲུས་སོགས་བླ་མ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་བསྟེན་ནས་ཆོས་འབྲེལ་ཞུ་གནང་མཛད་པ་དང་། མཁས་དབང་ཚ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་ནས་སུམ་རྟགས་དང།སྙན་ངག་ཆ་ཚང་གི་སློབ་ཁྲིད་དང་། མཁས་དབང་སྙེ་མོ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་འཕེལ་གྱི་སྐུ་མདུན་ནས་སྐར་རྩིས་སྐོར་ལེའུ་ཁ་ཤས་བཅས་གསན་བཞེས་མཛད།བོད་ལ་དུས་འགྱུར་མི་བཟད་པ་བྱུང་རྗེས་ཀྱི་མེ་སྤྲེལ༌ཕྱི་ལོ་༡༩༥༦ལོར་གསར་བརྗེའི་ནང་ཞུགས་ཏེ་དྭགས་ཀོང་ཡན་ལག་ཆོས་ཚོགས་ཀྱི་ཀྲུའུ་རེན་གཞོན་པའི་ཐུགས་འགན་བཞེས།

VI

ས་ཕག་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོར་བོད་ལྗོངས་ནང་བསྟན་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འཛིན་དུ་བསྐོ་གཞག་ཞུས།ལྕགས་བྱི༌ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ལོར་རྒྱ་ནག་པེ་ཅིན་དུ་ཐོག་མ་ཕེབས་འབྱོར་ཐོག་ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་མི་རིགས་སྐད་ཡིག་ཚན་ཁག་ནང་ལོ་དྲུག་རིང་སྔ་ཕྱིར་བོད་ཡིག་ཞིབ་འཇུག་འཛིན་གྲྭ་ཁག་གཉིས་ལ་སུམ་རྟགས་དང་།སྙན་ངགལོ་རྒྱུས།སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་སྐོར་བཅས་སློབ་ཁྲིད་གནང་བ་མ་ཟད།དེའི་རིང་སྙན་ངག་སློབ་དེབ་སྙན་ངག་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཚིག་རྒྱན་རིག་པའི་སྒོ་འབྱེད་རྩོམ་སྒྲིག་དང་།དུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་ཀྱི་མིང་ཚིག་འཚོལ་བསྡུ་དང་གསོག་འཇོག་མཛད་འགོ་ཐོག་མར་བརྩམས།ཤིང་སྦྲུལ་ཕྱི་ལོ་༡༩༦༥ལོར་པེ་ཅིན་ནས་ལྷ་སར་ཕྱིར་ཕེབས་ཏེ་གཞིས་རྩེ་དང་རྒྱལ་རྩེ་བརྒྱུད་དུ་སློབ་གསོ་ཆེན་པོའི་ལས་དོན་རུ་ཁག་ནང་ཕྱག་ལས་ཟླ་ཤས་གནང་།རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་འགོ་ཚུགས་རྗེས་ལོ་ངོ་བརྒྱད༌༡༩༦༦—༡༩༧༣རིང་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་བྱང་ཕྱོགས་གྲོང་ལྷན་གཉིས་པའི་ཁོངས་སུ་ངལ་རྩོལ་བསྒྱུར་བཀོད་ཀྱིས་སྐུ་ངལ་ཤུགས་ཆེ་མྱང་དགོས་བྱུང་།ཤིང་ཡོས༌ཕྱི་ལོ་༡༩༧༥ལོར་གོང་རིམ་གྱི་བཀའ་ལྟར་ཟི་ཁྲོན་ཁྲེན་ཏུར་ཟླ་ཤས་རིང་བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཕྱག་ལས་གནང་བ་དང་།དེ་རྗེས་མེ་སྦྲུལ༌ཕྱི་ལོ་༡༩༧༧ལོ་བར་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་རིག་དངོས་བདག་གཉེར་ཁང་དང་། བོད་ལྗོངས་ཡིག་ཚགས་བདག་གཉེར་ཁང་།བོད་ལྗོངས་གསར་བརྗེ་འགྲེམས་སྟོན་ཁང་།བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སྲིད་གྲོས་བཅས་ལ་དཀར་ཆག་དང་ལོ་རྒྱུས་རྩོམ་སྒྲིག་སོགས་ཀྱི་ལས་རོགས་མཛད།ས་རྟ༌ཕྱི་ལོ་༡༩༧༨ལོ་ནས་ཤིང་གླང༌ཕྱི་ལོ་༡༩༨༥ལོ་བར་ལོ་བརྒྱད་རིང་སླར་ཡང་པེ་ཅིན་ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭར་ཕེབས་ནས་གཙོ་བོ་སློབ་ཁྲིད་དང་།སློབ་དེབ་རྩོམ་འབྲི།ཞོར་ལ་ཟུར་ལྟའི་དཔྱད་ཡིག་སྒྲིག་རྩོམ་བཅས་གནང་ནས་ལྕགས་སྤྲེལ༌ཕྱི་ལོ་༡༩༨༠ལོར་ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་དགེ་རྒན་ཆེན་མོ་གཞོན་པའི་མཚན་གནས་བཞེས་པ་དང་།ཤིང་གླང༌ཕྱི་ལོ་༡༩༨༥ལོར་ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་དགེ་རྒན་ཆེན་མོའི་མཚན་གནས་འབུལ་བཞེས་བསྐྱངས།ལོ་དེར་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་ནས་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ཁང་གི་མཚན་འཛིན་དབུ་འཛིན་དུ་བསྐོ་བཞག་ཞུས། ཤིང་གླང༌ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༥ལོར་པེ་ཅིན་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་ཏེ་བོད་ལྗོངས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོར་ཕྱག་ལས་གནང་།རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ས་འབྲུག༌ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༧ ལོར་ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ལས་འཛིན་སྐུ་གཞོན་པར་བསྐོ་བཞག་བྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་མི་དོན་ལས་ཁུངས་ནས་རྒྱལ་ཁབ་རིམ་པའི་རིགས་གཅིག་མཁས་པའི་མཚན་གནས་ཕུལ།ལྕགས་ལུག༌ཕྱི་ལོ་༡༩༩༠ལོར་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་མཚན་འཛིན་དབུ་འཛིན་གྱི་མཚན་གནས་འབུལ་བཞེས་བསྐྱངས་པ་དང་སྦྲགས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་དེའི་ཞིབ་འཇུག་མི་སྣ་རྣམས་ལ་སྣེ་ཁྲིད་མཛད་དེ་ཀན་སུའུ་དང་།མཚོ་སྔོན།ཟི་ཁྲོན་བཅས་ཀྱི་གནའ་ཤུལ་

VII

གྲགས་ཅན་གཙོ་གྲས་ཁག་གཅིག་ལ་དུས་ཡུན་ཟླ་བ་གསུམ་ཙམ་རིང་རྟོག་ཞིབ་དང་སྦྲགས་ས་གནས་དངོས་སུ་སློབ་ཁྲིད་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས།དམ་པ་གང་ཉིད་ཀྱིས་བོད་རིག་པའི་མཁས་པའི་ཁྱུ་མཆོག་ཅིག་གི་ངོས་ནས་སྔ་རྗེས་སུ་འཇར་མན་དང་།ནོར་ཝེ།ཨི་ཊ་ལི།ཨའོ་སི་ཀྲོ་ལི་ཡ།ཧྥ་རན་སི།དབྱིན་ལན་སོགས་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ལ་སློབ་ཁྲིད་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་རིག་པའི་ཞིབ་དཔྱད་ཚོགས་འདུར་ཐེངས་མང་ཕེབས་ཏེ་ཕུལ་བྱུང་གི་དཔྱད་རྩོམ་དུ་མ་སྒྲོགས་སྦྱང་མཛད་པ་དང་སྦྲགས་རྒྱལ་ནང་གི་བོད་རིག་པའི་ཐད་ཀྱི་འཕེལ་ཚུལ་ངོ་སྤྲོད་མཛད།མཐར་མེ་བྱི༌ཕྱི་ལོ་༡༩༩༦ལོར་བོད་ལྗོངས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ནས་རྒས་ཡོལ་འབུལ་བཞེས་ཐོགདགུང་གྲངས་བདུན་ཅུར་ཕེབས་པ་མེ་གླང༌ཕྱི་ལོ་༡༩༩༧ལོའི་ཕྱི་ཟླ་༧ཚེས་༢༢བོད་ཟླ་༥ཕྱི་མའི་ཚེས་༡༨ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་༡༡ཐོག་ཨ་རིའི་གྲོང་ཁྱེར་ལོ་སན་ཅི་རུ་གཟིམ་ཁྲི་མཐའ་ཅན་དུ་གྱུར།
དམ་པ་འདི་ཉིད་སྐུ་འཚོ་བཞུགས་སྐབས་ད་དུང་ཀྲུང་གོ་ནང་བསྟན་མཐུན་ཚོགས་བོད་ལྗོངས་ཡན་
ལག་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ལས་འཛིན་དང་།ཀྲུང་གོ་ནང་བསྟན་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འཛིན།བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ། རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་རིག་པ་སློབ་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འཛིན།རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་སྐབས་དྲུག་པ་དང་།བདུན་པ།བརྒྱད་པ་བཅས་ཀྱི་ཨུ་ཡོན།སྲིད་གྲོས་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སྐབས་བཞི་པའི་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་བཅས་གནང་བ་མ་ཟད།ཀྲུང་གོ་རྒྱལ་ཡོངས་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་པ་དང་།ཀྲུང་གོ་འཛམ་གླིང་ཆོས་ལུགས་ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་པ།ཀྲུང་གོ་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་གནའ་རབས་སྐད་ཡིག་ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་པ་སོགས་ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་སྒྲིག་ཁོངས་སུ་ཡོད། དམ་པ་འདི་ཉིད་འཛམ་གླིང་ཐོག་ཀུན་གྱིས་ཁས་ལེན་དང་གུས་བཀུར་ཞུ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བོད་རིགས་པའི་མཁས་དབང་གྲགས་ཅན་ཞིག་གི་ངོས་ནས་འཛམ་གླིང་གི་གྲགས་ཅན་མི་སྣའི་མཚན་དེབ་ཆེན་མོའི་ནང་ལའང་འཁོད་ཡོད་ལ། སྔ་རྗེས་སུ་ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་དང་བོད་ལྗོངས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་དགེ་རྒན་གནང་ནས་ལོ་ངོ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་རིང་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་དུ་བོད་རིག་པའི་ཆེད་ལས་མི་སྣ་ཧ་ཅང་འབོར་ཆེ་གསོ་སྐྱོང་གནང་བ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་སློབ་གསོ་དང་རིག་གནས་བྱ་གཞག་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་དང་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུའི་ཐད་ལེགས་སྐྱེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཕུལ་གནང་ཡོད། དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་རྩོད་སྒྲུབ་དངོས་གཙོ་རིང་ལུགས་དང་ལོ་རྒྱུས་དངོས་གཙོ་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་བྱེད་ཐབས་བེད་སྤྱོད་ཧུར་ཐག་མཛད་དེ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་རིག་གནས་ལ་དབྱེ་ཞིབ་དང་ཞིབ་འཇུག་གནང་ནས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ཞིབ་དང་།གདེང་འཇོགརྒྱུན་འཛིན་བཅས་བྱ་རྒྱུའི་ཐད་མིག་དཔེ་བཟང་པོ་ཞིག་བསྟན་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད་མཛད་རྗེས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཞག་ཡོད་དེ། སྐུ་ཚེ་གཅིག་རིང་གསུང་

VIII

རྩོམ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་དུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ་དང་། སྙན་ངག་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཚིག་རྒྱན་རིག་པའི་སྒོ་འབྱེད།བོད་ཀྱི་དཀར་ཆག་རིག་པ༑གྲུབ་མཐའ་སྐོར་གྱི་རྣམ་བཤད།བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་ལམ་ལུགས་སྐོར་བཤད་པ། དཔྱད་རྩོམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། དེབ་ཐེར་དམར་པོའི་གལ་ཆེའི་རིག་འགྲེལ་གནད་བསྡུས།སྐད་ཡིག་དང་སློབ་གསོ།གླེང་གཞི་དང་གསུང་བཤད་བཅས་ཁྱོན་གསུང་པོད་དགུ་ལྷག་ཙམ་བཞུགས་ཤིང་།ལྷག་པར་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་སྐོར་བཤད་པ་དང་།དེབ་ཐེར་དམར་པོའི་མཆན་འགྲེལ་དེ་གཉིས་རྒྱ་ཡིག་དང་དབྱིན་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་ནས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས་ཡོད། སྙན་ངག་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཚིག་རྒྱན་རིག་པའི་སྒོ་འབྱེད་སོགས་དང་།དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་དཀར་ཆག་རིག་པ་དང་།བོད་ཀྱི་སློབ་གསོ་རིག་པའི་འཕེལ་རྒྱས་སྐོར།བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔར་སྐྲུན་སྐོར་གླེང་བ།གནའ་རབས་བོད་ཀྱི་འཇལ་གཤོར་འདེགས་གསུམ་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་སྐོར་ཞེས་པ་སོགས་ཆེད་རྩོམ་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་དག༌ཀྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དང་། བོད་ལྗོངས་ཞིབ་འཇུག་སྦྲང་ཆར་སོགས་རིག་གཞུང་དུས་དེབ་ཐོག་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས་ཡོད།དེ་ཡང་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས།
དུང་དང་འོ་མར་འགྲན་པའི་ལྷག་བསམ་མཐུ།།
དམན་ཡང་དཀར་པོའི་བྱས་འབྲས་ཅུང་ཟད་ཅིག། །
བློ་དང་འདུན་པ་བཟང་བའི་རང་རིགས་ཀུན།།
རྒྱལ་ཁའི་འཕྲིན་བཟང་ལས་དོན་འགྲུབ་ཕྱིར་འབད།།
ཅེས་བསྩལ་བ་ལྟར་སྐུ་ཚེ་གཅིག་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་དགའ་ཞེན་དང་། རང་གི་མི་རིགས་ལ་དགའ་
ཞེན། རང་མི་རིགས་ཀྱི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཤེས་རིག་ལ་དགའ་ཞེན་བཅས་མཛད་དེ་བོད་མི་རིགས་རིག་གནས་དར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏོང་ཕྱིར་ཐུགས་ནུས་ཡོད་རྒུ་འདོན་གནང་མཛད་དེ་རང་རྒྱལ་གྱི་སློབ་གསོ་དང་རིག་གནས་བྱ་གཞག་ཐད་ལེགས་སྐྱེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་འབུལ་གནང་མཛད་པ་མ་ཟད།དུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་ཁོ་ནར་ཡང་སྔ་དུས༌ཕྱི་ལོ་༡༩༦༠ལོ་ནས་མི་ལོ་༣༦ལྷག་རིང་དུས་ཚོད་བར་གསེང་ནམ་ཡོད་ལ་མིང་ཚིག་འཚོལ་བསྡུ་དང་།དཔྱད་གཞི་འཚོལ་ཞིབ།ཚིག་འགྲེལ་རྩོམ་འབྲི་སོགས་མཛད་མཐར་སྨན་ཁང་དུ་བསྙུང་གཞི་ཧ་ཅང་དོད་དྲག་པའི་སྐབས་སུའང་དུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་ཀྱི་མ་ཟིན་ཞུས་དག་མཛད་པ་མ་ཟད། སྐུ་ཁམས་སླར་གསོ་བྱུང་རྗེས་མུ་མཐུད་ཕྱག་ལས་གནང་རྒྱུའི་ཐུགས་རེ་སྐོམ་པ་ཆུ་འདོད་ལྟར་མཛད་པ་དེ་ནི་རང་ཅག་ཕྱི་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་དང་མིག་དཔེ་ཞུ་དགོས་པ་ཞིག་རང་དུ་ངེས་སོ།།
མཁས་དབང་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འབུམ་ཁྲོད་ནས་གསུང་པོད་《ག》གྲུབ་མཐའ་སྐོར་གྱི་རྣམ་བཤད་
དམ། ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་ཁག་གི་གཞི་རྩའི་ཤེས་ཡོན་མཛུབ་མོ་རི་སྟོན་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་བཞུགས་སྒར་རྡ་

IX

སྟེང་བོད་ཕྲུག་ཁྱིམ་སྡེ་ནས་དཔར་སྐྲུན་རེ་སྐུལ་མཛད་པ་ལྟར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་འདི་ཉིད་སྐུ་བཅར་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ནས་དཔར་བསྐྲུན་འགྲེམས་སྤེལ་ཞུས་པ་ལགས་ཤིང།མཁས་དབང་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཛད་རྣམ་སྙིང་བསྡུས་འདི་ཉིད་ཀྱང་དུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་པ་པོ་ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་གཞི་རྩར་བཟུང་སྟེ་བཀོད་པ་བཅས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༡ཟླ་༢ཚེས་༡༠ལ་རྣམ་གྲྭ་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ནས།

I

དཀར་ཆགཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་ཁག་གི་གཞི་རྩའི་
ཤེས་ཡོན་མཛུབ་མོ་རི་སྟོན།

སྔོན་འགྲོ།་་་1

ས་བཅད་དང་པོ། ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ཀྱི་
གྲུབ་མཐའ་བསྟན་པ།

དང་པོ། མུ་སྟེགས་གྲངས་ཅན་པ།་་་5 གཉིས་པ། མུ་སྟེགས་ཚངས་པ་བ།་་9  ཚངས་པ་བའི་ནང་གསེས་བརྡ་སྤྲོད་པ།་་་11
 ཚངས་པ་བའི་ནང་གསེས་རིག་བྱེད་མཐའ་པ།་་12
• ཚངས་པ་བའི་ནང་གསེས་གསང་བ་པ།་་་14
གསུམ་པ། མུ་སྟེགས་ཁྱབ་འཇུག་པ།་་15 བཞི་པ། མུ་སྟེགས་སྤྱོད་པ་བ།་་

31

ལྔ་པ། མུ་སྟེགས་དབང་ཕྱུག་པ།་་་32 དྲུག་པ། མུ་སྟེགས་བྱེ་བྲག་པ།་་35 བདུན་པ། མུ་སྟེགས་གཅེར་བུ་པ།་་་42 བརྒྱད་པ། མུ་སྟེགས་རྒྱང་འཕེན་པ།་་་45

II

ས་བཅད་གཉིས་པ། རང་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་
གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བསྟན་པ།

དང་པོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཤེས་བྱ།་་49
༡. སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཞེས་པའི་མིང་བྱུང་ཚུལ་སྐོར།་་49
༢. བོད་ཀྱི་བླ་མའི་ཆོས་ལུགས་ཟེར་བའི་མིང་དེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་མིན་སྐོར།་་་51
༣. རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་དར་སྐབས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་གནས་ཚུལ་སྐོར།་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་63
༤. སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་གསར་གཏོད་མཛད་པ་པོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས།་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་65
༥. སངས་རྒྱས་འཁྲུངས་འདས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་འདྲ་མིན་སྐོར།་་་72
༦. རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དགྲ་ཐེངས་གསུམ་བྱུང་བའི་སྐོར།་་81
༧. སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གནས་པའི་ཡུན་ཚད་དང་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱོན་རྒྱུའི་སྐོར།་་་་་་་
་་85

ཞར་བྱུང༌། ལྷ་སའི་ཇོ་བོའི་སྐོར།་་88

གཉིས་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསུང་རབ་བྱུང་ཚུལ།་་90 བཀའ་བསྡུ་དང་པོ།་་91 བཀའ་བསྡུ་གཉིས་པ།་་95 བཀའ་བསྡུ་གསུམ་པ།་་96

གསུམ་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ནུས་པ་དང་ཁྱད་ཆོས།་་་99
༡. མང་ཚོགས་ནང་རྨང་གཞི་གཏིང་ཟབ་ཡོད་པ།་་་99
༢. སྒེར་སེམས་སྤོང་རྒྱུའི་སློབ་གསོ་གཏོང་བའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཆ་ཚང་ཞིག་ཡོད་པ།་་་་་་་་་་་101
༣. མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པ།་་102
༤. རྒྱ་ཁྱབ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ལྡན་པ།་་་103
༥. ཡུན་རིང་གནས་ཐུབ་པའི་རང་བཞིན་ལྡན་པ།་་103

III

ས་བཅད་གསུམ་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་
གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ།

དང་པོ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཐུན་མོང་གི་ལྟ་ཚུལ།་་་108
༡. བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ།་་108
༢. དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ།་་122
༣. འཆི་བ་མི་རྟག་པ།་་་128
༤. སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི།་་་131
༥. ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ།་་137
༦. སྐྱབས་འགྲོ།་་147
༧. ལས་རྒྱུ་འབྲས།་་་156
༨. སྡུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས།་་171
༩. ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ།་་189
༡༠. འཁོར་བ་ལྡོག་པའི་རྟེན།་་་191
༡༡. ལམ་བསླབ་པ་གསུམ།་་་192

གཉིས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ།་་199
༡. བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ།་་་200
༢. བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ།་་211
༣. ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང༌། ་་་222

ས་བཅད་བཞི་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་
གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ།

དང་པོ། རྒྱ་གར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་ལྟ་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བཤད་པ།

་་་ 231

IV

jབྱེ་བྲག་སྨྲ་བ། ་་་232 kམདོ་སྡེ་པ། ་་་233 lསེམས་ཙམ་པ།་་234 mདབུ་མ་པ། ་་་237

གཉིས་པ། རྒྱ་གར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་ལྟ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།
་་་ 249

(༡) བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ། ་་་249
(༢) མདོ་སྡེ་པ། ་་253
(༣) སེམས་ཙམ་པ། ་་258
(༤) དབུ་མ་པ།་་265

གསུམ་པ། བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ།་་307
༡. རྙིང་མ། ་་་309
༢. བཀའ་གདམས་པ།་་་323
༣. ས་སྐྱ་བ།་་་327
༤. ཇོ་ནང་པ། ་་338
༥. བཀའ་བརྒྱུད་པ།་་་339
༦. ཞི་བྱེད་པ།་་350
༧. དགེ་ལུགས་པ།་་353
བཞི་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ནང་ཚན་གསང་སྔགས་སྐོར།་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་360
༡. གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ། ་་་360
༢. གསང་སྔགས་ཞེས་པའི་མིང་གི་གོ་དོན་དང་དེའི་ཁྱད་ཆོས།་་362
༣. མིའི་ལུས་པོའི་ནང་གི་རྩ་དང་རླུང་གི་གནས་སྟངས།་་368 ཞར་བྱུང༌།་་་376
 བོད་ཀྱི་བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་སྐོར། ་་་376
 རྒྱ་ནག་གི་རིག་བྱེད་དང་བོན་པོའི་སྐོར། ་་382

དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ངོ་སྤྲོད།་་་384

V

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་
རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ།

རྒྱུ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་བཞེད་སྲོལ།་་395 སྒོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་བཞེད་སྲོལ།་་434 སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚུལ།་་441 འབྲས་བུ་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གཞི་དང་རིམ་པ་དང་པོའི་ལམ་གྱི་བཞེད་སྲོལ།་་་་་་་་་་་་་་་447 ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་་478 དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྣམ་གཞག་་497 ཟུང་འཇུག་གི་རྣམ་གཞག་་་504 བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གནད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ།་་507 དགའ་ལྡན་སྙན་བརྒྱུད་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་བསྲེ་བ་བསྒོམ་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་་་521 དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་རེ་མ་ཏིའི་གཏོར་འབུལ།་་537 དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག་་་538

1

ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་ཁག་གི་གཞི་རྩའི་

ཤེས་ཡོན་མཛུབ་མོ་རི་སྟོན།

སྔོན་འགྲོ།

ང་ཚོའི་སློབ་ཚན་འདིར་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་ཁག་གི་གཞི་རྩའི་ཤེས་ཡོན་མཛུབ་མོ་རི་སྟོན་ཟེར་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་སློབ་ཚན་འདིའི་ནང་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་ཁག་གི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཕྲ་དང་རྒྱས་པོ་ངོ་སྤྲོད་བྱ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་རྨང་གཞིའི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་གོམ་པ་དང་པོ་ཙམ་ཞིག་སྟེ་མཛུབ་མོ་བཙུགས་ནས་རི་མིག་ལ་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དཔེར་ན་རི་འདིའི་མིང་ལ་འདི་འདྲ་ཟེར་གྱི་རེད། རི་ཕ་གིའི་མིང་ལ་དེ་འདྲ་ཟེར་གྱི་རེད་ཟེར་བ་ཙམ་ལས་རི་དེ་ཚོའི་སྒང་ལ་ཤིང་སྣ་གང་དང་གང་ཡོད། བྱ་བྱིའུ་གང་དང་གང་ཡོད། བྲག་གང་དང་གང་ཡོད་སོགས་ངོ་སྤྲོད་བྱས་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན།
ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་ལྟ་ཚུལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་དང་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་དགོས་མིན་གྱི་གནད་དོན་ཐད་ལྟ་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཁག་གཉིས་ཡོད། ཁག་ཅིག་གིས་དེ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཚེ་མིའི་བསམ་བློར་དུག་སྐྱོན་འཕོག་གི་ཡོད་པའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང༌། ཁག་ཅིག་གིས་དེ་ངེས་པར་དུ་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང༌། རྒྱུ་མཚན་ནི་ཤེས་པ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཆོས་བྱེད་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པར་དེ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་ཐོག་མ་ཇི་ལྟར་བྱུང་མིན་དང༌། འཕེལ་རྒྱས་ཇི་ལྟར་བྱུང་མིན། ཇི་ལྟར་མེད་པར་འགྲོ་ཚུལ་སོགས་ལ་ཤེས་རྟོགས་བྱ་དགོས་ཤིང༌། དེ་ནི་ལོ་རྒྱུས་དང༌། རིག་གནས། ཆོས་ལུགས་བཅས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱ་རྒྱུར་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དེར་ཞིབ་འཇུག་མ་བྱས་ཐབས་མེད་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ང་རང་གི་ལྟ་སྟངས་བྱས་ན་ལྟ་ཚུལ་རྗེས་མ་དེ་ཡང་དག་པ་ཞིག་རེད་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 2

སྙམ་གྱི་འདུག ང་ཚོས་དེར་ཞིབ་འཇུག་བྱ་དགོས་དོན་ནི་ཆོས་ལུགས་ཟེར་བ་དེ་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དུས་སྐབས་ངེས་ཅན་ཞིག་ནང་བྱུང་བའི་བསམ་བློའི་འདུ་ཤེས་ཤིག་ཡིན་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་འདིའམ་སྤྱི་ཚོགས་འདི་ཐོག་མ་ཆགས་དུས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་མིན། ལྟ་ཚུལ་དེའི་ཐད་མར་ལེ་རིང་ལུགས་དང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཡོངས་སུ་གཅིག་མཐུན་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཆོས་ལུགས་དེ་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དུས་སྐབས་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བྱུང་མིན་དང༌། ཇི་ལྟར་བྱུང་མིན། འབྱུང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཇི་ཡིན་སོགས་ཀྱི་ཐད་མར་ལེ་རིང་ལུགས་དང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་གཉིས་འདྲ་བའི་ཕྱོགས་ཡོད་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱང་ཡོད། ཆོས་ལུགས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱ་རྒྱུ་དེ་རིག་གནས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱ་རྒྱུ་དང་ཁ་འབྲལ་ཐབས་མེད་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ལ་ལྷག་པར་དུ་ཏང་གི་མི་རིགས་སྲིད་ཇུས་དང་ཆོས་ལུགས་སྲིད་ཇུས་ལག་ལེན་ཡག་པོ་བྱ་རྒྱུར་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན། ང་ཚོས་འདིར་ཆོས་ལུགས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ནི་ལོ་རྒྱུས་དང་རིག་གཞུང་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཅིང༌། བྱ་དངོས་ཚང་མ་དང་པོ་མེད་པ་ནས་བྱུང་བ་དང༌། འཕེལ་རྒྱས་ཇི་ལྟར་འགྲོ་བ། མཐར་མེད་པར་འགྲོ་བ་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ངེས་པར་ཤེས་དགོས། དེར་བརྟེན་ཆོས་ཟེར་བ་དེའང་དང་པོ་མེད་པ་ནས་གསར་དུ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་དང་པོ་མེད་པ་དེ་ག་དུས་མེད་པ་དང༌། ག་དུས་གཞི་ནས་བྱུང་བ། རྗེས་སུ་འཕེལ་རྒྱས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ། མཐའ་མ་ཇི་ལྟར་མེད་པར་འགྲོ་བ་དེའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ངེས་པར་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བསམ་བློའི་ཤུགས་རྐྱེན་དེས་ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྲག་ཁ་ཤས་རིང་ལ་མིའི་བསམ་བློའི་ནང་ཤུགས་རྐྱེན་ཟབ་མོ་ཐེབས་སྟབས་དེང་སྐབས་ཚན་རིག་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཚོའི་ནང་ལ་ཡང་མི་ཁག་ཅིག་གི་བསམ་བློའི་ནང་ད་དུང་ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་པའི་བསམ་བློ་དེ་ཧ་ཅང་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡང་ཚང་མ་ལྐུགས་པ་དང་ཤེས་ཡོན་མེད་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པར་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་ཆེན་པོ་ཐེབས་པ་དང༌། མི་རིགས་ཁག་དབར་གྱི་ཕན་ཚུན་མཐུན་སྒྲིལ་དང༌། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་སོགས་ལ་ཡང་ནུས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཐོན་གྱི་ཡོད་པ་དེས་རེད། འོ་ན་དེའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་གང་གི་ཐོག་ནས་མཐོང་གི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེའི་ཐད་ཆོས་ཀྱི་ནང་དོན་མི་ཤེས་མཁན་ཞིག་གིས་བསམ་བློ་གང་ཡང་མ་བཏང་བར་སྐད་ཆ་སྟོང་པ་ཞིག་བཤད་པས་འགྲིག་ཐབས་མེད་པར་ཆོས་ཁོ་རང་ལ་ནང་དོན་གང་ཡོད་མེད་དང་དེའི་ནང་ག་རེ་བཤད་ཡོད་མེད་ངེས་པར་དུ་ཤེས་དགོས་ལ་དེ་ལ་དབྱེ་ཞིབ་ཀྱང་བྱེད་དགོས།
ཆོས་ལུགས་ཟེར་བ་དེ་བཀའ་འབེབས་དང་བཙན་ཤེད་ཀྱིས་བཀག་འགོག་བྱས་ཏེ་མཐར་མེད་པ་བཟོ་དགོས་སྙམ་པ་དེ་ནི་ཡོང་ཐབས་མེད་པར་དེ་ནི་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་རྒྱབ་འགལ་

3

བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དེར་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་ཡོང་ཐབས་མེད། དཔེར་ན་དེ་སྔ་བོད་ལ་རྒྱལ་པོ་གླང་དར་མས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྣུབས་ཏེ་གནས་སྐབས་ཤིག་རིང་བཀག་ཐུབ་ཡོད་ནའང་ལོ་བདུན་ཅུ་ལྷག་ཙམ་སོང་རྗེས་གཞི་ནས་མངའ་རིས་དང་མཚོ་སྔོན་བརྒྱུད་ནས་བོད་དབུས་གཙང་ལ་བསྐྱར་དུ་དར་བ་མ་ཟད། སྔ་དར་ལས་ཤུགས་ཆེ་བ་དར་ཡོད་པ་དང༌། ཕྱིས་སུ་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་བསམ་བློ་རྙིང་པ་དང༌། རིག་གནས་རྙིང་པ། གོམས་གཤིས་རྙིང་པ། ཡུལ་སྲོལ་རྙིང་པ་བཅས་རྙིང་པ་བཞི་ཟེར་བ་གཏོར་སྐབས་རྩ་འགངས་ཆེ་བའི་རིག་གནས་མང་ཆེ་བ་རྩ་མེད་བཟོས་ཏེ་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་སྐབས་ནས་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་མ་ཚུགས་བར་གསོག་འཇོག་བྱས་པའི་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དང༌། རིག་གནས། ལོ་རྒྱུས་སོགས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་གྲངས་ལས་འདས་པ་གཙང་དག་བཟོས་སྟབས་ད་ལྟ་ལྷགས་པ་དེ་དག་གིས་སྔོན་མའི་གསུམ་ཆ་གཅིག་ཙམ་ལས་ཟིན་གྱི་མེད། སྐབས་དེར་རྩེ་པོ་ཏ་ལ་དང་ཞོལ་ཡིག་ཚགས་ཁང་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་སྲུང་སྐྱོབ་ལེགས་ཙམ་བྱུང་ཡོད་ཅིང༌། རྩེ་པོ་ཏ་ལར་ཡོད་པའི་དཔེ་ཆ་རྣམས་ནི་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་བཏང་བ་ནས་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་མ་ཚུགས་པའི་བར་བརྒལ་དུས་སྐབས་ནང་ལྷ་ས་ཉེ་འཁོར་གྱི་དགོན་པ་དང་བླ་བྲང་མང་པོ་ཞིག་གི་ཕྱག་དཔེ་འབོར་ཆེན་རྩེ་དང་ཞོལ་ཡིག་ཚགས་ཁང་དུ་བསྡུ་རུབ་བྱས་ཐོག་ཙུང་ལི་ཀྲའུ་ཨེན་ལེའི་བཀའ་ལྟར་རྩེའི་རིག་དངོས་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་ཐོབ་པ་དང་སྦྲགས་ཕྱག་དཔེ་རྣམས་ཀྱང་ལྷགས་པ་མ་ཟད། འབུ་སྐྱོན་དང་ཆུ་སྐྱོན་སོགས་གང་ཡང་བྱུང་མེད། སྐབས་དེར་ཞོལ་ཡིག་ཚགས་ཁང་ལ་དམར་སྲུང་དམག་གིས་རྙིང་བཞི་གཏོར་བར་ཡོང་སྐབས་དེ་གའི་ལས་བྱེད་མཚོ་སྔོན་ནས་ཡིན་པ་འོད་ཟེར་ལགས་ཞུ་མཁན་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ཁོང་གིས་འདིའི་ནང་སྲིད་གཞུང་རྙིང་པའི་གཞུང་ཡིག་དང་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚགས་རྩ་ཆེན་མང་པོ་ཡོད་པས་རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་གི་བཀའ་མ་འཁྲོལ་བར་ལག་པ་འཆང་མི་ཆོག་ཅེས་བཀག་འགོག་བྱས་པར་དམར་སྲུང་དམག་གིས་ཉེས་རྡུང་བཏང་ནས་གསོད་གྲབས་བྱས་ཀྱང་ཁོང་གིས་སྲོག་ཉེན་ལའང་མ་འཛེམས་པར་བཀག་འགོག་བྱས་པར་བརྟེན་ཞོལ་ཡིག་ཚགས་ཁང་གི་ད་ལྟའི་ཡིག་ཚགས་དེ་དག་སྲུང་སྐྱོབ་ཐུབ་ཙམ་བྱུང་ཡོད།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 4

ས་བཅད་དང་པོ། ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ཀྱི་

གྲུབ་མཐའ་བསྟན་པ།

མུ་སྟེགས་པ་ཟེར་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པས་དམའ་འབེབས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཏགས་པའི་མིང་ཞིག་ཡིན། དེའི་གོ་དོན་ཆ་ཚང་ནི་ལྟ་བ་ངན་པའི་མུ་ལ་སྟེགས་བུ་བྱས་ནས་ལྟ་བ་ངན་པ་དེ་ཐར་པའི་ལམ་ལ་འཁྲུལ་བས་ན་མུ་སྟེགས་པ་ཞེས་བརྗོད། ཡང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པས་མུ་སྟེགས་པ་ལ་ཕྱི་པ་དང་རང་ཉིད་ལ་ནང་པ་ཞེས་བཏགས་པ་དེ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་པར་ཁས་ལེན་མིན་གྱི་ཐོག་ཁོ་ནས་ཤོད་སྲོལ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་སྐྱབས་འགྲོ་ཁས་བླངས་ན་ནང་པ་དང་ཁས་མི་ལེན་མཁན་ལ་ཕྱི་པ་ཟེར། སྐྱབས་འགྲོ་སྟེ་སྐྱབས་ནི་མགོན་སྐྱབས་དང་འགྲོ་ནི་ཁས་བླངས་པའི་དོན་ཏེ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་མགོན་སྐྱབས་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་དད་པ་བྱས་པ་དང་ཡིད་ཆེས་བྱས་པའི་ནང་དོན་ཡང་ཡོད། སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་སྟངས་གནད་བསྡུས་ཤིག་བཤད་ན། བླ་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་བླ་མ་ནི་དགེ་རྒན་གྱི་དོན་ཏེ་སངས་རྒྱས་དངོས་དང་ཁྱད་མེད་པར་རང་ལ་མགོན་སྐྱབས་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང༌། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་གསུང་མཁན་དང་ང་རང་ཚོ་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་ཐུབ་པའི་ལམ་བསྟན་མཁན་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། •ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་ཆོས་དེ་ལག་ལེན་བསྟར་ནས་རང་ཉིད་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས་པར་བརྟེན་ཆོས་ནི་རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་སྐྱབས་དངོས་ཡིན་སྟབས་དེ་ལ་དད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་བྱས་ན་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་པ་ནི་(དེ་ཡང་དགེ་སློང་བཞི་ཡན་ལ་དགེ་འདུན་ཟེར་བ་ལས་དགེ་སློང་མ་ཡིན་པའི་དགེ་ཚུལ་སོགས་བཞི་ཚོགས་པར་དགེ་འདུན་ཟེར་སྲོལ་མེད་)དགེ་འདུན་དེ་དགེ་བ་ལ་འདུན་པ་དང༌། དགེ་བ་ལ་བློ་གཅིག་སེམས་གཅིག་བྱེད་མཁན། བློ་གཅིག་སེམས་གཅིག་གིས་ཆོས་ལག་ལེན་བྱེད་མཁན། རང་དང་མཉམ་དུ་ཆོས་བྱེད་མཁན་ཟླ་གྲོགས་ཤིག་ཡིན་པས་དེ་

5

ལ་དད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་བྱས་ན་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་བཅས་ཡིན། དཔེར་ན་མི་ནད་པ་ཞིག་ལ་ཆ་མཚོན་ན་དེ་དྲག་སྐྱེད་ཡོང་བ་བྱེད་པར་སྨན་པ་དང༌། སྨན། ནད་གཡོག་བཅས་གསུམ་འཛོམས་དགོས་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་གསུང་ནས་རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་ཐབས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་མཛད་མཁན་ཡིན་པས་སྨན་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང༌། སྨན་པ་ཡོད་ན་ཡང་སྨན་མེད་ན་མི་འགྲིག་པར་སྨན་དེ་རང་ཉིད་ནད་ལས་སྐྱབས་མཁན་སྐྱབས་ངོ་མ་དེ་ཡིན་པ་ལྟར་རང་ཉིད་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་ན་ཚ་ངོ་མ་དེ་ལས་སྐྱབས་མཁན་ཆོས་དེ་ཡིན་པས་དེ་སྨན་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ། སྨན་པ་དང་སྨན་ཡོད་ན་ཡང་རྟག་ཏུ་རང་ཉིད་ཀྱི་འགྲམ་དུ་བསྡད་ནས་ནད་གཡོག་བྱེད་མཁན་ཞིག་དགོས་པ་ལྟར་དགེ་འདུན་ནི་རང་དང་མཉམ་དུ་ཆོས་བྱས་ནས་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཏེ་རང་མགོ་མ་ཐོན་བར་རང་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ནི་ནད་གཡོག་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་ཁ་ནས་སྐྱོར་ཐུབ་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བསམ་བློ་དེ་ལྟར་གཏོང་ཐུབ་མཁན་དེ་ལ་ནང་པ་ཟེར། དེར་བརྟེན་ཕྱི་པ་ཟེར་བ་དེ་དང་མུ་སྟེགས་པ་ཟེར་བ་དེའི་གོ་བ་ལེན་སྟངས་ཐད་ཅུང་མི་འདྲ་བ་ཡོད། མུ་སྟེགས་པ་དེ་ལ་ལྟ་བ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་རྒྱ་གར་ལ་ཆ་བཞག་ན་མུ་སྟེགས་པའི་ལྟ་བ་མི་འདྲ་བ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཉིས་ཙམ་ཡོད་པའི་ནང་གི་གཙོ་ཆེ་བ་ནི་རྟག་པར་སྨྲ་བ་དང་ཆད་པར་སྨྲ་བ་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ་ཆད་པར་སྨྲ་བ་ནི་རྒྱང་འཕེན་པ་དང༌། རྟག་པར་སྨྲ་བ་ལ་གྲངས་ཅན་པ། ཚངས་པ་བ། ཁྱབ་འཇུག་པ། དཔྱོད་པ་བ། དབང་ཕྱུག་པ། བྱེ་བྲག་པ། རིག་པ་ཅན་པ། གཅེར་བུ་བ་བཅས་དགུ་ཡོད། དེ་ཡང་བྱུང་སྔ་རྗེས་ཀྱི་གོ་རིམ་ལྟར་ཞུས་ན།

དང་པོ། མུ་སྟེགས་གྲངས་ཅན་པ།

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱུང་སྔ་ཤོས་དེ་མུ་སྟེགས་གྲངས་ཅན་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། དེ་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་བྱེད་མཁན་ནི་དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱ་ཞེས་རལ་པ་སེར་སྐྱ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ཡིན་པ་དང་རྒྱ་གར་གྱི་སྒྲུང་ནང་དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱ་ཞེས་པ་དེ་ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་ཀྱི་དུས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད། དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱས་མུ་སྟེགས་གྲངས་ཅན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་གསར་གཏོད་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་མཁན་རྣམས་ལ་གྲངས་ཅན་པའམ་མུ་སྟེགས་སེར་སྐྱ་པ་ཟེར། གྲངས་ཅན་པ་ཟེར་བའི་གོ་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཡོད་ཚད་ཚང་མ་གྲངས་ཀ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་པ་དང༌། གྲངས་ཀ་དེ་ནི་མ་གཞི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་དེ་དག་བཟོ་ལྟ་མི་

6

འདྲ་བ་དང༌། ཚོས་གཞི་མི་འདྲ་བ། དྲི་མ་མི་འདྲ་བ། བྲོ་བ་མི་འདྲ་བ། རེག་བྱ་མི་འདྲ་བ་སོགས་སྣ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ན་ཡང་དེ་དག་ཚང་མ་སྣེ་ཁ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་ནང་འདུ་བར་ཁས་བླངས་པར་བརྟེན་གྲངས་ཅན་པ་ཞེས་བརྗོད། ཤེས་བྱ་ལ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་རྩིས་སྟངས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རང་བཞིན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་གཅིག རྣམ་འགྱུར་ཁོ་ན་ཡིན་པ་བཅུ་དྲུག རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་བདུན། རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་བཅས་ཡིན། རང་བཞིན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་གཅིག་ནི་སྤྱི་གཙོ་བོ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཅིང༌། དེ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཟེར། དེ་ནས་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་བདུན་ནི་ཆེན་པོ་དང༌། ང་རྒྱལ། གཟུགས། སྒྲ། དྲི། རོ། རེག་བྱ་བཅས་སོ། །རྣམ་འགྱུར་ཁོ་ན་ཡིན་པ་བཅུ་དྲུག་སྟེ། ས། ཆུ། མེ། རླུང༌། ནམ་མཁའ་བཅས་འབྱུང་བ་ལྔ་དང༌། ངག ལག་པ། རྐང་པ། རྐུབ། འདོམས་བཅས་ཏེ་ལས་ཀྱི་དབང་པོའམ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་གྱི་དབང་པོ་ལྔ། མིག རྣ་བ། སྣ། ལྕེ། ལུས་ཏེ་བློ་ཡི་དབང་པོ་ལྔ་བཅས་བཅོ་ལྔའི་སྟེང་དུ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་བསྣན་པས་བཅུ་དྲུག རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་སྟེ་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་བཅས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཡོད་པ་དང༌། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བེམ་པོ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ལ་བསྡུས་པ་སྟེ། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང༌། དེ་འཕྲོས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་དེ་བེམ་པོ་ཡིན་ཟེར།
ཤེས་བྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་པོ་དེ་ཆགས་པའི་གོ་རིམ་ནི། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་དེ་སྐྱེས་པའི་སྐབས་སུ་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེའི་བསམ་བློ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་མཁན་སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུའི་བསམ་བློ་དེ་ཤེས་རྗེས་སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་ནས་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད། ཆེན་པོ་ཟེར་བ་ནི་ཆེན་པོ་དང་ཆུང་ཆུང་གི་དོན་མ་ཡིན་པར་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དང་ནང་གི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་གཉིས་ཀའི་བསམ་བློའི་གཟུགས་བརྙན་འཆར་ཐུབ་པའི་མེ་ལོང་ནང་བཞིན་ཞིག་ཡོད་ཟེར་གྱི་ཡོད། དེ་ནི་མུ་སྟེགས་གྲངས་ཅན་པའི་ལྟ་བ་རེད། ཆེན་པོ་ཟེར་བ་དེ་ལས་ང་རྒྱལ་གསུམ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད། ང་རྒྱལ་གསུམ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ང་རྒྱལ་དང༌། སྙིང་སྟོབས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ། མུན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་བཅས་ཡིན། རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ང་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས། སྒྲ། དྲི། རོ། རེག་བྱ་བཅས་ལྔ་ཡོང་གི་ཡོད། ལྔ་པོ་དེ་ལ་དེ་ཙམ་ལྔ་ཟེར། དེ་ཙམ་ལྔ་པོ་དེ་ལས་ས་དང༌། ཆུ། མེ། རླུང༌། ནམ་མཁའ་བཅས་འབྱུང་བ་ལྔ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཟེར། སྙིང་སྟོབས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་དེ་ལས་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་དང༌། བློ་ཡི་དབང་པོ་ལྔ། ལས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་བློ་ཡི་དབང་པོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་བཅས་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཟེར། ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་དང་བློ་ཡི་དབང་པོ་ལྔ་ཟེར་བ་ནི་བསམ་བློ་བཏང་ནས་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་ཐུབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་དེ་

7

རེད། མུན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ཟེར་བ་དེ་ང་རྒྱལ་གཞན་གཉིས་ཏེ་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ང་རྒྱལ་དང་སྙིང་སྟོབས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ཟེར་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུན་མཐུད་བྱེད་མཁན་བྱེད་པ་པོ་ཞིག་ཡིན་ཟེར།
གྲངས་ཅན་པས་ཐར་པ་ཟེར་བ་ཞིག་ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་ཐར་པ་ཐོབ་སྟངས་དེ་སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་གཅིག་གིས་ནགས་གསེབ་ལ་ཕྱིན་ནས་སྒོམ་བརྒྱབ་སྟེ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་འདོད་ཆགས་སྐྱེད་བྱེད་དེ་ཇེ་ཆུང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་ནམ་ཞིག་འདོད་ཆགས་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཆགས་འགྲོ་བའི་སྐབས་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་ནས་མངོན་ཤེས་ལྔ་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་ཟེར། མངོན་ཤེས་ལྔ་ཐོབ་པའི་རྗེས་ལ་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དེས་སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་ལ་ཕར་བལྟས་མ་ཐག་སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་མི་གཞན་དག་གི་བུད་མེད་ལྟར་ངོ་ཚ་ཁ་སྐྱེངས་བྱས་ནས་སོ་སོ་རང་དང་ཁ་བྲལ་འགྲོ་གི་རེད་ཟེར། སྐབས་དེ་དུས་གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་རྣམ་འགྱུར་དེ་ཚོ་ཚང་མ་སྔོན་མའི་གོ་རིམ་ནས་མགོ་ལྡོག་སྟེ་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྒྱུད་ཀྱིས་ཐ་མ་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་གཅིག་པུ་ལས་ལྷག་གི་མེད་ཅིང་དེ་དུས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད།
གྲངས་ཅན་པ་ཁག་ཅིག་གིས་ལྷ་ཁས་ལེན་གྱི་མེད་སྟབས་གྲངས་ཅན་པ་དེ་ཚོར་གྲངས་ཅན་ལྷ་མེད་པ་ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁག་ཅིག་གིས་སྤྱི་གཙོ་བོ་ཟེར་བ་དེ་རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་མིན་ཏེ་དེ་སེམས་མེད་ཡིན་སྟབས་རྣམ་འགྱུར་འདྲ་མི་འདྲ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་མི་ཐུབ་ཅིང༌། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་དང་ཤེས་བྱ་སྣ་ཚོགས་ལ་བྱེད་པ་པོ་སེམས་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པར་བརྟེན་དེ་ནི་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་རེད་ཟེར། དེར་བརྟེན་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་འདྲ་མི་འདྲ་དང༌། ཤེས་བྱ་འདྲ་མི་འདྲ། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ། སྐྱིད་སྡུག་འདྲ་མི་འདྲ། བཟོ་ལྟ་འདྲ་མི་འདྲ། ཚོས་གཞི་འདྲ་མི་འདྲ་སོགས་ཚང་མ་དང་པོ་བྱུང་བ་དང༌། བར་དུ་གནས་པ་དང་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བ། ཐ་མ་མེད་པར་འགྲོ་བ་བཅས་ཚང་མ་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོས་བསམ་བློ་བཏང་བ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཟེར། དེར་བརྟེན་གྲངས་ཅན་པ་དེ་ཚོས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ལྷ་གཅིག་ཡིན་པ་ཁས་བླངས་པར་བརྟེན་དེ་ལ་གྲངས་ཅན་ལྷར་བཅས་པ་ཞེས་བརྗོད། གྲངས་ཅན་ལྷར་བཅས་པ་དང་གྲངས་ཅན་ལྷ་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ལ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བའི་ཐད་ཁས་ལེན་བྱེད་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད། ཁག་ཅིག་གིས་རྒྱུ་ཡི་དུས་སུ་འབྲས་བུ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་རེད་ཟེར། མངོན་པར་མི་གསལ་བ་ཟེར་བ་དེ་ནི་རྒྱུའི་དུས་སུ་འབྲས་བུ་དེ་མངོན་གསལ་དོད་པོ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པའི་དོན་སྟེ། དཔེར་ན་ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་མྱུ་གུ་དེ་མངོན་གསལ་དོད་པོ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་བརྟེན་ཐོག་མའི་སོན་དེ་དང་རྗེས་མའི་མྱུ་གུ་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་སྟབས་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་ཟེར་བ་ནི་རྒྱུའི་དུས་སུ་ཡོད་པའི་ས་བོན་གྱི་ངོ་བོ་དེ་འབྲས་བུའི་སྐབས་ལ་

8

མངོན་གསལ་དོད་དུ་ཕྱིན་པ་ཙམ་ལས་གང་ལྟར་ངོ་བོ་གཅིག་རེད་ཟེར། དཔེར་ན་འོ་མར་ཞོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེར་ཆ་བཞག་ན་འོ་མའི་དུས་སུ་ཞོ་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་མངོན་གསལ་དོད་པོ་མེད་པ་དང༌། ཞོ་ཆགས་དུས་འོ་མ་ལ་ཡོད་པའི་ཞོ་ཡི་ངོ་བོ་དེ་མངོན་གསལ་དོད་པོ་ཆགས་པ་རེད་ཟེར། ཡང་ཁག་ཅིག་གིས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དེ་གཉིས་མ་གཞི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ནའང་རྣམ་འགྱུར་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ་ཐོག་མའི་སོན་དེ་དང་རྗེས་ལ་སྐྱེས་པའི་མྱུ་གུ་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་རུང་མངོན་གསལ་དོད་ལོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཡིན་པར་རྣམ་འགྱུར་ཐ་དད་རེད་ཟེར། དེར་བརྟེན་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་ཟེར་བ་ནི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་ལྡན་པའི་རྒྱུ་དེ་འབྲས་བུ་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་གཞན་དག་འཛོམས་པའི་འོག་ལ་དེར་རྣམ་འགྱུར་གསར་པ་ཞིག་ཐོན་པར་བརྟེན་རྒྱུའི་རྣམ་འགྱུར་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་འགྱུར་ཐ་དད་ཡིན་སྟབས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ཟེར།
གྲངས་ཅན་པས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང༌། རྗེས་དཔག་ཚད་མ། སྒྲ་བྱུང་ཚད་མ་བཅས་ཚད་མ་གསུམ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། སྒྲ་བྱུང་ཚད་མ་ཟེར་བའི་དོན་ནི་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཚད་མ་ཟེར། མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས་དེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྟངས་དང་མི་འདྲ་བ་གང་ཡང་མེད། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཚད་མ་ཟེར་བ་དེ་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ངོས་འཛིན་བྱས་པའི་བསམ་བློ་དེ་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད། ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཟེར་བ་དེ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་མ་ཐུབ་པར་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ནམ་མངོན་གསལ་དོད་པོས་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་ཐབས་མེད་པར་སྦས་བསྡད་པའི་དོན་སྟེ་དབང་པོ་ལྔ་ཡིས་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་ཐུབ་པ་དེ་དག་ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་དོན་ཡིན་པ་དང༌། དབང་པོ་ལྔས་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་མ་ཐུབ་པའི་རིགས་དེ་དག་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་རེད། ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཟེར་བ་ནི་དབང་པོ་ལྔ་ཡིས་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་མ་ཐུབ་པའི་གསང་བ་དེ་ལ་ཟེར། དེ་ལ་སྦས་པ་ཟེར་བའི་དོན་དག་ཀྱང་ཡོད། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཚད་མ་དེ་ལ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་སྒྲ་བྱུང་ཚད་མ་བྱུང་། ཡིད་ཆེས་པའི་སྐྱེས་བུའི་ཚིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་སྒྲ་བྱུང་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཟེར་བ་དེ་ནི་སྐྱེས་བུའི་འབད་བརྩོན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་སྟེ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོའི་སྒྲ་ལྟ་བུ་ནི་སྐྱེས་བུས་འབད་བརྩོན་བྱས་པར་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་སྒྲ་མིན་པར་དངོས་པོ་ཁོ་རང་གི་སྒྲ་རེད། སྒྲ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་དེ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན་མིའི་ལུས་པོའི་ན་ཚ་ངོས་འཛིན་བྱེད་དུས་ན་ཚའི་སྒྲ་ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ནས་ན་ཚ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་གཅིག་གི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་གཅིག་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་ཞིག་རེད། ཡིད་ཆེས་པའི་སྐྱེས་བུའི་ཚིག་ལ་

9

བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་སྒྲ་བྱུང་ཚད་མ་ཟེར་བ་དེ་ནི་སོ་སོའི་སློབ་དཔོན་ནམ་ཕ་མ་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཚིག་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོས་ངོས་འཛིན་བྱས་པའི་བསམ་བློ་དེ་ལ་ཟེར། སྐྱེས་བུ་ཟེར་བ་དེར་ནུས་པ་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཡོད། དཔེར་ན་སྤྱིར་བཏང་སྲོག་ཆགས་ཆུང་བ་འབུ་གྲོག་མ་དང་ཆེ་བ་མིའི་བར་ཚང་མ་སྐྱེས་བུ་རེད། གང་ལགས་ཤེ་ན་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་ཟད་རང་རང་སོ་སོའི་རང་འདོད་ཀྱི་བསམ་བློ་བཏང་ནས་འདོད་པ་ང་རྒྱལ་གྱི་ཆ་མཐུན་པའི་གང་ཟག་ཅིག་རེད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་གྲངས་ཅན་པ་ལ་དགག་པ་བརྒྱབ་པའི་སྐོར་དབུ་མ་དང་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ནང་གསལ་པོ་ཡོད། གཙོ་བོ་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་ལྟ་བ་དེ་གསལ་པོ་ཤེས་པ་བྱ་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

གཉིས་པ། མུ་སྟེགས་ཚངས་པ་བ།

ཚངས་པ་བ་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ལྷ་ཚངས་པ་དེ་སློབ་དཔོན་དང་སྟོན་པ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་ནས་དེ་ལ་དད་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བཏགས། (སྟོན་པ་ནི་ལམ་སྟོན་མཁན་གྱི་སྟོན་པ་ལ་ཟེར་)དེའི་ལྟ་བ་ངོ་མ་ནི་ད་ལྟ་ང་ཚོ་གནས་སའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདི་མ་ཆགས་གོང་དུ་ས་རྡུལ་ཕྲ་མོ་དང༌། ཆུ་རྡུལ་ཕྲ་མོ། མེ་རྡུལ་ཕྲ་མོ། རླུང་རྡུལ་ཕྲ་མོ་སོགས་རྡུལ་ཕྲན་མང་པོ་ཞིག་བར་སྣང་སྟོང་པའི་ནང་ཁ་གྲམ་ནས་བསྡད་ནས་ལོ་མང་པོ་སོང་རྗེས་དུས་ནམ་ཞིག་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོས་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་དེའི་ནང་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཤིག་བཟོ་དགོས་པ་འདུག་བསམ་པའི་བསམ་བློ་འཁོར་བའི་སྐབས་ལ་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་བསམ་བློའི་སྟོབས་ཤུགས་དེའི་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་དང་པོ་ཐོག་མར་རྡུལ་ཕྲན་གཉིས་མཉམ་དུ་སྦྱར་ནས་གཅིག་ཏུ་འདུས། དེ་ནས་དུས་ཚོད་གང་མཚམས་སོང་རྗེས་ཡང་རྡུལ་ཕྲན་རིགས་གསུམ་ཚུར་འདུས། དེ་ནས་ཡང་རྡུལ་ཕྲན་རིགས་བཞི་ཚུར་འདུས། དེ་ལྟར་རིམ་བཞིན་ཇེ་ཆེར་སོང་ནས་གོང་བུ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་བ་རེད་ཟེར། རྡུལ་ཕྲན་དེ་རྣམས་ཚུར་རུབ་རུབ་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་རིང་ཐུང་དེ་ནི་སེ་གོལ་གཏོགས་པའི་དུས་ཡུན་གཅིག་མ་གཏོགས་མེད། དུས་ཚོད་ཐུང་ཐུང་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་ནང་ལ་རྡུལ་ཕྲན་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་རུབ་རུབ་བྱས་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདུས་རྗེས་རླུང་ཤུགས་ཆེན་པོ་རྒྱག་ཐུབ་མཁན་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཟེར་བ་དེ་ནི་དེང་སང་ང་ཚོས་ས་གཞི་རི་མོའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་གནས་པའི་དབུགས་ཆེན་གྱི་བང་རིམ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར། དེང་སྐབས་དགུན་ཁ་དང་དཔྱིད་ཀའི་དུས་སུ་སྐབས་རེ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པའི་གདོན་འདྲེན་རླུང་འཁོར་ཞེས་པའི་ལྷགས་པ་བསྐོར་བ་བརྒྱབ་ནས་ཕར་རྒྱུགས་འགྲོ་མཁན་དེ་འདྲ་པོ་ཡོད། དེ་ལྟར་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 10

རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་དེ་ཆགས་པའི་རྗེས་ལ་རིམ་བཞིན་ཆུ་རྡུལ་ཕྲ་མོའི་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་འདུས་ཏེ་ཆུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས། དེ་ནས་ཆུ་རྡུལ་དང་རླུང་རྡུལ་གཉིས་མཉམ་དུ་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་རམ་སའི་གོ་ལ་ཆགས། དེ་རྗེས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དང༌། ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར། ཆུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་བཅས་གསུམ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བསྐོར་བ་བརྒྱབ་ནས་ཕར་ཚུར་འདྲེས་ཏེ་ས་ཡི་གོ་ལའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མེ་རྡུལ་ཕྲ་མོ་ལས་བྱུང་བའི་མེ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས། མེ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་དཀྱིལ་ལ་རྡུལ་ཕྲན་གྱི་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་འདུས་པའི་སྒོང་རིལ་ཆེན་པོ་འོད་ལེ་དབར་སྟོང་ཕྲག་མང་པོའི་སར་འཕྲོ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཤར། སྒོ་ང་ཆེན་པོ་དེ་སྨིན་ནས་རྡོལ་རྗེས་དེའི་ནང་ནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་དང༌། རྒྱ་མཚོ་དེའི་དཀྱིལ་ལ་མེ་ཏོག་པདྨ་གསེར་གྱི་འདབ་མ་སྟོང་ཕྲག་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དེའི་སྟེང་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མེས་པོ་ལྷ་ཚངས་པ་གདོང་བཞི་ཡོད་པ་མདོག་དམར་སེར་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད་ཟེར། གདོང་བཞི་ཡོད་པའི་ལྷ་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་དེས་བསམ་བློ་བཏང་ནས་སྤྲུལ་པ་བསྟན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐོག་གི་སྲོག་ཆགས་དང་སྲོག་ཆགས་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཚང་མ་བཟོས་པ་ཡིན་ཟེར། མུ་སྟེགས་པ་དེས་ང་ཚོའི་འཇིག་རྟེན་དེ་ལྷ་ཚངས་པས་བཟོས་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་ལྷ་ཚངས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གསར་སྐྲུན་བྱེད་མཁན་གྱི་མེས་པོ་ཟེར་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པས་ལྷ་ཡིས་འཇིག་རྟེན་བཟོས་པ་རེད་ཟེར་བ་དེ་ཁས་ལེན་གྱི་མེད་པར། འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདི་སེམས་ཅན་ཚང་མའི་ཐུན་མོང་གི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཅིང༌། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཚང་མའི་ཐུན་མོང་གི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུན་མོང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཤིག་བྱུང་བ་དང༌། སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོའི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཚོ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ལྟ་ཚུལ་དེའི་ཐད་མུ་སྟེགས་ཚངས་པ་བའི་ལྟ་སྟངས་དང་ཐ་དད་ཡིན། ཚངས་པ་བའི་ཤོད་སྲོལ་ལྟར་ན། ལྷ་ཚངས་པ་དེས་འཇིག་རྟེན་བསྐྲུན་སྐབས་ཐོག་མ་འཇིག་རྟེན་དེའི་སྲོག་ཆགས་དེ་རྣམས་སྡུད་སའི་ས་གཞི་ཆེན་པོ་དེ་བསྐྲུན། དེ་རྗེས་ལྷ་ཚངས་པ་དེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཨ་མ་བརྒྱད་དེ་ཉི་མའི་ཨ་མ། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ཨ་མ། ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་ཨ་མ། བྲམ་ཟེ་རིགས་ཀྱི་ཨ་མ། རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་ཨ་མ། རྗེ་རིགས་ཀྱི་ཨ་མ། དམངས་རིགས་ཀྱི་ཨ་མ། སྦྱིན་བྱེད་མ་ཡི་ཨ་མ་བཅས་ལ་སྤྲུལ། ཉི་མའི་ཨ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་བྱུང༌། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ཨ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་མ་ཡིན་བྱུང་(ལྷ་མ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་ལྷ་ཡང་མིན་ལ་མི་ཡང་མིན་)ནམ་མཁའ་ལྡིང་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱུང་ལ་སོགས་པའི་བྱ་ཡི་རིགས་རྣམས་བྱུང༌། ལྷ་ཚངས་པའི་ཁ་ནས་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཏེ་མི་བྱུང༌། ལྷ་ཚངས་པའི་དཔུང་པ་ནས་རྒྱལ་པོའི་རིགས་བྱུང༌། ལྷ་ཚངས་པའི་བརླ་ཤ་ནས་རྗེ་རིགས་བྱུང་(རྗེ་རིགས་ཟེར་བ་ནི་རྒྱལ་པོ་མིན་པའི་བློན་པོའམ་དཔོན་རིགས་དང་

ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བསྟན་པ། 11 འབྱོར་ལྡན་མི་རིགས་)ལྷ་ཚངས་པའི་རྐང་མཐིལ་ནས་དམངས་རིགས་(དམངས་རིགས་ཟེར་བ་ནི་ཞིང་ཁ་འདེབས་མཁན་དང༌། བཟོ་བྱེད་མཁན། བྲན་གཡོག་རྒྱུག་མཁན་སོགས་ལ་ཟེར་)བཅས་བྱུང་བ་ཡིན་ཟེར། ཚངས་པ་བའི་ལྟ་སྟངས་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐོག་གྲལ་རིམ་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ཚང་མ་ལྷ་ཚངས་པས་བསམ་བློ་བཏང་ནས་སྤྲུལ་པ་བསྟན་པ་དང་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། བཀོད་སྒྲིག་དེ་དང་མ་མཐུན་ན་མི་འགྲིག་ཟེར། གཞན་ཡང་རྟ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་བསད་པའི་ཁྲག་ཚ་པོས་མཆོད་པ་ཕུལ་ཚེ་ལྷ་ཡུལ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་ལྷ་ཚངས་པའི་ཞལ་རས་མཇལ་ཐུབ་ཟེར་བ་དེའང་མུ་སྟེགས་ལྷ་ཚངས་པའི་ལྟ་བ་ཞིག་ཡིན།

 ཚངས་པ་བའི་ནང་གསེས་བརྡ་སྤྲོད་པ།

དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པོ་ལྷ་ཚངས་པ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་གྱི་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་དེ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྒྲ་ཡི་ཚངས་པ་ཡི་གེ་ཨོཾ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་བསྐྲུན་པ་དང༌། དེ་ལ་དང་པོ་སྐྱེ་བ་མེད་པ། ཐ་མ་འཇིག་རྒྱུ་མེད་པ། ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པ། སྔོན་མ་དང་ད་ལྟ་མ་འོངས་བཅས་དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པ། ཕྱི་དང་ནང་གི་ཡུལ་ཚང་མར་ཁྱབ་པ། གྲོགས་གཞན་ལ་བལྟོས་མི་དགོས་པར་ཁེར་རྐྱང་དུ་གནས་ཐུབ་པ། དོན་དམ་པར་གནས་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར། དོན་དམ་པར་གནས་པ་ཟེར་བ་ནི་བདེན་དོན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཟེར། དེར་བརྟེན་སྒྲ་ཡི་ཚངས་པ་ཡི་གེ་ཨོཾ་དེ་ལ་ཁྱད་ཆོས་བཞི་བཤད་ཡོད། དེ་འདྲའི་ཁྱད་ཆོས་བཞི་ཡོད་པའི་སྒྲ་ཡི་ཚངས་པ་ཡི་གེ་ཨོཾ་དེའི་ངོ་བོ་དེ་མ་ཤེས་པའི་རིང་ལ་མི་ཚང་མ་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་མྱོང་དགོས་པ་དང་དེ་བཞིན་བསམ་བློའི་ཐོག་ལ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་འཆར་སྣང་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པ། ངོ་བོ་དེ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ་པའི་སྐབས་སུ་མི་ཚང་མའི་སེམས་འཁྲུལ་བའི་འཁྲུལ་སྣང་གིས་མིའི་བསམ་བློར་གནོད་སྐྱོན་ཕོག་ནས་མི་ཚང་མར་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་བལྟ་སྟངས་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་དང་བསམ་བློ་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང༌། བདེན་དོན་དེའི་ངོ་བོ་གསལ་པོ་ཤེས་ན་ཐར་པ་ཐོབ་ཀྱི་རེད་ཟེར། དེ་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་གཅིག་ནི་བ་ཕྱུགས་དང་མ་ཧེ་སོགས་སེམས་ཅན་མང་པོ་བསད་པའི་ཁྲག་ཚ་པོ་དེ་ལྷ་ཚངས་པ་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ་ན་ལྷ་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ་དང་ཐར་པ་ཐོབ་ཀྱི་རེད་ཟེར། དེ་བཞིན་རང་གི་བུད་མེད་ལ་འདོད་ཆགས་སྤྱད་པའི་བདེ་བ་དེའི་དུས་སུ་བསམ་བློའི་ནང་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་འཆར་སྣང་གང་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་སངས་སངས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་པའི་བསམ་བློ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན་གཞི་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་ཀྱི་རེད་ཅེས་བཤད་ཡོད།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 12

 ཚངས་པ་བའི་ནང་གསེས་རིག་བྱེད་མཐའ་པ།

དེའི་ལྟ་བ་ནི་སྤྱི་གཙོ་བོ་དང་སྒྲ་ཡི་ཚངས་པ་ཡི་གེ་ཨོཾ་ཟེར་བ་དང་ལྷ་ཚངས་པ་སོགས་མ་ཡིན་པར། རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཁྱད་ཆོས་དགུ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁས་བླངས་སྟབས་རིག་བྱེད་མཐའ་པ་ཞེས་བཏགས། སྐྱེས་བུ་དེ་ཁྱད་ཆོས་དགུ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཁྱད་ཆོས་དང་པོ། གཞན་གང་ལ་ཡང་བལྟོས་པ་མེད་པར་གཅིག་པུར་ཁེར་རྐྱང་དུ་གནས་ཐུབ་པ། ཁྱད་ཆོས་གཉིས་པ། རྟག་པ་ཡིན་པ་ནི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེ་སྔོན་མ་ཡོད། དེང་སང་མེད། དེང་སང་ཡོད། རྗེས་མ་མེད་ཟེར་རྒྱུ་མེད་པ་དུས་ནམ་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པར་གནས་ཐུབ་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པ། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་པ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ། དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོ་ལས་འདས་པ་ལ་ཟེར། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེའི་ངོ་བོ་དེ་ཤེས་ན་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་གྱི་རེད་ཟེར། ཁྱད་ཆོས་བཞི་པ། སྐྱེ་རྒུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ། འདིར་སྐྱེ་རྒུ་ཟེར་བ་ནི། སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་དོན་ཡིན་ཅིང༌། སྐྱེ་རྒུ་དང་སྐྱེ་དགུ་གང་བྲིས་ཀྱང་ཆོག་པ་སྟེ། སྐྱེ་དགུ་ཞེས་གྲངས་ཀྱི་དགུ་བྲིས་ཚེ་དེ་སྔོན་ཚད་མ་རིག་པ་འཁྲིད་པའི་སྐབས་འདོད་ཁམས་དང༌། གཟུགས་ཁམས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་ཟེར་བ་ཞིག་ཞུས་ཟིན་པ་ལྟར། སྐྱེ་དགུ་ནི་འདོད་ཁམས་ནས་འདོད་ཁམས་ལ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང༌། འདོད་ཁམས་ནས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ། འདོད་ཁམས་ནས་གཟུགས་མེད་ཁམས་ལ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་བཅས་གསུམ་དང༌། གཟུགས་ཁམས་ནས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང༌། གཟུགས་ཁམས་ནས་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ། གཟུགས་ཁམས་ནས་གཟུགས་མེད་ཁམས་ལ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་བཅས་གསུམ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ནས་གཟུགས་མེད་ཁམས་ལ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང༌། གཟུགས་མེད་ཁམས་ནས་གཟུགས་ཁམས་ལ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ནས་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་བཅས་ཁྱོན་བསྡོམས་དགུ་ཡོད་པར་བརྟེན་སྐྱེ་དགུ་ཞེས་གྲངས་ཀྱི་དགུ་བྲིས་ན་དེ་ལྟར་ཡིན། རྒུ་ནི་ཡོད་ཚད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཏེ་སྐྱེས་བུ་ཡོད་ཚད་ཐམས་ཅད་དམ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཚད་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་དོན་ཡིན། དེར་བརྟེན་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཚད་ཚང་མར་ཁྱབ་སྟངས་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ཟེར་ན་དཔེར་ན་ཆུང་སར་ཆ་བཞག་ན་འབུ་གྲོག་མ་ནས་ཆེ་སར་ང་རང་ཚོ་མིའི་བར་དུ་ཚང་མར“ང”ཟེར་རྒྱུའི་བསམ་བློ་དེ་ཧ་ཅང་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད། འབུ་གྲོག་མ་ཁོ་སེམས་ཅན་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ལས་མེད་ནའང་ཁོ་ལ་ཡང“ང”ཟེར་བའི་བསམ་བློ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དཔེར་ན་ཁོ་ལ་དགྲ་བྱས་ན་དགྲ་བྱེད་མཁན་གྱི་མིའི་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུགས་ཡོང་བ་སོགས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་ཡོད་པ་དེ་དག་

ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བསྟན་པ། 13

ནི“ང”ཟེར་བའི་བསམ་བློ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡིན་པ་དང༌། “ང”ཟེར་བའི་བསམ་བློ་དེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཚད་དང་སྲོག་ཆགས་ཚང་མར་ཁྱབ་ཡོད་སྟབས་སྐྱེ་དགུའམ་སྐྱེ་རྒུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན། ཁྱད་ཆོས་ལྔ་པ། ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་འཆི་བ་མེད་པ། ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་འཆི་བ་མེད་པ་ཟེར་བ་ནི་དེ་འདྲའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཐོག་མར་འདི་དུས་བྱུང་བ་དང༌། མཐའ་མ་ག་དུས་འཇིག་མིན་གང་ཡང་ཤོད་སྲོལ་མེད་པས་དེ་འཆི་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར། ཁྱད་ཆོས་དྲུག་པ། ཉི་མའི་མདོག་དང་ལྡན་པ། དེ་འདྲའི་སྐྱེས་བུ་དེའི་མདོག་འདི་ཉི་མ་ནང་བཞིན་འོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པ། དེ་ནི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེའི་ངོ་བོ་ངོ་མ་དེ་འོད་ཆེ་ལ་དམར་སེར་གྱི་མདོག་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དང༌། རྗེས་སུ་རང་ཉིད་ཐར་པ་ཐོབ་ནས་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེའི་ངོ་བོ་ངོ་མ་ཉི་མ་ནང་བཞིན་གྱི་འོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་མཐོང་བའི་ཉིན་མོ་དེ་ལ་རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་ཏེ་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་པ་རེད་ཟེར། དེང་སྐབས་ང་ཚོས་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་ཟེར་བའི་ཚིག་དེ་སྔོན་མ་མུ་སྟེགས་པའི་གཞུང་གི་ནང་ལ་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་ཟེར་བའི་བཤད་སྲོལ་ཞིག་ཡོད་པ་ཚུར་གཡར་ནས་བེད་སྤྱོད་བཏང་བ་ཞིག་རེད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན། ཁྱད་ཆོས་བདུན་པ། མུན་པ་ལས་འདས་པ། དེའི་མུན་པ་ཟེར་བ་ནི་རྨོངས་པ་ལས་འདས་པའི་དོན་ཏེ་གང་ཡང་ཤེས་མཁན་ཞིག་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་པས་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་གང་དང་གང་ཡང་བྱེད་ཤེས་མཁན་ཞིག་དང༌། འཇིག་རྟེན་ཚང་མ་བྱེད་ཤེས་མཁན་ཞིག མི་ཚང་མའི་བསམ་བློ་རྟོགས་ཐུབ་མཁན་ཞིག་བཅས་ཡིན་པར་བརྟེན་མུན་པ་ལས་འདས་པ་ཟེར། ཁྱད་ཆོས་བརྒྱད་པ། ཆེན་པོར་འགྱུར་པ། དེ་ནི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་དང་ཆེ་ཤོས་དེ་རེད་ཟེར། དེ་ཡང་ཆེ་ཤོས་ཟེར་བ་དེ་ནུས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལ་གོ་དགོས། ཁྱད་ཆོས་དགུ་པ། གཉིད་ལོག་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པ། དེ་ནི་གཉིད་ཁུག་པའི་སྐབས་སུ་དབང་པོ་ལྔའི་འགུལ་བསྐྱོད་ཚང་མ་མཚམས་བཞག་ནའང་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེ་ངལ་གསོ་བརྒྱབ་མེད་པར་གཉིད་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་གནས་ཡོད། དཔེར་ན་གཉིད་ཁུག་སྐབས་ཤི་བ་དང་ཁྱད་མེད་པར་བསམ་རྒྱུ་དྲན་རྒྱུ་མེད་ན་ཡང་གཉིད་སད་རྗེས་གསོན་པོར་ལངས་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེའི་ནུས་པ་ཡིན་པ་དང་ནུས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གསོན་པོར་འཚོ་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་རེད་ཟེར། གཉིད་ལོག་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་ཟེར་བ་ནི་གཉིད་ལོག་པའི་སྐབས་སུའང་ད་དུང་སྐྱེས་བུ་དེ་ཡོད་བསྡད་པ་སོགས་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེར་ཁྱད་ཆོས་དགུ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་ཟེར། ཁྱད་ཆོས་དགུ་དང་ལྡན་པའི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་ལྷ་ཚངས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དང༌། ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་ཟེར། དེ་འདྲའི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 14

ཁམས་འདི་ལ་ཡོད་པའི་མི་དང་སེམས་ཅན་ཚང་མའི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང༌། བཅིངས་པ་དང་གྲོལ་བ་སོགས་ཚང་མ་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་མཁན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐོག་གི་ཚང་མ་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེས་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེའི་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་མ་ཟད་འཇིག་རྒྱུ་ཡང་མེད་ཟེར། གལ་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཟེར་བ་དེ་ཐོབ་ཚེ་ལྷ་ཡི་མིག་གི་སྔོན་ཤེས་ཟེར་བ་དེ་ཐོབ། ལྷ་ཡི་མིག་གི་སྔོན་ཤེས་དེས་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་ཕར་ལྟ་སྐབས་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཉིད་གསེར་བཟང་པོའི་མདོག་ལྟར་དམར་སེར་ཅིག་འོད་ཆེན་པོ་ཞིག་མཐོང་བ་དང༌། དེ་མཐོང་བའི་སྐབས་ལ་སྐྱེས་བུ་དེའི་ངོ་བོ་ངོ་མ་དེ་མཐོང་བ་རེད་ཟེར། དེ་མཐོང་རྗེས་མི་དེ་འཁོར་བའི་ནང་ལ་བསྡད་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ། འཁོར་བ་ནས་ཐར་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་ཚད་ཚང་མ་བཟང་པོ་ཤ་སྟག་མ་གཏོགས་བཟང་ངན་དགེ་སྡིག་གི་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་རྒྱུ་ཡོད་ཅིང༌། དེ་དུས་དངོས་འབྲེལ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བཤད་ཡོད།

• ཚངས་པ་བའི་ནང་གསེས་གསང་བ་པ།

གསང་བ་ཟེར་བ་ནི་ང་ཚོས་ནམ་རྒྱུན་གསང་བ་བྱེད་རྒྱུའི་གསང་བ་དེ་རེད། གསང་བ་པའི་གཞུང་བདུད་རྩི་ཐིག་ལུང་ཞེས་པ་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པ་དང༌། རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཤེས་རིག་ཟེར་བ་ཞིག་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། བདག་ཤེས་རིག་ཟེར་བ་དེ་ནི་རང་དང་གཞན་ནམ་བདག་གཞན་ཟེར་བའི་བདག་དེ་མ་ཡིན་པར་གོང་དུ་སྐྱེས་བུ་ཟེར་བ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་རེད་ཅེས་བཤད་ཡོད་ཀྱང༌། འདིའི་སྐབས་ལ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་བདག་ཤེས་རིག་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་ཟེར། ཤེས་ཟེར་བ་ནི་ཤེས་རྟོགས་དང་རིག་ནི་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་པར་བརྟེན་ཚང་མ་ཤེས་ཐུབ་མཁན་དང་ཚང་མ་རྟོགས་ཐུབ་པའི་དོན་རེད། དེ་འདྲའི་བདག་ཤེས་རིག་དེ་ཐོག་མར་བྱུང་བ། བར་དུ་གནས་པ། མཐའ་མ་འཇིག་པ་སོགས་དེ་འདྲ་མིན་པར་དུས་རྟག་ཏུ་གནས་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པ། ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་དང་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་སྟེ་དུས་གསུམ་གྱི་ཆ་མེད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཟེར། རྟག་པ་བ་ཡི་ལྟ་བ་དེ་གོང་གི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཁས་ལེན་མཁན་མུ་སྟེགས་པ་གཞན་གྱི་ལྟ་ཚུལ་དང་ཁྱད་པར་ཆེར་མེད་ནའང་དེ་ལ་ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པ་དང་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཞིག་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ཚངས་པ་བ་དང༌། བརྡ་སྤྲོད་པ། རིག་བྱེད་ཐར་པ། གསང་བ་པ་བཅས་གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་དགག་པ་ཇི་ལྟར་བརྒྱབ་ཡོད་

ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བསྟན་པ། 15

མིན་དེ་ཚད་མ་རིག་པའི་གཞུང་གི་ནང་ལ་གསལ་ཐག་ཆོད་ཡོད།

གསུམ་པ། མུ་སྟེགས་ཁྱབ་འཇུག་པ།

ཁྱབ་འཇུག་པ་ཟེར་བ་དེ་ནི་ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་ལ་དད་པ་བྱས་པ་ཡིན་སྟབས་ཁྱབ་འཇུག་པ་ཞེས་བརྗོད། མུ་སྟེགས་ཁྱབ་འཇུག་པའི་སློབ་དཔོན་ནི་གཞོན་ནུ་མ་ལན་དང་བླ་མ་ཟླ་བ་ལ་སོགས་པ་རེད། དེས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ནང་ལ་གྲོང་ཁྱེར་སྒོ་ལྡན་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་ལ་ཆུང་མ་ལྷ་མོ་པདྨ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་གིས་བསྐོར་ནས་གནས་ཡོད་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་ཁམས་དེའི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཅན་གྱི་ལྷ་ཚང་མའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ཁས་ལེན་མཁན་གྱི་ང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཟེར། ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་དེ་ལ་ངོ་བོ་ངོ་མ་གཅིག་དང་ངོ་བོ་ངོ་མ་མ་ཡིན་པའི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་ཟེར། ངོ་བོ་ངོ་མ་དེ་ལ་ཞི་བ་ཟེར་ཞིང༌། དེ་ནི་ཞི་བ་དང་དྲག་པོ་ཟེར་བའི་ཞི་བ་དེ་རེད། སྤྲུལ་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་མ་ཞི་བ་ཟེར། ཞི་བ་དེ་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་འཆི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང༌། དེ་སྒོམ་ཚེ་འཁོར་བ་ནས་ཐར་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་ཀྱི་རེད་ཅེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། མ་ཞི་བ་དེ་ལ་ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་རྒྱས་པོ་བཤད་ན་མང་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད་ཚང་མ་སྒྲུང་ཤ་སྟག་རེད། ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུ་ནི། ཉ། རུལ་སྦལ། •ཕག་རྒོད། མི་ཡི་སེང་གེ •མིའུ་ཐུང༌། དགའ་བྱེད་རཱ་མ་ཎ། པ་ར་ཤུ་རཱ་མ་ཎ། ནག་པ། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ། རིགས་ལྡན་བཅས་ཡིན། ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུའི་སྐོར་གྱི་སྒྲུང་དེ་རྒྱ་གར་ཁུལ་དུ་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། སྒྲུང་དེའི་ནང་ནས་རྒྱས་ཤོས་ནི་ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུའི་ནང་གི་དྲུག་པ་དགའ་བྱེད་རཱ་མ་ཎ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་ཟེར་བ་ནི་སྤྲུལ་པའི་དོན་ཡིན་ལ་ཁྱབ་འཇུག་གི་ནུས་པའི་དོན་ཡིན། འདིར་ཁྱབ་འཇུག་ཟེར་བ་དེ་ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་ཡིན་པ་ལས་ཉི་མ་ཟླ་བ་ཁྱབ་འཇུག་གིས་ཟས་པ་རེད་ཟེར་བའི་སྒྲུང་དེའི་ནང་གི་ཁྱབ་འཇུག་དེ་མིན།
ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུ་ལས། འཇུག་པ་དང་པོ་ཉ་ནི། ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་གིས་ཉ་ཡི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ཏེ་རིག་བྱེད་བཞི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ནས་བཏོན་པ་རེད་ཟེར། ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་གི་སྤྲུལ་པ་དང་པོ་ཉ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་མུ་སྟེགས་པའི་བཤད་སྟངས་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཐོག་མར་ཆགས་གྲབས་ཡོད་པའི་དུས་སྐབས་ཤིག་ལ་མེ་ཏོག་པདྨ་འདབ་མ་སྟོང་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མེས་པོ་ལྷ་ཚངས་པ་བྱུང་བ་དང༌། ཚངས་པ་དེ་སྐྱེས་མ་ཐག་རྣ་ཅོག་གཉིས་ནས་ལྷ་མ་ཡིན་སུམ་བྷ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 16

དང་ཉི་སུམ་བྷ་གཉིས་སྐྱེས་པ་དང༌། ལྷ་མ་ཡིན་དེ་ལྷ་ཚངས་པའི་དགྲ་བོ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་སྐྱེས་མ་ཐག་ལྷ་ཚངས་པས་བསད་པ་རེད་ཟེར། ཡང་དེ་ནས་ལྷ་ཚངས་པས་བསམ་བློ་གཏོང་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ལྷ་མ་ཡིན་གཅིག་བྱུང་རུང་ལྷ་མ་ཡིན་དེའི་མིང་བོད་ཡིག་དཔེ་ཆའི་ནང་འཁོད་མེད། རྒྱུ་མཚན་ནི་སྐབས་དེ་དུས་སྒྲུང་དེ་གསུང་མཁན་པཎྜི་ཏ་དེས་ལྷ་མ་ཡིན་དེའི་མིང་ཐུགས་ལ་ངེས་ཀྱི་མི་འདུག་གསུངས་པར་བརྟེན་བོད་ཡིག་ནང་འཁོད་མེད། མིང་མེད་པའི་ལྷ་མ་ཡིན་དེ་དང་ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་གཉིས་འཁྲུག་པ་ཤོར་ནས་ལྷ་མ་ཡིན་དེས་ལྷ་ཚངས་པས་བཟོས་པའི་རིག་བྱེད་བཞི་པོ་དེ་ཕྲོགས་ཏེ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ལ་མཆོངས་ནས་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་སྲོག་ཆགས་དུང་དཀར་ཞིག་ལ་སྤྲུལ་པ་དང༌། རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་དུང་དཀར་ལ་སྤྲུལ་པའི་ལྷ་མ་ཡིན་དེ་གསོད་ཆེད་ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་གིས་ཉ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་སྤྲུལ་ནས་མཐར་དུང་དཀར་དེ་བསད་སྟབས་ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་དང་པོ་ཉ་ཟེར་བ་དེ་བྱུང་བ་རེད་ཟེར།
འཇུག་པ་གཉིས་པ། རུས་སྦལ། ང་ཚོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཆགས་རྗེས་ས་གཞི་ཆེན་པོ་འདིའི་སྟེང་དུ་སྲོག་ཆགས་ཧ་ཅང་མང་པོ་འཚོ་བ་སྐྱེལ་དགོས་སྟབས་ས་གཞི་ཆེན་པོ་དེ་ཡར་འགྱོག་མཁན་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་ཁྱབ་འཇུག་གིས་རུས་སྦལ་ཞིག་ལ་སྤྲུལ་ནས་རུས་སྦལ་དེས་ས་གཞི་རིལ་མོ་ཆེན་པོ་དེ་ཡར་བཀྱག་ནས་བསྡད་པ་རེད་ཟེར། དེ་ནི་འཇུག་པ་གཉིས་པ་དེ་རེད།
འཇུག་པ་གསུམ་པ། ཕག་རྒོད་(འདིར་ཕག་རྒོད་ནི་ཕག་པའི་ནང་གི་སྤྱོད་པ་རྩུབ་ཤོས་དང༌། མཆེ་བ་ཡོད་པ། ཤ་ཟ་མཁན་གྱི་རིགས་ཤིག་ལ་གོ་དགོས་)དེ་ནི་མི་དང་སྲོག་ཆགས་ཡོད་ཚད་ས་གཞི་ཆེན་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡོད་དགོས་སྟབས་ཐེངས་ཤིག་ས་གཞི་ཆེན་པོ་དེ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ནུབ་སྟབས་ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་གིས་ཕག་རྒོད་ཅིག་ལ་སྤྲུལ་ཏེ་ཕག་རྒོད་ཀྱི་མཆེ་བ་ཆེན་པོ་དེས་ས་གཞི་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ནས་ཡར་བཏོན་པ་རེད་ཟེར།
འཇུག་པ་བཞི་པ། མི་ཡི་སེང་གེ་(མི་ཡི་སེང་གེ་ནི་ལུས་པོ་མི་ཡིན་པ་ལ་མགོ་བོ་སེང་གེ་ཡིན་པ་ཞིག་)མིའི་སེང་གེ་ཟེར་བ་དེ་ནི་སྔོན་མ་ལྷ་མ་ཡིན་ཧི་རནྱ་པ་ཤྱཀཱུ་སྟེ་བོད་སྐད་དུ་འགྲོ་སྐྱོབ་གསེར་ཅན་ཟེར་བ་དེས་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ལོ་མང་པོའི་བར་དུ་བསྒྲུབས་ནས་མཐར་སྦྱིན་སྲེག་གི་མཆོད་པ་ཕུལ་བ་རེད། སྦྱིན་སྲེག་ཟེར་བ་དེ་མུ་སྟེགས་པ་དང༌། བོན་པོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་བཅས་ཚང་མར་ཡོད་ཀྱང་བྱེད་སྟངས་མི་འདྲ་བ་དཔེར་ན། ཁ་ཤས་ཀྱིས་སྲོག་ཆགས་བ་ཕྱུགས་དང༌། རྟ་ལྟང་མ་(རྟ་ལྟང་མ་ནི་རྟ་སྤུ་ཁ་དཀར་རྐྱང་ཡིན་པ་ལ་རྣ་ཅོག་རྩེ་དང་ཟུར་ལ་ནག་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་)དང༌། མི་སོགས་མེར་སྲེག་བཏང་སྟེ་སྦྱིན་སྲེག་བྱེད་པ་སོགས་དེ་དག་ནི་མུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་སྲོལ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྦྱིན་སྲེག་ལ་རྫས་ཆ་སྣེ་ཁ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་སྟེ། ༡. ཡམ་ཤིང༌། ༢. མར་ཁུ། ༣. རམ་པ། ༤. ཏིལ། ༥. འབྲས། ༦. ཞོ་ཟན།
༧. ཀུ་ཤ ༨. ཡུངས། ༩. སོ་བ། ༡༠. ནས། ༡༡. སྲན་མ། ༡༢. གྲོ་བཅས་ཡིན། ཡམ་ཤིང་ནི་ཤིང་བ་ལུ་དང་

ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བསྟན་པ། 17
ཆུ་འགྲམ་སོགས་ལ་སྐྱེས་པའི་ཤིང་ཚེར་མ་མང་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ་འོམ་བུ་ལ་ཟེར་ཞིང༌། རིང་ཐུང་སྐབས་རེ་མཐོ་གང་ཙམ་དང༌། སྐབས་རེ་ཁྲུ་གང་ཙམ་དགོས་པ་ཡིན། མར་ཁུ་ནི་ཚང་མས་མཁྱེན་གསལ་རེད། རམ་པ་ནི་བོད་ཀྱི་རྩྭ་རམ་པ་ཚིགས་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་མེར་སྲེག་བཏང་ན་ཚེ་རིང་པོ་ཡོང་ཟེར། རྩྭ་དེའི་མིང་ལ་ཚིགས་བརྒྱ་པ་ཡང་ཟེར། ཏིལ་ནི་ཏིལ་ནག་པོ་དང་དཀར་པོ་གཉིས་ཡོད། འབྲས་ནི་འབྲུ་རིགས་ཀྱི་གྲས་ཏེ་ཚང་མས་མཁྱེན་གསལ་ཡིན། ཞོ་ཟན་ཟེར་བ་ནི་ཞོ་དང༌། མར། བུ་རམ། བྱེ་མ་ཀ་ར། རྩམ་པ་བཅས་མཉམ་དུ་བསྲེས་ནས་ལོ་གསར་གྱི་ཕྱེ་མར་ལྟ་བུ་ཞིག་བཟོ་གི་ཡོད། ཀུ་ཤ་ནི་རྩྭ་ཀུ་ཤ་སྟེ་རྒྱ་གར་ལས་བོད་ལ་མེད། ཡུངས་ནི་ཡུངས་དཀར་ཏེ་སྣུམ་བཟོ་བྱེད་ཀྱི་པད་ཁའི་རིགས་ཤིག་ཡིན། སོ་བ་ནི་འབྲུ་རིགས་ནང་གི་སྣེ་ཁ་ཅིག་རེད། དེ་ནས་གཤམ་གྱི་ནས་དང༌། སྲན་མ། གྲོ་དེ་ཚོ་ཚང་མས་ཤེས་ཀྱི་རེད། དེ་རྣམས་མེ་ལ་བསྲེགས་ནས་ལྷ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་སྟངས་དེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་ཟེར་ཞིང༌། སྦྱིན་ནི་ལྷ་ལ་ཕུལ་བའི་དོན་དང༌། སྲེག་ནི་མེར་སྲེག་པའི་དོན་ཡིན།
འགྲོ་སྐྱོབ་གསེར་ཅན་གྱིས་སྦྱིན་སྲེག་གི་མཆོད་པ་ཕུལ་སྟབས་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོས་ཞལ་གཟིགས་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེས་འདྲི་སྐབས་ཁོས་ང་ལ་ལྷ་དང༌། མི། ལྷ་མ་ཡིན། དུད་འགྲོ་སོགས་སུས་ཀྱང་གནོད་སྐྱེལ་མ་ཐུབ་པ་དང༌། མཚོན་ཆ་གང་གིས་ཀྱང་གསོད་མི་ཐུབ་པའི་ལུས་པོ་སྟོབས་ཆེན་ཞིག་དགོས་ཞེས་བཤད་པར་ལྷ་དབང་ཕྱུག་གིས་དེ་ལྟར་མོས་མཐུན་བྱས་སྟབས་ལྷ་མ་ཡིན་འགྲོ་སྐྱོབ་གསེར་ཅན་ཟེར་བ་དེ་ཧ་ཅང་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཆགས་ནས་ལྷ་དང༌། མི། ལྷ་མ་ཡིན། དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་སུས་ཀྱང་བརླག་མ་འཁེལ་བ་མ་ཟད་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་ཁོས་ཚང་མ་ཐལ་བའི་རྡུལ་དུ་བརླགས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཚང་མ་དབང་དུ་བསྡུས་པར་བརྟེན་མཐར་ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་གིས་ལྷ་མ་ཡིན་འགྲོ་སྐྱོབ་གསེར་ཅན་དེ་བསད་ན་མ་གཏོགས་ཡོང་བ་མི་འདུག་སྙམ་སྟེ་ལུས་པོ་མི་ཡིན་པ་ལ་མགོ་སེང་གེ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་སྤྲུལ་ཐོག ལྷ་མ་ཡིན་འགྲོ་སྐྱོབ་གསེར་ཅན་དེར་མཚོན་འགྲོ་གི་མེད་སྟབས་རང་གི་པང་དུ་བླངས་ནས་སེན་མོས་ཁོའི་གྲོད་ཁོག་དབྲལ་ནས་བསད་དེ་འཇིག་རྟེན་ཚང་མ་བདེ་བ་ལ་བཀོད་པར་བརྟེན་དེ་ལ་མིའི་སེངྒེ་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད།
འཇུག་པ་ལྔ་པ། མིའུ་ཐུང༌། དེ་ནི་མིའུ་ཐུང་ལ་སྤྲུལ་ནས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་ལྡན་ཕམ་པ་བཟོས་པ་སྟེ། ལྷ་མ་ཡིན་སྟོབས་ལྡན་ཟེར་བ་དེ་ཡང་ཧ་ཅང་སྟོབས་ཆེན་ཞིག་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁོས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིའི་ནང་ཁོ་ལས་ལྷག་པ་མེད་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདི་ཡོངས་རྫོགས་རང་གི་དབང་དུ་བསྡུ་ཐུབ་ཆེད་རྟ་ལྟང་མ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་མེར་བསྲེགས་ནས་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ་བ་རེད། དེར་བརྟེན་རྟ་ལྟང་མ་སྟེ་སྤུ་ཁ་དཀར་པོ་རྣ་ཅོག་རྩེ་ལ་ནག་པོ་ཡོད་པ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 18

འཚོལ་རྒྱུ་དེ་ཧ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན་སྟབས་ཁོས་འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་རྒྱལ་པོ་ཡོད་ཚད་བཙོན་ལ་བཅུག་རྗེས་རྒྱལ་པོ་སོ་སོའི་མངའ་འོག་གི་རྟ་དཀར་པོ་རྣ་ཅོག་རྩེ་ཟུར་ནག་པོ་ཡོད་པ་ཚང་མ་རུབ་རུབ་བཟོས་ནས་མེར་སྲེག་བཏང་སྟེ་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ་བ་དང༌། སྐབས་དེར་ལྷ་དབང་ཕྱུག་གིས་ཁྱོད་རང་ལ་ཅི་དགོས་ཞེས་དྲིས་པར་ཁོས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིའི་ནང་གི་ལྷ་དང་མི་ཚང་མ་དབང་དུ་བསྡུ་ཐུབ་པའི་ནུས་པ་དགོས་ཞེས་ཞུས་པ་དེ་དབང་ཕྱུག་གིས་ཁས་བླངས་པར་བརྟེན་འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྟེང་ལ་ཁོ་རང་ཆེ་ཤོས་ཆགས་ནས་ལྷ་དང༌། མི། ལྷ་མ་ཡིན་སོགས་སུས་ཀྱང་བརླག་འཁེལ་གྱི་མེད། ཁོ་ལ་ནུས་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་སྤྲང་པོ་ཡོད་ཚད་ལ་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་དང༌། སྐབས་དེ་དུས་ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་གི་བསམ་པར་ད་ཁོ་མེད་པ་མ་བཟོས་ན་ཉི་མ་གཅིག་ང་ཡང་ཉེན་ཁ་འདུག་སྙམ་ནས་མི་གཏེ་པོ་གོམ་པ་ཞེ་དྲག་རྒྱག་རྒྱུ་མེད་པ། རྐང་ལག་ཐུང་ཐུང་ཡིན་པའི་སྤྲང་པོ་གཅིག་ལ་སྤྲུལ་ནས་ལྷ་མ་ཡིན་སྟོབས་ལྡན་གྱི་མདུན་ལ་སློང་བར་ཕྱིན་ནས་ལྷ་མ་ཡིན་སྟོབས་ལྡན་ལ་རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་རང་གིས་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐོག་གི་སྤྲང་པོ་ཡོངས་རྫོགས་སྐད་བཏང་ནས་གང་དགོས་སྦྱིན་པ་གནང་གི་འདུག་པས་ང་ལ་གཞན་གང་ཡང་མི་དགོས། ང་ལ་སྡོད་ས་མེད་པས་སྡོད་གནས་གོམ་པ་གཉིས་སྤོས་ཆོག་པའི་ས་ཆ་ཞིག་གནང་རོགས་ཞེས་ཞུས་པ་དང༌། ལྷ་མ་ཡིན་སྟོབས་ལྡན་གྱི་བསམ་པར་ཁོ་གཟུགས་པོ་ཆུང་ཆུང་གོམ་ཞེང་ཡང་ཆེན་པོ་སྤོ་མི་ཐུབ་མཁན་ཞིག་གི་གོམ་པ་གཉིས་ལ་ཧ་ལས་རྒྱུ་ཅི་ཡོད་སྙམ་ནས་ཁྱོད་ལ་ངས་གོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་མ་ཚད་གོམ་པ་གསུམ་གྱི་ས་ཆ་དགོས་ནའང་སྟེར་ཆོག་ཅེས་བཤད་པར་ཁྱབ་འཇུག་གི་སྤྲུལ་པ་མིའུ་ཐུང་དེས་དེ་མ་ཉིད་དུ་གཟུགས་ཆེ་ལ་མགོ་བོ་ཉི་ཟླ་ཡོད་སར་སླེབས་པ་དང་རྐང་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་སྤྲུལ་ནས་རྐང་པ་ཡ་གཅིག་གནམ་ལ་བཞག ཡ་གཅིག་ས་ལ་བཞག་ནས་ད་ཁྱེད་ཀྱིས་ང་ལ་སྤྲད་པའི་གོམ་པ་དོ་པོ་དེ་ང་ལ་བྱུང་ཡང་ད་དུང་གོམ་པ་གང་པོ་དེ་གང་ནས་སྤྲོད་རྒྱུ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བརྗོད་པར་ལྷ་མ་ཡིན་སྟོབས་ལྡན་ངོ་ཚ་ཁ་སྐྱེངས་ཀྱིས་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱར། སྐབས་དེར་ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་གི་སྤྲུལ་པ་དེས་ངས་ཁྱེད་ལ་ས་ཆ་གོམ་པ་དོ་སློང་ནའང་ཁྱེད་ཀྱིས་ང་ལ་གོམ་པ་གསུམ་གྱི་ས་ཆ་སྤྲད་པར་བརྟེན་ད་དུང་གོམ་པ་གང་སྤོ་བའི་ས་ཆ་དེ་ང་རང་གིས་བཙལ་ནས་རྙེད་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་ང་ལ་སྤྲོད་རྒྱུ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བཤད་པར་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་དེ་ལོས་འགྲིག འོན་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱིས་གོམ་པ་དོ་སྤོས་ནས་ས་ཆ་ཚང་མ་བཟུང་ཚར་བས་ང་ད་དུང་གོམ་པ་གང་གི་ས་གང་ནས་སྤྲོད་དགོས་ཟེར་བར་ཁྱབ་འཇུག་གིས་ས་ཆ་ཡོད་ན་སྤྲོད་ངེས་གཏན་ཡིན་ནམ་ཞེས་བཤད་པ་དང༌། ཁོས་ངས་ཁས་ལེན་བྱས་ཟིན་པས་མི་སྤྲོད་ཀ་མེད་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་ཁྱབ་འཇུག་གིས་འོ་ན་གོམ་པ་གང་གི་ས་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྲད་བསམ་ཀྱང་མེད་ལ་ངས་འཚོལ་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་མི་འདུག་པས་

ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བསྟན་པ། 19

ད་གོམ་པ་གང་གི་ས་ཆ་འདི་ཡིན་ཞེས་རྐང་པ་ཡ་གཅིག་སྟོབས་ལྡན་གྱི་མགོ་བོའི་སྟེང་དུ་བཞག་ནས་ཁོ་ལ་ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་བཟུང་ཁྱོད་ངའི་འོག་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་སྟོབས་ལྡན་ངོ་ཚ་ཁ་སྐྱེངས་ནས་ས་འོག་ཏུ་བྲོས་པར་བརྟེན་འཇིག་རྟེན་ཚང་མ་བདེ་བ་ལ་བཀོད་པ་རེད་ཟེར། དེ་ནི་མིའུ་ཐུང་ལ་སྤྲུལ་ནས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་ལྡན་ཕམ་པ་བཟོས་པ་དེ་རེད།
འཇུག་པ་དྲུག་པ། དགའ་བྱེད་རཱ་མ་ཎ། དེ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྟ་བཅུ་པའི་བུ་དགའ་བྱེད་རཱ་མ་ཎ་ལ་སྤྲུལ་ནས་སྲིན་པོ་ལངྐ་མགྲིན་བཅུ་བརྟུལ་བ་དེ་རེད། དགའ་བྱེད་རཱ་མ་ཎའི་སྒྲུང་ནང་དོན་ཧ་ཅང་རྒྱས་པོ་ཡོད། སྔོན་མ་བོད་ལ་སྣེ་གདོང་རྫོང་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེའི་དཔེ་ཆ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དེ་རྗེས་སུ་བོར་བརླགས་སོང་འདུག སྒྲུང་དེ་སྔོན་མ་ཆ་ཚང་བ་བོད་ཡིག་ལ་བསྒྱུར་མེད་རུང་དེའི་ནང་གི་དུམ་བུ་གཅིག་དགའ་བྱེད་རཱ་མ་ཎས་སྲིན་པོ་ལངྐ་མགྲིན་བཅུ་བརྟུལ་བའི་སྒྲུང་དུམ་བུ་དེ་ཆ་ཚང་བསྒྱུར་ཡོད་པ་དང༌། ཏུན་ཧོང་གི་ཡིག་ཆའི་ནང་སྒྲུང་དེ་སྔོན་མ་བོད་ཡིག་ནང་དུ་ཡོད་པ་ལས་ཧ་ཅང་གིས་རྒྱས་པ་ཡོད་(ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ལའང་ཡོད་སྐད་)དེ་ནི་ད་ལྟ་བོད་ཡིག་ནང་ཡོད་པའི་རཱ་མ་ཎའི་སྒྲུང་རྒྱས་ཤོས་དེ་རེད། དེའི་ཡི་གེ་ཚང་མ་སྔོན་མའི་ཡི་གེ་འབྲི་སྟངས་ཡིན་ནའང་ཚིག་ཧ་ཅང་སྙན་པོ་ཡོད། གཞན་ཡང་སྙན་ངག་གི་དཔེ་ཆ་དང༌། ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་འགྲེལ་པ། དེ་མིན་དཔེ་ཆ་གཞན་དག་བཅས་ཀྱི་ནང་རཱ་མ་ཎའི་སྒྲུང་བྲིས་པ་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱས་ཤོས་ཏུན་ཧོང་ནས་ཐོན་པ་དེ་རེད། འདིར་མདོར་བསྡུས་ཤིག་ཞུས་ན། བལ་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྟ་བཅུ་པ་ཟེར་བ་དེ་ལ་བཙུན་མོ་རྒན་པ་གཅིག་དང་ཆུང་བ་གཅིག་ཡོད། བཙུན་མོ་རྒན་པའི་མིང་དེ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ལ་འཁོད་མེད། གང་ཞེ་ན། སྐབས་དེར་རཱ་མ་ཎའི་སྒྲུང་གསུང་མཁན་རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་དེས་བཙུན་མོ་རྒན་པའི་མིང་དྲན་གྱི་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་པར་བརྟེན་སྒྲུང་དེའི་ནང་བཙུན་མོ་རྒན་པའི་ལོ་རྒྱུས་འཁོད་མེད། བཙུན་མོ་ཆུང་བའི་མིང་ལ་ཤེ་ཤེ་ཡ་ཟེར། རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་བཙུན་མོ་ཆུང་བ་དེ་ལེན་དུས་དེས་རྒྱལ་པོ་ང་ཁྱེད་ཀྱི་བཙུན་མོ་བྱེད་དགོས་ན་ཆ་རྐྱེན་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་ང་ཚོའི་ལུང་པའི་ལུགས་སྲོལ་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་ལ་བུ་མང་པོ་བྱུང་ན་བུ་རྒན་པ་དེ་རྒྱལ་པོ་བྱེད་དགོས་པར་བརྟེན་ཁྱེད་ལ་བུ་མང་པོ་ཡོད་སྟབས་ངའི་བུ་དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྐོ་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། དེས་ན་ང་ཁྱེད་ཀྱི་བཙུན་མོ་བྱེད་དགོས་ན་ངའི་བུ་དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྐོ་དགོས། རེ་བ་དེ་མ་བསྒྲུབས་ན་ང་ཁྱེད་ཀྱི་བཙུན་མོ་བྱེད་ཀྱི་མིན་ཞེས་བཤད་པར་རྒྱལ་པོས་རང་གི་བཙུན་མོ་ཆུང་བ་དེ་ཧ་ཅང་མཛེས་པོ་ཡོད་སྟབས་དེ་ལ་བལྟས་ནས་བཙུན་མོས་བཏོན་པའི་ཆ་རྐྱེན་དེ་ཁས་ལེན་བྱས་པ་རེད། བཙུན་མོ་ཆེ་བ་དེ་ལ་བུ་གཉིས་ཡོད། བུ་རྒན་པ་དེའི་མིང་ལ་རཱ་མ་ཎ་དང༌། བུ་ཆུང་བའི་མིང་གྷ་གུ་མ་ལང་ཟེར། བཙུན་མོ་ཆུང་བ་དེ་ལའང་བུ་གཉིས་ཡོད། ནམ་ཞིག་བཙུན་མོ་ཆུང་བའི་བུ་དེ་འཚར་ལོངས་བྱུང་རྗེས་ཉིན་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 20

གཅིག་བུ་རྒན་པ་རཱ་མ་ཎས་རྒྱལ་པོར་སེམས་ཁྲལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་དེ་མཐོང་བ་དང༌། སེམས་ཁྲལ་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་མིན་དབྱེ་ཞིབ་བྱེད་སྐབས་གནད་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པར་གཙོ་བོ་བཙུན་མོ་ཆུང་བ་ལེན་དུས་དེའི་བུ་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་བསྐོ་རྒྱུར་ཁས་ལེན་བྱས་ཚར་བར་བརྟེན་ད་ཆ་རྒྱལ་པོའི་དབང་ཆ་སུ་ལ་སྤྲོད་མིན་ཐད་སེམས་ཁྲལ་ཡོད་པ་ཤེས་ནས་ཡབ་རྒྱལ་པོར་ངས་ཁྱེད་ཀྱི་བཀའ་གསུང་ཅི་སྒྲུབ་ཞུ་རྒྱུ་ལས་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་རྒྱུའི་རེ་བ་མེད་ཅེས་གསོལ་བར་རྒྱལ་པོས་སྤྱིར་སྔར་སྲོལ་ལྟར་ན་བུ་རྒན་པར་རྒྱལ་པོའི་གོ་གནས་ཐོབ་སྤྲོད་སྲོལ་ཡོད་ནའང་ངས་བཙུན་མོ་ཆུང་བ་ལེན་དུས་ཁོང་གི་བུ་དེ་རྒྱལ་པོར་བསྐོ་རྒྱུ་ཁས་ལེན་བྱས་ཟིན་པར་བརྟེན་ཁྱོད་བཟའ་ཟླ་མཉམ་དུ་ནགས་གསེབ་ལ་ཆོས་བྱེད་པར་འགྲོ་དགོས། འཚོ་བ་དང་གང་ཅིའི་ཐད་ལ་རྒྱལ་པོས་རོགས་རམ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པས་མོས་མཐུན་འདུག་གམ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང༌། རཱ་མ་ཎས་ངས་ཡབ་ཀྱི་གང་གསུང་ཅི་སྒྲུབ་ཞུ་རྒྱུ་ལས་མ་འདོད་པའི་བསམ་པ་གང་ཡང་མེད་ཅེས་བརྗོད་ནས་རཱ་མ་ཎ་བཟའ་ཚང་གཉིས་ནགས་གསེབ་ཏུ་ཆོས་བྱེད་པར་འགྲོ་རྒྱུར་གཏན་འཁེལ་བ་དང་སྤུན་མཆེད་ཆུང་བ་གྷ་གུ་མ་ལང་དེས་གཅེན་པོ་དང་མཉམ་དུ་ཤི་གསོན་གང་བྱུང་ཡང་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་མཉམ་དུ་ནགས་གསེབ་ཏུ་ཕྱིན་ནས་སྒོམ་སྒྲུབ་ལ་གཞོལ། རྒྱལ་པོ་རཱ་མ་ཎ་དང་བཙུན་མོ་སི་ཏཱ་གཉིས་ནི་ཁ་བྲལ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང༌། བཙུན་མོ་སི་ཏཱ་ནི་སྲིན་པོའི་རྒྱལ་པོ་ལངྐ་མགྲིན་བཅུའི་བུ་མོ་རེད། སྲིན་པོའི་རྒྱལ་པོ་ལངྐ་མགྲིན་བཅུ་ཟེར་བ་ནི་དེང་སང་བྱས་ན་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་ཕྲན་དུ་བོད་སྐད་ལ་བྲིར་ལང་ཀ་ཟེར་བའི་སྲིན་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡོད་པ་དེའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཟེར། མགྲིན་བཅུ་ཟེར་བ་ནི་ཁོ་ལ་མགོ་བོ་བཅུ་ཡོད་པ་དང་མགོ་བཅུའི་ནང་གི་རྩེ་མོའི་རྟ་མགོ་དེ་མ་བཅད་བར་དུ་ཁོ་ཤི་གི་མེད་ལ་རྟ་མགོར་མདའ་རྒྱག་ཐེངས་དང་པོར་གཅོད་མ་ཐུབ་ན་ཐེངས་གཉིས་པ་གསུམ་པར་གཅོད་ཐུབ་ཐབས་མེད་ཟེར། དེ་ཡང་ཐོག་མ་སྲིན་པོ་ལངྐ་མགྲིན་བཅུའི་བཙུན་མོ་ལ་བུ་མོ་གཅིག་སྐྱེས་པ་དང༌། བུ་མོ་དེ་སྐྱེས་ནས་སྐབས་དེའི་ལུགས་སྲོལ་ལྟར་མོ་རྒྱག་མཁན་དང༌། རྩིས་རྒྱག་མཁན། མངོན་ཤེས་ཤོད་མཁན་སོགས་ལ་བུ་མོ་དེ་རྗེས་མ་གང་འདྲ་ཡོང་མིན་སྐོར་འདྲི་སྐབས་དེ་ཚོས་ཁྱེད་ཀྱི་བུ་མོ་འདི་ནི་ང་ཚོའི་ལུང་པ་མེད་པ་བཟོ་མཁན་ཞིག་ལས་ཕན་ཐོགས་པ་ཞིག་ཡོང་བ་མི་འདུག་ལ་རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ཀྱི་སྲིད་དབང་ཡང་ཤོར་ཉེན་འདུག་པས་བུ་མོ་དེ་མེད་པ་བཟོ་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་བཤད་པར་ལངྐ་མགྲིན་བཅུས་རང་གི་བུ་མོ་མེད་པ་བཟོ་མ་ཕོད་པར་ལྕགས་སྒམ་ཞིག་གི་ནང་བླུགས་ཏེ་འོག་ལ་མར་ཁུ་དང་སྟེང་དུ་ཤིང་ཏོག་མང་པོ་བླུགས་ནས་དེའི་དཀྱིལ་ལ་ཕྲུ་གུ་བཅུག་སྟེ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་བཏང་བ་དང༌། ལྕགས་སྒམ་དེ་རྒྱ་མཚོའི་རྦ་རླབས་ཀྱིས་དེད་དེ་སྐམ་སའི་འགྲམ་ལ་སླེབས་ནས་ཞིང་པ་རྒས་པོ་ཞིག་ཞིང་ཁར་ཆུ་གཏོང་བའི་སྐབས་སུ་ལྕགས་སྒམ་དེ་ཡུར་བུའི་ནང་ཆུས་དེད་པའི་

ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བསྟན་པ། 21

ནང་འཁྱེར་ཡོང་བ་དང༌། བགྲེས་སོང་དེས་ཡ་མཚན་ཆེན་པོས་ལྕགས་སྒམ་དེ་ཁྱིམ་དུ་དབོར་ཏེ་ཁ་ཕྱེ་ནས་ལྟ་དུས་མར་ཁུ་དང་ཤིང་ཏོག་དཀྱིལ་ལ་བུ་མོ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཡོད་པ་མཐོང་སྐབས་རང་ཉིད་ལ་ཕྲུ་གུ་རྩ་བ་ནས་མེད་སྟབས་ཧ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་སྟེ་རང་གི་ཕྲུ་གུ་ནང་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྗེས་སུ་ཆེན་པོ་ཆགས་དུས་བུ་མོ་དེ་ལུང་པ་དེས་མ་ཚད་དེ་གའི་གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཚོའི་ནང་ལའང་མཛེས་ཤོས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་སྟབས་སྤོ་བོའི་བསམ་པར་བུ་མོ་འདི་སྐད་གྲགས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ཆགས་དུས་ཉིན་གཅིག་ང་ཚོའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་རྣ་བར་ཐོས་ཚེ་བུ་མོ་འདི་འཕྲོག་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པས། གལ་ཏེ་རྒྱལ་པོས་འཕྲོག་ཚེ་སྟེར་བའི་ངོ་སོ་ཡང་མེད་ཁར་ཐ་ན་རང་གི་སྲོག་ལ་ཡང་ཉེན་ཁ་ཡོད་པར་བརྟེན་དེ་ལས་ད་ལྟ་ངོ་སོ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕུལ་ན་གཅིག་ནས་རང་ལ་སྟེར་བའི་ངོ་སོ་ཡོང་གི་རེད་ལ་གཉིས་ནས་རང་ལ་མི་ཚེ་གཅིག་གི་རིང་འདེང་བའི་ཟས་གོས་ཀྱང་ཡོང་རྒྱུ་རེད་སྙམ་ནས་བུ་མོ་དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕུལ་བ་དང༌། རྒྱལ་པོས་བུ་མོ་དེར་རཱ་མ་ཎའི་བཙུན་མོར་བཞག་པ་དང༌། ཞིང་པ་རྒས་པོ་དེར་མི་ཚེ་གཅིག་འདེང་བའི་ཟས་གོས་གྱ་ནོམ་པ་སྤྲད་པ་རེད། དེ་ནས་རིང་པོ་མ་སོང་བར་རཱ་མ་ཎར་བཙུན་མོ་མཛེས་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་གཏམ་གང་ས་གང་ལ་ཁྱབ་སྟེ་སྲིན་པོ་ལངྐ་མགྲིན་བཅུའི་རྣ་བར་ཐོས་རུང་བཙུན་མོ་དེ་རང་གི་བུ་མོ་ཡིན་པ་མ་ཤེས་པར་བཙུན་མོ་དེ་འཕྲོག་དགོས་སྙམ་ནས་རང་གི་བློན་པོ་ཚོར་ཤོད་སྐབས་བློན་པོའི་ནང་ནས་རྒྱལ་པོར་ཤ་ཞེན་ཆེ་བ་གཅིག་གིས་ཁྱེད་ལ་བཙུན་མོ་མང་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་ཆོག་ཤེས་གནང་ན་བཟང་བ་ལས་རྟག་ཏུ་གཞན་གྱི་བཙུན་མོའམ་བཟའ་ཟླ་འཕྲོག་རྒྱུ་ཁོ་ན་བསམ་བློ་བཏང་ཚེ་ནམ་ཞིག་ཁྱེད་ཀྱི་སྐུ་སྲོག་ལའང་ཉེན་ཁ་ཡོང་རྒྱུ་རེད་ཅེས་བརྗོད་པར་སྲིན་པོ་ལངྐ་མགྲིན་བཅུས་གང་ལྟར་ངའི་སྲོག་ལ་ཉེན་ཁ་ཡོད་ནའང་བུ་མོ་དེ་འཕྲོག་མ་ཐུབ་ན་ཐབས་མེད་ཅེས་རྒྱལ་པོས་རྩ་བ་ནས་མ་ཉན་སྟབས་བློན་པོ་དེས་རྒྱལ་པོར་གལ་ཏེ་ངེས་པར་དུ་བུ་མོ་དེ་ཁྱེད་ལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་རག་ཐུབ་པའི་ཐབས་ཤེས་ང་ལ་ཡོད་ཅེས་བློན་པོ་དེས་ཇུས་བཏོན་པ་ལྟར་རྒྱལ་བློན་གཉིས་གྲོས་བྱས་ཏེ་བློན་པོ་དེས་རི་དྭགས་སྤུ་ཁ་ལེགས་ཤིང་འོད་ཡོད་པ་དཔེ་གསར་ཞིག་ལ་སྤྲུལ་ནས་རྒྱལ་པོ་རཱ་མ་ཎ་དང་བཙུན་མོ་གཉིས་བྲག་ཕུག་ནང་ཆོས་བྱེད་སའི་མདུན་དུ་ཕར་འགྲོ་ཚུར་འགྲོ་བྱེད་སྐབས་བཙུན་མོས་མཐོང་སྟེ་རྒྱལ་པོར་ངས་རི་དྭགས་སྙིང་རྗེ་པོ་དེ་འདྲ་དེ་སྔོན་མཐོང་མྱོང་མེད་པས་དེ་ངེས་པར་བཟུང་དགོས་ཞེས་བརྗོད་པར་རྒྱལ་པོས་རི་དྭགས་བཟུང་བར་འགྲོ་བའི་བར་སེང་ལ་མི་ངན་གྱིས་བཙུན་མོ་འཕྲོག་ཡོང་སྙམ་ནས་ཁས་མ་བླངས་པ་དང༌། བཙུན་མོས་རྒྱལ་པོར་རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་རང་དངོས་འབྲེལ་ང་ལ་བརྩེ་དུང་ཡོད་ན་ངེས་པར་དུ་རི་དྭགས་དེ་བཟུང་དགོས། ཁྱེད་ཀྱིས་ང་གཞན་གྱིས་འཕྲོག་རྒྱུར་ཁ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་དོན་དུ་རི་དྭགས་བཟུང་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་རེད་ཅེས་བཤད་པས་རྒྱལ་པོ་ཁྲོས་ནས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 22

ཁྱེད་ཀྱི་དོན་དུ་ངས་ནམ་མཁའི་ཟླ་བ་བཟུང་དགོས་བྱུང་ཡང་ཕྱིན་ཆོག ཡིན་ནའང་རི་དྭགས་དེ་འདྲ་དེ་སྔ་རྩ་བ་ནས་མཐོང་མྱོང་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཞིག་རེད་འདུག་པས་བཟང་རྟགས་ཤིག་གཏན་ནས་མི་འདུག གལ་ཏེ་ང་རི་དྭགས་བཟུང་བར་འགྲོ་ཤུལ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་སར་མི་ངན་འདྲ་སླེབས་མི་ཡོང་ངམ་སྙམ་པ་ལས་ང་ལ་རི་དྭགས་བཟུང་བའི་ནུས་པ་མེད་པ་མིན། དེས་ན་ང་རི་དྭགས་བཟུང་བར་ཕྱིན་ནས་ཚུར་མ་སླེབས་བར་གང་དུའང་འགྲོ་མི་ཆོག་ཅེས་བཙུན་མོ་ཡོད་སའི་མཐའ་ལ་གཞུ་ཡི་རི་མོ་ཞིག་བྲིས་ཐོག་རི་མོ་དེའི་ནང་མི་གཞན་ཡོང་ན་ལམ་སང་མེ་འབར་ཡོང་མཁན་ཞིག་ལ་སྤྲུལ། རྒྱལ་པོས་རི་དྭགས་རྗེས་འདེད་བཏང་རུང་དེ་སྤྲུལ་པ་ཡིན་སྟབས་ཧ་ཅང་མགྱོགས་པོ་ཡོད་པས་རྒྱལ་པོས་རྗེས་མ་ཟིན་པར་ཉི་མ་བཞུད་ཁར་ཤིང་ནགས་སྟུག་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་སླེབས་ནས་གང་འགྲོ་འདི་འགྲོ་མི་ཤེས་པས་དེའི་དགོང་མོ་ཤིང་ནགས་དེའི་དཀྱིལ་དུ་ལུས་པར་བརྟེན་སྐབས་དེ་དང་བསྟུན་ནས་སྲིན་པོ་ལངྐ་མགྲིན་བཅུས་སྤྲང་པོ་ཞིག་ལ་སྤྲུལ་ནས་རཱ་མ་ཎའི་བཙུན་མོའི་སར་ལྟོ་སློང་བར་འགྲོ་སྐབས་བཙུན་མོས་ང་རི་སྐམ་པོའི་ཐོག་ཆོས་བྱེད་མཁན་ལ་གང་ཡང་མེད་ཅེས་བཤད་པར་སྲིན་པོ་ལངྐ་མགྲིན་བཅུས་ཁྱེད་ལ་ལྟོ་ཆས་སྟེར་རྒྱུ་མེད་ན་ང་ལ་ལག་པ་ཞིག་གཏོང་རོགས་ཞེས་ཞུ་བ་འཐེན་ཏེ་བཙུན་མོས་ལག་པ་བཏང་མ་ཐག་ལམ་སང་མེ་འབར་ནས་བཙུན་མོའི་ལག་མགོ་འཚིགས་པར་བརྟེན་སྲིན་པོས་བཙུན་མོ་བཟུང་ནས་ཕྲག་པར་ཁྱེར་ཏེ་བཙན་ཁྲིད་བྱས་ནས་རང་གི་བཟའ་ཟླ་བྱེད་དུ་འཇུག་རྩིས་བྱས་ཀྱང་བཙུན་མོས་རྩ་བ་ནས་ཁས་མ་བླངས་སྟབས་བཙུན་མོ་བཙོན་ཁང་ནང་བཅུག དེའི་རིང་རྒྱལ་པོ་རཱ་མ་ཎས་བཙུན་མོ་འཚོལ་བར་ཕྱིན་ཀྱང་རྩ་བ་ནས་མ་རྙེད་པར་ཉིན་གཅིག་ལུང་པ་ཞིག་གི་ཕུ་ནས་གཙང་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་འབབ་པ་དེ་ལ་མི་ཚང་མ་སྐྱུགས་པ་ཤོར་དགོས་པའི་དྲི་ངན་བྲོ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་འགྲམ་དུ་སླེབས་ནས་རྒྱལ་པོས་གཙང་པོ་དེའི་ཆུ་ལ་དྲི་མ་སྣོམས་སྐབས་ཆུའི་ནང་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་གཟུགས་པོའི་རྔུལ་ཆུ་འདྲེས་ཡོད་པ་ཤེས་ཏེ་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་རྔུལ་ཆུ་མང་པོ་དེ་འདྲ་གང་ཡིན་སྙམ་ནས་ཆུ་དེ་རྒྱུགས་སའི་ཁ་ཕྱོགས་དེད་དེ་ལུང་པའི་ཕུ་ལ་འགྲོ་སྐབས་སྤྲེའུ་བཱ་ལིང་དང་སྤྲེའུ་མགྲིན་བཟང་གཉིས་རྒྱལ་པོ་སུས་བྱེད་མིན་སྐོར་ལ་ཕན་ཚུན་ཤོག་ཁ་རེ་ཁྲིད་ནས་འཛིང་རེས་གཏོང་གི་ཡོད་པ་དང༌། ཉིན་གང་འཛིངས་ནས་ཐག་མ་ཆོད་པར་དགོང་མོ་ས་རུབ་ནས་སྤྲེའུ་གཞོན་པ་མགྲིན་བཟང་སྤྲེའུ་རྒན་པ་བཱ་ལིང་གིས་ཤི་མིན་རོ་མི་བཟོས་ཐོག་གཉིས་ཀ་ཐང་ཆད་དེ་ཚུར་ལོག་དུས་མི་དྲི་ཁ་བ་དང་རྒྱལ་པོ་རཱ་མ་ཎ་མཐོང་ནས་སྤྲེའུ་གཉིས་ཀ་བྲོས། སྐབས་དེར་རྒྱལ་པོ་རཱ་མ་ཎས་ཁྱེད་ཚོ་བྲོས་མ་འགྲོ། བྲོས་དགོས་དོན་མེད་པས་ཚུར་ཤོག ང་སྐད་ཆ་ཞིག་འདྲི་རྒྱུ་ཡོད་ཅེས་སྨྲས་པར་འགྲམ་ལ་ཚུར་སླེབས་རྗེས་སྤྲེའུ་གཉིས་འཛིང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཆ་ཚང་བཤད་རྗེས་སྤྲེའུས་ཁོ་གཉིས་ཉི་མ་གསུམ་འཛིང་ནས་མཐར་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་མཁན་དེས་རྒྱལ་པོ་བྱེད་རྒྱུ་དང་ཕམ་

ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བསྟན་པ། 23

མཁན་དེ་གཡོག་པོ་བྱེད་རྒྱུའི་ཁ་ཆད་ཟིན་པས་ད་དུང་མུ་མཐུད་འཛིང་དགོས་ཟེར། རྒྱལ་པོས་སྤྲེའུ་གཉིས་ལ་ངའི་བཙུན་མོ་སི་ཏཱ་ཟེར་བ་དེ་མཐོང་བྱུང་ངམ་ཞེས་དྲིས་པར་སྤྲེའུས་ང་གཉིས་ཀྱིས་མཐོང་མ་བྱུང་ཡང་ང་གཉིས་ཀྱི་རོགས་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ཁོ་ཚོས་དེ་འདྲ་ཞིག་མཐོང་ཡོད་ཚོད་འདུག་ཅེས་ལན་བཏབ། དེ་ནས་སྤྲེའུ་ཆུང་བ་ཧ་ནུ་མན་ཐ་སོགས་སྤྲེའུ་གཞན་གསུམ་བོས་ནས་སྐད་ཆ་འདྲི་སྐབས་དེ་གསུམ་གྱིས་ལོ་ཁ་ཤས་ཤིག་གི་གོང་ལ་ཉིན་གཅིག་གནམ་གྱི་དགུང་དུ་མི་མགོ་བཅུ་ཡོད་པ་མགོ་ཡི་རྩེ་མོ་རྟ་མགོ་ཡིན་པ་ཞིག་གིས་བུ་མོ་གཅིག་འཁྱེར་འགྲོ་བ་དང༌། བུ་མོ་དེས་ང་རྒྱལ་པོ་རཱ་མ་ཎའི་བཙུན་མོ་སི་ཏཱ་ཡིན། མགྱོགས་པོ་ང་སྐྱོབ་པར་ཤོག་ཟེར་སྐད་བརྒྱབ་ནས་འགྲོ་བ་མཐོང་བྱུང་བས་དེ་ཡིན་ན་ལྷོ་ངོས་ལ་འཕུར་སོང་ཞེས་བརྗོད་པར་རྒྱལ་པོས་ཁྱེད་ཚོས་ང་ལ་བཙུན་མོ་སི་ཏཱ་བཙལ་རོགས་བྱས་ན་ངས་ཀྱང་ཁྱེད་ཚོར་རོགས་རམ་བྱས་ཆོག་ཅེས་བཤད་མ་ཐག་སྤྲེའུ་མགྲིན་བཟང་གིས་ཉི་མ་གསུམ་ནས་ཐོབ་ཤོར་གཏན་འཁེལ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པས་རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་ངའི་དགྲ་བོ་བཱ་ལིང་དེ་གསོད་རོགས། གལ་ཏེ་ང་རྒྱལ་པོ་བྱེད་ཐུབ་ཚེ་ཁྱེད་ལ་རོགས་པ་བྱས་ཆོག་ཅེས་སྨྲས་པར་རྒྱལ་པོས་ཁས་ལེན་བྱས་ཏེ་སང་ཉིན་ཡང་བསྐྱར་སྤྲེའུ་གཉིས་འཛིང་རེས་ཚུགས་སྐབས་རྒྱལ་པོས་མདའ་འཕངས་ཏེ་སྤྲེའུ་བཱ་ལིང་གསོད་རྩིས་བྱས་ཀྱང་དངོས་སུ་འཛིང་རེས་བྱེད་དུས་སྤྲེའུ་གཉིས་གཟུགས་པོ་དང༌། ངོ་གདོང༌། སྤུ་ཁ་བཅས་ཚང་མ་འདྲ་ཐག་ཆོད་སྟབས་རྒྱལ་པོས་དབྱེ་འབྱེད་མ་ཐུབ་པར་དེ་མུར་སྤྲེའུ་བཱ་ལིང་གིས་མགྲིན་བཟང་ཤི་ལ་ཁད་བཟོས་པ་དང༌། སྐབས་དེར་སྤྲེའུ་བཱ་ལིང་གི་བཟའ་ཟླ་ཚུར་ཡོང་སྟེ་བཱ་ལིང་ལ་ད་རྒྱལ་ཁ་ཁྱེད་ལ་ཐོབ་སོང་བས་དེ་གས་འགྲིག་པ་རེད། ཁྱེད་གཉིས་སྤུན་མཆེད་ཡིན་པས་ཁོ་གསོད་དགོས་དོན་མེད་ཅེས་བཤད་དེ་བཱ་ལིང་གིས་མགྲིན་བཟང་གློད་པ་དང༌། མགྲིན་བཟང་ལ་ཉེས་རྡུང་ཁ་སང་ལས་ཤུགས་ཆེ་བ་ཕོག་པས་ཁོས་རྒྱལ་པོ་ལ་མཆིལ་མ་བཏབ་སྟེ་རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་ང་ལ་རོགས་བྱེད་རྒྱུ་ཁས་བླངས་ན་ཡང་རོགས་མ་བྱས་པ་གང་ཡིན། རོགས་བྱེད་མི་ཐུབ་ན་ཁས་བླངས་ནས་ཅི་བྱེད་ཅེས་བཤད་སྐབས་རྒྱལ་པོས་ངས་ཁྱོད་ལ་རོགས་སྐྱོར་བྱེད་འདོད་མེད་པ་མིན་ནའང་ཁྱོད་གཉིས་གཟུགས་པོ་དང༌། གདོང་རིས། སྤུ་ཁ་བཅས་ཁྱད་པར་གཏན་ནས་མི་འདུག་པས་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲའི་འོག་ངས་མདའ་བརྒྱབ་ན་ཁྱོད་ལའང་ཕོག་ཉེན་འདུག སང་ཉིན་ཁྱོད་ཀྱི་དཔྲལ་བར་མེ་ལོང་འདི་བཏགས་ན་ནོར་གྱི་མ་རེད་ཅེས་རྒྱལ་པོས་ཁོ་ལ་མེ་ལོང་ཞིག་སྤྲད་དེ་ཕྱི་ཉིན་སྤྲེའུ་མགྲིན་བཟང་གི་དཔྲལ་བར་འདོགས་རྒྱུའི་ཁ་ཆད་བྱས། དེ་ཉིན་སྤྲེའུ་བཱ་ལིང་གི་བཟའ་ཟླས་སྤྲེའུ་བཱ་ལིང་ལ་དེ་རིང་ཁྱེད་རང་འཛིང་དུ་མ་འགྲོ ཡག་པོ་ཡོང་གི་མ་རེད། ཁྱེད་ཀྱི་གཅུང་པོ་ཐེངས་གཉིས་ཕམ་ཀྱང་ད་དུང་འཛིང་དུ་ཡོང་དུས་ཁོ་ལ་རོགས་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡོད་པ་གཏན་འཁེལ་ཡིན་པས་དེ་རིང་ཁྱེད་རང་ཕྱིན་ན་གྱོང་རག་ཉེན་ཡོད་ཅེས་བཤད་ཀྱང་བཱ་ལིང་གིས་མ་ཉན་པར་དེ་རིང་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 24

ཉིན་མཐའ་མཇུག་དེ་ཡིན་པས་ངས་ཁོ་གསོད་ཐག་ཆོད་ཡིན་ཞེས་ངར་ངར་བྱས། ཕྱི་ཉིན་ཁོ་གཉིས་འཛིང་རེས་བྱས་ནས་གང་མཚམས་འགྲོ་དུས་རྒྱལ་པོ་རཱ་མ་ཎས་ཤིང་ནགས་དཀྱིལ་ནས་མདའ་བརྒྱབ་སྟེ་སྤྲེའུ་བཱ་ལིང་བསད་དེ་མགྲིན་བཟང་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ནས་རྒྱལ་པོ་བྱས། མགྲིན་བཟང་གིས་ཐུགས་རྗེ་ལེགས་འབུལ་གྱི་ཚུལ་དུ་རྩལ་ལག་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་སྤྲེའུ་གསུམ་རྒྱལ་པོ་རཱ་མ་ཎའི་བཙུན་མོ་སི་ཏཱ་འཚོལ་བར་བཏང༌། སྤྲེའུ་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ཡང་རྩལ་ཆེ་བས་མཆོང་ཐེངས་གཅིག་ལ་བལ་པོའི་ལུང་པ་ནས་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་ཕྲན་གྱི་མཐའ་ཞིག་ཏུ་མཆོང་སྟེ་ཐལ་དྲགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྲིན་པོའི་ལུང་པ་བརྒལ་བ་དང༌། དེ་ནས་ཡང་བསྐྱར་མཆོང་དུས་སྤྲེའུ་རྒན་པ་གཉིས་པོ་དཀའ་ལས་ཁག་སྟེ་མཆོང་ཐུབ་མེད་ན་ཡང་སྤྲེའུ་ཆུང་བ་ཧ་ནུ་མན་ཐ་ཟེར་བ་དེ་མཆོང་ཐེངས་གཅིག་ལ་སྲིན་པོའི་ལུང་པར་སླེབས་ཏེ་ཤིང་ནགས་དཀྱིལ་ལ་འཛུལ་ནས་བཙུན་མོ་སི་ཏཱ་འཚོལ་བར་འགྲོ་དུས་བཙུན་མོ་སི་ཏཱ་ནི་ཐོགས་བརྩེགས་དགུ་ཐོག་འོག་གི་བཙོན་ཁང་ཞིག་ནང་བཅུག་ཡོད་པ་དང་ཐུག་སྟེ་བཙུན་མོ་སི་ཏཱ་ལ་ང་རྒྱལ་པོས་ཁྱེད་རང་འཚོལ་བར་བཏང་བྱུང་བས་ང་དང་མཉམ་དུ་ལོག་འགྲོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་བཙུན་མོས་ཡིད་ཆེས་མ་བྱས་སྟབས་སྤྲེའུ་དེས་རྒྱལ་པོས་བསྐུར་བའི་ཚིགས་ཁེབས་དེ་བསྟན་རྗེས་གཞི་ནས་ཡིད་ཆེས་བྱས་ནའང་བཙུན་མོས་ངེས་པར་དུ་རྒྱལ་པོ་རཱ་མ་ཎས་དམག་དྲངས་ཏེ་དགྲ་ཤ་བླངས་ནས་ང་ཕར་འཕྲོག་དགོས་པ་ལས་བྲོས་ཕྱིན་ན་དེ་ལས་ཐབས་སྐྱོ་བ་མེད་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་སྒྲོག་གདུབ་དེ་འཁྱེར་ནས་རྒྱལ་པོར་ཕུལ་ཏེ་མགྱོགས་པོ་ང་སྐྱོབ་པར་ཕེབས་རོགས་ཞུས་ཤོག་ཅེས་མངགས་ཏེ་སྤྲེའུ་ཕྱིར་བཏང༌། སྤྲེའུའི་ལན་འབྱོར་རྗེས་རྒྱལ་པོས་དམག་ཁྲིད་དེ་སྐྱབས་པར་འགྲོ་དུས་བྲིར་ལངྐ་དང་སྐམ་ས་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་གྲུ་མེད་ན་ཐར་ཐབས་མེད་སྟབས་སྤྲེའུ་གསུམ་པོས་ཧི་མ་ལའི་རི་བོའི་ཟུར་ཞིག་བཀོག་ནས་དུམ་བུ་ཁ་ཤས་ལ་བཏང་སྟེ་རྒྱ་མཚོའི་ཐོག་ལ་རི་ཡི་ཟམ་པ་བཙུགས་པ་རེད་ཅེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད་ལ་ད་ཆ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ནས་བྲིར་ལང་ཀར་འགྲོ་སྐབས་རྒྱ་མཚོའི་དཀྱིལ་ལ་རི་ཆུང་མང་པོ་གྲལ་སྒྲིག་ནས་ཡོད་པ་དེ་དག་རྒྱལ་པོ་རཱ་མ་ཎས་སྲིན་པོ་ལངྐ་མགྲིན་བཅུ་ལ་དམག་རྒྱག་སྐབས་བཙུགས་པའི་ཟམ་པ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད། རྒྱལ་པོ་རཱ་མ་ཎས་དམག་དྲངས་ཏེ་སྲིན་པོའི་ཡུལ་གྱི་དགྲ་བོ་ཚང་མ་གཏོར་ཟིན་ནའང་སྲིན་པོ་ལངྐ་མགྲིན་བཅུས་ཕོ་བྲང་ནང་ནས་གཏན་ནས་དོན་གྱི་མེད་སྟབས་རྒྱལ་པོ་རཱ་མ་ཎས་ཁྱོད་བློ་ཁོག་ཡོད་ན་ཕྱིར་དོན་ཤོག བློ་ཁོག་མེད་ན་རྐང་པ་ཕྱི་ལ་བཏོན་ཤོག་ཅེས་བཤད་པར་སྲིན་པོས་རྐང་པ་ཕྱི་ལ་མར་བཏོན། དེ་ཡང་སྲིན་པོའི་ཕོ་བྲང་དེ་ནི་ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་ཚང་མ་ཤེལ་སྒོ་ཡིན་པ་དང༌། ཤེལ་སྒོའི་ནང་ནས་བལྟ་དུས་ཕོ་བྲང་དེའི་ནང་གང་དུ་བལྟས་ཀྱང་ལངྐ་མགྲིན་བཅུ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་ན་ཡང་ལངྐ་མགྲིན་བཅུ་ངོ་མ་དེ་ཁང་པ་གང་གི་ནང་དུ་ཡོད་མེད་ཤེས་ཐབས་མེད་སྟབས་རྒྱལ་

ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བསྟན་པ། 25

པོ་རཱ་མ་ཎས་སྲིན་པོ་རྐང་པ་བརྐྱང་དུ་བཅུག་ནས་རྐང་པའི་ཆེ་ཆུང་ལ་དཔག་ནས་གཟུགས་པོ་དང་མགོ་བོ་བཅུ་ཐམ་པའི་ནང་གི་རྩེ་གང་དུ་ཡོད་མེད་ཚོད་རྩིས་བྱས་ཏེ་མདའ་རྒྱག་ཐེངས་གཅིག་ལ་སྲིན་པོ་ལངྐ་མགྲིན་བཅུ་བརྟུལ་ནས་མི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཆགས་པ་དེ་ལ་དྲན་གསོ་བྱེད་ཆེད་བྲིར་ལང་ཀ་ཞེས་བཏགས་པ་རེད་ཅེས་སྒྲུང་དེ་ལྟར་བཤད་སྲོལ་ཡོད།
འཇུག་པ་བདུན་པ། པ་ར་ཤུ་ནཱ་མ་ཎ། པ་ར་ཤུ་ནཱ་མ་ཎ་ལ་སྤྲུལ་ནས་འཛམ་བུ་གླིང་གི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་བརྟུལ་བའི་སྒྲུང་ཞིག་ཡོད་པ་སྟེ། མུ་སྟེགས་པའི་དྲང་སྲོང་ག་རྒའམ་མིང་གཞན་བྱ་ཤ་ཟེར་བ་དེར་འདོད་འཇོའི་བ་ཞིག་ལས་གཞན་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད། འདོད་འཇོའི་བ་ཟེར་བ་ནི་ལྕི་བ་བཏང་ཚད་གསེར་དངུལ་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྫོགས་མཐའ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། དྲང་སྲོང་དེ་རང་གི་བུ་པ་ར་ཤུ་ནཱ་མ་ཎ་དང་མཉམ་དུ་ནགས་གསེབ་ཅིག་ཏུ་སྡོད་སྐབས་ཉིན་ཞིག་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་ས་ཧཱསྲཱརྫུ་ཎ་སྟེ་བོད་སྐད་ལ་སྲིད་སྒྲུབ་ཟེར་བ་དེས་གཡོག་འཁོར་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་འཁྲིད་ནས་ནགས་གསེབ་ཏུ་རི་དྭགས་རྔོན་པར་ཡོང་བ་དང༌། དྲང་སྲོང་དེས་རྒྱལ་པོ་དང་འཁོར་གཡོག་ཚང་མ་སོ་སོ་སྡོད་སར་གདན་དྲངས་ནས་སྣེ་ལེན་གཟབ་རྒྱས་བྱས་སྟབས་རྒྱལ་པོའི་བསམ་པར་དྲང་སྲོང་ནགས་གསེབ་ཏུ་སྡོད་མཁན་འབྱོར་པ་རྒྱས་པོ་དེ་འདྲ་ཅི་ཡིན་སྙམ་ནས་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་སྐབས་དྲང་སྲོང་དེའི་བ་ཕྱུགས་དེས་ལྕི་བ་བཏང་ཚད་གསེར་དངུལ་སོགས་རིན་ཆེན་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ཤེས་རྗེས་དྲང་སྲོང་དེ་བསད་ནས་བ་ཕྱུགས་དེ་འཕྲོག་པ་དང༌། དྲང་སྲོང་དེའི་བུ་པ་ར་ཤུ་ནཱ་མ་ཎ་ལོ་ན་ཕྲ་བས་ནགས་གསེབ་ཏུ་བྲོས་ཏེ་བཟུང་ཐུབ་མེད། རྗེས་སུ་བུ་དེ་ཆེན་པོ་ཆགས་སྐབས་ཁོའི་བསམ་བློར་རྒྱལ་པོ་ཟེར་བ་དེ་དྲིན་ལན་ལོག་འཇལ་བྱེད་མཁན་ཞིག་རེད། ངའི་པ་ཕ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་དེས་ཁོ་ཚོར་སྣེ་ལེན་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་ཀྱང་དྲིན་ལན་འཇལ་རྒྱུ་ལྟ་ཅི་ད་དུང་རྐྱེན་ལམ་དུ་བཏང་བ་དང༌། ང་གཉིས་ལ་བ་ཕྱུགས་གཅིག་མ་གཏོགས་མེད་པ་དེ་ཡང་འཕྲོག་མཐར་ང་གཅིག་པུར་ཤིང་ནགས་དཀྱིལ་དུ་སྡུག་བསྔལ་འདི་འདྲ་མྱོང་དུ་བཅུག་བྱུང་སྙམ་ནས་ཁོང་ཁྲོ་མེ་ལྟར་འབར་ཏེ་མི་མང་པོ་དང་གྲོགས་པོ་བསྒྲིག་ནས་ཚོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཙུགས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ས་ཧཱསྲཱརྫུ་ཎས་གཙོས་འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་རྒྱལ་པོ་ཚང་མ་རྩ་མེད་ཐེངས་གསུམ་བཟོས་པ་རེད་ཟེར། འཇུག་པ་བརྒྱད་པ། ནག་པའམ་ནག་པོ། དེ་ནི་ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་གིས་ནག་པ་ལར་སྤྲུལ་ནས་ལྷ་མ་ཡིན་ཀརྣ་བརྟུལ་བའི་སྐོར་དེ་རེད། ཀརྣ་པའི་ཨ་མའི་མིང་ལ་དེ་ངེ་ཏི་དང་ཞང་པོའི་མིང་ལ་ཀྲིཥྚ་ཟེར། ནག་པ་ལའི་ལྷས་ཞང་པོ་ལ་ཁྱེད་རང་ཧ་ཅང་རྩལ་ཆེན་པོ་དང་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཡིན་ནའང་རྗེས་སུ་ཚ་བོས་གསོད་ཀྱི་རེད། དེ་ལས་ད་ལྟ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤུན་མཆེད་དགའ་ཡི་ཀི་ལ་ཕྲུ་གུ་བུ་ཞིག་སྐྱེས་སོང་ན་དེ་དང་དུས་མཚུངས་བུད་མེད་ཛཱ་ཤོ་ད་ཟེར་མཁན་ཞིག་ལ་བུ་མོ་གཅིག་སྐྱེ་རྒྱུ་ཡིན་པས་བུ་མོ་དེ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 26

སྤུན་མཆེད་ལ་སྐྱེས་པའི་བུ་དེ་གཉིས་བརྗེ་པོ་རྒྱག་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ལག་ལེན་བྱས། དེ་གཉིས་བརྗེ་པོ་བརྒྱབ་རྗེས་ཁྱབ་འཇུག་གི་སྤྲུལ་པ་བུ་དེས་ཨ་ཞང་གི་སྤུན་མཆེད་ལ་ཕྲུ་གུ་གཅིག་སྐྱེས་ཡོད་པ་ཤེས་ཀྱང་ཕྲུ་གུ་བརྗེ་པོ་བརྒྱབ་པ་མ་ཤེས་པར་དེ་གསོད་རྩིས་བྱས་ནས་ཕྲུ་གུའི་རྐང་པ་ནས་འཇུས་ཏེ་བྲག་གི་སྟེང་ལ་བརྡབ་ནས་གསོད་པར་འགྲོ་དུས་བུ་མོ་དེས་ཁྱེད་ཀྱིས་ང་བསད་ནས་དགོས་པ་མེད། ཁྱེད་རང་གསོད་མཁན་གྱི་ཚ་བོ་དེ་ས་ཆ་གཞན་ཞིག་ལ་བསྡད་འདུག་ཅེས་བཤད་སྟབས་བུ་མོ་དེ་བསད་མེད། ཀྲིཥྚ་ཟེར་བ་དེ་ཆུང་ཆུང་སྐབས་ནས་ཧ་ཅང་གྲུང་པོ་དང་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཡོད། ཁོས་ལུང་པའི་ནང་མི་གཞན་དག་གི་ཞོ་དང་འོ་མ་དག་བརྐུས་ནས་བཏུང་སྟབས་པ་ཕས་རྐང་པ་ལ་འཐག་པ་བརྒྱབ་སྟེ་ཤིང་སྡོང་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་འདོགས་ཀྱི་ཡོད་ནའང་ཁོ་རྩལ་ཆེན་པོ་ཡོད་སྟབས་འགུལ་ཐེངས་གཅིག་ལ་ཤིང་སྡོང་ཆེན་པོ་དེ་རྩ་བཀོག་བཏང་ནས་བརླགས་འཁེལ་གྱི་མེད་པར་བརྟེན་ལྷ་མ་ཡིན་ཀརྣ་ཟེར་བ་དེས་ཕྲུ་གུ་དེ་བསད་ན་མ་གཏོགས་རྗེས་མ་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་འདུག་བསམ་སྟེ་འོ་མ་ཚང་མ་དུག་ཡིན་པའི་སྲིན་མོ་ཞིག་ལ་ཕྲུ་གུ་དེར་འོ་མ་སྟེར་དུ་བཅུག་རུང་ཕྲུ་གུ་དེ་ཤི་རྒྱུ་ལྟ་ཅི་ད་དུང་གཟུགས་སྟོབས་ཇེ་ཆེར་སོང་བ་མ་ཟད། སྲིན་མོའི་འོ་མ་རྣམས་འཇིབ་ཟིན་རྗེས་ཁྲག་ཡང་ཚང་མ་འཐུང་སྟེ་སྲིན་མོ་བསད་པ་སོགས་མདོར་ན་ཐབས་གང་འདྲ་བྱས་ཀྱང་ཁོ་གསོད་རྒྱུའི་ཐབས་མ་རྙེད་སྟབས། ཉིན་ཞིག་ལྷ་མ་ཡིན་ཀརྣས་རང་གི་ལུས་པོ་དེ་བྲག་ཕུག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་སྤྲུལ་ནས་ཕྲུ་གུ་དེ་བྲག་ཕུག་དེའི་ནང་ལ་འཛུལ་འཕྲལ་བྲག་ཕུག་དེ་ཁ་ཟུམ་ནས་ཕྲུ་གུ་དེ་གསོད་དགོས་སྙམ་སྟེ་བྲག་ཕུག་ལ་སྤྲུལ་ནས་དྲག་ཆར་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཕབ་སྟེ་ཕྲུ་གུ་བྲག་ཕུག་ནང་འཛུལ་སྐབས་བྲག་ཕུག་ཁ་ཟུམ་རུང་ཕྲུ་གུ་དེས་ལམ་སང་བ་ཕྱུགས་འཚོ་བྱེད་ཀྱི་དབྱུག་པ་རིང་པོ་དེ་བྲག་ཕུག་གི་ཁར་ཀ་བ་ལྟར་བཙུགས་སྟབས་བྲག་ཕུག་དེ་ཁ་ཟུམ་མ་ཐུབ་པ་རེད་ཟེར། དེ་ནས་མཐར་ཕྲུ་གུ་དེས་ཨ་ཞང་གཉིད་ཁུག་བསྡད་པའི་སྐབས་སུ་ཐོག་ཁ་ནས་གཡུགས་ཏེ་བསད་པ་རེད་ཅེས་ཟེར་སྲོལ་ཡོད།
འཇུག་པ་དགུ་པ། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་སྤྲུལ་ནས་སྐྱེ་བ་སྔོན་མའི་སྡིག་པ་རྣམས་མེད་པ་བཟོས་པ་རེད་ཟེར། དེ་ཡང་མུ་སྟེགས་པའི་ཤོད་སྟངས་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ནི་ཁྱབ་འཇུག་གི་སྤྲུལ་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར། དེ་ནི་བོད་ཀྱི་བོན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ལ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་ནི་བོན་གྱི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ་བོན་པོའི་ཆོས་ལ་དགའ་མཁན་ཚོར་བོན་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ལ་སྤྲུལ་ནས་ཆོས་བསྟན་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དགའ་མཁན་ཚོར་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེར་སྤྲུལ་ཏེ་ཆོས་བསྟན་པ་ཡིན་ཟེར། བོན་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་སྐོར་གཤམ་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ས་བཅད་ན་གཟིགས་ན་འགྲིག

ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བསྟན་པ། 27
འཇུག་པ་བཅུ་པ། རིགས་ལྡན་ནི་ཤམ་བྷ་ལའི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་མིང་སྟེ། དྲང་སྲོང་ཉི་མའི་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པའི་ཚངས་པའི་དྲང་སྲོང་རྡོ་རྗེའི་རིགས་གཅིག་ཏུ་མཛད་ནས་ཐོག་མ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་ལ་རིགས་ལྡན་ཞེས་མཚན་གསོལ་བ་དེ་ནས་བཟུང་རིམ་བཞིན་རིགས་ལྡན་ཉེར་ལྔ་བྱོན། མུ་སྟེགས་གྲངས་ཅན་པའི་བཤད་སྟངས་ལྟར་ན་མ་འོངས་པར་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཆོས་ལུགས་ཡིན་ན་མུ་སྟེགས་པའི་ཆོས་ལུགས་མ་གཏོགས་གཞན་མེད་པ་དང༌། རྒྱལ་པོ་ཡང་གཅིག་སྟེ་མུ་སྟེགས་པའི་རྒྱལ་པོ་མ་གཏོགས་མེད་པར་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་དང་ཆོས་ལུགས་གཅིག་ཆགས་ཀྱི་རེད་ཟེར་བ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དུས་འཁོར་ལུགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན་ད་ལྟ་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་དྲུག་ཡིན་པ་དང༌། རྗེས་མ་རབ་བྱུང་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་པའི་དཀྱིལ་ལ་ཤམ་བྷ་ལར་རིགས་ལྡན་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་པ་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་བྱོན་པར་བཤད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དུས་འཁོར་ལ་ཕྱི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་ནང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་ལས། ཕྱི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་སའི་གོ་ལ་དང༌། ཉི་མ། ཟླ་བ། སྐར་མ་སོགས་ལ་ཆུ་ཚོད་ནང་བཞིན་འགུལ་བསྐྱོད་བྱེད་ཐབས་ངེས་གཏན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར་བ་དང༌། ནང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་མིའི་གཟུགས་པོའི་སྟེང་གི་རྩ་དང༌། ཁྲག རླུང༌། ཁམས་བཅས་ལ་ཡང་འགུལ་བསྐྱོད་བྱེད་སྟངས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ངེས་གཏན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་ནད་མེད་ཚད་ལྡན་ཞིག་ལ་ཆ་མཚོན་ན་ཟླ་བ་སོ་སོའི་ཟླ་སྟོད་ཟླ་སྨད་སོགས་དུས་ཚོད་ངེས་གཏན་ནང་རྩའི་ནང་རླུང་འགྲོ་ཕྱོགས་ཐད་གཏན་འཁེལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་ཡོད་པ་དང༌། མིའི་ལུས་པོ་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཟླ་རེའི་ཚེས་པ་གཅིག་ནས་ཉི་མ་གསུམ་གསུམ་རེས་བསྐོར་བྱས་ཏེ་ཚེས་བཅོ་ལྔ་བར་གཏན་འཁེལ་བའི་ཆོས་ཉིད་གཅིག་ཡོད་པ། ཚེས་པ་བཅུ་དྲུག་ནས་གནམ་གང་བར་གོང་ལྟར་གཏན་འཁེལ་བའི་ཆོས་ཉིད་གཅིག་ཡོད་པ་དཔེར་ན་ཟླ་རེའི་ཚེས་གཅིག་གི་ཞོགས་པ་བོད་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་དྲུག་པ་དང་པེ་ཅིང་ཆུ་ཚོད་བརྒྱད་པའི་སྐབས་ནས་མི་ཚོའི་སྣ་ཁུག་གཡས་པའི་ནང་ནས་དབུགས་འགྲོ་རྒྱུ་དེ་ཤུགས་ཆེ་བ་དང་སྣ་ཁུག་གཡོན་པའི་ནང་ནས་དབུགས་འགྲོ་རྒྱུ་དེ་ཤུགས་ཆུང་བ་ཡོང་བ་དེ་ཡང་ཞོགས་པའི་ཆུ་ཚོད་དྲུག་པ་དང༌། ཉིན་གུང་བཅུ་གཉིས། དགོང་དྲོའི་དྲུག་པ། ནམ་ཕྱེད་བཅུ་གཉིས་པ་སྟེ་ཉིན་རེའི་དུས་ཚིགས་བཞི་བརྒྱུད་ཚེས་བཞིའི་ཞོགས་པ་བར་ཉིན་ཞག་གསུམ་རིང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང༌། དེ་ནས་ཚེས་པ་བཞི་ནས་དྲུག་བར་ཉིན་གསུམ་རིང་བོད་ཀྱི་ཞོགས་པའི་ཆུ་ཚོད་དྲུག་པ་དང༌། ཉིན་གུང་བཅུ་གཉིས། དགོང་དྲོ་དྲུག་པ། ནམ་ཕྱེད་ཀྱི་བཅུ་གཉིས་པ་དེ་རྣམས་ལ་གཡོན་པ་ཤུགས་ཆེ་བ་དང་གཡས་པ་ཤུགས་ཆུང་བ་ཡོད། ཡང་ཚེས་བདུན་ནས་ཉིན་གསུམ་རིང་གོང་གསལ་ཆུ་ཚོད་ལྟར་སྣ་ཁུག་གཡས་པ་ཤུགས་ཆེ་བ་དང་གཡོན་པ་ཤུགས་ཆུང་བ་སྟེ། ཚེས་བཅོ་ལྔ་བར་དུ་ཉིན་ཞག་གསུམ་རེས་མོས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་དང༌།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 28

དེ་ལྟར་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ནས་ཉིན་ཞག་གསུམ་རིང་གོང་གསལ་དུས་ཚིགས་བཞི་པོ་ཁག་སོ་སོར་གཡོན་པ་ཤུགས་ཆེ་བ་དང་གཡས་པ་ཤུགས་ཆུང་བ་ཡོད། ཚེས་བཅུ་དགུ་ནས་ཉིན་ཞག་གསུམ་རེ་བྱས་ཏེ་ཚེས་སུམ་ཅུ་བར་རེས་འཁོར་གྱིས་དེ་ལ་གཏན་འཁེལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་ཡོད། ཆོས་ཉིད་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་གཡས་པ་ཤུགས་ཆེ་བ་འགྲོ་དགོས་དུས་གཡོན་པ་ཤུགས་ཆེ་བ་འགྲོ་བ་སོགས་བྱས་ཚེ་ན་ཚ་ཡོད་པའི་རྟགས་སམ་ཡང་ན་འཆི་རྟགས་ཡིན། དབུགས་འགྲོ་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ག་དུས་འཆི་མིན་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ཚེ་ཧ་ཅང་ཐིག་པོ་ཡོད། དཔེར་ན་དབུགས་འགྲོ་སྟངས་དེ་རྒྱུན་ལྡན་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཤུགས་ཆེ་བ་དགོས་དུས་ཆུང་དྲགས་པ་དང༌། ཆུང་བ་དགོས་དུས་ཆེ་དྲགས་ནས་གཟའ་འཁོར་གཅིག་ཕྱིན་ན་ལོ་གཅིག་ནས་ཤི་གི་རེད་ཟེར། གཞན་ཡང་ད་དུང་ཟླ་བ་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཚེས་པ་གཅིག་ལ་ཟླ་བ་མཐོང་རྒྱུ་མེད་པ་དང༌། ཚེས་པ་གཉིས་ལ་མིག་སྤུ་ཙམ། དེ་ནས་ཉིན་བཞིན་གསལ་དུ་ཕྱིན་ཏེ་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་ཆ་ཚང་ཞིག་མཐོང་བ་དང༌། ཚེས་བཅུ་དྲུག་ནས་རིམ་བཞིན་མར་ཆུང་དུ་ཕྱིན་ནས་ཚེས་ཉི་ཤུ་དགུ་ལ་མིག་སྤུ་ཙམ་ཞིག་མཐོང་བ་དང་ཚེས་སུམ་ཅུ་ལ་མཐོང་རྒྱུ་མེད་པ་སོགས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ཉི་ཟླ་སྐར་གསུམ་ཚང་མར་འཁོར་བསྐྱོད་བྱེད་སྟངས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གཅིག་ཡོད་པ་དང༌། ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་དངོས་པོ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བར་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་པས་ང་རང་ཚོ་མིའི་ལུས་པོ་དེའང་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་བརྟེན་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོའི་འགུལ་བསྐྱོད་ལ་ཆོས་ཉིད་ངེས་གཏན་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟར་མིའི་ལུས་པོ་ལའང་དབུགས་ཀྱི་འགྲོ་སྟངས་དང༌། འགུལ་སྐྱོད་བྱེད་སྟངས། རྩ་རེ་རེའི་ནང་ལ་ཁྲག་དང་ཁུ་བ་འགྲོ་སྟངས་བཅས་ལ་གཏན་འཁེལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་ཡོད། དེར་བརྟེན་དུས་ཚོད་ཏག་ཏག་ལ་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་འཁོར་བསྐྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྟབས་དུས་འཁོར་ཞེས་བཏགས་པ་དང༌། དེ་ཡང་ཕྱི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་ནང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཡོད། ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུའི་སྐོར་རྒྱས་པ་གཟིགས་འདོད་ན་སྡེ་དགེ་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་མཛད་པའི་<<ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུའི་རྣམ་བཤད་>>དང༌། <<ཁམས་སྤྲུལ་སྙན་འགྲེལ་>> ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་མཛད་པའི་<<གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་>>ལེའུ་ལྔ་པ། སི་ཏུ་པཎ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པའི་<<ལྷ་ཆེན་པོ་ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུའི་གཏམ་རྒྱ་བལ་མཁས་པའི་ངག་རྒྱུན་གངས་ཅན་རྣ་བའི་བདུད་རྩི་>>སོགས་ལ་གཟིགས།
དུས་འཁོར་སྐོར་དཔེ་ཆའི་ནང་བཤད་སྲོལ་ལྟར་ན། དུས་འཁོར་གྱི་ཆོས་འདི་ཐོག་མ་རྒྱ་གར་དུ་དར་ཞིང་དེ་ནས་བོད་དུ་དར་བ་ཡིན། རྒྱ་གར་དུ་དར་བའི་ཚུལ་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་འདྲ་མིན་གཉིས་ཡོད་དེ། གཅིག་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལོ་དེའི་ཕྱི་ལོ་ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་

ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བསྟན་པ། 29

བཅོ་ལྔ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དང༌། གཅིག་ཤོས་ནི་སངས་རྒྱས་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྔོན་གྱི་ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་རེད། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་ཆེ་བས་བཤད་སྲོལ་སྔ་མ་དེ་ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དུས་འཁོར་གྱི་ནང་དོན་ནི་ཕྱི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ཉི་ཟླ་རྒྱུ་སྐར་སོགས་ཀྱི་འཁོར་ཚུལ་རྣམས་ནང་དུ་མི་ཡི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལྔ་དང་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་བཅས་ཀྱི་ཆགས་ཚུལ་ངེས་ཅན་ཡོད་པ་དང་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་སྒོམ་ཚུལ་བཤད་པ་ཞིག་ཡིན། དུས་འཁོར་གྱི་ཆོས་འདི་བོད་དུ་ཐོག་མར་དར་བའི་དུས་ཚོད་སྐོར་ལ་བཤད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་འདས་ལོ་(༡༡༧༡)བོད་མེ་ཡོས་(༡༠༢༧)ལོ་ལ་གྱི་ཇོ་ལོ་ཙཱ་བས་བོད་དུ་ཐོག་མར་དར་སྤེལ་བཏང་བ་དང་དུས་མཚུངས་མུ་སྟེགས་པའི་བྱེད་རྩིས་ལུགས་ཀྱི་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོའི་འདས་ལོ་(༤༠༣)ལོ་གྲངས་རྫོགས་པ་ཡིན་པས་མེ་ཡོས་ལོ་དེ་ལོ་འགོར་རྩིས་ནས་རབ་བྱུང་སྐོར་གཅིག་འགོ་ཚུགས་པའི་རྩིས་སྲོལ་དར་བ་ཡིན། དུས་འཁོར་ལུགས་ལས་ཤམ་བྷ་ལའི་ཡུལ་ཞེས་པ་དེར་བོད་སྐད་དུ་བདེ་འབྱུང་འཛིན་ཟེར་ཞེས་<<ཐུའུ་བཀྭན་གྲུབ་མཐའ་>>ལེ་ཚན་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་འཁོད་ཅིང༌། ཡུལ་དེ་གང་དུ་ཡོད་མེད་ནི་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་<<ཉ>>པའི་ནང་<<གྲུབ་པའི་གནས་ཆེན་པོ་ཤམ་བྷ་ལའི་རྣམ་བཤད་>>ཅེས་པའི་ནང“རྒྱ་གར་དང༌། བོད་དང༌། ལི་ཡུལ་དང༌། རྒྱ་ནག་དང༌། རྒྱ་ནག་ཆེན་པོ་དང༌། ཀཻ་ལ་ཤའི་དུམ་བུ་དྲུག་ཏུ་བྱས་པའི་དྲུག་པ་ཀཻ་ལ་ཤའི་དུམ་བུ་དེ་ལ་ཕྱེད་དུ་བགོས་པའི་གཡས་ཕྱེད་མ། རྒྱབ་རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོའི་ངོས་ལ་བསྟན་ཅིང༌། མདུན་ཆུ་བོ་སི་ཏའི་ཕྱོགས་ལ་བསྟན་པ་དེ་ཡིན་པར”གསུངས་ཀྱང་དེང་སང་གི་ས་བཀྲའི་ཐོག་ནས་ངོས་འཛིན་རྒྱུ་མི་སྣང༌། གཞན་ཡང་ད་དུང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དཔེ་ཆའི་ནང་གསལ་བར་གཞིགས་ན། རབ་བྱུང་ཉེར་གསུམ་པའི་ནང་ཤམ་བྷ་ལའི་རྒྱལ་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚོ་ནག་པོ་ཡོད་སའི་ས་ཁུལ་དེ་ལ་ཀླ་ཀློའི་རྒྱལ་ཁབ་སྟོབས་ཆེན་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང༌། རྒྱལ་ཁབ་དེས་འཛམ་གླིང་གི་ས་ཁུལ་ཚང་མ་དབང་དུ་བསྡུས་ཐོག་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་ཡིན་གཤིས། སྐབས་དེར་ཤམ་བྷ་ལའི་རྒྱལ་པོ་རིགས་ལྡན་ཉེར་ལྔ་པ་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་དམག་འཁྲིད་ནས་ཀླ་ཀློའི་དཔུང་ཚོགས་གཏོར་ཏེ་(དེང་སང་ཐུར་ཆི་ཟེར་བའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ཡོད་སའི་ས་ཁུལ་དུ་དམག་རྒྱག་སའི་ལྟེ་བ་ཞིག་འཁེལ་གྱི་ཡོད་ཟེར་)འཛམ་བུ་གླིང་ནང་ཆོས་ལུགས་གཅིག་ལས་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དང༌། རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ལས་མེད་པ་དེ་ཤམ་བྷ་ལའི་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཡོད།
སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ནང་ཀླ་ཀློ་ཟེར་བ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་གྱི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཀླ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 30

ཀློ་ཟེར་བ་དེ་ཕ་མ་བུ་ཕྲུག་བར་བཟའ་ཚང་གི་འབྲེལ་བ་ཁས་ལེན་མཁན། གུས་ཞབས་མེད་པ། ཡ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་བཟང་མི་ལྡན་པ། སེམས་ཅན་ཁྲི་ཕྲག་དུ་མ་གསོད་པར་ཡ་ང་སྙིང་རྗེ་མེད་པ་སོགས་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ཡང་ཀླ་ཀློ་དང་ཀླ་ཀློའི་དཔུང་ཚོགས་ཟེར་བའི་མིང་ཚིག་དེ་དག་སྔ་དུས་ནས་ཡོད་པ་ལས་དུས་ཕྱིས་གསར་བཟོ་བྱས་པ་མིན་ལ་ཆོས་ལུགས་ཚོགས་པ་གཞན་ལ་དམིགས་པ་ནི་དེ་བས་མ་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་གུ་དོག་བྱ་དགོས་དོན་གཏན་ནས་མེད།
མུ་སྟེགས་ཁྱབ་འཇུག་པ་དེས་ཕག་པ་ལྷའི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ནང་སྤྱིར་ན་ཤ་ཟ་མི་ཆོག་པ་མིན། ཡིན་ནའང་ཤའི་ནང་ནས་ཟ་མི་ཆོག་པ་ནི། མི་ཤ་ཟ་མཁན་གཅན་གཟན་གྱི་ཤ་དང་མི་ཤ་ཟ་མཁན་བྱ་ཡི་ཤ་ཟ་གི་མེད། ཡང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ནང་ལ་ཤ་ངེས་པར་ཟ་དགོས་པ་ཞིག་མིན་ལ་ཤ་གཏན་ནས་ཟ་མི་ཆོག་པ་ཡང་མིན། ཁ་ཤས་མི་ཚེ་གཅིག་ལ་དམར་སྤངས་ཏེ་འོ་མ་དང་མངར་ཆ་ལ་སོགས་པ་མ་གཏོགས་ཤ་རྩ་བ་ནས་མ་ཟས་ནའང་གཟུགས་པོ་ཐང་པོ་དང་ཚེ་རིང་པོ་སྡོད་མཁན་མང་པོ་ཡོད། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བྱེད་མཁན་གྱི་ནང་ལ་ཤ་ཟ་མཁན་དང་མི་ཟ་མཁན་གཉིས་ཡོད། ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་ནང་དཔེར་ན་དེང་སང་གི་ཀམ་པུ་ཙ་དང༌། འབར་མ་སོགས་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཁ་ཤས་ལ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པ་དེ་ཚོས་ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་ཆོས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང༌། ཁོ་ཚོའི་ནང་མང་ཆེ་བས་ཤ་ཟ་གི་མེད། དེང་སང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་འགའ་ཞིག་གིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་པ་ཚོས་ཤ་ཟ་གི་ཡོད་སྟབས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ངོ་མ་མ་རེད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ནང་ལ་ཤ་རྩ་བ་ནས་ཟ་ཆོག་གི་མ་རེད་ཅེས་བཤད་མེད། དེ་ཡང་ཉ་ཕག་སྒོང་གསུམ་སྤོང་ཐུབ་ན་ཡག་ཤོས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མུ་ཏིག་བདུན་ཅུ་ཟེར་བའི་སྨན་དེ་མ་བཏང་གོང་ཉི་མ་བདུན་གཅིག་ཉ་ཕག་སྒོང་གསུམ་དང་ལུག་གི་རྩིབ་མའི་བར་གྱི་ཤ་ཟས་ན་སྨན་བཏང་བ་དེའི་ནུས་པ་ཐོན་གྱི་མེད་ལ་སྨན་བཏང་ཚར་རྗེས་ལྷ་རབ་བྱུང་ན་ཉི་མ་བདུན་ནམ་ཞག་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ཉ་ཕག་སྒོང་གསུམ་དང་ལུག་གི་རྩིབ་མའི་བར་གྱི་ཤ་ཟ་རྒྱུ་མེད་ཅིང༌། དེ་ལྟར་བྱས་ཚེ་སྨན་གྱི་ནུས་པ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། མུ་སྟེགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་དགག་པ་གང་འདྲ་བརྒྱབ་མིན་སྐོར་དེ་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ནང་གསལ་པོ་ཡོད།

ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བསྟན་པ། 31

བཞི་པ། མུ་སྟེགས་སྤྱོད་པ་བ།

དེའི་སློབ་དཔོན་ནི་རྒྱལ་དཔོག་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་པས། སློབ་དཔོན་དེའི་རྗེས་འབྲངས་པ་ཡིན་པས་མུ་སྟེགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་དེའི་མིང་ལ་རྒྱལ་དཔོག་པ་ཞེས་བརྗོད། མུ་སྟེགས་པ་དེས་ལྷ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་དམ་ཡང་ན་ལྷ་མེད་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་སྐོར་ལྟ་བ་གསལ་པོ་དེ་ཙམ་མེད་ནའང་དེའི་གྲུབ་མཐའི་ཐོག་གི་བཤད་སྟངས་ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ཚེ་ཕལ་ཆེར་ལྷ་མེད་པར་ཁས་ལེན་མཁན་ཡིན་བཟོ་ཡོད་པ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན་དེའི་ལྟ་བའི་ནང་ལྷ་ཟེར་བའམ་ལྷ་ཡོད་དང་མེད་སྐོར་གྱི་སྐད་ཆ་རྩ་བ་ནས་མེད། དེའི་ལྟ་བ་གཙོ་བོ་དེ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཟེར་བ་དེ་སོ་སོའི་བསམ་བློའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དང༌། ཤེས་རྟོགས་བྱེད་ཐུབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་བེམ་པོ་མ་ཡིན་པ་(འདིར་བེམ་པོ་ཟེར་བ་ནི་སེམས་མེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་གོ་དགོས་)དུས་རྟག་ཏུ་གནས་པ་རྟག་པ་ཡིན་པ། དེ་ལ་གྲོགས་གཞན་མི་དགོས་པར་ཁེར་རྐྱང་དུ་གནས་ཐུབ་པ། ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པ། དུས་གསུམ་གྱི་ཆ་ཤས་མེད་པ་བཅས་ཡིན་ཟེར། དེས་དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པ་ཟེར་བ་ཞིག་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་(སྐབས་འདིར་དྲི་མ་ཟེར་བ་དེ་སྐྱོན་ལ་གོ་དགོས་)དེའི་གོ་དོན་ནི་མི་སོ་སོའི་སྐྱོན་ཟེར་བ་དེ་སོ་སོའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་མཉམ་དུ་འདྲེས་བསྡད་ཡོད་སྟབས་སོ་སོ་ལ་ཡོད་སྐྱོན་དེ་མེད་པ་བཟོ་ཐུབ་ཐབས་མེད་པར་བརྟེན་ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་སྟེ་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཟེར་བ་མེད་ཟེར། གཞན་ཡང་ཤེས་དགོས་རྒྱུའི་ཤེས་བྱའི་རྣམ་གྲངས་ལ་མཐའ་དང་མུ་མེད་པས་ཤེས་བྱ་ཚང་མ་ཤེས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའམ་ཀུན་མཁྱེན་ཟེར་བ་མེད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་མི་སོ་སོའི་སྐྱོན་ཟེར་བ་དེ་སོ་སོའི་སེམས་དང་འདྲེས་བསྡད་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཟེར་བ་དེ་སྣམ་བུ་དཀར་པོ་དྲི་མ་མ་གོས་པ་ཞིག་ལ་ཕྱི་ནས་དྲེགས་པ་འགོས་པ་ལྟར་སྐྱོན་དེ་ཡང་ཕྱི་ནས་འགོས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟེ་གང་ཡིན་ཟེར་ན་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་རང་གཙོ་བོར་འཛིན་པའི་སྒེར་སེམས་དེ་ལས་བྱུང་བ་དཔེར་ན། སྒེར་སེམས་ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་འདོད་ཆགས། ཞེ་སྡང༌། གཏི་མུག ང་རྒྱལ། ཕྲག་དོག སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་ཚང་མ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང༌། སྒེར་སེམས་མེད་པའི་མི་ལ་བྱ་སྤྱོད་ངན་པ་ཡོང་རྒྱུ་མེད་ལ་སྐྱོན་ཡང་ཡོང་དོན་མེད་པས་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཟེར་བ་ཡོད་ལ། ཡོན་ཏན་ཚང་མ་ཤེས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཟེར་བའང་ཡོད་ཟེར་བར་བརྟེན་བཤད་སྟངས་དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་བསྡུར་ནས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡོད་མེད་དང༌། སྐྱོན་རྩ་བ་ནས་མེད་པའི་མི་ཡོད་མེད། སྐྱོན་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 32

ཚང་མ་སྤངས་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཚང་མ་ཤེས་པ་ཟེར་བ་དེ་གཉིས་བར་འབྲེལ་བ་གང་འདྲ་ཡོད་མེད། སྐྱོན་ཟེར་བ་དེ་དང་རང་གཙོ་བོ་བྱེད་རྒྱུའི་སྒེར་སེམས་དེ་གཉིས་བར་འབྲེལ་བ་གང་འདྲ་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་ཉམས་ཞིབ་ནན་པོ་བྱས་ཚེ་བསམ་བློ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཤེས་རྒྱ་ཆེ་རུ་འགྲོ་རྒྱུ་དང་དེ་བཞིན་དེ་སྔ་དཔེ་ཆ་བསླབས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་བསྐྱར་སྦྱོང་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། མུ་སྟེགས་པ་དེས་ཚད་མ་ལ་དྲུག་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་པ་དང༌། དེའི་ལྟ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་དགག་པ་གང་འདྲ་བརྒྱབ་ཡོད་མེད་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལེའུ་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་ནང་གསལ་པོ་ཡོད།

ལྔ་པ། མུ་སྟེགས་དབང་ཕྱུག་པ།

ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ཁས་བླངས་སྟབས་དབང་ཕྱུག་པ་ཞེས་བཏགས། མུ་སྟེགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་འདིའི་སློབ་དཔོན་དྲང་སྲོང་རྐང་མིག་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། རྐང་མིག་པ་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དྲང་སྲོང་དེས་རྐང་པ་ལ་མིག་བལྟས་ཏེ་བསྡད་ནས་སེམས་རྩ་བ་ནས་མ་གཡེང་བ་བྱས་པ་ཡིན་སྟབས་རྐང་མིག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས་རྐང་པ་ལ་མིག་ཡོད་པའི་དོན་མིན། མུ་སྟེགས་དབང་ཕྱུག་པ་དེ་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་པ་སྟེ། གསལ་བྱེད་པ་དང་རྣ་བ་མ་ཕུག་པ་གཉིས་ཡིན། (རྣ་བ་མ་ཕུག་པ་ཟེར་བ་ནི་ཨམ་ཅོག་ལ་ཨི་ཁུང་དང་ཨ་ལོང་སོགས་མེད་པའི་དོན་ཡིན་)དེས་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ལྷ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་ནས་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དེ་ལྷ་མོ་ཨུ་མ་དང༌། སྲས་ཚོགས་བདག་(ཚོགས་བདག་ཟེར་བ་དེ་ལུས་པོ་མི་ཡིན་པ་ལ་མགོ་བོ་གླང་ཆེན་ཡིན་པ་ལག་པ་དྲུག་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོད་)གཞོན་ནུ་གདོང་དྲུག་(གདོང་དྲུག་ཡོད་པ་ཞིག་)འཁོར་སྟོང་ཕྲག་གིས་བསྐོར་ཏེ་གངས་རི་ཆེན་པོ་ཏི་སེ་(དེང་སང་སྟོད་གངས་རིན་པོ་ཆེ་ཟེར་)ལ་གནས་ཡོད་ཟེར། མུ་སྟེགས་དབང་ཕྱུག་པས་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དེ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བཤད་ཡོད་པ་སྟེ། ཕྲ་བའི་ཡོན་ཏན། ཡང་བའི་ཡོན་ཏན། •བདག་པོ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན། དབང་དུ་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན། •གར་ཡང་ཁྱབ་པའི་ཡོན་ཏན། མཆོད་འོས་སུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན། སྡོད་སྐུམ་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་(གང་ལ་གང་བགྲོད་ཀྱི་རང་དབང་ཡོད་པ་) དགའ་མགུར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅས་ཏེ། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཟེར།
དེ་ཡང་དང་པོ། ཕྲ་བའི་ཡོན་ཏན་ཟེར་བའི་གོ་དོན་ནི་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་སྲོག་ཆགས་ཚང་མ་དང་པོ་སྐྱེ་བ་དང༌། བར་དུ་གནས་པ། ཐ་མ་འཇིག་པ་བཅས་ཚང་མ་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་མཁན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ།
གཉིས་པ། ཡང་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་སམ་རང་བྱུང་

ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བསྟན་པ། 33

ཁམས་འདིའི་རྩྭ་དང་ཤིང་དང་ཆུ་དང་རི་ལ་སོགས་པ་ཚང་མ་དང་པོ་སྐྱེ་བ་དང༌། བར་དུ་གནས་པ། ཐ་མ་འཇིག་པ་བཅས་ཚང་མ་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་མཁན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ།
གསུམ་པ། བདག་པོ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིའི་ཐོག་རང་བྱུང་ཁམས་དང་སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཚང་མར་དབང་སྒྱུར་བྱེད་མཁན་གྱི་བདག་པོ་ཡིན་པ། བཞི་པ། དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིའི་ཐོག་སེམས་ཅན་ཉེས་པ་ཡོད་མཁན་ལ་ཁྲིམས་གཅོད་དང་ཚུལ་ལྡན་ཡ་རབས་དག་ལྷ་ཡུལ་དུ་འདྲེན་མཁན་ཁྲིམས་དཔོན་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ།
ལྔ་པ། གང་ཡང་ཁྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དེ་སེམས་པ་སླེབས་སར་ལུས་པོ་མཉམ་དུ་སླེབས་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་གང་སར་ཁྱབ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པ།
དྲུག་པ། མཆོད་འོས་སུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་ལྷ་འདྲེ་སོགས་ཚང་མས་མཆོད་པ་འབུལ་སའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ལས་ལྷག་པའི་ལྷ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ།
བདུན་པ། སྡོད་སྐུམ་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་གང་ལ་གང་བགྲོད་ཀྱི་རང་དབང་ཐོབ་པ་དང༌། ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདི་ཡི་ནང་གི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། བདེ་བ་དང༌། བདེ་སྡུག་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བཏང་སྙོམས་ཚང་མ་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་མཁན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནའང་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་རང་ཉིད་ལ་ཚུར་བདེ་བ་དང༌། སྡུག་བསྔལ། བདེ་སྡུག་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བཏང་སྙོམས་བཅས་གང་བྱུང་ཡང་ཁོ་རང་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་གང་ཡང་ཐེབས་ཀྱི་མེད་སྟབས་སྡོད་སྐུམ་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། གང་ལ་གང་འགྲོའི་རང་དབང་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར།
བརྒྱད་པ། དགའ་མགུར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་ལུས་པོ་དེ་སྲོག་ཆགས་དང་སྲོག་ཆགས་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་སྤྲུལ་ན་ཡང་དེ་མ་ཉིད་དུ་སྤྲུལ་ཐུབ་པ་སྟེ་ནུས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར།
མུ་སྟེགས་དབང་ཕྱུག་གི་ལྟ་ཚུལ་གཞན་ཞིག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐོག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་ཚད་ཚང་མ་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོས་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་དེའི་ཐོག་གི་རྒྱལ་པོ་དང༌། བློན་པོ། དེ་བཞིན་འབངས་མི་སེར་སོགས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཚང་མ་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོས་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་པ་དང༌། ཁྲིམས་ཁང་ནང་གི་ཁྲིམས་དཔོན་དང་རྐུན་མ་སོགས་འཇིག་རྟེན་དེའི་ཐོག་གི་བྱ་ངན་སྤྱོད་ངན་ཚང་མ་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོས་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ནི་ཚང་མ་ཤེས་མཁན་ཏེ་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་ཟེར། དེའི་ཐར་པ་ཐོབ་ཐབས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 34

ནི་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་ལིངྐ་(ལིངྐ་ཟེར་བ་ནི་སྐྱེས་པའི་དབང་པོ་ལ་གོ)ནས་དབང་ཞུས་རྗེས་སྒོམ་སྒྲུབ་བྱེད་དགོས་པ་དང༌། སྒོམ་སྒྲུབ་ཡག་པོ་བྱུང་ཡོད་མེད་ཚོད་ལྟ་བྱེད་སྐབས་མདུང་རྩེ་གསུམ་ཡོད་པ་ལ་དཀྱིལ་གྱི་རྩེ་དེ་ཡར་ཁ་ཐུག་ཡིན་པ་དང་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཅུང་ཕྲེད་ལ་ཡིན་པ། རིང་ཐུང་སོ་སོའི་གཟུགས་པོའི་རིང་ཚད་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་ས་ལ་བཙུགས་ཐོག་རང་ཉིད་ཁང་པ་ཐོག་བརྩེགས་དགུ་ཐོག་གི་རྩེ་ནས་མཆོངས་ཏེ་གཤམ་གྱི་མདུང་རྩེ་གསུམ་བྱས་པ་དེའི་རྩེ་དཀྱིལ་མ་དེ་སོ་སོའི་རྐུབ་ནས་ཡར་ཟུག་སྟེ་སྤྱི་གཙུག་གི་དཀྱིལ་ཏག་ཏག་རྟོལ་ཐུབ་པ་དང༌། མདུང་གི་རྩེ་གཡས་གཡོན་གཉིས་པོ་དེ་རྐང་མཐིལ་ནས་ཡར་ཟུག་སྟེ་དཔུང་པ་ནས་ཁ་ཐུག་རྟོལ་ཐུབ་ན་གཞི་ནས་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཟེར། གཞན་ཡང་ད་དུང་མེ་ལྔ་བསྟེན་པ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་ཕྱོགས་བཞིར་ཤིང་ཙནྡན་ལ་མེ་སྦར་ཏེ་དེའི་དཀྱིལ་དུ་སོ་སོ་བསྡད་ཐོག་ཕྱོགས་བཞིར་མེ་དང་སྟེང་གི་ཉི་འོད་བཅས་མེ་ལྔའི་དཀྱིལ་དུ་རང་གི་ལུས་པོ་མེ་སྲེག་བཏང་སྟེ་ཆ་ཚང་མ་འཚིགས་བར་བསྡད་ནས་བཟོད་བསྲན་བྱེད་ཐུབ་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཟེར། འདིར་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་ཤིང་ཙནྡན་གྱི་མེ་ཟེར་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཤིང་ཙནྡན་གྱི་མེ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཚ་པོ་ཡོད། དཔེར་ན། <<མེ་ཡི་བསྟན་བཅོས་>>ནང་མེ་ཁག་བདུན་ལ་དབྱེ་ཡོད། <<ཆུ་ཡི་བསྟན་བཅོས་>>དང༌། <<ཤིང་གི་བསྟན་བཅོས་>><<ས་ཡི་བསྟན་བཅོས་>>སོགས་ཏེ་ས། ཆུ། མེ། རླུང༌། ནམ་མཁའ་བཅས་འབྱུང་བ་ལྔ་ཚང་མའི་བསྟན་བཅོས་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་ནང་དོན་ཕལ་ཆེ་བ་འདྲ་པོ་ཡོད་ཀྱང་དཔེ་འཇོག་སྟངས་མི་གཅིག་པ་དཔེར་ན་ཆུ་དང་ཤིང་གི་བསྟན་བཅོས་ནང་དཔེ་འཇོག་ས་ཚང་མ་ཆུ་དང་ཤིང་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་དང༌། <<མེ་ཡི་བསྟན་བཅོས་>>ནང་ལ་དཔེ་འཇོག་ས་ཚང་མ་མེ་ཡིན་ལ། མེ་ཡང་རིགས་མི་འདྲ་བ་བདུན་བཤད་ཡོད་སྟེ། སྤྱིར་བཏང་གི་རྩྭ་དང་ཤིང་མེ་སྲེག་བཏང་བའི་མེ་དང༌། ལ་མ་མེ་སྲེག་བཏང་བའི་མེ། ཤིང་ཤག་པ་མེ་སྲེག་བཏང་བའི་མེ། འཚེར་མ་མེ་སྲེག་བཏང་བའི་མེ། ཤིང་ཙནྡན་མེ་སྲེག་བཏང་བའི་མེ། རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་གྱི་རྟའི་གདོང་མེ་(རྟའི་གདོང་གི་མེ་ཟེར་བ་ནི་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་གྱི་གདོང་རྟ་ལྟ་བུའི་མེ་རི་ཆེན་པོ་འབར་བའི་མེ་)བསྐལ་པ་འཇིག་དུས་ཀྱི་མེ་བཅས་བདུན་པོ་ལ་ཟེར། བསྐལ་པ་འཇིག་དུས་ཀྱི་མེ་ཟེར་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ཉི་མས་འཇིག་རྟེན་དེ་སྲེག་དགོས་དུས་ཉི་མའི་ཚ་དྲོད་དེ་ད་ལྟ་ལས་ལྡབ་བདུན་གྱིས་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ནས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིའི་སྟེང་གི་དངོས་པོ་ཚང་མ་འཚིག་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་སྟབས་མེ་བདུན་གྱི་ནང་ལ་དང་པོ་ལས་གཉིས་པ་ཚ་བ་དང༌། གཉིས་པ་ལས་གསུམ་པ་ཚ་བ། གསུམ་པ་ལས་བཞི་པ་ཚ་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་མེ་ཡི་ནང་ནས་ཚ་ཤོས་དེ་བསྐལ་པ་འཇིག་དུས་ཀྱི་མེ་རེད། དཔེར་ན་སྤྱིར་བཏང་གི་སོག་མ་མེ་སྲེག་བཏང་བའི་མེ་ལས་ལ་མ་མེ་སྲེག་བཏང་བའི་མེ་དེ་ཧ་ཅང་གིས་ཚ་བ་ཡོད་པ་དང༌། ལ་མ་མེ་སྲེག་བཏང་བའི་མེ་ལས་ཤིང་མེ་བསྲེགས་བཏང་བའི་མེ་དེ་ཚ་བ་ཡོད་

ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བསྟན་པ། 35
པ། ཤིང་སྤྱིར་བཏང་མེ་སྲེག་བཏང་བའི་མེ་ལས་འཚེར་མ་མེར་སྲེག་བཏང་བའི་མེ་ཚ་བ་ཡོད་པ། འཚེར་མ་མེ་སྲེག་བཏང་བའི་མེ་ལས་ཤིང་ཙནྡན་གྱི་མེ་ཚ་བ་ཡོད་པ། ཙནྡན་གྱི་མེ་ལས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་གྱི་མེ་རི་འབར་བའི་མེ་ཚ་བ་ཡོད་པ། མེ་རི་འབར་བའི་མེ་ལས་བསྐལ་པ་འཇིག་དུས་ཀྱི་མེ་ཚ་བ་ཡོད་དེ་བསྐལ་པ་འཇིག་དུས་ཀྱི་མེ་དེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཉི་མ་བདུན་གཅིག་ལ་སྐམ་གྱི་ཡོད་ཅེས་བཤད་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཕྱོགས་བཞི་ལ་ཤིང་ཙནྡན་གྱི་མེ་དང་སྟེང་ནས་ཉི་མ་སྟེ་མེ་ལྔའི་ནང་སོ་སོའི་གཟུགས་པོ་མེ་སྲེག་བཏང་ནས་སྒོམ་བརྒྱབ་ན་ཐར་པ་ཐོབ་ཀྱི་རེད་ཟེར། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེས་ཀྱང་ཐོག་མ་མུ་སྟེགས་པའི་ཆོས་གནང་ནས་ཉི་མ་རེ་ལ་འབྲུ་རྡོག་རེ་དང་ཆུ་ཐིགས་པ་རེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་དྲུག་དཀའ་བ་སྤྱད་དེ་ཐར་པ་ཐོབ་ཐབས་མཛད་ཡོད་ནའང་དེ་ལ་འབྲས་བུ་རྩ་བ་ནས་མ་བྱུང་སྟབས་མཐར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དེ་གསར་གཏོད་གནང་བ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པའི་ལྟ་ཚུལ་ལྟར་ན། རང་གི་སྒེར་སེམས་སྤངས་ཏེ་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་དེ་ཁོ་ན་ལས་རང་གི་ལུས་པོ་ལ་རང་གིས་སྡུག་པོ་བཏང་སྟེ་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་རྒྱུའི་ལམ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལམ་ཞིག་མིན་པའི་འདོད་ཚུལ་བཟུང་ཡོད་པ་དང༌། མུ་སྟེགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་དགག་པ་བརྒྱབ་པའི་སྐོར་ནི་ཚད་མ་རིག་པའི་གཞུང་གི་ནང་ལ་འཁོད་ཡོད།

དྲུག་པ། མུ་སྟེགས་བྱེ་བྲག་པ།

བྱེ་བྲག་པ་ཟེར་བ་དེ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་པའི་བྱེ་བྲག་དེ་རེད། དེ་ལ་མིང་གཞན་དག་ཅིག་ནི་རིག་པ་ཅན་པ་ཟེར། དེ་དང་གྲངས་ཅན་པ་ཟེར་བ་དེ་གཉིས་མུ་སྟེགས་པའི་ནང་ནས་རིག་པ་རྣོ་ཤོས་ཡིན། བྱེ་བྲག་པའི་ལྟ་བ་ཐོག་མ་གསར་གཏོད་བྱེད་མཁན་དྲང་སྲོང་འུག་པ་ཟེར་བ་དེ་རེད། འུག་པ་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་མུ་སྟེགས་པ་དེས་འུག་པ་ལྷ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། བྱེ་བྲག་པས་འཇིག་རྟེན་ཐོག་གི་ཤེས་བྱ་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ཚང་མ་ཚིག་གི་དོན་དྲུག་སྟེ། རྫས། ཡོན་ཏན། ལས། སྤྱི། བྱེ་བྲག འདུ་བ་བཅས་ཀྱི་ནང་འདུས་ཡོད་ཟེར།
ཚིག་གི་དོན་དྲུག་ལས་དང་པོ་རྫས་ཏེ། རང་སྐྱ་ཐུབ་པ་དང་ཡོན་ཏན་གཞན་དག་གི་བརྟེན་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྫས་ཟེར། དེ་ལ་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་དང༌། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། འདུ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཅས་ཏེ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ཡང་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་འགུལ་བསྐྱོད་ཡོད་པ་དང༌། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ནི་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་མང་པོའམ་མངོན་གསལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ། འདུ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ནི་དངོས་པོ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 36

ཕན་ཚུན་ཕྲད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཅས་ཀྱི་དོན་ཡིན། རྫས་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དགུ་ཡོད་པ་སྟེ། འབྱུང་བ་ལྔ་དང་(ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་དེ་ལྔ་པོ་)དུས། (འདས་དང༌། མ་འོངས། ད་ལྟ་བ་སྟེ་དེ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་མིང་ལ་དུས་ཟེར་)ཕྱོགས། (ཕྱོགས་ནི་ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱོགས་དེ་ཡིན་)བདག (དེ་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་བདག་དེ་ཡིན་)ཡིད། (ཡིད་ཟེར་བ་ནི་སེམས་དང་ཡིད་ཟེར་བའི་ཡིད་དེ་ཡིན་)བཅས་དགུ་ཡིན་ཟེར། གོང་གསལ་རྫས་དགུ་པོ་དེའི་ནང་དུ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་རྫས་དང་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་རྫས་ཏེ་གཉིས་ཡོད། འབྱུང་ལྔའི་ནང་གི་ས་ཆུ་མེ་རླུང་བཞི་པོ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་རྫས་ཡིན་པ་དང༌། ནམ་མཁའ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་རྫས་ཡིན། ནམ་མཁའ་ནི་གང་སར་ཁྱབ་པ་ལས་མ་ཁྱབ་པའི་ས་ཆ་མེད། འབྱུང་བ་བཞིའི་རྡུལ་ཕྲན་ནི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དང༌། དེ་ནི་ང་རང་ཚོའི་ཤའི་མིག་གིས་མཐོང་མི་ཐུབ་པའི་རྡུལ་ཕྲན་དེ་ཡིན་ལ། ཤའི་མིག་གིས་མཐོང་ཐུབ་པའི་རྡུལ་ཕྲན་ནི་ཉི་ཟེར་གྱི་རྡུལ་ཕྲན་ཏེ་ཉི་རྡུལ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། བདག་ཟེར་བ་ནི་རང་གི་ལུས་པོ་དང༌། དབང་པོ་ལྔ། བསམ་བློ་བཅས་ལས་ལོགས་སུ་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཡིད་ཀྱི་བརྟེན་དང༌། སེམས་ཀྱི་བརྟེན། དབང་པོ་ལྔ་ཡི་བརྟེན་བཅས་ཡིན་པའི་བརྟེན་གཞི་ཡིན་པར་བརྟེན་བདག་གི་ནུས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ལུས་དང་དབང་པོ་ལྔ་དང་སེམས་དེ་རྣམས་ཚུར་རུབ་རུབ་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་རེད་ཟེར། ཡང་བདག་ཟེར་བ་དེ་སེམས་རེད་དམ་ཞེ་ན་སེམས་མིན། དེ་ནི་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་ཡིན་པས་རང་གི་ལུས་པོ་དེ་འཇིག་པ་ཡིན་ནའང་བདག་དེ་མི་འཇིག་པར་གནས་ཡོད། དཔེར་ན་ཁྱེད་རང་གི་བདག་ཅིག་དང་ངའི་བདག་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་བདག་བྱེ་བྲག་པ་ཡིན། དངོས་པོ་ཚང་མར་ཁྱབ་ཐུབ་པའི་བདག་དེ་རང་གཞན་མི་སྒེར་སུའི་ཡང་མ་ཡིན་པར་དངོས་པོ་ཚང་མར་ཁྱབ་ཐུབ་པའི་བདག་ཅིག་ཡིན་ཟེར། སོ་སོ་རང་གི་བདག་བྱེ་བྲག་པ་དེ་ལ་གང་ཟག་ཟེར་ཞིང༌། གང་ཞིག་ཐོབ་ནའང་ཁེངས་རྒྱུ་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་འདོད་པ་ཁེངས་རྒྱུ་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་གང་ནས་ཟག་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་གང་ཟག་ཅེས་བཏགས་པ་རེད་ཟེར། དེ་ནི་གཙོ་བོ“ང”ཟེར་བ་དེ་ལ་ཐུག་ཡོད་དེ“ང”ཟེར་བ་དེ་ལ་འདོད་པ་ཁེངས་རྒྱུ་རྩ་བ་ནས་མེད། དེར་བརྟེན་དེ་སྔོན་ང་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་གཅིག་གིས་ཁྱོད་རང་ཚོའི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ང་ཟེར་བ་དེ་དངོས་འབྲེལ་ང་མངོན་སུམ་གསོན་རྗེན་ཞིག་བྲིས་འདུག གང་ཞེ་ན། ཡི་གེ་ང་དེ་དང་པོ་ཁར་ཐུག་ཡིན་པ་ལ་དེ་ནས་ཀྱོག་ཙམ་བྱས་ཏེ་ཡར་བཀུག་ཡོད་པས་ང་གསོན་པོ་རང་རེད་འདུག་ཅེས་ཟེར་གྱི་འདུག་པས་སྐད་ཆ་དེར་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་ཞེ་དྲག་ཡོད།
ཚིག་གི་དོན་ཚན་དྲུག་གི་ནང་ནས་གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་ཟེར་བ་དེ་ནི་ཁྱད་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར། དང་པོ་དེ་ནི་རྫས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ། གཉིས་པ་རང་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་གཞན་མི་ལྡན་པ། (ཡོན་ཏན་ལའང་ཡོན་ཏན་གཞན་དག་ཡོད་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པས་རང་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་གཞན་མི་ལྡན་

ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བསྟན་པ། 37

པ་ཟེར)། གསུམ་པ་འདུ་བའི་རྒྱུ་མི་བྱེད་པ། (དེས་དངོས་པོ་གཞན་དག་ཚུར་རུབ་རུབ་བྱེད་མཁན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་བྱེད་ཀྱི་མེད་ཟེར)། བཞི་པ་ཁེར་རྐྱང་དུ་གནས་པ་སྟེ་ཁོ་རང་ཁེར་རྐྱང་ཡིན་པ། རྫས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་སྟངས་ནི་དཔེར་ན་བུམ་པ་ཟེར་བ་དེ་རྫས་དང། བུམ་པ་ཆེན་པོ་དང་བུམ་པ་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་ཚང་མ་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཟེར། དེའི་བཤད་སྟངས་གཞན་ཞིག་ལ་བུམ་པ་ཆེན་པོ་དེ་བུམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ལས་བུམ་པ་མིན་ཞེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད།
ཡོན་ཏན་ལ་ནང་གསེས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཡོད་པ་དང༌། ཡོན་ཏན་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་ནང་གསེས་དང་པོ་འབྱུང་བ་བཞིའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཟུགས། དྲི། •རོ། རེག་བྱ། •སྒྲ་བཅས་ནང་གསེས་ལྔ་ཡོད། དེ་རྣམས་ལ་འབྱུང་བ་བཞིའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གཟུགས་ནི་ས་ཆུ་མེ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས། ས་ཆུ་མེ་གསུམ་ནི་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། དྲི་ནི་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ། •རོ་ནི་མངར་མོ་དང༌། སྐྱུར་མོ། ཁ་ཏིག་སོགས་ཡོད་པ་རྣམས་ས་ཁམས་དང་ཆུ་ཁམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན། རེག་བྱ་ནི་ས་ཆུ་མེ་རླུང་འབྱུང་བ་བཞིའི་ཡོན་ཏན་ཡིན། •སྒྲ་ནི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན། རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། སྒྲ་དེ་རྣ་བར་ཐོས་པ་ཞིག་དགོས་པར་བར་སྟོང་ཞིག་བརྒྱུད་དེ་སྒྲ་དེ་གོ་དགོས་པ་ལས་སྒྲ་དེ་གྲམ་སའམ་ཁྱབ་སའི་བར་སྟོང་ན་མེད་ན་རྣ་བར་ཐོས་ཐབས་མེད། དཔེར་ན་པེ་ཅིན་གྱི་ཐའན་ཐང་(天堂)སྤྱི་གླིང་གི་ལྕགས་རི་སྒོར་སྒོར་དེར་ཁ་འབྱར་ནས་སྐད་ཆ་བཤད་ན་དེ་ནས་བར་ཐག་ངེས་ཅན་སར་རྩིག་པར་ཨམ་ཅོག་འབྱར་ནས་ཉན་མཁན་གྱི་མིའི་རྣ་བར་ཐོས་ཐུབ་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ལྕགས་རི་དེ་ཁོག་སྟོང་ཡིན་པས་རེད། ཁོག་སྟོང་ཡིན་པས་དེ་ནས་སྐད་ཆ་བཤད་དེ་ཕ་རོལ་གྱི་རྣ་བར་གོ་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་རེད། དེར་བརྟེན་ས་ཐོག་དང་བར་སྣང་གང་དུ་ཡིན་ནའང་སྒྲ་དེ་གོ་ཐུབ་པ་ནི་ཚང་མ་བར་སྟོང་ཞིག་བརྒྱུད་ནས་སྒྲ་དེ་རྣ་བའི་ཡུལ་དུ་ཐོས་དགོས་པ་ཞིག་ལས་བར་སྟོང་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སྒྲ་དེ་སོ་སོའི་རྣ་བར་ཐོས་ཐུབ་རྒྱུ་མེད་པར་བརྟེན་སྒྲ་དེ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཞག་པ་དང༌། བར་སྟོང་དེ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཞག་པ་རེད།
ཡོན་ཏན་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་ནང་གསེས་གཉིས་པ། དུས་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། དུས་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཏེ་དུས་ཚོད་དང༌། ཕྱོགས་ནི་ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན། དེ་ལའང་ནང་གསེས་སྣེ་ཁ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་རྒྱུ་ཡོད་པ་སྟེ། (༦) གྲངས། (༧) ཚད། (༨) སོ་སོ་བ། (༩) ལྡན་པ། (༡༠) རྣམ་པར་དབྱེ་བ། (རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་ཁག་ཁག་སོ་སོ་ཁ་བྲལ་བ)། (༡༡) གཞན་(དེ་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་གཞན་དེ་ཡིན་)དེའི་ནང་གི་གྲངས་ནི་གྲངས་ཀའི་དོན་ཡིན་པ་དང༌། གྲངས་ཀ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་གནས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་དེ་ལ་གཟུགས་མེད་སྒྲ་མེད་ཟེར། བདུན་པ་ཚད་ཟེར་བ་ནི་ཆེ་ཆུང་དང༌། མཐོ་དམན། རིང་ཐུང་སོགས་ཚད་གཞི་ལ་ཟེར་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 38

བ་ཡིན། བརྒྱད་པ་སོ་སོ་བ་ནི་ཁག་ཁག་སོ་སོའམ་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ལོགས་སུ་གནས་བསྡད་པ་ལ་ཟེར། དགུ་པ་ལྡན་པ་ནི་དངོས་པོ་ཞིག་དང་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་ཕན་ཚུན་འཕྲད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཟེར་བ་སྟེ་དཔེར་ན་མི་འདི་ཤེས་ཡོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་ཟེར་དུས་མི་དེ་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་འཕྲད་པར་བརྟེན་མི་དེ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན། གལ་ཏེ་མི་དེ་ཡོན་ཏན་དེ་དང་མ་འཕྲད་ན་མི་འདི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཟེར་བ་ཡོང་ཐབས་མེད། སྐྱོན་ཟེར་བ་དེའང་དེ་འདྲ་རེད། བཅུ་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་ཁག་ཁག་སོ་སོར་གནས་པའམ་ལོགས་སུ་གནས་པ་སྟེ་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀྱི་དབར་ལ་བར་སྟོང་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། བཅུ་གཅིག་པ་གཞན་ཟེར་བ་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་གཞན་ཏེ། དངོས་པོ་གཉིས་མཉམ་དུ་གནས་ཡོད་ནའང་དེ་གཉིས་ཁག་ཁག་རེད་བསམ་པའི་ངོས་འཛིན་ཡོང་སྟངས་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་ལ་གཞན་ཟེར་གྱི་ཡོད།
ཡོན་ཏན་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་དོན་ཚན་གསུམ་པ། བདག་གི་ཡོན་ཏན། བདག་གི་ཡོན་ཏན་དེ་ལའང་གོང་གི་བཅུ་གཅིག་པའི་རྗེས་མཐུད། (༡༢) གཞན་མ་ཡིན་པ། དེ་ནི་དངོས་པོ་གཉིས་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་བསམ་བློའི་རྒྱུ་ཆ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར། (༡༣) བློ་རྣམས། བློ་རྣམས་ཟེར་བ་ནི་དབང་པོ་ལྔ་སྟེ་བློའི་ཡོན་ཏན་ཡིན། (༡༤) བདེ་བ། བདེ་བ་ནི་བདེ་པོ་དང་སྐྱིད་པོའི་དོན་ཏེ་ཚོར་སྣང་ཞིག་ཡིན་པས་ཚོར་སྣང་དེ་བྱུང་ན་ཁ་བྲལ་འདོད་མེད་པའི་དགའ་སྣང་དང་ཚོར་སྣང་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་སྟབས་དེ་ལ་བདེ་བ་ཞེས་ཟེར། (༡༥) སྡུག་བསྔལ། སྡུག་བསྔལ་ནི་བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ཚོར་སྣང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་ཞིག་མཐོང་མ་ཐག་དེ་དང་ཁ་བྲལ་རྒྱུ་བྱུང་ན་བསམ་པའི་བསམ་བློ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆ་ཞིག་ཡིན་ཟེར། (༡༦) འདོད་པ། འདོད་པ་ནི་ང་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱེད་འདོད་ཡོད་ཟེར་བའམ་ང་ལ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་རེ་བ་ཡོད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདིར་འདོད་པ་དང་རེ་བ་གཉིས་བཤད་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ལས་དོན་གཅིག་ཡིན།
(༡༧) སྡང་བ། སྡང་བ་ནི་ཞེ་སྡང་ལངས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་ཟ་བ། (༡༨) འབད་པ། འབད་པ་ནི་བསམ་བློ་དང་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་སོ་སོ་འདོད་པ་ཡོད་པའི་རིགས་ལ་འབད་བརྩོན་བྱེད་པ། (༡༩) ཆོས། ཆོས་ནི་བསོད་ནམས་བསག་པའི་དོན་ཏེ། རང་གི་ཕ་མ་དང༌། བླ་མ་དང༌། དགེ་རྒན་དང༌། ལྷ་ལ་སོགས་པར་རང་གིས་ཕྱག་འཚལ་བ་དང༌། མཆོད་པ་ཕུལ་བ། དད་པ་བྱས་པ་སོགས་ལ་ཟེར། (༢༠) ཆོས་མ་ཡིན་པ། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ནི་སྡིག་པ་ཡིན། (༢༡) འདུས་བྱས། འདུས་བྱས་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་འཛོམས་ནས་བྱུང་བའམ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཚོགས་ནས་བྱུང་བ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་འདུས་ནས་བྱུང་བ་བཅས་གསུམ་ཀ་སྟེ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་འཛོམས་ནས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་ཟེར། (༢༢) ལྕི་བ། ལྕི་བ་ནི་ཡང་བའི་ལྡོག་ཕྱོགས་ཏེ། དངོས་པོ་ལྗིད་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་དེས་ཆུང་བ་མར་འཐེན་འགྲོ་བ་ལས་གྱེན་ལ་འགྲོ་མི་ཐུབ་པར་བརྟེན་དེ་ཐུར་ལ་འགྲོ་མཁན་ཞིག་ཡིན་

ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བསྟན་པ། 39

ཟེར། (༢༣) སྣུམ་པ། སྣུམ་པ་ནི་སྣུམ་པོ་ཡིན་པ་ལས་ཐལ་བ་ཚུབ་ཚུབ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། འབྱུང་བ་ས་དང་ཆུ་གཉིས་འཕྲད་ཚེ་སྣུམ་ཚིར་ཚིར་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པས་དེ་ནི་ས་དང་ཆུ་གཉིས་འཛོམས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཟེར། (༢༤) གཤེར་བ། གཤེར་བ་ནི་ཞ་ཚན་ཡོད་པ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན་ཆུའི་ཡོན་ཏན་ནི་བརླན་ཞིང་གཤེར་བ་ཡིན་པས་དེ་དང་ཐུག་དུས་བརླན་གཤེར་ཆགས་པ་དེ་ཆུའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་སྟབས་དེ་ལ་གཤེར་བ་ཟེར།
ཚིག་གི་དོན་དྲུག་གི་དོན་ཚན་གསུམ་པ་ལས་ཀྱི་སྐོར།
བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཉིས་ལས་ལོགས་སུ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་དེ་ལ་ལས་ཟེར། དཔེར་ན་ཤིང་མཁན་གྱིས་ཤིང་བཅད་ཟེར་དུས་ཤིང་མཁན་དེ་བྱེད་པ་པོ་དང༌། སྟ་རེ་བྱེད་པ། ཤིང་མཁན་གྱིས་སྟ་རེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་གཅོད་པ་དེ་ལས་རེད། ལས་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལྔ་ཡོད་པ་སྟེ། འདེགས་པ། འཇོག་པ། •བརྐྱངས་པ། སྐུམ་པ། •འགྲོ་བ་བཅས་ཡིན།
འདེགས་པ། འདེགས་པ་ལ་ལྡན་དང་རྣམ་དབྱེ་ཟེར་བའི་སྐད་ཆ་གཉིས་བཤད་རྒྱུ་ཡོད། དེ་ནི་སྟེང་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྡན་པ་དང་འོག་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་ནས་བྱུང་བ་དེ་ལ་འདེགས་པ་ཟེར། དཔེར་ན་དངོས་པོ་ཞིག་ཡར་འགྱོག་དགོས་ཚེ་དང་ཐོག་དངོས་པོ་དེ་འོག་ཕྱོགས་སུའམ་ས་སྟེང་དུ་གནས་ཡོད་པས་འོག་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་ནས་ཁ་བྲལ་ཏེ་གྱེན་ལ་འདེགས་དགོས་ཤིང༌། འོག་ནས་ཁ་མ་བྲལ་ན་ཡར་གྱེན་དུ་འདེགས་ཐབས་མེད་པས་འོག་ནས་ཁ་བྲལ་བ་དེ་ལ་རྣམ་དབྱེ་ཟེར། དེ་ནས་ཡར་ཁ་བྲལ་ནས་བར་སྣང་དུ་གློག་བཞུ་ལྟར་གནས་པ་དེ་ལ་ལྡན་པ་ཟེར།
འཇོག་པ། འཇོག་པ་ནི་བཞག་པའི་དོན་ཏེ། དེ་བཞག་དུས་དངོས་པོ་ཞིག་གི་སྒང་ལ་འཇོག་དགོས་སྟབས་བཞག་སའི་དངོས་པོ་དེ་དང་པོ་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ནས་ཁ་བྲལ་ཏེ་འོག་ཕྱོགས་སུ་སླེབས་པ་ཡིན་སྟབས་སྟེང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་དང་འོག་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྡན་པ་གཉིས་ལས་བྱུང་བ་ཟེར།
•བརྐྱངས་པ། དེ་ནི་ཕར་བརྐྱངས་ཚུར་སྐུམས་བྱས་པའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན་ཉལ་ནས་རྐང་པ་སྐུམས་བསྡད་ས་ནས་མར་བརྐྱངས་དུས་རྐང་པ་དེ་ཉལ་མཇུག་ཏུ་སླེབས་ཀྱི་ཡོད་པས་ཉལ་མཇུག་རྐང་པ་བཞག་ས་དེ་ཕ་རོལ་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་དེ་ཡིན་པ་དང༌། ཁ་བྲལ་ས་དེ་རང་གི་ཕྱོགས་དེ་ཡིན་པས་དེ་ནི་ཕ་རོལ་གྱི་ལྡན་པ་དེ་དང་ཚུར་ངོས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་བསྡུས་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཟེར།
སྐུམ་པ། སྐུམ་པ་དང་བརྐྱངས་པ་གཉིས་ནི་ལྡོག་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ་སྔོན་མ་ཕར་མ་བརྐྱངས་པར་ཚུར་སྐུམ་སྟངས་མེད། དཔེར་ན་རྐང་པ་ལ་ཆ་བཞག་ན་སྔོན་ལ་ཕར་བརྐྱངས་ཏེ་དེ་ནས་ཚུར་གཞི་ནས་བསྐུམས་པ་ལས་ཕར་མ་བརྐྱངས་པར་ཚུར་སྐུམ་རྒྱུ་མེད་པར་བརྟེན་ཕ་རོལ་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ནས་ཁ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 40

བྲལ་ཏེ་ཚུར་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཡོང་བས་ན་ཚུར་ངོས་ཀྱི་ལྡན་པ་དང་ཕ་རོལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་ལས་བྱུང་བ་རེད་ཟེར།
•འགྲོ་བ། དེ་ནི་རང་གི་ཕྱོགས་ནས་ཁ་བྲལ་ཏེ་ཕར་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་སྟབས་འགྲོ་བ་ཟེར།
ཚིག་གི་དོན་དྲུག་གི་ནང་དོན་བཞི་པ་སྤྱི་ཟེར་བའི་སྐོར།
སྤྱི་ཟེར་བ་ནི་རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་འདི་རེད་བསམ་པའི་ཐུན་མོང་གི་བསམ་བློ་དང་ཐུན་མོང་གི་ངོས་འཛིན་ཡོང་སྟངས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན་ཤིང་ཟེར་བ་དེ་སྤྱི་རེད། གང་གི་སྤྱི་ཡིན་ཟེར་ན་ཤིང་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་ཤིང་ཡིན་པའི་རིགས་མཐའ་དག་གི་སྤྱི་ཡིན་པ་ལས་ཤིང་ཟེར་མཁན་དེ་ཤིང་མིན་པའི་དངོས་པོ་གཞན་དག་གི་རྒྱུ་མིན། དེར་བརྟེན་ཤིང་དེ་ཤིང་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཚང་མའི་སྤྱི་མིང་ཡིན། མི་ཟེར་བ་དེ་ཡང་སྤྱི་ཡིན། དེ་ཡང་མི་ཡིན་པའི་རིགས་མཐའ་དག་གི་སྤྱི་ཡིན་པ་ལས་མི་མིན་པའི་དངོས་པོ་གཞན་དག་ལ་སྤྱི་འདི་ཐོབ་ཐང་མེད་དེ་མི་མིན་པའི་དངོས་པོ་གཞན་དག་མི་མིན་པས་སོ། །སྤྱི་དེ་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་ན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་དང་ཉི་ཚེ་བའི་སྤྱི་(ཕྱོགས་རེ་བའི་སྤྱི་ཡང་ཟེར་)སྟེ་གཉིས་ཡོད། དཔེར་ན་ཡོད་པ་ཉིད་ཟེར་དུས་འདི་ལ་ཁྱབ་པ་དང་དེ་ལ་མ་ཁྱབ་པ་ཟེར་བ་མེད་པར་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་རིགས་ཚང་མར་ཁྱབ་པ་དང༌། ཕྱོགས་རེ་བའི་སྤྱི་ནི་དཔེར་ན། བ་གླང་ཉིད། ཤིང་ཉིད། མེ་ཉིད། ཆུ་ཉིད་ཟེར་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཚོ་ལ་ཉིད་ཉིད་ཅེས་བཤད་ཆོག་པ་ལས་དཔེར་ན་བ་གླང་ཉིད་ཟེར་དུས་བ་གླང་ཡིན་པའི་རིགས་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པ་ལས་གཞན་ལ་མི་ཁྱབ་པ་དང༌། ཤིང་ཉིད་ཟེར་དུས་ཤིང་ཡིན་པའི་རིགས་ཚང་མར་ཁྱབ་པ་ལས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་མི་ཁྱབ་པའི་དཔེ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བརྟེན་དེ་ལ་ཉི་ཚེ་བའམ་ཕྱོགས་རེ་བའི་སྤྱི་ཟེར། ཚིག་གི་དོན་དྲུག་གི་ནང་དོན་ལྔ་པ་བྱེ་བྲག་ཟེར་བའི་སྐོར།
བྱེ་བྲག་ཟེར་བ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དེ་ལས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་ཕྱེ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་དེ་ལ་ཟེར།
ཚིག་གི་དོན་དྲུག་གི་ནང་དོན་དྲུག་པ་འདུ་བ་ཟེར་བའི་སྐོར།
འདུ་བ་ཟེར་བ་ནི་དངོས་པོ་གཉིས་ཡུལ་ཁག་ཁག་སོ་སོ་མ་ཡིན་པར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་མཉམ་དུ་འཛོམས་པའི་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན་ཟེར། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཟེར་བ་དེར་གོ་བ་ལེན་སྟངས་མང་པོ་ཡོད། དཔེར་ན་ལྷ་ཁང་ལ་ཆ་བཞག་ན་དེའི་ནང་གི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དེ་ཚོ་རྟེན་ཡིན་པ་དང༌། ཕྱི་ལོགས་ཀྱི་ཁང་པ་དེ་བརྟེན་པ་ཡིན། ཡང་དཔེར་ན་ཕོར་བ་གཅིག་གི་ནང་ཆུ་བླུགས་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཆུ་བླུགས་སའི་ཕོར་པ་དེ་རྟེན་དང་ཆུ་དེ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཟེར།

ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བསྟན་པ། 41

མུ་སྟེགས་བྱེ་བྲག་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་རྒྱུའི་ལམ་ནི་སོ་སོའི་ལུས་པོ་གཙང་མ་ཞིག་འཁྲུ་བ་དང༌། དབང་ཞུ་བ། སོ་སོའི་ཁྱིམ་དང་ཁ་བྲལ་ཏེ་ནགས་སུ་ཕྱིན་ནས་ཚངས་སྤྱོད་སྲུང་བའམ་ཁྱིམ་དུ་བསྡད་ནས་ཚངས་སྤྱོད་སྲུང་བ། སེམས་ཅན་མང་པོ་བསད་པའི་ཁྲག་གིས་ལྷ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་སོགས་དེ་ཚོ་ཡིན་ཟེར། ཚངས་སྤྱོད་ནི་མི་ཚངས་སྤྱོད་སྤངས་པའམ་དྲང་པོའི་དོན་ཡིན་ཏེ་དྲང་པོའི་སྤྱོད་པ་སྲུང་བ་ཟེར་བའི་དོན་རེད། མི་ཚངས་སྤྱོད་དང་ལོག་གཡེམ་ཟེར་བ་དེ་གཉིས་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་ཅིང༌། མི་གཞན་གྱི་བུད་མེད་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་པ་དེ་ལ་ལོག་གཡེམ་ཟེར་བ་དང༌། མི་ཚངས་སྤྱོད་ནི་བུད་མེད་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་པ་ཚང་མར་ཟེར། དཔེར་ན་དགེ་བསྙེན་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་དེ་ལ་སྲོག་གཅོད་སྤངས་པ་དང༌། མ་བྱིན་ལེན་སྤངས་པ། ལོག་གཡེམ་སྤངས་པ། རྫུན་སྨྲ་བ་སྤངས་པ། ཆང་འཐུང་པ་སྤངས་པ་དེ་སྤང་བྱ་ལྔ་ཡོད། སྲོག་གཅོད་སྤངས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཆེ་ཆུང་གང་དང་གང་ཡང་སྲོག་གཅོད་མི་བྱེད་པ་དང༌། མ་བྱིན་ལེན་ནི་རྐུ་མ་མི་བརྐུ་བ་དེ་རེད། དགེ་བསྙེན་གྱིས་ལོག་གཡེམ་སྤངས་པ་ཟེར་བ་ནི་རང་གི་བུད་མེད་མ་གཏོགས་གཞན་གྱི་བུད་མེད་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱུ་སྤངས་པ་ལ་ཟེར། རྫུན་སྨྲ་བ་སྤངས་པ་ནི་མཐོང་ཡང་མཐོང་མ་བྱུང་ཟེར་བ་དང༌། ཡིན་བཞིན་དུ་མིན་ཟེར་བ། མིན་པར་རེད་ཟེར་བ། ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་ཉམས་བསྟན་པ། ལྷ་མ་མཐོང་བར་མཐོང་ཁུལ་བྱེད་པ། མ་ཤེས་ཤེས་མདོག་བྱེད་པ། མངོན་ཤེས་མེད་པར་མངོན་ཤེས་ཡོད་ཁུལ་བྱེད་པ་དེ་ཚོ་ཚང་མར་རྫུན་ཟེར། དཔེར་ན་གཞན་གྱི་སྲོག་སྐྱོབ་ཆེད་དུ་རྫུན་ཤོད་དགོས་བྱུང་ན་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ནི་རང་གི་སྡོམ་པ་བསྲུང་རྒྱུ་དེ་དང་གཞན་གྱི་སྲོག་སྐྱབས་རྒྱུ་གཉིས་བྱས་ན་གཞན་གྱི་སྲོག་སྐྱོབ་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེ་བར་བརྟེན་གཞན་གྱི་སྲོག་སྐྱོབ་པའི་ཆེད་དུ་རྫུན་བཤད་ཆོག་པ་ཞིག་རེད།
ནགས་གསེབ་ཏུ་ཕྱིན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པའམ་སེམས་ཅན་མང་པོ་བསད་པའི་ཁྲག་གིས་ལྷ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་སྟངས་དེ་ཚོ་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཁ་རེད་ཟེར་བ་དང༌། ནམ་ཞིག་སོ་སོའི་བླ་མ་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གིས་སྒོམ་བརྒྱབ་སྟེ་བདག་ཟེར་བ་ཞིག་རང་གི་དབང་པོ་དང་ལུས་པོ་དང་སེམས་བཅས་ལས་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་ཞིག་དང༌། ལུས་དང་སེམས་དང་དབང་པོ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་ངོ་བོ་དེ་གསལ་པོ་ཤེས་ན་སྐབས་དེར་ལས་བཟང་ངན་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པ་དང༌། སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ཡང་ཆད་དེ་དེའི་སྐབས་སུ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་རེད་ཟེར། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་ལྟར་ན་ཐར་པ་ཐོབ་དུས་སོ་སོའི་བྱ་བ་ངན་པ་ཡོང་རྒྱུའི་རྩ་བ་དེ་སྤངས་ཚར་བ་ཡིན་སྟབས་བྱ་སྤྱོད་བཟང་པོ་མ་གཏོགས་བྱ་སྤྱོད་ངན་པ་ཡོང་གི་མེད་ཟེར། མུ་སྟེགས་པ་འདིའི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་རྗེས་ལ་ལས་བཟང་ངན་གང་ཡང་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད་ལ་ལས་ཟད་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་རྒྱུའི་རྒྱུན་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 42

ཆད་རྗེས་གཞི་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་དགག་པ་ཇི་ལྟར་བརྒྱབ་ཡོད་མིན་སྐོར་ཚད་མ་རིག་པའི་གཞུང་གི་ནང་ཧ་ཅང་གསལ་པོ་ཡོད།

བདུན་པ། མུ་སྟེགས་གཅེར་བུ་པ།

གཅེར་བུ་པ་ཟེར་དོན་ནི་རྣམ་ཀུན་རང་གི་ལུས་པོ་ལ་འདོམས་རས་ཤིག་མ་གཏོགས་གྱོན་གོས་གཞན་གང་ཡང་མེད་སྟབས་གཅེར་བུ་པ་ཞེས་བརྗོད། དེའི་སློབ་དཔོན་ནི་རྒྱལ་བ་དམ་པ་དང་དྲང་སྲོང་མཆོད་འོས་སོགས་ཡིན་ལ་དེ་མིན་ད་དུང་སློབ་དཔོན་ནམ་སྟོན་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཡོད་ཟེར། མུ་སྟེགས་པ་དེའི་མིང་དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་དྲུག་ཡོད་པ་སྟེ། གཅེར་བུ་པ། ཟད་པ་བ། •རྒྱལ་བ་པ། མཆོད་འོས་པ། •འཚོ་བ་པ། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བཅས་ཡིན། མིང་དྲུག་པོ་དེ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་ན་གོང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ནམ་རྒྱུན་དུ་གོས་མི་གྱོན་པས་གཅེར་བུ་པ་དང༌། རང་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་དཀའ་བ་སྤྱད་དེ་སྡིག་པ་དག་རྒྱུའི་འདོད་ཚུལ་བཟུང་བས་ཟད་པ་བ། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་བ་དམ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་མཁན་ཡིན་སྟབས་རྒྱལ་བ་པ། དྲང་སྲོང་མཆོད་འོས་རང་གི་སློབ་དཔོན་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་སྟབས་མཆོད་འོས་པ། རང་གི་སྲོག་དེ་བདག་ཡིན་པ་དང༌། བདག་དང་སྲོག་གཉིས་གཅིག་པ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་སྟབས་འཚོ་བ་པ། ཉིན་ལྟར་ཕྱོགས་བཞིར་སློང་ནས་འཚོ་བ་སྐྱེལ་གྱི་ཡོད་སྟབས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ཞེས་བརྗོད། དེའི་ལྟ་བ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཚིག་གི་དོན་དགུ་ཟེར་བའི་ནང་དུ་འདུས་ཡོད་ཟེར་ཞིང༌། ཚིག་གི་དོན་དགུའི་ནང་གི་དང་པོ། སྲོག དེས་སྲོག་ཟེར་བ་དེ་བདག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ཞིག་དང༌། བདག་དང་སྲོག་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པས་བདག་དང་སྲོག་གཉིས་ཐ་དད་ལས་དེ་གཉིས་གཅིག་པ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གྱི་མེད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་ཚེ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྲོག་ཟེར་ཞིང༌། སྲོག་དང་དབུགས་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན། དབུགས་ཕར་བཏང་ནས་ཚུར་རྔུབ་ཐེངས་གཅིག་ལ་དབུགས་ཁུག་པ་གཅིག་ཟེར་བ་དང༌། དེ་ལྟར་རྒྱུན་གཏན་ནད་མེད་ཀྱི་མི་ཚོས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་དབུགས་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རྔུབ་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ལས་ལྷག་ཆད་བྱུང་ན་ན་ཉེན་ནམ་འཆི་ཉེན་ཡོད། དེང་སྐབས་རྣམ་ཤེས་ཟེར་བ་དེ་རྒྱ་ཡིག་ནང་(བླ་སྲོག་灵魂)ཞེས་བསྒྱུར་བ་དེ་མ་འགྲིག་པ་རེད། (灵魂)ཞེས་པ་བླ་སྲོག་ལ་གོ་དགོས་པས་རྣམ་ཤེས་དང་བླ་སྲོག་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་ནང་ལ་རྣམ་ཤེས་དང་བླ་སྲོག་གཉིས་གཅིག་པ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གྱི་མེད། སྲོག་ནི་དབུགས་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད་པས་དབུགས་ཐག་ཇི་ཙམ་རིང་

ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བསྟན་པ། 43
བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཚེ་རིང་བ་ཡོད། མུ་སྟེགས་པ་འདིས་སྲོག་དང་བདག་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཡིན་ཟེར་ཞིང༌། དེ་ཡང་མི་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་དེའི་གཟུགས་ཚད་དང་སྲོག་གཉིས་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ་གཟུགས་པོ་ཆུང་བ་ཡོད་ན་སྲོག་ཆུང་བ་དང༌། གཟུགས་པོ་ཆེ་བ་ཡོད་ན་སྲོག་ཆེ་བ་ཡོད་པ་དང་སྲོག་དེ་ཡང་འདས་དང་མ་འོངས་ད་ལྟ་དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་ནུས་པ་བཏོན་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས། སྲོག་གི་ངོ་བོ་དེ་རྟག་པ་ཡིན་པ་དང༌། སྲོག་གི་རྣམ་གྲངས་དེ་འགྱུར་ལྡོག་འགྲོ་བ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན་རྒན་རྒོན་ཆགས་དུས་ཀྱི་སྲོག་དེ་ཕྲུ་གུའི་སྐབས་ཀྱི་སྲོག་དང་མི་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་འགྲོ་གི་རེད་ཟེར། དེས་སྲོག་ཅན་སྡེ་ཚན་དགུ་རུ་འདོད་པ་སྟེ། ༡. སྲོག ༢. ཟག་པ། ༣. སྡོམ་པ། ༤. ངེས་པར་དགའ་བ། ༥. འཆིང་བ། ༦. ལས།
༧. སྡིག་པ། ༨. བསོད་ནམས། ༩. ཐར་པ་བཅས་ཡིན།
དང་པོ། དབང་པོ་ཡོད་པའི་སྲོག་ཆགས། དབང་པོ་ཡོད་པའི་སྲོག་ཆགས་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་ལྔ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་གཅིག་ལྡན་གྱི་སྲོག་ཆགས། དབང་པོ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྲོག་ཆགས། དབང་པོ་གསུམ་ལྡན་གྱི་སྲོག་ཆགས། དབང་པོ་བཞི་ལྡན་གྱི་སྲོག་ཆགས། དབང་པོ་ལྔ་ལྡན་གྱི་སྲོག་ཆགས་བཅས་ཡིན། དབང་པོ་གཅིག་ལྡན་གྱི་སྲོག་ཆགས་ལ་འབྱུང་བ་ལྔ་ཡི་ནང་ནས་རེག་བྱའི་དབང་པོ་མ་གཏོགས་དབང་པོ་གཞན་མེད་ཟེར། དབང་པོ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྲོག་ཆགས་ནི་སྲིན་བུ་པད་པ་(ཁྲག་འཇིབ་མཁན་སྲིན་བུ་སྐུད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་སྟེ་དེ་ལ་རྩྭ་པད་དང་ཆུ་པད་གཉིས་ཡོད་)ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་རོ་ཡི་དབང་པོ་དང་རེག་བྱའི་དབང་པོ་(ཚ་གྲང་དང་བྲོ་བ་མྱོང་རྒྱུ་)གཉིས་ལས་མིག་གི་དབང་པོ་དང༌། རྣ་བའི་དབང་པོ། སྣ་ཡི་དབང་པོ་བཅས་མེད། དབང་པོ་གསུམ་ལྡན་གྱི་སྲོག་ཆགས་ནི་འབུ་གྲོག་མ་དང་སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་(མཚན་མོ་གྲོད་པ་ནས་མེ་འོད་འཚེར་བའི་སྦྲང་བུ་ཞིག་)གཉིས་ཡིན། དེ་གཉིས་ལ་རོ་ཡི་དབང་པོ་དང༌། རེག་བྱའི་དབང་པོ། སྣ་ཡི་དབང་པོ་བཅས་གསུམ་ལས་མིག་གི་དབང་པོ་དང་རྣ་བའི་དབང་པོ་མེད་ཟེར། མུ་སྟེགས་པ་དེའི་བཤད་སྟངས་ལྟར་ན་གྲོག་མར་རོ་ཡི་དབང་པོ་དང༌། རེག་བྱའི་དབང་པོ། སྣ་ཡི་དབང་པོ་བཅས་གསུམ་ལས་རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་མིག་གི་དབང་པོ་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་<<ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་>>ནང“སྲོག་ཆགས་གྲོག་མར་མིག་མེད་ཀྱང༌། །མིག་ལྡན་གཞན་ལས་ལྷག་པར་མགྱོགས”ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་དེ་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་མངའ་རིས་པཎ་ཆེན་ཞུ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས“ས་སྐྱའི་གྲོག་མ་རྟ་ལས་མགྱོགས”ཞེས་ཟུར་ཟ་གནང་མྱོང་ཡོད། འོན་ཀྱང་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས་གསུང་སྟངས་དེ་སྲོག་ཆགས་གྲོག་མའི་ལུས་གཟུགས་ཆུང་ཆུང་དེར་དཔག་ན་ཧ་ཅང་མགྱོགས་པོ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལས་རྟ་ལས་མགྱོགས་པ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་མེད། དབང་པོ་བཞི་ལྡན་གྱི་སྲོག་ཆགས་ནི་སྦྲང་བུའམ་དུག་སྦྲང་སོགས་ཏེ་རོ་ཡི་དབང་པོ་དང༌། རེག་བྱའི་དབང་པོ། སྣ་ཡི་དབང་པོ། མིག་གི་དབང་པོ་བཅས་ཡོད་ནའང་རྣ་བའི་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 44

དབང་པོ་མེད་ཟེར། དབང་པོ་ལྔ་ལྡན་གྱི་སྲོག་ཆགས་ནི་མི་དང༌། བྱ་རིགས། སུག་བཞི་ས་ལ་བཙུགས་ནས་འགྲོ་མཁན་སེམས་ཅན་དེ་ཚོ་ཚང་མ་དབང་པོ་ལྔ་ལྡན་གྱི་སྲོག་ཆགས་ཡིན་ཏེ། མིག་གི་དབང་པོ་དང༌། རྣ་བའི་དབང་པོ། སྣ་ཡི་དབང་པོ། ལྕེ་ཡི་དབང་པོ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་བཅས་ཚང་མ་ཡོད་ཟེར།
གཉིས་པ། ཟག་པ། ཟག་པ་ནི་དགེ་བའི་ལས་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་གང་རུང་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་
ཡིན་ཟེར། མུ་སྟེགས་པ་དེས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་དགེ་བའི་ལས་མེད་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱང་མེད་པར་ལས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཟེར།
གསུམ་པ། སྡོམ་པ། སྡོམ་པ་ཟེར་བ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཚང་མ་སྤངས་པ་ལ་ཟེར།
བཞི་པ། ངེས་པར་དགའ་བ། དེ་ནི་ཟ་འཐུང་ཚང་མ་སྤངས་ནས་དཀའ་བ་སྤྱད་དེ་སྒོམ་རྒྱག་སྟངས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར།
ལྔ་པ། འཆིང་པ་དེ་ནི་བདེན་དོན་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པ་དང༌། ལོག་ལྟ་བྱས་པ། ཁས་མི་ལེན་པ་བཅས་ལ་ཟེར།
དྲུག་པ། ལས་ནི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་རྣམས་སོ།།
བདུན་པ། སྡིག་པ། སྡིག་པ་ནི་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་བསམ་བློ་དང་བྱ་སྤྱོད་ལ་ཟེར།
བརྒྱད་པ། བསོད་ནམས། དེ་ནི་མུ་སྟེགས་པའི་ཆོས་བྱས་ན་བསོད་ནམས་ཡོང་གི་རེད་ཟེར།
དགུ་པ། ཐར་པ། དེ་ནི་དཀའ་བ་དྲག་པོ་སྤྱད་ནས་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཚང་མ་སྤངས་ནས་ལས་དང་བྲལ་ཐུབ་པ་བྱུང་ཚེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ཆད་དེ་ཐར་པ་ཐོབ་རྒྱུ་རེད་ཟེར། ཡིན་ནའང་དེས་འཇིག་རྟེན་ཐོག་གི་ཤེས་བྱ་ཚང་མ་ཤེས་མཁན་གྱི་ཀུན་མཁྱེན་ཟེར་བ་དེ་རྩ་བ་ནས་ཁས་ལེན་གྱི་མེད་ཅིང༌། དེས་སྐྱོན་ཟེར་བ་དེ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་བཟོ་ཐུབ་ནའང་ཡོན་ཏན་ཚང་མ་ཤེས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཟེར་བ་མེད་ཟེར། གོང་དུ་སྐྱོན་ཟེར་བ་དེ་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་ལ་དེའི་སེམས་དང་འདྲེས་བསྡད་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་མེད་པ་བཟོ་ཐུབ་ཐབས་མེད་པར་བརྟེན་སྐྱོན་རྩ་བ་ནས་མེད་པའི་མི་ཞིག་ཡོང་མི་སྲིད་པའི་ལྟ་ཚུལ་བཟུང་མཁན་མུ་སྟེགས་པ་ཞིག་ངོ་སྤྲོད་ཞུས་ཟིན་པ་ཡིན།
ཡང་མུ་སྟེགས་པ་འདིས་སྐྱོན་རྩ་བ་ནས་མེད་པའི་མི་ཡོད་ནའང་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཚང་མ་ཤེས་མཁན་ཀུན་མཁྱེན་ཟེར་བ་རྩ་བ་ནས་མེད་ཟེར། དེར་བརྟེན་མུ་སྟེགས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་ཐད་ཁྱད་པར་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད། མུ་སྟེགས་པ་དེའི་ལྟ་བ་གང་འདྲ་ཡིན་མིན་དང༌། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་དགག་པ་གང་འདྲ་བརྒྱབ་ཡོད་མེད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དང་ཕན་ཚུན་རྩོད་པ་བརྒྱབ་ནས་དྲི་བ་གང་བཏོན་པ་དང་ལན་གང་བརྒྱབ་པ་དེ་ཚོ་དབུ་མ་དང་ཚད་མ་རིག་པའི་གཞུང་གི་ནང་དུ་གསལ་པོ་ཡོད།

ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བསྟན་པ། 45

བརྒྱད་པ། མུ་སྟེགས་རྒྱང་འཕེན་པ།

རྒྱང་འཕེན་པ་ནི་མུ་སྟེགས་པའི་གྲུབ་མཐའི་ནང་གི་ཆད་པར་སྨྲ་བ་ཅིག་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། མུ་སྟེགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་ལ། ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་བ། ཆད་པར་སྨྲ་བ། •ལྷ་ཡི་བླ་མ། རྒྱང་འཕེན་པ། •མེད་པར་སྨྲ་བ། རང་བཞིན་སྨྲ་བ་བཅས་ཏེ་མིང་དྲུག་ཡོད་ཅིང༌།
ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་བ་ཟེར་བ་ནི་རང་ཉིད་མ་ཤི་ཚུན་ཆད་ལ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྟེང་དུ་བདེ་སྐྱིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་གང་སྐྱིད་སྐྱིད་བྱས་ནས་སྡོད་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ལ་སྐྱེ་བ་ལེན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མྱོང་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་ཟེར། དེར་བརྟེན་མ་ཤི་ཚུན་ཆད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་ལ་ཚུ་རོལ་ཟེར་བ་དང༌། ཤི་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཟེར་ཞིང༌། འཇིག་རྟེན་འདིའི་མ་ཤི་ཚུན་ཆད་མ་གཏོགས་ཁས་མ་བླངས་སྟབས་ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་བ་ཞེས་བཏགས།
ཆད་པར་སྨྲ་བ་ནི་མུ་སྟེགས་པ་དེས་མིའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལུས་པོ་དང་ཁ་མ་བྲལ་བའི་སྐབས་སུ་རྣམ་ཤེས་དེའང་གསོན་པོར་གནས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང༌། ལུས་པ་དེ་འཇིག་འགྲོ་དུས་རྣམ་ཤེས་དེའང་བཞུ་མར་ལ་ཕུ་བརྒྱབ་པ་བཞིན་དུ་ཡལ་འགྲོ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ཕར་འཁྱུད་དེ་མུ་མཐུད་གནས་ཟེར་བ་དེ་མེད་པར་མི་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་རྣམ་ཤེས་དེ་རྒྱུན་ཆད་པ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་སྟབས་ཆད་པར་སྨྲ་བ་ཞེས་བཏགས།
•ལྷ་ཡི་བླ་མ་ཟེར་བ་ནི་དྲང་སྲོང་ལྷ་ཡི་བླ་མ་བ་གྲུབ་མཐའ་དེའི་སློབ་དཔོན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཏགས། དྲང་སྲོང་ལྷ་ཡི་བླ་མ་ཟེར་བ་དེས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཟེར་བ་དེ་མེད་ཅེས་གསར་གཏོད་བྱས་ཤིང༌། རྒྱུ་མཚན་ནི་དེའི་ཕ་ཤི་རྗེས་རང་ཉིད་ཀྱི་མ་དང་བཟའ་ཚང་བྱས་ནས་བསྡད་པར་དེ་ལ་མི་གཞན་གྱིས་དེ་ནི་ཧ་ཅང་སྡིག་པ་ཆེ་ཞིང་ཉེས་པ་ཆེ་བའི་བྱ་སྤྱོད་ཅིག་རེད་ཅེས་བརྗོད་པར་དེས་སྡིག་པ་བསགས་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་རྗེས་མ་ལ་མྱོང་ཟེར་རྒྱུ་དང་བསོད་ནམས་བསགས་ནས་ལྷ་ཡུལ་ལ་འགྲོ་ཟེར་བ་དེ་ཚོ་མེད་ཟེར། ལྟ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཁས་ལེན་བྱས་ཏེ་སྐྱེ་བ་རྗེས་མ་མེད་ཅེས་གསར་གཏོད་བྱེད་མཁན་སློབ་དཔོན་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་སྤེལ་མཁན་ཡིན་པས་ལྷ་ཡི་བླ་མ་བ་ཞེས་མིང་བཏགས་སོ།།
རྒྱང་འཕེན་པ། ལས་བཟང་པོ་བྱས་ན་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་ལས་ངན་པ་བྱས་ན་འབྲས་བུ་ངན་པ་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ནའང་མུ་སྟེགས་པ་དེས་ལས་བཟང་པོ་བྱས་ན་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་ཡོང་རྒྱུ་མེད་པ་དང་ལས་ངན་པ་བྱས་ན་འབྲས་བུ་ངན་པ་སྨིན་རྒྱུ་མེད་པར་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 46

ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཟེར་བ་མེད་པར་ཁས་བླངས་པར་བརྟེན་ལས་བཟང་ངན་ལ་གཞིགས་ཏེ་འབྲས་བུ་བཟང་ངན་སྨིན་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ལྟ་བ་ཡང་དག་པ་དེ་རྒྱང་རིང་པོར་དོར་ནས་ལས་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པར་ཁས་ལེན་བྱས་པ་ཡིན་སྟབས་རྒྱང་འཕེན་པ་ཞེས་བཏགས་སོ།།
•མེད་པར་སྨྲ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་མེད་པར་སྨྲ་བ་སྟེ། ལུས་པོ་ནི་འབྱུང་བ་བཞི་རུབ་རུབ་བྱས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་སྟབས་ལུས་པོ་གསོན་པོར་གནས་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་ཤེས་དེ་གནས་ཐུབ་པ་དང་ལུས་པོ་འཇིག་མ་ཐག་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བཞུ་མར་ལ་ཕུ་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་ཡལ་འགྲོ་བར་བརྟེན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཟེར་བ་མེད་ལ་སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་ཟེར་བ་དེ་ཡང་མེད། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་སྟབས་སྐྱེ་བ་མང་པོ་ལ་ལས་ཀ་བཟང་པོ་དང་བསམ་པ་བཟང་པོར་གོམས་འདྲིས་ཆགས་ཏེ་སྐྱོན་ཚང་མ་སྤངས་ནས་ཡོན་ཏན་ཚང་མ་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཟེར་བ་མེད་པར། མིའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཚེ་འདི་ལ་ལུས་པོ་འདི་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡང་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ལས་དེ་མིན་གྱི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གང་ཡང་མེད་ཟེར། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཚང་མ་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དང་ཉེས་པ་དང་སྐྱོན་ཚང་མ་སྤངས་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཟེར་བ་མེད་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་སྟབས་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཞེས་བཏགས་པའོ།།
རང་བཞིན་སྨྲ་བ། དེ་ནི་དངོས་པོ་གང་དང་གང་ཡིན་རུང་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གང་ཡང་མི་དགོས་པར་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ལ་ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐོག་ཏུ་མི་ཁ་ཤས་ཕྱུག་པོ་དང་ཁ་ཤས་དབུལ་པོ། ཡང་ཁ་ཤས་དང་པོ་ཕྱུག་པོ་ཡིན་རུང་རྗེས་སུ་སྤྲང་པོ་ཆགས་པའམ་དང་པོ་སྤྲང་པོ་ཡིན་རུང་རྗེས་སུ་ཕྱུག་པོ་ཆགས་པ་སོགས་ཕྱུག་པོ་དང་དབུལ་པོ་ཟེར་བ་དེ་སུ་གཅིག་གིས་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་པའམ་བཟོས་པ་ཞིག་མིན་ལ། རྒྱུ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོ་དབུལ་པོ་ཆགས་པ་དང༌། རྒྱུ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོ་ཕྱུག་པོ་ཆགས་པ་རེད་ཟེར་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང༌། ཡང་མི་ཁ་ཤས་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཤ་སྟག་བསད་དེ་འཚོ་བ་བསྐྱལ་རུང་ད་དུང་ཚེ་རིང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་མི་ཁ་ཤས་ན་ནས་ཚེ་ཐུང་ཐུང་ནས་ཤི་འགྲོ་གི་ཡོད་པར་བརྟེན་ཚེ་རིང་པོ་དང་ཚེ་ཐུང་ཐུང་ཟེར་བ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཞིག་ལས་རྒྱུ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཟེར་རྒྱུ་མེད་པ། དེ་བཞིན་མི་ཁ་ཤས་བདེ་སྐྱིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ཁ་ཤས་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ནའི་ནང་མི་ཚེ་སྐྱེལ་དགོས་པ་དེ་ཚོ་ཚང་མ་རྒྱུའམ་བྱེད་པ་པོ་དེ་འདྲ་ཞིག་གིས་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་པ་རེད་ཟེར་རྒྱུ་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཞིག་ལས་བདེ་སྡུག་གང་ཡིན་ནའང་བྱུང་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་དེ་ལ་ལྡོག་ཐབས་དང་བཟོ་ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད་པས་དེ་ལ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གང་ཡང་མེད་ལ། ཡང་དཔེར་ན་འཚེར་མ་ལ་ཁབ་ལྟ་བུའི་རྣོ་ཡོད་པ་དེ་སུ་གཅིག་གིས་བཟོ་མཁན་དང་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་མཁན་མེད་ལ་

ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བསྟན་པ། 47

རྒྱུ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་རྣོ་པོ་ཆགས་པ་རེད་ཅེས་བཤད་རྒྱུ་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ། དེ་བཞིན་སྲན་མ་རིལ་རིལ་དེ་སུས་ཀྱང་བཟོ་མཁན་མེད་ལ་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་མཁན་ཡང་མེད་པར་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་རེད་ཟེར་བ་སོགས་མདོར་ན་དངོས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་ཚང་མ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གང་ཡང་མི་དགོས་པར་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བར་འདོད་པ་ཡིན་སྟབས་རང་བཞིན་སྨྲ་བ་ཞེས་བཏགས་པའོ།།
མུ་སྟེགས་པ་དེའི་མིང་དྲུག་པོ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཞིག་ཡིན། མུ་སྟེགས་རྒྱང་འཕེན་པ་དེའི་ནང་དུ་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཁས་ལེན་མཁན་ཞིག་དང་མི་ལེན་མཁན་ཞིག་གཉིས་ཡོད་པ་དང་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཁས་མི་ལེན་མཁན་ནི་ཚང་མ་ཡིན། མུ་སྟེགས་རྒྱང་འཕེན་པ་དེའི་ལྟ་བ་གཙོ་བོ་ནི་སྐྱོན་ཚང་མ་སྤངས་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཚང་མ་ཤེས་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མེད་དེ་མིའི་རྣམ་ཤེས་ཟེར་བ་དེ་མིའི་ལུས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་ཞིག་ལས་ལུས་པོ་མེད་ན་རྣམ་ཤེས་གནས་ས་མེད། ལུས་པོ་ནི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་རུབ་རུབ་བྱས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་དེ་ནས་ཁ་བྲལ་ན་མི་དེ་ཤི་འགྲོ་བ་དང༌། ཤི་བའི་རྗེས་སུ་རྣམ་ཤེས་གནས་ས་དང་སྡོད་སའི་ཡུལ་མེད་ལ་གཞན་ལ་འགྲོ་ས་ཡང་མེད། ལུས་པོ་དེ་མེད་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་དེ་འདི་ནས་ཚུར་ཡོང་བ་རེད་ཟེར་སྟངས་མེད་པས་རྣམ་ཤེས་དེ་སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་ནས་ད་ལྟའི་ལུས་པོ་དེ་ལ་ཚུར་སླེབས་པ་ཞིག་མིན་ལ་སྐྱེ་བ་གཞན་ཞིག་ལ་ཕར་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཀྱང་མིན། དེ་འདྲ་མེད་སྟབས་སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་འདི་ནས་ཡོང་སྟེ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་དེ་ལ་འགྲོ་ཟེར་བ་མེད། དེ་མེད་དུས་སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལམ་བཟང་པོ་དང༌། ཡོན་ཏན་བཟང་པོ། བྱ་སྤྱོད་བཟང་པོ་བཅས་ལ་གོམས་འདྲིས་བྱུང་ནས་རང་གི་སྐྱོན་ཚང་མ་སྤངས། ཡོན་ཏན་ཚང་མ་ཐོབ་ཟེར་བའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེ་རྩ་བ་ནས་མེད། སོ་སོ་རང་ཉིད་ལ་སྐྱོན་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་ལ་དེ་སྤངས་ནས་མེད་པ་བཟོས་ཟེར་བ་དེའང་མེད་པས་སྐྱོན་རྩ་བ་ནས་མེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཟེར་བ་དེ་མེད་ལ་ཡོན་ཏན་ཚང་མ་ཤེས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཟེར་བ་དེའང་མེད། དེར་བརྟེན་ཐར་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡོང་མི་སྲིད་ལ་སངས་རྒྱས་དང་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཟེར་བའང་མེད་ཟེར། དངོས་པོ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐོག་ཡོད་དང་མེད་ཀྱི་ཚད་གཞི་དེ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང༌། གོ་རྒྱུ་ཡོད་པ། བྲོ་བ་མྱོང་རྒྱུ་ཡོད་པ། ཚ་གྲང་མྱོང་རྒྱུ་ཡོད་པ། དྲི་མ་ཁ་རྒྱུ་ཡོད་པ་སྟེ་དབང་པོ་ལྔའི་ཡུལ་དུ་ཚོར་སྣང་ཡོད་ཚེ་ཁས་ལེན་པ་ལས་དེ་མིན་གཞན་ཁས་ལེན་གྱི་མེད་ཅིང༌། དེས་མངོན་སུམ་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཁས་ལེན་པ་ལས་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་རིགས་པ་འགྲོ་ས་མེད་ལ་འགྱུར་བ་ཡང་བཏང་ས་མེད། མུ་སྟེགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་དགག་པ་གང་འདྲ་བརྒྱབ་ཡོད་མེད་སྐོར་དང་མུ་སྟེགས་པས་ཚུར་དྲི་བ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 48

གང་བཏོན་ཡོད་མེད་དང་ལན་གང་འདྲ་བཏབ་ཡོད་མེད་སོགས་ཞིབ་ཕྲ་དབུ་མ་དང་ཚད་མ་རིག་པའི་གཞུང་གི་ལེའུ་གཉིས་པའི་ནང་གསལ་ཐག་ཆོད་བཀོད་ཡོད།
འདིར་མུ་སྟེགས་པའི་ལྟ་བ་བཤད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་སོ་སོའི་བསམ་བློའི་ནང་མུ་སྟེགས་པའི་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་ཡོད་ཚེ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་དགག་པ་ཇི་ལྟར་བརྒྱབ་ཡོད་མེད་ཉམས་ཞིབ་དང་ཤེས་རྟོགས་བྱ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ཡིན། མུ་སྟེགས་པའི་གྲུབ་མཐའི་སྐོར་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

རང་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བསྟན་པ། 49

ས་བཅད་གཉིས་པ། རང་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་
གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བསྟན་པ།

དང་པོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཤེས་བྱ།

༡.སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཞེས་པའི་མིང་བྱུང་ཚུལ་སྐོར།

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཞེས་པའི་མིང་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོའི་ཆོས་ལུགས་ལ་བཏགས་པའི་མིང་ཞིག་རེད། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེས་གསུངས་པའི་ཆོས་སམ་བསྟན་གནང་བའི་ལམ་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཆོས་བྱེད་མཁན་དང་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་མཁན་ཞིག་ཡིན་སྟབས་མིང་དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་ཡིན། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡང་རང་གིས་རང་ལ་བཏགས་པའི་མིང་ཡིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པ་རང་ཉིད་ལ་ནང་པ་དང་མུ་སྟེགས་པ་སྟེ་རང་ཉིད་དང་ལྟ་བ་མ་མཐུན་པར་ཕྱི་པ་ཞེས་ཟེར། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་རྒྱ་གར་དུ་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་བོད་དུ་གྲུབ་མཐའ་ཆེ་བ་ལྔ་ཡོད་ལ་དེ་དག་ལའང་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་མང་པོ་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ལྟ་ཚུལ་འགའ་ཞིག་སར་ཐ་དད་ཡིན་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་ལྟ་བ་གཅིག་གྱུར་ཡིན། དེ་ནི་ཐོག་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་གསུངས་སྐབས་སློབ་མ་ཚོའི་ཆུ་ཚད་མཐོ་དམན་ལ་གཞིགས་ཏེ་རིམ་པ་མང་པོར་དབྱེ་ནས་གསུངས་པའི་དབང་གིས་ཡིན། ཆོས་ལུགས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གྱུར་ཡིན་མིན་གྱི་ཚད་གཞི་དེ་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་མིན་བལྟ་དགོས་པ་ལས་ཆོས་བྱེད་སྟངས་དང་གྱོན་ཆས་སོགས་ཕྱི་ཚུལ་ཁོ་ནར་བལྟས་ན་མི་འགྲིགནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་པ་ཡིན་དང་མིན་གྱི་ཚད་གཞི་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ཡིན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནི། སངས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 50

རྒྱས་དཀོན་མཆོག ཆོས་དཀོན་མཆོག དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་བཅས་གསུམ་ལ་ཟེར། དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་ཚད་གཞི་ནི། སངས་རྒྱས་ནི་རང་ཉིད་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་བའི་སྐྱབས་སྟོན་པ་པོ་ཡིན་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ནི། རང་ཉིད་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྒྲོལ་བའི་སྐྱབས་དངོས་ཡིན་པ། ཆོས་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་མཁན་གྱི་དགེ་འདུན་ནི་རང་ཉིད་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ལམ་གྲོགས་མཛད་མཁན་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པ་ལ་ཟེར།
སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཡིན་དང་མིན་གྱི་ཚད་གཞི་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རྩ་བའི་ལྟ་བ་བཞི་སྟེ། ༡. འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ༢. ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ། ༣. ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ། ༤. མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་བཅས་ལྟ་བ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ཅིང༌། རྩ་བའི་ལྟ་བ་བཞི་པོ་དེ་ཁས་བླངས་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞི་པོ་ཁས་མ་བླངས་ན་ཕྱི་པ་མུ་སྟེགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་ནས་བཤད་ན་ཆོས་ལུགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་ལུགས་དེ་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང༌། དེའི་ནང་ལ་ཆོས་ལུགས་དེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ནི་ཉུང་ཤས་ཤིག་ལས་མེད། ཆོས་ལུགས་དེའི་རྩ་བའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་གྲུབ་མཐའ་ཤེས་མཁན་ཤིན་ཏུ་ཉུང༌། མང་ཆེ་བ་ནི་སོ་སོས་དད་པ་བྱེད་པའི་ཆོས་ལུགས་དེའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་གང་ཡང་མི་ཤེས་ཀྱང༌། རང་གི་ཕ་མ། གྲོགས་པོ། རིགས་རྒྱུད་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ལུགས་དེ་ལ་དད་པ་བྱས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཅིང༌། ཁོ་ཚོ་ཆོས་པ་ཡིན་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་མིན། དེའི་ནང་ཆོས་དད་ཡོད་པའི་སྐྱ་སེར་མང་ཆེ་བ་ཚུད་ཡོད།
ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་ནང་ཆོས་ལུགས་དེའི་གྲུབ་མཐའ་ཤེས་མཁན་ཧ་ཅང་ཉུང་ཉུང་ཞིག་ལས་མེད་ཀྱང༌། ཆོས་དད་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཁོང་ཚོའི་སྙན་གྲགས་ཆེན་པོ་ཡོད་སྟབས། ཁོང་ཚོས་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྣེ་ཁྲིད་ནས་སྐབས་རེ་སྤྱི་ཚོགས་ཡོངས་དང་མི་རིགས་ལ་ཕན་པ་ཡོད་པའི་བྱས་རྗེས་ཆེན་པོ་འཇོག་མཁན་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་ཅིང༌། སྐབས་རེ་སྤྱི་ཚོགས་དང་རང་གི་མི་རིགས་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཡོད་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་མཁན་ཡང་བྱུང་ཡོད། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བློན་པོ་ཐོན་མི་སམྦྷོ་ཊ་དང༌། སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ། ལོ་ཙཱ་བ་སྐ་ཅོག་ཞང་གསུམ། གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ། སྐབས་དེ་དག་གི་རིང་བོད་དུ་ཕེབས་པ་རྒྱ་ནག་ཧཱ་ཤང༌། རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ། ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ། ལྷ་བླ་མ་བྱང་ཆུབ་འོད། ཡེ་ཤེས་འོད། ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ འབྲོམ་སྟོན་པ་སོགས་

རང་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བསྟན་པ། 51
བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་མང་པོ། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་སོགས་ས་སྐྱའི་བླ་ཆེན་རིམ་བྱོན། འབྲི་གུང་སྤྱན་སྔ་རིམ་བྱོན། གྲུབ་ཆེན་གླིང་རས་པ་དང༌། འབྲུག་པ་པདྨ་དཀར་པོ་སོགས་འབྲུག་པའི་བླ་རབས་རིམ་བྱོན། སྟག་ལུང་ཐང་པ་བཀྲ་ཤིས་སོགས་སྟག་ལུང་ཡ་ཐང་མ་ཐང་གི་གདན་རབས་རིམ་བྱོན། ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པ་སོགས་གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་བསྟན་འཛིན་རིམ་བྱོན། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང༌། དེའི་སློབ་བརྒྱུད་མང་པོ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན། ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན། སྡེ་དགེ་ཀ་ཐོག་སི་ཏུ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་སོགས་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་བླ་ཆེན་དང༌། མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་རང་གི་སྐུ་སྲོག་དང་རྒྱུ་དངོས་གང་ལའང་ཕངས་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམག་འཁྲུག་གི་འདུམས་དང༌། དམག་འཁྲུག་སྔོན་འགོག་མཛད། རང་གི་མི་རིགས་དང་མི་རིགས་གཞན་དག་གི་མི་དམངས་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོའི་སྲོག་སྐྱབས་དང༌། ཆོས་ལུགས་ཕན་ཚུན་བར་གྱི་མཐུན་སྒྲིལ་དང་མི་རིགས་ནང་ཁུལ་གྱི་མཐུན་སྒྲིལ་གོང་འཕེལ་གཏོང་བ། རྒྱ་བོད་མི་རིགས་བར་དང༌། སོག་བོད་མི་རིགས་བར། རྒྱ་སོག་མི་རིགས་བར། བལ་བོད་མི་རིགས་བར་བཅས་ཀྱི་མཐུན་སྒྲིལ་སྲུང་སྐྱོབ་དང་གོང་འཕེལ་བཏང་བ། མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱོད་བཟང་དར་སྤེལ་བཏང་བ། གྲུ་ཁ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ལ་ལྕགས་ཟམ་འཛུགས་པ། དབྱིན་ཇི་དང་གོར་ཁ་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པས་སྔ་ཕྱིར་བོད་ལ་བཙན་འཛུལ་བྱེད་པ་འགོག་པ། མེས་རྒྱལ་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་སྲ་བརྟན་དུ་གཏོང་བ་བཅས་ཀྱི་བྱ་གཞག་ནང་ཁོང་རྣམ་པ་ཚོས་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྣེ་འཁྲིད་ནས་བྱས་རྗེས་ཆེན་པོ་འཇོག་གནང་མཛད་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཉུང་ཤས་ཤིག་གིས་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའི་ཕྱོགས་ཞེན་མཛད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་མི་རིགས་ནང་ཁུལ་གྱི་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཐེབས་པ་དང༌། བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པའི་བཙན་འཛུལ་སྟོབས་ཤུགས་བོད་དུ་ཡོང་བའི་སྣེ་འཁྲིད་གནང་སྟེ་རང་གི་མི་རིགས་དང༌། ཆོས་ལུགས། སྤྱི་ཚོགས་ཡོངས་ལ་གསབ་མི་ཐུབ་པའི་གྱོང་གུན་ཕོག་པ་ཡང་བྱུང་ཡོད།

༢.བོད་ཀྱི་བླ་མའི་ཆོས་ལུགས་ཟེར་བའི་མིང་དེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་མིན་སྐོར།

དེང་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་དུ་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་བླ་མའི་ཆོས་ལུགས་ཞེས་མིང་འདོགས་སྲོལ་འདུག་པ་དེ་ནི། ཉེ་རབས་ལོ་ཉི་ཤུ་ཡས་མས་ཀྱི་དུས་སྐབས་ནང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་གསར་དུ་བཏགས་པའི་མིང་ཡིན་པ་ལས། བོད་ཡིག་དང་རྒྱ་ཡིག་གི་ཡིག་ཆ་གང་གི་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 52

ནང་དུའང་དེ་འདྲ་ཤོད་སྲོལ་མེད། བོད་ཀྱི་བླ་མའི་ཆོས་ལུགས་ཟེར་བའི་མིང་དེ་ངས་ཐོག་མ་མཐོང་བ་ནི་སུའུ་ལེན་གྱི་རྩོམ་པ་པོ་ཞིག་གིས་བརྩམས་པའི་ཆོས་ལུགས་དང་ལྷ་མེད་སྨྲ་བའི་སྐོར་གྱི་དཔེ་ཆ་ཞིག་གི་ནང་ནས་རེད། དེ་མིན་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཀྱང་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དེ་རྫུན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་མང་པོ་ཞིག་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས་ཡོད་པ་རེད། གནའ་རབས་རྒྱ་ཡིག་གི་ཡིག་ཚགས་ནང་(ཤི་ཞ་དུས་སྐབས་蕃དང༌། ཧན་རྒྱལ་རབས་སྐབས་西蕃僧། ཡོན་རྒྱལ་རབས་སྐབས་སུ་蕃僧之教ཞེས་ཟེར་)བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་བོད་ཆོས་ཞེས་པའི་མིང་ཞིག་བཏགས་ཡོད་པ་དེའི་གོ་དོན་ནི། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཟེར་བ་ཡིན་པས་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཟེར་བ་དང་གོ་དོན་ཡོངས་སུ་མཐུན་པར་མ་ཟད། མིང་འདོགས་སྟངས་དེ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། བོད་ཀྱི་བླ་མའི་ཆོས་ལུགས་ཟེར་བའི་མིང་དེ་ནི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བ་ཚོས་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་ཞིབ་འཇུག་ནན་ཏན་མ་བྱས་པར་དམའ་འབེབས་ཀྱི་ནང་དོན་ཡོད་པའི་མིང་འདོགས་བྱས་པ་ཞིག་རེད། ད་དུང་ཁོང་ཚོ་དང་དེ་ཚོའི་རྗེས་འབྲངས་པ་ཉུང་ཤས་དེ་ཚོས་གོང་གསལ་གྱི་མིང་དེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་བཞི་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
༡. བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དེ་ལ་འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་རྒྱལ་ཁབ་དང་ས་ཁུལ་གཞན་དག་གི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དང་རྩ་བ་ནས་མི་འདྲ་བའི་དམིགས་བསལ་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་བ་དང༌།
༢. བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་སྔ་དར་སྐབས་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ངོ་མ་རང་ཡིན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དང་བོན་ཆོས་གཉིས་བར་ཛ་དྲག་ཆེ་བའི་འཐབ་རྩོད་ཐེངས་མང་བྱུང་བ་བརྒྱུད་ཕྱི་དར་སྐབས་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བོན་ཆོས་དང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་གཉིས་ཕན་ཚུན་མཉམ་བསྲེས་བྱས་པ་དཔེར་ན། མདོས་བཞེངས་པ། གླུད་གཏོང་བ། གཡང་སྒྲུབ་བྱེད་པ། གཏོར་ཟོར་འཕེན་པ། ལྕགས་མཁར་སྲེག་པ། རྔ་རྡུང་སྦུབ་དཀྲོལ། ཕུང་པོ་ཞུགས་འབུལ་བྱེད་པ་བཅས་ནི་བོན་ཆོས་ཡིན་རུང་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པས་དེ་དག་ལག་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ངོ་མ་མིན་ཟེར།
༣. བོད་དུ་བླ་མས་སྲིད་བཟུང་བའི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལུགས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་སྲིད་མཉམ་བསྲེས་བྱེད་པའི་བོད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མིན་ཟེར།
༤. བླ་མའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་ལམ་ལུགས་དམིགས་བསལ་ཅན་དེ་ནི་བོད་ལ་མ་གཏོགས་རྒྱལ་ཁབ་དང་ས་ཁུལ་གཞན་དག་གི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་གཏན་ནས་མེད་པས་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་རེད་ཟེར།

རང་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བསྟན་པ། 53

གོང་གསལ་རྒྱུ་མཚན་བཞི་པོ་དེ་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་ཞིབ་འཇུག་ནན་ཏན་མ་བྱས་པར་ཕྱི་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་དམ་པོར་བཟུང་ནས་ངོ་བོར་ངོས་འཛིན་བྱས་པའི་ལྟ་ཚུལ་ཕྱོགས་རེ་བ་ཞིག་རེད། དེའི་སྐོར་གསལ་བཤད་བྱེད་རྒྱུ་གཤམ་གསལ།
༡. བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་རྫུན་མ་རེད་ཟེར་བཤད་ན་མི་འགྲིག གང་ཞེ་ན། མི་རིགས་གང་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཆོས་ལུགས་གང་ཞིག་དར་བ་ཡིན་ནའང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་རྒྱ་ནག་ཏུ་དར་བ་དེ་ལ་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པ་དང༌། སོག་ཡུལ་དུ་དར་བའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་སོག་པོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པ། རི་པིན་དུ་དར་བའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་རི་པིན་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱ་ནག་གི་ཧྭ་ཤང་ཚོའི་ཆོས་བྱེད་སྟངས་དང༌། ཕྱག་འཚལ་སྟངས། སྒོམ་རྒྱག་སྟངས་སོགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་མ་ཟད། གོས་ཚོས་གཞི་ནག་པོ་དང་ཕུ་ཐུང་ཡོད་པ་གྱོན་པ་དེའང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་རང་གི་ཆོས་བྱེད་སྟངས་ཀྱི་སྲོལ་ལ་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་ཆོག་པ་ཞིག་ཡིན་པས་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པ་དེ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ངོ་མ་མ་རེད་ཅེས་བཤད་ན་མི་འགྲིག
༢. ཆོས་བོན་མཉམ་བསྲེས་བྱས་ཡོད་པ་ཟེར་བ་དེའང་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་པ་ཞིག་མིན། བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དང་བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་གཉིས་ཕན་ཚུན་འདྲེས་མ་འདྲེས་ཟེར་བ་དེ་གཙོ་བོ་ཆོས་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་ཕན་ཚུན་འདྲེས་ཡོད་མེད་ལ་བལྟ་དགོས་པ་ལས་ཆོས་བྱེད་སྟངས་དང་ཆས་གོས་སོགས་ཕྱི་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་འདྲ་པོ་ཡོད་པ་ཙམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་བོན་མཉམ་བསྲེས་བྱས་པ་རེད་ཅེས་ཤོད་མི་རུང༌། ཆོས་བོན་གཉིས་ཕན་ཚུན་འདྲེས་འདུག་ཟེར་བའི་ཁ་གཡར་ས་གཙོ་བོ་ཞིག་ནི་སྔོན་མ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་བོན་ཆོས་བསྣུབས་དུས་བོན་གྱི་ཆོས་བྱེད་སྟངས་ཁག་ཅིག་རང་སོར་བཞག་ཡོད་པ་དཔེར་ན། མདོས་བཞེངས་པ། གླུད་གཏོང་བ། གཡང་སྒྲུབ་བྱེད་པ། གཏོར་ཟོར་འཕེན་པ། ལྕགས་མཁར་སྲེག་པ། རྔ་རྡུང་སྦུབ་དཀྲོལ། ཕུང་པོ་ཞུགས་འབུལ་བྱེད་པ་སོགས་ཡིན། དེ་དག་རང་སོར་འཇོག་དགོས་དོན་ནི་དེ་དག་མང་ཚོགས་ནང་ས་ཁྱབ་རྡོ་ཁྱབ་ཏུ་སོང་ནས་ཚང་མས་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་པས་ཡིན།
མདོས་བཞེངས་པ་ཟེར་བ་ནི་སྐུད་པ་ཚོས་གཞི་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བཟོས་པའི་ཁང་པ་ཞིག་རེད། དེ་བཟོ་སྟངས་ནི་དཀྱིལ་དུ་ཤིང་གི་སྲོག་ཤིང་བཙུགས་ཐོག་དེའི་སྟེང་དུ་སྨྱུག་མའི་རྩིབས་མ་མང་པོ་བཏང་ནས་ཁང་པའི་སྒྲོམ་ལྟ་བུ་ཞིག་བཟོས་ཐོག་དེའི་སྟེང་དུ་སྐུད་པ་ཚོས་གཞི་སྣ་ཚོགས་ཕར་བཏང་ཚུར་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 54

བཏང་བྱས་ནས་གོས་ཆེན་འཐག་པ་ལྟར་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་ཆུ་ཚད་ཀྱང་ཧ་ཅང་མཐོ་པོ་ཡོད་པ་རེད། མདོས་ཆེ་བ་ལ་ཁང་པ་ཐོག་བརྩེགས་གསུམ་གྱི་མཐོ་ཚད་ལྷག་ཙམ་དང་ཆུང་བ་ནི་ཁང་པ་ཀ་གཅིག་སར་གཤོང་ཙམ་མམ་ཡང་ན་ཁྲུ་གང་ལྷག་ཡོད། མདོས་བཞེངས་ཟིན་རྗེས་དེའི་ནང་དཔེར་ན་མི་ནད་པའམ་དེ་མིན་གང་རུང་གི་འདྲ་གཟུགས་ཤིག་རི་མོ་བྲི་བའམ་ཡང་ན་འདམ་བག་གམ་སྤགས་ཀྱིས་བཟོས་ནས་ནང་དུ་བཞག་ཐོག ད་དུང་ཁྱིམ་ཚང་དེའི་ཕ་མ་དང་མེས་པོའི་དུས་ཀྱི་ལྷ་སྲུང་རྣམས་ཀྱི་བྲིས་སྐུ་བཞེངས་ནས་བཞག་སྲོལ་ཡོད་པ་དང༌། དེའི་མཐའ་རུ་གོས་ཆེན་དང༌། གསེར་དངུལ། མུ་ཏིག་རྒྱུ་དངོས་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་བཞིན་འབྲུ་སྣ་ལྔ་སོགས་མང་པོ་སྒྲིག་སྲོལ་ཡོད་ཅིང༌། མདོས་བཞེངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཏེ་གཅིག་ནས་མདོས་དེ་བཞེངས་ནས་ཆོ་ག་གཏོང་བ་དང་སྔགས་བརྒྱབ་ཚར་རྗེས་སོ་སོར་གནོད་པ་བྱེད་མཁན་གདོན་འདྲེ་དེ་ཚོས་ལྟ་དུས་དེ་ཁང་པ་ངོ་མ་ཞིག་ཏུ་འཁྲུལ་ནས་ཡོང་ཕོད་ཀྱི་མེད་པ་དང༌། གཉིས་ནས་སོ་སོའི་ཁྱིམ་ཚང་དེ་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་མཁན་ལྷ་སྲུང་དེ་ཚོ་ཁྱིམ་ཚང་དེ་ལ་རྒྱུན་དུ་གནས་ཆེད་ཀྱི་རྟེན་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད།
གླུད་གཏོང་བ་ཟེར་བ་ནི་དཔེར་ན་མི་ཞིག་ལ་གདོན་འདྲེས་གནོད་ཀྱི་འདུག་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་བྱུང་སྐབས་མི་དེའི་ཚབ་ལ་གླུད་ཟེར་བ་ཞིག་གཏོང་གི་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ལ་རིགས་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཡོད་དེ་ལ་ལ་ནི་སྤགས་སམ་འདམ་བག་གིས་ནད་པའམ་མི་དེའི་གཟུགས་བརྙན་བཟོས་ཐོག་དེའི་མཐའ་ལ་ཟས་སྣེ་དང་གོས་སྣེ་སྣ་ཚོགས་བླུགས་ཏེ་ལམ་བཞི་མདོའམ་སུམ་མདོར་བསྐྱལ་ཐོག གཟུགས་བརྙན་དེ་སྤགས་སམ་འདམ་བག་གིས་བཟོས་ཀྱང་ཆོ་ག་བྱས་ནས་སྔགས་བརྒྱབ་ཚར་དུས་ཕར་ངོས་གདོན་འདྲེས་མི་གསོན་པོ་རང་དུ་མཐོང་གི་ཡོད་པས་ཚབ་ཏུ་མི་ངོ་མ་གཏོང་མི་དགོས་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ཟེར། ཡང་ཡུལ་ཚོ་ཁ་ཤས་ལ་བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་ཉི་ཤུ་དགུའི་དགོང་མོ་དགུ་ཐུག་འཐུང་ཟིན་རྗེས་མི་གཅིག་གིས་གྲོང་ཚོའི་ནང་གི་ཐེམ་དུད་ཚང་མའི་ཚབ་བྱས་ཏེ་ལུས་ལ་གྱོན་པ་ནག་པོ་གྱོན། ངོ་གདོང་ལ་ཀྲེ་ནག་བྱུགས། མགོ་བོར་སྨྱུག་ཞྭ་རྩེ་ལ་དར་ལྕོག་ནག་པོ་བཙུགས་པ་ཞིག་གྱོན། ཡང་མི་གཞན་ཞིག་གིས་སོག་མ་དང་རས་ཚལ་ཞག་རྩི་ཡོད་པ་སྣ་ཚོགས་མཉམ་དུ་རྒྱུག་པའི་ཐོག་ཏུ་བསྡམས་ནས་དེ་ལ་མེ་སྦར་ནས་ལག་ཏུ་འཁྱེར། དེ་ནས་མི་གཞན་དག་གཅིག་གིས་རྒྱ་བྲ་ཞིབ་ཞིབ་དུང་ཕན་གང་ཙམ་ཁྱེར་ནས་མེ་ལ་བཤོས་(རྒྱ་བྲ་ཡིས་བཏགས་པའི་རྩམ་པ་ཞིག་སྟེ། ལྷོ་ཁ་ཁུལ་དུ་རྒྱ་བྲ་དང་ཀོང་པོ་ལ་ཨ་ལ་ཞེས་ཟེར་ཞིང༌། དེ་མེའི་ཐོག་ཏུ་བཤོས་ཚེ་རྩམ་པ་གྲོ་ཞིབ་སོགས་དང་མི་འདྲ་བར་མེ་འབར་ཤུགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་གི་ཡོད་)མེ་དང་རྒྱ་བྲ་འཁྱེར་མཁན་མི་གཉིས་པོས་གདོན་འདྲེའི་ཆས་གོས་སྤྲས་པའི་མི་དེའི་རྗེས་འདེད་བཏང་ནས“ལོ་གཅིག་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཞག་མ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའི་གེགས་དབང་བར་ཆད་ཚང་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱེར་ཅིག”ཅེས་བརྗོད་བཞིན་དུ་གདོན་

རང་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བསྟན་པ། 55
འདྲེ་ཕུད་ཁུལ་བྱས་ཐོག ཐག་རིང་ལམ་བཞི་མདོའམ་སུམ་མདོ་ཁ་ཞིག་ལ་སླེབས་རྗེས་གདོན་འདྲེའི་ཆས་སྤྲས་པའི་མི་དེས་ངོ་གདོང་བཀྲུས་ནས་གྱོན་པ་བརྗེས་ཏེ་ཕྱི་བལྟས་མ་སློག་པར་ཚུར་ལོག་ཡོང་བ་དང༌། གྲོང་ཚོའི་ནང་མི་ཚང་ཚང་མས་ཁོ་ལ་ཇ་ཐུག་བླུགས་པ་དང་གསོལ་རས་སྤྲོད་པ་སོགས་བྱེད། གཞན་ཡང་ད་དུང་བོད་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་སར་བོད་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་ཉི་ཤུ་དགུ་ལ་གླུད་འགོང་བརྫངས་པ་ཟེར་བ་ཞིག་བྱེད་སྲོལ་ཡོད། དེ་ནི་བསམ་ཡས་ལ་འགྲོ་མཁན་ཞིག་དང་འཕན་པོར་འགྲོ་མཁན་ཞིག་སྟེ་གླུད་འགོང་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ར་སྤགས་དཀར་པོ་ཕྱི་ནང་སློག་པའི་དུག་ལོག་གྱོན། ངོ་གདོང་ཕྱེད་ཀ་དཀར་པོ་དང་ཕྱེད་ཀ་ནག་པོ་བཟོས། སྨྱུག་མའི་ཞྭ་མོ་རྩེ་ལ་དར་ལྕོག་ནག་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་གྱོན་ཐོག་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁྱམས་རའི་སྒོ་འཕྱོར་འོག་ཏུ་ཆུ་ཤུལ་གྱི་རྙིང་མའི་དགོན་པ་བྱང་ཆུབ་གླིང་གི་དགེ་འདུན་པས་ཆོ་ག་བཏང་རྗེས་བྱང་ཆུབ་གླིང་དགོན་པའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཞྭ་ནག་གི་ཆས་སྤྲས་ཏེ་གླུད་འགོང་གཉིས་དང་ཤོ་རྒྱག་དགོས་པ་དང༌། ཤོ་རྒྱག་སྐབས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ན་བཟའ་ནང་བཞིན་གྱོན་པའི་གྲྭ་པ་ཞིག་གིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྐུ་ཚབ་ཡིན་ཁུལ་གྱིས་དེར་ཡོང་དགོས། ཞྭ་ནག་གི་ཆོས་ཟེར་བ་ནི་ཕྱུ་པ་ཕུ་ཐུང་ཆེན་པོ་ནག་པོ་ཞིག་དང་ཞྭ་མོ་ནག་པོ་མཐའ་ལ་པགས་པ་དང༌། སྟེང་ལ་རྨ་བྱའི་སྒྲོ་གདོངས། དེའི་སྟེང་དུ་དཔེ་ཆའི་ནང་སེམས་ཅན་རྒང་ཟེར་བ་ཞིག་སྟེ་ཁ་སྐད་དུ་ཟེར་མོ་ཞེས་གཟུགས་པོ་ཕག་པ་དང་འདྲ་བ་ལ་ལུས་སྟེང་གི་སྒྲོ་རྣམས་ཁབ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་སྤུ་སྒྲོ་མང་པོ་ཞྭ་མོའི་ཐོག་བཙུགས་བཞག་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད། གླུད་འགོང་གཉིས་པོ་ཞྭ་ནག་གི་ཆས་གྱོན་པའི་བྱང་ཆུབ་གླིང་གི་སློབ་དཔོན་དང་ཤོ་རྒྱག་དགོས་ཤིང༌། དེ་ཡང་གླུད་འགོང་གི་སྤགས་ཤོ་དེའི་ངོས་དྲུག་ཚང་མར་ཤོ་མིག་གཅིག་ལས་མེད་པ་དང་གླུད་འགོང་གཉིས་ཤོ་ཤོར་ནས་ཁུངས་སོ་སོར་འགྲོ་ཁར་སྡེ་པ་གཞུང་ནས་ཁོ་གཉིས་ལ་ཤ་མར་དང༌། འབྲས། ཚྭ་བུལ་སོགས་ལམ་རྒྱགས་གྱ་ནོམ་པ་སྤྲད་རྗེས་བསམ་ཡས་ལ་འགྲོ་མཁན་གླུད་འགོང་དེ་ལྷ་ས་ནས་ཐོན་ཏེ་བསམ་ཡས་པེ་ཧར་ལྕོག་ཏུ་རྒྱལ་པོའི་དབུགས་ཁང་གི་སྒོ་འགྲམ་དུ་ཞག་གཅིག་ཉལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱལ་པོའི་དབུགས་ཁང་ཟེར་བ་དེ་ལོ་འཁོར་བཅུ་གཉིས་ལ་སྒོ་ཐེངས་རེ་ལས་ཕྱེ་སྲོལ་མེད་པ་དང༌། ལོ་ལྟར་སྒེའུ་ཁུང་ནང་ནས་ཡར་ཤ་གཙབ་བྱེད་ཀྱི་ཨན་རྡར་རེ་དང་གྲི་རེ་གཡུགས་དགོས་པ་དེ་ལོ་གཅིག་སོང་རྗེས་ལྟ་དུས་ཨན་རྡར་གྱི་མཐིལ་རྡོལ་བ་མ་ཟད། གྲི་ཡང་རྩེ་ཚང་མ་ཆག་པ་སོགས་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་སྲོལ་འདུག གླུད་འགོང་བསམ་ཡས་དབུགས་ཁང་གི་སྒོ་རྩར་ཞག་གཅིག་ཉལ་རྗེས་ཕྱི་ཉིན་རང་གི་འདྲ་གསོབ་ཅིག་བཟོས་ནས་དབུགས་ཁང་ནང་དུ་བསྐྱལ་རྗེས་དྲུང་འཁོར་དཀྱུས་མའི་ཆས་སྤྲས་ཏེ་སྡེ་པ་གཞུང་གིས་རང་ལ་སྤྲད་པའི་ཟས་གོས་སོགས་གླུད་རྫས་རྣམས་ལྷོ་ཁ་ཁུལ་དུ་བཙོངས་ནས་ཚུར་ལོག་ཡོང་གི་ཡོད།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 56

གཏོར་ཟོར་འཕེན་པ་ཟེར་བ་ནི་གཏོར་མ་ཟུར་གསུམ་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་བཞེངས་ཐོག ཚེ་ཟོར་ཞེས་གཏོར་མའི་སྟེང་དུ་གང་སར་པད་ཁའི་གང་བུ་འཛུགས་པ་དང༌། ཡུམ་ཟོར་ཞེས་ཤིང་སྐྱེར་པ་རིང་ཐུང་ལི་རྨི་གསུམ་ཙམ་ལ་གཞོགས་བརྒྱབ་ནས་རྩེ་རྣོ་པོ་བཟོས་ཏེ་འཛུགས་སྲོལ་ཡོད། གཏོར་མ་གཡུགས་སྟངས་ལ་གཏོར་མ་དེ་ལྷ་ཡིན་བསམ་པ་བྱས་ཏེ་གཡུགས་སྲོལ་ཞིག་དང་ལྷ་ལ་ཕུལ་བའི་དམིགས་པ་བྱས་ཏེ་གཡུགས་སྲོལ་ཞིག་གཉིས་ཡོད། གཏོར་མ་དེ་ལྷ་ཡིན་བསམ་པའི་དམིགས་པ་བྱས་ཏེ་གཡུགས་སྟངས་དེ་ཧ་ཅང་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོར་བརྩི་གི་ཡོད།
ལྕགས་མཁར་སྲེག་པ་ཟེར་བ་ནི་སླ་ང་ཆེན་པོ་ཞིག་ནང་སྣུམ་བསྐོལ་ནས་སྣུམ་འཁོལ་མ་ཆགས་ཏེ་ལྦུ་བ་རྒྱག་པའི་སྐབས་སུ་ཨ་རག་བླུགས་དགོས། དེ་ཡང་ཨ་རག་བླུགས་མཁན་དེས་དགྲ་བོའི་(དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་སམ་ལུང་ཚོ་གཅིག་ལ་གནོད་སྐྱེལ་མཁན་དགྲ་བོ་ལྟ་བུ་)གཟུགས་བརྙན་བྲིས་ཐོག་དེའི་སྙིང་ཁར་དགྲ་བོ་དེའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་བྲིས་ཏེ་རྫས་ངན་སྣ་ཚོགས་བྱུགས་པའི་ཤོག་ལྷེ་ཞིག་རྒྱུག་པའི་རྩེར་བསྐོན་ནས་མི་གཅིག་གིས་འཁྱེར་ཐོག ཨ་རག་བླུགས་མཁན་དེས་ཨ་རག་སྤུས་ལེགས་ཀ་ལི་གང་ལག་ཏུ་འཁྱེར་ནས་འཆམ་རྒྱག་བཞིན་དུ་མེ་ལ་སྐོར་བ་གསུམ་བརྒྱབ་རྗེས་སྣུམ་འཁོལ་མའི་ནང་ཨ་རག་དེ་བླུགས་ནས་མེ་ལྕེ་དྲག་ཏུ་འཕྱུར་བ་དང་ཆབས་ཅིག་མིའི་གཟུགས་བརྙན་བྲིས་པའི་ཤོག་ལྷེ་དེ་མེའི་ནང་སྲེག་སྲོལ་ཡོད། ཨ་རག་བླུགས་མཁས་པོ་མ་བྱུང་ན་སྣུམ་འཁོལ་མ་དེ་ཚུར་འཐོར་ནས་མེ་འབར་ཏེ་རང་ཉིད་འཚིག་ཉེན་ཡོད་པས་ཨ་རག་དེ་སྣུམ་གྱི་ཐོག་ཏུ་གནད་འཁེལ་པོ་ཞིག་བླུགས་དགོས།
གཡང་སྒྲུབ་ཟེར་བ་ནི་མི་བསོད་ནམས་དབང་ཐང་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་བསོད་ནམས་དང་དབང་ཐང་ཚུར་འགུགས་པའི་ཐབས་ཤིག་ཡིན་ཟེར། དེ་ནི་ལུག་དཀར་རྐྱང་ཞིག་གི་ལག་གཡས་པའི་ཤ་དར་ཚོན་སྣ་ལྔའི་ནང་སྒྲིལ་བཞག་པ་ཞིག་དང༌། གོས་ཆེན་ཚོས་གཞི་མི་འདྲ་བ་ལྔ་དང༌། གཟི། བྱུ་རུ། སྤོས་ཤེལ། འགྲོན་བུ། མེ་ལོང་བཅས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་མདའ་དར་རྩེ་ལྔའམ་སྒྲོ་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ཞིག ད་དུང་ཕྱེ་མར་དང་ཆང་ཕུད་སོགས་འཁྱེར་བའི་མི་གཅིག་གིས་ཁང་ཁྱིམ་གྱི་ཐོག་རྩེ་ནས་ཕྱྭ་འགུགས་གཡང་འགུགས་ཞེས་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་སྐད་རྒྱག་སྲོལ་ཡོད་ཅིང༌། སྤྱིར་ན་ལོ་ལྟར་སྟོན་ཁ་འབྲུ་རིགས་བསྡུ་བའི་སྐབས་སུ་གཡང་སྒྲུབ་ཅེས་དེ་ལྟར་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་མི་ཚང་དེ་རྒྱུ་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཡོང་ཆེད་ཡིན་ཟེར།
གོང་གསལ་ལུགས་སྲོལ་དེ་དག་ཚང་མ་བོན་གྱི་ལུགས་སྲོལ་ཡིན་ཅིང༌། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དང་བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་བར་འཐབ་རྩོད་ཐེངས་མང་བྱས་ཏེ་བོན་ཆོས་མེད་པ་བཟོས་རུང་གོང་གསལ་གླུད་གཏོང་བ་དང་མདོས་རྒྱག་པ་སོགས་བྱེད་སྟངས་དེ་རིགས་རང་སོར་འཇོག་དགོས་བྱུང་ཡོད།

རང་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བསྟན་པ། 57

རྒྱུ་མཚན་ནི་དེ་ཚོ་མེད་པ་བཟོས་ན་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་གྱི་མེད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ཆོས་བྱེད་སྟངས་དེ་རིགས་ཕྱི་ཚུལ་དུ་བོན་གྱི་ཆོས་བྱེད་སྟངས་ཡིན་པ་ལ་ནང་དོན་དེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཡིན་པ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད། དེ་ནི་དཔེར་ན་དེང་སྐབས་ནང་མ་དང་སྟོད་གཞས་སོགས་ཀྱི་གཞས་གདངས་རྙིང་པར་གཞས་ཚིག་གསར་པ་བཅུག་པ་ལྟར་ཕྱི་ཚུལ་དུ་བོན་པོའི་ཆོས་བྱེད་སྟངས་བེད་སྤྱོད་བྱས་པ་ཙམ་ལས་ནང་དོན་ཐད་བོན་གྱི་ལྟ་བ་གང་ཡང་འདྲེས་མེད། སྔོན་མ་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་མངའ་རིས་སུ་བཞུགས་སྐབས་བོན་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་མི་ཚང་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ནང་ནད་པ་ཞིག་བྱུང་ནས་སེམས་ཅན་ཧ་ཅང་མང་པོ་བསད་པ་རེད། (བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་ལ་མི་ན་བ་དང༌། ཤི་བ། དེ་བཞིན་ཁྱིམ་ཚང་རྒྱུ་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཡོང་ཆེད་བཅས་ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་ཅན་མང་པོ་གསོད་པའི་ལུགས་སྲོལ་ཞིག་ཡོད་)སྐབས་དེ་དུས་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་ཡང་གདན་འདྲེན་ཞུས་ནས་ཕེབས་དུས་ཞབས་བརྟན་བྱེད་ཆེད་སེམས་ཅན་མང་པོ་གསོད་ཆོག་ཆོག་བྱས་ནས་བཞག་ཡོད་པ་གཟིགས་ཏེ་ཁོང་གིས་ཕྱི་ཚུལ་དུ་བོན་གྱི་ཆོས་བྱེད་སྟངས་ཡིན་པ་ལ་ནང་དོན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཆོས་ཤིག་གསུངས་རྗེས་ཁྱིམ་ཚང་དེའི་མི་ཚོར་སེམས་ཅན་དེ་དག་བསད་པ་དང་གློད་པ་གཉིས་ཁྱད་མེད་པས་ད་གློད་བཀྲོལ་ཐོངས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པར་སྦྱིན་བདག་དེས་ཁྱེད་ཀྱི་གནང་སྟངས་བོན་ཆོས་འདྲ་ཡང་དོན་ངོ་མ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་རེད་འདུག་པས་དེ་ཅི་ཡིན་ཞེས་བཀའ་འདྲི་ཞུ་སྐབས་རྗེ་བཙུན་མི་ལས་ཁྱོད་ཚོས་མི་ཤི་བ་དང་ན་བ་གང་བྱུང་ཡང་སེམས་ཅན་མང་པོ་གསོད་པ་དེར་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད། མི་ཤི་རྗེས་སེམས་ཅན་མང་པོ་བསད་ཚེ་ཤི་མཁན་དེར་ཉེས་པ་ཡོད་པ་དང༌། མི་ཤི་ཁར་སེམས་ཅན་མང་པོ་བསད་ན་དྲག་སྐྱེད་ཡོང་རྒྱུར་ཕན་པ་མེད་པར་ནད་པ་མགྱོགས་པོ་ཤི་རྒྱུ་ལ་འགོག་རྐྱེན་ཡོང་གི་ཡོད་པས་ཤི་གསོན་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ཞབས་བརྟན་བྱས་ནའང་སེམས་ཅན་གསོད་པའི་ལུགས་སྲོལ་དེས་ཤི་གསོན་གཉིས་ཀར་ཕན་པ་གང་ཡང་མེད་ཅེས་གསུངས་པར་སྦྱིན་བདག་དེའང་ཧ་ཅང་མགུ་པོ་བྱུང་ནས་རྗེས་སུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པ་ཆགས་པ་དང་སེམས་ཅན་བསད་ནས་ཞབས་བརྟན་བྱེད་སྲོལ་དེའང་འགོག་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་རེད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་སྲོག་བཅད་ན་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་དང་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང༌། སོ་སོའི་ཚེ་ལ་གནོད་པ་དང་ཚེ་ཐུང་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་བར་ཆད་ཡོང་རྒྱུ་རེད་ཅེས་སློབ་གསོ་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་དེ་དང་དེང་སྐབས་ང་ཚོས་སེམས་ཅན་མང་པོ་བསད་ཚེ་ཐོན་སྐྱེད་དང་སྤྱི་ཚོགས་ལ་གནོད་ཀྱི་རེད་ཅེས་སློབ་གསོ་གཏོང་བ་དེ་ཤོད་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་དམིགས་ཡུལ་གཅིག་རང་ཡིན། མདོར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ནང་བོན་གྱི་ཆོས་བྱེད་སྟངས་ཁ་ཤས་འདྲེས་ཡོད་ཀྱང་བོན་གྱི་ལྟ་བ་རྩ་བ་ནས་འདྲེས་མེད་པས་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་བོན་གྱི་ཆོས་ལུགས་འདྲེས་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་རྫུན་མ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 58

རེད་ཟེར་བ་དང་རྒྱུ་མཚན་དེར་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་བླ་མའི་ཆོས་ལུགས་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་ཡང་མ་དག་པ་ཞིག་ཡིན།
༣. བོད་དུ་བླ་མས་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལུགས་དེ་ནི་ཆོས་ལུགས་བེད་སྤྱད་ནས་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་ཕྱི་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཞིག་དང༌། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཏན་ནས་མིན་ཅིང༌། སྲིད་དབང་འཛིན་མཁན་གྱི་མི་འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་ལུགས་གཅིག་གམ་ཆོས་ལུགས་འགའ་ཤས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་སྣ་ཚོགས་བྱུང་ཡོད་ཀྱང༌། ཁོ་ཚོ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དབང་སྒྱུར་གྱི་དམིགས་ཡུལ་འགྲུབ་པ་དང་དེ་བརྟན་པོར་གནས་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་ལུགས་བེད་སྤྱོད་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་དེ་ལ་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་གོ་དོན་ཚང་མ་མེད་ལ། ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་པོ་དང་སྲིད་དབང་གི་བདག་པོ་གཉིས་ཀ་མི་གཅིག་གིས་བཟུང་བ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་པ་ལས། སྲིད་དབང་བཟུང་མཁན་གྱི་མིས་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་དུ་རྩིས་ན། རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་རྒྱས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མ་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྐྱོན་ཡོད། བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལུགས་ནི་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་བ་ནས་བོད་ལ་ཐོག་མར་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལུགས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་ནི་ཆབ་སྲིད་ཡིན་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཏན་ནས་མ་ཡིན་ནོ།།
༤. བོད་ལ་བླ་མའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་ལམ་ལུགས་ཤིག་ཡོད་པ་དེས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ངོ་མ་མ་རེད་ཅེས་བཤད་ན་མི་འགྲིག བོད་དུ་བླ་མའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་ལམ་ལུགས་དེ་བཞིན་དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་མཇུག་ཏུ་གཞི་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དུས་སུ་བོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་དར་བ་ནས་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་ཕག་(༡༢༨༧)ལོ་བར་ལམ་ལུགས་དེ་མེད། དེའི་རིང་ལ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་དང༌། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ། རྗེ་འབངས་ཉེར་ལྔ། ལོ་ཙཱ་བ་སྐ་ཅོག་ཞང་གསུམ། གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ། ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ། ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ འབྲོམ་སྟོན་པ། མར་པ་ལོ་ཙཱ་བ། མི་ལ་རས་པ། འགོས་ལོ་ཙཱ་བ། རྭ་ལོ་ཙཱ་བ། མཁས་གྲུབ་ཁྱུང་པོ་རྣལ་འབྱོར། གྲུབ་ཆེན་གླིང་རས་པ། ས་སྐྱ་གོང་མ་ལྔ། མངའ་བདག་ཉང༌། མ་གཅིག་ལབ་སྒྲོན་སོགས་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་མཆོག་གྲངས་ལས་འདས་པ་བྱུང་བ་ཚང་མར་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་ཞུས་པ་བྱུང་མེད་ལ། བླ་མ་སྐུ་ཐོག་སྔོན་མའི་སྐུ་ཆས་རྣམས་ཤུལ་བཞག་བྱས་ཏེ་བཞག་པའི་བླ་བྲང་དང༌། ཕྱག་མཛོད། གཉེར་པ་སོགས་གཏན་ནས་མེད།

རང་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བསྟན་པ། 59 བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་ལུག་(༡༢༨༣)ལོར་ཀརྨ་པཀྵི་(ཀརྨ་པ་ཞྭ་ནག་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་སྟེ་པཀྵི་ནི་སོག་སྐད་དུ་བླ་མ་ཟེར་བའི་དོན་ཡིན་)སྐུ་འདས་ཤིང༌། དེའི་ཕྱི་ལོ་ཤིང་སྤྲེལ་ལོ་ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་(ཀརྨ་པ་ཞྭ་ནག་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་)འཁྲུངས་ནས་དགུང་ལོ་ལྔ་ལ་སླེབས་རྗེས་ས་བྱི་(༡༢༨༨)ལོར་གཞི་ནས་ཀརྨ་པཀྵིའི་སློབ་མ་གྲུབ་ཐོབ་ཨོ་རྒྱན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱིས་ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་ཀརྨ་པཀྵིའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་གནང་སྟེ་མཚུར་ཕུའི་དགོན་པར་གདན་ཞུ་བྱས་པ་ནི་བོད་དུ་བླ་མའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་ཐེངས་དང་པོ་ཡིན་ཞིང། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་གཞན་ལ་ཡང་ལམ་ལུགས་དེ་དར་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པ་དང༌། གཡུང་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དཔལ་བ། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་བསྟན་འཛིན་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་མང་པོ་ཞིག་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་ཞུས་མེད།
བླ་མའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་ཞུ་སྲོལ་སྐོར་དེར་ྋརྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་མཛད་པའི་ཕྱག་དཔེ་ཞིག་ནང་མི་ཚོས་ང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པའི་ཡང་སྲིད་ཡིན་ཚུལ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང༌། ཡིན་ལུགས་ཡིན་སྟངས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ང་སྐྱེས་པའི་སྐབས་སུ་ཁྱིམ་གྱི་ཀ་བའི་སྒང་ནས་འོ་མ་བབ་པ་རེད་ཟེར་བ་དང༌། གནམ་ལ་འཇའ་ཟུག་པ་རེད་ཟེར་བ། སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པའི་སྐུ་ཆས་རྣམས་ངས་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་རེད་ཟེར་བ་སོགས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ནའང་དེ་འདྲ་བྱས་པ་ང་རང་གིས་དྲན་གསོས་ཀྱི་མི་འདུག ངས་སྐྱེ་བ་སྔོན་མའི་མི་ངོ་ཤེས་རྒྱུ་དང་སྐྱེ་བ་སྔོན་མའི་ཅ་ལག་ཤེས་རྒྱུ་ལྟ་ཅི། ལོ་བཅུ་དྲུག་ཙམ་ལ་མ་སླེབས་བར་ཡོན་ཏན་ཡང་དགེ་རྒན་གྱི་ཉེས་རྡུང་དང་གཤེ་གཤེ་འོག་ཏུ་བསླབས་པར་བརྟེན་མ་བསླབས་པར་ཤེས་རྒྱུ་ཕར་བཞག་བསླབས་པ་དེའང་ཡག་པོ་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡང་སྲིད་དེ་བས་ཀྱང་གང་ནས་ཡིན། སྐྱེ་བ་སྔོན་མའི་མི་དང་ཅ་ལག་ངོ་ཤེས་པ་ལ་བསླབས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་མ་ཤེས་པ་རྩ་བ་ནས་ཡོང་མི་སྲིད་ཅིང༌། མ་བསླབས་པ་དེ་ཤེས་རྒྱུ་ཡོད་དུས་བསླབས་པ་དེ་དེ་བས་ཀྱང་ཤེས་པ་དགོས་ཀྱི་རེད། འོན་ཀྱང་བསླབས་པ་དེ་དཀའ་ལས་ག་ཚོད་བརྒྱབ་ནའང་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག་ལ་སང་ཉིན་མི་ལ་ཆོས་ཤོད་དགོས་བྱུང་ན་དེ་རིང་དགེ་རྒན་གྱིས་སང་ཉིན་དེ་ལྟར་ཤོད་ཨང་ཞེས་བསླབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་ང་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཁྲིའི་སྒང་དུ་བསྐྱལ་བ་རེད་ལ་ངས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཡིན་མདོག་མ་བྱས་ཀ་མེད་རེད་ཅེས་དང༌། ང་སྐྱེས་པའི་སྐབས་སུ་ཆར་པ་བབ་པ་དང༌། མེ་ཏོག་ཤར་བ། འཇའ་ཟུག་པ་སོགས་ཀྱི་ཤོད་ཚུལ་དེ་དག་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ྋརྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཚེ་གཏན་ནས་འགྲིག་ཐབས་མེད། དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན་ང་དང་དུས་མཚུངས་སུ་སྐྱེས་པའི་འབུ་གྲོག་མ་དང་སྦྲང་བུ་དེ་ཚོ་ཡང་ཚང་མ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེད་པོ་དེ་འདྲས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེ་ཡིན་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 60

ཤས་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་རྩ་བ་ནས་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་གསལ་ཐག་ཆོད་འཁོད་ཡོད། ཁོང་སྐུ་ཚེ་ཧྲིལ་བུའི་རང་རྣམ་བྲིས་གནང་ཡོད་པ་དེ་ཡང་བདེན་པ་བདེན་ཐུབ་ཁོ་ན་ལས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་ང་རྒྱལ་དང་ཆེ་རློམ་གཏན་ནས་གནང་མེད། ཁོང་གིས་ད་དུང“དེང་སང་སོག་པོའི་དཔོན་པོ་རྒྱུ་ཆེ་བ་དང་བོད་ཀྱི་སྐུ་དྲག་རྒྱུ་ཆེ་བ་དེ་ཚོའི་ཕྲུ་གུ་མང་ཆེ་བ་བླ་མའི་ཡང་སྲིད་ཡིན་དགོས་པ་དེ་ཚོ་ཡ་མཚན་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ”ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་དེར་དེང་སང་ཡང་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་ཞེ་དྲག་ཡོད།
ང་རང་བླ་མའི་ཡང་སྲིད་ལ་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་དེས་ཁེ་བཟང་ཆེན་པོ་ཞིག་རག་ཡོད་ལ་གྱོང་ཡང་ཆེན་པོ་ཞིག་རག་ཡོད། ཁེ་བཟང་ནི་ང་རང་ཁྱིམ་ཚང་དབུལ་པོའི་ཕྲུ་གུ་ཡིན་པ་དང་བླ་བྲང་ཡང་རྒྱུ་སྟོབས་ཆེན་པོ་མེད་སྟབས་བླ་མའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཀྱང་སྐྱིད་པོ་རྒྱགས་པ་བྱས་ནས་སྡོད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་མ་བྱུང་བར་བརྟེན་བསླབ་པ་སློབ་གཉེར་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། ང་རང་གི་ནང་འདི་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྲུ་གུ་གསོ་ཐུབ་ཙམ་དང་འཚོ་བ་ཁུངས་འཁྱོལ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཅིང༌། ཕ་ནི་འཚེམ་བཟོ་བ་དང་མ་ནི་སྣམ་བུ་འཐག་མཁན་ཡིན་ལ་ལག་རྩལ་ཡང་གང་ལེགས་ཡོད། ཁྱིམ་ཚང་དང་བླ་བྲང་གི་དཔལ་འབྱོར་ཆ་རྐྱེན་དབང་གིས་ང་རང་ཆུང་དུས་སློབ་གཉེར་བྱེད་པའི་སྐབས་བླ་བྲང་ཆེ་བ་ཁག་ནས་དཔེ་ཆ་མང་པོ་གཡར་ཏེ་བལྟ་མྱོང་ཡོད། གལ་ཏེ་ཁྱིམ་ཙང་ཕྱུག་པོ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ་བླ་བྲང་རྒྱུ་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཞིག་ནང་སླེབས་ན་དེ་འདྲ་བྱེད་ཐུབ་མིན་མི་ཤེས། ང་རང་གི་དྲན་ཐོག་ལ་ཀོང་པོ་ཤར་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཞུ་བ་དེ་བློན་ཆེན་བཤད་སྒྲའི་སྲས་སུ་འཁྲུངས་ཀྱང་ཆུང་དུས་ནས་སྐུ་ཡོན་ལ་བརྩོན་ཞིབ་གང་ཆེ་མཛད་དེ་སྐད་གྲགས་ཡོད་པའི་བླ་མ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་པ་དང༌། ང་ཕོད་དུ་འཁྲུངས་པའི་ྋརྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཞུ་བ་དེའང་ཁྱིམ་དང་བླ་བྲང་གཉིས་ཀ་རྒྱུ་སྟོབས་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡིན་ནའང་ཆུང་དུས་སློབ་གཉེར་གང་ལེགས་མཛད་དེ་ྋརྒྱལ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་མཚན་ཞབས་ཀྱང་གནང་བ་རེད། ང་རང་གི་མི་ཐོག་འདིར་ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཕུད་མི་ཚང་ཆེན་པོའི་ཕྲུ་གུ་བླ་མའི་ཡང་སྲིད་ལ་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་མང་ཆེ་བ་སྤྲོ་པོ་གནང་མཁན་མ་གཏོགས་སྦྱངས་བརྩོན་གནང་མཁན་བྱུང་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེར་བརྟེན་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོས་བོད་ཀྱི་ཨེམ་རྗེ་དང་མཁས་པ་ཚང་མ་སྤྲང་པོ་ཡོང་བ་ཤོག་ཅེས་ཐུགས་སྨོན་གནང་བ་དེ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིན། སྔོན་མ་བླ་མ་ཚོས“ཧ་ཅང་དབུལ་པོའི་ཁྱིམ་དང་ནི། །ཕྱུག་པོའི་ཁྱིམ་དུ་མི་སྐྱེ་བར། །བར་མའི་ཁྱིམ་དུ་སྐྱེས་ནས་ཀྱང༌། །རྟག་ཏུ་དམ་ཆོས་བྱས་པར་ཤོག །”ཅེས་ཐུགས་སྨོན་གནང་གི་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ནི་ཧ་ཅང་དབུལ་པོའི་ཁྱིམ་དུ་སྐྱེས་ན་འཚོ་ཐབས་དཀའ་བས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་ཡོང་མི་སྲིད་ལ་ཧ་ཅང་ཕྱུག་པོའི་ཁྱིམ་དུ་སྐྱེས་ན་ཡང་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་རེད། ང་རང་རྗེས་སུ་དགེ་བཤེས་བཏང་ཟིན་རྗེས་དཔལ་འབྱོར་ཆ་རྐྱེན་ཅུང་ཇེ་བཟང་དུ་ཕྱིན་ནས་ཨ་མདོ་དང་སོག་ཡུལ་

རང་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བསྟན་པ། 61

སོགས་ནས་དཔེ་ཆ་མང་པོ་བླུ་ཡོན་ཞུས་པ་མ་ཟད། ཊམ་ཀ་དཀར་པོ་སྤྲད་དེ་འབྲུག་ཡུལ་ནས་འབྲུག་ཤོག་ཉོས་ཐོག་འབྲུག་ཤོག་དེ་དག་ཨ་མདོ་ཁུལ་ལ་བཏང་ནས་དཔེ་ཆ་པར་བརྒྱབ་སྟེ་ང་རང་གི་ཕ་ཡུལ་དུ་དཔེ་མཛོད་ཁང་པ་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་ས་དང་ལྷ་སར་དཔེ་མཛོད་ཁང་པ་ཀ་བཞི་མ་ཞིག་བྱུར་བུར་བཀང་ཡོད་ལ་དཔེ་ཆ་དེ་ཚོ་ཉོས་ནས་ཚང་མ་བལྟས་ཟིན་སྟབས་ངས་བོད་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ཡོད་དོ་ཅོག་བལྟ་མྱོང་ཞེས་ཤོད་མ་ཕོད་ཀྱང་སུམ་ཆ་གཅིག་བལྟ་མྱོང་ཞེས་བཤད་ན་བཤད་ཆོག་གི་རེད། ངས་དཔེ་ཆ་མང་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ཉོ་བའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་ང་རང་ལ་བླ་མའི་མིང་ཞིག་ཡོད་སྟབས་འབུལ་ཚན་རྒྱག་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐག་གཅོད་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་པ་ལས་དེ་ཚོ་སོ་སོ་དང་ནང་མི་འཁོར་གཡོག་ཚོས་བཟས་ན་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་མ་བླངས་ན་ཡང་མི་འགྲིག་པར་ཕ་རོལ་གྱི་འདོད་པ་དང་བསྟུན་དགོས་ལ། བླངས་ནས་བཟས་ནའང་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡིན་སྟབས་མིས་ཕུལ་བ་རྣམས་བསགས་ནས་དཔེ་ཆ་བླུ་ཡོན་ཞུ་བ་དང་ལྷ་སྐུ་བཞེངས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ལ་བཏང་བ་ལས་རང་གི་ལྟོ་གོས་ཐོག་སྐར་ཟུར་གཅིག་ཀྱང་གཏོང་མྱོང་མེད། དེ་ནི་ང་རང་གི་ངོས་འཛིན་ལྟར་ན། མི་ཚོས་ང་ལ་རིན་པོ་ཆེ། སྐྱབས་སུ་མཆི། ཁྱེད་ཀྱིས་ང་ལ་འཁོར་བ་དང༌། སྡུག་བསྔལ། ངན་སོང་བཅས་ལས་སྒྲོལ་བ་ཞིག་སྐྱབས་འཇུག་གནང་རོགས་ཞེས་ཟེར་གྱི་ཡོད་ནའང་ངས་མི་ལ་སྐྱབས་འཇུག་གནང་རྒྱུ་ཕར་བཞག་ང་རང་སྐྱེ་བ་རྗེས་མ་ག་པར་གང་འགྲོ་རང་མགོ་མ་ཐོན་པར་གཞན་ལ་སྐྱབས་འཇུག་གནང་རྒྱུ་སྤྲོས་བྲལ་རེད། འོན་ཀྱང་མིས་ང་ལ་ཚུར་རེ་བ་བྱས་ནས་སྐྱབས་འཇུག་ཞུས་པ་དེ་ལ་ཕན་ཐོགས་པའི་ལས་ཀ་ཞིག་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པས་དེས་ན་མིས་སྤྲད་པའི་རྒྱུ་དངུལ་དེ་དག་ལྷ་བཞེངས་རྒྱུ་དང༌། ཐང་ག་བཞེངས་རྒྱུ། དཔེ་ཆ་ཉོ་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་བཏང་ཚེ་ཁོ་ཚོས་ང་ལ་སྤྲད་པ་དེས་ཕན་ཞིག་ཐོགས་པ་དང་ང་རང་ལའང་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཐོག་ད་དུང་དཔེ་ཆ་དེ་ཚོ་ངས་བལྟ་ཀློག་བྱས་ནས་ཕན་པ་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྗེས་སུ་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ཕ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་དཔེ་ཆ་དེ་དག་ཆུ་ལ་གཡུགས་པ་དང༌། ལྷ་སར་ཡོད་པ་དེ་དག་སྔ་ས་ནས་སྲིད་གྲོས་ལ་ཕུལ་ཡང་སྐབས་དེར་ཚང་མ་མེར་བསྲེགས་བཏང་བ་རེད། མདོར་ན་མིའི་རྒྱུ་དངུལ་བཏང་ནས་དཔེ་ཆ་ཉོས་ཏེ་བལྟ་རྒྱུ་བྱུང་བ་དང་མཁས་པ་ཆེན་པོ་མང་པོ་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་རྒྱུ་བྱུང་བ་དེ་ཁེ་བཟང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། གྱོང་གང་རག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སྤྱིར་ན་དགེ་བཤེས་གཏོང་བར་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་ནའང་ང་ལ་སློབ་སྦྱོང་ལོ་བཅུ་ལས་བྱེད་ཁོམ་བྱུང་མེད་པ་དང༌། ལོ་བཅུའི་ནང་ལོ་དྲུག་མིའི་བཙན་ཤེད་ཀྱི་འོག་ཏུ་བསླབ་པ་མ་གཏོགས་སོ་སོས་རང་འགུལ་གྱིས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་མེད། ལོ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སླེབས་ནས་དཔེ་ཆའི་ནང་དོན་ཕྲན་བུ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་སྟབས་ལོ་དྲུག་རིང་རང་རྟོགས་ངང་སློབ་སྦྱོང་ཧུར་ཐག་བྱས་ཏེ་རང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ལ་ལྷ་རམས་དགེ་བཤེས་བཏང་ཐུབ་ཙམ་བྱུང་ཡོད།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 62

དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པར་ཚུད་པར་ཡིག་ཚད་ཆེན་པོ་ཐེངས་ལྔ་གཏོང་དགོས་པ་སྟེ། ཐེངས་དང་པོ། འཛིན་གྲྭའི་ནང་ཡིག་ཚད་བཏང་སྟེ་སློབ་གྲོགས་ཚང་མས་དྲི་བ་བཏོན་ནས་དེར་ལན་རྒྱག་དགོས་པ་དང༌། ཐེངས་གཉིས་པ། དགོན་པ་དེའི་སོ་སོའི་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི་གྲྭ་ཚང་ནང་གཏོང་དགོས་པ། ཐེངས་གསུམ་པ། ཉིན་བཞིའི་རིང་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་ཡོངས་རྫོགས་ཚོགས་ཆེན་ཚོགས་ཏེ་ཡིག་ཚད་གཏོང་དགོས་པ། ཐེངས་བཞི་པ། སེ་ར་དགོན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་ཆུ་ཚོད་བཞི་གཏོང་དགོས་པ། ཐེངས་ལྔ་པ། ནོར་བུ་གླིང་ཁར་དགེ་བཤེས་གཙོ་གྲས་ཁག་དང༌། དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ། ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས། མཚན་ཞབས་བཅས་ཚང་འཛོམས་ཐོག་ཡིག་ཚད་ཉིན་བཅུ་གཅིག་གཏོང་དགོས། དེ་རྗེས་མི་སོ་སོའི་ཨང་རིམ་སྤྱིར་ན་གཏན་འཁེལ་ཟིན་མཚམས་དངོས་གཞི་དེ་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཐོག་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་འཛོམས་སར་ཞོགས་པ་ཆུ་ཚོད་གསུམ་དང༌། ཉིན་གུང་ཆུ་ཚོད་གཉིས། དགོང་དྲོ་ཆུ་ཚོད་བརྒྱད་བཅས་གཏོང་དགོས་ཤིང༌། ང་རང་དགེ་བཤེས་གཏོང་བའི་སྐབས་དེར་མི་གྲངས་བཅུ་བདུན་ནང་ཨང་ཀི་ཡོད་པ་མི་བདུན་ཡོད་པ་དང་ང་རང་ཨང་ཀི་བཞི་པ་ཡིན། དེ་ནས་ད་དུང་མུ་མཐུད་གསང་སྔགས་སློབ་སྦྱོང་ལོ་བཅུ་གསུམ་བྱས་ཐོག་ཁྱོན་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་རིང་མདོ་སྔགས་སློབ་གཉེར་བྱས་པ་དང༌། དེ་རྗེས་པེ་ཅིན་དུ་དགེ་རྒན་བྱེད་རིང་རིག་གནས་གཞན་དང་རྒྱ་ཡིག་སོགས་སློབ་གཉེར་བྱས་པ་ཡིན།
མདོར་ན་བོད་ལ་བླ་མའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་ལམ་ལུགས་དེ་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་རང་ཡིན་ནམ་ཡང་ན་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་པ་གཞན་ཞིག་ཡིན་གྱི་སྐོར་དེ་ད་དུང་རྩོད་གླེང་དང་བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པས་སྟབས་བདེའི་སྒོ་ནས་ཁ་ཚོད་གཅོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་ནོ།།གཞན་ཡང༌། དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་རྙིང་མའི་ཆོས་ལུགས་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབུ་ཞྭ་དམར་པོ་ཡིན་པར་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་དམར་པོའི་ཆོས་ལུགས་(红教)ཞེས་འབོད་པ་དང༌། ས་སྐྱའི་ཆོས་ལུགས་འཛིན་པའི་དགོན་པ་དང་ལྷ་ཁང་གི་ས་རྩི་ཁྲ་བོ་ཡིན་པར་བརྟེན་ནས་ཁྲ་བོའི་ཆོས་ལུགས(花教)།

བཀའ་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་ན་བཟའ་རས་གོས་དཀར་པོ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་དེ་ལ་དཀར་པོའི་ཆོས་ལུགས(白教)། དགེ་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབུ་ཞྭའི་མདོག་སེར་པོ་ཡིན་པར་བརྟེན་སེར་པོའི་ཆོས་ལུགས(黄教)། བོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཞྭ་གོས་མདོག་ནག་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ནག་པོའི་ཆོས་ལུགས་(黑教)ཞེས་མིང་བཏགས་ཡོད་ཀྱང༌། དེ་ལྟར་ན། མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ན་བཟའ་ཚོས་གཞི་ནག་པོ་དང༌། ཕུ་ཐུང་ཅན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གོས་ནག་ཆོས་ལུགས་དང༌། ཕུ་ཐུང་ཅན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ཞེས་མིང་འདོགས་དགོས་པར་རྒྱུ་མཚན་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་ན་ག་ལ་འགྲིག

རང་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བསྟན་པ། 63
བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་ལ་བཀའ་གདམས་པ་དང༌། ས་སྐྱ་བ། བཀའ་བརྒྱུད་པ། དགེ་ལུགས་པ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་རྣམས་ཆོས་ལུགས་རང་རང་སོ་སོས་རང་ཉིད་ལ་བཏགས་པའི་མིང་ཡིན་པ་ལས་ཆོས་ལུགས་གཅིག་གིས་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་ལ་ཕར་བཏགས་པའི་མིང་མིན་ལ། མི་རིགས་གཅིག་གི་ཆོས་ལུགས་པས་མི་རིགས་གཞན་དག་གི་ཆོས་ལུགས་ལ་བཏགས་པའི་མིང་ཡང་མིན། དེར་བརྟེན་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་ཁག་ལ་སྔར་ནས་ཡོད་པའི་མིང་དེ་རང་བེད་སྤྱོད་བྱས་ན་ལེགས་པ་ལས་གསར་དུ་འདོགས་རྒྱུའི་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད།
སྤྱིར་ན་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་སོ་སོའི་དབུ་ཞྭའི་བཟོ་དབྱིབས་དང་མདོག་མི་འདྲ་བ་དཔེར་ན། རྙིང་མའི་ཨོ་རྒྱན་པཎ་ཞྭ། བཀའ་གདམས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞྭ། ས་སྐྱའི་ས་ཞྭ། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་དྭགས་པོའི་སྒོམ་ཞྭ། དགེ་ལུགས་པའི་ཞྭ་སེར་དང༌། པཎ་ཞྭ། པཎ་ཆེན་སྒོམ་ཞྭ་སོགས་ཡོད་ཀྱང༌། ཞྭ་མོའི་མིང་དེ་ཆོས་ལུགས་ལ་བཏགས་ན་མི་ལེགས་པའང་ཤེས་པར་བྱ་དགོས།

༣.རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་དར་སྐབས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་གནས་ཚུལ་སྐོར།ཆོས་ལུགས་ཟེར་བ་ནི་སྟེང་གི་བཀོད་པ་ཡིན་པ་དང༌། སྟེང་གི་བཀོད་པ་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྨང་གཞི་གཉིས་འབྲེལ་བ་ཧ་ཅང་དམ་པོ་ཡོད་སྟབས་སྟེང་གི་བཀོད་པ་དེ་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པར་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་རྨང་གཞི་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མེད་ངེས་པར་དུ་ཤེས་དགོས། དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་རྒྱ་གར་དུ་ཐོག་མར་དར་དུས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་གནས་ཚུལ་དེ་ཤེས་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ནང་དོན་དེས་སྐབས་དེའི་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གང་མཚོན་མིན་དང་སྐབས་དེའི་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་གནས་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡིན་མིན་ཤེས་ཐུབ་པར་བརྟེན། འདིར་སྔོན་ལ་རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་དར་སྐབས་རྒྱ་གར་གྱི་སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་གནས་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡོད་མེད་བཤད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིན། དེས་ན་ཐོག་མར་རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་སྐབས་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མེད་དེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཁྲིམས་དང་ཆོས་ཁྲིམས་བཟོས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གསལ་པོ་ཤེས་ཐུབ་པ་དཔེར་ན་དགེ་སློང་ཕ་ལ་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་དང༌། དགེ་སློང་མ་ལ་ཁྲིམས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི། དགེ་ཚུལ་ལ་ཁྲིམས་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག དགེ་བསྙེན་ལ་ཁྲིམས་ལྔ་བཅས་ཡོད་པ་དེ་དག་བཟོ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང༌། སྐབས་དེར་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་གནས་ཚུལ་གང་འདྲ་བྱུང་མིན་སོགས་གསལ་ཐག་ཆོད་བཀའ་འགྱུར་གྱི་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 64

<<འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི་>>ཡི་ནང་ཆ་ཚང་གསལ་ཡོད་པ་དང༌། གཞན་ཡང་ད་དུང་ྋརྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་<<དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བའི་གླེང་གཞི་དང་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལུང་སྡེ་བཞི་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་>>(ཤོག་གྲངས་༥༨༡ཡོད་)བསྡུས་མིང་ལ་<<འདུལ་བའི་གླེང་འབུམ་>>ཟེར་བ་དེའི་ནང་གསལ་ཡོད་ཅིང༌། གླེང་འབུམ་ཞེས་བརྗོད་དོན་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཁྲིམས་ཀྱི་གླེང་གཞི་ཚང་མ་དེའི་ནང་བསྡུ་རུབ་བྱས་ཡོད་པ་དང་ཆོས་ཁྲིམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཕྱོགས་བསྡུས་བྱས་པའི་དཔེ་ཆ་ཞིག་ཡིན་པས་རེད། དེ་ཚོའི་ནང་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེས་སྐབས་དེར་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་གནང་སྐབས་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་གནས་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡོད་མེད་ཧ་ཅང་གསལ་པོ་བཀོད་ཡོད། སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་དུ་རྒྱ་གར་ལྷོ། ཤར། ནུབ། དབུས་ཞེས་ཁག་བཞི་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་བ་ཁག་དྲུག་ཡོད་པ་དང༌། དྲུག་པོ་དེ་དག་ལའང་རྒྱལ་ཕྲན་དུ་མ་ཡོད། སྐབས་དེའི་རྒྱ་གར་གྱི་བཟོ་པ་དང༌། ཚོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོའི་ཡོང་འབབ་ཀྱི་དྲུག་ཆ་གཅིག་སྲིད་གཞུང་ལ་དཔྱ་ཁྲལ་འཇལ་དགོས་པ་དཔེར་ན་ཚོང་པས་ཕྱི་རྒྱལ་ནས་དངོས་ཟོག་ནང་འདྲེན་བྱེད་སྐབས་ནང་འདྲེན་བྱས་པའི་དངོས་ཟོག་གི་དྲུག་ཆ་གཅིག་འགག་སྒོར་སྒོ་ཁྲལ་འཇལ་དགོས་པ་དང༌། ཞིང་པས་སྒེར་གྱི་ས་ཞིང་ཐོག་ནས་བསྡུས་པའི་སྟོན་འབྲས་ཀྱི་དྲུག་ཆ་གཅིག་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཁྲལ་འཇལ་ཐོག ཁྲལ་དེ་འཇལ་ཟིན་རྗེས་ས་ཞིང་ཇི་ལྟར་ཐག་གཅོད་བྱེད་མིན་རང་ཉིད་ལ་རང་དབང་ཡོད། དེ་ཐོག་ནས་སྐབས་དེ་དུས་ཞིང་པར་སྒེར་ལ་དབང་བའི་ས་ཞིང་ཡོད་པ་གསལ་བཤད་བྱེད་ཐུབ། བྲན་གཡོག་ཚང་མ་བྲན་གཡོག་བདག་པོར་དབང་བར་བརྟེན་རང་ཉིད་ལ་ཁང་པ་དང་ས་ཞིང་སོགས་སྒེར་ལ་དབང་བའི་དཔལ་འབྱོར་གང་ཡང་མེད། སྒེར་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ཡོད་མཁན་ཁྱིམ་ཚང་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཕ་མ་འདས་རྗེས་རྒྱུ་ནོར་རྣམས་ཕྲུ་གུར་དབང་བ་དང༌། ཕྲུ་གུ་མེད་ན་སྤུན་མཆེད་(ཕ་གཅིག་མ་གཅིག་)ལ་དབང་བ། སྤུན་མཆེད་མེད་ན་སྲིད་གཞུང་ནས་བསྡུ་སྲོལ་ཡོད། བུད་མེད་ལ་ཆབ་སྲིད་དབང་ཆ་དང་ཁྱིམ་ཚང་གི་དབང་ཆ་སོགས་གང་ཡང་མེད། དཔེར་ན་གཉེན་སྒྲིག་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན་ཕ་མ་ཕན་ཚུན་སྐད་ཆ་བྱས་ནས་ཐག་གཅོད་པ་ལས་བུ་དང་བུ་མོ་སོ་སོར་དབང་ཆ་གང་ཡང་མེད་པ་དང༌། རུས་རྒྱུད་ཀྱང་ཕན་ཚུན་གཅིག་མཚུངས་དགོས་པ་ལས་མཐོ་དམན་ཡོད་རིགས་གཉེན་སྒྲིག་བྱས་མི་ཆོག མདོར་ན་སྐབས་དེའི་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་གནས་ཚུལ་དེ་ཕྱེད་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་དང་ཕྱེད་བྲན་གཡོག་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལྷག་འཕྲོ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ལམ་ལུགས་ཤིག་ཆགས་ཡོད་པ་དང༌། གསར་དུ་དར་བའི་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དུས་འགོའི་སྐབས་སུ་གནས་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཁྲིམས་དང་ཆོས་ཁྲིམས་ལོ་རྒྱུས་ནང་སྐབས་དེའི་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་མིན་མཚོན་པའི་ནང་

རང་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བསྟན་པ། 65
དོན་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཆོས་ལུགས་ཟེར་བ་དེ་སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྨང་གཞི་ནས་ཚུར་བྱུང་བ་དང༌། སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་རྨང་གཞི་མཚོན་པ། སྐབས་དེ་གའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་རྨང་གཞི་ཡར་རྒྱས་དང་ཉམས་རྒུད་ཇི་འདྲ་བྱུང་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ་བ་དམ་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དེ་སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་ཆབ་སྲིད་གནས་ཚུལ་དང་མ་མཐུན་ན་དར་འཕེལ་ཡོང་ཐབས་མེད།

༤.སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་གསར་གཏོད་མཛད་པ་པོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས།
སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་(ཤཱཀྱ་ནི་རུས་མིང་སྟེ་ཕོད་པའི་དོན་དང༌། མུ་ནེ་ནི་ཐུབ་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་
བདུད་དང༌། ཕུང་པོའི་བདུད། ལྷ་ཡི་བུའི་བདུད། འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅས་བདུད་བཞི་པོ་དེ་ཐུབ་པའི་དོན་ཡིན་ཅིང༌། ཞིབ་ཕྲ་དེབ་ཐེར་དམར་པོའི་འགྲེལ་པའི་ནང་གསལ་)ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་མཛད་པ་པོ་ཡིན། ཁོང་གི་འཁྲུངས་ལོ་དང་འདས་ལོའི་ཐད་ལ་རྒྱ་གར་དང༌། ནང་ས། བོད་བཅས་སུ་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད།
སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་ནི་ཤཱཀྱའི་རིགས་རྒྱུད་ཡིན་པ་དང་(མཛད་རྣམ་རྒྱས་པ་<<རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་>>དང༌། མདོར་བསྡུས་ཙམ་<<དེབ་ཐེར་དམར་པོ་>>ཤོག་གྲངས་ ༣.༡༩-༥.༡༤ བར་གསལ) ཡབ་ནི་ཤཱཀྱའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་དང༌། ཡུམ་སྒྱུ་མ་ལྷ་མཛེས་ཡིན། ཟས་གཙང་མ་ལ་སྲས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཆེ་བ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་དང་ཆུང་བ་ནི་གཅུང་དགའ་བོ་ཡིན། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་བར་ཁྱིམ་དུ་བཞུགས་ནས། དེའི་རིང་ལ་རིག་གནས་ལྔ་དང༌། སྒྱུ་རྩལ་བཅོ་བརྒྱད། མུ་སྟེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོགས་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པར་བཙུན་མོ་བཞེས་པའི་དུས་ལ་སླེབས་པ་དང༌། སྐབས་དེར་ཤཱཀྱ་ལག་ན་བེ་ཅོན་གྱི་སྲས་མོ་གྲགས་འཛིན་མ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་མཛེས་པོ་དང༌། རིག་གཞུང་ལ་མཁས་པའི་ན་གཞོན་མ་སྐད་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡིན་སྟབས་སློང་མཁན་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན་ཡབ་ཀྱིས་རྒྱུ་སྟོབས་དང་མིང་གྲགས་ལ་བལྟ་རྒྱུ་མིན་པར་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་ལུས་རྩལ་འགྲན་སྡུར་ཆེན་པོ་ཞིག་བཙུགས་ནས་དེའི་ནང་ཨང་དང་པོ་ཐོབ་མཁན་དེར་སྟེར་རྒྱུ་བྱས་སྟབས་སངས་རྒྱས་ཀྱང་འགྲན་སྡུར་དེའི་ནང་ཞུགས་པ་དང༌། བཤད་སྲོལ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གོམ་པ་བརྒྱའི་ནང་ཤིང་ཏཱ་ལའི་སྡོང་པོ་བདུན་བཙུགས་ཐོག་སྡོང་པོ་རེའི་སྟེང་དུ་ལྕགས་ཀྱི་སླ་ང་རེ་རེ་བཙུགས་ཏེ་དེ་ལ་མདའ་བརྒྱབ་ནས་ལྕགས་ཀྱི་སླ་ང་ཚང་མ་བརྟོལ་ནས་ད་དུང་མདའ་རྒྱང་རིང་པོ་ཕྱིན་པ་མ་ཟད། དུས་སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་ཡོངས་སུ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 66

སྐད་གྲགས་ཆེ་བའི་རིག་གནས་པ་དང༌། སྒྱུ་རྩལ་མཁས་པ་མང་པོ་དང་འགྲན་བསྡུར་མཛད་པས་ཡང་རྩེར་སླེབས་ཏེ་བཙུན་མོ་གྲགས་འཛིན་མ་ཁབ་ཏུ་བཞེས། གཞན་ཡང་བཙུན་མོ་སྟོང་ཕྲག་ཡོད་ཚུལ་གསལ་བ་དེ་ནི་རྒྱ་ནག་གོང་མ་དང་འདྲ་ཡང་དེ་ཚོ་ནི་བཙུན་མོའི་མིང་ཐོགས་ཙམ་ལས་རྒྱལ་པོའམ་གོང་མ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཉུང་ཤས་ཡིན། འོན་ཀྱང་བཙུན་མོ་དེ་དག་གཉེན་སྒྲིག་བྱས་མི་ཆོག་ལ་མི་ཚེ་གཅིག་བཙོན་པ་ལྟར་ཕོ་བྲང་ནང་སྡོད་དགོས། བཙུན་མོ་གྲགས་འཛིན་མ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་ནས་ཕོ་བྲང་ནང་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་བར་བཞུགས་ཤིང༌། དེ་ནས་ཕོ་བྲང་གི་ཕྱོགས་བཞིའི་སྒོ་འགྲམ་དུ་བྱོན་སྐབས། མི་རྒས་ཤིང་འཁོགས་པ་དང༌། ནད་ཀྱིས་མནར་བ་དང༌། ཤི་བ། དགེ་སློང་ཞི་དུལ་ཅན་བཅས་གཟིགས་པའི་རྐྱེན་བྱས་ནས་རྒྱལ་སྲིད་ལ་དབང་བསྐུར་རྒྱུའི་ཞག་བདུན་གྱི་གོང་དུ་ནམ་ཕྱེད་ལ་ཆིབས་པ་བསྔགས་ལྡན་ལ་ཆིབས་ཏེ་བྲོས་བྱོལ་དུ་ཕེབས། ས་ག་ཟླ་བའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་མཆོད་རྟེན་རྣམ་དག་གི་དྲུང་དུ་རང་གི་དབུ་སྐྲ་རང་གིས་བཅད་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང༌། དེ་ནས་སྐབས་དེར་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟས་གཅོད་པ་དང༌། མེ་ལྔ་བསྟེན་པ། མདུང་རྩེ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་མཆོངས་པ་དང༌། དཀའ་སྤྱད་དྲག་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཚོད་བགམ་པའི་ཆེད་དུ་ཆུ་བོ་ནེ་རནྫའི་འགྲམ་དུ་ལོ་དྲུག་གི་བར་ཉིན་རེར་འབྲུ་འབྲུ་རྡོག་རེ་དང་ཆུ་ཆུ་ཐིགས་རེ་ལས་མི་གསོལ་བར་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་ཞིང་བཞུགས། མཐར་རང་ཉིད་ལ་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཡང་མ་ཐོབ་པར་བརྟེན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་ཏེ། རང་གི་ལུས་པོར་རང་གིས་སྡུག་པོ་གཏོང་བའི་ཆོས་དེ་ཡང་དག་པ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མ་ཡིན་པར་བསམ་བློ་ངན་པ་དང་བྱ་སྤྱོད་ངན་པ་ཡོང་སའི་རྩ་བ་སྟེ་རང་གཙོ་བོ་བྱེད་པའི་སྒེར་སེམས་དེ་མེད་པ་བཟོ་ཐབས་ཀྱི་ཆོས་ཤིག་ངེར་པར་དགོས་པ་འདུག་དགོངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་གསར་གཏོད་གནང་བ་རེད། དེ་ནས་གྲོང་གི་བུ་མོ་ལེགས་སྐྱེས་མ་དང༌། དགའ་སྟོབས་མ་གཉིས་ཀྱིས་བ་སྟོང་གི་འོ་མ་ཉིང་ཁུར་བྱས་པ་ཕུལ་བ་བཞེས་ཏེ་སྐུ་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་རྒྱས་ནས་མདངས་བཟང་པོར་གྱུར། དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་པ་ཤིང་རྟ་ལོ་ལ་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་ཕེབས་ཏེ། དེར་རྩྭ་འཚོང་གི་ཁྱེའུ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་རྩྭ་ཀུ་ཤ་མང་པོ་ཕུལ་བ་རྣམས་གདན་ལ་བཏིང་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་ཞལ་ཤར་དུ་གཟིགས་ཏེ་བསམ་གཏན་བསྒོམ་ཞིང་བཞུགས་པས། ས་ག་ཟླ་བའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཐོ་རངས་མངོན་པར་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་ (དེའི་སྐབས་ཟླ་བ་ཡང་སྒྲ་གཅན་གྱིས་བཟུང༌། རང་ཉིད་ཀྱི་བཙུན་མོ་གྲགས་འཛིན་མ་ལ་སྲས་ཤིག་ཀྱང་འཁྲུངས་ཏེ་མཚན་མཁན་གྱིས་མཚན་ལ་སྒྲ་གཅན་འཛིན་ཞེས་གསོལ་བ་དེ་ནི་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་ཚན་ཞིག་ཏུ་གྱུར)། དེ་ནས་རེ་ཞིག་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཆོས་བསྟན་པའི་སྣོད་དུ་རུང་མི་རུང་བརྟག་པའི་ཆེད་དུ་ཞག་བདུན་ཕྲག་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཆོས་མི་གསུང་བར་བཞུགས། དེ་ནས་ལྷ་ཚངས་པས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་སྟོང་ཡོད་པ་དང༌། བརྒྱ་བྱིན་

རང་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བསྟན་པ། 67

གྱིས་དུང་དཀར་པོ་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་ཕུལ་ཏེ་ཆོས་གསུང་བར་ཞུས་པ་བཞིན། ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཞི་ལ་ཡུལ་ཝཱ་ར་ཎཱ་སཱིའི་དྲང་སྲོང་ལྷུང་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་སུ་བྱོན་ནས་སློབ་མའི་དང་པོ་འཁོར་ལྔ་སྡེ་(༡. ཀུན་ཤེས་ཀཽཎྜི་ནྱ། ༢. རྟ་ཐུལ། ༣. རླངས་པ། ༤. མིང་ཆེན། ༥. བཟང་ལྡན་)ལ་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གསུངས་(དེ་ལ་དྲན་གསོ་ཞུ་བའི་ཆེད་དུ་བོད་ལ་དྲུག་པ་ཚེས་བཞིའི་དུས་ཆེན་འདི་བྱུང་)ཤིང༌། ཐེངས་དང་པོར་ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་ཆོས་གསུངས། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་<<འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི་>>གསུངས་ཏེ། དགེ་བསྙེན་དང༌། རབ་བྱུང༌། དགེ་ཚུལ། དགེ་སློང་ཕ། དགེ་སློང་མ་བཅས་ཀྱི་བསླབ་ཁྲིམས་རྣམས་གཏན་འབེབས་མཛད། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་<<མདོ་མཛངས་བླུན་>>(དེའི་ནང་མང་ཆེ་བ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་གསུངས་ཡོད་)དང༌། <<ལས་བརྒྱ་པ་>><<རྟོགས་བརྗོད་བརྒྱ་པ་>>སོགས་གསུངས། ལས་རྒྱུ་འབྲས་གསུངས་པའི་དཔེ་ཆ་དེ་དག་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན། ལས་རྒྱུ་འབྲས་སྐོར་གྱི་དཔེ་ཆའི་ནང་ནང་དོན་གཙོ་བོ་ནི་ལས་བཟང་པོ་བྱས་ན་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་དང༌། ལས་ངན་པ་བྱས་ན་འབྲས་བུ་ངན་པ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནང་ལུས་སྡིག་པའམ་མི་དགེ་བ་གསུམ་ལས་བསམ་བློའི་ཐོག་གི་སྡིག་ཉེས་གསུངས་མེད། ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་ནི་སྲོག་གཅོད། མ་བྱིན་ལེན། མི་ཚངས་སྤྱོད་བཅས་དང༌། ངག་གི་མི་དགེ་བ་བཞི་ནི་རྫུན་དང༌། ཕྲ་མ་(མི་དང་མིའི་བར་དཀྲུག་ཤིང་རྒྱག་པ་)ཚིག་རྩུབ་(མི་ལ་སྐད་ཆ་ཚིག་རྩུབ་པོ་ཤོད་པ་)ངག་འཆལ་(དོན་མེད་སྐད་ཆ་མང་པོ་ཤོད་པ་)བཅས་བཞི་ཡིན། དེ་སྔ་བོད་ལ་གེ་སར་དང་རོ་སྒྲུང་སོགས་སྒྲུང་ཚང་མ་ངག་འཆལ་གྱི་ཁོངས་སུ་བརྩི་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་ཤོད་པ་ནི་ངག་འཆལ་གྱི་ཁོངས་མིན། ཆོས་ཀྱི་ནང་བྱས་ན་གླུ་གཏོང་བ་དང༌། གཞས་གཏོང་བ། བཤུ་རྒྱག་པ། ཁྱིམ་ཚང་གཞན་ལ་ཇུས་གཏོགས་བྱེད་པ་སོགས་ཚང་མ་ངག་འཆལ་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན།
ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་དང་ངག་གི་མི་དགེ་བ་བཞི་ནི་སྔོན་དང་པོར་མེད་པ་བཟོ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་མེད་པ་བཟོ་སྟངས་ནི་གཙོ་བོ་རང་གིས་རང་བཅུན་ནས་ལས་བཟང་པོ་བྱས་ན་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་ཡོང་རྒྱུ་དང་ལས་ངན་པ་བྱས་ན་འབྲས་བུ་ངན་པ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་དགོས། དཔེར་ན་རང་གི་བླ་མ་དང༌། དགེ་རྒན། ཕ་མ། ནད་པ་བཅས་ཏེ་ཞིང་ཆེན་པོ་ལྔ་ལ་ལས་དགེ་སྡིག་གང་བསགས་ན་ཡང་ཚེ་རྗེས་མ་བར་སྒུག་མི་དགོས་པར་ཚེ་འདི་རང་ལ་འབྲས་བུ་སྨིན་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེ་ལ་མཐོང་ཆོས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཟེར། དེར་བརྟེན་ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་དང་ངག་གི་མི་དགེ་བ་བཞི་པོ་དེ་ངེས་པར་བཀག་དགོས་ཤིང༌། དེ་ནི་ཚོད་འཛིན་དང་བཙན་ཤེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་རང་གིས་རང་གཅུན་རྒྱུ་དེ་ཡིན། རང་གིས་རང་གཅུན་དགོས་ཟེར་བ་དེ་དེང་སང་སྤྱིར་ན་བཤད་སྲོལ་དེ་ཙམ་མེད་ནའང་ང་རང་གིས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 68

བལྟས་ན་རང་གིས་རང་གཅུན་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། རང་གིས་རང་མ་བཅུན་ན་མིས་ཚུར་གཅུན་དུས་འཕྱིས་དྲགས་པ་རེད་ལ་དེ་དུས་རང་ལ་རང་དབང་མེད། དེར་བརྟེན་རང་ལ་རང་དབང་ཡོད་དུས་རང་གིས་རང་གཅུན་ཐུབ་ན་ཡག་ཤོས་རེད། དཔེར་ན་མཐོ་འགོ་ཁྲིད་ནས་དམའ་མང་ཚོགས་བར་ཚང་མས་རང་གིས་རང་གཅུན་ཚེ་རང་རྟོགས་ངང་བྱ་སྤྱོད་བཟང་པོ་ལྡན་པའི་མི་ཞིག་ཆགས་ཐུབ་ཀྱི་རེད། ལེ་ཧྥུང་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་ཐོག་མ་ཨ་མའི་ཁོག་ནས་སྐྱེ་དུས་དཔེ་བཟང་ཅན་གྱི་ལེ་ཧྥུང་དེ་མིན་པར་རྗེས་སུ་སྤྱི་ཚོགས་གསར་པའི་སློབ་གསོ་བཟང་པོ་ཟམ་མི་ཆད་པ་ཐོབ་པ་དང་ཆབས་ཅིག་རང་གིས་རང་བཅུན་ཏེ་མཐར་རང་རྟོགས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་བཟང་པོ་ལྡན་པའི་དཔའ་བོ་དཔེ་བཟང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།
རང་གིས་རང་གཅུན་སྟངས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་ཆ་བཞག་ན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་དང་ཁྲིམས་ལུགས་དང༌། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲིག་སྲོལ་སྒྲིག་ལམ་ཁག་ཡིན་ལ། ཆོས་པ་ཆོས་བྱེད་མཁན་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་གོང་གསལ་དེ་དག་གི་ཐོག་ད་དུང་ཆོས་ཁྲིམས་ཡོད་པས་དེ་ཚོ་གཞིར་བཟུང་རང་གིས་རང་གཅུན་ཚེ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་དང་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་མི་ཚང་མས་རང་སྣང་གང་ཤར་བྱས་ཚེ་རྒྱལ་ཁབ་བམ་ལས་ཁུངས་སམ་ཁྱིམ་ཚང་སོགས་གང་དང་གང་ཞིག་ནང་ལའང་བཀྲ་ཤིས་པ་ཡོང་ཐབས་མེད། དེར་བརྟེན་རང་དབང་ལ་ཚད་གཞི་ཞིག་མེད་ན་སྤྱི་ཚོགས་དང་ཡུལ་ལུང་གང་སར་བདེ་འཇགས་ཡོང་ཐབས་མེད། རང་ལ་རང་དབང་ཡོད་དུས་རང་གིས་རང་བཅུན་ནས་ཚོད་ཟིན་ཐུབ་པའི་ཚད་གཞི་དེ་ནི་ཁྲིམས་ཡིན། དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེས་ཐོག་མ་ཆོས་མ་གསུངས་གོང་ལུས་ངག་གཉིས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ངན་པ་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིམས་དེ་བཟོས་གནང་བ་རེད།
སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་མང་ཆེ་བ་ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་ཆོས་གསུངས་པ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དེ་སློབ་མ་ཉུང་ཤས་ལ་མ་གཏོགས་གསུངས་མེད་སྟབས་སྐབས་དེ་དུས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དེ་དར་པོ་བྱུང་མེད། རྒྱུ་མཚན་ནི་ཆོས་ཞུ་མཁན་གྱི་གནས་ཚད་དེ་ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་ཚད་ལ་མ་གཏོགས་སླེབས་མེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲས་སྒྲ་གཅན་འཛིན་གཅིག་པུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་ཚང་མ་ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན། ཁོང་ཚོས་ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་ཆོས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲུང་ནས་ཞུ་མྱོང་ཡོད་ནའང་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚད་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གནས་ཚད་དུ་སླེབས་མེད་པའི་དབང་གིས་ཡིན།
གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ནང་ནས་ཀྱང་གནས་ཚད་མཐོ་བ་ཉུང་ཤས་ཤིག་ལ་མ་གཏོགས་གསུངས་མེད། ཆོས་དེ་གསུངས་སྐབས་དགེ་སློང་གི་ཆ་བྱད་བཞེས་ཏེ་གསུངས་མེད་པར་ལྷའི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་ཏེ་དེང་སྐབས་ལྷ་ཁང་ནང་བུད་མེད་པང་དུ་བཞེས་པའི་ལྷ་སྐུ་མང་པོ་

རང་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བསྟན་པ། 69

མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན།
དགུང་ལོ་ང་དྲུག་པ་ཤིང་ཡོས་ལོ་ལ་མུ་སྟེགས་པའི་སྟོན་པ་དྲུག་(༡. རྫོགས་བྱེད། ༢. གནག་ལྷས་ཀྱི་བུ། ༣. ཡང་དག་རྒྱལ་བ་ཅན། ༤. མི་ཕམ་སྐྲའི་ལ་བ་ཅན། ༥. ཀ་ཏའི་བུ་ནོག་ཅན། ༦. གཅེར་བུ་བ་གཉེན་གྱི་བུ་)གིས་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཞུས་ཏེ་སངས་རྒྱས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་འགྲན་དགོས་པར་བསྐུལ་བ་ལྟར་ཡུལ་མ་གྷ་དྷར་བྱོན་ནས་མཉན་ཡོད་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོར་མེ་འབྲུག་ལོའི་དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་སྐར་མ་མཆུ་ཡིས་ཉ་བའི་ཟླ་བ་(བོད་ཟླ་དང་པོ་)དང་པོའི་ཚེས་གཅིག་ནས་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་བར་མུ་སྟེགས་སྟོན་པ་དྲུག་དང་རྫུ་འཕྲུལ་འགྲན་ནས་ཕམ་པར་མཛད་པ་དང༌། མུ་སྟེགས་སྟོན་པ་དྲུག་གི་སློབ་མ་ཁྲི་ཚོ་མང་པོ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་དང་སྟོན་པ་དྲུག་པོ་རང་སྲོག་རང་གིས་བཅད་པར་བརྟེན་དེ་སྔ་བོད་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་གཅིག་ནས་ཚེས་བཅོ་ལྔ་བར་རྒྱ་གར་དུ་དུས་ཆེན་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བྱ་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་བོད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་གླང་(༡༤༠༩)ལོར་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་གསར་འཛུགས་གནང་བ་དང༌། དེ་ནས་བཟུང་བོད་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་སྦྲུལ་(༡༤༩༧)ལོ་བར་ལོ་༨༨རིང་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་ཕེབས་མཁན་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་ལྷ་སའི་ཉེ་འཁོར་གྱི་དགེ་ལུགས་དགོན་པའི་གྲྭ་པ་ཁེར་གཙང་ཡིན་ཀྱང་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ལྕགས་ཕག་(༡༤༩༡)ལོར་སྡེ་སྲིད་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་སྲིད་དབང་བཟུང་མཁན་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པ་ལོ་ན་ཕྲ་བའི་དབང་གིས་གནས་སྐབས་ལོ་ཤས་རིང་ཀརྨ་ཞྭ་དམར་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་ཆོས་གྲགས་ཡེ་ཤེས་དང་རིན་སྤུངས་སྡེ་པ་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ་གཉིས་ཀྱིས་སྲིད་ཚབ་བྱས་པའི་གོ་སྐབས་བསྟུན་ནས་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་རྟ་(༡༤༩༨) ལོར་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ལ་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་ཡོང་མི་ཆོག་པར་ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཁེར་གཙང་གིས་ཚོགས་དགོས་པའི་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་རིང་དེ་ལྟར་གནས། དེ་རྗེས་ཕག་གྲུ་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པའི་དབང་ཆ་ཅུང་ཟད་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ཏེ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་སྟག་(༡༥༡༨) ལོར་སླར་ཡང་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱིས་འཚོགས་རྒྱུར་བསྐྱར་གསོ་བྱས་ཐོག ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཚོགས་དབུ་གནང་བ་དང་དུས་མཚུངས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་འདོན་རྟ་དབྱངས་དང་སྒྲིག་ལམ་གསར་པ་འགའ་ཞིག་གཏན་འབེབས་མཛད། དེ་རྗེས་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་གླང་(༡༦༡༤)ལོ་ནས་བཟུང་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ལོ་དྲུག་རིང་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཚོགས་དབུ་མཛད་རིང་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་དགེ་བཤེས་མཁས་པ་རྣམས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔ་(ཞོགས་པ་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ཉིན་གུང་དབུ་མ་དང་ཕར་ཕྱིན། དགོང་མོ་འདུལ་བ་དང་མཛོད་)ལ་བགྲོ་གླེང་བྱས་ཏེ་སློབ་གཉེར་བཟང་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 70

རིམ་ལ་ཨང་གྲངས་དང་བྱ་དགའི་དངོས་པོ་སྤྲོད་པའི་ལམ་སྲོལ་བཙུགས་གནང་བ་དེ་ནས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཟེར་བའི་སྲོལ་བྱུང༌། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆུ་རྟ་(༡༦༤༢)ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་ཕྱག་མཛོད་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་(བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་)གྱིས་རེ་འདུན་བཏོན་པ་ལྟར་གུ་ཤཱི་ཧན་གྱིས་བོད་དབུས་གཙང་དུ་དམག་དྲངས་ཏེ་གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་ཀརྨ་བསྟན་སྐྱོང་དབང་པོ་ཕམ་པར་བྱས་ཐོག་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་དབང་ཡོངས་རྫོགས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པར་ཕུལ་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མས་གཙོ་བོ་གནང་བའི་དེ་སྔའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ཐོག་མར་བཙུགས་ཤིང༌། དེ་སྔོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པས་འབྲས་སྤུངས་དགོན་པའི་མཁན་པོ་གནང་བ་ནས་བཟུང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་ཚང་མ་རྒྱུན་དུ་བཞུགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཡིན་པ་དང་དེ་སྔོན་གཙང་པ་རྒྱལ་པོས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་དང༌། ལྷག་པར་འབྲས་སྤུངས་དགོན་པར་གནོད་སྐྱོན་ཚབས་ཆེ་བྱུང་བའི་གུན་གསབ་ལྟ་བུར་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་རིང་གྲོང་ཁྱེར་ནང་གི་ཁྲིམས་འཛིན་དབང་ཆ་དང་ཆོས་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་ཆ་འབྲས་སྤུངས་དགོན་པའི་ཚོགས་ཆེན་ཞལ་ངོས་གཅིག་ལྕོགས་བྱེད་རྒྱུ་སོགས་དམིགས་བསལ་དབང་ཆ་ཁག་ཅིག་གཏན་འབེབས་མཛད། ཐོག་མ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་གསར་འཛུགས་གནང་སྐབས་བོད་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་གཅིག་ནས་འགོ་ཚུགས་ཏེ་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་དུས་ཆེན་དངོས་གཞི་བྱས་ནས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱིའི་སྐོར་ལམ་ཆེན་མོའི་ནང་ཐོག་ཚད་གསུམ་ཙམ་གྱི་ཚད་ལོན་པའི་བཅོ་ལྔ་མཆོད་པ་སྒྲིགས་ཏེ་མཆོད་མེའི་དུས་སྟོན་བྱས། ཚེས་བཅུ་དྲུག་ཉིན་སྐོར་ལམ་ནང་ྋརྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་སྐུ་ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོའི་ཐོག་གདན་དྲངས་ཏེ་བསྐོར་བ་བྱས་པ་དེ་ལ་བྱམས་པ་གདན་འདྲེན་ཟེར། དེ་རྗེས་མི་རྟ་གཉིས་ཀྱི་བང་རྒྱུག་རྩལ་སྣ་འགྲན་སྡུར་བྱས་ཏེ་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་དགའ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རུང༌། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་སྐུ་འདས་པ་ནས་བཟུང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་ཚང་མའི་འདས་མཆོད་ལ་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཉིན་གཅིག་གཉིས་སོགས་རིམ་འཕར་བྱས་རྐྱེན་བོད་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་ཉི་ཤུ་བཞི་ལ་སྨོན་ལམ་གཏོར་རྒྱག་དང༌། ཚེས་ཉི་ཤུ་ལྔ་ཉིན་བྱམས་པ་གདན་འདྲེན་བྱས་ཏེ་སྨོན་ལམ་དངོས་སུ་གྲོལ་གྱི་ཡོད། སྨོན་ལམ་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་མང་པོ་ཞིག་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ཐོག་མ་གསར་འཛུགས་གནང་སྐབས་ནས་ཡོད་མུས་ཡིན་ཀྱང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས་རིམ་བཞིན་བྱེད་སྒོ་མང་པོ་ཞིག་འཕར་འཛུགས་བྱས་ཡོད། སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་དང༌། མཉན་ཡོད་ཆོ་འཕྲུལ་མཆོད་པ། དང་པོའི་སྨོན་ལམ། སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་སོགས་ཡིན། ཕྱིས་སུ་སྨོན་ལམ་དངོས་གཞི་ཚེས་གསུམ་ཉིན་ནས་ཚུགས་ཐོག་ཚེས་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་ལོ་གསར་གཏོང་གི་ཡོད། གཞན་ཡང་ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བ་དེའི་ཚེས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔ་

རང་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བསྟན་པ། 71

བར་རྙིང་མ་དང༌། ས་སྐྱ། བཀའ་བརྒྱུད་སོགས་ཀྱི་དགོན་པ་ཚང་མར་སྨོན་ལམ་ཚུགས་སྲོལ་ཡོད་པ་དང༌། ལྷག་པར་དགེ་ལུགས་ཀྱི་ཕོ་དགོན་མོ་དགོན་ཆེ་ཆུང་ཚང་མར་སྨོན་ལམ་ཚུགས་སྲོལ་ཡོད། སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཐོག་མ་གསར་འཛུགས་གནང་སྐབས་འགྲོ་སོང་གཏོང་མཁན་གཙོ་བོ་ནི་སྐབས་དེའི་ཕག་གྲུ་སྡེ་སྲིད་དང་སྡེ་དཔོན་ཆེ་ཁག་སོགས་ཡིན། དགུང་ལོ་ང་བརྒྱད་པ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་ལྷ་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་དྲིན་ལན་གསབ་ཆེད་དུ་ཆོས་གསུང་བར་བྱོན་ནས་ཟླ་བ་གསུམ་བཞུགས་ཏེ་(སྐབས་དེར་སྒྲ་སྒྲོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཨུ་ཊ་ཡ་ན་སངས་རྒྱས་ལྷག་པར་དྲན་པའི་དབང་གིས་ལྷ་བཟོ་བ་ལ་ཙནྡན་གྱི་ཤིང་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བཞེངས་སུ་བཅུག་པ་དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་དུ་བྱོན་པ་དེ་ལ་ཙནྡན་ཇོ་བོ་ཟེར་)སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཐ་སྐར་ཟླ་བའི་(བོད་ཟླ་དགུ་པ་)ཚེས་ཉི་ཤུ་གཉིས་ལ་ལྷ་ཡུལ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་གསལ་ལྡན་གྱི་འགྲམ་དུ་བབས་པར་མཛད(དེ་ལ་དྲན་གསོ་ཞུ་ཆེད་བོད་དུ་ཟླ་བ་དགུ་པའི་ཚེས་ཉི་ཤུ་གཉིས་ལ་ལྷ་བབས་དུས་ཆེན་ཞེས་འབོད་སྲོལ་ཡོད)། དེ་ནས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པ་ས་ཡོས་ལོར་མ་སླེབས་ཀྱི་བར་དུ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་གསུངས་ཤིང༌། བརྒྱད་ཅུ་པ་དེར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཐོག་མར་གསུངས། དེའི་ཕྱི་ལོ་ལྕགས་འབྲུག་ནག་པ་ཟླ་བའི་(བོད་ཟླ་གསུམ་པ་)ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དུ་<<དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྩ་རྒྱུད་>>གསུངས། དེ་ནས་རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་སངས་རྒྱས་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་གོང་གི་ཞག་བདུན་གྱི་གོང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སློབ་མ་གཙོ་བོ་གཉིས་དང་སློབ་མའི་སློབ་མ་དང་བཅས་ཁྲི་བརྒྱད་ལྷག་ཙམ་སངས་རྒྱས་སྐུ་གཤེགས་པར་ལྟ་བར་མི་བཟོད་པར་རང་རང་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཏེ་དགེ་སློང་ལྔ་བརྒྱ་ལས་ལྷག་མེད་སྟབས་སངས་རྒྱས་འདས་ཁར་སྐུ་ངོ་མས་འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་(༡. ཡན་ལག་འབྱུང༌།
༢. མ་ཕམ་པ། ༣. ནགས་ན་གནས། ༤. དུས་ལྡན། ༥. རྡོ་རྗེ་མོའི་བུ། ༦. བཟང་པོ། ༧. གསེར་བེའུ། ༨. བྷ་ར་དྷྭ་ཛཱ་གསེར་ཅན། ༩. བ་ཀུ་ལ།
༡༠. སྒྲ་གཅན་འཛིན། ༡༡. ལམ་ཕྲན་བསྟན། ༡༢. བྷ་ར་དྷྭ་ཛཱ་བསོད་སྙོམས་ལེན། ༡༣. ལམ་ཆེན་བསྟན། ༡༤. ཀླུའི་སྡེ། ༡༥. སྦེད་བྱེད། ༡༦. མི་ཕྱེད་པ་བཅས་བོད་ལ་བཅུ་དྲུག་བརྩི་སྲོལ་ཡོད་པ་དང༌། རྒྱ་ནག་ལ་བཅོ་བརྒྱད་བརྩི་སྲོལ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ལི་ཧྲི་མིང་གི་དུས་སུ་རྒྱ་གར་གྱི་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་སྐུ་ངོ་མ་སྐབས་དེའི་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་དུ་གདན་དྲངས་ཐོག་ཁོང་རྣམ་པར་སྣེ་ལེན་ཞུ་མཁན་སྦྱིན་བདག་ཧ་ཞང་ཞེས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞིག་དང་དགེ་བསྙེན་དྷརྨ་ཞེས་དབུ་ལ་རས་ལྕོག་ཡོད་མཁན་ཞིག་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་བསྣན་ཏེ་བཅོ་བརྒྱད་ཡིན། དེ་ཡང་གྲྭ་པའི་གཉེར་པ་དང་མ་བྱན་དགེ་ཚུལ་མ་གཏོགས་དགེ་སློང་གིས་བྱས་ཆོག་

གི་མེད་)ལ་འཛམ་གླིང་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མེད་པར་མ་འགྱུར་གྱི་བར་དུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་བསྟན་པ་སྐྱོང་དགོས་པའི་བཀའ་བསྒོས། དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་ས་ག་ཟླ་བའི་(བོད་ཟླ་བཞི་པ་)ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་སེར་སྐྱའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་གྱད་ཀྱི་ཡུལ་རྩྭ་མཆོག་གྲོང་(དེང་སང་གི་ཨ་ཟམ་ས་ཁུལ་དུ་ཡིན་)དུ་ཕེབས་ཏེ་ཤིང་སཱ་ལ་(སྤོས་དཀར་བཟོ་བྱེད་ཤིང་སྟེ་བོད་སྐད་དུ་ཐང་ཤིང་ངམ་སྤོས་དཀར་ཤིང་ཟེར་)ཟུང་གི་བར་དུ་དབུ་སྔས་བྱང༌། ཞབས་ལྷོ། སྐུ་རྒྱབ་ཤར། ཞལ་ནུབ་ཏུ་བསྟན་ནས་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 72

སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་རིམ་བཞིན་སྟོན་པའི་གཏན་རབས་བདུན་(༡. འོད་སྲུང༌། ༢. ཀུན་
དགའ་བོ། ༣. ཤ་ནའི་གོས་ཅན། ༤. ཉེར་སྦས། ༥. དྷཱི་ཏི་ཀ ༦. ནག་པོ་པ། ༧. ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོ་)གྱིས་ལོ་མང་པོའི་བར་བསྟན་པ་བསྐྱངས་ཏེ། འོད་སྲུང་ཆེན་པོས་ལོ་གཅིག ཀུན་དགའ་བོས་ལོ་བཞི་བཅུ། ཤ་ནའི་གོས་ཅན་གྱིས་ལོ་འགའ་ཤས། འཕགས་པ་ཉེར་སྦས་ཀྱིས་ལོ་ངོ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ། འཕགས་པ་དྷཱི་ཏི་ཀས་ལོ་གྲངས་མང་ཙམ། འཕགས་པ་ནག་པོས་ལོ་ངོ་འགའ་ཤས། ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོས་ལོ་ངོ་འགའ་ཤས་བཅས་ཁྱོན་བསྡོམས་གཏན་རབས་བདུན་གྱིས་ལོ་ངོ་བརྒྱ་དང་བཅུའི་བར་དུ་བསྟན་པ་བསྐྱངས་ཤིང༌། དེའི་ལོ་མང་རིང་དགྲ་བཅོམ་པ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་པཎྜི་ཏ་སྟོང་ཕྲག་ལྷག་ཙམ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་སུ་མཛད། དེ་ནས་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སོགས་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་དང༌། དེ་དག་སོ་སོའི་སློབ་མ་ཡང་སློབ་བཅས་པས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པ་ལྷག་པར་དར་རྒྱས་སུ་མཛད། ཞིབ་པར་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པའི་<<རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་>>དང༌། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་<<ཆོས་འབྱུང་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་>>སུམ་པ་མཁན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་<<ཆོས་འབྱུང་དཔག་བསམ་ལྗོན་བཟང་>>བཅས་སུ་གསལ།

༥.སངས་རྒྱས་འཁྲུངས་འདས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་འདྲ་མིན་སྐོར།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁྲུངས་ལོ་དང་འདས་ལོ་བརྩི་སྟངས་ཐད་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཅིང༌། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལོ་དེ་ལ་བཤད་སྲོལ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པ་བཞུགས་པ་དེ་ཚང་མའི་བཞེད་པ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ནའང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལོ་དེའི་བརྩི་སྟངས་སྐོར་རྒྱུ་མཚན་བཤད་སྟངས་སྣ་ཚོགས་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལོ་དེར་བོད་ལ་བཤད་སྟངས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དང༌། རྒྱ་གར་དུ་བཤད་སྟངས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ཚང་མའི་གནད་འགག་ཐུག་ས་ནི་སངས་རྒྱས་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་ལོ་ལྔར་ཕེབས་པའི་ལོ་དེའི་བོད་ཟླ་བཞི་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་དགོང་མོར་ཟླ་བ་གཟའ་འཛིན་བྱུང་བ་དང་སྲས་སྒྲ་གཅན་འཛིན་འཁྲུངས་པ་དུས་མཉམ་པར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་ལོ་དེའི་ལོ་ཁམས་དང་ལོ་རྟགས་རྩིས་སྐབས་རྩིས་འབྲས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།
ལོ་རྩིས་ལ་གྲུབ་རྩིས་དང་བྱེད་རྩིས་གཉིས་ལས། གྲུབ་རྩིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རང་ལུགས་ཡིན་པ་དང་བྱེད་རྩིས་ནི་མུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་ཡིན་ཞིང༌། དུས་སྐབས་གང་ཞིག་ལ་གཟའ་

རང་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བསྟན་པ། 73
འཛིན་ཡོད་མེད་དང༌། ཆེ་ཆུང་ཇི་ཙམ་ཟ་མིན། ཕྱོགས་གང་ནས་ཟ་མིན་སོགས་ཀྱི་ཐད་གྲུབ་རྩིས་དང། བྱེད་རྩིས། གཉིས་རྩིས་རྒྱག་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པས། མཁས་པ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་གྲུབ་རྩིས་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་མཁས་པ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་བྱེད་རྩིས་གཙོ་བོར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ་ཡང་གྲུབ་རྩིས་དང་བྱེད་རྩིས་ཟུང་འབྲེལ་བྱེད་མཁན་ཡང་ཡོད། མཁས་པ་ལ་ལའི་གསུངས་གསལ་ལྟར་ན་གཟའ་འཛིན་ཡོད་མེད་བལྟ་དགོས་ན་གྲུབ་རྩིས་ལས་བྱེད་རྩིས་ཐིག་པ་ཡོད་པ་དང༌། གཟའ་འཛིན་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་གྲུབ་རྩིས་དེ་བྱེད་རྩིས་ལས་ཐིག་པ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟར་ཁོང་ཚོའི་ཉམས་མྱོང་གི་ཐོག་ནས་རྩིས་སྟངས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་བར་བརྟེན་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདས་ལོ་བརྩི་སྟངས་སྐོར་ལ་བཤད་ཚུལ་མང་པོ་ཡོང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེར་ཐུག་པ་རེད། དེང་སང་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་ལོ་རྒྱུས་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་སངས་རྒྱས་འདས་ལོ་བརྩི་སྟངས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་གྱི་ལུགས་དེ་གཙོ་བོར་བཟུང་གི་ཡོད། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ལུགས་ཀྱི་བརྩི་སྲོལ་ལྟར་ན་(༡༩༥༦)ལོ་ལ་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཧྲིལ་པོ་སོང་བར་བརྟེན་ལོ་དེར་རྒྱ་གར་དུ་དྲན་གསོའི་ཚོགས་འཛོམས་བྱས་ཏེ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་དང་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་རྣམ་གཉིས་གདན་ཞུས་ལྟར་ཕེབས་པ་རེད། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱིའི་བརྩི་སྟངས་ལྟར་(༡༩༥༦)ལོར་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་འཁོར་བ་རེད་ཟེར་བ་དེ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡིན།
ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་གྱི་འཁྲུངས་ལོ་དང་བོད་དུ་ཕེབས་པའི་ལོ་ལ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང༌། <<དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ་>>ལྕགས་དཔར་མ་དེབ་གཉིས་པའི་(ཤོག་གྲངས་ ༡༢༣༧ ནས་ ༡༣༣༩ བར་)པཎ་ཆེན་གྱི་འཁྲུངས་ལོ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་མེ་ལུག་(༡༡༢༧)ལོ་ཡིན་པ་དང༌། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་བྱི་(༡༢༠༤)ལོར་བོད་དུ་ཕེབས། དེ་ནས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཆུ་བྱ་(༡༢༡༣)ལོ་བར་བོད་དུ་བཞུགས། དེའི་ཕྱི་ལོ་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། དགུང་ལོ་དགུ་བཅུ་གོ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་བྱ་(༡༢༢༥)ལོར་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསལ་བཤད་དང་བཅས་པ་གསུངས་པ་འདི་རང་ཁུངས་བཙན་པ་ཡིན། འཁྲུངས་ཡུལ་ནི་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་པྲ་ཝ་སུ་ར་ཞེས་བྱ་བར་ཡབ་ཚོང་དཔོན་ཆེན་པོ་སམ་པ་ཀ་ཡ་དང༌། ཡུམ་ཀུམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་མེ་ལུག་(༡༡༢༧) ལོར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་ནས་བཟུང་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པར་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་པའི་མཁན་པོ་སུ་ཁ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང༌། སློབ་དཔོན་ཤནྟ་ཀ་ར་གུཔྟ་དང་བློ་སྦས་སོགས་མཁས་གྲུབ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 74

གསན། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་པ་ལ་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འབྱུང་སྦས་པའམ་རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ཤནྟ་ཀ་ར་གུཔྟ་ཞེས་པས་མཁན་པོ་མཛད་དེ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཞུས། དེ་ནས་བཟུང་སྐུ་ཚེ་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནས་པར་མཛད་ཅིང༌། པཎ་ཆེན་དེ་བ་པུ་ཎེ་སོགས་པཎྜི་ཏའི་བླ་མ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཅིང་མཁྱེན་པའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོར་གྱུར། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྕགས་བྱ་(༡༢༠༡)ལོ་ནས་བཟུང་ནུབ་ཕྱོགས་ཏཱ་སིག་གི་ཡུལ་ནས་དུ་རུ་ཀའི་དམག་རྒྱ་གར་དུ་ཡོང་ནས་ཤར་ཕྱོགས་དང་ལྷོ་ཕྱོགས་མ་གཏོགས། ནུབ་དང༌། བྱང༌། དབུས་བཅས་ཡོངས་རྫོགས་བཙན་བཟུང་བྱས་ཏེ་ནང་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གྲགས་ཅན་ཨོ་ཏནྟ་པུ་རི་དང༌། བྲི་ཀཱ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་སོགས་མང་དུ་བཅོམ་པར་བརྟེན། ནང་པའི་པཎྜི་ཏ་དང༌། མཁས་པ། རབ་བྱུང་བཅས་མང་ཆེ་བ་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་འབར་མ་དང༌། ཐའེ་ལནྡྲ། ཀམ་པོ་ཙེ་སོགས་སུ་བྲོས་ཕེབས་དགོས་བྱུང་བར་བརྟེན། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་སོགས་ཉུང་ཤས་ཤིག་རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་བོད་དང་ཐག་ཉེ་བའི་བཻཌཱུརྱའི་ཚོང་འདུས་སུ་བྲོས་ཕེབས་ཏེ་དེར་ལོ་ངོ་གཅིག་ཙམ་བཞུགས་སྐབས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་བྱི་(༡༢༠༤)ལོར་ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙཱ་བ་བྱམས་པའི་དཔལ་གྱིས་གྲོ་མོ་བརྒྱུད་ནས་བོད་དུ་གདན་དྲངས། སྐབས་དེར་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་ཤིང༌། མཉམ་དུ་ཕེབས་པའི་སློབ་མ་པཎྜི་ཏ་ཆུང་བ་ཡང་དགུ་ཙམ་ཡོད་ཅིང༌། ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙཱ་བ་ནི་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ལས་མ་ཕེབས་པའི་སྐུ་གཞོན་ནུ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་བཙུན་ཆུང་འདི་འདྲས་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གསུངས་པའི་ལོ་ཙཱ་བ་གོ་ཆོད་ཅིག་མི་ཡོང་བས་དེ་ལས་ཁོང་ལ་ཆོས་འགའ་ཞིག་གསུངས་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིར་ལོག་ཕེབས་དགོས་དགོངས། སྐབས་དེར་ལོ་ཙཱ་བས་སློབ་མ་པཎྜི་ཏ་རྣམས་ལ་སོ་སོས་མཁས་པར་བཞེད་པའི་གཞུང་གི་ནང་ནས་དཀའ་གནད་མང་པོ་ཕན་ཚུན་བགྲོ་གླེང་མཛད་པ་དེ་པཎ་ཆེན་གྱིས་ཞོར་ལ་གསན་པས་ཐུགས་ཧ་ལས་ཏེ། བོད་ལ་ལོ་ཙཱ་བ་གཞོན་ནུ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་ཡོད་པ་ངོ་མཚར་ཆེ་གསུངས་ནས་བོད་དུ་ཕེབས། མངའ་རིས། གཙང༌། དབུས། ལྷོ་ཁ་སོགས་ས་གནས་མང་པོར་ཆོས་གསུངས་ཏེ་འབུལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལོ་ཙཱ་བས་བྱམས་ཆེན་གྱི་སྐུ་རྟེན་བཞེངས་པའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་གནང༌། བོད་དུ་ལོ་བཅུའི་རིང་བཞུགས་ཏེ་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཁྲིད་དང༌། ལག་ལེན། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་རྒྱུན་བཅས་དར་སྤེལ་གནང་ཞིང༌། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་ཡོས་(༡༢༠༧)ལོར་ལྷོ་ཁ་ཐང་པོ་ཆེའི་དགོན་པར་བཞུགས་སྐབས་བོད་ཀྱི་ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་ལྔ་ཉིན་སངས་རྒྱས་འདས་ལོའི་བསྟན་རྩིས་མཛད་སྐབས། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མེ་སྦྲུལ་སྤྱི་ལོའི་གོང་གི་(༥༤༤)ལོ་ནས་གོང་ལོའི་བར་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་(༡༧༥༠)དང་ཟླ་བ་གཉིས་དང་ཟླ་ཕྱེད་སོང་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དེང་སང་འཛམ་གླིང་ཡོངས་གྲགས་སུ་གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་

རང་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བསྟན་པ། 75

ལུགས་ཀྱི་བསྟན་རྩིས་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། བསྟན་རྩིས་དེ་མཛད་པའི་དུས་ཚོད་ནི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གིས་པཎ་ཆེན་བོད་དུ་ཕེབས་པའི་ཤིང་བྱི་ལོ་དེ་རང་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མིན་པར་དེ་ནས་ལོ་གསུམ་འདས་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་ཡོས་(༡༢༠༧)ལོ་དེ་རང་ཡིན་ནོ། །དགུང་ལོ་གྱ་བརྒྱད་པ་རང་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་ཁྱི་(༡༢༡༤)ལོར་བོད་ནས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་སྟེ། ཡུལ་དེར་བར་སྐབས་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ཉམས་གུད་སོང་བ་རྣམས་སླར་གསོ་དང༌། ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་རྣམས་དར་སྤེལ་མཛད་དེ་དགུང་ལོ་གོ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་བྱ་(༡༢༢༥)ལོར་ཡུལ་དེར་མྱ་ངན་ལས་འདས། པཎ་ཆེན་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་ཁ་བྱང་དུ་<<ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་གྱི་རྣམ་ཐར་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་>>ཞེས་དང༌། མཛད་བྱང་དུ་མངྒ་ལ་ཏི་ཥྛ་མ་ཁ་ཨརྱ་ཞེས་(ས་སྐྱའི་འཇམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་གྱི་སློབ་མ་)འཁོད་པ་དབུ་མེད་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་ཤོག་གྲངས་(༡༥)ཡོད་པ་ཞིག་དང༌། <<དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ་ >>ལྕགས་དཔར་མ་དེབ་གཉིས་པ། <<ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་>>ལྕགས་དཔར་མ་དེབ་དང་པོ་བཅས་ལ་གསལ་བ་དེ་རྣམས་ཕན་ཚུན་བསྡུར་ནས་གཟིགས་ན་ཧ་ཅང་ཆ་ཚང་པོ་ཡོད།
དེང་སང་འཛམ་གླིང་ཐོག་ཏུ་ལོ་རྒྱུས་མཁས་པ་མང་ཆེ་བས་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱིའི་ལུགས་དེ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱིའི་ལུགས་ལྟར་(༡༩༥༦)ལོ་ལ་སངས་རྒྱས་མྱ་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སོང་བ་དེ་ནས་ཡར་ཕྱི་ལོག་རྒྱབ་ནས་རྩིས་ཤིག་བརྒྱབ་ན་སངས་རྒྱས་དགུང་ལོ་༣༥ ལ་ཕེབས་པའི་ལོ་དེའི་བོད་ཟླ་བཞི་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་དགོང་མོ་ཟླ་བ་གཟའ་འཛིན་གྱི་རི་མོ་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་དང་དེའི་དགོང་མོ་རྒྱ་གར་ལ་ཟླ་བ་གཟའ་འཛིན་བྱུང་ཡོད་མེད་དེ་ད་ལྟ་བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན།
བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་ལུགས་དེ་ཕུག་ལུགས་ཡིན། ཕུག་ལུགས་ནི་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་(རྒྱ་མཚོ་རྣམ་གསུམ་ནི་ཕུག་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང༌། གཙང་ཆུང་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ་བཅས་གསུམ་ལ་ཟེར་)ཕུག་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཅིང༌། ལུགས་དེ་ལྟར་ན་༡༩༥༦ལོ་ནས་ཡར་རྩིས་དུས་སངས་རྒྱས་དགུང་ལོ་༣༥ལ་ཕེབས་པའི་ལོ་དེའི་བོད་ཟླ་བཞི་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་དགོང་མོར་ཟླ་བ་གཟའ་འཛིན་གྱི་རི་མོ་ཡོང་གི་མེད་ལ། སྨན་རྩིས་ཁང་རང་གི་ལུགས་ལྟར་ན་༡༩༥༦ལོར་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་སུམ་སྟོང་མིན་ཙམ་ཞིག་སོང་ཡོད། ཕུག་ལུགས་ལོ་ཆེན་དྷརྨ་ཤྲཱིའི་ལུགས་ལྟར་ན་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་སྤྲེལ་(༡༩༥༦)ལོ་ལ་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་སོ་དྲུག་སོང་ཡོད། ལོ་ཆེན་དྷརྨ་ཤྲཱི་ནི་སྨིན་གྲོལ་གླིང་གི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སློབ་མ་ཡིན་པ་དང༌། བོད་དུ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 76

སོག་པོ་ཇུན་གར་གྱི་དམག་ཡོང་དུས་ཇུན་གར་གྱིས་སྐུ་བཀྲོངས་པ་རེད། ཁོང་གིས་མཛད་པའི་<<རྩིས་གཞུང་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་>>ཞེས་པ་དེ་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་བརྩི་སྟངས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། ཁོང་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་རྟ་(༡༦༥༤)ལོར་སྔགས་དགོན་དར་རྒྱས་གླིང་དུ་འཁྲུངས་ཤིང༌། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་ཁྱི་(༡༧༡༨)ལོར་སོག་པོ་ཇུན་གར་གྱིས་བཀྲོངས། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྕགས་བྱ་(༡༦༨༡)ལོར་<<རྩིས་གཞུང་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་>>མཛད་པ་དང༌། དེ་ནས་ལོ་ལྔ་སོང་རྗེས་མེ་སྟག་(༡༦༨༦)ལོར་<<རྩིས་གཞུང་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་>>ཡི་འགྲེལ་པ་<<རྣམ་འགྲེལ་གསེར་ཤིང་>>ཟེར་བ་མཛད། གཞན་ཡང་ད་དུང་སྙན་ངག་དང༌། སྨན་གཞུང༌། སྐར་རྩིས། དེ་བཞིན་ཁོང་གི་བླ་མ་གཏེར་བདག་གླིང་པ་འགྱུར་མེད་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་སོགས་གསུང་རྩོམ་མང་པོ་ཡོད། ལོ་ཆེན་དྷརྨ་ཤྲཱིའི་བཞེད་པ་དེ་ཡང་མིག་སྔར་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་རང་ལུགས་ཡིན།
ཇོ་བོ་རྗེ་ཡི་ལུགས། ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་བོད་ལ་ཕེབས་རྗེས་སངས་རྒྱས་འདས་ལོའི་བསྟན་རྩིས་ཤིག་མཛད་པ་དེ་ལ་ཨ་ཏི་ཤའི་ལུགས་ཟེར། ཇོ་བོ་རྗེ་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ལྕགས་འབྲུག་གི་ལོ་ལ་རྒྱ་གར་ནས་ཕེབས་རྡོག་ཐོན་ཏེ་བལ་ཡུལ་དུ་ལོ་གཅིག་ཙམ་བཞུགས་ཐོག་ཆུ་སྟག་གི་ལོ་ལ་མངའ་རིས་སུ་ཕེབས་ནས་མངའ་རིས་སུ་ལོ་གསུམ་དང༌། ལྷ་ས་སྙེ་ཐང་དུ་ལོ་དགུ། དེ་མིན་ས་ཆ་གཞན་དུ་ལོ་ཁ་ཤས་བཅས་བོད་ལ་ཁྱོན་བསྡོམས་ལོ་(༡༧)བཞུགས་ཏེ་མཐར་སྙེ་ཐང་(ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཆུ་ཤུར་རྫོང་ཁོངས་)དུ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། སྙེ་ཐང་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་དང་མི་རིང་བའི་སར་ཞིང་ཁའི་དཀྱིལ་དུ་སྔོན་མ་ས་སྤུངས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ཇོ་བོ་རྗེའི་པུར་ཐལ་ཡོད་སྐད། ཇོ་བོ་རྗེ་བོད་ལ་ཕེབས་ནས་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ལྕགས་ཡོས་(༡༠༥༡)ལོར་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ག་ཚོད་སོང་མིན་གྱི་བསྟན་རྩིས་ཤིག་མཛད་པ་དེ་ལ་ཇོ་བོ་རྗེའི་ལུགས་ཟེར།
ཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས་དེ་ནི་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང༌། ལྷག་པར་དུ་མངོན་པ་མཛོད་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་པ་ཞིག་ཡིན། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱང་རྒྱུད་ནས་ནང་སར་ཕེབས་ཏེ་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྐད་གྲགས་ཅན་དེ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་རྙིང་པ་ཧྲང་ཏུའུ་རུ་བྲིས་གནང་བ་རེད། ཁོང་དང་ཇོ་བོ་རྗེ་རྣམ་གཉིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདས་ལོའི་ཐད་བཞེད་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།
མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་ཞུ་བ་དེའི་འཁྲུངས་འདས་ལོ་རྒྱུས་དཔེ་ཆ་དངོས་སུ་མཇལ་མ་མྱོང་ཡང༌། ཁོང་གི་སློབ་མ་གྲགས་དཔོན་མཁན་ཆེན་ཆོས་ཁྱབ་བཟང་པོ་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་བླ་མ་ཡིན་པས་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་དང་ཙོང་ཁ་པ་རྣམ་གཉིས་ཞལ་མཇལ་མྱོང་མེད། ཁོང་ནི་འདུལ་བ་ལ་ཤིན་

རང་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བསྟན་པ། 77

ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན།
གྲུབ་ཐོབ་དབང་རྒྱལ་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་ཞུ་བ་ནི་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་སྐད་གྲགས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ལ་ལྷག་པར་སྐར་རྩིས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་ཡང་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ཧྲང་ཏུའུ་ལ་ཕེབས་མྱོང་ཡོད། ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ནི་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་མང་པོའི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ་པོ་འཁོད་ཡོད་ལ་<<དེབ་ཐེར་དམར་པོའི་མཆན་འགྲེལ་>>ནང་དུའང་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བཀོད་ཡོད། གཡུང་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དཔལ་བ་ཞུ་བ་དེ་ནི་རྙིང་མའི་བླ་མ་མཚན་སྙན་གྲགས་ཧ་ཅང་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་ཡང་གདན་ཞུས་ལྟར་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་སར་ཕེབས་ཏེ་ལོ་ཤས་བཞུགས་མྱོང་ཡོད། ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཕལ་མོ་ཆེའི་ནང་ཡོད་ལ་<<དེབ་ཐེར་དམར་པོའི་མཆན་འགྲེལ་>>ནང་དུའང་བཀོད་ཡོད།
བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ནི་བོད་ཀྱི་བླ་མ་མཚན་སྙན་ཆེ་བ་ཞིག་དང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ཀྱང་ཁོང་ལ་བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་གདེང་འཇོག་ཆེན་པོ་གནང་གི་ཡོད། ཁོང་གི་གསུང་འབུམ་ལ་དབུ་མ་དང༌། ཕར་ཕྱིན། མཛོད་སོགས་གཞུང་ཆེན་ཁག་དང༌། དེ་བཞིན་གསང་སྔགས་དང༌། ལོ་རྒྱུས། སྒྲ་སོགས་པོད་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་དག་སྔོན་མ་མང་ཆེ་བ་བྲིས་མ་ལས་པར་མ་མེད་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་དུས་སུ་གསུང་འབུམ་ཆ་ཚང་པར་གསར་པ་བརྐོས་གནང་ནས་ད་ལྟ་པར་ཤིང་རྣམས་ལྷ་ས་ཞོལ་པར་ཁང་དུ་ཡོད།
མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་ཞུ་བ་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སློབ་མ་གཙོ་བོ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྱལ་ཡིན་ལ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཕྲེང་གི་གྲས་ཡིན་ཅིང༌། ཁོང་ནི་སྐར་རྩིས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ཁོང་གིས་མཛད་པའི་དུས་འཁོར་གྱི་འགྲེལ་པ་དཔེ་ཆ་པོད་བཞི་ཡོད། ཁོང་གི་མཛད་རྣམ་ནི་དགེ་ལུགས་པའི་<<དགའ་ལྡན་ཆོས་འབྱུང་>>ཟེར་བའི་དཔེ་ཆ་མང་ཆེ་བར་ཡོད།
བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ཞུ་བ་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་དང་པོ་གསན་གནང་ས་དེ་རེད། ཁོང་ནི་ས་སྐྱའི་བླ་མ་ཡིན་པ་དང་གསུང་རྩོམ་དཔེ་ཆ་མང་པོ་ཡོད། ཡོངས་གྲགས་སུ་<<རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་>>ཞེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དཔེ་ཆ་དེའི་མཛད་པ་པོ་བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱང་ལ་ལས་<<རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་>>ནང་ནོར་འཁྲུལ་ཧ་ཅང་མང་བས་ཁོང་གིས་མཛད་པ་གཏན་ནས་མིན་ཏེ་ཁོང་ནི་ཡོན་ཏན་ཆེ་བས་ནོར་འཁྲུལ་མང་པོ་དེ་འདྲ་ཡོང་མི་སྲིད་ཟེར། ཁོང་གི་མཛད་རྣམ་སྐོར་<<ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་>>སོགས་ནང་རྒྱས་པོ་ཡོད།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 78

ཇོ་ནང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཞུ་བ་ནི་ཇོ་ནང་པའི་ལུགས་ཡིན་ཅིང༌། དེའང་ཐོག་མར་དོལ་པོ་བ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་བརྒྱུད་དེ་ཇོ་ནང་གི་ལྟ་བ་དེ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། ཇོ་ནང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ནི་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་རྟ་(༡༣༠༦)ལོར་འཁྲུངས་ཤིང༌། རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་སྟག་(༡༣༨༦)ལོར་འདས། ཁོང་གིས་མཛད་པའི་སྐར་རྩིས་དཔེ་ཆ་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། མཛད་རྣམ་ལོ་རྒྱུས་ཆ་ཚང་བ་ད་བར་མ་མཇལ་ལགས།

བྱང་པ་བདག་པོ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་ཕག་(༡༣༩༥)ལོར་འཁྲུངས་ཤིང༌། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་ལུག་(༡༤༧༥)ལོར་འདས་ཞུ་བ་སྟེ་བདག་པོ་ནི་རྒྱལ་པོའི་དོན་ཡིན་ཅིང༌། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་ཤི་ཤཱ་(མི་ཉག་)གཏོར་རྗེས་ཤི་ཤཱ་ཡི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་མ་དེ་བོད་ལ་བྲོས་ཡོང་ནས་བྱང་ངམ་རིང་ཆོས་རྒྱལ་ཞེས་པའི་མི་རྒྱུད་དེ་བྱུང་ཞིང༌། བྱང་པ་བདག་པོ་སྟེ་བྱང་ངམ་རིང་གི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་བྱང་པ་བདག་པོ་ཟེར། བྱང་པ་བདག་པོ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་ཞུ་བ་དེ་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པ་ལ་རིག་གནས་དང་སྐར་རྩིས་མདོ་སྔགས་བཅས་ཚང་མར་མཁས་པོ་ཡོད་ཅིང༌། ཁོང་གིས་མཛད་པའི་སྨན་གཞུང་གི་དཔེ་ཆ་ཡང་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དགེ་འདུན་གྲུབ་དང་ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཕན་ཚུན་གཏོང་རེས་མཛད་པའི་ཕྱག་བྲིས་མང་པོ་ཡོད།
ཐང་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ཞུ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཁ་གསལ་ད་ཕན་དམིགས་བསལ་མཇལ་མ་བྱུང༌།

པཎ་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང་པ་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ་(རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ལྕགས་འབྲུག་(༡༤༠༠) ལོར་འཁྲུངས་ཤིང༌། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་ལུག་(༡༤༧༥)ལོར་འདས་)ཞུ་བ་ནི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་གིས་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱི་ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ནང“སེམས་ཅན་གྲོག་མར་མིག་མེད་ཀྱང༌། །མིག་ལྡན་གཞན་ལས་ལྷག་པར་མགྱོགས”ཞེས་གསུངས་པ་དེར་ཟུར་ཟ་མཛད་མྱོང་ཡོད་པ་དང་ཁོང་གིས་མཛད་པའི་གསུང་རྩོམ་ཡང་མང་པོ་ཡོད། འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་ཞུ་བ་ནི་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་སྤྲེལ་(༡༣༩༢)ལོར་འཁྲུངས་ཤིང་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ལྕགས་གླང་(༡༤༨༡)ལོར་སྐུ་འདས། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ་བྲིས་གནང་མཁན་དེ་ཡིན། ཁོང་གི་རྣམ་ཐར་བྲིས་མ་ཤོག་གྲངས་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་ཞིག་ཁོ་བོས་མཇལ་མྱོང༌། རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས་ཤིག་<<དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ་>>དེང་སྐབས་ཟི་ཁྲོན་པར་མ་དེབ་གཟུགས་དེའི་འགོ་རུ་བྲིས་ཡོད། ཁོང་ནི་སྐར་རྩིས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན། <<དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ་>>དེ་ཁོང་འདས་ཁར་བརྩམས་གནང་བ་ཞིག་རེད།

རང་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བསྟན་པ། 79 དཔའ་པོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བ་(རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་བྱི་(༡༥༠༤)ལོར་འཁྲུངས་ཤིང༌། རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་སྟག་ (༡༥༦༦)ལོར་འདས་)ནི་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡིན། རྒྱུན་དུ་ལྷོ་བྲག་རྒྱུད་དུ་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་གིས་མཛད་པའི་<<མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་>>ཟེར་བའི་ལོ་རྒྱུས་དཔེ་ཆའི་ནང་ཁོང་གིས་གཟིགས་མྱོང་བའི་དཔྱད་གཞི་ཚང་མ་ཐད་ཀར་དྲངས་གནང་ཡོད་ཅིང༌། སྔོན་མ་ཁོང་གིས་གཟིགས་མྱོང་བའི་དཔེ་ཆ་མང་པོ་ཞིག་ད་ལྟ་མཐོང་རྒྱུ་མེད། དེར་བརྟེན་སྐབས་དེ་དུས་ཁོང་གིས་གཟིགས་མྱོང་བའི་དཔྱད་གཞི་དེ་དག་<<མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་>>ནང་བཀོད་གནང་སྟབས་དེང་སང་ང་ཚོར་མཇལ་རྒྱུ་བྱུང་བ་རེད། ཁོང་གིས་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ནས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བར་བཙན་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཆ་ཚང་ཡོད་པའི་དཔེ་ཆ་མང་པོ་ཞིག་གཟིགས་མྱོང་འདུག་པ་དེ་ཚོའི་ཞལ་བྱང་ཡང་བཀོད་འདུག་ཀྱང་ནང་དོན་དུམ་བུ་འགའ་རེ་ལས་ཆ་ཚང་བཀོད་མེད་ཅིང༌། <<རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ >>ནང་དུའང་དེ་སྔ་དཔེ་ཆ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྐོར་གསལ་འདུག་ལ་དཔེ་ཆ་དེ་ཚོ་ཕལ་ཆེར་ལྷོ་བྲག་རྒྱུད་དུ་ཡོད་ཚོད་འདུག གཞན་ཡང་ཁོང་གིས་མཛད་པའི་རྩིས་དང༌། སྙན་ངག སུམ་རྟགས། སྨན་གཞུང་སོགས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་མང་པོ་ཡོད།
འབྲུག་པ་པདྨ་དཀར་པོ་སྟེ་འབྲུག་པ་སྐྱབས་མགོན་(རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་ཕག་(༡༥༢༧)ལོར་འཁྲུངས་ཤིང་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཆུ་འབྲུག་(༡༥༩༢)ལོར་འདས་)ཞུ་བ་དེ་ཡིན་ཅིང༌། ཁོང་གིས་མཛད་པའི་སྨན་གཞུང་དང༌། རྩིས། ལོ་རྒྱུས། སྙན་ངག་སོགས་དཔེ་ཆ་པར་མ་མང་པོ་ཡོད།
འཇམ་དབྱངས་མདོ་སྔགས་བསྟན་འཛིན་ཞུ་བ་ཞིག་བྱུང་འདུག་པ་དེའི་མཛད་རྣམ་ལོ་རྒྱུས་དམིགས་བསལ་ད་ཕན་མཇལ་མ་མྱོང་བར་བརྟེན་ཞུ་ཚོད་ཐིག་མ་སོང༌། སུམ་པ་མཁན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་(རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་སྤྲེལ་(༡༧༠༤)ལོར་འཁྲུངས་ཤིང་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་སྤྲེལ་(༡༧༨༨)ལོར་འདས་)ཞུ་བ་ནི་ཨ་མདོ་དགོན་ལུང་དགོན་པའི་བླ་མ་སྐད་གྲགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ཞིང༌། གོང་མ་ཆན་ལུང་གི་དུས་ལ་པེ་ཅིན་དུའང་ཕེབས་ཏེ་ལོ་ཤས་བཞུགས་མྱོང་ཡོད། ཁོང་གི་གསུང་རྩོམ་དཔེ་ཆ་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་དེའི་ནང་ནས་<<སུམ་པ་ཆོས་འབྱུང་>>ཞེས་པ་དེ་འཛམ་གླིང་ཐོག་སྐད་གྲགས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡི་གེར་ཡང་པར་མང་པོ་བཀོད་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་ཁོང་གི་རང་རྣམ་དེ་ཧ་ཅང་དྲང་པོ་དྲང་བཞག་བྲིས་གནང་ཡོད་པ་སྟེ་སྐབས་དེ་དུས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་དངོས་སུ་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་མྱོང་བ་དང་གསན་མྱོང་བ་མང་པོ་ཞིག་བྲིས་གནང་ཡོད་པ་དེ་དག་ད་ཆ་བོད་ཀྱི་དེ་སྔའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་ལོ་རྒྱུས་ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱ་རྒྱུར་རིན་ཐང་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ལྡན་ཡོད།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 80

རྒྱ་ཡིག་གི་ཙནྡན་ཇོ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་སངས་རྒྱས་འཁྲུངས་པའི་ལོ་དེ་ཆུ་སྤྲེལ་ཡིན་ཚུལ་འཁོད་ཡོད། ཙནྡན་ཇོ་བོ་ནི་ཤིང་ཙནྡན་ལས་བཞེངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སྐུ་བརྙན་ཏེ་དེང་སང་པེ་ཅིང་གི་གོང་མའི་ཕོ་བྲང་ནང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། འདི་རྒྱ་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་འཁོད་པར་གཞིགས་ན། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་སྐུ་འཁྲུངས་རྗེས་ཞག་བདུན་ན་ཡུམ་སྒྱུ་མ་ལྷ་མཛེས་འདས་ནས་ལྷ་ཡུལ་དུ་སྐྱེས། སངས་རྒྱས་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་དེ་ནས་ལོ་བརྒྱད་སོང་བ་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་ལྷ་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་དྲིན་ལན་གསབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་གསུངས་པར་ལྷ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་བཞུགས་རིང༌། རྒྱལ་པོ་ཨུ་ཏྲ་ཡ་ནས་སངས་རྒྱས་ཧ་ཅང་དྲན་ནས་ཤིང་ཙནྡན་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བཞེངས། སངས་རྒྱས་ལྷ་ཡུལ་ནས་ཕྱིར་ལོག་ཕེབས་སྐབས་སྐུ་དེས་བཞེངས་ནས་གོམ་པ་ཁ་ཤས་བར་བསུ་བ་བྱས། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་གཡས་པ་ཙནྡན་གྱི་སྐུ་དེའི་དབུར་བཞག་ནས། ང་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་སྟོང་ལོན་པའི་ཚེ། སྐུ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་ལུང་བསྟན་གནང་བ་ལྟར། དེ་ནས་བཟུང་ལོ་ཆིག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་གྱ་ལྔའི་བར་རྒྱ་གར་ཡུལ་དུ་མཆོད་གནས་སུ་བཞུགས། དེ་ནས་ཁིའུ་ཆི་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བརྒྱད་བཞུགས། དེའི་དུས་སུ་རྒྱ་ནག་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཆིན་རྒྱལ་ཁབ་སྔོན་མས་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་སྐབས་ཡིན་པས་དེའི་གོང་མ་གསུམ་པ་ཞོན་ཀྲའོ་རྟིས་ཧྥུ་ཅིའན་གྱིས། དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་ལུའི་བཀང་ཞེས་པ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དུ་མངགས་ཏེ་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ཕྲན་འགའ་ཞིག་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས། ཇོ་བོའི་སྐུ་བརྙན་འདི་དང༌། སྟོན་པའི་རིང་བསྲེལ་ཤ་རི་རམ་ཆེ་བ། པཎྜི་ཏ་ཀུ་མ་ར་ཤིཤྷ་(རྒྱ་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་སུ་པཎྜི་ཏ་འདིའི་མིང་ལ་ཅིའུ་མོ་ལོ་ཞེས་བྲིས་འདུག་)བཅས་གདན་དྲངས། ཕྱིར་ལོག་ནས་སི་ཆོན་དུ་སླེབས་པ་ན། ཆང་མི་རིགས་ཀྱི་འགོ་པ་ཡའོ་ཁྲེང་གིས་གོང་མ་ཧྥུ་ཅིའན་བསད་ནས་རང་ཉིད་གོང་མ་བྱས་པ་དང༌། དུས་ཟིང་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་སྟབས་འཁེལ་ཏེ། རང་གི་དམག་དཔུང་རྣམས་ཁྲིད་དེ་ལིའང་ཀྲའུ་མཁར་བཟུང་ནས་སྒེར་བཙན་རྒྱལ་ཁབ་བཙུགས་པའི་མིང་ལ་ཧོའུ་ལིའང་ཟེར་ཞིང་རྒྱལ་ས་གུ་ཚང་(དེང་སང་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཝུ་ཝེའུ་རྫོང་)ཡིན། དམག་དཔོན་གོང་མ་བྱས་པའི་མིང་ལ་དབྱི་ཨུ་རྟིས་ལུའི་ཀོང་ཟེར་བ་དང༌། རུས་མིང་ནི་ལུའི་ཡིན། དེས་རྒྱལ་པོ་བྱས་རྗེས་དེ་སྔོན་སྟོན་པས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་ཇོ་བོའི་སྐུ་ཡང་རྒྱལ་སར་གདན་དྲངས་ནས་རེ་ཞིག་དེར་བཞུགས། རྗེས་སུ་ཆིན་རྗེས་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡའོ་ཤིན་གྱི་ཁྲི་ལོ་གསུམ་པར་གོང་གསལ་དམག་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་རྒྱུད་ཀྱི་ལག་ནས་ཇོ་བོའི་སྐུ་དང༌། འཕེལ་གདུང༌། པཎྜི་ཏ་རྣམས་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་མཁར་དུ་གདན་དྲངས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་དུ་བཞེངས། གསུང་རབ་མང་པོ་རྒྱ་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར། དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྲག་ལོངས་པའི་དགོན་སྡེ་གསར་དུ་བཙུགས། སྐུ་བརྙན་འདི་ཉིད་ཀྱང་ཧོའི་ནན་དང༌།

རང་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བསྟན་པ། 81

ཅང་ནན་སོགས་ཞིང་ས་མང་པོར་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གདན་དྲངས་ནས་མཆོད་པའི་རྟེན་དུ་བཟུང༌། དེ་ནས་མན་ཇུའི་ཅིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་དཀྱིལ་དུ་པེ་ཅིང་ཕོ་བྲང་དུ་གདན་དྲངས། ལིན་ཅུང་སི་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷ་ཁང་ནང་བཞུགས་སུ་གསོལ། དེ་རྗེས་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་སུ་ཞེང་ཨན་སི་ཞེས་པའི་ལྷ་ཁང་དུ་གདན་དྲངས་ཤིང༌། དེ་ནས་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རིང་དང༌། ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་འགོ་བར་ལྷ་ཁང་འདི་ཉིད་དུ་བཞུགས་མུས་ལ། གོང་མ་ཁང་ཤིའི་ཁྲི་ལོ་བཞི་པར་ཕོ་བྲང་ནང་མའི་ཉེ་འདབས་ནུབ་བྱང་ངོས་སུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལྷ་ཁང་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གསར་དུ་བཞེངས་ནས་ལྷ་ཁང་འདི་ཉིད་དུ་བཞུགས་སུ་བཅུག་པ་ཡིན། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་ལྕང་སྐྱ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་སྐུ་འཕྲེང་གསུམ་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་<<ཙནྡན་ཇོ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་>>དང་སོག་པོ་ལོ་ཙཱ་བ་གུང་མགོན་པོ་སྐྱབས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་<<ཙནྡན་ཇོ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་>>གཉིས་སུ་གསལ། ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་གྱི་དངོས་སློབ་བྱང་ངོས་ཀྱི་མཁན་པོ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱ་ཡིག་ནས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། རྒྱ་ཡིག་གི་<<ཀྲུང་གོའི་ལོ་རྒྱུས་ཕྱོགས་བསྡུས་>>(中国通史)ཞེས་པའི་ནང་ཀྲུང་གོའི་ལོ་རྒྱུས་མཁས་པ་ཧྥན་ཝུན་ལན་གྱིས་(༡༩༥༦)ལོར་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སོང་བར་བཞེད་པ་དང་སྦྲགས་ཁུང་ཙེ་དང་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་གཉིས་བྱོན་པའི་དུས་སྐབས་ཐད་ཧེ་བག་ལོ་ཁ་ཤས་ཤིག་ལས་མེད་པ་དང་ཁོང་གཉིས་དུས་རབས་གཅིག་གི་མི་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་མཛད་ཡོད་ལ་དེའི་ཁུངས་གཏུགས་ས་ནི་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཕྱིན་པའི་ལྟ་ཚུལ་དེ་གཞིར་བཟུང་བ་ཡིན་ན་ཁུང་ཙེ་དང་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་གཉིས་དུས་ཐོག་གཅིག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད།

༦.རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དགྲ་ཐེངས་གསུམ་བྱུང་བའི་སྐོར།

རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་འགྱུར་ལྡོག་ཧ་ཅང་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་ཅིང༌། དེའི་ནང་ནས་རྩ་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་གཏོར་བཤིག་ཆེན་པོ་ཐེངས་གསུམ་བྱུང་ཡོད། དེ་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དགྲ་ཐེངས་གསུམ་བྱུང་བ་ཟེར།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དགྲ་དང་པོ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་རྒྱལ་པོ་ནེ་མ་ཙནྡྲ་ཡིས་སྲིད་དབང་བཟུང་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་བྲམ་ཟེ་རྒྱས་བཤད་ཟེར་བའི་རྒྱལ་པོའི་བློན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་རྒྱལ་པོར་ངོ་ལོག་ནས་རྒྱལ་པོའི་སྲིད་དབང་འཕྲོགས་ཏེ་ཁོ་རང་གིས་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་བའི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་པོ་དེའི་གཉེན་ཚན་རྒས་མོ་ཞིག་རྒྱ་གར་ནཱ་ལེནྡྲའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འགྲོ་སྐབས་ནཱ་ལེནྡྲའི་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 82

གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནྜི་(གནྜི་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་འདུ་ཚོགས་ཀྱི་བརྡ་གཏོང་བྱེད་ཤིང་གི་རིགས་སྣ་བཅུ་དྲུག་གང་རུང་ལས་བཟོས་པའི་ཡོ་བྱད་ཅིག་སྟེ། དབྱིབས་ཟུར་བརྒྱད་པ། རིང་ཐུང་འདོམ་གང་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་ལ་རྡུང་བྱེད་གྷན་གཡོག་མགོ་མཇུག་སྦོམ་ཞིང་དཀྱིལ་ཕྲ་བ་ཞིག་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་ནི་<<གནྜི་མདོ་>>ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ཙནྡན་དཀར་པོ་དང༌། བིལ་བ། པ་ལཱ་ཤ ཨ་ཤད་ཐ། ཙནྡན་དམར་པོ། སྟར་ཁ། ཏཱ་ལ། ཀེང་ཤུ་ཀ ཤཱ་པ། ཏཱ་མ་ལ། ཨམྲ། སྟར་བུ། སྐྱུ་རུ་ར། རིན་ཏི་ས་ར། ཨ་ཤྭོ་ཀ འོ་མ་སེ་བཅས་བཅུ་དྲུག་ཡོད། ཚད་གཞི་ནི་གནྜི་ཆེ་བར་རིང་ཚད་སོར་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་དེ་ཀུང་ཕིན་ (༡༧༢)ཙམ་དང༌། འབྲིང་བར་རིང་ཚད་སོར་དགུ་བཅུ་གོ་དྲུག་ཙམ་སྟེ་ཀུང་ཕིན་(༡༥༣.༦) ཆུང་བར་རིང་ཚད་སོར་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་བཞི་སྟེ་

ཀུང་ཕིན་(༡༣༤.༤)ཙམ་བཅས་ཡོད་པ་ལེབ་མོ་ཞིག་ཡིན་)བརྡུང་སྐབས་ཕ་ཊ་ཌཱ་ཡ་ཟེར་བའི་སྒྲ་ཞིག་ཐོས་པར་བརྟེན་དེའི་གོ་དོན་ཇི་ཡིན་སྐབས་དེའི་རྒྱ་གར་གྱི་སྒྲ་རིག་པ་མཁས་ཅན་ཚོར་དྲིས་པར་དེ་ཚོས་མུ་སྟེགས་པའི་ཀླད་པ་གཏོར་ཟེར་བའི་དོན་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྟབས་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་ཁྲོས་ནས་བྲམ་ཟེའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་མུ་སྟེགས་པའི་དམག་ཁྲིད་དེ་རྒྱ་གར་དཀྱིལ་ནས་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་བར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རབ་བྱུང་བ་མང་པོ་བསད་པ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་མང་པོ་མེར་སྲེག་བཏང་སྟེ་གྲྭ་པ་མང་ཆེ་བ་ཡུལ་གཞན་ལ་བྲོས་དགོས་པ་སོགས་བྱུང་ཡོད། དེ་ནི་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་དཔལ་གྱི་རི་ལ་བཞུགས་པའི་དུས་སྐབས་ཡིན་པ་དང༌། དམག་དེ་བྱུང་བའི་དུས་ཚོད་དེ་དང་དབྱི་སེ་ལན་ཆོས་ལུགས་བྱུང་བ་གཉིས་ཕལ་ཆེར་དུས་སྐབས་གཅིག་ཡིན་ཞེས་རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་དེ་ལྟར་འཁོད་ཡོད། དེ་ནི་བསྟན་པ་ལ་དགྲ་ཐེངས་དང་པོ་བྱུང་བ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།
བསྟན་པ་ལ་དགྲ་གཉིས་པ་བྱུང་ཚུལ་ནི། དེ་རྗེས་རྒྱལ་པོ་ཀོ་ནེ་ཙནྜན་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་མོས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་དེས་དེ་སྔ་གཏོར་བཤིག་སོང་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་ཉམས་གསོ་དང༌། ཡུལ་བྱོལ་དུ་ཕེབས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་གདན་དྲངས་པ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་མ་ག་དྷཱར་དགོན་པ་ཁག་དྲུག་ཅུ་བཏབ་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་བསྐྱར་གསོ་བྱས་ཤིང༌། དེ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་དེས་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱངས་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དགྲ་ཐེངས་གཉིས་པ་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་རྗེས་རྒྱལ་པོ་དྷརྨཱ་ཙནྜ་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དེས་སྲིད་དབང་བཟུང་རིང་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟག་གཟིག་ཡུལ་(阿拉伯)དུ་རྒྱལ་པོ་ཁུ་ནུ་མ་མཔྟ་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་དང་རྒྱལ་པོ་དྷརྨཱ་ཙནྜ་ཟེར་བ་གཉིས་སྐབས་རེ་འཆམ་ཞིང་སྐབས་རེ་འཐབ་པ་སོགས་ཐེངས་མང་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང༌། ཕན་ཚུན་འཆམ་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་ཡི་གེ་དང་ལག་རྟགས་སོགས་མང་པོ་སྐྱེལ་རེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང༌། དེ་ཚོ་སྐྱེལ་མཁན་དགེ་སློང་དེ་ཚོ་ནི་སོ་སོའི་འཚོ་བ་ལ་ཆགས་ཞེན་ཆེན་པོ་ཡོད་མཁན་ཤ་སྟག་ཡིན། ཐེངས་གཅིག་སྟག་གཟིག་རྒྱལ་པོ་ལ་རྒྱལ་པོ་དྷརྨཱ་ཙནྜས་གོས་ཆེན་གྱི་གྱོན་ཆས་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་ཞིག་བསྐུར་བ་དེ་རྒྱལ་པོས་གྱོན་དུས་འཐག་གི་རི་མོའི་ནང་ནས་རྐང་རྗེས་ལྟ་བུ་ཞིག་གསལ་བ་

རང་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བསྟན་པ། 83

དེ་ཏག་ཏག་གྱོན་ཆོས་ཀྱི་ཨམ་ཕྲག་སྟེ་རྒྱལ་པོའི་སྙིང་གི་ཁ་ཐུག་སླེབས་ཀྱི་ཡོད་སྟབས་སྟག་གཟིག་རྒྱལ་པོའི་བསམ་པར་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པས་མཐུ་བརྒྱབ་པ་རེད་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བྱུང་བ་དང༌། ཡང་ཐེངས་གཅིག་རྒྱལ་པོ་དྷརྨཱ་ཙནྜས་སྟག་གཟིག་རྒྱལ་པོར་ཤིང་ཏོག་མང་པོ་ཞིག་བསྐུར་བ་དེའི་ནང་ནས་ཤིང་ཏོག་གཅིག་གི་ཐོག་ལ་འཁོར་ལོ་དང་སྔགས་བྲིས་པ་ཞིག་དོན། དེ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་བྲམ་ཟེ་ཞིག་གིས་འཁོར་ལོ་དང་སྔགས་བྲིས་པའི་ཤོག་བུ་མང་པོ་ཞིག་ཉི་མར་སྐམ་བཞག་པ་དེར་ལྷགས་པ་བརྒྱབ་སྟེ་ཤིང་ཏོག་ཀེ་ལ་ཞེས་པ་འབྲས་བུ་ཁ་འབྱེད་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་འཛུལ་ཏེ་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ངང་ཤིང་ཏོག་བསྐུར་རྒྱུ་དེའི་གྲས་སུ་ཚུད། དེར་བརྟེན་སྟག་གཟིག་རྒྱལ་པོའི་བསམ་པར་མཐུ་བརྒྱབ་པར་དོགས་ནས་སྟག་གཟིག་གི་དམག་ཁྲིད་དེ་རྒྱ་གར་མ་ག་དྷཱའི་གཙུག་ལག་ཁང་མང་པོ་བཤིག ལུང་པ་མང་པོ་བཅོམ། ནཱ་ལེནྡྲའི་དགོན་པ་ལའང་གནོད་འཚེ་ཆེན་པོ་བཏང་བ་མ་ཟད། དེའི་བརྒྱུད་ཀྱི་གྲྭ་པ་དང་མཁས་པ་མང་པོ་ལུང་པ་གཞན་ལ་བྲོས་བྱོལ་ཕེབས་དགོས་བྱུང༌། རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་དྷརྨ་ཙནྜའི་ཨ་ཞང་གི་བུ་རྒྱ་གར་ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱིའི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་ཕྱོགས་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དེས་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཤོད་མཁན་སློབ་དཔོན་ཁ་ཤས་བཏང་སྟབས་རྒྱ་ནག་གིས་རྒྱལ་ཕྲན་ཁག་གིས་རྒྱལ་པོ་ཚོས་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་ཕྱོགས་ལ་ལེགས་སྐྱེས་སུ་གསེར་མིས་སྒལ་པར་འཁྱོག་ཚད་ཀྱི་དོ་པོ་བརྒྱ་ཐམ་པ་དང་དེ་མིན་མི་སྟོང་ཕྲག་བཅུས་དབོར་དགོས་པའི་དངོས་པོ་མང་པོ་བསྐུར་ཡོད་པ་དེ་དག་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་དང་དཀྱིལ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྲན་ཆུང་ཆུང་ཚང་མར་ཆ་བགོས་ཀྱིས་བརྔན་པར་སྤྲད་དེ་དེ་ཚོའི་དམག་དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་སྟག་གཟིག་ལ་གཡུལ་བཤམས་ནས་སྟག་གཟིག་གི་རྒྱལ་པོ་ཁུ་ནུ་མཔྟ་དང་སྟག་གཟིག་གི་དཔའ་བོ་མང་ཆེ་བ་ཚར་བཅད་དེ་རྒྱ་གར་ཤར་ནུབ་དཀྱིལ་སོགས་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་ཕྱོགས་ཀྱིས་དབང་བསྒྱུར་བྱས་(རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་ཕྱོགས་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་མཁན་རྒྱ་ནག་གི་གོང་མ་དེ་སུ་ཡིན་མིན་རྗེས་སུ་ཞིབ་འཇུག་བྱ་དགོས་)རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་ཕྱོགས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་ས་ཆ་མང་ཆེ་བ་དབང་བསྒྱུར་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་ལྷ་ཁང་གཏོར་བཤིག་སོང་བ་མང་པོ་ཞིག་ཉམས་གསོ་བྱས་པ་དང་མཁས་པ་བྲོས་བྱོལ་ཕེབས་པ་མང་པོ་ཚུར་གདན་དྲངས་ཐོག ནཱ་ལེནྡྲར་བསླབ་པ་སློབ་གཉེར་བྱེད་སའི་གནས་གཞི་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་བཞི་བཙུགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོས་གནས་གཞི་བདུན་ཅུ་དོན་གཅིག་དང༌། བཙུན་མོ་དང་བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་གཞི་བཅུ་གསུམ་བཙུགས་ཡོད། རྒྱལ་པོ་དེས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པ་དང་མུ་སྟེགས་པ་ཚང་མར་སྣེ་ལེན་བྱས་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་བཏང་བའི་རྨང་གཞིའི་ཐོག་མུ་སྟེགས་པར་སྣེ་ལེན་བྱས་པར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དགྲ་ཐེངས་གཉིས་པ་བྱུང་བ་དེ་ཡང་བསྐྱར་བསྐྱར་གསོ་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ལྟར་ལོ་ངོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཞིག་རིང་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 84

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཧ་ཅང་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།
བསྟན་པ་ལ་དགྲ་གསུམ་པ་བྱུང་ཚུལ་ནི། དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་གར་ནཱ་ལེནྡྲའི་རྒྱལ་པོའི་བློན་པོ་ཀ་ཀུ་སངྒཻས་ལྷ་ཁང་ཞིག་བཞེངས་ཏེ་དེའི་རྟེན་འབྲེལ་སྐབས་མི་མང་པོ་ལ་སྣེ་ལེན་བྱས་སྟབས་མུ་སྟེགས་པའི་ཆོས་བྱེད་མཁན་སྤྲང་པོ་གཉིས་ཀྱང་སློང་བར་ཡོང་བ་དང༌། སྤྲང་པོ་དེ་གཉིས་ལ་ལྷ་ཁང་ནང་གི་གྲྭ་པ་ལོ་གཞོན་པ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཞེན་ཆེན་པོ་ཡོད་མཁན་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཞན་གྱིས་འཁྲུད་བརྒྱབ་པའི་དྲེག་ཁུ་སྟེར་བ་མ་ཟད། སྤྲང་པོ་དེ་གཉིས་སྒོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཙིར་ཏེ་ཁྱི་བཏང་ནས་བཟོད་ཐབས་མེད་པའི་མནར་གཅོད་བཏང་བར་བརྟེན་སྤྲང་པོ་དེ་གཉིས་ཧ་ཅང་ཁོང་ཁྲོ་ཆེན་པོ་ཟ་ནས་ཡུལ་གཞན་ཞིག་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ་གཅིག་གིས་འཚོ་བའི་འགན་འཁུར་བ་དང་གཅིག་གིས་ཉི་མ་སྒྲུབ་ནས་སྔོན་ལ་ལོ་དགུ་དང་རྗེས་ལ་ལོ་གསུམ་སྟེ་ཁྱོན་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཕུག་གཏིང་རིང་ནང་བསྡད་དེ་ཉི་མ་སྒྲུབ་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་སོང་རྗེས་སྦྱིན་སྲེག་གི་མཆོད་པ་ཕུལ་ཐོག་དེའི་ཐལ་བ་དེ་ལ་ཉི་མ་སྒྲུབ་རྒྱུའི་སྔགས་བརྒྱབ་སྟེ་གང་དུ་གཏོར་ནའང་དེ་གར་མེ་འབར་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་བཟོས་རྗེས་རྒྱ་གར་ནཱ་ལེནྡྲའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་དེ་མིན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དགོན་པ་ཆེ་བ་གར་ཡོད་སར་ཕྱིན་ཏེ་ཐལ་བ་དེ་གཏོར་ནས་རྒྱ་གར་ནཱ་ལེནྡྲའི་ལྷ་ཁང་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་བཞི་ཚང་མ་དང༌། ནཱ་ལེནྡྲར་ཡོད་པའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ཆེན་པོ་གསུམ། དཔེ་མཛོད་ཁང་ཆེ་ཤོས་ཁང་པ་ཐོག་སོ་དགུ་ཡོད་པ་དེའི་སྟེང་ནས་ཏོག་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་གཞན་ཚང་མ་བཅས་མེར་སྲེག་བཏང་བ་མ་ཟད། ད་དུང་ཡུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་མང་པོ་མེ་སྲེག་བཏང༌། རྗེས་སུ་ཁོ་རང་གཉིས་ཀྱང་སོ་སོའི་གཟུགས་པོ་ལ་མེ་འབར་ནས་ཤི་བ་ཡིན་པར་བཤད།
དེའི་ནང་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དགྲ་ཐེངས་གསུམ་ཡོང་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དང་མུ་སྟེགས་པ་གཉིས་བར་ཕན་ཚུན་ཕྱོགས་ཞེན་གྱིས་གནོད་པ་སྐྱེལ་རེས་བྱེད་པ་དེ་ལས་བྱུང་བ་གསལ་པོ་མཐོང་ཐུབ། དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དུམ་བུ་བཅོ་ལྔ་ལ་བཏང་བ་ཡིན་ན་དུམ་བུ་གཉིས་རེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དགྲ་དང་པོ་གཉིས་པ་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་མེད་པ་ཆགས་པ་དང༌། དེའི་ནང་ནས་དུམ་བུ་གཅིག་དགྲ་ཡི་གནོད་པ་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཉམས་ཆག་ཤོར་བ། ལྷག་མ་ནས་ཆ་དགུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དགྲ་ཐེངས་གསུམ་པ་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་མེད་པར་གྱུར་སྟབས་མཐར་ཆ་བཅོ་ལྔ་ལ་བཏང་བའི་ཆ་གཅིག་མ་གཏོགས་ལྷག་མེད་ཟེར། འོན་ཀྱང་རྗེས་སུ་སླར་ཡང་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་ཕྱོགས་དང༌། བྲམ་ཟེ་ཕུར་བུ། ཁྱིམ་བདག་སྡེ་པ་ཅན་དང་ཚོང་པ་སྡེ་པ་ཅན་སོགས་ཀྱིས་ལྷ་ཁང་མེས་འཚིགས་པ་རྣམས་ཉམས་གསོ་བྱས་པ་དང༌། མཁས་པ་རྣམས་གདན་དྲངས་ཏེ་སོ་སོའི་ཐུགས་སུ་ཡོད་པའི་དཔེ་ཆ་རྣམས་ཡང་བསྐྱར་ཡི་གེའི་ཐོག་ཏུ་བཀོད།

རང་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བསྟན་པ། 85
དཔེ་ཆ་ལྷག་མ་ཕྲན་བུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཡང་བསྐྱར་དར་སྤེལ་བཏང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་བསྐྱར་གསོ་ཐེངས་གསུམ་པ་བྱུང་བ་ཡིན།
བོད་དུ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་བསྟན་པ་སྔ་དར་དང་ཕྱི་དར་ཐེངས་གཉིས་བྱུང་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་སྔ་དར་ནི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ནས་མར་བརྩིས་པའི་རྒྱལ་པོ་གླང་དར་མས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མེད་པ་མ་བཟོས་བར་ལ་ཟེར། དེ་ལ་ལོ་རྩིས་པ་ཡིན་ན་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་སྲིད་དབང་བཟུང་བ་ནས་རྒྱལ་པོ་གླང་དར་མས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མེད་པ་མ་བཟོས་བར་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་བཅུ་དྲུག་གི་རིང་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་སྔ་དར་ཟེར། དེ་ཡང་ཤོད་སྟངས་དེ་ནི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་བཞི་ལ་འདས་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་བསྟན་པ་སྔ་དར་ལ་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་དང་བཅུ་དྲུག་ཡིན། བསྟན་པ་སྔ་དར་ཉམས་ཏེ་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་མ་ཚུགས་བར་ལ་ལོ་བདུན་ཅུ་ལྷག་ཙམ་རིང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དགོན་པ་དང་གྲྭ་པ་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་གྱུར་རུང་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་མང་ཚོགས་དང་སྐྱ་ཆས་སྤྲས་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བྱེད་མཁན་ཁག་ཅིག་གིས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་ཐུབ་ཡོད། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་བྱུང་བ་ནས་མར་བརྩིས་པའི་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་མ་བྱུང་གོང་བར་སྤྱིར་ན་གཏོར་བཤིག་ཆེ་བ་གང་ཡང་བྱུང་མེད། གོང་གསལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་འཕེལ་རྒྱས་དང་ཉམས་རྒུད་བྱུང་བའི་སྐོར་ཡིན།

༧.སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གནས་པའི་ཡུན་ཚད་དང་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱོན་རྒྱུའི་སྐོར།
སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དེ་ཡུན་རིང་ཐུང་ཇི་ཙམ་གནས་ཀྱི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལྟར་ན་ལོ་ལྔ་སྟོང་གནས་པར་འདོད་ཅིང༌། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་ཆོས་ལུགས་དེ་ནུབ་ཚར་བའི་རྗེས་ཀྱི་ལོ་དུང་ཕྱུར་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔའི་རིང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཟེར་བ་དེ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་དང༌། ལོ་དུང་ཕྱུར་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔ་ཕྱིན་པའི་རྗེས་ལ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱོན་རྒྱུ་ཡིན་ཟེར། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། ད་ལྟ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱས་ནས་དགའ་ལྡན་(སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཤིག་)དུ་བཞུགས་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་ལོ་དུང་ཕྱུར་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔ་སོང་རྗེས་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཕེབས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ནས་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་ལྟར་ཆོས་གསུངས་ཀྱི་རེད་ཟེར། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་ཆོས་ལུགས་དེ་བྱུང་བ་ནས་མེད་པ་མ་ཆགས་བར་གྱི་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 86

རིང་ལ་ཆོས་ལ་དད་པ་ཡོད་རུང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་གནས་ཚད་ལ་སླེབས་མ་ཐུབ་པའི་མི་ཚང་མ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་བསྟན་པ་དར་རྗེས་སོ་སོའི་ཆུ་ཚད་མི་འདྲ་བའི་ཐོག་ནས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་གནས་ཚད་ཇེ་མཐོར་འགྲོ་གི་ཡོད་ཟེར།
དེ་ནས་འབྲས་བུའི་ལེའུ་གསུམ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པའི་ལེའུ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་ལེའུ། •ཕྱིར་འོང་གི་ལེའུ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཟེར་བ་ནི་འཁོར་བའི་གནས་སུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ལས་མི་དགེ་བ་བཅུ་ཡིན་ཞིང༌། ལས་དེ་གསོག་པར་བྱེད་པའི་འགུལ་ཤུགས་ཀྱི་བསམ་བློ་ནི་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ནི་དགྲ་བོ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང༌། དེ་རྩ་བ་ནས་སྤངས་པ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་དགྲ་བཅོམ་པ་དང༌། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་བཅས་གསུམ་ཡོད། ཐེག་ཆེན་དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཟེར་ཞིང༌། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བྱོན་པའི་དུས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་བསྒོམས་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཡིན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ནི། དཔེར་ན་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་བདུན་དང་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་ལྟ་བུ་ཡིན། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་དགྲ་དེ་བཅོམ་ཚར་བ་ཡིན་སྟབས་དགྲ་བཅོམ་པའི་ལེའུ་ཡི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་དེའི་ནང་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པར་བརྟེན་དགྲ་བཅོམ་པའི་ལེའུ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དེ་རིམ་བཞིན་ཉམས་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་མཁན་ཇེ་ཉུང་དུ་སོང་སྟེ་མཐར་མེད་པ་ཆགས་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དེ་མང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། ཕྱིར་མི་འོང་ཟེར་བ་ནི་ངན་སོང་གསུམ་ལ་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའམ་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བ་བཀག་ཐུབ་པ་དེ་ལ་ཟེར། ཕྱིར་འོང་ཟེར་བ་ནི་ལན་གཅིག་འཁོར་བ་ལ་སྐྱེ་བ་བླངས་ཏེ་དེ་ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་སྟབས་དེ་ལ་ཡང་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་ཞེས་བརྗོད། དེ་རྣམས་ནི་འབྲས་བུའི་ལེའུ་གསུམ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།
སྒྲུབ་པའི་ལེའུ་གསུམ་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ་མཁན་མང་པོ་མེད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་བརྩོན་བྱེད་མཁན་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་གསུམ་ནི་ཤེས་རབ་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན། ཚུལ་ཁྲིམས་བཅས་གསུམ་ཡིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལེའུ་རྫོགས་ཟིན་པ་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལེའུ་ཡང་རྫོགས་ཟིན་པ་རེད། ཏིང་ངེ་འཛིན་ནམ་སྒོམ་ཐོབ་ཟེར་བ་ནི་རང་གི་སེམས་དེ་གཡེང་རྒྱུ་མེད་པ་དང་རང་གི་སེམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་དེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ཟེར། ད་ཆ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལེའུ་ཡང་རྫོགས་ནས་དེང་སང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་ལ་བསྡད་ཡོད་ཅིང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་འགོ་ཚུགས་ནས་ད་ཕན་ལོ་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་སོང་ཟིན་པ་དང༌། ད་དུང་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་ཞིག་

རང་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བསྟན་པ། 87

ལྷག་ཡོད། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུའི་རིང་སྡོམ་པ་ཞུ་མཁན་ནམ་སྡོམ་པ་སྲུང་མཁན་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། ལུང་གི་ལེའུ། ལུང་གི་ལེའུ་གསུམ་ནི་མངོན་པའི་ལེའུ་དང༌། མདོ་སྡེའི་ལེའུ། འདུལ་བའི་ལེའུ་བཅས་གསུམ་ཡིན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་ཉམས་ནས་སྡོམ་པ་ཡོད་མཁན་གྱི་མི་ཇེ་ཉུང་དུ་སོང་སྟེ་གྲྭ་ཆས་གྱོན་མཁན་ཡོད་ཀྱང་སྡོམ་པ་དངོས་གནས་ཡོད་མཁན་ཉུང་ཉུང་ཡིན་པ་དང༌། དཔེ་ཆ་ལྟ་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་ལྷག་པར་མངོན་པ་ལྟ་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པ། མངོན་པར་བརྩོན་སེམས་བྱེད་མཁན་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་བཅས་ཏེ་དེ་ལ་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་བཞག་པ་རེད། དེ་རྗེས་མངོན་པའི་ལེའུ་ལ་བརྩོན་སེམས་བྱེད་མཁན་ཇེ་ཉུང་དུ་སོང་སྟེ་མདོ་སྡེའི་ལེའུ་ལ་བརྩོན་སེམས་བྱེད་མཁན་མང་དུ་འགྲོ་བ་དེ་ནི་མདོ་སྡེའི་ལེའུ་ཡིན། དེ་ནས་མདོ་སྡེའི་ལེའུ་ལ་བརྩོན་སེམས་བྱེད་མཁན་མེད་པར་འདུལ་བའི་ལེའུ་ཁོ་ནར་བརྩོན་སེམས་བྱེད་པ་དེ་ལ་འདུལ་བའི་ལེའུ་ཟེར། དེར་ལུང་གི་ལེའུ་ཞེས་བཏགས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ལུང་དེ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལས་རང་གིས་ཤེས་པ་ཇི་བཞིན་སོ་སོའི་བསམ་བློའི་ནང་དུ་རྟོགས་པའི་གནས་ཚད་མེད་ཅིང༌། སྐབས་དེ་དུས་གོ་རྟོགས་ཡོད་པའི་དུས་ཚོད་དེ་ཉམས་ཟིན་པ་རེད། དེ་ཡང་གོང་གསལ་འབྲས་བུའི་ལེའུ་གསུམ་དང༌། སྒྲུབ་པའི་ལེའུ་གསུམ། ལུང་གི་ལེའུ་གསུམ་བཅས་ལེའུ་དགུ་རེ་རེ་ལ་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་རེ་རྩིས་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་བྱས་པ་དགུའི་ཐོག་ད་དུང་རྟགས་དང་ལྡན་པའི་ལེའུ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད། རྟགས་དང་ལྡན་པའི་ལེའུ་ཞེས་པའི་དུས་སྐབས་དེར་རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་གྲྭ་ཆས་གྱོན་པ་ཙམ་ལས་སྡོམ་པ་རྩ་བ་ནས་མེད་པའམ་འཇིག་རྟེན་ཁྱིམ་པ་དང་ཁྱད་མེད་པ་ཞིག་སྟེ་དུས་ཡུན་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཡིན། དེང་སང་རྒྱ་ཡིག་གི་རྩོམ་ཡིག་ཁ་ཤས་ནང་དགེ་ལུགས་པ་དང་རྙིང་མའི་ཁྱད་པར་ནི་རབ་བྱུང་ཚོས་བུད་མེད་བསྟེན་ཆོག་དང་མི་ཆོག་དེ་ཡིན་ཞེས་བྲིས་འདུག་པས་བཤད་ཚུལ་དེ་ཡང་དག་པ་ཞིག་མིན། རབ་བྱུང་ཚོས་བུད་མེད་བསྟེན་མི་ཆོག་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཚང་མ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྙིང་མ་ལ་ཆ་བཞག་ན་རྡོ་རྗེ་བྲག་དང༌། སྨིན་གྲོལ་གླིང༌། དེ་བཞིན་དགོན་པ་འདུལ་ཁྲིམས་དམ་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་ནང་ལ་རབ་བྱུང་གིས་བུད་མེད་བསྟེན་ན་དགོན་པའི་སྐྱིད་སྡུག་ནས་ཕྱིར་འབུད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང༌། དགེ་ལུགས་པ་དང་བཀའ་བརྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན། གལ་ཏེ་བུད་མེད་བསྟེན་མཁན་ཡོད་ཚེ་དགོན་པའི་སྐྱིད་སྡུག་ནས་འཐེན་ཏེ་རས་ཀྱི་གྱོན་ཆས་སམ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཆོས་གྱོན་པ་ལས་གྲྭ་ཆས་གྱོན་མི་ཆོག དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཚང་མ་གཅིག་གྱུར་ཡིན། དེ་ཡང་བཟའ་ཟླ་ཡོད་ན་ཆོས་བྱས་མི་ཆོག་པ་མིན་ལ་ཆོས་བྱས་ན་ངེས་པར་གྲྭ་པ་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཡང་མིན། གལ་ཏེ་གྲྭ་པ་བྱས་ཚེ་གྲྭ་པའི་ཁྲིམས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པར་བརྟེན་དེ་གཉིས་དབར་དབྱེ་མཚམས་ཤིག་ཡོད། འོན་ཀྱང་གྲྭ་པ་བྱས་ནས་ཆོས་བྱས་པ་དང་གྲྭ་པ་མ་བྱས་པར་ཆོས་བྱས་པ་གཉིས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 88

ཀྱི་ནུས་པ་དེ་རྩ་བ་ནས་འདྲ་གི་མེད་པས་གནད་དོན་དེ་ལ་དམིགས་ནས་བཤད་པ་ལས་ཆོས་བྱས་ན་ངེས་པར་དུ་གྲྭ་པ་བྱེད་དགོས་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེས་གསུངས་མྱོང་མེད་ལ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ཀྱང་གསུངས་མྱོང་མེད།
གོང་གསལ་དེ་ཚོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མདོ་དང་སྔགས་གཉིས་ལས་མདོའི་ནང་གི་བཤད་སྟངས་རེད། སྔགས་ཕྱོགས་ཏེ་དུས་འཁོར་སྐོར་གྱི་དཔེ་ཆའི་ནང་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་ཡིན་པ་དེ་མདོ་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེའི་ཆོས་གནས་སྟངས་སྐོར་མུ་སྟེགས་ཁྱབ་འཇུག་པའི་ལྟ་བ་བཤད་སྐབས་ཤམ་བྷ་ལའི་སྐོར་ཞིག་ཞུས་ཡོད་པ་དེར་དྲན་གསོ་གནང་ན་འགྲིགཞར་བྱུང༌།ལྷ་སའི་ཇོ་བོའི་སྐོར།

སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་སྐུ་འཚོ་བཞུགས་སྐབས་བཞེངས་པའི་སྐུ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྐུ་གཉིས་མི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་དང༌། མི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱང་ད་ལྟ་གཉིས་ཀ་བོད་དུ་ཡོད་ཅིང༌། བོད་དུ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྔོན་མ་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་གསུམ་པའི་སྐབས་རྒྱ་ནག་དང་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་འབྲེལ་བ་ཧ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དང༌། སྐབས་དེ་དུས་རྒྱ་ནག་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་མེད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་གར་ལ་དེ་དུས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་ཟིན་ཞིང༌། སྐབས་ཤིག་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་པོར་རྒྱབ་ལངས་རོགས་རམ་བྱས་པའི་དྲིན་ལན་འཇལ་ཆེད་རྩ་ཆེའི་དངོས་པོ་གང་དགོས་འབུལ་རྒྱུའི་ཡི་གེ་བཏང་བར་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོས་ང་ལ་རྒྱུ་དངོས་གཞན་གང་ཡང་མི་དགོས། ང་ཚོ་རྒྱ་ནག་ལ་དཔལ་འབྱོར་དར་རྒྱས་ཆེ་རུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མེད་པས་ཁྱེད་ཚོ་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་འཚོ་བཞུགས་སྐབས་བཞེངས་པའི་སྐུ་དེ་ང་ཚོར་གནང་རོགས་ཞེས་ཞུས་པར་རྒྱ་གར་རྒྱལ་པོས་ཡིད་མཐུན་བྱས་ནས་སྐུ་དེ་རྒྱ་གར་ནས་མཚོ་ཐོག་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་ཏུ་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་རེད། བལ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཇོ་བོ་དེ་ནི་སྐབས་དེ་དུས་བལ་ཡུལ་རྒྱ་གར་གྱི་མངའ་ཁོངས་ཡིན་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་འཁྲུངས་ས་ཡང་བལ་ཡུལ་དང་རྒྱ་གར་གྱི་ས་མཚམས་སུ་ཡིན་པར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་འཚོ་བཞུགས་སྐབས་བཞེངས་པའི་སྐུ་དེ་བལ་ཡུལ་ལ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་རེད། སྐུ་དེ་བལ་ཡུལ་དུ་ལོ་ངོ་ལྔ་བརྒྱ་བཞུགས་སུ་གསོལ་རྗེས་བལ་བཟའི་རྟེན་སྐལ་དུ་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ཤིང༌། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བལ་བཟའ་གདན་འདྲེན་ཞུ་བའི་དམིགས་ཡུལ་ཡང་བལ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དེ་བོད་ལ་གདན་འདྲེན་

རང་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བསྟན་པ། 89

ཞུ་ཆེད་ཡིན་ཞེས་དཔེ་ཆའི་ནང་འཁོད་ཡོད། སངས་རྒྱས་འཚོ་བཞུགས་སྐབས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདྲ་སྐུ་བཞེངས་མཁན་གྱི་བཟོ་པ་དེ་ནི་བི་ཤྭ་ཀརྨ་ཞེས་བཟོ་རྩལ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན། གནའ་དུས་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོར་མནའ་མ་ལེན་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་བུ་མོ་མཛེས་མ་ཚང་མ་རྒྱལ་པོས་བསྡུ་གི་ཡོད་པར་བརྟེན་བུ་མོ་འདེམས་སྐབས་པར་ལེན་ལག་རྩལ་མེད་སྟབས་རྒྱལ་པོར་མནའ་མ་ལེན་ཁར་བློན་པོ་དང༌། རི་མོ་འབྲི་མཁན། དཀར་ཡོལ་གྱིས་མི་དབྱིབས་བཟོ་ཤེས་མཁན་སོགས་ལག་རྩལ་པ་བཏང་སྟེ་ལུང་པ་གང་ས་གང་ལ་བུ་མོ་མཛེས་མ་འཚོལ་བར་ཕྱིན་ཏེ་བུ་མོ་དེ་ཚོ་ནང་བཞིན་གྱི་རི་མོ་བཟོ་དབྱིབས་བཟོས་ནས་ཁྱེར་ཡོང་སྟེ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ནང་སྒྲིག་ཐོག་དེ་ཚོའི་ལོ་རྒྱུས་དང་སྐྱེས་ཁུངས་སོགས་གསལ་བཤད་ཞུ་དགོས་པ་དང༌། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་རི་མོ་དང་བཟོ་དབྱིབས་ལ་བལྟས་ནས་མནའ་མ་གདམ་གྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་དེ་དུས་མི་གསོན་པ་ནང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བཟོ་བྲིས་ཐུབ་མཁན་ལག་རྩལ་མི་སྣ་ཡོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བཞེངས་མཁན་ནི་དེ་བས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་མང་པོ་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་རྒྱ་གར་དབུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་སོགས་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱིན་བདག་བྱས་ནས་ལྷ་ཡི་བཟོ་བོ་བི་ཤྭ་ཀརྨ་ཁྲིད་དེ་སངས་རྒྱས་ལ་ང་ཚོ་སྡོད་ས་དང་སངས་རྒྱས་བཞུགས་སའི་དབར་བར་ཐག་རིང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདྲ་སྐུ་ཞིག་མི་བཞེངས་ཐབས་མེད་ལ་བརྟེན་བཟོ་བོ་འདི་པ་སྐུ་མདུན་དུ་བསྡད་ནས་འདྲ་སྐུ་ཞིག་བཞེངས་ཆོག་པའི་སྐྱབས་འཇུག་གནང་རོགས་ཞེས་ཞུས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་བཞེས་ཐོབ་པ་ལྟར་བཟོ་པ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་དངོས་ལ་ལྟ་བཞིན་དུ་སྐུ་འདྲ་དེ་གསུམ་བཞེངས་ཏེ་ད་ལྟའི་ལྷ་སའི་ར་མོ་ཆེའི་ཇོ་བོ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཇོ་བོ་གཉིས་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན། གཞན་ཡང་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཙནྡན་ཇོ་བོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའང་སངས་རྒྱས་འཚོ་བཞུགས་སྐབས་ཤིང་ལ་བརྐོས་རྒྱག་མཁན་མཁས་པ་ཞིག་བོས་ནས་སངས་རྒྱས་རང་གི་སྐུ་མདུན་དུ་བཞེངས་པ་ཡིན་ཟེར། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཡར་བཞེངས་བཞུགས་པའི་དབྱིབས་གཟུགས་བཀོད་ཡོད། སྔོན་མ་ང་ཚོས་པེ་ཅིན་གྱི་གོང་མའི་ཕོ་བྲང་ནས་མཇལ་མྱོང་བའི་ཙནྡན་གྱི་སྐུ་དེ་གསུང་བྱོན་མི་ཡོང་ངམ་སྙམ་པ་ཞིག་འདུག དེ་སྐུ་ཚད་ཆེན་པོ་མེད་པར་ཕལ་ཆེར་ཕྲུ་གུ་ལོ་བཅུའི་གཟུགས་ཚད་ཙམ་ཞིག་ཡོད། དེ་ཡང་ལ་ལས་ཙནྡན་གྱི་ཇོ་བོ་ངོ་མ་དེ་བཞུགས་མེད་པར་ད་ལྟ་གོང་མའི་ཕོ་བྲང་ནང་དུ་ཡོད་པ་དེ་སྔོན་མའི་ཙནྡན་ཇོ་བོ་ལ་དཔེ་བླངས་ནས་བཟོས་པ་ཞིག་ལས། ཇོ་བོ་ངོ་མ་དེ་རི་པིན་གྱིས་འཁྱེར་བ་རེད་ཅེས་ཀྱང་ཟེར་སྲོལ་འདུག་པས་གང་ལྟར་བཤད་སྲོལ་དེ་བདེན་པ་ཡིན་མིན་གསལ་པོ་ཤེས་མ་སོང་ངོ༌།།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 90

གཉིས་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསུང་རབ་བྱུང་ཚུལ།

སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ནས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུར་མ་ཕེབས་བར་ལོ་ཞེ་དྲུག་གི་རིང་ཆོས་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ན་སྡེ་སྣོད་གསུམ་སྟེ། ༡. འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད། ༢. མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད། ༣. མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་བཅས་ཡིན། དེ་ཡང་བརྗོད་བྱའི་ནང་དོན་བསླབ་པ་གསུམ་པོ་དེ་རྗོད་བྱེད་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ལ་ཟེར་ཞིང༌། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད། ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཅེས་བཏགས་པ་ཡིན།
བསླབ་པ་གསུམ་དང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། <<སྡེ་སྣོད་གསུམ་>>དུ་འདུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཤེས་དགོས། དེ་ཡང་རང་ཅག་མིའི་རིགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་རྣམས་རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་བའི་གནས་སུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་དགོས་པའི་རྒྱུ་ནི། སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ངན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་དང། ལས་ངན་བཅུ་པོ་དེ་ཡང་རང་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱིས་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང༌། དུག་གསུམ་པོ་དེའི་ནང་གི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་རང་གཅེས་འཛིན་དང༌། ངར་འཛིན་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། འཁོར་བ་ནས་ཐར་མ་ཐུབ་པའི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ངར་འཛིན་མ་རིག་པ་ཡིན། དེ་སྤོང་བའི་ཐབས་སུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྟོགས་དགོས་པས་དེའི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་<<མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་>>གསུངས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་ལ་རང་སེམས་རང་གིས་དབང་དུ་འདུ་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས། རང་སེམས་རང་གིས་དབང་དུ་འདུས་པ་བྱེད་མཁན་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་དྲུག་སྤོང་བའི་བློ་དེ་(འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ། ཐེ་ཚོམ། ལོག་པར་ལྟ་བ་བཅས་)ཡིན་པས་དེ་རྣམས་སྤོང་བའི་ཆེད་དུ་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་མ་ཡེངས་པར་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་དགོས། དེའི་ཆེད་དུ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་གསུངས། རང་སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་མ་ཡེངས་པར་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་སྔོན་དུ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་དང་ངག་གི་མི་དགེ་བ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ལུས་

རང་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བསྟན་པ། 91

ངག་གི་བྱ་སྤྱོད་ངན་པ་རྣམས་སྤོང་བའི་ཆེད་དུ་བཙན་ཤེད་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་སྡོམ་ཁྲིམས་ཤིག་དགོས། དེའི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་གསུངས་པ་ཡིན།
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཆོས་གསུང་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྣོད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ཞིང༌། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ཆོག་པ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་<<ཆོས་འབྱུང་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་>>ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།
སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བྱེད་སྐབས་བཀའ་བསྡུ་ཐེངས་གསུམ་བརྒྱུད་མྱོང་བ་སྟེ།

བཀའ་བསྡུ་དང་པོ།
སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསུང་རབ་དེ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་འཚོ་བཞུགས་སྐབས་ནས་ཡོད་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་གཞི་ནས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། གོ་རིམ་ནི་རྒྱ་གར་དུ་བཀའ་བསྡུ་དང་པོ་དང༌། བཀའ་བསྡུ་གཉིས་པ། བཀའ་བསྡུ་གསུམ་པ་སྟེ་ཐེངས་གསུམ་བྱས་ཤིང༌། བཀའ་བསྡུ་ཞེས་པ་ནི་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བྱས་པའི་དོན་ཡིན། བཀའ་བསྡུ་དང་པོ་དེ་དོན་ཚན་ལྔར་དབྱེ་ནས་བཤད་ན་གོ་བདེ་བས།
བཀའ་བསྡུ་འདིའི་འབྱུང་རྐྱེན་ནི་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་རེ་ཞིག་བར་དགེ་སློང་སོགས་སློབ་མ་རྣམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་གཙོར་འདོན་མཛད་དེ་ཆོས་འཆད་ཉན་ལ་སྤྲོ་བ་མེད་པར་གྱུར་པ་ལ་སྐྱེ་བོ་མང་པོས་འཕྱ་སྨོད་བྱས་པ།
བཀའ་བསྡུ་འདིའི་མཛད་པ་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་འོད་སྲུང་ཆེན་པོས་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་སྡུད་པ་པོ་དང༌། ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་སྡུད་པ་པོ། ཀུན་དཀའ་བོས་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་སྡུད་པ་པོ་མཛད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་སྡུད་པ་པོར་བསྐོ་གཞག་བྱེད་དོན་ནི་ཁོང་ནི་ཆོས་ཁྲིམས་དང་ལས་རྒྱུ་འབྲས་སྐོར་ཧ་ཅང་མཁས་པ་ཡིན་པ་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ནང་མི་གཞན་གྱིས་ཤེས་རྟོགས་མ་ཐུབ་པའི་དོགས་གནད་གང་ཞིག་ཡིན་ནའང་ལན་བསྐྱོན་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ལ་གལ་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་རིགས་བྱུང་ཚེ་སངས་རྒྱས་ལ་བཀའ་འདྲི་ཧ་ཅང་ཞུ་མཁས་པོ་ཡོད། ཉེ་བར་འཁོར་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་སྡུད་པ་པོར་བསྐོ་བཞག་བྱེད་དོན་ནི་ཁོང་ནི་ཆོས་ཁྲིམས་དང་དགེ་སློང་གི་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 92

ཁྲིམས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཧ་ཅང་མཁས་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་ཆོས་ཁྲིམས་ཀྱི་སྐོར་ལ་དཔེར་ན་དགོན་པ་སོ་སོ་དང་གྲྭ་པ་སོ་སོར་གནས་ཚུལ་བཟང་ངན་གང་ཞིག་ཐུག་ནའང་རང་གིས་རང་ཐག་བཅད་ནས་ཐག་གཅོད་གཏན་ནས་མ་བྱས་པར་ཚང་མ་སངས་རྒྱས་ལ་བཀའ་འདྲི་ཞུས་ཐོག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ་དག་ཐུགས་ལ་བརྟན་པོར་བཅངས་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན། ཀུན་དགའ་བོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡབ་ཟས་གཙང་མར་རང་ཉིད་བརྩིས་པའི་བུ་སྤུན་བཞི་ཡོད་པ་དེའི་ནང་གི་ཆུང་ཤོས་དེའི་སྲས་ཡིན། ཀུན་དགའ་བོ་རབ་ཏུ་བྱུང་རྗེས་ཐེངས་ཤིག་དགྲ་བཅོམ་པ་ཚང་མ་འཚོགས་པའི་དབུས་སུ་སངས་རྒྱས་གང་དུ་ཕེབས་ནའང་ལྷན་དུ་བཅར་མཁན་ཞིག་བསྐོ་གཞག་དགོས་རྒྱུའི་གྲོས་སྡུར་བྱས་ནའང་དང་བླངས་བྱེད་མཁན་གཏན་ནས་མ་བྱུང་བ་དང༌། སྐབས་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་ཀུན་དགའ་བོ་བབ་པ་དེ་སྐུ་འགྲམ་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཤེས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་བཀའ་འདྲི་ཞུ་སྐབས་དེ་ཉིན་དགྲ་བཅོམ་འཚོགས་སར་ཀུན་དགའ་བོ་མེད་སྟབས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ངའི་བློ་ལ་བབ་རུང་ཀུན་དགའ་བོས་ཁས་ལེན་མིན་ངས་མི་ཤེས་ཞེས་གསུངས་པར་འཕྲལ་དུ་མི་མངགས་ནས་ཀུན་དགའ་བོར་སྐད་ཆ་འདྲི་སྐབས་ཀུན་དགའ་བོས་སངས་རྒྱས་ནི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་ཧ་ཅང་གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ཞབས་ཕྱི་ཞུ་ཁག་པོ་རེད་ཅེས་ཐེངས་གསུམ་ཙམ་ཁས་མ་བླངས་པ་དང༌། མཐའ་མ་ཀུན་དགའ་བོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ངེས་པར་ཞབས་ཞུ་བྱེད་དགོས་ན་ཆ་རྐྱེན་གསུམ་ཡོད་པས་དེ་ཞལ་བཞེས་གནང་དགོས། དེ་ནི། ༡. སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཞེས་མ་ལོ་བའི་གསོལ་ཆས་དང་ན་བཟའ་ང་ལ་གནང་རྒྱུ་མེད་པ་དང༌། ༢. སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་ག་དུས་གསུང་ནའང་ང་ཡོད་དགོས་པ་ལས་ང་མེད་ན་ཆོས་གསུང་རྒྱུ་མེད་པ། ༣. སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མདུན་དུ་ག་དུས་བཅར་ནའང་དེ་ལ་སུས་ཀྱང་བཀག་འགོག་མི་ཆོག་པ་བཅས་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ལ་སྙན་སེང་ཞུ་སྐབས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་བོས་སྐད་ཆ་དེ་དག་ལ་བསམ་བློ་གཏིང་ཟབ་པོ་བཏང་འདུག དཔེར་ན་ངས་མ་གྱོན་པའི་གོས་དང་ངས་མ་བཟས་པའི་ལྟོ་ཆས་ལྷག་མ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་སྟེར་ཚེ་མི་ཚོས་ཀུན་དགའ་བོ་ལྟོ་གོས་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞབས་ཕྱིར་བསྡད་པ་རེད་ཅེས་ཟེར་ཉེན་ཡོད་པ་དང༌། ཀུན་དགའ་བོ་མེད་དུས་ཆོས་བཤད་ན་མི་འགྲིག་ཟེར་བ་དེ་ནི་ངས་བཤད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཚང་མ་སེམས་ལ་བརྟན་པོར་ངེས་པ་བྱས་ནས་ང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་ཚེ་འཕོས་རྗེས་ངས་བཤད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཆ་ཚང་གཞན་ལ་བཤད་རྒྱུ་ཡོང་ཆེད་ཡིན་ལ། དུས་ཚོད་ངེས་མེད་ཐོག་ངའི་མདུན་དུ་ཡོང་ཆོག་པ་ཟེར་བ་དེའང་དགེ་སློང་དང་སྤྱིར་བཏང་གི་སེར་མོ་བའི་ནང་གི་གནས་ཚུལ་དང༌། དེ་མིན་གནས་ཚུལ་བཟང་ངན་ཅི་རིགས་དུས་ཐོག་ཏུ་ང་ལ་ཤོད་དགོས་སྙམ་པ་ཡིན་པས་ཆ་རྐྱེན་དེ་དག་ཧ་ཅང་གནད་འགག་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་བསྔགས་བརྗོད་མཛད་དེ་ཞལ་བཞེས་གནང་

རང་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བསྟན་པ། 93

ཐོག དེ་ནས་བཟུང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་གང་དུ་གསུངས་ཀྱང་ཀུན་དགའ་བོ་ལྷན་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་གསན་ནས་ཐུགས་ལ་ངེས་སྟབས་བཀའ་སྡུད་པ་པོར་བསྐོ་གཞག་བྱེད་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན། •བཀའ་བསྡུ་དང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་ནི་སྐབས་དེའི་མ་གྷ་དྷའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ་(ཨ་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགྲ་བོ་ཞེས་པའི་དོན་)ཡིན། དེ་ཡང་ཐོག་མ་མ་སྐྱེས་དགྲ་ཨ་མའི་ཁོག་ཏུ་ཡོད་སྐབས་དེའི་རྒྱ་གར་གྱི་ལུགས་སྲོལ་ལྟར་བུ་བུ་མོ་གང་ཡིན་དང་རྗེས་སུ་བཟང་ངན་ཇི་ལྟར་ཡོང་མིན་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་སྐབས་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་མཁན་གྱིས་ཕ་མ་གཉིས་ལ་ཁྱེད་གཉིས་ཀྱི་ཕྲུ་གུ་དེ་རྗེས་སུ་ཕ་མ་གཉིས་གསོད་མཁན་ཞིག་ཡོང་བ་འདུག་ཅེས་བརྗོད་པར་ཕ་མ་གཉིས་པོས་ང་གཉིས་གསོད་དགོས་དོན་ཅི་ལ་ཐུག་གམ་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་སྲིད་དབང་གི་དོན་ཡིན་འདུག་ཅེས་ལན་བཏབ་པར་བརྟེན་ཕ་མ་གཉིས་པོས་སྲིད་དབང་སྔ་ཙམ་སྤྲད་ན་ང་གཉིས་གསོད་དགོས་དོན་མེད་སྙམ་ནས་ཕྲུ་གུ་དེ་སྐྱེས་ནས་ན་སོ་དར་ལ་མ་བབ་གོང་ནས་སྲིད་དབང་སྤྲད་ནའང་མ་སྐྱེས་དགྲ་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དགའ་པོ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་བཀྲོངས་ཐབས་དུ་མ་བྱས་ཀྱང་སྒྲུབ་ཐུབ་མེད། མ་སྐྱེས་དགྲའི་པ་ཕས་སྲིད་དབང་མ་སྐྱེས་དགྲ་ལ་སྤྲད་ནས་རང་ཉིད་ཆོས་བྱེད་པར་ཕྱིན་པ་དང༌། དེའི་རིང་བློན་པོ་ངན་པ་ཁག་ཅིག་གི་ངན་སྐུལ་འོག་མ་སྐྱེས་དགྲས་ཉེས་པ་རྩ་བ་ནས་མེད་པའི་མི་མང་པོ་དམར་གསོད་བཏང་བ་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བར་མི་འགྲོ་བའི་མི་མང་པོར་གནོད་འཚེ་གཏོང་བ་སོགས་བྱ་ངན་སྤྱོད་ངན་ཧ་ཅང་མང་པོ་སྤེལ་བར་བརྟེན་མཐར་གནས་ཚུལ་དེ་དག་པ་ཕས་ཐོས་ཏེ་བུ་མ་སྐྱེས་དགྲར་སློབ་གསོ་རྒྱག་པར་ཡོང་སྐབས་བློན་པོ་ཚོ་པ་ཕས་ཆོས་བྱས་པར་མི་དགའ་བར་དཀྲོག་གཏམ་བཟོས་ཏེ་མ་སྐྱེས་དགྲ་ལ་པ་ཕ་སྲིད་དབང་འཕྲོག་པར་ཡོང་བ་རེད་ཅེས་ངན་བསླབ་བྱས་སྟབས་མ་སྐྱེས་དགྲས་པ་ཕ་བཟུང་ནས་རྐང་པ་བཅད་དེ་བཙོན་དུ་བཅུག་མཐར་ལྟོགས་ཤི་ཐེབས་དགོས་བཟོས་པ་རེད། རྗེས་སུ་མ་སྐྱེས་དགྲས་རང་གི་སྔར་བྱས་ལས་ཀར་ཕྱི་མིག་བལྟ་སྐབས་འགྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་ཆོས་ཞུས་པ་དང་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་དགྲ་བཅོམ་ཚང་མ་གདན་དྲངས་ཏེ་རང་གིས་སྦྱིན་བདག་བྱས་པ་རེད།
བཀའ་བསྡུ་དང་པོ་བྱེད་སའི་དུས་དང་གནས་ནི་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཕྱི་ལོ་སྟེ་ཕུག་ལུགས་ལྟར་ན་ལྕགས་སྦྲུལ་(སྤྱི་ལོའི་གོང་༨༨༡)ལོའམ་གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་ས་རྟ་(སྤྱི་ལོའི་གོང་༥༤༥)ལོར་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་ཁྲི་ལོ་དགུ་པ་བབས་པ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་སྡེ་ཅན་མའི་བྲག་ཕུག་ཏུ་བཀའ་བསྡུ་དང་པོ་མཛད། གོང་གི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཅེས་པའི་ས་ཆ་དེ་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ལེ་དབར་ཉིས་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཙམ་གྱི་སར་ཡོད་པ་དང༌། ཕྱིས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 94

སུ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཤུལ་ཙམ་ལས་མེད་ན་ཡང་སྐབས་དེ་དུས་ལྕགས་རིའི་མཐའ་སྐོར་ལ་ལེ་དབར་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ཙམ། མཁར་གྲོང་ནང་མའི་མཐའ་སྐོར་ལ་ལེ་དབར་སུམ་ཅུ་ཙམ་ཡོད་པར་བཤད། ས་གནས་དེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་རྒྱལ་པོ་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་མཁར་གྲོང་སྔོན་མ་དེ་གྲོང་ཁྱེར་ནང་དུ་ཡོད་སྟབས་འབངས་ཀྱི་ཁང་ཁྱིམ་ནང་མེ་ཤོར་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་མཆེད་པ་ཐེངས་ཁ་ཤས་བྱུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒྱལ་པོས་སུའི་ཁྱིམ་ཚང་ལ་མེ་ཤོར་ནའང་དེའི་ཁང་ཁྱིམ་ནང་མི་དང་བཅས་པ་དུར་ཁྲོད་དུ་ཕྱིར་འབུད་བྱ་རྒྱུའི་ཁྲིམས་བཅད་པ་དང༌། ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་རྒྱལ་པོ་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་མེ་ཤོར་བས་རྒྱལ་པོས་རང་གིས་གཏན་འབེབས་བཟོས་པའི་ཁྲིམས་རང་གིས་བཤིག་མི་རུང་ཞེས་ཕོ་བྲང་དུར་ཁྲོད་དུ་སྤོས་ནས་བསྡད་པར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཅེས་མིང་ཐོགས། དེ་རྒྱལ་པོ་གཞན་གྱིས་ཤེས་ཏེ་རྐུན་དམག་གཏོང་རྒྱུའི་གྲོས་བྱས་པ་རྒྱལ་པོས་གོ་ཐོས་བྱུང་བས་ལྕགས་རི་བསྐོངས་ཏེ་ཁང་ཁྱིམ་མང་པོ་བཏབ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ཀྱང་མིང་བསྒྱུར་མ་བྱས་པར་སྔོན་མའི་མིང་རྙིང་པ་རང་འཇགས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ཞེས་<<འདུལ་བའི་གླེང་འབུམ་>>དུ་གསལ་ལ། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཅེས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དེ་ནས་ལྷོ་ནུབ་ཏུ་སྔོན་སྟོན་པ་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་ཆུ་ཚན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཡོད་པར་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་ཀྱང་ཐང་ཟན་ཙང་གནས་དེར་ཕེབས་སྐབས་ཆུ་ཚན་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལས་ལྷག་མེད་པ་དང༌། དེང་སང་གསུམ་ཙམ་ལས་མ་ལུས་ཤིང༌། བཀའ་བསྡུ་དང་པོ་མཛད་སའི་གནས་སྡེ་ཅན་མའི་ཕུག་ཟེར་བའི་བྲག་ཕུག་དེ་ཡང་ཆུ་ཚན་གྱི་ཐག་ཉེ་སར་ཡོད་ཚུལ་སོགས་<<ཐང་ཟན་ཙང་གི་ལམ་ཡིག་>>དང་དགེ་ཆོས་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་ལས་གསལ།
•བཀའ་བསྡུ་མཛད་ཐབས་ནི། ཐོག་མ་བཀའ་སྡུད་པ་པོ་བསྐོ་གཞག་བྱེད་སྐབས་དགེ་སློང་ཡོངས་རྫོགས་འཛོམས་པའི་སར་མང་མོས་འདེམས་སྒྲུག་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ཅིང༌། དེ་སྔ་དགོན་སྡེ་ཁག་ནང་འདེམས་བསྐོ་བྱེད་ཐབས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དེ་དགེ་སློང་ཚོས་མིང་ཐོ་བཏོན་པའི་ནང་ནས་མང་ཤོས་དེ་དང༌། དེའི་འོག་མ་གཅིག ཡང་དེའི་འོག་མ་གཅིག་བཅས་ཁག་གསུམ་མིང་བཏོན་ཏེ་དགོན་པའི་མཁན་པོས་ཚོགས་གཞུང་དུ་མི་རེ་རེ་བྱས་ནས་ངོ་སྤྲོད་བྱས་རྗེས“གལ་ཏེ་མོས་མཐུན་ཡོད་ན་ཚུལ་ཤིང་བཞེས”ཞེས་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་པ་དང༌། ཚུལ་ཤིང་ནི་འཇམ་ཤིང་འདྲོངས་པའི་ཤིང་རིང་ཐུང་ཁྲུ་གང་ཙམ་དང་ཕྲ་སྦོམ་མཛུབ་མོ་ཙམ་བྱས་པ། ཚོས་སེར་པོ་བྱུགས་པ་ཞིག་སྟེ་མང་ཉུང་ནི་དགོན་པོ་སོ་སོའི་གྲྭ་གྲངས་ཀྱི་ཚད་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། མཁན་པོས་ཚུལ་ཤིང་བཞེས་ཞེས་བརྗོད་མ་ཐག་ཞལ་ཏ་བས་ (ཞལ་ཏ་བ་ནི་དགོན་པའི་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་གཙོ་བོ་ཞིག་སྟེ་དེ་ཡང་དགེ་ཚུལ་ལས་དགེ་སློང་གིས་བྱེད་མི་ཆོག གང་ཡིན་ཞེ་ན་དགེ་སློང་ལ་བསླབ་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ང་གསུམ་ཡོད་པས་ཞལ་ཏ་བའི་ལས་ཀ་བྱེད་ཐུབ་ཐབས་མེད་ཅིང༌། དགེ་ཚུལ་ལ་བསླབ་

རང་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བསྟན་པ། 95 ཁྲིམས་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་ལས་ཁྲིམས་གཞན་སྲུང་མི་དགོས་སྟབས་དགེ་ཚུལ་གྱིས་བྱས་ཆོག་གི་ཡོད་)ཚུལ་ཤིང་རྣམས་ཤིང་ཁྲོལ་ཞིག་ནང་བླུགས་ཏེ་གྲལ་སོ་སོའི་ནང་ཁྱེར་ཡོང་སྐབས་མོས་མཐུན་ཡོད་མཁན་གྱིས་ཚུལ་ཤིང་རེ་བླངས་ཐོག་མོས་མཐུན་མེད་མཁན་གྱིས་ཚུལ་ཤིང་མ་བླངས་པར་བཞག་གི་ཡོད་པས་མོས་མཐུན་ཡོད་མཁན་ག་ཚོད་ཡོད་དང་མེད་མཁན་ག་ཚོད་ཡོད་ཧ་ཅང་གསལ་པོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་མང་ཆེ་བས་མོས་མཐུན་བྱུང་ཚེ་དེར་ཐག་བཅད་དེ་ཡང་བསྐྱར་མཁན་པོས་ཁྱབ་བསྒྲགས་ཐེངས་གསུམ་པ་བྱས་ཏེ་དངོས་སུ་བསྐོ་བཞག་ཟིན་པ་རེད། དེ་ནི་འདེམས་བསྐོ་བྱ་ཐབས་སྐོར་ཡིན། བཀའ་བསྡུ་དང་པོའི་བྱ་ཐབས་ནི་དགྲ་བཅོམ་ལྔ་བརྒྱའི་ཆོས་གོས་སྣམ་སྦྱར་ཚང་མ་བརྩེགས་པའི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་བཀའ་སྡུད་པ་པོ་རྣམས་བཞུགས་ནས་དེ་སྔོན་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་དངོས་སུ་གསན་པའི་བཀའ་རྣམས་བློ་ཐོག་ནས་གསུངས་རྗེས་དཔང་པོར་བཞུགས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྔ་བརྒྱས་ཚིག་དང་དོན་ལ་ཆད་ལྷག་དང་གོ་རིམ་འཁྲུགས་སྐྱོན་སོགས་མེད་པའི་ཞལ་བཞེས་དང་བསྟོད་བསྔགས་མཛད་པ་བཅས་ཡིན།

བཀའ་བསྡུ་གཉིས་པ།
འདིའི་ཐད་དོན་ཚན་བཞི་ལ་དབྱེ་ནས་བཤད་ན་གོ་བདེ་བས། བཀའ་བསྡུ་གཉིས་པ་དེའི་འབྱུང་རྐྱེན་ནི་བཀའ་འགྱུར་འདུལ་བའི་སྐོར་<<ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ >>བམ་པོ་ང་བརྒྱད་པ་དང་ང་དགུ་པ་(སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་པོད་དང་པོའི་ནང་ཡོད་)གཉིས་ལས་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་(སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་<<རྟོག་གེ་འབར་བ་>>དང་སློབ་དཔོན་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་<<སྡེ་པ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་>>ལས་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་ན་ཡིན་ཞེས་གསལ་)སོང་བ་ན་རྒྱ་གར་ཡངས་པ་ཅན་ན་ཡོད་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ཧུ་ལུ་ལུ་ཡི་རུང་བ་དང༌། ཨ་ལ་ལ་ཡི་རུང་བ་སོགས་རུང་བ་བཅུ་པོ་དེ་དག་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉེས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉེས་མེད་དུ་འགྱུར་ཐུབ་ཟེར་ནས་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བཅུ་ཟེར་བ་གསར་དུ་གཏོད་དེ་རྒྱུ་ནོར་དང་བཟའ་བཏུང་མང་པོ་གསོག་འཇོག་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཁྲིམས་བག་ཡངས་སུ་སྤྱོད་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་དེ་ཡིན། བཀའ་བསྡུ་འདིའི་མཛད་པོ་ནི་<<འདུལ་བ་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་>>དང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྔ་ཕྱིས་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཚང་མར་དགྲ་བཅོམ་པ་གྲགས་པས་མཛད་པར་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཤིང༌། དགྲ་བཅོམ་པ་གྲགས་པ་ཞུ་བ་སུ་ཡིན་སྐོར་<<མཁས་པ་ལྡེའུའི་ཆོས་འབྱུང་>>ནང“ཚེ་དང་ལྡན་པ་གྲགས་པ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 96

ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉེར་སྦས་སོ”ཞེས་གསལ་ཞིང༌། <<ཀློང་ཆེན་ཆོས་འབྱུང་>>ལའང་དེ་ལྟར་གསལ། <<ལྡེའུ་ཇོ་སྲས་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་>>ནང“ཚེ་དང་ལྡན་པ་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་གང་པོའོ”ཞེས་གསལ་བར་ལྟར་ན་གྲགས་པ་དང་གང་པོ་མི་གཅིག་ཡིན་པར་གསུངས་པ་བརྟག་དགོས། •བཀའ་བསྡུ་མཛད་སྐབས་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་ནི་<<ལུང་ཕྲན་ཚེགས་>>ནང་གསལ་བར་གསུངས་མེད་ཀྱང་བོད་ཀྱི་མཁས་དབང་འདུལ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀའ་བསྡུ་གཉིས་པའི་སྦྱིན་བདག་རྒྱལ་པོ་དྷརྨ་ཨ་ཤོ་ཀ་སྟེ་མྱ་ངན་མེད་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད་པ་དང༌། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་འབུམ་དཔར་མ་ཡོངས་གྲགས་རྣམས་སུ་མ་འཁོད་པའི་དཔེ་རྙིང༌། ཁ་བྱང་དུ་<<སྡོམ་གསུམ་རང་མཆན་འཁྲུལ་མེད་བཞུགས་སོ་>>ཞེས་འཁོད་པ་དེའི་ནང་བསྡུ་བ་གཉིས་པ་མཛད་ཅེས་གྲགས་ཞེས་པའི་མཆན་བུའི་ཡིག་ཆུང་དུ་ཡང་བྱ་གག་གི་ཀུན་དགའ་ར་བར་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱིས་ཡོན་བདག་བྱས་ནས་ཞེས་འཁོད་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཉེ་རབས་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་གོང་གསལ་གསུང་རྒྱུན་དེ་ལ་དོགས་གནད་མང་པོ་བཀོད་གནང་ཐོག་མཇུག་བསྡོམས་སུ་རྒྱ་གར་དུ་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་སྔ་རྗེས་གཉིས་བྱུང་བའི་སྔ་མ་དེ་ལ་ཀཱ་ལ་ཨ་ཤོ་ཀ་སྟེ་མྱ་ངན་མེད་ནག་པོའམ་དུས་ཀྱི་མྱ་ངན་མེད་ཅེས་འབོད་པ་དེ་དགྲ་བཅོམ་པ་གྲགས་པས་བཏུལ་ནས་བཀའ་བསྡུ་གཉིས་པའི་སྦྱིན་བདག་མཛད་མཁན་དེ་ཡིན་ཅིང༌། མྱ་ངན་མེད་ཕྱི་མ་ནི་དེའི་རྗེས་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལྔ་པ་བིནྡྷུ་ས་ར་སྟེ་སྙིང་པོ་ཐིག་ལེའི་བུ་དྷརྨ་ཨ་ཤོ་ཀའམ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་དུ་འབོད་པ་དེ་བྱུང་བ་སོགས་གསལ་བཤད་ཞིབ་ཕྲ་གནང་འདུག
བཀའ་བསྡུ་མཛད་སའི་གནས་ནི་རྒྱ་གར་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ཀུསྨ་སུ་རིའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཡིན།
•བཀའ་བསྡུ་མཛད་ཐབས་ནི་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་གསར་གཏོད་བྱས་པའི་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བཅུ་རེ་རེར་དགག་པ་ཞིབ་ནན་མཛད་རྗེས་འདུལ་བའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྲད་པའི་ལས་ཀྱི་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་གནས་དབྱུང་མཛད་པ་ཡིན།

བཀའ་བསྡུ་གསུམ་པ།
འདིའི་སྐོར་འདུལ་བ་ལུང་གི་ནང་དུ་གསལ་བར་གསུངས་མེད་པ་དང༌། བྱུང་ཚུལ་ལ་ཡང་རྒྱ་གར་དུ་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ཡོད་པའི་སྐོར་<<བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་>>ནང་གསལ་ཞིང༌། འདིར་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ན་ཐས་མཛད་པའི་<<རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་>>དང༌། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་

རང་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བསྟན་པ། 97 ཀྱིས་མཛད་པའི་<<རྟོག་གེ་འབར་བ་>>ལེའུ་བཞི་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལེའུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་<<གཞུང་ལུགས་བྱེ་བྲག་བཀོད་པའི་འཁོར་ལོ་>>སློབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྷས་མཛད་པའི་<<སྡེ་པ་ཐ་དད་པར་བསྟན་པ་བསྡུས་པ་>>བཅས་གུང་བསྒྲིགས་ནས་དོན་ཚན་ལྔར་བསྡུས་ཏེ་ཞུས་ན།
བཀའ་བསྡུ་གསུམ་པའི་འབྱུང་རྐྱེན་ནི་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ལོན་པ་ན་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་སྔོན་མ་ཀ་ལ་ཨ་ཤོ་ཀ་སྟེ་མྱ་ངན་མེད་ནག་པོའམ་དུས་ཀྱི་མྱ་ངན་མེད་བྱུང་ཞིང༌། དེ་ནས་ལོ་དྲུག་སོང་བའི་སྐབས་སུ་ཡུལ་མ་ཊའི་ཕྱོགས་སུ་ཚོང་དཔོན་ཞིག་གི་བུ་ལྷ་ཆེན་པོ་ཞེས་འབོད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དེས་རང་གི་པ་ཕ་ཚོང་རྒྱག་པར་ཕྱིན་ནས་ཡུན་རིང་ཁྱིམ་དུ་མ་བསྡད་པའི་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་རང་གི་མ་ལ་ལུས་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་མཐར་པ་ཕས་གནས་ཚུལ་དེ་ཤེས་ནས་ཁྱིམ་དུ་ལོག་ཡོང་སྐབས་བུ་དེས་མི་བཏང་ནས་པ་ཕ་ལམ་བར་དུ་བསད་པ་དང༌། དེ་རྗེས་ཨ་མས་མི་གཞན་ལ་ལུས་འབྲེལ་བྱས་པ་བུ་དེས་ཤེས་ནས་རང་གི་ཨ་མ་ཡང་བསད། ཨ་མ་བསད་པ་དེ་དགེ་སློང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞིག་གིས་མཐོང་སྟབས་དེ་ཡང་བསད་དེ་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བསགས་སྟབས་རང་གི་སྡིག་ཉེས་ལ་སྐྲག་ནས་རང་ཡུལ་ལ་མ་བསྡད་པར་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་བྲོས་ཏེ་རང་གི་ཉེས་པ་གསང་བ་བྱས་ནས་དགེ་སློང་བྱས་པ་དང༌། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཞུ་སྐབས་དགེ་སློང་ཉི་ཤུ་ཡན་འཛོམས་པའི་དབུས་སུ་མཁན་པོས“ཁྱོད་ཀྱིས་ཕ་མ་བསད་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ནམ། དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཡུལ་མི་ལ་གནོད་འཚེ་བྱེད་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ནམ། མ་ནིང་མ་ཡིན་ནམ”ཟེར་བ་སོགས་དྲི་བ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་འདོན་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་དག་རེ་རེ་བཞིན་བཏོན་སྐབས“མ་ཡིན་ལགས”ཞེས་རྫུན་བཤད་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བླངས། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལྟར་ན་རང་གི་ཕ་མ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་པ་དེ་ཉེས་དམིགས་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ཏེ་སྡོམ་པ་གང་ཞུས་ནའང་ཐོབ་རྒྱུ་ལྟ་ཅི། ཆོས་བྱས་ནའང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་རྒྱུ་དང་ཐར་པ་འཐོབ་རྒྱུ་མེད་པ་མ་ཟད། སྐྱེ་བ་ལྔ་བརྒྱའི་རིང་དམྱལ་བའི་ནང་སྡོད་དགོས་པ་དང་དེ་ནས་ཐར་རྗེས་ད་དུང་སྐྱེ་བ་ལྔ་བརྒྱའི་རིང་འབྲས་བུ་ངན་པ་མྱོང་དགོས་ཟེར། དེ་ནས་དགེ་སློང་ལྷ་ཆེན་པོ་དེ་རིག་པ་རྣོ་བས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ་སློབ་མ་ཡང་སྟོང་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་དེ་ཚོར་ཆོས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ནའང་མཚན་མོ་རང་གཅིག་པུར་སྡོད་སྐབས་དེ་སྔ་ཕ་མ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་པའི་སྡིག་ཉེས་རྣམས་དྲན་ནས་རྟག་ཏུ་ངུ་གི་ཡོད་སྟབས་དེ་སློབ་མ་ཚོས་ཐོས་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་འདྲི་སྐབས་ཁོས་འཁོར་བ་འདི་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པ་མཐོང་ནས་ཡིད་སྐྱོ་བས་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་དང༌། མཐར་མཚན་མོ་ཞིག་དེ་ལྟར་ངུས་ནས་སྡོད་སྐབས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 98

བདུད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ཟེར་མཁན་ཞིག་ཡོང་ནས་ཁོ་ལ་ཁྱོད་སེམས་སྐྱོ་དགོས་དོན་མེད། ཕ་མ་བསད་པར་ཉེས་པ་མེད་ལ། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དང་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཟེར་བ་མེད་པས་ཁྱོད་སེམས་ཁྲལ་བྱེད་དགོས་དོན་མེད་ཅེས་བདུད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་དང་མི་མཐུན་པའི་ལྟ་བ་གསར་པ་མང་པོ་དར་སྤེལ་བྱས། དེ་ཤི་རྗེས་སུ་ཡང་དགེ་སློང་བཟང་པོ་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པའི་ལྟ་བ་གསར་པ་དར་སྤེལ་བྱས་པ་མ་ཟད། གསོ་སྦྱོང་གི་<<སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་>>འདོན་སྐབས་ཚིག་སྣ་རིང་ཐུང་སྣ་ཚོགས་དང་ཡུལ་སྐད་མི་འདྲ་བའི་ཐོག་ནས་བཏོན་ཏེ་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་མདོ་ཚིག་དང་མི་མཐུན་པའི་དབང་གིས་དོན་ལ་གོ་བ་ལེན་སྟངས་མི་མཐུན་པ་མང་པོ་བྱུང་ནས་ཐོག་མར་དགེ་སློང་གནས་བརྟན་བགྲེས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་དང༌། གཞོན་པ་མང་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་གྱེས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དཔའ་བོའི་སྡེའི་བུ་དགའ་བོ་ཞེས་བྱ་བས་ལོ་ཉེར་དགུའི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་སྐབས་དགེ་སློང་ཀླུའི་སྡེ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་ནས་དེས་ཀྱང་དགེ་སློང་བཟང་པོའི་ལྟ་བ་གསར་པ་དེ་དར་སྤེལ་བྱས་པར་བརྟེན་དགེ་སློང་རྣམས་རྩོད་པ་བྱུང་ནས་ཐོག་མར་སྡེ་པ་བཞིར་(༡. གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་པ། ༢. ཕལ་ཆེན་པའི་སྡེ་པ། ༣. གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་པ། ༤. མང་པོས་བཀུར་བའི་སྡེ་པ་བཅས་)གྱེས། བཞི་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ནང་གསེས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྱེས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་བྲལ་གྱི་རིང་དང༌། དཔའ་བོའི་སྡེའི་ཚེ་སྨད། རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ་དང་པདྨ་ཆེན་པོའི་མི་ཚེ་ཧྲིལ་པོ། རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་ཀའི་ཚེ་སྟོད་བཅས་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ་གྱི་བར་རྩོད་པ་དྲག་པོ་བྱུང་ཞིང༌། སྔ་རྗེས་སུ་རྩོད་གླེང་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བ་བསྡོམས་ན་ལོ་བརྒྱ་མ་ཟིན་ཙམ་བྱུང་བ་དེ་ཡིན།
བཀའ་བསྡུ་གསུམ་པ་མཛད་པ་པོ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པུརྣི་ཀ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པ་བསྡོམས་པའི་ལྔ་བརྒྱ་དང༌། བ་སུ་བནྡྷིལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྔ་བརྒྱ། པཎྜི་ཏ་དང་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་མང་པོ་བཅས་དགེ་འདུན་ཆིག་ཁྲི་བདུན་སྟོང་འཛོམས་པ་དེ་ཡིན།
•བཀའ་བསྡུ་གསུམ་པ་མཛད་པའི་དུས་དང་གནས་ནི་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་སོང་བ་ན་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་ཛ་ལནྡྷ་རའི་དགོན་པར་མཛད་པ་ཡིན།
བཀའ་བསྡུ་མཛད་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་ནི་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཀརྣི་ཀ་ཡིན།
•བཀའ་བསྡུ་མཛད་ཐབས་ནི་《རྒྱལ་པོ་ཀྲི་ཀྲིའི་རྨི་ལྟས་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་》ཁུངས་སུ་མཛད་དེ་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་རྣམས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ནང་པའི་བསྟན་པ་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་མཚུངས་པ་དང༌། ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡོད་པར་ཁྱད་མེད་ཡིན་ཚུལ་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་ཞལ་བཞེས་དགོངས་པ་གཅིག་མཐུན་མཛད་པ་དེ་ཡིན། བཀའ་བསྡུ་འདི་ལ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་<<གསེར་ཐང་>>ནང་བཀའ་

རང་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བསྟན་པ། 99

བསྡུ་བཞི་པའམ་ཐ་མར་གྲགས་པ་བྱས་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་ན་བཀའ་བསྡུ་གཉིས་པ་དང་འདིའི་བར་དུ་བཀའ་བསྡུ་གཞན་ཞིག་བྱུང་ཚུལ་གསུངས་དགོས་པ་ལ་དེ་ཡང་གསུངས་མི་འདུག་པས་གོང་གསལ་བཀའ་བསྡུ་བཞི་པའམ་ཞེས་པ་དེ་ཡིག་ནོར་བྱུང་བ་མིན་ནམ་བརྟག གཞན་ཡང་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་བཀའ་འགྱུར་དང༌། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་འགྱུར་བྱུང་ཚུལ་སྐོར་<<དེབ་ཐེར་དམར་པོའི་མཆན་འགྲེལ་>>ཨང་གྲངས་(༢༥༤)དང་(༤༩༨)པ་གཉིས་སུ་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

གསུམ་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ནུས་པ་དང་ཁྱད་ཆོས།

འོ་ན། ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་དུས་སྐབས་ངེས་ཅན་ཞིག་གི་ནང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གཅིག་གྱུར་དང༌། མི་རིགས་ཀྱི་མཐུན་སྒྲིལ་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བ། ཕྱི་དགྲའི་བཙན་འཛུལ་འགོག་པ། མེས་རྒྱལ་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་སྲ་བརྟན་དུ་གཏོང་བ་བཅས་ཀྱི་ཐད་ལ་ཕན་ཡོད་ཀྱི་ནུས་པ་གང་ཐོན་མྱོང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།

༡.མང་ཚོགས་ནང་རྨང་གཞི་གཏིང་ཟབ་ཡོད་པ།

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ནང་བཤད་པའི་དགེ་བ་བཅུ་ཞེས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསར་གཏོད་གནང་བ་མ་ཡིན་པར། སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་གནས་པའི་ཡ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་བཟང་རྣམས་ལ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཟེར་བའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དེ་སྦྱར་ནས་གོང་འཕེལ་བཏང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན། སྲོག་མི་གཅོད་པ། མ་བྱིན་པར་མི་ལེན་པ་(རྐུ་མ་མི་བརྐུ་བ་)ལོག་གཡེམ་མི་བྱེད་པ། བརྫུན་མི་ཤོད་པ། ཕྲ་མ་མི་བྱེད་པ་(མི་ཕན་ཚུན་དབར་དཀྲུག་ཤིང་མི་རྒྱག་པ)། ཚིག་རྩུབ་མི་སྨྲ་བ་(མི་ལ་སྐད་ཆ་འཇམ་པོ་ཤོད་པ)། ངག་ཀྱལ་མི་སྨྲ་བ་(ཆོ་མེད་པའི་སྐད་ཆ་མི་ཤོད་པ)། གཞན་གྱི་ནོར་ལ་ཆགས་སྲེད་མི་བྱེད་པ། གཞན་ལ་གནོད་སེམས་མི་བྱེད་པ། ལོག་ལྟ་མི་བྱེད་པ་བཅས་བཅུའི་ནང་ནས་ལོག་ལྟ་མི་བྱེད་པ་ཟེར་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ལོག་ལྟ་མི་བྱེད་པ་ཟེར་བ་ཡིན་པས་དེ་ཕུད་འཕྲོས་དགུ་པོ་ཚང་མ་ཀུན་གྱིས་བསྔགས་བརྗོད་བྱ་ཡུལ་ཡིན་ལ་དེས་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་འཇགས་དང་ཐོན་སྐྱེད་གོང་འཕེལ་ཡོང་བར་ནུས་པ་ཆེན་པོ་ཐོན་ཡོད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཞིང་གི་སྒོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ་ལྔ་ཞེས་(རང་ཉིད་ཀྱི་ཕ་མ་དང༌། དགེ་རྒན། སྲོག་ལ་ཐུག་པའི་ནད་པ་ཉམ་ཐག་པ། སྐྱེ་བ་མཐའ་མའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གི་རྗེས་ལ་འཚང་རྒྱ་ཐུབ་མཁན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་) བཅས་ལ་ཕན་གནོད་གང་འདྲ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་རང་ཉིད་མ་ཤི་གོང་ཚེ་འདི་རང་ལ་འབྲས་བུ་མྱོང་ངེས་པ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 100

ཡིན་པས་མཐོང་ཆོས་མྱོང་གྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་དེས། སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕ་མ་དང༌། དགེ་རྒན། སྲོག་ལ་ཐུག་པའི་ནད་པ་ཉམ་ཐག་པ་བཅས་ལ་བརྩི་བཀུར་དང་རོགས་རམ་བྱེད་པའི་བྱ་སྤྱོད་བཟང་པོ་སྔར་ཡོད་པ་དེ་ལ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་ཐོག་ནས་གསལ་བཤད་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། དེས་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་བཟང་པོ་ཐེབས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་བརྩི་བཀུར་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་རྨང་གཞི་བརྟན་པོ་བྱུང་བ་རེད། གོང་གསལ་དཔེ་དེ་གཉིས་གཅིག་པུར་ཆ་བཞག་ནའང་རང་རེའི་ད་ལྟའི་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་དགོས་ངེས་ཅན་ཡིན་པར་བརྟེན་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ངེས་པར་མཁོ་བ་དང་མི་ཚང་མས་བསྟོད་བསྔགས་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་བཟང་པོ་དེ་དག་དར་ཁྱབ་བཏང་སྟབས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་རང་ཤུགས་སུ་ཚང་མས་བརྩི་བཀུར་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་པ་མ་ཟད། ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྲག་འགའ་ཤས་ཕྱིན་ནའང་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་རྨང་གཞི་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོང་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན། རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དགག་པ་རྒྱག་པའི་རྩོམ་ཡིག་མང་པོ་ཐོན་ཡོད་པ་དེ་དག་ནང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དེ་བཤུ་གཞོག་གྲལ་རིམ་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་ཆེད་གསར་གཏོད་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང༌། སྤྱི་ཚོགས་གོང་འཕེལ་འགྲོ་བའི་བཀག་རྡོ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གོང་འཕེལ་འགྲོ་བར་བཀག་འགོག་བྱེད་མཁན་གཙོ་བོ་ཡིན་པ། བོད་ཀྱི་མི་འབོར་ཉུང་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཙོ་བོ་ཡིན་པ། མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་གཏོར་བཤིག་གཏོང་མཁན་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་བཅས་སྐྱོན་ཆ་ཆེ་ཁག་ལྔ་བཏོན་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དངོས་འབྲེལ་སྐྱོན་ཆ་དེ་དག་ཚང་ཡོད་ནའང་འདྲ། མེད་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་རྒྱ་གར་རམ་བོད་ཀྱི་སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་རྨང་གཞིར་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་སྟེང་གི་བཀོད་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པའི་དཔལ་འབྱོར་རྨང་གཞིར་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་སྟེང་གི་བཀོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྨང་གཞི་དང་ལམ་ལུགས་དེ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ལས་དེ་དང་མ་མཐུན་པ་ཞིག་ཡོང་ཤེས་ཐབས་མེད། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་དར་སྤེལ་གཏོང་བའི་སྐབས་སུ་སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་རྨང་གཞི་དང་ལམ་ལུགས་དང་མ་མཐུན་པའི་བསམ་བློ་གསར་པ་ཞིག་བཏོན་གནང་ཡོད་ཚེ་སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་གནས་ཐབས་མེད་ལ་སྲིད་གཞུང་དང་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ཐབས་མེད། དེར་བརྟེན་ཤཱཀྱ་མུ་ནེས་ཆོས་གསུངས་སྐབས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་རྨང་གཞི་དང་ལམ་ལུགས་ལ་བསྟུན་ནས་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་དེ་དང་རྒྱབ་འགལ་བྱས་ནས་གསུངས་མེད། དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དེ་སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྨང་གཞིའི་ཐོག་བྱུང་བ་ཞིག་དང༌། དེའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྨང་གཞི་མཚོན་པ་ཞིག རྨང་གཞི་

རང་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བསྟན་པ། 101

དེ་དང་བསྟུན་ནས་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བ་ཞིག་བཅས་ཡིན་པ་ལས་དེ་དག་དང་མ་མཐུན་པའི་ཆོས་གསར་པ་ཞིག་མིན། གལ་ཏེ་ཆོས་གསར་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བའི་དབང་དུ་བཏང་ནའང་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུ་ལྟ་ཅི་གནས་ཀྱང་ཐུབ་ཐབས་མེད།
ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དགོན་པའི་ནང་གི་སེར་མོ་བ་རྣམས་རང་ཁ་རང་གསོ་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པར་རྒྱལ་ཁབ་བམ་མང་ཚོགས་ལ་ལག་པ་བརྐྱངས་དགོས་པར་བརྟེན་ཆབ་སྲིད་ལ་མ་བརྟེན་ཀ་མེད་ཡིན་པ་དང༌། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སྲིད་དབང་དང༌། དམག་དཔུང༌། ཁྲིམས་ཁང་སོགས་ཀྱིས་མིའི་བསམ་བློར་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་མི་ཐུབ་སྟབས་སྲིད་དབང་བཟུང་མཁན་ཏེ་དབང་བསྒྱུར་གྲལ་རིམ་ཚང་མས་མིའི་བསམ་བློར་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་ཆེད་ཆོས་ལུགས་བེད་སྤྱོད་བཏང་བ་དང༌། ཆོས་བྱེད་མཁན་གྱི་འཚོ་བ་དེ་སྲིད་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་བརྟེན་སྣང་ཚུལ་དེའི་ཐོག་ནས་བལྟས་ན་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་དུས་སྐབས་སོ་སོའི་སྲིད་དབང་ལ་ཞབས་འདེགས་མ་ཞུ་ཀ་མེད་ཐུག་ཡོད།

༢.སྒེར་སེམས་སྤོང་རྒྱུའི་སློབ་གསོ་གཏོང་བའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཆ་ཚང་ཞིག་ཡོད་པ།དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐོག་གི་བྱ་སྤྱོད་ངན་པ་ཚང་མའི་རྩ་བ་ནི་སྒེར་སེམས་ལ་ཐུག་ཡོད་པ་དང༌། མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཉམས་རྒུད་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡང་སྒེར་སེམས་ཁོ་ནར་ཐུག་ཡོད་ཅིང༌། གལ་ཏེ་མི་རྣམས་ཚང་མ་སྒེར་སེམས་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཚེ་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་ཕན་ཚུན་གསོད་རེས་བྱེད་པ་དང༌། རྐུན་མ་བརྐུ་བ། འཕྲོག་བཅོམ་བྱེད་པ། ལོག་གཡེམ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་ངན་སྤྱོད་ངན་རིགས་ཡོང་མི་སྲིད་པར་བརྟེན་ཁྲིམས་ཁང་དང༌། བཙོན་ཁང༌། དམག་དཔུང༌། དཔོན་པོ། རྒྱལ་པོ་སོགས་མི་དགོས་པའི་རང་དབང་བདེ་སྐྱིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་འཚོ་བ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་ཐུབ་ཅེས་བཤད་པ་དེ་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་དང༌། སྒེར་སེམས་གཉིས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་དམ་པོ་ཡོད་པའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་གོ་བསྐོན་བློ་འགུགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། བཤད་སྟངས་དེ་མ་འོངས་གུང་ཁྲན་རིང་ལུགས་སྤྱི་ཚོགས་སུ་སླེབས་སྐབས་མི་ཚང་མ་སྒེར་སེམས་མེད་པར་གྱུར་ཟིན་པའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དེ་དང་ཡོངས་སུ་གཅིག་མཚུངས་མིན་ནའང་འདྲ་བའི་ཕྱོགས་མང་པོ་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་དང་གུང་ཁྲན་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་དེ་གཉིས་མི་རོ་རྒྱབ་ཏུ་འཁུར་བ་ལྟར་རྦད་དེ་རྒྱབ་འགལ་དེ་འདྲ་ཡིན་བཟོ་མིན་འདུག་སྙམ།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 102

༣.མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པ།

གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་རྨང་གཞི་དང་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རིགས་ཁག་གི་ནང་དུ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་བློ་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བ་དང༌། མཐུན་སྒྲིལ། བདེ་འཇགས་ཀྱི་ནུས་པ་ངེས་ཅན་ཞིག་ཐོན་པ་མ་ཟད། ཐུན་མོང་ཐོག་རྡོག་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་བྱས་ཏེ་ཕྱི་ནས་ཡོང་བའི་བཙན་འཛུལ་པར་ངོ་རྒོལ་དང༌། རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་ནང་བྱས་རྗེས་འཇོག་མཁན་ཆོས་པ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་ཅིང༌། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཕན་ཚུན་དང༌། མི་རིགས་ཕན་ཚུན། རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་བཅས་བར་མཐུན་ཐབས་མེད་པའི་འགལ་བ་བྱུང་སྟེ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམག་འཁྲུག་བྱུང་ཐོག་སྲིད་གཞུང་ངོས་ནས་བྱ་ཐབས་མེད་པར་གྱུར་སྐབས་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་ཁག་གི་གྲགས་ཅན་མི་སྣ་ཚོས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བསམ་བློའི་སློབ་གསོའི་ཐབས་ཤེས་སྤྱད་ནས་ཕན་ཚུན་བར་འདུམ་དང༌། དམག་འཁྲུག་བཀག་འགོག་བྱེད་ཐུབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་སྒྲུང་གཏམ་ཙམ་མིན་པར་དངོས་སུ་བྱུང་ཡོད།
གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དེར་མང་ཚོགས་ཀྱི་རྨང་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན་ནས་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཐུན་མོང་གི་དད་པ་བྱེད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཟད། མི་རིགས་ཁག་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་གི་ཁྱད་ཆོས་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་དཔེར་ན། རྒྱ་གར་དང༌། བལ་པོ། སིངྒ་ལ། འབར་མ། ཅན་ཧྥུ་ཀྲེ། ལའོ་ཝོ། ཐའེ་གོ མ་ལེ་ཤི་ཡ། ཀྲུང་གོ རི་པིན། ཁྲའོ་ཤན། ཕྱི་སོག་སོགས་ཀྱི་ནང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་ཚོ་ཚང་མར་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་སྟེ། འགའ་ཞིག་གིས་ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་ཆོས་མ་གཏོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཁས་མི་ལེན་པ་དང༌། འགའ་ཞིག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ནས་མདོ་ཕྱོགས་རྣམས་ཁས་ལེན་ཀྱང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཁས་མི་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ཕྲན་བུ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དང༌། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོའི་ཐད་ཤ་ཟ་མི་ཟ་དང༌། ཕྱག་འཚལ་སྟངས། མཆོད་འབུལ་བྱེད་སྟངས་སོགས་མི་འདྲ་བ། དེ་བཞིན་ལྷ་ཁང་དང༌། ལྷ་སྐུ། གྱོན་ཆས། སྒྲིག་འཛུགས་སྒྲིག་ཁྲིམས་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རེད། འོན་ཀྱང་ཚང་མས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རྩ་བའི་ལྟ་བ་བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང༌། བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཡོངས་སུ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པ་དང༌། མི་རིགས་མི་འདྲ་ཡང་ཐུན་མོང་གི་དད་པ་བྱེད་ཡུལ་དང༌། མཐར་ཐུག་གི་དམིགས་ཡུལ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པར་བརྟེན། སྤྱི་ཚོགས་ཧྲིལ་པོ་མཐུན་སྒྲིལ་དང༌། བདེ་འཇགས་ཡོང་རྒྱུར་ནུས་པ་གལ་ཆེན་འདོན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

རང་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བསྟན་པ། 103

༤.རྒྱ་ཁྱབ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ལྡན་པ།
རྒྱ་ཆེ་བའི་མང་ཚོགས་རང་བཞིན་དང་མི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པ་དེའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ཡང་ལྡན་ཡོད་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་གི་ཆོས་ལུགས་ཆེན་པོ་གསུམ་(༡. སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས། ༢. ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལུགས། ༣. དབྱི་སི་ལན་ཆོས་ལུགས་)གྱི་ཡ་གྱལ་ཞིག་ཡིན་པ་དང༌། འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་ཚོགས་པ་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཚད་གཞི་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དུས་རབས་གསར་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཁ་གཏད་ནས་བསྐྱོད་བཞིན་ཡོད་པ་དང༌། འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་དང༌། སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་རྣམ་པ། འཚོ་བའི་འབྱུང་ཁུངས་བཅས་ལ་དུས་བབ་གསར་པའི་འཕེལ་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ལེགས་བཅོས་བྱས་པར་བརྟེན་གྲུབ་འབྲས་ངེས་ཅན་ཞིག་ཐོབ་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པ་ནི་ཁོ་ཚོའི་ནང་ནས་ལོ་ན་རྒན་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་ཐོན་སྐྱེད་ངལ་རྩོལ་དུ་ཞུགས་མི་དགོས་པ་ཕུད། དེ་བྱིངས་ལོ་ན་གཞོན་པའི་དགེ་ཚུལ་དང༌། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཁྲིམས་དང་མི་འགལ་བའི་ཞིང་ལས་ཐོན་སྐྱེད་ངལ་རྩོལ་དང༌། སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་མཁོ་བའི་སྣ་མང་ཐོན་སྐྱེད་ངལ་རྩོལ་ནང་ཞུགས་(གདན་འཐག་པ། རས་འཐག་པ། བལ་གྱི་སྟོད་ཐུང་སླ་བ། རི་མོ་འབྲི་བ་)ཏེ་རང་ཁ་རང་གསོ་བྱེད་པའི་འགོ་ཚུགས་པ་སོགས་སྤྱི་ཚོགས་གསར་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་བྱེད་སྟངས་གསར་པ་ཞིག་ཏུ་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་ནི་བསྟོད་བསྔགས་དང་མིག་དཔེར་འོས་པའི་བྱ་བ་བཟང་པོ་ཞིག་རེད།

༥.ཡུན་རིང་གནས་ཐུབ་པའི་རང་བཞིན་ལྡན་པ།

གོང་དུ་བཤད་པའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དེ་དུས་ཡུན་ཐུང་ཐུང་ནང་མེད་པར་འགྲོ་རྒྱུ་ལྟ་ཞོག ད་དུང་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་ཤས་བར་གནས་ཐུབ་པའི་རྒྱུན་རིང་གི་རང་བཞིན་ལྡན་ཡོད་ཅིང༌། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་རང་ཉིད་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལྟར་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་ལ་ལོ་ལྔ་སྟོང་ཡོད་པ་དང༌། དེ་དག་ཆ་སྙོམས་ཀྱིས་ལྔ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་བཅུར་བགོས་པའི་ལྔ་བརྒྱ་པ་དང་པོ་ལ་དགྲ་བཅོམ་གྱི་ལེའུ། གཉིས་པར་ཕྱིར་མི་འོང་གི་ལེའུ། གསུམ་པར་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་ལེའུ་(དེ་གསུམ་ལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ལེའུའམ་འབྲས་བུའི་ལེའུ་ཟེར་)བཞི་པར་ལྷག་མཐོང་གི་ལེའུ། ལྔ་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལེའུ། དྲུག་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་(དེ་གསུམ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ལེའུ་ཟེར་)བདུན་པར་མངོན་པའི་ལེའུ། བརྒྱད་པར་མདོ་སྡེའི་ལེའུ། དགུ་པར་འདུལ་བའི་ལེའུ་(དེ་གསུམ་ལ་ལུང་གི་ལེའུ་ཟེར་)བཅུ་པར་རྟགས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 104

ཙམ་འཛིན་པའི་ལེའུ་བཅས་བསྡོམས་ན་ལོ་ལྔ་སྟོང་ཡོད། ད་ཕན་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུའི་ནང་ནས་ཇི་ཙམ་འདས་པ་དང༌། ལྷག་མ་ཇི་ཙམ་ལུས་པའི་སྐོར་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདས་ལོ་བརྩི་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་ཞིང༌། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་ཆེ་བས་ཕུག་ལུགས་སྐར་རྩིས་པའི་བཞེད་པ་ཁུངས་བཙན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན། སྔ་ལོ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་བྱ་(༡༩༨༡)འདས་པ་ཕན་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལྔ་དང་ལྔ་བརྒྱ་པ་དྲུག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་སྟེང་ནས་ལོ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཉིས་བཅས་ཁྱོན་བསྡོམས་ལོ་ཉིས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཉིས་སོང་ཟིན་པ་དང་ལྷག་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་ལོ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་ལོ་བརྒྱད་ཐོག ལུང་གི་ལེའུ་གསུམ་དང་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་ལེའུ་བཅས་ལ་ལོ་ཉིས་སྟོང་ཡོད་པ་བསྣན་པས་ལོ་ཉིས་སྟོང་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་སོ་བརྒྱད་ཡོད་པར་ཁས་ལེན། དེང་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བ་མང་ཆེ་བས་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཉིད་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ལྟར་ན། སྔ་ལོ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་བྱ་(༡༩༨༡)འདས་པ་ཡན་ལོ་ལྔ་སྟོང་གི་སྟེང་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ལས་མ་སོང་ཞིང༌། ད་དུང་ལོ་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་ལྷག་མར་ལུས་ཡོད་ཅེས་ཟེར། དུས་འཁོར་གྱི་ལུགས་ལྟར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་ནི། སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཆོས་གསུངས་པའི་ལོ་ནས་བརྩིས་ན་དུས་བཞི་(༡. རྫོགས་ལྡན།
༢. གསུམ་ལྡན། ༣. གཉིས་ལྡན། ༤. རྩོད་ལྡན)། སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཡོད་པའི་དུས་བཞི་སྔ་མ་ལ་ཆ་སྙོམས་ཀྱིས་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་དང་ཕྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་རེ་ཡོད་པ་བསྡོམས་པའི་ལོ་སུམ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ང་བཞི་ཡོད་ཅིང༌། དུས་བཞི་ཕྱི་མ་ལ་ཆ་སྙོམས་ཀྱིས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རེ་བགོས་པའི་ལོ་ཆིག་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཡོད་པ་དེ་གོང་གི་དུས་བཞི་སྔ་མའི་ལོ་གྲངས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བསྣན་པས་ལོ་ལྔ་སྟོང་བརྒྱ་མེད་ལྔ་བཅུ་ང་བཞི་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་གསུངས་པའི་ལོ་གྲངས་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔ་ཕུད་ན་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནས་སྔ་ལོ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྕགས་བྱ་(༡༩༨༡)འདས་པ་ཡན་ལོ་ཉིས་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་སོང་ཞིང༌། ལྷག་མ་ལོ་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ཐམ་པ་ལུས་པ་ཡིན་ལ། དུས་བཞི་སྔ་མའི་མཇུག་རབ་བྱུང་ཉེར་གསུམ་པའི་(ད་ལྟ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལོ་ང་དྲུག་པ་ཡིན་)མེ་སྤྲེལ་ལོར་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཌཱི་ལི་པཱ་ཆའམ། རུམ་པཱ་ཆ་ཡང་ཟེར་བའི་(འདི་ནི་དུས་རབས་དང་པོའི་འགོར་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལུགས་དང༌། དུས་རབས་བདུན་པའི་འགོར་བྱུང་བའི་དབྱི་སི་ལིན་ཆོས་ལུགས་གཉིས་ལ་ཟེར་བར་ཆོས་འབྱུང་འགའ་ཞིག་ལས་བཤད་)སོག་པོའི་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་ཆེན་ཞིག་བྱུང་ནས་དེའི་ཆུ་བོ་ཤི་ཏའི་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་རྒྱ་གར་དང༌། དེ་ཡི་ཉེ་འཁོར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ། བོད་དང་བཅས་པ་བཅོམ་ནས་འཛམ་གླིང་འདིའི་ཕྱེད་ཙམ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང༌། དེས་སླར་ཡང་ཤམ་བྷ་ལ་(<<དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་>>ལས་རྒྱ་གར་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སུ་རིམ་བཞིན་བོད་དང༌། ལི་ཡུལ། རྒྱ་ནག

རང་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བསྟན་པ། 105
ཤམ་བྷ་ལ། གངས་ལྡན་བཅས་ཡུལ་དྲུག་ཡོད་པར་བཤད་ཡོད། དེ་ལ་ཁ་གཡར་ནས་ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་གོང་སུའུ་ལེན་གྱི་རྩོམ་པ་པོ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་<<དུས་འཁོར་>>ནས་བཤད་པའི་ཤམ་བྷ་ལ་ནི། དེང་སྐབས་ཀྱི་སུའུ་ལེན་ཡིན་པའི་སྐོར་གྱི་བཤད་ཚུལ་བྲིས་པ་ཡང་འདུག་)ལ་དམག་དྲངས་པ་ན། ཤམ་བྷ་ལའི་རིགས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཉེར་ལྔ་པ་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་དང༌། དེའི་དམག་དཔོན་ཧ་ལུ་མྠན་གཉིས་ཀྱིས་གཏོར་ཕམ་བཏང་ནས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱས་ཏེ། སླར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཕྱི་དར་གྱི་དུས་བཞི་ཕྱི་མ་འགོ་ཚུགས་ཤིང༌། ལོ་ཆིག་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་སོང་རྗེས་འཛམ་གླིང་འདིར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་རྩ་བ་ནས་ནུབ་པར་བཤད།
གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེས་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་གསུངས་པ་ནས་བརྩིས་ན་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་དུས་བཞི་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ལ་ལོ་ལྔ་སྟོང་བརྒྱ་མེད་ལྔ་བཅུ་ང་བཞི་ཡོད་ཀྱང༌། ཆོས་ཐོག་མར་གསུངས་པ་ནས་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་བར་ལོ་གྲངས་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔའམ་ཞེ་དྲུག་ཡོད་པ་ཕུད་ན་ལོ་ལྔ་སྟོང་བརྒྱ་མེད་བརྒྱད་བྱུང་བ་དེ་དང་མདོ་ལུགས་ནས་བཤད་པའི་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་ལོ་ལྔ་སྟོང་གི་བར་དུ་ལོ་གྲངས་བརྒྱད་དགུ་ཙམ་གྱི་བར་ཁྱད་མ་གཏོགས་ཡོངས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དེ་ད་དུང་ལོ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་རིང་གི་དུས་ཡུན་རིང་པོ་དེ་ཙམ་གནས་ཐུབ་མིན་སྐོར་ཁ་ཚོན་བཅད་ནས་བཤད་མི་ཐུབ་ཀྱང༌། ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་ཤས་ནི་གནས་ཐུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མི་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཆུ་ཚད་དང་ཚན་རིག་དར་རྒྱས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ལ་བརྟེན་ནས་འཛམ་གླིང་གི་ས་གནས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ནུབ་པ་དང༌། འགའ་ཞིག་ཏུ་མུ་མཐུད་ནས་གནས་པ་སོགས་གནས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོང་སྲིད་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་གྱུར་པ་ནི་ལོ་འགའ་ཤས་རིང་གི་བྱ་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་ད་དུང་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་ཤས་བརྒྱུད་དགོས།
ཞར་བྱུང༌། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་འཕེལ་རྒྱས་དང༌། ཉམས་རྒུད་བྱུང་བའི་སྐོར། དེ་སྔོན་རྒྱ་གར་དང༌། ལི་ཡུལ། རྒྱ་ནག བོད། སོག་ཡུལ་བཅས་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་དང༌། ཉམས་རྒུད་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་སྐོར་ནི། ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པའི་<<རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་>>དང་། སོག་པོ་ལོ་ཙཱ་བ་གུང་མགོན་པོ་སྐྱབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་<<རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང་>>འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་མཛད་པའི་<<དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ་>>དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བས་མཛད་པའི་<<ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་>>སུམ་པ་མཁན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་མཛད་པའི་<<ཆོས་འབྱུང་དཔག་བསམ་ལྗོན་བཟང་>>ཀོང་སྤྲུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་<<ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་>>བཅས་ཐོག་མར་ཆོས་འབྱུང་དེ་རྣམས་གཟིགས་ན་ལོ་རྒྱུས་སྤྱིའི་ཤེས་ཡོན་ཙམ་ཤེས་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 106

ས་བཅད་གསུམ་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་

གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ།

རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་ཡོད་པའི་མིའི་གོ་རྟོགས་མཐོ་དམན་གྱི་དབང་གིས་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བ་བཞི་(༡. བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ། ༢. མདོ་སྡེ་པ། ༣. སེམས་ཙམ་པ། ༤. དབུ་མ་པ་)ཡོད། དེའི་ནང་ནས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཡིན་ཅིང༌། སེམས་ཙམ་པ་དང་དབུ་མ་པ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཡིན། གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་དེ་ཡང་འོག་མ་འོག་མའི་ལྟ་བ་དེ་གོང་མ་གོང་མའི་ལྟ་བ་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ནི་སྐས་ལ་འཛེགས་པའི་ཐེམ་སྐས་ཀྱི་བང་རིམ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེས་ཆོས་གསུངས་སྐབས་ཆོས་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ལ་ཐོག་མར་ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་ཆོས་བསྟན་པས། ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཉིས་བྱུང་ཞིང༌། དེ་ནས་གོ་རྟོགས་མཐོ་བ་ཉུས་ཤས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རིམ་པ་གསུམ་ཙམ་བསྟན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་བྱུང་ཞིང༌། རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོང་དོན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐོག་མ་ཆོས་གསུངས་སྐབས་མིའི་བསམ་བློའི་གནས་ཚད་ལ་བསྟུན་ནས་རིམ་པ་མི་འདྲ་བ་བཞི་གསུངས་པ་ལས་ཕན་ཚུན་རྒྱབ་འགལ་དང་རྩོད་པ་ཡོད་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན། བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་གྲུབ་མཐའ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཐད་ལྟ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ཙམ་ལས་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་ལྟ་བ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པས་དེའི་ཐད་དེང་སང་གི་བསམ་བློའི་ལྟ་བ་མི་འདྲ་བ་ཟེར་བ་དེར་གོ་བ་བླངས་ན་མི་འགྲིག སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་མང་ཆེ་བ་ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་ཆོས་གསུངས་པ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་མི་ཉུང་ཤས་ལ་མ་གཏོགས་གསུངས་མེད་ཅིང༌། རྒྱུ་མཚན་ནི་སྐབས་དེར་ཐེག་ཆེན་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚད་ལ་སླེབས་མཁན་ཧ་ཅང་ཉུང་ཉུང་ཡིན། དེར་བརྟེན་རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནས་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དང་པོའི་མཇུག་བར་མི་ཚོས་བྱེད་རྒྱུ་མང་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 107
ཆེ་བ་ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་ཆོས་ཡིན། ཐེག་ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ནང་གི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བར་ནང་གསེས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དེའི་རྩ་བའི་སྡེ་བཞི་སྟེ། མང་བཀུར་སྡེ་པ་དང༌། ཕལ་ཆེན་པའི་སྡེ་པ། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་པ། གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་པ་བཅས་ཀྱི་ནང་ནས་མང་བཀུར་སྡེ་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཁས་ལེན་གྱི་མེད་པ་ལས་དེ་བྱིངས་ཚང་མས་ཐེག་ཆེན་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁོ་ཚོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་དེ་བྱེད་ཐུབ་པའི་གནས་ཚད་མེད། མང་བཀུར་སྡེ་པས་ཐེག་ཆེན་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཐེག་ཆེན་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་མིན་ཟེར། གཞན་ཡང་ཐེག་ཆུང་གི་ཆོས་བྱེད་མཁན་ཚོས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་མིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ནས་ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་མེད། བོད་དུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དར་ཁྱབ་ཆེན་པོ་ཡོད་སྟབས་སྤྱིར་ན་གསང་བ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། རྒྱ་གར་དུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བྱེད་མཁན་ཡིན་མིན་དེ་ཤི་ཚར་ནས་མ་གཏོགས་ཤེས་ཐབས་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གསང་བ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་དེ་སྔ་རྒྱ་གར་དུ་གསང་བ་བྱས་ནས་བྱེད་དགོས་པའི་ཆོས་ཡིན་སྟབས་གསང་སྔགས་ཞེས་བཏགས་པ་རེད།
ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་ཁག་མང་པོར་གྱེས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་རིམ་བཞིན་བྱུང་བ་དང༌། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དར་རྒྱས་ཆེ་བའི་དུས་སྐབས་ནི་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཆོས་གསུངས་པའི་དུས་ནས་(སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དྲུག་པའི་འགོ་ནས་བདུན་པའི་འགོ་བར་)དར་རྒྱས་བྱུང་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའི་བར་ལ་ལྟ་བ་མི་མཐུན་པའི་རྩོད་གླེང་ཡང་ཐེངས་འགའ་ཤས་བྱུང་བ་བརྒྱུད་ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ཅིང༌། དེ་དང་འདྲ་བར་མུ་སྟེགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་རྩོད་གླེང་ཛ་དྲག་ཆེན་པོ་བྱུང་མཐར། མུ་སྟེགས་པའི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་རང་སྲོག་བཅད་པ་དང༌། མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་ཞུགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་མུ་སྟེགས་པ་ཁྲི་སྟོང་མང་པོ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ། སྐད་གྲགས་ཡོད་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་བརྩམས་པ་ཡང་བྱུང་ཡོད། དེའི་སྐོར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པའི་<<རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་>>གི་ནང་གསལ།
སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་ལྟ་ཚུལ་མ་བཤད་གོང་དུ་ཐུན་མོང་གི་ལྟ་ཚུལ་རྣམས་བཤད་གཞི་ཆེ་བ་དང་གོ་བདེ་ལ། སོ་སོའི་ལྟ་ཚུལ་རྣམས་བཤད་གཞི་ཆེ་བ་མ་ཟད་གོ་ཡང་དཀའ་བ་བཅས་ལ་བརྟེན་ཐོག་མར་གོ་བདེ་བ་རྣམས་སྔོན་ལ་བཤད་ནས་དཀའ་བ་རྣམས་གནད་བསྡུས་མཛུབ་མོ་རི་སྟོན་ཙམ་དུ་བཤད་པར་བྱའོ།།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 108

དང་པོ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཐུན་མོང་གི་ལྟ་ཚུལ།

༡. བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ། ༢. དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ། ༣. འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ༤. སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི།
༥. ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ། ༦. སྐྱབས་འགྲོ ༧. ལས་འབྲས། ༨. སྡུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས། ༩. ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ། ༡༠. འཁོར་བ་ལྡོག་པའི་རྟེན། ༡༡.ལམ་བསླབ་པ་གསུམ་བཅས་ཡོད།

༡.བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ།

བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ཟེར་བ་དེ་དགེ་རྒན་བསྟེན་སྟངས་དང༌། དགེ་རྒན་གང་འདྲ་ཞིག་བསྟེན་དགོས་མིན། དགེ་རྒན་ལ་བརྩི་བཀུར་ཇི་འདྲ་བྱེད་དགོས་མིན་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ཡིན་པས་ཆོས་བྱེད་མཁན་དང་མི་བྱེད་མཁན་གཉིས་ཀར་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་དེ་ལའང་ནང་གསེས་དུ་མ་ཡོད་དེ།
(༡)བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན།
<༡> བསླབ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་དེའི་དུས་རིམ་དམའ་ཤོས་ཡིན། རང་ཉིད་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཇེ་ཚོགས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་རང་ལ་བླང་དོར་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞིག་དགོས། དེ་མིན་ན་རང་ལ་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་ཡོང་ཐབས་མེད། ཤེས་ཡོན་གང་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལེགས་པར་ཤེས་མཁན་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ལ་བསྟེན་ནས་བསླབ་དགོས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས་པ་ནི་དགེ་རྒན་ཀྱི་དོན་ཡིན་པ་དང༌། དགེ་རྒན་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ནི་རང་ཉིད་སྒོ་གསུམ་དགེ་ལ་སྦྱར་ཞིང༌། རང་ལས་ཡོན་ཏན་གྱིས་རྒན་པ་ཡིན་པས་དགེ་རྒན་ཞེས་འབོད། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ནི་ལུས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད། ངག་གི་གཏམ་བརྗོད། ཡིད་ཀྱི་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་ཏེ་དེ་གསུམ་ཡིན་ཅིང༌། དགེ་རྒན་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་མི་གཞན་སྒོ་གསུམ་དགེ་ལ་སྦྱོར་བར་སྔོན་ལ་རང་ཉིད་སྒོ་གསུམ་དགེ་བ་ལ་སླེབས་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང༌། དགེ་ཕྲུག་ལས་ཡོན་ཏན་གྱིས་རྒན་པ་སྟེ་ཤེས་བྱའི་གནས་ཚད་མཐོ་བ་ཞིག་དགོས། དེ་ཡང་བསླབ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་དེའི་དུས་རིམ་དམའ་ཤོས་ཡིན་ཏེ་ཡོན་ཏན་ནམ་ལག་ཤེས་གང་ཡིན་ཀྱང་བསླབ་ནས་ཤེས་དགོས་པ་ལས་མ་བསླབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་མ་སྒོམ་པའི་གྲུབ་ཐོབ་ཟེར་བ་ཡོང་ཐབས་མེད། ཡོན་ཏན་དང་ལག་ཤེས་གང་ཞིག་ཡིན་ནའང་དེ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་དུས་རིམ་ལ་མཐོ་དམན་གཉིས་ཡོད་དེ་ཐོག་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 109

མ་མིའི་མདུན་ནས་ཚུར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་དུས་རིམ་དེ་ནི་དུས་རིམ་དམའ་བ་དེ་ཡིན་པ་དང༌། རང་གིས་རང་སྦྱོང་བྱེད་ཐུབ་པའི་གནས་ཚད་ལ་སླེབས་ནས་མང་ཆེ་བ་རང་གིས་བལྟས་ནས་ཤེས་ཐུབ་པའི་དུས་རིམ་དེ་ནི་མཐོ་བ་དེ་ཡིན། དེ་ནི་ཤིང་བཟོ་རྡོ་བཟོ་དང་རོལ་མོ་སོགས་ཚང་མ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་དགེ་རྒན་མ་བསྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་དེས་ཕུགས་འཁྱོལ་ཐབས་གཏན་ནས་མེད་ལ་དཔེར་ན་སློབ་དེབ་འདིར་ཆ་བཞག་ནའང་ཁྱེད་ཚོས་གཟིགས་དུས་ནང་དོན་ཚང་མ་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ནའང་ངས་ཡང་བསྐྱར་འགྲེལ་བཤད་བྱས་ནས་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་དུས་དཔེ་ཆ་གསར་པ་ཞིག་ཁྲིད་པ་ལྟ་བུའི་ཚོར་སྣང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེང་སྐབས་གཞོན་ནུ་མང་པོ་ཞིག་རང་སྦྱོང་བྱས་ནས་མཁས་པ་ཆགས་ཡོད་ནའང་དེ་ཚོ་རང་སྦྱོང་བྱས་ནས་མཁས་པ་ཆགས་ཐུབ་པའི་རྨང་གཞི་དེ་དགེ་རྒན་གྱིས་བསླབ་ནས་བྱུང་བ་རེད། རྨང་གཞི་ངེས་ཅན་ཞིག་ཏུ་སླེབས་རྗེས་གཞི་ནས་སོ་སོས་བལྟས་ན་ཤེས་ཐུབ། འོན་ཀྱང་རང་གིས་བལྟས་ནས་ཤེས་པ་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་བསླབ་པ་དེ་གཏིང་ཟབ་ལོས་དང་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་རྩ་བ་ནས་འདྲ་ས་མེད། དཔེར་ན་<<ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་>>དང༌། <<བྱ་སྤྲེལ་གཏམ་རྒྱུད་>>སོགས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་དེ་ཚོ་ཧ་ཅང་གོ་བདེ་པོ་ཡོད་ནའང་རང་སོ་སོས་བལྟས་པ་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་ཁྲིད་པ་དེ་གཏན་ནས་འདྲ་ས་མེད། དེའི་ཐད་ང་རང་ལ་ཉམས་མྱོང་ཧ་ཅང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་ཡོད། སློབ་མཁན་མེད་པར་རང་གིས་མིག་བལྟས་ནས་ཤེས་པ་དང༌། དཔེ་ཐོག་ནས་ཤེས་པ། རྐུ་ཐབས་ཀྱིས་ཤེས་པ་བཅས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གང་ཡིན་ཀྱང་དགོས་དུས་སུ་ཕན་ནུས་ཐོན་པ་ཧ་ཅང་དཀའ་བས། ཤེས་ཡོན་གང་འདྲ་ཞིག་ཤེས་འདོད་ཡོད་ན་ཡང༌། ཡོན་ཏན་དེ་ལ་མཁས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་པའི་སློབ་དཔོན་བསྟེན་ནས་ཁེངས་སྐྱུངས་ཀྱིས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས། བསླབས་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལྗོན་ཤིང་དང་འདྲ་བར་དུས་སུ་བབས་པ་ན་ཕན་འབྲས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཐོན་ཐུབ།
<༢> བསླབས་ནས་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྨང་གཞི་དང་མཇུག་ཏུ་འབྲས་བུ་སྨིན་
པའི་རྒྱུ་ཡིན། བསླབས་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་བརྒྱུད་ནས་རང་གིས་དེ་སྔོན་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མ་མྱོང་བའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་ཞིག་གི་སྒོ་ཕྱེ་བ་ལྟར་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྒྱུད་ཀྱི་རང་སྦྱོང་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། སྔོན་བྱུང་གི་མཁས་པ་མང་པོ་དང༌། དེང་རབས་ཀྱི་གསར་བརྗེའི་སློབ་དཔོན་རྣམ་པ། ཚན་རིག་མཁས་ཅན་མང་པོ་ཞིག་བཅས་ཀྱང་ཐོག་མར་ཤེས་ཡོན་སྣེ་གཅིག་ལ་མཁས་པའི་སློབ་དཔོན་མང་པོ་བསྟེན་ནས་བསླབས་ཤེས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྨང་གཞི་དེ་ཚོ་བརྒྱུད་ནས་ཤེས་ཡོན་སྣེ་གཅིག་ལ་བྱང་ཆུབ་པ་དང༌། སྣེ་མང་ལ་མཁས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། དེ་ཡང༌། རིག་པ་གཞོན་པའི་དུས་སུ་སློབས། །ཞོ་འདོད་བ་མོ་དགུན་ནས་གསོ། །ཞིང་ནི་དྲོད་གཤེར་ལྡན་ཚེ་རྨོ། །འདི་གསུམ་འབྲས་བུ་སྨིན་པའི་རྒྱུ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ།།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 110

<༣> བསླབས་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་རང་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུའི་རྨང་གཞི་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་
པ། འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པར། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསླབས་ནས་ཤེས་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་ཅིང༌། སློབ་མཁན་མེད་པར་རང་སྦྱོང་བྱས་ནས་མཁས་པ་ཆགས་པ་མང་པོ་འདུག་བསམས་ན། དེ་ནི་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་སློབ་མཁན་མེད་པར་རང་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པ་ཞིག་མིན། རང་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་འདྲ་ཡོང་བ་ལ་ངེས་པར་དུ་རང་ལ་ཤེས་ཡོན་གྱི་རྨང་གཞིའི་ཆུ་ཚད་མཐོ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དགོས། དེ་མེད་ན་རང་ཉིད་ལ་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཇི་ཙམ་རྣོན་པོ་ཡོད་ཀྱང༌། གྲུབ་འབྲས་དེ་འདྲ་ཐོབ་མི་ཐུབ། ད་ལྟ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་ཤེས་པའི་ཤེས་ཡོན་དེ་དག་དེ་སྔོན་སློབ་དཔོན་གྱིས་རང་ལ་བསླབས་མྱོང་བའི་ཤེས་ཡོན་དེ་ཚོ་དང་དངོས་བརྒྱུད་གང་ཐད་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། རང་སྦྱོང་བྱས་ནས་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསླབས་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་འདྲ་བའི་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་གཏིང་ཟབ་པའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་འདྲ་མེད།
<༤> སློབ་དཔོན་བསྟེན་ནས་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱད་ཡོད།
jབླང་དོར་མི་ཤེས་པའི་སྐབས་སུ་ལེགས་ཉེས་སྟོན་པའི་མིག་ལྟ་བུ།
kསློབ་དཔོན་མེད་པའི་སྐབས་སུ་ལམ་སྟོན་སྒྲོན་མེ་ལྟ་བུ།
lསེམས་ཞུམ་པའི་སྐབས་སུ་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་བདུད་རྩི་ལྟ་བུ།
mང་རྒྱལ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་སུ་རང་སྐྱོན་མཐོང་བའི་མེ་ལོང་ལྟ་བུ།
nསྐྱིད་སྡུག་གང་གི་སྐབས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་གྲོགས་ལྟ་བུ།
oདཀའ་ངལ་ཕྲད་པའི་སྐབས་སུ་ཐབས་ཤེས་འདོན་པའི་གྲོས་འདྲི་ས་ལྟ་བུ།
pཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་ནད་སེལ་བའི་སྨན་ལྟ་བུ།
qརྐུན་པོས་ནམ་ཡང་འཕྲོག་མི་ཐུབ་པའི་ནོར་གྱི་མཆོག་ལྟ་བུ་བཅས་ཡིན།
(༢) བསྟེན་བྱའི་བཤེས་གཉེན་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད།
འདིར་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་ཚད་གཞིའི་དོན་ཡིན། འོ་ན་བཤེས་གཉེན་དང་སློབ་དཔོན་གང་འདྲ་ཞིག་བསྟེན་དགོས་ཟེར་ན། སྤྱིར་ན་སློབ་དཔོན་རིགས་བཅུར་དབྱེ་ཡོད་དེ། ༡. དགེ་བསྙེན་གྱི་སློབ་དཔོན།
༢. བསྙེན་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན། ༣. དགེ་ཚུལ་གྱི་སློབ་དཔོན། ༤. གསང་སྟོན་གྱི་སློབ་དཔོན་(གསང་བའི་ཐོག་ནས་རོགས་རམ་བྱེད་མཁན་གྱི་སློབ་དཔོན)། ༥. ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་(སྡོམ་པ་གཏད་མཁན་གྱི་སློབ་དཔོན)། ༦. འཕྲིན་གྱི་སློབ་དཔོན་(སོ་སོ་རང་ཉིད་ཆོས་ཞུ་བར་འགྲོ་མ་ཐུབ་ན་ཡི་གེ་དང་ལན་གྱི་ཐོས་ནས་རོགས་རམ་བྱེད་མཁན་གྱི་སློབ་དཔོན)། ༧. ཀློག་པའི་སློབ་དཔོན། ༨. གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་(རང་དང་མཉམ་དུ་འཚོ་བ་སྐྱེལ་མཁན་གྱི་དགེ་རྒན)། ༩. ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སློབ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 111
དཔོན། ༡༠. གསང་སྔགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་བཅས་ཡོད་པ་དང༌། དེ་དག་སོ་སོ་ལ་ཡང་ཁྱད་ཆོས་དང་ཡོན་ཏན་གནས་ཚད་ཇི་འདྲ་དགོས་མིན་མཚན་ཉིད་གཞུང་ལས་ཞིབ་ཕྲ་གསུངས་ཡོད་ནའང༌། སྤྱིར་བཏང་སློབ་དཔོན་ལ། ༡. དུལ་བ། ༢. ཞི་བ། ༣. ཉེ་བར་ཞི་བ། ༤. རང་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ། ༥. བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ། ༦. ལུང་རིགས་ལ་མཁས་པ། ༧. དེ་ཉིད་རྟོགས་པ། ༨. སྨྲ་མཁས་པ། ༩. སློབ་མ་ལ་བརྩེ་སེམས་དང་ལྡན་པ། ༡༠. སྐྱོ་ངལ་མེད་པ། ༡༡. དུས་སུ་འདོམས་པ་བཅས་ངེས་པར་དུ་ཚང་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།
༡. དུལ་བ་ནི། ལུས་ངག་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ངན་པ་སྤངས་ཏེ་ཀུན་སྤྱོད་གཙང་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ནམ་དགེ་རྒན་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་ནི་སློབ་མའི་མིག་དཔེ་ཡིན་པས་ཐོག་མ་སློབ་དཔོན་ནམ་དགེ་རྒན་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་གཙང་མ་ཡོད་དགོས།
༢. ཞི་བ། བསམ་པ་ངན་པ། གཞན་ལ་ཕྲག་དོག་དང༌། ང་རྒྱལ། སེར་སྣ། ཕྱོགས་ལྷུང༌། གཡོ་སྒྱུ་སོགས་མེད་པ་སྟེ། རང་ལས་གནས་ཚད་མཐོ་བ་ལ་ཕྲག་དོག་དང༌། རང་ལས་དམའ་བ་ལ་ང་རྒྱལ། རང་དང་མཉམ་པར་འགྲན་སེམས། རང་གི་རྒྱུ་ལ་སེར་སྣ། མ་ཤེས་ཤེས་མདོག་དང་མ་འཇོན་འཇོན་མདོག་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་ཤིང༌། དེ་དག་མེད་ན་སློབ་མ་མང་པོ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད།
༣. ཉེ་བར་ཞི་བ། ལེ་ལོ་དང་བག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བ་སྟེ། དོན་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་མགོ་གཡེང་ནས་སློབ་མར་སློབ་ཁྲིད་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཞག་འགྱངས་ཉིན་འགྱངས་ཀྱིས་འཐུས་ཤོར་དུ་གཏོང་མཁན་དེ་འདྲ་མིན་པར་དུས་ཐོག་ཏུ་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་ཐུབ་མཁན་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན།
༤. རང་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ། སློབ་མ་ལས་ཡོན་ཏན་ཆེ་བ་དགོས་ཏེ། དགེ་རྒན་དང་སློབ་མ་གནས་ཚད་མཐོ་དམན་ཁྱད་མེད་ན་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་སྐབས་གཏིང་ཟབ་པོ་མེད་པས་སློབ་མའི་གནས་ཚད་མཐོ་རུ་འགྲོ་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་མེད། <<ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་>>ལྟ་བུར་ཆ་མཚོན་ནའང་ཚིག་དེ་ཁོ་ནའི་ཐད་ཀའི་འགྲེལ་པ་ལས་གོ་དོན་ངོ་མ་སློབ་མར་གསལ་འགྲེལ་མ་ཐུབ་ན་དོན་སྙིང་གསལ་བོ་རྟོགས་མི་ཐུབ་སྟེ། དཔེར་ན། <<བྱ་སྤྲེལ་གཏམ་རྒྱུད་>>ནང༌། སྒོར་མོ་རྔ་འདྲ་བའི་གྲོས་ཤིག་བྱེད། །གྲུ་བཞི་ཤོ་འདྲ་བའི་གྲོས་ཤིག་བྱེད། །དཀར་པོ་དངུལ་འདྲ་བའི་གྲོས་ཤིག་བྱེད། །དམར་པོ་མཆོང་འདྲ་བའི་གྲོས་ཤིག་བྱེད། །གྲོས་ཐག་ཆོད་པའི་མཚམས་དེ་ན། །དེ་ལས་ཚིག་གི་ལན་ཞིག་འདེབས། །ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཐད་ཀར་བཤད་ན་བྲོ་བ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང༌། གོ་དོན་ཧ་ཅང་གཏིང་ཟབ་པོ་ཡོད་དེ“སྒོར་མོ་རྔ་འདྲ་བའི་གྲོས་ཤིག་བྱེད”ཟེར་བ་ནི་རྔའི་དབྱིབས་སྒོར་སྒོར་དེ་དང་འདྲ་བར་མི་ཚང་མ་སྒོར་འཁྱིལ་ལེར་འཛོམས་ཏེ་མ་གོ་མ་ཤེས་ཟེར་མི་དགོས་པའི་གྲོས་ཤིག་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཟེར་བའི་དོན་དང༌། “གྲུ་བཞི་ཤོ་འདྲ་བའི་གྲོས་ཤིག་བྱེད”ཟེར་བ་ནི་ཚང་མས་ཕྱར་བ་ཟུར་འདེགས་ཀྱིས་གྲོས་བྱས་ནས་ཐབས་དང་ཇུས་བཏོན་ཏེ་དོན་དག་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 112

ཆད་ལུས་མེད་པ་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཟེར་བ། “དཀར་པོ་དངུལ་འདྲ་བའི་གྲོས་ཤིག་བྱེད”ཟེར་བ་ནི་དངུལ་དེ་དཀར་པོ་ཡིན་པ་ནང་བཞིན་ཚང་མས་བློ་དཀར་སེམས་དཀར་བྱས་ནས་སྤྱི་དོན་ལ་ཕན་པའི་བསམ་འཆར་ཤོད་རྒྱུ་ཟེར་བ། “དམར་པོ་མཆོང་འདྲ་བའི་གྲོས་ཤིག་བྱེད”ཟེར་བ་ནི་ཚང་མས་གང་བསམ་དྲང་པོར་ཆ་ཚང་ཤོད་པ་ལས་ཕྱེད་བཤད་ཕྱེད་བསྐུམས་དང་རྫུན་མི་ཤོད་པར་དམར་དམར་ཐིང་ཐིང་ཤོད་དགོས་ཟེར་བ་བཅས་ཀྱི་དོན་ཡིན། དེར་བརྟེན་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་རྣམས་ཚིག་གི་དོན་དག་སྤྱིར་བཏང་ཞིག་བཤད་ན་མི་འགྲིག་པར་དོན་སྙིང་ཟབ་ཏུ་བཏང་ནས་བཤད་ཐུབ་ན་སློབ་མའི་སེམས་ལའང་ངས་ཤེས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚད་པར་ད་དུང་ཚིག་དེ་ལ་གོ་བ་ཧ་ཅང་གཏིང་ཟབ་པོ་ལེན་རྒྱུ་འདུག་བསམ་པ་ཞིག་ཡོང་ངེས་ཡིན་ལ། ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་མཉམ་ན་ཕན་ཚུན་བསྟེན་མི་དགོས་ཤིང༌། རང་ལས་ཡོན་ཏན་ཆུང་ན་སློབ་མ་ལ་ཡར་སྐྱེད་གང་ཡང་མི་འབྱུང༌།
༥. བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ། བྱ་བ་གང་བརྩམས་རུང་མཐར་ཐོན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཏེ། སློབ་མ་དེ་ལ་ཡར་སྐྱེད་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་མཐར་ཐོན་པ་མ་གཏོགས་སློབ་མ་མང་པོ་ཡོད་པའི་སྙན་གྲགས་ཙམ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ།
༦. ལུང་རིགས་ལ་མཁས་པ། མང་དུ་ཐོས་པའི་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་སྟེ། མང་དུ་ཐོས་པའི་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་ཟེར་བ་ནི། མང་པོ་ཐོས་པ། མང་དུ་ཐོས་པ། མང་པོ་ལས་ཐོས་པ། མང་པོ་དང་ཐོས་པ་བཅས་ཚད་མ་རིག་པའི་ནང་བཤད་པའི་མང་དུ་ཐོས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཞི་ཞེས་པ་དེ་ཡིན།
༡. མང་པོ་ཐོས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་སྣ་གཅིག་མ་ཡིན་པར་སྣ་མང་པོ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མྱོང་བའི་དོན་
ཡིན་ཅིང༌། དེའི་དགོས་པ་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཡོན་ཏན་ཚང་མ་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་ཕྱོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འཛོམས་ཚེ་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་སྐབས་ཕན་ཐོགས་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད།
༢. མང་པོ་ཐོས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་དེ་ཚོ་ཐེངས་གཅིག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་
ཐེངས་མང་པོ་ཉན་མྱོང་བ་དཔེར་ན་སུམ་རྟགས་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན་དགེ་རྒན་གཅིག་གམ་ཡང་ན་ཁ་ཤས་ས་ནས་ཐེངས་མང་པོ་ཉན་མྱོང་ཡོད་པ།
༣. མང་པོ་ལས་ཐོས་པ་ནི་དཔེར་ན་སྙན་ངག་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན་དགེ་རྒན་ཁ་ཤས་ཀྱི་ས་ནས་
ཁྲིད་མྱོང་ཡོད་ན་དགེ་རྒན་གཅིག་གིས་ཆད་ལུས་མེད་པ་ཁྲིད་མ་ཐུབ་ནའང་གཞན་ཚོས་ཁ་གསབ་དང་དེ་ལས་གཏིང་ཟབ་པ་ཁྲིད་ཐུབ་པ།
༤. མང་པོ་དང་ཐོས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་སློབ་པའི་སྐབས་སུ་སློབ་མ་མང་པོ་དང་མཉམ་དུ་སློབ་སྦྱོང་
བྱེད་མྱོང་བ་ཞིག་དགོས་པ་སྟེ་དེ་ནི་ཤག་ནང་དུ་དཔེ་ཁྲིད་ཞུས་པ་ལས་འཛིན་གྲྭའི་ནང་དཔེ་ཁྲིད་ཉན་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 113
ན་ཟབ་པ་དང་རྒྱས་པ་ཡོང་གི་ཡོད། གཞན་ཡང་ལུང་རིགས་ཏེ་རིག་པ་ལ་མཁས་པ་དེ་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སློབ་མར་གཏིང་ཟབ་པོ་དང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཤོད་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མཚན་ཉིད་དང༌། དཔེར་བརྗོད་བྱེ་བྲག་པ་དང་སྤྱིར་བཏང་པ་ལྟ་བུ།
༧. དེ་ཉིད་རྟོགས་པ། འཆད་བྱའི་གཞུང་གི་དགོངས་དོན་མཐར་ཕྱིན་པར་རྟོགས་ནས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་སྟེ། རང་གིས་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་ན་སློབ་མ་ལ་ཡང་དག་པར་འཆད་མི་ནུས།
༨. སྨྲ་མཁས་པ། སློབ་མའི་གནས་ཚད་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་དང་མཐུན་པར་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་སྐབས་དོན་མཚོན་པའི་དཔེ་ཡོད་པ་དང༌། དོན་ངེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པ། ཡིད་ཆེས་པའི་ཁུངས་དང་ལུང་ཡོད་པ། གོ་བདེ་ལ་དོན་དག་གོ་བ་ལོན་པར་ནུས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་དཔེ་དྲངས་ནས་གོ་བསྐོན་བློ་འགུགས་ཀྱི་ནུས་པ་ལྡན་པ།
༩. སློབ་མ་ལ་སྙིང་བརྩེ་བ། སློབ་མ་ལ་དཀའ་ངལ་ཕྲད་སྐབས་གང་ལ་ཅི་འོས་ཀྱི་ཕན་འདོགས་མཛད་ནུས་པ། ཕ་མས་བུ་སྐྱོང་བ་དང་ཁྱད་མེད་པ།
༡༠. སྐྱོ་ངལ་མེད་པ། སློབ་མས་ཡོན་ཏན་དེ་མ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཆད་དེ་སུན་སྣང་དང་སྐྱོ་སྣང་མེད་པར་སློབ་མའི་འདོད་པ་སྐོང་ཐུབ་པ།
༡༡. དུས་སུ་འདོམས་པ། སློབ་མར་འཇམ་རྩུབ་གང་འོས་ཀྱི་སྐྱོན་བརྗོད་དང་བསླབ་བྱ་དུས་ཐོག་ཏུ་གནང་ཐུབ་པ་སྟེ། དུས་ལ་མ་བབས་པར་སྔ་དྲགས་པའམ། དུས་ལས་ཡོལ་ཚེ་ཕན་ཐོགས་མེད། གོང་གསལ་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ནི་དེང་སང་གི་སློབ་དཔོན་དང་དགེ་རྒན་ལ་ཡང་ཚང་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཚང་བའི་དགེ་རྒན་ལ་རྒྱལ་ཁབ་དང༌། མི་དམངས། སློབ་ཕྲུག ཕ་མ་བཅས་ཚང་མས་བརྩི་བཀུར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
འོན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཡོངས་སུ་ཚང་བ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ཞིང༌། སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་འདྲེས་པ་མང་བས་དེས་ན་ཡོན་ཏན་མང་ཞིང་སྐྱོན་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་བསྟེན་དགོས་པ་ཡིན། སྐྱོན་མང་བ་དང༌། ཡོན་ཏན་ཉུང་བ། ལྷག་པར་དུ་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་དང༌། མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ན་རང་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་ངན་གྱིས་བསླད་སྐྱོན་བྱུང་ནས་ཉེས་སྤྱོད་གང་ལ་ཡང་མི་འཛེམས་མཁན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཉེན་ཡོད་པས། སློབ་དཔོན་བཟང་པོ་ལ་བསྟེན་པ་དང༌། གྲོགས་བཟང་པོ་དང་འགྲོགས་པ་ཞིག་ཧ་ཅང་གལ་ཆེ་སྟེ། སྔོན་གྱི་མཁས་པ་ཚོའི་གསུང་རྒྱུན་ལ། མི་ཐ་མ་ཞིག་གྲོགས་བཟང་པོ་དང་འགྲོགས་ཀྱང་འབྲིང་ཙམ་ལས་མི་འོང༌། མི་རབ་ཅིག་ཐ་མ་དང་འགྲོགས་ན་ཐ་མར་འགྲོ་བ་ལ་དཀའ་ཚེགས་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གིས་བསྟེན་པའི་སློབ་དཔོན་བཟང་པོ་ཞིག་དང་ཕྲད་ན་ཡང༌། དུས་རྒྱུན་པར་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 114

མཉམ་དུ་འགྲོགས་པའི་གྲོགས་བཟང་པོ་མེད་ན་མི་ངན་གྱིས་བསླུས་ཏེ་མཐར་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ཕུང་བའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་མང་པོ་བྱུང་བའི་གཏམ་རྒྱུད་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན།
(༣) བསྟེན་པ་པོ་སློབ་མའི་མཚན་ཉིད།
སློབ་དཔོན་བཟང་པོ་ལ་བསྟེན་པར་འདོད་པའི་སློབ་མ་ལ་ཡོན་ཏན་གང་ཚང་དགོས་ཤེ་ན། གཙོ་ཆེ་བ་དྲུག་ཚང་དགོས་ཏེ། ༡. སློབ་དཔོན་ལ་གུས་པ། ༢. བློ་གཟུ་བོར་གནས་པ། ༣. དོན་གཉེར་ཆེ་བ། ༤. ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ། ༥. བཟོད་བསྲན་ཆེ་བ། ༦. ཀུན་སྤྱོད་གཙང་བ་བཅས་ཡིན།
༡. སློབ་དཔོན་ལ་གུས་པ། སློབ་དཔོན་དང་དགེ་རྒན་ལ་གུས་ཞབས་དང་ལྡན་པ་སྟེ་མཚན་བརྗོད་སྐབས་ཞེ་ས་བྱེད་པ། སྔོན་དུ་ལྡང་བ། གུས་འདུད་བྱེད་པ། སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་སར་སྤྱོད་ལམ་གང་བྱུང་མི་བྱེད་པ། འདྲ་མཉམ་མི་བྱེད་པ། བཀའ་ལ་བརྩི་བཀུར་ཞུ་བ་བཅས་ཡིན།
༢. བློ་གཟུ་བོར་གནས་པ། རང་ཕྱོགས་དང་གཞན་ཕྱོགས་ལ་ཕྱོགས་རིས་སུ་ཕྱེ་ནས་ཆགས་སྡང་མི་བྱེད་པ་སྟེ། སློབ་མས་ཕྱོགས་རིས་བྱས་ན་སློབ་དཔོན་དང་དགེ་རྒན་ནང་ཕན་ཚུན་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་ངན་པ་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད།
༣. དོན་གཉེར་ཆེ་བ། རང་ཉིད་ཀྱི་བསླབ་བྱའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྐོམ་པ་ཆུ་འདོད་ལྟར་གྱི་དོན་གཉེར་ཡོད་པ་སྟེ། བསླབ་བྱའི་ཡོན་ཏན་ལེགས་པར་མ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་འབད་བརྩོན་མཐའ་འཁྱོལ་བའི་ཆོད་སེམས་ཡོད་པ།
༤. ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ། ལེགས་བཤད་དང་ཉེས་བཤད་དབྱེ་བ་ལེགས་པར་འབྱེད་ནུས་པའི་བློ་གྲོས་ཡོད་པ་སྟེ། ལེགས་བཤད་ཉུང་ངུ་ཞིག་ལས་མེད་ཀྱང་དང་དུ་ལེན་མཁས་པ་དང༌། ཉེས་བཤད་ལ་ལེགས་བཤད་དུ་བཟུང་སྟེ་ཆུ་སྣ་གར་ཁྲིད་ལ་མི་འགྲོ་བ།
༥. བཟོད་བསྲན་ཆེ་བ། སློབ་དཔོན་གྱི་དོན་དུ་དཀའ་ངལ་ཇི་འདྲ་ཕྲད་ཀྱང་ཡིད་མི་ཞུམ་པ་སྟེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་དཀའ་སྡུག་ཕྲན་བུ་ཙམ་ལ་གཡོལ་ཐབས་མི་བྱེད་པར་དང་དུ་ལེན་ཐུབ་པའི་སྙིང་རུས་ཡོད་པ།
༦. སྒོ་གསུམ་བག་ཡོད་དུ་གནས་པ། ཀུན་སྤྱོད་གཙང་ཞིང་སེམས་ཞི་དུལ་ལ་གནས་པ་སྟེ། མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞི་སྤོང་བའི་ཀུན་སྤྱོད་གཙང་བ་དང༌། མི་གཤིས་ལེགས་པ་གཉིས་འཛོམས་པ་ཞིག་དགོས།
(༤) སློབ་དཔོན་མ་བསྟེན་གོང་དུ་བརྟག་དཔྱད་ནན་ཏན་བྱ་དགོས་པ།
སློབ་དཔོན་ནམ་དགེ་རྒན་མ་བསྟེན་གོང་དུ་དེ་ལ་སྐྱོན་གང་ཡོད་མེད་དང༌། ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང༌། རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྟེན་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་དད་པ་ལོག་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་མེད་བཅས་བརྟག་དཔྱད་བྱ་དགོས་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 115
ཏེ། བརྟག་དཔྱད་མ་བྱས་པར་ཁྱི་དང་གློ་བ་ཕྲད་པ་ལྟར་གང་བྱུང་གིས་བསྟེན་པ་དང༌། བསྟེན་ཟིན་ནས་འཕྱ་སྨོད་དང༌། སྐྱོན་འདོགས། མ་གུས་པ། རྒྱབ་གཏོད་སོགས་བྱས་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྔར་ཡོད་ཉམས་ཤིང་གསར་དུ་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་ཐོབ་མི་ཐུབ། སློབ་དཔོན་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་སློབ་མ་བྱེད་འདོད་པའི་མི་དེར་དགོས་ངེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཚང་མི་ཚང་ལེགས་པར་བརྟག་དགོས་ཏེ། རང་གི་མདུན་དུ་རྐུ་ཐབས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་སློབ་པར་ཡོང་བ་ཡིན་མིན་དང༌། དངོས་འབྲེལ་ཡོན་ཏན་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་འདོད་ཡོད་མེད། སློབ་དཔོན་དང་དགེ་རྒན་གཞན་གྱི་གནང་བ་ཐོབ་ཡོད་མེད་བཅས་བརྟག་དཔྱད་ལེགས་པར་བྱས་རྗེས་གཞི་ནས་སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མའི་འབྲེལ་བ་འཛུགས་དགོས། གལ་ཏེ་བརྟག་དཔྱད་ནན་ཏན་མ་བྱས་པར་སློབ་མ་བསྡུས་པ་ཡིན་ན་སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་གཉིས་ཀར་ཕན་པ་མེད་པའི་ཐོག་གནོད་སྐྱོན་ཚབས་ཆེན་ཡོང་ངེས་ཡིན། དེང་སྐབས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མའི་འབྲེལ་བ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཁས་བླངས་ཤིང་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སློབ་དཔོན་དང་དགེ་རྒན་གྱི་དམིགས་ཚད་གཞིར་བཟུང་ནས་བསྐོ་བཞག་བྱས་པ་ཡིན་པས་སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་ཕན་ཚུན་བར་དུ་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་པའི་བྱ་རིམ་དེ་བརྒྱུད་མྱོང་མེད་ཅིང༌། གལ་ཏེ་སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མའི་བར་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཛུགས་དགོས་པ་ཡིན་ན་དེ་ནི་ཕན་ཚུན་སྒེར་གྱི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ངེས་པར་དུ་ཕན་ཚུན་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་དགོས། དཔེར་ན། འཇིག་རྟེན་ཐོག་བུ་དང་བུ་མོ་ཕན་ཚུན་གཉེན་འབྲེལ་བྱ་རྒྱུ་དེ་མི་ཚེ་གཅིག་གི་དོན་ཆེན་ཡིན་སྟབས་གཉེན་སྒྲིག་མ་བྱས་གོང་ཕན་ཚུན་ཡུན་རིང་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ཏེ་གདེང་ཚོད་བྱུང་མཚམས་གཞི་ནས་གཏན་འཁེལ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་རེད། སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མའི་བར་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཛུགས་རྒྱུ་དེ་ནི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་མི་ཚེ་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་བ་མང་པོའི་རིང་གི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་འགོ་འཛུགས་སའི་ཐོག་མ་ཡིན་པས་དེ་འཕྱུགས་ན་སྐྱེ་བ་འདི་གཅིག་པུ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་མདུན་ལམ་འཕྱུགས་འགྲོ་བ་ཡིན་ཟེར།
བརྟག་དཔྱད་བྱ་ཐབས་ནི། ཐོག་མར་སློབ་དཔོན་དང་དགེ་རྒན་དེ་ལ་འབྲེལ་གཏུགས་ཐད་ཀར་མི་བྱེད་པར་དེའི་སློབ་མ་མང་པོར་རང་གི་དོགས་པ་ཡོད་པའི་གནད་དོན་ཁག་ལ་དྲི་བ་འདོན་པ་དང༌། དེ་ནས་ཡི་གེའི་ཐོག་ནས་དཀའ་གནད་འདྲི་བ། དེ་ནས་འབྲེལ་གཏུགས་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་གནད་དོན་སྐོར་ལ་དོགས་པ་ཡོད་པའི་གནད་དོན་དྲི་བ་བཅས་བརྒྱུད་ནས་སློབ་དཔོན་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་ཀུན་སྤྱོད་ལ་བརྟག་དགོས། དེའི་རིང་ལ་དངོས་སུ་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་ཞུ་བ་གལ་ཆེ་ཞིང༌། བརྟག་དཔྱད་བྱས་པའི་རིང་ལ་དྲི་བ་འདོན་པའི་ལན་བྱུང་བ་རྣམས་ཆོས་འབྲེལ་ཞུས་པའི་ཁོངས་སུ་མི་བརྩི་བ་ཡིན།
བརྟག་དཔྱད་བྱེད་ཡུན་ནི་ཐུང་ཤོས་སུ་ཡང་ལོ་གཅིག་ནས་འགའ་ཤས་བར་ཡིན་ཞིང༌། ཧ་ཅང་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 116

དུས་ཡུན་རིང་ན་སློབ་དཔོན་བསྟེན་པའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཤོར་ནས་རྗེས་སུ་རང་ཉིད་འགྱོད་པ་སྐྱེ་དགོས་པ་ཡང་ཡོང་སྲིད་པས་དུས་ཡུན་རིང་ཐུང་འཚམས་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས།
བརྟག་དཔྱད་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ནི། འགའ་ཞིག་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ནས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་མ་སོང་བར་བཟང་ངན་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པ་དང༌། འགའ་ཞིག་ཡུན་རིང་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ཀྱང་ད་དུང་བཟང་ངན་མི་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་པས་དུས་ཡུན་རིང་ཐུང་གང་ལྟར་ཡང་བཟང་ངན་དོགས་པ་ཆོད་པའི་གདེང་ཚོད་ཡོད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་དུ་བརྟག་དཔྱད་ནན་ཏན་བྱས་ན་སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་གཉིས་ཀར་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད།
(༥) སློབ་དཔོན་དང་དགེ་རྒན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ནི།
སློབ་དཔོན་དང་དགེ་རྒན་བསྟེན་པའི་སྐབས་སུ་བསམ་པ་དགུ་དང༌། འདུ་ཤེས་གཉིས། སྦྱོར་བ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟེན་དགོས།
<༡> བསམ་པ་དགུ་ནི། ༡. བུ་མཛངས་པ་ལྟ་བུའི་སེམས། ༢. རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སེམས། ༣. ས་ལྟ་བུའི་སེམས། ༤. རི་ལྟ་བུའི་སེམས། ༥. བྲན་ལྟ་བུའི་སེམས། ༦. ཕྱག་དར་བ་ལྟ་བུའི་སེམས། ༧. ཐེག་པ་ལྟ་བུའི་སེམས། ༨. ཁྱི་ལྟ་བུའི་སེམས། ༩. གྲུ་ལྟ་བུའི་སེམས་བཅས་ཡིན།
༡. བུ་མཛངས་པ་ལྟ་བུའི་སེམས། བུ་མཛངས་པ་དེས་བྱ་བ་གང་བྱས་ཀྱང་ཚང་མ་ཕ་མའི་བློ་དང་བསྟུན་ནས་བྱེད་པ་ལྟར་རང་གི་སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཆེ་ཆུང་ཚང་མ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་དང་བསྟུན་ནས་བྱེད་པ།
༢. རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སེམས། རྡོ་རྗེ་ནི་དངོས་པོ་གཞན་གྱིས་ཚུར་འཇོམས་པར་མི་ནུས་པ་ལྟར་གྲོགས་ངན་པའི་བསླུ་བྲིད་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ་བྱེད་པ།
༣. ས་ལྟ་བུའི་སེམས། ས་གཞི་འདིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ཀུན་འདེགས་ནུས་པ་ལྟར་སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྒྲུབ་ཏུ་བཅུག་པའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་ཀྱང་སྒྲུབ་ཕོད་པ།
༤. རི་ལྟ་བུའི་སེམས། སློབ་དཔོན་ནམ་སློབ་སྦྱོང་གི་དོན་དུ་ལུས་དང་སེམས་ལ་དཀའ་ངལ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡང་གཡོ་འགུལ་མི་བྱེད་པ།
༥. བྲན་ལྟ་བུའི་སེམས། བྲན་གཡོག་དང་འདྲ་བར་སློབ་དཔོན་གྱི་དོན་དུ་བྱ་བ་དམན་པ་ངན་ལས་ཀྱི་རིགས་གང་འདྲ་ཞིག་མཐོང་ཡང་དགའ་སྤྲོའི་ངང་ནས་སྒྲུབ་པ།
༦. ཕྱག་དར་བ་ལྟ་བུའི་སེམས། ཕྱག་དར་བ་ཞེས་པ་ནི་གད་ཕྱིས་བྱེད་མཁན་གྱི་དོན་ཡིན་ཏེ་གད་ཕྱིས་བྱེད་མཁན་ལ་རང་ཉིད་མི་གཞན་ལས་མཐོ་བ་ཡོད་སྙམ་པའི་ལྟ་བ་མཐོ་པོ་ཡོང་མི་སྲིད་པའི་དཔེ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 117

ལྟར་སློབ་དཔོན་གྱི་རྒྱབ་མདུན་གང་ལའང་དམའ་ས་བཟུང་ནས་རང་ཉིད་དགེ་རྒན་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་རློམ་སེམས་མི་བྱེད་པ།
༧. ཐེག་པ་ལྟ་བུའི་སེམས། ཐེག་པ་ནི་རྟ་དང་གླང་པོ་སོགས་བཞོན་པའི་རིགས་ལ་ཟེར་ཞིང༌། དེ་ནི་རྟ་དང་གླང་པོ་སོགས་ཀྱིས་མི་རྒྱབ་ཏུ་འཁུར་ཏེ་དཀའ་ངལ་ལ་མ་འཛེམས་པར་ཐག་རིང་དུ་འགྲུལ་བཞུད་བྱེད་པ་ལྟར་རང་གིས་དགེ་རྒན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་སྒྲུབ་ནུས་པ།
༨. ཁྱི་ལྟ་བུའི་སེམས། དཔེར་ན་ཁྱི་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་བདག་པོས་ཉེས་རྡུང་བཏང་ནའང་བདག་པོའི་སར་ཚུར་ཡོང་བ་ལས་རྒྱབ་ལྟོས་བྱས་ནས་འགྲོ་མི་སྲིད་པའི་དཔེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་གནང་བ་དང་རང་གི་སེམས་ལ་ཅུང་མ་བབས་པའི་བཀའ་མོལ་འགའ་ཞིག་གསུངས་ནའང་དེར་བློ་མི་ལོག་པ་དང་རྒྱབ་ལྟོས་མི་བྱེད།
༩. གྲུ་ལྟ་བུའི་སེམས། གྲུ་གཟིངས་ཀྱིས་ཉིན་མཚན་མེད་པ་འགྲུལ་པ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་ཕར་སྐྱེལ་ཚུར་སྐྱེལ་བྱེད་དགོས་ཀྱང་སུན་སྣང་མི་བྱེད་པ་ལྟར་སློབ་དཔོན་དང་དགེ་རྒན་གྱི་དོན་དུ་དུས་ནམ་ཡང་སྐྱོ་ངལ་མི་བྱེད་པ་བཅས་ནི་བསམ་པ་དགུའིསྒོ་ནས་སློབ་དཔོན་བསྟེན་ཚུལ་ཡིན།
<༢> འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟེན་ཚུལ། དེ་ནི་སློབ་མས་སློབ་དཔོན་དང་དགེ་རྒན་ལ་འདུ་
ཤེས་གང་འདྲ་འཛིན་མིན་སྐོར་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཉིས་ལས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་དད་པ་བསྒོམ་པ་དང༌། བཀའ་དྲིན་དྲན་པས་གུས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན།
༡. ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་དད་པ་བསྒོམ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ལ་སྐྱོན་འགའ་ཞིག་མཐོང་ན་ཡང་སྐྱོན་འདོགས་མི་བྱེད་པར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་ནས་དད་པ་བསྒོམས་པ་ཡིན། འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ནང་རྒྱུ་མཚན་མང་པོ་ཤོད་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་དེང་སྐབས་དགོས་པ་ཆེ་བ་མེད་པས་འདིར་མི་འཆད་ལ་མཁྱེན་པར་འདོད་ན་བཀའ་གདམས་གསར་རྙིང་གི་ལམ་རིམ་རྣམས་སུ་གཟིགས་ན་གསལ།
༢. བཀའ་དྲིན་དྲན་པས་གུས་པ་སྐྱེ་ཚུལ། དེ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ་བཀའ་དྲིན་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ་ན་གུས་ཞབས་ཡོང་མི་སྲིད་ཅིང༌། གུས་ཞབས་ནི་བཀའ་དྲིན་དྲན་པས་རང་ཤུགས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་དང་དགེ་རྒན་ནི་བཀའ་དྲིན་གསུམ་དང་ལྡན་པར་བསམས་ནས་གུས་བཀུར་བྱེད་པ་སྟེ། བཀའ་དྲིན་གསུམ་ནི། jཆོས་གསུངས་པའམ་ཤེས་ཡོན་སློབ་པའི་བཀའ་དྲིན། kགཤིས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རློབས་པའི་བཀའ་དྲིན། lཟང་ཟིང་གིས་ཕན་འདོགས་གནང་བའི་བཀའ་དྲིན་བཅས་ཡིན། jཆོས་གསུངས་པའམ་ཡོན་ཏན་སློབ་པའི་བཀའ་དྲིན། ཐོག་མར་བྱིས་པ་ཆུང་ངུ་གང་ཡང་མི་ཤེས་པའི་སྐབས་ནས་ཀློག་པའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀ་ཁ་ནས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྨང་གཞི་འདིང་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 118

བར་མཛད། དེ་ནས་གཞོན་ནུའི་དུས་སྐབས་སུ་གསུང་རབ་དང་རིག་གནས་ཀྱི་ནང་དོན་རྣམས་བྱ་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སློབ་པ་གནང༌། ནར་སོན་ནས་སྔར་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གཏིང་ཟབ་པའི་ཤེས་ཡོན་རྣམས་རང་གིས་བསླབ་ཐུབ་པ་རང་གིས་བསླབས། རང་གིས་སློབ་ཁྲིད་གནང་མ་ཐུབ་པ་རྣམས་གཞན་གྱི་སར་སློབ་ཏུ་གཏོང་གནང་མཛད་པ་སོགས་བཀའ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན།
kགཤིས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རློབས་པའི་བཀའ་དྲིན། རང་གི་སེམས་རྒྱུད་མ་རུངས་པ་བཏུལ་ནས་བཟང་པོར་བསྒྱུར་བར་མཛད་ཡོད། རང་ཉིད་སེམས་ཞུམ་པའི་སྐབས་དགེ་མཚན་གསུངས་ཏེ་རང་ཡར་སྐྱེད་བྱུང་བའི་གདེང་ཚོད་ཡོད་པར་མཛད། ང་རྒྱལ་དང་ཁེངས་སེམས་སྐྱེ་བའི་སྐབས་སུ་རང་སྐྱོན་བསྟན་ནས་དམའ་ཕབ། སྒྱིད་ལུག་པའི་སྐབས་སུ་མིག་དཔེ་བསྟན་ནས་ཆོད་སེམས་མཐོ་རུ་བཏང༌། དོན་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་མགོ་འཁོར་བའི་སྐབས་སྐྱོན་བརྗོད་དང་བསླབ་བྱ་གནང་བ་སོགས་རྟ་བཟང་པོར་སྲབ་ཀྱིས་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་བ་ལྟར་མཛད་དེ་སྔོན་ཆད་བྱིས་པ་བསམ་མེད་ཀྱི་དུས་སྐབས་དང་བསྡུར་ན་དུད་འགྲོ་མིར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའི་ཡར་སྐྱེད་བྱུང་བ་དེ་སློབ་དཔོན་དང་དགེ་རྒན་བཟང་པོའི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་པ། lཟང་ཟིང་གི་ཕན་ཐོགས་གནང་བའི་བཀའ་དྲིན། རང་ལ་དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་ཟས་གོས་དང༌། ན་བའི་སྐབས་སུ་སྨན། ཐ་ན་སློབ་སྦྱོང་གི་དཔེ་དེབ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་གནང་ནས་སྐྱོང་བར་མཛད། དེང་སང་སློབ་སྦྱོང་གི་མཐུན་རྐྱེན་ཧ་ཅང་བཟང་པོ་ཡོད་པ་ཚང་མ་རྒྱལ་ཁབ་ནས་གནང་བས་སློབ་དཔོན་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་སློབ་མའི་འཚོ་བའི་ཐོག་ལ་ལྟ་རྟོག་བྱེད་དགོས་པའི་འགན་ཆེན་པོ་འཁུར་དགོས་ཀྱི་མེད། དེ་སྔོན་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་གི་མཐུན་རྐྱེན་ཧ་ཅང་ཞན་པོ་ཡིན་པའི་སྐབས་སུ་སློབ་དཔོན་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་སློབ་མའི་འཚོ་བར་ལྟ་རྟོག་མི་བྱེད་ཀ་མེད་ཡིན་ཀྱང་མི་སྒེར་གྱིས་སློབ་མ་མང་པོ་དེ་ཙམ་སྐྱོང་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ངལ་ཆེ་བས་སློབ་མས་རང་མཁོ་རང་ལྡེང་གིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད།
<༣> སྦྱོར་བ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟེན་ཚུལ་ཏེ་བྱ་སྤྱོད་དངོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསྟེན་ཚུལ།
དེ་ལ་ནང་གསེས་གསུམ་ལས། ༡. རྙེད་པ་ཟང་ཟིང་འབུལ་བ། ༢. བཀུར་བསྟི་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ། ༣. ཅི་གསུང་བཀའ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པ་བཅས་ཡིན།
༡. རྙེད་པ་ཟང་ཟིང་འབུལ་བ། རང་གི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཆ་རྐྱེན་དང་བསྟུན་ནས་སློབ་དཔོན་དང་དགེ་རྒན་ལ་ན་བཟའ་དང་གསོལ་ཆས་སོགས་བཀའ་དྲིན་གསབ་ཕྱིར་འབུལ་བ་དང༌། སྐུ་འདས་རྗེས་འདས་མཆོད་སོགས་ཕུལ་ནས་རྗེས་དྲན་ཞུ་བ། དེ་ཡང་དེ་སྔ་བོད་དུ་༡༩༥༩ ལོའི་གོང་ལ་སྒེར་གྱིས་བཙུགས་པའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ནང་དགེ་རྒན་ལ་སློབ་ཡོན་དང་དངོས་པོ་འབུལ་སྲོལ་ཡོད་ལ། སློབ་ཕྲུག་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 119

གསར་དུ་སློབ་གྲྭར་འཛུལ་སྐབས་ཞུགས་ཇ་ཞེས་དགེ་སློབ་ཡོངས་ལ་ཇ་ཐུག་གཏོང་བ་དང་དཔལ་འབྱོར་ཡོད་མཁན་ཚོས་དེ་ལས་རྒྱས་ཙམ་གཏོང་སྲོལ་ཡོད། སློབ་གྲྭ་ཐོན་སྐབས་སུ་ཡང་ཐོན་ཇ་ཞེས་གོང་གསལ་ལྟར་གཏོང་སྲོལ་ཡོད་ཅིང། དེ་དག་ནི་གཙོ་བོ་དགེ་རྒན་ལ་ཐུགས་རྗེས་ལེགས་འབུལ་ཞུ་ཆེད་ཡིན། གཞན་ཡང་ད་དུང་ལོ་གསར་དང་ཚེས་བཟང་དུས་བཟང་སྐབས་དགེ་རྒན་ལ་ཤ་མར་སོགས་གསོལ་ཆས་སྟོང་མིན་དུ་འབུལ་སྲོལ་ཡོད།
༢. བཀུར་བསྟི་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ་(བཀུར་ནི་གུས་ཞབས་ཀྱི་དོན་དང་བསྟི་ནི་ཕན་ཐོགས་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་)
སློབ་དཔོན་དང་དགེ་རྒན་ལ་མེ་གཏོང་ཆུ་ལེན། ན་བཟའ་འཁྲུ་བ་སོགས་བྱེད་པ་དང༌། བསྙུན་གཡོག་ཞུ་བ། མཚན་རྗེན་པ་མ་བརྗོད་པ། གྲིབ་མ་ལ་མི་འགོམ་པ། སྔོན་དུ་ལྡང་བ། མཇལ་དུས་གུས་འདུད་ཞུ་བ་སོགས་ཡིན།
༣. ཅི་གསུང་བཀའ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པ། སློབ་དཔོན་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་གསུངས་པའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་གང་ཐུབ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ནི་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན། སློབ་དཔོན་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་གསུངས་པའི་བསླབ་བྱ་ལག་ལེན་དུ་མ་བསྟར་བར་རང་འདོད་ལྟར་བྱས་ཚེ་རང་གི་འདོད་པ་དེ་འགྲུབ་མི་ཐུབ་པར་མ་ཟད། རང་གིས་ངེས་པར་འགྲུབ་ཐུབ་ངེས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་མི་ཐུབ་པའི་མཐོང་ཆོས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་གཏམ་དཔེ་མང་པོ་ཡོད།
ཞར་བྱུང༌། jཉན་བཤད་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ལས་ཉན་སྟངས་སྐོར།
དགེ་རྒན་བསྟེན་ཟིན་རྗེས་དགེ་རྒན་གྱིས་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་དགོས་པ་དང་སློབ་མས་སློབ་ཁྲིད་ཉན་དགོས་སྟབས་གཤམ་དུ་ཉན་བཤད་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་སྐོར་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཐོག་མ་ཉན་པ་པོའི་སྐྱོན་གསུམ་སྤོང་བ་དང་འདུ་ཤེས་དྲུག་བསྟེན་པ་སྟེ། ས་པཎ་གྱིས“ཉན་པའི་སྐྱོན་གསུམ་སྤངས་ནས་ནི། །ཤེས་པར་འདོད་པས་ལེགས་པར་ཉན། །”ཞེས་བསྟན་གནང་ཡོད།
དེ་ཡང་ཉན་པ་པོ་སློབ་མའི་སྐྱོན་གསུམ་ནི། ༡. སྣོད་ཁ་སྦུབ་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན། ༢. སྣོད་ཞབས་རྡོལ་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན། ༣. སྣོད་མི་གཙང་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་བཅས་ཡིན།
༡. སྣོད་ཁ་སྦུབ་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་ནི་སྣོད་ཁ་སྦུབ་པའི་ནང་དུ་གང་ཡང་བླུགས་ཐུབ་ཐབས་མེད་པ་
ལྟར་དགེ་རྒན་གྱིས་ཁྲིད་པའི་སློབ་ཚན་ཉན་འདོད་མེད་པ་དང་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་འདོད་མེད་པའི་སྐྱོན།
༢. སྣོད་ཞབས་རྡོལ་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་ནི་སྣོད་དེ་ཁ་སྦུབ་མེད་ནའང་མཐིལ་རྡོལ་ཡོད་ན་དེའི་
ནང་ཇི་ཙམ་བླུགས་ནའང་འཛག་འགྲོ་བ་ལྟར་སློབ་སྦྱོང་བྱས་རྗེས་སེམས་ལ་མ་བཟུང་བར་བསླབ་ཚར་དུས་བརྗེད་ཚར་བའི་སྐྱོན།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 120

༣. སྣོད་མི་གཙང་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་ནི་སྣོད་དེ་ཁ་སྦུབ་པ་དང་ཞབས་རྡོལ་བ་མ་ཡིན་ནའང་གཙང་
མ་མེད་ན་དེའི་ནང་རྒྱུ་གཙང་མ་གང་ཞིག་བླུགས་ཀྱང་བཙོག་པ་དང་འདྲེས་ཏེ་ཕན་མི་ཐོགས་པའི་དཔེ་ལྟར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སྐབས་ཀུན་སློང་བཟང་པོ་མེད་པའི་སྐྱོན་བཅས་ཡིན།
འདུ་ཤེས་དྲུག་བསྟེན་པ་ནི། ༡. རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས། ༢. རང་གིས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་སྨན་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས། ༣. སློབ་དཔོན་ལ་སྨན་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས། ༤. རང་གིས་ལག་ལེན་བསྟར་བར་ནད་བཅོས་པའི་འདུ་ཤེས། ༥. ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རིང་དུ་གནས་པའི་འདུ་ཤེས། ༦. ཆོས་གསུང་མཁན་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འདུ་ཤེས་བཅས་ཡིན།
༡. རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་ནི་རང་སོ་སོ་ནད་པ་ཡིན་པར་ཆ་བཞག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སོ་སོ་འབྱུང་བ་འཁྲུགས་པའི་ནད་པ་མ་ཡིན་པར་བསམ་བློ་འཁྲུགས་པའི་ནད་པ་ཡིན་པ་དང༌། འབྱུང་བ་འཁྲུགས་པའི་ནད་པ་དེ་སྨན་ཁང་དུ་ཕྱིན་ནས་བཅོས་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར་བསམ་བློ་འཁྲུགས་པའི་ནད་པ་དེ་དགེ་རྒན་བསྟེན་ནས་བཅོས་དགོས་ཤིང༌། རང་ཉིད་ལ་འདོད་ཆགས་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ན་ཚ་དང༌། ཞེ་སྡང་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ན་ཚ། ང་རྒྱལ་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ན་ཚ། གཏི་མུག་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ན་ཚ་བཅས་ཏེ་ན་ཚ་མང་པོ་འཛོམས་ཡོད།
༢. རང་གིས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་སྨན་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་ཟེར་བ་ནི། རང་གིས་རང་བསམ་བློ་འཁྲུགས་པའི་ནད་པ་ཡིན་པ་ཤེས་ཚེ་རང་གིས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྨན་ཡིན་པ་ཤེས་ཐུབ། བསམ་བློ་དང་པོ་དེ་མེད་ན་གཉིས་པ་དེ་ཡོང་མི་སྲིད། ཡོན་ཏན་སྦྱངས་ཚེ་རང་གི་བསམ་བློའི་ནང་གི་ན་ཚ་ཚང་མ་མེ་ལོང་ནང་བལྟས་པ་ལྟར་མངོན་ཐུབ་པ་མ་ཟད། བསམ་བློ་འཁྲུགས་པའི་ན་ཚ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བསླབ་ཚེ་ཕན་ཐོགས་ཡོད།
༣. རང་གིས་ལག་ལེན་བསྟར་བར་ནད་གསོ་བའི་འདུ་ཤེས་ནི་ནད་བཅོས་པར་སྨན་ཟ་དགོས་པ་ལས་སྨན་མ་ཟོས་ན་ནད་དྲག་སྐྱེད་ཡོང་ཐབས་མེད་པ་ལྟར་དཔེ་ཆའི་ནང་བཤད་པའི་ནང་དོན་དེ་དག་ལག་བསྟར་མ་བྱས་ན་རང་གི་བསམ་བློའི་ནང་གི་ན་ཚ་དེ་བཅོས་ཐུབ་ཐབས་མེད་པས་དེས་ན་རང་གིས་ལག་ལེན་བསྟར་བ་ལ་ནད་གསོ་བའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་དགོས་པ།
༤. སློབ་དཔོན་ལ་སྨན་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་ནི་རང་ནད་པ་ཡིན་སྟབས་སྨན་བཟའ་དགོས་པས་
དེས་ན་སྨན་གང་བཟའ་དགོས་མིན་དང༌། གང་ཞིག་བཟའ་དགོས་མིན། ཇི་ལྟར་བཟའ་དགོས་མིན་སོགས་ཞིབ་ཕྲ་སྨན་པར་མ་བསྟེན་ཐབས་མེད་ཡིན་པ་ལྟར་རང་གི་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་བསླད་སྐྱོན་ཕོག་པའི་བསམ་བློའི་ནད་དེ་སློབ་དཔོན་ནམ་དགེ་རྒན་ལ་བསྟེན་ནས་བཅོས་དགོས་པར་བརྟེན་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 121

སློབ་དཔོན་ལ་སྨན་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་དགོས་པ།
༥. ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རིང་དུ་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་རང་གི་ལག་ལེན་དེ་རྒྱུན་རིང་པོའི་བར་རྒྱུན་འཁྱོངས་བ་བྱེད་པའི་བསམ་བློ།
༦. ཆོས་གསུང་མཁན་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འདུ་ཤེས་ཟེར་བ་ནི་ཆོས་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་བསམ་བློ་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོར་དེའི་སྐོར་མང་པོ་ཞུ་དགོས་དོན་མི་འདུག མདོར་ན་རང་གི་ཡོན་ཏན་དེ་ཐོག་མར་འབྱུང་སའི་སློབ་དཔོན་མེས་པོ་གོང་མ་ཚོ་ཚད་ལྡན་གྱི་མི་ཞིག་ཡིན་པར་ཆ་འཇོག་བྱ་དགོས་པ་དེ་ཡིན། དཔེར་ན་ང་རང་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་ད་ལྟ་ཁྱེད་ཚོར་བཤད་རྒྱུ་དེ་དག་དགེ་རྒན་མང་པོས་གསུངས་པ་རྣམས་སེམས་ནང་བཞག་ནས་ཡང་བསྐྱར་བཤད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་ཐོག་མ་ནས་ཀླད་པའི་ནང་ཡོད་པ་ཞིག་མིན། དེ་ཡང་རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷས། སྔོན་ཆད་མ་བྱུང་བ་ཞིག་འདིར་བརྗོད་མེད། །སྡེབ་སྦྱོར་མཁས་པའང་བདག་ལ་ཡོད་མིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་གཞན་དོན་སེམས་པའང་བདག་ལ་མེད། །རང་གི་ཡིད་ལ་གོམས་ཕྱིར་ངས་འདི་བརྩམས། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་གོ་དོན་ནི། སྔོན་ཆད་མ་བྱུང་བ་ཞིག་ངས་ཁྱོད་ཚོར་ཤོད་རྒྱུ་མེད། དེ་བཞིན་རྩོམ་མཁས་པོ་དང་བཤད་མཁས་པོའང་ང་ལ་མེད། མི་གཞན་ལ་ཕན་སེམས་བྱེད་པའི་ཀུན་སློང་བཟང་པོའང་ང་ལ་མེད། འོ་ན་གང་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་རང་གི་སེམས་ལ་གོམས་འདྲིས་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་ངས་ཀྱང་འདིར་སྔོན་ཆད་མ་བྱུང་བ་དང་མ་བསླབ་པའི་གསར་པ་གང་ཡང་བཤད་རྒྱུ་མེད་པར་སློབ་དཔོན་མེས་པོ་དམ་པ་ཚོའི་ས་ནས་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན།
kཉན་བཤད་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ལས་བཤད་སྟངས་སྐོར།
བློ་མཐུན་མང་པོ་ཞིག་གིས་དེ་སྔ་བོད་ལ་སློབ་གསོ་རིག་པ་ཞེས་པའི་རིག་ཚན་དེ་མེད་པའི་ངོས་འཛིན་གནང་གི་འདུག འོན་ཀྱང་བོད་ལ་སློབ་གསོ་རིག་པ་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྔ་དུས་ནས་ཡོད། བོད་ཀྱི་སློབ་གསོ་རིག་པའི་ཐད་ལ་ཅུང་ཆ་ཚང་བའི་བཤད་པ་དང་པོ་གནང་མཁན་དེ་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་ཡིན་ཞིང༌། ཁོང་གིས་མཛད་པའི་<<མཁས་པ་འཇུག་པའི་སྒོ་>>ཞེས་པའི་རྩོམ་ཡིག་དེའི་ནང་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་ཕྱོགས་སྐོར་མདོར་བསྡུས་གསུངས་ཡོད་པ་དང༌། ཀོང་སྤྲུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་<<ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་>>དེབ་གཉིས་པའི་ནང་<<མཁས་པ་འཇུག་པའི་སྒོ་>>ལས་ཅུང་རྒྱས་ཙམ་བྲིས་གནང་ཡོད། <<མཁས་པ་འཇུག་པའི་སྒོ་>>ཡི་འགྲེལ་པ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ས་སྐྱ་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ་བྲིས་མ་ཤོག་གྲངས་༣༦༠ ཡོད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། དེའི་ནང་དོན་ཁག་རགས་ཙམ་ཞུས་ན།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 122

སློབ་ཁྲིད་བྱེད་སྟངས་ཐད། ༡. སྔོན་འགྲོ་དང༌། ༢. གླེང་གཞི། ༣. མཇུག་ཅེས་རྩ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་དུ་དབྱེ་ཡོད།
༡. སྔོན་འགྲོ་ནི་སློབ་ཚན་དངོས་སུ་མ་ཁྲིད་གོང་སློབ་ཚན་འདི་ཁྲིད་ནས་དགོས་པ་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞིག་ཡོད་མེད་དང༌། ཕན་ཐོགས་གང་ཡོད་མེད་སོགས་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་པ་དེ་ལ་སྔོན་འགྲོ་ཟེར། དངོས་གཞི་ལ་བཤད་ཁྲིད་དང༌། དམར་ཁྲིད། མཛུབ་ཁྲིད། བསྡུས་བརྗོད་བཅས་བཤད་སྟངས་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད། དེ་ཡང་སྔོན་འགྲོའི་སྐབས་འཆད་བྱའི་གཞུང་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ཞེས་དཔེར་ན་ <<ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་>>སློབ་ཁྲིད་བྱེད་དགོས་ཚེ་སྔོན་ལ་དེབ་འདིར་ཁྱད་ཆོས་གང་ཡོད་མེད་དང་དེ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ནས་ཕན་པ་ག་རེ་ཡོད་མེད་བཅས་གསལ་བཤད་བྱེད་དགོས་ལ་དེ་རྗེས་རྩོམ་པ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ཤོད་དགོས། རང་རྟོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུར་སྤྲོ་བ་སྐྱེ་ཆེད་འཆད་བྱའི་གཞུང་གི་ཡོན་ཏན་དེ་སྔོན་ལ་ཤོད་དགོས། དེ་བཤད་ན་སློབ་སྦྱོང་གི་ཧུར་བརྩོན་རང་བཞིན་འདོན་སྤེལ་བྱེད་ཐུབ། རྩོམ་པ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པ་དེ་ལ་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་ཟེར། དེ་ནས་དེའི་མཇུག་ཏུ་བསྡུས་དོན་ཤོད་དགོས། དེ་ལ་དོན་གྱི་ཁོག་འབུབས་པ་ཟེར་བ་དང་དཀྱུས་ཀྱི་ས་བཅད་པ་གཉིས་ཡོད། བསྡུས་དོན་ཤོད་པ་ཟེར་བ་དེར་མིང་གཞན་འཆད་བྱའི་ངོ་བོ་ངེས་པ་ཟེར། ས་པཎ་གྱིས་“ཉུང་ཞིང་འདུས་ལ་གོ་བདེ་ཞིང༌། །གཟུང་སླའི་ངག་དོན་ཐོག་མར་བཤད། །”ཅེས་གསུངས་ཡོད། བསྡུས་དོན་བཤད་ན་ཕན་ཐོགས་གང་ཡོད་ཅེ་ན། དཔེ་ཆ་ཆ་ཚང་མ་ཁྲིད་གོང་དེའི་འགོ་ནས་མཇུག་བར་གྱི་ནང་དོན་རོབ་ཙམ་བཤད་ཚེ་རི་མཐོན་པོའི་སྟེང་ནས་ལུང་པའི་གཞུང་ལ་བལྟས་པ་ལྟར་ཞིབ་ཕྲའི་གནས་ཚུལ་མ་ཤེས་ནའང་བློ་སྒོ་ཕྲན་བུ་འབྱེད་ཐུབ་པ་དང་སློབ་སྦྱོང་ལ་ཧུར་བརྩོན་བྱ་རྒྱུའི་བསམ་བློར་ཤུགས་སྣོན་ཐེབས་ཐུབ།
དཀྱུས་ཀྱི་ས་བཅད་པ་ཞེས་པ་ནི་ས་བཅད་ལ་ཟེར། དེའི་ཁྱད་ཆོས་སྐོར་ལ་ས་པཎ་གྱིས“དོན་བསྡུས་ཚིག་གསལ་བརྗོད་པ་བདེ། །ངག་ཉུང་ཚིག་སྙོམས་གཟུང་བ་སླ། །བསྡུས་དོན་ཉིད་ཀྱིས་གཞུང་གོ་བ། །དེ་འདྲ་གང་གིས་ཤེས་དེ་མཁས། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་ནི་མིའི་རིགས་ཀྱི་བསམ་བློའི་ངོས་འཛིན་རགས་པ་ནས་ཞིབ་པར་འགྲོ་བའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན།

༢.དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ།

སློབ་དཔོན་བསྟན་ཟིན་རྗེས་སློབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པ་དེ་ལག་ལེན་བསྟར་དགོས་ཤིང༌། ལག་ལེན་བྱེད་པར་སྐུལ་ལྕགས་གཏོང་མཁན་བསམ་བློ་ཞིག་སྟེ་ལག་ལེན་བསྟར་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཞིག་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 123
ཡོད་དགོས་པར་བརྟེན་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་ཞེས་པ་དེ་བཤད་ནས་ལག་ལེན་བསྟར་འདོད་ཀྱི་བསམ་བློ་དེ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་སླེབས་པ་བྱེད་དགོས། ལག་ལེན་གང་ཞིག་བྱེད་དགོས་སམ་ཞེ་ན་རང་གི་བསམ་བློར་སྒྱུར་བཀོད་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ནི་ཆོས་ལུགས་དང་མར་ཁེ་སི་རིང་ལུགས་གཉིས་ཀ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། བསམ་བློ་སྒྱུར་བཀོད་ཇི་ལྟར་བྱ་དགོས་ཤེ་ན། བསམ་བློ་ངན་པ་དེ་མེད་པ་བཟོས་ནས་བསམ་བློ་བཟང་པོ་ཞིག་གོམས་འདྲིས་ཆགས་པ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པས་དེ་ནི་ཐོག་མ་སྒོམ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་སྒོམ་ལ་དཔྱད་སྒོམ་དང་འཇོག་སྒོམ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། དང་པོ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་ནང་ནས་ཞི་གནས་ཕུད་སྒོམ་ཕལ་ཆེ་བ་དཔྱད་སྒོམ་དང༌། འགའ་ཞིག་དཔྱད་འཇོག་ཟུང་འབྲེལ། ཞི་གནས་ནི་འཇོག་སྒོམ་ཁོ་ན་ཡིན།
དཔྱད་སྒོམ་ཞེས་པ་ནི། བསྒོམ་བྱའི་གནད་དོན་དེ་ལ་ལུང་དང༌། རིགས་པ། མན་ངག དཔེ་དང་དོན་བཅས་རྒྱུ་མཚན་མང་པོའི་ཐོག་ནས་དཔྱད་པ་བྱས་ཏེ་བསམ་བློ་གཏོང་བ་ལ་ཟེར།
འཇོག་སྒོམ་ནི། སྒོམ་གྱི་དམིགས་རྟེན་གཅིག་ལ་སེམས་མ་གཡེངས་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་ནས་རང་གི་སེམས་དང་དམིགས་རྟེན་དེ་གཉིས་ཆུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུའི་འཆར་སྣང་གི་རྩལ་མ་ཐོན་བར་དུ་བསྒོམ་པ་ཞིག་ལ་ཟེར།
ཐོག་མའི་བསྒོམ་བྱ་ནི། དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་ཟེར་བ་ཡིན། འདི་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དོན་ཚན་ཆེ་བ་གསུམ་ཡོད།
(༡) དལ་འབྱོར་ངོས་བཟུང་བ། དལ་འབྱོར་ཞེས་པ་ནི་དལ་བ་བརྒྱད་དང་འབྱོར་པ་བཅུ་སྟེ། དལ་བ་ནི་མི་ཁོམ་པའི་སྐྱོན་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་སྟེ་ཆོས་བྱེད་ཁོམ་ཡོད་པ་ལ་ཟེར་ཞིང༌། དེ་ཡང་ཆོས་བྱེད་པ་ལ་སྤྱིར་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲིག་པར་དལ་བ་བརྒྱད་དང་འབྱོར་པ་བཅུ་སྟེ་དལ་འབྱོར་ཚང་བའི་མི་ལུས་ཤིག་ཐོབ་དགོས། དེ་ཐོབ་ན་ཆོས་བྱེད་པ་ལ་ས་ཕྱོད་དང་མྱུར་ཁྱད་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ཡིན།
དལ་བ་བརྒྱད་ནི།
༡. དམྱལ་བར་མ་སྐྱེས་པ། དམྱར་བར་སྐྱེས་ན་ཚ་གྲང་གི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་ཐབས་མེད་པས་ཆོས་བྱེད་མི་ནུས།
༢. དུད་འགྲོར་མ་སྐྱེས་པ། དུད་འགྲོར་སྐྱེས་ན་གླེན་ཞིང་གཏི་མུག་པའི་དབང་གིས་ཆོས་གོ་བའི་ནུས་པ་མེད་ལ། ཆོས་གོ་བའི་ནུས་པ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 124

མནར་ཏེ་ཆོས་བྱེད་ཁོམ་མེད།
༣. ཡི་དྭགས་སུ་མ་སྐྱེས་པ། (ཡི་དྭགས་ནི་གཙོ་བོ་བསོད་བདེ་བསོད་ནམས་མེད་པ་ལ་ཟེར་ཞིང༌། དེ་ནི་སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་
རང་ཉིད་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནའང་བེད་སྤྱོད་བྱེད་མ་ཕོད་པར་ཤི་ཁར་ཡང་སེར་སྣ་ཆེན་པོ་བྱེད་མཁན་དེ་ཚོ་ཡི་དྭགས་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་

ཟེར་)ཡི་དྭགས་ལ་སྐྱེས་ན་བཀྲེས་སྐོམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་བས་ཆོས་བྱེད་མི་ནུས།
༤. ལྷ་ཚེ་རིང་པོར་མ་སྐྱེས་པ། ལྷ་ཚེ་རིང་པོར་སྐྱེས་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསྐལ་པའི་བར་དུ་གནས་པའི་དབང་གིས་ཆོས་གོ་བ་དང་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་མེད།
༥. ཆོས་དར་བའི་ཡུལ་དུ་མ་སྐྱེས་པ། མིར་སྐྱེས་ཀྱང་ཆོས་མ་དར་བའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་ན་བྱ་རྒྱུའི་ཆོས་མེད།
༦. ཀླ་ཀློར་མ་སྐྱེས་པ། འཇིག་རྟེན་ཐོག་ཆོས་དར་ཡང་རང་ཉིད་ཆོས་ལ་དད་པ་མེད་པའི་མིར་སྐྱེས་ན་ཆོས་བྱེད་སེམས་མི་འབྱུང༌། དེ་ཡང་ཀླ་ཀློ་ཟེར་བ་ནི་སྤྱིར་ན་རང་གི་ཕ་གསོད་ཐུབ་ན་དཔའ་བོ་རེད་ཟེར་བ་དང༌། མ་དང་ལུས་འབྲེལ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་ཟེར་བ། སེམས་ཅན་ག་ཚོད་བསད་ནའང་སྡིག་པ་མེད་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་བཟུང་མཁན་དེ་དག་ལ་ཟེར་ཞིང༌། སྐབས་འདིར་ཆོས་ལ་དད་པ་མེད་པའི་མི་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་ཡིན་ནའང་ཆོས་མི་བྱེད་མཁན་ཚང་མ་ཀླ་ཀློ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ།
༧. གླེན་ལྐུགས་སུ་མ་སྐྱེས་པ། རང་ཉིད་ཆོས་ལ་དད་པ་ཡོད་ཀྱང་གླེན་ལྐུགས་སུ་སྐྱེས་ན་ཆོས་བྱེད་ཚུལ་མི་ཤེས།
༨. ལོག་ལྟ་ཅན་དུ་མ་སྐྱེས་པ། དཀོན་མཆོག་དང་ལས་འབྲས་ཁས་མི་ལེན་པའི་མིར་སྐྱེས་ན་ཆོས་བྱེད་འདོད་མི་འབྱུང་བ་བཅས་ཡིན། དལ་བ་བརྒྱད་ཚང་བའི་སྟེང་དུ་ད་དུང་འབྱོར་པ་བཅུ་སྟེ་ཆོས་བྱེད་པའི་ཆ་རྐྱེན་རང་འབྱོར་ལྔ་དང་གཞན་འབྱོར་ལྔ་ཚང་དགོས།
རང་འབྱོར་ལྔ་ནི། ཆོས་བྱེད་པར་རང་ཉིད་ལ་ཚང་དགོས་པའི་ཆ་རྐྱེན་ཏེ།
༡. མིར་སྐྱེས་པ། སྲོག་ཆགས་ཀྱི་ནང་ནས་ཚད་མཐོ་ཤོས་མི་ཡིན་པས་མིར་སྐྱེས་ན་ཆོས་བྱེད་ཐུབ་པ།
༢. ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ། ཆོས་དར་བའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་དགོས་ཤིང་རང་ཉིད་མི་ལུས་བླངས་ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་དུ་ཆོས་མེད་ན་ཆོས་བྱེད་ཐབས་བྲལ་ཞིང༌། ཤེས་ཡོན་གཞན་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པར་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་རང་གི་ཡུལ་དུ་སློབ་གྲྭ་དང་དགེ་རྒན་སོགས་མེད་ན་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་ཆ་རྐྱེན་མེད།
༣. དབང་པོ་ཚང་བ། ལོང་བ་དང་འོན་པ་གླེན་ལྐུགས་སོགས་མ་ཡིན་པ།
༤. ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ། ཕ་མ་བསད་པ་དང༌། དགེ་འདུན་བཀྲོངས་པ། རྟེན་གསུམ་བཤིག་པ་སོགས་བྱས་མེད་པ། དེ་གསུམ་ནང་ནས་སྣེ་གཅིག་བྱས་ཡོད་ནའང་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡིན་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 125

པས་ཆོས་བྱས་ནའང་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་དཀའ།
༥. གནས་ལ་དད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་དོན་གཉེར་ཡོད་པ་བཅས་ཡིན།
གཞན་འབྱོར་ལྔ་ནི། ཆོས་བྱེད་པར་གཞན་ངོས་ནས་ཚང་དགོས་པའི་ཆ་རྐྱེན་ཏེ།
༡. སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དང་དེ་དང་འདྲ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མཇལ་བ། སྐབས་རེ་བསྐལ་པ་གཅིག་ནང་ལོ་དུང་ཕྱུར་མང་པོ་སངས་རྒྱས་རྩ་བ་ནས་མ་བྱོན་པའང་ཡོད། ད་ལྟ་ནི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ནས་དེའི་བསྟན་པ་མི་ཉམས་པར་གནས་པའི་དུས་སྐབས་ཡིན།
༢. དེས་ཆོས་གསུངས་པ། སངས་རྒྱས་དེས་ཆོས་གསུངས་པ་དང་དེའི་གསུང་རབ་ཀྱང་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པ། སངས་རྒྱས་ཁ་ཤས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ནའང་ཆོས་རྩ་བ་ནས་གསུངས་མ་མྱོང་མཁན་ཡང་ཡོད། ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་མ་ཟད་ཆོས་ཀྱང་མང་པོ་གསུངས་ཡོད་པ་དང༌། གསུང་རབ་ཀྱང་ད་ལྟ་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་ལ། སངས་རྒྱས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་འཚོ་ཞིང་གཞེས་པ།
༣. བསྟན་པ་གནས་པ། འཇིག་རྟེན་ཐོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མ་ཉམས་པར་གནས་པ་སྟེ་བསྟན་པ་ཉམས་ཆག་སོང་རྗེས་མི་ལུས་བླངས་ནའང་སྙིང་པོ་མེད་ཟེར།
༤. དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་དང་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་གྱི་མིག་དཔེ་ཡོད་པ།
༥. གཞན་ཕྱིར་སྙིང་བརྩེ་བ། ཆོས་བྱེད་མཁན་ལ་འབྱོར་ལྡན་སོགས་གཞན་གྱིས་འཚོ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་མཁན་ཡོད་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་ཐོག་ནས་ཆོས་བྱེད་མཁན་གྱི་འཚོ་བ་དེ་མི་གཞན་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ཧ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན། ད་ལྟ་སྤྱི་ཚོགས་གསར་པའི་ནང་ཆོས་བྱེད་མཁན་གྱིས་ད་དུང་གཞན་ཕྱིར་སྙིང་བརྩེ་བའི་བསམ་པ་འཁྱེར་ནས་བསྡད་ན་མ་འགྲིགས་པར་རང་ཁ་རང་གསོ་ཐུབ་ཐབས་བྱ་དགོས། ཡུལ་ཕྱོགས་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བྱེད་སྟངས་ལའང་ལེགས་བཅོས་ཤུགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།
དལ་འབྱོར་ངོས་བཟུང་བ་ཟེར་བ་དེར་མཇུག་བསྡོམས་ཤིག་ཡོད་པ་སྟེ་དལ་འབྱོར་ངོས་ཟིན་རྗེས་རང་སོ་སོར་དལ་བ་བརྒྱད་དང་འབྱོར་པ་བཅུ་ཚང་ཡོད་མེད་བལྟས་ཐོག གལ་ཏེ་ཚང་ཡོད་ན་ངེས་པར་ཆོས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ང་ཚོ་ཆོས་བྱེད་མཁན་མིན་སྟབས་ཡོད་ཏན་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུའི་བསྡོམས་ཚིག་ཅིག་འཇོག་དགོས།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 126

(༢) དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བ།
ཆོས་བྱེད་དགོས་ཀྱང་ཆོས་བྱེད་ཨེ་ཐུབ་བསམ་ན་ཆོས་བྱེད་ཐུབ་སྟེ། ཆོས་འགྲུབ་པའི་ལུས་རྟེན་འདི་ཐོབ་པ་ནི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་ཆེ་བ་ཡིན། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་ཆེ་བ་ནི། ཚེ་འདིར་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ་པར་བརྟེན་དགེ་སྡིག་གང་ཡང་སྟོབས་ཆེན་པོ་གསོག་ཐུབ་པ། དཔེར་ན་མི་དམངས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་རྒྱུར་ཆ་མཚོན་ན་མིས་ཞབས་འདེགས་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཞུ་ཐུབ་པ་ཡིན་ཏེ་རང་རྟོགས་ངང་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་བྱ་བ་མང་པོ་བྱེད་ཐུབ་ལ་བོང་བུ་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མི་དང་སྡུར་ཐུབ་ཐབས་མེད།
མཐར་ཐུག་ལ་ལྟོས་ཏེ་དོན་ཆེ་བ་ནི། རྟེན་འདི་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཐུབ་པ་སྟེ་ང་རང་ཚོའི་ལུས་པོ་འདི་སྲོག་ཆགས་གཞན་གྱི་ལུས་པོ་དང་མི་འདྲ་བར་ཁམས་དྲུག་ཚང་བའི་ལུས་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་ཆོས་ཀྱི་གོ་དོན་ཟབ་མོ་རྟོགས་ཐུབ་པ་དང༌། ལག་ལེན་ཡང་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱེད་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཡིན།
དེར་བརྟེན་དེའི་མཇུག་བསྡོམས་སུ་ཆོས་བྱེད་ཐུབ་ངེས་ཡིན་པར་ཐག་གཅོད་དགོས།
(༣) དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་བ། ཆོས་བྱེད་ཐུབ་ཀྱང་ཚེ་འདིར་བྱེད་མི་ཐུབ་པས་སྐྱེ་བ་རྗེས་མ་ལ་ཆོས་བྱེད་བསམ་ན། ཚེ་འདིར་ངེས་པར་དུ་ཆོས་བྱེད་དགོས་ཏེ། སྐྱེ་བ་འདི་ལ་མ་ཐུབ་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་ངེས་པ་མེད། གལ་ཏེ་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བཏང་ནའང་དལ་འབྱོར་ཚང་བའི་མི་ལུས་ཤིག་ཐོབ་པ་ཧ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན། འོ་ན་ཚེ་ཕྱི་མ་མི་ལུས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དགེ་བ་བཅུ་དེ་ཡིན། དགེ་བ་བཅུའི་ཁྲིམས་དེ་ཡག་པོ་བསྲུང་ཚེ་སྐྱེ་བ་རྗེས་མ་མི་ལུས་ཐོབ་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད། ང་རང་ཚོ་ད་ལྟའི་ཚེ་འདིར་བསམ་བློ་བཏང་ནའང་སྡིག་པ་ནི་སུས་ཀྱང་བསླབ་མཁན་མེད་པར་མང་པོ་བསགས་ཡོད་པ་དང་དགེ་བའི་ལས་དེ་བསླབས་ནའང་གོམས་འདྲིས་ཧ་ཅང་ཡོང་ཁག་པོ་ཡིན། དེར་བརྟེན། སྔོན་མ་གང་བྱས་ད་ལྟའི་ལུས་ལ་ལྟོས། །ཕྱི་མ་གང་འགྲོ་རང་གི་སེམས་ལ་དྲིས། །ཞེས་པ་ལྟར་སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་གང་བྱས་དང་མ་བྱས་ད་ལྟའི་རང་གི་ལུས་ལ་བལྟས་ན་ཤེས་ཐུབ་ལ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གང་དུ་སླེབས་མིན་དེ་རང་གི་སེམས་ལ་དྲིས་ན་ཤེས་ཐུབ་པས་དེ་ལ་སྨོན་ལམ་རྒྱག་པ་དང་མོ་རྒྱག་པ་སོགས་གང་ཡང་བྱེད་དགོས་དོན་མེད། ད་དུང༌། ཚེ་སྔོན་སྐྱེ་བ་རིན་པོ་ཆེ། །ད་ལྟའི་མི་ལུས་རིན་ཆེན་མཛད། །ད་ལྟའི་དགེ་སློང་རིན་པོ་ཆེ། །ཕྱི་མ་དམྱལ་བར་མ་འགྲོ་ཨང༌། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚེ་སྔོན་མའི་སྐྱེ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དེས་ད་ལྟའི་མི་ལུས་དེ་གསོལ་རས་གནང་བ་དང༌། ད་ལྟའི་དགེ་སློང་རིན་པོ་ཆེ་འདི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་དམྱལ་བ་ལ་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་དགེ་སློང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་དེ་བས་ཤོད་མི་དགོས། དེར་བརྟེན་མི་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 127

ལུས་རིན་ཆེན་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དེ་བསྒྲུབ་དཀའ་བ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་དལ་འབྱོར་དེ་རྙེད་དཀའ་བ་ཞིག་ཡིན་ཟེར། དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ནི་ད་རེས་ལན་གཅིག་ཡིན་པ་ལས་སྐྱེ་བ་རྗེས་མ་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཧ་ཅང་དཀའ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱུ་བསྒྲུབ་དཀའ་བས་ན་རྙེད་དཀའ་བ་དང༌། ངོ་བོ་འཛོམས་དཀའ་བས་ན་རྙེད་དཀའ་བ། དཔེ་སྲིད་དཀའ་བས་ན་རྙེད་དཀའ་བ་བཅས་ཡིན།
༡. རྒྱུ་བསྒྲུབ་དཀའ་བས་ན་རྙེད་དཀའ་བ་ནི། སྤྱིར་མི་ལུས་ཙམ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་དགེ་བ་བཅུའི་ཁྲིམས་སྲུང་བ་ཞིག་དགོས། ལྷག་པར་དུ་དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ཚང་བའི་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ལ། དགེ་བ་བཅུའི་ཁྲིམས་གཙང་མར་སྲུང་བའི་སྟེང་དུ། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གིས་གྲོགས་བྱས་པ་དང༌། སྨོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པས་མཚམས་སྦྱར་བ་ཞིག་དགོས་པ་ལ་རྒྱུ་དེ་འདྲ་ཆ་ཚང་ལྟ་ཞོག་སྣ་རེ་གཉིས་ཙམ་སྒྲུབ་ཐུབ་པ་ནི་རང་དང་རང་མཉམ་གྱི་ནང་ན་ཧ་ཅང་དཀོན་པ་ཡིན།
༢. ངོ་བོ་འཛོམས་དཀའ་བས་ན་རྙེད་དཀའ་བ།
ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་པའི་མི་ལུས་ནི་སྤྱིར་བཏང་གི་མི་ལུས་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས། ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཆ་ཚང་བ་ལྟ་ཞོག་སྣ་འགའ་ཞིག་ཚང་བ་ཡང་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་ནང་ནས་ཧ་ཅང་དཀོན་པ་ཞིག་ཡིན།
༣. དཔེ་སྲིད་དཀའ་བས་ན་རྙེད་དཀའ་བ། དཔེ་འདི་བསམ་བློ་བཏང་བའི་དཔེ་ཞིག་ལས་དངོས་སུ་བྱུང་བ་ཞིག་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་མུ་མཐའ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ནང་གསེར་གྱི་གཉའ་ཤིང་བུ་ག་གཅིག་ལས་མེད་པ་དང་བུ་ག་དེ་ཡང་རུས་སྦལ་གྱི་མགོ་ཐར་ཙམ་ཞིག་ལས་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྐབས་རེ་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་དུ་འགྲོ་བ་དང༌། སྐབས་རེ་རྒྱ་མཚོའི་ཁར་གཡེང་བ། དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེའི་གཏིང་དུ་རུས་སྦལ་ལོང་བ་ལོ་བརྒྱ་རེའི་མཚམས་སུ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཁར་མགོ་རྡོག་ཙམ་བྱེད་མཁན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རུས་སྦལ་དེའི་མགོ་བོ་གསེར་གྱི་གཉའ་ཤིང་བུ་ག་གཅིག་ལས་མེད་པ་དེའི་ནང་དུ་ཏག་ཏག་འཛུལ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཧ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན་ཏེ། གསེར་གྱི་གཉའ་ཤིང་དེ་གནས་ས་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པ་དང༌། གཉའ་ཤིང་དེ་ལ་བུ་ག་གཅིག་ལས་མེད་པ་དེའང་རུས་སྦལ་གྱི་མགོ་ཐར་ཙམ་ལས་མེད། རུས་སྦལ་དེའང་མཚོ་ཁར་ལོ་བརྒྱ་རེའི་མཚམས་སུ་ཐེངས་རེ་མ་གཏོགས་བཏོན་གྱི་མེད། གལ་ཏེ་གསེར་གྱི་གཉའ་ཤིང་མཚོ་ཁར་གཡེངས་པ་དང་སྟབས་འཁེལ་ནའང་རུས་སྦལ་ལོང་བ་ཡིན་པས་རང་གི་མགོ་ཐར་ཙམ་གྱི་བུ་ག་དེ་རྙེད་དཀའ་བ་སོགས་འགོག་རྐྱེན་མང་པོ་ཞིག་གི་དབང་གིས་དེའི་ནང་མགོ་ཐར་དཀའ་བ་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་ལྟར་རང་རེར་ཆ་བཞག་ནའང་རུས་སྦལ་ལོང་བ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ལོ་བརྒྱ་བསྡད་པ་དང་འདྲ་བར་ངན་སོང་གསུམ་ནང་སྐྱེ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 128

བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བླངས་ཐོག སྐབས་རེ་མི་ལུས་ཐེངས་གཅིག་ཙམ་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་དལ་བ་བརྒྱད་དང་འབྱོར་པ་བཅུ་མི་ཚང་བར་བརྟེན་ཆོས་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་མ་ཐོབ་པར་ལུས་ཤིང༌། ཆ་རྐྱེན་ཆ་ཚང་ཚང་བ་ནི་ད་རེས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་འདིའི་ཐོག་ཡིན་པས་ད་དུང་སྐྱེ་བ་རྗེས་མ་ལ་ཆོས་བྱ་རྒྱུའི་རེ་བ་བཅོལ་ན་མི་འགྲིག་ཟེར།
དེ་ཡང་ཆོས་འདི་ཚེ་ད་རེས་རང་ལ་བྱེད་དགོས་པ་གཏན་འཁེལ་ཟིན་ནའང་རང་གི་བསམ་བློའི་ནང་རང་ཉིད་ཚེ་རིང་པོ་བྱུང་ན་ཆོས་བྱེད་ཁོམ་ཡོད་པས་ལོ་གཞོན་པའི་དུས་སུ་སྐྱིད་པོ་བྱས་ནས་སྡོད་དགོས་སྙམ་པ་བྱུང་ཚེ་དེ་འགོག་བྱེད་དུ་གཤམ་ལ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་ཞེས་པ་དེ་བྱུང་བ་རེད།

༣.འཆི་བ་མི་རྟག་པ།

ཚེ་འདིར་ངེས་པར་དུ་ཆོས་བྱེད་དགོས་ཀྱང༌། ཚེ་རིང་དུ་གནས་ན་ཆོས་བྱ་ལོང་ཡོད་པས་དེ་དུས་ཆོས་བྱས་པས་ཆོག་སྙམ་ན། བསམ་བློ་དེ་འགོག་པའི་ཐབས་སུ་རྩ་བ་གསུམ་དང༌། དེ་རེ་རེར་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་རེ། རྒྱུ་མཚན་གསུམ་རེའི་མཇུག་ཏུ་ཐག་བཅད་པ་རེ་རེ་བཅས་ཡོད་པས། དོན་བསྡུས་ན། རྩ་བ་གསུམ། རྒྱུ་མཚན་དགུ། ཐག་གཅོད་དགོས་པ་གསུམ་ཟེར།
(༡) ངེས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ། འདི་ལ་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་ཡོད།
རྒྱུ་མཚན་དང་པོ། འཆི་བདག་ངེས་པར་འོང་ལ་འཆི་རྐྱེན་གང་གིས་ཀྱང་བཟློག་ཏུ་མེད་པས་ངེས་པར་འཆི་བ་ནི། ལུས་བཟང་པོ་ཇི་འདྲ་ཞིག་བླངས་པའམ། ཡུལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གནས་པ། སྟོབས་དང་ལོངས་སྤྱོད། སྨན་དང་སྔགས་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་གང་འདྲ་ཡོད་ཀྱང་བཟློག་ཐབས་མེད་པས་ངེས་པར་དུ་འཆི་བ་སྟེ་དཔེར་ན་རང་གི་ཕ་ཡུལ་དུ་ལོག་སྟེ་གབ་ནའང་ཐར་ས་མེད་པ་དང༌། མི་བཟོས་སྲུང་སྐར་ནང་བསྡད་དེ་ཟླ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ནང་འགྲོ་བའམ་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་དུ་སོང་ཡང་ཤི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། སྟོབས་འབྱོར་མངའ་ཐང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་པོ་གསེར་གྱི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་བསྡད་ནས་གསེར་གྱི་ཕོར་པའི་ནང་ཟས་ཟ་མཁན་དང་སྤྲང་པོ་གད་སྙིགས་ཁྲོད་དུ་སྡོད་མཁན་ཡང་གཉིས་ཀ་མ་ཤི་བར་སྡོད་ཐབས་མེད་ལ། ཤི་བའི་ཉིན་ནས་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་གཞིས་བཞག་ནས་འགྲོ་རྒྱུ་དང་སྤྲང་པོ་ཐང་ཁུག་བཞག་ནས་འགྲོ་བའི་ཁྱད་པར་ཙམ་ལས་གཞན་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མེད། སྨན་དང༌། སྔགས་དང༌། མཐུ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མི་ཕན་པར་དཔེར་ན་མར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་སོགས་མཐུ་བརྒྱབ་ནས་བྲག་རི་རྣམས་ཀྱང་ཕར་སྤོ་ཚུར་སྤོ་མཛད་མཁན་རྣམས་ད་ཆ་ཚང་མ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཟིན་པ་དང༌། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་སྐུ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 129

ལུས་ལ་མཚོན་ཆ་རིགས་གང་གིས་ཀྱང་གནོད་བསྐྱལ་ཐུབ་ཐབས་མེད་པར་འཆི་མེད་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་བརྙེས་ཟིན་པ་མ་ཟད། གསོལ་སྨན་བཞེས་དགོས་ཚེ་མི་གཞན་ལས་ལྡབ་ལྔ་བཅུས་མང་བ་བཞེས་ན་མ་གཏོགས་མི་ཕན་པའི་སྐུ་གཟུགས་སྟོབས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་ནའང་ད་ཆ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སོང་ཟིན་པར་བརྟེན་ངེས་པར་འཆི་བ་ཡོང་རྒྱུ་དེ་ལ་སྟོབས་ཀྱིས་བཟློག་ཐབས་དང༌། ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་བཟློག་ཐབས། གཟུགས་མཛེས་པོས་བཟློག་ཐབས། ཁ་བདེ་པོས་བཟློག་ཐབས་སོགས་གཏན་ནས་བྱ་ཐབས་མེད།
རྒྱུ་མཚན་གཉིས་པ། ཚེ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་ཐུང་དུ་འགྲོ་བ་ལས་དེ་ལ་ཁ་སྣོན་བྱེད་ཐབས་མེད་པ། ཚེ་ཚད་ལོ་དྲུག་ཅུ་ཐུབ་པའི་དབང་དུ་བཏང་ཡང་སྔར་ཕན་ལོ་མང་པོ་འདས་ཟིན་པ་དང༌། ལྷག་མ་དེ་ཡང་ལོ་ནི་ཟླ་བ། ཟླ་བ་ནི་ཉིན་ཞག ཉིན་ཞག་ནི་དབུགས་འགྲོ་འོང་གི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་སོང་ནས་ཟད་པར་གྱུར་པས་སྐྱེས་པའི་ཉིན་མོ་ནས་བཟུང་དབུགས་ཐེངས་གཅིག་ཀྱང་མི་སྡོད་པར་ཤི་རྒྱུར་ཐག་ཉེ་རུ་འགྲོ་གི་ཡོད་ཅིང༌། ཚེ་དབང་ཞུ་བ་དང་ཚེ་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཚོ་ཡང་ཚེ་ལ་བར་ཆད་མི་ཡོང་བ་དང་ཤི་མ་རན་གོང་ནས་མ་ཤི་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་ལས་ཚེ་ལ་ཁ་སྣོན་རྒྱག་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན།
རྒྱུ་མཚན་གསུམ་པ། གསོན་པའི་ཚེ་ཡང་ཆོས་བྱ་ལོང་མེད་པར་འཆི་བ་ནི། དང་པོ་རང་སྐྱེས་ནས་ལོ་བཅུའི་རིང་བྱིས་པའི་དུས་ཡིན་པས་རྩེད་མོ་ཁོ་ནར་གཡེངས་ནས་སྡོད་པ་དང༌། དེ་ནས་བསམ་བློ་ཅུང་ཟད་རྙེད་རྗེས་འཇིག་རྟེན་འདིའི་འཚོ་བའི་ཆེད་དུ་ལས་དོན་སྣ་ཚོགས་ལ་མགོ་འཁོར་ནས་ཚེ་ཟད། དེའི་བར་དུ་གཉིད་དང་དོན་མེད་ཀྱི་ལོང་གཏམ་ལ་མགོ་འཁོར་ནས་མི་ཚེ་ཕྱེད་ཀ་བསམ་རྒྱུ་དྲན་རྒྱུ་མེད་པའི་ངང་ནས་ཡུན་ཙམ་ལ་སོང་ཟིན། དེ་ནས་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཉམས་ནས་རྒས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་སླེབས་ཚེ་གཞི་ནས་སྔོན་ཆད་མི་ཚེ་སྟོང་ཟད་དུ་སོང་བ་ཤེས་ནས་འགྱོད་པ་དཔག་མེད་སྐྱེས་ཀྱང་བྱ་ཐབས་བྲལ་བའི་ངང་ནས་འཆི་བ་ལ་ཐུག་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་ཆོས་མྱུར་དུ་བྱ་རྒྱུར་སེམས་ཐག་གཅོད་དགོས་པ།
(༢) ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམས་པ། ཆོས་མྱུར་དུ་བྱ་དགོས་ཀྱང་གནས་སྐབས་ལས་དོན་མང་པོ་བསྒྲུབ་མ་ཟིན་པས་དེའི་བར་དུ་ཆོས་བྱ་ལོང་མི་འདུག་བསམས་ན། དེ་འགོག་ཐབས་སུ་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་ཡོད།
རྒྱུ་མཚན་དང་པོ། སྤྱིར་མིའི་རིགས་ཀྱི་ཚེ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་དང༌། ལྷག་པར་དུ་དེང་སང་གི་ཚེ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ནི། དང་པོ་བསྐལ་པ་ཡ་ཐོག་གི་སྐབས་མིའི་རིགས་ཀྱི་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཐུབ་པ་བྱུང་མྱོང་ཞིང༌། དེང་སང་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆ་སྙོམས་ཚེ་ཚད་ལོ་ལྔ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཡིན། དེ་ཡང་འགའ་ཞིག་ལོ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 130

གཞོན་ནུའི་དུས་སུ་ཤི་འགྲོ་བ་དང༌། འགའ་ཞིག་བྱིས་པའི་སྐབས་སུ་ཤི་འགྲོ་བ། འགའ་ཞིག་སྐྱེས་མ་ཐག་དང༌། མ་སྐྱེས་གོང་དུ་ཤི་འགྲོ་བ་དང༌། ཕ་མ་རྒན་འཁོགས་ཀྱིས་བུ་ཕྲུག་ཤི་བའི་རོ་སྐྱེལ་བ་ཡང་ཡོད་པས་ལོ་རྒས་ནས་ཤི་བ་ནི་ཧ་ཅང་ཉུང༌། དེར་བརྟེན་ནམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད།
རྒྱུ་མཚན་གཉིས་པ། འཆི་རྐྱེན་མང་ཞིང་གསོན་རྐྱེན་ཉུང་བས་ནམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ནི། གསོན་པོར་སྡོད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་འཆི་རྐྱེན་ནི་ཤིན་ཏུ་མང༌། རང་གི་ལུས་ནི་འབྱུང་བ་བཞི་ཚོགས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་འབྱུང་བ་བཞི་ཆ་མ་སྙོམས་པ་བྱུང་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ནད་སྐྱེ་བ་དང༌། ཟས་ལུས་ལ་མ་འཕྲོད་པ། སྨན་བཅོས་བྱས་ཀྱང་བཅོས་མི་ཐུབ་པ། དེ་བཞིན་གཡང་ལ་ལྷུངས་ནས་ཤི་བ། མེས་འཚིགས་ནས་ཤི་བ། གློ་བུར་དུ་ཤི་བ། དུག་ཕོགས་ནས་ཤི་བ། ས་གཡོས་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཤི་བ་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་འཆི་རྐྱེན་ནི་ཧ་ཅང་མང་ཞིང་གསོན་པའི་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གི་སྲོག་སྐྱོབ་ཐུབ་པའི་ངེས་པ་གཏན་ནས་མེད་པས་ནམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད།
རྒྱུ་མཚན་གསུམ་པ། ལུས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་བས་ནམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ནི། རང་གི་ལུས་འདི་ནི་ཆུའི་ལྦུ་བ་དང་འདྲ་བར་ཉམ་ཆུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་དེ་འབྱུང་བ་བཞི་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་དེ་དག་སྙོམས་པོ་མ་བྱུང་བར་དཔེར་ན་ས་ཁམས་ཤུགས་ཆེ་ན་བད་ཀན་ན་བ་དང༌། ཆུ་ཁམས་ཤུགས་ཆེ་ན་ཆུ་བསོག་པ། རླུང་ཁམས་ཤུགས་ཆེ་ན་སེམས་མི་བདེ་བ། མེ་ཁམས་ཤུགས་ཆེ་ན་ཚ་བ་རྒྱས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་གཞོན་པ་ཤ་བ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ནའང་རྐྱེན་ཕྲན་བུ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཆི་བ་དང༌། ཕྱིའི་རྐྱེན་ལུས་ལ་ཚེར་མ་ཟུག་པ་དང༌། མགོ་བོར་རྡོ་ཕོག་པ་སོགས་བར་ཆད་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྲོག་ལ་ཐུག་པའི་རྐྱེན་དུ་འགྲོ་བ་མང་བས་ནམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ཡིན།
དེར་བརྟེན་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཆོས་བྱེད་རྒྱུར་སེམས་ཐག་གཅོད་དགོས་པ།
(༣) འཆི་བའི་ཚེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་ཚོའི་བསམ་བློའི་སྙིང་པོ་དེ་ཡིན་ཞིང༌། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པའི་ལྟ་ཚུལ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐོག་སྡོད་རིང་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་དང་གཟུགས་མཛེས་པོ་གང་འདྲ་ཡོད་ནའང་ཤི་དུས་ཚང་མ་བཞག་ནས་འགྲོ་རྒྱུ་ལས་ཐབས་གཞན་མེད་པས། ཤི་ཁར་ཕན་ཐོགས་པ་དང་ཁྱེར་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཆོས་མ་གཏོགས་མེད་ཟེར་བ་དེ་རེད། དེ་ནི་མར་ལེ་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་ཡོངས་སུ་རྒྱབ་འགལ་ཡིན། འདི་ལ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་ཡོད།
རྒྱུ་མཚན་དང་པོ། གཉེན་བཤེས་ཀྱིས་མི་ཕན་པ་ནི། རང་ཉིད་འཆི་བའི་སྐབས་སུ་གཉེན་བཤེས་བརྩེ་གདུང་ཇི་ཙམ་ཆེ་བས་མཐའ་བསྐོར་ཀྱང་དེ་ཡི་ནང་ནས་གཅིག་ཙམ་ཡང་འཁྲིད་པའི་དབང་མེད་པར་རང་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 131

ཉིད་གཅིག་པུ་མར་གྱི་ནང་ནས་སྤུ་བཏོན་པ་ནང་བཞིན་སེམས་སྐྱོ་ལྷང་ངེའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་དགོས་པ།
རྒྱུ་མཚན་གཉིས་པ། ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་མི་ཕན་པ་ནི། འཆི་བའི་སྐབས་སུ་སྟོབས་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ནས། སློང་ཕོར་དང་འཁར་རྒྱུག་ཙམ་ལས་མེད་པའི་སྤྲང་པོ་བར་ཚང་མ་རང་ལ་དབང་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བཞག་ནས་འགྲོ་དགོས་པ།
རྒྱུ་མཚན་གསུམ་པ། ལུས་ཀྱིས་མི་ཕན་པ་ནི། འཆི་བའི་སྐབས་སུ་རང་དང་མཉམ་དུ་ཨ་མའི་ཁོག་ནས་སྐྱེས་པའི་ལུས་པོ་འདི་ཡང་བཞག་ནས་རང་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་གཅིག་པུ་རང་དབང་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པ་བཅས་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྐབས་དེར་ཕན་པ་ནི་ཆོས་ཁོ་ན་ལས་མེད་པས་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་བྱ་བར་ཐག་གཅོད་དགོས་ཞེས་མཇུག་བསྡོམས་དེ་འདྲ་ཞིག་བཞག་ཡོད། དེ་ནི་ཆོས་ལུགས་དང་མར་ལེ་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་གྱི་འགལ་བ་ཐུག་ས་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ང་རང་ཚོ་ཆོས་བྱེད་མཁན་མིན་སྟབས་ཆོས་ཀྱི་ནང་ཤོད་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཤེས་ན་འགྲིག་གི་རེད།
གོང་དུ་རྒྱུ་མཚན་མང་པོ་ཞུས་པ་དེ་དག་ཚང་མ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཤ་སྟག་ལས་མ་མཐུན་པ་མེད་ནའང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་བཤད་པའི་རྗེས་ཀྱི་མཇུག་བསྡོམས་སུ་ཤི་དུས་ཆོས་མ་གཏོགས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པས་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་མར་ལེ་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་ཡོངས་སུ་འགལ་བ་ཡིན། མདོར་ན་དངོས་གཙོ་སྨྲ་བ་དང་སེམས་གཙོ་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀས་དངོས་པོ་ཨང་དང་པོ་ཡིན་པ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་པ་དེ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ནའང་མཇུག་བསྡོམས་བཞག་སྟངས་མི་འདྲ་བར་བརྟེན་སེམས་གཙོ་དང་དངོས་གཙོ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་མཚམས་དེ་འདི་ནས་ཡོང་གི་ཡོད།

༤.སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི།

གོང་དུ་ཤི་དུས་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་ཟིན་པར་བརྟེན་ཡང་མི་ལ་ལའི་སེམས་ནང་ཤི་དུས་ཆོས་ཀྱིས་ཕན་གྱི་ཡོད་ནའང་འདྲ། ཕན་གྱི་མེད་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཟེར་བ་དེ་ནི་ཤོད་ཚུལ་ཙམ་ལས་དངོས་སུ་ཨེ་ཡོད་སྙམ་པ་ཡོང་སྲིད་པར་བརྟེན་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་བྱུང་བ་རེད། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པའི་སྐོར་དེ་རིག་པ་ཧ་ཅང་གཏིང་ཟབ་པོ་ཡོད་ཅིང༌། ཚད་མ་རིག་པ་ལེའུ་གཉིས་པའི་ནང་གཙོ་བོ་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིའི་སྐོར་བཤད་ཡོད། འདིར་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ཞུས་ན།
སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཟེར་བ་མེད་ཅེས་བཤད་ན་དེའི་ལན་དུ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤི་བའི་རྗེས་སུ་རང་གི་རྣམ་ཤེས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 132

དེ་མེད་པར་འགྲོ་མི་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་རྗེས་མ་ཡོད་པར་འདོད་ལ། འོ་ན་འཇིག་རྟེན་ཐོག་གི་དངོས་པོ་ཚང་མ་དང་པོ་སྐྱེ་བ། བར་དུ་གནས་པ། མཐའ་མ་འཇིག་པའམ་མེད་པར་འགྲོ་བ་ནི་ལྡོག་ཐབས་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་ཡིན་པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་དེ་ལས་ལྡོག་ཏུ་མེད་པས་ད་དུང་སྐྱེ་བ་རྗེས་མར་འགྲོ་ཟེར་བ་དེ་མེད་པར་ལུས་པོ་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་མེད་ཅེས་བཤད་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པས་རྣམ་ཤེས་ནི་ལུས་པོ་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་མིན་པར་དཔེར་ན་ནས་དང༌། གྲོ། སྲན་མ། འབྲས། ཤིང༌། ལྕགས་སོགས་ཚང་མ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐོག་གི་དངོས་པོ་སྤྱིར་བཏང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་ནའང་དེ་ཚོ་ཚང་མར་སོ་སོ་ཆགས་རྒྱུ་ལ་སོ་སོ་དང་རིགས་འདྲ་བའི་རྒྱུ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་དགོས་ཤིང༌། རིགས་མི་འདྲ་བའི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་འདྲ་བའི་འབྲས་བུ་ཡོང་མི་སྲིད་དེ་དཔེར་ན་གྲོ་བཏབ་ན་གྲོ་དང༌། སྲན་མ་བཏབ་ན་སྲན་མ་སྐྱེ་བ་ལས་གྲོ་ལ་སྲན་མ་དང་སྲན་མར་གྲོ་སོགས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པས་འཇིག་རྟེན་ཐོག་གི་དངོས་པོ་སྤྱིར་བཏང་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རྣམ་ཤེས་ནི་ལོས་ཡིན། གང་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་ནི་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་དང༌། དངོས་པོ་ལ་བཀོད་འདོམས་བྱེད་ཐུབ་མཁན། དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་ཐུབ་མཁན། འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བའི་ནུས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་བཅས་དངོས་པོ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཚད་མཐོ་པོ་ཞིག་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ཚད་མཐོ་པོ་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་རྒྱུ་དེ་རང་དང་རིགས་འདྲ་བ་ཞིག་མེད་ན་དངོས་པོ་དེ་ཡོང་མི་སྲིད། འོ་ན་ཁྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་གང་ནས་བྱུང་བ་རེད་དམ་ཞེས་དྲིས་ན། མི་མང་ཆེ་བས་ཕལ་ཆེར་རང་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཨ་མའི་ཁོག་ནས་སྐྱེ་བའི་ཉིན་མོ་དེ་ནས་བྱུང་ཞེས་ཤོད་བཟོ་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲ་མིན་ཏེ་ཨ་མའི་ཁོག་པའི་ནང་ཟླ་དགུ་ངོ་བཅུ་གནས་ཚང་གཡར་རིང་ཚ་གྲང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཧ་ཅང་མང་པོ་མྱོང་དགོས་པ་དཔེར་ན་ཨ་མས་ལྟོ་ཆས་ཚ་པོ་ཟ་དུས་ཚ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། ལྟོ་ཆས་གྲང་མོ་ཟ་དུས་གྲང་བའི་སྡུག་བསྔལ། ཨ་མས་ལམ་དུ་མཆོངས་རྒྱག་རྒྱག་དུས་གཡང་དུ་ལྷུང་བའི་སྡུག་བསྔལ། ཨ་མས་ཐོག་ཁར་འཛེགས་དུས་རང་གི་དངོས་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡར་བཀྱག་པ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ། ཨ་མ་ལྟོ་ཟ་རྒྱུ་མང་དྲགས་ན་རང་ཉིད་རི་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་མནན་པ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་ཚོར་བ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྐྱེ་བའི་སྐབས་སུའང་ཨ་མའི་ཁོག་པའི་ནང་ནས་མགོ་རྟིང་ལོག་རྗེས་རང་གི་ཤུགས་དང་ཨ་མའི་ཤུགས་གཉིས་ཀས་དེད་དེ་རང་གི་ལུས་པོ་དེ་ལྕགས་ཀྱི་བུ་ག་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ནང་བཙིར་ནས་མར་འཐེན་པ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་སྟབས་སྐྱེ་མ་ཐག་སྐད་ཤུགས་གང་ཡོད་ཀྱིས་ངུ་བ་དེ་སྡུག་བསྔལ་དེ་དངོས་སུ་ཚོར་སྣང་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་བརྟེན་ཨ་མའི་ཁོག་ནང་དུ་ཡོད་དུས་ནས་རྣམ་ཤེས་མེད་ན་ཚོར་བ་དེ་དག་ཡོང་ཐབས་མེད་པས་ཚོར་བ་ཡོང་རྒྱུའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་ཁོ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཤིག་ཡོད་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 133

དགོས་པ་ལས་རྒྱུ་རྐྱེན་གང་ཡང་མེད་པར་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་མིན།
འོ་ན་ཨ་མའི་ཁོག་པའི་ནང་ཡོད་པའི་ཕྲུ་གུ་དེའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་རྒྱུ་ཞིག་ངེས་པར་ཡོང་སྲིད་ལ་དེ་ཡང་རིགས་མི་འདྲ་བའི་རྒྱུ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མིན་པས་ཡང་སྙིང་རིགས་འདྲ་བའི་རྒྱུ་དེ་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཁོག་ཏུ་ཡོད་དང་ཡང་ན་དེ་མིན་གང་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞིག་ལས་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་མིན། དེས་ན་ད་ལྟའི་རང་གི་རྣམ་ཤེས་དེའི་རྒྱུ་དེ་སུའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེའི་རིག་པ་ཧ་ཅང་གཏིང་ཟབ་པོ་ཡོད་དེ་ཨ་མའི་ཁོག་པའི་ནང་གི་ཕྲུ་གུ་དེའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་རང་དང་རིགས་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་རིགས་མི་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་མི་སྲིད་ལ། རིགས་འདྲ་བའི་རྒྱུ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཤིག་རང་ལས་རྣམ་ཤེས་མིན་པའི་རྒྱུ་ཞིག་གིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་དཔེར་ན་ལྕགས་ལ་ལྕགས་ཆགས་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་ཞིག་དང་གྲོ་ལ་གྲོ་ཆགས་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་ཞིག་དགོས་པ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་ལ་རྣམ་ཤེས་ཆགས་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་ཞིག་དགོས་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་པ་ཞིག་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བསྒྱུར་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཆགས་པ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་ཡོང་མི་སྲིད། དེས་ན་རང་གི་རྣམ་ཤེས་དེའི་རྒྱུ་རྣམ་ཤེས་ཤིག་ཡིན་པ་གཏན་འཁེལ་རེད། འོ་ན་རྣམ་ཤེས་དེ་པ་ཕའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་དང༌། ཨ་མའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན། ཡང་ན་ཕ་མ་ཟུང་གི་རྣམ་ཤེས་བསྡོམས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཕ་མ་གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་སོ་སོ་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་པ་ཕའི་རྣམ་ཤེས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་པ་ཕ་རིག་པ་སྐྱོ་པོ་གང་ཡང་མི་ཤེས་མཁན་ཞིག་ལ་ཕྲུ་གུ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པ་དང༌། གལ་ཏེ་ཨ་མའི་རྣམ་ཤེས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཨ་མ་ཞེ་སྡང་དང་ང་རྒྱལ་ཚ་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ཕྲུ་གུ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་པས་དེ་ནི་གཏན་འཁེལ་མེད། དེར་བརྟེན་རྣམ་ཤེས་དེ་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པ་བརྗོད་མི་དགོས། དེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ལྔ་ཡོད། ༡. རང་གི་ལུས་པོ་དེ་རྣམ་ཤེས་ཆགས་རྒྱུའི་རྒྱུ་མིན་པ། ༢. ཕ་མའི་ལུས་པོ་དེ་ཡང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཆགས་རྒྱུའི་རྒྱུ་མིན་པ། ༣. དབུགས་ནི་རྣམ་ཤེས་ཆགས་རྒྱུའི་རྐྱེན་ཡིན་པ་ལས་རྒྱུ་མིན་པ། ༤. མ་ཡི་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ཡོད་པ།
༥. འཆི་ཁའི་དུས་ཀྱི་སེམས་དེས་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བྱེད་པ་བཅས་ཡིན།
༡. རང་གི་ལུས་པོ་དེ་རྣམ་ཤེས་ཆགས་རྒྱུའི་རྒྱུ་མིན་པ་ནི། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཞེས་ཁག་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཆགས་རྒྱུའི་རྒྱུ་དེ་ལུས་མིན། འོན་ཀྱང་རྐྱེན་དེ་ལུས་ཡིན། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གཉིས་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་སྐབས་ཞུས་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན། དཔེར་ན་མར་བཏབ་པའི་སོན་དེ་འབྲུ་ཡིན་ན་ཡར་སྐྱེ་རྒྱུ་དེའང་འབྲུ་ཡིན་པས་ཡར་སྐྱེ་རྒྱུའི་སོན་འབྲུ་དེ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། སོན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་ཡོང་དགོས་ན་ས་དང༌། ཆུ། ལུད། དྲོད་བཅས་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་འཛོམས་དགོས་པས་དེ་དག་ནི་རྐྱེན་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 134

ཡིན། རྐྱེན་ཡོད་ནའང་རྒྱུ་མེད་ན་འབྲས་བུ་ཡོང་ཐབས་མེད་ལ། རྒྱུའི་ངོ་བོ་དེ་འབྲས་བུའི་ངོ་བོར་འགྱུར་དགོས་པར་བརྟེན་རིགས་མི་འདྲ་བའི་རྒྱུ་དེ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་ལ་འགྱུར་ཐུབ་ཐབས་མེད་སྟབས། རྒྱུ་དེ་རང་དང་རིགས་འདྲ་བའི་རྒྱུ་དེ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་ལ་འགྱུར་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དཔེར་ན་ནས་བཏབ་ནས་ནས་སྐྱེ་བ་དང༌། འབྲས་བཏབ་ན་འབྲས་སྐྱེ་བ་ལས་ནས་བཏབ་ན་གྲོ་སྐྱེ་བ་དང་འབྲས་བཏབ་ན་སྲན་མ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་མེད། དཔེར་ན་ཞིང་ཁ་དང༌། ཆུ། ལུད། དྲོད་སོགས་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་ཚང་མ་འཛོམས་ནའང་སོན་མེད་ན་འབྲས་བུ་ཡོང་ཐབས་མེད། དེ་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སོན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དང་རིགས་འདྲ་བའི་འབྲས་བུ་ཞིག་ཆགས་དགོས་པས་ཡིན། དེར་བརྟེན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་རྒྱུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་དེ་ཡོང་མི་ཐུབ། དེས་ན་ལུས་པོ་དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཆགས་རྒྱུའི་རྐྱེན་ཡིན་པ་ལས་རྒྱུ་མིན་ཏེ་རང་གི་ལུས་པོ་དེ་རྣམ་ཤེས་ཆགས་རྒྱུའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་རང་ཤི་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་རང་གི་ལུས་པོ་བསྡད་ཡོད་ནའང་རྣམ་ཤེས་དེ་ལུས་པོ་དང་ཁ་བྲལ་ཟིན་པས་གལ་ཏེ་ལུས་པོ་དེ་རྣམ་ཤེས་ཆགས་རྒྱུའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་ལུས་པོ་གར་ཡོད་སར་རྣམ་ཤེས་ཡོད་དགོས་པས་དེ་མེད། དེར་བརྟེན་ལུས་པོ་དེ་རྣམ་ཤེས་ཆགས་རྒྱུའི་རྒྱུ་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་པོ་དེ་ཡིན། རྒྱུ་མཚན་གཉིས་པ་ནི་རང་གི་ལུས་པོ་དེ་རྣམ་ཤེས་ཆགས་རྒྱུའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་ལུས་སྟོབས་ཆེ་བར་རྣམ་ཤེས་སྟོབས་ཆེ་བ་དང༌། ལུས་སྟོབས་ཆུང་བར་རྣམ་ཤེས་སྟོབས་ཆུང་བ། ལུས་སྟོབས་ཆེ་ན་རིག་པ་ཡག་པ་དང༌། ལུས་སྟོབས་ཆུང་ན་རིག་པ་ཞན་པ་ཡོང་དགོས་སྟབས་དེ་ཡང་ངེས་པ་མེད་པས་རང་གི་ལུས་པོ་དེ་རྣམ་ཤེས་ཆགས་རྒྱུའི་རྒྱུ་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་པ་དེ་ཡིན། ཡང་རང་གི་དབང་པོ་ལྔ་དེ་རྣམ་ཤེས་ཆགས་རྒྱུའི་རྒྱུ་མིན་ནམ་སྙམ་ན་དེ་ཡང་མིན་ཏེ་ལོང་བ་དང་འོན་པ་ལའང་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པས་དེ་ནི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་པ་ཡིན།
༢. ཕ་མའི་ལུས་པོ་དེའང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཆགས་རྒྱུའི་རྒྱུ་མིན་པ་ནི། ཕ་མའི་སེམས་ལ་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་གང་ཡོད་པ་ལྟར་བུ་ཕྲུག་ལའང་ཡོད་དགོས་པས་དེ་ནི་ངེས་པ་གཏན་ནས་མེད་པ་དང༌། ཕ་མ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་བུ་ཕྲུག་ལའང་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་དང༌། ཤེས་རིག་གསལ་མི་གསལ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད།
༣. དབུགས་ནི་རྣམ་ཤེས་ཆགས་རྒྱུའི་རྒྱུ་མིན་པ་སྟེ། དབུགས་འགྲོ་འོང་གི་ཆ་ལ་སྐྱོན་གང་ཡང་མེད་པར་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ཀྱང༌། ཤེས་རིག་གསལ་མི་གསལ་དང༌། ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང༌། དབུགས་ཀྱི་འགྲོ་འོང་རྒྱུན་ལྡན་ཡིན་ཡང་ཚོར་བ་ཉམས་པ་དང༌། དྲན་པ་ཉམས་ནས་སྨྱོ་བ་དེ་འདྲའང་མང་པོ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད། གལ་ཏེ་དབུགས་དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན་དབུགས་རྟག་ཏུ་ཕར་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 135
གཏོང་ཚུར་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་དབུགས་ཕར་གཏོང་ཚུར་ལེན་བྱེད་ཐེངས་རེར་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བརྗེ་ལེན་ཐེངས་རེ་བྱེད་དགོས་ཤིང༌། དེ་འདྲ་ཡིན་ན་དབུགས་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྣམ་ཤེས་གསར་པ་ཡོང་དགོས་ལ་ཡོན་ཏན་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུ་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་ཉིན་རེ་ཉིན་རེ་བརྗེད་འགྲོ་བ་ལས་གསོག་འཇོག་བྱེད་ཐུབ་ཐབས་མེད་པ་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་པས་ན་དབུགས་ཀྱི་འགྲོ་འོང་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་མིན།
༤. མ་ཡི་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ཡོད་པ་སྟེ། རང་ཉིད་ཐོག་མ་ཨ་མའི་ཁོག་ཏུ་འཁོར་མ་ཐག་པའི་རྣམ་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ལ་རྒྱུ་ཞིག་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་ཤིང༌། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་མེད་པར་བྱུང་བ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན། རང་ཉིད་མ་ཡི་མངལ་དུ་འཁོར་མ་ཐག་པའི་རྣམ་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ལ་རང་དང་རིགས་འདྲ་བའི་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད། རང་དང་རིགས་འདྲ་བའི་རྒྱུ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་རྒྱུ་དེ་ག་དུས་བྱུང་བ་དང་གང་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་དེ་ཡང་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་མིན། ཡང་དཔེར་ན་རང་ཉིད་མི་ལུས་ལེན་དགོས་ན་ཕ་མ་གཉིས་ཀ་མི་ཡིན་དགོས་པ་ལས་དུད་འགྲོའི་རིགས་ལ་སྐྱེ་མི་སྲིད། འོན་ཀྱང་པ་ཕ་བོང་བུ་དང་ཨ་མ་རྟ་ཡིན་ན་དྲེའུ་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་ཕ་དེ་ཕྲུ་གུ་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་ཆགས་རྒྱུའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་མ་ནི་རྐྱེན་ཡིན། རྣམ་ཤེས་ནི་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་སོགས་ཚང་མ་མི་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་གསོན་ཉམས་ལྡན་པ་དང༌། ནུས་པ་ཆེ་བ། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་དང་སྣང་ཚུལ་ངོས་འཛིན་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས་གློ་བུར་དུ་ཡོང་མི་སྲིད་པར་དེ་ལ་རང་དང་རིགས་འདྲ་བའི་རྒྱུ་སྔོན་མ་ཞིག་གཏན་གཏན་ཡོད། དཔེར་ན་ཐོག་མ་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་ནང་དུ་རང་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཞུགས་མ་ཐག་རང་གི་ལུས་པོ་དེ་ཆུ་འཁོལ་མའི་ནང་བཙོས་པ་ལྟ་བུའི་ཚོར་སྣང་ཡོང་གི་ཡོད་པས་རྣམ་ཤེས་མེད་ན་ཚོར་སྣང་ཡོང་མི་ཤེས་ལ་མའི་མངལ་དུ་ཕྲུ་གུས་འགུལ་སྐྱོད་བྱེད་པ་དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པས་ཡིན། དེས་ན་རྣམ་ཤེས་གསར་པ་དེ་ལ་རང་དང་རིགས་འདྲ་བའི་རྒྱུ་ཞིག་ངེས་པར་ཡོད་པར་བརྟེན་དེ་ཐོག་ནས་སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་ཡོད་པ་མཚོན་པ་ཡིན་ཟེར།
༥. འཆི་ཁའི་དུས་ཀྱི་སེམས་དེས་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བྱེད་པ་སྟེ། སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པ་གཏན་འཁེལ་བ་ཡིན་སྟབས་ད་ལྟའི་རྣམ་ཤེས་དེའང་སྐྱེ་བ་རྗེས་མར་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ངེས་གཏན་རེད། གོང་དུ་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཞི་བཤད་རྗེས་ད་ལྟའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཚེ་རྗེས་མར་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་གཏན་འཁེལ་བ་རེད། འོ་ན་རྣམ་ཤེས་དེ་རང་གི་ལུས་པོའི་ཐོག་ཏུ་གནས་ཡོད་ན་ལུས་པོ་འཐོར་དུས་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་འཐོར་འགྲོ་བས་དེ་ཟུར་དུ་གནས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མི་འདུག་སྙམ་ཚེ་དེ་ནི་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར་དཔེར་ན་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཁས་མི་ལེན་མཁན་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་ཤི་ཁར་རང་གི་ལུས་སེམས་ལ་ཆགས་ཞེན་མེད་མཁན་རྩ་བ་ནས་མེད་དེ་རང་གཙོ་བོ་བྱེད་པའི་སྒེར་སེམས་དེ་ཡོད་ཕྱིན་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 136

རང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་ཁ་བྲལ་ཁར་རང་གི་ལུས་རྟེན་དེར་ཆགས་ཞེན་སྐྱེས་ནས་སེམས་སྐྱོ་ལྷང་ལྷང་མི་བྱེད་མཁན་ཡོང་མི་སྲིད་ཅིང༌། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཁས་མི་ལེན་མཁན་ཞིག་ཡིན་ནའང་རང་གི་ལུས་པོ་ལ་ཆགས་ཞེན་མེད་མཁན་མེད། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐོག་སྲོག་ཆགས་ཆེ་ཆུང་ཚང་མ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། ཆགས་ཞེན་བྱེད་པ་དེ་སྐྱེ་བ་རྗེས་མར་འགྲོ་བའམ་རྣམ་ཤེས་རྗེས་མ་ཡོང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ་རང་གཙོ་བོ་བྱེད་པའི་སྒེར་སེམས་དེ་མེད་པ་བཟོ་མ་ཐུབ་བར་སྐྱེ་བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ལེན་དགོས་པར་བརྟེན་སྐྱེ་བ་ལེན་མི་དགོས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ན་རང་གཙོ་བོ་བྱེད་པའི་སྒེར་སེམས་དེ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་བཟོ་དགོས། དེ་བཟོ་ཐུབ་ན་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་ཏེ་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཟེར།
གཞན་ཡང་དངོས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་དང་པོ་སྐྱེ་བ་དང༌། བར་དུ་གནས་པ། མཐའ་མ་འཇིག་པ་ཞེས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མཐའ་མ་འཇིག་པ་ཟེར་བ་དེ་རྒྱུན་ཆད་དེ་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་འགྱུར་བའི་དོན་མིན་ཏེ་དཔེར་ན་ཤིང་ལ་ཆ་བཞག་ན་མེར་བསྲེགས་རྗེས་ཁག་ཅིག་སོལ་བ་དང་ཁག་ཅིག་ཐལ་བར་གྱུར་ཐོག ཡང་སོལ་བ་དེ་མེར་བསྲེགས་ཏེ་ཐལ་བར་འགྱུར་ནའང་དེའི་རྒྱུན་དེ་གཏན་ནས་ཆད་མེད། འོ་ན་ས་གཞི་རིལ་མོ་འདིའི་ཐོག་གི་སྲོག་ཆགས་རྣམས་གོ་ལ་འདི་གའི་ཐོག་གློ་བུར་གསར་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་གཞན་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཐད་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལྟར་ན་གོ་ལ་འདིའི་ཐོག་གསར་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྔར་མེད་གསར་སྐྱེས་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་འཇིག་རྟེན་གཞན་ནས་ཚེ་འཕོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་གོང་དུ་ཞུས་ཟིན་པ་དེ་དག་ཡིན། དཔེར་ན་ས་གཞི་རིལ་མོ་འདིའི་ཐོག་ཏུ་ས་དང༌། ཆུ། ཤིང༌། ལྕགས། རྡོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་ནི་འབྱུང་བ་ལྔ་ཡི་རྡུལ་ཕྲན་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་དང༌། མི་ཡང་འབྱུང་བ་ལྔ་ཡི་རྡུལ་ཕྲན་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ་ལུས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རྣམ་ཤེས་དེའང་རང་དང་རིགས་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ལས་རྣམ་ཤེས་མེད་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ནས་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡོང་ཐུབ་ཐབས་མེད་པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཤིག་ངེས་པར་ཡོད་དགོས། དེར་བརྟེན་འཇིག་རྟེན་ཐོག་སྲོག་ཆགས་ཐོག་མ་ཆགས་ཡོང་དུས་དེའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡང་དེ་དང་རིགས་འདྲ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཤིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ལས་གློ་བུར་དུ་རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་པ་ཞིག་གིས་རྒྱུ་བྱས་ནས་གསར་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་མིན། སྐྱེ་བ་མང་པོར་གོམས་འདྲིས་བྱས་ཏེ་འཚང་རྒྱ་བ་ཟེར་བའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་དེ་ལ་དགག་པ་རྒྱག་ཆེད་ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་པས་སྐྱེ་བ་མང་པོར་གོམས་འདྲིས་བྱས་ཏེ་འཚང་རྒྱ་ཟེར་བ་དེ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་གཅིག་རང་ཡིན་ཏེ་དེ་ཚར་ན་བཞུ་མར་ལ་ཕུ་བཏབ་པ་ཇི་བཞིན་གང་ཡང་མེད་ཅེས་ཟེར།

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 137

༥.ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ།
ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་སྐོར་དེ་མིག་གིས་མཐོང་རྒྱུ་མེད་པའི་སྐད་ཆ་ཤ་སྟག་ཡིན་སྟབས་ཆོས་བྱེད་མཁན་ལ་མ་གཏོགས་ཆོས་མི་བྱེད་མཁན་ལ་ཕན་པ་དེ་ཙམ་མེད་པས་རྒྱས་པོ་ཞུ་གི་མིན། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་རང་ཉིད་གང་དུ་སྐྱེ་མིན་རང་དབང་ཡོད་ན་རང་གི་འདོད་པ་གང་ཡོད་ལྟར་སྐྱེ་བ་བླངས་ཆོག་པ་ཡིན་མོད། དེ་ལ་ནི་རང་དབང་གཏན་ནས་མེད་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་ལས་དཀར་ནག་གཉིས་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་དགོས། སྐྱེ་བ་ལེན་ཡུལ་ནི་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ལས་མེད། ལས་དགེ་བ་བཅུ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་འགྲོར་(ལྷ་དང༌། ལྷ་མིན། མི་)སྐྱེ་བ་དང༌། ལས་མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་བརྟེན་ནས་ངན་སོང་གསུམ་(དམྱལ་བ། ཡི་དྭགས། དུད་འགྲོ་)དུ་སྐྱེ་བ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་གོ་ལྡོག་སྟེ་སྐྱེས་པ་གཏན་ནས་མེད། རང་ཉིད་ད་ལྟ་མི་ལུས་ཐོབ་ནས་བླང་དོར་ཕྲན་བུ་ངོ་ཤེས་པའི་དུས་སྐབས་འདི་ལ་ཡང་ལས་མི་དགེ་བ་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་དགེ་བ་ནི་རང་སྐྱེས་པ་ནས་ད་བར་དུ་གང་ཡང་བྱས་པ་དྲན་རྒྱུ་མེད་པས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐག་གིས་ཆོད་པ་དང༌། ངན་སོང་གསུམ་པོར་སྐྱེས་ན་སྡུག་བསྔལ་མ་གཏོགས་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན།མུ་སྟེགས་པའི་ལྟ་ཚུལ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་གང་དུ་ལེན་མིན་ཚང་མ་ལྷ་ཡིས་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་པར་འདོད་ན་ཡང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པས་དེ་ནི་ལས་ཀྱིས་བཀོད་པ་ལས་ལྷས་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་ཟེར་བ་ཁས་ལེན་གྱི་མེད་པས་ལྟ་ཚུལ་ཐ་དད་ཡིན། ལས་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་ལས་བཟང་པོ་བྱས་ན་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་དང་ལས་ངན་པ་བྱས་ན་འབྲས་བུ་ངན་པ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པས་ལས་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་སྟོབས་ཆེ་བ་ཡོད་ན་ལྷ་དང་མི་ལ་སྐྱེ་བ་དང༌། ལས་མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་སྟོབས་ཆེ་བ་ཡོད་ན་ཆེ་བར་དམྱལ་བ་དང༌། འབྲིང་བར་ཡི་དྭགས། ཆུང་བར་དུད་འགྲོ་བཅས་ལ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཡིན། འོ་ན། ངན་སོང་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཇི་འདྲ་ཡོད། དེ་ཚོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གང་ཡོད་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ངན་སོང་གསུམ་ལས།
(༡) དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ།
དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཞི་སྟེ། ༡. ཚ་དམྱལ། ༢. ཉེ་འཁོར་བའི་དམྱལ་བ། ༣. གྲང་དམྱལ། ༤. ཉི་ཚེ་བའི་དམྱལ་བ་བཅས་ཡིན།
༡. ཚ་དམྱལ་ནི། ས་སྟེང་འདི་ནས་དཔག་ཚད་སུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གི་འོག་ན་ཡང་སོས་ཡོད། དེའི་འོག་ནས་རིམ་བཞིན་དཔག་ཚད་བཞི་སྟོང་རེས་ཆོད་པ་ན་ཚ་དམྱལ་གཞན་བདུན་ཏེ་ཐིག་ནག་དང༌། བསྡུས་འཇོམས། ངུ་འབོད། ངུ་འབོད་ཆེན་པོ། ཚ་བ། རབ་ཏུ་ཚ་བ། མནར་མེད་བཅས་ཡོད་ཅིང༌། འོག་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 138

ཐམས་ཅད་ལྕགས་སྲེག་གི་ས་གཞི་ལ། རང་གི་ལས་སྣང་ལས་གྲུབ་པའི་དམྱལ་བའི་སྲུང་མ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ཤ་སྟག་གིས་གནོད་ཅིང་འཚེ་བ། རང་གི་ལུས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང༌། བྱིས་པ་གཞོན་ནུའི་ལུས་ལྟར་གཞོན་ཤ་དང་ལྡན་པ། ཚ་དམྱལ་བརྒྱད་པོའི་མེའི་ཚ་ཤུགས་མི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་མེ་ལས་ལྡབ་བརྒྱ་ཕྲག་གིས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་བཅས་ནི་ཚ་དམྱལ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ཟེར།
ཚ་དམྱལ་བརྒྱད་པོ་སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་ནི།
ཡང་སོས། ཡང་ནས་ཡང་དུ་སོས་པ་སྟེ། རང་ཉིད་དང་ལས་མཐུན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དེར་སྐྱེས་པ་ན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་མཚོན་ཆ་ཐོགས་ཏེ་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བསྣུན་ནས་ས་ལ་འགྱེལ་བ་དང༌། ནམ་མཁའ་ནས་ཁྱོད་རྣམས་ཡང་སོས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྒྲ་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་སླར་ཡང་ལུས་སྔར་བཞིན་དུ་སོས་ནས་ཕན་ཚུན་མཚོན་ཆ་བསྣུན་རེས་བྱས་ཏེ་ཉིན་གཅིག་ལ་ཤི་ཐེངས་བརྒྱད་དང་སོས་ཐེངས་བརྒྱད་བྱེད་དགོས་པར་བྱེད་ཅིང༌། དེ་ལྟར་རང་གི་ཚེ་ཚད་མ་རྫོགས་བར་དུ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང༌། ཡང་སོས་པའི་ཚེ་ཚད་ཧྲིལ་པོ་ལ་མི་ལོ་ཁྲག་ཁྲིག་གཅིག་དང་ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ་དྲུག་ཐེར་འབུམ་གཉིས་ཡིན་པ་དང༌། ཚ་དམྱལ་བརྒྱད་ནང་ནས་ཚེ་ཐུང་ཤོས་ཡང་སོས་ཀྱི་ཞག་གཅིག་གི་ཡུན་ཚད་ལ་མི་ལོ་ས་ཡ་དགུ་ཡིན། དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི་དམག་འཁྲུག་ལ་དགའ་བ་དང་སྲོག་གཅོད་ལ་དགའ་བ། གཞན་གྱི་རྒྱུ་ནོར་རྐུ་བ། རབ་བྱུང་གི་ནང་ནས་ཉེས་པ་ཆུང་ཤོས་བཅས་དེར་སྐྱེ་བར་བཤད།
ཐིག་ནག དེར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དམྱལ་སྲུང་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་ལ་ཐིག་ནག་པོ་བཏབ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་མཚོན་གྱིས་གཤག་པ་དང༌། ལྕེའི་སྟེང་དུ་རྨོན་པ་རྒྱག་པ་སོགས་ཡིན། དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི། བརྫུན་སྨྲས་ནས་གཞན་ལ་མགོ་བསྐོར་གཏོང་བ་དང་ཕན་ཚུན་བར་དཀྲུགས་ཤིང་བརྒྱབ་པ། •བསྡུས་འཇོམས། ལས་མཐུན་པའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་རྣམས་ལས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རི་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་གདོང་པ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཙིར་བ་དང༌། ལྕགས་སྲེག་ལེབ་མོས་ལུས་སྣམ་བུ་ལྟར་སྒྲིལ་ནས་བསྡམས་པ། དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི། སྲོག་ཆགས་དུད་འགྲོའི་རིགས་ཀྱི་ལུས་པོ་བཙིར་ནས་གསོད་པ་དང༌། སྐེ་བཙིར་བཏང་ནས་གསོད་པ་སོགས།
ངུ་འབོད། དེར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལྕགས་ཀྱི་ཁང་པ་མེ་འབར་བའི་ནང་དུ་སྲེག་ནས་ངུ་འབོད་ཀྱི་སྒྲ་ལྷང་ལྷང་སྒྲོགས་པ། དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི། གཞན་ལ་ཆང་སྟེར་བ་དང༌། ཆང་འཚོང་བ། རབ་བྱུང་ལ་ཆང་འཐུང་དུ་བཅུག་པ་སོགས།
•ངུ་འབོད་ཆེན་པོ། ལྕགས་ཀྱི་ཁང་པ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་བཅུག་ནས་མེར་སྲེག་བཏང་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་སྔ་མ་ལས་ཆེ་བ། དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི། གཞན་གྱི་བུད་མེད་ལ་ལོག་གཡེམ་བྱས་པ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 139

དང༌། ལྷ་ཁང་གི་ནང་དང༌། ཕ་མ། དགེ་རྒན་བཅས་ཀྱི་མདུན་དུ་འཁྲིག་སྤྱོད་བྱས་པ། རབ་བྱུང་ཁྱིམ་པར་བབས་སུ་བཅུག་པ་སོགས།
ཚ་བ། དེར་སྐྱེ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དཔག་ཚད་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཁྲོ་ཟངས་ཀྱི་ནང་དུ་སྲེག་པ་དང༌། བཙོས་པ། ལྕགས་ཀྱི་མདུང་རྩེ་གཅིག་པ་མེ་འབར་བའི་སྟེང་དུ་ལུས་པོ་བསྐྱོན་པ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་དགོས་པ། དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི། སྲོག་ཆགས་གསོན་པོར་སྲེག་པ་དང་བཙོས་པ། རབ་བྱུང་གིས་བུ་དང་བུ་མོ་གཉེན་སྒྲིག་བྱེད་དུ་འཇུག་པ། བུད་མེད་ལ་འཁྲིག་ཚིག་སྨྲ་བ། བུས་བུ་ལ་ཆགས་པ་སྤྱོད་པ་སོགས།
རབ་ཏུ་ཚ་བ། དེར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལྕགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་རྩེ་གསུམ་པའི་སྟེང་དུ་ལུས་པོ་བསྐྱོན་ནས་འཇོག་པ་དང༌། ལྕགས་ཀྱི་འབྱེད་སྤྱད་ཀྱིས་ཁ་ཕྱེས་ནས་ཁྲོ་ཆུ་ཁོལ་མ་ཁ་ནང་དུ་བླུགས་ཏེ་རྒྱུ་མ་ནང་ཁྲོལ་སོགས་འཚིག་ནས་མེ་འབར་བཞིན་དུ་རོ་སྨད་ནས་ཐོན་པ་སོགས། དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི། མི་གསོད་པ་དང༌། གཞན་ལ་མ་ཉེས་ཁ་གཡོགས་བྱས་པ། རབ་བྱུང་གིས་བུད་མེད་བསྟེན་པ་དང༌། མི་ཆོས་བླ་མའི་རྫུན་སྨྲ་བ་སོགས།
མནར་མེད། དེར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལྕགས་ཀྱི་ཁང་པ་མེ་འབར་བ་དཔག་ཚད་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་དམྱལ་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དང་མེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་ནས་འབར་ཏེ་ངུ་བའི་སྐད་གོ་བར་བརྟེན་ནས་གཞི་ནས་སེམས་ཅན་ཡིན་པ་ཤེས་ཐུབ་ཙམ་ལས་མེད་པ་དང༌། ཚ་དམྱལ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཚེ་ཚད་རིང་ཤོས་ཡིན་ཏེ་བསྐལ་པ་གཅིག་(བསྐལ་པ་གཅིག་ལ་ལོ་དུང་ཕྱིར་མང་པོ་ཡོད་)གི་རིང་ལ་སྡུག་བསྔལ་མྱང་ནས་སྡོད་དགོས། དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི། རང་གི་བླ་མ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་ཟ་བ་དང༌། སྐུར་བ་འདེབས་པ། ཕ་མ་ལ་ཁྲོས་ནས་ངན་སྨྲས་བྱེད་པ་དང༌། ལྟ་རྟོག་མི་བྱེད་པ། ལྷ་ཁང་དང་རྟེན་གསུམ་བཤིག་པ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གསོད་པ། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཕན་ཚུན་བར་དཀྲུགས་ཤིང་བྱས་པ་བཅས་ཡིན་པར་བཤད།
༢. ཉེ་འཁོར་བའི་དམྱལ་བ། ཚ་དམྱལ་གྱི་ཉེ་འཁོར་དུ་ཡོད་པའི་དམྱལ་བ་སྟེ། ཚ་དམྱལ་ལྟེ་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་བསགས་མེད་ནའང་ལས་ཕྲན་བུ་ཟད་པའི་རིགས་དེར་སྐྱེ་བར་བཤད། དེ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དྲུག་ཡོད་དེ། མེ་མ་མུར་གྱི་འོབས། རོ་མྱགས་ཀྱི་འདམ། •སྤུ་གྲིས་གཏམས་པའི་ལམ། རལ་གྲི་ལོ་མའི་ནགས་ཚལ། •ཤལ་མ་ལིའི་སྡོང་པོ། ཐལ་ཚན་གྱི་ཆུ་བོ་རབ་མེད་བཅས་ཡིན།
མེ་མ་མུར་གྱི་འོབས། ཚ་དམྱལ་ལྟེ་བའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མེ་མ་མུར་ཏེ་མེ་མདག་གི་འོབས་ནང་མེ་མིག་གིས་མཐོང་རྒྱུ་མེད་ནའང་དེའི་སྟེང་གོམ་པ་སྤོས་ཚེ་རྐང་པ་མེ་མདག་ནང་ཤོར་འགྲོ་བ་དང་རྐང་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 140

བ་ཡ་གཅིག་ཡར་བཀྱག་རིང་ཡ་གཅིག་འཚིགས་ཏེ་དེ་ལྟར་ཕར་འགྲོ་ཚུར་འོང་མང་པོ་བྱས་ནས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་དགོས་པ།
རོ་མྱགས་ཀྱི་འདམ། མེ་མ་མུར་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མི་རོ་རུལ་པ་དྲི་ཅན་གྱིས་ཁེངས་པའི་འདམ་རྫབ་ནང་མིའི་རུས་པའི་གཏིང་ནས་ཟ་མཁན་འབུ་སོ་རྣོ་པོ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་ལུས་པོ་ཡོངས་རྫོགས་ཟ་བར་བྱེད་པ།
•སྤུ་གྲིས་གཏམས་པའི་ལམ། རོ་མྱགས་ཀྱི་འདམ་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རང་འགྲོ་སའི་ལམ་དེ་རྒྱང་རིང་ནས་རྩྭ་སྔོན་པོས་ཁེངས་པ་ལྟ་བུར་མངོན་ཡང་མདུན་དུ་སླེབས་སྐབས་ཚང་མ་གྲི་ཡིན་པས་ཕར་འགྲོ་ཚུར་འོང་བྱེད་སྐབས་སྤུ་གྲི་རྣོན་པོའི་སྟེང་དུ་རྐང་པ་བཞག་པ་ན་ལུས་ཀྱི་ཤ་པགས་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ། རལ་གྲི་ལོ་མའི་ནགས་ཚལ། སྤུ་གྲིས་གཏམས་པའི་ལམ་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྒྱང་ནས་ནགས་ཚལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་སྟེ་དེར་སོང་བ་ན་ནགས་ཚལ་ཐམས་ཅད་གྲི་རྣོན་པོས་གང་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་བྱེད་པ།
•ཤལ་མ་ལིའི་སྡོང་པོ། རལ་གྲི་ལོ་མ་ཅན་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སོང་བ་ན་ཤིང་སྡོང་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་ཐོག་ཏུ་རལ་གྲི་དང་ཚེར་མས་ཁེངས་ཤིང༌། རང་ཉིད་གྱེན་དུ་འཛེགས་སྐབས་རལ་གྲི་དང་ཚེར་མ་རྣམས་ཁ་ཐུར་དུ་བལྟ་བ་དང༌། རང་ཉིད་ཐུར་དུ་བབ་སྐབས་རལ་གྲི་དང་ཚེར་མ་རྣམས་ཁ་གྱེན་དུ་གཏད་ཐོག རང་ཉིད་ཀྱི་འཆར་སྣང་ལ་རང་གི་སྔོན་མའི་དགའ་ཉེ་བློ་དགའ་ཚོས་རང་ཉིད་རི་རྩེར་སླེབས་སྐབས་རི་གཤམ་ནས་སྐད་གཏོང་བ་དང་རི་གཤམ་དུ་སླེབས་སྐབས་རི་རྩེ་ནས་སྐད་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་སྟེ་ཡར་འཛེགས་མར་བབ་ཐེངས་མང་པོ་བྱས་ནས་ལུས་ཐམས་ཅད་དུམ་བུར་གཅོད་པ།
ཐལ་ཚན་གྱི་ཆུ་བོ་རབ་མེད། དེ་ནི་ཤལ་མ་ལིའི་ནགས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ན་ཡོད་དེ་དེར་སེམས་ཅན་དེ་དག་འབྲས་བཙོས་པ་བཞིན་དུ་བཙོས་པ་དང་ལྕགས་ཀྱི་དྲ་བར་བཅུག་ནས་ལྕགས་བསྲེགས་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་གན་རྐྱལ་དུ་བཞག་ནས་དམྱལ་བའི་སྲུང་མ་དག་གིས་ཅི་འདོད་དྲིས་པ་ན་བདག་ཅག་བཀྲེས་སོ་སྐོམ་མོ་ཞེས་སྨྲས་པར་ལྕགས་ཀྱི་ཐུ་ལུམ་མེ་འབར་བ་དང་ཟངས་ཞུན་ཁའི་ནང་དུ་བླུགས་པས་ཁ་དང་ལྐོག་མ་དང་རྒྱུ་མ་ཚང་མ་སྲེག་པའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་དགོས། སྡུག་བསྔལ་འདི་དག་གི་རྒྱུ་ནི་བསླབ་པ་ཉམས་པ་དང༌། ལོག་འཚོ་སྤྱད་པ། ཆོས་ཀྱི་སྟེགས་འཇིག་པ། བག་ཕབ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ། ཆུ་ལ་གནས་པའི་སྲོག་ཆགས་བསད་པ་སོགས་ཡིན་པར་བཤད་ཡོད།
༣. གྲང་དམྱལ། ཚ་དམྱལ་གྱི་གནས་ནས་བར་ཐག་དཔག་ཚད་ཁྲི་ཕྲག་རེའི་ཕ་རོལ་ན་གྲང་དམྱལ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་འོག་ནས་སྟེང་དུ་བརྩེགས་ཏེ་གནས་ཤིང༌། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་མུན་པ་ཤིན་ཏུ་གནག་ཅིང་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 141

གངས་རིས་བསྐོར་བ། ཕྱོགས་བཞི་ནས་རླུང་ཤིན་ཏུ་གྲང་པ་ལྡང་ཞིང་ཁ་བ་བུ་ཡུག་འཚུབ་པ། འོག་གཞི་འཁྱགས་རོམ་གྱི་ཐང་དེ་ནས་གྲང་དམྱལ་གཞན་དག་གི་གངས་རིའི་རྩེ་བར་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་བཅས་གྲང་དམྱལ་རེ་རེ་ལ་རྒྱ་ཁྱོན་དང་མཐོ་ཚད་བསྡོམས་དཔག་ཚད་བཞི་སྟོང་ཡོད།
དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བརྒྱད་ཡོད།
ཆུ་བུར་ཅན། ཧ་ཅང་གྲང་བའི་དབང་གིས་ལུས་ལས་ཆུ་བུར་(འཁྱགས་ཐོར་)སྐྱེས་ཏེ་སྐྲངས་པའི་སྡུག་བསྔལ།
ཆུ་བུར་རྡོལ་བ། དེ་ལས་ཀྱང་གྲང་བའི་དབང་གིས་ཆུ་བུར་རྣམས་རྡོལ་ཏེ་རྣག་ཁྲག་འཛག་པ་དང་དེའི་སྟེང་དུ་འབུ་མཆུ་རྣོན་གྱི་རིགས་བབས་ནས་སོ་བཏབ་པའི་སྡུག་བསྔལ།
•ཨ་ཆུ་ཟེར་བ། སྔར་ལས་ཀྱང་གྲང་དུ་སོང་བའི་དབང་གིས་ཁ་ནས་ཨ་ཆུ་ཟེར་བའི་སྐད་ཙམ་ལས་འདོན་མ་ནུས་པ།
ཀྱེ་ཧུད་ཟེར་བ། དེ་ལས་ཀྱང་གྲང་བའི་དབང་གིས་རྐན་གྱི་ཕུག་ནས་ཀྱེ་ཧུད་ཟེར་བའི་སྐད་ཆུང་ངུ་ཙམ་ལས་འདོན་མ་ནུས་པ།
•སོ་ཐམ་ཐམ་པ། དེ་ལས་ཀྱང་གྲང་བའི་དབང་གིས་ཁ་གདངས་ཙམ་བྱེད་པ་ལས་སྐད་ཆུང་ངུ་ཙམ་ཡང་འདོན་མི་ཐུབ་པ།
ཨུཏྤལ་ལྟར་གས་པ། མེ་ཏོག་ཨུཏྤལ་ཏེ་སྤང་རྒྱན་མེ་ཏོག་ལ་ཟེར་ཞིང༌། འཁྱགས་ནས་ལུས་ཐམས་ཅད་སྔོན་པོར་སོང་ཐོག སྤང་རྒྱན་མེ་ཏོག་ལྟར་ཁ་ལྔའམ་དྲུག་ཏུ་གས་པ།
པདྨ་ལྟར་གས་པ། སྔར་ལས་ཀྱང་གྲང་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་དམར་པོར་གྱུར་ཏེ་ཁ་བཅུ་ཕྲག་ཁ་ཤས་སུ་གས་པ་དང་དེའི་སྟེང་དུ་འབུ་མང་བོ་འཁོར་ནས་ཁྲག་འཐུང་བ།
པདྨ་ལྟར་ཆེར་གས་པ། སྔར་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་གྲང་བའི་དབང་གིས་ལུས་ཐམས་ཅད་ཤ་མོང་གི་སུལ་ལྟར་ཁ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོར་གས་པ་བཅས་ཡིན།
གྲང་དམྱལ་གྱི་ཚེ་ཚད། དམྱལ་བ་གྲང་དམྱལ་གྱི་ནང་ནས་ཚེ་ཐུང་ཤོས་དམྱལ་བ་ཆུ་བུར་ཅན་གྱི་ཚེ་ཚད་ནི་རྒྱ་གར་མ་ག་དྷའི་བྲེ་བོ་ཆེ་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་ཤོང་བ་ཞིག་གི་ནང་ཏིལ་བྱུར་བུར་བཀང་སྟེ་ལོ་བརྒྱ་རེའི་མཚམས་སུ་ཏིལ་རེ་ཕྱི་ལ་དོར་ནས་བང་བ་དེའི་ནང་གི་ཏིལ་ཡོངས་རྫོགས་ཟད་པའི་ཚོད་ཙམ་གྱི་ཚེ་ཚད་ཡིན་ཞིང༌། དེ་མིན་གྱི་གྲང་དམྱལ་གཞན་དག་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་ལྡབ་ཉི་ཤུས་རིང་བ་ཡིན་པར་བཤད།
གྲང་དམྱལ་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང༌། ལས་རྒྱུ་འབྲས། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་བཅས་མེད་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 142

པར་འདོད་པ་དང༌། ཕ་མ་རྒན་འཁོགས་ལ་གོས་དྲོན་པོ་མ་གཡོགས་པར་འཁྱགས་ཧྲེང་བཏང་བ། སེམས་ཅན་གསོན་པོ་འཁྱགས་ཧྲེང་དུ་གཏོང་བ། གཞན་གྱི་གོས་འཕྲོག་པ་བཅས་ཡིན་པར་བཤད།
༤. ཉི་ཚེ་བའི་དམྱལ་བ། ཚ་དམྱལ་དང་གྲང་དམྱལ་ལས་སྡུག་བསྔལ་ཅུང་ཆུང་བ་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང༌། གནས་ཡུལ་ནི་ཚ་དམྱལ་གྲང་དམྱལ་དང་ཐག་རིང་སའམ་མང་ཆེ་བ་བྱེ་མའི་ཐང་ཆེན་དང༌། མི་མེད་ལུང་སྟོང༌། རྒྱ་མཚོའི་ནང་དང༌། དེའི་འགྲམ་གྱི་གླིང་ཕྲན་སོགས་མི་ཡུལ་དུ་ཡོད་ཟེར། དེའི་བཟོ་དབྱིབས་ནི་ཀ་བ་ལྟ་བུའི་དམྱལ་བ་དང༌། ཁང་པ་ལྟ་བུའི་དམྱལ་བ། ཐག་པ་ལྟ་བུའི་དམྱལ་བ། ཤིང་ལྟ་བུའི་དམྱལ་བ། གཏུན་ལྟ་བུའི་དམྱལ་བ་སོགས་ཡོད༌། ཀ་བ་ལྟ་བུའི་དམྱལ་བ་ཟེར་བ་ནི་མ་གཞི་ཀ་བའི་བཟོ་དབྱིབས་ཡིན་པ་ལ་འགུལ་སྐྱོད་དང་སྐད་རྒྱག་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང༌། སྐད་རྒྱག་པར་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཡིན་པ་ཤེས་པ་ལས་ཕྱི་ངོས་ནས་ལྟ་དུས་ཀ་བ་རང་ཡིན་པ། ཁང་པ་ལྟ་བུའི་དམྱལ་བ་ནི་ཕྱི་ངོས་ནས་ལྟ་དུས་ཁང་བ་ཡིན་ནའང་ཁང་བའི་ནང་མི་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་ཁང་བ་དེ་རང་གིས་མི་དང་འདྲ་བར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྨྲེ་ངག་འདོན་པ། ཤིང་ལྟ་བུའི་དམྱལ་བ་ནི་དབྱིབས་ཤིང་སྡོང་ཡིན་པ་ལ་ལྷགས་པ་རྒྱག་སྐབས་ངུ་འབོད་བྱེད་པ་དང་ཤིང་སྡོང་གི་མགོ་ནས་མཇུག་བར་འབུས་ཁེངས་པ། གཞན་ཡང་ད་དུང་ཁ་ཤས་སར་ཉིན་མོ་གནས་ཚང་གཡར་ནས་བཟའ་ཚང་མཉམ་དུ་རུབ་རུབ་བསྡད་ས་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྣེ་ལེན་ཡང་ཧ་ཅང་ཡག་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན་ཡང་ས་རུབ་ཁར་བུད་མེད་ཁང་བ་ནས་ཕྱིར་འབུད་གཏོང་བ་དང༌། བུད་མེད་ཀྱིས་ཕྱི་ནས་བལྟ་སྐབས་ཁང་པར་མེ་འབར་བ་དང་ཁང་བའི་ནང་ཡོད་པའི་རང་གི་བཟའ་ཟླའི་གཟུགས་པོར་སྦྲུལ་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་འཐམས་ཐོག་མགོ་བོའི་རྩེ་ནས་ཁྲག་འཇིབ་པ་སོགས་མཐོང་ཞིང་། ཕྱི་ཉིན་ནམ་ལངས་རྗེས་སྔར་བཞིན་ཉིན་མོ་བཟའ་ཚང་རུབ་རུབ་བྱེད་ཆོག་པ་སོགས་དེ་འདྲ་ཁག་ཅིག་ཡོད་ཟེར། དེ་ནི་མི་གཞན་གྱི་བདག་པོ་ཡོད་པའི་བུད་མེད་ལ་འཁྲིག་སྤྱོད་བྱས་པའི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡིན།
དེ་ཡང་སྔར་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་དགེ་སློང་ཞིག་གི་ཕ་དེ་ཚོང་དཔོན་ཡིན་པས་ཐེངས་གཅིག་གྲུ་གཟིངས་ལ་བསྡད་ནས་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ནོར་བུ་ལེན་པར་འགྲོ་སྐབས་གྲུ་གཟིངས་གས་འཐོར་སོང་བར་བརྟེན་ཁོས་གས་འཐོར་སོང་བའི་གྲུ་གཟིངས་ཀྱི་པང་ལེབ་གཅིག་ལ་འཁྱུད་ནས་འགྲོ་སྐབས་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་ཕྲན་མི་མེད་ས་ཞིག་ཏུ་བསྐྱལ་བ་དང༌། ཚོང་དཔོན་དེ་གླིང་ཕྲན་དེའི་ནང་སྡོད་རིང་གོང་གསལ་གནས་ཚུལ་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་མཐོང་སྟེ། རྗེས་སུ་ཚུར་ལོག་རྗེས་རང་གིས་མཐོང་བའི་གནས་ཚུལ་ཚང་མ་སངས་རྒྱས་ལ་ཞུ་སྐབས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་ནི་སྔོན་བསགས་ལས་ཀྱིས་རྐྱེན་པས་སྐྱེ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་བླངས་པར་གསུངས་པ་དང་དེའང་དམྱལ་བ་ངོ་མ་ལ་འགྲོ་མ་དགོས་པར་དམྱལ་བ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 143

ནས་ཡར་དྲངས་ཏེ་སྔོན་མའི་ལྷག་འཕྲོ་རྣམས་མི་ཡུལ་དུ་མྱོང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། མདོར་ན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཟེར་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ཟིན་ནའང་ངེས་པར་མྱོང་དགོས། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་དཀོན་མཆོག་གི་མཐུ་གཉིས་ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། རང་གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཐོག་ཏུ་བབས་ཚེ་དཀོན་མཆོག་ལ་དེ་ལས་སྐྱོབ་བའི་ནུས་མཐུ་རྩ་བ་ནས་མེད་ཟེར།
(༢) དུད་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ།
དུད་འགྲོ་ལ་ནང་གསེས་རིགས་གཉིས་ཡོད་དེ། བྱིངས་ན་གནས་པ་དང༌། ཁ་འཐོར་བ་གཉིས་ཡིན།
བྱིངས་ན་གནས་པ་ནི། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་གནས་པ་རྣམས་ཡིན་ཅིང༌། དེང་སྐབས་འཛམ་གླིང་ཐོག་མི་འབོར་དུང་ཕྱུར་བཞི་བཅུ་ལྷག་ཟིན་པ་དེ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་གྲངས་དང་གཏན་ནས་སྡུར་ཐབས་མེད་པར་ཉ་གཅིག་པུར་ཆ་བཞག་ནའང་དུར་ཕྱུར་བཞི་བཅུ་ཚད་ཀྱི་མེད་པ་མ་ཟད། ཆེ་ཤོས་ཉ་ཡིན་ལ་ཆུང་ཤོས་ཀྱང་ཉ་ཡིན།
ཁ་འཐོར་བ་ནི། མི་ཡུལ་གྱི་སྐམ་ས་དང་མཚོ་རྫིང་ཆུང་ངུའི་ནང་དུ་གནས་པ་རྣམས་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་བྱ་དང་རི་དྭགས། གཅན་གཟན། འབུ་སྲིན། ཀླུའི་རིགས་བཅས་རིགས་བཞི་ཡོད། བྱ་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་རིགས་འདྲ་མིན་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཡོད་ཅིང༌། འཛམ་གླིང་ཐོག་བྱ་རིགས་སྣེ་ཁ་འཛོམས་ཤོས་ཀྱི་སྲོག་ཆགས་ར་བ་དེ་དབྱིན་ཇིའི་ལུན་ཏུན་དུ་ཡོད། གཅན་གཟན་དང་རི་དྭགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་སྤྱིར་ན་རྩྭ་ཟ་མཁན་ལ་རི་དྭགས་དང་ཤ་ཟ་མཁན་ལ་གཅན་གཟན་ཞེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཚུལ་ཡོད་པ་དང༌། ཡང་ <<རྒྱ་བོད་ཡིག་ཚང་>>ནང་གསལ་བ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་ཆུ་འཐུང་སྐབས་ཤེས་ཐུབ་པ་སྟེ་ལྕེ་ཡིས་ལྡག་མཁན་གྱི་རིགས་དེ་གཅན་གཟན་དང་དབུགས་ཀྱིས་ཆུ་འཇིབ་ནས་འཐུང་མཁན་དེ་རི་དྭགས་ཡིན་ཞེས་བསྟན་ཡོད། དེས་ན་མི་དང་ཉེ་བའི་ནང་ནས་རྟ་དེ་རི་དྭགས་དང༌། ཁྱི་དང་ཞུམ་བུ་གཉིས་གཅན་གཟན་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན། འབུ་སྲིན་གྱི་རིགས་ཏེ་སྲོག་ཆགས་གྲོག་མ་དང་སྦྲུལ་སོགས་ནི་སྒོང་སྐྱེས་དང་ཆུ་སྲིན་ནི་ཕོ་མོ་ཁ་སྦྱོར་ཡིན། དུད་འགྲོར་ཐུན་མོང་གི་སྡུག་བསྔལ་བཞི་ཡོད་དེ།
༡. གླེན་ཞིང་གཏི་མུག་པའི་སྡུག་བསྔལ། གླེན་པ་ཡིན་ལ་གཏི་མུག་སྟེ་བླང་དོར་མི་ཤེས་པ་དང་དགྲ་གཉེན་དབྱེ་བ་འབྱེད་མི་ཤེས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ་དཔེར་ན་ཁྱི་ལ་ཆ་བཞག་ན་སྦྱིན་མགྲོན་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཤེས་ནའང་དགྲ་གཉེན་སུ་ཡིན་མ་ཤེས་པ་དང༌། ཡང་རྟ་དང་གླང་པོ་ཆེ་སོགས་ལ་ཆ་བཞག་ན་དགྲ་ཕྱོགས་དང་རང་ཕྱོགས་དབྱེ་བ་ཆོད་ཙམ་ཡོད། གཞན་ཡང་ཁྲུང་ཁྲུང་དང་འང་གུ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བཟང་པོར་བཟང་ལན་དང་ངན་པར་ངན་ལན་སྤྲད་པའི་ཤོད་ཚུལ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཉུང་ཤས་ཡིན། དཔེར་ན་དེ་སྔ་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་མྱོང་ཡོད་དེ། ཐེངས་ཤིག་འང་གུ་ཞིག་ཁྲ་ཡིས་དེད་ནས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 144

གཟུགས་པོ་ཡོངས་རྫོགས་རྨ་ཡིས་ཁེངས་ཏེ་འགྲུལ་པ་ཞིག་ཇ་བསྐོལ་ནས་སྡོད་སར་བར་སྣང་ནས་ལྷུང་བ་དང༌། འགྲུལ་པ་དེས་འང་གུ་རྨས་མ་དེ་ཚུར་སྒྲུག་ནས་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་འཁྱེར་ཏེ་གསོ་ཚགས་དང་སྨན་བཅོས་བྱས་ནས་དྲག་སྐྱེད་བྱུང་རྗེས་ཕྱིར་གློད་སྟབས་དུས་ཡུན་གང་འཚམས་སོང་རྗེས་ཉིན་ཞིག་འང་གུ་དེ་ཚུར་འཁོར་ནས་བྱུ་རུའི་ཕྲེང་བ་ཞིག་འཁྱེར་ཏེ་རང་སྐྱོབ་མཁན་སྦྱིན་བདག་དེའི་ཁྱིམ་གྱི་སྒེའུ་ཁུང་ཐོག་བསྡད་དེ་སྐད་ཡང་ཡང་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་རེད།
༢. གཅིག་གིས་གཅིག་ཟ་བའི་སྡུག་བསྔལ། ཆེ་བས་ཆུང་བ་ཟ་བ་དང༌། ཆུང་བས་དེ་ལས་ཀྱང་ཆུང་བ་ཟ་བ། ཆུང་བ་མང་པོས་ཆེ་བར་རུབ་ནས་ཟ་བ། ཕ་མས་ཕྲུ་གུ་ཟ་བ་དང༌། ཕྲུ་གུས་ཕ་མ་ཟ་བ་སོགས་ཡོད།
༣. བཀོལ་ཞིང་སྤྱོད་པའི་སྡུག་བསྔལ། མི་དང་ལྷན་དུ་གནས་པའི་དུད་འགྲོའི་ནང་ནས་ཁག་ཅིག་མིས་བྲན་དུ་བཀོལ་ནས་མི་ཐེག་པའི་ཁལ་འགེལ་བ་དང༌། རྨོན་པ་རྒྱག་པ། སྟེང་དུ་བཞོན་པ་སོགས་གང་འདོད་བྱེད་པ་དང༌། དུད་འགྲོ་ཁག་ཅིག་ཤ་དང་པགས་པ། རྭ་ཅོ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བསད་དེ་སྲོག་ལ་རང་དབང་མེད་པ།
༤. བཀྲེས་ཤིང་སྐོམ་པའི་སྡུག་བསྔལ། རྒྱུན་དུ་ཟས་སྐོམ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་ཕྱོགས་བཞིར་སོང་རུང་གང་ཡང་མ་རྙེད་པར་ཕལ་ཆེ་བ་བཀྲེས་སྐོམ་གྱི་ངང་སྡོད་དགོས་པ་དང༌། གཉིད་ཐུན་གཅིག་ཙམ་ཡང་བློ་བདེ་པོའི་ངང་ནས་ཉལ་ཁོམ་མེད་པ་སོགས།
དུད་འགྲོའི་ཚེ་ཚད་ནི། དུད་འགྲོའི་ནང་ནས་ཚེ་རིང་ཤོས་ཀླུའི་རིགས་རྣམས་བསྐལ་པ་གཅིག་གི་བར་དུ་སྡོད་པ་ཡང་ཡོད་ལ། ལུས་སྐྱེས་སྲིན་བུ་ཤིག་ལྟ་བུར་ཆ་མཚོན་ན་ཚེ་རིང་ཤོས་ལ་མིའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལས་མེད་པའང་ཡོད།
དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི། གསུང་རབ་ལ་འགོམ་ཡུག་གཏོང་བ་དང༌། གསུང་རབ་ས་རྗེན་པའི་སྟེང་དུ་འཇོག་པ། གསུང་རབ་ཀྱི་ཤོག་བུས་མི་གཙང་བར་འཕྱིས་པ། གསུང་རབ་དང་ཆོས་ལ་དམའ་འབེབས་གཏོང་བ། ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་མ་གུས་པ་དང་བརྙས་སྨོད་བྱས་པ་སོགས་ཡིན་པར་བཤད།
(༣) ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ།
ཡི་དྭགས་ཀྱི་རྩ་བའི་གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བྱིངས་ན་གནས་པ་དང་ཁ་འཐོར་བ་གཉིས་ལས་སྤྱིར་ན་མང་ཆེ་བ་དམྱལ་བའི་མཐའ་འཁོར་དུ་ཡོད་པ་དང་ཁ་འཐོར་བའི་གྲས་ནི་མི་ཡུལ་དུ་ཡོད་ཟེར། དེ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད།
༡. ཕྱིའི་སྒྲིབ་པ་ཅན། བཟའ་བཏུང་ལ་སོགས་པ་མི་རྙེད་ཅིང༌། རྙེད་ཀྱང་རང་གི་ལས་སྣང་ལས་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 145

གྲུབ་པའི་སྲུང་མ་མཚོན་ཆ་ཐོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྲུང་ནས་ལོངས་སྤྱོད་མི་ནུས་པ་དང༌། ཡང་ན་འགྲམ་དུ་སླེབས་མ་ཐག་རྣག་ཁྲག་ཏུ་མཐོང་བའམ་མི་སྣང་བར་གྱུར་པ་སོགས་ཡོད།
༢. ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ཅན། ཡི་དྭགས་འགའ་ཞིག་ཁ་ཁབ་མིག་ཙམ། མགྲིན་པ་འཇག་མ་ཙམ། ལྟོ་བ་རི་ཆུང་ཙམ་ཡོད་པས་ཁ་ཆུང་བའི་སྟབས་ཀྱིས་ཁར་མི་ཤོང་ཞིང༌། ཤོང་ཡང་མགྲིན་པར་མི་ཐར། ཐར་ཡང་ལྟོ་བ་མི་ཁེངས་པ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད།
༣. ཟས་སྐོམ་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་པ་ཅན། ཟོས་པ་དང་འཐུང་པ་རྣམས་མེ་འབར་ནས་འཚིག་པ། བཤང་གཅི་སོགས་མི་གཙང་བ་ཤ་སྟག་མ་གཏོགས་ཟས་གཙང་མ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་མི་ནུས་པ་དང༌། དབྱར་དུས་ཟླ་བ་ཡང་ཚ་ཞིང་དགུན་དུས་ཉི་མ་ཡང་གྲང་བ། དབང་ཆེ་བས་ཆུང་བ་བསྐྲད་པ། མི་དང་ཁྱི་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ནས་འཇིགས་སྐྲག་སྐྱེས་ཏེ་བྲོས་འགྲོ་བ་སོགས་ཡོད།
ཡི་དྭགས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ནི། མིའི་རིགས་ཀྱི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ལ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཡིན་པར་བཤད། དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི། གཞན་གྱི་རྒྱུ་ནོར་ལ་ཧམ་སེམས་སྐྱེས་ནས་བརྐུ་བ་དང༌། འཕྲོག་པ། རང་ལ་ཟས་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་བཞིན་དུ་སྤྱོད་མི་ནུས་པ་དང་གཞན་ལ་སྟེར་མི་ནུས་པ་སོགས་སེར་སྣ་ཆེ་བ་རྣམས་ཡིན་པར་བཤད།
དེའི་སྐོར་ལ་སྒྲུང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཞུ་རྒྱུ་ཡོད་དེ། སྔར་སངས་རྒྱས་འཚོ་བཞུགས་སྐབས་དགེ་ཚུལ་ཆུ་སྨད་སྐྱེས་ཟེར་མཁན་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཨ་མ་དེ་མི་ཡུལ་དུ་སྡོད་སྐབས་ཁྱིམ་ཚང་རྒྱུ་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནའང་རང་ཟ་མ་ནུས་པ་དང་མི་ལ་སྟེར་མ་ནུས་པ་མ་ཟད། ཐ་ན་རང་གི་ཕྲུ་གུ་ལའང་སྟེར་མ་ནུས་མཁན་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་ནས་ཚེ་འཕོས་རྗེས་ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་དང༌། ཉིན་གཅིག་དགེ་ཚུལ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མདུན་ནས་ཆོས་ཞུས་ཟིན་རྗེས་མཚན་མོ་ཤིང་སྡོང་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་སྒོམ་བརྒྱབ་ནས་སྡོད་སྐབས་མདུན་དུ་གཟུགས་པོ་ཚང་མར་མེ་འབར་བ་དང་ཕྲུ་གུ་ལྔ་བརྒྱ་ཁྲིད་པའི་གདོན་འདྲེ་ལྟ་བུ་ཞིག་རང་གི་འགྲམ་དུ་སླེབས་པ་མཐོང་ནས་ཞེད་ཐག་ཆོད་དེ་བྲོས་འགྲོ་སྐབས་རྒྱབ་ནས“བུ། བུ”ཞེས་འབོད་པ་ཐོས་ཏེ་དགེ་ཚུལ་གྱིས་ཁྱོད་སུ་ཡིན་ཞེས་འདྲི་སྐབས་ང་ཁྱོད་ཀྱི་ཨ་མ་ཡིན་ཞེས་ལན་བཏབ། དོན་དངོས་ཐོག་ཨ་མ་ཡི་དྭགས་ལ་སྐྱེས་ཚར་ནའང་རང་གི་ཕྲུ་གུ་དྲན་ཏེ་རྟག་ཏུ་དགེ་ཚུལ་དེ་འཚོལ་བར་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང༌། དགེ་ཚུལ་གྱིས་གནས་ཚུལ་འདྲི་སྐབས་ཨ་མས་ད་ལྟ་ཡི་དྭགས་ལ་སྐྱེས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ནང་ཆུ་ཐིགས་པ་རེ་དང་མིའི་ཁ་ལུད་ཐེངས་རེ་མ་གཏོགས་རག་རྒྱུ་མེད་པ་མ་ཟད། དེའང་ཕྲུ་གུ་ལྔ་བརྒྱ་དང་མཉམ་དུ་ཧབ་ཐོབ་བརྒྱབ་ནས་ཟ་དགོས་ཀྱི་འདུག་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་གནས་ནས་ཐར་པའི་སྐྱབས་འཇུག་ཞུ་དགོས་ཞེས་བཤད། དགེ་ཚུལ་སེམས་སྐྱོ་ཐག་ཆོད་ནས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 146

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མདུན་དུ་ཕྱིན་ནས་དེ་དོན་སྐྱབས་འཇུག་ཞུས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐབས་གཞན་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་སླད་དགེ་སློང་ཚོར་ཁྲིམས་ཤིག་བཟོ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་དེ་ནས་བཟུང་དགེ་སློང་ཁ་ལུད་གང་བྱུང་གཡུགས་མི་ཆོག་པར་རང་གི་འགྲམ་དུ་ལུད་ཕོར་རེ་ཉར་ཏེ་ལུད་པ་རེ་ལུད་ཕོར་ནང་བླུགས་འཕྲལ་སྔགས་རེ་འདོན་དགོས་པའི་ཁྲིམས་བཅས། སྔགས་རེ་བཏབ་འཕྲལ་ཁ་ལུད་གཅིག་གིས་ཡི་དྭགས་མ་བུ་ལྔ་བརྒྱ་གྲོད་པ་རྒྱག་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད་ཟེར། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགེ་ཚུལ་དེར་ལས་སྒྲིབ་དག་ཐབས་ཀྱི་ཁ་འདོན་ཚིག་ཁ་ཤས་སྐྱབས་འགྲོ་དང་བཅས་བསླབ་གནང་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་མ་ཡི་དྭགས་དེར་འདོན་དུ་ཆུག་གསུངས་པར་ཐོག་མར་རང་གི་བུའི་སར་དགོང་ལྟར་ཡོང་ནས་སྦྱངས་ན་ཡང་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་འཕྲད་དེ་སངས་རྒྱས་ཟེར་བ་དེ་རང་འདོན་མ་ཤེས་པར་ཡུན་རིང་ལུས། མཐར་སྐྱབས་འགྲོ་དེ་རྣམས་འདོན་ཤེས་རྗེས་ཚེ་འཕོས་ཏེ་ཡི་དྭགས་སྟོབས་འབྱོར་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་དང༌། ཉིན་ཞིག་དེས་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་ཚོར་བཀའ་དྲིན་གསོབ་ཆེད་དགེ་ཚུལ་ལ་ང་སྡོད་སའི་ཁང་པའི་འོག་གི་ཁྲོན་པ་ནས་རྒྱང་ཐག་གོམ་པ་ཁ་ཤས་སར་རྡོ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་གསེར་སྲང་སྟོང་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་བཏོན་ནས་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་ཏེ་ངའི་མིང་འབོད་དེ་ཐུགས་སྨོན་སྐྱབས་འཇུག་ཞུས་ཞེས་མངགས། དགེ་ཚུལ་གྱིས་ཨ་མའི་མངགས་བྱ་ལྟར་བྱས་པས་ཨ་མ་ཡི་དྭགས་ནས་ཚེ་འཕོས་ཏེ་ལྷ་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་པ་རེད་ཟེར། དེ་ནས་བཟུང་དགེ་འདུན་པ་ཚོ་ཉིན་ལྟར་ཡི་དྭགས་ཁག་གཉིས་ལ་ལྟོ་སྟེར་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་སྟེ། གཅིག་ནི་གོང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ལུད་ཕོར་ནང་ལུད་པ་གཡུགས་ཐེངས་རེར་སྔགས་རེ་བཏོན་ནས་ཡི་དྭགས་གསོ་བ་དང༌། གཅིག་ཤོས་ནི་ཡི་དྭགས་ཁ་ལ་མེ་འབར་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ཅིང༌། སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་ད་ནས་བཟུང་ང་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་ཆོས་ལ་དད་པ་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་ལྟོ་ཆས་ཟས་ཚར་བའི་ལྷག་མ་དེ་ཡི་དྭགས་ཁ་ལ་མེ་འབར་ལ་སྟེར་དགོས་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་བ་ལྟར་དགེ་སློང་ཚོ་ལྟོ་ཆས་ཟས་ཟིན་རྗེས་ལྷག་མ་ཏོག་ཙམ་བཞག་ནས་དེར་སྔགས་ཤིག་འདོན་རྒྱུ་ཡོད། སྔགས་དེ་བརྒྱབ་ན་ཡི་དྭགས་ཁ་ལ་མེ་འབར་ལ་རག་གི་ཡོད་ཟེར། ཡི་དྭགས་ཁ་ལ་མེ་འབར་དེ་རྫུ་འཕྲུལ་སྟོན་རྒྱུ་ཡོད་མཁན་ཞིག་དང༌། གང་བསམ་ཡང་དེར་སླེབས་ཐུབ་མཁན། མི་གཞན་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་ཐུབ་མཁན་ཞིག་བཅས་ཡིན་པ་དང༌། དེས་ང་ལ་ལྟོ་སྟེར་ན་ངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པར་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅའ་བྱས་པ་རེད་ཟེར། དེར་བརྟེན་འདུལ་ཁྲིམས་ནང་ཡི་དྭགས་ཁག་གཅིག་ལ་ཁ་ལུད་སྟེར་དགོས་པ་དང་ཡི་དྭགས་ཁག་གཅིག་ལ་ལྟོ་ལྷག་སྟེར་དགོས་པའི་ཁྲིམས་ཤིག་ཡོད།
སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་སྐོར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། བཀའ་འགྱུར་གྱི་<<འདུལ་བ་ལུང་>>གི་པོད་[ཀ][ཁ]གཉིས་དང༌། <<མདོ་མང་>>གི་པོད་[ཡ][ར][ལ][ཤ]

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 147

བཅས་ཀྱི་ནང་དང་<<མདོ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་>>བོད་དུ་བསྒྱུར་ཟིན་པ་རྣམས་སུ་ཆ་ཚང་ཡོད་པས་དེ་དག་ནང་གསལ།

༦.སྐྱབས་འགྲོ།

ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བཤད་ཟིན་རྗེས་སྐྱབས་འགྲོ་ཤོད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ངོས་བཟུང་རྗེས་རང་ཉིད་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལས་ཐར་ཐབས་བྱེད་དགོས་ཤིང༌། དེ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པར་ཆོས་བྱས་ནས་རང་གིས་རང་སྐྱོབ་དགོས་ལ། ཆོས་བྱེད་པར་སྐྱབས་སྟོན་པ་པོ་སངས་རྒྱས་དང༌། སྐྱབས་དངོས་ཆོས། སྐྱབས་སྒྲུབ་པའི་ཟླ་གྲོགས་ཏེ་དགེ་འདུན་བཅས་རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་འཚོལ་དགོས་པར་བརྟེན་སྐྱབས་འགྲོ་ཞེས་པའི་ས་བཅད་འདི་འབྱུང་བ་ཡིན། སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པར་ཐོག་མ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཞེས་སྐད་གྲགས་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་གཞན་ལ་ཕན་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་སངས་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་དེའང་རང་གི་ཉམས་མྱོང་རྣམས་གཞན་ལ་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པའི་བཤད་སྲོལ་ལྟར་ན། མི་ཡག་ཉེས་ཟེར་བ་དེ་མི་ཁོ་ན་རང་ལ་བལྟ་རྒྱུ་མེད་པར་མི་དེས་བཤད་པའི་ཚིག་དེ་ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ཏེ་དངོས་འབྲེལ་བདེན་དོན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་གཞི་ནས་མི་དེར་ཆ་འཇོག་བྱེད་ཆོག་ཟེར་བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་དེ་བདེན་དོན་ཡིན་པ་ངོས་བཟུང་ཚེ་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་ཐུབ་པ་དང་དེ་གསུང་མཁན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལའང་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་ཐུབ་པ་ཡིན། དཔེར་ན་དེང་དུས་ཀྱི་མར་ཁེ་སི་དང༌། ལེ་ཉིན། མའོ་ཙེ་ཏུང་སོགས་རླབས་ཆེན་ཡིན་པ་དེ་ཁོང་རྣམ་པའི་གསུང་རྩོམ་དང་གསར་བརྗེའི་ལག་ལེན་དངོས་བརྒྱུད་དེ་ཚང་མས་ཤེས་པ་ལས་ཁོང་ཚོའི་དགོངས་པ་དང༌། ལག་ལེན་དངོས་མ་ཤེས་སྔོན་ནས་ཁོང་ཚོ་རླབས་ཆེན་ཡིན་པ་ཤེས་མི་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་ཇེ་མཐོར་འགྲོ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཆོས་ལག་བསྟར་བྱེད་མཁན་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་ཡིད་ཆེས་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་བ་ཡིན། (དགེ་བ་བཅུ་ལག་ལེན་བསྟར་མཁན་ཡིན་སྟབས་དགེ་འདུན་ཞེས་བརྗོད་)དེར་བརྟེན་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པར་ཐོག་མ་སངས་རྒྱས། ཆོས། དགེ་འདུན་བཅས་གསུམ་ངོས་བཟུང་དགོས་པ་དང་དེ་གསུམ་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཤེས་དགོས།
སྐྱབས་འགྲོ་ལ་ནང་གསེས་དོན་ཚན་ཆེ་བ་བཞི་ཡོད་དེ། ༡. སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 148

༢. སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ༣. སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ། ༤. སྐྱབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱ་བཅས་ཡིན།
༡. སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ།
འཇིག་རྟེན་འདི་ན་མཐུ་རྩལ་ཆེ་བར་གྲགས་པའི་ལྷ་དང་འདྲེ་སོགས་ཀྱིས་ནི་འཁོར་བ་དང༌། ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་ཐུབ་པ་ཕར་ཞོག རང་ཉིད་ཀྱང་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་མེད་པས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་མིན། རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་ཟིན་ནས་གཞན་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་ཐུབ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཡིན། དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ནི་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལས་འབྲས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང༌། ཐར་པའི་ལམ་མ་ནོར་བ་གསལ་བར་མཁྱེན་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན། སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་ནས་ཐར་པ་དང༌། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ལ་འབད་བརྩོན་གནང་མཁན་ནི་དགེ་འདུན་ཡིན། དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་དང༌། ཆོས་དང༌། དགེ་འདུན་གསུམ་ཁོ་ན་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ཡིན། (སྐྱབས་འགྲོའི་ཐོག་མར་བླ་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་པ་དེ་བོད་ཀྱི་ལུགས་ལས་རྒྱ་གར་དུ་སྲོལ་དེ་མེད་)འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐོག་གི་ལྷ་ཚངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་སོ་སོར་ཡང་མཐུ་རྩལ་འདྲ་མིན་ཕྲན་བུ་སྟོན་རྒྱུ་ཡོད་ན་ཡང་གཞན་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་གནས་ནས་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་མེད་དེ་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཁོ་ཚོ་རང་ཉིད་ཀྱང་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་གནས་ནས་ཐར་མེད་པས་འདམ་ནང་ལྷུང་བའི་མིས་འདམ་ནང་ལྷུང་བའི་མི་གཞན་སྐྱོབ་ཐུབ་ཐབས་མེད་པར་བརྟེན་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་སའི་ཡུལ་མིན། འོ་ན་སྐྱབས་ཡུལ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་དགོས་སམ་ཞེ་ན། ཁྱད་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རང་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་ལས་ཐར་ཟིན་པ། གཞན་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་ལས་སྐྱོབ་ཐུབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ། ཐུགས་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པ། རང་ལ་ཕན་བཏགས་པ་དང་མ་བཏགས་་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་ཐུབ་པ་བཅས་ཞིག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡང༌། ༡. འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་ལས་ཐར་ཟིན་པ་ཞེས་པ་ནི། འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་དང་ངན་སོང་ལས་ཐར་བ་སྟེ་གོ་དོན་གཉིས་ཡོད་ཅིང༌། ངན་སོང་གསུམ་ནི་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ནང་ཚུད་ཡོད་པས་ངན་སོང་གསུམ་ལས་ཐར་བ་གཅིག་པུས་མི་འགྲིག་པར་འཁོར་བ་ནས་ཀྱང་ཐར་བ་ཞིག་དགོས།
༢. གཞན་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་ལས་སྐྱོབ་ཐུབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ནི། འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་གནས་ནས་ཐར་བའི་ཐབས་སྟོན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ཐབས་དེ་ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་དགོས། ནུས་པ་མེད་ན་ཐབས་གཅིག་པུས་མི་འགྲིག་སྟེ་དཔེར་ན་སྨན་པ་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་བཤག་བཅོས་བྱེད་སྟངས་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཆ་ཚང་ཤེས་ནའང་དངོས་སུ་ལག་ལེན་བྱེད་མ་ཤེས་ན་ནད་པ་སྐྱོབ་མི་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཐབས་ཤེས་དེ་སྟོན་ཐུབ་པ་ཙམ་མ་ཟད། ཐབས་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 149
ཤེས་དེ་ལག་ལེན་བསྟར་ནས་གཞན་དངོས་སུ་སྐྱོབ་ཐུབ་མཁན་ཞིག་དགོས།
༣. ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི་རང་དང་ཉེ་པོ་ཡོད་མཁན་མ་གཏོགས་ཉེ་པོ་མེད་པར་ཡ་མི་བྱེད་པ་དེ་འདྲ་མིན་པར་ཚང་མར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས། དེ་སྔ་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་ཉིན་ཞིག་དགེ་སློང་ལྷས་སྦྱིན་(སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཨ་ཁུ་ཆུང་བའི་བུ་ཡིན་ཅིང༌། དེས་སངས་རྒྱས་དགྲོང་ཐབས་ཐེངས་མང་བྱེད་མྱོང་ཡོད་)ནད་ཀྱིས་མནར་ཏེ་སྨན་པ་རྣམས་ལ་དགེ་སྦྱོང་གོ་ཏ་མ་ལ་ཁྱོད་ཚོས་སྨན་གང་ཞིག་སྟེར་གྱི་ཡོད་ནའང་ང་ལ་དེ་དགོས་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་སྨན་པར་སངས་རྒྱས་སྐུ་སྟོབས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཆོད་རྒྱུ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཟས་ན་འཇུ་མི་ཐུབ་པར་ཤི་རྒྱུ་རེད་ཅེས་ཤོད་སྐབས་ལྷས་སྦྱིན་གྱིས་ང་ནི་ཁོ་དང་ཕ་མ་གཅིག་གི་མི་རྒྱུད་ནས་སྐྱེས་པའི་ཕྲུ་གུ་ཡིན་པས་ང་གཉིས་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མེད་པས་དགེ་སྦྱོང་གོ་ཏ་མས་ཟ་ཐུབ་པའི་སྨན་དེ་ངས་བཟའ་མི་ཐུབ་པ་མེད་ཅེས་ཨུ་ཚུགས་མཐའ་སྐྱེལ་བྱས་སྟབས་སྨན་པས་ཁོ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་སྨན་སྟེར་དུས་ལྷས་སྦྱིན་སྨན་ཤུགས་ཆེ་ཐག་ཆོད་ནས་སྐྱུགས་པ་ཤོར་བ་དང་ན་ཟུག་གིས་བཟོད་མི་ཐུབ་པའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཕེབས་ནས་ལྷས་སྦྱིན་ཁྱོད་ང་ཡི་དགྲ་ཡིན་ནའང་ངས་དགྲ་དང་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་ཉེ་རིང་གཏན་ནས་བྱེད་མྱོང་མེད་པས་དེའི་བདེན་པ་དེ་ང་ལ་ཡོད་པར་བརྟེན་ལྷས་སྦྱིན་གྱི་ནད་དེ་འཕྲལ་དུ་སེང་དྲག་ཡོང་བ་ཤོག་ཅེས་ལྷས་སྦྱིན་གྱི་མགོ་ལ་བྱུལ་བྱུལ་གནང་མ་ཐག་ལྷས་སྦྱིན་སེང་དྲག་བྱུང་བ་དང༌། དེ་མུར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ངའི་གཟུགས་པོའི་གཡས་ངོས་ལ་གསེར་ཆུ་སོགས་ཀྱིས་བྱུགས་པ་རྒྱག་མཁན་ཞིག་དང་གཡོན་ངོས་ལ་གྲི་ཁྱེར་ནས་ངའི་ལུས་ཐོག་གི་ཤ་ཏིག་ཁ་བཀོག་ནས་ཁ་ལ་སྟེར་མཁན་ཞིག་བྱུང་བར་ཆ་བཞག་ནའང་གཉིས་ཀར་ཉེ་རིང་རྩ་བ་ནས་མེད་ཅེས་གསུངས་མྱོང་བ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད།
༤. རང་ལ་ཕན་བཏགས་དང་མ་བཏགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཚང་མའི་དོན་མཛད་པ་ནི་རང་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་དང་རང་ལ་ཕན་བཏགས་དང་མ་བཏགས་ལ་མ་བལྟོས་པར་སེམས་ཅན་ཚང་མའི་དོན་མཛད་ཐུབ་པ་བཅས་ཏེ་ཁྱད་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་ཚང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་མེད།
འོ་ན་སངས་རྒྱས་དེ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དང་པོ་ཉིད་ནས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་མིན་ཏེ། ཐོག་མ་ང་རང་ཚོ་དང་འདྲ་བར་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་མྱངས་ནས་དུས་ཡུན་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་སོང་རྗེས་རང་གཙོ་བོ་བྱེད་པའི་སྒེར་སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་དེ་མཐོང་ནས་རིམ་གྱིས་སྤངས་ཐོག་བྱ་བ་བཟང་པོར་རིམ་བཞིན་གོམས་འདྲིས་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡིན། དེའི་ཐད་མི་ལ་རས་པའི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ་བ་ལྟར་ན། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རྗེས་སུ་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚད་མཐོན་པོར་སླེབས་སྐབས་ཁོང་གི་སློབ་མ་ཚོས་མི་ལ་རས་པར། ཁྱེད་ཀྱིས་ཐོག་མ་ཆོས་ལ་དཀའ་སྤྱད་སྙིང་རུས་མཛད་སྟངས་དང༌། བར་དུ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 150

བླ་མའི་མདུན་ནས་ཆོས་ཞུ་སྟངས། ད་ལྟ་རི་ཁྲོད་དུ་སྒོམ་སྒྲུབ་མཛད་སྟངས་སོགས་ལ་བལྟས་ན་ཁྱེད་རང་སྤྱིར་བཏང་གི་མི་ཞིག་གཏན་ནས་ཡིན་བཟོ་མི་འདུག་པས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་འདྲ་ཞིག་གི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ནམ་ང་ཚོར་གསུང་རོགས་གནང་ཞེས་ཞུས་པར་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པས་ཁྱོད་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་དེ་ལྟས་ངན་དང་ལོག་ལྟ་ཞིག་རང་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་ན་ཆོས་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཟེར་བ་རྩ་བ་ནས་ཡོང་ཤེས་དོན་མེད། གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་བྱུང་བ་ཡིན་ནའང་དེ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་དགོས་ཚེ་ཆོས་བྱས་ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྒྱུ་མེད་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་མི་སྲིད། དཔེར་ན་ང་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་མི་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་བསད་མྱོང་མཁན་གྱི་མི་སྡིག་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པས་ཆོས་མ་བྱས་ན་ཚེ་རྗེས་མ་དམྱལ་བར་ལྷུང་རྒྱུ་ཉག་གཅིག་ཡིན། དེས་ན་ང་མི་སྡིག་ཆེན་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་འཐོབ་རྒྱུ་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཚོས་འབད་བརྩོན་བྱས་ཚེ་འབྲས་བུ་དེ་ལས་ལྷག་པ་འཐོབ་རྒྱུ་ངེས་ཅན་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱང་སངས་མ་རྒྱས་གོང་གི་སྐུ་སྐྱེ་མང་པོའི་མཛད་པ་རྣམས་<<སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་>>དང་<<མདོ་མཛངས་བླུན་>>སོགས་ནང་གསལ་བར་འཁོད་ཡོད། དེར་བརྟེན་དོན་དག་སྙིང་པོ་ནི་གཞན་ལ་ཕན་ན་རང་ལ་ཕན། གཞན་ལ་གནོད་ན་རང་ལ་གནོད་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། སྐྱབས་འགྲོའི་ཐོག་མར་བླ་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་པ་དེ་བོད་ཀྱི་ལུགས་ལས་རྒྱ་གར་དུ་སྲོལ་དེ་མེད། འོ་ན་བོད་དུ་སྐྱབས་འགྲོ་ཚིག་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་བླ་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་པའི་སྐྱབས་ཚིག་གཅིག་བསྣོན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཟེར་ན། ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་སྐུ་ངན་ལས་འདས་ཟིན་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་སུ་ང་ཚོ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བླངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཞལ་མཇལ་ཐུབ་མེད་པ་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་སོང་རིང་སངས་རྒྱས་དང་དབྱེར་མེད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་བྱོན་པ་དེ་ཚོ་ཡང་མཇལ་ཐུབ་མེད། འོ་ན་ད་ལྟ་རང་ལ་དགེ་བའི་ལམ་སྟོན་མཁན་གྱི་བཀའ་དྲིན་ཅན་དེ་སུ་ཡིན་ཞེ་ན་རང་ལ་ཆོས་གསུང་མཁན་བླ་མ་དེ་ཡིན་སྟབས་སྐྱབས་འགྲོའི་ནང་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཟེར་བ་དེའི་སྔོན་ལ་བླ་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཟེར་བ་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་འདྲ་རེད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དཔེ་ཆའི་ནང་གི་བཤད་སྲོལ་ལྟར་ན། བླ་མ་ཞེས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་བསླབ་མཁན་གྱི་བཤེས་གཉེན་ལ་ཟེར་ཞིང༌། མདོར་ན་རང་ལ་ཡོན་ཏན་ནམ་ཆོས་བསླབ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་རང་གི་ཕ་མ་སྤུན་མཆེད་དང༌། གཞན་ཡང་སེར་མོ་བ་དང་མི་སྐྱ་སོགས་གང་ཡིན་ལ་མ་བལྟོས་པར་རང་གི་བླ་མ་ཡིན། ཇི་སྐད་དུ། བླ་མ་མེད་པའི་གོང་རོལ་ན། །སངས་རྒྱས་བྱ་བའི་མིང་ཡང་མེད། །བསྐལ་པ་སྟོང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱང༌། །བླ་མ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང༌། །ཞེས་པ་ལྟར་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 151
ཅད་ཀྱང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་བླ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཤ་སྟག་མ་གཏོགས་བླ་མ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མ་བསྟེན་པར་སངས་རྒྱས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་རང་གི་བླ་མ་དང་དགེ་རྒན་རྣམས་ཡིན་པས་དེ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་སྐྱབས་འགྲོའི་ཚིག་གི་འགོར་བླ་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་བྱུང༌། རྒྱ་གར་སྐད་དུ་རཏྣ་ཞེས་པ་དེ་རིན་པོ་ཆེའི་དོན་ཡིན་ཀྱང་རྒྱ་སྐད་དུ་སན་སྦའོ་(三宝)སྟེ་ནོར་བུ་གསུམ་ཞེས་བསྒྱུར་བ་དེ་མ་ཡིག་གི་གོ་དོན་དང་ཅུང་མི་འཚམ་ཞིང༌། བོད་སྐད་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ནི་ཧ་ཅང་ལེགས་ཏེ་དཀོན་པའི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།
༢. སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན།
དེའི་སྐོར་ནང་གསེས་མང་པོ་ཡོད་པས་ཆ་ཚང་ཤེས་དགོས་ན་ཚད་མ་རིག་པ་ལེའུ་གཉིས་པར་གསལ་ལ། མདོར་བསྡུས་ཙམ་ཞུས་ན། རང་ཉིད་འཇིགས་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལས་མ་གྲོལ་ན་གཞན་དག་སྐྱོབ་མི་ནུས། དཔེར་ན། རང་ཉིད་འདམ་དུ་ཚུད་པའི་མིས་གཞན་དག་འདམ་དུ་ཚུད་པ་འདོན་མི་ནུས་པ་དང་འདྲ། སངས་རྒྱས་ནི་རང་ཉིད་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་ཟིན་པ་དང༌། རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་ཟིན་ཀྱང༌། གཞན་སྡུག་བསྔལ་དང་འཇིགས་པ་ལས་འགྲོལ་བའི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་ན་གཞན་སྐྱོབ་མི་ནུས། སངས་རྒྱས་ནི་འགྲོ་བ་རང་རང་གི་གཤིས་རྒྱུད་མཐོ་དམའ་འབྲིང་གསུམ་གྱི་གནས་ཚད་དང་བསྟུན་ནས་ཆོས་གསུངས་པ་ལ་མཁས།
རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་དང་འཇིགས་པ་ལས་ཐར་ཞིང༌། སྡུག་བསྔལ་དང་འཇིགས་པ་དེ་ལས་སྒྲོལ་བའི་བྱ་ཐབས་ལ་མཁས་ཀྱང༌། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་ན་གཞན་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྒྲོལ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་བཟང་པོ་ཡོད་པ་ཙམ་ལས། གཞན་སྡུག་བསྔལ་དང་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ལག་ལེན་དངོས་ལ་འཇུག་མི་ནུས་ཤིང༌། སངས་རྒྱས་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་སྡུག་བསྔལ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱོབ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ།།
སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཉེ་རིང་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སྐྱབས་སུ་བཟུང་མི་འོས། སངས་རྒྱས་ནི་རང་ཉིད་ལ་ཕན་བཏགས་དང་མ་བཏགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་མཁན་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན། སངས་རྒྱས་ནི་རང་ཉིད་སངས་མ་རྒྱས་བར་དུ་གཏན་གྱི་སྐྱབས་ཡིན་པ་དང། དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ནི་དུས་ནམ་ཡང་བསླུ་བ་མེད་པའི་བདེན་དོན་ཞིག་ཡིན་པར་བརྗོད་མི་དགོས་ལ། ཆོས་དེ་ལག་ལེན་བསྟར་མཁན་ནི་དགེ་འདུན་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ཀྱང་གཏན་གྱི་སྐྱབས་ཡིན་པ་རིགས་པས་སྒྲུབ་ཐུབ་པ་ཡིན།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 152

༣. སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ།
དེ་ལ་ཆོས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྐྱབས་འགྲོ་རིགས་གཉིས་ཡོད། ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་སྐྱབས་འགྲོ་ནི། རང་ཉིད་འཁོར་བ་དང༌། ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པ་དང༌། དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒོ་ནས། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སྟོན་པ་པོ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་དངོས། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སྒྲུབ་པའི་ཟླ་གྲོགས་ཡིན་པ་བཅས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་བློ་གཅིག་སེམས་གཅིག་གིས་སྐྱབས་བཅོལ་བའི་བསམ་པ་ཞིག་ཡིན།
༤. སྐྱབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱ།
དེ་ལ་ནང་གསེས་སོ་སོའི་བསླབ་བྱ་དང༌། ཐུན་མོང་གི་བསླབ་བྱ་གཉིས་ལས། སོ་སོའི་བསླབ་བྱ་ལ་དྲུག་སྟེ།
༡. སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་འདྲེ་གཞན་ལ་སྐྱབས་མི་བཅོལ་བ།
༢. ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པའི་བྱ་སྤྱོད་གཏམ་གསུམ་སྤོང་བ།
༣. དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དང་ལྟ་བ་མི་མཐུན་པའི་མི་དང་
མཉམ་དུ་མི་འགྲོགས་པ།
༤. སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་དང་འདྲ་བར་དད་གུས་དང་མཆོད་པ་འབུལ་བ།
༥. ཚིག་བཞི་ཡན་ཆད་ཡོད་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དཔེ་ཆ་འགོམ་ཡུག་དང༌། མ་གུས་པ་སོགས་སྤོང་བ།
༦. རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་དགེ་འདུན་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་བཅས་ཡིན།
དེ་ཡང༌། ༡. སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་འདྲེ་གཞན་ལ་སྐྱབས་མི་བཅོལ་བ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་འདྲེ་གཞན་དག་ལ་གནས་སྐབས་བར་ཆད་སེལ་བ་དང་མཐུན་རྐྱེན་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་སུ་བསྟེན་རུང་ཡང་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་བཅོལ་ན་མི་འགྲིག
༢. ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པའི་བྱ་སྤྱོད་གཏམ་གསུམ་སྤོང་བ་ནི། དུད་འགྲོ་སོགས་སེམས་ཅན་ཆེ་ཆུང་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་དེ་དག་ལ་གནོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་གཏམ་སྨྲས་པ་སོགས་བྱས་ན་མི་འགྲིག
༣. དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དང་ལྟ་བ་མི་མཐུན་པའི་མི་དང་
མཉམ་དུ་མི་འགྲོགས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དང་ལྟ་བ་མི་མཐུན་པའམ་དེ་ལ་མི་དགའ་བའི་མི་དང་མཉམ་དུ་འགྲོགས་ཏེ་དགའ་པོ་བྱས་ན་མི་འགྲིག

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 153

༤. སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་དང་འདྲ་བར་དད་གུས་དང་མཆོད་པ་འབུལ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་བྲིས་འབུར་སོགས་གང་ཡིན་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་དངོས་དང་འདྲ་བར་དད་པ་བྱས་ཏེ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་སོགས་བྱེད་དགོས་པ།
༥. ཚིག་བཞི་ཡན་ཆད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ལ་འགོམ་ཡུག་གཏོང་བ་དང༌། དཔེ་ཆའི་སྟེང་དུ་ཁ་ཕོར་སོགས་གང་བྱུང་ཕར་ཚུར་ཁྱེར་བ་སོགས་བྱེད་མི་ཆོག་པ།
༦. རབ་བྱུང་སྡོམ་གཙང་རིགས་སྨོས་མེད་ཐོག་སྡོམ་པ་མེད་ཀྱང་གྲྭ་ཆས་གྱོན་པའི་སྐྱེ་བོ་ཞིག་ཡིན་ན་དགེ་འདུན་ངོ་མ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་བཟུང་དགོས་པ་ལས། དེ་ལ་དམའ་འབེབས་དང་ཁ་ངན་ཚིག་ངན་བྱས་ན་མི་འགྲིག་ཟེར། དེ་ལ་དཔེ་དེ་འདྲ་ཞིག་བཞག་ཡོད་པ་སྟེ། གླ་བ་ངོ་མ་ཡིན་ན་གླ་རྩི་ཡོད་པ་བཤད་མི་དགོས་ལ་གླ་བ་ཤི་བའི་རོ་ལའང་གླ་རྩིའི་དྲི་མ་ཁ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྡོམ་པ་མེད་པའི་གྲྭ་གཟུགས་རྣམས་གླ་བ་ཤི་བའི་རོ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཟེར། ཡང་དཔེར་ན་དེ་སྔ་བླ་སློབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་བླ་མ་ལ་ཟླ་རོགས་ཡོད་པ་དང་སློབ་མ་སྡོམ་གཙང་ཡིན་ཚེ་བླ་སློབ་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་ངོས་ནས་སློབ་མས་བླ་མར་ཕྱག་འཚལ་དགོས་པ་ལོས་ཡིན་ནའང་བླ་མ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་རང་ཉིད་ལ་སྡོམ་པ་མེད་པར་བརྟེན་སོ་སོའི་སློབ་མ་རབ་བྱུང་སྡོམ་གཙང་ཚོས་རང་ལ་ཕྱག་འཚལ་སྐབས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཁྱེར་ནས་བསམ་བློའི་ནང་སློབ་མ་དེ་ཚོས་རང་ལ་ཕྱག་འཚལ་རྒྱུ་དེ་ང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚབ་བྱས་ནས་སློབ་མར་ཆོས་བཤད་མཁན་ཡིན་སྟབས་ཁོ་ཚོས་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་གྱི་ཡོད་སྙམ་པའི་དམིགས་པ་བྱེད་པ་ལས་སློབ་མས་ཕྱག་འཚལ་བར་རང་གིས་ཉམས་བསྟན་ནས་བསྡད་པའི་ལུགས་སྲོལ་མེད། རང་གི་ཆོས་ཞུ་སའི་བླ་མར་ཕྱག་འཚལ་བ་དེ་སློབ་མའི་ངོས་ནས་བཤད་ན་འགྲིག་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་བླ་མའི་ངོས་ནས་བཤད་ན་མི་འགྲིག་པས་བྱེད་སྟངས་དེའི་ཐོག་ནས་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚད་གང་འདྲ་ཡོད་མེད་དང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ནང་དོན་གང་འདྲ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་མེད་གསལ་པོ་ཤེས་ཐུབ།
ཐུན་མོང་གི་བསླབ་བྱ་ལ་ཡང་དྲུག་ཡོད་དེ།
༡. དཀོན་མཆོག་གསུམ་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་དྲན་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ།
༢. བཀའ་དྲིན་དྲན་ནས་རྒྱུན་དུ་མཆོད་པ་མ་ཆད་པ་དང༌། དུས་བཟང་པོ་ལ་མཆོད་པ་བཟང་པོ་རེ་འབུལ་བ།
༣. སྲོག་དང་ཡང་ན་རྩེད་མོའི་ཆེད་དུ་ཡང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་བློས་གཏོང་བའི་ཚིག་མནའ་བསྐྱལ་བ་མི་བརྗོད་པ།
༤. འགྲོ་བ་གཞན་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་འགོད་པ།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 154

༥. རང་ལ་སྐྱིད་སྡུག་ལེགས་ཉེས་དང༌། བྱ་བ་བཟང་ངན་གང་བྱུང་ཡང་དཀོན་མཆོག་ལ་བློས་བཀལ་ནས་བྱེད་པ།
༦. སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤོང་གང་ཐུབ་དང༌། དགེ་བ་བཅུ་སྣ་རེ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་སྒྲུབ་གང་ཐུབ་བྱེད་པ་བཅས་ཡིན།
དེ་ཡང༌། ༡. དཀོན་མཆོག་གསུམ་སོ་སོ་ལ་ཡོན་ཏན་གང་དང་གང་ཡོད་པ་དེ་དྲན་ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་སྡུག་པོ་བྱུང་དུས་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས། སྐྱིད་པོ་བྱུང་དུས་དཀོན་མཆོག་བརྗེད་འགྲོ་བ་དེ་འདྲ་བྱེད་རྒྱུ་མེད་པར་སྐྱིད་སྡུག་གང་འདྲ་བྱུང་ནའང་དཀོན་མཆོག་མ་བརྗེད་པ་བྱེད་དགོས་པ་སྟེ་དེ་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པ་ཟེར།
༢. བཀའ་དྲིན་དྲན་ནས་རྒྱུན་དུ་མཆོད་པ་མ་ཆད་པ་འབུལ་བ་དང་དུས་བཟང་ལ་མཆོད་པ་བཟང་པོ་རེ་འབུལ་བ་དེ་ཡིན། ལ་ལས་སོ་སོར་བཟའ་རྒྱུ་འཐུང་རྒྱུ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དཀོན་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ནའང་བཀའ་དྲིན་ཚང་མ་དཀོན་མཆོག་གིས་གནང་བ་མིན། ཚང་མ་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་ནས་འཛུལ་བསྡད་ན་ཁ་ལ་ལྟོ་ཡང་རག་ཐབས་མེད། ད་ལྟ་བྱུང་བ་དེ་དཀོན་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་ཞེས་བཤད་ན་མི་འགྲིག་པ་མེད་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་དེ་ཉིད་ཁ་ལ་ཁྱེར་ནས་ལས་ཀ་དང༌། སློབ་སྦྱོང༌། ཐོན་སྐྱེད་སོགས་གང་ཡང་མ་བྱས་ན་ལྟོ་གོས་འཕྱིས་ཁག་པོ་རེད། དཀོན་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་ཟེར་བ་དེ་ཆོས་བྱེད་མཁན་ཚོའི་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་ཤིག་ལས་ཆོས་ཀྱི་ནང་ལ་ཡང་དཀོན་མཆོག་མེད་ན་བཟའ་རྒྱུ་འཐུང་རྒྱུ་ཡོང་རྒྱུ་མེད་པའི་དོན་བཤད་མེད་པས་གོ་བ་དེ་འདྲ་བླངས་ན་ནོར་བ་ཡིན། དུས་བཟང་ལ་མཆོད་པ་བཟང་པོ་རེ་འབུལ་བ་ཟེར་བ་ནི་ཟླ་རེའི་ཚེས་བརྒྱད་དང༌། བཅོ་ལྔ། ཉི་ཤུ་ལྔ། གནམ་གང་བཞི་པོ་དེ་ལ་མཆོད་པ་བཟང་པོ་རེ་ཕུལ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ཡང་སོ་སོའི་དཔལ་འབྱོར་ཆ་རྐྱེན་ལ་གཞིགས་ནས་མཆོད་པ་འབུལ་བ་ལས་སོ་སོར་ཡོད་ཚད་ཚང་མ་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ་ནས་རང་སྤྲང་པོ་བྱས་ཏེ་སྡོད་དགོས་ཞེས་བཤད་མེད། རང་གི་འཚོ་བ་ལ་མ་གནོད་པར་སོ་སོའི་འབྱོར་པ་དང་བསྟུན་ཏེ་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་དགོས་པ་ལས་ཚང་མ་དགོན་པ་དང་ལྷ་ཁང་ལ་ཕུལ་ནས་རང་བཟའ་རྒྱུ་འཐུང་རྒྱུ་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་སྡོད་པ་དེ་མ་རེད། དཔེ་ཆའི་ནང་དེ་ལ་ཅི་འབྱོར་གྱི་མཆོད་པ་ཟེར་ཞིང༌། ཅི་འབྱོར་ནི་རང་གི་དཔལ་འབྱོར་ཆ་རྐྱེན་ལ་དཔག་ནས་མཆོད་པ་འབུལ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན།
༣. རང་གི་སྲོག་དང་ཐ་ན་རྩེད་མོའི་ཆེད་དུའང་དཀོན་མཆོག་བློས་གཏོང་བའི་ཚིག་སྨྲ་མི་རུང་བ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་བློས་གཏོང་བའི་ཚིག་ནི་མནའ་སྐྱེལ་བ་ལ་ཟེར། བློས་གཏོང་བའི་ཚིག་ནི་ནམ་རྒྱུན་དཀོན་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 155

མཆོག་གསུམ་དང་ཇོ་ཤཱཀ་རྣམ་པ་ཞེས་མནའ་སྐྱེལ་སྟངས་དེ་ཚོ་ཡིན་པས་དེ་ཚོ་སྤངས་དགོས་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་མནའ་སྐྱེལ་དགོས་བྱུང་ན“སྡིག་པ་འཁུར”ཟེར་བའི་ཁམས་པའི་མནའ་དེ་ཡག་ཤོས་ཡིན་ཏེ་རང་གི་སྡིག་པ་དེ་རང་གི་སྒལ་པར་འཁུར་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པར་བརྟེན་མནའ་དེ་སྐྱེལ་བ་ལ་གནད་འགག་མེད།
༤. འགྲོ་བ་གཞན་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་བཀོད་པ། དེ་ནི་རང་གིས་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པ་མ་ཟད་མི་གཞན་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་དུ་འཇུག་དགོས་ཟེར་བའི་དོན་ཡིན་པས་ལྷ་ཡོད་སྨྲ་བ་དྲིལ་བསྒྲགས་མི་ཆོག་པའི་དགོངས་དོན་དང་མི་འཚམ་པ་ཡོད་ན་ཡང་ངས་འདིར་ཆོས་ཀྱི་ནང་དོན་དེ་མཛུབ་མོ་རི་སྟོན་གྱི་ཚུལ་དུ་ངོ་སྤྲོད་ཞུས་པ་ཙམ་ལས་ཁྱེད་ཚོ་ཆོས་བྱེད་དུ་འཇུག་ཆེད་བཤད་པ་ཞིག་མིན་ལ། ཁྱེད་རང་ཚོས་ཀྱང་ཆོས་བྱེད་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ཉན་གྱི་མེད་སྟབས་ངོ་བོ་ཁག་ཁག་ཡིན།
༥. སོ་སོ་ལ་སྐྱིད་སྡུག་གམ་བྱ་བ་ལེགས་ཉེས་གང་བྱུང་རུང་དཀོན་མཆོག་ལ་བློས་བཀལ་དགོས་པ་དེ་ཡིན་ཞིང༌། དཀོན་མཆོག་ལ་བློས་བཀལ་བ་ཡིན་ན་བྱ་བ་དེ་འཕྱུག་གི་མ་རེད་ཟེར།
༦. མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤོང་གང་ཐུབ་དང་དགེ་བ་བཅུ་བསྒྲུབ་གང་ཐུབ་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཡིན། དེ་བསླབ་བྱ་ལ་འཇོག་དགོས་དོན་ནི། མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤོང་ཐུབ་པ་དང་དགེ་བ་བཅུ་བསྒྲུབ་ཐུབ་ན་རང་གིས་རང་སྐྱབས་ཐུབ་པ་ཡིན་ཟེར། དཔེར་ན་ཉེས་ཅན་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཁོ་བཙོན་ཁང་ནང་དུ་ཚུད་རྗེས་དེའི་ནང་ནས་དོན་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱེད་པར་ངེས་པར་དུ་ཁྲིམས་ལུགས་གཞིར་བཞག་སྔོན་ཆད་རྒྱབ་བསྐྱུར་དང་ཕྱིན་ཆད་སྤང་བླངས་བྱེད་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་དམ་བཅའ་བྱ་དགོས་པ་མ་ཟད། དེ་བས་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ནི་བྱ་སྤྱོད་ངོ་མའི་ཐོག་ཏུ་འཁྱོལ་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ལྟར་བྱེད་ཐུབ་ན་རང་བཙོན་ཁང་ནས་ཐོན་ཐུབ་པ་མ་ཟད། ཁྲིམས་ཁང་གིས་ཀྱང་མི་དེ་སྐྱོབ་ཐུབ་ཀྱི་རེད། འོན་ཀྱང་ཉེས་ཅན་དེས་རང་གིས་ཁས་བླངས་པ་ལྟར་ལག་ལེན་བྱེད་མ་ཐུབ་ན་ཁྲིམས་ཁང་གིས་ཁོ་སྐྱོབ་ཐུབ་རྒྱུ་ལྟ་ཅི་ད་དུང་བཙོན་ཁང་ནང་ཡང་བསྐྱར་ཚུད་ཉེན་ཡོད། དཔེ་དེ་ནང་བཞིན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་རང་སྐྱབས་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ན་རང་གིས་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤོང་གང་ཐུབ་དང་དགེ་བཅུ་བསྒྲུབ་གང་ཐུབ་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་ཚེ་དཀོན་མཆོག་གིས་རང་སྐྱོབ་ཐུབ་ཀྱི་རེད། དེ་མ་བྱས་ན་དཀོན་མཆོག་ལ་ནུས་པ་ཡོད་ནའང་རང་སྐྱོབ་ཐུབ་ཐབས་མེད། དེ་ནི་ཕྱི་རྐྱེན་དང་ནང་རྐྱེན་གཉིས་ལས་ནང་རྐྱེན་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གི་ནུས་པ་དེ་ཕྱི་རྐྱེན་དང༌། རང་གིས་དགེ་བ་བཅུ་བསྒྲུབ་རྒྱུ་དང་མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་རྒྱུ་དེ་ནང་རྐྱེན་ཡིན་པས་ནང་རྐྱེན་དེ་མ་ཚང་ན་དཀོན་མཆོག་ལ་ནུས་པ་ཡོད་ནའང་རང་སྐྱོབ་ཐུབ་ཐབས་མེད་ཟེར། ནང་རྐྱེན་དང་ཕྱི་རྐྱེན་གཉིས་ཀ་འཛོམས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 156

ན་ནང་རྐྱེན་གྱི་ནུས་པ་ཐོན་ཐུབ་པ་དང༌། ཕྱི་རྐྱེན་གྱི་ནུས་པ་དེ་ནང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོན་དགོས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་དཀོན་མཆོག་གིས་རང་ལ་སྐྱོབ་པ་བྱེད་པར་དཀོན་མཆོག་ལ་ནུས་པ་ཡོད་པ་དང་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིའི་ཆ་རྐྱེན་དེ་གཅིག་པུས་གོ་ཆོད་པར་གཙོ་བོ་རང་གི་ནང་གི་ཆ་རྐྱེན་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤོང་བ་དང་དགེ་བ་བཅུ་བསྒྲུབ་རྒྱུའི་བྱ་སྤྱོད་ངོ་མའི་ཐོག་ནས་རང་གིས་རང་སྐྱབས་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱས་ན་ཕྱིའི་ཆ་རྐྱེན་དེས་ནུས་པ་ཡག་པོ་ཞིག་ཐོན་གྱི་རེད་ཟེར།
༥. སྐྱབས་འགྲོའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ།
ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཚུད་པ། སྐྱབས་འགྲོ་ཁས་བླངས་པའི་ཉིན་མོ་ནས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲས་སུ་ཚུད་པ་ཡིན། སྐྱབས་འགྲོ་ནི་སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་གཞི་ཡིན་ཏེ། སྐྱབས་འགྲོ་ཡོད་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡོམ་པ་དང༌། ཐེག་ཆུང་གི་སྡོམ་པ། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཅས་གང་ཞུས་ནའང་ཐོབ་པ་དང༌། སྐྱབས་འགྲོ་མེད་ན་སྡོམ་པ་དེ་གསུམ་ཀ་ཐོབ་ཐབས་མེད། •ངན་སོང་གི་སྐྱེ་བ་འགོག་ཐུབ་པ། སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ངན་སོང་ལ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དེ་རྦད་དེ་བཀག་མ་ཐུབ་ནའང་གནས་སྐབས་རིང་བཀག་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན། སྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པ། མི་ལ་ལས་སྐེ་ལ་སྲུང་མདུད་མང་པོ་ཞིག་བཏགས་ནས་དེས་རང་ཉིད་ལ་གེགས་དབང་བར་ཆད་མི་ཡོང་བར་ཚང་མ་སྲུང་ཐུབ་པར་རྩིས་ཀྱི་ཡོད་ནའང་གཙོ་བོ་དེ་རང་གི་སེམས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་མེད་ན་སྐེ་ལ་སྲུང་མདུད་མང་པོ་ཇི་ཙམ་བཏགས་ནའང་སྲུང་ཐུབ་ཐབས་མེད་པས་སྐྱབས་འགྲོ་ནི་སྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན། •ལྷ་དང་མི་ཡི་མཆོད་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པ། དེ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ན་སྐྱབས་འགྲོ་མེད་པའི་མི་ཚང་མས་མཆོད་པར་འོས་པའི་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་འགྲོ་བ་ཡིན་ཟེར། གཞན་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་ཐུབ་པ། སྐྱབས་འགྲོ་ཡོད་པའི་མི་དེས་མི་གཞན་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་ཐུབ་པ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་མི་ལུས་ཐོབ་པ། སྐྱབས་འགྲོ་ཡོད་པའི་མི་དེ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་མི་ལུས་ཐོབ་ཐུབ་པ། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཐུབ་པ་སོགས་དེ་རྣམས་ཞིབ་ཕྲ་བཤད་མི་དགོས་པ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།

༧.ལས་རྒྱུ་འབྲས།
ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཟེར་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་ཞིག་རེད། ཆོས་ལུགས་གཞན་ནང་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཁས་མི་ལེན་མཁན་མང་པོ་ཡོད། འདིར་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཞེས་བཤད་པ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་རྐྱང་རྐྱང་བཤད་མེད། རྒྱུ་འབྲས་ཟེར་བ་ནི་དཔེར་ན་ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་གཉིས་ལས་ས་བོན་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 157

དེ་རྒྱུ་དང་མྱུ་གུ་དེ་འབྲས་བུ་རེད། དེར་བརྟེན་དེ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཟེར་བ་ལས་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཟེར་སྲོལ་མེད། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ནི་ལས་བཟང་པོ་བྱས་ན་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་འཐོབ་རྒྱུ་དང་ལས་ངན་པ་བྱས་ན་འབྲས་བུ་ངན་པ་སྨིན་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར། དེ་ནི་སོ་སོས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་སོ་སོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མྱོང་དགོས་པ་ལས་མི་གཞན་ལ་བགོ་འགྲེམས་བྱ་ཐབས་མེད་པས་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཁྲིམས་དཔོན་དེ་ཧ་ཅང་བཀའ་བཙན་པོ་ཞིག་ཡིན། སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་འོག་ཏུ་མ་འདུས་པའི་མི་མང་པོ་ཡོད་ནའང་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཟེར་བའི་ཁྲིམས་དེའི་འོག་ཏུ་འདུ་མི་དགོས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཟེར།
སྐྱབས་འགྲོ་བཤད་ཟིན་མ་ཐག་ལས་འབྲས་ཤོད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རང་གིས་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པ་ཙམ་གཅིག་པུར་བརྟེན་ནས་དཀོན་མཆོག་གིས་རང་སྐྱོབ་མི་ཐུབ་སྟེ་ད་དུང་རང་གི་ནང་རྐྱེན་ཏེ་ལས་བཟང་པོ་བསྒྲུབ་དགོས་པ་དང་ལས་ངན་པ་སྤོང་དགོས་ཞིང༌། ནང་རྐྱེན་འཛོམས་ན་རང་ཉིད་སྐྱོབ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལག་ལེན་བསྟར་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཟེར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་འགྲོའི་མཇུག་ཏུ་ལས་འབྲས་ཟེར་བ་དེ་བཤད་པ་རེད། སྐྱབས་འགྲོ་ནི་ཕྱི་རྐྱེན་ཡིན་པ་དང༌། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ནི་ནང་རྐྱེན་ཏེ་ངེས་པར་ལག་ལེན་བསྟར་དགོས་རྒྱུ་ཞིག་རེད་ཟེར། དེར་བརྟེན་དཔེ་ཆའི་འགོ་དེ་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་འགོ་བཙུགས་པ་དང༌། ཀ་ཁའི་འགོ་དེ་ཀ་མད་སུམ་ཅུའི་ཀ་ནས་འགོ་བཙུགས་པ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་འགོ་དེ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ནས་བཙུགས་པ་ཡིན། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལག་ལེན་བསྟར་བ་ནས་ཆོས་བྱུང་བ་དང་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལག་ལེན་མ་བསྟར་ན་ཆོས་ཡོང་ཐབས་མེད། དེར་བརྟེན་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བོད་ལ་ལྷ་ཆོས་དགེ་བ་བཅུ་དང་མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་གི་ཁྲིམས་སྲོལ་བཏོད་གནང་མཛད་པ་དེ་ནི་ཆོས་དེ་ཁྲིམས་ལ་བསྒྱུར་ནས་ཆོས་ཀྱི་ནང་དོན་དེ་ཁྲིམས་ཆགས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ནི་བོད་ལ་ཐོག་མར་ལྷ་ཆོས་དགེ་བ་བཅུ་དང་མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་ཁྲིམས་ལུགས་སུ་གཏན་འབེབས་གནང་མཁན་དེ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན། དེ་ཡང་ཆོས་ཁྲིམས་ལ་ལྷ་ཆོས་དགེ་བ་བཅུ་དང་སྲིད་ཁྲིམས་ལ་མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་གཏན་འབེབས་བཟོས་པ་དང༌། དེ་གཉིས་ནང་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་ཁྲིམས་ཡོངས་རྫོགས་འདུས་ཡོད། མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་ནང་ཕ་མ་ལ་གུས་ཞབས་བྱེད་དགོས་པ། སློབ་དཔོན་ལ་གུས་ཞབས་བྱེད་དགོས་པ། རྒན་རབས་ལ་གུས་ཞབས་བྱེད་དགོས་པ། ཕ་མས་ཕྲུ་གུར་བྱམས་སྐྱོང་བྱེད་དགོས་པ། ཕྲུ་གུས་ཕ་མར་བརྩི་བཀུར་ཞུ་དགོས་པ། དེ་བཞིན་མི་ཚང་མས་ཡི་གེ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པ། མི་ནག་ཆེན་ལ་ཉེས་ཆད་གཅོད་དགོས་པ། ནག་ཆེན་གྱི་ནག་ཉེས་ཐེར་འདོན་བྱེད་དགོས་པ། མི་གཞན་གྱི་སྲོག་སྐྱོབ་དགོས་པ། གཞན་སྲོག་ལ་ཉེན་ཁ་ཡོད་སྐབས་རང་གིས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 158

སྐྱབས་མ་ཐུབ་ན་རང་ཉིད་སྲོག་ཐོག་ཏུ་འགྲོ་བ། མི་གཞན་གྱི་སྲོག་སྐྱོབ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་སྐྱོབ་མཁན་དོ་བདག་དང་དེའི་ཁྱིམ་ཚང་ལའང་བྱས་རྗེས་དཔེ་བཟང་ཡོད་(གནའ་དུས་རྐུན་མ་སོགས་བཟུང་ནས་སྲིད་གཞུང་ལ་རྩིས་སྤྲད་ན་བྱ་དགའ་མཚོན་བྱེད་དུ་ཁྱིམ་གྱི་སྒོ་རྩར་ལྕགས་སྒོ་ཞིག་བཀལ་རྒྱུ་ཡོད་)པ་སོགས་ཀྱི་ནང་དོན་ཚུད་ཡོད། མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་ནང་ད་ལྟའི་གནས་ཚུལ་དང་ཅུང་མི་འཚམ་པ་ཞིག་སྟེ་བུད་མེད་གྲོས་ཚོགས་ལ་ཞུགས་མི་ཆོག་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། འདི་ཡག་པོ་མ་རེད། བུད་མེད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དབང་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་འཕྲོག་པ་རེད། ཡིན་ནའང་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འོག་དེ་འདྲ་ཞིག་མི་བཟོ་ཐབས་མེད་ཡིན་ཏེ། ང་ཚོས་སྔོན་མའི་མི་ལ་དེང་དུས་ཀྱི་ཚད་གཞི་དེ་ཁྱེར་ནས་གདེང་འཇོག་བྱས་ན་མི་འགྲིག སྔོན་མའི་མི་ལ་དེང་སང་གི་ཚད་དེ་ཁྱེར་ནས་འཇལ་ན་ལོན་མི་ཐུབ་སྟེ་དེང་དུས་ཀྱི་མར་ཁེ་སི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་ཁྱེར་ནས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་ལ་ཚད་བརྒྱབ་ན་ཡོང་ཐབས་མེད་དེ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་བྲན་གཡོག་ལམ་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་ཁོང་གིས་སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་དང་སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་མ་གསུངས་པར་དེ་དང་ཁ་གཏད་དུ་ལངས་པའི་ཆོས་ཤིག་གསུངས་ཐུབ་ཐབས་མེད་ལ་གསུངས་ནའང་སུས་ཀྱང་ཁས་ལེན་གྱི་མ་རེད། དེར་བརྟེན་ལོ་རྒྱུས་མི་སྣར་ཞིབ་འཇུག་དང་གདེང་འཇོག་བྱེད་སྐབས་དེ་གའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་གང་འདྲ་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་མི་དེས་སྐད་ཆ་གང་བཤད་ཡོད་མེད་དང་ལས་ཀ་གང་བྱས་ཡོད་མེད་ལ་བལྟ་དགོས། དཔེར་ན་དེང་སང་དེབ་ཁ་ཤས་ནང་དུ་ཏུན་ཧོང་དང་རྡོ་རིང་གི་ཡི་གེ་ཕུད་པའི་དེ་མིན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཚང་མ་ཚན་རིག་གི་རིན་ཐང་མེད་པ་ཤ་སྟག་རེད་ཅེས་འཁོད་ཡོད་པས་འདི་ནི་རྩོམ་པ་པོ་དེ་ཚོས་དེང་སང་གི་ཁྲེ་ཙེ་དེ་འཁྱེར་ནས་སྔ་མོའི་མི་ལ་ཚད་བརྒྱབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ཡོང་ཐབས་གཏན་ནས་མེད། སྔ་མོའི་མིས་ཆུ་ཚད་དེ་ལོན་མི་ཐུབ། དཔེར་ན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དཔེ་ཆའི་ནང་མང་ཆེ་བ་ཆོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིན་པ་ལས་སྲིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཧ་ཅང་ཉུང་ཉུང་ཡིན་ཏེ། <<རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་>>ལ་ཆ་བཞག་ན་ཁ་བྱང་ལ་<<རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་>>ཞེས་འཁོད་ཡོད་ནའང་དོན་དངོས་ཐོག་རྒྱལ་རབས་རང་གི་སྐོར་ལས་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མང་བ་ཡོད་པས་དེ་རྩོམ་པ་པོས་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་དེ་ནི་རྩོམ་པ་པོ་ས་སྐྱའི་བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ཞུ་བ་དེ་ཉིད་ཆོས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཡིན། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་བུད་མེད་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཚོགས་འདུར་ཞུགས་མི་ཆོག་ཟེར་བ་དེ་ཡང་སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོས་པ་ཞིག་རེད། བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ་ཁྲིམས་དེ་འདྲ་ཞིག་མེད་ན་འགྲིག་ཐབས་མེད་པར་སྲིད་གཞུང་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 159

དེ་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་སྲིད་གཞུང་ཡིན་པ་དང༌། ལམ་ལུགས་དེ་ཡང་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་ལམ་ལུགས་ཡིན་པ་མ་ཟད། ལམ་ལུགས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པའི་དབང་གིས་དེའི་ནང་ཁྱོ་དབང་དང༌། རུས་དབང༌། ལྷ་དབང་སོགས་དབང་ཆ་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་པས་སྤྱི་ཚོགས་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་ནང་བུད་མེད་ལ་དབང་ཆ་ཟེར་བ་དེ་ཡོང་ཐབས་མེད་སྟབས་དེང་སང་གི་ཕོ་མོ་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁྲེ་ཙེ་དེ་འཁྱེར་ནས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ལ་ཉེས་མིང་བཀལ་ན་འགྲིག་ཐབས་མེད།
ལས་འབྲས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་བཤད་པ། དེ་ལའང་ལས་འབྲས་སྤྱིའི་སྣང་ཚུལ་དང༌། ལས་འབྲས་སོ་སོའི་སྣང་ཚུལ། ལྕི་ཡང་ངམ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང༌། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་འབྲས་བུ་བཅས་ལས།
༡. ལས་འབྲས་སྤྱིའི་སྣང་ཚུལ་ལ། ལས་ངེས་པ། ལས་འཕེལ་ཆེ་བ། •ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་ཕྲད་པ། ལས་བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བ་བཅས་ཁྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་བཞི་ལྡན་ཡོད།
ཁྱད་ཆོས་དང་པོ། ལས་ངེས་པ་ཞེས་པ་ནི། ལས་བཟང་པོ་བྱས་ན་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་ཡོང་རྒྱུ་དང༌། ལས་ངན་པ་བྱས་ན་འབྲས་བུ་ངན་པ་སྨིན་རྒྱུ་གཏན་འཁེལ་བ་དེ་ལ་ལས་ངེས་པ་ཞེས་བརྗོད། དེར་བརྟེན་ལས་བཟང་པོ་བྱས་པར་འབྲས་བུ་ངན་པ་ཡོང་མི་སྲིད་ལ་ལས་ངན་པ་བྱས་པ་ལ་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་ཡང་ཡོང་མི་སྲིད་པ་དེ་གཏན་འཁེལ་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་དོགས་འདྲི་དེ་ལྟར་བྱེད་སྲིད་པ་སྟེ། རྣམ་ཀུན་སེམས་ཅན་བསད་ནས་འཚོ་བ་སྐྱེལ་མཁན་དེ་ཚོ་ཕྱུག་པོ་དང་ཚེ་རིང་པོ་ཡོང་བ་དང་རྣམ་ཀུན་སེམས་ཅན་མ་བསད་པར་ཆོས་བྱེད་མཁན་དེ་ཚོ་ཚེ་ཐུང་ལ་འཚོ་བ་སྐྱོ་པོ་ཆགས་པ་དེ་ལས་བཟང་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་གསོད་མཁན་དེ་ཚེ་རིང་པོ་དང་ཕྱུག་པོ་ཆགས་པ་དེ་ཁོས་སེམས་ཅན་བསད་པའི་འབྲས་བུ་མིན་ཏེ་ཁོ་རང་གི་སྐྱེ་བ་སྔོན་མའི་འབྲས་བུ་བཟང་པོའི་ལྷག་མ་དེ་དག་ཚེ་འདིར་སྨིན་པ་ཞིག་ཡིན་ཅིང༌། ལྷག་འཕྲོ་དེ་རྣམས་གཙང་དག་བཟོས་ཟིན་རྗེས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་རྒྱུའི་རྟགས་མཚན་ཡིན་པ་ལས་སེམས་ཅན་སྲོག་བཅད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་རིང་པོ་དང་ཕྱུག་པོ་བྱུང་བ་མིན་ལ། རྒྱུན་དུ་ཆོས་བྱས་ནའང་ན་ཚ་མང་བ་ཚེ་ཐུང་བ་དེ་ནི་ཆོས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་མིན་པར་སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་སྡིག་པ་བསགས་བཞག་པ་དེ་དག་ཚེ་འདི་ལ་སྨིན་ནས་དེ་ཚོ་བུ་ལོན་ལྟར་སྐྱིན་ཚབ་འཕྲོད་དེ་སྐྱེ་བ་རྗེས་མ་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་མྱོང་རྒྱུའི་རྟགས་མཚན་ཞིག་བཅས་ཡིན་པ་ལས་ལས་བཟང་པོར་འབྲས་བུ་ངན་པ་བྱུང་བ་དང་ལས་ངན་པར་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་བྱུང་བ་ཞིག་མིན་ཟེར། གཞན་ཡང་དཔེར་ན་ཕ་མས་ཕྲུ་གུ་ལ་བྱམས་སྐྱོང་ཇི་ཙམ་བྱས་རུང་ཕྲུ་གུ་ཆེན་པོ་ཆགས་དུས་ཕ་མར་དྲིན་ལན་ལོག་འཇལ་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོང་བ་དེ་ཡང་ཚེ་སྔོན་མ་རང་གིས་སོ་སོའི་ཕ་མ་ལ་ཡག་པོ་མ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ད་ལྟ་སོ་སོའི་ཕྲུ་གུའི་ཐོག་ནས་རང་ལ་ཏག་ཏག་འཁོར་བ་ཞིག་ཡིན་ཟེར།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 160

ཁྱད་ཆོས་གཉིས་པ། ལས་འཕེལ་ཆེ་བ་ཞེས་པ་ནི། ལས་བཟང་ངན་ལ་མ་ལྟོས་པར་དེའི་འབྲས་བུ་འཕེལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ་ལས་མི་དགེ་བ་ཞིག་བྱས་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་འགྱོད་བཤགས་མ་བྱས་ཚེ་ལས་དེ་ཉིན་རེ་ལས་ཉིན་རེ་འཕེལ་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་དཔེར་ན་དེ་རིང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིག་གཅིག་བསད་པ་དེ་སང་ཉིན་ནམ་མ་ལངས་གོང་ངས་ཁ་ས་ཤིག་བསད་པ་དེ་འགྲིག་མི་འདུག་སྙམ་ནས་འགྱོད་བཤགས་བྱས་ན་ཤིག་གཅིག་བསད་པའི་སྡིག་པ་མ་གཏོགས་མེད། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་འགྱོད་གཤགས་མ་བྱས་ན་སང་ཉིན་གཉིས་དང༌། གནངས་ཉིན་བཞི། གཞེས་ཉིན་བརྒྱད། དགུས་ཉིན་བཅུ་དྲུག་བསད་པའི་སྡིག་པ་སྟེ་ཟླ་བ་གཅིག་འགྲོ་དུས་མི་གཅིག་བསད་པའི་སྡིག་པ་ལས་ཆེ་བ་ཡོད་ལ། ལྷག་པར་དུ་སྡོམ་པ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་དེས་ཀྱང་ཚད་ཀྱི་མེད་ཅིང༌། ལས་བཟང་པོ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཟེར། དེ་བཞིན་སོ་སོའི་ཕ་མ་ལ་ཁ་ངན་ཚིག་ངན་བཤད་ཚེ་རང་ཉིད་སྐྱེ་བ་ལྔ་བརྒྱའི་བར་ཀླད་པ་ཐོར་བ་དང་མགོ་ལ་རྡོ་འཁེལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་དགོས་པ་ཡིན་ཟེར།
ཁྱད་ཆོས་གསུམ་པ། ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་ཕྲད་པ་ཞེས་པ་ནི། རང་གིས་ལས་དེ་བསགས་མེད་ན་འབྲས་བུ་དེ་རང་ལ་སྨིན་མི་སྲིད་པ་སྟེ། རང་གིས་ལས་ངན་པ་བྱས་མེད་ན་འབྲས་བུ་ངན་པ་མྱོང་དགོས་དོན་མེད་ལ། ལས་བཟང་པོ་བྱས་མེད་ནའང་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་ཡོང་ཐབས་མེད་པས་དེ་ནི་ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་ཕྲད་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། དེ་སྔ་བོད་ཀྱི་ཉིང་ཁྲི་སོགས་སུ་ས་ཡོམ་རྒྱག་སྐབས་ས་ཆ་དེའི་ཡུལ་མི་ཁ་ཤས་ས་ཡོམ་རྒྱག་ཁར་ས་ཆ་གཞན་ལ་ཕྱིན་ནས་ཤི་མེད་པ་དང༌། ས་ཆ་གཞན་གྱི་མི་འགའ་ཞིག་ས་ཡོམ་རྒྱག་ཁར་ཚུར་ཡོང་ནས་ལུང་པ་དེའི་མི་དང་མཉམ་དུ་ཤི་བའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད་པས་དེ་ནི་ལས་མཐུན་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། ལས་མཐུན་པ་སྟེ་མཉམ་དུ་ཤི་དགོས་པའི་ལས་ཤིག་བསགས་ཡོད་པར་བརྟེན་མཉམ་དུ་ཤི་བ་རེད། ཡང་དཔེར་ན་དམག་མི་ཁ་ཤས་དམག་སར་ཐེངས་མང་སོང་ཡང་རྨས་སྐྱོན་དང་ཤི་སྐྱོན་གང་ཡང་ཡོང་མྱོང་མེད་པ་དང༌། ཁ་ཤས་འགྲོ་ཐེངས་གཅིག་ལ་ཤི་མཁན་ཡང་ཡོད་པས་དེ་ནི་ཁོ་གཉིས་དམག་ས་དེའི་ཐོག་ཤི་རྒྱུའི་ལས་བསགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པ་ལས་སྤྱང་གྲུང་དོད་ལོས་དང་མགོ་བདེ་ལོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མིན་ཟེར། ཡང་ཁ་ཤས་ཀྱིས་དྲི་བ་འདི་འདྲ་ཞིག་བཏོན་སྲིད་པ་སྟེ། སྔོན་མ་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ཁ་ཤས་ནག་ཉེས་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་སྡུག་པོ་ཧ་ཅང་མང་པོ་མྱངས་སོང་བས་འདི་རང་གིས་ལས་ངན་པ་བསགས་མེད་ནའང་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་མྱངས་པ་ཞིག་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ནང་གི་ཤོད་སྟངས་ལྟར་ན་སྔོན་མ་རང་གིས་མི་ལ་ཕར་གནོད་བསྐྱལ་བའི་འབྲས་བུ་དེ་ད་ལྟ་རང་ལ་སྨིན་པ་ཡིན་ཟེར། སྔོན་མ་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་མི་ཚོས་སངས་རྒྱས་ལ་མི་ཞིག་ནག་ཉེས་མེད་པར་བཙོན་ཁང་ནང་བཅུག་འདུག་པ་དེ་རྒྱུ་རྐྱེན་གང་ཡིན་ནམ་ཞེས་སངས་རྒྱས་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 161

ལ་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས“དེ་ནི་སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་མི་གཞན་ལ་སྡུག་པོ་བཏང་བ་དང་མི་དགེ་བའི་བྱ་བ་བྱས་པའི་རྣམ་སྨིན་རེད། དཔེར་ན་ང་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་ལྟོ་ཆས་མ་རག་པར་ཟླ་བ་གསུམ་ཙམ་སྡོད་དགོས་བྱུང་བ་དེ་ཡང་ཚེ་སྔོན་མའི་རྣམ་སྨིན་ཡིན”ཞེས་གསུངས་པ་རེད། དེ་བཞིན་ཤོད་སྲོལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལོ་དེར་ཁོང་གི་སྐུ་མཆེད་ཚ་བོ་ཞིག་གིས་དཀྲོག་གཏམ་བཟོས་ནས་སླད་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་ནང་ཤཱཀྱ་མུ་ནེར་ལྟོ་སྟེར་ན་ལུང་པའི་ནང་དུ་མུ་གེ་ཡོང་ཉེན་ཡོད་ཅེས་བཤད་ནས་མི་མང་པོ་མགོ་བསྐོར་སྟབས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་བསོད་སྙོམས་སློང་བར་ཕེབས་སྐབས་འབུལ་མཁན་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་བར་ཟླ་བ་གསུམ་རིང་གསོལ་ཆས་མེད་པར་བཞུགས་ནས་མཇུག་ཏུ་ཚོང་དཔོན་ཞིག་གི་རྟ་དྲེལ་ལ་སྟེར་རྒྱུའི་ཆག་རུལ་པས་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་བཞེས་ཐུག་བསྐོལ་ཏེ་མཆོད་ནས་བཞུགས་དགོས་བྱུང་ཡོད། སྐབས་དེར་མི་ཚོས་ཁྱེད་རང་སངས་རྒྱས་ཟིན་ནའང་ད་དུང་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་གསོལ་ཆས་མེད་པར་ལུས་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེས་ཞུས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས“དེ་ནི་ང་རང་གིས་སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་ལས་ངན་པ་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་ཞིག་ཡིན། ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་རང་ལ་བདག་ཟེར། རྩ་བ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཐུག་པ་ཡིན”ཞེས་གསུངས་པ་རེད། ཁོང་གིས་སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་མཐོང་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་གསུངས་ཡོད་ནའང་དེས་ནུས་པ་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཐོན་ཡོད་པ་དཔེར་ན་བཙོན་ཁང་ནང་བཅུག་སྟེ་ཉེས་པ་དྲག་པོ་བཏང་ནས་མི་ལ་གནོད་སྐྱེལ་མི་ཆོག་པ་དང༌། ལས་ངན་པ་བྱས་མི་ཆོག་ཅེས་ག་ཚོད་བཤད་ནའང་གང་ལྟར་མི་མགོ་བདེ་པོ་ཞིག་དང་ཁ་བདེ་པོ་ཞིག་ཐུག་ན་ཐབས་ཤེས་གང་ཡང་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད། དེ་ལས་རང་གིས་མི་ལ་ངན་པ་བྱས་ན་འབྲས་བུ་ངན་པ་རང་ལ་འཁོར་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང༌། ཚེ་སྔོན་མ་དེ་འདྲ་བྱས་ན་ཚེ་རྗེས་མ་འདི་འདྲ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་གསལ་བཤད་བྱེད་དུས་དེ་ཁྲིམས་ཡིག་ནན་པོ་ཞིག་ལས་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོད། སྔོན་མ་སངས་རྒྱས་འཚོ་བཞུགས་སྐབས་སུ་ཁྲིམས་ཇི་ཙམ་ཡག་པོ་ཡོད་ནའང་ཁྲིམས་དཔོན་དང༌། རྒྱལ་པོ། བློན་པོ་སོགས་ཁྲིམས་འོག་ཏུ་འདུ་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པར་བརྟེན་ལས་འབྲས་སྐོར་དེ་བཤད་དུས་ཁྲིམས་འོག་ཏུ་མ་འདུས་པ་ཚང་མ་འདུ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། དེང་སྐབས་ཁྲིམས་ཀྱི་མདུན་ལ་མི་ཚང་མ་འདྲ་མཉམ་ཡིན་ནའང་ད་དུང་མི་མགོ་བདེ་པོ་ཁ་ཤས་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲ་བའི་ནང་ནས་ཤོར་གྱི་ཡོད་པས་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཁྲིམས་དང་སྦྱར་བ་དེ་ཧ་ཅང་གི་མཁས་པ་ཞིག་རེད་སྙམ་གྱི་འདུགཁྱད་ཆོས་བཞི་པ། ལས་བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཞེས་པ་ནི། སོ་སོས་བྱས་ཚར་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་སོ་སོས་མ་མྱོང་བར་ཐར་ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་དང༌། རང་གིས་ལས་ངན་པ་ཞིག་བྱས་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་དེ་རང་གིས་མ་འདོད་ནའང་མྱོང་དགོས་པ་ལས་དེ་སུ་གཅིག་ལ་བགོ་བཤའ་རྒྱག་ཐབས་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། གོང་གསལ་ནི་ལས་འབྲས་སྤྱིའི་སྐོར་ཡིན།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 162

༢. ལས་འབྲས་སོ་སོའི་སྣང་ཚུལ་ལ། ནག་པོའི་ལས་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་དང༌། དཀར་པོའི་ལས་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་གཉིས་ཡོད། ནག་པོའི་ལས་ནི་མི་དགེ་བ་བཅུ་ཡིན་པ་དང༌། མི་དགེ་བ་བཅུ་སོ་སོ་ལ་གཞི། བསམ་པ། སྦྱོར་བ། མཐར་ཐུག་པ་བཅས་བཞིར་དབྱེ་ནས་བཤད་ཡོད། གཞི་ཞེས་པ་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་དཔེར་ན་སྲོག་བཅད་པར་ཆ་བཞག་ན་སྲོག་གཅད་སའི་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་ཟེར། བསམ་པ་ནི་སྲོག་གཅོད་པའི་སྐབས་སུ་བསམ་པ་གང་འདྲ་ཞིག་བཅངས་ཡོད་མེད་དཔེར་ན་མི་བསད་པར་ཆ་བཞག་ན་ཞེད་སྣང་བྱས་ནས་བསད་པ་དང༌། ཁོང་ཁྲོ་ལངས་ནས་བསད་པ་ལྟ་བུ་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བས་དེ་ལ་བསམ་པ་ཟེར། བསམ་པ་དེ་ལ་ད་དུང་འདུ་ཤེས་དང༌། ཉོན་མོངས། ཀུན་སློང་བཅས་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་གསུམ་ཡོད། འདུ་ཤེས་ལ་ཡང་འཁྲུལ་བ་དང་མ་འཁྲུལ་བ་གཉིས་ལས་ཕར་ཕྱོགས་མི་ཡིན་ནའང་ཤིང་སྡོང་དུ་འཁྲུལ་ནས་བསད་པ་ལ་འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་བ་དང༌། མི་ཡིན་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་བསད་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ཟེར། ཉོན་མོངས་ནི་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་སོགས་ཡིན། ཀུན་སློང་ལ་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་དང་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གཉིས་ལས། རྒྱུའི་ཀུན་སློང་ནི་དུག་གསུམ་པོ་གང་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་བསད་ཀྱང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་དུག་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཡིན་པ་དང༌། དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ནི་གསོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་བསམ་པ་དེ་ཡིན། སྦྱོར་བ་ནི་ཐབས་ཤེས་ཏེ་གསོད་ཐབས་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་ཚོ་ཡིན། མཐར་ཐུག་ནི་འགྱོད་པ་མེད་པའི་དོན་ཏེ་ངས་མི་གསོད་ཐུབ་པ་དེ་འགྲིག་སོང་བསམ་པ་དེ་ལ་ཟེར་ཞིང༌། འགྱོད་པ་སྐྱེས་ན་སྡིག་པ་ཅུང་ཟད་ཆུང་བ་ཡོད།
དེ་ཡང་ནག་པོའི་ལས་ཏེ། མི་དགེ་བ་བཅུ་ལས།
༡. སྲོག་གཅོད།
གཞི་ནི། རང་མ་ཡིན་པར་གཞན་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ། རང་གིས་རང་བསད་པ་དེ་མིན། རང་སྲོག་རང་གིས་གཅོད་པ་དེ་མི་དགེ་བ་བཅུའི་ཁོངས་མིན་ལ་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་སྡིག་པའི་ཁོངས་སུའང་མི་གཏོགས་ཤིང༌། སྲོག་གཅོད་ཀྱི་སྡིག་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་སྲོག་བཅད་པ་ལ་ཟེར། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དཔེ་ཆའི་ནང་རང་གིས་རང་སྲོག་བཅད་ན་ཉེས་པ་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་ལྔ་བརྒྱའི་བར་དུ་མི་ལུས་ལེན་མི་ཐུབ་པ་དང༌། གཞན་གྱི་སྲོག་སྐྱབས་ཚེ་སྐྱེ་བ་མང་པོར་མི་ལུས་ཐོབ་རྒྱུ་མ་ཟད་ཚེ་ཡང་རིང་པོ་ཡོང་བ། གཞན་གྱི་དོན་དུ་རང་སྲོག་བཏང་བ་དེ་སྡིག་པ་མ་ཡིན་པར་དགེ་བ་ཡིན་པས་དེའི་འབྲས་བུར་སྐྱེ་བ་མང་པོར་མི་ལུས་ཐོབ་ཐུབ་པ་དང༌། མི་ལུས་ཐོབ་པའི་རིང་ལ་ན་ཚ་མེད་པ། ཚེ་རིང་བ་བཅས་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་ཟེར། དེར་བརྟེན་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་སྡིག་པ་ནི་རང་ལས་གཞན་པའི་སྲོག་ཆགས་ཤིག་ཡིན་དགོས།
བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་ཐུབ་པའི་འདུ་ཤེས་མ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 163

འཁྲུལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རང་གིས་གསོད་རྒྱུ་དེ་སྟག་ཡིན་ནའང་བསད་ཚར་བ་དེ་མི་གཅིག་བསད་ཡོད་ན་མི་བསད་པའི་སྡིག་པ་མེད་པ་དང༌། མི་དང་སྲོག་ཆགས་གང་ཡིན་ཀྱང་ཁྱད་མེད་སྙམ་སྟེ་བསད་པ་ཡིན་ན་སྡིག་པ་ཆེ་བ་ཡོད་ཟེར། ཉོན་མོངས་ནི་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གང་རུང་སྟེ་ཞེ་སྡང་གི་དབང་གིས་ཁོང་ཁྲོ་དྲུག་པོས་བསད་པ་དང༌། འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤ་ཞིམ་པོ་ཞིག་ཟ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་སེམས་ཅན་བསད་པ། གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་གཞན་གྱིས་སྲོག་བཅད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་བཤད་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བསད་པ། (ཡང་ཕྲུ་གུ་ཆུང་ཆུང་སྐབས་སེམས་ཅན་བསད་པ་དེ་སྡིག་པ་ཡིན་པ་མི་ཤེས་སྟབས་དེ་ནི་གཏི་མུག་གིས་བསད་པ་ཡིན་ཟེར་)ཀུན་སློང་ནི་རང་གིས་མི་གཞན་དག་གི་སྲོག་གཅོད་འདོད་ཡོད་པའི་བསམ་བློ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར། དེར་བརྟེན་མི་དགེ་བཅུ་ཟེར་བ་དེ་ཡོད་དུས་འདུ་ཤེས་དང༌། ཉོན་མོངས། ཀུན་སློང་བཅས་ཚང་མ་ཚང་དགོས་ཀྱི་ཡོད།
•སྦྱོར་བ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་དུག་སྟེར་བ་དང༌། གཡང་ལ་གཡུགས་པ། མཚོན་ཆ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་བསད་པ་སོགས་གསོད་སྟངས་ཐབས་ཤེས་དེ་དག་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་རང་གིས་མི་བསད་ནའང་མི་དེ་དབུགས་མ་ཕྱིན་གོང་རང་མི་གཞན་གྱིས་བསད་ཚེ་ཕན་ཚུན་སྐྱིན་ཚབ་འཕྲོད་དེ་རང་ལ་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་སྡིག་པ་མེད་ཟེར།
མཐར་ཐུག་ནི་རང་གི་སྔོན་ལ་གཞན་ཤི་བ་དེ་ཡིན།
༢. མ་བྱིན་ལེན།
གཞི་ནི། གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་རྫས་ཡིན་པ་དགོས་ཏེ། བདག་མེད་ཀྱི་ནོར་བརྐུས་ན་ཉེས་པ་དངོས་གཞི་མེད། དེ་སྔ་རྐུན་མ་བརྐུས་པའི་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆད་པ་དང་སྡིག་པ་གཉིས་བསྡུར་ན་ཆད་པ་ལས་སྡིག་པ་ཆེ་བ་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན་སྐབས་དེར་ཁྲིམས་གཏོང་དུས་སྡིག་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་བལྟས་ནས་བཏང་མེད་པར་སྐབས་དེའི་ལུང་པ་དེའི་ནང་གི་དངོས་པོའི་རིན་ཐང་ལ་གཞིགས་ནས་ཁྲིམས་ཆད་བཅད་ཡོད།
བསམ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་རྣམ་པ་གསུམ་ལས། ཁོང་ཁྲོ་བྱས་ནས་རྐུན་མ་བརྐུ་བ། འདོད་ཆགས་བྱས་ནས་རྐུན་མ་བརྐུ་བ། གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་རྐུན་མ་བརྐུ་བ་བཅས་གསུམ་ཡོད། ཁོང་ཁྲོ་ཟ་ནས་རྐུན་མ་བརྐུ་བ་ནི་རང་གི་དགྲ་བོ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་ཟ་ནས་ཁོ་ལ་གནོད་པ་སྐྱེལ་ཆེད་ཁོའི་ཅ་ལག་རྐུན་མ་བརྐུ་བ་ལ་ཟེར། འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུ་དངོས་ལ་སེམས་ཆགས་ནས་བརྐུ་བ་དེ་མང་ཆེ་བ་རེད། གཏི་མུག་གི་ཐོག་ནས་རྐུན་མ་བརྐུ་བ་དེ་ལ་མུ་སྟེགས་པའི་ཆོས་ལུགས་ཤིག་ནང་འཚོ་བ་སྐྱོ་པོ་ཆགས་ནས་རྐུན་མ་བརྐུས་ན་སྡིག་པ་མེད་ཟེར་བའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤིག་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 164

གཏི་མུག་གིས་བརྐུ་བ་ནི་རྐུན་མ་བརྐུ་བར་ཉེས་པ་ཡོད་པ་ཧ་མ་གོ་བ་དེ་ལ་ཟེར། ཀུན་སློང་ནི་རང་གིས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་རྐུན་མ་བརྐུ་འདོད་ཀྱི་བསམ་བློ་དེ་ཡིན།
•སྦྱོར་བ་ལའང་ནང་གསེས་གཉིས་ཡོད་དེ། དབང་ཡོད་བཤད་ནས་འཕྲོག་པ་ཞིག་དང་དབང་མེད་པར་བརྐུས་པ་སྟེ་གཉིས་སོ། །དབང་ཡོད་ཀྱི་འཕྲོག་པ་དེ་ལ་འཕྲོག་སྟངས་སྣ་ཚོགས་ཡོད། དབང་མེད་པར་བརྐུས་པ་ལའང་ནང་གསེས་གཉིས་ཡོད་དེ། དངོས་འབྲེལ་བརྐུ་བ་དང་བརྗེད་བརྐུ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། དངོས་འབྲེལ་བརྐུ་བ་དེ་ཞུ་མི་དགོས་པར་མཁྱེན་གསལ་རེད། བརྗེད་བརྐུ་ཟེར་བ་ནི་མི་གཞན་གྱི་མདུན་ནས་ཅ་ལག་གམ་དངུལ་གཡར་བ་དེ་དུས་ཚོད་རིང་པོ་མ་སྤྲད་པར་གཡར་བརྗེད་བཏང་བ་ལ་ཟེར། ཁ་བསླུད་རྒྱག་པ་ཡང་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས།
མཐར་ཐུག་ནི་ཐོབ་པའི་བློ་སྐྱེས་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་ཅ་ལག་དེ་རང་ལ་བྱུང་སོང་བསམ་ནས་དགའ་ཚོར་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་ཟེར་ཞིང༌། ཐོབ་བློ་མ་སྐྱེས་ན་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་སྡིག་པ་ཆ་ཚང་བ་ཡོང་གི་མེད་ཟེར།
༣. ལོག་གཡེམ།
མི་དགེ་བཅུའི་ནང་ལོག་གཡེམ་ལས་མི་ཚངས་སྤྱོད་དྲངས་མེད། མི་ཚངས་སྤྱོད་དང་ལོག་གཡེམ་གཉིས་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་སྟེ། སྡོམ་པ་ཡོད་མཁན་གྱི་གྲྭ་པས་བུད་མེད་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་ཚངས་སྤྱོད་ཟེར་བ་དང༌། སྡོམ་པ་ཡོད་མེད་ལ་མ་བལྟོས་པར་གཞན་གྱི་བུད་མེད་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་པར་ལོག་གཡེམ་ཟེར།
གཞི་ནི། རང་གི་མ་དང་སྤུན་ཉེ། རབ་བྱུང་མ། བུ་མོ་ལོ་གྲངས་མ་ལོན་པ་སོགས་བགྲོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང༌། སྦྲུམ་མ་དང༌། སྡོམ་པ་བསྲུང་བ། ཟླ་མཚན་འབབ་པ་སོགས་དུས་མ་ཡིན་པ། ལྷ་ཁང་དང་རང་གི་བླ་མ། ཕ་མ་བཅས་ཀྱི་དྲུང་སོགས་གནས་མ་ཡིན་པ། ཁ་དང༌། བཤང་ལམ། བརླའི་བར་སོགས་ལམ་མ་ཡིན་པ། (སྤུན་ཉེ་ཟེར་བ་དེ་ནི་སོ་སོའི་ཕ་མ་ནས་ཡར་རྩིས་པའི་མི་ཐོག་བདུན་ལ་ཟེར་ཞིང༌། བདུན་གྲོལ་ཚེ་ཉེས་པ་མེད་ཟེར)།
བསམ་པ་འདུ་ཤེས་ལ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པ་ངོས་བཟུང་ནས་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་སྟེ། གཞན་གྱི་ཡིན་པ་ལ་རང་གི་ཡིན་སྙམ་ནས་བྱས་པ་དང༌། གཞན་ཡང་བདག་པོ་ཡོད་པར་བདག་པོ་མེད་སྙམ་ནས་བྱས་པ་དང༌། གཞན་གྱིས་རང་ལ་བཙན་ཤེད་ཀྱིས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཡིན་ན་ལོག་གཡེམ་གྱི་ཉེས་པ་ཆ་ཚང་བ་མེད་ཟེར། ཉོན་མོངས་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྱས་པ་དེ་ཤོད་མི་དགོས་ལ། ཁོང་ཁྲོ་ཟ་ནས་བྱས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་རང་གི་དགྲ་བོ་ལ་གནོད་སྐྱེལ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་དགྲ་བོའི་ཆུང་མ་ལ་ཆེད་མངགས་ལོག་གཡེམ་བྱས་པ་ལྟ་བུ། གཏི་མུག་གི་ཐོག་ནས་བྱས་པ་སྟེ་ཉེས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཧ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 165
མ་གོ་བར་བྱས་པ་དེ་ཡིན།
•སྦྱོར་བ་ནི་མགོ་སྐོར་དང་བཙན་ཤེད་སོགས་བྱ་ཐབས་སྣ་ཚོགས།
མཐར་ཐུག་ནི་ཕན་ཚུན་དབང་པོ་སྤྱད་དེ་ཆགས་པ་བྱེད་པ།
༤. རྫུན།
གཞི་ནི། མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་གཉིས་དང༌། ཐོས་པ་དང་མ་ཐོས་པ་གཉིས། བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པ་དང་མ་ཕྱེད་པ་གཉིས། རང་གིས་ཤེས་པ་དང་མ་ཤེས་པ་གཉིས་བཅས་བརྒྱད།
བསམ་པ་ལ་ཀུན་སློང་དང་ཉོན་མོངས་གོང་དང་འདྲ་ལ། འདུ་ཤེས་ནི་རང་གིས་ཤེས་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་གཞན་དུ་བསྒྱུར་ནས་སྨྲ་འདོད་པ་ཞིག་ཡིན།
•སྦྱོར་བ་ནི་ངག་ནས་སྨྲས་པའམ་ཅང་མི་སྨྲ་བའི་སྒོ་ནས་དང་དུ་ལེན་པ།
མཐར་ཐུག་ནི་ཕ་རོལ་པོས་ཚིག་དང་དོན་གསལ་པོར་གོ་བ།
རྫུན་གྱི་ནང་ནས་མི་ཆོས་བླ་མའི་རྫུན་ཞེས་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་གི་མིའི་ཆོས་ཉིད་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་རྫུན་བཤད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཡོན་ཏན་མེད་པར་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཟེར་བ་དང༌། མངོན་ཤེས་མེད་པར་མངོན་ཤེས་ཡོད་ཟེར་བ། གྲུབ་ཐོབ་མིན་པར་གྲུབ་ཐོབ་ཡིན་ཟེར་བ། ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚད་མེད་པར་ཡོད་ཟེར་བ། ཤེས་ཡོན་གང་ཡང་མེད་པར་ཡོད་ཟེར་བ་སོགས་རྫུན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མིའི་རྒྱུ་ཟ་བ་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་རྫུན་བཤད་པར་ཉེས་པ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་སྟེ། ཕར་ཕྱོགས་སྲོག་ལ་ཐུག་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་སྐབས་དེ་སྐྱོབ་ཆེད་རྫུན་བཤད་པ་དེ་ཡིན། དེར་བརྟེན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་རྫུན་བཤད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་རང་གི་དོན་དུ་རྫུན་བཤད་པ་ལ་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཟེར།
༥. ཕྲ་མ།

ཕྲ་མ་ནི་མི་ཕན་ཚུན་བར་དཀྲུག་ཤིང་རྒྱག་པ་ལ་ཟེར། ཕྲ་མ་ལའང་གཞི། བསམ་པ། སྦྱོར་བ། མཐར་ཐུག་བཅས་ཡོད།
གཞི་ནི་ཕར་ཕྱོགས་གཉིས་མཐུན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པའམ་མཐུན་པོ་མེད་བཞིན་དུ་དེ་བས་མ་མཐུན་པར་བཏང་བ་དེ་ཡང་གཞི་ཡིན།
བསམ་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དབང་གིས་རང་གི་སེམས་ལ་མི་དགའ་བ་སྐྱེས་ནས་ཕན་ཚུན་དཀྲུག་པ། ཞེ་སྡང་དབང་གིས་རང་ལ་དགའ་པོ་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་གཞན་ལ་དགའ་པོ་བྱས་ཚེ་དེ་གཉིས་བར་དཀྲུག་ཤིང་རྒྱག་པ། གཏི་མུག་དབང་གིས་ཕྲ་མ་བཤད་པ་དེ་ཡང་དག་མིན་ཧ་མ་གོ་བར་བཤད་པ་ལ་ཟེར། •སྦྱོར་བ་ནི་ཚིག་སྙན་པའམ་མི་སྙན་པ་གང་རུང་དང༌། བདེན་པ་དང་མི་བདེན་པ་གང་རུང༌།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 166

མཐར་ཐུག་ནི་རང་གིས་སྨྲས་པའི་ཚིག་ཕ་རོལ་པོས་གོ་བ། གལ་ཏེ་རང་གིས་དཀྲུག་ཤིང་བརྒྱབ་ནའང་ཕན་ཚུན་བར་མ་མཐུན་པ་ཆགས་མེད་ཚེ་རང་གི་ཕྲ་མའི་སྡིག་པ་དེ་ཆ་ཚང་བ་ཡོང་གི་མེད་པ་དང༌། མ་མཐུན་པ་ཆགས་ན་སྡིག་པ་ཆ་ཚང་ཡོད་ཟེར།
༦. ཚིག་རྩུབ།
གཞི་ནི་སྨྲ་ཡུལ་རང་མ་ཡིན་པ་དང༌། སྲོག་ཆགས་ཡིན་པ། དོན་གོ་བ་སྡེ་དུད་འགྲོ་ཡང་ཚུད་ཡོད། སྲོག་མེད་བེམ་པོའི་རིགས་ལ་ཚིག་རྩུབ་སྨྲས་པར་སྡིག་པ་ཆ་ཚང་མེད།
བསམ་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དབང་གིས་རང་ལ་མི་དགའ་བའི་མི་ལ་ཚིག་ངན་སྣ་ཚོགས་བཤད་པ་དང༌། ཞེ་སྡང་དབང་གིས་དགྲ་བོ་ལ་ཚིག་རྩུབ་སྨྲ་བ། གཏི་མུག་དབང་གིས་ཚིག་རྩུབ་སྨྲས་པར་ཉེས་པ་ཡོད་མིན་མ་ཤེས་པར་བཤད་པ། ཀུན་སློང་ནི་ཕ་རོལ་པོའི་སེམས་ལ་གནོད་པའི་ཚིག་རྩུབ་པོས་སྨྲ་འདོད་པ། •སྦྱོར་བ་ནི་བདེན་པ་ཡིན་མིན་ལ་མ་བལྟོས་པར་ཐབས་ཤེས་གང་ཡོད་ཀྱིས་ཕར་ངོས་ལ་ཚིག་གང་རྩུབ་རྩུབ་བཤད་པ་དེ་ཡིན།
མཐར་ཐུག་ནི་གཞན་ཕྱོགས་ནས་གོ་བ་ལོན་པ་ཞིག་དགོས། དེ་མ་བྱུང་ན་ཉེས་པ་ཆ་ཚང་བ་མེད་ཟེར།
༧. ངག་ཀྱལ། ངག་ཀྱལ་ནི་དོན་མེད་སྐད་ཆ་བཤད་པ་སྟེ།
གཞི་ནི་དོན་དག་མེད་པའམ་དོན་དག་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པ།
བསམ་པ་ནི་འདུ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་གོང་དང་འདྲ་ཞིང༌། ཀུན་སློང་ནི་དོན་མེད་པའི་ཚིག་གང་བྱུང་དུ་སྨྲ་བར་འདོད་པ།
•སྦྱོར་བ་ནི་དེའི་ཆེད་དུ་འབད་བརྩོན་བྱེད་པ།
མཐར་ཐུག་ནི་དོན་མེད་པའི་ཚིག་ངག་ཏུ་སྨྲས་ཟིན་པ།
སྤྱིར་ན་གླུ་ལེན་པ་དང༌། གཞས་གཏོང་བ། ཆོ་མེད་སྐད་ཆ་ཤོད་པ། སྒྲུང་ཤོད་པ་སོགས་ཚང་མ་ངག་ཀྱལ་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན། ངག་ཀྱལ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཡུལ་གཞན་མེད། རྫུན་དང༌། ཕྲ་མ། ཚིག་རྩུབ། ངག་ཀྱལ་བཅས་ལ་ངག་གི་ཉེས་པ་བཞིའམ་ངག་གི་མི་དགེ་བ་བཞི་ཟེར་ཞིང༌། གཙོ་བོ་ཁ་ནས་བཤད་པ་དེ་ཉེས་པ་གསོག་པ་དེ་ཡིན།
༨ བརྣབ་སེམས། བརྣབ་སེམས་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོར་འདོད་པ་བྱས་པ་དང༌། གཞན་གྱི་བུད་མེད་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྤྱི་དང་དེ་ལ་ཡོད་པའི་རིགས་ང་ལ་བྱུང་ན་བསམ་པའི་བསམ་བློ་ལ་ཟེར། གཞི་ནི་གཞན་གྱི་ནོར་དང་གཞན་ལ་ཡོད་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་དངོས་སོགས།

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 167

བསམ་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དབང་གིས་བརྣབ་སེམས་བྱས་པ། ཞེ་སྡང་དབང་གིས་དགྲ་བོའི་རྒྱུ་དངོས་སོགས་ཐམས་ཅད་རང་ལ་བྱུང་ན་བསམ་པ། གཏི་མུག་དབང་གིས་བརྣབ་སེམས་བྱས་པར་ཉེས་པ་ཡོད་མེད་མི་ཚོར་བར་བཤད།
•སྦྱོར་བ་ནི་ཐབས་ཤེས་གང་ཡོད་ཀྱིས་རྒྱུ་དངོས་རྣམས་རང་ལ་ཡོང་ཐབས་བྱེད་པ།
མཐར་ཐུག་ནི་གཞན་གྱི་རྒྱུ་དེ་རང་ལ་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་དེ་ཡིན།
༩. གནོད་སེམས།
གཞི་ནི་གཞན་ཕྱོགས་ཡིན་པ།
བསམ་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དབང་གིས་ཕར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་ལ་རང་གི་འདོད་པ་བྱས་ཏེ་གནོད་སྐྱེལ་བ། ཞེ་སྡང་དབང་གིས་རང་ལ་མི་དགའ་བའི་མི་ལ་ཁོང་ཁྲོ་ཟ་ནས་གནོད་པ་སྐྱེལ་བ། གཏི་མུག་དབང་གིས་དེ་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་མེད་མི་ཚོར་བ།
•སྦྱོར་བ་ནི་གནོད་པ་སྐྱེལ་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་བསམ་བློ་བཏང་བ་དེ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་ཉེས་རྡུང་གཏོང་དགོས་བསམ་པའམ་ཡང་ན་གཞན་སྨྱོ་དགོས་པ་ཞིག་བཟོ་བ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་བ།
མཐར་ཐུག་སྟེ་གནོད་པ་སྐྱེལ་རྒྱུ་དེ་ལ་སེམས་ཐག་གཙང་མ་བཅད་པ་དེ་ཡིན།
༡༠. ལོག་ལྟ།
གཞི་ནི་ཆོས་ཀྱི་ནང་དུ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ནང་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་མ་བྱས་པར་དམའ་འབེབས་སམ་ཡང་ན་ལྟ་བ་ལོག་པ་བཤད་པ་དེ་ལ་ཟེར། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལྟར་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡོད་པ་དང༌། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཡོད་པ། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པ་སོགས་ཁས་བླངས་ཚེ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་དེ་ཁས་མ་བླངས་ཚེ་ལོག་ལྟ་ཟེར། དེར་བརྟེན་ལོག་ལྟའི་གཞི་འདི་ཡོད་པའི་དོན་དེ་ཡིན།
བསམ་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དབང་གིས་རང་ལ་རྒྱུ་དངོས་པོ་ཕྲན་བུ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཤེས་ནས་དེའི་ཆེད་དུ་ལོག་ལྟ་བྱས་པ། ཞེ་སྡང་དབང་གིས་ཆོས་ཀྱི་ནང་དོན་ལ་ཁོང་ཁྲོ་ཟ་བ་དང༌། དེ་བདེན་པ་མིན་པར་བཤད་པ། གཏི་མུག་དབང་གིས་རང་གིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང༌། ལས་རྒྱུ་འབྲས། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་བཅས་ཀྱི་གནད་དོན་སྙིང་པོ་གང་ཡང་མ་ཤེས་པར་དེ་ཚོ་མེད་པར་སྨྲ་བ་དེ་ཡིན།
•སྦྱོར་བ་ནི་ལོག་ལྟ་བྱེད་ཆེད་རྒྱུ་མཚན་མང་པོ་ལ་བསམ་བློ་བཏང་བ་དེ་ཡིན།
མཐར་ཐུག་ནི་རང་གིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང༌། ལས་རྒྱུ་འབྲས། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་བཅས་མེད་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 168

ཅེས་ཐག་གཙང་མ་བཅད་ནས་བཤད་པ་དེ་ཡིན། གོང་གསལ་བརྣབ་སེམས་དང༌། གནོད་སེམས། ལོག་ལྟ་བཅས་གསུམ་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་གསུམ་མམ་ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་ཡང་ཟེར། གཙོ་བོ་རང་གི་བསམ་བློའི་ཐོག་ནས་སྡིག་པ་བསགས་པ་རྣམས་ཡིན།
མི་དགེ་བ་བཅུའི་ནང་ནས་ལོག་ལྟ་ཕུད་དེ་མིན་ཚང་མ་དེང་སང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པར་བརྟེན་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་མི་ཚང་མས་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱ་སྤྱོད་ངན་པ་དེ་ཚོ་ལ་མི་དགེ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན།
ལས་འབྲས་སོ་སོར་བཤད་པའི་ནང་གི་དཀར་པོའི་ལས་ལམ་ཞེས་པ་ནི་དགེ་བ་བཅུ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། དགེ་བ་བཅུ་ནི་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤངས་པ་དེ་ལ་ཟེར་བས་དེ་མང་པོ་ཞུ་དགོས་དོན་མེད།
༣. ལྕི་ཡང་ངམ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་སྟེ། ལྕི་ཡང་གི་ཁྱད་པར་ནི་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལའང་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ལྕི་ཡང་གི་ཁྱད་པར་དང༌། བསམ་པའི་སྒོ་ནས་ལྕི་ཡང་གི་ཁྱད་པར། སྙིང་པོ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་ལྕི་ཡང་གི་ཁྱད་པར། ཞིང་གི་སྒོ་ནས་ལྕི་ཡང་གི་ཁྱད་པར། དུས་རྟག་ཏུ་བྱེད་པའི་ལྕི་ཡང་གི་ཁྱད་པར། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ལྕི་ཡང་གི་ཁྱད་པར་བཅས་བཤད་ཡོད།
ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ལྕི་ཡང་གི་ཁྱད་པར་ནི། ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་དང་ངག་གི་མི་དགེ་བ་བཞི་སྟེ་བདུན་གྱི་ནང་དུ་སྔོན་མ་སྔོན་མ་ལྕི་བ་དང༌། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཡང་བ་ཡོད་པ་དཔེར་ན་སྲོག་གཅོད་དང༌། མ་བྱིན་ལེན། ལོག་གཡེམ་གསུམ་ལས་སྲོག་གཅོད་དེ་ལྕི་བ་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ལས་མ་བྱིན་ལེན་ཅུང་ཡང་བ་ཡོད་པ་དང༌། དེ་ལས་ལོག་གཡེམ་ཅུང་ཡང་བ་ཡོད། རྫུན། ཕྲ་མ། ཚིག་རྩུབ། ངག་ཀྱལ་བཞི་ལས་རྫུན་དེ་ལྕི་ཤོས་དང་དེ་ནས་གོ་རིམ་གྱིས་ཡང་བ་ཡོད། ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་ལས་བརྣབ་སེམས་དེ་ཡང་ཤོས་དང༌། དེ་ལས་གནོད་སེམས་ལྕི་བ། དེ་ལས་ལོག་ལྟ་ལྕི་བ་ཡོད་པར་བརྟེན་དེ་གཉིས་བར་ལྕི་ཡང་གི་ཁྱད་པར་ཅུང་མི་འདྲ་བ་ཡིན།
བསམ་པའི་ཐོག་ནས་ལྕི་ཡང་གི་ཁྱད་པར་(བསམ་པའི་སྒོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ་)ནི། བསམ་པ་དེ་འདོད་ཆགས་དང༌། ཞེ་སྡང༌། གཏི་མུག་གང་རུང་ཞིག་ཤུགས་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་བྱས་པ་དེ་ལ་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་ལྕི་བ་ཟེར། སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་ལྕི་བ་ནི་དཔེར་ན་སེམས་ཅན་ཞིག་ལ་སྡུག་པོ་ཞེ་དྲག་བཏང་ནས་བསད་པ་དང་ལམ་སང་བསད་པ་དེ་གཉིས་བསྡུར་ན་ལམ་སང་བསད་པ་དེ་ཡང་བ་ཡོད། ཐབས་ཤེས་མང་པོས་སྡུག་པོ་བཏང་བའམ་རྒྱུ་དངོས་འཕྲོག་པ་སོགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན། སྦྱོར་བ་ཇི་ཙམ་གནག་པ་དང་རྩུབ་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ལྕི་བ་ཡོད་པར་འདོད།
•སྙིང་པོ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་ལྕི་བ་ནི་སོ་སོས་སྡིག་པ་བསགས་པ་དེར་འགྱོད་པ་མེད་པར་ད་དུང་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 169

འགྲིག་སོང་སྙམ་པ་བྱས་པ་དེ་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པ་སྟེ་འགྱོད་པ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་ལྕི་བ་ཟེར།
ཞིང་གི་སྒོ་ནས་ལྕི་བ་ནི་སྡིག་པ་བསག་ཡུལ་སྟེ་རང་གི་ཕ་མ་དང༌། བླ་མ། དགེ་རྒན། ནད་པ་སོགས་བསད་པ་ལ་ཟེར། ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ལྔ་སྟེ་ཕ་མ་གཉིས། བླ་མ་དང་དགེ་རྒན། ནད་པ་ཉམ་ཐག་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོགས་བསད་པ་ཡིན་ན་ཉེས་པ་ཧ་ཅང་ཆེ་བ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་མི་ལ་ཚིག་རྩུབ་བཤད་པ་དང་རང་གི་ཕ་མ་དང༌། དགེ་རྒན་སོགས་ལ་ཚིག་རྩུབ་བཤད་པ་མི་འདྲ་བར་དེ་ཉེས་པ་ཆེ་བར་འདོད།
•དུས་རྟག་ཏུ་བྱེད་པའི་ལྕི་ཡང་གི་ཁྱད་པར་ནི་ཉེས་པའི་ལས་དུས་རྒྱུན་དུ་བྱེད་མཁན་དང་སྐབས་རེ་མ་གཏོགས་མི་བྱེད་མཁན་གཉིས་བསྡུར་ན་རྒྱུན་དུ་བྱེད་མཁན་དེ་ཉེས་པ་ཆེ་བ་ཡོད་པས་ཡིན། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ལྕི་བ་ནི་སྤྱིར་བཏང་སྡོམ་པ་མེད་མཁན་གྱི་མི་ལས་སྡོམ་པ་ཡོད་མཁན་གྱི་མིས་བྱས་པ་དེ་ཉེས་པ་ཆེ་བ་ཡོད། སྡོམ་པ་ཡོད་པའི་ནང་ཆ་བཞག་ན་དགེ་བསྙེན་གྱིས་བྱས་པ་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱིས་བྱས་པ་སྡིག་པ་ཆེ་བ་ཡོད་པ་དང༌། དགེ་ཚུལ་གྱིས་བྱས་པ་ལས་དགེ་སློང་གིས་བྱས་བ་སྡིག་པ་ཆེ་བ་ཡོད་པ། དགེ་སློང་གིས་བྱས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱས་པ་སྡིག་པ་ཆེ་བ་ཡོད་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱས་པ་ལས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བྱེད་མཁན་གྱིས་བྱས་པ་དེ་སྡིག་པ་ཆེ་བ་ཡོད་པར་བརྟེན་སྡིག་པ་བྱེད་མཁན་སོ་སོའི་ལུས་རྟེན་གྱི་ཐོག་ནས་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར། དགེ་བའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་སྤྱིར་བཏང་གི་མི་ལ་དགེ་བ་དང་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་རང་གི་ཕ་མ་དང༌། བླ་མ། དགེ་རྒན། ནད་པ། གྲྭ་པ་བཅས་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱས་པ་དང་ཞབས་ཕྱི་ཞུས་ན་སྟོབས་ཆེ་བར་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང༌། སྡོམ་པ་མེད་མཁན་མི་ཞིག་གིས་ཆོས་བྱས་པ་ལས་སྡོམ་པ་ཡོད་མཁན་ཞིག་གིས་ཆོས་བྱས་ཚེ་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བ་དང་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ཡོད་ཟེར། སྡོམ་པ་ཡོད་མཁན་ནང་དུ་ཆ་བཞག་ན་དགེ་བསྙེན་གྱིས་ཆོས་བྱས་པ་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་བྱས་པ་དེ་ནུས་པ་ཆེ་བ་དང༌། དགེ་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་བྱས་པ་ལས་དགེ་སློང་གིས་ཆོས་བྱས་པ་དེ་ནུས་པ་ཆེ་བ། དགེ་སློང་གིས་ཆོས་བྱས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་བྱས་པ་ནུས་པ་ཆེ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་བྱས་པ་ལས་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡོད་མཁན་གྱིས་ཆོས་བྱས་ན་ནུས་པ་ཆེ་བ་ཡོད་ཟེར། དེ་བཞིན་མི་ལ་དངོས་པོའི་ཐོག་ནས་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་དེ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་དང༌། ཞིང་ཆེན་པོ་ལྔ་ལ་སྨོན་ལམ་རྒྱག་པ་ལས་ཁོང་ཚོས་གསུངས་པ་དེ་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ཞུས་ན་སྟོབས་ཆེ་བ་ཡོད། དེ་བཞིན་བསམ་བློའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་བསམ་བློ་སྤྱིར་བཏང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ་ན་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཡོང་སྙམ་ནས་མཆོད་པ་ཕུལ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བྱས་ནས་མཆོད་པ་ཕུལ་བ་དེ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ཡོད་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 170

པར་འདོད། གོང་གསལ་ནི་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་སྐོར་ཡིན།
༤. དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེ། དེའང་ལས་དགེ་དང་མི་དགེ་གཉིས་ཀར་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་རེ་ཡོད་དེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ། •བདག་པོའི་འབྲས་བུ་བཅས་ཡོད། དེ་ལས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཆ་བཞག་ན་དཔེར་ན་མི་དགེ་བ་བཅུའི་ནང་གི་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན་ན་དམྱལ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་དང༌། སྟོབས་འབྲིང་ཞིག་བྱས་ཚེ་ཡི་དྭགས་ལ་སྐྱེ་བ། སྟོབས་ཆུང་བ་ཞིག་བྱས་ཚེ་དུད་འགྲོ་ལ་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཟེར། ལས་དགེ་བ་ལ་བཤད་ན་དགེ་བ་སྟོབས་ཆེན་པོ་བྱས་ཚེ་ལྷ་དང་མི་ལ་སྐྱེ་བ་དང༌། སྟོབས་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ལས་མེད་ཚེ་ལྷ་དང་མིའི་རིགས་ལས་དཔལ་འབྱོར་ཆེ་ཆུང་དང་ཚེ་རིང་ཐུང་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུར་མྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་དང་བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་ཏེ་ནང་གསེས་གཉིས་ཡོད། མྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་ནི་སྲོག་གཅོད་བྱས་ཏེ་ཕར་ཕྱོགས་འཆི་བའི་དུས་ལ་མ་སླེབས་གོང་ནས་ཤི་རུ་བཅུག་སྟབས་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་རང་སྐྱེ་བ་གང་དུ་བླངས་ནའང་ཚེ་ཐུང་ཐུང་ཞིག་ལས་མི་ཡོང་བར་གཞན་ལ་གང་མྱོང་དུ་བཅུག་པ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་རང་ཉིད་མྱོང་དགོས་པས་དེ་ལ་མྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་ཟེར། དགེ་བའི་ངོས་ནས་བཤད་ན་ཕར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྲོག་སྐྱབས་ནས་ཚེ་རིང་པོ་བྱུང་བ་དེ་ནང་བཞིན་རང་ཉིད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཚེ་རིང་པོ་ཡོང་བ་དེ་ལའང་མྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་ཟེར། དཔེ་དེ་དང་འདྲ་བར་མི་གཞན་གྱི་རྒྱུ་དངོས་འཕྲོག་ཚེ་རང་སྐྱེ་བ་རྗེས་མར་དབུལ་པོ་ཆགས་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་གཞན་ལ་སྦྱིན་པ་བཏང་ཚེ་རང་ཚེ་རྗེས་མར་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་སོགས་ཚང་མ་མྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་ཡིན། གཞན་ཡང་ད་དུང་ཚེ་འདིར་མི་དང་མཐུན་པོ་བྱུང་ན་ཚེ་རྗེས་མར་ཡང་མི་དང་མཐུན་པོ་ཡོང་བ་དང༌། ཚེ་འདིར་གཞན་ལ་ཚིག་རྩུབ་པོ་བཤད་ན་ཚེ་རྗེས་མ་མདོག་ཧ་ཅང་ཉེས་པོ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པ། ཚེ་འདིར་གཞན་ལ་སྐད་ཆ་འཇམ་པོ་བཤད་ཚེ་སྐྱེ་བ་རྗེས་མ་རང་མཛེས་པོ་དང་ཚང་མས་མཐོང་འདོད་པོ་ཡོང་བ། ཚེ་འདིར་མིའི་རྒྱུ་ལ་བརྣབ་སེམས་བྱས་ནས་ཚེ་རྗེས་མ་རང་ལ་རྒྱུ་ཇི་ཙམ་བྱུང་ཡང་ཆོག་ཤེས་མེད་པ། ཚེ་འདིར་ལོག་ལྟ་བྱས་ན་ཚེ་རྗེས་མ་སྐྱེ་བ་གང་བླངས་ནའང་བསམ་བློ་ཟང་ཟིང་དང་གཏན་འཁེལ་མེད་པ་ཆགས་འགྲོ་བའམ་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་ཐབས་མེད་པ་མྱོང་དགོས་པ། ཡོན་ཏན་སྦྱངས་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་སོགས་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་མྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་ཡིན་ཟེར།
བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་ནི་རང་གི་ཚེ་འདི་ལ་སེམས་ཅན་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་ཚེ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་མི་དང་སྲོག་ཆགས་གསོད་རྒྱུར་དགའ་པོ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གང་ཞིག་བྱས་ནའང་དེའི་བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་རྗེས་མ་རང་ཆུང་ཆུང་སྐབས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དགེ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 171

དང་མི་དགེ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་འདོད་པ། དཔེར་ན་ཕྲུ་གུ་ཆུང་ཆུང་ནས་འབུ་དང་བྱི་བ་གསོད་རྒྱུ་ལ་ཞེད་སྣང་མེད་པ། ཡང་ཁ་ཤས་ནི་ཆུང་ཆུང་ནས་ཡོན་ཏན་སློབ་རྒྱུ་ལ་ཧ་ཅང་བརྩོན་འགྲུས་ལྡན་པ་སོགས་མང་པོ་ཡོད་པ། དེ་ཚོ་ནི་བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་ཟེར་བ་དེ་རེད་ཟེར། མྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་དང་བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་གཉིས་བསྡུར་ན་བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་དེ་ཧ་ཅང་སྡུག་པ་ཡོད་ཟེར། བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་ནི་སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་གང་བྱས་རུང་སྐྱེ་བ་རྗེས་མ་དེ་རང་མུ་མཐུད་བྱེད་དགོས་པ་དེའི་དཔེ་དེ་ཕྲུ་གུ་ཆུང་ཆུང་སྐབས་ནས་རྫུན་ཤོད་པ་དང་རྐུན་མ་བརྐུ་བ། དེ་བཞིན་ཡང་སེམས་པ་བཟང་པོ་མི་ལ་ཕན་སེམས་ཡོད་པ། ཡོན་ཏན་ལ་བརྩོན་པ་གང་བསླབ་པ་ཤེས་ཐུབ་པ་ནི་བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཟེར། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི་དཔེར་ན་སྲོག་གཅོད་ཤུགས་ཆེ་བྱས་ཚེ་རང་སྡོད་སའི་ཡུལ་གྱི་སྨན་ལའང་ནུས་པ་ཆེན་པོ་མེད་པ་དང༌། ཟ་རིགས་དང་འཐུང་བྱ་སོགས་ཀྱང་རང་གི་ལུས་པོར་མི་འཕྲོད་པ་ལྟ་བུ། རྐུན་མ་བརྐུས་པའི་འབྲས་བུར་རང་གི་ལུང་པར་ཐན་པ་གཏོང་བའམ་གནས་ཚུལ་གཞན་གྱི་དབང་གིས་སྟོན་འབྲས་ཡག་པོ་མི་ཡོང་བ། གཞན་གྱི་ཆུང་མར་ལོག་གཡེམ་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་རང་སྐྱེ་བ་རྗེས་མར་ས་ཆ་བཙོག་པ་ཁོ་ནའི་འགྲམ་དུ་གནས་སྡོད་བྱེད་དགོས་པ། རྫུན་བཤད་པའི་འབྲས་བུར་རང་གི་ལུང་པ་ལ་རྩྭ་དང་ཤིང་མེད་པ། ས་ཁོད་མི་སྙོམས་པ། རྡོ་དང་ཚེར་མ་མང་བ། ང་རྒྱལ་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་འབྲས་ལྡན་ཤིང་ལ་འབྲས་བུ་མི་བཏགས་པ་སོགས་ཡོང་བ་དེ་དག་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཟེར།

༨.སྡུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས།
སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ལྟ་ཚུལ་བདུན་པ། སྡུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྐོར། (སྡུག་བདེན་ནི་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་ལའོ་)དེ་ཡང་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བའི་གནས་དང༌། དེ་དག་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་ཚད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན། འཁོར་བ་ཞེས་པ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་གནས་སུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཁོར་ཞིང་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་ཟེར། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཚུལ་ནི་མི་ནས་ཤི་སྟེ་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བ་དང༌། དུད་འགྲོ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་མིར་སྐྱེ་བ། ལྷ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་བ་སོགས་དེ་ལྟར་ཟོ་ཆུན་གྱི་འཕྲུལ་འཁོར་ལྟར་བར་མཚམས་མེད་པར་སྐྱེ་འཆི་བྱེད་པ་དེ་ལ་འཁོར་བའམ་སྲིད་པ་ཟེར། ཁམས་གསུམ་པོ་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་བདེ་བའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དམྱལ་བའི་གནས་སུ་སྐྱེས་ན་ཚ་དམྱལ་བརྒྱད་དང༌། གྲང་དམྱལ་བརྒྱད། ཉེ་འཁོར་བའི་དམྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གོང་དུ་བཤད་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 172

ཟིན་པ་དེ་དག་ལོ་ཁྲི་སྟོང་མང་པོའི་རིང་ལ་མྱོང་དགོས་པ་དང༌། ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེས་ཚེ་ཁ་ཁབ་མིག་ཙམ་ལས་ལྟོ་བ་རི་ཙམ་ཡོད་པ་དང༌། ལོ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོར་ཟས་ཁམ་གཅིག་དང་སྐོམ་ཆུ་ཐིགས་ཙམ་ཡང་མི་རྙེད་པ། དཔྱིད་ཀ་ཟླ་བ་ཚ་ལ་ཉི་མ་དེ་བས་ཚ་བ་དང༌། དགུན་ཁ་ཉི་མ་བསིལ་ལ་ཟླ་བ་དེ་བས་བསིལ་བ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་དཔག་མེད་མྱོང་དགོས་པ་ཡིན། དུད་འགྲོར་སྐྱེས་པ་ནའང་གླེན་ལྐུགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་དགོས་པ་སྨོས་ཅི། སྣ་འབིག་པའི་ནང་དུ་ཐག་པ་སོགས་བརྒྱུས་ཏེ་ཁལ་འགེལ་བ་དང༌། མིས་བཞོན་ཏེ་ལྕགས་དབྱུག་གིས་ལུས་ལ་རྡེག་པ། གཉའ་ཤིང་དང་སྐེ་ཤིང་བརྒྱབ་སྟེ་ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོ་འཐེན་དུ་འཇུག་པ། རྨོད་རྒྱག་པ། ཤལ་བ་འཐེན་དུ་འཇུག་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་མྱོང་དགོས་པ་དང༌། རྐང་པ་ཡོད་ཀྱང་གོམ་པ་གང་ཡང་འགྲོ་བའི་དབང་མེད་པ་ཐག་པས་བཏགས་པ་དང༌། ལྕགས་དྲའི་ནང་བཅུག་པ། འདབ་གཤོག་ཡོད་ཀྱང་གཟེབ་ཀྱི་ནང་དུ་བཅུག་ནས་ཉིན་མཚན་ཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་དེ་ག་རང་དུ་མི་སྡོད་དབང་མེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ། ལྟད་མོའི་ཆེད་དུ་ཞབས་བྲོ་སོགས་རྩེད་མོ་སྣ་ཚོགས་བསླབ་སྟེ་མ་ཤེས་ན་ཉེས་རྡུང་དྲག་པོ་བཏང་ནས་ལུས་སེམས་སྡུག་ལ་སྦྱོར་བ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་འདྲ་མིན་མང་པོ་མྱོང་དགོས་པ་མ་ཟད། དུད་འགྲོ་ཁག་ཅིག་པགས་པའི་ཆེད་དུ་གསོད་པ། ཁག་ཅིག་ཤའི་ཆེད་དུ་གསོད་པ། ཁག་ཅིག་རུས་པའི་ཆེད་དུ་གསོད་པ། ཁག་ཅིག་སྨན་གྱི་ཆེད་དུ་གསོད་པ། གསོད་སྟངས་ཀྱང་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཡོད་དེ་ལ་ལ་མདའ་གྲི་མདུང་སོགས་ཀྱིས་གསོད་པ། ལ་ལ་རྒྱའམ་རྙི་བཙུགས་ཏེ་གསོད་པ། ལ་ལ་མེ་མདའ་བརྒྱབ་སྟེ་གསོད་པ། ལ་ལ་སྙིང་ལ་གྲི་བཙུགས་ཏེ་གསོད་པ། ལ་ལ་སྒལ་སྙུང་བཙུགས་ཏེ་གསོད་པ། ལ་ལ་གྲོད་པ་གཤག་སྟེ་སྲོག་རྩ་འཐེན་ནས་གསོད་པ། ལ་ལ་དུག་བརྒྱབ་ནས་གསོད་པ་སོགས་གསོད་སྟངས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གསོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་དགོས་པར་མ་ཟད། སྟག་དང༌། གཟིག འཕར་པ། སྤྱང་ཀི་སོགས་ཀྱིས་ཤྭ་བ་དང༌། གནའ་བ། རྒོ་བ་སོགས་གསོད་པ་དང༌། གཡི་དང༌། ཝ་མོ། ཁྱི་སོགས་ཀྱིས་ར་ལུག་གསོད་པ། བྱ་གླག་གིས་རེའུ་དང༌། ལུ་གུ རི་བོང་སོགས་གསོད་པ། བྱི་ལས་བྱི་བ་དང་ཨ་བྲ་གསོད་པ་སོགས་མདོར་ན་དུད་འགྲོ་རྣམས་ལ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་རང་ཅག་གི་མིག་ལམ་དུ་གྱུར་པ་ཁག་ཅིག་དཔེ་མཚོན་ཙམ་དུ་ཞུས་ན་དེ་ལྟར་ལགས། སྡུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང༌། ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ། འགོག་བདེན་ཇི་ལྟར་ཐོབ་ཚུལ། དེ་བཞིན་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་བདེན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་སོགས་གོ་རམ་བཞི་ཡོད། དེ་ལས་དང་པོ་བདེན་པ་བཞི་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ། •འགོག་པའི་བདེན་པ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཅས་ཡིན། བདེན་པ་བཞི་དང་ལས་རྒྱུ་འབྲས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་ལས་འབྲས་ཀྱི་བླང་དོར་དེ་ཡག་པོ་བྱས་ནའང་རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་སླར་ཡང་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 173

སྡིག་པ་བསག་ནས་ངན་སོང་ལ་སྐྱེ་དགོས་པར་བརྟེན་འཁོར་བ་དེ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས་པ་དང༌། འཁོར་བ་དེ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པ་ཤེས་རྗེས་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཡོང་སའི་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ལ་ཐུག་པ་དེ་ཤེས་དགོས། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་དེ་སྡུག་བསྔལ་ཚང་མ་ཡོང་སའི་རྩ་བ་ཡིན་པས་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན། སྡུག་བསྔལ་དེ་ཡོང་སའི་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་སྤོང་རྒྱུ་དེ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་དེ་ཡིན། འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་འཁོར་བ་ནས་ཐར་ཏེ་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་རྒྱུ་དེ་རེད། ཐར་པའི་གོ་འཕང་དེ་གློ་བུར་དུ་ཐོབ་ཐུབ་པ་ཞིག་མིན་པར་དེ་ལ་ཡང་རྒྱུ་ཞིག་དགོས། རྒྱུ་དེ་ནི་ཐར་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་བསླབ་པ་གསུམ་དེ་ཡིན་སྟབས་དེ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་དང༌། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ། འགོག་པའི་བདེན་པ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཅས་ཚང་མར་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྡུག་བསྔལ་དེ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པ་དེ་བདེན་པ་ཡིན་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་དེའི་རྒྱུ་དེ་ཉོན་མོངས་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བདེན་པ་ཡིན་པ། སྡུག་བསྔལ་དེ་ཡོང་སའི་རྩ་བ་དེ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བདེན་པ་ཡིན་པ། ཉོན་མོངས་དེ་སྤངས་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པ་དང་ཐར་པ་མ་ཐོབ་ན་ཉོན་མོངས་དེ་སྤོང་ཐུབ་ཐབས་མེད་པ་དེ་ཡང་བདེན་དོན་རེད། ཐར་པ་ཐོབ་པ་བྱེད་པར་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་མེད་པ་ཡོང་མི་སྲིད་པས་ཐར་པ་ཐོབ་རྒྱུའི་ལམ་དེ་ནི་ལམ་བསླབ་པ་གསུམ་ཡིན་སྟབས་ཐར་པ་ཐོབ་རྒྱུའི་ལམ་བསླབ་པ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བདེན་པ་ཡིན་པ། སྡུག་བསྔལ་དེ་སྡུག་བསྔལ་མིན་ཞེས་ལུང་དང་རིགས་པ་གང་གི་ཐོག་ནས་ཀྱང་སྒྲུབ་ཐུབ་ཐབས་མེད་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཐོག་ནས་ནུས་པ་ཡང་འདོན་ཐུབ་ཐབས་མེད་པ་དེའང་བདེན་པ་ཡིན་པ། ཀུན་འབྱུང་སྟེ་ཉོན་མོངས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཚང་མ་ཡོང་སའི་རྩ་བ་ཡིན་ལ་བདེན་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ལུང་དང་རིགས་པ་གང་གི་ཐོག་ནས་དགག་པ་རྒྱབ་ཐུབ་ཐབས་མེད་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཐོག་ནས་ནུས་པ་ཡང་འདོན་ཐུབ་ཐབས་མེད་པ་དེའང་བདེན་པ་ཡིན་པ། ཉོན་མོངས་དེ་སྤངས་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པ་དང་དེ་མ་སྤངས་ན་ཐར་པ་མི་ཐོབ་པ་དེའང་བདེན་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ལུང་དང་རིགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་དགག་པ་རྒྱག་ཐུབ་ཐབས་མེད་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཐོག་ནས་ནུས་པའང་འདོན་ཐུབ་ཐབས་མེད་པ་དེའང་བདེན་པ་ཡིན་པ། ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དེ་ལམ་བསླབ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དེ་མིན་པར་སྨྲ་བའི་ལུང་དང་རིགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་འགོག་མི་ཐུབ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ནུས་པའང་འདོན་མི་ཐུབ་པ་དེའང་བདེན་པ་ཡིན་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་བདེན་བཞི་ཚང་མར་བདེན་པ་ཞེས་སྦྱར་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་དེ་སྔ་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་ལས་འབྲས་ལ་བླང་དོར་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་རང་ཉིད་གནས་སྐབས་ངན་སོང་ལས་ཐར་ཙམ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ནའང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་རང་གི་རྒྱུད་དུ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་དེ་གནས་པའི་རྗེས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 174

སུ་དེ་མ་སྤངས་ཕྱིན་ཆད་སླར་ཡང་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ལ་སྐྱེས་ནས་སྡིག་པ་བསག་སྟེ་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་དགོས་པར་བརྟེན་རང་འཁོར་བ་ནས་རྦད་དེ་ཐར་བ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འཁོར་བ་ཞེས་པ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གསུམ་དང་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ཏུ་རང་དབང་མེད་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་ཏེ་འཁོར་བས་ན་འཁོར་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞིང༌། འཁོར་བའི་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་རྩ་བ་ནས་སྤངས་ཟིན་པ་ན་འཁོར་བའི་གནས་སུ་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་མི་དགོས་པར་ཐར་བ་ཡིན་པས་ཐར་བ་ཐོབ་པ་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད་ལ། འཁོར་བར་འཁོར་དུ་འཇུག་མཁན་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་དང༌། འཁོར་ཡུལ་ནི་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག འཁོར་པ་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཡིན། ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་ཕྱིན་ཆད་ལ་རང་ཉིད་རང་དབང་མེད་པར་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ལ་སྐྱེ་བ་ལེན་དགོས་པར་བརྟེན་སྐབས་རེ་མི་ལ་སྐྱེ་བ་དང༌། སྐབས་རེ་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བ། སྐབས་རེ་ཡི་དྭགས་ལ་སྐྱེ་བ། སྐབས་རེ་དམྱལ་བ་ལ་འགྲོ་བ་སོགས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་དགོས་པ་ཡིན།
བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་བཤད་དུས་དང་པོ་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་ནས་མཇུག་ཏུ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བར་ཤོད་པ་དེ་ནི་བསམ་བློ་གཏོང་སྐབས་ཀྱི་གོ་རིམ་གཞིར་བཟུང་ནས་བཤད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་སྟེ། ཐོག་མ་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པ་ཤེས། དེ་ཤེས་རྗེས་སྡུག་བསྔལ་ཡོང་སའི་རྩ་བ་གང་དུ་ཐུག་མིན་རྩད་བཅད། དེ་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཡོང་སའི་རྒྱུ་དེ་མེད་པ་བཟོ་དགོས་ན་ཐར་བ་ཐོབ་པ་བྱ་རྒྱུ་ལས་གཞན་ཐབས་མེད་པས་ཐར་བ་ཐོབ་པ་བྱེད་པར་སྔོན་ལ་ཉོན་མོངས་སྤོང་དགོས་པས་དེས་ན་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཐོབ་དགོས། འགོག་པའི་བདེན་པ་ཐོབ་པ་བྱེད་པར་ལམ་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་སོགས་བསམ་བློ་གཏོང་བའི་གོ་རིམ་ལྟར་བཤད་ཡོད། འོན་ཀྱང་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་སྒྲུབ་པའི་གོ་རིམ་ནི་དེ་འདྲ་མིན་པར་དང་པོ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་བྱུང་ཞིང༌། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་བྱུང་བ་དང༌། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཐོབ་དགོས་པས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པ་དང༌། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པར་བརྟེན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཐོག་ནས་བཤད་ན་དེ་ལྟར་ཡིན། དེར་བརྟེན་བཤད་པའི་གོ་རིམ་དང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམ་གཉིས་མི་འདྲ་བ་ཡིན། འཁོར་བ་ཞེས་པ་དེ་གང་ཡིན་མིན་གསལ་པོ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་ན་དེའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་མིན་ཤེས་ཐུབ། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལའང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས་འཁོར་བ་སྤྱིའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ནང་གསེས་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད། སྡུག་བསྔལ་དྲུག སྡུག་བསྔལ་གསུམ་སོགས་ཡོད།

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 175

༡. འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་བཤད་པ་ལ།
སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གསེས་དང་པོ། སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ།
ང་རང་ཚོ་ཚང་མ་སྐྱེས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཞིང་། སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་ནང་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་ཤོས་ནི་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་ཨ་མའི་ཁོག་པ་ནས་སྐྱེས་པའི་རིགས་ལ་མངལ་སྐྱེས་དང༌། སྒོ་ང་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་སྒོང་སྐྱེས། དྲོད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་གཤེར་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་དྲོད་གཤེར་སྐྱེས། ཨ་མ་དང་སྒོ་ང་སོགས་གང་ཡང་མི་དགོས་པར་རྡོ་ཡི་ནང་ནས་གློ་བུར་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་ལ་བརྫུས་སྐྱེས་ཟེར། དེའི་ནང་སེམས་ཅན་འོ་མ་འཐུང་མཁན་མང་ཆེ་བ་མངལ་སྐྱེས་ཡིན། སྐྱེས་པའི་ནང་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་ཤོས་དེ་མི་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་ཨ་མའི་མངལ་དུ་ཟླ་བ་དགུ་དང་ངོ་བཅུ་སྡོད་དགོས་ཤིང༌། དེའི་རིང་རང་ཉིད་ལུད་ཚ་པོ་ཞིག་གི་ནང་བླུགས་པ་ལྟ་བུ་དྲི་མ་ཧ་ཅང་ངན་པ་དང༌། ཚ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཚོར་སྣང་ཡོང་གི་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལྟར་ན། ཕ་མ་གཉིས་ལུས་འབྲེལ་བྱུང་ཚད་ལ་ཕྲུ་གུ་ཡོང་ཟེར་བ་ངེས་གཏན་མེད་པར། གཙོ་བོ་རང་དང་ཕ་མ་གཉིས་པོ་ཕ་མ་བུ་ཕྲུག་བྱ་རྒྱུའི་ལས་དེ་མེད་ན་ཁྱེད་རང་སྐྱེ་འདོད་རུང་སྐྱེ་མི་ཐུབ་པར་བརྟེན་ཕྲུ་གུས་རང་ཕ་མ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྲུ་གུར་སྐྱེ་ཐུབ་པའི་ལས་བསགས་པ་དང་གཅིག ཕ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྲུ་གུ་དེ་རང་གི་ཕྲུ་གུར་སྐྱེ་ཐུབ་རྒྱུའི་ལས་བསགས་པ་དང་གཉིས་ཏེ་ཕན་ཚུན་གཉིས་ལས་མཐུན་དགོས་པ་མ་ཟད་ད་དུང་ཕ་མ་གཉིས་འབྲེལ་བ་བྱེད་པ་དང་རང་འཁོར་བའི་ནང་དུ་ཕ་མ་འཚོལ་བར་འགྲོ་བའི་དུས་ཚོད་དེ་དུས་གཅིག་ལ་འཁེལ་ན་སྐྱེ་ཐུབ་ཟེར། ཕྲུ་གུ་འཁོར་རྗེས་ཨ་མ་ལ་སྒོ་ང་དང༌། ཞོ། ཞོ་བླུགས་སོགས་ཀྱི་རྨི་ལམ་བཏང་ཚེ་ཕྲུ་གུ་འཁོར་བའི་རྟགས་ཡིན་ཟེར། ཨ་མ་དེ་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པ་སྟེ། ཟླ་མཚན་ཡོད་མེད་ཤེས་པ། དེ་ནི་ཟླ་མཚན་མེད་དུས་མཉམ་དུ་བསྡད་ན་ཕྲུ་གུ་མི་ཡོང་བ་དང་ཟླ་མཚན་ཡོད་དུས་ཕྲུ་གུ་ཡོང་བས་སོ།། ཕྲུ་གུ་འཁོར་བའི་དུས་ཤེས་པ། •བུ་དང་བུ་མོ་གང་ཡིན་ཤེས་པ། གང་ལས་བྱུང་བ་ཤེས་པ། •ཕྲུ་གུ་འཁོར་བ་ཤེས་པ་བཅས་སོ།།
དེ་ནས་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྔ་སྟེ། མེར་མེར་པོ་དེ་ནི་མནན་མི་བཟོད་པ། ནུར་ནུར་པོ་དེ་ནི་མནན་བཟོད་པ། •ལྟར་ལྟར་པོ་དེ་ནི་གྲུ་གུའི་བཟོ་དབྱིབས་ཉ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ། འཁྲང་འགྱུར་བ་དེ་ནི་བཟོ་དབྱིབས་ཕག་པ་ལྟ་བུ། •ཡན་ལག་འགྱུར་བ་དེ་ནི་བཟོ་དབྱིབས་སྦལ་པ་ལྟ་བུའོ།།
མིར་སྐྱེས་པའི་དབང་དུ་བཏང་ནའང་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། རྒ་བའི་སྡུག་བསྔལ། ན་བའི་སྡུག་བསྔལ། འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ཡོད་དེ་དཔེར་ན། མའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ནས་ཟླ་དགུ་ངོ་བཅུའི་རིང་དྲི་མས་སྦགས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 176

པའི་མངལ་གྱི་མུན་པའི་ནང་དུ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྡོད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་མྱོང་དགོས་པ་དང༌། མངལ་ནང་ནས་ཕྱིར་ཐོན་སྐབས་ཏིལ་མར་བཙིར་བའམ་ཀོ་བ་འཇུར་མིག་ཏུ་གཤན་པ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་གླགས་མེད་པ་དང༌། མངལ་ནས་ཕྱིར་བྱུང་བའི་ཚེ་ཚེར་མ་རྩུབ་མོའི་སྟེང་དུ་ལྷུང་བ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། ལང་ཚོ་རྒས་པའི་སྐབས་སུ་སྔར་གྱི་སྐྲ་ནག་པོ་རྣམས་དཀར་པོར་གྱུར་པ་དང༌། རྩ་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་རེངས་ཤིང་ལུས་ཐམས་ཅད་གཉེར་མས་གང་བ། ལུས་པོ་སྒུར་ཞིང་ཆུང་དུ་སོང་བ། ཕོ་བའི་མེ་དྲོད་ཉམས་པས་ཟས་མི་འཇུ་བ། དབང་པོ་ཉམས་ཤིང་རྒུད་པས་མིག་གིས་གཟུགས་གསལ་པོ་མི་མཐོང་བ། རྣ་བས་སྒྲ་མི་ཐོས་པ། གོས་མཐུག་ན་ལུས་པོས་མི་ཐེག་པ། གོས་སྲབ་ན་འཁྱགས་པ། ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཚེ་བྱིས་པ་བྱ་ལ་འབྱབས་པའི་འགྲོ་སྟངས་དང་འདྲ་བ་དང༌། སྡོད་པའི་ཚེ་ན་སྒྱེ་ཐག་ཆད་པ་ལྟར་འགྱེལ་མ་བུབ་ཏུ་སྡོད་པ། ལངས་པའི་ཚེ་ན་ས་མཁྲེགས་པོ་ནས་གཏོད་ཕུར་འདོན་པ་ལྟར་ལངས་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་ཡོད།
སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ། རྒ་བའི་སྡུག་བསྔལ།
དེ་ཡང་རྗེ་མི་ལའི་མགུར་འབུམ་ལས། བྱ་ལ་འབྱབས་པའི་འགྲོ་ལུགས་དང་གཅིག །ས་རྡོ་ཆད་པའི་སྡོད་ལུགས་དང་གཉིས། །གཏོད་ཕུར་འདོན་པའི་ལྡང་ལུགས་དང་གསུམ། །གསུམ་འདི་གསུམ་འཛོམས་པའི་དུས་ཚོད་ན། །ཨ་ཕྱི་སྒྱུ་ལུས་རྒུད་པའི་ཡིད་ཕམ་མ། །ཞེས། ཕྱི་པགས་པ་འདུས་པའི་གཉེར་མ་དང་གཅིག །ནང་ཤ་ཁྲག་ཟད་པའི་རུས་འབུར་དང་གཉིས། །བར་གླེན་ལྐུགས་འོན་ལོང་ཐོམ་ཡོར་དང་གསུམ། །གསུམ་དེ་གསུམ་འཛོམས་པའི་དུས་ཚོད་ན། །ཨ་ཕྱི་མི་སྡུག་སྟོན་པའི་ཁྲོ་གཉེར་མ། །ཞེས་དང༌། གྲང་ལ་ཉོག་པའི་བཟའ་བཏུང་དང་གཅིག །ལྕི་ལ་ཧྲུལ་བའི་དུག་པོ་དང་གཉིས། །པགས་པ་བཞི་སྦྱོར་གྱི་མལ་ས་དང་གསུམ། །གསུམ་དེ་གསུམ་འཛོམས་པའི་དུས་ཚོད་ན། །ཨ་ཕྱི་མི་འགོམ་ཁྱི་འགོམ་གྱི་རྟོགས་ལྡན་མ། །ཁྱེད་ལྟ་རྟོག་རང་གི་སེམས་ལ་ཐོངས། །བྱེད་ན་དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་གྱིས། །བསྟེན་ན་མཚན་ལྡན་བླ་མ་བསྟེན། །རྒས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བཤད་ཙ་ན། །རང་ལུས་འབྱུང་བཞི་རྒུད་པ་ཡི། །རྒས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡི་རེ་མུག །དྲང་པོར་སྐྱེས་པའི་ལུས་པོ་སྒུར། །བརྟན་པོར་བཞག་ཀྱང་གོམ་པ་འཁྱོར། །ནག་པོར་སྐྱེས་པའི་སྐྲ་ལོ་དཀར། །དབང་པོའི་དྭངས་མ་མིག་ཀྱང་འགྲིབ། །ཡན་ལག་གཙོ་བོ་མགོ་བོ་འཁོར། །སྒྲ་རྣམས་ཉན་བྱེད་རྣ་བ་འོན། །མཁུར་ཚོས་ཁྲག་གི་རྒྱ་མཚོ་བསྐམས། །བྱད་ཀྱི་རྒྱང་ཤིང་སྣ་ཡང་ཞོམ། །རུས་པའི་དྭངས་མ་དུང་སོ་བུད། །སྨྲ་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྕེ་ཡང་ལྡིབ། །ཤིག་སྲོའི་བུ་ལོན་བསད་བཞིན་མང༌། །ཟས་དང་གཉེན་འདུན་བསྡུས་ཀྱང་བྲོས། །སྡུག་བསྔལ་ཡི་ཆད་སྤངས་ཤིང་འཁོར། །བདེན་པར་སྨྲས་ཀྱང་ཉན་མཁན་མེད། །གཅེས་པར་གསོས་པའི་བུ་ཡིས་སྡང༌། །བསགས་ཚད་བྱིན་ལ་དྲིན་གཟོ་མེད། །ཤི་ཕྱིས་ཟེར་ཞིང་དམོད་མོ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 177

མང༌། །ལར་རྒས་མེད་དོན་ཞིག་མ་རྟོགས་ན། །རྒས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་ལས་འདས། །རྒས་ནས་ལྷ་ཆོས་མིན་དྲན་པ། །སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཡིན། །ད་ལྟ་ཁ་དབུགས་ཡོད་རིང་ལ། །དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་བྱས་ན་ལེགས། །ཞེས་སོགས་རྒས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཇི་འདྲ་ཡོད་མིན། རྒས་ནས་ཇི་འདྲ་བྱེད་དགོས་མིན་མང་པོ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བོད་ཀྱི་གནའ་བོའི་གཏམ་དཔེར་ཡང༌། མི་རྒན་ཁྱི་རྒན་རྟ་རྒན་གསུམ། །ལས་བྱས་པ་ཆེ་ཡང་ཀུན་གྱིས་སྡང༌། །ཨ་ཉོག་ཁྱི་ཁུ་རྟེའུ་གསུམ། །བྱས་པ་མེད་དེ་ཀུན་གྱིས་བྱམས། །རྒས་པོ་མ་འགྲོ་མི་རྩེབ་ཟེར། །རྒས་པོ་མ་ཟ་མི་འཇུ་ཟེར། །རྒས་པོས་མ་གཏམ་མི་འགྲུབ་ཟེར། །ཞེས་སོགས་གྲགས་པ་ལྟར་རེད།
སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གསེས་གསུམ་པ། ན་བའི་སྡུག་བསྔལ།
ན་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་སྤྱིར་བཏང་མི་གཟུགས་པོ་ཐང་བ་ཉུང་ཤས་ཕུད་མང་ཆེ་བ་ལ་ན་ཚ་ཡོད་དེ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་བཞི་ཆ་སྙོམས་པོ་བྱུང་ན་གཟུགས་པོ་ཐང་པོ་ཡོད་པ་དང་འབྱུང་བ་བཞི་པོ་ཆ་སྙོམས་པོ་མ་བྱུང་ན་ན་ཚ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དཔེར་ན། འབྱུང་བ་བཞིའི་ནང་ནས་ས་ཁམས་ཤུགས་ཆེ་བ་བྱུང་ན་བད་ཀན་གྱིས་ན་ནས་ཤ་སྐམ་པོ་དང་གདོང་སེར་པོ་ཆགས་ཏེ་ལྟོ་ཆས་ལ་བྲོ་བ་མེད་ཁར་ཕོ་བའི་ནད་ཀྱང་ལངས་སྲིད་པ་དང༌། ཆུ་ཁམས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་ལུས་པོ་ཚང་མ་བསྐྲངས་པ་དང་ཆུ་བསག་ནས་ཆབ་གསང་མ་བབ་པ། མེ་ཁམས་ཤུགས་ཆེ་ན་ཚ་བ་དང་ཁྲག་ཤེད་རྒྱས་པ། རླུང་ཁམས་ཤུགས་ཆེ་བ་བྱུང་ན་སྙིང་ནད་དང༌། སྲོག་རླུང༌། མགོ་ཡུ་འཁོར་བ། སེམས་མི་སྐྱིད་པ་སོགས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་(ཁྱི་སྐད་ཕྲ་མོ་དང་ཆུ་ཤུགས་ཆེན་པོའི་སྒྲས་རླུང་ལ་གནོད་པ་དང༌། ཁྱི་སྐད་སྦོམ་པོ་དང་སྤང་འཕྲོད་ཀྱི་ཆུ་སྒྲས་རླུང་ལ་ཕན་ཟེར་)གཞན་ཡང་ན་ཚ་གློ་བུར་དུ་ཕོག་ཚེ་ནད་པ་ལོ་མང་ཉལ་སའི་ནང་ལུས་པ་དེ་མ་ཤི་གོང་ལ་མི་གཞོན་པ་ཤྭ་བ་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་གློ་བུར་དུ་ན་ནས་ལམ་སང་ཤི་མཁན་ཡང་མང་པོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཤ་དང༌། རུས་པ། པགས་པ། ཁྲག་བཅས་ལས་གྲུབ་པའི་ལུས་རྟེན་འདི་ཡོད་ཕྱིན་ན་མི་དགོས་པ་དང་ཤི་མི་དགོས་པ་གཏན་ནས་མེད་ལ། ལྷག་པར་སྐྲན་སོགས་བཅོས་ཐབས་མེད་པའི་ན་ཚ་འཕོག་ཚེ་ད་ལྟ་གསོན་པོར་གནས་ཡོད་ནའང་སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞེ་ན་རང་ཉིད་ཤི་བའི་ཉིན་དེ་ནས་རང་གི་བཟའ་མི་བུ་ཕྲུག་དང༌། གཉེན་ཉེ་སྤུན་མཆེད། རྒྱུ་དངོས་པོ་ཙམ་མ་ཟད་རང་གི་ལུས་པོ་ཡང་བཞག་ནས་འགྲོ་དགོས་སྟབས་སྡུག་བསྔལ་མི་ཡོང་བ་ག་ལ་སྲིད།
སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གསེས་བཞི་པ། འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ།
དེ་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་གླགས་མེད་པ་དུ་མ་ཡོད་དེ་འགའ་ཞིག་ལུས་ལ་ན་ཟུག་དྲག་པོ་བཏང་ནས་ངའི་གྲོད་པ་འདི་གྲི་ཞིག་ཚུགས་དང་ཟེར་བ་དང༌། རང་གི་མགོ་རྡོ་སོགས་ལ་རྡབ་སྟེ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 178

ང་ད་ལྟ་རང་ཤི་རོགས་བྱས་ན་ཨང་ཞེས་སྐད་ཅོར་ཤོར་བ་དང༌། འགའ་ཞིག་གྲོད་པ་ལྟོགས་ནས་ལྟོ་ཆས་ཟ་འདོད་རུང་མིད་པར་མ་ཕྱིན་པར་ཤ་སྐམ་པགས་སྐམ་ཐེབས་ནས་ཤི་དགོས་པ། འགའ་ཞིག་ལྟོགས་ཟ་ཐེབས་ཏེ་ག་ཚོད་ཟས་ཀྱང་འགྲང་རྒྱུ་མེད་པར་ཤི་དགོས་པ། འགའ་ཞིག་ནད་འཚོ་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱུ་དངོས་ཡོད་ཚད་བཏང་ནས་སྨན་ཟོས་ཀྱང་ཕན་འབྲས་ནམ་ཡང་མ་ཐོན་པར་ཤི་དགོས་པ། འགའ་ཞིག་ནི་རང་གི་གཉེན་དང་ཉེ་འབྲེལ་མང་པོས་མཐའ་བསྐོར་ཏེ་ཐམས་ཅད་ངུ་ཆུ་དི་རི་བར་འབྲལ་མི་ཕོད་བཞིན་དུ་ཤི་བ་སོགས་ང་ཚོ་ཚང་མའི་མིག་གི་ལམ་དུ་མཐོང་དང་མཐོང་བཞིན་པ་དེ་འདྲ་ཡིན། གཞན་ཡང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གོ་ས་མཐོ་ཞིང་དཔོན་པོ་སོགས་ཡིན་ན་གོ་ས་དེ་ལས་ཕབ་སྟེ་དམའ་པོར་ལྷུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང༌། ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རང་གི་ལོངས་སྤྱོད་དེ་དག་དཔོན་པོའམ་རྐུན་ཇག་སོགས་ཀྱིས་འཕྲོག་པར་དོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང། ཆུ་དང་ཐིགས་པ་སོགས་ཀྱིས་འཕྲོ་བརླག་ཏུ་འགྲོ་བར་དོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ཇི་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་གི་སྒང་ལ་གཉིས་དང་གཉིས་ཀྱི་སྒང་ལ་གསུམ་བྱུང་ན་བསམ་པ་ལས་ནམ་ཡང་ངོམ་རྒྱུ་མེད་པ་ནི་ཚྭ་ཆུ་འཐུང་བ་ན་ཁ་སྐོམ་དུ་སྐོམ་དུ་འགྲོ་བ་ལས་ངོམ་རྒྱུ་མེད་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ཡོད་པ་དང༌། འབྱོར་པ་ཇི་ཙམ་ཆེ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་བ་དང་སེར་སྣ་ཆེ་བ་ནི་གནའ་མིའི་གཏམ་དཔེར། རྩམ་པ་ཐང་ཁུག་གང་ལ་དངངས་སྐྲག་ཐང་ཁུག་གང༌། རྩམ་པ་སྒྱེ་མོ་གང་ལ་དངངས་སྐྲག་སྒྱེ་མོ་གང༌། ཟེར་བ་དང༌། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་གཞིས་ཟོས་ནས་ལྟོགས་ལྷང་ལྷང༌། སྤྲང་ཕྲུག་ཐང་སྟོང་འཁུར་ནས་སྦོ་སྒྱེ་སྒྱེ་ཟེར་བ་དང༌། འབྲུག་པ་ཀུན་ལེགས་ཀྱིས། ཕྱུག་པོ་ཡིན་ཚད་སེར་སྣ་ཆེ། །མི་ལྟོགས་ཡིན་ཚད་ལྟོགས་ལྷ་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རེད། དབུལ་ཞིང་ཕོངས་པ་རྣམས་ལ་ནི་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཟས་གོས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པ་དང༌། རང་གི་ལྟོ་གོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མི་ཚེ་ཧྲིལ་པོ་གཞན་གྱི་གཡོག་རྒྱུགས་ཏེ་སྡོད་དགོས་པ་མ་ཟད། ལས་ཁག་ས་གང་ཡིན་བྱེད་དགོས་པ་དང་ལྟོ་གོས་སྡུག་པ་གང་ཡིན་སྤྱོད་དགོས་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་ཡོད།
ང་ཚོས་ཤི་བའི་སྐབས་སུ་ཤི་ལུགས་ཤི་སྟངས་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་ཤི་དགོས་མིན་ངེས་པར་དུ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། ཤི་བའི་སྐབས་སུ་བཞུ་མར་ལ་ཕུ་བཏབ་པ་ལྟ་བུ་ལས་སླ་པོ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད་ཅིང༌། དེ་ལ་ཕྱི་རྟགས་དང་ནང་རྟགས་བརྒྱད་ཡོད་པ་སྟེ། ས་ཁམས་ཆུ་ལ་ཐིམ། ཆུ་ཁམས་མེ་ལ་ཐིམ། •མེ་ཁམས་རླུང་ལ་ཐིམ། རླུང་ཁམས་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐིམ། •རྣམ་ཤེས་སྣང་བ་ལ་ཐིམ། སྣང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐིམ། མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐིམ། ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པའི་སྐབས་སུ་གཞི་ནས་ཤི་འགྲོ་བར་བརྟེན་ཤི་དུས་རིམ་པ་བརྒྱད་འགྲོ་དགོས། ཕྱི་རྟགས་ནི་མ་ཤི་གོང་གི་ཐོག་མའི་རྟགས་མཚན་ལྟ་བུར་ལུས་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 179
པོའི་ཕྱི་ངོས་ཀྱི་མདོག་སོགས་ཤོར་བ་དེར་ཟེར་བ་དང༌། ནང་རྟགས་ནི་ཤི་བའི་སྐབས་སུ་ཚོར་སྣང་དང་འཆར་སྣང་གང་འདྲ་ཡོང་མིན་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།
དེ་ཡང་དང་པོ། ས་ཁམས་ཆུ་ལ་ཐིམ་ཟེར་བ་ནི་ཤི་ཁར་ཐོག་མ་ས་ཁམས་ཆུ་ལ་ཐིམ་འགྲོ་སྐབས་ཕྱི་རྟགས་སུ་རང་གི་ལུས་པོའི་ཤུགས་དང་མདངས་ཉམས་འགྲོ་བ་དང༌། ནང་རྟགས་སུ་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་དཔྱིད་ཀ་ཉི་མ་ཚ་པོའི་སྐབས་རྒྱང་ནས་བྱེ་ཐང་ལ་ལྟ་དུས་ཆུ་སྔོན་པོ་ཞིག་རྒྱུགས་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་ཤར་བ།
གཉིས་པ། ཆུ་ཁམས་མེ་ལ་ཐིམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་སུ་ཆབ་གསང་མི་འཚོགས་པ་དང༌། ལྕེ་སྐམ་པོ་ཆགས་པ། མཆུ་ཏོ་ཡང་སྐམ་པོ་ཆགས་པ། ནང་རྟགས་སུ་ཁང་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་དུ་བས་ཁེངས་པའི་འཆར་སྣང་ཡོང་བ་ཡིན།
གསུམ་པ། མེ་ཁམས་རླུང་ལ་ཐིམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་སུ་ལུས་པོར་དྲོད་མེད་པ་ཆགས་འགྲོ་བ་དེའང་ལ་ལ་སྔོན་ལ་ལུས་པོའི་སྟོད་ནས་དྲོད་བསྡུ་བ་དང་ལ་ལ་ལུས་སྨད་ནས་བསྡུ་བ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་ཅིང༌། ཆོས་ཀྱི་ནང་བཤད་སྟངས་ལྟར་ན་རྐང་པ་ནས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་དྲོད་མེད་པ་ཆགས་ན་སྐྱེ་བ་རྗེས་མ་མི་ལུས་ཐོབ་པའམ་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་ལ་སྐྱེ་བའི་རྟགས་མཚན་ཡིན་པ་དང༌། ལུས་སྟོད་ནས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་དྲོད་མེད་པ་ཆགས་ཚེ་ངན་སོང་ལ་སྐྱེ་རྒྱུའི་རྟགས་མཚན་ཡིན་ཟེར། ནང་རྟགས་སུ་དྲོད་དེ་མེད་པར་གྱུར་མ་ཐག་རང་གི་སྣང་བར་སོག་མ་གྲིས་བཏུབ་ནས་དེ་ལ་མེ་སྦར་ཏེ་གནམ་ལ་གཡུགས་རྗེས་གནམ་ནས་མེ་ཡི་ཆར་པ་འབབ་པའམ་སྐར་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུའི་ཚོར་སྣང་ཡོང་གི་ཡོད། (སྐབས་རེ་གཉིད་ཁུག་སྐབས་ཀྱང་ཚོར་སྣང་དེ་འདྲ་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད)།
བཞི་པ། རླུང་ཁམས་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་སུ་རང་གི་དབུགས་དེ་ཧ་ཅང་བྲེལ་བ་ཚ་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། དབུགས་ཕར་གཏོང་ཐུབ་པ་ལས་ཚུར་གསར་པ་ལེན་མི་ཐུབ་པར་ལྒང་བུ་དབུགས་ཤོར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད། རྣམ་ཀུན་གསོན་པོར་སྡོད་སྐབས་དབུགས་ཕར་གཏོང་ཚུར་ལེན་བྱས་ནས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་དབུགས་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་གཏོང་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང༌། དབུགས་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རེ་རྫོགས་སྐབས་སོ་སོའི་མི་ཚེ་གཅིག་ནང་ནས་ཉི་མ་གཅིག་རྫོགས་ཟིན་པ་ཡིན། མདོར་བསྡུས་ནས་བཤད་ན་རང་སྐྱེས་པའི་ཉིན་དེ་ནས་སོ་སོའི་དབུགས་དེས་ཉིན་མཚན་མེད་པ་རྒྱུགས་ཤར་གློད་ནས་ཤི་རྒྱུ་དང་ཐག་ཇེ་ཉེར་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། དབུགས་ལའང་ཕྱི་དབུགས་དང་ནང་དབུགས་གཉིས་ཡོད་པས་མི་ཤི་དུས་ཕྱི་དབུགས་ཆད་ནའང་ནང་དབུགས་ད་དུང་བསྡད་ཡོད་པ་རེད། ཕྱི་དབུགས་ཆད་སྐབས་ཉེ་འགྲམ་མི་ཚང་མར་ཚོར་སྣང་ཡོང་གི་ཡོད། ནང་རྟགས་སུ་སོ་སོའི་འཆར་སྣང་ལ་ཁང་པ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 180

གི་ནང་བཞུ་མར་རྫོགས་ཉེར་ཡོད་པ་ཞིག་ཁྲ་ལྷམ་མེར་འབར་བསྡད་ཡོད་པའི་སྣང་བ་ཡོང་གི་ཡོད།
ལྔ་པ། རྣམ་ཤེས་སྣང་བ་ལ་ཐིམ་པའི་ཚེ་སྟོན་དུས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་ཟླ་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་སང་དཀར་ལམ་པའི་སྣང་བ་ཤར་བ།
དྲུག་པ། སྣང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐིམ་པའི་སྐབས་སུ་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་ཞིག་འཆར་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྟོང་སང་དམར་ལམ་པའི་སྣང་བ་ཤར་བ་ཟེར།
བདུན་པ། མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐིམ་པའི་ཚེ་སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་པ་ལ་སྲོད་དུས་ཀྱི་སྨག་འཐུག་པོས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་ཞིག་ཤར་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྟོང་སང་ནག་ལམ་པ་ཟེར།
བརྒྱད་པ། ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པའི་སྐབས་སུ་འོད་གསལ་སློད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་ཟླ་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང༌། ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ། སྨག་འཐུག་པོས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་དང་བྲལ་ཏེ་སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་ཤར་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཟེར། ད་ལྟ་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་འདུག་ཟེར་བ་དེ་ཚོ་ཡང་དེའི་དུས་སུ་ཡིན་ཅིང༌། རྣལ་འབྱོར་པ་སོ་སོའི་ནུས་པ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་ཡུན་རིང་ཐུང་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་ལས་ཚང་མ་གཅིག་པ་མིན།
ཕྱི་དབུགས་ཆད་ནས་ནང་དབུགས་མ་ཆད་གོང་དུ་ད་དུང་དུས་ཚོད་ཕྲན་ཙམ་ཡོད་པར་བརྟེན་ཕྱི་དབུགས་ཕྱིན་ཚར་རྗེས་དེའི་ཕུང་པོའི་སྟེང་དུ་རས་དཀར་པོ་གཙང་མ་ཞིག་གཡོགས་ནས་ནང་དབུགས་མ་ཆད་བར་དུ་མི་གཞན་གྱིས་འགུལ་སྐྱོད་རྒྱག་མི་རུང༌། རས་དཀར་པོ་གཡོགས་དགོས་དོན་ནི་ནང་དབུགས་ཆད་མ་ཉིད་དུ་སྣ་ཁུག་ནང་ནས་ཁྲག་གཅིག་དོན་རྒྱུ་ཡོད། དེ་གང་ཞེ་ན་ཁྲག་ནི་དྲོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་དྲོད་ཡོད་པའི་རིགས་རྣམས་ཡར་རྒྱུགས་འགྲོ་བ་དང་གྲང་མོའི་རིགས་རྣམས་མར་འགྲོ་བར་བརྟེན་ཁྲག་དེར་དྲོད་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཤི་དུས་སྣ་ཁུག་ནས་དོན་གྱི་ཡོད་ཅིང༌། དེ་དུས་དབུགས་ཡོངས་རྫོགས་ཆད་ནས་དངོས་འབྲེལ་རོ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་ནང་བཤད་སྲོལ་ལྟར་ན་ཤི་བའི་སྐབས་ཕྱི་དབུགས་ཕྱིན་མ་ཐག་ལམ་སང་ཕུང་པོར་ལག་པ་འཆང་ཚེ་ལག་པ་འཆང་ས་དེ་ནས་རྣམ་ཤེས་ཐོན་འགྲོ་བར་བརྟེན་ཕྱི་དབུགས་སོང་རྗེས་ལག་པ་འཆང་དགོས་ངེས་ཡིན་ན། ཐོག་མ་རོ་ལ་ལག་པ་འཆང་མཁན་མི་དེའི་ལག་པ་གཙང་མ་བཀྲུ་དགོས་ལ། མི་དེའང་དེ་སྔ་མི་བསད་མ་མྱོང་བ་ཞིག་དགོས་པ་དང༌། མི་དེས་ཕུང་པོར་ལག་པ་འཆང་དུས་ཐོག་མ་མགོ་བོའི་དཀྱིལ་གྱི་སྐྲ་ནས་འཐེན་ཙམ་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཟེར་སྲོལ་ཡོད། ནང་དབུགས་ཆད་རྗེས་ཁམས་དཀར་དམར་གཉིས་ཀ་ཁབ་ལེན་རྡོས་ལྕགས་འཐེན་པ་ལྟར་ཁག་སོ་སོ་བྱས་ནས་སྙིང་ཁར་རྒྱུགས་ཏེ་དེ་གཉིས་ཐུག་མ་ཐག་མི་དེ་དྲན་པ་ཐོར་བ་ལྟར་ནག་ཐོམ་མེར་སོང་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཁམས་དཀར་དམར་གཉིས་ཁ་བྲལ་ནས་ཁམས་དམར་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 181
པོ་དེ་སྣ་ཁུག་ནང་ནས་དོན་འགྲོ་བ་དང་ཁམས་དཀར་པོ་དེ་མཚན་སྣོད་ནང་ནས་དོན་འགྲོ་བ་ཡིན། ཕྱི་དབུགས་ཆད་ནས་ནང་དབུགས་མ་ཆད་བར་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་ནའང་གོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང༌། ནང་དབུགས་ཆད་རྗེས་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་གྱུར་ཟིན་པས་གོ་རྒྱུ་ཚོར་རྒྱུ་མེད། དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལྟར་ན། ཕྱི་དབུགས་ཆད་ནས་ནང་དབུགས་མ་ཕྱིན་པའི་བར་དེར་བར་དོ་ངོ་སྤྲོད་ཟེར་བ་བྱས་ནས་ཕྱི་རྟགས་དང་ནང་རྟགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཁྱོད་ལ་ཚོར་སྣང་འདི་ལྟར་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན་ས་ཁམས་ཐིམ་པའི་སྐབས་སུ་རི་ཆེན་པོས་མར་མནན་པ་ལྟ་བུ་དང༌། ཆུ་ཁམས་ཐིམ་སྐབས་ཆུ་ཆེན་པོས་ཁྱེར་བ་ལྟ་བུ། མེ་ཁམས་ཐིམ་པའི་སྐབས་སུ་མེས་ཚིག་པ་ལྟ་བུ། རླུང་ཁམས་ཐིམ་པའི་སྐབས་སུ་སྨུག་པ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་གཏུམ་པ་ལྟ་བུ་བཅས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡོང་སྲིད་པས་དེ་དག་ལ་སྐྲག་སྣང་བྱེད་མི་དགོས། དེ་དག་ནི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ཡིན་པས་བློ་རྩ་བརྟན་པོས་དཀོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་སྨོན་ལམ་ཐོབ་ཅིག་ཅེས་བསླབ་བྱ་རྒྱག་དགོས་ཟེར། གཞན་ཡང་འཕོ་བ་ཞེས་པ་ཞིག་རྒྱག་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེའང་ཕྱི་དབུགས་ཕྱིན་ནས་ནང་དབུགས་མ་ཕྱིན་པའི་བར་དེ་ལ་རྒྱག་ཐུབ་ན་ཡག་ཤོས་ཡིན་ཅིང༌། དེ་དུས་ཤི་མཁན་དེར་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་རྣམས་བསླབ་རྗེས་འཕོ་བ་རྒྱག་མཁན་དང་ཤི་མཁན་གཉིས་ཀས་བསམ་བློ་བཏང་སྟེ་འཕོ་བ་བརྒྱབ་ན་ཕན་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཟེར། སྣ་ཁུག་ནང་གི་ཁྲག་དེ་དོན་ཚར་ན་འཕོ་བ་རྒྱག་མཁན་རྟོགས་པ་ཧ་ཅང་མཐོ་པོ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་འཕོ་བ་རྒྱག་མི་ཐུབ་ཟེར། འཆི་བའི་སྐབས་སུ་སྡུག་བསྔལ་གང་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། གཙོ་བོ་རང་གི་བཟའ་ཟླ་བུ་ཕྲུག་དང་རྒྱུ་དངོས་པོ་ཙམ་མ་ཟད། ཐ་ན་རང་སྐྱེས་དུས་ནས་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་ལུས་པོ་དེ་ལའང་ཤི་བའི་ཉིན་མོ་དེར་ད་ལྟ་བར་དུ་ཁྱེད་རང་གིས་གནས་ཚང་གཡར་བྱུང་བས་ད་ག་ལེ་བཞུགས་ཟེར་ནས་འགྲོ་རྒྱུ་མ་གཏོགས་ཐབས་ཤེས་རྩ་བ་ནས་མེད། རང་གི་བཟའ་མི་སྤུན་མཆེད་ཚོ་ལའང་ཕར་མིག་གི་མཇུག་མ་དང་ཚུར་མིག་གི་མཐའ་མ་བལྟས་ནས་ཁ་བྲལ་དགོས་པ། མདོར་ན་རྒྱུ་དངོས་སྟོབས་འབྱོར་ཇི་ཙམ་ཆེ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་བ་ཡོད་ལ། གང་ལྟར་ཤི་བའི་ཉིན་མོ་དེ་ལྷའི་ཕོ་བྲང་ལྟ་བུའི་ནང་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ཤི་བ་དང་སྤྲང་པོ་གད་སྙིགས་དཀྱིལ་དུ་ཕོར་པ་ཁ་ཆག་གཅིག་དང་འཁར་རྒྱུག་ཆག་རོ་འཁྱེར་བ་ཞིག་ཤི་བ་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མེད། སྤྲང་པོ་དེ་ཡང་ཤི་བའི་ཉིན་མོ་དེ་ནས་ཕོར་པ་ཁ་ཆག་ཅིག་དང༌། ཐང་ཁུག་རལ་པ་ཞིག འཁར་རྒྱུག་ཆག་རོ་ཞིག་ལས་མེད་པ་དེ་ཡང་དོར་ནས་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པོ་དེ་ཡང་རྣམ་ཀུན་ཀླུའི་ཕོ་བྲང་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་དར་གོས་ཆེན་གྱིས་བཏུམ་སྟེ་གསེར་གྱི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་བཞུགས་ཡོད་ནའང་འཆི་བའི་ཉིན་མོ་དེ་ཚོ་བཞག་ནས་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་པས་འཆི་བའི་དུས་སུ་དབུལ་ཕྱུག་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མེད་ཟེར། སྤྱིར་ན་ཤི་བའི་སྐབས་སུ་ཁྱི་ཤི་བ་དང་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 182

མི་ཤི་བ་ལའང་ཁྱད་པར་མེད། འོན་ཀྱང་དངོས་འབྲེལ་སྤྱི་ཚོགས་ལ་བྱས་རྗེས་བཞག མི་དམངས་ལ་ཕན་བདེ་སྐྲུན། རང་གི་མི་རིགས་ལ་བྱས་རྗེས་བཞག་ཡོད་ན་གསེར་ས་འོག་དང་འོད་ནམ་མཁའ་ཟེར་བའི་དཔེ་བཞིན་རང་འཆི་བའི་རྗེས་སུའང་གཏམ་བཟང་པོ་མི་ཡུལ་དུ་གནས་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།
སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གསེས་ལྔ་པ། གཉེན་སྡུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ།
དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐོག་གཉེན་ཉེ་དུ་མང་པོ་ཇི་ཙམ་ཡོད་ནའང་འདུ་བའི་ཐ་མ་བྲལ་རྒྱུ་ལས་མི་ཚེ་གཅིག་མཉམ་དུ་གནས་ཐབས་མེད་པས་མཉམ་དུ་གནས་པའི་རིང་གི་བདེ་སྐྱིད་དེ་ལས་ཁ་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཆེ་བ་ཡོད། དཔེར་ན་བླ་མ་དང་སློབ་མ་ཁ་བྲལ་བ་དང༌། ཕ་མ་དང་བུ་ཕྲུག་ཁ་བྲལ་བ་དེ་ཚོ་ཚང་མ་འཇིག་རྟེན་གྱི་འཁོར་བ་འདིའི་ནང་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ལས་ཁ་བྲལ་མི་དགོས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད།
སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གསེས་དྲུག་པ། དགྲ་དང་འཕྲད་པའི་སྡུག་བསྔལ།
དེ་རང་དང་འཁོན་འཛིན་མེ་དང་སྤུ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་དགྲ་དེ་ཚོ་ཐུག་སྐབས་དེ་དང་ཁ་བྲལ་དགོས་བསམ་ཡང་བྲལ་མི་ཐུབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།
སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གསེས་བདུན་པ། འདོད་པའི་དངོས་པོ་བཙལ་ཡང་མི་རྙེད་པའི་སྡུག་བསྔལ།
དེ་ནི་རང་གཞན་ཚང་མའི་སེམས་ནང་ལུས་ལ་ནད་མེད་པ་དང༌། རྒྱུ་དངོས་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཡིད་ལ་བསམ་པའི་དོན་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་ནའང་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་དེ་དག་བཙལ་ཀྱང་མི་རྙེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཡིན།
སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གསེས་བརྒྱད་པ། མི་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཐོག་ཏུ་བབས་པ།
སྡུག་བསྔལ་ཟེར་བ་ནི་མི་འདོད་པ་ཤ་སྟག་ལས་འདོད་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། འོན་ཀྱང་རང་གི་ཐོག་ཏུ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སླེབས་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཚང་མ་རང་གི་ལུས་པོའི་སྟེང་ལ་ཚོས་བརྒྱབ་པ་ལྟར་འཁོར་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། གང་ཞེ་ན་མི་ནི་སྤྱི་ཚོགས་དང་ཁ་འབྲལ་ཐབས་མེད་པ་དང་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ་གནས་ཕྱིན་སྡུག་བསྔལ་མེད་པ་ཡོང་མི་སྲིད། ཕྱི་ཚུལ་ནས་མི་འདྲ་ཆགས་པོ་ཞིག་ཡོད་ནའང་སེམས་ནང་སྡུག་བསྔལ་མེད་པའི་མི་མེད་པར་རྒྱལ་པོ་དང༌། བློན་པོ། ཚོང་པ་སོགས་ཚང་མ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཟེར། དེར་བརྟེན་སུའུ་ལེན་གྱི་མཁས་པ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དགག་པ་རྒྱག་པའི་རྩོམ་ཡིག་ཅིག་ནང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ནང་མཐོ་རྒྱལ་པོ་ནས་དམའ་སྤྲང་པོ་བར་དུ་ཚང་མ་སྡུག་བསྔལ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ། དེ་བཞིན་སྡུག་པོ་བྱུང་བྱུང་དང་སྐྱིད་པོ་མེད་མེད། ལྷ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པ། མི་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པ། ཚང་མར་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པ་ཤ་སྟག་བཤད་ཡོད་པ་མ་ཟད། བདེ་བ་དེ་ཚོ་ཡང་ཚང་མ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 183

སྡུག་བསྔལ་དུ་འགྱུར་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡིན་ཚུལ་བཤད་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཟེར་བ་དེ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐོག་གི་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྐྱོ་གླུ་ཞིག་རེད་ཅེས་བཤད་འདུག འོན་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པ་ནི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཡིན་པས་ཁས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཇུག་བསྡོམས་འཇོག་སྟངས་དང་ཚན་རིག་གི་ཐོག་ནས་མཇུག་བསྡོམས་འཇོག་སྟངས་གཉིས་ཁག་ཁག་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ན་ལས་སྙིང་པོ་གང་ཡང་མེད་པས་བདེ་བ་ཡོང་དགོས་ན་ངེས་པར་ཆོས་བྱེད་དགོས་པའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཚན་རིག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པ་དེ་བདེན་པ་ཡིན་ནའང་དེ་ལ་མཇུག་བསྡོམས་བྱེད་སྟངས་དང༌། དེ་ལས་ཐར་ཐབས་བྱེད་སྟངས། དེ་ལ་དབྱེ་ཞིབ་བྱེད་སྟངས་སོགས་ཀྱི་ཐད་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བར་སེམས་གཙོ་དང་དངོས་གཙོའི་བར་ཧེ་བག་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ལམ་གཉིས་ཁག་ཁག་སོ་སོ་ཡིན།
༢. འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དྲུག་བཤད་པ་ལ།
སྡུག་བསྔལ་དྲུག་གི་ནང་གསེས་དང་པོ། ངེས་པ་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ།
དེ་ནི་དགྲ་དང་གཉེན་ལ་ངེས་པ་མེད་པ། མཐོ་དམན་ལ་ངེས་པ་མེད་པ། ཕྱུག་པོ་དང་དབུལ་པོ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ། སྐྱེ་བ་བཟང་ངན་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་སོགས་བཤད་ཡོད། དགྲ་དང་གཉེན་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ནི་འཁོར་བ་འདིའི་སྐྱེ་བ་བླངས་ཕྱིན་ཆད་ལ་དགྲ་དང་གཉེན་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ་ཚེ་སྟོད་ལ་རང་གི་དགྲ་ཡིན་ནའང་ཚེ་སྨད་དུ་རང་གི་གཉེན་དུ་གྱུར་པ་དང། དེ་བཞིན་ཁ་སང་རང་གི་དགྲ་ཡིན་རུང་དེ་རིང་རང་གི་གཉེན་དུ་གྱུར་པ་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་མང་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན་དགྲ་དང་གཉེན་ཟེར་བ་ནི་རང་གི་བསམ་བློའི་གཏོང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དགྲ་དང་གཉེན་ཆགས་པ་ལས་དངོས་འབྲེལ་ངེས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་གཏན་འཁེལ་བ་ཞིག་མེད་དེ། དཔེར་ན་གུང་ཐུང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས། དུས་དེ་རིང་ཡིད་གཅུགས་གྲོགས་པོ་ཡང༌། །ཚིག་ལེགས་ཉེས་གཅིག་ལ་རྣམ་རྟོག་གིས། །སྒྲོ་བཏགས་ནས་སང་ཉིན་དྭངས་མའི་དགྲ །ཡུན་རིང་གི་འཛིན་པ་དེ་ནས་ཆོད། །ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེ་རིང་ཧ་ཅང་འཆམ་པོ་ཡོད་པ། ཁོ་མེད་ན་རང་སྡོད་མི་ཚུགས་པ་དང་རང་མེད་ན་ཁོ་སྡོད་མི་ཚུགས་པ་ལྟ་བུའི་མཛའ་མཐུན་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གྲོགས་པོ་ཡིན་ནའང་སྐད་ཆ་ཤོད་ཡག་ཉེས་ལ་དགྲ་ཆགས་ཏེ་ཁོས་རང་མཐོང་ན་ཁོང་ཁྲོ་ཟ་དགོས་པ་ཞིག་དང་རང་གིས་ཁོ་མཐོང་ན་ཁོང་ཁྲོ་ཟ་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་རྒྱུ་ཡོད་པས་དགྲ་གཉེན་ལ་ངེས་གཏན་གང་ཡང་མེད། འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་གནས་ཚུལ་ལ་བལྟས་ནའང་ད་ལོ་རྒྱལ་ཁབ་འདི་གཉིས་གྲོགས་པོ་ཡིན་ནའང་དུས་སང་ཕན་ཚུན་དགྲ་ལ་འགྱུར་འགྲོ་བ་དང༌། དེ་བཞིན་ཁྱིམ་ཚང་གཅིག་གི་ནང་དུའང་ཕ་མ་བུ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 184

ཕྲུག་བར་དང་བཟའ་མི་སྤུན་མཆེད་བར་དེ་སྔ་འཆམ་པོ་ཡོད་རུང་གློ་བུར་ཁ་མཆུ་ཐུག་ནས་ཁྲིམས་ཁང་ལ་ཞུ་གཏུགས་རྒྱག་དགོས་མཁན་ཡང་ཡོད་པར་བརྟེན་དགྲ་དང་གཉེན་ལ་ངེས་པ་གང་ཡང་མེད་ཟེར། མཐོ་དམན་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ནི་སྐབས་རེ་དཔོན་པོ་བྱེད་མཁན་དེ་སྐབས་རེ་གཡོག་པོ་བྱེད་དགོས་པ་དང༌། སྐབས་རེ་གཡོག་པོ་བྱེད་མཁན་དེ་སྐབས་རེ་དཔོན་པོར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དུ་མ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཡོང་མྱོང་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན།
ཕྱུག་པོ་དང་དབུལ་པོ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ནི་ཚེ་སྟོད་ཧ་ཅང་ཕྱུག་པོ་ཡིན་ནའང་ཚེ་སྨད་དབུལ་པོ་ཆགས་པའམ་ཡང་ཚེ་སྟོད་ལ་སྤྲང་པོ་ཡིན་རུང་ཚེ་སྨད་ལ་ཕྱུག་པོར་འགྱུར་བ་སོགས་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐོག་མཐོང་ཆོས་སུ་འགྱུར་བར་བརྟེན་ཕྱུག་པོ་དང་དབུལ་པོ་ལའང་ངེས་པ་གང་ཡང་མེད་ཟེར། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལྟར་ན་དེ་དག་ཚང་མ་འཁོར་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་བཟོ་ཐབས་གང་ཡང་མེད་ཟེར། འོན་ཀྱང་དེང་དུས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ལྟ་སྟངས་ཐོག་ནས་བཤད་ན་དབུལ་ཕྱུག་གཉིས་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་དང་མཐོ་དམན་གཉིས་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་དེ་གྲལ་རིམ་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཡིན་པས་དེ་བཅོས་ཐབས་ཡོད་པར་ངོས་བཟུང་གི་ཡོད་ཅིང༌། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དེ་སེམས་གཙོ་དང་དངོས་གཙོ་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་ནའང་དེ་ལ་དབྱེ་ཞིབ་བྱེད་སྟངས་ཁག་ཁག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ནང་དེ་ནི་འཁོར་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་བཟོ་ཐབས་མེད་པ་དང༌། འཁོར་བ་འདི་ལ་སྐྱེ་བ་བླངས་ཕྱིན་ཆད་ལ་བཟོད་ཐབས་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ཡོང་སྲིད་པར་འདོད་ཅིང༌། སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་ཐོག་ནས་བཤད་ན་ཕྱུག་པོ་དང་དབུལ་པོ་གཉིས་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ནི་ཕྱུག་པོས་དབུལ་པོ་ལ་གཉན་གནོན་བཤུ་གཞོག་བཏང་བ་དང་དབུལ་པོས་ཕྱུག་པོར་གྱེན་ལོག་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།
སྡུག་བསྔལ་དྲུག་གི་ནང་གསེས་གཉིས་པ། ངོམ་པ་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ།
དེ་ཡང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན། འཁོར་བ་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་བླངས་ཕྱིན་ཆད་ངོམ་པ་རྩ་བ་ནས་མེད། དཔེར་ན་རྒྱུ་དངོས་དང་ཟས་གོས་སོགས་ཇི་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ངོམ་རྒྱུ་མེད་པར་ཐ་ན་སྤྲང་པོ་ལའང་ཆོག་ཤེས་མེད། འཁོར་བ་འདིར་མཐོ་རྒྱལ་པོ་ནས་དམའ་སྤྲང་པོ་བར་དུ་མི་སུ་འདྲ་ཞིག་ལའང་ཆོག་ཤེས་རྩ་བ་ནས་མེད། དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལྟར་ན་རང་གི་སེམས་ནང་སྒེར་སེམས་ཡོད་ཕྱིན་ངོམ་པ་མེད་པས་སྒེར་སེམས་དེ་མེད་པ་མ་བཟོས་ན་ངོམ་པ་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་མྱོང་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར།
སྡུག་བསྔལ་དྲུག་གི་གསེས་གསུམ་པ། ལུས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་དོར་བའི་སྡུག་བསྔལ།

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 185

དེ་ནི་སྐྱེ་བ་དེ་བླངས་ཕྱིན་ཆད་ལ་ད་དུང་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐྱེ་དགོས་པ་དང་ཤི་དགོས་པ་ལས་དཔེར་ན་མིའི་སྐྱེ་བ་གཅིག་བླངས་ཚེ་ཡང་བསྐྱར་མིའི་སྐྱེ་བ་ལེན་མ་དགོས་པ་དང༌། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་བླངས་ཚེ་ཡང་བསྐྱར་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་ལེན་མི་དགོས་པ་མིན་ཏེ་མི་གཅིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་རང་ཉིད་གཡག་ལ་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་རོ་གཅིག་པུ་བརྩེགས་ནས་བཞག་ཚེ་ས་གཞི་རིལ་མོ་ལས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་དང༌། རང་ཉིད་འོ་འཐུང་སྲོག་ཆགས་ལ་སྐྱེས་ཏེ་བཏུངས་པའི་འོ་མ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་སྤུངས་ན་ཡང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་པར་བརྟེན་སྐབས་རེ་མི་དང༌། སྐབས་རེ་ཁྱི། སྐབས་རེ་གཡག་སོགས་ས་འོག་འབུ་སྲིན་ནས་ནམ་མཁའི་བྱ་བྱིའུ་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་མ་མྱོང་བ་མེད་ལ་དེའང་ཐེངས་གཅིག་རེ་མ་ཡིན་པར་གྲངས་མེད་བླངས་ཡོད་པར་བརྟེན་རང་གི་ལུས་དེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་དོར་དགོས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཁས་ལེན་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ལུས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་དོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་པ་དང༌། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཁས་མི་ལེན་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ལུས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་དོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཁས་ལེན་གྱི་མེད།
སྡུག་བསྔལ་དྲུག་གི་ནང་གསེས་བཞི་པ། ཡང་ཡང་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སྡུག་བསྔལ།
སྐྱེ་བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ལེན་དགོས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་གཅིག་བླངས་ཟིན་རྗེས་ཡང་བསྐྱར་ལེན་མི་དགོས་པ་མིན། སྔོན་མ་འཇིག་རྟེན་དེ་བྱུང་བ་ནས་ད་བར་རང་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་གྲངས་ཀ་དེ་གཞལ་ཐུབ་ཐབས་མེད་ལ་ད་དུང་ཡང་རང་གི་སྒེར་སེམས་དེ་མེད་པ་བཟོས་ཏེ་འཁོར་བ་ནས་མ་ཐར་བའི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་གྲངས་མེད་པ་ཞིག་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཟེར།
སྡུག་བསྔལ་དྲུག་གི་ནང་གསེས་ལྔ་པ། ཡང་ཡང་མཐོ་དམན་གྱི་སྡུག་བསྔལ།
དེ་ནི་ཡང་ནས་ཡང་དུ་མཐོ་དམན་ཤོར་བ་སྟེ་སྐྱེ་བ་འདིར་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ན་ཡང་སྐྱེ་བ་རྗེས་མ་སྤྲང་པོར་འགྱུར་བ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་མ་ཟད་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་ཡང་མཐོ་དམན་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་སྐོར་གོང་དུ་ཞུས་ཟིན་ཅིང༌། གོ་གནས་ཇི་ཙམ་མཐོ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་བ་ཡོད། སྡུག་བསྔལ་དྲུག་གི་ནང་གསེས་དྲུག་པ། གྲོགས་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ།
དེ་ཡང་སྔོན་བསགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཞིར་བཟུང་སྐྱེ་བ་དང༌། རྒ་བ། ན་བ། འཆི་བ་བཅས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་རང་ངོ་མས་མྱོང་དགོས་པ་ལས་གཞན་གྱིས་མྱོང་རོགས་བྱེད་ཐུབ་ཐབས་མེད་པ་དཔེར་ན། ཕྲུ་གུ་མཚེ་མ་ཞིག་ལ་ཆ་མཚོན་ནའང་དེ་གཉིས་ཨ་མ་གཅིག་ལས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་སྐྱེས་ནའང་སྐྱེ་དུས་སྔ་རྟིང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཤི་དུས་རང་དང་སྔ་རྗེས་སུ་ཨ་མ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤུན་མཚེ་མ་དེ་དང་མཉམ་དུ་ཤི་རྒྱུ་ལྟ་ཅི། ཐ་ན་རང་གི་ལུས་པོ་དེ་ཡང་བཞག་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ཟེར། གོང་གསལ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 186

དེ་རྣམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་དྲུག་ཟེར།
༣. འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་བཤད་པ་ལ།
སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱི་ནང་གསེས་དང་པོ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ། དེ་ནི་ང་རང་ཚོའི་ལུས་ཕུང་དེ་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པར་བརྟེན་(ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་པ་ནི། ཟག་པ་སྟེ་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང༌། ཉེར་ལེན་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་སྟེ་ལུས་རྟེན་འདི་ཐོབ་པ་ནས་བཟུང་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་བདེ་བ་ཡོང་རྒྱུ་མེད་པ་མ་ཟད་ལུས་རྟེན་འདི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་སྒྲུབ་མཁན་བྱེད་པོ་ཞིག་དང༌། སྐྱེ་བ་འདི་ལ་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་པོའམ་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བའི་རྟེན་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཉེར་ལེན། ཕུང་པོ་དེ་ཡང་ཆ་ཤས་མང་པོ་ཞིག་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་སྟེ། དེ་ནི་ས་ཁམས་དང༌། མེ་ཁམས། ཆུ་ཁམས། རླུང་ཁམས་སོགས་ཁམས་བཞི་དང༌། དེ་བཞིན་དབང་པོ་ལྔ་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་སྤུངས་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་ཕུང་པོ་

ཟེར་)སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུ་ནས་ཆེན་པོར་འཕེལ་བ་དང༌། བདེ་བ་དེ་ཆེན་པོ་ནས་ཆུང་ངུར་སོང་སྟེ་འགག་འགྲོ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་རྐུབ་སྟེགས་ཅིག་གི་སྟེང་དུ་ངལ་གསོ་བརྒྱབ་ནས་བསྡད་ཚེ་ཐོག་མ་ཡུད་ཙམ་རིང་བདེ་པོ་དང་སྐྱིད་པོ་ཡོད་ནའང་ཆུ་ཚོད་གཉིས་གསུམ་ཙམ་སོང་རྗེས་རྐུབ་ལ་ན་ཚ་བཏང་ནས་སྡོད་མི་ཚུགས་པ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ཡང་ཐོག་མ་བདེ་པོ་བྱུང་བ་དེ་ཕར་འགྲོ་ཚུར་འགྲོ་བྱས་པའམ་ལངས་བསྡད་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཆུང་དུ་ཕྱིན་པ་དང་སྦྲགས་སྡོད་པའི་བདེ་བ་མངོན་གསལ་ཇེ་དོད་དུ་སོང་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་དང༌། དེ་ནས་ཡང་བསྡད་དྲགས་དུས་རྐུབ་ལ་ན་ཚ་བཏང་བ་ནི་བསྡད་པའི་བདེ་བ་མངོན་གསལ་ཆུང་དུ་ཕྱིན་ནས་བསྡད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཟེར། དེར་བརྟེན་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་མཇུག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཆུང་ངུ་ནས་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་དང། བདེ་བ་དེ་ཆེན་པོ་ནས་ཆུང་དུ་སོང་སྟེ་དེ་ལྟར་ཟོ་ཆུན་ལྟར་འཁོར་འགྲོ་བ་ལས་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཟེར་བ་རྩ་བ་ནས་མེད། དེར་བརྟེན་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་ནི་སྐྱེ་བ་འདིའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་པའི་རྟེན་དང། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་སྒྲུབ་མཁན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཞིག་ཡིན་པས་ང་ཚོས་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དེར་རྗེས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་མི་དགོས་པ་ཞིག་བཟོ་དགོས་ཤིང། དེས་ན་རང་གི་སྒེར་སེམས་དེ་མེད་པ་བཟོ་དགོས་པ་དང་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་དེ་སྤོང་དགོས་པ་ཡིན་ཟེར།
སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ།
དེ་ནི་བདེ་བ་སྡུག་བསྔལ་ལ་འགྱུར་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བདེ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལྟར་བསྐོར་བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རྒྱག་པ་ལས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་དེ་ལ་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཟེར། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་ལ་བདེ་བ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ནའང་མཐར་ཐུག་སྡུག་བསྔལ་ལ་འགྱུར་འགྲོ་བ་ཤ་སྟག་ལས་གཏན་དུ་བདེ་བ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མེད།

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 187

སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱི་ནང་གསེས་གསུམ་པ། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ།
དེ་ཡང་ཁྱབ་པ་ཟེར་བ་ནི་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་ནང་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་ཕྱིན་ཆད་ལ་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཁྱབ་པ་ཡིན་པས་སྡུག་བསྔལ་མེད་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། འདུ་བྱེད་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་སྟངས་ནི་ཕུང་པོ་དེར་སྐྱེ་བ་བླངས་རྗེས་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་མེད་པ་ཡོང་མི་སྲིད། དེའང་རང་གིས་སྤངས་ན་མ་གཏོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་འགྲོ་ཐུབ་པ་ཞིག་མིན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མི་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་ཕུང་པོ་དེ་ཐོག་མ་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པར་བརྟེན་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་བསྔལ་གཞན་དག་ཡོང་བ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་གཅིག་གིས་སྣེ་ཁྲིད་དེ་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་འདུ་བ་ལ་བརྟེན་འདུ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན། དཔེར་ན་ལྟོ་ཆས་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཉུང་ཉུང་ཞིག་ཟས་ན་ཞིམ་པོ་ཡོད་ནའང་ཟ་རྒྱུ་མང་དྲགས་ན་དེས་ན་ཚ་ཁྲིད་ཡོང་བ་ལྟ་བུ། དེ་བཞིན་ལྟོ་ཆས་ཟ་རྒྱུའི་ཚད་དེ་ལས་བརྒལ་ན་སྡུག་བསྔལ་ལ་འགྱུར་འགྲོ་བའམ་སྡུག་བསྔལ་གཞན་གྱི་སྣེ་ཁྲིད་ཡོང་བ་ཡིན། ང་ཚོ་མི་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཕུང་པོ་དེ་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་ཟེར་བ་མི་དགོས་པ་མེད། གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་གསེབ་སོགས་ཚང་མར་མི་རྣམས་ལ་ལ་ལྕགས་རྟ་བཞོན་ནས་འགྲོ་བ་དང༌། ལ་ལ་རླངས་འཁོར་ནང་འགྲོ་བ། ལ་ལ་གནམ་གྲུའི་ནང་འགྲོ་བ་སོགས་དེ་ཚོ་ཚང་མ་གསལ་པོ་བཤད་ན་ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་ཡིན། མི་དམངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཞབས་འདེགས་ཞུས་ཟེར་བའི་མི་དམངས་དེའི་ནང་རང་ཉིད་ཚུད་ཡོད་པ་ལས་རང་ཟུར་དུ་དགར་བ་ཞིག་མིན།
ལྷ་གནས་སུ་སྐྱེས་ནའང་ལྷ་རྣམས་མི་ལས་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་སྐྱིད་པ་ཡོད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་འདས་མེད། དཔེར་ན་འདོད་ལྷ་རྣམས་ལ་ཆ་མཚོན་ནས་བཤད་ན་རྒྱུན་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་དེ་ཙམ་མེད་རུང་འཆི་ལྟས་འཕོག་ཚེ་སྔར་ལུས་ལ་རྡུལ་གྱིས་གོས་པ་མེད་པ་ལ་ལུས་ལ་རྡུལ་གྱིས་གོས་པ་དང༌། སྔར་ལུས་ལ་བཏགས་པའི་མེ་ཏོག་གི་རྒྱན་མི་རྙིང་བ་ལ་མེ་ཏོག་གི་རྒྱན་དེ་དག་རྙིང་ཞིང་རེབ་ཏོ་ཆགས་པ་དང༌། ལྷའི་བུ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་ལ་རྒྱན་འདོགས་པའི་ཚེ་ན་ཡང་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་འདོགས་པ་ལས་འགྲམ་དུ་མི་ཡོང་བར་སྐྱུག་བྲོ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། རང་ཉིད་ཞག་བདུན་ནས་ཤི་བར་ཤེས་པ་དང་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་སོགས་ཤེས་པས་ངན་སོང་གི་གནས་སོགས་སུ་སྐྱེ་བར་མཐོང་ན་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཀྱང་ཆེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་ལྷའི་ཞག་བདུན་གྱི་རིང་ལ་མྱོང་དགོས་པར་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷའི་ཞག་བདུན་པོ་དེ་ཡང་མིའི་ཞག་བདུན་དང་མི་འདྲ་བར་ཧ་ཅང་ཡུན་རིང་པོ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞེ་ན། འདོད་ལྷ་དྲུག་ལ་མཚོན་ནས་བཤད་ན། མངོན་པ་མཛོད་ལས། མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ལ། །འདོད་པ་དག་གི་ལྷ་རྣམས་ལས། །འོག་མ་དག་གི་ཉིན་ཞག་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 188

གཅིག །དེས་ན་ཚེ་ལོ་ལྔ་བརྒྱའོ། །གོང་མ་གཉིས་ཀ་ཉིས་འགྱུར་བསྐྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་མི་ལོ་ལྔ་བཅུ་དང༌། དེ་སུམ་ཅུ་ལ་དེ་དག་གི་ཟླ་བ་གཅིག དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་དེ་དག་གི་ལོ་གཅིག་བརྩིས་པའི་རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་མི་ལོ་བརྒྱ་བྱས་པའི་རང་ལོ་ཆིག་སྟོང་དེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ཚེ་ཚད་ཡིན་ནོ། །འཐབ་བྲལ་བའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་མི་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་བྱས་པའི་རང་ལོ་ཉིས་སྟོང་དེ་འཐབ་བྲལ་བའི་ཚེ་ཚད་དང༌། དགའ་ལྡན་པའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་མི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་བྱས་པའི་རང་ལོ་བཞི་སྟོང་དེ་དགའ་ལྡན་པའི་ཚེ་ཚད་དང༌། འཕྲུལ་དགའ་བའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་མི་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་བྱས་པའི་རང་ལོ་བརྒྱད་སྟོང་དེ་འཕྲུལ་དགའི་ཚེ་ཚད་དང༌། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་མི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་བྱས་པའི་རང་ལོ་ཆིག་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་དེ་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པའི་ཚེ་ཚད་ཡིན། དེ་ལྟར་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པའི་ཉིན་ཞག་བདུན་ལ་མི་ལོ་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་དང༌། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ཉིན་ཞག་བདུན་ལ་མི་ལོ་བདུན་བརྒྱ། འཐབ་བྲལ་གྱི་ཉིན་ཞག་བདུན་ལ་མི་ལོ་ཆིག་སྟོང་བཞི་བརྒྱ། དགའ་ལྡན་པའི་ཉིན་ཞག་བདུན་ལ་མི་ལོ་ཉིས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ། འཕྲུལ་དགའི་ཉིན་ཞག་བདུན་ལ་མི་ལོ་ལྔ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ཉིན་ཞག་བདུན་ལ་མི་ལོ་ཆིག་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ཡིན་པས་ལྷ་དེ་དག་ལ་འཆི་ལྟས་བྱུང་བ་ནས་རང་རང་གི་ཉིན་ཞག་བདུན་ལ་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་དྲག་ཅིང་རྩུབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་དགོས་པར་གསུངས་པས་དེ་དག་གི་ཉིན་ཞག་བདུན་པོ་དེ་མིའི་ལོར་བརྩིས་ན་ཡུན་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་ཡིན་པས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས་པ་ཤེས་ཐུབ། གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་མངོན་གྱུར་བ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ཤི་ནས་ངན་སོང་གསུམ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་ན་འགྲོ་བ་དེ་དང་དེའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་མྱོང་དགོས་པ་ལས་འོས་གཞན་མེད་པས་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བའི་གནས་དང་དེ་དག་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་ཚད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པར་ཤེས་ཐུབ། སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པར་བྱས་ན་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ལས་ཐར་བའི་ཐར་པ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་ལ། ཐར་པ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བློ་སྐྱེས་ན་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པ་བྱེད་པ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བའི་ཐར་པ་ཐོབ་ཐུབ་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་མ་བསམས་ན་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་མི་སྐྱེ་ལ། དེ་མ་སྐྱེས་ན་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་མི་འབད་ཅིང༌། དེ་ལ་མ་འབད་ན་ཐར་པ་ཐོབ་མི་ནུས་པ་ནི་དཔེར་ན་བཙོན་ཁང་གི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ན་དེ་ལས་ཐར་འདོད་སྐྱེ་བ་དང༌། དེ་ལས་ཐར་འདོད་སྐྱེས་ན་དེ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པ་བྱེད་པ་དང༌། དེ་ལྟར་འབད་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 189

པ་བྱས་ན་དེ་ལས་ཐར་སྲིད་པ་དང་ཀུན་ནས་མཚུངས་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའོ་ཞེས་དང་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང༌། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། སྡུག་བདེན་ཉེས་དམིགས་སེམས་ལ་མ་འབད་ན། །ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཇི་བཞིན་མི་སྐྱེ་ཞིང༌། །ཞེས་སོགས་སྡུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་དགོས་པར་གསུངས་ཡོད།

༩.ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ།

དེ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཀུན་འབྱུང་དང༌། བདེན་དོན་ཡིན་པས་ན་བདེན་པ་ཞེས་ཟེར། འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་ནི་འཁོར་བ་ལ་འཁོར་བའི་གོ་རིམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར་ཞིང༌། ལས་ཟེར་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱ་བ་བཟང་ངན་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པའི་སེམས་པ་ལ་ཟེར་བ་དང༌། ཉོན་མོངས་ཞེས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དང༌། ཞེ་སྡང༌། གཏི་མུག་སོགས་ལ་ཟེར། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཞན་གྱི་ནོར་བརྐུ་བ་དང༌འཕྲོག་པ་སོགས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱིས་བཟུང་སྟེ་བཙོན་དུ་བཅུག་ནས་བཙོན་རའི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་དབང་མེད་དུ་མྱོང་དགོས་པ་དང་གཞན་གྱིས་སྨད་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཚེ་འདིར་འབྲས་བུ་ངན་པ་འབྱུང་བར་མ་ཟད། ཚེ་ཕྱི་མར་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་སྐྱེས་ནས་དེ་དག་གི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་དགོས་པ་དང༌། མི་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་རང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བྱུང་བ་རྣམས་གཞན་གྱིས་རྐུ་འཕྲོག་བྱས་ཏེ་ལོངས་སྤྱོད་དེ་དག་རང་དགར་ལོངས་སུ་སྤྱོད་རྒྱུ་མེད་པ་སོགས་ངན་འབྲས་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཞན་གྱི་བུད་མེད་ལ་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་བདག་པོས་ཤེས་ནས་ཉེས་རྡུང་གཏོང་བ་དང་ཁྲིམས་ལ་སྦྱོར་བ་སོགས་ཚེ་འདིར་ངན་འབྲས་མང་པོ་སྨིན་པ་མ་ཟད། ཕྱི་མར་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་དང་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བཏང་ནའང་རང་གི་བུད་མེད་ཀྱིས་ཁ་ལ་མི་ཉན་པ་དང་དེ་དང་ཁ་བྲལ་སོང་བ་སོགས་འབྲས་བུ་ངན་པ་སྣ་ཚོགས་ཡོང་གི་ཡོད་པ། ཞེ་སྡང་གིས་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ་གཞན་དང་འཐབ་རྩོད་བྱས་ཏེ་རང་གི་ལུས་ལ་མཚོན་ཆ་དང་དབྱུག་པ་སོགས་ཕོག་ནས་ན་ཟུག་དྲག་པོས་མནར་བཞིན་དུ་སྨན་བཅོས་ཡུན་རིང་བྱ་དགོས་པའམ་ཡང་ན་རང་གིས་གཞན་ལ་མཚོན་ཆ་སོགས་བསྣུན་ཏེ་མི་གཞན་ལ་རྨས་སྐྱོན་ཕོག་ནས་སྨན་རིན་མང་པོ་སྤྲོད་དགོས་པ་སོགས་དང༌། དེ་ལས་ཚབས་ཆེ་བས་མི་གཞན་བསད་པ་དང་ཐ་ན་རང་གི་ཕ་མ་སྤུན་མཆེད་སོགས་བསད་ནས་རང་གི་སྲོག་ཀྱང་ཤོར་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་མང་པོ་ཕོག་པ་མ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 190

ཟད་ཚེ་ཕྱི་མར་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་དང༌། དེ་ནས་ཤི་སྟེ་མི་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་ཚེ་ཐུང་བ་དང་གཞན་གྱིས་རང་གསོད་པ་སོགས་འབྲས་བུ་ངན་པ་མང་པོ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀུན་འབྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྤོང་དགོས་པ་ལས་དེ་དག་མ་ཤེས་པར་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྤོང་མི་ནུས་པ་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་མ་བསམས་ན། །འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་ཚུལ་མི་ཤེས་པས། །སྲིད་ལས་ངེས་འབྱུང་སྐྱོ་ཤས་བསྟེན་པ་དང༌། །འཁོར་བར་གང་གིས་བཅིངས་པར་ཤེས་པ་གཅེས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱིར་ན་འཁོར་བ་ན་ཡོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཚོ་ཚང་མ་རྒྱུ་མེད་པ་དང་རྐྱེན་མེད་པར་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བའམ་མི་གཞན་གྱིས་རང་ལ་ཚུར་གཡོགས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། རང་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བ་སྟེ། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ངན་པ་བསགས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་མྱངས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་ལས་ངན་པ་བསགས་མེད་ན་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་དགོས་དོན་མེད། ལས་ངན་པ་དེའང་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང༌། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རྩ་བ་ཐུག་ས་ནི་དེ་སྔ་ཞུས་ཟིན་པ་ལྟར་རང་གཙོ་བོ་བྱེད་པའི་སྒེར་སེམས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པར་བརྟེན་སྡུག་བསྔལ་ཡོང་བའི་རྒྱུ་དེ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་ཡིན། ལས་མི་དགེ་བ་བཅུའི་རྒྱུ་དེ་ཉོན་མོངས་ཡིན་པར་བརྟེན་ལས་འབྲས་བླང་དོར་ཡག་པོ་བྱེད་ཐུབ་ནའང་ཉོན་མོངས་དེ་སྤོང་མ་ཐུབ་ན་འཁོར་བ་ནས་ཐར་ཐབས་མེད། འཁོར་བ་ནས་ཐར་མ་ཐུབ་ན་སླར་ཡང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་ལས་ངན་པ་བསག་དགོས་པ་ཞིག་ཡོང་བ་དང་སླར་ཡང་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ནང་དུ་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་དགོས་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་སྐབས་འདིར་གཙོ་བོ་ཉོན་མོངས་སྤོང་ཐབས་སྐོར་བཤད་ཡོད། དེ་ལས་དང་པོ། ཉོན་མོངས་ངོས་བཟུང་བ། དེ་ནི་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་དྲུག་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་(ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ནི་རྩ་བ་དང་བར་ཐག་ཉེ་བའི་དོན་ཡིན་)ཡོད་པ་ཚད་མ་རིག་པ་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་སྐབས་ཞུས་ཚར་བ་ཡིན་པས་གསལ་བཤད་ཞུ་མི་དགོས་ཤིང༌། རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་དྲུག་སྟེ། འདོད་ཆགས། ཞེ་སྡང༌། གཏི་མུག ང་རྒྱལ། ཐེ་ཚོམ། ལོག་ལྟ་བཅས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས་དང༌། ཞེ་སྡང༌། ང་རྒྱལ་བཅས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང༌། ཐེ་ཚོམ་ནི་བདེན་པ་བཞི་དང༌། ལས་རྒྱུ་འབྲས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་བཅས་ལ་དོགས་པ་ཟ་བའི་བསམ་པ་ཡོད་ཚེ་ཉོན་མོངས་སྤོང་རྒྱུའི་བསམ་བློ་ཡོང་མི་སྲིད་པ། ལོག་ལྟ་ནི་ལས་འབྲས་དང༌། དཀོན་མཆོག བདེན་པ་བཞི་བཅས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པ་དེ་ཡིན་པས་ཡིད་མ་ཆེས་ན་ཉོན་མོངས་སྤོང་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་མི་སྲིད། དེར་བརྟེན་དེ་རྣམས་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་སུ་བཞག་པ་ཡིན། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཉི་ཤུ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 191
ནི་རྩ་ཉོན་དང་ཉེ་ཞིང་སེམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉེ་ཉོན་ཏེ། ཁྲོ་བ། འཁོན་འཛིན། འཆབ་པ། འཚིག་པ། ཕྲག་དོག སེར་སྣ། སྒྱུ། གཡོ། རྒྱགས། རྣམ་འཚེ། ངོ་ཚ་མེད་པ། ཁྲེལ་མེད་པ། རྨུགས་པ། རྒོད་པ། མ་དད་པ། ལེ་ལོ། བག་མེད། བརྗེད་ངས། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ། རྣམ་པར་གཡེང་བ་བཅས་ཉི་ཤུ་ཡོད། ཉོན་མོངས་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་གོ་རིམ་ནི་ཐོག་མ་བདག་འཛིན་ཏེ་རང་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལས་ལོགས་སུ་ “ང”ཞེས་པ་ཡོད་སྙམ་པའི་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་ངའོ་སྙམ་པའི་བདག་འཛིན་དེ་བྱུང་བ་དང༌། བདག་འཛིན་འདི་བྱུང་རྗེས་བདག་འཛིན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ངའི་ཡིན། དེ་ཡང་ངའི་ཡིན་སྙམ་པའི་ང་དེ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་ཡིན་བསམ་པ་དང༌། ཡུལ་དེ་ཚོ་ཡང་རང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་ཡིན་བསམ་པའི་བསམ་བློ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ལ་བདག་གིར་འཛིན་པ་ཟེར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལས་འདོད་ཆགས། ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལས་ཞེ་སྡང༌། གཞན་གྱི་རྒྱུ་ལ་དམིགས་ནས་བརྣབ་སེམས། རང་གི་རྒྱུ་ནོར་ལ་སེར་སྣ། གཞན་གྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ཕྲག་དོག རང་གི་བསམ་བློ་དང་ལས་ཀ་དྲང་པོ་མིན་པའི་གཡོ་སྒྱུ། རང་གི་དོན་ལ་ཐུག་དུས་ངོ་ཚ་རྩ་བ་ནས་མེད་པས་ཁྲེལ་མེད་བཅས་ཏེ་དེ་ལྟར་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཉི་ཤུ་དེ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་དེ་དག་གི་རྩ་བ་ཐུག་ས་དེ་མཐར་ཐུག་ན་རང་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལས་ལོགས་སུ་ང་ཡིན་བསམ་པའི་བསམ་བློ་དེ་དང་རང་གཙོ་བོ་བྱེད་པའི་སྒེར་སེམས་དེ་ལ་ཐུག་ཡོད་ཟེར།

༡༠.འཁོར་བ་ལྡོག་པའི་རྟེན།

འཁོར་བ་ལྡོག་པའི་རྟེན་ནམ་ཐབས་དམ་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཡིན། དེ་ལ་འཁོར་བ་ལྡོག་པའི་ཐབས་དམ་པ་ཟེར་དགོས་དོན་ནི་འཁོར་བ་སྤོང་བ་ལ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་བདག་འཛིན་སྤོང་དགོས། བདག་འཛིན་སྤོང་བ་ལ་བདག་འཛིན་དེས་འཛིན་པ་ལྟར་གྱི་ཡུལ་མེད་པར་ཤེས་ནས་སྤོང་བ་ལས་དེའི་ངོ་བོ་ཚེར་མ་འདོན་པ་ལྟར་སྤོང་ཐབས་མེད། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེས་བདག་འཛིན་དེས་འཛིན་པ་ལྟར་གྱི་ཡུལ་མེད་པར་ཤེས་ནས་དེའི་རྒྱུན་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་ན་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་བདག་འཛིན་སྤོང་ཐུབ། བདག་འཛིན་དེ་སྤངས་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན། རྒྱུ་མཚན་ནི་འཕགས་པ་ལྷས། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང༌། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །བསྒོམ་པ་ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 192

ཡོད། དེ་དག་གི་སྐོར་གོང་དུ་ཡང་ཞུས་ཟིན་ཅིང༌། ལྷག་པར་དབུ་མ་དང་ཚད་མ་རིག་པ་ལ་སྦྱངས་པ་ཆེན་པོ་མེད་ན་གོ་ཁག་པོ་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་འགྲིག་པ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

༡༡.ལམ་བསླབ་པ་གསུམ།

བསླབ་པ་གསུམ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་བཅས་ཡིན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཞེས་པ་ནི། དགེ་ཚུལ་གྱི་བླང་འདས་སོ་དྲུག་དང་དགེ་སློང་ལ་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཡག་པོ་སྲུང་བ་དང༌། སྡོམ་ཆེ་ས་ཞིག་ནས་བཤད་ན། མི་དགེ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཡག་པོ་ཤེས་པ་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་ལྡོག་ཕྱོགས་དགེ་བ་བཅུ་སྒྲུབ་པའི་སེམས་པ་དེ་དག་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཟེར་ཞིང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་ལྷ་དང་མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནུས་ལ་དེ་མེད་ན་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཐབས་མེད། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་ཞེས་པ་ནི་གོང་དུ་ཞུས་ཟིན་པ་ལྟར་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་སོགས་སྒོམ་པ་དང༌། གཞན་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་དང༌། ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཏིང་འཛིན། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་འཛིན། བྱམས་པའི་ཏིང་འཛིན་སོགས་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཞེས་པ་ནི་གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་ཟེར། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་མེད་ན་བསླབ་པ་གཞན་གཉིས་དང་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་མ་ལྔའི་ཉམས་ལེན་ཡག་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་མི་ནུས་པ་ནི་མདོ་བསྡུས་པ་ལས། ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མི་ནུས། །ཞེས་དང༌། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ལོང་བའི་ཚོགས་ཀུན་བདེ་བླག་ཏུ། །མིག་ལྡན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ཡི། །ཡུལ་དུ་ཁྲིད་པ་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་བློའི། །མིག་ཉམས་ཡོན་ཏན་བླངས་ཏེ་རྒྱལ་ཉིད་འགྲོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།།
ཉོན་མོངས་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྤོང་དགོས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལམ་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤོང་དགོས་པ་ལས་གཞན་ཐབས་གང་ཡང་མེད། ལམ་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་ལྷག་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་ཡང་ཟེར། རྒྱུ་མཚན་ནི་མུ་སྟེགས་པ་ལའང་བསླབ་པ་གསུམ་ཡོད་པས། དེ་ནི་མུ་སྟེགས་པ་ལས་ལྷག་པའི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་ཡིན་སྟབས་ལྷག་པའི་བསླབ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 193
པ་གསུམ་ཟེར། དེ་གསུམ་འབྱུང་ཚུལ་གྱི་གོ་རིམ་ནི་ཐོག་མ་རང་གི་ཉོན་མོངས་སྤོང་དགོས་ན་དང་ཐོག་རང་གི་ལུས་ངག་གཉིས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ངན་པ་དེ་སྤོང་དགོས་པར་བརྟེན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཟེར་བ་བྱུང་བ་དང༌། དེ་ཡང་ལུས་ངག་གི་བྱ་སྤྱོད་ངན་པ་ཡོང་བའི་རྒྱུ་དེ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ནང་ནས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་མེད་པར་བཟོ་རྒྱུ་ནི་ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་དེ་ཡིན། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་གཉིས་ཡོང་སའི་རྩ་བ་དེ་རང་གཙོ་བོ་བྱེད་པའི་སྒེར་སེམས་དེ་ཡིན་པས་དེ་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་ནི་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་དེ་ཡིན་ཅིང༌། འདི་ནི་ལྷག་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་ཕན་ཚུན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོང་སྟངས་དེ་རེད། མུ་སྟེགས་པ་ལས་ལྷག་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་དོན་ནི་མུ་སྟེགས་པའི་གཙོ་བོ་གཞི་འཛིན་ས་དེ་ནི་གཞན་ལ་གནོད་པའི་བསམ་པ་གཙོ་བོ་བྱེད་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་ཡིན་པ་དང༌། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསླབ་པ་གསུམ་ནི་གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་ཡིན་པར་བརྟེན་དེ་གཉིས་ཀྱི་བསླབ་པ་གསུམ་སོ་སོའི་གཞི་འཛིན་ས་དེ་ཁག་ཁག་རེད། དེ་བཞིན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་དང་ཕྱི་པ་མུ་སྟེགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་ཟེར་ན་མུ་སྟེགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་རང་གི་ལུས་ལ་སྡུག་པོ་གཏོང་བ་སྟེ་རང་གི་ལུས་འབེན་ལ་འཛུགས་པ་དང༌། རང་གི་ལུས་མེར་བསྲེག་གཏོང་བ། ཁྲོན་པའི་ནང་མཆོང་བ་དང་མདུང་གི་རྩེ་ལ་མཆོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤིག་རེད། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་གཞན་ལ་གནོད་པའི་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤངས་ཏེ་གཞན་ལ་ཕན་པའི་དགེ་བ་བཅུ་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་མུ་སྟེགས་པའི་གཞན་ལ་སྡུག་པོ་བཏང་སྟེ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞན་ལ་ཕན་པ་གཞི་བྱས་ནས་དགེ་བ་བཅུ་སྒྲུབ་པ་དང་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་འཛིན་ས་དེ་རྩ་བ་ནས་མི་འདྲ་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་མུ་སྟེགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ལྷག་པ་ཡིན། མུ་སྟེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་སྒོམ་བརྒྱབ་ནས་ཚད་ཇི་ཙམ་མཐོ་པོ་སླེབས་ནའང་གང་ལྟར་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཏེ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་དེ་གསུམ་རྩ་བ་ནས་སྤོང་མི་ཐུབ་པ་ཡིན། དེ་སྤོང་མ་ཐུབ་པའི་དབང་གིས་དུས་སྐབས་ངེས་ཅན་ཞིག་སོང་རྗེས་རང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རང་ལོག་ལྟ་སྐྱེ་བ་དང༌། རང་ཡིད་མ་ཆེས་པ་སོགས་ཡོང་བའི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད། ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང༌། ཞེ་སྡང༌། གཏི་མུག་བཅས་གསུམ་པོ་དེ་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་ཡིན་སྟབས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཐེངས་གཅིག་ཐོབ་ཚེ་རང་གི་སེམས་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་རྒྱུ་རྩ་བ་ནས་མེད། འོན་ཏེ་མུ་སྟེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེས་གནས་སྐབས་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་མེད་པ་བཟོ་ཐུབ་ནའང་རྩ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 194

བ་ནས་མེད་པ་བཟོ་མི་ཐུབ་པ་མ་ཟད་སྐབས་ཤིག་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བྲལ་ན་སླར་ཡང་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་སྲིད་པར་བརྟེན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མུ་སྟེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དེ་མེད་པ་བཟོ་ཐུབ་དང་མི་ཐུབ་པ་དེ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་མུ་སྟེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལྷག་པ་ཡིན། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་སྟེ། མུ་སྟེགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་གཙོ་གོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བར་འཁྲུལ་བ་ཞིག་ཡིན། གང་ལྟར་མུ་སྟེགས་པའི་ཤེས་རབ་དེས་རང་གཙོ་བོ་བྱེད་པའི་སྒེར་སེམས་དེ་མེད་པ་བཟོ་མི་ཐུབ་པ་ཡིན། རྒྱུ་མཚན་ནི་མུ་སྟེགས་པས་རང་གཙོ་བོ་བྱེད་པའི་སྒེར་སེམས་ཡོང་སའི་རྩ་བ“ང”ཟེར་བ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་པས་ཡིན་ལ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་རང་གཙ་བོ་བྱེད་པའི་སྒེར་སེམས་དེ་རྩ་བ་ནས་དོར་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས་ཕྱི་ནང་གི་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་ནི་ཉོན་མོངས་རྩ་བ་ནས་སྤོང་ཐུབ་མིན་ལ་ཐུག་ཡོད་པར་བརྟེན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེ་མུ་སྟེགས་པའི་ཤེས་རབ་ལས་ལྷག་པ་ཡོད། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་གི་དབང་གིས་ལྷག་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། བསླབ་པ་(修养)ཟེར་བ་དེ་རང་གི་སེམས་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་པགས་པ་མཉེད་པ་ལྟར་མཉེད་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། གང་ཞེ་ན་བྱ་སྤྱོད་ངན་པ་ཡོང་སའི་རྩ་བ་དེ་འདོད་ཆགས་དང༌། ཞེ་སྡང༌། གཏི་མུག་བཅས་གསུམ་ལ་ཐུག་ཡོད་པ་དང༌། དེ་གསུམ་པོ་དེའང་རྩ་བ་རང་གཙོ་བོ་བྱེད་པའི་སྒེར་སེམས་དེ་ལ་ཐུག་ཡོད་སྟབས་བྱ་སྤྱོད་ངན་པ་དེ་མེད་པ་བཟོ་བར་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་དེའི་རྩ་བ་གཅོད་དགོས་པ་དང༌། དེ་ལ་བསླབ་ནས་གོམས་འདྲིས་བྱས་ཏེ་རང་གི་སེམས་དེ་དང་བསླབ་པ་གསུམ་དེ་ཆུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་ལྟར་འདྲེས་པ་ཞིག་བཟོ་དགོས།
བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དེ་ཨང་དང་པོར་སློབ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རང་གཙོ་བོ་བྱེད་པའི་སྒེར་སེམས་དེ་མེད་པ་བཟོ་བར་དང་ཐོག་འདོད་ཆགས། ཞེ་སྡང༌། གཏི་མུག་བཅས་ཏེ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་མེད་པ་བཟོ་དགོས་སྟབས་ཐོག་མ་སེམས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ངན་པ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་དེ་མེད་པ་མ་བཟོས་གོང་དུ་ལུས་ངག་གཉིས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ངན་པ་དེ་མེད་པ་བཟོ་དགོས་པ་ཡིན། ལུས་ངག་གཉིས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ངན་པ་དེ་མེད་པ་བཟོ་བའི་ཐབས་ཤེས་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་རེད། ཆོས་བྱེད་མཁན་ལ་ཆོས་ཁྲིམས་དགོས་ལ་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་གི་སྤྱིར་བཏང་མི་ལའང་སྒྲིག་དང་ཁྲིམས་དགོས་པ་མ་ཟད། དེ་ཡང་རང་རྟོགས་ཡོད་པའི་བྱ་སྤྱོད་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་དགོས། རང་རྟོགས་ཡོད་པའི་བྱ་སྤྱོད་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་བྱེད་པར་ཐོག་མ་རང་གིས་རང་ལ་བཙན་ཤེད་ལྡན་པའི་ཁྲིམས་ཤིག་མེད་ན་མི་འགྲིག དཔེར་ན་ཕྲུ་གུ་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་དང་པོ་ཆུང་ཆུང་སྐབས་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 195
རང་རྟོགས་ཀྱི་བསམ་བློ་དང་བྱ་སྤྱོད་གང་ཡང་མེད་པར་ཕ་མ་དང་དགེ་རྒན་ཚོས་བསླབ་ནས་བཙན་ཤེད་དང་སྒྲིག་ཁྲིམས་ངེས་ཅན་ཞིག་བཟོས་ཏེ་གཅུན་དགོས། དེ་གཅུན་པའི་འབྲས་བུར་དུས་སྐབས་ངེས་ཅན་ཞིག་ལ་རང་གིས་རང་གཅུན་ཐུབ་པའི་ཚད་གཞི་དེར་སླེབས་ཐུབ་པ་དང༌། ཚད་གཞི་དེར་སླེབས་སྐབས་རང་རྟོགས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་ཐུབ་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་རང་གིས་རང་གཅུན་ཐུབ་པ་བྱེད་པ་ལ་སྔོན་ལ་མིས་རང་ཚུར་གཅུན་ནས་གོམས་འདྲིས་ཆགས་པ་བྱས་ཐོག དེ་ནས་རང་གིས་རང་གཅུན་ཐུབ་པའི་ཚད་དེ་ལ་སླེབས་ནས་རང་རྟོགས་ཡོད་པའི་བྱ་སྤྱོད་བཟང་པོ་ལྡན་པ་ཞིག་ཆགས་རྒྱུ་ཡོད། དེར་གོ་རིམ་དེ་འདྲ་ཞིག་བརྒྱུད་དགོས་པར་བརྟེན་འདིར་སྔོན་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཟེར་བ་དེ་ཡོང་རྒྱུའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟར་རེད། ཁྱིམ་ཚང་ནང་ལའང་སྡོམ་པ་ཡོད་པ་དང་སྡོམ་པ་མེད་པ་གཉིས་ཡོད། སྡོམ་པ་མེད་པ་དེར་ཁྱིམ་པ་ཟེར་བ་དང་སྡོམ་པ་ཡོད་པ་དེར་དགེ་བསྙེན་ཟེར། དགེ་བསྙེན་ལ་སྤང་བྱ་ལྔ་ལས་མེད་དེ་སྲོག་གཅོད་པ། མ་བྱིན་ལེན། ལོག་གཡེམ། རྫུན་ཚིག་བཅས་རྩ་བ་བཞི་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་ཆང་སྤོང་དགོས་པ་ཡིན། གང་ཞེ་ན་ཆང་དེ་མ་སྤངས་ཚེ་རྩ་བ་བཞི་པོ་དེ་ཡོང་ཉེན་ཆེན་པོ་ཡོད། དེའི་སྐོར་སྒྲུང་ཞིག་ཡོད་དེ། སྔོན་མ་དགེ་སློང་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་སར་བུད་མེད་ཅིག་གིས་ཆང་དམ་བི་གང་དང་ར་གཅིག་ཁྲིད་ཡོང་ནས་དགེ་སློང་དེ་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཡང་ན་ཆང་དེ་འཐུང་དགོས། ཡང་ན་ར་དེ་གསོད་དགོས། ཡང་ན་ང་དང་ལུས་འབྲེལ་བྱེད་དགོས། གང་ལྟར་དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཅིག་མ་བྱས་ན་རྩ་བ་ནས་མི་འགྲིག་ཅེས་རེ་བ་ནན་པོ་བཏོན་སྟབས་སྐབས་དེར་དགེ་སློང་དེའི་བསམ་བློའི་ནང་བུད་མེད་དེ་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་ཚེ་སྡོམ་པ་ཤོར་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང༌། ར་དེ་བསད་ཚེ་སྡིག་པ་ཧ་ཅང་ཆེ་བས་འགྲིག་ཐབས་མེད། དེ་ལས་ཆང་དེ་འཐུང་ན་ཉེས་པ་ཆུང་བ་མེད་དམ་སྙམ་ནས་ཆང་དེ་བཏུང་སྟབས་ར་བཟི་ནས་བུད་མེད་དེ་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་པ་དང༌། ར་དེ་ཡང་བསད་ཆ་ཚང་བྱས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ཆང་ནི་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་ཟེར་དགོས་པ་དེ་ཡིན། དགེ་བསྙེན་ལ་རང་གི་ཆུང་མ་ཡོད། ཡིན་ནའང་མི་གཞན་གྱི་ཆུང་མ་ལ་ལོག་གཡེམ་དང་མི་ཚངས་སྤྱོད་བྱེད་མི་རུང་བ་ཡིན། དགེ་ཚུལ་ལ་ཁྲིམས་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་ཡོད། དགེ་སློང་བུ་ལ་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ང་གསུམ་དང༌། བུ་མོ་ལ་ཁྲིམས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་ཡོད་ཅིང༌། དགེ་བསྙེན་བུ་ལས་བུ་མོ་ཁྲིམས་མང་བ་ཡོད་པ་དེར་རྒྱུ་མཚན་མང་པོ་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་ནའང་མདོར་བསྡུས་ནས་བཤད་ན་བུ་མོ་ཟེར་བ་དེ་འདོད་ཆགས། ཞེ་སྡང༌། གཏི་མུག་གསུམ་ནི་བུ་ལས་ཆེ་བ་ཡོད་པར་བརྟེན་བྱ་སྤྱོད་ངན་པ་ཡོང་རྒྱུ་མང་བ་ཡོད་ཟེར། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་ནི་སོ་སོའི་དད་པ་ཡོད་སའི་བླ་མ་ཞིག་གི་དྲུང་ནས་ཞུས་ན་འགྲིག དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ནི་རང་གི་བླ་མ་དང་དགེ་སློང་བཞི་གདན་འདྲེན་ཞུས་ནས་ཁོང་ཚོའི་དྲུང་ནས་ཞུ་དགོས། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ནི་དགེ་སློང་བཅུ་ཚོགས་པའི་དབུས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 196

སུ་སྡོམ་པ་གནང་མཁན་གྱི་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་གདན་འདྲེན་ཞུས་ནས་སྡོམ་པ་ཞུ་དགོས། སྡོམ་པ་ཞུ་སྐབས་རང་ལ་ཚུར་ཁྱོད་ཀྱིས་བླ་མ་བསད་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཕ་མ་བསད་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་ངོ་ལོག་བྱས་ནས་ཡོང་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཕོ་མིན་མོ་མིན་མ་ཡིན་ནམ་སོགས་དྲི་བ་བཞི་བཅུ་ལྷག་ཙམ་བཏོན་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ལ་ལན་རྒྱག་དགོས། ཕ་མ་དང་བླ་མའི་སྲོག་བཅད་པ་ཡིན་ཕྱིན་རང་ལ་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་སྡིག་པ་ཡོད་པས་གྲྭ་པ་བྱེད་མི་ཆོག ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་ངོ་ལོག་བྱས་ཡོད་ན་ཁྱེད་རང་གྲྭ་པ་བྱས་རུང་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོས་བཟུང་ཉེན་ཡོད། དེ་བཞིན་གྲྭ་པ་བྱེད་པར་འགྲོ་སྐབས་རང་གི་ཕ་མ་ལ་གསང་བ་བྱེད་མི་ཆོག་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་གྲྭ་པའི་ཁྲིམས་ཀྱི་སྐོར་ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་རྒྱུ་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། ཕ་མ་བསད་མྱོང་ཡོད་ན་གྲྭ་པ་བྱས་མི་ཆོག་ཟེར་བ་དེ་ནི་ཕ་མ་བསད་པའི་སྡིག་པ་དེས་རང་སྐྱེ་བ་མང་པོའི་རིང་ཆོས་ག་ཚོད་བྱས་ནའང་འབྲས་བུ་རྩ་བ་ནས་ཐོབ་རྒྱུ་མེད་པས་ཆོས་བྱས་མ་བྱས་གཉིས་ཁྱད་པར་རྩ་བ་ནས་མེད་ཟེར། གང་ལྟར་ཁྲིམས་ཀྱི་ནང་དུ་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་རྒྱུ་མང་པོ་ཡོད། ཁྲིམས་དེ་ཚོ་ཇི་ལྟར་བྱུང་མིན་སྐོར་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲུང་རེ་རེ་ཡོད། གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་བཏང་ནས་ཆོས་ཁྲིམས་མང་པོ་བཟོས་པའི་དུས་སྐབས་སུ་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་དེ་ནི་བྲན་གཡོག་གི་སྤྱི་ཚོགས་དང་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་བཤད་རྒྱུའི་ཁུངས་སྐྱེལ་ས་དེ་གྲྭ་པའི་ཁྲིམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཁུངས་སྐྱེལ་དགོས། ཁྲིམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེ་དག་ནང་བལྟ་སྐབས་ལ་ལ་ནི་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་བསམ་བློ་དང་མཐུན་པ་དང༌། ལ་ལ་ནི་བྲན་གཡོག་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་བློ་དང་མཐུན་པ་སོགས་མང་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན་སྐབས་དེ་དུས་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་དེ་བྲན་གཡོག་སྤྱི་ཚོགས་ཡིན་པ་དང༌། རྦད་དེ་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་སླེབས་མེད་ཅེས་བཤད་ན་འགྲིག་པ་ཞིག་རེད།
དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་ལ་ཁྲིམས་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་དགོན་པ་སོ་སོ་ལའང་ཆོས་ཁྲིམས་ཡོད་པས་དེ་དག་དང་འགལ་ཚེ་ཆད་པ་ཇི་ལྟར་གཅོད་ཀྱི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དགེ་ཚུལ་ལ་ཆ་བཞག་ན་ལོ་བརྒྱད་ནས་ཉི་ཤུ་བར་དགེ་ཚུལ་བྱེད་དགོས་པ་ལས་ལོ་ཉི་ཤུར་མ་སླེབས་བར་དགེ་སློང་བྱས་མི་ཆོག དེའི་རིང་རང་ཉིད་དགེ་རྒན་གྱི་མདུན་དུ་བསྡད་ནས་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་སློབ་སྦྱོང་དང་དེ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་ཁྲིམས་དེ་གོམས་འདྲིས་བྱེད་དགོས་པ་ལས་སོ་སོ་ཁང་པ་ལོགས་སུ་ཟིན་པ་དང་དགེ་ཕྲུག་ཉར་བ་སོགས་བྱས་མི་ཆོག་པར་དེའི་རིང་རང་ཉིད་བྱིའུ་ཕྲུག་གཤོག་རྩལ་མ་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། དེ་དུས་ཀྱི་དགེ་རྒན་དེ་ལ་ཀློག་པའི་སློབ་དཔོན་ཟེར། ཀློག་པའི་སློབ་དཔོན་ནི་གཙོ་བོ་དཔེ་ཆ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁྲིམས་རྣམས་སློབ་མཁན་གྱི་སློབ་དཔོན་རེད། སྐབས་དེའི་རིང་དགེ་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཁྲིམས་དང་འགལ་ཚེ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 197
ཆད་པ་གཅོད་སྟངས་དོན་ཚན་ལྔ་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་ནི། ཆད་པ་གཅོད་སའི་ཡུལ་དེ་ཡིན། དེ་ལའང་ནང་གསེས་ཁྱད་ཆོས་དགུ་ཡོད་པ་ལས། ༡. གསོ་རུང་བ་སྟེ། ཁྲིམས་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་བྱུང་རྗེས་སློབ་གསོ་བརྒྱབ་ནས་མི་བཟང་པོ་ཆགས་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར། གཞན་ཡང་སོ་སོ་ལ་ཉེས་པ་བྱུང་རྗེས་སྦ་གསང་མེད་པར་ཕྱི་ཉིན་ནམ་མ་ལངས་གོང་ངོས་ལེན་ཞུ་དགོས་ཤིང༌། གལ་ཏེ་དུས་བཀག་གོང་ངོས་ལེན་མ་ཞུས་ཚེ་ཉེས་པ་དེ་གསོ་རུང་བ་མ་ཡིན་པས་དགོན་པ་ནས་ཕྱིར་འབུད་པའི་ཚད་ལ་སླེབས་པ་ཡིན། ༢. ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་སྟེ། སེམས་ཟང་ཟིང་ཆགས་ནས་སྨྱོ་བ་ལྟ་བུའམ་སེམས་འཁྲུགས་ནས་བརྟན་པོ་མེད་པའི་རིགས་མ་ཡིན་པ།(སྨྱོན་པ་ལ་ཆད་པ་བཅད་ན་མི་འགྲིག) ༣། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་སྟེ། རང་གི་ལུས་པོ་མ་ཡིན་པར་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་པ་དེ་འདྲ་མིན་པ།
༤. གནས་ནས་ཕྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དགོན་པའི་སྐྱིད་སྡུག་ནས་ཕྱིར་འབུད་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་(ཕྱིར་འབུད་བྱས་ཟིན་པ་ལ་ཆད་པ་གཅོད་དགོས་དོན་མེད)། ༥. ལྟ་བ་མཐུན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དང་མ་མཐུན་པའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་མཁན་མིན་པ།(དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྤྱིའི་ལྟ་ཚུལ་ཁས་ལེན་མཁན་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་ལས་དཔེར་ན་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཁས་ལེན་དང་མི་ལེན་སོགས་ལ་གནད་འགག་མེད་ཅིང༌། གཙོ་བོ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཁས་ལེན་དང༌། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཁས་ལེན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཁས་ལེན་པ་ཞིག་དགོས། དེ་དག་ཁས་མི་ལེན་མཁན་ལ་ཆོས་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆད་པ་བཅད་ན་མི་འགྲིག) ༦. ནད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ནད་པ་ཡིན་ན་སྔོན་ལ་སྨན་བཅོས་བྱས་ཏེ་ན་ཚ་མ་དྲག་བར་ཆད་པ་གཅོད་མི་ཆོག ༧. ཤོག་ཁག་མང་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཆད་པ་གཅོད་སའི་མི་དེ་ལ་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི་ཤོག་ཁག་མང་པོ་ཡོད་ན་མི་འགྲིག དཔེར་ན་རྒྱབ་རྩ་བྱེད་མཁན་ཤོག་ཁ་ཤུགས་ཆེན་ཡོད་མཁན་ལ་ཆད་པ་གཅོད་མི་ཆོག ༨. རང་གི་སློབ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ། ཆད་པ་གཅོད་ས་དེ་རང་གི་སློབ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས་མི་གཞན་གྱི་སློབ་མ་ལ་ཆད་པ་གཅོད་མི་ཆོག ཡང་རང་གི་སློབ་མ་ཡིན་ནའང་རང་དང་བླ་སློབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་མཁན་ཞིག་དགོས་པ་ལས་སྔོན་མ་རང་ཁོའི་དགེ་རྒན་ཡིན་ནའང་ད་ལྟ་ཁོས་རང་ཉིད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཡིན་པར་ཁས་མི་ལེན་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ཆད་པ་གཅོད་མི་ཆོག་པར་བརྟེན་བླ་སློབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྔར་མུས་སུ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས། ༩. ཆད་པ་གཅོད་རྒྱུའི་ཆ་རྐྱེན་ནམ་རྒྱུ་ལྔ་ཙམ་ཚང་བ་ཞིག་དགོས་པ་སྟེ། དད་པ་མེད་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་མེད་པ་དང༌། རྒྱུ་འབྲས་དང་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཁས་མི་ལེན་པའམ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་པ། ལེ་ལོ་ཅན། ཡོན་ཏན་སོགས་ལ་སྦྱངས་བརྩོན་རྩ་བ་ནས་མི་བྱེད་མཁན། •བཀའ་བློ་མི་སྟེར་བ་སྟེ། དགེ་རྒན་གྱིས་སློབ་གསོ་བཏང་བ་དང་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་པ་རྣམས་ཁས་མི་ལེན་པའམ་དེ་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱས་ཏེ་དང་ལེན་མི་ཞུ་བ། ཁྲིམས་ལ་མ་འདུས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཁྲིམས་དང་དགོན་པའི་དམིགས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 198

བསལ་གྱི་ཁྲིམས་ལ་བརྩི་བཀུར་མི་ཞུ་བ། •གཞན་ལ་ངན་སྒྲོག་བྱས་པ་སྟེ། མི་གཞན་ལ་ངན་ལབ་བརྒྱབ་སྟེ་རང་གི་སློབ་དཔོན་ལ་ངོ་རྒོལ་དང་དགོན་པའི་ཆོས་ཁྲིམས་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱས་པ་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་རང་གིས་གཞན་ལ་ངན་སྐུལ་བྱས་པའམ་གཞན་གྱིས་རང་ལ་ངན་སྐུལ་བྱས་པ་གང་ཡིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཚང་མ་གཞན་ལ་ངན་སྒྲོག་བྱས་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན། གོང་གསལ་དེ་ལྔ་པོ་ནི་ཆད་པ་གཅོད་རྒྱུའི་ཆ་རྐྱེན་ལྔ་ཡིན་ཅིང༌། དེའི་ནང་ནས་ཆ་རྐྱེན་གང་ཞིག་ཚང་ནའང་ཆད་པ་བཅད་ཆོག་པ་ལས་ཆ་རྐྱེན་ལྔ་ཚང་མ་ཚང་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད།
ཆད་པ་གཅོད་སྟངས་དོན་ཚན་གཉིས་པ། ཆད་པ་གཅོད་མཁན་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་དགོས་པའི་སྐོར་ལས། ཆད་པ་གཅོད་ཡུལ་དགེ་ཚུལ་དེའི་སློབ་དཔོན་ཡིན་པ་ཞིག་དང༌། ཆད་པ་གཅོད་མཁན་རང་ཉིད་ཆད་པ་གཅོད་རྒྱུའི་ཆ་རྐྱེན་ལྔ་དང་མི་ལྡན་པ་ཞིག •ཆད་པ་གཅོད་པའི་ཐབས་ཤེས་ལ་མཁས་པ་ཞིག་བཅས་དགོས་པ་ཡིན། ཆད་པ་གཅོད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞིག་མེད་ན་ཆད་པ་བཅད་རྗེས་མི་བཟང་པོ་ཞིག་ལ་བསྒྱུར་རྒྱུའི་རེ་བ་དེ་སྒྲུབ་མི་ཐུབ། གོང་གསལ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་ཆད་པ་གཅོད་མཁན་ལ་ལྡན་དགོས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན།
ཆད་པ་གཅོད་པའི་དུས་ཚོད་ཀྱི་སྐོར་སྟེ། དབྱར་ཁྲིམས་ཀྱི་དུས་མ་ཡིན་པ། དབྱར་ཁྲིམས་ཟླ་བ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་མི་གཞན་དག་ལ་ཆད་པ་གཅོད་མི་ཆོག ཆད་པ་བཅད་ཚེ་དགེ་འདུན་ཤོག་ཁ་གཉིས་སུ་གྱེས་པའི་ཉེན་ཁ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་པ། •ཕར་ཕྱོགས་བློ་བདེ་པོ་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་དགོས་པ།
ཆད་པ་གཅོད་སྟངས་ཀྱི་ནང་གསེས་དོན་ཚན་བཞི་པ། ཆད་པ་གཅོད་སྟངས་སྐོར། ཆད་པ་བཅད་པའི་ཉིན་མོ་ནས་བཟུང་བླ་སློབ་བར་དང༌། དེ་བཞིན་ཁོ་རང་གི་གྲོགས་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཁོ་དང་སྐད་ཆ་ཤོད་རེས་བྱེད་མི་ཆོག ཆད་པ་བཅད་པའི་ཉིན་མོ་ནས་བཟུང་སློབ་མ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་སློབ་མཚམས་འཇོག་དགོས་པ་དང༌། ཆོས་ཤོད་མཚམས་འཇོག་དགོས། •བླ་མ་དང་དགེ་རྒན་གཞན་གྱི་མདུན་དུ་ཡོན་ཏན་སློབ་པ་དང་ཆོས་ཉན་པར་གཏོང་མི་ཆོག་པ་དང༌། ཉིན་དེ་ནས་བཟུང་སློབ་དཔོན་དང་མཉམ་དུ་ཟས་ཟ་མི་ཆོག ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་མཚམས་འཇོག་བྱེད་དུ་བཅུག་པ། ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་མཚམས་འཇོག་བྱས་པ་ཟེར་བ་ནི་མཆོད་མཇལ་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་དང༌། དཔེ་ཆ་ཀློག་པ། ཁ་འདོན་བྱེད་པ། དེ་བཞིན་ཁོ་རང་རྣམ་ཀུན་བྱེད་རྒྱུའི་ཆོས་ཀྱི་ལས་ཀ་རྣམས་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ། •གནས་བཀག་པ། ཆད་པ་བཅད་པའི་རིང་ལ་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་སྐུ་མདུན་དུ་ཆོས་ཞུ་བར་གཏོང་མི་ཆོག་ལ་སོ་སོས་ཀྱང་སློབ་མ་བསྟེན་མི་ཆོགཆད་པ་གཅོད་སྟངས་ནང་གསེས་དོན་ཚན་ལྔ་པ། ཆད་པ་བཅད་ཟིན་རྗེས་ཇི་ལྟར་བྱ་རྒྱུའི་སྐོར།
ཆད་པ་བཅད་ཟིན་རྗེས་ཆད་པ་གཅོད་ཡུལ་དེས་དགོངས་དག་ཐུགས་བདེན་ཞུ་བ་དང་འབྲེལ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 199

སྔོན་ཆད་རྒྱབ་བསྐྱུར་དང་ཕྱིན་ཆད་སྤངས་ལེན་བྱ་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་གཙང་མ་ཟིན་རྗེས་སོ་སོའི་གྲལ་དེ་སླར་ཡང་བསྐྱར་གསོ་བྱེད་ཆོག་ཅིང༌། དགོངས་དག་ཐུགས་བདེན་ཞུས་ཟིན་རྗེས་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་དགོངས་པ་དྭངས་དགོས་པ་ལས་ད་དུང་མུ་མཐུད་དགོངས་པ་མ་དྭངས་བར་བསྡད་ན་མི་འགྲིགདགེ་སློང་ལ་ཆད་པ་གཅོད་སྐབས་ཚོགས་ཆེན་འཚོགས་དགོས། དགེ་ཚུལ་ཡིན་ན་སོ་སོའི་དགེ་རྒན་གྱིས་ཆད་པ་བཅད་ཆོག དགེ་སློང་ལ་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་ཆད་པ་གཅོད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དགེ་སློང་དང་པོ་སྡོམ་པ་ཞུ་དུས་དགེ་སློང་མང་པོ་ཚོགས་པའི་དཀྱིལ་ནས་སྡོམ་པ་ཞུས་པ་ཡིན་སྟབས་ཆད་པ་གཅོད་སྐབས་ཀྱང་དགེ་སློང་འཚོགས་པའི་དབུས་སུ་ཆད་པ་གཅོད་པ་ལས་མི་སྒེར་གྱིས་རང་དགར་ཆད་པ་གཅོད་མི་ཆོག དགེ་སློང་ལ་བསླབ་པ་སྦྱིན་དགོས་ཚེ་བསླབ་པ་སྦྱིན་མཁན་དེ་དགེ་འདུན་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང༌། ཉུང་ཤོས་ལའང་དགེ་སློང་བཞི་འཛོམས་དགོས་པ་དེ་དང་པོ་རེད། གཉིས་པ་དགོན་པ་དེའི་ནང་གི་འདུལ་བའི་ཁྲིམས་ལ་མཁས་པའི་སློབ་དཔོན་དང་མཁན་པོ་ཞིག་ཡིན་གཅིག་དགོས་པ་ཡིན། གསུམ་པ་དགོན་པ་དེའི་ནང་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཁས་ལེན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་རེད།

གཉིས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི་འཁུར་ཆེན་པོ་བླངས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་རང་ཉིད་གཅིག་པུ་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་གནས་ནས་ཐར་བ་ཙམ་གྱིས་མ་འགྲིག་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་གནས་ལས་ཐར་བ་བྱ་རྒྱུའི་འཁུར་ཆེན་པོ་བླངས་པ་དེ་ཡིན། དེས་ན་ཐོག་མ་རང་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ནས་སྐྱོབ་ཐུབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་དགོས་པས་དེ་འདྲའི་ནུས་པ་ཡོད་མཁན་དེ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལས་གཞན་མེད་པར་བརྟེན་སྔོན་ལ་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་བྱ་རྒྱུའི་བསམ་བློ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པ་དང༌། བསམ་བློ་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཟེར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་དེ་ལ་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་སྟེ་བསམ་བློ་གཉིས་ཚང་དགོས། དེ་ནི་གཞན་དོན་བྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་བློ་དང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་བློ་དེ་གཉིས་ཡིན་ཞིང༌། དེ་གཉིས་ཀ་ཚང་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཟེར། དེ་འདྲའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་ཐོག་ནས་སྐྱེ་བ་བྱེད་དགོས། སྐབས་འདིར་མན་ངག་ཅེས་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་རང་གི་བསམ་བློའི་ཐོག་སྐྱེ་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་དེ་ལ་གོ་དགོས། འོན་ཀྱང་དཔེར་ན་ཤིང་བཟོ་མགྱོགས་པོ་ཤེས་པའི་ཐབས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 200

ཤེས་ལྟར་བུར་ཤིང་བཟོ་མགྱོགས་པོ་ཤེས་པའི་མན་ངག་ཅེས་བཤད་ན་མི་འགྲིག་པར་དེ་གཉིས་དོན་མཚུངས་རུང་ཚིག་བེད་སྤྱོད་གཏོང་སྐབས་ལོགས་སུ་བཀར་བ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཤེས་བདུན་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་དང༌། གཞན་ཞིག་སྟེ་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།

༡.བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ།

གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་ཐར་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་མ་འགྲིག་པར་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བཞིན་པ་ཡིན། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཀྱང་ཚེ་རབས་དུ་མ་རང་གི་ཨ་མ་བྱེད་མ་མྱོང་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བ་བྱེད་དགོས། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་རང་ལ་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཞོག་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ནུས་མེད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་ཐུབ་པའི་ནུས་པ་དེ་སུ་ལ་ཡོད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཡོད། ཁོང་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་དང་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པས་ཁོང་གི་གོ་འཕང་དེ་ངས་ཐོབ་ནུས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་ནུས་པར་འདུག་བསམ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྐྱེ་བའི་འགོ་ཚུགས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན། དེ་འདྲའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་དང༌། བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སྒོ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད།
རྒྱུ་འབྲས་མང་ངག་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་བློ་སྦྱོང་ཚུལ་འདི་ནི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པའི་<<བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་>>ལས་གསུངས་པའི་མན་ངག་ཡིན་ཅིང༌། གོ་དོན་ནི་བཏང་སྙོམས། མར་ཤེས། དྲིན་དྲན། དྲིན་གཟོ། ཡིད་འོང་བྱམས་པ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ། ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་བཅས་བདུན་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བཏང་སྙོམས་ནས་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པའི་བར་ལྔ་པོ་དེ་ནི་རྒྱུ། རྒྱུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གཉིས་འབྱུང་ཞིང༌། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། ཡང་ན་མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་ཟེར་ཀྱང་ཆོག་ཅེས་མཁས་པ་མང་པོས་གསུངས་མྱོང་ཡོད། རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 201

གྱི་ནང་ནས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གཉིས་འབྲས་བུར་འཇོག་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྒྲོལ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཙམ་ཉན་ཐོས་དང༌། རང་རྒྱལ། དགྲ་བཅོམ་པ་ལའང་ཡོད་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞིག་དགོས། དེ་འདྲའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་བཏང་སྙོམས་ནས་ཡིད་འོང་བྱམས་པའི་བར་གྱི་སེམས་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས་ཤིང༌། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་སྐྱེས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་ཁུར་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཁུར་རྒྱུའི་ལྷག་བསམ་འབྱུང་བ་དང༌། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤིག་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཡིན། གཤམ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་གནད་བསྡུས་ཙམ་འགོད་ན།
༡. བཏང་སྙོམས། བཏང་སྙོམས་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ནི་དགྲ་གཉེན་དབྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ་རང་གི་སེམས་དེ་དགའ་སར་ཕྱོགས་ཞེན་དང་མི་དགའ་སར་ཁོང་ཁྲོ་བྱེད་པ་དེ་བཀག་ནས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་སྙོམས་པོ་བཟོས་པའི་དོན་ཡིན་ཅིང༌། དཔེར་ན། ས་ཞིང་ཁོད་སྙོམས་པོ་མེད་ན་སྟོན་འབྲས་ཡག་པོ་ཡོང་མི་ཐུབ་པ་ལྟར་རང་གི་སེམས་དེ་བཏང་སྙོམས་སུ་མ་གནས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཐུབ་ཐབས་མེད་ཟེར། སྤྱིར་བཏང་སྙོམས་ལ་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་དང༌། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས། ཚད་མེད་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ལས་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་ནི་ང་རང་ཚོས་རྒྱུན་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སྐབས་བརྩོན་འགྲུས་ཧ་ཅང་ཤུགས་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དེ་མིན་ལ་སྐབས་རེ་བྱེད་པ་དང་སྐབས་རེ་མི་བྱེད་པ་དེ་འདྲ་ཡང་མ་ཡིན་པར་བརྩོན་པ་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་བྱེད་པ་ལ་ཟེར། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ནི་ཚད་མ་རིག་པ་ཁྲིད་སྐབས་ཞུས་ཟིན་པ་ལྟར་ཚོར་བ་བདེ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྙོམས་པོ་ཞིག་ལ་ཟེར། ཚད་མེད་བཏང་སྙོམས་ནི་ད་ལྟ་རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་ནང་གི་བཏང་སྙོམས་དེ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ནི་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བཏང་སྙོམས་སྒོམ་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་ཐོག་མ་བཏང་སྙོམས་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་མེད་པར་མི་གསུམ་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཕན་ཚུན་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ་དགོས་པའི་མི་ཞིག་དང༌། རང་གི་གཉེན་གྱི་ནང་ནས་ཕན་ཚུན་འབྲལ་མི་ཕོད་པའི་མི་ཞིག རང་གིས་དགའ་པོ་ཡོད་པའང་མ་ཡིན། མེད་པའང་མ་ཡིན་པའི་མི་ཞིག་བཅས་མི་གསུམ་པོ་དེ་རང་གི་མདུན་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས། དེ་ཡང་གོ་རིམ་བཞིན་ཐོག་མ་ཕན་ཚུན་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ་བའི་རང་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 202

གི་དགྲ་དེ་ལ་བསམ་བློ་བཏང་སྟེ་ང་གཉིས་ཚེ་ད་རེས་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕན་ཚུན་དགྲ་ཟླར་གྱུར་ཡང་དེ་སྔ་ཚེ་རབས་དུ་མར་རང་དང་ཕན་ཚུན་ཕ་མ་བུ་ཕྲུག་གི་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཏེ་ཁ་འབྲལ་མི་ཕོད་པར་མིག་ཆུ་བཏང་བ་ཁོ་ན་ཡང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཙམ་ཡོད་ལ། ད་དུང་རང་ཉིད་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་སྤངས་ནས་འཁོར་བ་ལས་མ་ཐར་ན་སླད་སྐྱེ་བ་རྗེས་མར་ཡང་བསྐྱར་ཕ་མ་སྤུན་མཆེད་དམ་གྲོགས་པོ་གྲོགས་མོར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོང་སྲིད་པས་ཕན་ཚུན་ཁོང་ཁྲོ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མི་འདུག་སྙམ་ནས་ཁོང་ཁྲོ་དང་ཞེ་སྡང་གི་བསམ་བློ་དེ་འགོག་དགོས་པ་དང༌། ཡང་རང་གི་གཉེན་ཉེའི་ནང་ནས་ཕན་ཚུན་འབྲལ་མི་ཕོད་པའི་མི་དེར་བསམ་བློ་བཏང་སྟེ་ཚེ་ད་རེས་ང་གཉིས་ལུས་པོ་གཉིས་ལ་སེམས་གཅིག་ལྟ་བུའི་བརྩེ་སེམས་ཡོད་ནའང་དེ་སྔ་ཚེ་རབས་དུ་མར་ང་གཉིས་ཕན་ཚུན་དགྲ་རུ་ལངས་ནས་གསོད་རེས་ཀྱང་ཐེངས་མང་བྱས་ཟིན་པ་ཡིན་པས་ཚེ་ད་རེས་ཕན་ཚུན་ཆགས་ཞེན་དགོས་དོན་གང་ཡང་མི་འདུག ད་དུང་སོ་སོའི་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་མ་སྤངས་ཚེ་སྐྱེ་བ་རྗེས་མ་མུ་མཐུད་གསོད་རེས་བྱེད་དགོས་མིན་ཡང་གཏན་འཁེལ་མེད་སྙམ་པའི་བསམ་བློ་བཏང་སྟེ་གཉེན་ལ་ཆགས་ཞེན་བྱེད་པ་དེ་འགོག་དགོས། དེ་རྗེས་རང་དང་དགའ་བོ་ཡོད་པའང་མ་ཡིན། མེད་པའང་མ་ཡིན་པའི་མི་དེ་ལ་ཡང་གོང་ལྟར་བསམ་བློ་བཏང་ནས་བསམ་བློ་ཁོད་སྙོམས་པོ་བཟོ་དགོས། བསམ་བློ་ཁོད་སྙོམས་པོ་བྱུང་རྗེས་གཞི་ནས་རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་གཉིས་པ་མར་ཤེས་ཟེར་བ་དེར་སླེབས་ཀྱི་རེད། མར་ཤེས་ཞེས་པར་མ་སླེབས་གོང་རང་གི་ཚེ་འདིའི་ཨ་མ་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་ཤིང༌། དཔེ་ཆའི་ནང་ཤོད་སྟངས་ལྟར་ན་རང་གི་ཨ་མ་དེ་འདྲ་ཆགས་པོ་ཞིག་ཡོད་ནའང་དེ་ལྟར་འདྲ་ཆགས་པོ་ཡོད་པའི་བསམ་བློ་མ་བཏང་བར་རྒས་མོ་ཉམ་ང་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་བསམ་བློ་བཏང་ཐོག་དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཨ་མའི་དྲིན་རྣམས་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་ངས་ཨ་མ་ལ་ཟས་ཞིམ་པོ་ཞིག་དང་གོས་དྲོ་པོ་ཞིག་སྦྱིན་སྙམ་པའི་བསམ་བློ་ཞིག་མ་འཁོར་བར་དུ་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས། རང་གི་ཨ་མའི་དྲིན་རྣམས་ངོས་བཟུང་ཐུབ་ཚེ་གཞི་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་མ་བྱེད་མ་མྱོང་མཁན་མེད་པ་དེའི་སྐོར་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས།
༢. མར་ཤེས། ད་ལྟ་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཕོས་པའི་དབང་གིས་ཕན་ཚུན་ངོ་མ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་གཉེན་གྱི་མཐར་ཐུག་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་བྱེད་མྱོང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་དང༌། དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་རང་གིས་སྐྱེ་བ་གྲངས་མེད་པ་བླངས་ཡོད་པས་རང་གི་སྐྱེ་བ་ལ་ཐོག་མའི་མཐའ་མེད་པ་མ་ཟད། མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་གྲངས་ལ་ཡང་ཐོག་མའི་མཐའ་མེད་ཅིང༌། དེའི་སྐབས་ཀྱི་མ་ལ་ཡང་ཐོག་མའི་མཐའ་མེད་པས་སེམས་ཅན་རེ་རེས་ཀྱང་རང་གི་མ་ཐེངས་མང་པོ་མ་བྱས་ན་མི་འདང་ལ། སེམས་ཅན་རེ་རེས་རང་གི་མ་བྱེད་མྱོང་བ་མ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 203
ཟད། ཐེངས་མང་པོ་བྱེད་མྱོང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པར་བསམ་པ་དེ་ཡིན། དཔེར་ན་རང་ལ་སྐྱེ་བ་འདིར་ཨ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟར་སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་ལའང་ཨ་མ་ཞིག་ཡོད་དགོས་ལ། དེའི་གོང་གི་སྐྱེ་བ་དེ་ཚོ་ཚང་མར་ཨ་མ་རེ་ཡོང་སྲིད་པར་བརྟེན་དེ་ལྟར་གོང་དུ་དེད་ནས་བརྩིས་ཚེ་བགྲངས་ཀྱིས་མི་ལང་བ་ཡིན། རང་གི་བསམ་བློ་དེ་ཡང་རང་གཞོན་ནུའི་སྐབས་ཀྱི་བསམ་བློ་དེ་ཕྲུ་གུའི་སྐབས་ཀྱི་བསམ་བློ་ལས་བྱུང་བ་དང༌། ཕྲུ་གུའི་སྐབས་ཀྱི་བསམ་བློ་དེ་ཨ་མའི་ཁོག་ལ་སྡོད་དུས་ཀྱི་བསམ་བློ་ལས་བྱུང་བ། ཨ་མའི་ཁོག་ཏུ་སྡོད་དུས་ཀྱི་བསམ་བློ་དེ་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་སྔོན་མ་ཞིག་གི་རྒྱུ་སྟེ་རང་དང་རིགས་འདྲ་བའི་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་དགོས། དེ་མེད་ན་སྐྱེ་མི་ཐུབ་པར་འབྲུ་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་འབྲུ་སྔོན་མའི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟའི་འབྲས་བུ་ལས་རྒྱུ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟའི་འབྲས་བུ་བྱུང་བ་ཞིག་མིན། དངོས་པོ་སྤྱིར་བཏང་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་རྣམ་ཤེས་ནི་གསོན་པོ་ཞིག་དང༌། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ཤེས་རྟོགས་དང་ངོས་འཛིན་ཐུབ་མཁན་ཞིག འཕེལ་རྒྱས་དང་ནུས་པ་ལ་ཟད་མཐའ་མེད་པ་ཞིག་བཅས་ཡིན་པར་བརྟེན་དམིགས་བསལ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་རྒྱུ་སྔོན་མ་མེད་པར་གློར་བུར་དུ་ཡོང་མི་སྲིད་པས་རང་དང་རིགས་འདྲ་བའི་རྒྱུ་སྔོན་མ་ཞིག་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན་པས་དེས་ན་སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་ཟེར་བ་ངེས་པར་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན། སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་ཡོད་ན་དེ་དུས་ཨ་མ་ཞིག་ཀྱང་ཏན་ཏན་ཡོད་དགོས་པ་དང༌། ཨ་མ་ཡོད་ན་ད་རེས་ཀྱི་ཨ་མ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཨ་མ་གཞན་ཞིག་ཡོད་ངེས་པར་བརྟེན་རང་གི་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་རྫོགས་མཐའ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་ལྟར་ན་སེམས་མེད་པའི་དངོས་པོ་ནས་སེམས་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་རྩ་བ་ནས་ཡོང་མི་ཤེས་པར་འདོད་པ་ཡིན། རང་གི་ཨ་མ་ལའང་ཨ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དང༌། ཨ་མའི་ཨ་མ་དེ་ལའང་ཨ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་གོང་དུ་དེད་ནས་བརྩིས་ན་ལོ་ངོ་དུ་མ་བརྩི་རྒྱུ་ཡོད་པས་དེ་དག་གི་ཨ་མ་དང་པོ་མི་མིན་ཞེས་བཤད་ན་འགྲིག་གི་ཨེ་ཡོད། མིའི་མེས་པོ་སྤྲ་དང་སྤྲེའུ་ཡིན་ཞེས་འདོད་ཚུལ་དེ་རང་རེ་བོད་དུ་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དྲུག་པའི་སྐབས་སུ་བྱུང་བ་དང༌། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ནང་ལྟ་ཚུལ་དེ་ལྟར་འདོད་མཁན་བྱུང་ཡོད། གལ་ཏེ་མིའི་མེས་པོ་སྤྲ་དང་སྤྲེའུ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་ནའང་སྤྲ་དང་སྤྲེའུ་དེ་དག་རིགས་མཐུན་པའི་སྲོག་ཆགས་ལས་རིགས་མི་མཐུན་པའི་སྲོག་ཆགས་ནས་ཡོང་མི་སྲིད། དེས་ན་མར་ཤེས་ཟེར་བའི་ནང་དོན་དེ་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིའི་རིག་པ་དང་སྲོག་ཆགས་བྱུང་སྟངས་ཀྱི་རིག་པ་ཚང་མ་དང་འབྲེལ་བ་དམ་པོ་ཡོད།
༣. དྲིན་དྲན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཨ་མ་ཡིན་པ་ངོ་ཤེས་པ་ཙམ་མ་ཟད། ད་དུང་དེའི་དྲིན་དྲན་དགོས་པ་དེ་ཡིན། དྲིན་དྲན་ལ་གཉིས་ལས་གནས་སྐབས་ཀྱི་དྲིན་ཆེ་བ་དང་མཐར་ཐུག་གི་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 204

དྲིན་ཆེ་བ་སྟེ་གཉིས་ཡོད།
གནས་སྐབས་ཀྱི་དྲིན་ཆེ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་མ་ཡིན་པ་མ་ཟད། རང་ཉིད་ལ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གྱོན་ཆས་དེ་བཟོ་པས་བཟོས་པ་དང༌། རྒྱུན་དུ་ཟ་རྒྱུའི་འབྲུ་རིགས་དེ་དག་ཞིང་པས་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ། ལྷག་པར་ཤ་མར་སོགས་ནི་སེམས་ཅན་དུད་འགྲོའི་ལུས་སྲོག་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པས་གང་ལྟར་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཞིག་གིས་རང་གསོས་ནས་བསྡད་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་རང་གི་ཨ་མ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དྲིན་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་མི་དང་སེམས་ཅན་གཞན་ཁྱད་པར་རྩ་བ་ནས་མེད་དེ་སོ་སོ་ཚེ་འདིའི་ཨ་མས་རང་ལ་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་དེ་དང་འདྲ་བར་རང་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་སུའང་ཨ་མས་དེ་ལྟར་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་ཡོད་ཅིང༌། དཔེར་ན་དུད་འགྲོའི་ཕྲུ་གུར་གྱོན་ཆས་བཟོ་མི་དགོས་ནའང་བྱ་བྱིའུ་དང༌། རི་དྭགས་དང༌། གཅན་གཟན་སོགས་ཀྱི་ཨ་མས་ཕྲུ་གུ་མ་སྐྱེས་གོང་ས་བཙན་ས་དང་དྲོ་སར་ཕྲུ་གུ་སྡོད་སའི་ཚང་བསོག་པ་དང༌། ཕྲུ་གུ་སྐྱེས་རྗེས་ཉིན་ལྟར་ཆར་རླུང་དང་གྲང་ངར་གྱི་འཇིགས་པར་མ་འཛེམས་པར་ལྟོ་ཆས་འཚོལ་དུ་འགྲོ་བ། ལྷག་པར་རྔོན་པ་དང་འཕྲད་སྐབས་རང་ཉིད་བློས་བཏང་ནས་ཕྲུ་གུ་སྐྱོབ་ཐབས་བྱེད་པ་སོགས་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐོག་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་མདོར་ན་རང་ཉིད་མི་དང་དུད་འགྲོ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་གནས་སྐབས་སུའང་རང་གི་ཨ་མ་དེ་མི་དང་དུད་འགྲོ་གང་ཡིན་ལ་མ་བལྟོས་པར་ཚེ་འདིའི་ཨ་མ་ལྟར་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ཟེར།
མཐར་ཐུག་གི་དྲིན་ཆེ་བ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གཉིས་ཀ་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་སྟེ། དགེ་བ་བཅུ་ཡང་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་མ་བརྟེན་པར་བསྒྲུབ་ཐུབ་ཐབས་མེད་པ་དང༌། མི་ལུས་ཐོབ་པའི་དགེ་བ་ཞིག་གསོག་དགོས་ནའང་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་མ་བརྟེན་པར་བསྒྲུབ་ཐུབ་ཐབས་མེད་དེ་སྦྱིན་པ་ཞིག་གཏོང་དགོས་ན་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཞིག་ལ་གཏོང་དགོས་པ་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བར་ཡང་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྲུང་དགོས་པ། བཟོད་པ་སྒོམ་ན་ཡང་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོམ་དགོས་པ། གཡོ་སྒྱུ་དང་ཞེ་སྡང་སོགས་ཀྱང་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྤོང་དགོས་པ། དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིག་ལ་ཆ་མཚོན་ནའང་སེམས་ཅན་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་སྙིང་རྗེ་དང་བྱམས་པ་བསྒོམ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་རང་གིས་རང་ལ་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱུང་བ་ཞིག་མིན། སངས་རྒྱས་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱོང་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་མ་གཏོགས་སེམས་ཅན་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་གི་དོན་དུ་དམིགས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་གཏན་ནས་མེད། དེར་བརྟེན་ཆོས་བྱས་པ་ནས་མཐར་ཐུག་སངས་མ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 205

རྒྱས་བར་གྱི་སོ་སོའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚད་མཐོ་རུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཚང་མ་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་ལས་རང་གིས་རང་ལ་དམིགས་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་མཐར་ཐུག་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་ནའང་སེམས་ཅན་དྲིན་ཆེ་བ་ཡིན་ཟེར།
༤. དྲིན་གཟོ་བ། དྲིན་དྲན་པའི་རྗེས་སུ་ངེས་པར་དྲིན་གཟོ་དགོས་ཤིང༌། ཇི་ལྟར་གཟོ་དགོས་ཤེ་
ན། ཁོ་ཚོར་ལྟོ་སྟེར་བ་དང་གོས་སྦྱིན་པ་ཙམ་གྱིས་གནས་སྐབས་ཀྱི་དྲིན་ལས་ཕུགས་ཀྱི་དྲིན་ལམ་འཇལ་མི་ཐུབ། དྲིན་ལན་ངོ་མ་དེ་ཇི་ལྟར་འཇལ་དགོས་ཤེ་ན། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཚང་མ་མིག་མེད་པའི་ལོང་བ་དང་འདྲ་བར་དགེ་སྡིག་གི་བླང་དོར་མི་ཤེས་པ་དང༌། བླང་དོར་སྟོན་མཁན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་བྲལ་ཞིང༌། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱིས་ཡིད་མྱོས་ཏེ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་ལ་དགའ་བཞིན་སྤྲོ་བཞིན་དུ་འཇུག་པས་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་གཡང་དུ་ལྷུང་རྒྱུ་ཉག་ཅིག་ལ་བརྟེན་རང་གིས་མཐོང་བཞིན་དུ་རང་དགར་བཞག་ན་ཧ་ཅང་ཐབས་སྡུག་ཡིན་པས་ངེས་པར་དྲིན་གཟོ་དགོས། དེ་ཡང་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་ཕྲན་བུ་ཙམ་ཞིག་ལ་བཀོད་ན་ཕུགས་སུ་གནོད་པ་ལས་ཕན་པ་མེད་པར་བརྟེན་དུས་གཏན་དུ་ཕན་ཐོགས་པའི་དྲིན་གཟོ་ཞིག་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པས་དེས་ན་ཁོ་ཚོར་ལས་འབྲས་བླང་དོར་དང༌། དགེ་བའི་ཕན་ཡོན། སྡིག་པའི་ཉེས་དམིགས། དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་ཆ་སོགས་གསལ་པོ་ཤེས་པ་བཟོས་ཏེ་འཁོར་བ་ནས་ཐར་དུ་བཅུག་ཚེ་གཞི་ནས་མཐར་ཐུག་གི་དྲིན་གཟོ་ཐུབ་པ་ཡིན་པར་འདོད།
༥. ཡིད་འོང་བྱམས་པ། དེ་ནི་ནམ་རྒྱུན་རང་གིས་གཅེས་པོ་བྱེད་སའི་རྟ་དང་ཁྱི་སོགས་ལ་བྱམས་པོ་བྱས་པ་དང་མི་འདྲ་བར་བུ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་མ་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་དེས་རང་གི་བུའི་དོན་དུ་སྲོག་གཏོང་བར་ཕངས་སེམས་མེད་པ་ལྟར་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་དང་དྲིན་ལན་གཟོ་བའི་དོན་ཡིན། དྲིན་ལན་གཟོ་བའི་ཐབས་ནི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའི་ཐབས་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན། དྲིན་ཆེ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་གཏན་གྱི་བདེ་སྐྱིད་ལྟ་ཞོག གནས་སྐབས་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ཙམ་ཡང་མེད་ཅིང༌། དེ་ཡང་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དགེ་བ་བཅུ་དང༌། བསླབ་པ་གསུམ། ཕར་ཕྱིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྣ་གཅིག་ཙམ་ཡང་མེད་པས། འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ཐབས་གཏན་ནས་མེད་པ་འདིར་ཐུག་པར་བརྟེན། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་དེའི་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང༌། དེ་ལྟར་ལྡནཔ་ཞིག་བདག་གིས་ངེས་པར་དུ་བྱའོ་སྙམ་ནས་མོས་པ་སྦྱོང་བ་ཡིན། དེ་ལ་བྱམས་པ་ཙམ་དང་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ་བྱམས་པ་ཙམ་ནི་རང་གི་བཞོན་རྟ་ལ་བྱམས་པོ་བྱེད་རྒྱུ་དང༌། རང་གིས་གཅེས་ཉར་བྱས་པའི་ཁྱི་དང་ཞུམ་བུ་སོགས་ལ་བྱམས་པོ་བྱེད་སྟངས་ཀྱི་བསམ་བློ་དེ་ཡིན། ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ཟེར་བ་ནི་བུ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཨ་མ་ཞིག་གིས་རང་གི་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 206

བུ་ལ་ཧ་ཅང་རྩ་ཆེན་བྱེད་པའི་བསམ་བློ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དང་འདྲ་བའི་བསམ་བློ་ཞིག་ཡོད་དགོས། ཕྲུ་གུ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་གཅིག་ལས་མེད་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། གཅིག་ལས་མེད་ན་གཅིག་པུ་དེ་འཁྱགས་དོགས་དང་ལྟོགས་དོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། ཐ་ན་ཕྲུ་གུའི་དོན་དུ་སྲོག་ཀྱང་འབེན་ལ་འཛུགས་ནུས་པ་སྟེ་མདོར་ན་བསམ་རྒྱུ་དང་དྲན་རྒྱུ་བུ་གཅིག་པོ་དེ་རང་ལས་མེད། མདོར་ན་ཨ་མ་གཅིག་ལ་བུ་གཅིག་ལས་མེད་པ་ཞིག་གིས་རང་གི་བུ་ལ་བྱམས་པོ་བྱས་པ་ནང་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་སེམས་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ཞེས་ཟེར། སྔོན་ལ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བ་ཆེན་པོས་ཆོས་གསུངས་སྐབས་དོན་རེར་དཔེ་རེ་སྦྱར་ནས་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང༌། ཐེངས་ཤིག་རྒས་མོ་ཞིག་གིས་པོ་ཏོ་བའི་སྐུ་མདུན་དུ་བཅར་ནས་ཁྱེད་ཀྱིས་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ཟེར་བ་ཞིག་གསུངས་ཀྱི་འདུག་པས་དེའི་གོ་དོན་གང་ཡིན་ནམ་ཞེས་བཀའ་འདྲི་ཞུ་སྐབས་པོ་ཏོ་བས་ཁྱོད་ལ་ཕྲུ་གུ་ཐོ་ལེ་ཀོ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་བྱམས་པོ་བྱེད་པའི་བསམ་བློའི་ཚད་གཞི་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ་གསུངས་པ་དང༌། རྒས་མོས་རང་གིས་ཕྲུ་གུ་ལ་བྱམས་པོ་བྱེད་སྟངས་རྣམས་དྲངས་པས་པོ་ཏོ་བས་དཔེ་དེ་ནང་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་སེམས་ཀྱི་བསམ་བློ་དེ་འདྲ་ཞིག་བཏང་ཚེ་དེ་ལ་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་འཕྲལ་རྒས་མོས་ཡིད་འོང་བྱམས་པའི་གོ་དོན་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པ་ཡིན་ཟེར། འོན་ཀྱང་ནམ་རྒྱུན་ཨ་མ་གཅིག་ལ་ཕྲུ་གུ་གཅིག་ལས་མེད་ན་དེའི་བྱམས་པོ་བྱེད་སྟངས་དེར་དགེ་ཞིག་དང་སྐྱོན་ཞིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད། དགེ་ནི་གོང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་དང༌། སྐྱོན་ནི་ཕྲུ་གུ་གཅིག་ལས་མེད་སྟབས་ཟ་འདོད་གང་ཡོད་སྟེར་བ་དང་གྱོན་འདོད་གང་ཡོད་གཡོགས་པ། གང་འདོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་སོགས་བྱེད་པ་དེ་ནི་བྱམས་པོ་མ་ཡིན་པར་གཅེས་ལང་དུ་བཏང་བ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ལ་བྱམས་པོ་མགོ་ལོག་ཟེར། བྱམས་པོ་ངོ་མ་ནི་ཕྲུ་གུ་གཟུགས་པོ་ཡག་པོ་དང༌། ཡོན་ཏན་ཡག་པོ། ཀུན་སྤྱོད་བཟང་པོ། མི་ལ་ཕན་ཐོགས་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཡོང་ཐབས་བྱ་དགོས་པ་དེ་ཡིན།
བྱམས་པ་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་བསམ་བློ་ཇི་ལྟར་གཏོང་དགོས་སམ་ཞེ་ན། ད་ལྟ་སེམས་ཅན་དེ་དག་བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་ཞིང༌། བདེ་བ་ཡོད་ན་ཡང་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་མ་གཏོགས་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་ཡོང་མི་ཐུབ་སྟེ་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་ཡོང་རྒྱུའི་རྒྱུ་དེ་ཁོ་ཚོ་ལ་མེད། བདེ་བ་འདོད་ནའང་བདེ་བའི་རྒྱུ་བསྒྲུབ་མི་ཤེས་ཤིང༌། མི་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་དེ་རྟག་ཏུ་བསྒྲུབ་བཞིན་ཡོད་པར་བརྟེན་ངེས་པར་དུ་དགེ་བ་བཅུ་དང༌། བསླབ་པ་གསུམ། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་བཅས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་ཁོ་ཚོར་ཚང་བ་བྱས་ནས་ཁོ་ཚོ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་ཏེ་མངོན་པར་རྫོགས་པ་འཚང་རྒྱ་བ་ཞིག་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པ་འདུག་སྙམ་པའི་བསམ་བློ་ཞིག་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན་ཟེར།

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 207

༦. སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ། སྙིང་རྗེ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་པར་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ་གཞན་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་མཐོང་སྐབས་སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་ནས་དེ་ལས་ཐར་ན་ཨང་སྙམ་པ་དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་ཟེར་བ་དང༌། དངོས་སུ་སྐྱོབ་རྒྱུའི་སེམས་ཐག་ཆོད་པའི་བསམ་བློ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཟེར། དཔེར་ན་མི་ཞིག་ཆུ་ནང་དུ་ལྷུངས་ཏེ་སྲོག་ཉེན་ཡོད་ཚེ་མི་དེ་ཆུ་ནང་ནས་སྐྱོབ་མཁན་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པའི་བསམ་བློ་དེ་ཆུ་ཁར་ཡོད་པའི་མི་ཚང་མར་ཡོང་སྲིད་པ་དེ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་པ་དང༌། དེའི་ནང་ནས་མི་གཅིག་གིས་རང་ཉིད་བློས་བཏང་ནས་མི་དེ་སྐྱོབ་ཆེད་ཆུའི་ནང་མཆོངས་པར་ཆ་བཞག་ན་བསམ་སྤྱོད་དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཟེར། སྙིང་རྗེ་ལ་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་དང༌། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱབས་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཡང་ཟེར། བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལའང་ཡོད། སྐྱབས་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མ་གཏོགས་མེད། དྲིན་ཆེ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང༌། དེའི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་སྡུག་བསྔལ་དང༌། དེའི་རྒྱུ་མི་དགེ་བ་བཅུ་དང༌། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་བཅས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་སླར་ཡང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་ཟད་མཐའ་མེད་པ་ཞིག་མྱོང་དགོས་པ་ཡིན་པས་སྡུག་བསྔལ་དང་དེའི་རྒྱུ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་བཅུ་དང༌། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་བཅས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང༌། དེ་ལྟར་ཡོང་བ་ཞིག་བདག་གིས་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་ནས་མོས་པ་སྦྱོང་བ་ཡིན།
༧. ལྷག་བསམ་རྣམ་དག དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བ་བདག་གིས་བྱའོ་སྙམ་དུ་དམ་བཅའ་ཙམ་ཞིག་བྱས་པས་མི་ཆོག་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ལ་འགོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའི་ཁུར་དེ་རང་ཉིད་གཅིག་པུས་འཁུར་རྒྱུའི་སེམས་ཐག་བཅད་པ་དེ་ལ་ཟེར།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སེམས་ཤིག་སྟེ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རང་ཉིད་གཅིག་པུས་བྱ་བར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ནི་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་ཡིན་ཅིང༌། དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཟེར། སེམས་དེ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་དང་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སྒོ་ནས་བློ་སྦྱོང་བའི་མན་ངག་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་དགོས་པ་ཡིན་ཅིང༌། སེམས་དེ་མེད་ན་ཆོས་ཟབ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 208

མོ་གང་འདྲ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སུ་མི་འགྲོ་བ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་དབྱེ་སྒོ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང༌། གཉིས་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡིན། དབྱེ་བ་དེ་གཉིས་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ན། དཔེར་ན། ལྷ་ས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་དང་པོ་ང་ལྷ་སར་གཅིག་འགྲོའོ་སྙམ་པ་ལྟར་དང་པོ་ངས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱ་སྙམ་པ་སྨོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང༌། ལྷ་སར་འགྲོ་ཆེད་དངོས་སུ་འགྲོ་ཆས་དང་ཁལ་རྟ་སྟ་གོན་བྱས་ནས་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བ། བཟོད་པ་བསྒོམ་པ། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པ། བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ། ཤེས་རབ་ལ་བློ་སྦྱངས་སྙམ་ནས་ལམ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་དངོས་སུ་སློབ་པ་ནི་འགྲོ་བ་དངོས་ལྟ་བུ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན།
གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་ཞེས་པ་དེ་ནི་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་བློ་སྦྱོང་སྟངས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་ཡིན། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་བློ་དེ་བྱུང་ན་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་བློ་དེ་ཡོང་ཐུབ་ཅིང༌། དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན། དེས་ན་རང་ཉིད་སྒེར་གྱི་དོན་དུ་མ་ཡིན་པར་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུའི་བསམ་བློ་ཞིག་ཡོད་དགོས། གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཞན་དོན་ནི་སངས་རྒྱས་ན་མ་གཏོགས་བྱེད་ཐུབ་ཐབས་མེད། སངས་རྒྱས་ནི་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གཉིས་ཀ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་དང་སྒེར་སེམས་སྤངས་ཟིན་པ་དང་འཁོར་བ་ནས་ཐར་ཟིན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ལྷག་པར་ཉོན་མོངས་རྩ་བ་ནས་སྤངས་ཟིན་པ་མ་ཟད། ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱང་སྤངས་ཟིན་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་ནི་དགྲ་བཅོམ་པས་ཀྱང་སྤོང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་ནའང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གཏོགས་སྤོང་ཐུབ་ཀྱི་མེད། དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་མ་ཐུབ་པའི་འགག་རྩ་ཡང་དེར་ཐུག་ཡོད། དཔེར་ན་སྒོག་པ་བླུགས་པའི་སྣོད་ཆས་ཤིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་སྒོག་པ་བཏོན་ཚར་ནའང་ད་དུང་དྲི་མ་བསྡད་ཡོད་པའི་དཔེ་ལྟར་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཟིན་ནའང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ད་དུང་བསྡད་ཡོད།
འོ་ན་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་དམ་པ་ནི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་སངས་རྒྱས་པ་མ་གཏོགས་མདོ་ཕྱོགས་གཅིག་པུས་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 209
སངས་རྒྱས་མི་ཐུབ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་མེད་པ་བཟོ་བར་སྔོན་ལ་ཉོན་མོངས་སྤོང་དགོས་ཏེ་དེ་ནི་སྒོག་དྲི་མེད་པ་བཟོ་བར་སྔོན་ལ་སྒོག་པ་དེ་བཏོན་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། མདོ་ཡི་ཆོས་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་མེད་པ་བཟོ་ཐུབ་ནའང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་མེད་པ་བཟོ་བར་ངེས་པར་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་བྱེད་དགོས། དེར་བརྟེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་སྒེར་སེམས་སྤོང་དགོས་པ་མ་ཟད། དེའི་བག་ཆགས་དང་འབྱུང་ཁུངས་འཚོལ་དགོས། དེའི་འབྱུང་ཁུངས་གང་ཞེ་ན། རླུང་ཡིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ལ་རླུང་རེ་རེ་ཡོད། དེ་ནི་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་གཅིག་དང༌། ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་གཅིག གཏི་མུག་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་གཅིག་བཅས་ཡོད་པས་ནམ་རྒྱུན་རང་རེའི་སྐད་ཆའི་ནང་ཁྱོད་ཁོང་ཁྲོ་མ་ལངས་ཨང་ཟེར་བར་ཁྱོད་རླུང་མ་ལངས་ཨང་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཁོང་ཁྲོ་དེ་རླུང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་གསལ་བཤད་བྱུང་ཡོད་ལ། ཁོང་ཁྲོ་ལངས་བྱེད་ཀྱི་རྩ་དེ་མིའི་གཟུགས་པོའི་གཞོགས་གཡོན་དང་འདོད་ཆགས་ལངས་བྱེད་ཀྱི་རྩ་དེ་མིའི་གཟུགས་པོའི་གཞོགས་གཡས་སུ་ཡོད། དེར་བརྟེན་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་རླུང་དེ་གཉིས་བརྟུལ་ཚེ་སེམས་ལ་བྱེད་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད། དེ་ཡང་སེམས་དེ་མིག་ཡོད་པའི་ཞ་རིལ་ལྟ་བུ་ཞིག་དང༌། རླུང་དེ་རྐང་པ་ཡོད་པ་ལ་ལོང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པས་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་མིག་ཡོད་པའི་ཞ་རིལ་ལྟ་བུའི་སེམས་དེས་རྐང་པ་ཡོད་ལ་ལོང་བ་ཡིན་པའི་རླུང་དེ་ལ་བཞོན་ནས་རླུང་སེམས་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་བཅས་སྐྱེ་བར་བརྟེན་རླུང་དེ་མེད་པ་བཟོ་དགོས།
སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་དེ་གང་སངས་དགོས་སམ་ཞེ་ན་ཉོན་མོངས་དང་དེའི་བག་ཆགས་རྣམས་སངས་དགོས་པ་དང༌། གང་རྒྱས་དགོས་སམ་ཞེ་ན་ཡོན་ཏན་ཚང་མ་རང་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་དེ་རྒྱས་དགོས་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་ནི་གོ་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ་སངས་སམ་བྱང་ནི་མེད་པ་བཟོས་པའི་དོན་དང༌། རྒྱས་སམ་ཆུབ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའམ་རྟོགས་པ་དང་ཤེས་པའི་དོན་ཡིན། སངས་རྒྱས་ལ་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་དང་གང་ལྡན་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་སྐུའི་ཡོན་ཏན་དང༌། གསུང་གི་ཡོན་ཏན། ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཅས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྡན་ཡོད་དེ། སྐུའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཆ་བཞག་ན་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ཚང་ཡོད་ཅིང༌། མཚན་བཟང་སོ་གཉིས་ནི་ཕྱག་དང་ཞབས་ལ་འཁོར་ལོའི་རི་མོ་ཡོད་པ་དང་ཞབས་མཐིལ་ཁོད་སྙོམས་པོ་ཡོད་པ། ཕྱག་དང་ཞབས་དྲ་བ་(དྲ་བ་ནི་མཛུབ་མོ་གཉིས་བར་པགས་པ་འབྲེལ་བསྡད་ཡོད་པ་དཔེར་ན་སྦལ་ལྕོང་གི་ལག་པ་ལྟ་བུ་)ཡོད་པ། ཕྱག་ངར་ལ་ཕྲ་སྦོམ་མེད་པ། ལྗགས་བརྐྱངས་ཚེ་དབུ་སྐྲའི་མཚམས་བར་སླེབས་པ་ཟེར་བ་སོགས་མང་པོ་ལུང་འདྲེན་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་དག་མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་བ་དང་དགེ་བ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 210

བཅུ་བསྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་ཟེར། གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དེ་ཐག་རིང་ཐུང་གང་ནས་ཉན་ཀྱང་སྒྲ་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་དབྱེ་བ་མེད་པ་མ་ཟད། ཧ་ཅང་སྙན་པོ་ཡོད་སྟབས་བྱ་དང་རི་དྭགས་སོགས་ཀྱིས་གོ་བའི་སྐབས་སུའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མདུན་དུ་ཚུར་རང་བཞིན་གྱིས་འཁོར་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ནུས་པ་ལྡན་ཞིང༌། གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཉེར་གཅིག་ལྡན་པར་གསུངས་ཀྱང་འདིར་གྲངས་འདྲེན་ཙམ་མཁྱེན་ན་འགྲིག འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་བསམ་བློ་དང༌། ཆུ་ཚད། འདོད་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསལ་ཐག་ཆོད་མཁྱེན་པ་མ་ཟད། སོ་སོའི་དད་པ་དང་མཐུན་པའི་སྤྲུལ་པ་བསྟན་ནའང་འདྲ། ཆོས་གསུངས་ནའང་འདྲ་ཚང་མ་དཀའ་ངལ་མེད་པར་བདེ་བླག་ཏུ་སྒྲུབ་ཐུབ་པ་ཡིན། དེ་ལ་འཕྲིན་ལས་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཟེར། དེ་བྱུང་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཐུབ་ཟེར།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྨོན་པའི་སེམས་དང་འཇུག་པའི་སེམས་ཏེ་གཉིས་ཡོད་ཅིང༌། སྨོན་པའི་སེམས་ནི་ངས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་སྙམ་ནས་བསྡད་པ་ལས་ལག་ལེན་བསྟར་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་ཚད་དང་ནུས་པ་མེད་སྟབས་དངོས་སུ་བྱེད་ཐུབ་མེད་པས་དེ་ལ་སྨོན་པའི་སེམས་ཟེར་བ་དང༌། རང་གིས་དངོས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཆུ་ཚད་དེ་ལ་སླེབས་ཏེ་ལག་ལེན་བྱས་པ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་སེམས་ཟེར། སྨོན་པའི་སེམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ངས་སྦྱིན་པ་གཏོང་གི་ཡིན་བསམ་པའི་བསམ་བློ་བཏང་བ་ཙམ་ལས་དངོས་སུ་སྦྱིན་པ་གཏོང་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། དེ་ནས་རང་གི་མགོ་ལུས་དངོས་སུ་སྦྱིན་པ་གཏོང་ཕོད་པའི་ཆུ་ཚད་ལ་སླེབས་ཚེ་སྐབས་དེ་དུས་རང་གི་སྐེ་བཅད་ནའང་ལ་ཕུག་གཏུབ་པ་ཙམ་གྱི་མཐོང་ལས་མེད་པ་དང༌། རང་གི་མགོ་ལུས་གཞན་གྱིས་ཁྱེར་ཤོག་ཟེར་ནའང་རང་ལ་དངོས་པོ་རྩ་ཆེན་ཞིག་སྟེར་བ་ལྟ་བུའི་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོས་དང་ལེན་བྱེད་པའི་ཆུ་ཚད་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་སླེབས་པ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་སེམས་ཞེས་ཟེར།
བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཞུ་སྟངས་སྐོར། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དེ་ཐོག་མ་སློབ་དཔོན་གྱི་སྐུ་མདུན་ནས་ཞུས་ཐོག དེ་རྗེས་ཉིན་རེ་བཞིན་རྟེན་གྱི་མདུན་ནས་ཞུས་ན་འགྲིག བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དེ་ཡོད་ན་སྡོམ་པ་ཞུས་པའི་ཉིན་ནས་བཟུང་རང་གཉིད་ཁུག་པའམ་ས་ཆ་གཞན་དུ་བསྐྱོད་རུང་དེའི་རིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དེ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ཐོབ་པ་མ་ཟད། སྐྱེ་བ་རྗེས་མ་དུད་འགྲོ་རིགས་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་སྐྱེས་ནའང་རང་སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡོད་པའི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་བསམ་བློ་དེ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོང་བར་འདོད་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དེ་དང་འགལ་ཚེ་ཉེས་པ་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡི་ཏེ། དཔེར་ན། རང་བསྟོད་གཞན་སྨད་དང༌། གཞན་ལ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 211

དགོས་པ་དེ་རང་གིས་མ་སྟེར་བ། གཞན་གྱིས་རང་ལ་དགོངས་དག་ཐུགས་བདེན་ཞུས་ནའང་ད་དུང་རང་ཉིད་ཁྲོས་ནས་སྡོད་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཡིན་པར་ཁས་མ་བླངས་པ། ལྷ་ཁང་དང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྒྱུ་དངོས་བེད་སྤྱོད་བཏང་བ། ཆོས་ལུགས་གཞན་ལ་དམའ་འབེབས་བྱེད་པ། དགེ་འདུན་གྱི་དཀོར་འཕྲོག་པ། གྲྭ་པ་ཡིན་བཞིན་དུ་སྐྱ་བབས་སུ་བཅུག་པ། ཡུལ་མི་ཁྱིམ་མཚེས་ལ་གནོད་བསྐྱལ་བ། དམག་ལ་འགྲོ་བ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་དད་པ་མེད་པའི་མི་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཤོད་པ་སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་འགལ་བའི་རྩ་བའི་ཉེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་འགལ་ཚེ་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་ད་དུང་ད་ནས་བཟུང་ང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཀྱི་མིན་ཟེར་བ་དང༌། ང་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་དགོས་ཟེར་བ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉེས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་རང་གིས་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ་ཁས་མི་ལེན་པ་སོགས་བྱས་ཚེ་ཉེས་པ་དེ་བས་ཆེ་བ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དེ་ཞུས་རྗེས་རང་འཇགས་ཡར་ཕུལ་བ་ཡིན་ནའང་ཉེས་པ་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང༌། དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཡར་ཕུལ་ནའང་བསྐྱར་དུ་ཚུར་ཞུ་ཆོག་རུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དེ་ཡར་ཕུལ་ཟིན་རྗེས་ཉུང་ཤོས་ལའང་སྐྱེ་བ་ལྔ་བརྒྱའི་བར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་ཆད་པ་ཡིན་ཟེར། ཉེས་པ་གཞན་རྣམས་བཤགས་པ་བྱས་ཆོག་ཀྱང་དེ་དག་ལ་བཤགས་པ་བྱེད་རྒྱུ་མེད།

༢.བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཟིན་རྗེས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་དགོས། སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པ་ཞེས་པ་ནི་བྱ་སྤྱོད་ངོ་མའི་ཐོག་ལག་ལེན་བསྟར་བའི་དོན་ཡིན། བྱ་སྤྱོད་ངོ་མའི་ཐོག་ལག་ལེན་བསྟར་སྟངས་དེ་ལ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ཟེར། ཕར་ཕྱིན་ཞེས་པ་ནི་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་སྒྲོལ་ཏེ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཕ་རོལ་སླེབས་ས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡིན་ཅིང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེར་སླེབས་པའི་ཐབས་ནི་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་སྟེ། (༡) སྦྱིན་པ། (༢) ཚུལ་ཁྲིམས། (༣) བཟོད་པ། (༤) བརྩོན་འགྲུས།
(༥) བསམ་གཏན། (༦) ཤེས་རབ་བཅས་ཡིན།
(༡) སྦྱིན་པ། རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ལ་ཆགས་ཞེན་མེད་པར་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་སེམས་པ་ལ་ཟེར་ཞིང༌། དེ་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་ན། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་དང༌། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ། མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་བཅས་གསུམ་ཡོད།
ཟང་ཟང་གི་སྦྱིན་པ། རང་ལ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་གང་དང༌། གང་ཡིན་ཀྱང་ཕངས་མེད་དུ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 212

གཞན་ལ་སྦྱིན་པ།
ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ། ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་གཞན་ལ་ཆོས་བཤད་པའམ་ཤེས་ཡོན་སློབ་པ།
•མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ། གཞན་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་ཉེན་ཁ་ཅི་བྱུང་ཡང་དེ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱོབ་པ།
(༢) ཚུལ་ཁྲིམས། ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྤྱོད་ངན་པ་རྣམས་བཙན་ཐབས་སུ་སྤོང་བའམ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྤོང་བ་དེ་ཡིན། དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་ཡོད།
ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་རྒྱུ་དྲན་པ་དང༌། ཤེས་བཞིན། བག་ཡོད་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྤྱོད་ངན་པ་རྣམས་སྤོང་བ།
དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་རང་ལ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ཚང་བ་བྱས་པ་སྟེ། མི་གཞན་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་དུ་འཇུག་པ་དང་སྡོམ་པ་མེད་པར་སྡོམ་པ་སྟེར་བ་ལྟ་བུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་སྨོས་མི་དགོས་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཆ་ཡོང་སྐབས་བཟོད་སྒོམ་བྱས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བཟོད་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་ཆེད་བརྩོན་འགྲུས་བྱས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས། ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བའི་ནང་དོན་དེ་བློ་མ་གཡེང་བར་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསམ་གཏན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བའི་ཕན་ཡོན། སྲུང་བྱ་གང་དང་གང་ཡོད་སོགས་ཞིབ་ཕྲ་ཤེས་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་བཅས་སྟེ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ཆ་ཚང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཚང་བ་བྱས་པ་ལའོ།།
•སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མི་ལྡན་པའམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་དུ་བཅུག་པ།
(༣) བཟོད་པ། རང་ལ་གནོད་སྐྱེལ་མཁན་མེད་ན་བཟོད་པ་སྒོམ་དགོས་དོན་མེད་པར་བརྟེན་བཟོད་པ་བསྒོམ་སའི་ཡུལ་ཞིག་དགོས་ལ་ཡུལ་དེས་གནོད་གང་འདྲ་ཞིག་བྱས་ནའང་དེ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་དང་འཁོན་ལན་མ་འཇལ་བར་དང་ལེན་བྱས་པ་དེ་ལ་ཟེར་ཞིང༌། ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་ཡོད།
གནོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པའི་བཟོད་པ། རང་ལ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་གང་བྱས་ཀྱང་དེ་ལ་གནོད་ལན་དང་ཁོང་ཁྲོ་མི་བྱེད་པར་བཟོད་ནུས་པ་སྟེ་ནམ་རྒྱུན་འཚོ་བའི་ནང་རྟག་ཏུ་འཕྲད་པའི་བཟོད་པ་དེ་ཡིན།
སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ། ཆོས་ཀྱི་ཆེད་དུའམ་ཡོན་ཏན་སློབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལུས་སེམས་ལ་མི་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཅི་བྱུང་ཡང་དང་དུ་ལེན་པ་སྟེ། སྤྱིར་ན་རང་གཞན་ཚང་མའི་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 213

དོན་དུ་དཀའ་བ་སྤྱད་ཚེ་རང་གི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀར་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་ཡོང་ངེས་ཡིན་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཁུར་དུ་མ་སོང་བར་རྒྱན་དུ་ཁྱེར་བ་དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་ཟེར།
•ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ། རང་གི་བློར་མི་ཤོང་བའི་དཀའ་སྤྱད་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་
རང་ཐོག་ཏུ་བབས་ན་དང་དུ་ལེན་ནུས་པ་སྟེ། མི་སུ་གཅིག་གིས་བྱེད་མ་ཐུབ་པའི་དཀའ་སྤྱད་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས་བྱུང་ཡང་དེ་རང་གིས་བྱེད་ཐུབ་བསམ་པའི་སེམས་ཐག་བཅད་དེ་མཐའ་བསྐྱལ་བ་དེ་ལ་ཟེར།
(༤) བརྩོན་འགྲུས། བྱ་བ་གང་དང་གང་ཞིག་ཡིན་ནའང་འགོ་བཙུགས་ནས་མཇུག་མ་འཁྱོལ་བར་དུ་མཐའ་འཁྱོལ་བ་བྱས་པ་དེ་ལ་ཟེར། འདིར་ང་ཚོས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནུས་པ་ག་རེ་བཏོན་གྱི་ཡོད་མིན་སྐོར་རྒྱས་ཙམ་བཤད་ན། བརྩོན་འགྲུས་ནི་འབད་བརྩོན་བྱས་པ་དང་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་བར་མ་ཆད་པ་བྱས་པ་དེ་ལ་ཟེར། བརྩོན་འགྲུས་ཟེར་བ་ནི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཞིག་རེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་ན་ཡོན་ཏན་ཚང་མ་ཡོང་ཐུབ་པ་དང༌། བརྩོན་འགྲུས་མེད་ན་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་ཡོང་མི་ཐུབ། བརྩོན་འགྲུས་ཡོད་ན་རིག་པ་དེ་ཙམ་མེད་ནའང་ཡོན་ཏན་ཡག་པོ་ཤེས་ཐུབ་ལ། བརྩོན་འགྲུས་མེད་ན་རིག་པ་ཡག་རུང་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་ཤེས་མི་ཐུབ། དེ་བཞིན་བརྩོན་འགྲུས་ཟེར་བ་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྩ་བ་རེད་ཟེར་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཡོན་ཏན་སྔོན་མ་མེད་པ་གསར་དུ་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས་ན་བརྩོན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ། དེ་བཞིན་ཡོན་ཏན་སྔོན་མ་ཡོད་པ་དེ་གོང་འཕེལ་གཏོང་བར་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་ལ་རག་ལས་ཡོད། བརྩོན་འགྲུས་མེད་ན་སྔོན་མ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གསར་དུ་ཡོང་མི་ཐུབ་ལ། སྔར་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་གོང་འཕེལ་གཏོང་མི་ཐུབ།
བརྩོན་འགྲུས་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས། •སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་བཅས་ཡིན།
གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ཟེར་བ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ནང་དུ་བཤད་སྟངས་བྱས་ན། སེམསཅན་རེ་རེ་ཡི་བསམ་བློའི་ནང་དུ་ཡོན་ཏན་སྣེ་གཅིག་དང་དགེ་བའི་སེམས་སྣེ་གཅིག་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་བསྐལ་པ་མང་པོའི་བར་དུ་དམྱལ་བ་ལ་སྡོད་དགོས་བྱུང་རུང་རང་ཉིད་སྡོད་ཐུབ་བསམ་པའི་ཆོད་སེམས་ལྡན་པ་དེ་ལ་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ཟེར། ང་རང་ཚོ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་ཞིག་གི་ངོས་ནས་བཤད་ན་སོ་སོ་རང་གི་བསམ་བློའི་ནང་དུ་ཡོན་ཏན་སྣེ་གཅིག་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཟླ་བ་མང་པོ་དཀའ་བ་སྤྱོད་དགོས་བྱུང་ན་ཡང་སྤྱོད་ཐུབ་བསམ་པའི་ཆོད་སེམས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་དང་དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་སྔོན་མ་ང་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་གསང་སྤྱོད་ནང་གི་འབུ་ལའང་མཉམ་དུ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 214

སྐྱེ་མྱོང་བ་དང་དེ་བཞིན་དམྱལ་བ་ལའང་མཉམ་དུ་སྐྱེ་མྱོང་བ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་ཁོང་ཚོས་སྔོན་ལ་རང་གི་སྒེར་སེམས་སྤངས་ཐོག བསམ་བློའི་ཐོག་ལ་དཀའ་བ་སྤྱད་ནས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་སྟབས་ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཚར་བ་ཞིག་རེད། ང་རང་ཚོ་ད་དུང་འཁོར་བ་འདི་རུ་ལྷག་དགོས་པ་ནི་གང་ལ་བརྟེན་ནས་མ་བྱུང་བ་རེད་དམ་ཟེར་ན། རང་གིས་བརྩོན་འགྲུས་བྱེད་ཀྱིས་མ་ལྡེང་བ་རེད་ཅེས་ཆོས་ཀྱི་ནང་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་སྲོལ་ཡོད། འོན་ཏེ་ང་རང་ཚོར་ཆ་བཞག་ན་སྔོན་མ་རང་ཉིད་དང་འཛིན་གྲྭ་གཅིག་དང༌། ལུང་པ་གཅིག དགེ་རྒན་གཅིག་གི་དགེ་ཕྲུག་བཅས་ཡིན་པའི་སློབ་གྲོགས་ནང་ལའང་དེང་སང་ཁག་གཅིག་རང་ལས་ཡོན་ཏན་ཆེ་བ་དང༌། གྲུབ་འབྲས་ཆེ་བ་བྱུང་ཡོད། ཡིན་ནའང་རང་ད་ལྟ་དེ་འདྲ་མ་བྱུང་བ་དེ་དགེ་རྒན་གྱིས་མ་ལྡེང་བ་མིན་ལ། སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཡུལ་གྱི་ཆ་རྐྱེན་གྱིས་མ་ལྡེང་བ་མིན་པར་སོ་སོ་རང་གི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་མ་ལྡེང་བ་རེད་ཟེར། བརྩོན་འགྲུས་ཟེར་བ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་དགོས་སམ་ཞེ་ན། སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་སློབ་འདོད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཡིན་ནའང་དེ་མ་བསྒྲུབ་བར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་མཐའ་སྐྱེལ་ཐུབ་པའི་བསམ་བློ་ཞིག་དགོས། དཔེར་ན། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་ཞལ་གཟིགས་ཐོབ་ཆེད་ཐོག་མ་བྲག་ཕུག་ནང་ལོ་གསུམ་སྒོམ་སྒྲུབ་མཛད་ཀྱང་རྟགས་དང་མཚན་མ་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར་བྲག་ཕུག་ནས་ཕྱིར་ཕེབས་སྐབས་ལམ་བར་དུ་རྒས་པོ་ཞིག་གིས་ལྕགས་ཧྲེང་ཞིག་བརྡར་བཞིན་ཡོད་པ་གཟིགས་ནས་དེས་ཅི་བྱེད་ཅེས་དྲིས་གནང་བར་རྒས་པོས་ཁབ་བཟོ་རྩིས་ཡོད་ཅེས་ལན་བཏབ་པར་བརྟེན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་རྒས་པོ་དེར་སྙིང་རུས་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་ང་སྙིང་རུས་ཆུང་ཐག་ཆོད་འདུག་དགོངས་ནས་བྲག་ཕུག་ནང་བསྐྱར་དུ་ལོ་གསུམ་སྒོམ་སྒྲུབ་མཛད་པ་དང༌། ལོ་གསུམ་དེའི་རིང་ལའང་རྟགས་དང་མཚན་མ་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར་ཕྱིར་ཕེབས་སྐབས་ལམ་བར་བྲག་ཕུག་གཅིག་ནང་ཕུག་རོན་གྱི་ཚང་བསགས་ཏེ་ཕུན་རོན་བྲག་ཕུག་ནང་ཡར་མར་འཕུར་སྐབས་བྲག་ལ་གཤོག་པ་བརྡར་ནས་ཟད་འབྲས་ཐོན་ཡོད་པ་གཟིགས་ནས་ཡང་བསྐྱར་བྲག་ཕུག་ནང་ཕྱིར་ལོག་ཕེབས་ཏེ་ལོ་གསུམ་སྒོམ་སྒྲུབ་མཛད་ཀྱང་ད་དུང་རྟགས་མཚན་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར་ཕྱིར་ཕེབས་སྐབས་ལམ་བར་བྲག་གི་སྟེང་ནས་ཆུ་ཐིགས་མ་སྐམ་མ་ཆད་ཙམ་ཞིག་རྒྱུག་གི་ཡོད་པ་དེས་འོག་གི་བྲག་རྡོ་ཀོང་ཀོང་བཟོས་ཡོད་པས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དེ་གཟིགས་རྗེས་རང་ཉིད་སྙིང་རུས་བྱ་རྒྱུ་མི་ལྡེང་བ་མཁྱེན་ནས་བསྐྱར་དུ་བྲག་ཕུག་ནང་ཕེབས་ཏེ་ལོ་གསུམ་སྒོམ་སྒྲུབ་མཛད་དེ་ཁྱོན་ལོ་བཅུ་གཉིས་སྒོམ་སྒྲུབ་མཛད་རྗེས་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་ཞལ་གཟིགས་དངོས་སུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཟེར། དེ་བཞིན་མི་ལ་རས་པས་ཁོང་གི་བླ་མ་མར་པ་ལོ་ཙཱ་བའི་སྐུ་མདུན་ནས་ཆོས་ཞུ་ཆེད་མར་པའི་བཀའ་ལྟར་ཁོ་རང་གཅིག་པུས་སྲས་མཁར་དགུ་ཐོག་བཞེངས་ཏེ་ཐོག་བརྩེགས་བརྒྱད་བར་བཞེངས་ཟིན་རྗེས་དགུ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 215
པ་རྒྱག་ཁར་བྲོས་བྱོལ་ཕེབས་པ་རེད་ཅེས་ཟེར་སྲོལ་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཡོན་ཏན་གྱི་རྩ་བ་བརྩོན་འགྲུས་ལ་ཐུག་ཡོད་པ་དང༌། འཚོང་རྒྱག་པར་མ་རྩ་མེད་ན་མི་འགྲིག་པ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ནི་མི་ཚེ་གཅིག་ལས་ཀ་བྱ་རྒྱུའི་མ་རྩ་ཡིན།
དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས། གོང་གི་དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འདྲ་བར་བརྩོན་འགྲུས་ལ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ཚང་བར་བྱས་པ།
•སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས། བརྩོན་འགྲུས་དང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱེད་ཐབས་བསླབ་ནས་ཁོ་ཚོ་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པར་བྱས་པ།
བརྩོན་འགྲུས་ལ་བྱེད་ཐབས་དགུ་ཡོད་པ་སྟེ།
ཕྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ལོ་འགོག་དགོས། ཕྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ལོ་ནི་དེ་རིང་གི་ལས་ཀ་སང་ཉིན་ལ་དུས་ཚོད་ནར་འགྱངས་བྱེད་པའི་བསམ་པ་དེ་ཡིན། དེ་ནི་རང་ལ་མགོ་སྐོར་གཏོང་མཁན་གྱི་དགྲ་ཞིག་ཡིན། བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཞེན་པའི་ལེ་ལོ་འགོག་དགོས། དེ་ནི་བྱ་བ་ངན་པ་སྟེ་ཆང་འཐུང་རྒྱག་པ་དང་ཁ་བརྡར་གློད་ནས་སྡོད་པ་སོགས་ལ་ཆགས་ཞེན་བྱེད་པའི་ལེ་ལོ་ལ་ཟེར།
•སྒྱིད་ལུག་གི་ལེ་ལོ་སྤོང་དགོས། དེ་ནི་ཡོན་ཏན་ལ་དཀའ་ངལ་ཆེ་བར་བརྩིས་ནས་མ་སྦྱངས་པ་
དེ་ལ་ཟེར། ཡོན་ཏན་སྦྱངས་ནས་དུས་རིམ་གང་མཚམས་ཤིག་སོང་རྗེས་ཡོན་ཏན་དེ་ངས་ཤེས་ཐུབ་པ་མི་འདུག་བསམ་པའི་ཚོར་སྣང་དེ་མི་ཚང་མ་ལ་ཡོང་སྲིད་པ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་བཀག་ནས་ཡོན་ཏན་དེ་སློབ་ཐུབ་པའི་ཆོད་སེམས་འཛུགས་དགོས། ཡོན་ཏན་དེ་སོ་སོས་ངེས་པར་དུ་ཤེས་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ལགས་ཟེར་ན། སོ་སོ་རང་དང་རྒྱུན་དུ་གཤིབ་ནས་སྡོད་པའི་རི་དྭགས་དང༌། བྱ་དང༌། ཁྱི་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་དང་མཉམ་དུ་འཚོ་བ་ཡུན་རིང་བསྐྱལ་བའི་རྗེས་སུ་ཁོང་ཚོས་མིའི་ལད་མོ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་ང་རང་ཚོ་མི་ཡིན་སྟབས་ཡོན་ཏན་བསླབ་ནས་མི་ཤེས་པ་ཡོང་མི་སྲིད། དཔེར་ན་རང་ཉིད་སློབ་གྲྭ་ཆུང་བ་དང་འབྲིང་བར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་སྐབས་ལས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོར་སླེབས་རྗེས་ཡོན་ཏན་ཏོག་ཙམ་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ཡོད་པས་ད་དུང་ངས་མུ་མཐུད་འབད་བརྩོན་བྱས་ན་ཡོན་ཏན་ཏན་ཏན་ཤེས་ཐུབ་ཀྱི་རེད་བསམ་པའི་བསམ་བློ་དེ་ཡོད་དགོས། དེ་བཞིན་རང་དང་རྒྱུན་དུ་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་གཡས་གཡོན་གྱི་བློ་མཐུན་ཚོ་དང་ཕན་ཚུན་བསྡུར་ནས་རང་གི་ཡོན་ཏན་དེ་བས་ཆེ་རུ་འགྲོ་ཐབས་བྱེད་པ་དེ་ཡང་སྒྱིད་ལུག་གི་ལེ་ལོ་འགོག་ཐབས་ཤིག་ཡིན།
དོན་གཉེར་སྐྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱ་དགོས་པ། དོན་གཉེར་སྐྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་ཟེར་བ་ནི། ཡོན་
ཏན་བསླབས་ནས་ཕན་ཐོགས་ཡོད་མེད་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས། དཔེར་ན། ལོ་རྒྱུས་བསླབས་ན་ཕན་པ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 216

གང་ཡོད་མེད་དང༌། སུམ་རྟགས་བསླབས་ན་ཕན་པ་གང་ཡོད་མེད་སོགས་གནས་ཚུལ་དེ་ཚོ་ལ་བསམ་བློ་བཏང་སྟེ་སོ་སོའི་སློབ་བཞིན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་དོན་གཉེར་ཆེ་རུ་འགྲོ་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཡིན།
•དོན་གཉེར་འདི་བྱུང་ན་དེའི་རྗེས་སུ་འདུན་པ་ཟེར་བ་ཡོང་གི་རེད། འདུན་པ་ཟེར་བ་དེ་གང་ཡིན་ནམ་ཟེར་ན། ཡོན་ཏན་སློབ་རྒྱུའི་འདོད་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་སློབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་བློ་མཐའ་འཁྱོལ་བ་གཏོང་དགོས་པ་དེ་ལ་འདུན་པ་ཟེར།
དོར་བའི་སྟོབས་ཟེར་བ་ནི། ངལ་གསོ་རྒྱག་དགོས་པ་ལ་ཟེར། བརྩོན་འགྲུས་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ངལ་གསོ་རྒྱག་དགོས་ཟེར་བ་སྟེ། ངལ་གསོ་རྒྱག་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་བྱེད་མཚམས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་བརྩོན་འགྲུས་སྔར་ལས་ལྷག་པ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ངལ་གསོ་རྒྱག་པ་ཞིག་ཡིན། བརྩོན་འགྲུས་བྱེད་དུས་བརྩོན་འགྲུས་བྱེད་པ་དང༌། ངལ་གསོ་རྒྱག་དུས་ངལ་གསོ་རྒྱག་དགོས་པ་ལས་བརྩོན་འགྲུས་བྱེད་སྐབས་གཉིད་ཀྱང་མ་ཉལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང༌། མཚམས་བཞག་དུས་རང་གི་དཔེ་ཆ་དེ་ཡང་ཧ་ལམ་བརྗེད་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་མི་རུང༌། ངལ་གསོ་མ་བརྒྱབ་ན་སོ་སོའི་དཔེ་ཆ་མཐོང་དུས་མགོ་ན་དགོས་པ་དང༌། སོ་སོ་སྡོད་སའི་གདན་དེ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རྐུབ་ན་དགོས་རྒྱུའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་ཀྱི་རེད་ཟེར། མདོར་ན་བརྩོན་འགྲུས་བྱས་པའི་གོ་རིམ་ནང་མ་ཤེས་ན་ཨུ་ཚུགས་མ་བརྒྱབ་པར་ངལ་གསོ་རྒྱག་དགོས་པ་དང༌། བརྩོན་འགྲུས་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་ལ་མཁས་པ་ཞིག་དགོས་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།
མིག་རྒྱང་སེམས་ཀྱི་སྐོར། དེ་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འཆར་གཞི་དང༌། རྒྱང་རིང་གི་འཆར་གཞི་ཡོད་པ་དེ་ལ་མིག་རྒྱང་སེམས་ཟེར། དཔེར་ན་ང་རང་ཚོ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་མ་གཞི་སུམ་རྟགས་དང༌། སྙན་ངག ལོ་རྒྱུས་སོགས་ཚང་མ་བསླབ་དགོས་ནའང་གོ་རིམ་འཆར་གཞི་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་པ་ལས་སྡེབ་གཅིག་ལ་ཚང་མར་ལག་པ་འཆང་བ་ཡིན་ན་མཐར་སོན་པའི་འབྲས་བུ་ཞིག་ཡོང་བར་དཀའ་ངལ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་སློབ་སྦྱོང་ཐད་རིམ་པ་ནས་རིམ་པ་བརྒྱུད་པའི་འཆར་གཞི་ཞིག་ཡོད་དགོས།
ཡིད་རྒྱ་བསྐྱེད་ཟེར་བ་ནི། ཡིད་ནི་སེམས་ཀྱི་དོན་ཡིན། རྒྱ་བསྐྱེད་ནི་བློ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་པར་ཟེར། ཆོས་ཀྱི་ནང་དུ་བཤད་ན། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་ཅན་རེ་རེ་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བ་བྱས་ཏེ་རིམ་པས་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་ཟེར། ང་རང་ཚོ་སློབ་མ་ཞིག་གི་ངོས་ནས་བཤད་ན། བློ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་ཡོན་ཏན་ག་རེ་ཡིན་ནའང་ངས་ཤེས་པ་བྱེད་བསམ་པའི་བསམ་བློ་དེ་དགོས་པ་ཡིན་ཟེར། དཔེར་ན་ལོ་རྒྱུས་དང༌། ཆོས་ལུགས། སུམ་རྟགས། སྙན་ངག་སོགས་ཚང་མ་ངས་ཤེས་པ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད། ངེས་པར་དུ་ཤེས་ཐུབ་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་བསམ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་དགོས་པ་དེ་ཡིན།

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 217

ཁོང་དུ་གློད། ཁོང་དུ་གློད་ཟེར་བ་ནི་བྱ་བ་གང་ཞིག་ཡིན་རུང་འཚབ་འཚུབ་མེད་པར་དལ་པོའི་ངང་སེམས་ལྷོད་ལྷོད་ཀྱིས་བྱེད་དགོས་པར་ཟེར། བརྩོན་འགྲུས་ཡོད་པ་ལ་སེམས་དེ་ལྷོད་ལྷོད་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་དགོས།
གོང་གསལ་དེ་རྣམས་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་དགུའི་སྐོར་ཡིན། དེ་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་དང་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་ཟེར་བ་དེ་གཉིས་གོང་དུ་ང་ཚོས་ཚུལ་ཁྲིམས་ནང་བཤད་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ནང་དུ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ཚང་བ་བྱེད་པ་དེ་ལ་དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་ཟེར། བརྩོན་འགྲུས་དང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱེད་སྟངས་སོགས་བསླབས་ཏེ་ཁོང་ཚོ་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བར་བྱས་པ་དེ་ལ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་ཟེར།
(༥) བསམ་གཏན། བསམ་གཏན་གྱི་ནང་དོན་ནི་ཅུང་རྒྱ་ཆེ་ཙམ་དང་དོན་གཏིང་ཟབ་ཙམ་ཡོད། ནམ་རྒྱུན་ང་ཚོས་བསམ་གཏན་ཟེར་བའི་ཚིག་དེ་རྟག་ཏུ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བ་མ་ཟད། བལྟས་ན་ལས་སླ་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། ཡིན་ནའང་བསམ་གཏན་གྱི་སྐོར་ནང་དོན་ཧ་ཅང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་དེའི་ནང་གི་མིང་དང་ཚིག་དེ་རྣམས་ལ་འགྲེལ་པ་གོ་བདེ་ཙམ་ཞིག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
བསམ་གཏན་ཟེར་བའི་གོ་དོན་ནི། རང་གི་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མ་ཡེངས་པར་གནས་པ་ལ་ཟེར། འདིའི་ནང་དུ་ཚིག་ཆ་ཚང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཚིག་རེ་རེ་བཞིན་དུ་དོན་སྟོན་རྒྱུ་ཡོད་པ་སྟེ། རང་གི་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཟེར་བ་འདི་ནི་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཟེར་བ་ལས་དམིགས་པ་གང་བྱུང་མ་བྱུང་ལ་ཟེར་གྱི་མེད་པས་དེ་ནི་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ལ་གོ་དགོས། ཁ་ཅིག་དཔེར་ན་བསམ་གཏན་འདི་ལྟ་སྟེ། རང་ཉིད་སྟོད་ཐུང་ཡག་པོ་ཞིག་གྱོན་འདོད་པས་དེ་རིང་ཁྲོམ་ནས་སྟོད་ཐུང་ཡག་པོ་ཞིག་མཐོང་ན་ཡང་རང་གིས་དངུལ་འཁྱེར་མེད་པ་དང༌། རང་གི་བསམ་པར་སྟོད་ཐུང་དེའི་ཚོས་གཞི་དང༌། བཟོ་ལྟ། ཆེ་ཆུང་སོགས་ཚང་མ་མིག་གི་མདུན་དུ་ཡོད་པ་ནང་བཞིན་ཁྲ་ལྷེམ་ལྷེམ་འཁོར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དང༌། ད་འདི་མ་བྱུང་ན་ཐབས་མི་འདུག་བསམ་པ་དེ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པས། དམིགས་པ་དེ་འདྲ་མིན་པར་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཟེར། དགེ་བའི་དམིགས་པ་དེ་གང་རེད་ཟེར་ན་དགེ་བ་བཅུ་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ། རང་གི་སེམས་ཀྱི་དད་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ། བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྦྱིན་པ་སོགས་གང་ཡིན་ནའང་འདྲ། སོ་སོའི་བསམ་བློ་གཏོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་ལ་སེམས་མ་ཡེངས་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་སྟེ་དེའང་བསམ་བློ་འཇོག་ས་གཏན་འཁེལ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 218

བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་བསམ་གཏན་ཟེར་བ་ལས། བློ་རྩེ་གཅིག་སྒྲིམ་མེད་པར་བསམ་བློ་ག་ས་ག་ལ་གཏོང་བ་དེར་བསམ་གཏན་ཟེར་བ་མིན། བསམ་གཏན་གྱི་གོ་བ་དེ་གོ་བདེ་ཙམ་བཤད་ན་དེ་ལྟར་ཡིན།
བསམ་གཏན་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་གསུམ་ཡོད་པ་སྟེ། མཐོང་ཆོས་བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན། •སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཅས་ཡིན། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་ཟེར་བ་དེ་གང་ལགས་ཤེ་ན། བསམ་གཏན་ཟེར་བ་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སེམས་རང་གིས་རང་དབང་ཐོབ། རང་གི་སེམསལ་རང་གིས་བཀོད་འདོམས་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ཚེ་སེམས་དེ་གང་དུ་བཞག་ན་ཡང་རང་གི་སེམས་དེ་མ་ཡེངས་པར་སྡོད་ཐུབ་པ་ཡིན་སྟབས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ནའང་འདྲ་སྒོམ་རྒྱབ་ནའང་འདྲ་དཀའ་ངལ་ལ་འཚེར་སྣང་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་རང་གི་ལུས་པོ་དེ་ཡང་སྔར་དང་མི་འདྲ་བའི་བདེ་ཐང་ཡོང་བ། རང་ཉིད་གང་དུ་ཕྱིན་ནའང་ཧ་ཅང་མགྱོགས་པོ་འགྲོ་ཐུབ་པ་དང༌། དེ་བཞིན་ཉི་མ་མང་པོ་ལྟོ་ཆས་མ་ཟས་ཀྱང་རང་གི་ལུས་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་གང་ཡང་མི་ཐེབས་པར་གཟུགས་པོ་མི་བདེ་བའི་གནས་ཚུལ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ལ་ནི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་ཟེར།
ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནི། ཡོན་ཏན་གང་འདྲ་ཞིག་བསླབ་ནའང་མགྱོགས་པོ་ཤེས་ཐུབ་པ་དང༌། སྒོམ་གང་འདྲ་ཞིག་བརྒྱབ་ནའང་རང་གི་ཆུ་ཚད་དེ་མགྱོགས་མྱུར་མཐོ་རུ་ཕྱིན་ནས་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚད་དེ་མགྱོགས་པོ་མཐོ་རུ་ཕྱིན་ཏེ་བསམ་གཏན་མི་ཐོབ་པ་ཞིག་དང་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་ཞིག་གིས་ཆོས་བྱས་པ་གཉིས་ཀྱི་མགྱོགས་ཚད་དེ་རྩ་བ་ནས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་ཟེར།
•སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི། རང་བསམ་གཏན་དུ་གནས་ནས་གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་ལ་འགོད་པ་ལ་ཟེར།
(༦) ཤེས་རབ། ཤེས་རབ་ཅེས་པ་ནི་བླང་དོར་གྱི་ལེགས་ཉེས་མ་འདྲེས་པར་དབྱེ་བ་གསལ་པོ་ཕྱེ་ཐུབ་པ་དེ་ལ་ཟེར། བླང་བྱ་ནི་སོ་སོས་བྱས་ཆོག་པའམ་དང་དུ་ལེན་འོས་པ་དེ་དང༌། དོར་བྱ་ནི་སོ་སོས་སྤངས་དགོས་པའི་གནས། སྐྱོན་ནི་དོར་བྱའམ་སྤང་བྱ། དགེ་ནི་བླང་བྱའམ་དང་དུ་ལེན་འོས་པ་དེ་བཅས་ཡིན། དེར་བརྟེན་དགེ་སྐྱོན་དང་བླང་དོར་གྱི་དབྱེ་བ་མ་འདྲེས་པར་གསལ་པོ་ཕྱེ་ཐུབ་པ་དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཟེར། ཤེས་རབ་ལ་  ཤེས་རབ་ཆེ་བ། ཤེས་རབ་གསལ་བ། •ཤེས་རབ་མྱུར་བ། ཤེས་རབ་ཟབ་པ་བཅས་བཞི་ཡོད་པ་དང༌། དེ་བཞི་ཀར་ཁྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཡོད་དེ། མི་ཁ་ཤས་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་གསལ་པོ་མེད་པ་དང༌། ཁ་ཤས་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་དང་གསལ་པོ་ཡོད་ནའང་གཏིང་ཟབ་པོ་མེད་པ། ཁ་ཤས་ནི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་དང༌། གསལ་པོ། ཟབ་པོ་ཡོད་རུང༌། མགྱོགས་པོ་མེད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 219
ཡོད། མི་གཅིག་ལ་རིག་པ་དེ་རྣམས་ཚང་མ་འཛོམས་པ་དེ་ཁག་པོ་ཡོད། ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི་ལེགས་ཉེས་དང༌། དགེ་སྐྱོན་གང་ཡིན་རུང་སོ་སོ་རང་རྟོགས་ཀྱིས་དབྱེ་ཞིབ་བྱེད་ཐུབ་མཁན་དེ་ལ་ཟེར་བ་ལས་མི་ཡིས་བསླབས་ནས་དབྱེ་ཞིབ་བྱས་པར་ཟེར་བ་མིན། བླང་དོར་ལ་རང་རྟོགས་ཀྱིས་དབྱེ་ཞིབ་བྱེད་ཐུབ་པ་དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་ཟེར། ཤེས་རབ་གསལ་བ་ནི། དགེ་སྐྱོན་གང་ཡིན་རུང་ཚང་མ་ཆེ་ཆུང་ལ་མ་བལྟོས་པར་ཤེས་ཐུབ་པ་དེ་ཡིན། ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཆེན་པོ་ཤེས་ནའང་ཆུང་ཆུང་མི་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཤེས་རབ་མི་གསལ་བ་ཟེར། ཤེས་རབ་གསལ་བ་ནི། དགེ་སྐྱོན་གང་ཡིན་རུང་ཆ་ཕྲ་མོ་ཞིག་ཡིན་ནའང་མ་འདྲེས་པར་དབྱེ་ཞིབ་བྱེད་ཐུབ་པ་དེ་ལ་ཟེར། ཤེས་རབ་ཟབ་པ་ནི། གནད་དོན་གཅིག་ལ་བསམ་བློ་བཏང་བ་བརྒྱུད་ནས་གནད་དོན་མང་པོ་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་ཐུབ་པ་དེ་ལ་གོ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། ཁོ་བསམ་བློ་ཞེ་དྲག་གཏིང་ཟབ་པོ་ཡོད་ཅེས་ཤོད་དུས་མི་དེས་གནད་དོན་གཅིག་བརྒྱུད་ནས་གནད་དོན་མང་པོ་བསམ་བློ་འཁོར་ཐུབ་པའམ་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་ཐུབ་པ་དེ་ལ་ཟེར། ཤེས་རབ་མྱུར་བ་ནི་བསམ་བློ་བཏང་མ་ཐག་ཏུ་གནད་དོན་དེ་ལམ་སང་དྲན་ཐུབ་པ་དེ་ལ་ཟེར།
ཤེས་རབ་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་པ་སྟེ། གནས་ལྔ་རིག་པ་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང༌། གནས་ལུགས་རིག་པ་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་སོ།།
གནས་ལྔ་རིག་པ་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། དེ་ལ་གནས་ལྔ་རིག་པ་ནི་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ཡིན་ལ། རིག་པའི་གནས་ལྔ་ཤེས་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པ་ལས་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མིན། ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་ནི། དངོས་པོ་དེའི་ཕྱི་ཚུལ་ལམ་སྣང་ཚུལ་རྫུན་མ་དེ་མ་གཏོགས་ངོ་བོ་ངོ་མ་དེ་ཤེས་ཐུབ་མེད་པར་བརྟེན་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ཤེས་པ་ནི་དངོས་པོ་དེ་ཡི་སྣང་ཚུལ་རྫུན་མ་ཙམ་ཞིག་ཤེས་པ་ཙམ་ལས་དོན་དམ་ངོ་མ་ཤེས་པ་དེ་མིན་པས་འདིར་གནས་ལྔ་རིག་པ་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན།
གནས་ལུགས་རིག་པ་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། དོན་དམ་ངོ་མ་དེ་གང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ངོ་མ་དེ་ཤེས་ཐུབ་པ་དགོས་པ་དེ་རེད། དངོས་པོ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ངོ་མ་དེ་ཤེས་ན། གནས་ལུགས་རིག་པ་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། གནས་ལུགས་ངོ་མ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན། དེ་ཚང་མ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། རིག་པའི་གནས་ལྔའམ་ཡང་ན་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་འདྲ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་དེ། ཁ་ཤས་ཤིང་ངམ། ཁ་ཤས་ཆུ། ཁ་ཤས་མེ་སོགས་ཕྱི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་དང༌། ནུས་པ་ཡང་འདྲ་མིན་མང་པོ་ཡོད། སྣང་ཚུལ་ཡང་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། འོན་ཀྱང་དོན་དམ་གྱི་ངོ་བོ་ཚང་མ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ་དང༌། ཚང་མ་སྟོང་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 220

པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཤ་སྟག་རེད། འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་སྟོང་རྐྱང་གི་སྟོང་པ་ཟེར་བ་དེ་མིན་པར་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་པ་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དེའི་ཐད་ཚང་མ་གཅིག་མཚུངས་རེད། དེ་ཤེས་ན་དངོས་པོ་ཚང་མའི་ཕྱི་ཚུལ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཁོའི་དོན་དམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོ་མ་དེ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་འདིར་གནས་ལུགས་རིག་པ་ལ་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།
གནས་ལྔ་རིག་པ་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐོར་རྒྱས་པོ་ཞུ་མི་དགོས་པར་གནས་ལྔ་སྟེ་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ཤེས་དགོས། སྙན་ངག་ལ་སོགས་པའི་རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྔ་དང་ཆུང་བ་ལྔ་དེ་ཚོ་ཚང་མ་ཤེས་དགོས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། དེ་ཚོ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཟེར། དེ་ནས་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སླེབས་སོང་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཐོག་ཏུ་སླེབས་པ་རེད། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཐོག་ཏུ་སླེབས་ཚེ། རྒྱ་གར་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི། བོད་ལ་རྙིང་མ། བཀའ་བརྒྱུད། ས་སྐྱ། དགེ་ལུགས་སོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་མི་འདྲ་བའི་ཐོག་ཏུ་སླེབས་ཀྱི་ཡོད། ཁ་ཤས་ཟེར་ན་ངའི་ལྟ་བ་འདི་སྟོང་པ་ཉིད་ངོ་མ་ཡིན་ཟེར་བ་དང༌། ཁ་ཤས་ཟེར་ན་ངའི་དེ་ཡིན་ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་མཚམས་སུ་སླེབས་སྐབས་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཆགས་པ་རེད། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐོར་ལ་རྒྱས་པ་གཤམ་དུ་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་ལྟ་བ་བཤད་སྐབས་སླེབས་ཡོང་གི་རེད།
དེ་ནས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་དེ་ས་བཅུ་དང་སྦྱར་བ་ཞིག་ཡིན། ས་དང་པོ་ལ་སླེབས་དུས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཆུ་ཚད་མཐོ་པོ་ལ་སླེབས་ཡོད་པ་དང༌། ས་གཉིས་པ་ལ་སླེབས་དུས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དེ་ཚད་མཐོ་པོ་ལ་སླེབས་པ། ས་གསུམ་པ་ལ་སླེབས་དུས་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཚད་མཐོ་པོ་ལ་སླེབས་པ། ས་བཞི་པ་ལ་སླེབས་དུས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཚད་མཐོ་པོ་ལ་སླེབས་པ། ས་ལྔ་པ་ལ་སླེབས་དུས་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ཚད་མཐོ་པོ་ལ་སླེབས་པ། ས་དྲུག་པ་ལ་སླེབས་དུས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཚད་མཐོ་པོ་ལ་སླེབས་ཡོད། དེ་ནས་ས་བདུན་པ། བརྒྱད་པ། དགུ་པ། བཅུ་པ་དེ་ཚོ་ལ་ད་དུང་ཕར་ཕྱིན་བཞི་ཡོད་པ་སྟེ། ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན། སྨོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན། •སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་བཅས་བཞི་བསྣན་པས་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་ཟེར་ཞིང༌། ས་བདུན་པ་ལ་སླེབས་སྐབས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཚད་མཐོ་པོར་སླེབས་པ་དང༌། ས་བརྒྱད་པ་ལ་སླེབས་ན་སྨོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ཚད་མཐོ་པོར་སླེབས་པ། ས་དགུ་པ་ལ་སླེབས་ན་སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཚད་མཐོ་པོར་སླེབས་པ། ས་བཅུ་པ་ལ་སླེབས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཚད་མཐོ་པོར་སླེབས་པ་རེད། དེ་བཞིན་ད་རེས་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་ས་བཅུ་ཐ་མ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་རྗེས་མ་འཚང་རྒྱ་རྒྱུར་གཏན་འཁེལ་བ་ཡིན་ཟེར། གོང་གསལ་ནི་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་ས་བཅུའི་འབྲེལ་བ་དེ་རེད།

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 221

དེ་ནས་གཤམ་དུ་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། གོང་གི་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ནི། རང་གིས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་སྟངས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་རེད། རང་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་སྟངས་དེ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ཡིན། དེ་རྗེས་གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་དགོས་ན་གཞན་དོན་བྱེད་དགོས་ཏེ། གཞན་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལ་བསྡུ་བ་བཞི་ཡང་ཟེར། དེ་ནི་ མཁོ་བ་སྦྱིན་པ། སྙན་པར་སྨྲ་བ། •དོན་སྤྱོད་པ། དོན་མཐུན་པ་བཅས་སོ། །དང་པོ། མཁོ་བ་སྦྱིན་པ་ཟེར་བ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དགོས་བྱུང་ན། སྔོན་ལ་གཞན་དེ་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་ཚུར་འཁོར་བ་བཟོ་དགོས། འཁོར་བར་བྱེད་པར་ཁོ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་ལས་ཀ་ཏོག་ཙམ་མ་བྱས་ན་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་ཚུར་འཁོར་མི་སྲིད་པར་བརྟེན་ཁོ་ལ་དཀའ་ངལ་གང་ཡོད་ནའང་རོགས་རམ་བྱས་ཏེ་རང་གི་དོན་དུ་ཚུར་འཁོར་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས། ཆོས་ཀྱི་ནང་དུ་དེ་འདྲ་ཡིན་པ་མ་ཟད་སྲིད་ཀྱི་ནང་དུའང་དེ་འདྲ་རེད། དཔེར་ན་སྔོན་མ་སོག་པོ་ཇུན་གར་གྱིས་བོད་ལ་དམག་དྲངས་སྐབས་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་དངོས་པོའི་ཐོག་ནས་མགོ་སྐོར་བསླུ་བྲིད་བཏང་བ་དང༌། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་སྐུ་འབུམ་དུ་བཞུགས་པ་དེ་བོད་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུ་མཁན་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་དྲིལ་བསྒྲགས་སྣ་ཚོགས་བྱས་སྟབས་མང་ཚོགས་མགོ་འཁོར་ནས་ཇུན་གར་བ་བོད་ལ་ཤོར་བ་དང༌། བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་དེ་སོག་པོ་ཇུན་གར་བས་ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་བཟུང་བ་རེད། དེར་བརྟེན་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཡང་མཁོ་བ་སྦྱིན་པ་ཟེར་བ་དེ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་བཞིན་མང་ཚོགས་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སློབ་གསོ་ག་ཚོད་བརྒྱབ་རུང་དངོས་པོའི་ཐོག་ནས་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་ལས་ཀ་ཏོག་ཙམ་མ་བྱས་ན་འགྲིག་ཐབས་མེད་པས་དངོས་པོ་དང་ཆབ་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་སློབ་གསོ་རྒྱག་དགོས་པ་ཡིན། དཔེ་དེ་ནང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་ནང་དུའང་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མཁོ་བ་སྦྱིན་པ་ཟེར་བ་ནི་གཞན་ལ་དངོས་པོའི་ཐོག་རོགས་རམ་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཟེར། དེ་ནས་གཉིས་པ་སྙན་པར་སྨྲ་བ་ནི་སྐད་ཆ་འཇམ་པོ་བཤད་ནས་སློབ་གསོ་རྒྱག་པ་དེ་ལ་ཟེར། ག་དུས་ཡིན་ནའང་སྐྱོན་བརྗོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་སློབ་གསོ་གཏོང་བ་མིན་པར་བསྟོད་བསྔགས་དང་སློབ་གསོ་གཙོ་བྱས་པའི་རྨང་གཞིའི་སྟེང་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་ཏེ་སློབ་གསོ་རྒྱག་རྒྱུ་དེ་ཡིན། གསུམ་པ་དོན་སྤྱོད་པ་ནི། མི་གཞན་ལ་རང་གིས་བསླབ་དགོས་པ་དེ་ཚོ་ཚང་མ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དེ་ལ་ཟེར། སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཆོས་བྱེད་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་སོ་སོའི་དམིགས་ཡུལ་འགྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ལས་ཀ་གང་ཡིན་ན་ཡང་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དེ་ལ་ཟེར། བཞི་པ་དོན་མཐུན་པ་ནི་ཧ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། མི་ལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པར་སྔོན་ལ་རང་གིས་བྱེད་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། མི་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་ཁོ་ན་ཕབ། རང་གིས་རྩ་བ་ནས་ལག་ལེན་མ་བསྟར་ན་མི་འགྲིག་པར་བརྟེན་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 222

རང་གིས་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཟེར། གཞན་ལ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལྟར་རང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ལ་དོན་མཐུན་པ་ཟེར། མི་གཞན་ལ་བཤད་པ་ལས་རང་གིས་བྱས་པ་དེ་ནུས་པ་ཆེ་བ་ཡོད་པས་བསྡུ་བ་ནི་མི་གཞན་རང་གི་ཉེ་འཁོར་དུ་བསྡུ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་བཞི་པོ་དེ་ལ་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ཟེར།
དེ་ནས་གནས་ལུགས་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཟེར་བ་དེར་དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོད་པ་དེ་ལ་རྒྱ་གར་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་ལྟ་བ་མི་འདྲ་བ་ཡིན། བོད་ལ་རྙིང་མ་དང༌། བཀའ་བརྒྱུད། ས་སྐྱ། དགེ་ལུགས་སོགས་ལྟ་བ་མི་འདྲ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་བོན་པོས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཁོ་ཚོ་རང་གིས་མིང་གཞན་འ་མེ་ཉིད་ཟེར་བ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་མི་ཟེར། གང་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་འདྲ། འ་མེ་ཉིད་ཡིནའང་འདྲ། སོ་སོའི་ལྟ་བ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ་ཚང་མས་སོ་སོས་བཤད་པ་དེ་གནས་ལུགས་ངོ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པས་ལྟ་བ་མི་མཐུན་པ་ཐུག་ས་གཙོ་བོ་དེ་རེད།

༣.ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང༌།

བསམ་གཏན་ལ་ཞི་གནས་དང༌། ལྷག་མཐོང་(ལྷག་པར་མཐོང་བའི་དོན་)ཟེར་བ་གཉིས་སུ་དབྱེ་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ཞི་གནས་ཟེར་བ་ནི་སྤྱིར་ན་རང་སེམས་ཞི་བར་གནས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སེམས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་གཡེངས་བསྡད་པ་དེ་བཀག་ནས་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་དེ་དག་མེད་པ་ཆགས་ཏེ་རང་གི་བསམ་བློ་གཏོང་ས་དེ་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལས་བསམ་བློ་གང་འདྲ་ཞིག་གཏོང་གི་ཡོད་ནའང་དེའི་སྟེང་དུ་རང་གི་སེམས་ཞི་བར་གནས་ཐུབ་པ་དེ་ལ་ཟེར་ཞིང༌། བོད་དུ་གྲུབ་མཐའ་ཁག་གི་གསུང་ཚུལ་འདྲ་མིན་ཡོད་ཀྱང༌། རྗེ་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་སྲོལ་ལྟར་བཀོད་ན། རང་སེམས་ལ་གང་འཕྲོད་པའི་དམིགས་རྟེན་གཅིག་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་སེམས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཀོལ་དུ་རུང་བའི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་དང༌། དེ་ལ་ཡང་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་དང༌། སྟོབས་དྲུག དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཚང་ཚུལ་སོགས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་ནང་གསལ་ཞིང༌། འདིར་གོ་བདེ་ཙམ་མདོར་བསྡུས་ཞུས་ན་འདིར་ལྟ་སྟེ། ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་ཞེས་པ་དེ་ནི་ཞི་གནས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་དེ་ལ་ཡང་གནས་བཟང་པོ་དང༌། ས་བཟང་པོ། གྲོགས་བཟང་པོ། ཡོ་བྱད་བཟང་པོ་བཅས་བཞི་ཡོད། jགནས་བཟང་པོ་ཞེས་པ་ནི། ས་ཆ་དེ་ལ་དམག་འཁྲུག་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་མི་མང་པོ་བསད་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 223

མྱོང་བ་མ་ཡིན་པ། ཕ་མ་སྤུན་མཆེད་ཕན་ཚུན་གསོད་རེས་སོགས་ནང་འཁྲུག་སྡུག་པོ་བྱུང་མྱོང་བ་མ་ཡིན་པ། ལུང་པ་ཕན་ཚུན་འཐབ་འཁྲུག་བྱུང་མྱོང་བ་མ་ཡིན་པ། གྲྭ་པ་ནང་ཁུལ་ཕན་ཚུན་འཐབ་འཁྲུག་བྱུང་མྱོང་བའི་ས་ཆ་མ་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཟེར། jས་བཟང་པོ་ཞེས་པ་ནི། ས་ཆ་དེ་ལ་ས་ཆུ་དང་ཤིང་སྣ་འཛོམས་པོ་ཡོད་པ། སོ་སོའི་འཚོ་བ་བཙལ་ནའང་འཚོལ་བདེ་པོ་ཡོད་པ། ཨེམ་རྗེ་འདྲ་བཙལ་དགོས་ནའང་འཚོལ་བདེ་པོ་ཡིན་པ། དེ་བཞིན་ས་ཆ་དེའི་ཆུ་ཡང་གཟུགས་པོར་འཕྲོད་པོ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཟེར། kགྲོགས་བཟང་པོ་ཞེས་པ་ནི། རང་དང་ལྟ་སྤྱོད་མཐུན་པའི་གྲོགས་གཅིག་དགོས་པ་དེ་ཡིན། དེ་མཐུན་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་དགོས་སམ་ཞེ་ན། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་སྤྱོད་པ་མཐུན་པོ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནི་རང་ལ་དགེ་རྒན་ཡག་པོ་ཞིག་དང་གྲོགས་བཟང་པོ་ཞིག་དགོས་ཤིང༌། གྲོགས་བཟང་པོ་དེ་ཡང་རང་གི་མིག་ཟུར་དུ་འཇིགས་པ་ཆེ་ཙམ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་རང་གིས་ཁོ་ལ་འཚེར་སྣང་དང་ངོ་ཚ་སྐྱེས་དགོས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། ལས་ཀ་སྡུག་ཅག་བྱེད་སྟངས་ཐོག་ལ་རང་དང་ལྟ་སྤྱོད་མཐུན་པ་ཡིན་ན་དེ་གྲོགས་བཟང་པོ་མིན་ཟེར། lཡོ་བྱད་བཟང་པོ་ཞེས་པ་ནི། རང་གི་ཟས་གོས་རྣམས་ལྡེང་ངེས་ཞིག་ལས་དཔེར་ན་སོ་སོ་དགེ་རྒན་མདུན་དུ་འགྲོ་སྐབས་རྒྱབ་ཏུ་རྡོག་ཁྲེས་རང་གིས་འཁྱོག་ཚོད་ཙམ་ཞིག་ལས་རྟ་ལ་འགེལ་རྒྱུ་དང་སྒམ་ནང་བླུགས་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་སྤྲོས་དེ་འདྲ་མིན་པ་ཞིག་དགོས། ཚོགས་བཞིའི་སྐོར་རོམ་ཙམ་ཞུས་ན་དེ་ལྟར་ཡིན།
སྒོམ་རྒྱག་སྐབས་སྡོད་སྟངས་གང་བྱུང་གིས་མི་འགྲིག་པར་ངེས་པར་དུ་སྒོམ་རིམ་བར་པ་དང་ཐ་མ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟན་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པོ་བདེ་བ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ཆོས་བརྒྱད་དང་ལྡན་པར་བྱ་དགོས་པ་སྟེ། jདེ་ལ་རྐང་པ་ནི་རྗེ་བཙུན་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་ལྟ་བུ་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའམ་ཡང་ན་སྐྱིལ་ཀྲུང་ཕྱེད་པའམ་རུང་སྟེ་དེ་ལྟར་བྱའོ།། kམིག་ནི་ཧ་ཅང་ཡང་མི་དབྱེ་ཧ་ཅང་ཡང་མི་གཟུམ་པར་སྣའི་རྩེ་མོར་གཏད་དགོས་ཤིང༌། ལ་ལས་སྒོམ་རྒྱག་སྐབས་མིག་བཙུམ་ནས་སྡོད་དགོས་པའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་དང༌། ལ་ལས་མིག་གནམ་ལ་གདངས་ནས་ཤི་གྲབས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་མིག་སྣ་རྩེ་ལ་ཕབ་སྟེ་སོ་སོའི་སྣ་ཁུག་གི་རྩེ་དེ་རང་ལ་བལྟས་ནས་སྡོད་དགོས་པ། lལུས་ནི་ཧ་ཅང་ཡང་རྒྱབ་ཏུ་མི་དགྱེ་ཧ་ཅང་མདུན་དུ་མི་སྒུར་བར་དྲང་པོར་བསྲངས་ལ་དྲན་པ་ནང་དུ་བཞག་སྟེ་འདུག་དགོས་ཤིང༌། ལུས་འདྲོང་པོར་གནས་པའི་ཚད་གཞི་ནི་སྒལ་ཚིགས་ཕྱིར་མ་དོན་པ་ཞིག་དགོས། ཕྲག་པ་ནི་ཐད་ཀར་མཉམ་པར་བཞག་དགོས་པ་སྟེ་རྒོད་གཤོག་ལྟར་བརྐྱངས་པ་ཞིག་དགོས། mམགོ་ནི་མི་མཐོ་མི་དམའ་ཞིང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མ་ཡོ་བར་བཞག་སྟེ་སྣ་ནས་ལྟེ་བར་དྲང་པོར་བཞག་དགོས་ཤིང༌། མགོ་མ་ཡོ་བའི་ཚད་གཞི་ནི་རང་གི་སྣ་ཁུག་གི་རྩེ་ནས་རྡོ་ཞིག་དབྱུགས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 224

ཚེ་རྡོ་དེ་རང་གི་ལྟེ་བའི་ཨི་ཁུང་ལ་ཕོག་པ་ཞིག་དགོས་པ། nསོ་དང་མཆུ་ནི་རང་ལུགས་སུ་ཐ་མལ་བར་བཞག་པ་སྟེ། སོ་སྟེང་འོག་གཉིས་ཀྱི་བར་མཚམས་སུ་ལྕེ་ཐར་ཙམ་གྱི་བར་སེང་འཇོག་དགོས་པ་དང༌། oམཆུ་ཏོ་ཡང་རང་བབ་ཏུ་འཇོག་དགོས་པ། pལྕེ་ནི་ཡ་སོའི་དྲུང་དུ་གཞར་བ་སྟེ། ལྕེ་རྐན་ལ་སྦྱར་དགོས་ཤིང་གང་ལགས་ཤེ་ན་ཁོག་ནང་གི་དྲོད་དེ་ཡར་སླེབས་ནས་ཁྲག་ཤེད་རྒྱས་ཏེ་མིད་པ་སྐམ་སྲིད་པས་ལྕེ་རྐན་ལ་སྦྱར་ཚེ་མིད་པའི་ནང་གི་རླན་གཤེར་རྣམས་སྐམ་མི་སྲིད་པར་བརྟེན་ཁྲག་ཤེད་རྒྱས་མི་ཐུབ་ལ་ལྕེ་ཡང་སྐམ་པོ་ཆགས་མི་སྲིད། qདབུགས་ནི་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱུ་བ་སྒྲ་ཅན་དང་རྔམ་པ་དང་རྒོད་བག་ཅན་དུ་མི་གཏང་གི ཅི་ནས་ཀྱང་ཕར་རྒྱུ་ཚུར་རྒྱུ་མི་ཚོར་བར་དལ་བུ་དལ་བུས་འབད་པ་མེད་པ་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་བཅས་སོ།།
སྒོམ་དངོས་གཞིར་ཞི་གནས་ཐོག་མ་སྒོམ་པ་ནས་གནས་ཚད་གོམ་པ་རིམ་བརྩེགས་ཀྱིས་མཐར་རང་གི་སེམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པའི་ཚད་གཞིར་མ་སླེབས་བར་རིམ་པ་དགུ་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ལ་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ཡང་ཟེར།
jནང་ཉིད་དུ་འཇོག་པ་ནི། སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཐོག་མར་བལྟོས་པ། དེ་ནི་དང་པོ་སེམས་དེ་དམིགས་པའི་སྒང་དུ་བཞག་ཙམ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན། མེ་ཏོག་གི་སྟེང་དུ་སྦྲང་བུ་བབས་པ་ལྟར་བབ་ཙམ་བབ་ཙམ་བྱས་པ་ལས་རྒྱུན་རིང་སྡོད་མི་ཐུབ་པ་ལྟར་དམིགས་པའི་སྒང་དུ་སླེབས་ཙམ་བྱས་མ་ཐག་གཡེངས་འགྲོ་བ་དང༌། ཡང་སླེབས་ཙམ་བྱས་འཕྲལ་སེམས་གཡེངས་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ནི་ཐོག་མར་ནང་ཉིད་དུ་འཇོག་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།
kརྒྱུན་དུ་འཇོག་པ་ནི། ཐོག་མ་རྒྱུན་མཐུད་མ་ཐུབ་པ་ནས་ད་ལྟ་རྒྱུན་ཅུང་ཟད་མཐུད་ཐུབ་པ་ལ་ཟེར་ཞིང༌། དེ་ནི་སེམས་དེ་མེ་ཏོག་གི་སྟེང་དུ་སྦྲང་བུ་བབས་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་སེམས་དེ་དམིགས་པའི་སྒང་དུ་རྒྱུན་ཅུང་ཟད་མཐུད་ནས་སྡོད་ཐུབ་སྟབས་རྒྱུན་ཅུང་ཟད་མཐུད་པ་དེ་ལ་རྒྱུན་དུ་འཇོག་པ་ཟེར། lགླན་ཏེ་འཇོག་པ། དེ་ནི་སེམས་དེ་གཡེང་ཚེ་ལམ་སང་སོ་སོས་ཧ་གོ་ནས་སེམས་དེ་དམིགས་པའི་སྟེང་དུ་ཚུར་འགུགས་ཐུབ་པ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན། རྟ་ཁ་ཤོར་སྐབས་རྟ་ཁ་ཚུར་འགུགས་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། སྐབས་འདིར་སླེབས་དུས་གོང་དང་མི་འདྲ་བར་ཚད་གཞི་མཐོ་ཙམ་ལ་སླེབས་ཟིན་པ་རེད།
mཉེ་བར་འཇོག་པ། དེ་ནི་བྱིང་རྒོད་གཉིས་ལ་མ་ཤོར་བར་བཟུང་བ། བྱིང་རྒོད་ནི་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་སྟེ། བྱིང་བ་ལ་ཕྲ་མོ་དང་རགས་པ་གཉིས་ཡོད་ལ་རྒོད་པ་ལའང་ཕྲ་མོ་དང་རགས་པ་གཉིས་རེ་ཡོད། བྱིང་བ་རགས་པ་ནི། རང་གི་དམིགས་པ་དེ་རྦད་དེ་ཤོར་ནས་བརླག་པ་ནང་བཞིན་ཉོབ་སྟེ་བསམ་རྒྱུ་དྲན་རྒྱུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་གཉིད་ཁུག་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་བྱིང་བ་རགས་པ་ཞེས་དང༌། བྱིང་བ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 225
ཕྲ་མོ་ནི། སོ་སོའི་དམིགས་པ་དེ་རྦད་དེ་ཤོར་མེད་ནའང་གསལ་ལ་མི་གསལ་ཞིག་ལས་མེད་པ་དེ་ཡིན། སེམས་དེ་གཡེངས་ལ་ཁད་ལ་སླེབས་ནས་དམིགས་པ་དེ་ཤོར་གྲབས་བྱེད་པའི་དུས་ལ་སླེབས་ཡོད། དེ་ལ་བྱིང་བ་ཕྲ་མོ་ཟེར། རྒོད་པ་ལའང་ཕྲ་མོ་དང་རགས་པ་ཞེས་ཁག་གཉིས་ཡོད་ཅིང༌། རྒོད་པ་རགས་པ་ཟེར་བ་ནི་རང་གི་སེམས་དེ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་སྐྱེ་ཡུལ་དང་དེ་བཞིན་ང་རྒྱལ་དང༌། ཕྲག་དོག ཁོང་ཁྲོ་སོགས་ལ་སེམས་གཡེང་བ་དེ་ལ་རྒོད་པ་རགས་པ་ཟེར། རྒོད་པ་ཕྲ་མོ་ནི། རང་གི་སེམས་དེ་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དུ་གཡེངས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། གཞས་ཞབས་བྲོ་དང༌། གླིང་ཁ་གཏོང་བ། དེ་བཞིན་ཁྱིམ་གྱི་ལས་ཀ་སོགས་ལ་སེམས་གཡེང་ནས་ཤོར་འགྲོ་བ་དེ་ལ་རྒོད་པ་ཕྲ་མོ་ཟེར། གཞན་ཡང་ད་དུང་འཕྲོ་བ་ཞེས་པ་ནི། རང་གི་སེམས་དེ་བསམ་བློ་གཏོང་ས་ལྟེ་བ་དེའི་སྟེང་དུ་མ་གནས་པར་དཔེར་ན་དད་པ་སྒོམ་གྱི་ཡོད་པ་ལ་ཆ་བཞག་ན། དད་པ་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་དེ་དད་པའི་སྟེང་དུ་མ་གནས་པར། ལས་འབྲས་དང༌། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ། ངན་སོང༌། མི་རྟག་པ། སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་གང་སར་བསམ་བློ་བཏང་ནས་སེམས་གཡེང་འགྲོ་བ་དེ་ལ་འཕྲོ་བ་ཟེར།
nདུལ་བར་བྱེད་པ། བྱིང་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་པ། བྱིང་བ་སྐྱེས་ཚེ་བྱིང་བ་ཕྲ་རགས་གང་ཡིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་ནས་སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་དེ་གསལ་པོ་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་པ་དེ་ལ་བྱིང་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་པ་ཟེར།
oཞི་བར་བྱེད་པ། རྒོད་ན་རྣམ་གཡེང་གི་ཉེས་དམིགས་དྲན་པ། རྒོད་པ་སྐྱེས་ནས་སེམས་དེ་ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་སེམས་གཞན་དག་ལ་གཡེངས་ཚེ་རྣམ་གཡེང་སྟེ། ཉོན་མོངས་མིན་པའི་གཡེང་བ་གླིང་ཁར་འགྲོ་བ། ངལ་གསོ་རྒྱག་པ་སོགས་ལ་སེམས་གཡེང་ཚེ་རྣམ་གཡེང་གི་ཉེས་དམིགས་དྲན་དགོས་ཟེར། རྣམ་གཡེང་ཟེར་བ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་སྟངས་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་ཧ་ཅང་སྡུག་པོ་ཡོད་པ་དང༌། རང་གི་སེམས་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པའི་རྐྱེན་དེ་གཙོ་བོ་རྣམ་གཡེང་ཡིན་པས་རྣམ་གཡེང་གི་ཉེས་པ་དེ་དྲན་ནས་སེམས་དེ་ཚུར་འདུ་དགོས་ཟེར། དེར་བརྟེན་འདིར་རྒོད་ན་རྣམ་གཡེང་གི་ཉེས་དམིགས་དྲན་པ་ཟེར། pརྣམ་པར་ཞི་བའི་བྱེད་པ། དེ་ནི་རྒོད་པ་གོང་གསལ་ལས་སྡུག་པ། འདོད་ཆགས། ཞེ་སྡང༌། གཏི་མུག་སོགས་སྐྱེས་ཏེ་རྒོད་པ་རགས་པ་བྱུང་སྟེ་ཉོན་མོངས་སྐྱེས་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་དྲན། འདོད་ཆགས་སྐྱེས་ན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་དྲན། ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་སྐྱེས་ན་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གི་ཉེས་དམིགས་དྲན་པ། དེ་བཞིན་ཕྲག་དོག ང་རྒྱལ། སེར་སྣ་གང་སྐྱེས་ནའང་དེ་ཚོ་སོ་སོའི་ཉེས་དམིགས་དྲན་ནས་སེམས་དེ་དམིགས་པའི་ཐོག་ཏུ་ཚུར་འཐེན་དགོས་ཟེར། དེར་བརྟེན་འདིར་ཉོན་མོངས་སྐྱེས་ན་དེའི་ཉེས་དམིགས་དྲན་པ་ཟེར།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 226

qརྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ། དེ་ནི་ཉིན་མོའི་ཆ་གསུམ་བར་དུ་རྒྱུན་བརྐྱངས་པ་ལ་ཟེར། ཉི་མ་གཅིག་ལ་ཆ་བཞི་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཆ་གསུམ་བར་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་སྟེ་སྡོད་པའམ་རྒྱུན་བརྐྱངས་པ་དེ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ཟེར།
rམཉམ་པར་འཇོག་པ། དེ་ནི་རྩོལ་བ་མེད་པར་རང་བབས་སུ་འཇོག་པ་ལ་ཟེར། དེ་དུས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་མི་སྲིད་ལ་སེམས་ཀྱང་གཡེང་མི་སྲིད་པར། རང་གི་སེམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་ཟིན། རང་དབང་ཐོབ་ཟིན་རྗེས་སུའང་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པས་སྐྱེས་ཀྱི་མི་འདུག་གམ་སྙམ་སྟེ་འབད་བརྩོན་བྱེད་མི་དགོས་པར་དེ་དུས་སེམས་དེ་རང་བབས་སུ་ཡག་པོ་བྱས་ནས་འཇོག་དགོས། བསམ་བློ་མང་པོ་བཏང་དྲགས་ན་བྱིང་བའམ་རྒོད་པ་ཆགས་ཉེན་ཡོད་པས་སེམས་དེ་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་སྡོད་སྐབས་སུ་འགུལ་སྐྱོད་མ་བཏང་བར་ཙོག་པུར་འཇོག་དགོས། དེ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ཟེར། གོང་གསལ་རྣམས་ནི་སེམས་གནས་པའི་དོན་རྣམས་རྡོག་རྡོག་བྱས་ནས་ཚུར་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པ་ལས་ཞིབ་ཕྲ་ཤོད་དགོས་བྱུང་ན་དུས་ཚོད་ཧ་ཅང་རིང་པོ་འགོར་རྒྱུ་རེད། ལྷག་པར་དུ་ང་རང་ཚོ་སྒོམ་རྒྱག་མཁན་མིན་སྟབས། དེ་དག་སོ་སོའི་ནང་དོན་རོབ་ཙམ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ན་འགྲིག་པ་ཡིན་ནོ།།
སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་པོ་དེ་ལ་སྟོབས་དྲུག་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད་ཅིང༌། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་པོ་དེ་སྟོབས་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་འདིར་སྟོབས་དྲུག་ཅེས་བཤད་པ་རེད། སྟོབས་དྲུག་སྟེ། jཐོས་པའི་སྟོབས། kབསམ་པའི་སྟོབས། lདྲན་པའི་སྟོབས། mཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས། nབརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས། oའདྲེས་པའི་སྟོབས་བཅས་སོ།།དང་པོ། སེམ་གནས་པའི་ཐབས་དགུའི་ནང་གི་ཐོག་མ་ནང་ཉིད་དུ་འཇོག་པ་ཟེར་བ་དེ་ཐོས་པའི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་སེམས་དམིགས་པ་ལ་དང་པོ་འཇོག་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་དེ་མེ་ཏོག་སྟེང་གི་སྦྲང་བུ་ལྟར་དམིགས་པའི་སྒང་དུ་སྡོད་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན། སྐབས་དེ་དུས་བླ་མའི་མདུན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་སྟངས་ཀྱི་མན་ངག་རྣམས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཐོས་པ་དང་ཡང་ནས་ཡང་དུ་དོགས་པ་བཅད་དེ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་སྟབས། སྐབས་དེ་དུས་ཐོས་པ་དེ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡོད་པས་སྐབས་འདིར་ཐོས་པའི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ཡིན།
གཉིས་པ། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུའི་ནང་གི་རྒྱུན་དུ་འཇོག་པ་ནི་བསམ་པའི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ཡིན། སྐབས་དེ་དུས་གཙོ་བོ་རང་གི་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་དེ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་སྟངས་སོགས་དེ་ཚོའི་ཐོག་ཏུ་རང་གི་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་དེ་གཙོ་བོ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་རྒྱུན་ཕྲན་བུ་མཐུད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་ལ་རང་གི་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་དེ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 227
གཙོ་བོ་ཡིན་པས་འདིར་བསམ་པའི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་དེ་བྱུང་ངོ༌།།
གསུམ་པ། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུའི་ནང་གི་ཐབས་གསུམ་པ་བཞི་པ་སྟེ་གླན་ཏེ་འཇོག་པ་དང༌། ཉེ་བར་འཇོག་པ་གཉིས་ནི་དྲན་པའི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནི་སྐབས་དེ་དུས་རང་གི་བསམ་བློ་དེ་དམིགས་པ་འཇོག་སའི་བསམ་བློ་དེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་དྲན་དགོས་པ་ཡིན་པས་ན་དྲན་པ་དེ་གཙོ་ཆེ་བར་བཞག་པ་ཡིན།
བཞི་པ། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ཡི་ནང་གི་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ་སྟེ། དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ཡིན། གང་ལགས་ཤེ་ན། དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་དེ་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོད། སེམས་གཡེང་མིན་དང་དམིགས་པ་ཤོར་ཡོད་མིན་ལ་སེམས་ཀྱི་ཟུར་གཅིག་གི་བྱ་ར་བྱེད་པའམ་སོ་ལྟ་བྱེད་སྟངས་དེ་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོད་པས་ཡིན།
ལྔ་པ། ཐབས་དགུའི་ནང་གི་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན། སྐབས་དེ་དུས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་སྟངས་ཐད་ལ་འབད་བརྩོན་བྱེད་རྒྱུ་དེ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་ན་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ལ་བཞག་པའོ།།
དྲུག་པ། ཐབས་དགུའི་ནང་གི་དགུ་པ་སྟེ། མཉམ་པར་འཇོག་པ་ནི་འདྲེས་པའི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ཡིན། འདྲེས་པའི་སྟོབས་ལ་འཇོག་སྐབས་རང་གི་སེམས་དང་དམིགས་པ་གཉིས་པོ་ཆུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་ནང་བཞིན་འདྲེས་པ་དང༌། རང་གི་སེམས་ལ་རང་གིས་རང་དབང་ཐོབ་པ། རང་གི་སེམས་དེ་དམིགས་པའི་སྟེང་དུ་རྒྱུན་རིང་ཐུང་ག་ཚོད་བཞག་ནའང་སྡོད་ཐུབ་པ། རང་གི་སེམས་ལ་རང་གིས་བཀོད་འདོམས་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཆུ་ཚད་ཞིག་ཏུ་སླེབས་པ་དེ་ཡིན། རང་གི་སེམས་དང་དམིགས་པ་གཉིས་ཆུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད་པས་ན། འདིར་འདྲེས་པའི་སྟོབས་ཞེས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།།
གོང་དུ་སྟོབས་དྲུག་གི་ནང་དོན་བཤད་ཟིན་ཅིང༌། འོ་ན་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་དང་སྟོབས་དྲུག་པོ་དེ་ལ་ཁྱད་ཆོས་གང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཁྱད་ཆོས་ནི་ཡིད་བྱེད་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་སྟེ། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དང་པོ་གཉིས་པ་ཟུང་གི་སྐབས་སུ་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཟེར། དེ་ནས་གསུམ་པ་བཞི་པ་ལྔ་པ་དྲུག་པ་བདུན་པ་དེ་ལྔའི་སྐབས་སུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཟེར། དེ་ནས་བརྒྱད་པ་དེ་ལ་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཟེར། དེ་ནས་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་པའི་སྐབས་སུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡིད་བྱེད་ཟེར་བ་བཅས་ཡིད་བྱེད་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། དེར་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 228

བརྟེན་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་པོ་དེ་ཇི་ལྟར་བྱས་ནས་ཡོང་དགོས་སམ་ཞེ་ན། སྟོབས་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས། དེ་དགུ་པོ་ལ་ཁྱད་ཆོས་གང་ཡོད་དམ་ཟེར་ན་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།
དང་པོ། བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ནི། བསམ་བློ་དེ་ཤུགས་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་བསྒྲིམས་ན་མ་གཏོགས་སེམས་དེ་དམིགས་པའི་སྒང་དུ་སྡོད་མི་ཐུབ་པར་བརྟེན་རིག་པ་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་བསྒྲིམས་དགོས། དེར་བརྟེན་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ཟུང་ལ་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཅེས་མིང་དེ་བཏགས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིན།
གཉིས་པ། ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ནི། ཐབས་གསུམ་པ་ནས་བདུན་པ་བར་ལ་སེམས་དེ་དམིགས་པའི་སྟེང་དུ་ཕྲན་བུ་བསྡད་ཀྱང་ཡང་ཡུད་ཙམ་ལས་མ་སོང་བར་བར་ཆད་ཡང་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད་པས་སྐབས་དེ་དུས་སེམས་དེ་དམིགས་པའི་སྟེང་དུ་སྡོད་མ་ཐུབ་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཆད་ཐབས་ཀྱི་དུས་སྐབས་ཡིན། མ་གཞི་དམིགས་པའི་ཐོག་ཏུ་རྒྱུན་རིང་ཙམ་སྡོད་ཐུབ་ནའང་བར་ཆད་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པས་དེ་ལྔ་པོའི་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དེ་ནི་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། དེ་ནི་སྐབས་དེ་དུས་དམིགས་པ་དེ་རྒྱུན་ཕྲན་ཙམ་མཐུད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་ལ་བར་ཆད་ཀྱང་ཕྲན་ཙམ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར།
གསུམ་པ། ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ནི། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་བརྒྱད་པ་ལ་སླེབས་སྐབས་སུ་སོ་སོས་བསམ་བློ་ཞིག་བཏང་ནས་སེམས་དམིགས་པ་དེའི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་ནས་སོ་སོས་རང་འགུལ་གྱིས་མཚམས་མ་བཞག་བར་དུ་བསམ་བློ་དེ་དམིགས་པའི་ཐོག་ཏུ་སྡོད་པ་ལས་དེ་ནས་རྒྱུན་ནམ་བར་ཆད་རྩ་བ་ནས་ཡོང་གི་མེད་པས་སེམས་གནས་བརྒྱད་པའི་ཁྱད་ཆོས་ནི་ཆད་པ་མེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན།
བཞི་པ། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡིད་བྱེད་ནི། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་དང་དམིགས་པ་གཉིས་ཆུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་ལྟར་འདྲེས་ནས་དབྱེ་བ་རྩ་བ་ནས་ཕྱེ་མི་ཐུབ་པར་གྱུར་པ་རང་གི་སེམས་ལ་རང་གིས་རང་དབང་ཐོབ་པའི་དུས་སྐབས་ནི། སེམས་གནས་དགུ་པའི་སྐབས་སུ་སླེབས་པ་ཡིན་པར་འདོད། སྐབས་དེ་དུས་དངོས་འབྲེལ་ཞི་གནས་ཐོབ་ཡོད་པས་ཞི་གནས་སྒོམ་སྟངས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་དེ་ལ་སེམས་གནས་ཐབས་ཤེས་དགུ་དང༌། སེམས་དགུ་པོ་དེ་སྐབས་སོ་སོར་གཙོ་བོ་གང་གི་ཐད་ལ་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་སྟོབས་དྲུག་དང༌། སེམས་གནས་དགུ་པོ་དེ་དག་སོ་སོ་སོ་སོར་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་གང་འདྲ་ཡོད་མིན་དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།
དེ་ནས་དམིགས་པ་འཇོག་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ལ་མདོ་དང་སྔགས་གཉིས་བར་ཅུང་མི་འདྲ་བ་ཡོད། སོ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྩ་བའི་ལྟ་ཚུལ། 229
སོའི་དམིགས་པ་འཇོག་ས་དེ་དཔེར་ན་རང་གི་བླ་མ་དང༌། ཡི་དམ། དེ་བཞིན་ཡི་གེ་ཞིག་སོགས་གང་རུང་སྒོམ་ཆོག་ཅིང༌། སྤྱིར་ན་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་གི་ཡི་དམ་སྒོམ་གྱི་ཡོད་པ་དང༌། མདོ་ཡི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་སྒོམ་གྱི་ཡོད། ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་དེ་ཡང་སྔོན་མ་རྒྱ་གར་དུ་བྱུང་བའི་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་དེ་ཁོ་ན་སྒོམ་པ་མིན་པར་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་དེ་དང་རང་གི་བླ་མ་གཉིས་ཁྱད་རྩ་བ་ནས་མེད་པ། ཕྱིའི་རྣམ་པ་དེ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་ཡིན་པ་ལ་ངོ་བོ་དེ་རང་གི་བླ་མ་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་བསམ་བློ་བཏང་སྟེ་སྒོམ་རྒྱག་གི་ཡོད། སྒོམ་རྒྱག་སྐབས་མཐོ་དམན་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་རེད་ཟེར་ན། མིག་གིས་ཡར་ལྟ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ལ་མར་ལྟ་དགོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་རང་གི་སྣ་ཁུག་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན། དང་པོ་ཐོག་མར་མི་གཅིག་གི་ཚད་ལོངས་ཙམ་ཞིག་ལ་བསམ་བློ་བཏང་ན་འགྲིག དེ་ནས་རིམ་པས་ཆུང་དུ་བཏང་ནས་གང་མཚམས་ནས་ཆེ་ཆུང་སྲན་མ་ཙམ་ལ་བསམ་བློ་བཏང་སྟེ་སྲན་མ་དེའི་སྟེང་དུ་སྐུ་གཟུགས་དང་ཞལ་རས་ཚང་མ་ཆ་ཚང་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང༌། སྐུ་གཟུགས་དེའང་ནག་རིལ་རིལ་དེ་འདྲ་མིན་པར་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་འོད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས། བསམ་བློ་གཏོང་ས་དེ་ཆེ་དྲགས་ན་སེམས་གཡེངས་འགྲོ་ཉེན་ཡོད་པ་དང་ཆུང་དྲགས་ན་གཉིད་ཁུག་ཉེན་ཡོད་པས་ཆེ་ཆུང་གི་ཚད་དེ་སྲན་མ་ཞིག་གི་ཚད་ཙམ་ཡིན། དེ་ཡང་མཐོ་དམན་འཚམས་པོ་དང་ཆེ་ཆུང་འཚམས་པོ་ཞིག་བསམ་བློ་བཏང་ན་གཉིད་སངས་ཐུབ་པ་དང་སེམས་གཡེངས་འགྲོ་བ་དེ་ཡང་འགོག་ཐུབ་པ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད།
ཞི་གནས་ཐོབ་མཁན་ལ་མུ་སྟེགས་པ་དང༌། ནང་པ། དེ་བཞིན་བོན་པོ་ཡང་ཡོད་པས་ཞི་གནས་ནི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་ཐུན་མོང་གི་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཞི་གནས་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་དེ་ཕྲན་ཙམ་མི་འདྲ་བ་ཡོད། སོ་སོའི་དད་པ་ཡོད་པའི་ལྷ་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་བཞིན་བསམ་བློ་གཏོང་ས་ཞིག་ཡོད་ན་འགྲིག་གི་ཡོད།
གསང་སྔགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཞི་གནས་མ་ཐོབ་གོང་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཚར་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཚར་རྗེས་གཞི་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བྱེད་སྟངས་དང་མཉམ་དུ་ཞི་གནས་སྒོམ་གྱི་ཡོད། མདོར་ན་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བྱས་ཚེ་ཞི་གནས་མེད་ཐབས་མེད། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་དངོས་འབྲེལ་བྱེད་མཁན་ཡིན་ན་ཞི་གནས་དེ་ངེས་པར་དུ་ཐོབ་དགོས། ཞི་གནས་ཐོབ་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བྱས་ཚེ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ལོ་བཅུ་གཉིས་མ་གཏོགས་འགོར་གྱི་མེད་ཟེར། ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པར་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བྱས་ཚེ་སངས་རྒྱས་པར་རྒྱུན་ཐུང་ཤོས་ལའང་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་སྡོད་དགོས་པར་འདོད། ཞི་གནས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཤོད་སྟངས་དེ་ཙམ་ཡིན། དེའི་ནང་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 230

བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་ཟེར་བ་དེ་གོང་དུ་ང་ཚོས་བཤད་ཟིན་ཅིང༌། དེ་མིན་དྲན་པའི་སྟོབས་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱི་སྐོར་ཚད་མ་རིག་པ་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་སྐབས་བཤད་ཟིན་པ་དེ་རྣམས་དང་མཚུངས་སོ།།
དེ་ནས་ཡང་བྱིང་བ་ཟེར་བ་དེའི་ནང་དུ་རྨུགས་པ་དང་བྱིང་བ་ཟེར་བའི་ཁྱད་པར་ཞིག་ཡོད། བྱིང་བ་དང་རྨུགས་པ་ཟེར་བར་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་ཅེ་ན། བྱིང་བ་རང་གི་དམིགས་པ་དེ་མ་ཤོར་ནའང་གསལ་པོ་མེད་པ་དེ་ལ་ཟེར་བ་དང༌། རྨུགས་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་ནང་དུ་བསམ་རྒྱུ་དྲན་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་པར་གཉིད་ཁུག་ནས་ཐིབ་བསྡད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར། བྱིང་བ་དེ་རྒྱུན་རིང་པོ་བསགས་པ་ཡིན་ན་སྔོན་མ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ཚང་མ་བརྗེད་ནས་རང་ཉིད་མཇུག་ཏུ་ལྐུགས་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཉེན་ཡོད།
ལྷག་མཐོང་ལ་བོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་གི་བླ་མ་གོང་མ་ཚོའི་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་རྗེ་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་བཀོད་ན། ཕུང་པོ་ལྔ་ཡི་སྟེང་དུ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་དགག་བྱའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཚུལ་མ་འཕྱུགས་པ་གཞིར་བཟུང་དེ་ལ་གནད་བཞི་དང་ལྡན་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་གི་སྒོ་ནས་དཔྱད་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་རང་བཞིན་གྲུབ་པ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ངེས་ཤེས་བརྟན་པོ་རྙེད་པ་དང༌། དཔྱད་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་སྔར་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ན་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་དང༌། དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྙེད་པ་ཟེར། འདི་ལ་གནད་བཞི་ཚང་དགོས་ཚུལ་དང༌། མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྐྱོང་ཚུལ་དང༌། རྗེས་ཐོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐྱོང་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་པར་རྗེ་བླ་མའི་གསུང་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་ནང་གསལ།

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 231

ས་བཅད་བཞི་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་

གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ།

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་རྒྱ་གར་དུ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང༌། མདོ་སྡེ་པ། སེམས་ཙམ་པ། དབུ་མ་པ་བཅས་གྲུབ་མཐའ་བཞི་དང༌། བོད་དུ་རྙིང་མ། བཀའ་གདམས་པ། ས་སྐྱ། བཀའ་བརྒྱུད། ཞི་བྱེད། ཇོ་ནང༌། དགེ་ལུགས་སོགས་བྱུང་བ་ཚང་མའི་གཞི། ལམ། འབྲས་བུ་བཅས་ལ་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཕྲན་བུ་ཡོད་ཀྱང་རྩ་བའི་འགལ་བ་ཆེར་མེད་ཅིང༌། གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་འབྱུང་སའི་རྩ་བ་ཐུག་ས་ནི་ལྟ་བ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་པས་འདིར་དེའི་སྐོར་གནད་བསྡུས་བརྡ་མཚོན་ཙམ་ཞིག་དོན་ཚན་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས་འཆད་རྒྱུར།
༡. རྒྱ་གར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་ལྟ་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བཤད་པ།
༢. རྒྱ་གར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་ལྟ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།
༣. བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ།
༤. ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བཅས་ཡོད།

དང་པོ། རྒྱ་གར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་
བཞིའི་ལྟ་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བཤད་པ།

༡. རྒྱ་གར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ཐེག་དམན་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་(བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པ་)དང༌། ཐེག་ཆེན་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཉིས་(སེམས་ཙམ་པ་དང་དབུ་མ་པ་)གཉིས་བཅས་བཞི་ཡོད།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 232

jབྱེ་བྲག་སྨྲ་བ།

བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཞེས་པའི་མིང་གི་གོ་དོན། སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་གསུམ་རེ་ཡོད་ཅིང༌། དངོས་པོ་དེའི་དུས་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་དངོས་པོ་དེ་འདོར་ཡང་དེའི་རྫས་རྒྱུན་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་དབང་གིས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཐོག་མར་མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟ་བ། ད་ལྟ་བ་ནས་འདས་པར་འཕོས་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་པོ་སྔ་མ་དོར་ཟིན་ཀྱང་དེའི་རྫས་སྔར་བཞིན་གནས་པ་ཡིན་པ། དཔེར་ན། གསེར་ལས་བྱས་པའི་སྣོད་སྤྱད་ཅིག་བཅོས་ནས་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་བྱེད་པ་ན་དངོས་པོ་སྔ་མ་དེ་དོར་ཟིན་ཀྱང་དེའི་རྫས་རྒྱུན་ད་དུང་གནས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུས་གསུམ་ནི་དངོས་པོ་དེ་ཡི་རྫས་རྒྱུན་གྱི་བྱེ་བྲག་དང༌། དེའི་ཆ་ཤས་ཞིག་ཡིན་ཟེར།
བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལྟ་བའི་འདོད་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ཕྲག་འགའ་ཞིག་སོང་བ་ན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའི་ལྟ་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་རྩོད་གླེང་འགའ་ཞིག་བྱུང་བའི་དབང་གིས་ཐོག་མར་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ཕལ་ཆེར་སྡེ་པ་དང་གནས་བརྟན་སྡེ་པ་གཉིས་སུ་གྱེས་པ་དང༌། དེ་རྗེས་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་སོ་སོར་གྱེས་པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྷས། ཤར་ནུབ་རི་དང་གངས་རིར་གནས། །འཇིག་རྟེན་འདས་པར་སྨྲ་བ་དང༌། །བཏགས་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་རྣམས་ནི། །ལྔ་ཚན་དགེ་འདུན་ཕལ་བའི་སྡེ། །ཞེས་ཕལ་ཆེན་པ་ལས་གྱེས་པ་ལྔ་དང༌། གཞི་ཀུན་ཡོད་དང་འོད་སྲུང་སྡེ། །ས་སྟོན་སྡེ་དང་ཆོས་སྲུང་སྡེ། །མང་ཐོས་གོས་དམར་སློབ་མར་བཅས། །ཕྱེ་སྟེ་སྨྲ་བའི་སྡེ་རྣམས་ནི། །གཞི་ཀུན་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ཡིན། །ཞེས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ལས་གྱེས་པ་བདུན། རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་གནས་འཇིགས་མེད་གནས། །གཙུག་ལག་ཁང་གནས་གནས་བརྟན་པ། །ཞེས་གནས་བརྟན་པ་ལས་གྱེས་པ་གསུམ། ས་སྒྲོག་རི་དང་སྲུང་བ་པ། །གནས་མ་བུ་པའི་སྡེ་རྣམས་ནི། །མང་པོས་བཀུར་བའི་སྡེ་པ་ཡིན། །ཞེས་མང་བཀུར་བ་ལས་གྱེས་པ་གསུམ་བཅས་ཏེ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད།
བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ནང་ནས་མང་བཀུར་གྱི་སྡེ་པ་མ་གཏོགས་གཞན་ཚང་མས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཁས་ལེན་ཅིང༌། དེ་ཡང་གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང༌། ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་ལ་ཟེར་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ནི་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན། ལམ་ལྔའི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་ཀྱང་ས་བཅུའི་རྣམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན།

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 233

སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་མང་བཀུར་སྡེ་པས་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པའི་བདག་ཁས་ལེན་ཚུལ་ནི། ཕུང་པོ་ལྔ་ཚོགས་པའི་གང་ཟག་དེ་ནི་ལས་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དང༌། འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་གཉིས་མྱོང་བ་པོ་ཡིན་པ་མ་ཟད། འཁོར་བར་གནས་པ་པོ་དང༌། ཐར་པ་ཐོབ་པ་པོ་ཡང་ཡིན་པས་ཕུང་པོ་ལྔ་ལས་ལོགས་སུ་ཁེར་རྐྱང་དུ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ཟེར། ལུགས་འདིས་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མུ་སྟེགས་པ་དང་ཁྱད་མེད་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་ཁོ་ཚོས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང༌། ལས་རྒྱུ་འབྲས། ཐར་པ་དང༌། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁས་ལེན་པ་དེའི་དབང་གིས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དངོས་ཡིན་པ་ལས་མུ་སྟེགས་པ་གཏན་ནས་མིན་ལུགས་དང༌། འདིའི་རྩ་བའི་སློབ་དཔོན་སུ་ཡིན་པ། གཞུང་རྩོམ་པ་པོའི་སློབ་དཔོན་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ། གྲུབ་མཐའ་སྟོན་པའི་གཞུང་གང་དང་གང་ཡོད་པའི་སྐོར་བཅས་<<ཐུའུ་བཀྭན་གྲུབ་མཐའ་>>དང་གོང་དུ་བཀོད་པའི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་དེ་ཚོར་གཟིགས།

kམདོ་སྡེ་པ།

མདོ་སྡེ་པ་ཞེས་པའི་མིང་གི་གོ་དོན། སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་མདོ་སྡེའི་རྗེས་
སུ་འབྲངས་ནས་གྲུབ་པའི་མཐའ་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན་ཅིང༌། ལུགས་འདིར་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་ཞིབ་ཕྲ་ཚད་མ་རིག་པའི་གཞུང་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པས་འདིར་མ་བྲིས་ཤིང༌། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བའི་འདོད་ཚུལ་ཅུང་ཟད་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཤད་ན།
ལུགས་འདིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཁས་བླངས་ཤིང༌། དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ལ་ཟེར། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའོ་ཞེས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚིམས་པར་ཕུང་པོ་ལྔ་རེ་རེ་བ་དང༌། ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ། དེ་ལས་དོན་གཞན་པ་བཅས་གང་ཞིག་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཡིན་མིན་བརྟགས་པ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་དེ་ཉིད་ངའོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་གདགས་གཞིར་རྙེད་རྒྱུ་ཡོད་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་དེ་ཉིད་ངའོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་གདགས་གཞི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང༌། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན་ཆོས་དེ་མེད་དགོས་པར་ཁས་ལེན། དེར་བརྟེན་ལུགས་འདིས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང༌། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 234

གྲུབ་པ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། རྫས་སུ་གྲུབ་པ་བཅས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་མ་ཟད། དེ་དག་མེད་ན་གཏན་ནས་མེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཙོ་བོ་ཡང་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན།
གོང་གསལ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པ་མང་ཆེ་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མིན་པར་འདོད་ཀྱང༌། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་བྱོན་པའི་རྗེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་བྱེད་ཤེས་དགོས།

lསེམས་ཙམ་པ།

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་ནང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཉིས་ཡོད། དེ་ནི་སེམས་ཙམ་པ་དང་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཡིན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་དང༌། ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བའི་གོ་རྟོགས་སད་ཐུབ་པའི་བློ་དམན་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་རྨང་གཞི་ཡིན་པ་དང༌། སྐས་ལ་འཛེགས་པའི་སྐས་ཐེམ་འོག་མ་དང་འདྲ་བར་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད།
སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའི་ལྟ་ཚུལ་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་གནང་མཁན་ནི་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་སློབ་དཔོན་འདི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་གཅིག་ཏུ་བགྲང་སྲོལ་ཡོད། སློབ་དཔོན་འདི་དུས་སྐབས་གང་དུ་བྱུང་བ་བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ་བ་མ་མཐོང་ཡང༌། སློབ་དཔོན་འདི་དང་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་པའི་སྐུ་མཆེད་ཡིན་པ་དང་སློབ་དཔོན་དབྱིན་གཉེན་དང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉིས་དུས་མཉམ་པར་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་བརྩམས་པའི་<<རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་>>ནང་གསལ་ཞིང༌། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་སློབ་མ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་དང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་གཉིས་དུས་མཉམ་པར་མདོ་སྨད་པ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི་<<དེབ་ཐེར་དཀར་པོར་>>གསལ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་སློབ་མ་སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ཡིན་པ་དང་དེའི་སློབ་མ་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཡིན་པ། སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་དང༌། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་གཉིས་དུས་མཉམ་པར་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་<<རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་>>ལས་གསུངས་པ་བཅས་གུང་བསྒྲིགས་ན་སློབ་དཔོན་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 235

འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ནི། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཞི་པ་ནས་ལྔ་པའི་མཇུག་བར་བྱུང་བ་ཡིན་ཚོད་འདུག སློབ་དཔོན་འདིའི་ཡབ་ནི་རྒྱལ་རིགས་དང༌། ཡུམ་བྲམ་ཟེ་མོ་པྲ་ཀཱ་ས་ཤཱི་ལ་(རབ་གསལ་ངང་ཚུལ་མ་)ཡིན། ཆེར་ལོངས་པའི་དུས་སུ་རིག་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཏེ་ཡུམ་གྱིས་བསླབ་བྱ་བྱས་པ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང༌། མཁན་སློབ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་གཡོག་ལོ་གཅིག་མཛད། དེ་རྗེས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཞུས་ནས་ལོ་ལྔའི་རིང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་སློབ་སྦྱོང་དང༌། ལོ་རེ་ཚིགས་བཅད་ཁྲི་བཅུ་རེའི་ཚིག་དང་དོན་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་གནང༌། དེ་ནས་ལོ་མང་པོའི་རིང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྒོམ་སྒྲུབ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སློབ་གཉེར་གནང༌། སྐུ་ཚེའི་དཀྱིལ་དུ་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་ཨུ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་(དེང་སང་གི་ཨ་ཧྥུ་ཧན་)དང༌། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱུད་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་དང༌། ལྷ་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན། ཆོས་གཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གསར་དུ་བཙུགས། རང་ཉིད་ལ་སློབ་མ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ་ཡོད་པ་དང༌། རྒྱུན་དུ་མཉམ་དུ་གནས་པའི་འཁོར་དགེ་སློབ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཙམ་ཡོད་པ་ཚང་མ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གནས་ཚད་ངེས་ཅན་རེ་ཡོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། སྐུ་ཚེའི་སྨད་ཀྱི་མཐར་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ནཱ་ལེནྡྲ་དགོན་པར་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་བཞུགས་ཤིང༌། དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་བར་བཞུགས། མཐར་གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས། སློབ་དཔོན་འདིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་དོན་སྟོན་པ་<<དེ་ཉིད་རྣམ་ངེས་>>ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་དོན་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་<<ས་སྡེ་ལྔ། ༡. ས་ཡི་དངོས་གཞི། ༢. རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ། ༣. གཞི་བསྡུ་བ། ༤. རྣམ་གྲངས་བསྡུ་བ། ༥. རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྒོ་བསྡུ་བ་>>བཅས་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་དོན་བསྡུས་ཏེ་སྟོན་པ་<<མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་>>འདི་རྣམས་བསྟན་འགྱུར་སྣར་ཐང་པར་མའི་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐོར་པོད་ [ཛི][ཝི][ཞི][ཟི][འི][ཡི][ལི] བཅས་སུ་ཡོད། མདོ་སྡེ་དགོངས་པར་ངེས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ། བསྟན་འགྱུར་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐོར་པོད་[ངི]པར་ཡོད། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་<<རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པ་>>བསྟན་འགྱུར་མདོ་ཕྱོགས་སྐོར་པོད་[ཕི]པར་ཡོད། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་<<ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པ་>>དེ་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་མགོར་བསྒྱུར་བ་ཙམ་མ་གཏོགས། དེ་བྱིངས་ཚང་མ་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དཀྱིལ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐབས་ལོ་ཙཱ་བ་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྒྱུར་བ་ཡིན། སློབ་དཔོན་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་བརྩམས་པའི་<<རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་>>ལེའུ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པར་གསལ།
སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་<<ས་སྡེ་ལྔ་>>དང་<<སྡོམ་རྣམ་གཉིས་>>སོགས་མཛད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ལས་གང་ཞིག་དྲང་དོན་ཡིན་པ་དང༌། གང་ཞིག་ངེས་དོན་ཡིན་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 236

པའི་དབྱེ་བ་གསལ་པོར་ཕྱེ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་གནས་པའི་ལྟ་ཚུལ་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་མཛད་ཅིང༌། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ལ་སེམས་ཙམ་པ་ཟེར། སེམས་ཙམ་པ་ཞེས་པའི་གོ་དོན། རང་སེམས་ཀྱི་འཆར་སྣང་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་འཆར་སྣང་ཙམ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་དབང་གིས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན། ལུགས་འདིས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན།
སྐབས་འདིར་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ཟེར་བའི་གོ་དོན་ནི། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱིས་བཟོས་པ་དང༌། སེམས་ཨང་དང་པོ་དང་དངོས་པོ་ཨང་གཉིས་པར་བཞག་པའི་གོ་དོན་རྩ་བ་ནས་མིན། སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་རགས་པ་དང་གོ་དོན་གཏིང་ཟབ་པ་གཉིས་ཡོད་པས་རགས་པ་ནི་འདིར་མ་བཤད།
ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དང་རང་འཛིན་ཤེས་པ་གཉིས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དེ་སྔར་ནས་ཡོད་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་རང་གིས་འདི་དང་འདིའོ་སྙམ་དུ་ངོས་འཛིན་བྱས་པའི་བསམ་པ་སྐྱེ་བ་ན་བསམ་པ་དེ་ལ་སྣང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་དེ། ༡. མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་བ། ༢. བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་བ། ༣. སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་བ་བཅས་ཡིན།
དེ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་གསལ་པོར་མ་ཤེས་ན། སེམས་ཙམ་པ་ཞེས་པའི་སེམས་ཙམ་གྱི་དོན་ལེགས་པོར་མི་གོ་བས། ཐོག་མར་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་དགོས།
༡. མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་བ་ནི། འདི་ནི་འདིའོ་སྙམ་པའི་སྣང་བ་ལ་ཟེར་ཞིང༌། ༢. བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་བ་ནི། དངོས་པོ་དེའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་དེ་ཡིན་པ་དང༌། ༣. སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་བ་ནི། སྣང་བ་དེ་རང་གི་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་ཡོད་པར་སྣང་བ་དེ་ཡིན། འཆར་སྣང་སྔོན་མ་གཉིས་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་ཡིན་པ་དང༌། རྗེས་མ་དེ་ནི་རྟོག་པ་དང་རྗེས་དཔག་གི་འཆར་སྣང་ཡིན། སྣང་བ་དེ་གསུམ་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ནི་རང་འཛིན་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དེ་ངོས་འཛིན་མ་བྱས་གོང་དུ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་མིང་དང༌། དོན་གཉིས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་དགོས། དེ་ལ་མིང་དང་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞིའི་འཆར་སྣང་བྱུང་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་འཆར་སྣང་མེད་ན། དེའི་མིང་དང་དོན་གཉིས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཐབས་མེད་ལ། དེ་མེད་ན་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དེ་ངོས་འཛིན་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 237
བྱེད་ཐབས་མེད། ཐོག་མར་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་འཆར་སྣང་བྱུང་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དོན་གཉིས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཏེ་དེའི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ནི་འདིའོ་སྙམ་པའི་འཆར་སྣང་ཞིག་བྱུང་བ་དང་དུས་མཚུངས་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དེ་མིང་དང་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་འཆར་སྣང་ཞིག་རང་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེས་འོང་ཞིང༌། དེ་རྗེས་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་དེ་རང་གི་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་འཆར་སྣང་དང་ངོས་འཛིན་ཞིག་རང་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེས་འོང༌། འཆར་སྣང་སྔ་ཕྱི་རིགས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དང་པོ་ནི་མ་འཁྲུལ་བ་དང༌། རྗེས་མ་དེ་གཉིས་འཁྲུལ་བའི་འཆར་སྣང་ཡིན་ཞིང༌། ངོས་འཛིན་དེ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པས་དོན་དངོས་སུ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་འཆར་སྣང་དེ་གསུམ་ག་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ལས་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེར་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ཞེས་ཟེར་(དེ་བཞིན་དུ་ངོས་འཛིན་བྱུང་བ་བརྡ་ལ་ལྟོས་པ། དོན་གཅིག་མིང་མང་དང་མིང་གཅིག་དོན་མང༌། སྐྱེས་བུ་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་དང༌། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱང་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་སྣང་བ་

ཞིག་ཡིན་གྱི་གཅིག་ལ་སྣང་བའི་ཆ་དེ་གཅིག་ཤོས་ལ་མི་སྣང་ངོ༌)། རང་རང་སོ་སོའི་སྣང་བ་དེ་རང་རང་སོ་སོའི་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་གང་ཟག་ལས་གཞན་པའི་གཞི་ཡི་སྟེང་དུ་སྦྱར་ན་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཟེར་བ་དང༌། གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་སྦྱར་ན་ངའོ་སྙམ་པའི་སྣངབ་དེ་རང་གི་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང༌། དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན། དེ་འདྲའི་བདག་མེད་འཇོག་ཚུལ་ནི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་ལས་རིག་པ་གཏིང་ཟབ་པ་དང་ཕྲ་བ་ཡིན། དེ་མིན་རང་རིགས་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོངས་པའི་མྱོང་རིག་གི་ཤེས་པ་ཁས་ལེན་ཚུལ་སོགས་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང༌། ཚད་མ་རིག་པའི་ལེའུ་གསུམ་པ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མ་མྱོང་བ་རྣམས་ལ་ཇི་ཙམ་བཤད་ཀྱང་གོ་དཀའ་བས་འདིར་མིང་ཙམ་ལས་མ་སྤྲོས་སོ།།

mདབུ་མ་པ།

དབུ་མ་ཞེས་པའི་གོ་དོན། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་(ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་སྟེ་སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་)གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུས་ལ་གནས་པ་ཡིན་པས་དབུ་མ། ལྟ་བ་དེ་ཁས་ལེན་པ་ལ་དབུ་མ་པ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་(སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཟུང་འབྲེལ)།
དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་མཛད་པ་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་དེའི་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 238

དངོས་སློབ་འཕགས་པ་ལྷ་གཉིས་ཡིན་ཅིང༌། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མཚན་སྙན་གྲགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཞིག་དང༌། ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་ཞིག་ཡིན། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སློབ་དཔོན་འདི་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་སོང་བའི་དུས་སུ་བྱུང་བར་གསུངས་ཤིང༌། ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པའི་<<རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་>>ནང་སློབ་དཔོན་འདིའི་སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱུད་དུ་བྱོན་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་མཛད་པའི་དུས་སྐབས་སུ། ཐོ་གར་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྒྱབ་ཤུ་ལི་ཀ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་(འདི་ཐུར་ཆིས་དང་ཐག་ཉེ་བའི་ཞུས་ལི་ཡ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ནམ་བརྟག་)དུ་སོང་ནས་ཀླ་ཀློའི་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་བརྩམས་ནས། རྗེས་སུ་དེའི་སློབ་མ་བེ་ཁམས་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཁོ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་རྗེས་མ་ཁའི་ཡུལ་དུ་སོང་(འདི་དབྱི་ཏཱ་ལིའི་རྒྱལ་ས་ལོ་མའི་མིང་རྙིང་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་)ནས་ཀླ་ཀློ་སྟག་གཟིག་གི་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་གཏོང་འགོ་ཚུགས་ཞེས་གསལ་བ་དང༌། སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་པའི་དུས་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དང་པོའི་འགོ་ཚུགས་པ་ཡིན་ཚོད་འདུག་ཀྱང༌། དེ་ལས་གསལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ་ད་ཕན་ཁོ་བོས་མ་མཐོང༌། སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་བེ་དར་བྷ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་བྲམ་ཟེ་འབྱོར་ལྡན་ཞིག་གི་ཁྱིམ་དུ་འཁྲུངས། མཚན་མཁན་ལ་བསྟན་པས་ཚེ་རིང་ཤོས་ལ་ལོ་བདུན་ལས་མི་ཐུབ་ཟེར་བས། ཕ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བུ་ཤི་བའི་རོ་མིག་གིས་མཐོང་མ་བཟོད་པར་གཡོག་དང་བཅས་ཡུལ་གཞན་དུ་འཁྱམ་དུ་བཏང༌། རིམ་གྱིས་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་དགོན་པ་ཆེ་ཤོས་ནཱ་ལེནྡྲར་ཕེབས་ཏེ་སློབ་དཔོན་བྲམ་ཟེ་ས་ར་ཧ་དང་མཇལ་ཏེ་ཚེ་དབང་ཞུས། གཞན་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་གསན། དགོན་པའི་མཁན་པོ་སྒྲ་གཅན་འཛིན་བཟང་པོའི་དྲུང་དུ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཞུས་ཏེ། མཚན་དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་ཞེས་བཏགས། དགོན་པའི་ཞལ་ཏ་པ་(གྲྭ་པ་རྣམས་ཀྱི་འཚོ་བའི་གཉེར་པ་)གནང་རིང་མུ་གེ་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ། གླིང་ཕྲན་ཞིག་ནས་གསེར་འགྱུར་གྱི་རྩི་བླངས་ནས་གསེར་བཙོངས་པའི་རིན་གྱི་ཐོག་ནས་དགེ་འདུན་ལ་འཚོ་བ་སྦྱར། དེའི་གནས་ཚུལ་དགེ་འདུན་ཚོས་དྲིས་པ་ན་ལན་དྲང་པོར་གསུངས་པས། དགེ་འདུན་ལ་གནང་བ་མ་ཞུས་པར་ཚོང་བྱས་ནས་འཚོ་བ་སྦྱར་བ་ཆོས་ཁྲིམས་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཟེར་ཏེ་གནས་ནས་ཕྱུང་(སྒྲིག་འཛུགས་ནས་ཕུད་པ)། དེ་ནས་ཡུལ་གཞན་དུ་བྱོན་ནས་ལྷ་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་མང་པོ་བཞེངས་ཤིང༌། རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་གི་མཐའ་སྐོར་དུ་རྡོའི་དྲ་མིག་གི་ར་བས་བསྐོར། དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་(འདི་རྒྱ་གར་ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་སུ་འབར་མ་དང་ཐག་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་གླིང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་དཀྱིལ་དུ་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་)ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་ལྕགས་རིས་བསྐོར་ཞིང་ལྕགས་རིའི་ནང་དུ་ལྷ་ཁང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཡོད་པ་བཞེངས། སྐུ་ཚེའི་སྨད་ལ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་མཐའ་ཀྲིཥྞ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 239

ར་ཟེར་བའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དང་ཐག་ཉེ་བའི་དཔལ་གྱི་རིར་གཙོ་བོར་རྒྱུན་བཞུགས་གནང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དར་སྤེལ་མཛད། སློབ་དཔོན་འདི་དགུང་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་བཞུགས་ཟེར་བ་དང༌། སུམ་བརྒྱ་བཞུགས་ཟེར་བའི་བཤད་སྲོལ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀ་ལོ་ཕྱེད་ལ་ལོ་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པའི་ལུགས་ཡིན་ཞེས་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པའི་<<རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་ >>ནང་གསལ་བས་གང་ལྟར་སྐུ་ཚེ་རིང་པོ་ཞིག་བཞུགས་པ་འདྲ། སློབ་དཔོན་འདིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་<<དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་>><<རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་>><<སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་>><<རྩོད་བཟློག>><<ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག>><<མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་>><<རྨི་ལམ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་གཏམ་ >>ཆོས་བྱེད་ཁྱིམ་པ་ལ་གདམས་པ་<<བཤེས་སྤྲིངས་>><<རྒྱལ་པོ་བདེ་སྤྱོད་བཟང་པོ་ལ་གཏམ་དུ་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་>>ཆོས་བྱེད་རབ་བྱུང་ལ་གདམས་པ་<<བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་>>གསང་སྔགས་ཀྱི་ལྟ་སྤྱོད་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པ་<<རྒྱུད་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་>>དབུ་མའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་<<བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་>>གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པ་<<མདོར་བྱས་>><<མདོར་བསྲེ་ >><<དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་>>གསང་སྔགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་སྟོན་པ་<<རིམ་པ་ལྔ་པ་>><<གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་སྦྱོར་བ་བརྒྱ་པ་>><<སྤོས་སྦྱོར་གྱི་བསྟན་བཅོས་མིག་མངས་རིས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་>>རྩིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་<<རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་གཙུག་ལག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་>>བཅས་ཆ་ཚང་བ་བོད་སྐད་དུ་འགྱུར་ཞིང་རེ་གཉིས་ཙམ་མ་གཏོགས་མང་ཆེ་བ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་བསྟན་འགྱུར་གྱི་ནང་དུ་ཡོད། སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བོད་ཡིག་ཐོག་བཀོད་པ་རྒྱས་ཤོས་ནི། ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པའི་<<བཀའ་བབས་མདུན་ལྡན་གྱི་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་>>སུ་གསལ།
སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ་(ཨརྱ་དེ་བ་)ནི་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐུ་ཚེའི་སྨད་ཀྱི་སློབ་མ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་དངོས་དང་ཁྱད་མེད་པའི་བརྩི་བཀུར་དང་དད་གུས་ཞུ་ཡུལ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཙམ་མ་ཟད་མུ་སྟེགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཡང་ཧ་ཅང་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ནང་བཤད་སྲོལ་ལ་སློབ་དཔོན་འདི་སིངྒ་ལའི་གླིང་གི་རྒྱལ་པོ་པཉྩ་ཤཱི་གཾ་ཞེས་པའི་སྲས་ཡིན་པར་བཤད་ཡོད་ཚུལ་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་བརྩམས་པའི་རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་གསལ། མཁན་པོ་ཧེ་མ་དེ་ཝ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཞུས། དེ་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་སྐམ་ས་ཆེན་པོའི་ཐོག་ཡོད་པའི་ལྷ་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་རྣམས་མཇལ་བར་ཕེབས། སྐབས་དེར་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱུད་དུ་ཕེབས་པ་དང་སྟབས་འཁེལ་ནས་མཇལ་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱི་དྲུང་དུ་མདོ་སྔགས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 240

ཀྱི་ཆོས་མཐར་ཕྱིན་པ་གསན། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་སྐུ་འདས་ཁར་བསྟན་པའི་བདག་པོར་བསྐོས་ནས་རྒྱ་གར་ལྷོ་རྒྱུད་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་གནང་སྟེ། ལྷ་ཁང་དང་གཙུག་ལག་ཁང་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་བཞེངས། དེ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་གཞི་(ཆོས་ལུགས་སློབ་སྦྱོངབྱེད་པའི་རྟེན་གཞི་)བཙུགས། བྲམ་ཟེ་ཐུབ་དཀའ་ནག་པོ་ཞེས་པ་རྩོད་པ་ལ་འགྲན་ཟླ་མེད་པ་དེ་ཕམ་པར་མཛད་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མར་གྱུར་པའི་མཚན་ལ་སློབ་དཔོན་དཔའ་པོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང༌། ནཱ་ལེནྡྲ་དགོན་པར་ཡང་ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས། སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱུད་རང་དུ་བཞུགས་ནས་དེར་སྐུ་འདས།
སློབ་དཔོན་འདིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་<<དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་>>དེ་མདོར་བསྡུས་ནས་བཤད་པ་<<དབུ་མ་ལག་པའི་ཚད་>>དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་<<འཁྲུལ་པ་བཟློག་པའི་གཏན་ཚིགས་གྲུབ་པ་>>མཚན་ཉིད་དང་སྔགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ་<<ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་>>གསང་སྔགས་ཀྱི་ལྟ་སྤྱོད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་<<སྤྱོད་པ་བསྡུས་པའི་སྒྲོན་མ་>>དེ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་<<སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྦྱོང་>>སྨིན་བྱེད་དབང་གི་ཆོ་ག་ལ་<<རྡོ་རྗེ་གདན་བཞིའི་དཀྱིལ་ཆོག་སྙིང་པོ་མདོར་བསགས་>>བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པ་<<རྡོ་རྗེ་གདན་བཞིའི་སྒྲུབ་ཐབས་ >>ལ་སོགས་པ་མཛད་པ་རྣམས། དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་སོགས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་བསྒྱུར་བ། བསྟན་འགྱུར་སྣར་ཐང་པར་མའི་སྔགས་ཕྱོགས་པོད་[ཟ]པ་དང༌། མདོ་ཕྱོགས་[ཙ]པའི་ནང་ཡོད། སློབ་དཔོན་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་<<བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་>>དང་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་<<རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་>>ལེའུ་བཅུ་བདུན་པར་གསལ། དབུ་མ་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་ན། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང༌། ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།
<༡> དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ།

སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་<<དབུ་མ་སྙིང་པོ་>><<དེའི་རང་འགྲེལ་རྟོག་གེ་འབར་བ་ >>བརྩམས་ནས་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་དགག་པ་མཛད་དེ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་གྲུབ་མཐའི་སྲོལ་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་མཛད། དབུ་མའི་གཞུང་གོང་གསལ་གཉིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དང་མུ་སྟེགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་གི་ལྟ་ཚུལ་གསལ་པོར་བཤད་པས་ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤས་ཀྱང་རྒྱ་གར་དང་བོད་དུ་<<རྟོག་གེ་འབར་བ་>>བཤད་ཁྲིད་ཐེངས་མང་པོ་གནང་བ་ཡིན། ལུགས་འདིས་བདེན་གྲུབ་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་གཞན་རྣམས་ཁས་ལེན།
དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་པའི་གོ་དོན། རྒོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ཚད་མ་མ་འཁྲུལ་བའི་ངོར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་ཆོས་ཅན་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་སྐྱེས་པར་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 241

ཁས་ལེན་པས་ན་རང་རྒྱུད་པ་ཟེར། ལུགས་འདིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྡོག་ཕྱོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚད་ནི། བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལ་ཟེར་ཞིང༌། དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་གཏན་ནས་མེད་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཟེར། བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཅེས་པའི་བློ་གནོད་མེད་ནི་བློ་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་དབང་ཤེས་དང་རྟོགས་པ་གཉིས་ལ་ཟེར་ཞིང༌། བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་གཉིས་འགལ་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྔགས་རྫས་ཀྱིས་མིག་བསླད་པའི་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྤྲུལ་གཞིའི་རྡེའུ་དང་ཤིང་བུ་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་མེད་ཀྱང༌། སྔགས་རྫས་ཀྱིས་མིག་བསླད་པའི་བློའི་དབང་གིས་སྤྲུལ་གཞིའི་རྡེའུ་དང་ཤིང་བུ་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བར་འཇོག་ནུས་ཤིང༌། བློ་དེའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་སྤྲུལ་གཞིའི་ངོས་ནས་ཀྱང་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བའི་སྡོད་ལུགས་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སྔགས་རྫས་ཀྱིས་མིག་བསླད་པའི་ལྟད་མོ་བ་ལ་སྤྲུལ་གཞི་རྡེའུ་དང་ཤིང་བུ་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བའི་སྐབས་འཆར་སྣང་དེ་ནང་གི་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་གཞི་དེར་དང་པོ་ནས་རྟ་གླང་མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟར། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་མི་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་གི་སྣང་བ་འཆར་ན་ཡང་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན། དེ་ནི་བདེན་འཛིན་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཚད་ཡིན།
དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་ཕྱེ་ན། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང༌། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཡོད།
jམདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཟེར་བའི་གོ་དོན་ནི། རྡུལ་ཕྲན་རིགས་མཐུན་བསགས་པའི་གཟུགས་རགས་པ་དེ་ཉིད་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ལྟ་ཚུལ་ཐད་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ལུགས་འདིས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་འདུས་པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པ་ཁས་མི་ལེན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རྡུལ་ཕྲན་རིགས་མཐུན་ཞིང་རྟེན་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚོགས་པ་ལ་བསགས་པ་ཟེར་ཞིང༌། དཔེར་ན། བུམ་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་རྩོམ་གཞིར་གྱུར་པའི་རྡུལ་ཕྲན་རིགས་མཐུན་པ་མང་པོ་སྡེབས་འབྱར་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།
རྡུལ་ཕྲན་འདུས་པ་ཞེས་པ་ནི། རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྟེན་གཞི་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ལ་ཟེར་ཞིང༌། དཔེར་ན། དམག་དང་ནགས་ཚལ། ཕྲེང་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ལུགས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 242

འདིའི་སྲོལ་གཏོད་མཁན་ནི་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཡིན།
kརྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་རང་རྒྱུད་པ་ཟེར་བའི་གོ་དོན་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་པའི་དབང་གིས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན། ལུགས་འདི་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་མཛད་མཁན་ནི་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་ཡིན།
<༢> དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ།

ཐལ་འགྱུར་བ་ཞེས་པའི་གོ་དོན། རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གཉིས་ཀའི་ཚད་མ་མ་འཁྲུལ་བའི་ངོར་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་(རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་ཚུལ་མཐུན་པ་)ཆོས་ཅན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་ཕ་རོལ་པོའི་ཁས་བླངས་ཙམ་ལ་འཁྲིལ་ནས་ཕ་རོལ་པོ་དེ་རང་ལ་གྲགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པར་ཁས་ལེན་པས་ན་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས། གོ་དོན་དེ་མདོར་བསྡུས་ནས་བཤད་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མི་དགོས་པར་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་བཀོད་པ་ཙམ་གྱིས་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་ནུས་པར་ཁས་ལེན་པ་དེར་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཟེར། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་མཛད་མཁན་ནི་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཡིན་ཅིང༌། དེ་སྔོན་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་དགག་པ་མཛད་པའི་སྐྱོན་དེ་རྣམས་མི་འཇུག་པ་དང༌། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད། ཁས་ལེན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མང་དུ་བསྟན་ནས་<<དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་>>དང་<<དབུ་མ་འཇུག་པ་>>དེའི་རང་འགྲེལ་བཅས་མཛད་དེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་མཛད།
སློབ་དཔོན་འདི་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་སློབ་ཡིན་མིན་ལ་བཤད་སྲོལ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་འདུག་ཀྱང་སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་<<གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་>>ནང་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་སློབ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་མ་ཟད་ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤས་མཛད་པའི་<<བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་>>ལས་ཀྱང༌། སློབ་དཔོན་འདི་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་སློབ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་དེ་ལ་ནོར་འཁྲུལ་མེད། སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ཡུལ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ས་མནྟར་ཡིན་ཅིང༌། ཆུང་དུས་ནས་རིག་གནས་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང༌། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་དང༌། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང༌། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་སློབ་མ་མང་པོ་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་གསན་ཅིང༌། ལྷག་པར་དབུ་མའི་གཞུང་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད། ནཱ་ལེནྡྲ་ཡི་དགོན་པའི་མཁན་པོ་ཡུན་རིང་དུ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 243

མཛད་དེ། སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་འཁྲུངས་ཡུལ་ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱུད་དུ་བྱོན་ནས་ལྷ་ཁང་དང་དགོན་པ་མང་པོ་བཏབ། དགུང་ལོ་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་བཞུགས་ཟེར་བ་བདེན་མིན་ཇི་ལྟར་ཡང་སྐུ་ཚེ་རིང་པོ་བཞུགས་པར་མངོན་ཏེ་ཁོང་གི་སློབ་མ་རིགས་པའི་ཁུ་བྱུག་ཆེ་བ་དང༌། དེའི་སློབ་མ་རིགས་པའི་ཁུ་བྱུག་ཆུང་བ་ (བླ་མ་བྱམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་)ཡིན་ལ། དེའི་སློབ་མ་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ཨ་ཏི་ཤ་ཡིན་ཅིང༌། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ནི་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་གོང་གི་ཆུ་རྟ་(སྤྱི་ལོ་༩༨༢)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས་པ་དང༌། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་པ་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ལྕགས་འབྲུག་(སྤྱི་ལོ་༡༠༤༠)ལོའི་ལོ་མཇུག་ལ་རྒྱ་གར་ནས་བལ་ཡུལ་བརྒྱུད་མངའ་རིས་སུ་ཕེབས་པ་ཡིན་པས་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུས་རབས་དང་པོ་འགོ་ཚུགས་པ་ནས། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་འཁྲུངས་པའི་བར་དུས་རབས་དགུ་ལ་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་ཚང་མས་མཁྱེན་གསལ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་དད་མོས་བྱེད་མཁན་ཚོས་དེ་ལ་དོགས་པ་རྩ་བ་ནས་བྱེད་ཀྱི་མེད་ཀྱང༌། ལོ་རྒྱུས་དངོས་གཙོ་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལྟར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བརྫུན་བཟོ་ཡིན་པའི་གཞི་འཛིན་ས་ལྟ་བུ་གྱུར་འདུག་པས་བརྟག སློབ་དཔོན་འདིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ། <<དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་>><<དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་>>དང་<<དེའི་རང་འགྲེལ་>><<དབུ་མ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པ་>>སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མ་<<རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་>><<བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་>><<དབུ་མ་ཕུང་པོ་ལྔ་པ་>>བཅས་འདི་རྣམས་མང་ཆེ་བ་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་ནག་ཚོ་ལོ་ཙཱ་བ་དང་པ་ཚབ་ལོ་ཙཱ་བ་སོགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ཡིན། བསྟན་འགྱུར་སྣར་ཐང་པར་མའི་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་པོད་[འ][ཡ]གཉིས་སུ་ཡོད། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྐོར་ལ། <<གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་>><<གསང་བ་འདུས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་པའི་འགྲེལ་པ་>>འདི་གཉིས་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་པའི་མཇུག་ཏུ་མངའ་རིས་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ། བསྟན་འགྱུར་སྣར་ཐང་པར་མའི་སྔགས་ཕྱོགས་ཀྱི་པོད་[ཤ]པར་ཡོད། སློབ་དཔོན་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་<<བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་>>དང་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པའི་<<རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་>>གཉིས་སུ་གསལ།
ལུགས་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་འཇོག་ཚུལ་དང་དེ་བཞིན་དུས་གསུམ་འཇོག་ཚུལ་སོགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱད་ཡོད།
(༡) ཐོག་མར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་འཇོག་ཚུལ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལས་གཏིང་ཟབ་པ་ཡོད། དེ་ཡང་ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། ཡུལ་རང་གི་ངོས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 244

ནས་གྲུབ་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཏན་ནས་མེད། དེ་ཉིད་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་སྦྱར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད། དེ་མིན་གཞི་གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་སྦྱར་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡིན་ཅིང༌། དེ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ།།
འོ་ན་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཞེས་པའི་རྟོག་པ་དེ་གང་ཡིན། རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཏགས་ཙམ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལུགས་འདིའི་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཞེས་པའི་རྟོག་པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བློ་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཆོས་གང་གི་སྣང་བ་འཆར་ན་ཡང་གདགས་གཞི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བློས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་ཞིང་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་དེ་ཡིན། དེའི་དབང་གིས་བཞག་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་ཐག་པ་ཁྲ་བོ་ལ་སྦྲུལ་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྐྱེས་པའི་སྐབས་ཐག་ཁྲ་སྦྲུལ་དུ་བཏགས་པའི་གདགས་གཞི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་ཁྲ་སྦྲུལ་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྐྱེས་པ་ལས། གདགས་གཞི་ཐག་ཁྲ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ནས་སྦྲུལ་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང༌། འཁྲུལ་སྣང་དེ་ཡང་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང༌། དེ་ཡང་ཐག་པའི་སྟེང་དུ་མུན་པ་ཅུང་ཟད་བབས་པ། མདོག་དང་འཁྱིལ་ལུགས་སྦྲུལ་དང་འདྲ་བ། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྔར་སྦྲུལ་མཐོང་མྱོང་བ་བཅས་རྒྱུ་རྐྱེན་གསུམ་འཛོམས་པ་ན་ཐག་ཁྲ་དེ་ཉིད་སྦྲུལ་དུ་འཁྲུལ་བའི་འཆར་སྣང་བྱུང་བ་མ་ཟད། སྦྲུལ་འདུག་གོ་སྙམ་པའི་བསམ་བློ་སྐྱེས་པ་ཡིན། སྐབས་དེར་ཐག་པའི་མདོག་དང༌། དབྱིབས་དང༌། ཆ་ཤས་རེ་རེ་བ་དང༌། ཚོགས་པ་བཅས་གང་ཡང་སྦྲུལ་གྱི་མཚན་གཞིར་བཟུང་རྒྱུ་མེད་པར་རང་གི་བསམ་བློ་བཏགས་ཙམ་ཡིན། དཔེ་དེ་དང་འདྲ་བར། ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་སྙམ་པའི་བསམ་པ་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་གདགས་གཞི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དང་དེའི་སྙམ་དུ་བསམ་བློས་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་ཙམ་ལས། ཆོས་དེའི་དབྱིབས་དང༌། ཁ་དོག ཆ་ཤས་རེ་རེ་བ་དང༌། ཚོགས་པ་བཅས་གང་ཡང་ཆོས་དེའི་མཚན་གཞིར་འཇོག་རྒྱུ་མེད་ལ། དེ་དག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མཚན་གཞིར་འཇོག་རྒྱུ་མེད་པར་གདགས་གཞི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་བསམ་བློས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན། གལ་ཏེ་གདགས་གཞིའི་སྟེང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་རྗེས་སུ་དེ་ངོས་འཛིན་གསར་པ་ཡོང་མི་སྲིད་པ་དང༌། མིང་བརྡ་མ་སྦྱར་བའི་མིས་ཀྱང་མཐོང་ཙམ་ནས་ཤེས་དགོས་པ། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་གང་ཟག་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལྟ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོང་མི་སྲིད་པ་བཅས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད། དེར་བརྟེན་གདགས་གཞི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དེར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་བསམ་བློ་བྱུང་ཞིང༌། ངོས་འཛིན་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་དང༌། གདགས་གཞི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། ཡོད་པ་དང་རང་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 245

བཞིན་གྱི་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་སླ་ཡང༌། བསམ་བློའི་ཐོག་ནས་འབྱེད་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་མ་རྟོགས་བར་དུ་ཡོང་མི་ཐུབ། བསམ་བློའི་ཐོག་ནས་ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པའི་གོ་བ་ཚིག་ཙམ་དུ་མ་ལུས་པ་ཞིག་དགོས་པ་དེར་ཐུག་པ་ཡིན།
ཐོག་མར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་གི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད་པ།
བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་གོ་བ་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་དུས་རིམ་གཅིག་དང༌། དེ་ལ་འཇིགས་སྣང་སྐྱེ་བའི་དུས་རིམ་གཅིག དེའི་ནང་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་མྱོང་ཐོག་ནས་འཆར་བའི་དུས་རིམ་གཅིག་བཅས་ཡོད།
ཐོག་མར་བླ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་རྗེས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་བོགས་འདོན་པ་དང་དགག་བྱའི་ང་ངོས་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་གཉན་ས་དང་དུར་ཁྲོད་དུ་སོང་ནས་གཅོད་གཏོང་བའི་སྲོལ་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཚང་མར་ཡོད་ཅིང༌། གཅོད་ཟེར་བའི་གོ་དོན་ཡང་བདག་འཛིན་གཅོད་པ་ལ་ཟེར། གཅོད་ཀྱི་ནང་དུ་རང་གི་ལུས་པོ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་སེམས་ཀྱིས་ཕྲལ་ཏེ་རང་ལུས་ལྷ་འདྲེ་ལ་བློས་བཏང་ནས་སྦྱིན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་འཇིགས་སྣང་སྐྱེས་སུ་བཅུག་སྟེ། འཇིགས་སྣང་དེ་བྱུང་བ་དང་སེམས་ཀྱི་ཟུར་གཅིག་གིས་དགག་བྱའི་ང་དེ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན།
དེ་འདྲའི་དགག་བྱ་དེ་ངོས་འཛིན་ལེགས་པར་བྱུང་རྗེས། ང་དེ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་རིགས་པ་བདུན་ཡོད། དེ་ལ་རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་ཟེར།
༡. ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་གཞིའི་ང་དེ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང༌། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ།
མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་འགྱུར་བ།
བདག་མང་པོར་འགྱུར་བ།
བདག་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་འགྱུར་བ།
༢. རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ།
ཕུང་པོ་ལས་ལོགས་སུ་བདག་ཡོད་དགོས་པ།
དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་དགོས་པ།
༣. ཕུང་པོ་ལ་བདག་བརྟེན་ནས་གནས་པ་འགོག་པ་རིགས་པ། ཕུང་པོ་འཇིག་ན་བདག་འཇིག་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 246

པར་འགྱུར་བ།

༤. བདག་ལ་ཕུང་པོ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཕུང་པོ་ལྔ་ལས་ལོགས་སུ་བདག་ཡོད་དགོས་པ།
༥. བདག་ཕུང་པོ་དང་ལྡན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ།
དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་པ།
༦. ཕུང་པོ་ལྔ་ཚོགས་ཙམ་བདག་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ།
ཕུང་པོ་ལྔ་ཚོགས་པ་ནི་གདགས་གཞི་ཡིན་ཞིང༌། བདག་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་གདགས་གཞིར་བཏགས་པ་ཡིན་པ་མི་རིགས།
༧. ཕུང་པོ་ལྔ་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་བདག་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ།
དབྱིབས་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། ཚོར་བ་དང༌། འདུ་ཤེས། རྣམ་ཤེས་གསུམ་ལ་དབྱིབས་མེད་ཅིང༌། དབྱིབས་བདག་ཡིན་ན་བདག་ལའང་དབྱིབས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་དགོས་པ།
དེ་རྣམས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་བདུན་ཡིན་ལ། དེའི་དཔེ་ནི་ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོ་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་ཡོད། དེའི་རྗེས་སུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་སྦྱར་དགོས། བདག་མེད་པ་ཤེས་ན་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་གོ་སླ།
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ། དེ་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་གཏན་ལ་དབབ་དགོས། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཟེར། དེ་ལ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཡོད་(ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པ། མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པ། གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་)ཀྱང༌། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་འགོག་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་ནང་ནས་ནུས་པ་ཆེ་ཤོས་ཡིན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་ནས་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་དགོས་པས་དེ་གནད་བསྡུས་ཙམ་བཤད་ན།
jབདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ། རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་ན་རྒྱུ་ཡི་དུས་སུ་འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཐོབ་ཟིན་པས་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་དང༌། རང་གི་ངོ་བོ་ཐོབ་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་ན་འབྲས་བུ་རིགས་འདྲ་གཏན་ནས་མི་སྐྱེ་བའམ་སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་པ་དང༌། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་དབྱིབས་དང་ནུས་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་མེད་དགོས།
kགཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ལས་སྐྱེས་ན། རྒྱུ་ཡིན་མིན་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 247

ཐམས་ཅད་ལ་ནུས་པ་མི་འདྲ་བ་མེད་པར་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་དགོས་པ་དང༌། རྒྱུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་དགོས་པ་དང༌། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང༌། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་གཉིས་སྲང་མདའི་མཐོ་དམན་ལྟར་དུས་མཉམ་པས་རྒྱུའི་དུས་སུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་པོ་འབྲས་བུ་དེ་ཡང་ཡོད་དགོས།
lགཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ། ཕྱོགས་རེ་རེ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་མི་སྲིད་པ།
mརྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་ན་རྒྱུ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ཆོག་པ་དང༌། འབྲས་བུ་དེ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱུ་ལ་འབབ་བརྩོན་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་ཡིན་དགོས།
(༤) བདག་མེད་གཉིས་ཀར་ཐུན་མོང་དུ་སྦྱར་དགོས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ། བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་སྦྱར་ཆོག་པ་དང༌། རིགས་པ་རྣོ་ཤོས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ཡིན་པས་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ཡིན་ཟེར། རིགས་པ་འདིས་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་གོ་ཐུབ་པ་དང༌། ཡོད་པའི་མཐའ་དང་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་སེལ་ཐུབ་པ་མ་ཟད། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟེན་འབྱུང་དང་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གོ་ཐུབ་པ་ཡིན། འོ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཞེས་པའི་རྟེན་འབྱུང་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གོ་དོན་གང་ཡིན་ཟེར་ན། སྤྱིར་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། jཕྲད་པའི་རྟེན་འབྲེལ། kལྟོས་པའི་རྟེན་འབྲེལ། lབརྟེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཅས་ཡིན།
jཕྲད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། རྒྱུ་རྐྱེན་མང་པོ་ཞིག་ཕྲད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ལ་ཟེར་ཞིང༌། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཚང་མས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཞིག་ཡིན།
kལྟོས་པའི་རྟེན་འབྲེལ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡིན་ཀྱང་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་ལ་ཟེར་ཞིང༌། གོ་དོན་སྔ་མ་ལས་ཁྱད་ཆེ་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པ་མང་ཆེ་བས་ཁས་ལེན།
lབརྟེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། རང་རང་གི་གདགས་གཞི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ལ་ཟེར། འདི་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་གོ་བ་གཏིང་ཟབ་པ་ཞིག་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་ལ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཟེར་བ་མྱུ་གུ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་ས་བོན་ནི་རྒྱུ་དང༌། ཆུ་ལུད་དྲོད་སོགས་ནི་རྐྱེན་ཡིན་པས་རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་ཙམ་ལ་གོ་བ་ལེན་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གོ་དོན་ཁྱབ་ཆུང་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པས།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 248

དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པས་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ནི། ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེའི་མིང་དུ་འདོགས་པའི་གདགས་གཞི་ཚོགས་པ་དེ་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང༌། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པས་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་དེ་ནི་རྐྱེན་ཡིན་ཞིང༌། རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་དེ་ཡོད་པར་བཞག་པ་ཡིན། དེ་ནི་མིས་བཟོས་པའི་དངོས་པོ་དང༌། མིས་མ་བཟོས་པའི་རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་དང་གང་ཡིན་ཀྱང་ཐོག་མར་དངོས་པོ་དེ་དང་དེའི་མིང་དུ་འདོགས་པའི་གདགས་གཞི་སྔར་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་པ་ལ། མིས་དངོས་པོ་དེ་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་མ་ཐུབ་པའི་གོང་དུ་དངོས་པོ་དེའི་མིང་དེ་མེད་པ་དང༌། མིས་དངོས་པོ་དེ་ལ་ངོས་འཛིན་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་གཞི་ནས་དངོས་པོ་དེ་ལ་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་ནས་དངོས་པོ་དེ་ཡོད་པར་བཞག་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་གི་མིང་ཡིན་ཀྱང་མི་ཡིས་བསམ་བློས་དངོས་པོ་དེ་ངོས་འཛིན་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན། ངོས་འཛིན་གྱི་བསམ་བློ་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དེའི་གདགས་གཞི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆར་སྣང་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ངའོ་སྙམ་པ་དང༌། ང་ཡི་འོ་སྙམ་པ་ལ་ཡང་འདྲ། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་ཀྱང་གདགས་གཞི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་ཡུལ་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཟེར། དེ་འདྲའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེས་མེད་མཐའ་(གཏན་ནས་མེད་པའི་མཐའ་)སེལ་ཞིང༌། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་འཆར་སྣང་དེས་ཡོད་མཐའ་(རང་བཞིན་གྱི་ཡོད་པའི་མཐའ་)སེལ་བ་དང༌། སྣང་ཕྱོགས་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་ཕྱོགས་ངེས་པ། སྟོང་ཕྱོགས་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྣང་ཕྱོགས་ངེས་པ་ཞིག་དང་སྣང་སྟོང་གཉིས་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བ་ཞིག་ཚིག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་མྱོང་ཐོག་ནས་འཆར་བ་བྱུང་ན། གཞི་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ངོ་མ་རྟོགས་པ་འི་ཚད་ལ་སླེབས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་རྟོགས་བར་དུ་ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་མི་ཐུབ་ཟེར་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེར་ཐུག་ཡོད།

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 249

གཉིས་པ། རྒྱ་གར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་
བཞིའི་ལྟ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

རྒྱ་གར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང༌། མདོ་སྡེ་པ། སེམས་ཙམ་པ། དབུ་མ་པ་བཅས་བཞི་ཡིན།

(༡)བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ།

དེ་ལ་བྱེ་བྲག་ཅེས་བརྗོད་དགོས་དོན་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་གསུམ་སྟེ་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཚང་མར་དུས་གསུམ་ཡོད་པར་འདོད། དུས་གསུམ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཚང་མ་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཟེར། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་གྱི་དུས་གསུམ་ནི་རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཞེས་ཁས་བླངས་སྟབས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་པོ་དེ་མ་འོངས་པ་དང༌། གཉིས་པ་དེ་ད་ལྟ་བ། གསུམ་པ་དེ་འདས་པ་བཅས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ས་བོན་ལ་ཆ་བཞག་ན། འབྲས་གཅིག་མར་བཏབ་པ་ཡིན་ན་འབྲས་ཏེ་ཡར་མ་སྐྱེས་གོང་གི་སོན་དེ་སོན་ཁོ་རང་གི་ད་ལྟ་བ་ཡིན་པ་དང༌། མྱུ་གུའི་མ་འོངས་པ་ཡིན། མྱུ་གུ་དེ་ཡར་སྐྱེས་ན་སོན་དེ་འཇིག་ཟིན་པར་བརྟེན་འདས་པ་ཡིན་པས་མྱུ་གུ་དེ་ད་ལྟ་བར་སླེབས་ཟིན་པ་ཡིན། མྱུ་གུ་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་ཐོགས་ནས་མེད་པར་གྱུར་པའམ་དེ་མིན་གནོད་འཚེ་ཕོག་ནས་མེད་པར་གྱུར་པ་ཚང་མ་འདས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་དངོས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང༌། དེའི་འདས་དང་ད་ལྟ་མ་འོངས་གསུམ་ཚང་མ་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྫས་ཡིན་ཏེ་མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟ་བར་འགྱུར་བ་དང༌། ད་ལྟ་བ་ནས་འདས་པར་འགྱུར་བ་རེད། འོན་ཀྱང་རྫས་དེ་གཅིག་ཡིན། ངོ་བོ་ཁག་ཁག་དང་རྣམ་པ་ཁག་ཁག་རེད། དཔེར་ན། ཕྲུ་གུ་བུ་མོ་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན། ཕྲུ་གུ་བུ་མོ་དེ་དང་པོ་སྐྱེ་དུས་བུ་མོ་ཡིན་པ་ལས་ཨ་མ་མིན། བུ་མོ་དེ་ཕྲུ་གུ་ཆུང་ཆུང་སྐབས་སུ་ཨ་མ་བྱེད་པའི་མ་འོངས་པ་རེད། དེ་ནས་ཕྲུ་གུ་ཞིག་སྐྱེས་སོང་ན་ཨ་མའི་ད་ལྟ་བ་རེད། དེ་ནས་ཤི་སོང་ན་འདས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་དེ་འདས་སམ་ཡང་ན་ད་ལྟ་བ་ཡང་ན་མ་འོངས་པ་གང་ཡིན་རུང་དངོས་པོ་དེའི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་རྫས་རྒྱུན་གཅིག་ཡིན། དཔེར་ན་ལྕགས་ཤིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་ལྕགས་དེ་དང་པོ་ཁོག་ལྡིར་ཞིག་བཟོས། དེ་ནས་ཁོག་ལྡིར་དེ་གཏོར་ནས་ཆུ་སྣོད་ཅིག་བཟོས། དེ་ནས་ཡང་ཆུ་སྣོད་གཏོར་ནས་སྟ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 250

གྲིའམ་སྦྱག་མ་ལྟ་བུ་ཞིག་བཟོས་ན་ཡང་ལྕགས་ཀྱི་རྫས་རྒྱུན་དེ་འགྱུར་མེད། དེ་ནི་རྫས་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་དངོས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་དངོས་པོ་དེའི་དུས་གསུམ་ནི་དངོས་པོ་ཁོ་རང་གི་རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་འདོད་པས་གྲུབ་མཐའ་དེའི་མིང་ལ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ།།
བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ལའང་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་འདོད་མཁན་ཞིག་དང༌། མེད་པར་འདོད་མཁན་ཞིག་ཁག་གཉིས་ཡོད། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བར་རྩ་བའི་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད། སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་ལས་མང་པོས་བཀུར་བའི་སྡེ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང༌། དེ་མིན་སྡེ་པ་བཅུ་བདུན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་དང་མེད་ཟེར་བ་དེ་ནི་ང་ཚོས་མུ་སྟེགས་པའི་ལྟ་བའི་སྐབས་ཞུས་ཟིན་པ་ལྟར་མུ་སྟེགས་པའི་ལྟ་བ་སྨྲ་བ་ཚང་མས་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ཟེར་བ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཟེར་མཁན་རྩ་བ་ནས་མེད། ཚང་མ་བདག་གི་ངོ་བོ་དེ་ཤེས་ན་གཞི་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། འོན་ཀྱང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ནང་མང་ཆེ་བས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་འདོད་ཅིང༌། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅེས་པ་ནི། རང་སྐྱ་འཕེར་བའི་བདག་ཟེར་བ་མེད་ཟེར། ང་རང་ཚོའི་བདག་གམ་ང་ཞེས་པ་དེ་ནི་རང་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཚོགས་པ་དེ་ལ་རང་གི་ང་ཡིན་བསམ་པའི་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་རང་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་དེ་ཕར་བཞག་ནས་ཟུར་དུ་བདག་ཟེར་བ་དེ་འདི་རེད་ཅེས་མཛུབ་མོ་བཙུགས་ནས་བསྟན་རྒྱུ་མེད། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་མིང་བཏགས་སའི་གཞི་བྱས་ཏེ་དེ་ལ་རང་གི་ང་ཡིན་བསམ་ནས་བསྡད་པ་ཞིག་རེད་ལ་དེ་བསམ་པའི་སྐབས་སུ་རང་གི་སྣང་བར་རང་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལས་ལོགས་སུ་ང་ཟེར་བ་ཞིག་འདུག་སྙམ་པ་ཡིན་པས་དེ་ནི་ནོར་འཁྲུལ་ཡིན། རང་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལས་ལོགས་སུ་ཡོད་པའི་བདག་ཟེར་བ་ཞིག་མེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་རང་གི་ལུས་པོ་སྟེ་ཕུང་པོ་དེ་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྟེར་བ་རེད། ཚོར་བ་ནི་རིམ་བཞིན་གོམས་འདྲིས་བྱས་ཏེ་བྱུང་བ་རེད། འདུ་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་རེད། དེ་ལ་རང་གི་ང་ཡིན་པར་འཁྲུལ་ཏེ་རང་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལས་ལོགས་སུ་དགར་བའི་ང་ཞིག་འདུག་སྙམ་པ་བྱུང་བ་ཡིན། བདག་ཟེར་བ་དེ་རྟ་ཕར་ཕུད་ནས་བོང་བུ་འདི་རེད་ཟེར་མཛུབ་མོ་བཙུགས་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མེད། ཕུང་པོ་ལྔ་ཕར་ཕུད་ན་ང་འདི་རེད་ཅེས་མཛུབ་མོ་འཛུགས་རྒྱུ་མེད། དེར་བརྟེན་རང་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལས་ལོགས་སུ་ཟུར་དུ་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་ང་ཞིག་འདུག་བསམ་པའི་བསམ་བློ་དེ་ནོར་འཁྲུལ་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང༌། དེ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པ་ལས་དེ་འདྲ་མེད། དེ་མེད་པ་དེ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ན་དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཤེས་པ་ཟེར། དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཟེར་བ་དེ་འདི་ཡིན་པར་འདོད། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་བདག་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཁས་མི་ལེན། བདེན་པར་གྲུབ་པ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 251

ཡོད། བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་བསམ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་འདོད། ཕུང་པོ་ལྔ་ཟེར་བ་དེ་མིག་དེ་མིག་ཡིན་པར་བདེན་པ་དང༌། སྣ་ཁུག་དེ་སྣ་ཁུག་ཡིན་པར་བདེན་པ། ང་དེ་ང་ཡིན་པར་བདེན་པ་ཡིན་པས་བདེན་པར་གྲུབ་ཟེར་བ་དེ་ཡོད། དེ་མིན་པར་གྲུབ་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡོད། སོ་སོ་རེད་བསམ་པ་དེ་བདེན་པ་རེད། ཡིན་ནའང་དེ་ལས་ལོགས་སུ་འདུག་བསམ་པ་དེ་ནོར་འཁྲུལ་རེད་ཟེར། དེ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་རེད་ཟེར། དེ་ལྟར་བཤད་ནས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཟེར་བ་དེ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཟེར་བ་དེ་གཉིས་ལ་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བ་རེད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཡིན་དང་མིན་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་མིན་ལ་བལྟས་ཏེ་དབྱེ་བ་ཞིག་མིན། དེ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོད་དང་མེད་ལ་བལྟས་ནས་དབྱེ་བ་ཕྱེ་གི་ཡོད། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་ཕྱི་པ་མུ་སྟེགས་པ་ཡིན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནང་ནས་མང་པོས་བཀུར་བའི་སྡེ་པས་སྐྱབས་འགྲོ་དང༌། དཀོན་མཆོག ལས་རྒྱུ་འབྲས་བཅས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པས་ནང་པ་རེད། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྟེ་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་སླེབས་དུས་དེ་མུ་སྟེགས་པ་ཆགས་བསྡད་ཡོད། དཔེར་ན། སྡེ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཁ་ཤས་སྒྲིག་འཛུགས་ཐོག་སྡེ་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱིད་སྡུག་ནང་དུ་ཞུགས་ནའང་བསམ་བློའི་ཐོག་ཞུགས་ཐུབ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དཔེ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཟེར། དེའི་ལྟ་བའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་མིན་པར་མུ་སྟེགས་པ་ཆགས་བསྡད་ཡོད། ཡིན་ནའང་དེས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང༌། ལས་རྒྱུ་འབྲས། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་བཅས་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་པས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲས་སུ་ཚུད་ཙམ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། མུ་སྟེགས་པས་ཁས་ལེན་རྒྱུའི་བདག་ཟེར་བ་དེ་དང་མང་པོས་བཀུར་བའི་སྡེ་པས་ཁས་ལེན་རྒྱུའི་བདག་ཟེར་བ་དེ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་མང་ཆེ་བ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁས་ལེན་གྱི་མེད། ཁོང་ཚོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དེ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་སོགས་ཀྱིས་ཕྱིས་སུ་བཟོས་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པར་ཁས་ལེན་གྱི་མེད། དེར་བརྟེན་སྔོན་མ་བོད་དུ་དགེ་བཤེས་ཤིག་གིས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྩ་བ་ནས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཀྱི་མེད་པ་དང༌། ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་མ་གཏོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྩ་བ་ནས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཀྱི་མེད་པས་མི་ཚོས་ཁོང་ལ་དགེ་བཤེས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཞེས་མིང་འདོགས་བཏགས་ཡོད། ང་ཚོས་འདིར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལྟ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་ན་འགྲིག་གི་རེད། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ནང་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་འདོད་མཁན་དང་མེད་པར་འདོད་མཁན་ཁག་གཉིས་ཡོད་པ་དང༌། སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནང་ནས་བདག་ཡོད་པར་འདོད་མཁན་གཅིག་དང་བདག་མེད་པར་འདོད་མཁན་བཅུ་བདུན་ཡོད། ཐེག་ཆེན་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 252

ཚང་མ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལྟ་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཞུས་ན་དེ་ཙམ་ཡིན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལྟ་བའི་གཞུང་གཏུགས་སའི་དཔེ་ཆ་ནི་<<མངོན་པ་སྡེ་བདུན་>>ཞེས་པ་དེ་ཡིན། <<མངོན་པ་སྡེ་བདུན་>>ཟེར་བའི་དཔེ་ཆ་དེ་སངས་རྒྱས་རང་གིས་བརྩམས་གནང་བ་མ་ཡིན་པར། དགྲ་བཅོམ་པ་བདུན་གྱིས་བརྩམས་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཤཱ་རིའི་བུས། །གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་མོའུ་འགལ་བུས། །ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་གང་པོས་བྱས། །རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ནི་ལྷ་སྐྱིད་ཀྱིས། །ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་ཀ་ཏྱའི་བུས། །རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས། །ཡང་དག་འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲངས་ནི། གསུས་པོ་ཆེ་ཡིས་བྱས་ཞེས་གྲགས། །ཞེས་<<ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་>>དང༌། <<གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་>><<ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་>><<རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་>><<ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་>><<རབ་ཏུ་བྱེད་པ་>><<འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲངས་>>བཅས་<<མངོན་པ་སྡེ་བདུན་>>ལས་དེ་དག་མཛད་པ་པོ་ནི་རིམ་པར་ཤཱ་རིའི་བུ་དང༌། མོའུ་འགལ་བུ། གང་པོ། བྲམ་ཟེ་ལྷ་སྐྱིད། ཀ་ཏྱའི་བུ། དབྱིག་བཤེས། གསུས་པོ་ཆེ་བཅས་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་བདུན་ཡིན་ཞིང༌། འོན་ཀྱང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་<<མངོན་པ་སྡེ་བདུན་>>ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡིན། <<མངོན་པ་སྡེ་བདུན་>>པོ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གཞུང་གི་གཙོ་བོ་<<བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་མོ་>>(བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ཆེན་མོ་ཡང་ཟེར་)ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ལ། ཕྱིས་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གསན་ནས་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་སྙིང་པོ་མ་ལུས་པ་བསྡུས་ནས། ཐེག་པ་དམན་པའི་ལུགས་སུ་<<ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་>>ཞེས་བྱ་བ་གནས་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དེ་མཛད་པ་རེད། སྡེ་བདུན་ལས་<<གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་>>ཀྱི་ནང་ཚན་འཇིག་རྟེན་གདགས་པ་དང༌། རྒྱུ་གདགས་པ། ལས་གདགས་པ་རྣམས་བོད་དུ་འགྱུར་ཞིང༌། གཞན་མ་འགྱུར་ཞེས་<<བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་>>ལས་གསུངས་སོ།། <<མངོན་པ་སྡེ་བདུན་>>དང་<<ཚད་མ་སྡེ་བདུན་>>གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ་<<མངོན་པ་སྡེ་བདུན་>>ནང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལྟ་བ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང༌། <<ཚད་མ་སྡེ་བདུན་>>ནང་སེམས་ཙམ་པ་དང་མདོ་སྡེ་པའི་ལྟ་བ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ནང་དོན་སྦྱང་དགོས་པ་བརྒྱད་ནི། jགཞི་བདེན་པ་གཉིས། kཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད། lཟག་བཅས་ཟག་མེད། mཤེས་བྱ་གཞི་ལྔ། nདུས་གསུམ། oཕྱི་དོན་འཇོག་ཚུལ། pཤེས་པས་ཡུལ་འཇལ་ཚུལ། qཚད་མའི་རྣམ་གཞག་བཅས་སོ།།

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 253

(༢)མདོ་སྡེ་པ།

དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ལུང་ངམ་བཀའ་དེ་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་ཏེ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གྲུབ་མཐའི་ལྟ་ཚུལ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་པས་ན་མདོ་སྡེ་པ་ཞེས་བཏགས། མདོ་སྡེ་པ་ལ་ནང་གསེས་ཕྱེ་ན་ལུང་གི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་པ་དང༌། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་པ་སྟེ་གཉིས་ཡོད། དེ་ནི་ལུང་གཙོ་བོ་བྱེད་མཁན་ཞིག་དང་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་གཙོ་བོ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཁག་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། མདོ་སྡེ་པའི་གཞི། ལམ། འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྐོར་ཚད་མ་རིག་པའི་ནང་གསལ་པོ་ཡོད། ཚད་མ་རིག་པའི་ནང་གཙོ་བོ་མདོ་སྡེ་པའི་ལྟ་བ་དེ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་མཚུངས་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་ཡང་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་ཐུབ་པ་ཡིན། ཚད་མ་རིག་པ་ལ་ལེའུ་བཞི་རུ་དབྱེ་བ་ལས། ལེའུ་དང་པོ་དང་ལེའུ་གཉིས་པ་གཉིས་ནི་མདོ་སྡེ་པ་དང༌། ལེའུ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ནི་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན། འདིར་ཚད་མ་རིག་པའི་ནང་ཡོད་པའི་མདོ་སྡེ་པའི་ལྟ་ཚུལ་ཚང་མ་བཤད་མི་དགོས་པར་གཙོ་བོ་མདོ་སྡེ་པ་དང་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཞན་བར་རྩོད་གཞི་ཡོད་པའི་མི་མཐུན་པའི་གནད་གཙོ་བོ་གང་དུ་ཐུག་ཡོད་མིན་སྐོར་ཞུ་གི་ཡིན།
མདོ་སྡེ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེའི་ལྟ་ཚུལ་ལ་གཞིགས་ན། གང་ཟག་གི་བདག་དེ་ལ། ཡོད་རྒྱུ་ཡི་བདག་གཅིག་དང་མེད་རྒྱུ་ཡི་བདག་གཅིག་བཅས་གཉིས་ཡོད། དེའང་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་བདག་གཅིག་དང༌། ཁས་མི་ལེན་པའི་བདག་གཅིག་བཅས་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད། ཁས་ལེན་དགོས་པའི་བདག་དེ་གང་ཞེ་ན། ང་ང༌། ང་འགྲོ ང་ཟ། ང་འཐུང༌། ང་སྡོད་ཟེར་བའི་བདག་དེ་ཡོད་དགོས་པའི་བདག་ཡིན་ཟེར། མེད་དགོས་པའི་བདག་དེ་ནི། ཕུང་པོ་ལྔ་ལས་ལོགས་སུ་ང་ཟེར་བ་ཞིག་འདུག་སྙམ་པའི་ང་དེ་མིག་གིས་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ། ལག་པས་བཟུང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་ང་ཟེར་བ་དེ་མེད་པར་འདོད་པས་མདོ་སྡེ་པའི་ལྟ་ཚུལ་དེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ཤོད་སྟངས་དང་མི་འདྲ་བར་ཅུང་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་མདོ་སྡེ་པས་ཡོད་དགོས་རྒྱུའི་བདག་གཅིག་དང་མེད་དགོས་རྒྱུའི་བདག་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སུ་དབྱེ་ནས་བཤད་པ་དེ་ཡིན། ཡོད་དགོས་པའི་ང་དེའི་མིང་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ངའམ་བདག་ཟེར། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་ང་དེ་ནི། ང་འགྲོ ང་སྡོད། འདི་ངའི་རེད། ང་འཐུང༌། ང་ཟ། འདི་ངའི་མ་རེད་སོགས་ཤོད་རྒྱུའི་ང་དེ་རིགས་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ང་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་ཡོད་དེ་ངས་སྐྱེ་བ་སྔོ་མ་ལས་ཀ་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན་སྙམ་པ་སོགས་ཀྱི་བསམ་བློ་དེ་སངས་རྒྱས་ལའང་ཡོད། དེ་ནི་བཀག་དགོས་པའམ་མེད་པ་བཟོ་དགོས་པའི་ང་དེ་མིན། མེད་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 254

པ་བཟོ་དགོས་པའི་ང་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་ལྔ་ལས་ཟུར་དུ་ང་ཟེར་བ་ལིང་ལིང་ཞིག་འདུག་བསམ་པའི་བསམ་ཚུལ་དེ་ནོར་འཁྲུལ་ཡིན་པས་དེ་མེད་པ་བཟོ་དགོས་པ་ཡིན། ཕུང་པོ་ལྔ་ལས་ལོགས་སུ་ང་ཟེར་བ་རང་སྐྱ་འཕེར་བ། རང་ཚུགས་ཐུབ་པའི་ང་ཞིག་མེད་པར་འདོད། མི་རྒན་པོ་འཁར་རྒྱུག་ཕར་བཞག་ནས་འགྲོ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུའི་ཁེར་རྐྱང་ལ་འགྲོ་ཐུབ་མཁན་གྱི་ང་ཞིག་མེད་པས་ང་འདི་ཇི་ལྟར་འཇོག་གི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེའི་ཐད་ལ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ནས་རྗེས་སུ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་བཤད་སྐབས་ཕན་ཐོགས་ཡོད། དཔེར་ན། གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར། མི་ཞིག་གིས་ཕྱི་ནས་བཀྲ་ཤིས་ཞེས་སྐད་བཏང་བྱུང་ན་ང་ལ་ཟེར་གྱི་འདུག ཁོས་ང་སྐད་གཏོང་གི་འདུག་བསམ་པའི་བསམ་བློ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡོད་དགོས་པའི་ང་ཡིན་པ་ལས་མེད་དགོས་པའི་ང་དེ་མིན། བཀག་དགོས་པའི་ང་དེ་གང་ཞེ་ན། བཀྲ་ཤིས་རྐུན་མ། ཁྱོད་མར་དོན་ཤོག་ཅེས་བཤད་བྱུང་ན། དེ་དུས་གཞི་ནས་རང་གི་བསམ་པར་ངས་རྐུན་མ་མ་བརྐུས་པར་ཁོས་ང་ལ་རྐུན་མ་ཟེར་གྱི་འདུག་བསམས་ནས་ང་དེ་ཤུགས་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔ་ལས་ལོགས་སུ་ང་ཟེར་བ་ཞིག་མཛུབ་མོ་བཙུགས་རྒྱུ་ཡོད་པ། ལག་པས་བཟུང་རྒྱུ་ཡོད་པ། མིག་གིས་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་ང་གཅིག་ཟུར་དུ་ཡོད་བསྡད་པའི་འཆར་སྣང་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཟེར་བ་མེད་པ་བཟོ་དགོས་པའི་ང་དེ་ཡིན།
མདོ་སྡེ་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས་ན་གཤམ་གསལ་གྱི་ཚིག་དེ་གཉིས་མ་བརླག་པ་བྱས་ཏེ་དེའི་དོན་དག་ཆ་ཚང་བ་ཡག་པོ་ཞིག་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས་སྟེ། jཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་རྙེད་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང༌། kརང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཡིན། ཚིག་དོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་གོ་དོན་ཡག་པོ་མ་ཤེས་ན་མདོ་སྡེ་པའི་ལྟ་བ་ཡག་པོ་ཤེས་མི་ཐུབ། དཔེར་ན་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོ་བཙལ་ན་རྙེད་རྒྱུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། བཏགས་དོན་བཙལ་ན་རྙེད་རྒྱུ་མེད་པ་དེ། དཔེར་ན། རི་བོང་རྭ་ཟེར་བ་དེ་ལ་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་རྙེད་རྒྱུ་མེད་པས་ཁོ་ལ་མིང་དེ་བཏགས་ཙམ་ལས་གཞན་མེད། རི་བོང་གི་རྭ་ཟེར་བ་དེ་མི་ཞིག་གི་བསམ་བློའི་ནང་དུ་རི་བོང་གི་རྣ་ཅོག་དེ་རྭ་ཅོ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་རི་བོང་གི་རྭ་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཞིག་ལས་ཁོས་དེར་རི་བོང་གི་རྭ་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་དོན་དག་དེ་བཙལ་ན་རྙེད་རྒྱུ་མེད། གང་ཞེ་ན། རི་བོང་གི་མགོ་ལ་རྭ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ཁོ་རང་གི་ཐོག་དོན་དངོས་ལ་མེད་པར་བརྟེན་དོན་དངོས་ལ་མེད་པ་དེ་ཐ་སྙད་བཏགས་སྐབས་དེར་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་རྙེད་རྒྱུ་མེད། དོན་དངོས་སུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང༌། དེའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་དེ་ཏན་ཏན་རྙེད་རྒྱུ་ཡོད་པའི་བཏགས་པའི་དོན་དེ་གང་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 255
འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དཔེར་ན། ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོ་ཟེར་བ་དེའི་མིང་དེ་ཇི་ལྟར་བྱུང་མིན་དང་དེའི་ཐ་སྙད་འདོགས་སྟངས་ཀྱི་གཞི་འཛིན་ས་དེ་གང་དུ་འདུག་གམ་བརྟད་དཔྱད་བྱ་རྒྱུ་སྟེ། དཔེར་ན། དེ་ཡང་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ཟེར་བ་ནི་གཞི་འཛིན་ས་དེ་གང་གི་ཐོག་ཏུ་སླེབས་མིན་བལྟ་བ་དེ་ལ་ཟེར། ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་རྙེད་ཀྱི་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོའི་འཁོར་ལོ་དང༌། སྒྲོམ། འཐེན་ཐག་སོགས་མང་པོ་ཚོགས་པ་དེ་ནི་དེའི་མིང་གདགས་སའི་གཞི་ཡིན། དེ་ནས། ང་འགྲོ ང་སྡོད། ང་ཟ། ང་འཐུང་ཟེར་བའི་ང་དེའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་ག་རེ་རྙེད་རྒྱུ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་དེ་ང་ཟེར་བའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རྙེད་རྒྱུ་ཡོད་ཟེར། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་དེ་མིང་གདགས་སའི་གཞི་བྱས་ཏེ་ང་ཡིན་བསམ་པའི་བསམ་བློ་དེ་འཁོར་གྱི་ཡོད་ཟེར། དེ་ཡིན་པ་ལས་ངའི་ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་དེ་ང་ཡིན་བསམ་པའི་བསམ་བློ་དེ་འཁོར་གྱི་མེད། ང་འགྲོ ང་སྡོད། ང་ཡིན་ཟེར་བའི་བསམ་བློ་དེ་ཇི་ལྟར་འཁོར་གྱི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་དེ་ང་རེད་བསམ་པའི་བསམ་བློ་དེ་འཁོར་གྱི་ཡོད་པ་ལས་རང་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཚོགས་པའི་ཆ་ཤས་ཆ་ཚང་ཚང་བའི་ཚོགས་པ་དེ་ང་ཡིན་བསམ་པའི་བསམ་བློ་དེ་མེད། དེར་བརྟེན་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་རྙེད་རྒྱུ་ཡོད་ཟེར་བ་དེ་དེ་ལྟར་ཡིན།
རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཟེར་བ་ནི་དོན་དངོས་སུ་ཡོད་
པའི་དངོས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང༌། ཚང་མ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རེད། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ལས་སེམས་ཀྱིས་ཕར་བཟོས་པ་མ་ཡིན་པར། ཕར་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་ང་ཟེར་བ་དེ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་རེད། ངའོ་སྙམ་པའི་བསམ་བློ་དེ་རང་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་དེ་ངའོ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཞིག་ལས་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་ཕར་བཏགས་པ་ཞིག་མིན། དེར་བརྟེན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྟེ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་དེ་ཡིན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང༌། རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན། རི་བོང་གི་རྭ་དེ་ནི་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར། དེ་ནི་སེམས་ཀྱིས་ཕར་བཏགས་པ་ཞིག་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཞིག་མིན། རི་བོང་གི་མགོ་ལ་རྭ་མེད་པ་དེ་ནི་རང་གིས་རི་བོང་གི་རྣ་ཅོག་དེ་རྭ་ཡིན་པར་འཁྲུལ་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་རི་བོང་གི་རྭ་དེ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན། ཁོའི་ངོ་བོ་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཞིག་མིན་པར་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 256

སེམས་ཀྱིས་ཕར་བཏགས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དོན་དངོས་སུ་མེད། དོན་དངོས་སུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང༌། དེ་ནི་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རེད། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཟེར་བ་ནི་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཟེར། ཞེན་ཟེར་བ་ནི་ངོས་འཛིན་གྱི་དོན་དང་གཞི་ཟེར་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་དོན་ཡིན་པས་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཞིག་ལས་སེམས་ཀྱིས་ཕར་བཏགས་པ་ཞིག་མིན། དེས་ན་དབུ་མ་པ་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བ་རྩ་བ་ནས་མི་འདྲ་ཞིང༌། དབུ་མ་པས་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཞིག་མེད་པར་རང་གི་བསམ་བློས་དངོས་པོ་ཁོ་རང་ཡོད་པ་དེ་ལ་འདི་རེད་འདི་མ་རེད་ཅེས་ཕར་བཏགས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྔོན་ལ་མདོ་སྡེ་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཡག་པོ་ཤེས་ན་དབུ་མ་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཡག་པོ་ཤེས་ཐུབ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་ཐོག་མར་གསུངས་སྐབས་མུ་སྟེགས་པའི་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་མཁན་ཁག་གཅིག་ལ་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང༌། ཁག་གཅིག་ལ་མེད་པར་གསུངས་ཤིང། དེ་ནས་དེ་ལས་གནས་ཚད་མཐོ་བ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་གསུངས་ཡོད། ཡིན་ནའང་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཡོད་གསུངས། རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཡོད། བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཟེར་བ་དེ་མེད་པའི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ནས་གསུངས། སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་སུ་སླེབས་སྐབས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་དེ་གསུངས། དེ་ནས་ཡང་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཟེར་བའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དེ་གསུངས་པ་ཡིན་སྟབས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དེ་ཡག་པོ་ཤེས་དགོས་ན་དང་ཐོག་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལྟ་བ་ཡག་པོ་ཤེས་དགོས་ཤིང༌། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལྟ་བ་ཡག་པོ་ཤེས་ན་མདོ་སྡེ་པའི་ལྟ་བ་ཡག་པོ་ཤེས་ཐུབ། མདོ་སྡེ་པའི་ལྟ་བ་ཡག་པོ་ཤེས་ན་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་ཡག་པོ་ཤེས་ཐུབ། སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་ཡག་པོ་ཤེས་ན་གཞི་ནས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་གསལ་ཐག་ཆོད་ཤེས་ཐུབ་པར་བརྟེན་ལྟ་བ་འོག་མ་འོག་མ་དེ་ལྟ་བ་གོང་མ་གོང་མ་དེ་དག་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་རྨང་གཞི་ཞིག་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལྟ་བ་མི་འདྲ་བ་བཞི་གསུངས་པ་དེ་གནས་ཚད་མི་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ཁོ་རང་ཚོ་སོ་སོའི་ལྟ་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཟེར་དགོས་པའི་རྩོད་པ་བྱུང་བ་ལས་སངས་རྒྱས་རང་གི་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་ནི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དེ་ཡིན། དེར་བརྟེན་མདོ་སྡེ་པའི་ལྟ་བའི་ནང་ལ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་མེད་ན་དངོས་པོ་ཚང་མ་མེད་དགོས་ཟེར། དངོས་པོ་དེ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དུ་གནས་བསྡད་པ་དེ་ལ་རང་གིས་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་ཙམ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་རང་གིས་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་ཙམ་རེད་ཟེར་བ་དེ་ཁས་ལེན་གྱི་མེད། དངོས་པོ་དེ་ཨང་གཉིས་པ་དང་སེམས་ཨང་དང་པོ་རེད་ཟེར་མཁན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ནང་གཅིག་ཀྱང་མེད། དངོས་པོ་སྔོན་ལ་ཡོད་པ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 257
དེ་ཚང་མ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། དངོས་པོ་ལ་ངོས་འཛིན་དང་མཇུག་བསྡོམས་བྱེད་སྐབས་དངོས་པོ་དེ་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་ཀྱི་ཐད་ནས་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་ལས་དངོས་པོ་དེ་ཨང་དང་པོར་ཡོད་པ་སེམས་གཙོ་སྨྲ་བ་དང་དངོས་གཙོ་སྨྲ་བ་གཉིས་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། དེ་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྐབས་སོ་སོའི་བཤད་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཆགས་པ་རེད། མདོ་སྡེ་པའི་ལྟ་ཚུལ་དང་དེང་སང་གི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ཕྱི་རོལ་ངོས་ནས་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་རྒྱུ་དེ་རྦད་དེ་ཁག་ཁག་ཡིན། དངོས་པོ་དེ་དོན་དངོས་ཐོག་ཡོད་མེད་ལ་མ་བལྟོས་པར་ཚང་མར་རང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཟེར་བ་ཡོད་དེ་རི་བོང་གི་རྭ་ཟེར་བ་དེ་དོན་དངོས་ཐོག་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཚང་མར་རང་འཛིན་རྟོག་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡོད། དཔེར་ན། རི་བོང་གི་རྭ་ཟེར་བ་དེ་དོན་དངོས་ཐོག་མེད་ནའང་ཁོ་རང་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་དེ་རི་བོང་གི་མགོ་ལ་རྭ་འདུག་སྙམ་པའི་བསམ་བློ་ལྡན་པ་དེ་ནི་རང་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རང་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་གཞི་ནས་དོན་དངོས་སུ་ཡོད་དང་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་བྱུང་བ་རེད། དོན་དངོས་སུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་ན། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཞིག་རེད། དོན་དངོས་སུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཞིག་མེད་ལ། སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་མེད། དེ་ནི་དོན་དངོས་སུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་ནང་དཔེར་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་ཆ་བཞག་ན། གཟུགས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆུང་ཤོས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཤར་ལྷོ་ནུབ་བྱང་དང་སྟེང་དང་འོག་གི་དབྱེ་བ་མེད་ཅིང༌། དེ་འདྲ་ཞིག་བདུན་ལ་རྡུལ་ཕྲན་གཅིག་དང༌། རྡུལ་ཕྲན་བདུན་ལ་ལྕགས་རྡུལ་གཅིག ལྕགས་རྡུལ་བདུན་ལ་ཆུ་རྡུལ་གཅིག ཆུ་རྡུལ་བདུན་ལ་རི་བོང་གི་རྡུལ་གཅིག རི་བོང་གི་རྡུལ་བདུན་ལ་ལུག་རྡུལ་གཅིག ལུག་རྡུལ་བདུན་ལ་གླང་རྡུལ་གཅིག གླང་རྡུལ་བདུན་ལ་གཞི་ནས་ཉི་ཟེར་གྱི་རྡུལ་ཕྲན་གཅིག་ཡིན། ཉི་ཟེར་གྱི་རྡུལ་ཕྲན་གཅིག་ཆགས་སྐབས་གཞི་ནས་མིག་གིས་མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། མིག་གི་མཐོང་མ་མཐོང་གི་ཚད་དེ་ང་རང་ཚོའི་ཤ་ཡི་མིག་དེས་ཐད་ཀར་མཐོང་བ་དེ་ལ་ཟེར་བ་ལས་ཆེ་ཤེལ་ཁྱེར་ཏེ་བལྟས་ནས་མཐོང་བ་དེ་ལ་ཟེར་བ་མིན། མདོ་སྡེ་པའི་ནང་དུ་jབདེན་པར་གྲུབ་པ་དང༌། kདོན་དམ་པར་གྲུབ་པ། lདེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ། mརང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། nརང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། oརང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། pརྫས་སུ་གྲུབ་པ་བཅས་མིང་ཚིག་བདུན་པོ་དེ་དག་ཚང་མ་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་སུ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དང༌། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ། རྫས་སུ་གྲུབ་མ་གྲུབ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་སོགས་རྣམས་དོན་གཅིག་ལ་གོ་དགོས། འོན་ཀྱང་དབུ་མའི་ནང་ཁག་གཉིས་ཡོད། དབུ་མ་པ་ཁག་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 258

གཅིག་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་ཟེར་བ་དང༌། དབུ་མ་པ་ཁག་གཅིག་གིས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སོགས་མདོ་སྡེ་པས་བཤད་པ་ཚང་མ་མེད་པར་འདོད། མདོ་སྡེ་པའི་ནང་གོང་གསལ་མིང་ཚིག་བདུན་པོ་དེ་དག་ནམ་རྒྱུན་བེད་སྤྱོད་བྱེད་སྐབས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཟེར་བ་དེ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་ལས་མིང་ཚིག་གཞན་རྣམས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་སྲོལ་ཆེར་མེད། དེ་བཞིན་མདོ་སྡེ་པའི་ལྟ་བ་ཡག་པོ་ཤེས་དགོས་ན་ཚད་མ་རིག་པའི་ལེའུ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ཡག་པོ་སྦྱངས་དགོས། དེ་ཤེས་ན་མདོ་སྡེ་པའི་ལྟ་བ་ཆ་ཚང་བ་ཤེས་ཐུབ་པ་ཡིན། མདོ་སྡེ་པའི་ལྟ་བ་དེ་སྔོན་མ་བོད་ཀྱི་གྲྭ་ས་ཁག་ནང་ཚད་མའི་འཛིན་གྲྭ་གཉིས་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ལོ་བཞི་དང༌། ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཉུང་ཤོས་ལའང་ལོ་གཉིས་སློབ་གཉེར་བྱེད་སྲོལ་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་གཙོ་བོ་མདོ་སྡེ་པའི་ལྟ་བ་སྦྱངས་ཀྱི་ཡོད། མདོ་སྡེ་པའི་ནང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁས་ལེན་མཁན་ཡོད་ལ་ཁས་མི་ལེན་མཁན་ཡང་ཡོད། མདོ་སྡེ་པས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་ཁས་ལེན་གྱི་མེད། དེ་བཞིན་མདོ་སྡེ་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཐོག་ལ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ལས་རིག་པ་གཏིང་ཟབ་པ་དང་གནས་ཚད་མཐོ་བ་ཡོད། མདོ་སྡེ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་འཇོག་སྟངས་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་ཟེར་བ་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཁས་མི་ལེན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཟེར་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལས་ལོགས་སུ་གང་ཟག་གི་བདག་ཟེར་བ་ཞིག་མེད་པར་འདོད། མདོར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ཟེར་མཁན་གྱི་མདོ་སྡེ་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། ཚང་མས་གང་ཟག་གི་བདག་མིན་པར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་ང་རེད་ཟེར། དེར་བརྟེན་མདོ་སྡེ་པས་ཡོད་རྒྱུའི་བདག་དང༌། མེད་དགོས་རྒྱུའི་བདག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བ་ཡིན།

(༣)སེམས་ཙམ་པ།

སེམས་ཙམ་པ་ཟེར་བ་དེ་སེམས་ཨང་དང་པོ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་གོ་བ་ལེན་རྒྱུ་མེད་པར། དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ཟེར་བ་དེ་ཁས་ལེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན། རང་དང་རང་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཟེར་བ་དེ་དང་གོང་གི་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཟེར་བ་དེ་གཉིས་གོ་དོན་གཅིག་ཡིན། རང་དང་རང་འཛིན་པའི་ཚད་མ་གཉིས་རྫས་གཞན་མིན་པར་རྫས་གཅིག་རེད། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པ་རེད། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཟེར་བ་མེད་ཟེར། ནམ་རྒྱུན་འཆར་ཅན་དུ་མིང་བསྡུས་ནས་ཕྱི་དོན་ཞེས་བཏགས་པ་མ་གཏོགས་རྒྱས་པར་བཤད་ན་ཕྱི་རོལ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 259

གྱི་དོན་ལ་ཟེར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་དེ་མེད་ཟེར་བ་དེ་དོན་དངོས་སུ་མེད་ཟེར་བ་མིན་ལ། སེམས་ཀྱིས་བཟོས་པ་ཞིག་ལས་དོན་དངོས་སུ་མེད་པའི་སྟོང་པ་རེད་ཟེར་བའི་དོན་མིན་པར་དོན་དངོས་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མིན་ཟེར། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དང་རང་གིས་ངོས་འཛིན་བྱས་པའི་བསམ་བློ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་སྔར་ནས་ཡོད་པ་དེ་ལ་རང་གིས་འདི་དང་འདི་ཞེས་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་བསམ་བློ་སྐྱེས་པའི་སྐབས་སུ་སྣང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད། སྣང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་པོ་ནི། jམངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྣང་བ། kབདག་ལྟའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྣང་བ། lསྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་བ་བཅས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དུ་ང་ཚོར་ཚུར་འཆར་སྣང་ཡོང་སྐབས་ཁ་ཤས་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཆར་སྣང་ཡོང་བ། ཁ་ཤས་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཆར་སྣང་ཡོང་བ། ཁ་ཤས་ནི་སྲིད་པའི་ཡག་ལག་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་འཆར་སྣང་ཡོང་བ་བཅས་འཆར་སྣང་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོང་གི་ཡོད། འཆར་སྣང་ཡོང་སྟངས་གསུམ་པོ་དེ་ཡག་པོ་མ་ཤེས་ན། གོང་གི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ཟེར་བ་དེ་ལ་གོ་བ་ཡག་པོ་ལོན་མི་ཐུབ། དེར་བརྟེན་བག་ཆགས་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཆར་སྣང་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འགའ་ཤས་ནི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཆར་སྣང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང༌། འགའ་ཤས་ནི་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཆར་སྣང་ཡོང་གི་ཡོད་པ། འགའ་ཤས་ནི་སྲིད་པའི་ལན་ལག་གི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཆར་སྣང་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་འཆར་སྣང་མི་འདྲ་བ་གསུམ་པོ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ནའང་གང་ལྟར་འཆར་སྣང་བྱུང་བ་དེ་འཆར་སྣང་ཡོང་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་གོང་དུ་བསྡད་པ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཚུར་འཆར་སྣང་ཡོང་རྒྱུའི་རྐྱེན་དེ་གང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ནང་རྐྱེན་ཡོད་པར་བརྟེན་དེ་ནི་ནང་རྐྱེན་དང་ཕྱི་རྐྱེན་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ནས་ཚུར་འཆར་སྣང་བྱུང་བ་ཞིག་ལས་ཕྱི་རྐྱེན་གཅིག་པུར་བརྟེན་ནས་འཆར་སྣང་ཡོང་མི་ཐུབ་ཅིང༌། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་སྔར་ནས་ཡོད་པ་དེ་ལ་རང་གི་ནང་རྐྱེན་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཆར་སྣང་ཡོང་གི་ཡོད། ནང་རྐྱེན་ནི་གསུམ་ཡོད་དེ་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་དང༌། བདག་ལྟའི་བག་ཆགས། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་བཅས་ཡིན། ནང་རྐྱེན་དེ་གསུམ་གང་རུང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང༌། ནང་རྐྱེན་དེ་གསུམ་མེད་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་ཕར་ངོས་སུ་གནས་ཡོད་ནའང་རང་ལ་འཆར་སྣང་ཡོང་མི་ཐུབ། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཞེས་པ་ནི། འདི་འདི་རེད། དེ་དེ་རེད་བསམ་པའི་སྣང་བ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན། ཕྲུ་གུ་ཆུང་ཆུང་དང་པོ་ཐོག་མར་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བ་བྱུང་དུས་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་མེད་དེ་འདི་འདི་རེད་བསམ་པའི་བསམ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 260

བློ་དེ་མེད། ཡིན་ནའང་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་ཡོད། བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སོ་སོའི་སེམས་ཀྱི་ནང་རྐྱེན་གང་ཡང་མི་དགོས་པར་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ནས་ཚུར་འཆར་སྣང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། འོན་ཀྱང་འདི་ཤིང་རེད། འདི་ཆུ་རེད། འདི་མེ་རེད་ཟེར་རྒྱུའི་བག་ཆགས་དེ་མེད། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཟེར་བ་དེ་ཡོང་བར་འདི་ལ་མིང་འདི་ཟེར་གྱི་རེད། འདི་དངོས་པོ་འདི་རེད་ཅེས་མིང་བཏགས་མཁན་ཞིག་མ་བྱུང་ན་དེ་ལ་ངོས་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་དེ་ཡོང་མི་ཐུབ། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་ཡོང་བར་བྱེད་པར། དངོས་པོ་འདི་འདི་རེད། འདི་ལ་བོང་བུ་ཟེར་གྱི་རེད། འདི་ལ་རྟ་ཟེར་གྱི་རེད། འདི་ལ་མི་ཟེར་གྱི་རེད། འདི་ལ་ཤིང་ཟེར་གྱི་རེད་ཟེར་བའི་མིང་གཅིག་མ་བཏགས་བར་དུ་ཁོ་ལ་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་རྩ་བ་ནས་ཡོང་མི་སྲིད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྷ་སར་རྩ་བ་ནས་འགྲོ་མ་མྱོང་བའི་མི་གཅིག་གིས་རི་མོའི་ནང་ནས་ཁང་པ་དམར་པོ་བརྗིད་ཉམས་ལྡན་པ་ཞིག་མཐོང་ཚེ་ཁོའི་བསམ་པར་རི་མོ་འདིའི་ནང་ཁང་པ་བརྗིད་ཉམས་ལྡན་པ་ཞིག་འདུག་བསམ་པའི་སྣང་བ་ལས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཁང་པ་དེ་འདི་རེད་བསམ་པ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་ཡོང་མི་སྲིད། མི་རྒན་པ་ཞིག་ལའང་བསམ་བློ་དེ་མེད། མིང་བཏགས་ཟིན་རྗེས་མི་གཅིག་འདིར་སླེབས་ནས་འདི་པོ་ཏ་ལ་ཟེར་བ་དེ་རེད་ཅེས་བཤད་སོང་ན། རྗེས་སུ་དེས་པོ་ཏ་ལ་ཕ་གི་ན་འདུག་བསམ་པའི་འཆར་སྣང་བྱུང་པ་རེད། མིང་དེ་མ་བཏགས་བར་དུ་འཆར་སྣང་དེ་འདྲ་མེད། མིང་དེ་མ་བཏགས་པའམ་དངོས་པོ་དེ་ལ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ་བར་དུ་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་ཡོང་མི་ཐུབ།
བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་ཟེར་བ་ནི། དངོས་པོ་ཁོ་རང་རང་གི་སེམས་ལ་ལྟོས་མ་དགོས་པར་དངོས་པོ་ཁོ་རང་ཉིད་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཚུར་འཆར་སྣང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་རང་གི་སེམས་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་འཆར་སྣང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་འདྲའི་སྣང་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། རང་གི་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་སྣང་བ་འཆར་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ལ་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་ཟེར། དེ་འདྲའི་འཆར་སྣང་དེ་སོ་སོའི་སེམས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། བག་ཆགས་དེ་མེད་ན་སྣང་བ་དེ་ཡོང་མི་སྲིད་པ་དང་བག་ཆགས་དེ་མེད་པ་བཟོ་མ་ཐུབ་ན་འཆར་སྣང་དེ་ཡོང་རྒྱུ་ཉག་ཅིག་ཡིན། རང་གི་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་སྣང་བ་འཆར་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཚུར་འཆར་སྣང་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གནས་པ་དེ་ལ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུར་འཆར་སྣང་བྱུང་བ་ཞིག་ལས་བག་ཆགས་དེ་མེད་ན་དངོས་པོ་དེ་རང་གི་མདུན་དུ་ཡོད་ནའང་འཆར་སྣང་དེ་ཡོང་མི་ཐུབ་ལ། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་མདུན་དུ་ཡོད་ནའང་འཆར་སྣང་དེ་ཡོང་མི་ཐུབ།

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 261
སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཟེར་བ་ནི་འཆར་སྣང་ཁོ་རང་ཉིད་རང་གི་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་ཅིག་ཡིན། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་འཆར་སྣང་དེ་རང་གི་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་ཡོད་པའི་སྣང་བ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཟེར།
རང་གི་སེམས་ལ་ལྟོས་མ་དགོས་པར་དངོས་པོ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་འཆར་སྣང་ཡོང་བའི་བསམ་བློ་དེ་ལ་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་ཟེར་བ་དང༌། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཟེར་བ་ནི་འཆར་སྣང་དེ་རང་ཉིད་རང་གི་སེམས་ལ་ལྟོས་མ་དགོས་པར་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་མི་འདྲ་བ་སྟེ། གཅིག་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་རང་གི་སེམས་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་འཆར་སྣང་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་བསམ་བློ་འཁོར་ནས་དངོས་པོ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་པའི་མི་མང་ཆེ་བར་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་འཆར་སྣང་དང༌། བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་ཀྱི་འཆར་སྣང༌། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་འཆར་སྣང་བཅས་གསུམ་ཀ་ཡོད། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་འཆར་སྣང་དང་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་འཆར་སྣང་དེ་གཉིས་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་འཆར་སྣང་སྟེ་དབང་པོ་ལྔ་ལས་བྱུང་བའི་འཆར་སྣང་ཡིན། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་འཆར་སྣང་དེ་ནི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་འཆར་སྣང་ཡིན། གོང་གསལ་འཆར་སྣང་མི་འདྲ་བ་ཁག་གསུམ་གྱི་འབྲེལ་བ་ནི། ཐོག་མར་རང་གི་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་ངོས་འཛིན་མ་བྱས་གོང་དུ་མིང་དང་དོན་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། དངོས་པོ་དེ་ལ་མིང་འདི་ཟེར། དངོས་པོ་འདི་འདི་འདྲ་ཞིག་རེད་བསམ་པའི་ངོས་འཛིན་ཞིག་ཐོབ་དགོས། དངོས་པོ་དེ་ལ་ངོས་འཛིན་ཞིག་མ་ཐོབ་ན་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཟེར་བ་དེ་ཡོང་མི་ཐུབ། དངོས་པོ་དེ་མིང་འདོགས་སའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་སྔོན་ལ་འཆར་དགོས་པ་ཡིན། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་འཆར་སྣང་དེ་མེད་ན། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་མིང་དང་དེའི་དོན་གཉིས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཤེས་མི་ཐུབ། མིང་དང་དོན་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཤེས་རྟོགས་ཡག་པོ་མ་ཐུབ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་འཆར་སྣང་དེ་བྱུང༌། འཆར་སྣང་བྱུང་བའི་རྗེས་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་ངོས་འཛིན་བྱས། དཔེར་ན། འདི་ཤིང་རེད། འདི་ཆུ་རེད་བསམ་པའི་འཆར་སྣང་ལ་ཟེར། འཆར་སྣང་འདི་བྱུང་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེའི་མིང་དེ་བཏགས་པ་རེད། མིང་དེ་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་བཏགས་པ་མིན་པར་ཕྱི་རོལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་བསྡད་པའི་འཆར་སྣང་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན། རྟ་དེ་མཇུག་མ་རིང་པོ་ཡོད་པ། སྐེ་ལ་རལ་པ་ཡོད་པ། འགྲོས་ཡག་པོ་ཡོད་པ་སོགས་རྟ་དེའི་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བཤད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འདི་རྟ་རེད་ཅེས་མིང་བཏགས་པ་དེ་མིང་འདོགས་མཁན་གྱི་མི་དེ་རང་གི་སེམས་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་རྟ་ཁོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་བསྡད་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 262

པའི་འཆར་སྣང་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། འཆར་སྣང་དེ་བྱུང་བ་དང་མུ་མཐུད་འཆར་སྣང་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་ཡོད་པའི་འཆར་སྣང་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང༌། འཆར་སྣང་ཁོ་རང་ཡང་རང་གི་སེམས་ལས་ཟུར་དུ་ཡོད་པའི་སྣང་བ་ཤར་རྒྱུ་ཡོད་ལ། དངོས་པོ་འདི་ལ་འཆར་སྣང་ཡོང་སྐབས་ཐོག་མ་འཆར་སྣང་འདི་འདྲ་ཞིག་དང༌། དེ་ནས་འདི་འདྲ་ཞིག་སོགས་དངོས་པོ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཚར་བའི་མི་ཞིག་ཡིན་ན་འཆར་སྣང་རིམ་པ་གསུམ་བར་དུ་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད། འཆར་སྣང་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་འཆར་སྣང་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ནི་མ་འཁྲུལ་བའི་འཆར་སྣང་ཞིག་ཡིན་པ་དང༌། འཆར་སྣང་རྗེས་མ་གསུམ་པ་ནི་འཁྲུལ་བའི་འཆར་སྣང་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་འཆར་སྣང་དེ་རང་གི་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་མེད་པར་རང་གི་སེམས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན། དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཙོ་བོ་ནི། དངོས་པོ་དེ་ལ་མིང་འདི་འདྲ་ཞིག་བཏགས་ཡོད་ནའང་མིང་འདི་འདྲ་ཞིག་བཏགས་པ་ནི་དངོས་པོ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་དེ་ནི་མི་ཚོས་འདི་ལ་འདི་ཟེར། འདི་ལ་འདི་ཟེར་ཞེས་མིང་བཏགས་བཞག་པ་ཞིག་ལས་མིང་མ་བཏགས་པར་དངོས་པོ་ཞིག་ལ་ཁོ་རང་ངོས་ནས་འདི་རེད་ཅེས་གྲུབ་པ་ཞིག་མེད། དཔེར་ན། རྟ་ཞེས་མིང་མ་བཏགས་གོང་ནས་འཇིག་རྟེན་ཐོག་རྟ་ཡོད་ནའང་མི་ཚོས་རྟ་དེ་མཐོང་རྗེས་རྟ་ཟེར་བའི་སེམས་ཅན་དེ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པ་ཞིག་མཐོང་ནས་རྟ་ཞེས་ཕར་མིང་བཏགས་པ་ལས་རྟ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ང་རྟ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཐེལ་རྩེ་བརྒྱབ་པ་ལྟ་བུ་མེད་དེ། དཔེར་ན། རྒྱ་ནག་སྐད་དུ་རྟ་ལ་མཱ་(马)ཟེར་བ་དང་རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ཧ་ཡ་ཟེར་བ་དེ་མིང་འདོགས་མཁན་གྱིས་འཆར་སྣང་ལ་བརྟེན་ནས་ཕར་བཏགས་པའི་མིང་ཡིན་པ་ལས་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་རྟགས་རེད། གལ་ཏེ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་མི་རིགས་ཚང་མས་རྟ་ཞེས་འབོད་དགོས་རུང་དེ་མེད་པར་སོ་སོ་སོ་སོས་མིང་རེ་རེ་བཏགས་ཡོད་པས་དེ་ནི་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་མཚན་རེད། དེ་བཞིན་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ཟེར་དུས། དཔེར་ན། མི་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཅིག་ལ་བལྟས་པར་ཆ་བཞག་ན། མ་གཞི་མི་གཉིས་ཀས་མི་གཅིག་པོ་དེ་རང་མཐོང་གི་ཡོད་ནའང་མཐོང་བའི་སྐབས་སུ་ཁོང་གཉིས་ལ་འཆར་སྣང་མི་འདྲ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད། མི་དེ་བས་མང་བས་བལྟས་ནའང་འཆར་སྣང་གཅིག་པ་ཡོང་མི་སྲིད་ཅིང༌། མི་སོ་སོའི་འཆར་སྣང་དང་སེམས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་ལས་ཁོ་གཉིས་ཀྱི་འཆར་སྣང་དེ་ཁོ་གཉིས་ཀྱིས་བལྟ་སའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེའི་ཐོག་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཞིག་མིན། འཆར་སྣང་དེ་རང་གི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་དང་རང་གི་སེམས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་སྟབས་གལ་ཏེ་མི་གཉིས་ལ་བྱུང་བའི་འཆར་སྣང་དེ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཚུར་གྲུབ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 263
པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དེ་ལ་འགྱུར་བ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་མི་གཉིས་པོའི་བསམ་བློར་ཡང་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་མ་ཟད། སོ་སོས་ངོས་འཛིན་བྱས་པའི་ལྟ་སྟངས་ཀྱི་འཆར་སྣང་དེ་ལའང་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། སྔོན་མ་ཡག་པོ་ཞིག་ཏུ་མངོན་རུང་ད་ལྟ་ངན་པར་མངོན་པ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་ཡང་ན་ནིང་ཡག་པོ་དེ་ད་ལོ་ཡག་པོ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་པས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་འགྱུར་བ་དེ་དག་མེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ནམ་འཆར་སྣང་དེ་ལའང་འགྱུར་བ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཞིག་ཡོང་དགོས། དེར་བརྟེན་རང་གི་འཆར་སྣང་དེ་རང་གི་སེམས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཞིག་མིན་པར་འདོད་ལ། དེ་འདྲ་མིན་སྟབས་རང་གི་སེམས་དེ་རང་གིས་རྟོགས་ཐུབ་པར་བརྟེན་རང་རིག་ཟེར་བ་དེ་ཡོད་ཟེར། དེ་ནི་རང་གི་སེམས་རང་གིས་རིག་པའམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཟེར། གལ་ཏེ་རང་གི་སེམས་དེ་རང་གིས་རྟོགས་པ་ཞིག་མེད་ན། དཔེར་ན། ན་ནིང་རང་གི་སེམས་ལ་བསམ་བློ་འཁོར་བ་དེ་ད་ལོ་དྲན་རྒྱུ་མེད་དགོས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་ད་ལྟ་དྲན་པ་དེ་སང་ཉིན་བརྗེད་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡིན་དགོས། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་རང་གི་སེམས་ལ་བསམ་བློ་གང་འཁོར་བ་དེ་རང་གིས་དྲན་རྒྱུ་ཡོད་པས་རང་གི་སེམས་རང་གིས་ཤེས་ཟེར་བ་དེ་ཡོད་པར་འདོད། དེ་ལ་མི་གཞན་གྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་པར། རང་གི་སེམས་རང་གིས་ཤེས་པ་དེ་ཡོད་པར་འདོད་ན། གཞན་གྱི་སེམས་རང་གིས་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད། དེ་ཡོད་པར་འདོད་ན། གཞན་གྱི་སེམས་དེ་རང་གིས་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་སྐབས་གཞན་གྱི་སེམས་དང་རང་གི་སེམས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་སྲིད་པ་དང༌། གཞན་དག་གི་སེམས་ལ་ག་རེ་དྲན་པའི་འཆར་སྣང་དེ་རང་གིས་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་ན། གཞན་དག་གི་སེམས་ཀྱི་འཆར་སྣང་དེ་དང་རང་གི་སེམས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཡང་མིན་ན་གཞན་གྱི་སེམས་རང་གིས་ཤེས་ཟེར་བ་དེ་མེད་དམ་ཞེས་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་པ་དེའི་ལན་དུ་གཞན་གྱི་སེམས་རང་གིས་ཤེས་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡོད། འོན་ཀྱང་གཞན་གྱི་སེམས་རང་གིས་ཤེས་པ་དེ་རང་གི་ལག་པའི་ནང་གི་དངོས་པོ་ལྟར་རང་གིས་དངོས་སུ་ཐད་ཀར་མཐོང་བ་མིན་པར། མི་གཞན་གྱི་བསམ་བློར་རང་གིས་བརྟག་དཔྱད་བྱས་པ་དང༌། ཕར་ངོས་ཀྱི་སེམས་ལ་གང་དྲན་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་རང་གི་སེམས་ལ་འཆར་སྣང་བྱུང་བ་རེད། དེ་ཡོང་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཕར་ངོས་ཀྱི་སེམས་ལ་འཆར་སྣང་བྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་ཞིག་རང་གི་སེམས་སུ་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་འཆར་སྣང་བྱུང་བ་ལས་གཞན་གྱི་སེམས་དེ་རང་གིས་དངོས་སུ་སྦར་མཐིལ་ནང་བལྟས་པ་ལྟར་ཐད་ཀར་ཤེས་པ་ཞིག་མིན། དཔེར་ན། ན་ནིང་ཕྲུ་གུ་གཅིག་གིས་ཁོ་པའི་པ་ཕའི་ལག་པ་དེ་རང་གི་མགོ་སྟེང་ལ་བསྐྱལ་ན་པ་ཕས་ཤེས་པའི་ཨང་རྩིས་སོགས་ཚང་མ་ཕྲུ་གུ་དེས་བྲིས་ཤེས་མཁན་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 264

ཞིག་བྱུང་བ་རེད། དེ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་རེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཕར་ངོས་ཀྱི་སེམས་ལ་གང་དྲན་པ་དེ་ཤེལ་སྒོའི་ནང་གཟུགས་བརྙན་མངོན་པ་ལྟར་རང་གི་སེམས་ལ་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་ཞིག་འཆར་ཏེ་བྱུང་བ་ཞིག་ལས་ཕར་ངོས་ཀྱི་སེམས་དེ་རང་གིས་ཐད་ཀར་དུ་ཤེས་པ་ཞིག་མིན།
སེམས་ཙམ་པ་ཡིས་བདག་མེད་ལ་བདག་མེད་རགས་པ་དང༌། བདག་མེད་ཕྲ་མོ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ཡོད། བདག་མེད་རགས་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་ཟེར་བ་དང༌། བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་ཟེར། གང་ཞེ་ན། ང་ང་བསམ་པའི་བསམ་བློ་དེ་བྱུང་ལུགས་བྱུང་སྟངས་དང༌། བསམ་པ་ནང་བཞིན་ཡོད་དགོས་པ་ཞིག་དང་མེད་དགོས་པ་དེ་རང་གི་ང་ང་བསམ་པའི་བསམ་བློ་དེ་རང་གི་འཆར་སྣང་གི་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཚུར་བྱུང་སྟེ་ལག་པས་བཟུང་རྒྱུ་ཡོད་པ། མིག་གིས་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་འཆར་སྣང་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། འཆར་སྣང་དེ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ང་ཟེར་རྒྱུའི་བསམ་བློ་གཏོང་སའི་གཞི་དེའི་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་དེ་ནི་རང་གི་བསམ་བློའི་ཐོག་གི་འཆར་སྣང་ཞིག་ཡིན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་དང་རང་གི་སེམས་གཉིས་པོ་ཚུར་འཕྲད་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་རྐྱེན་དང་ནང་རྐྱེན་གཉིས་འཛོམས་ཏེ་འཆར་སྣང་དེ་བྱུང་བ་རེད། ནང་རྐྱེན་དེ་མེད་ན་ཕྱི་རྐྱེན་གཅིག་པུས་འཆར་སྣང་དེ་ཡོང་མི་ཐུབ་ལ། ཕྱི་རྐྱེན་མེད་ན་ནང་རྐྱེན་ཁོ་ནས་འཆར་སྣང་ཡོང་མི་ཐུབ་པར་ཕྱི་རྐྱེན་དང་ནང་རྐྱེན་གཉིས་འཕྲད་དུས་འཆར་སྣང་དེ་ཡོང་གི་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡིན། འཆར་སྣང་དེ་གང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཕྱི་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་སེམས་ལ་འཆར་སྣང་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། འཆར་སྣང་དེ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཞིག་མིན་པར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཚུར་བྱུང་བ་ཞིག་རེད་ཟེར། དེ་ནི་རང་གི་སེམས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པར་འདོད། དེར་བརྟེན་གང་ཟག་གི་བདག་ཟེར་བ་དེ་མེད་པར་འདོད། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ལྟར་དངོས་པོ་གཞན་ཚང་མའི་ཐོག་ཏུ་དཔེ་སྦྱར་ནས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་མེད་པ། རང་གི་སེམས་ལ་འཆར་སྣང་བྱུང་བ་དེ་འཆར་སྣང་ཁོ་ན་ཉིད་རང་གི་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་མེད་པ་དང་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཞིག་མིན་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཟེར། བདག་མེད་འཇོག་སྟངས་སྐོར་ལ་མདོ་སྡེ་པ་ལས་སེམས་ཙམ་པ་རིག་པ་གཏིང་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡོད། དེ་བཞིན་དེ་མིན་པའི་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བའི་སྐོར་ལ་བཤད་སྟངས་མང་པོ་ཡོད་ནའང་ཚད་མ་རིག་པ་ཡག་པོ་མི་ཤེས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་གོ་བ་ལེན་སྟངས་ལ་དཀའ་ངལ་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་འདིར་སེམས་ཙམ་པ་ཞེས་མིང་ཐོབ་དགོས་སྟངས་ཀྱི་ལྟ་བ་གཙོ་བོ་དེ་བཤད་པ་ཡིན། རྒྱ་ནག་གི་ཐང་སང་བླ་མ་ཡང་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་ཡིན།

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 265

(༤)དབུ་མ་པ།

རྟག་ཆད་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་སྤངས་ནས་དབུས་ལ་གནས་པའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པས་དབུ་མ་པ་ཞེས་བརྗོད། འདིར་རྟག་མཐའ་ཟེར་བ་ནི་ཡོད་པའི་མཐའ་དང༌། ཆད་མཐའ་ཟེར་བ་ནི་མེད་པའི་མཐའ་ཡིན། འདི་ལ་ཡོད་མཐའ་དང་མེད་མཐའ་ཟེར་དགོས་དོན་ནི། ཡོད་དགོས་པའི་ཡོད་ལུགས་ཡོད་སྟངས་ཀྱི་མཚམས་སམ་ཚད་གཞི་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལས་བརྒལ་ཏེ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཡོད་ལུགས་ཡོད་སྟངས་ཤིག་བཤད་པ་དེ་ལ་ཡོད་མཐའ་ཞེས་དང༌། མེད་ལུགས་མེད་སྟངས་ཀྱི་ཚད་གཞི་དེ་ལས་བརྒལ་ཏེ་ད་དུང་དེ་ལས་ལྷག་པའི་མེད་ལུགས་མེད་སྟངས་བཤད་པ་དེ་ལ་མེད་མཐའ་ཟེར། དེར་བརྟེན་སེམས་ཙམ་པས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཟེར་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང༌། དབུ་མ་པས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཟེར་བ་མེད་པར་འདོད་ན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་མེད་དགོས་པ་ཡིན་པར་འདོད། དེར་བརྟེན་ཡོད་ལུགས་ཡོད་སྟངས་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་མེད། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ཟེར་མཁན་ཁག་ཅིག་དང་ཡང་ཁག་ཅིག་གིས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ལས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཚང་མ་མེད་ཟེར་མཁན་བཅས་ཁག་གཉིས་ཡོད། ཡོད་ལུགས་ཡོད་སྟངས་ཀྱི་ཚད་གཞི་དེ་ལས་བརྒལ་ཏེ་ད་དུང་དེ་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ན་དེ་ནི་ཡོད་པའི་མཐའ་ལ་སླེབས་པ་རེད། དེ་བཞིན་ཚད་ལས་བརྒལ་བའི་མེད་ལུགས་མེད་སྟངས་བཤད་ན་མེད་པའི་མཐའ་ཟེར། རྟག་མཐའ་ཟེར་བ་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ཡང་ཟེར། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ཟེར་བ་ནི་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་སྨྲ་བས་ན་སྒྲོ་འདོགས་ཟེར། དེ་ནི་མདའ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལྟར་མེད་པ་དེ་ཡོད་པར་སྨྲ་བས་སོ། །ཆད་མཐའ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ཡང་ཟེར། དེ་ནི་ཡོད་པ་མེད་པར་སྨྲ་བ་ལ་ཟེར། མེད་པའི་མཐའ་ལ་སླེབས་པ་ཡིན་ན་མེད་དགོས་པའི་མཚམས་དེ་ལས་བརྒལ་ཏེ་མེད་པ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པས་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ཚད་གཞི་དེའི་ཐོག་ཏུ་སླེབས་ཀྱི་ཡོད། འདིར་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་ཞེས་བརྗོད། ཡོད་པའི་མཐའ་དང་མེད་པའི་མཐའ་བཀག་སྟངས་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པས་དེ་ནི་དཀྱིལ་ལ་བསྡད་པ་ཡིན་སྟབས་དབུ་མ་པ་ཞེས་བརྗོད། ཡོད་མཐའ་དང་མེད་མཐའ་གཉིས་འགོག་སྟངས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལས་ཡོད་པའི་མཐའ་འགོག་སྟངས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང༌། མེད་པའི་མཐའ་འགོག་སྟངས་ནི་རྟེན་འབྱུང་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད། བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པས་ཡོད་པའི་མཐའ་དེ་བཀག་པ་རེད། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་སྟབས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 266

མེད་པའི་མཐའ་དེ་བཀག་པ་རེད། རྟག་མཐའ་དང་ཆད་མཐའ་བཀག་སྟེ་དཀྱིལ་ལ་བསྡད་པའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་སྟབས་དབུ་མ་པ་ཞེས་བཏགས།
དབུ་མ་པའི་ལྟ་བ་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོས་དར་སྤེལ་མཛད་མཁན་ནི་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ་རྣམ་གཉིས་ཡིན་ཅིང༌། ཁོང་རྣམ་གཉིས་ལ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཟེར། ཀླུ་སྒྲུབ་ནི་འཕགས་པ་ལྷའི་བླ་མ་ཡིན་པ་དང༌། འཕགས་པ་ལྷ་ནི་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སློབ་མ་སྟེ་ཁོང་རྣམ་གཉིས་བར་བླ་མ་དང་སློབ་མའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་སྟབས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གཉིས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན་པས་འདིར་ཡབ་སྲས་ཟེར་སྐབས་ཕ་མ་བུ་ཕྲུག་གི་འབྲེལ་བ་ལ་གོ་མི་རུང༌། དེ་བཞིན་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་སུ་བགྲེས་པ་ཡོད་ན་དེས་བླ་མ་དང༌། གཞོན་པ་དེས་སློབ་མ་གནང་གི་ཡོད་པས་ྋརྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་ཞེས་གསོལ་བ་ལས་ཕ་བུའི་འབྲེལ་བ་ལ་གོ་མི་རུང༌། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་མ་བྱུང་གོང་དུ་རྒྱ་གར་དུ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང༌། སེམས་ཙམ་པ་དང༌། མདོ་སྡེ་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཁྱབ་ཆེ་བ་ཡོད། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ནི་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཕྱིན་པའི་རྗེས་ལ་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། ཁོང་གིས་མཛད་པའི་གསང་སྔགས་དང༌། དབུ་མ། སྨན་གཞུང་སོགས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་བསྟན་འགྱུར་གྱི་ནང་དུ་ཡོད་ལ། ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མང་པོ་བརྩམས་གནང་ཡོད། སློབ་དཔོན་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་དེ་ཐོག་མར་དར་སྤེལ་མཛད་པ་དང༌། དེའི་རྗེས་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་ལ་དགག་པ་བསྐྱོན་ཏེ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བ་དེ་དར་སྤེལ་གནང་བ་རེད། དབུ་མ་པ་ལ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཁག་གཉིས་ཡོད། སྤྱིར་ན་སྔོན་ལ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཡི་ལྟ་བ་དེ་བཤད། དེ་ནས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྟ་བ་དེ་བཤད་ན་ཅུང་གོ་བདེ་བ་ཡོད་པས་སྔོན་ལ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
jདབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ།
རྒོལ་བ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་ངོར་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་རྩོད་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་དགོས་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་ལ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཟེར། གོང་གི་ཚིག་རིང་པོ་དེ་གོ་བདེ་རུ་བཏང་ན་དེའི་དོན་དག་ལྟེ་བ་བརླག་ཉེན་ཡོད་པས་འདིར་ཚིག་རིང་པོ་དེའི་ནང་དུ་གང་ཡོད་པ་འདིར་བཀོད་པ་ཡིན། དེ་སྔ་གྲྭ་ས་ཁག་ནང་དཔེ་ཆ་བ་རྣམས་མཚན་ཉིད་རྩོད་སྐབས་རྒོལ་བ་ལ་སྔ་རྒོལ་ཟེར་བ་ཞིག་དང་ཕྱི་རྒོལ་ཟེར་བ་ཞིག་གཉིས་ཡོད། དེ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 267
རང་གི་ལྟ་ཚུལ་དེ་མར་བཤད་ནས་ཁས་ལེན་དམ་བཅའ་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་དེ་ལ་སྔ་རྒོལ་ཟེར། ཕྱི་རྒོལ་ཟེར་བ་ནི་ལྟ་ཚུལ་དེ་ལ་ཚུར་དགག་པ་བརྒྱབ་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་མཁན་དེ་ལ་ཟེར། སྔ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་ཞེས་བརྗོད་དོན་ནི། དང་པོ་སོ་སོའི་ལྟ་ཚུལ་དེ་ཤོད་མཁན་མེད་ན་དེ་ལ་ཚུར་དགག་པ་རྒྱག་མཁན་ཡོང་མི་སྲིད་ཅིང༌། ལྟ་ཚུལ་ཤོད་མཁན་ཞིག་བྱུང་བར་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་དགག་པ་རྒྱག་མཁན་བྱུང་བ་རེད། དེར་བརྟེན་ལྟ་ཚུལ་དང་པོ་ཤོད་མཁན་དེ་ལ་སྔ་རྒོལ་ཟེར་བ་དང༌། དེའི་རྗེས་སུ་དགག་པ་རྒྱག་མཁན་བྱུང་བ་དེ་ལ་ཕྱི་རྒོལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། སྔ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་ཟེར་བ་དེའི་སྐོར་སྔོན་མ་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་དང་དེ་བཞིན་གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་མཁན་དགོན་ཆེན་ཚང་མའི་ནང་དུ་ཡོད། སྔོན་མ་ཡིག་ཚད་གཏོང་སྐབས་ཡིག་ཚད་ཆེན་མོ་ཐེངས་ལྔ་གཏོང་སྲོལ་ཡོད་དེ། ཐོག་མ་འཛིན་གྲྭའི་ནང་དུ་གཏོང་དགོས་པ་དང༌། དེ་ནས་འཛིན་གྲྭ་ཡོངས་རྫོགས་འཛོམས་པའི་སར་གཏོང་དགོས་པ། དེ་ནས་དགོན་པ་དེ་གའི་ཚོགས་ཆེན་དུ་གཏོང་དགོས་པ། དེ་ནས་ནོར་བུ་གླིང་ཁར་གཏོང་དགོས་པ། མཐའ་མར་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་ཚང་མ་འཛོམས་སར་ཡིག་ཚད་ཆེན་མོ་དེ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཡིག་ཚད་དེའི་ནང་དུ་ཁྱེད་རང་སྔ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གང་བྱེད་མཁན་ཡིན་མིན་གོང་ནས་བསྐོ་བཞག་བྱས་རྗེས་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་ཐོག་མ་མཁན་པོས་རྩོད་པ་བྱེད་མཁན་གཉིས་པོའི་མིང་ནས་འབོད་དེ་ཐེངས་འདིའི་རྩོད་གླེང་དུ་བཞེངས་རོགས་གནང་ཞེས་བཤད་ཚར་རྗེས་རྩོད་གླེང་བྱེད་མཁན་གཉིས་ཡར་ལངས་ཏེ་གྲལ་མཇུག་ནས་ཕྱག་གསུམ་འཚལ། དེ་ནས་ཡར་ཕྱིན་ཏེ་མཁན་པོ་ལ་མཇལ་ཁ་ཞུས། དེ་ཞུས་ཚར་རྗེས་ཁོང་གཉིས་གྲལ་འགོར་ཕྱིན་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་དམ་དགག་པ་རྒྱག་མཁན་དེས་དེ་རིང་ངས་ཁྱོད་རང་ལ་དོན་དག་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ལ་རྩོད་གླེང་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་རྩོད་གླེང་བྱེད་པའི་ནང་དོན་རོབ་ཙམ་ཞིག་བཤད་ཀྱི་རེད། དེའི་སྔོན་ལ་གསང་བ་བྱས་ནས་བཤད་མི་ཆོག་པ་སྟེ། ཕན་ཚུན་གཉིས་རྩོད་གླེང་མ་བྱས་གོང་གི་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་ཀྱི་སྔོན་ལ་ཁྱེད་རང་གཉིས་གཞུང་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་སྐོར་ལ་རྩོད་གླེང་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཀྱི་རེད། དེ་བཤད་རྗེས་སོ་སོས་དེའི་སྐོར་ལ་སློབ་སྦྱོང་ནན་པོ་བྱས་ཏེ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་མཁན་དེས་དོན་དག་གཙོ་གནད་ཆེ་བ་གཅིག་གདམས་ནས་དེའི་ཐོག་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་རྒྱུའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་མང་པོ་ཞིག་བཟོས་ཐོག དེ་བཟོ་མཁན་ལ་ཆེད་མངགས་དགེ་རྒན་ཡོད། དེ་བཟོ་བ་ལ་གསང་བ་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྩོད་གླེང་དངོས་སུ་བྱེད་པའི་སྔ་ཉིན་དེར་སོ་སོས་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་རྒྱུའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་བྲིས་བཞག་པ་དེ་ཁྱེར་ནས་ཁ་གཏད་ཕྱོགས་ལ་བསྟན་པར་འགྲོ་སྲོལ་ཡོད་ནའང་ཁ་གཏད་ཕྱོགས་ནས་དེ་ལ་ཁ་བཏགས་ཤིག་གཡོགས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཕྱིར་སློག་བྱེད་པ་ལས་ལྟ་སྲོལ་མེད། དངོས་གཞིའི་ཉིན་ལན་རྒྱག་མཁན་དེས་དང་པོ་སོ་སོའི་ལྟ་ཚུལ་དེ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 268

དག་བཤད་དེ་གཞུང་འཛུགས་ཀྱི་ཡོད། གཞུང་འཛུགས་རྗེས་གཞུང་དེའི་སྐོར་གྱི་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་དག་རྒྱས་བཤད་བྱེད་སྐབས་ཤོག་གྲངས་ཉི་ཤུ་ནས་སུམ་ཅུ་ཡས་མས་ཙམ་ཡོད་ན་ཡར་ལངས་ཏེ་གདངས་བཏང་ནས་སྐྱོར་དགོས་པ་དང༌། སུམ་ཅུ་བརྒལ་ནས་བཞི་བཅུ་ལྔ་བཅུ་ཙམ་དུ་སླེབས་ཡོད་ན་མར་བསྡད་དེ་སྐྱོར་ཆོག་ཅིང༌། སོ་སོའི་གཞུང་གི་ལྟ་ཚུལ་དེ་དག་བཤད་ཟིན་རྗེས་ཕར་ངོས་ནས་དོན་དག་དེའི་ཐོག་ལ་དྲི་བ་བཏོན་པ་དེ་ལ་ལན་རྒྱག་དགོས། ལན་བརྒྱབ་ནས་ཁྱེད་ཀྱིས་བཤད་པ་དེར་ཁོས་སྐྱོན་བརྗོད་ཇི་ཙམ་བྱས་ནའང་ལྟ་བའི་ཁས་ལེན་དེ་རྩ་བ་ནས་གཏོར་མ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་ཁྱེད་རང་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པ་རེད། མ་གཞི་ཁྱེད་རང་གིས་བཤད་པ་དེ་འགྲིག་ཡོད་ནའང་ཕར་ངོས་ནས་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་ནས་ཁྱེད་རང་གི་བཤད་པ་འགྲིག་པ་དེའང་ཐོར་ནས་ཤོར་སོང་ན་ཡིག་ཚད་མ་ལོན་པ་ཡིན། ཕན་ཚུན་རྩོད་གླེང་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་སྔ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀྱི་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་ངོར་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཟེར་བ་དེ་དགོས། དེ་གང་ཞེ་ན། ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀའི་བསམ་བློ་དེ་འཁྲུལ་བསྡད་པ་མིན་པ་ཞིག་དགོས། མིན་པ་ཡིན་པར་འཁྲུལ། ཡིན་པ་ལ་མིན་པར་འཁྲུལ་བ་མིན་པ་ཞིག་དགོས། དེ་འདྲ་མིན་པར་ཐུན་མོང་གི་ལྟ་ཚུལ་ཡོད་པའི་རྨང་གཞི་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ལ་རྩོད་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ལས་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀར་ཐུན་མོང་གི་ལྟ་ཚུལ་རྩ་བ་ནས་མེད་པའམ་རྦད་དེ་རྒྱབ་འགལ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་རྩོད་གླེང་བྱེད་ཐབས་མེད། རྩོད་པ་རྩོད་པའི་སྐབས་སུ་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀར་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་གི་ཐོག་ཏུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡོད་པ། ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་གི་ཐོག་ཏུ་མ་མཐུན་པ་ཡིན་ནའང་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ཐོག་ནས་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ན་རྩོད་པ་བརྒྱབ་ན་ཕན་པ་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་མིན་པར་ཕན་ཚུན་གཉིས་མཐུན་ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་རྩོད་གླེང་བྱེད་རྒྱུ་མེད། ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་གི་ཐོག་ཏུ་མཐུན་པ་ཞིག་ཡོད་ན། མཐུན་པ་དེ་དཔེ་དང་རྒྱུ་མཚན་ལ་བཞག་ནས་ཁོ་ལ་རྩོད་གླེང་བྱས་ཚེ་རྩོད་གླེང་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད། རྩོད་གླེང་ཆོས་ཅན་ཟེར་བ་ནི་རྩོད་པ་ཐུག་སའི་གཞི་དེ་ལ་ཟེར། བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པ་ཟེར་བ་དེ་ཁོས་རང་གི་ཁས་ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་དེ་ལ་ཟེར། རྗེས་དཔག་ནི་རྗེས་དཔག་གི་ཚད་མ་སྐྱེ་དགོས་པ་དེ་ལ་ཟེར། ཚད་མ་རིག་པ་ཟེར་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིག་པ་སློབ་རྒྱུའི་རྩ་བའི་ཤེས་ཡོན་ཞིག་རེད། དབུ་རང་རྒྱུད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཟེར་བ་དེའི་གཞི་དང་བདེན་པར་གྲུབ་དང་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཚད་གཞི་དེ་ནི་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཟེར་བ་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཚད་གཞི་དེ་ཡིན། གྲུབ་སྟངས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད། དེ་འདྲ་ཞིག་མེད་ན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་དང༌། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལྟར་རྩིས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འདིའི་ནང་དུ་བློ་གནོད་མེད་ལ་ཟེར་བ་དེ་ནི་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 269
བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞིག་སྟེ། ཡིན་པ་ལ་མིན་པར་འཁྲུལ། མིན་པ་ཡིན་པར་འཁྲུལ་བ་ཞིག་མིན་པར་བསམ་བློ་ཚད་མ་གཅིག་གི་འོག་ལ་འཆར་སྣང་བྱུང་བའི་དབང་གིས་ཕར་བཞག་པ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར་དངོས་པོ་ཁོ་རང་ངམ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་སྟེ་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གནས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་དེ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཟེར། དེར་བརྟེན་དེ་འདྲ་མེད་ཟེར། གང་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་དང་པོ་ནས་ཡོད་བསྡད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་བཞག་སྟངས་དེ་ནི་དངོས་པོ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་དེ་རང་གི་སེམས་ལ་འཆར་སྣང་བྱུང༌། འཆར་སྣང་བྱུང་བའི་ཐོག་ནས་ཕར་བཞག་པ་ཡིན་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་དང་རང་གི་བསམ་བློའི་ནང་རྐྱེན་དེ་གཉིས་འཛོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕར་བཞག་པ་ཞིག་ལས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་བསྡད་པ་ཞིག་མིན་ཟེར། དཔེར་ན། རྟ་གཅིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་རྟ་ཁོ་རང་གི་དངོས་པོ་དེ་དང་པོ་ནས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། ཡིན་ནའང་རྒྱ་རིགས་གཅིག་དང༌། བོད་རིགས་གཅིག རྒྱ་གར་བ་གཅིག་བཅས་མི་གསུམ་ཡོད་ན། རྒྱ་རིགས་དེས་མཱ་(马)ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་པ་དང༌། བོད་རིགས་དེས་རྟ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་པ། རྒྱ་གར་བས་ཧ་ཡ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་རྟ་ཟེར་བ་དང༌། མཱ་ཟེར་བ། ཧ་ཡ་ཟེར་བ་དེ་གསུམ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དངོས་པོ་ཁོ་རང་བསམ་བློའི་ཐོག་ནས་ཚུར་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཞིག་ལས། རྟ་དང༌། མཱ། ཧ་ཡ་ཟེར་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་གནས་ཚུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་བསྡད་པ་ཞིག་མིན། དེ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་སུས་བལྟས་ནའང་རྟ་ཡིན་པ་ཞིག་དང་ཡང་ན་ཧ་ཡ་ཡིན་པ་ཞིག་མཐོང་དགོས་ཀྱི་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་མཐོང་མི་ཐུབ། རྒྱ་གར་བས་བལྟས་ན་ཧ་ཡ་དང༌། བོད་པས་བལྟས་ན་རྟ། རྒྱ་རིགས་ཀྱིས་བལྟས་ན་མཱ་ཡིན་པ་བཅས་མཐོང་གི་རེད། མཐོང་ཚུལ་དེ་འཁྲུལ་བ་རེད་དམ་ཡང་ན་སུས་མ་འགྲིག་པ་རེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སུས་ཀྱང་མ་འགྲིག་པ་དང་འཁྲུལ་བ་མིན་པར་ཚང་མའི་དེ་འགྲིག་ཡོད། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དེ་རྟ་ཡིན་པ་ལས་མཱ་མིན་ཞེས་བཤད་ན་མི་འགྲིག དངོས་པོ་ཁོ་རང་བསམ་བློའི་ཐོག་ལ་འཆར་སྣང་བྱུང་བའི་ཐོག་ནས་དངོས་པོ་དེ་ལ་ཕར་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་དེ་འགྲིག་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། དེ་ལས་མ་འགྲིག་པར་སུའི་དེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་རྒྱུ་མེད། ཚང་མའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་འགྲིག་པ་ཡིན། དེ་གང་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་དང་པོ་ནས་ཡོད་བསྡད་པ་དེ་བསམ་བློའི་ཐོག་ཏུ་ཚུར་འཆར། བསམ་བློའི་ཐོག་ཚུར་འཆར་རྗེས་ཕར་དངོས་པོ་དེ་ལ་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་ལས་རང་གི་ངོས་འཛིན་བྱས་པའི་འཆར་སྣང་ཡོང་རྒྱུ་དེ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཚུར་ཐེལ་རྩེ་བརྒྱབ་པ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཞིག་མིན། དེ་འདྲ་ཡིན་ན་སུས་བལྟས་ནའང་ཡང་ན་རྟ་ཡིན་པ་ཞིག་མཐོང་དགོས་པ་དང་ཡང་ན་ཧ་ཡ་ཡིན་པ་ཞིག་མཐོང་དགོས་ཀྱང་དེ་འདྲ་མཐོང་ཐུབ་ཐབས་མེད། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ཐོག་ནས་གྲུབ་པ་མིན་པ་ཞིག་ཡིན། ཕྱི་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 270

རོལ་ཡུལ་དེ་རང་གི་བསམ་བློའི་ཐོག་ལ་འཆར་སྣང་བྱུང་རྗེས་ཕར་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པའི་འཆར་སྣང་ཡོང་བ་ནི་འཁྲུལ་སྣང་རེད། དེ་ལྟར་གྲུབ་བསྡད་པ་ཞིག་ཡོད་ན་བདེན་པ་ཟེར། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲ་མེད། དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཟེར། དེ་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཚད་གཞི་ཡིན་པས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚད་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་ཡིན་ནོ།།
བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད། བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡོད། བློ་གནོད་མེད་ལ་འཆར་སྣང་བྱུང་བ་གཅིག་དང་དེའི་དབང་གིས་ཕར་བཞག་པ་གཅིག་གཉིས་དགོས་པ་ལས། བློ་གནོད་མེད་ལ་འཆར་སྣང་བྱུང་བར་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར། དེ་ལ་ལྟོས་མ་དགོས་པར་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་བསྡད་པ་མེད་ཟེར་དོན་ནི། སེམས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་ཟེར་བའི་དོན་མིན་ལ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ཚང་མ་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཟེར་བ་མིན། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་སྐབས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དང་པོ་ནས་ཡོད་པ་དེ་རང་གི་སེམས་ལ་ཚུར་འཆར་སྣང་བྱུང་རྗེས་དེ་ནས་ཕར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་བརྒྱུད་རིམ་དེ་གཉིས་འཛོམས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་གཉིས་འཛོམས་ནས་བྱུང་བ་དེ་ཡོད་པར་འདོད། དེ་མིན་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དེ་མེད་པར་སེམས་དེ་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་མི་འགྲིག་ལ། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ཡོད་པ་ལ་སེམས་དེ་མེད་པ་ཡིན་ནའང་མི་འགྲིག་པར་གཉིས་ཀ་འཛོམས་པ་ཞིག་དགོས། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ཕྱི་རྐྱེནདང༌། ནང་རྐྱེན་དེ་རང་གི་སེམས་ལ་འཆར་སྣང་བྱུང་ནས་ཕར་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་དེ་གཉིས་འཛོམས་ནས་དངོས་པོ་གང་ཡང་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། དེང་སང་རྡུལ་ཕྲན་མཚོན་ཆ་ཟེར་བ་དེར་ཆ་བཞག་ན་རྡུལ་ཕྲན་ནི་མིའི་སེམས་ཀྱིས་ངོས་འཛིན་ཐུབ་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་དང་པོ་ཐོག་མ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ལས་མིའི་སེམས་ཀྱིས་ངོས་འཛིན་བྱས་རྗེས་གཞི་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་མིན། འོན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐོག་རྡུལ་ཕྲན་མཚོན་ཆ་ཟེར་བའི་ཐ་སྙད་དེ་ནི་མིས་ངོས་འཛིན་བྱས་པའི་རྗེས་ལ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཅིང༌། དངོས་པོ་དེ་དང་པོ་ཡོད་པ་ལ་མིས་ངོས་འཛིན་བྱས། ངོས་འཛིན་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་གཞི་ནས་རྡུལ་ཕྲན་མཚོན་ཆ་ཟེར་བའི་ཐ་སྙད་དེ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། རྡུལ་ཕྲན་ཡོད་པ་དེ་མི་ལ་འཆར་སྣང་བྱུང་ནའང་དེ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ་ན་རྡུལ་ཕྲན་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཕན་ཐོགས་མེད། དེ་གནས་ཡོད་པ་མ་ཟད་དེ་ལ་ངེས་པར་དུ་མིས་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས། ངོས་འཛིན་བྱས་རྗེས་རྡུལ་ཕྲན་ཟེར་བའི་ཐ་སྙད་དེ་གཞི་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་དང་པོ་ནས་ཡོད་བསྡད་པ་ཞིག་དང་དེ་ལ་ངོས་འཛིན་ནས་ཐ་སྙད་བཞག་པ་གཉིས་འཛོམས་དགོས་ཀྱི་ཡོད། སྐབས་འདིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་དང་པོ་ནས་ཡོད་མེད་སྐོར་བཤད་ཀྱི་མེད་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 271
དེ་དང་པོ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་ཡོད་དང་མེད་ཀྱི་བར་བསམ་བློའི་ངོས་འཛིན་སྟངས་ཐད་ལ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང༌། མདོ་སྡེ་པ། སེམས་ཙམ་པ། དབུ་མ་པ། སེམས་གཙོ་སྨྲ་བ། ང་རང་ཚོ་དངོས་གཙོ་སྨྲ་བ་བཅས་སོ་སོས་ངོས་འཛིན་གང་འདྲ་བྱེད་མིན་སྐོར་གཙོ་བོ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས་དངོས་པོ་དེ་དང་པོ་ནས་ཡོད་དང་མེད་ཀྱི་སྐོར་ལ་རྩོད་གླེང་བྱེད་དགོས་དོན་མེད། དངོས་པོ་དེ་ཨང་དང་པོ་ཡིན་པ་དེ་ཚང་མ་གཅིག་འགྱུར་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཡོད་ལུགས་ཡོད་སྟངས་ཐད་ལྟ་བ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ཡོད་ལུགས་ཡོད་སྟངས་དེ་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་དང་པོ་ནས་ཡོད་པ་དེ་ལ་རང་གི་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་སྟེ་བློ་གནོད་པ་མེད་པ་འདིས་དངོས་པོ་དེ་ལ་འཆར་སྣང་བྱུང་བའི་ཐོག་ནས་ཕར་བཞག་པ་ཞིག་ལས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཞིག་མིན་པར་འདོད་ཅིང༌། དཔེར་ན། གོང་ཞུས་ལྟར་རྟ་གཅིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་མི་རིགས་སོ་སོ་དང་ཡུལ་སོ་སོས་རྟ་ལ་མིང་འདོགས་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དེ། བོད་རིགས་ཀྱིས་རྟ་ཟེར་བ་དང༌། རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱིས་མཱ་ཟེར་བ། རྒྱ་གར་བས་ཧ་ཡ་ཟེར་བ། དེ་བཞིན་ཤིང་ལ་བོད་རིགས་ཀྱིས་ཤིང་ཟེར་བ་དང༌། རྒྱ་རིགས་ཀྱིས་རྨུ་ཟེར་བ། རྒྱ་གར་བས་གྲི་རྒྱ་ཟེར་བ་ལྟར་མིང་གཅིག་མཚུངས་མི་ཡོང་བ་དེ་ནི་དངོས་པོ་དེར་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་ལ་གཞིགས་ནས་སོ་སོས་མིང་འདོགས་སྟངས་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་རེད། ཡིན་ནའང་འཆར་སྣང་དེ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སོ་སོས་དངོས་པོ་དེ་ལ་མིང་ཕར་བཏགས་པ་དེས་སོ་སོས་བཏགས་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་མིན་པར་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་ང་རྟ་ཡིན། ང་ཤིང་ཡིན་ཞེས་རྟགས་ཐམ་ཡོད་བསྡད་པ་ལྟར་འཆར་སྣང་ལ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མཐོང་གི་ཡོད། བསམ་བློ་ཡག་པོ་ཞིག་བཏང་ཡོང་དུས། རྟ་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཤིང་ཡིན་ནའང་འདྲ་དེ་རྣམས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཚུར་གྲུབ་བསྡད་འདུག་གམ། ཡང་ན་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དང་པོ་ནས་གནས་བསྡད་པ་དེ་རང་གི་སེམས་ལ་ཚུར་འཆར་སྣང་བྱུང་ནས་རང་གིས་མིང་དེ་འདྲ་ཞིག་བཏགས་ཏེ་ངོས་འཛིན་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱས་ནས་བྱུང་འདུག་གམ། དངོས་འབྲེལ་དེ་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་སྐབས་ཕྱི་རྐྱེན་ནང་རྐྱེན་གཉིས་འཛོམས་ནས་ཡོད་བསྡད་པ་ཞིག་ལས། དེ་བཞིན་ཕྱི་རྐྱེན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ནང་རྐྱེན་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཀྱང་མེད། ཕྱི་རྐྱེན་དངོས་པོ་དེ་མེད་ན་ནང་རྐྱེན་གྱི་ངོས་འཛིན་དེ་ཡོང་ཐབས་མེད། དངོས་པོ་དེ་ཡོད་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ལ་རང་གིས་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ལས། དངོས་པོ་མེད་པ་ཞིག་ལ་རང་གིས་ངོས་འཛིན་བྱེད་རྒྱུ་མེད། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ཆ་རྐྱེན་དང་པོ་ནས་ཡོད་བསྡད་པ་དེ་ལ་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་གྱི་འབྲེལ་བ་ནི། འཆར་སྣང་དེ་དགོས་པ་ཡིན། འཆར་སྣང་དེ་མ་བྱུང་ན་ངོས་འཛིན་བྱེད་མི་ཐུབ། འཆར་སྣང་དེ་ཇི་ལྟར་ཡོང་གི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཚུར་གྲུབ་བསྡད་པའི་འཆར་སྣང་ཞིག་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 272

ཡོང་གི་ཡོད། འཆར་སྣང་དེ་བྱུང་སྟབས་འཆར་སྣང་དེ་བྱུང་བ་ལྟར་ཕར་ངོས་འཛིན་བྱས། འཆར་སྣང་གང་འདྲ་བྱུང་བ་བཞིན་ངོས་འཛིན་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན། དེར་འཆར་སྣང་དེ་འཁྲུལ་པ་རེད་ལ་ངོས་འཛིན་དེ་ཡང་འཁྲུལ་བསྡད་པ་ཞིག་རེད། ཡོད་ལུགས་ཡོད་སྟངས་དེ་འདྲ་མིན། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དང་པོ་ནས་ཡོད་བསྡད་པ་དེ་རང་གི་སེམས་ལ་འཆར་སྣང་བྱུང་རྗེས་དེར་ངོས་འཛིན་བྱུང་ཞིག་རེད། བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་རང་གིས་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་ཡོད་པར་འདོད། བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་མེད། ཡོད་དང་མེད་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་དེ་འདི་རེད། ཡོད་རྒྱུའི་མཚམས་དང་མེད་རྒྱུའི་མཚམས་ཀྱང་འདི་རེད། ད་དུང་དེ་ལ་དཔེ་ཞིག་ཞུས་ན། དཔེར་ན། སྒྱུ་མ་མཁན་(魔术师)གྱིས་མིག་འཁྲུལ་རྩེས་ཏེ་སྒམ་ཆུང་ནང་ནས་ཕུག་རོན་འདོན་སྐབས་ཁོ་རང་གིས་བལྟས་ནའང་ཕུག་རོན་ཞིག་མཐོང་གི་ཡོད་ལ། ལྟད་མོ་བས་བལྟས་ན་ཡང་ཕུག་རོན་ཞིག་མཐོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོས་མཐོང་བ་དང་ཁོ་རང་གིས་མཐོང་བ་གཉིས་མི་འདྲ་བ་སྟེ། ཁོ་རང་གིས་འདི་ངས་བཟོས་པ་ཡིན་བསམ་པ་ལས་ཕུན་རོན་དངོས་གནས་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་དང༌། ལྟད་མོ་བས་དངོས་གནས་ཕུན་རོན་གསོན་པ་ཡིན་པ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་དེར་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་ཐ་དད་ཡིན། ལྟད་མོ་བའི་མིག་འཁྲུལ་ནས་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་འཁྲབ་པའི་དངོས་པོ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མངོན་ཏེ་སྒམ་ཆུང་སྟོང་པའི་ནང་ཕུག་རོན་གསོན་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་འཆར་སྣང་བྱུང་ནས་སྒམ་ཆུང་དེའི་ནང་གི་དངོས་པོ་དེ་ངོ་མ་རེད་འདུག་སྙམ་གྱི་ཡོད། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ན་འཆར་སྣང་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཚར་ན་འཆར་སྣང་དེ་འདྲ་ཡོང་མི་སྲིད། བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པར་མ་ལྟོས་པར་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ན་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་ཟེར། བདེན་པར་མེད་པ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་རེད། དེ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་ནང་གསེས་རིག་པ་ལྔ་ཡོད། འོན་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མ་མྱོང་མཁན་ལ་བཤད་ན་དཀའ་ངལ་ཐུག་རྒྱུ་ཡིན་པས་འདིར་རིག་པ་ལྔ་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་ན་འགྲིག་པ་ཡིན།
དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པར་ནང་གསེས་ཕྱེ་ན་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང༌། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་སྟེ་གཉིས་ཡོད། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་མིང་བཏགས་དགོས་དོན་ནི་དབུ་མའི་ལྟ་བའི་ནང་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འཇོག་སྟངས་ཐད་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པོ་ཡོད་པས་དེར་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཟེར། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཟེར་བ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་འཇོག་སྟངས་ཐད་སེམས་ཙམ་པ་དང་མཐུན་པོ་ཡོད་པས་ན་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 273

དེར་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་བཏགས། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་གཉིས་ཀས་རྡུལ་ཕྲན་མང་པོ་བསགས་པའི་གཟུགས་རགས་པ་དེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པར་འདོད། གཟུགས་ཕྲ་མོ་དེ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་མི་ཐུབ། དཔེར་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཡོད་པ་དེ། གཟུགས་ནི་མིག་གི་མཐོང་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་རྣ་བས་ཐོས་ཐུབ་པ་ཞིག་མིན། དེང་སང་ང་ཚོའི་ཞིབ་འཇུག་མཁན་གྱི་རི་མོ་ལ་གཟུགས་ཡོད་པར་འདོད། ཡིན་ནའང་། ལྟ་ཚུལ་དེར་ད་ལྟ་ངས་ཡག་པོ་ཞིག་བསམ་བློ་འཁོར་གྱི་མི་འདུག དེའི་ཤོད་སྟངས་ལྟར་བྱས་ན་དྲི་མ་ལ་གཟུགས་མེད་ལ་གཟུགས་ནི་མིག་གིས་མཐོང་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར། གཟུགས་ལ་གཟུགས་རགས་པ་དང་ཕྲ་མོ་གཉིས་ཡོད། གཟུགས་རགས་པ་ནི་ས་རྡུལ་དང༌། ཆུ་རྡུལ། མེ་རྡུལ་སོགས་རྡུལ་ཕྲན་མང་པོ་འདུས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་སྟེ། གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར། རྡུལ་ཕྲ་རབ་བདུན་ལ་རྡུལ་ཕྲན་གཅིག རྡུལ་ཕྲན་བདུན་ལ་ལུག་རྡུལ་གཅིག ལུག་རྡུལ་བདུན་ལ་གླང་རྡུལ་གཅིག་རེད། ལུག་གི་སྤུའི་ཐོག་ཏུ་འགོས་པའི་ཐལ་བ་ལ་ལུག་རྡུལ་དང༌། བ་གླང་གི་སྤུའི་སྟེང་དུ་འགོས་པའི་ཐལ་བ་ལ་གླང་རྡུལ་ཟེར་ཞིང༌། ལུག་གི་སྤུ་དང་གླང་གི་སྤུ་ལ་སྦོམ་ཕྲ་དབྱེ་བ་ཡོད་སྟབས་དེའི་སྟེང་དུ་གནས་པའི་ཐལ་བ་ལའང་ཆེ་ཆུང་གི་དབྱེ་བ་ཡོད། གླང་རྡུལ་བདུན་ཚུར་འདུས་ན་ཉི་མའི་ཟེར་གྱི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་རྡུལ་ཕྲན་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་ང་ཚོས་ཆེ་ཤེལ་མི་དགོས་པར་ཤའི་མིག་གིས་མཐོང་ཐུབ། དེས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་དུས་རྡུལ་ཕྲན་འདུས་ནས་བསགས་པའི་གཟུགས་རགས་པ་དེ་དབང་ཤེས་སྐྱེ་རྒྱུའི་རྐྱེན་གཅིག་རེད་ཟེར། དེའི་ཐོག་ལ་མདོ་སྡེ་པ་དང་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ལྟ་ཚུལ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། རྡུལ་ཕྲན་བསགས་པའི་གཟུགས་རགས་པ་ཟེར་བ་ནི་རྡུལ་ཕྲན་རིགས་མཐུན་པ་ཞིག་བསགས་པ་དེ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན་ས་རྡུལ་དང་ཆུ་རྡུལ་གཉིས་རིགས་མཐུན་མིན་པར་ས་རྡུལ་དེ་སྐམ་པོ་དང་ཆུ་རྡུལ་དེ་རློན་པ་ཡིན་པ་དང༌། ས་རྡུལ་དེ་ཚ་གྲང་སྙོམ་པོ་དང༌། ཆུ་རྡུལ་དེ་གྲང་མོ། མེ་རྡུལ་དེ་ཚ་པོ་ཡིན་པས་རྡུལ་ཕྲན་གྱི་རིགས་དེ་དག་གཅིག་མཚུངས་མིན། ས། ཆུ། མེ། རླུང་འབྱུང་བ་བཞི་པོའི་རྡུལ་ཕྲན་ནི་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཡིན། རྡུལ་ཕྲན་རིགས་མཐུན་པ་ཡིན་ན་ས་རྡུལ་དང་ས་རྡུལ་འདུས། མེ་རྡུལ་དང་མེ་རྡུལ་འདུས། ཆུ་རྡུལ་དང་ཆུ་རྡུལ་འདུས། རླུང་རྡུལ་དང་རླུང་རྡུལ་འདུས་ཏེ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སྦྱར་ནས་སོ་སོའི་འཐོན་ཤུགས་ཆེ་རུ་སོང་སྟབས་དེའི་ནང་ཆུ་རྡུལ་འཐོན་ཐུབ་པ་དང༌། མེ་རྡུལ་འཐོན་ཐུབ་པ། དྲོད་སྐྱེ་ཐུབ་པ། བཞའ་ཚན་སྐྱེ་ཐུབ་པ། དེ་བཞིན་མེ་རྡུལ་དང་ཆུ་རྡུལ་གཉིས་ཐུག་སྐབས་དྲོད་སྐྱེས་ཏེ་བརླན་གཤེར་སྐྱེ་ཐུབ་པ་དང༌། དྲོད་མ་སླེབས་ན་ཆུ་རྡུལ་ཆགས་མི་ཐུབ། དྲོད་སླེབས་ན་མེ་རྡུལ། མེ་རྡུལ་དེ་མ་འཛོམས་ན་དེ་ལ་བརླན་གཤེར་སླེབས་ནས་ཆུ་རྡུལ་ཆགས་འགྲོ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 274

གི་རེད། ས་རྡུལ་ཕན་ཚུན་རུབ་རུབ་བཟོ་མཁན་དེ་རླུང་རྡུལ་ཡིན། རླུང་རྡུལ་གྱིས་ཕར་ཚུར་འབྲེལ་བ་བྱས་ཏེ་ས་རྡུལ་རྣམས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བསྐོར་ནས་རུབ་རུབ་བཟོ་གི་ཡོད། རྡུལ་ཕྲན་ནས་དེ་ལྟར་རིམ་གྱིས་ཆེ་རུ་ཕྱིན་རྗེས་ད་ལྟའི་སའི་གོ་ལ་འདི་བྱུང་བ་རེད། དེ་ཚོའི་ཤོད་སྟངས་ང་རང་ཚོ་དངོས་གཙོ་སྨྲ་བ་དང་གཅིག་མཚུངས་རེད། རྡུལ་ཕྲན་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་ཆགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་གཅིག་པ་ཡིན། རྡུལ་ཕྲན་རིགས་མཐུན་པ་མང་པོ་ཞིག་འཛོམས་རྗེས་དེའི་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་རུ་སོང་རྐྱེན་དངོས་པོ་གཞན་ཚུར་འཐེན་རྒྱུའི་འཐེན་ཤུགས་དེ་ཡང་ཆེ་རུ་འགྲོ་གི་ཡོད། འཐེན་ཤུགས་དེ་ཆེ་རུ་ཕྱིན་སྟབས་གཞི་ནས་རྡུལ་ཕྲན་རིགས་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ཚུར་འཐེན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་རྡུལ་ཕྲན་རིགས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་འཛོམས་ཚེ། དཔེར་ན་ས་དང་མེ་འཛོམས་ཚེ་དྲོད་སླེབས་པ་དང༌། དྲོད་སླེབས་ན་ས་དང་མེ་གཉིས་སྡོམ་ནས་ཆུ་ཡོང་གི་རེད། འཐེན་ཤུགས་དེ་གཙོ་བོ་རླུང་རྡུལ་གྱི་ཐོག་ནས་འཐེན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན་ཉི་མ་ཡག་པོ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཁང་པའི་ནང་ཉི་མའི་མདངས་ལ་བལྟས་ཚེ་རྡུལ་ཕྲན་ཁ་ཤས་ཕར་འགྲོ་བ། ཁ་ཤས་ཚུར་འོང་བ། ཁ་ཤས་སྐོར་བ་རྒྱག་བཞིན་སྡོད་པ་སོགས་སྣ་ཚོགས་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ནི་རྡུལ་ཕྲན་རིགས་མ་མཐུན་པ་ཡིན། རྡུལ་ཕྲན་མར་འགྲོ་མཁན་དེ་ཚོ་ཆུ་རྡུལ་ཡིན། ཡར་འགྲོ་མཁན་དེ་མེ་རྡུལ་གྱི་གྲས་ཡིན། གང་ལགས་ཤེ་ན། མེ་རྡུལ་དེ་ཡང་པོ་ཡིན་པས་ཡར་མཁའ་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད། ཆུ་རྡུལ་དེ་ལྗིད་པོ་ཡིན་པས་མར་བབ་ཡོང་གི་ཡོད། རྡུལ་ཕྲན་རིགས་མཐུན་པ་མང་པོ་འདུས་ནས་བསགས་སྐབས་དེའི་འཐེན་ཤུགས་ཇེ་ཆེར་ཕྱིན་ཏེ་རྡུལ་ཕྲན་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཚུར་འདུས་རྗེས་སའི་གོ་ལ་འདི་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་ང་རང་ཚོའི་འཇིག་རྟེན་དེ་ཆགས་པ་རེད་ཟེར། རྡུལ་ཕྲན་བསགས་པ་ཟེར་བ་དང་རྡུལ་ཕྲན་འདུས་ཟེར་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གོ་དོན་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། རྡུལ་ཕྲན་རིགས་མཐུན་པ་མང་པོ་བསགས་པ་དེ་ལ་རྡུལ་ཕྲན་བསགས་པ་ཟེར་བ་དང༌། རིགས་མ་མཐུན་པ་ཚུར་རུབ་རུབ་བྱས་པ་དེ་ལ་འདུས་པ་ཟེར། རྡུལ་ཕྲན་འདུས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་རུབ་རུབ་བྱེད་སའི་རྟེན་གཞི་ཞིག་དགོས་པར་བརྟེན་རྡུལ་ཕྲན་བསགས་པ་དང་འདུས་པ་གཉིས་ཀྱི་གོ་བ་ལེན་ཕྱོགས་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རགས་པ་ཆགས་སྟངས་ཐད་མདོ་སྡེ་པ་དང་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ལྟ་བ་མཐུན་པོ་ཡོད།
རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཟེར་བ་དེ་ཁས་ལེན་གྱི་མེད། ལྟ་བ་དེའི་ཐད་སེམས་ཙམ་པ་དང་མཐུན་པོ་ཡོད་པས་དེར་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་བཏགས། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བ་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་གནང་མཁན་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཡིན་པ་དང༌། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བ་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་གནང་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 275
མཁན་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་ཡིན། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་བོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་དར་སྤེལ་གཏོང་སྐབས་ཀྱི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དེ་ནི་མཁན་པོ་ཞི་བ་འཚོའི་ལྟ་བ་དེ་ཡིན་ཅིང༌། དེ་ནི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རེད། སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན། ཡིན་ནའང་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་མི་ལ་ཆོས་གསུངས་སྐབས་ཁོ་རང་གི་ལྟ་བ་ངོ་མ་དེ་གསུངས་ཀྱི་མེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁོང་གི་ལྟ་བ་དེ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་གོ་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པས་མཁན་པོ་ཞི་བ་འཚོའི་ལྟ་བ་དང་མཐུན་པ་བྱས་ཏེ་ཆོས་གསུངས་པ་རེད། དེ་བཞིན་མི་ལ་རས་པ་དང་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་སློབ་མར་ཆོས་གསུངས་སྐབས་ལྟ་བ་འདྲ་མིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ནི་སློབ་མ་སོ་སོའི་གནས་ཚད་མི་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གསུངས་པ་ལས་ཁོ་རང་གི་ལྟ་བ་ངོ་མ་དེ་གསུངས་ཡོད་མིན་ངེས་གཏན་མེད། མཁན་པོ་ཞི་བ་འཚོས་ཁོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ངོ་མ་དེ་གསུངས་ཡོད། དེ་གང་ཞེ་ན། སྐབས་དེ་དུས་བོད་ཀྱི་མི་ལ་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བ་གཉིས་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བ་དེ་བཤད་ན་ཕན་པ་ཆེ་བ་དང་མིའི་སེམས་དང་མཐུན་པའམ་འཕྲོད་པ་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་དང་རྒྱ་ནག་གི་སློབ་དཔོན་ཧྭ་ཤང་དེ་ཚོ་རྩོད་པ་བརྒྱབ་ནས་རྒྱའི་ཧྭ་ཤང་ཕམ་པ་རེད་ཅེས་བཤད་སྲོལ་ཞིག་ཡོད། དེ་ཕམ་པ་རེད་ཟེར་བ་དེ་གཙོ་བོ་གང་ལགས་ཤེ་ན། གཅིག་ནས་སྐབས་དེ་དུས་རྒྱ་ནག་ཧྭ་ཤང་གི་ལྟ་བ་དེ་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་གྱི་མེད་པ་དང༌། གཉིས་ནས་ཧྭ་ཤང་གི་ལྟ་བ་དེ་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་གྱི་ལྟ་བའི་གནས་ཚད་མཐོ་པོ་ཞིག་ལ་སླེབས་ན་མ་གཏོགས་གོ་བ་ཡག་པོ་ལོན་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པས། དེ་གོ་བ་ཡག་པོ་ལོན་མ་ཐུབ་ན་ལྷ་བཞེངས་རྒྱུ་དང༌། སྔགས་བགྲངས་རྒྱུ། སྒོམ་རྒྱག་རྒྱུ་དེ་ཚོ་དགོས་པ་མེད་པར་སྟོང་པ་ཉིད་གཅིག་པུ་སྒོམ་སྟེ་བསྡད་ན་འགྲིག་གི་རེད་ཟེར་བར་གོ་ལོག་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་སྟབས་སྐབས་དེ་དུས་རྒྱ་ནག་ཧྭ་ཤང་དང༌། བོད་ཀྱི་སློབ་དཔོན། རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་བཅས་བར་རྩོད་པ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གཙོ་བོ་དེར་ཐུག་ཡོད། ཧྭ་ཤང་གི་ལྟ་བ་དེ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པ་དང་མཁན་པོ་ཞི་བ་འཚོ་ནི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པས་སྐབས་དེར་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་དེ་བོད་ཀྱི་མི་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ན་བོད་ཀྱི་མིའི་བསམ་བློའི་གནས་ཚད་དང་མ་མཐུན་པར་གོ་བ་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཏེ་ལྡོག་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་བཤད་ནའང་དེ་བས་ཀྱང་གོ་བ་ལེན་ཁག་པོ་ཡོད་པས་སྐབས་དེ་དུས་བོད་ཀྱི་མིའི་བསམ་བློའི་གནས་ཚད་དང་བསྟུན་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བ་དེ་བཤད་ན་ཅུང་མཐུན་པ་ཡོད། བོད་ལ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་དེ་ཐོག་མ་ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤས་གསུངས་ཤིང༌། ཁོང་གིས་སློབ་མ་ཁ་ཤས་ལ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བ་གསུངས་པ་དང༌། ཉུང་ཤས་ལ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་གསུངས་ཡོད།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 276

kདབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ།
དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཞེས་པ་ནི་རྒོལ་བ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་བློ་ངོར་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་རྩོད་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་ཕ་རོལ་པོའི་ཁས་བླངས་ཙམ་ལ་འཁྲིལ་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་ཐུབ་པ། དེ་ནི་རྒོལ་བ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་བློ་ངོར་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་རྩོད་གཞི་ཆོས་ཅན་ཟེར་བ་དེ་དགོས་པ་མེད། ཁོ་གཉིས་ཐུན་མོང་གི་རྩོད་གཞི་ཟེར་བ་དེ་ཡང་དགོས་པ་མེད་ཟེར། ཕ་རོལ་པོ་སྟེ་སྔ་རྒོལ་དེའི་ལྟ་ཚུལ་དེ་གཞིར་བཟུང་ནས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་ཆོག་ཟེར། ཕན་ཚུན་གཉིས་རྩོད་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དེ་དགོས་པ་མེད་པར་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་ན་འགྲིག་པར་འདོད་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཟེར་བ་དེ་དགོས་པ་མེད་ཟེར། ཕ་རོལ་ངོས་ཀྱི་ཁོ་རང་གི་ཁས་ལེན་གྱི་ལྟ་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་གཞིར་བཟུང་ནས་ཁོ་ལ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་ཆོག་པར་འདོད་པས་ན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པ་ཞེས་བཏགས། གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཟེར་བ་ནི། དཔེར་ན་ཁོ་རང་གིས་ཁས་ལེན་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་མཚན་དུ་འཁྱེར་ནས་ཁོ་རང་ལ་ཕར་རྒྱུ་མཚན་བཤད་ཆོག ཁོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཞིག་འཁྱེར་ཏེ་ཁོ་རང་གི་ལྟ་ཚུལ་དེ་ལ་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་བཀོད་པ་ཡིན་ན་དེས་འགྲིག་པར་འདོད་པ་ལས་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ལྟ་ཚུལ་ཞིག་དགོས་པ་མེད་ཟེར། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་བཤད་སྟངས་འདི་ལྟར་ཡིན་སྟབས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཟེར། ཐལ་འགྱུར་ཟེར་བའི་གོ་དོན་ནི། ཁྱེད་ཀྱི་ཁས་ལེན་དེ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན། འདི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་ཕྱི་ནང་གོ་ལྡོག་ནས་མ་བཤད་པར། ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་འདི་བྱས་པ་ཡིན་ན་འདི་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་བཤད་ཆོག་པ་དེ་ཡིན། འདི་བཤད་ན་ཕན་པ་གང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཕར་ངོས་ནས་སོ་སོའི་ཁས་ལེན་དེ་ལ་སྐྱོན་ཆ་ཡོད་པ་མཐོང་ནས་རང་གི་ཁས་ལེན་གྱི་ལྟ་བ་དེ་ཕར་དབྱུགས་ཏེ་ལྟ་བ་གསར་པ་དང་ལེན་བྱ་རྒྱུར་ཕན་པ་ཡོད་ཟེར། ཁོ་རང་གི་ཁས་ལེན་དེ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་ནས་བཞག་ན་འགྲིག་པ་ལས་ངའི་འདི་ཡིན་ཞེས་རྒྱུ་མཚན་ངེས་པར་བཀོད་དགོས་དོན་མེད་ཟེར། ཁོ་རང་གི་ཁས་ལེན་དེ་གཞིར་བཞག་ནས་དེ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་ཏེ་འདི་ཁས་བླངས་ན་འདི་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་བཤད་ན་འགྲིག་པ་ཡིན། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་གནང་མཁན་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཡིན་པ་དང༌། ལྟ་བ་དེ་དར་སྤེལ་གནང་མཁན་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཡིན། ཟླ་བ་གྲགས་པ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་དར་སྤེལ་གནང་མཁན་ཡིན་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཐོག་མར་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་གསར་གཏོད་མཛད་རྗེས་དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་དགག་པ་བཏང་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 277

ཐོག་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བ་དེ་གསུངས་པ་རེད། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཁྱེད་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་པའི་སྐྱོན་དེ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་མེད་ལ། ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་དེ་བྱས་ཚེ་ཁྱེད་ལ་སྐྱོན་དེ་ཡོང་རྒྱུ་རེད་ཅེས་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་དང་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་དག་སེལ་མཛད་དེ་། དེ་ནས་བཟུང་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་དེ་ཧ་ཅང་ཤུགས་ཆེན་པོ་དར་སྤེལ་བྱུང་བ་རེད། འདིར་གནད་འགག་གང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སློབ་མ་ཡིན་པས་ཁོང་རྣམ་གཉིས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ནི་བླ་སློབ་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་དགུང་གྲངས་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་བཞུགས་ཚུལ་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་ནང་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། གང་ཞེ་ན་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་ལ་སློབ་མ་ཁག་གསུམ་བྱུང་ཡོད་པ་དང༌། སྐུ་ཚེའི་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་སོ་སོར་བྱུང་བའི་སློབ་མ་དེ་དག་གི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་དུས་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་དགུང་ལོ་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་ཞིག་མ་མཐར་ཡང་བཞུགས་ཡོད། དེང་སང་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཀླད་པ་ཞེ་དྲག་དཀྲུག་མཁན་དང་བསམ་བློ་ཞེ་དྲག་གཏོང་མཁན་དེ་ཚོ་ཚེ་ཐུང་བ་ཡོད་ཚུལ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་ནའང་དོན་དངོས་དེ་འདྲ་མིན། སྔོན་མ་ཀླད་པ་ཞེ་དྲག་དཀྲུག་མཁན་བསམ་བློ་མང་པོ་གཏོང་མཁན་དེ་ཚོ་ཁ་ཤས་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་སྡོད་མཁན་ཡོད་པ་དང་ཉུང་ཤོས་ལ་ལོ་དྲུག་ཅུ་སྡོད་མཁན་ཡོད། དེ་ཀླད་པ་དཀྲུག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་དེ་མིན། ཉེ་དུས་རྒྱ་ཡིག་གི་<<དཔྱད་གཞིའི་ཚགས་པར་>>(参考消息)ཞེས་པའི་ནང༌། ཀླད་པ་ཞེ་དྲག་དཀྲུག་མཁན་དེ་ཚོ་ཚེ་རིང་པོ་སྡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཁོ་རང་ཀླད་པ་དཀྲུག་རྒྱུའི་སོ་སོའི་ལས་ཀ་དེ་ལ་རང་འགུལ་དང་སྤྲོ་སྣང་གི་བསམ་པ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་རང་གི་སེམས་ལ་སྤྲོ་སྣང་ཡོད་པའི་ལས་ཀ་ཞིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱུང་ན་ཚེ་རིང་པོ་སྡོད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་འཁོད་འདུག སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཟླ་བ་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་དཔེ་ཆ་ཧ་ཅང་མང་པོ་བརྩམས་ཡོད་ཅིང༌། དཔེ་ཆ་མང་པོ་འདི་ལྟ་བུ་རྩོམ་ལུགས་ལ་བལྟས་ན་མི་ཚེ་ཧྲིལ་པོ་དཔེ་ཆ་རྩོམ་མ་ཚར་བར་བཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། བོད་ལ་ཆ་བཞག་ན། བོ་དོང་པཎ་ཆེན་འཇིགས་མེད་གྲགས་པ་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་བཞུགས་པ་རེད། ཁོང་གིས་བརྩམས་གནང་བའི་གསུང་རྩོམ་དེ་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་གཉིས་ཀྱི་བསྡོམས་ཀྱི་མང་ཉུང་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཅིང༌། དེང་སང་འཇར་མན་ནུབ་མས་པར་བསྐྲུན་བྱས་པ་ཁོ་ནར་དེབ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་ཡོད། ཁོང་ལ་དྲུང་ཡིག་བརྒྱད་ཡོད་པར་དུས་གཅིག་ལ་གཞུང་མང་པོ་དཔོད་བྲིས་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་གིས་ཕྱག་དཔེ་ཐེངས་གཅིག་གཟིགས་ན་བརྗེད་རྒྱུ་རྩ་བ་ནས་མེད། ཁོང་གི་ཀླད་པ་དཀྲུག་སྟངས་དང་དཀའ་བ་སྤྱད་སྟངས་ལ་གཞིགས་ན་ལོ་སུམ་ཅུ་བཞི་བཅུ་ལ་གཤེགས་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད་ནའང་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བཞུགས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 278

པ་ཡིན། དེ་བཞིན་བོད་དུ་དཔེ་ཆ་རྩོམ་མཁན་མང་པོ་ཞིག་སྟེ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ། སྡེ་དགེ་མི་ཕམ། ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པ། དེ་བཞིན་ས་སྐྱ། རྙིང་མ། བཀའ་བརྒྱུད། དགེ་ལུགས་པ་བཅས་ཀྱི་ནང་དུ་དཔེ་ཆ་མང་པོ་བྲིས་མཁན་བྱུང་ཡོད་ནའང་མང་ཆེ་བ་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་ཙམ་བཞུགས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། དེར་བརྟེན་རང་གི་དགའ་སྣང་དང་སྤྲོ་སྣང་ཡོད་པའི་ལས་ཀ་དེ་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་ཚེ་རིང་པོ་བསྡད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་དགུང་ལོ་སུམ་བརྒྱ་བཞུགས་མིན་གང་ལྟར་ནའང་ཁོང་སྐུ་ཚེ་རིང་པོ་བཞུགས་པ་ཤོད་མི་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། གོང་གསལ་ནི་འདིར་ཞར་བྱུང་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།
དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་འཇོག་སྟངས་དེ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལས་གཏིང་ཟབ་པ་ཡོད། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྟ་བ་འཇོག་སྟངས་ཐད་གཏིང་ཟབ་ལོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་ཟེར། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་ཟེར། ལྟ་ཚུལ་དེ་གཉིས་བར་དུ་གཏིང་ཟབ་ལོས་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཟེར་བ་དེ་དང་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཟེར་བའི་ཙམ་དེར་དབྱེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད། གཙོ་བོ་བཏགས་ཙམ་ཟེར་བའི་ཙམ་གྱི་ནུས་པ་དེ་རེད། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་ཟེར་བའི་ཙམ་དེ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཟེར་བ་དེ་མེད་པར་འདོད། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་དེ་མེད་དགོས་ཏེ་དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྭ་ཡང་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པ་དང་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ཀྱང་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ན་མེད་དགོས་ཟེར། འོན་ཀྱང་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ཡོད་སྟངས་དེ་ནི། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་ཡོད་ཟེར། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་ཐོག་ནས་ཡོད། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་མེད་ཟེར། དེས་ན་དེ་གཉིས་བར་ཧ་ཅང་དབྱེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་རང་གི་བསམ་པར་ཚུར་སྣང་བྱུང༌། འཆར་སྣང་བྱུང་བའི་སྟེང་དུ་ཕར་བཞག་པ་ཞིག་རེད། འཆར་སྣང་བྱུང་བ་དེ་ཕར་བཞག་པ་དེ་དང་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གཉིས་པོ་འཛོམས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ལས་འཆར་སྣང་བྱུང་བའི་དབང་གིས་ཕར་བཞག་ཙམ་ཞིག་མིན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་རང་ལ་འཆར་སྣང་བྱུང་བའི་དབང་གིས་ཕར་བཞག་པ་ཞིག་རེད། བཞག་ལུགས་བཞག་སྟངས་དེ་འདྲ་ཡིན། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དེ་རང་ལ་འཆར་སྣང་བྱུང་བའི་དབང་གིས་ཕར་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་དེ་མེད་ཟེར། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཞིག་མེད། ཕྱི་རོལ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 279

ཡུལ་དེ་ཡོད་ལུགས་ཡོད་སྟངས་ནི། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཟེར་བ་དེར་རིགས་པ་ཧ་ཅང་གཏིང་ཟབ་པོ་ཡོད། དཔེ་འཇོག་སྟངས་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། གོང་དུ་དཔེ་ཞུས་པ་ལྟར། རྟ་ཟེར་དུས་ང་རང་ཚོའི་རྟ་དེའི་ཡོད་ལུགས་ཡོད་སྟངས་དེ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡོད་ཟེར། དེ་ཡང་བོད་པའི་མིས་ལྟ་དུས་ཁོའི་མིང་དུ་རྟ་ཞེས་བཏགས་པ་དང༌། རྒྱ་རིགས་ཀྱིས་མཱ་ཞེས་བཏགས་པ། རྒྱ་གར་བས་ཧ་ཡ་ཞེས་བཏགས་ཡོད་པས་མིང་དེ་ཙམ་བཏགས་པ་དེས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དེ་ཡོད་ལུགས་ཡོད་སྟངས་དེ་ཤེས་པ་ལས་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཡོད་ལུགས་ཡོད་སྟངས་ཞིག་ཟུར་དུ་འཚོལ་རྒྱུའི་དགོས་པ་མེད་ཟེར། མིང་དེ་ཕར་བཏགས་ཙམ་ཞིག་རེད་ལ་མིང་བཏགས་པ་དེས་རྟ་དེ་ཡོད་པ་གོ་ཆོད་པ་རེད། ཚད་དེ་ལས་བརྒལ་ནས་ད་དུང་ཡོད་ལུགས་ཡོད་སྟངས་ཞིག་ཟུར་དུ་བཙལ་དགོས་རྒྱུ་མེད་ཟེར། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི་ཡོད། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཟེར་བ་དེ་རྟོག་པས་ངོས་འཛིན་བྱས་པའི་དོན་ཡིན། མིང་ཞིག་བཏགས་པ་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས། ངོས་འཛིན་བྱས་པའི་རྗེས་ལ་མིང་དེ་འདོགས་དགོས། དཔེར་ན། པོ་ཏ་ལའི་པར་རིས་ཤིག་ལ་ཆ་བཞག་ན། པོ་ཏ་ལ་ཞེས་ཐེངས་མང་གོ་མྱོང་ཡང་མཐོང་མ་མྱོང་བའི་མི་ཞིག་གིས་པར་རིས་དེ་མཐོང་རུང་པོ་ཏ་ལ་ཡིན་པ་ཤེས་ཚོར་མི་ཐུབ་ཅིང༌། པོ་ཏ་ལ་དེ་དང་པོ་ནས་ཡོད་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་དེའི་ཡོད་ལུགས་ཡོད་སྟངས་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཕར་ངོས་སུ་ཡོད་བསྡད་པ་དེ་ལ་རང་གིས་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་རེད། དེས་གོ་ཆོད་ཀྱི་རེད། རང་གིས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གནས་ཡོད་པ་དེ་ལ་རང་ངོས་ནས་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་དེས་པོ་ཏ་ལ་ཡོད་པ་གོ་ཆོད་པ་ལས། དེ་ལས་ལྷག་ཙམ་གྱི་ཚད་གཞི་ཞིག་བཙལ་ནས་པོ་ཏ་ལ་ཟེར་དགོས་པའི་མིང་འདོགས་ས་དེ་པོ་ཏ་ལའི་རྒྱ་ཕིབས་རེད་དམ། ཡང་ན་པོ་ཏ་ལའི་གཤམ་གྱི་རྡོ་གཅལ་དེ་རེད་དམ། པོ་ཏ་ལའི་ཁང་པ་དམར་པོ་དེ་རེད་དམ། ཡང་ན་དཀར་པོ་དེ་རེད་དམ། དེ་འདྲའི་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་དགོས་དོན་མེད། དེ་འདྲའི་ཆ་ཚང་བའི་མིང་འདོགས་སའི་གཞི་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དུ་གནས་བསྡད་པ་དེ་ལ་མིང་འདོགས་མཁན་གྱིས་པོ་ཏ་ལ་ཞེས་མིང་བཏགས་ནས་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་འགྲིག་པ་ལས། དེ་ལས་ལྷག་ཙམ་ཟུར་དུ་བཙལ་དགོས་དོན་མེད་ཟེར། དེས་ན་འདི་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ཟེར་དགོས་པ་དེ་ཡིན། གཅིག་གིས་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཕྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པར་འདོད་པ་དང༌། གཅིག་གིས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་བར་དབྱེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ལྟོས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་མིན་པར་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གནས་པ་དེ་ལ་མིང་གིས་ཕར་བཞག་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང༌། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དང་སེམས་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཟེར། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ཡོད་པ་ལ་མིང་དེ་བཏགས་པར་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 280

ལྟོས་དགོས་སམ་མི་དགོས་ཤེ་ན། མིང་དེ་བཏགས་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས། མིང་དེ་བཏགས་ནའང་དེ་དང་པོ་ནས་ཡོད་བཞིན་པ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱིས་མིང་འདོགས་མིན་ནམ་ངོས་འཛིན་བྱེད་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་དེ་གནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡོད་དང་མེད་ཀྱི་བསམ་བློ་དེ་ནི་དེ་ལ་མིང་གཅིག་བཏགས་ནས་གཞི་ནས་འདུག་བསམ་པའི་འཆར་སྣང་ཞིག་བྱུང་བ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་ངོས་འཛིན་བྱེད་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་དེ་གནས་པ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་དེ་ཕར་ངོས་སུ་ཡོད་ལུགས་ཡོད་སྟངས་ནི། དངོས་པོ་དེ་ལས་བསམ་བློས་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན། དེས་གོ་ཆོད་ཀྱི་རེད། དཔེར་ན། རི་བོང་གི་རྭ་ཟེར་བ་དེ་གང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དེ་གནས་མེད། དེ་ནི་རི་བོང་གི་རྣ་བ་དེ་རྭ་ཅོ་ཡིན་པར་འཁྲུལ་ནས་བཏགས་པས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དང་མཐུན་མེད། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་མེད། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དེ་ཡོད་པ་དེ་ལ་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་མིང་བཏགས་ཙམ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་དེ་ཡོད་པ་གོ་ཆོད་པ་ལས་ངེས་པར་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ངོས་འཛིན་བྱས་ན་ཡོད་པ་དང༌། ཁྱོད་ཀྱིས་ངོས་འཛིན་མ་བྱས་ན་མེད་པ་ཞིག་མིན་པར་དེ་དང་པོ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། ཡིན་ནའང་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་མེད་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཟེར་བའི་རང་གི་བསམ་བློ་དེ་དངོས་པོ་དེ་ལ་མིང་ཞིག་བཏགས་ནས་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་དེ་ཡིན། མིང་བཏགས་ནས་འདུག་བསམ་པ་མ་ཟད་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་འཆར་སྣང་ཡོང་གི་ཡོད་པས་གདགས་གཞི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བློས་ཕར་བཏགས་པ་ཞིག་རེད། གདགས་གཞི་ཟེར་བ་ནི་མིང་བཏགས་སའི་གཞི་དེ་ལ་ཟེར། གདགས་གཞི་ཚོགས་པ་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་དང་པོ་ནས་ཡོད་པ་དེ་རེད། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་མིང་བཏགས་སའི་གཞི་དེ་འཛོམས་རྗེས་ཆ་རྐྱེན་དེ་འཛོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དེ་ཕར་བཏགས་པ་ཞིག་རེད། དཔེར་ན་རྟ་ཞེས་མིང་འདོགས་སྐབས་རྟ་དེའི་མིང་བཏགས་སའི་གཞི་དེ་སེམས་ཅན་རྟའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་མིང་བཏགས་མཁན་མི་ཞིག་གིས་རྟ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་རེད། དེ་ལ་རྟ་ཞེས་མ་བཏགས་པར་མིང་གཞན་ཞིག་བཏགས་ནའང་འགྲིག་གི་རེད། བོད་ཀྱིས་རྟ་ཞེས་དང༌། རྒྱ་ནག་གིས་མཱ། རྒྱ་གར་བས་ཧ་ཡ་ཞེས་བཏགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དངོས་པོ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་འཚོལ་རྒྱུ་མེད། ཁྱེད་ཀྱིས་རྟ་ཞེས་བཏགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དངོས་པོ་དེ་རང་གི་ངོས་ནས་འཚོལ་རྒྱུ་མེད། བོད་པས་རྟ་ཞེས་བཏགས་པ་དེ་འགྲིག་ཡོད་ན་རྒྱ་གར་བས་ཧ་ཡ་ཞེས་བཏགས་པར་མ་འགྲིག་པ་གང་ཡང་མེད་པས་མིང་དེ་ཕར་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་དང༌། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཞིག་ཡིན། གདགས་གཞི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དེ་བཏགས་པ་ཙམ་རེད། གདགས་གཞི་དེ་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་མེད་ན་ཁོ་ལ་ངོས་འཛིན་དེ་མེད། དེ་བཞིན་རྟའི་མཇུག་མ་ཞིག་ཡོད་པར་ཆ་མཚོན་ན་འདིར་རྟའི་མཇུག་མ་ཞིག་འདུག་ཟེར་བ་ལས་འདིར་རྟ་འདུག་རྩ་བ་ནས་ཟེར་སྲོལ་མེད་ཅིང༌། ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ཡོད་ན་རྟ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 281

ཟེར། ཡང་ཤིང་ངམ་དཀར་ཡོལ་གྱིས་རྟའི་གཟུགས་བཟོས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་རྟ་འདུག་བསམ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། དེས་འགུལ་སྐྱོད་བྱེད་ཐུབ་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རི་མོ་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་བྲིས་ཡོད་ན་དངོས་པོ་དེར་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་རེད། དེར་བརྟེན་གདགས་གཞི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དེ་བཏགས་ཙམ་ཞིག་རེད། དཔེར་ན་ང་རང་ལ་ཆ་བཞག་ན། ཕ་མས་མིང་ལ་ཟླ་བ་ཞེས་བཏགས། དེ་རྗེས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་དུང་དཀར་ཞེས་བཏགས། དེ་རྗེས་ཡང་རང་གི་ཆོས་ཞུ་སའི་བླ་མས་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཞེས་བཏགས་གནང་ཡོད་པས་མིང་དེ་ཚོ་གང་ཞིག་འགྲིག་པ་ཡིན་དང་གང་ཞིག་མ་འགྲིག་པ་ཡིན་ཞེ་ན་ཚང་མ་འགྲིག་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་ང་ལ་མིང་གཞན་མིག་དམར་ཞེས་བཏགས་ནའང་མ་འགྲིག་པ་མེད། དེས་ན་གདགས་གཞི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་བཏགས་ཙམ་གྱི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན་རྡུལ་ཕྲན་ཟེར་བ་དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་རྡུལ་ཕྲན་ཞེས་མིང་འདོགས་རྒྱུའི་ཆ་རྐྱེན་དེ་མིང་འདོགས་སའི་གདགས་གཞི་དེ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོའི་མིང་ལ་རྡུལ་ཕྲན་ཞེས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན། དངོས་པོ་དེ་ཡོད་ལུགས་ཡོད་སྟངས་ཟེར་བ་དེ་ནི་རྡུལ་ཕྲན་ཁོ་རང་གི་གྲུབ་གཞི་དེ་ལྟར་བྱུང་མིན་ལ་ཟེར་བ་མིན་པར་བསམ་བློའི་ཐོག་ནས་དངོས་པོ་དེ་ལ་ཡོད་ལུགས་ཡོད་སྟངས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་གང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེའི་ཡོད་ལུགས་ཡོད་སྟངས་དེ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ང་རང་ཚོ་སྐྱེས་པ་ནས་ད་ལྟ་བར་དུ་གང་ཞིག་ལ་གོམས་འདྲིས་བྱས་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ཐོག་ནས་དངོས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དེ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་བསྡད་པའི་འཆར་སྣང་དེ་ཤུགས་ཧ་ཅང་ཆེ་བ་ཡོད་པ་ལས། དངོས་པོ་དེ་ལ་ཕར་མིང་དེ་བཏགས་པའམ་ཕར་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་རེད་བསམ་པའི་བསམ་བློ་དེ་རྩ་བ་ནས་མེད། རང་གིས་ཕར་ངོས་ལ་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་དེ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དེ་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་འཆར་སྣང་དེ་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོད། དེ་ལ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཟེར། ལྷན་སྐྱེས་ཟེར་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རང་སྐྱེས་པ་ནས་མཉམ་དུ་ཡོད་བསྡད་པའི་བསམ་བློ་དེ་ལ་ཟེར། གང་ཡིན་ཞེ་ན། དངོས་པོ་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་ནས་ངས་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་དེ་ཡིན། དེ་བདེན་པ་ཡིན་ན། མིང་དེ་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བདེན་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་དེ་ལ་འགྱུར་བ་ཡོད། དངོས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ཚང་མར་འགྱུར་བ་ཡོད། འགྱུར་བ་ཡོད་སྟབས་དེ་བདེན་པ་མེད་པ་ཞིག་རེད། དེ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན། དང་པོ་སོན་དེར་འགྱུར་བ་ཡོད། སོན་ལ་འགྱུར་བ་བྱུང་ནས་རྗེས་སུ་མྱུ་གུ་སྐྱེས་པ་རེད། སོན་ཟེར་བའི་དངོས་པོ་དེ་དང་པོ་ནས་མིས་མིང་དེ་བཏགས་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡོད། དངོས་པོ་དེ་རང་ཉིད་དངོས་པོ་དེ་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་བསྡད་པ་ཞིག་མིན། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་འཛོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སོན་ཆགས་པ་རེད། རྗེས་མ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་འཛོམས་དུས་མྱུ་གུ་སྐྱེས་ཡོང་གི་རེད། རྗེས་མ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 282

འཛོམས་དུས་དེ་མེད་པ་ཆགས་པ་རེད། དེ་མེད་པ་ཆགས་ནའང་འདྲ། དེ་ཡར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་སོན་བྱས་ཏེ་ཡར་སྐྱེ་རྒྱུ་བསྡད་ཡོད་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་གང་ཡིན་རུང་ཚང་མ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་མ་གཏོགས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དེ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མེད། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་ན། སོན་དེ་ག་དུས་ཡིན་ནའང་སོན་དེ་རང་བྱས་ནས་སྡོད་པ་ལས་ཡར་མྱུ་གུ་སྐྱེ་རྒྱུ་རྩ་བ་ནས་ཡོང་མི་སྲིད། དེ་རང་བཞིན་རེད། དཔེར་ན་ང་རང་ཚོའི་སེམས་ལ་མི་བསམ་དགུ་བསམ་མང་པོ་བསམ། སྐབས་རེ་འདོད་ཆགས། ང་རྒྱལ། ཁོང་ཁྲོ། ཞེ་སྡང༌། གཏི་མུག་སོགས་འདྲ་མིན་སྐྱེ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ང་རང་ཚོའི་བསམ་བློའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་འཛོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་རེད། རྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། དེ་ལ་འགྱུར་བ་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད། འགྱུར་བ་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་སྟབས་དེ་རང་བཞིན་གྱི་ངོས་ནས་ཚུར་བྱུང་བ་ཞིག་མིན། ངན་པ་བཟང་པོ་ཆགས་རྒྱུ་ཡོད་ལ་བཟང་པོ་ངན་པ་ཡང་ཆགས་རྒྱུ་ཡོད་པས་དེ་ནི་རྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་མིན། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དེ་རང་གི་ངོས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཞིག་མིན། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་འགྱུར་བ་ཡོད། དཔེར་ན་ཐག་ཁྲ་སྦྲུལ་འཛིན་གྱི་བསམ་བློ་དེ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཐག་པ་ཁྲ་ཁྲ་དེ་སྦྲུལ་ཡིན་པར་འཁྲུལ་པ་དེ་ལ་ཆ་རྐྱེན་ཞིག་འཛོམས་དགོས། ཆ་རྐྱེན་དེ་མ་འཛོམས་ན་སྦྲུལ་རེད་བསམ་པའི་སྐྲག་སྣང་དེ་རྩ་བ་ནས་ཡོང་མི་སྲིད། གང་ལགས་ཤེ་ན། གཅིག་ནས་ཁོས་སྔོན་མ་སྦྲུལ་མཐོང་མྱོང་བ་ཞིག་དགོས་པ་དང༌། གཉིས་ནས་ཐག་པ་ཁྲ་ཁྲ་དེ་སྦྲུལ་འདྲ་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས། ཆ་རྐྱེན་དེ་མེད་ན་ཐག་པ་དེ་སྦྲུལ་རེད་བསམ་པའི་སྐྲག་སྣང་དེ་ཡོང་མི་ཐུབ། ཆ་རྐྱེན་དེ་ཚོ་འཛོམས་ན་རང་ལ་སྐྲག་སྣང་སྐྱེ་བའི་བསམ་པ་ཡོང་གི་རེད། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དེ་ལ་རང་གིས་སྦྲུལ་འདུག་བསམ་པའི་སྐྲག་སྣང་སྐྱེ་རྒྱུ་དེ་ནི་རང་གི་བསམ་བློས་ཐག་པ་ཁྲ་ཁྲ་དེ་སྦྲུལ་རེད་བསམ་པའི་ཕར་བཏགས་ཙམ་ཞིག་ལས་ཐག་པ་ཁྲ་ཁྲ་དེ་སྦྲུལ་འདྲ་པོ་ཡོད་པ་ལས་སྦྲུལ་ངོ་མ་མིན། དེར་བརྟེན་འདིར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལས་གོ་བ་གཏིང་ཟབ་ཏུ་ཕྱིན་ཡོད། དཔེ་དེ་ནང་བཞིན་ང་རང་ཚོས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྐབས་བསམ་བློ་གང་འདྲ་ཞིག་གཏོང་གི་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། དཔེར་ན། རྟ་ཟེར་དུས་རྟའི་མཇུག་མ་ལ་རྟ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། སྐབས་རེ་རྟ་ཟེར་བའི་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ཆ་ཚང་འཛོམས་པ་ཞིག་ཡོད་པ། ཁོ་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་བློའི་ཐོག་ནས་ཕར་བཏགས་པ་མིན་པར་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་རྟ་ཞེས་ཚུར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བསྡད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བསམ་བློ་འཁོར་གྱི་ཡོད། འདི་ནི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཟེར་བ་ནི་རང་སྐྱེས་པ་ནས་ད་བར་སོ་སོར་གོམས་འདྲིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་ཤིག་རེད། དེ་ལ་བདག་འཛིན་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 283

ཡང་ཟེར། དེ་བཞིན་ང་ང་ཟེར་དུས་ཐོག་མར་ང་ཟེར་བ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། མི་ཞིག་གིས་རང་ཉིད་སྐད་བཏང་ན་ང་སྐད་གཏོང་གི་འདུག་བསམ་པ་ཙམ་ལས་མེད། དེ་ནས་ཁྱོད་རང་ལ་རྐུན་མ་ཞེས་འབོད་པ་ཡིན་ན། གཞི་ནས་རང་གི་སེམས་ལ་ང་རྐུན་མ་མིན་པར་རྐུན་མ་ཞེས་འབོད་བྱུང་བསམ་སྟེ། ང་ཟེར་བ་དེ་རང་གི་རྐང་ལག་དང་ལུས་པོ་གང་ལའང་ལྟོས་མི་དགོས་པ། ང་ཟེར་རྒྱུ་ལག་པས་བཟུང་རྒྱུ་ཡོད་པ། མིག་གིས་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་འཆར་སྣང་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང༌། རང་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཟེར་བ་མིང་ཕར་བཏགས་བཞག་པ་དེ་མ་ཡིན་པ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཕུང་པོ་དེ་རང་གི་ཐོག་ནས་ཚུར་ང་ཟེར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བསྡད་པ་ལྟ་བུ་ལག་པས་བཟུང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་མིག་གིས་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཟེར། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཕར་བཤད་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཟེར། སོ་སོ་རང་གི་ང་ཟེར་བ་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་དེའི་ཐོག་ལ་བཤད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཞེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། སྟོང་པ་ཉིད་ཟེར་བ་ནི། ང་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་སོ་སོའི་མིང་བཏགས་ཡུལ་དེའི་གདགས་གཞིའི་ཆ་རྐྱེན་ཚང་མ་འཛོམས་པའི་ཐོག་ཏུ་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་ཕར་འདི་དང་འདི་རེད་བསམ་པའི་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་ཙམ་ཞིག་ལས། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་མེད། དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཟེར། དེ་ནི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་འཇོག་སྟངས་དེ་ཡིན། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་འཇོག་སྟངས་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་འཇོག་སྟངས་གཉིས་རྩ་བ་ནས་འདྲ་གི་མེད། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་དེ་ལ་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱད་ཡོད་པ་སྟེ།
དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་པོ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་འཇོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཟེར་བ་དེ་སེམས་ཙམ་པ་དང༌། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཟེར་བའི་མིང་དེ་ཚང་མས་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་འཇོག་སྟངས་ཀྱི་ཐད་ལ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་ཡོད། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་འཇོག་སྟངས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡིན། དེ་ནི་གནད་འགག་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་འཇོག་སྟངས་དང་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་འཇོག་སྟངས་གཉིས་མིང་དེ་འདྲ་གི་མེད། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཟེར། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་མེད་ཟེར། དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད། དེས་ན་དེ་གཉིས་བར་ལ་གཏིང་ཟབ་ལོས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 284

ཧེ་བག་ཆེན་པོ་ཡོད། བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཟེར་བ་དེ་དང་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ཟེར་བའི་ཙམ་དེའི་བར་དབྱེ་བ་ཆེན་པོ་ཆགས་པ་ཡིན། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་ཟེར་བ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་རང་གི་སེམས་སུ་འཆར་སྣང་བྱུང་ནས་དེའི་ཐོག་ཏུ་རང་གི་བསམ་བློ་ཚད་མ་ཞིག་གིས་ཕར་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་དེ་གཉིས་འཛོམས་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང༌། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དང་པོ་ནས་གནས་པ་དེ་ལ་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་ཕར་མིང་བཏགས་ཙམ་ཞིག་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་མེད་ཟེར། དེ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་རང་ལ་འགྱུར་བ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཞིག་ཡོང་དགོས་པར་འདོད། འོན་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་འགྱུར་བ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་དེ་ཡང་འགྱུར་བ་ཡོད། དཔེར་ན་གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་རྟ་ལ་ཆ་བཞག་ན། བོད་རིགས་དང༌། རྒྱ་རིགས། རྒྱ་གར་བ་བཅས་མི་གསུམ་འཛོམས་པའི་སྐབས་སུ་གཅིག་གིས་བསམ་ན་རྟ་རེད་བསམ་པ། གཅིག་གིས་བསམ་ན་མཱ་རེད་བསམ་པ། གཅིག་གིས་བསམ་ན་ཧ་ཡ་རེད་བསམ་པའི་བསམ་ཚུལ་ཡོང་གི་ཡོད། ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་དེ་གསུམ་ཀ་འགྲིག་པ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་དེ་མ་འགྲིག་པ་རེད། ངས་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་འདི་འགྲིག་པ་རེད་ཅེས་སུ་ལའང་བཤད་རྒྱུ་མེད། སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ནི་གང་ཡིན་ཞེ་ན་མིང་གདགས་སའི་གཞི་དེ་གཅིག་ཡིན་ནའང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གཅིག་པ་དེ་ལ་ངོས་འཛིན་མི་འདྲ་བ་གསུམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་དངོས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ལའང་དེ་འདྲ་ཡིན། མི་གང་འདྲ་ཞིག་དང་མི་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་གིས་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྐབས་ངོས་འཛིན་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོང་གི་ཡོད། མི་གཅིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་གཅིག་གིས་དགྲ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་དང༌། གཅིག་གིས་གཉེན་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ། དེ་བཞིན་སོ་སོས་ཀྱང་ན་ནིང་མི་དེ་དགྲ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་དང༌། ད་ལོ་གཉེན་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་འགྱུར་བ་དེ་འདྲ་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རྟགས་ཐམ་བཏབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་བཟོ་རྒྱུ་མེད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་མེད་ཟེར། རང་གི་བསམ་བློ་དེ་ལ་ཡང་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་དང༌། འདོད་ཆགས། ང་རྒྱལ། ཞེ་སྡང༌། གཏི་མུག་སོགས་སྐྱེ་རྒྱུ་ཡོད། དེ་ནི་བསམ་བློ་དེ་རང་གི་རང་བཞིན་གྱི་ཐོག་ནས་ཚུར་བྱུང་བ་ཞིག་མིན་པར་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དེ་རང་གི་ངོས་ནས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་རང་གི་བསམ་བློ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་སྐབས་སུའང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཏེ་ངོས་འཛིན་བྱེད་སའི་གཞི་དེ་གནས་པ་དེ་ལ་རང་གིས་འདི་རེད་བསམ་སྟེ་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་རེད། ངོས་འཛིན་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱས་པ་དེས་ཕྱི་རོལ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 285

གྱི་ཡུལ་དེ་ཡོད་པ་གོ་ཆོད་པ་ལས། ཚད་དེ་ལས་བརྒལ་ནས་ད་དུང་ཡོད་ལུགས་ཡོད་སྟངས་ཤིག་བཙལ་ནས་ཟུར་དུ་རྙེད་རྒྱུ་མེད་ཟེར། ཡིན་ནའང་ང་རང་ཚོ་སྐྱེ་བ་མང་པོ་ནས་བདེན་འཛིན་དང་བདག་འཛིན་ལ་གོམས་འདྲིས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གང་འདྲ་ཞིག་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ་ཡིན་ནའང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་ལ་ཕར་རང་གིས་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དེ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བསྡད་པའི་འཆར་སྣང་དེ་འདྲ་ཞིག་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པས་དེ་མེད་པ་བཟོ་དགོས་ཟེར། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་འཇོག་སྟངས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་འདོད་པ་དང་དེང་སང་ང་ཚོས་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་ལ་བལྟས་ན་འགལ་བ་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ་གཅིག་གིས་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་གཅིག་གིས་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན། ཡིན་ནའང་བསམ་བློ་གཏོང་ས་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་མེད་ཟེར་བ་དེ་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་མེད་པར་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་མེད་ཟེར། དངོས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་ལས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་མེད་པར་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཟེར། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་ན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་མེད་པར་གྲུབ་དགོས་པར་འདོད་པ་ཡིན། དེང་སང་ང་རང་ཚོས་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་ཡོད་ཟེར་བ་དེ་ནི་མིས་བཟོ་མི་དགོས་པར་དངོས་པོ་དེ་རང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད། འདི་གཉིས་བར་བསམ་བློ་གཏོང་ས་འདྲ་གི་མེད། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་ཟེར་བའི་དབྱེ་མཚམས་ཕྱེ་སའམ་བསམ་བློ་གཏོང་ས་རྦད་དེ་ཐ་དད་ཡིན། དེ་གཉིས་མ་འཁྲུག་པ་བྱེད་དགོས། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་མེད་ཟེར་བ་དེ་གང་ལ་བསམ་བློ་བཏང་ནས་བཤད་པ་ཡིན་དང༌། དེང་སང་མར་ལེ་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ཟེར་བ་དེ་བསམ་བློ་གང་འདྲ་ཞིག་བཏང་ནས་བཤད་པ་ཡིན་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་མཚམས་ཡག་པོ་ཞིག་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས།
དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་དེ་ལ་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་ཟུང་འབྲེལ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། རྟེན་འབྲེལ་དང་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ནས་ཁས་བླངས་པ་དེ་ལ་དབུ་མ་པ་ཟེར་གྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་འཇོག་སྟངས་ཐད་མི་འདྲ་བ་ཡོད། གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་འཇོག་སྟངས་ཐད་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་མི་འདྲ་བ་ཡོད། དེ་བཞིན་འདིར་རྟེན་འབྱུང་ཟེར་བ་དེ་ཡང་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པ་དང་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་འཇོག་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཡོད། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཟེར་བ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཚང་མས་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། འོ་ན་སྐབས་འདིར་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཟེར་བ་དེ་གང་ཡིན་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 286

ནམ་ཞེ་ན། རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞིག་རེད། དེའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཧ་ཅང་གོ་བ་ལེན་ཁག་པོ་ཡོད། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྟ་བ་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་གོ་ཁག་པོ་ཡོད། གཉིས་ནས་རྟེན་འབྱུང་དེ་ཧ་ཅང་གོ་ཁག་པོ་ཡོད། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་འཇོག་སྟངས་མི་འདྲ་བ་མ་ཟད་རྟེན་འབྱུང་དེའང་འཇོག་སྟངས་འདྲ་གི་མེད། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་རྟེན་འབྱུང་དེ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྱུང་དེ་རེད། གང་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དང་རང་གི་སེམས་གཉིས་འབྲེལ་བ་བྱས་ནས་རང་སེམས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་དུས་སྐབས་སུ་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་དེ་ནི་འཁྲུལ་བ་ཞིག་ཡིན། ངོས་འཛིན་དེ་མེད་པ་བཟོ་དགོས། དེས་ན་དངོས་པོ་ཁོ་རང་གི་ཡོད་ལུགས་ཡོད་སྟངས་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་མཁན་གྱི་མིའི་བསམ་བློའི་ནང་དུ་འཆར་སྣང་བྱུང་ནས་འཆར་སྣང་བྱུང་བའི་སེམས་དེས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་ཕར་མིང་བཏགས་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་བསྡད་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན། མ་གཞི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་སེམས་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པ་དང་སེམས་ཡོད་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་གནས་བསྡད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་རང་གིས་ངོས་འཛིན་བྱས་ནའང་འདྲ། ངོས་འཛིན་མ་བྱས་ནའང་འདྲ་གང་ལྟར་ཡོད་ཡོད་པ་ཡིན། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དེ་དང་པོ་ནས་མེད་ན་རང་གིས་ངོས་འཛིན་བྱེད་མི་ཐུབ། དང་པོ་ནས་ཡོད་པ་དེ་ཡང་རང་གིས་ངོས་འཛིན་ཐུབ་པ་དང་མ་ཐུབ་སྣ་ཚོགས་ཡོད། གང་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཡོད་དང་མེད་ཟེར་བ་དེ་ཇི་ལྟར་བཞག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བསམ་བློས་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་ཤིག་ཡིན། བསམ་བློས་ངོས་འཛིན་ཐུབ་ན་ཡོད་ཟེར་བ་དང་བསམ་བློས་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ་ན་མེད་ཟེར་བ་ཙམ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ཉིད་ཡོད་དང་མེད་ཀྱི་དོན་མིན། དཔེར་ན། རྡུལ་ཕྲན་ཟེར་བ་དེ་འཇིག་རྟེན་དང་པོ་མ་ཆགས་གོང་ནས་ཡོད་པ་ལས་མ་རྩའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་བྱུང་རྗེས་གཞི་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་མིན་ན་ཡང་མ་རྩའི་རིང་ལུགས་རྒྱལ་ཁབ་བྱུང་རྗེས་གཞི་ནས་ངོས་འཛིན་ཐུབ་པ་མ་ཟད་བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱང་བྱས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་རྡུལ་ཕྲན་མཚོན་ཆ་བཟོ་རྒྱུའི་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ཁོ་རང་འཇིག་རྟེན་ཁམས་དང་པོ་ཆགས་དུས་ནས་ཡོད་ན་ཡང་དེར་ང་ཚོས་ངོས་འཛིན་བྱེད་མ་ཐུབ་པར་ལུས་པ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་མ་གཞི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་དང་པོ་ནས་གནས་བསྡད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་སྐབས་དེའི་མིས་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་མེད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ནང་རྡུལ་ཕྲན་མཚོན་ཆ་ཞེས་བཤད་མེད་ཀྱང་རྡུལ་ཕྲན་རིམ་པ་མང་པོ་ཞིག་བཤད་ཡོད་པ་གོང་དུ་ཞུས་ཟིན་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་རྡུལ་ཕྲན་དེ་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཆེ་ཤེལ་གྱིས་བལྟས་ནས་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་མིན། ང་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 287

རང་ཚོའི་ཤའི་མིག་གིས་མཐོང་ཐུབ་པའི་རྡུལ་ཕྲན་དེ་ལས་ཆུང་བའི་རྡུལ་ཕྲན་ཡོད་པ་རིགས་པས་གྲུབ་པ་དང་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་རེད། དེ་ཡང་དབང་པོ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ནས་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་མིན། དཔེར་ན། གནམ་གྱི་སྐར་མར་ཆ་བཞག་ན་མིག་གིས་མཐོང་ཐུབ་པའི་སྐར་མ་ལས་མིག་གིས་མཐོང་མི་ཐུབ་པའི་སྐར་མ་དེ་བས་མང་བ་ཡོད། མིག་གིས་མཐོང་ཐུབ་པའི་སྐར་མ་དུང་ཕྱུར་གཉིས་དང་ཕྱེ་བ་བརྒྱད་དང་ས་ཡ་ལྔ་ཡོད། འདིར་མིག་གིས་མཐོང་ཟེར་བ་ནི་རྒྱང་ཤེལ་གྱིས་བལྟས་ནས་མཐོང་ཐུབ་པའི་དོན་མིན་པར་ཤའི་མིག་གིས་ཐད་ཀར་མཐོང་ཐུབ་པ་ལ་ཟེར། སྐར་མ་དུང་ཕྱུར་གཉིས་དང་བྱེ་བ་བརྒྱད་དང་ས་ཡ་ལྔ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ང་རང་ཚོ་སྡོད་སའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིའི་ནང་དུ་ཡོད་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་གཞན་དག་གི་བར་སྣང་དུ་ཡོད་པའི་སྐར་མ་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་མེད། ང་རང་ཚོའི་སའི་གོ་ལ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྐར་མ་གོང་གསལ་དེ་དག་ཡིན་པ་ལས་མིག་གིས་མཐོང་མ་ཐུབ་པའི་སྐར་མ་དེ་ལས་ལྡབ་མང་པོས་མང་བ་ཡོད། ཉི་མའི་ཟེར་གྱི་ནང་དུ་འཁོད་པའི་རྡུལ་ཕྲན་དེ་ཡང་ང་རང་ཚོའི་ཤའི་མིག་གིས་ཐད་ཀར་མཐོང་བ་ཞིག་ལས་ད་དུང་མིག་གིས་མཐོང་མ་ཐུབ་པའི་རྡུལ་ཕྲན་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཞིག་རེད། གང་ལྟར་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཡང་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་སྟེ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ། རྣ་བས་མངོན་སུམ་དུ་ཐོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་ཚང་མ་རང་གི་སེམས་ལ་འཆར་སྣང་ཞིག་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་ཡོད་དང་མེད་ཟེར་བའི་ཐ་སྙད་དེ་འདི་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡིན། དེ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ལུགས་བྱེད་སྟངས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་འདི་དང་དེ་ཟེར་བའི་མིང་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་བསྡད་པ་ཞིག་གི་འཆར་སྣང་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ལས་དེ་མེད། དེ་མེད་སྟབས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་ལ་མིང་གང་འདྲ་ཞིག་བཏགས་ནའང་འགྲིག་པ་ལས། མིང་འདི་བཏགས་ན་འགྲིག་པ་དང་མིང་དེ་བཏགས་ན་མི་འགྲིག་པ་གང་ཡང་མེད། དཔེར་ན་སྔོན་མ་ང་རང་ཚོའི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐོག་ཐོག་མར་མིས་རྟ་ཞིག་མཐོང་སྐབས་མིང་ལ་རྟ་ཞེས་བཏགས་པ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་ཁོ་ལ་རྟ་ཞེས་མ་བཏགས་པར་མིང་གཞན་ཞིག་བཏགས་ནའང་འགྲིག་པ་ཡིན། འགྲིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རྒྱ་གར་བས་ཧ་ཡ་ཞེས་བཏགས་ཡོད། བོད་ཀྱིས་རྟ་ཞེས་བཏགས་ཡོད། དེ་བཞིན་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱིས་མཱ་ཞེས་བཏགས་ཡོད་པས་འགྲིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིན། དངོས་པོ་ཁོ་རང་གཅིག་མཚུངས་རེད། དེ་ནི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་མིང་མི་འདྲ་བ་བཏགས་པ་རེད། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་མིང་མི་འདྲ་བ་བཏགས་པར་བརྟེན་དངོས་པོ་འདི་དང་དེ་ཞེས་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་དེ་དངོས་པོ་དེ་རང་གིས་ཕར་དེ་ལ་མིང་བཏགས་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཞིག་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 288

རྩ་བ་ནས་མེད། དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་ཀ་དེའི་ནང་དུ་ཚུད་ཡོད། རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ཙམ་ཟེར་བའི་ཙམ་དེ་ནི་ཕར་བཏགས་ཙམ་མ་གཏོགས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་མེད་ཟེར། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་མེད་ཟེར་བའི་བཀག་སྟངས་ནི་ཙམ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་རེད། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན། རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ཙམ་ནི་རྟེན་འབྱུང་རེད། རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ཙམ་དེ་དང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པ་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ཚེ་གཞི་ནས་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་ཟུང་འབྲེལ་ཟེར་བ་དེ་ཆགས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་ཤེས་རྟོགས་མ་བྱུང་གོང་ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་ཆོད་མི་ཐུབ། ཁ་ནས་དབྱེ་བ་གཅོད་ཐུབ་ནའང་སེམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོད་ལུགས་ཡོད་སྟངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཟིན་རྗེས་མ་གཏོགས་གཅོད་མི་ཐུབ། རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྱུང་དེ་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་དགོས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་ན་མ་གཏོགས་ཤེས་ཐབས་མེད། དེར་བརྟེན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་མ་གཏོགས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡག་པོ་རྟོགས་མ་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྱུང་དེ་མི་ཤེས་པ་དང་བློ་ལ་ཆུད་ཀྱི་མེད་པ་རེད། རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་དེ་མེད་དགོས། ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དགོས། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་མེད་དགོས་ཟེར་བ་དེའི་དབྱེ་བ་རྩ་བ་ནས་ཕྱེ་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་རེད། དེ་ཕྱེ་མ་ཐུབ་པ་དེ་ང་རང་ཚོའི་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཆགས་པ་རེད། ང་རང་ཚོའི་བསམ་བློའི་ནང་དུ་དངོས་པོ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། དེ་མིན་ན་མི་འདུག་བསམ་པ་ཞིག་ཡོད། འདི་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་རེད་ཅེས་ཁ་ནས་ཤོད་ཐུབ། ཡིན་ནའང་བསམ་བློའི་ཐོག་ནས་དངོས་འབྲེལ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་དབྱེ་བ་ཕྱེ་རྒྱུ་དེ་ཁག་པོ་རེད། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཕུད་དེ་མིན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་གཞན་ཚོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཟེར་བ་དེས་ཡོད་པའི་མཐའ་བཀག་པ་ཡིན་གསུངས་ཀྱི་ཡོད། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་ལས་ལྡོག་པ་སྟེ། རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྱུང་ཟེར་བ་དེས་ཡོད་པའི་མཐའ་བཀག་པ་དང༌། སྟོང་པ་ཉིད་ཟེར་བ་དེས་མེད་པའི་མཐའ་བཀག་པ་ཡིན་ཟེར། ཤོད་སྟངས་དེ་གཉིས་བར་རྩ་བ་ནས་དབྱེ་བ་ཡོད་ལ་དེ་གཉིས་བར་རིགས་པ་གཏིང་ཟབ་ལོས་ཧེ་བག་ཆེན་པོ་ཤོར་ཡོད། དེར་བརྟེན་རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ཙམ་ཟེར་དུས་ཡོད་ལུགས་ཡོད་སྟངས་དེ་ཚད་གཞི་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་ཡོད། ཚད་དེ་ལས་བརྒལ་ཏེ་ཡོད་ན་མི་འགྲིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་ཡོད་པའི་མཐའ་བཀག་པ་ཡིན་ཟེར། ཡོད་ལུགས་ཡོད་སྟངས་ནི་རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 289

ཙམ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང༌། དེ་ནས་ཕར་བརྒལ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཟེར་བར་འགྱུར་འགྲོ་བར་འདོད། ཚད་དེ་ལས་བརྒལ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཟེར་བ་དེ་ཆགས་ཀྱི་རེད། དེ་ནི་ཡོད་པའི་མཐའ་རེད། རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ཙམ་ཟེར་བ་དེས་ཡོད་པའི་མཐའ་བཀག་པ་ཡིན་ཟེར། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཟེར་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཟེར་བ་ལས་རྩ་བ་ནས་མེད་ཟེར་བའི་དོན་མིན། སྟོང་པ་ཉིད་ཟེར་བ་ནི་སྟོང་པ་སྟོང་རྐྱང་རྩ་བ་ནས་མེད་པའི་དོན་མིན། དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཟེར། དེར་བརྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཟེར་བ་དེ་མེད་པའི་མཐའ་བཀག་པ་ཡིན་པར་འདོད། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡོད་པའི་མཐའ་དང་མེད་པའི་མཐའ་བཀག་སྟངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་རེད། དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཟེར།
གཞི་གང་ཟག་སྟེ་སོ་སོ་རང་གིས་ང་ང་ཞེས་ང་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང༌། གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་ཐོག་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པར་ངོས་འཛིན་ཚེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་འདོད་ཅིང༌། གང་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ནའང་འདྲ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་གཉིས་ཀ་ཉོན་མོངས་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་འཇོག་སྟངས་ཐད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་འདྲ་བྱུང་བ་ཡིན་སྟབས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཟེར་བ་དེ་ཉོན་མོངས་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པ་རེད། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་རྩ་བ་དེ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་འཇོག་སྟངས་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་སྟབས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་རེད་ཅེས་ཤོད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་འདྲ་ཡིན། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ་ནང་དུ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་བཤད་པ་ཞིག་ཡོད། དེའི་ནང་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད་པ་དེ་གཙོ་བོ་གང་དུ་ཐུག་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་འཇོག་སྟངས་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། དེ་ནི་གནད་འགག་ཆེ་ཤོས་རེད། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་རིགས་པས་སྒྲུབ་དགོས་པ་དང༌། རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྒྲུབ་དགོས། དེ་ལའང་རིགས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གཉིས་སོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ། དེས་ཐོག་མར་གང་བྱ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཟེར་བ་དེ་ཡོད་རྒྱུ་དང་མེད་རྒྱུ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་མེད་དགོས་རྒྱུའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཟེར་བ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 290

ཡིན་མིན་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་དེ་ལ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཟེར། དགག་བྱ་དེ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ་ན་འགོག་དགོས་རྒྱུ་དེ་བཀག་མ་ཐུབ་པར་ཚད་ལས་བརྒལ་ཏེ་བཀག་པའམ་ཡང་ན་འགོག་དགོས་རྒྱུ་དེ་ཚད་ལོན་པ་ཞིག་བཀག་མི་ཐུབ། ཚད་མ་ལོན་པ་དེར་དགག་བྱ་ཁྱབ་ཆུང་བ་ཟེར་བ་དང་ཚད་ལས་བརྒལ་བ་དེ་ལ་དགག་བྱ་ཁྱབ་ཆེ་བ་ཟེར། དགག་བྱ་དེ་ཁྱབ་ཆེ་བ་བྱས་ཏེ་ཚད་ལས་བརྒལ་ན་མི་འགྲིག་ལ། དགག་བྱ་དེ་ཁྱབ་ཆུང་བ་བྱས་ཏེ་ཚད་མ་ལོན་ནའང་མི་འགྲིག་པར་ཚད་ཏག་ཏག་ཅིག་གི་ཐོག་ཏུ་སྡོད་དགོས། དེ་འདྲ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ཟེར་བའི་མེད་དགོས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ། རང་གི་བསམ་བློའི་ནང་དུ་གང་འདྲ་ཞིག་འཆར་གྱི་འདུག་གམ། དེ་སྔོན་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས། དེ་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་མང་པོ་ཡོད། གང་ཟག་གི་བདག་ཟེར་བ་དེ་ལ་དཔེ་ཞིག་ཞུས་ན་རང་གི་མིང་ལ་བཀྲ་ཤིས་ཟེར་གྱི་ཡོད་ཚེ། མི་གཅིག་གིས་བཀྲ་ཤིས་ཟེར་བྱུང་ན་དེ་དུས་ང་སྐད་གཏོང་གི་འདུག་བསམ་པའི་འཆར་སྣང་མ་གཏོགས་བསམ་བློ་གཞན་མེད། དེ་རྗེས་རང་ལ་བཀྲ་ཤིས་རྐུན་མ་ཁྱོད་མར་ཐོན་ཤོག་ཅེས་ཟེར་བྱུང་ན་དེ་དུས་ཁོང་ཁྲོ་ལངས་ཏེ་ངས་རྐུན་མ་རྐུ་རྒྱུ་མ་བྱུང་བར་ཁོས་ང་ལ་རྐུན་མ་ཞེས་བརྗོད་བྱུང་བསམ་སྟེ་གཞི་ནས་ང་ཟེར་བའི་བསམ་བློ་དེ་ཤུགས་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ནས། ང་ཟེར་བ་མིག་གིས་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང༌། ལག་པས་བཟུང་རྒྱུ་ཡོད་པ། རང་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་ང་ཞེས་ལིང་ལིང་ཞིག་འཆར་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པ། བསྟོད་བསྔགས་བཏང་ན་གནམ་ལ་མཆོང་འགྲོ་མཁན། སྨད་ར་བཏང་ན་ས་ལ་འཛུལ་འགྲོ་མཁན་དེ་འདྲའི་ནད་མི་འཁྱོགས་པའི་ང་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པས་མེད་པ་བཟོ་དགོས་པ་དེ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་འགྲོ ང་སྡོད། ང་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་ང་ཡི་བསམ་བློ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་མེད་པ་བཟོ་དགོས་པའི་ང་དེ་མིན་པར་དེ་སངས་རྒྱས་ལའང་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། གཙོ་བོ་རང་གི་ཕུང་པོ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་ང་ལིང་ལིང་ཞིག་འདུག་བསམ་པའི་འཆར་སྣང་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་དེ་མེད་པ་བཟོ་དགོས། འོན་ཀྱང་དེ་ངོས་འཛིན་ཧ་ཅང་ཁག་པོ་ཡོད། དེ་ཡང་སྐབས་རེ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐོག་ང་ལས་སྐྱིད་པ་མེད་སྙམ་པའམ། ཡང་ན། སྐབས་རེར་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐོག་ང་ལས་སྐྱོ་བ་མི་འདུག་སྙམ་པ་ཡོང་སྐབས་ང་ཟེར་བའི་འཆར་སྣང་དེ་གསལ་པོ་ཡོད་པ་དང༌། དེ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྤྱིར་བཏང་གི་ང་ཞིག་གི་བསམ་བློ་མ་གཏོགས་གཞན་མེད། དེར་བརྟེན་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་ང་ལིང་ལིང་ཞིག་འདུག་སྙམ་པའི་འཆར་སྣང་དེ་རྟག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་སྟབས་དེ་བཙལ་ནས་དེ་ལ་ཕོག་ཐུག་གཏོང་ཆེད་མཚན་མོ་དུར་ཁྲོད་སྟེང་དུ་ཕྱིན་ནས་གཅོད་ཟེར་བ་ཞིག་གཏོང་སྲོལ་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ནི་མཚན་མོ་དུར་ཁྲོད་ཐོག་སྐྲག་ནས་སྣང་ཚུལ་འདྲ་མི་འདྲ་མང་པོ་མངོན་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དཔེར་ན། ཤར་ནས་སྐད་གཏོང་གི་ཡོད་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 291

པ་ལྟ་བུ། ནུབ་ནས་འགུལ་སྐྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སོགས་འཆར་སྣང་མང་པོ་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་ལ། སྐབས་རེ་མི་ཤི་ཚར་བ་སླར་ཡང་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་དུས་གདོན་འདྲེ་འདུག་བསམ་སྟེ་རང་ཉིད་སྐྲག་སྣང་སྐྱེས་ནས་ད་ང་གཅིག་བྱས་སོང་སྙམ་པའི་འཆར་སྣང་ཧ་ཅང་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད། དགའ་སྣང་དང༌། སྐྱོ་སྣང༌། སྐྲག་སྣང་དེ་གསུམ་གང་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ནའང་ངར་འཛིན་གྱི་བསམ་བློའི་འཆར་སྣང་གསལ་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་གཅོད་གཏོང་བར་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིན། དེ་ནི་གཅོད་གཏོང་དུས་བེད་སྤྱོད་པའི་ཌ་མ་རུ་དེ་ལ་གཅོད་ཌམ་ཟེར། དེ་ཡང་དགེ་ལུགས་པ་དང་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་གཅོད་ཌམ་ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་ཞིང༌། དགེ་ལུགས་པའི་གཅོད་ཌམ་དེ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ལས་མེད་ལ་དཀྲོལ་བའི་སྐད་དེ་རང་གི་རྣ་བར་ཐོས་ཙམ་ཞིག་ལས་སྒོའི་ཕྱི་ངོས་ལ་གོ་བ་དཀྲོལ་མི་ཆོག་པ་དང༌། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་གཅོད་ཌམ་དེ་ཧ་ལམ་རྔ་ཆུང་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ལ་དཀྲོལ་སྐབས་སྐད་ཀྱང་ཆེན་པོ་ཡོད། དགེ་ལུགས་པའི་ཌ་མ་རུ་དཀྲོལ་བྱེད་ཀྱི་འཐུམ་སྒྲིལ་དེ་གཉིས་སོ་སོའི་ནང་ནས་འབྲུ་བདུན་རེ་བླུགས་ཡོད། དེར་བརྟེན་རང་གཙོ་བོ་བྱེད་པའི་སྒེར་སེམས་ཏེ་ང་ཟེར་བའི་བསམ་བློ་ལིང་ལིང་དེ་མེད་པར་བཟོ་བའམ་བདག་འཛིན་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དེ་ལ་གཅོད་ཅེས་བཏགས་པ་ཡིན། གཅོད་གཏོང་སྐབས་གདངས་ཞིག་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེའང་བཀའ་བརྒྱུད་པ་དང་དགེ་ལུགས་གཉིས་མི་འདྲ་ཞིང༌། བཀའ་བརྒྱུད་པས་ཞི་བ་ལམ་ཟབ་ཟེར་བ་དང༌། དགེ་ལུགས་པས་ནམ་མཁའ་སྒོ་འབྱེད་ཟེར། དེ་བཞིན་རྙིང་མ་དང༌། ས་སྐྱ་སོགས་ཚང་མར་སོ་སོའི་གཅོད་གཏོང་སྟངས་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད། སྔོན་མ་ངའི་དགེ་རྒན་དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེས་”གཅོད་ཟེར་བ་དེ་ལ་ཁུངས་རྩ་བ་ནས་གཏུགས་ས་མེད། ཤཱཀྱ་མུ་ནེས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེ་ཚོ་མེད་པ་བཟོ་དུས་ཌ་མ་རུ་འཁྱེར་ནས་གདངས་གཏོང་བཞིན་དུ་གཅོད་དགོས་ཞེས་གསུངས་མེད། དེ་ནི་སྒོམ་བརྒྱབ་ནས་བསམ་བློ་བཏང་སྟེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མེད་པ་བཟོ་དགོས་པ་ལས་ཁ་ནས་གདངས་བཏང་ལག་པར་ཌ་མ་རུ་འཁྱེར་ཏེ་གཅོད་བཏང་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མེད་པ་བཟོས་པ་སུ་བྱུང་ཡོད་དམ། དེ་ནི་ཆོས་ལུགས་གཞན་གྱི་བྱེད་སྟངས་དེ་སོ་སོའི་ཐོག་ཏུ་ཚུར་འཁྱེར་ཏེ་ལད་ཟློས་བྱས་པ་ཞིག་ལས་དངོས་གནས་དྲང་གནས་ཀྱི་དགེ་ལུགས་པར་གཅོད་མེད་”ཅེས་བཀའ་སྐྱོན་གནང་མྱོང་ཡོད། དགེ་ལུགས་པས་གཅོད་ལ་ཐོག་མར་དར་སོ་ཆེན་པོ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ག་དུས་ནས་འགོ་ཚུགས་པ་རེད་དམ་ཞེ་ན། སྔོན་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་སྲོལ་དེ་མེད་ཅིང༌། རྗེས་སུ་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དུས་ལ་གཅོད་ཀྱི་གཞུང་དེ་བཟོས་གནང་ནས་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་གཅོད་གཏོང་བ་དེ་གཙོ་བོ་ནི་ང་ཟེར་བའི་བསམ་བློ་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་ཡོང་གི་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 292

ཡོད་མེད་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ནས་དེ་མེད་པ་བཟོ་ཆེད་དུ་དུར་ཁྲོད་སྟེང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་རང་གི་སེམས་ལ་ཞེད་སྣང་སྐྱེ་རུ་བཅུག་ནས་ཞེད་སྣང་སྐྱེ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་བསམ་བློའི་ཟུར་གཅིག་ནས་ང་ཟེར་བའི་བསམ་བློའི་འཆར་སྣང་དེ་ཇི་ལྟར་ཡོང་མིན་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ནས་དེ་མེད་པ་བཟོ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་སྒོམ་གྱི་ཡོད་པ་རེད།
དེ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་ལ་ཐོག་མར་གོ་བ་ཆགས་པའི་དུས་སྐབས་གཅིག་དང༌། དེ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྐབས་སུ་སྐྲག་སྣང་སྐྱེ་བའི་དུས་སྐབས་གཅིག དེ་ནས་དངོས་འབྲེལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ངོས་བཟུང་བའི་དུས་སྐབས་གཅིག་བཅས་དུས་སྐབས་གསུམ་ཡོད། ཐོག་མར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་ཟེར་བ་དེ་ནི། དཔེར་ན་ད་ལྟ་ང་རང་ཚོར་སློབ་ཚན་འདི་མར་ཁྲིད་དུས་ནང་དོན་དེ་ཚོ་ཉན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་བསམ་བློའི་ནང་གོ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཐོག་མའི་གོ་བ་ཆགས་པའི་དུས་སྐབས་དེ་ཡིན། སྐྲག་སྣང་སྐྱེ་བའི་དུས་སྐབས་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྟོགས་ལ་ཉེ་བའི་དུས་སུ་སླེབས་ཉེར་ཡོད་ཅིང༌། དེ་དུས་ང་མི་འདུག ང་བརླག་སོང༌། ང་གཅིག་བྱས་སོང་བསམ་ནས་ང་རྦད་དེ་བརླག་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཏེ་སོ་སོའི་ལུས་པོ་ལ་འཐམས་ནས་ད་ང་ག་རེ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་ཞེད་སྣང་སྐྱེ་དགོས་པ་ཞིག་གི་དུས་སྐབས་ཤིག་ཤར་རྒྱུ་ཡོད། ཡང་འགའ་ཤས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་རྟོགས་པའི་དུས་སྤྲང་པོར་གཏེར་རྙེད་པ་ལྟ་བུའི་སྤྲོ་སྣང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པས་དེ་དུས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་དངོས་འབྲེལ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པའི་དུས་ལ་སླེབས་པར་འདོད་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ཨ་མ་ཞེས་དང་རང་གི་སེམས་དེ་ལ་བུ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་མགུར་གླུའི་ནང་དུ། ཤར་ཕྱོགས་རི་བོའི་རྩེ་ནས། །དཀར་གསལ་ཟླ་བ་ཤར་བྱུང༌། །མ་སྐྱེས་ཨ་མའི་བཞིན་རས། །ཡིད་ལ་ལྷང་ལྷང་བྱས་བྱུང༌། །ཞེས་པར་ཆ་བཞག་ན་ཚིག་དེ་རང་ལ་ཐད་ཀར་ལྟ་དུས་སོ་སོའི་དགའ་རོགས་དེ་དྲན་གྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་རུང༌། དོན་ངོ་མ་དེ་མ་ཡིན་པར་དེ་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་ཆ་ཚང་ཡོད། ཚིག་དེར་ཐད་ཀར་བལྟས་ན་བོད་སྐད་དུ“འདོད་གཞས”དང༌། རྒྱ་སྐད་ནང་དུ“情歌”ཟེར་བའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་ཚིག་དངོས་ཀྱི་དོན་ཡང་འདོད་བརྩེ་མཚོན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང༌། དེའི་ནང་གསལ་བའི་ཨ་མ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གོ་དགོས་པ་དང༌། ཆུང་འདྲིས་བྱམས་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང༌། དེ་ཡང་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཡིན། གོང་གསལ་བྱམས་པ་ཟེར་བ་དེ་ལའང་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་སྟངས་ཁག་གཉིས་ཡོད་དེ། གཅིག་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་སྟངས་ཤིག་དང༌། གཞན་ཞིག་ནི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་སྟངས་བཅས་གཉིས་ཡོད། ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 293

མཚོའི་མགུར་གླུ་དེར་དེང་སང་སྤྱིར་བཏང་དགའ་རོགས་ཕན་ཚུན་བར་གཏོང་རྒྱུའི་གཞས་ལྟ་བུར་གོ་བ་ལེན་པ་ལས་དེའི་ནང་གི་དོན་དག་ལྟེ་བ་གཏིང་ཟབ་ཤོས་དེ་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་ཐུབ་མེད།
དེ་ནས་དགག་བྱ་དེ་ངོས་འཛིན་དུས་དགག་བྱ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རང་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལས་ལོགས་སུ་ང་ཟེར་བ་ཞིག་ཟུར་དུ་འདུག་བསམ་པའི་བསམ་བློའམ་འཆར་སྣང་དེ་འགོག་དགོས། དགག་བྱ་དེ་ནི་ཚད་མ་ལོན་པར་ཆུང་དྲགས་པ་མིན་ལ་ཚད་ལས་བརྒལ་ཏེ་ཆེ་དྲགས་པ་ཡང་མིན་པར་ཏག་ཏག་གི་མཚམས་དེ་རེད། དགག་བྱ་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་ངོས་བཟུང་རྗེས་རང་གིས་བསམ་བློ་བཏང་ན་རིགས་པ་བདུན་ཡོད་དེ།
༡. ང་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་འགོག་དགོས། ང་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་དེ་སྐབས་རེ་གཅིག་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་འཆར་རྒྱུ་ཡོད་དེ། ང་ཟེར་ནའང་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡིན་པ་དང༌། ཕུང་པོ་ལྔ་ཟེར་ནའང་ང་ཡིན་པ། དེ་གཉིས་བར་ཆུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་ལྟར་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ཐབས་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་འཆར་སྣང་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་འགོག་དགོས། དེ་ཇི་ལྟར་འགོག་དགོས་སམ་ཞེ་ན། ང་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་ན་རང་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡོད་པས་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡོད་པ་ནང་བཞིན་ང་ཡང་ལྔ་དགོས་པ་དང༌། ཡང་ན་ང་གཅིག་ལས་མེད་པ་ལྟར་ཕུང་པོ་ཡང་གཅིག་ལས་མེད་དགོས་པས་དེ་འདྲ་ཡོང་མི་སྲིད། ཕུང་པོ་ནི་ས་ལ་སྦས་ནའང་འདྲ། མེར་སྲེག་བཏང་ནའང་འདྲ། དུར་ཁྲོད་དུ་བསྐྱལ་ནས་བྱ་རྒོད་ལ་སྟེར་ནའང་འདྲ་དེ་མེད་པར་འགྱུར་སྲིད་ནའང༌། ང་དེ་མེར་བསྲེགས་གཏོང་བ་སོགས་བྱས་ནའང་དེ་མེད་པ་བཟོ་ཐུབ་ཐབས་མེད། དེང་སང་ང་རང་ཚོའི་ལྟ་སྟངས་ལྟར་བྱས་ན་ང་དེ་མེད་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་འདོད་རུང༌། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པས་དེ་མེད་པ་ཆགས་རྒྱུ་མེད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་སྐྱེ་བ་རྗེས་མ་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད་པར་འདོད། གོང་གསལ་དེ་ནི་ང་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་འགོག་རྒྱུ་དེ་རེད། ཕུང་པོ་ལྔ་ཡོད་པ་ནང་བཞིན་ང་ཟེར་བའང་ལྔ་ཡོད་དགོས་པ་དང༌། ཡང་ན་ང་གཅིག་ལས་མེད་པ་ལྟར་ཕུང་པོ་ཡང་གཅིག་མ་གཏོགས་མེད་དགོས་པ། དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་མེད་པ་ཆགས་ན་ང་ཡང་མེད་པ་ཆགས་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ང་སྐྱེ་བ་རྗེས་མ་ལ་མེད་དགོས་པ་དང་སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་ལ་ཡང་མེད་དགོས། སྐྱེ་བ་སྔོན་མའི་ཕུང་པོ་ད་ལྟ་མེད་ལ་དེ་བཞིན་ད་ལྟའི་ཕུང་པོ་དེ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་མེད། དེས་ན་ང་ཡང་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ལ་མེད་པ་དང༌། སྐྱེ་བ་རྗེས་མ་ལ་མི་འགྲོ་བ། ཚེ་འདི་ལ་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་དགོས།
༢. རང་བཞིན་གྱི་ཐ་དད་ཡིན་པའི་བསམ་པ་དེ་འགོག་དགོས། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ང་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་ལྟར་བྱས་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང༌། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 294

སོགས་ཟུར་ཞིག་ཏུ་བཞག རང་གི་མགོ་ནས་རྐང་པ་བར་དུ་ཚང་མ་ཟུར་ཞིག་ཏུ་བཞག་སྟེ། ང་ཟེར་བ་དེ་འདི་རེད་ཅེས་མཛུབ་མོ་འཛུགས་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པས་དེ་ནི་མེད། ཁོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལོགས་སུ་དགར་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ཁོ་གཉིས་ལོགས་སུ་ངོས་འཛིན་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས། རང་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་དབང་པོ་ལྔ་ཚང་མ་ཕར་བཞག་སྟེ་ལོགས་སུ་ང་ཟེར་བ་ཞིག་མཛུབ་མོ་འཛུགས་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་ན་ཡང་དེ་ཡོང་མི་སྲིད། དེ་མེད་སྟབས་ཁོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལོགས་བཀར་མིན་པས་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པ་དེ་བཀག་པ་རེད།
༣. ང་དེ་ཕུང་པོར་བརྟེན་ནས་ཡོད་པའི་བསམ་པ་དེ་འགོག་དགོས། ཕུང་པོ་དེས་བརྟེན་ཡུལ་དང་ང་དེས་བརྟེན་བྱ་བྱས་ནས་ང་ཟེར་བ་དེ་ཕུང་པོར་བརྟེན་ནས་གནས་པ་ལྟ་བུའི་འཆར་སྣང་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང༌། རང་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ཕྱི་ངོས་སུ་ཆགས་པ་དང༌། ང་ཞེས་ཁོག་པའི་ནང་དུ་གནས་པ་ལྟ་བུའི་བསམ་བློ་ཞིག་འཁོར་གྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་ང་ཟེར་བའམ་བདག་དེ་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་ཞིག་མིན། དེ་ཡིན་ཚེ་བརྟེན་ས་དེ་མེད་པ་ཆགས་དུས་ང་དེ་ཡང་མེད་པ་ཆགས་དགོས། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར་ཕུང་པོ་དེ་མེད་པ་ཆགས་ནའང༌། ང་དེ་ད་དུང་མུ་མཐུད་ནས་སངས་མ་རྒྱས་བར་དུ་གནས་པ་ཞིག་ཡིན།
༤. ང་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ཚུར་བརྟེན་ནས་བསྡད་པ་ལྟ་བུའི་འཆར་སྣང་དེ་འགོག་དགོས། དེ་འདྲ་ཡིན་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་ལས་ལོགས་སུ་མགོ་ནས་རྐང་པའི་བར་དུ་བཙལ་ནས་ང་ཟེར་བ་ཞིག་ཟུར་དུ་མཛུབ་མོ་འཛུགས་རྒྱུ་ཡོད་དགོས།
༥. ང་ཟེར་བ་དེ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་པའི་བསམ་པ་དེ་འགོག་དགོས། དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དཔེར་ན། ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོ་ཞིག་ལ་བཞག་ན། སྔོན་ལ་འགྲོ་མཁན་རྟ་ཁ་ཤས་ཤིག་ཡོད་དགོས་པ་དང༌། རྟ་ཡོད་པ་གཅིག་པུས་མི་འགྲིག་པར་ད་དུང་སྒྲོམ་དང༌། འཁོར་ལོ། སྐེ་འཁོར། སྐེ་ཤིང༌། འཐེན་ཐག་སོགས་ཡོ་བྱད་མང་པོ་ཞིག་ཚང་དགོས་པ་ལས་དེ་ནས་གཅིག་མ་ཚང་ནའང་ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོའི་མཚན་ཉིད་ཚང་མེད་པར་བརྟེན་དེ་དག་ཕར་བཞག་ནས་ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོ་ཞིག་ཟུར་དུ་སྟོན་རྒྱུ་མེད། དཔེར་དེ་དང་འདྲ་བར་ཕུང་པོ་ལྔ་ཕར་བཞག་ནས་མགོ་ལ་ཞྭ་མོ་ལྡན་པ་ནང་བཞིན་ང་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་དེ་ལྡན་པ་ཞིག་མིན། དེ་ནི་ང་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་ལྡན་པ་དེ་བདེན་པ་མིན་ཟེར་བ་ཡིན།
༦. ཕུང་པོ་ལྔ་ཆ་ཚང་འཛོམས་པའམ་ཚོགས་པ་དེ་ང་ཡིན་པར་འདོད་པའི་འཆར་སྣང་དེ་འགོག་དགོས། ཕུང་པོ་ལྔ་ཆ་ཚང་ཚོགས་པ་དེ་ང་ཡིན་པར་འདོད་ན་མི་འགྲིག རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་ལྔ་ཚོགས་པ་དེ་མིང་འདོགས་ས་ཞིག་དང་ང་དེ་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན། དེ་འདྲ་ཞིག་ལས་ཕུང་པོ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 295
ལྔ་ཚོགས་པ་དེ་རང་ང་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་ན་མི་འགྲིག དཔེར་ན། ཁྱེད་རང་གི་མིང་ལ་བཀྲ་ཤིས་ཟེར་གྱི་ཡོད་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆ་ཚང་འཛོམས་པའི་བཀྲ་ཤིས་དེ་བཀྲ་ཤིས་ཟེར་བའི་མིང་འདོགས་སའི་གཞི་དེ་ཡིན། དེ་བཀྲ་ཤིས་ཞེས་མིང་འདོགས་ས་དེ་ཡིན་པ་ལས་བཀྲ་ཤིས་མིན། འོ་ན་བཀྲ་ཤིས་གང་དུ་འདུག་གམ་ཞེ་ན་བཀྲ་ཤིས་དེ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཚོགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་བཏགས་ཙམ་ཞིག་ལས་མེད། མིང་འདོགས་ས་ཁོ་རང་བཀྲ་ཤིས་མིན། མིང་འདོགས་ས་དེ་བཀྲ་ཤིས་ཡིན་ན་བཀྲ་ཤིས་ཤི་ནས་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཞག་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རོ་དེ་ཡང་བཀྲ་ཤིསཡིན་དགོས་ཀྱང་དེ་བཀྲ་ཤིས་མིན། དེར་བརྟེན་དེ་ནི་མིང་འདོགས་ས་ཙམ་ཞིག་ལས་བཀྲ་ཤིས་མིན། དེར་བརྟེན་ཕུང་པོ་ལྔ་ཚོགས་པ་དེ་ང་ཞེས་མིང་འདོགས་ས་ཡིན་པ་ལས་ང་མིན། དེ་བཞིན་དཔེར་ན། མི་ལོང་བ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་མིང་འདོགས་སའི་གཞི་ཡིན་པ་ལས་ཁོ་རང་མིན། དེ་ཁོ་རང་ཡིན་ན་ཁོ་རང་མིག་ལོང་བ་ཡིན་དུས་ང་དེ་ཡང་ལོང་བ་ཞིག་ཡོང་དགོས་པས་དེ་འདྲ་ཡོང་མི་སྲིད། ཡང་དཔེར་ན་མི་དེ་རྐང་ཀྱོག་ཡིན་ནའང་ང་དེ་རྐང་ཀྱོག་མ་ཡིན་པར་ང་དེ་ཆ་ཚང་ཡིན་ཏེ་མི་གཟུགས་པོ་ཐང་ཐང་ཞིག་གི་ང་དང་འདྲ་མཚུངས་ཞིག་ལས་ང་རྐང་ཀྱོག་ཞིག་དང་ལོང་བ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།
༧. ཕུང་པོ་ལྔ་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་སམ་བཟོ་ལྟ་དེ་ང་ཡིན་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་དེ་འགོག་དགོས། ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བཟོ་ལྟ་ཡོད། ཡིན་ནའང་ང་ལ་བཟོ་ལྟ་མེད། ཕུང་པོ་ལྔ་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་དེ་ང་ཡིན་ན་དབྱིབས་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟར་ང་དེ་ཡང་བཟོ་ལྟ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དགོས། དཔེར་ན་སྦྲུལ་ལ་ཆ་བཞག་ན་སྦྲུལ་གྱི་ང་དེ་རིང་པོ་ཞིག་དང༌། སི་ལི་པད་ཀོག་གི་ང་དེ་སྒོར་སྒོར་ཞིག མི་ཤ་རྒྱགས་པའི་ང་དེ་རྒྱགས་པ་ཞིག མི་ཤ་སྐམ་པོའི་ང་དེ་སྐམ་པོ་ཞིག དེ་འདྲ་ཡོང་མི་སྲིད། དེར་བརྟེན་མིང་འདོགས་སའི་གཞི་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཕུང་པོ་ལྔ་ཆ་ཚང་འཛོམས་པ་དེ་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེའི་བཟོ་ལྟ་དེ་ཡིན་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་དེ་ཚོ་ཚང་མ་ང་མིན། དེ་རྣམས་ཕར་བཀག་ཚར་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡང་མིན། ང་དང་ཐ་དད་ཀྱང་མིན། བཟོ་བལྟ་དེ་ཡང་མིན། ཆ་ཚང་འཛོམས་པ་དེ་ཡང་མིན་ལ། གང་ལྟར་གོང་གསལ་བདུན་པོ་དེ་རྣམས་ཚང་མ་མིན། འོ་ན་ང་ཟེར་བ་དེ་གང་དུ་སོང་ངམ་ཞེས་འཚོལ་སྐབས། དེ་ནི་རང་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཚོགས་པ་དེའི་སྟེང་དུ་ང་ཞེས་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་ཕར་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལས་མེད། དེ་ཙམ་ཞིག་ལས་ལྷག་མེད། ལྷག་མ་དེ་གཅིག་པོ་ཙམ་ཡིན།
འོ་ན་ང་ཟེར་བ་དེ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ཙམ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ཟེར། ང་ཟེར་བ་དེ་རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ན། ད་དུང་ང་ཡི་བ་ཟེར་ཞིག་ཡོད། ང་ཡི་བ་ཟེར་བ་ནི། འདི་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 296

ངའི་ཡིན། འདི་ཡང་ངའི་ཡིན་སྙམ་པ་ལྟ་བུའམ་འདི་ཁོའི་མ་རེད་ངའི་ཡིན་སྙམ་པའི་བསམ་བློ་དེ་ལ་ཟེར། དེར་བརྟེན་ང་ཡི་བ་ཟེར་བ་དེ་ཡང་དེ་རིང་ཅ་ལག་དེ་སོ་སོས་བདག་པོ་བརྒྱབ་སོང་ན་སོ་སོའི་རེད། སང་ཉིན་མི་གཞན་གྱིས་བདག་པོ་བརྒྱབ་སོང་ན་སང་ཉིན་ཁོའི་རེད། གང་ལྟར་སོ་སོ་རང་གི་ཡིན་བསམ་པའི་བསམ་བློ་དེ་མ་བཞག་བར་དུ་སོ་སོའི་ཡིན་པ་དང་སོ་སོའི་ཡིན་བསམ་པའི་བསམ་བློ་དེ་དབྱུགས་ཚར་ན་སོ་སོའི་མིན་པས་དངོས་པོ་དེ་རང་རང་གི་ཡིན་དང་མིན་དེ་རང་གིས་དེ་ལ་སོ་སོའི་ཡིན་བསམ་པའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་མིན་ལ་རག་ལུས་པ་ལས་དངོས་པོ་དེ་རང་གི་ཐོག་ནས་རང་གི་རེད་ཟེར་བ་ཞིག་མེད། དེ་དང་འདྲ་བར་ངའི་མིག ངའི་མགོ ངའི་རྐང་པ། ངའི་ལག་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡང་རང་གི་སེམས་ནང་དེ་རང་གི་ཡིན་བསམ་པའི་བསམ་བློ་དེ་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་རང་གི་རེད་བསམ་པའི་བསམ་བློ་དེ་བྱུང་བ་ལས་རང་གི་ཡིན་བསམ་པའི་བསམ་བློ་དེ་དབྱུགས་ཚར་ན་རང་གི་ཡིན་བསམ་པ་དེ་ཡོང་མི་སྲིད། དཔེར་ན། མི་ཁ་ཤས་ཀྱིས་རང་གི་མིག་འདི་རང་གི་ཡིན་པའི་བསམ་བློ་མེད་པར་མི་གཞན་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་མཁན་ཡང་ཡོད། དེ་ནི་རང་གི་བསམ་བློའི་ནང་རང་གི་མིག་འདི་རང་གི་ཡིན་བསམ་པའི་བསམ་བློ་དེ་མེད་པར་རྦད་དེ་བློས་བཏང་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། ང་ཡི་བ་ཟེར་བ་དེ་ཡང་རང་གི་བསམ་བློའི་ཐོག་ནས་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཞིག་མིན། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་གོང་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཟེར་བ་དེ་སྔོན་ལ་བཤད་པ་ཡིན། རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྔོན་ལ་དངོས་པོ་ཚང་མའི་བདག་མེད་ལ་བསམ་བློ་བཏང་ན་ཤེས་རྟོགས་མི་ཐུབ་སྟབས་སྔོན་ལ་རང་གི་ཉམས་མྱོང་ངོ་མའི་ཐོག་ནས་རང་ལ་ཡོད་པའི་ང་ཟེར་བའི་བསམ་བློ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་འདུག་གམ་བསམ་བློ་བཏང༌། དེ་ནས་བདག་མེད་ཟེར་བ་དེ་བསམ་བློ་བཏང༌། དེ་ནས་དེ་དཔེ་ལ་བཞག་སྟེ་དངོས་པོ་ཚང་མའི་ཐོག་གི་བདག་མེད་ཟེར་བ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཟེར་བ་དེ་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཟེར། རིགས་པ་གཏོང་སྟངས་གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་ཡིན།
གོང་དུ་ཞུས་པའི་རིགས་པ་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་ད་དུང་རིགས་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ༡. ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག ༢. མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག ༣. གཅིག་དུ་བྲལ། ༤. རྟེན་འབྲེལ་བཅས་སོ། །འདིར་ང་ཚོས་གཙོ་བོ་མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་དང་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ཞུ་གི་ཡིན། མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་ཅེས་པ་དེ་གང་ལགས་ཟེར་ན། དེ་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་པ་སྟེ། རང་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་སྟེ་རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་པ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་སྟེ་རང་དང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་པ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་སྟེ་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་པ། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་སྟེ་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་པ་བཅས་བཞིའོ།།

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 297
དང་པོ། རང་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་དེ་ནི་སོ་སོ་རང་ཉིད་ལས་རང་ཉིད་བྱུང་བ་མིན་པར་འདོད། དེ་གང་ཞེ་ན། མུ་སྟེགས་པས་སོ་སོ་རང་ལ་རང་བྱུང་བ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང༌། དེ་ནི་ཚེར་མ་ལ་རྣོ་ཡོད་པ་དང༌། སྲན་མ་རིལ་རིལ་ཡིན་པ། རྨ་བྱའི་སྒྲོ་མདོངས་ལ་ཚོས་གཞི་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ཚང་མ་རང་ལས་རང་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་དང༌། དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གང་ཡང་མེད། རང་ལས་རང་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་བདག་སྐྱེས་ཟེར། བདག་ལས་སྐྱེས་པ་ཟེར་བ་དེས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པར་འདོད། མུ་སྟེགས་པས་ཟེར་ན། རྒྱུ་དེ་ངོ་བོ་འགྱུར་ནས་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་ཆགས་པ་དང༌། རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཡིན་པ་ངོ་བོ་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པར་བརྟེན་རང་ལས་རང་བྱུང་བར་འདོད། ལྟ་བ་དེ་ཚོ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རང་ལས་རང་བྱུང་བ་ཡིན་ན་རྒྱུའི་དུས་སུ་འབྲས་བུ་དེ་ཡོད་དགོས་པ་དང་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་ཐོབ་ཟིན་པ་དགོས། དེ་ཐོབ་ཟིན་ཚེ་སླར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་པའི་དོན་སྙིང་མེད། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བ་ཡིན་སྟབས་སླར་ཡང་སྐྱེས་པ་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན་ཡང་བསྐྱར་སྐྱེ་དགོས་དོན་མེད། ཡང་མིན་ན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་དབྱིབས་དང་ནུས་པ་ཚང་མ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་དགོས་པ་དང༌། ཁ་དོག་ཀྱང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་དགོས། འོན་ཀྱང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ནུས་པ་མི་འདྲ་བ་དང་བཟོ་ལྟ་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཡིན་སྟབས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན་ནུས་པ་དང། དབྱིབས། ཁ་དོག་སོགས་ཚང་མ་གཅིག་མཚུངས་ཤིག་ལས་དེ་མིན་ཡོང་མི་སྲིད། འོན་ཀྱང་དེ་ཚོ་ཚང་མ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་སྟབས་རང་ལས་རང་བྱུང་བ་མིན། གོང་གསལ་དེས་བདག་ལས་སྐྱེས་པ་ཟེར་བ་དེ་བཀག་པ་རེད།
གཉིས་པ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་འགོག་དགོས། རྒྱུ་མཚན་ནི། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱི་ཐོག་ནས་ལོགས་སུ་བཀར་བ་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟབས་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་རེད་ཅེས་བཤད་ན་མི་འགྲིག དེ་གཉིས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་གཞན་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་གཞན་ཞིག་མིན། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཁག་ཁག་ཆགས་པ་དེ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཁག་ཁག་ཆགས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཁག་ཁག་ཆགས་པ་ཞིག་མིན། རང་བཞིན་གྱིས་ཁག་ཁག་ཆགས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཁོ་གཉིས་བར་འབྲེལ་བ་མེད་དགོས་པ་དང༌། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་འབྲེལ་བ་རྩ་བ་ནས་ཡོང་མི་སྲིད། འོ་ན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེ་གང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 298

དང༌། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོ་གཉིས་ཁག་ཁག་ཆགས་པ་ཡིན་པས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མིན་པར་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟབས་རྒྱུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་དེ་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པར་འདོད་པར་མ་ཟད། རྒྱུ་འགག་པ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དེ་མ་འགག་བར་དུ་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པ་དཔེར་ན་རྒྱ་མ་བཀྱག་སྐབས་རྒྱ་རྡོ་ཡར་མཐོ་རུ་འགྲོ་དུས་རྒྱ་མ་མར་གུག་འགྲོ་བ་དང༌། རྒྱ་རྡོ་མར་དམའ་རུ་འགྲོ་དུས་རྒྱ་མ་ཡར་མཐོ་རུ་འགྲོ་བ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་པས་དཔེ་དེ་ལྟར་རྒྱུ་དེ་མར་འགགས་པ་དང་འབྲས་བུ་དེ་ཡར་སྐྱེ་བའི་དུས་ཚོད་དེ་ཆུ་ཚོད་སྐར་ཆ་གཅིག་ཀྱང་ཧེ་བག་མེད་པར་དུས་མཉམ་ཡིན་པས་རྒྱུ་དེ་འགགས་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་དགོས་པ་ཡིན། རྒྱུ་དེ་ཡོད་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེ་མི་ཐུབ། ཡིན་ནའང་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱུ་དེ་ལ་བརྟེན་དགོས། རྒྱུ་དེ་དང་འབྲས་བུ་དེ་ཁག་ཁག་ཡིན་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རྒྱུ་དེ་འགགས་ནས་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེ་དགོས་པས་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཁོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཁག་ཁག་མིན་པར་ཁོ་གཉིས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཁག་ཁག་ཆགས་པ་རེད། ཁོ་གཉིས་བར་འབྲེལ་བ་ཡོད་སྟབས་རྒྱུ་དེ་འགགས་ནས་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་རྒྱུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་དེ་ཡོང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མིན་པར་འདོད།
གསུམ་པ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་འགོག་དགོས། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཟེར་བ་དེ་གོ་བདེ་པོ་ཡོད། རང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་གཉིས་བཀག་ཚར་རྗེས་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་དེ་གཉིས་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་བཀག་ཐུབ་པ་ཡིན་པས་དེའི་སྐོར་རྒྱས་པོ་ཞུ་དགོས་པ་མི་འདུགབཞི་པ། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་འགོག་དགོས། མ་གཞི་མུ་སྟེགས་པའི་ནང་གི་རྒྱང་འཕེན་པ་ཟེར་བ་དེས་རྒྱུ་མེད་པར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་འདོད་ཅིང༌། དེས་འབྲས་བུ་ཁོ་རང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཞིག་ལས་དེ་ལ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གང་ཡང་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྲན་མ་རིལ་རིལ་ཆགས་པ་དང༌། ཚེར་མ་རྣོན་པོ་ཆགས་པ། ཤིང་གི་ལོ་མ་སྔོན་པོ་ཆགས་པ་སོགས་ཚང་མར་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་ཟེར། དེ་ལྟར་སྐབས་རེ་ང་ཚོའི་བསམ་བློའི་ནང་དུའང་དེ་ཚོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྒྱུ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ཟེར་བ་ནི་རྩ་བ་ནས་མེད། རྒྱུ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཚང་མ་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་རྩ་བ་ནས་མི་དགོས་ཏེ། ཐ་ན་རྡོའི་སྟེང་ནས་ཤིང་སྐྱེ་ཆོག་ལ་ཤིང་གི་སྟེང་ནས་རྡོ་སྐྱེ་ཆོག་པ་ཡིན། རྒྱུ་མེད་པར་སྐྱེ་གི་ཡོད་ན་དངོས་པོ་གཅིག་ལས་དངོས་པོ་གང་དང་གང་ཡང་སྐྱེ་ཆོག་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་ཡོང་མི་ཐུབ། དེ་ཡོང་བ་ལ་ངེས་པར་དུ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་འཛོམས་དགོས་པ་དཔེར་ན། ཕག་པ་ལ་ཕག་ཕྲུག་ལས་ཁྱི་སྐྱེ་མི་སྲིད་པ་དང་བྱ་ལ་བྱ་ལས་གཞན་སྐྱེ་མི་སྲིད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གང་དུ་ཐུག་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱུ་མེར་པར་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 299

གཏན་ནས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་རྒྱུ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་པ་དེ་དངོས་ར་འཕྲོད་པ་རེད། རྒྱུ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་སྟབས་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཚང་མ་སྐྱེ་ཐུབ་པ་ཞིག་མིན་པར་འབྲས་ལ་འབྲས་སྐྱེ་བ་ལས་ནས་སྐྱེ་མི་སྲིད་ལ་ནས་ལ་ནས་ལས་གྲོ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པ་ལྟར་དེ་ལ་རྒྱུ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པའི་རྟགས་རེད། དེར་བརྟེན་དངོས་པོ་ཚང་མ་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བ། རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ། མདོག་མི་འདྲ་བ། བྲོ་བ་མི་འདྲ་བ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་དེ་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ལས་རྒྱུ་མེད་ན་དངོས་པོ་ཚང་མ་མདོག་གཅིག་པ། ནུས་པ་གཅིག་པ། བྲོ་བ་གཅིག་པ། བཟོ་ལྟ་གཅིག་པ་བཅས་ཡོང་དགོས་པས་དེ་ཡོང་སྲིད་ཐབས་མེད། དེ་ཡོང་མི་སྲིད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དངོས་པོ་དེ་རྣོ་པོ་ཆགས་དགོས་པ་དེ་ལ་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་མདོག་སྙིང་རྗེ་པོ་རྨ་བྱའི་སྒྲོ་མདོངས་ལྟ་བུ་ཡོང་བ་དེའང་དེ་ལ་རྒྱུ་ཞིག་ཏན་ཏན་ཡོད་པ། དེ་བཞིན་དངོས་པོ་སོ་སོར་བཟོ་དབྱིབས་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་དེའང་དེ་ལ་རྒྱུ་ཞིག་དང་རྐྱེན་ཞིག་ཡོད་པའི་རྟགས་མཚན་ཡིན་པ་ལས་རྒྱུ་མེད་པའི་རྟགས་མཚན་རྩ་བ་ནས་མིན། གོང་གསལ་དེས་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཟེར་བ་དེ་བཀག་པ་ཡིན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ཟེར་བ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་སྦྱར་ཆོག་པ་མ་ཟད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པ་ཡིན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ཟེར་བ་དེ་གང་ཞིག་ལ་ཟེར་རམ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན། མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཏེ་རྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། རྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་སྟབས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ཟེར། རྟེན་ནས་བྱུང་བ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན། དེར་བརྟེན་རིགས་པའི་ནང་ནས་གཏིང་ཟབ་ཤོས་དང༌། རིགས་པ་རྣོ་ཤོས། གོ་བདེ་ཤོས། ནུས་པ་ཆེ་ཤོས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་དེ་ཡིན། གོང་གསལ་དེ་རྣམས་ནི་མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་ཟེར་བའི་དོན་ཡིན། དེ་ནི་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་བཀག་པ་ཡིན།
གཅིག་དུ་བྲལ་ཞེས་པ་དེ་གང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་ནི་ཡང་ན་གཅིག་བྱས་ནས་ཡོད་དགོས་པ་དང༌། ཡང་ན་ལོགས་སུ་བཀར་ནས་ཡོད་དགོས་པ་ལས། གཅིག་ཀྱང་མིན་པ། ལོགས་བཀར་ཡང་མིན་པ་ལ་ཡོད་ལུགས་ཡོད་སྟངས་ཤིག་མེད། དངོས་པོ་དེ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་གཉིས་གཅིག་པ་བྱས་ནས་ཡོད་དགོས་པའམ་ཡང་ན་དངོས་པོ་དེ་དང་དངོས་པོ་གཞན་དེ་ལོགས་བཀར་བྱས་ནས་ཡོད་དགོས་པ་ལས། གཅིག་ཀྱང་མིན་པ་ལོགས་བཀར་ཡང་མིན་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་དངོས་པོ་དེ་ཡོང་ཤེས་ཐབས་མེད། ཡང་ན་གཅིག་བྱས་ནས་ཡོད་དགོས། ཡང་ན་ལོགས་བཀར་བྱས་ནས་ཡོད་དགོས། དེས་ན་ང་ཟེར་བ་ཞིག་དང་ཕུང་པོ་ལྔ་ཟེར་བ་དེ་གཉིས་ལ་ཆ་བཞག་ན་ང་ཟེར་བ་དེ་ཡོད་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་གཅིག་མཚུངས་བྱས་ཏེ་ཡོད་དམ་ཡང་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ལོགས་བཀར་བྱས་ནས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ང་ཚོས་ང་ཟེར་མཁན་དེ་ཡོད་ན་ཕུང་པོ་ལྔའི་སྟེང་དུ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 300

ཡོད་པའི་བསམ་བློ་ཞིག་འཁོར་གྱི་ཡོད། ང་ཟེར་བ་དེ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་གཅིག་པ་བྱས་ནས་འདུག་གམ། ཡང་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ལོགས་བཀར་བྱས་ནས་འདུག་གམ་དེ་རིགས་པ་གཏོང་དགོས། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་གཅིག་པ་བྱས་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་པ་ཟེར་བའི་རིགས་པ་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དེ་བཤད་ནས་འགོག་དགོས། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ལོགས་སུ་ཡོད་ན། ཕུང་པོ་ལྔ་ཕར་བཞག་ནས་ང་ཟེར་བ་ཞིག་ཟུར་དུ་ངོས་འཛིན་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་དགོས། དེ་ཡང་གོང་དུ་ང་ཚོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པའི་བསམ་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དེ་ཤོད་རྒྱུ་ཡིན། གཅིག་ཡིན་པ་འགོག་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེ་གཉིས་བསྡོམས་པའི་རིགས་པ་དེ་ལ་གཅིག་དུ་བྲལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།
ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནམ་ཡང་ན་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན། རྒྱུ་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་རྒྱུ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནམ། རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནམ། རང་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞེས་ཕར་བཀག་པའམ་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་མི་འགྲིག་ཅེས་ཕར་བཀག་པ་དེ་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ཡིན་པས་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་ཟེར། གོང་དུ་ང་ཚོས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་འཇོག་ཚུལ་དེ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལས་གཏིང་ཟབ་པ་ཡོད་ལུགས་སྐོར་ཞུས་པ་ཡིན།
དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་པ། རང་རིག་འགོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐོར། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པ་སྟེ། རང་གི་སེམས་རང་གིས་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་ཟེར་བ་རྩ་བ་ནས་ཡོང་མི་ཤེས་པར་འདོད་པ་ཡིན། དེ་ནི་རྟ་ཡིས་རྟ་ལ་ཞོན་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་མི་སྲིད་ཅིང༌། མི་ཡིས་ཕར་རྟ་ལ་ཞོན་དགོས་པ་ལས་རྟ་ཡིས་རྟ་ལ་ཞོན་ཟེར་བ་ཞིག་མེད་དེ་ཞོན་མཁན་རྟ་དང་བཞོན་སའི་ཡུལ་ཡང་རྟ་ཞིག་ཡོང་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ཤེས་རྟོགས་བྱ་ཡུལ་དང་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་མཁན་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཡིན་པ་རྩ་བ་ནས་ཡོང་མི་ཤེས་ཤིང༌། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་རྩ་བ་ནས་ཡོང་མི་ཤེས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སེམས་ཙམ་པས་རང་རིག་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་གང་བཀོད་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སྔོན་མ་རང་གི་སེམས་ལ་དྲན་པའམ་སྔོན་མ་རང་རིག་མྱོང་བ་དེ་དེང་སང་དྲན་རྒྱུ་ཡོད་པས་ད་ལྟའི་རང་གི་སེམས་ལ་དྲན་པ་དེ་སྔོན་མའི་རང་གི་སེམས་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་དེས་ན་རང་རིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་དྲན་པ་ཡིན་པ་ལས་རང་རིག་མིན་པར་འདོད་དེ། དཔེར་ན། སྔོན་མ་རང་ཉིད་གཤག་བཅོས་ཤིག་བྱས་ཡོད་ན་སྐབས་དེར་གཤག་བཅོས་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 301

བྱེད་དུས་ན་ཚ་བཏང་བ་དེ་ད་ལྟ་རང་ཉིད་གཟུགས་པོ་བདེ་པོ་ཆགས་ནས་བསམ་བློ་གཏོང་སྐབས་སྔོན་མ་གཤག་བཅོས་བྱེད་དུས་ན་ཚ་དེ་འདྲ་བཏང་བྱུང་བསམ་པའི་སོ་སོའི་ཚོར་བ་དེ་ད་ལྟ་དྲན་རྒྱུ་ཡོད་ནའང་དེ་ཇི་ལྟར་དྲན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྔོན་མའི་ཚོར་བ་དེ་འདྲ་པོ་ཞིག་གམ་དེ་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་ཞིག་དྲན་པ་ཡིན་སྟབས་དེ་དྲན་པ་ལས་རིག་པ་མིན། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེའང་རང་གི་སེམས་ཡིན་པ་དང་དེ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་མཁན་དེའང་རང་གི་སེམས་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར། སྔོན་མ་གཤག་བཅོས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་ཚོར་བ་ངོ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སོང་ཟིན་ཞིང༌། ད་ལྟ་དེ་འདྲ་པོ་ཞིག་རང་གི་སེམས་ལ་འཆར་ཏེ་དྲན་ཡོང་བ་ལས་རང་གི་སེམས་རང་གི་རིག་པ་མིན།
དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་པ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཁས་མི་ལེན་པ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཁས་མི་ལེན་པ་ཟེར་བ་ནི། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་སྔ་རྒོལ་དང་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཕན་ཚུན་མ་མཐུན་པའི་རྩོད་པ་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་ཕར་ངོས་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཤོད་སྐབས་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ལྟ་ཚུལ་གཅིག་ལ་གཞི་བཞག ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་དཔེ་ཞིག་བཞག་སྟེ་དེ་རྒྱུ་མཚན་ལ་བཀོད་ནས་ཕར་ངོས་ནས་དོན་གནད་དེའི་ཐོག་ལ་གོ་བ་སྐྱེ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས་པ་དང༌། བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་དགོས་ཟེར། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་འདྲ་དགོས་པ་མེད་པར་ཕར་ངོས་རང་ནས་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཞིག་དཔེ་ལ་བཞག་ནས་དེ་རྒྱུ་མཚན་ལ་བཀོད་ན་འགྲིག་པས་ན་དེ་མིན་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀས་ཐུན་མོང་ལ་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཞིག་ལ་གཞིར་བཞག་ནས་དེ་རྒྱུ་མཚན་ལ་བཀོད་ནས་གྲུབ་དགོས་པ་མེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། དེ་འདྲ་ཡོང་མི་སྲིད་དེ། དཔེར་ན། ཕར་ངོས་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་ནི་གཞན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་རང་གི་ལྟ་ཚུལ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་པས་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཐུན་མོང་གི་ལྟ་ཚུལ་ཞིག་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཀོད་དེ་སྒྲུབ་དགོས་པ་མེད་ཟེར། ཕར་ངོས་ནས་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཞིག་དང་དཔེ་ཞིག་བཞག་ནས་དེ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཀོད་དེ་ཕར་ངོས་ནས་དོན་གནད་དེ་ལ་གོ་བ་སྐྱེས་ན་དེས་འགྲིག་པ་ཡིན་ཟེར། དེ་ཙམ་མ་ཟད་ཕར་ངོས་ཀྱི་ཁས་ལེན་དེ་ལ་ཁྱེད་རང་གིས་ཁས་ལེན་དེ་འདྲ་བྱས་ན་དེ་ལ་སྐྱོན་དེ་འདྲ་ཡོད་ཅེས་གནོད་སྐྱོན་ཡོད་པ་དེར་གནོད་སྐྱོན་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་རྣམས་བཤད་ན་འགྲིག་གི་རེད་ཟེར། དེར་བརྟེན་དེ་ལ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བརྗོད།
དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་བཞི་པ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཁྱད་ཆོས་སྐོར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཟེར་བ་ནི། ཕྱི་དོན་གྱི་དོན་མེད་པའི་རང་རིག་ཟེར་བ་དེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཁས་ལེན་གྱི་མེད། ཐལ་འགྱུར་བས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཞེས་པ་ཡོད་པར་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 302

འདོད་ཅིང༌། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཟེར་བ་དེ་མེད་ན་མི་འགྲིག་ཟེར། དཔེར་ན། སེམས་ཙམ་པས་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་ཟེར་བ་དེ་མེད་པར་འདོད་པ་སྟེ། རྡུལ་ཕྲན་ཆུང་ཆུང་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ཁོ་ལ་ཆ་ཤས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར། རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་ཟེར་བ་དེ་མེད་པས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཟེར་བ་དེ་ཡོང་མི་སྲིད་ཅིང༌། རྡུལ་ཕྲན་ཆུང་ཤོས་ཤིག་ཡིན་ནའང་ཤར་ལྷོ་ནུབ་བྱང་སོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ཟེར་བ་དེ་ཡོད་དགོས་པས་ཆ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཟེར་བ་ཡོང་མི་སྲིད། འོན་ཀྱང་དེ་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཟེར་བ་མེད་དགོས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཟེར་བ་དེ་གཙོ་བོ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར་རམ་ཞེ་ན། ང་རང་ཚོའི་དབང་པོ་ལྔའི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཚང་མ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པར་སེམས་ཙམ་པས་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། དེ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་སྟབས་དོན་དངོས་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་ཤེས་རྟོགས་མི་ཐུབ་པ་ཡིན་ཟེར། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་མ་གཞི་དབང་པོ་ལྔའི་ཤེས་པ་དེ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་དོན་དངོས་ཀྱི་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་དེ་རང་གིས་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མེད། ཡིན་ནའང་ཕྱིའི་སྣང་ཚུལ་རྫུན་མ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་སྣང་ཚུལ་དངོས་དེ་ཤེས་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། ཕྱིའི་སྣང་ཚུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་མངོན་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ནའང་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་ཐུབ་ཅེས་ཟེར། དེའི་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་གི་ངོ་བོ་ངོ་མ་དེ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་མི་ཐུབ། འོན་ཀྱང་དབང་པོའི་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ཕྱིའི་སྣང་ཚུལ་གྱི་དོན་ཟེར་བ་དེ་ཡོད་ཟེར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དཔེར་ན་རྨི་ལམ་གཏོང་བ་དང༌། དེ་བཞིན་མིག་ཐང་པོ་མེད་ནའང་གནམ་ནས་སྤུ་བབས་ཡོང་བ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་མ་གཞི་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ནའང་འཁྲུལ་པ་དེའི་སྣང་ཚུལ་རྫུན་མ་དེ་ཁོ་རང་གིས་ཤེས་རྟོགས་བྱས་པ་ཞིག་རེད། དོན་དངོས་ཐོག་ཏུ་རྨི་ལམ་ནང་དུ་མི་མེད་ལ་གནམ་གྱི་དགུང་དུ་སྐྲ་དང་སྤུ་སོགས་ཀྱང་མེད། འོན་ཀྱང་དེ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་འཆར་སྣང་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད། འཆར་སྣང་དེ་འདྲ་ཡོང་སའི་བསམ་བློ་དེའང་རྫུན་མ་ཞིག་དང་འཁྲུལ་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཟེར་བ་དེ་ཡོད་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་ཟེར།
དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་པ། ཉན་ཐོས། དགྲ་བཅོམ་པ། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བ་དེ་གཅོད་མི་ཐུབ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བ་དེ་གཅོད་མ་ཐུབ་ན་འཁོར་བ་ནས་ཐར་མི་ཐུབ། འཁོར་བ་ནས་ཐར་བ་བྱེད་དགོས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་དགོས་པ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཅིག་པུ་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྩ་བ་ནས་སྤོང་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་མེད། དེར་བརྟེན་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དང་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་ཚང་མ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པར་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཤེས་རྟོགས་བྱས་མེད་ན་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 303
དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རེད་བསམ་པའི་བསམ་བློ་ནོར་འཁྲུལ་དེ་རང་གི་སེམས་ལ་གནས་སྡོད་ཀྱི་རེད། དེ་གནས་བསྡད་པ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་རྟོགས་མེད་པའི་རྟགས་མཚན་རེད། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་རྟོགས་མེད་ན་འཁོར་བ་ནས་ཐར་བ་ཞིག་ཡོང་མི་ཐུབ། དེར་བརྟེན་ཉན་ཐོས་དང༌། རང་རྒྱལ། དགྲ་བཅོམ་པ་བཅས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྤངས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་ཟེར།
དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དྲུག་པ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཟེར་བ་དེ་ཉོན་མོངས་ཡིན་པར་འདོད་དེ། གང་ལགས་ཤེ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆ་ཚང་བ་ཡག་པོ་ཞིག་རྟོགས་དགོས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་རྟོགས་མི་ཐུབ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གང་ཟག་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཆོས་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རེད་བསམ་པའི་བསམ་བློ་དེ་ཡོད་ན་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དེ་མེད་པ་བཟོ་ཐུབ་མེད། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རེད་བསམ་པའི་བསམ་བློ་ཡོད་ཕྱིན་འདོད་ཆགས་དང༌། ཞེ་སྡང༌། གཏི་མུག་སོགས་ཚང་མ་མེད་པ་བཟོ་མི་ཐུབ། འདོད་ཆགས་སྐྱེ་སའི་ཡུལ་དང༌། ཞེ་སྡང་སྐྱེ་སའི་ཡུལ། གཏི་མུག་སྐྱེ་སའི་ཡུལ་དེ་ཚོ་ཚང་མ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་བསམ་པའམ་འཆར་སྣང་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་ལ། རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་མེད་པ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་ཡོང་མི་ཐུབ་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རེད་སྙམ་པའི་བསམ་བློ་དེ་ཉོན་མོངས་ཡིན་པ་དེ་དེ་ནས་གཏན་འཁེལ་བ་རེད། དེར་བརྟེན་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་སའི་རྩ་བ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་ཐུག་ཡོད་སྟབས་འཁོར་བ་ནས་ཐར་བ་དང་ཉོན་མོངས་སྤོང་དགོས་ན་ངེས་པར་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྤོང་དགོས་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་འདྲ་ཡིན་ཟེར།
དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་བདུན་པ། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་སྐོར། ཞིག་པ་ཟེར་ནི་དངོས་པོ་ཐོག་མར་ཡོད་པ་དེ་རྗེས་སུ་མེད་པར་གྱུར་ནས་ཞིག་འགྲོ་བ་དེ་ལ་ཟེར་བར་བརྟེན་ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ཟེར། ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོ་མིན་པར་འདོད། འོན་ཀྱང་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཞིག་པ་དེ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང༌། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་མ་འཛོམས་ན་དེ་ཞིག་མི་སྲིད་ཅིང༌། དེ་དང་པོ་ཆགས་པ་དེ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་པ་དང༌། བར་དུ་གནས་པ་དེའང་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ། ཐ་མ་འཇིག་པ་དེ་ཡང་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་པ་ཡིན་པས། དང་པོ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 304

ཆགས་པ་དང༌། བར་དུ་གནས་པ། མཐའ་མ་འཇིག་པ་ཚང་མ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྐྱེས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་མ་ཟད། གནས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། ཞིག་པ་ཡང་དངོས་པོ་ཡིན། སྐྱེས་པ་དང་གནས་པ་གཉིས་པོ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དེ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཚང་མས་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཁས་ལེན་མཁན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་མེད། གང་ཞེ་ན། ཞིག་པ་དེའང་དེ་འཇིག་དགོས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་འཛོམས་ཚེ་འཇིག་འགྲོ་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་གསུམ་ཡོད་དེ་དངོས་པོ་དེ་གནས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཅིག་དང༌། དངོས་པོ་དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཅིག དངོས་པོ་དེ་འཇིག་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཅིག་བཅས་ཡིན། དཔེར་ན་མི་ཤི་བ་དེ་ཡང་དངོས་པོ་རེད། མི་ཤི་བ་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་ཤི་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཤི་རྒྱུའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་འཛོམས་ནས་ཤི་བ་ལས་རྒྱུ་མེད་པ་དང་རྐྱེན་མེད་པར་ཤི་བ་མིན་སྟབས་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ཟེར། དེ་བཞིན་དངོས་པོ་གང་དང་གང་ཡིན་ནའང་དེ་ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ཟེར། འདིར་ནང་གསེས་ཞིབ་ཕྲ་ཕྱེ་ན་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་སྟབས་བདེ་ཙམ་ཞིག་ཞུས་ན་དེ་ལྟར་ཡིན། གོང་གི་དོན་དག་རྡོག་རྡོག་དེ་དག་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས། མི་ཤི་ཚར་ན་མེད་པར་གྱུར་ཟིན་རུང་མི་ཤི་བ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ་ཤི་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་འཛོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤི་བའི་འབྲས་བུ་དེ་བྱུང་བ་རེད། དེ་ང་རང་ཚོ་མར་ཁེ་སི་རིང་ལུགས་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། དེ་ཡང་གསར་པ་ཡོང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་རྙིང་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་ལས་རྙིང་པ་དེ་མེད་པ་མ་ཆགས་ན་གསར་པ་དེ་ཡོང་ཐབས་མེད་ཅིང༌། རྗེས་སུ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཆགས་རྒྱུའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཞིག་འཛོམས་པས་ན་དེ་རྩ་མེད་དུ་ཕྱིན་པ་རེད། དེར་བརྟེན་དངོས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་རྙིང་པ་མེད་པར་འགྱུར་བཞིན་དུ་གསར་པ་ཡོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུན་མཐུད་དེ་གནས་པ་ཞིག་ཡིན། གསར་པ་དེ་མ་ཡོང་ན་མཚམས་ཆད་པ་རེད། དཔེར་ན་ཁྱེད་རང་གིས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་དབུགས་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་གཏོང་གི་ཡོད། ཁ་སང་གི་དབུགས་དེ་ཁ་སང་སྔོན་མ་ཕྱིན་ཚར་བ་རེད། དེ་རིང་ཁྱེད་ཀྱིས་གཏོང་བའི་དབུགས་དེ་གསར་པ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་ཁ་སང་གི་དབུགས་དེ་མིན་ལ། ད་ལྟ་གཏོང་བའི་དབུགས་དེ་ད་གིན་གྱི་དབུགས་དེ་མིན་པར་དེ་ཡང་དབུགས་གསར་པ་ཡིན་པས་དབུགས་རྙིང་པ་བཏང་བ་དང་གསར་པ་ཡོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱེད་རང་སྐུ་ཚེ་རིང་པོ་བཞུགས་པ་རེད། རྙིང་པ་ཕར་བཏང༌། གསར་པ་ཚུར་མ་ཡོང་ན་ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་ཁྱེད་ཉིད་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་དགོངས་པ་ཞུས་ཟིན་པ་ཡིན། དེས་ན་རྙིང་པ་དབྱུགས་ནས་གསར་པ་ཡོང་བའི་རྒྱུན་དེ་མཐུད་མ་ཐུབ་པའི་མཚམས་དེར་སླེབས་མ་ཐག་དངོས་པོ་དེ་མེད་པ་ཆགས་འགྲོ་བ་ཡིན། གཅིག་ན་རྙིང་པ་འཇིག་པ་དེ་གསར་པ་ཆགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང༌། གཉིས་ནས་རྙིང་པ་འཇིག་པ་དེ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ་རྙིང་པ་འཇིག་པ་དེ་གསར་པ་ཆགས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡང་ཡིན། ཡིན་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ། 305

ནའང་རྙིང་པ་འཇིག་ནས་གསར་པ་མ་ཆགས་ན་རྙིང་པ་དེའི་རྒྱུན་ཆད་པ་རེད།
དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱད་པ། དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཇོག་སྟངས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐོར། དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟེ་འདས། མ་འོངས། ད་ལྟ་དུས་གསུམ་ཚང་མས་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། མུ་སྟེགས་པས་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་ལ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཚང་མས་དུས་གསུམ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སོ་སོའི་འཇོག་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཡོད། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དུས་གསུམ་འཇོག་སྟངས་ནི། དཔེར་ན་སོན་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་སོན་དེ་མྱུ་གུ་ཡར་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ལ་མྱུ་གུ་དེ་ཡར་སྐྱེས་པ་ཡིན། དེ་ནས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་ལ་རྙིང་པ་དེ་དབྱུགས་ནས་གསར་པ་བྱུང་བ་རེད། དེར་བརྟེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་སྔོན་མའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་མེད་པ་ཆགས་ཟིན་པ་རེད། དེ་བཞིན་སྐད་ཅིག་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་རྙིང་པ་དེ་དབྱུགས་ནས་གསར་པ་ཡོང་བ་རེད། དེར་བརྟེན་རྙིང་པ་འཇིག་པ་དེ་འདས་པ་དང་གསར་པ་ཆགས་པ་དེ་ད་ལྟ་བ་ཡིན། མ་འོངས་པ་དེ་དངོས་པོ་དེ་ཡོང་རྒྱུའི་གྲ་སྒྲིག་གི་དུས་སྐབས་ཤིག་ཡིན་ཏེ་ཡོང་རྒྱུའི་རྒྱུ་རྐྱེན་འཛོམས་པར་བརྟེན་མ་འོངས་པ་ནི་དངོས་པོ་དེ་ཡོང་རྒྱུའི་རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་འཛོམས་ནས་ད་ལྟ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་མཚམས་དེ་ཡིན། དེ་ནི་དེའི་རྒྱུའི་དུས་སྐབས་ཡིན་པ་ལས་འབྲས་བུའི་དུས་སྐབས་མིན། རྒྱུའི་དུས་སྐབས་དེ་འགགས་མ་ཐག་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་སླེབས་ཡོང་བ་ཡིན། རྒྱུ་དེ་མ་འགག་བར་དུ་འབྲས་བུ་དེ་གྲུབ་མི་ཐུབ་པར་བརྟེན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་བཤད་ན་མ་འོངས་པ་ཡང་དངོས་པོ་ཡིན། ད་ལྟ་བ་ཡང་དངོས་པོ་ཡིན། འདས་པ་ཡང་དངོས་པོ་ཡིན་ཟེར། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་དངོས་པོ་མིན་པར་ད་ལྟ་བ་གཅིག་པུ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་འདོད། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་འདས་ད་ལྟ་མ་འོངས་གསུམ་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་མ་ཟད་དེ་གསུམ་པོ་ཚང་མར་རྒྱུ་ཡོད་པར་འདོད། འདས་པ་ལ་རྒྱུ་ཡོད་ལ། ད་ལྟ་བ་ལའང་རྒྱུ་ཡོད། མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་རྒྱུ་ཡོད། མདོར་ན་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་ཚང་མ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཟེར། དེ་ནི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་རེད།
གོང་གསལ་དེ་རྣམས་ནི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱད་པོ་སོ་སོའི་ནང་དོན་སྙིང་པོ་དེ་རྣམས་རེད། དེར་བརྟེན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་དེ་ཧ་ཅང་གོ་ཁག་པོ་ཡོད། ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་ཡིས་ང་ཚོ་རྒྱ་གར་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་མི་བརྒྱ་རེའི་ནང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤེས་མཁན་དེ་མི་གཅིག་ལས་མེད་པ་དང༌། རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤེས་མཁན་མི་བརྒྱ་ཐམ་པའི་ནང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་གཅིག་ལས་མེད། བྱེ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 306

བྲག་སྨྲ་བ་བརྒྱ་ཐམ་པའི་ནང་དུ་མདོ་སྡེ་པ་གཅིག་ལས་མེད། མདོ་སྡེ་པའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤེས་མཁན་བརྒྱའི་ནང་དུ་སེམས་ཙམ་པའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤེས་མཁན་གཅིག་ལས་མེད། སེམས་ཙམ་པའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤེས་མཁན་བརྒྱའི་ནང་དུ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བ་ཤེས་མཁན་གཅིག་ལས་མེད། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤེས་མཁན་བརྒྱའི་ནང་དུ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤེས་མཁན་གཅིག་ལས་མེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེར་བརྟེན་གང་ལྟར་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་གོ་ཐུབ་མཁན་ཧ་ཅང་ཉུང་ཉུང་ཡིན་པ་རེད། གོང་དུ་སངསང་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་མི་བརྒྱ་ཐམ་པའི་ནང་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤེས་མཁན་མི་གཅིག་ལས་མེད་ཅེས་དང༌། དེ་ནས་རིམ་པས་ཡར་འདེད་ནས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཤེས་མཁན་གྱི་ནང་དུ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་ཤེས་མཁན་གཅིག་མ་གཏོགས་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡོད། དཔེར་ན། ལྷ་ས་ལ་ཆ་བཞག་ན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཚོའི་ནང་དོན་དངོས་ཐོག་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤེས་མཁན་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་དང་མེད་དེ་བཤད་ཁག་པོ་རེད། དེ་བཞིན་དགོན་པའི་ནང་དུ་གྲྭ་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དངོས་འབྲེལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤེས་མཁན་དེ་དགོན་པའི་ནང་དུའང་མི་གཅིག་གཉིས་ལ་ཐུག་ཡོད། མང་ཆེ་བས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་རྒྱུ་ལྟ་ཅི་ཁ་འདོན་བྱེད་སྐབས་རྟག་ཏུ་བླ་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་རྟག་ཏུ་ཁ་ནས་འདོན་གྱི་ཡོད་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཟེར་བ་དེ་གང་ཞིག་སངས་པ་ཡིན་དང་གང་ཞིག་རྒྱས་པ་ཡིན། དགེ་འདུན་ཟེར་བ་དེ་གང་ཞིག་དགེ་ཡིན་དང་གང་ཞིག་འདུན་ཡིན་དེ་ཚོ་ཡང་ཤེས་ཀྱི་མེད། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་ཟེར་དུས་མང་ཆེ་བས་ཕལ་ཆེར་གཙུག་ལག་ཁང་ནང་གི་ཇོ་བོའི་སྐུ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་གོ་བ་ལེན་པ་ལས་ག་རེ་སངས་པ་ཡིན་དང་ག་རེ་རྒྱས་པ་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དགེ་འདུན་ཟེར་དུས་དགོན་པའི་ནང་གྲྭ་ཆས་དམར་རིལ་རིལ་བཞེས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་གོ་བ་ལེན་པ་ལས་དགེ་གང་ཡིན་དང་འདུན་གང་ཡིན་ཤེས་ཀྱི་མེད་པ་རེད། དེ་བཞིན་བླ་མ་ཟེར་དུས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཧ་ཅང་གཏིང་ཟབ་པོ་ཤེས་མཁན་ཞིག་ཡིན་དགོས་ནའང་དོན་དངོས་ཐོག་དེང་སང་ཡོད་པའི་བླ་མ་མང་པོ་ཞིག་ལ་སངས་རྒྱས་དང༌། ཆོས། དགེ་འདུན་ཟེར་བ་དེ་ཚོ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད་དམ་ཞེས་དྲིས་ན་ཡང་དེ་ཚོ་ཆ་ཚང་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཧ་ཅང་ཉུང་ཉུང་རེད། དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་ནང་དེའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 307

ཤེས་མཁན་བརྒྱ་ཆ་གཅིག་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་དེང་སང་བརྒྱ་ཆ་གཅིག་དེའང་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཚམས་སུ་སླེབས་ཡོད། གོང་དུ་ང་ཚོས་རྒྱ་གར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་སྐོར་ཞུས་ཟིན་པ་ཡིན།

གསུམ་པ། བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ།

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དེ་ནང་ས་ནས་དར་ཡོད་ལ་རྒྱ་གར་ནས་ཀྱང་དར་ཡོད། དེ་ཡང་ནང་ས་ནས་དར་བ་དེ་མང་བ་ཡོད་དམ་རྒྱ་གར་ནས་དར་བ་དེ་མང་བ་ཡོད། དེའི་ཐད་ང་ཚོས་བཀའ་འགྱུར་པོད་བརྒྱ་ཐམ་པ་དང་བསྟན་འགྱུར་པོད་ཉིས་བརྒྱ་བཅུ་ཡོད་པ་དེའི་ནང་གཟིགས་ན་ཧ་ཅང་གསལ་པོ་ཡོད། མ་གཞི་ནང་ས་ནས་མང་པོ་བསྒྱུར་ཡོད་ནའང་རྒྱ་གར་ནས་བསྒྱུར་བ་དང་བསྡུར་ན་བཅུ་དང་གཅིག་གི་མང་ཉུང་ཤོར་ཡོད། འོ་ན་ཐོག་མར་རྒྱ་གར་ནས་དར་བ་ཡིན་ནམ་ཡང་ན་ནང་ས་ནས་དར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐོག་མར་རྒྱ་གར་ནས་དར་བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་འདྲ་དེ་ཐོག་མར་ག་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནང་ས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། དེའི་དབྱེ་བ་དེ་གསལ་པོ་ཕྱེ་དགོས། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་དང་མ་དར་ཟེར་བ་དེ་སྐུ་འདྲ་ཡོད་དང་མེད་ལ་ལྟ་རྒྱུ་མེད། དེ་ནི་མིས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ནང་དོན་ཤེས་ཏེ་ལག་ལེན་བསྟར་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་བར་བརྩི་དགོས། དཔེར་ན་རྒྱལ་ནང་དུ་མར་ལེ་རིང་ལུགས་དར་དང་མ་དར་ཟེར་བ་དེ་མར་ལེ་རིང་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དེ་མིའི་བསམ་བློའི་ནང་དུ་ཟུག་ནས་མིས་ཁས་ལེན་པ་དེ་ནས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་མར་ལེ་རིང་ལུགས་དེ་རང་རྒྱལ་དུ་དར་བ་རེད་ཅེས་བརྗོད་དགོས་པ་ལས་མར་ཁེ་སིའི་སྐུ་པར་དང་ལེ་ཉིན་གྱི་སྐུ་པར་ནང་སར་བྱུང་བ་དེ་ལ་མར་ལེ་རིང་ལུགས་དར་བར་བརྩི་མི་རུང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་བོད་ལ་དར་བ་དང་མ་དར་ཟེར་བ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ནང་དོན་དེ་མིའི་བསམ་བློའི་ནང་དུ་ཟུག་སྟེ་མིས་ཁས་བླངས་ནས་ལག་ལེན་བསྟར་བ་དེ་ནས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་བ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་དགོས། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཐུ་མི་སམ་བྷོ་ཊས་བསྒྱུར་གནང་བ་དང་དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ནང་དོན་དགེ་བ་བཅུ་དེ་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ཁྲིམས་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་གི་ནང་དུ་གཏན་འབེབས་མཛད་པ་དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་བོད་ལ་དར་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་མི་ལ་ལས་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་སུ་བོད་མིའི་ཆོས་ཀྱི་ཆུ་ཚད་མཐོ་པོ་དེ་འདྲ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཐུ་མི་སམ་བྷོ་ཊས་བསྒྱུར་ཟེར་བ་ཡོང་མི་སྲིད་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 308

པའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་བསམ་བློ་ཧ་ཅང་གུ་དོགས་པོ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། སྐབས་དེར་ནང་ས་དང་དེ་བཞིན་ཉེ་འཁོར་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་སོགས་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཚང་མ་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་སླེབས་ནས་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་ལོ་སྟོང་ཕྲག་ཁ་ཤས་སོང་ཟིན་ནའང་བོད་དེ་ད་དུང་བསྐལ་པ་ཡ་ཐོག་གི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཧ་ཅང་རྗེས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ལུས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་མི་སྲིད་པས་བཤད་སྟངས་དེ་རྩ་བ་ནས་མི་འགྲིག ཐུ་མི་སམ་བྷོ་ཊས་བསྒྱུར་གནང་བའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་དཔེ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་དེ་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ནང་དུ་ཡོད་པས་དེ་ཚོ་བལྟ་དུས་དེང་སང་གི་མི་ཚོ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་མེད་པ་རེད། དེ་བཞིན་ཏུན་ཧོང་ཡིག་ཆའི་ནང་<<ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་>>ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་སྤུན་མཆེད་རྒན་གཞོན་གཉིས་ཕན་ཚུན་གཏམ་གླེང་བྱས་ཏེ་མི་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་སྟངས་དང༌། སོ་སོའི་བཟའ་ཚང་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་སྟངས། མི་ལ་སྐད་ཆ་ཤོད་སྟངས། ཕྲུ་གུར་སློབ་གསོ་རྒྱག་སྟངས་སོགས་སྐོར་ལ་དྲི་བ་དྲིས་ལན་བྱས་པའི་དཔེ་ཆ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའང་མི་ལ་ལས་དེ་དུས་བོད་ལ་ཆུ་ཚད་དེ་འདྲ་ཡོང་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་སྐབས་དེ་དུས་བྲིས་པ་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་རེད། དེ་བཞིན་གནས་ཚུལ་གཞན་ཞིག་སྟེ། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་བོད་ལ་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་མ་གཏོགས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མ་བྱུང་གོང་དུ་བོད་ལ་རིག་གནས་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་དེའང་འགྲིག་གི་མེད། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གནས་ཚང་མའི་ཁུངས་གཏུགས་ས་རྒྱ་གར་ལ་གཏུགས་ཐོག་རྒྱ་གར་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཧ་ཅང་ཡག་པོ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་པ་དང༌། རྒྱ་གར་ནས་མ་བྱུང་ན་སོ་སོ་རང་ལ་གང་ཡང་མེད་པ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ཞིག་ཡོད། དེའི་ཐད་སྔོན་མ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འབྲི་སྟངས་ལ་གནད་དོན་དེ་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་མི་འགྲིག་པ་རེད། གཞན་ཡང་སོ་སོའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལངས་ཕྱོགས་ཁོ་ནར་ལངས་ནས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤོད་མི་རུང༌། ལོ་རྒྱུས་མི་སྣར་དབྱེ་ཞིབ་བྱེད་སྐབས་མི་དེས་ཆོས་ལུགས་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དང་མི་དེ་ཆོས་ལུགས་གང་འདྲ་ཞིག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་མིན་ལ་བལྟས་ནས་མི་དེ་ཡག་པོ་ཡིན་དང་སྡུག་པོ་ཡིན་དཔྱད་བརྗོད་བྱེད་མི་རུང༌། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འབྲི་སྐབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་འཕེལ་ཚུལ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་ཤོད་དགོས་པ་ལས་སོ་སོ་ཆོས་གང་ལ་དད་ཞེན་ཆེ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ལངས་ཕྱོགས་སུ་བསྡད་ནས་ལོ་རྒྱུས་མི་སྣར་གདེང་འཇོག་དང་ཚོད་དཔག་བྱས་ན་དེ་ནི་ཕྱོགས་ཞེན་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་རུང༌། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མ་བྱུང་གོང་གནའ་སྔ་མོ་ནས་བོན་པོའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་ཧ་ཅང་དམ་པོ་ཡོད་པས་བོན་པོའི་ཆོས་ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ན་དེའི་ནང་ནས་གནའ་རབས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་མང་པོ་ཞིག་རྙེད་ཐུབ་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 309
པ་ཡིན། སྔོན་མ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡང་རྒྱ་གར་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཟེར་བ་དང༌། བོད་ཀྱི་མི་དེ་ཡང་དང་པོ་རྒྱ་གར་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཟེར་བ། བོད་ཀྱི་ཆོས་དེའང་དང་པོ་རྒྱ་གར་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཟེར་བ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་རྒྱ་གར་ནས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ། རྒྱ་གར་གྱི་ཟླ་བ་དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་ཟླ་བ་ལས་ཡག་པོ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ། སོ་སོ་རང་ལ་ཟླ་བ་རྩ་བ་ནས་ཤར་རྒྱུ་མེད་པ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ཞིག་ཡོད། ང་ཚོས་ལྟ་བ་དེ་ལེགས་བཅོས་གཏོང་དགོས། བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མ་དར་གོང་དུ་ཐོག་མར་བོན་པོའི་ཆོས་དར་བ་རེད། དེར་བརྟེན་བོན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྐོར་དེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཞུས་ཟིན་རྗེས་མཇུག་ཏུ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

༡.རྙིང་མ།

བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཐོག་མ་དེ་རྙིང་མ་ཡིན་པ་དང༌། དེ་ནས་བཀའ་གདམས་པ། ས་སྐྱ། བཀའ་བརྒྱུད། དགེ་ལུགས་བཅས་རིམ་པར་བྱུང་བ་ཡིན།
གསང་སྔགས་རྙིང་མ་ནི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པ་ཚུན་དུ་བཏགས་པའི་མིང་གསར་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་དེའི་སྔོན་དུ་གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་དབྱེ་བ་ཕྱེ་སྲོལ་མེད། དེ་ནི་ལོ་ཙཱ་བ་བཻ་རོ་ཙ་ན་དང་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་མ་བྱོན་གོང་གི་དུས་སྐབས་དེའི་རིང་ལ་ལོ་ཙཱ་བས་བསྒྱུར་བའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལ་གསང་སྔགས་རྙིང་མ་ཟེར་ཞིང༌། མིང་དེ་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་གསང་སྔགས་གསར་མའི་ལོ་ཙཱ་བས་ཕར་བཏགས་པའི་མིང་ཞིག་རེད། རྙིང་མ་རང་གི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་ཞེས་འཁོད་ཡོད། དེ་ནི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་རྗེས་སུ་གསང་སྔགས་རྙིང་མ་རང་གིས་སོ་སོར་བཏགས་པའི་མིང་ཡིན། གསང་སྔགས་རྙིང་མ་ཟེར་ནའང་འདྲ། གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་ཟེར་ནའང་འདྲ། དེ་གཉིས་སོ་སོས་བཏགས་པ་དང་གཞན་གྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་དབྱེ་བ་ལས་གོ་དོན་གཅིག་ཡིན། གསང་སྔགས་གསར་མ་ནི་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བསྒྱུར་བ་དང༌། མར་པ་ལོ་ཙཱ་བས་བསྒྱུར་བ། འགོས་ཁུག་པ་ལྷས་བཙས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་དེ་གསུམ་ལ་ཟེར། བཀའ་བརྒྱུད་པ་དང་དགེ་ལུགས་པ་གསང་སྔགས་གསར་མ་ཡིན། ས་སྐྱ་བར་ཡབ་ཆོས་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་ས་སྐྱའི་ཆོས་ལུགས་དང་པོ་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་གནང་མཁན་འཁོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོའི་ཡབ་ནི་ཆོས་ལུགས་རྙིང་མ་ཡིན་པ་དང༌། དེ་ནས་འཁོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོའི་དུས་སུ་གསང་སྔགས་གསར་མ་ཡང་ཕྱག་བཞེས་མཛད་དེ་ཁོང་གིས་གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་གཉིས་ཀ་གནང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ས་སྐྱའི་མི་རྒྱུད་སྔོན་མ་ཚོའི་ཆོས་རྒྱུད་དེ་རྙིང་མ་ཡིན་པས་ན། དེ་ལ་ཡབ་ཆོས་ཞེས་བརྗོད། ས་སྐྱ་པས་རྙིང་མ་དང་གསང་སྔགས་གསར་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 310

མའི་ཆོས་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་ལྟ་བ་དང་དགེ་ལུགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་གཉིས་རྦད་དེ་ཐ་དད་ཡིན། འོན་ཀྱང་དགེ་ལུགས་པ་ཟེར་དུས་རྙིང་མའི་ཆོས་ལ་རྩ་བ་ནས་མི་དགའ་མཁན་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱས་ན་མི་འགྲིག རྙིང་མའི་ཕྱོགས་ནས་བོན་པོའི་ཆོས་དང་རྙིང་མའི་ཆོས་དེ་གཉིས་རྦད་དེ་ལོགས་སུ་བཀར་བ་ཡིན་པ་དང༌། བོན་པོའི་ཆོས་དེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མིན་པར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དང་རྩ་བ་ནས་རྒྱབ་འགལ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་བོན་པོ་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་ཆོས་ཀྱི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཁུངས་གཏུགས་ས་དེ་བོན་པོའི་ཆོས་ཡིན་ཟེར། དེ་ནི་བོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དཔེ་ཆེའི་ནང་དུ་དེ་འདྲ་བྲིས་པ་མ་གཏོགས་རྙིང་མ་རང་གིས་བོན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང། རྙིང་མའི་ལྟ་བ་དེ་གཉིས་གཅིག་པ་ཡིན་པར་རྩ་བ་ནས་ཁས་ལེན་གྱི་མེད། དགེ་ལུགས་པའི་ཙོང་ཁ་པའི་སློབ་མ་ཁག་ཅིག་གིས་རྙིང་མའི་ལྟ་བ་དང་བོན་པོའི་ལྟ་བ་དེ་མཐུན་དང་མ་མཐུན་སྐོར་གསུངས་མེད། ཐུའུ་བཀྭན་གྲུབ་མཐའི་ནང་དུ་རྙིང་མ་དང་བོན་པོ་གཉིས་ཧ་ཅང་ཉེ་པོ་ཡོད་ཚུལ་འཁོད་འདུག་པ་དེ་ཐུའུ་བཀྭན་རང་གི་ལྟ་བ་ཡིན་པ་ལས་དགེ་ལུགས་པ་ཚང་མའི་ལྟ་བ་མིན། དེར་བརྟེན་ཐུའུ་བཀྭན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་ནང་དུ་དེ་འདྲ་འཁོད་ཡོད་པ་དེ་དགེ་ལུགས་པ་ཚང་མས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བཤད་ན་མི་འགྲིག དཔེར་ན། ཙོང་ཁ་པའི་སློབ་མ་ཁག་ཅིག་གིས་བོན་པོའི་ཆོས་དེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དང་རྩ་བ་ནས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱབ་འགལ་ཞིག་མིན། དེ་མིན་པའི་ཁུངས་གཏུགས་ས་དེ་བོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁུངས་གཏུགས་ས་བོན་པའི་ལྟ་བའི་རྣམ་གཞག་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། དེའི་ནང་བོན་པོའི་ཆོས་དེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དང་རྩ་བ་ནས་མཐུན་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་མང་པོ་ཞིག་བོན་པོའི་གཞུང་གི་ནང་ནས་དྲངས་ཏེ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད་པས་དཔེ་ཆ་དེ་ལ་བོན་པོའི་ལྟ་བའི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་ཆོག་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཐོག་ནས་ཀྱང་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་ཆོག་ཅིང༌། འགྲེལ་བཤད་གང་ནས་བརྒྱབ་ནའང་འགྲིག་པ་ཡིན་པས་བོན་པོ་དང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་གཉིས་བར་རྩ་བ་ནས་མཐུན་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་མིན་ཞེས་འཁོད་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་བོད་དུ་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་བོན་པོ་དང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་གཉིས་མེ་དང་སྤུ་ཐུག་པ་ནང་བཞིན་མཐུན་ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་ཆ་འཇོག་གི་ཡོད། ཐུའུ་བཀྭན་གྲུབ་མཐའི་ནང་དུ་རྙིང་མ་དང་བོན་པོ་གཉིས་ཧ་ཅང་ཉེ་པོ་ཡོད་ལུགས་བྲིས་ཡོད་པ་དེའི་ཐུའུ་བཀྭན་རང་གི་ཁུངས་གཏུགས་ས་ནི་བོན་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལ་ཁུངས་གཏུགས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན།
བོད་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཐོག་མར་དར་སྤེལ་གནང་མཁན་ནི་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་དང༌། དེའི་རྗེས་སུ་པཎ་ཆེན་བི་མཱ་ལ་བྱུང༌། ཁོང་ནི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་དང་སད་ན་ལེགས་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 311

མཇིང་ཡོན་གྱི་དུས་ལ་བོད་དུ་ཕེབས་པ་རེད། ཁོང་རྣམ་གཉིས་ནི་བོད་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་དར་སྤེལ་གནང་མཁན་གཙོ་བོ་ཡིན། སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་ཡིན་པ་དང༌། པཎ་ཆེན་བི་མཱ་ལའི་ལྟ་བ་ངོ་མ་དེ་གང་ཡིན་མིན་གསལ་པོ་མེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། ཁོང་གིས་ཆོས་གསུང་སྐབས་སློབ་མ་ཁ་ཤས་ལ་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་དང་མཐུན་པ་གསུངས་ཡོད། ཁ་ཤས་ལ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་དང་མཐུན་པ་གསུངས་ཡོད། ཁ་ཤས་ལ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བ་དང་མཐུན་པ་ཡང་གསུངས་ཡོད། ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ངོ་མ་དེ་གང་ཡིན་མིན་གསུངས་མེད། དེ་ནི་ཆོས་གསུང་མཁན་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང༌། སློབ་མ་ཚོར་ཆོས་གསུང་སྐབས་སློབ་མའི་གནས་ཚད་ལ་གཞིགས་ནས་གསུངས་པ་ལས་སོ་སོས་ཤེས་ཚད་ཚང་མ་གསུང་སྲོལ་མེད། དེར་བརྟེན་པཎ་ཆེན་བི་མཱ་ལས་ཆོས་གསུང་སྐབས་གསུང་སྟངས་ཀྱི་ལྟ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད། སྐབས་དེར་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་བོད་དུ་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དེ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་བཀའ་ཕབ་སྟབས། སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ཀྱང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བ་དང་བསྟུན་ནས་ཆོས་གསུངས་པ་ལས་ཁོང་རང་གི་ལྟ་བ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བའི་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་ཧ་ལམ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དགེ་ལུགས་པས་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་དང་པཎ་ཆེན་བི་མཱ་ལ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་མིན་ན་ཁོང་གཉིས་སྐུ་ཚེ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་མི་ཐུབ་ཅིང༌། ཁོང་གཉིས་སྐུ་ཚེ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བ་ངོ་མ་དེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་དེ་ནས་ཤེས་ཐུབ་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་མར་པ་དང་མི་ལ་སོགས་ཀྱིས་སློབ་མར་ཆོས་གསུང་སྐབས་ལྟ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གསུངས་ཡོད་ཀྱང་ཁོང་གཉིས་སྐུ་ཚེ་འདི་རང་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་ལྟ་བ་ངོ་མ་དེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཟེར། དེ་ནི་དགེ་ལུགས་པའི་ཤོད་ཚུལ་ཡིན་པས་ང་ཚོས་དེ་ཚོ་ཡང་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། སྔོན་མ་རྒྱ་ཡིག་གི་དཔེ་ཆ་ཁ་ཤས་ནང་དུ་རྙིང་མ་དང་དགེ་ལུགས་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་རྩ་བ་ནས་མཐུན་ཐབས་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་དེ་བཞིན་དགེ་ལུགས་པའི་ནང་གི་མི་ཁག་གཅིག་གི་ལྟ་བ་དེ་དགེ་ལུགས་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡིན་པར་ནོར་ནས་བྲིས་པ་དེ་འདྲ་ཡོད། དེ་ཚོ་ནི་ཆོས་ལུགས་ལ་ཞིབ་ཕྲ་རྒྱུས་ཡོད་པའི་དགེ་རྒན་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱངས་པ་མ་བྱས་པར་སོ་སོས་དཔེ་ཆ་ཏོག་ཙམ་བལྟས་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་བལྟས་ནས་ཕྱོགས་ཚང་མར་མཇུག་བསྡོམས་བཞག་པ་ཞིག་ཡིན།
འདིར་གསལ་བཤད་ཞུ་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཟེར་བ་དེར་གོ་བ་ལེན་སྟངས་གཉིས་ཡོད། གོ་བ་ལེན་སྟངས་དང་པོ་ནི། སོ་སོར་ཆོས་འདི་ཡིན་ཞེས་ངོ་མ་ཞིག་བསྟན་རྒྱུ་མེད་པར་ས་སྐྱ་དང༌། རྙིང་མ། དགེ་ལུགས། བཀའ་གདམས་སོགས་ཚང་མ་བྱས་པ་དེ་ལ་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཅེས་གོ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 312

བ་ལེན་གྱི་ཡོད། དཔེར་ན། ྋརྒྱལ་བ་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་ཚང་མ་གནང་གི་ཡོད་པས་ཁོང་རང་གི་ལྟ་བ་ངོ་མ་དེ་གང་ཡིན་མིན་ཐད་ལྟ་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཅིང༌། དགེ་ལུགས་པས་ྋརྒྱལ་བ་ལྔ་པ་དགེ་ལུགས་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ཟེར་བ་དང༌། རྙིང་མས་ྋརྒྱལ་བ་ལྔ་པ་རྙིང་མའི་ལྟ་བ་ཡིན་ཟེར། གང་ཞེ་ན། ཁོང་གི་གསུང་འབུམ་ནང་དུ་རྙིང་མ་དང༌། དགེ་ལུགས། བཀའ་བརྒྱུད་སོགས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་མང་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་ཚོ་ཚང་མ་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་ལྟ་བའི་ཁྱད་ཆོས་དང་མཐུན་པར་མཛད་ཡོད་པས་ཁོང་གིས་མཛད་པའི་རྙིང་མའི་དཔེ་ཆར་ལྟ་དུས་ཁོང་དངོས་འབྲེལ་རྙིང་མའི་ལྟ་བ་ཕྱག་བཞེས་གནང་གི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་ཡང་ཁོང་གིས་མཛད་པའི་ས་སྐྱའི་དཔེ་ཆར་ལྟ་དུས་དངོས་འབྲེལ་ས་སྐྱའི་ལྟ་བ་ཕྱག་བཞེས་གནང་གི་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་འཆར་སྣང་ཡོང་གི་ཡོད། གཞན་ཡང་ྋརྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་སྐབས་སུ་སླེ་ལུང་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་གང་ལའང་མི་གཏོགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཁོང་གིས་དགེ་ལུགས་པའི་ལྟ་བ་དང་རྙིང་མའི་ལྟ་བ་ཚང་མ་ཕར་བསྲེ་ཚུར་བསྲེ་བྱས་ཏེ་རྙིང་མས་བལྟས་ན་རྙིང་མ་མིན་པ་ལྟ་བུ། དགེ་ལུགས་པས་བལྟས་ན་དགེ་ལུགས་པ་ཡང་མིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཚང་མ་མཉམ་བསྲེས་གནང་ཡོད་སྟབས་རྙིང་མ་བས་ཁོང་རྙིང་མའི་ཁོངས་ནས་ཕྱིར་འབུད་བྱས་པ་དང་དགེ་ལུགས་པས་ཀྱང་དགེ་ལུགས་པའིཁོང་ནས་ཕྱིར་འབུད་བྱས་ཏེ་གང་ལྟར་ཁོང་གང་ལའང་མ་ཚུད་པ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད། དེ་ཡང་ྋརྒྱལ་བ་ལྔ་པས་མཛད་པ་དེ་སླེ་ལུང་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ་གཉིས་རྩ་བ་ནས་མི་འདྲ་བར་ྋརྒྱལ་བ་ལྔ་པས་གྲུབ་མཐའ་གང་འདྲ་ཞིག་གི་ལྟ་བའི་ཐོག་ནས་མཛད་ནའང་གྲུབ་མཐའ་དེ་རང་གི་ལྟ་བ་ཁོ་ན་ལས་གྲུབ་མཐའ་གཞན་དང་ཕན་ཚུན་ཕར་བསྲེ་ཚུར་བསྲེ་རྩ་བ་ནས་གནང་མེད། སླེ་ལུང་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་དང༌། འོན་རྒྱལ་སྲས། ལོ་སེམས་པ་དེ་གསུམ་ལ་བོད་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་རྣམ་གསུམ་ཟེར། ཡིན་ནའང་བོད་ལ་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་གསུམ་མ་གཏོགས་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཨ་མདོ་ས་ཁུལ་ཕུད་པའི་བོད་དབུས་གཙང་གཉིས་ཀྱི་སེར་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་སྤྲུལ་སྐུ་ཚང་མ་བསྡོམས་པ་ཡིན་ན་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཡོད། ཁོང་རྣམ་གསུམ་ལ་བོད་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་རྣམ་གསུམ་ཞེས་ཟུར་དུ་མིང་དེ་འདྲ་ཞིག་བཏགས་ཡོད། ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཟེར་བ་དེར་གོ་བ་ལེན་སྟངས་གཉིས་པ་ནི། སོ་སོ་དཔེར་ན་དགེ་ལུགས་པའམ་ཡང་ན་རྙིང་མ་སོགས་གང་བྱས་ནའང་དེ་གཙང་མ་བྱས་ཐོག ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་གཞན་དག་ལ་དམའ་འབེབས་དང༌། དགག་པ། སྐྱོན་བརྗོད། མཐོང་ཆུང་སོགས་རྩ་བ་ནས་མ་བྱས་པར་གཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་པ་དེ་ལ་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཟེར། དཔེར་ན་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ནི་རྙིང་མ་དང༌། དགེ་ལུགས། ས་སྐྱ། བཀའ་བརྒྱུད་སོགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་ཆ་འཇོག་བྱེད་ས་ཞིག་རེད་ལ་ཁས་ལེན་ས་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། དགེ་ལུགས་པས་ཁོང་ནི་ྋརྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་སྐུ་དངོས་ཡིན་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 313

ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་དང༌། རྙིང་མ་བས་ཨུ་རྒྱན་པདྨའི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ཟེར་གྱི་ཡོད་ལ། བཀའ་བརྒྱུད་པས་ཀྱང་ཧ་ཅང་དད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་ས་སྐྱ་བས་ཀྱང་དད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོ་ན་ཁོང་རང་ཆོས་ལུགས་ཚང་མ་གནང་གི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་པར་ཁོང་རང་དགེ་ལུགས་པའི་ཆོས་མ་གཏོགས་རྩ་བ་ནས་གནང་གི་མེད། ཡིན་ནའང་ཁོང་ལ་ཆོས་ལུགས་ཚང་མས་དེ་ལྟ་བུའི་དད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཁོང་གིས་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་ལ་དམའ་འབེབས་དང་སྐྱོན་བརྗོད་ཀྱི་བཀའ་མོལ་ཚིག་ཟུར་ཙམ་ཡང་གསུངས་ཀྱི་མེད་པ་མ་ཟད། ཁོང་གིས་བོད་འདི་ལ་རྙིང་མ་དང༌། ས་སྐྱ། བཀའ་བརྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ཚང་མའི་དགོངས་པ་དེ་མཐར་ཐུག་ནས་བཤད་ན་གཅིག་ཡིན་པ་ལས་འགལ་བ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ལས་སོ་སོའི་ཕྱོགས་ཞེན་གྱིས་ཆོས་ལུགས་གཞན་ལ་གནོད་པའི་བཀའ་མོལ་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་གསུངས་མྱོང་མེད་སྟབས་མ་གཞི་ཁོང་རང་དགེ་ལུགས་པའི་ཆོས་གཙང་མ་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་རུང་ཆོས་ལུགས་གཞན་ཚང་མས་ཧ་ཅང་ཆ་འཇོག་དང་དད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་དང་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་དུས་རབས་གཅིག་ཡིན་པ་དང༌། པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་རྩ་བའི་བླ་མ་ཡིན་པས་ཁོང་རྣམ་གཉིས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ནི་བླ་སློབ་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཆོས་གནང་སྟངས་ཅུང་མི་འདྲ་བ་སྟེ། གཅིག་གིས་ཆོས་ལུགས་ཚང་མ་གནང་གི་ཡོད་པ་དང་གཅིག་གིས་ཆོས་ལུགས་གཅིག་མ་གཏོགས་གནང་གི་མེད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་དམིགས་ཡུལ་དང་བྱེད་ཐབས་ཁག་ཁག་ཡིན་ཏེ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ནི་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་མཁན་གྱི་བླ་མ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ཆོས་ལུགས་ཚང་མར་མཐུན་སྒྲིལ་བྱེད་དགོས་པ་ལས་ཆོས་ལུགས་གཅིག་ལ་ཡག་པ་དང་ཆོས་ལུགས་གཅིག་ལ་སྡུག་པ་བྱས་པ་ཡིན་ན་བོད་མི་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཡོང་གི་ཡོད་སྟབས་ཁོང་གིས་ཆོས་ལུགས་ཚང་མ་ཕྱག་བཞེས་མཛད་དེ་ཆོས་ལུགས་ཚང་མའི་བླ་མ་བསྟེན་པ་མ་ཟད། ཆོས་ལུགས་ཚང་མའི་དཔེ་ཆ་བརྩམས་གནང་བ་དང༌། དེ་ཡང་ཆོས་ལུགས་སོ་སོའི་ལྟ་བ་ཕར་བསྲེ་ཚུར་བསྲེ་མ་གནང་བར་རང་རང་སོ་སོའི་ལྟ་བ་གཙང་མ་གཙང་རྐྱང་ཞིག་མཛད་ཡོད། དེར་བརྟེན་མི་ཁག་གཅིག་གིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཆབ་བེ་ཆོབ་བེ་རེད་ཟེར་བ་དང༌། ལོ་གསར་གྱི་དགུ་ཐུག་དང་གཅིག་པ་རེད་ཅེས་ཤོད་པ་མ་ཟད། སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་ནང་གི་དགེ་ལུགས་པའི་ཕྱོགས་ཞེན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཚོས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་མཛད་པའི་དཔེ་ཆ་དེ་ཚོའི་ནང་རྙིང་མའི་ལྟ་བ་བསྲེས་མེད་དམ་སྙམ་ནས་ཡིད་ཆེས་དེ་ཙམ་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་རྙིང་མ་ལ་ཕྱོགས་ཞེན་ཆེན་པོ་བྱེད་མཁན་དེ་ཚོར་ཡང་ལྟ་སྟངས་དེ་འདྲ་ཡོད། ཆོས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 314

ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཞེན་མི་བྱེད་མཁན་ཚོས་ཧ་ཅང་དད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁོ་རང་སྐབས་དེར་ཆོས་ལུགས་ཚང་མ་ཕྱག་བཞེས་གནང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཁོང་ཉིད་སྲིད་དབང་གི་བདག་པོ་ཡིན་པས་བོད་མི་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་ཕན་པ་ཡོང་ཆེད་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན། དེ་ལ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོས་ཕྱི་དགེ་ལུགས་པའི་མཁས་མཛེས། ནང་ས་སྐྱ། ལྟ་བ་གསང་སྔགས་རྙིང་མ་མཛད་པའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཡོངས་རྫོགས་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་ཡོང་ཐབས་གནང་བའི་མཛད་པ་དེ་ཧ་ཅང་རླབས་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་ཅེས་མཇུག་བསྡོམས་དེ་འདྲ་ཞིག་གནང་ཡོད། པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ནི་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་དགོན་བདག་ཡིན་པ་ལས་སྲིད་དབང་གི་བདག་པོ་མིན་སྟབས་ཁོང་གིས་དགེ་ལུགས་པའི་ཆོས་གཙང་མ་གནང་བ་མ་གཏོགས་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་རྩ་བ་ནས་གནང་གི་མེད། འོན་ཀྱང་ཆོས་ལུགས་གཞན་ལ་དམའ་འབེབས་དང་མཐོང་ཆུང་ཡང་རྩ་བ་ནས་གནང་གི་མེད། དེ་ཚོ་ང་ཚོས་མཁྱེན་དགོས།
རྙིང་མའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བའི་སྐོར་ལ་ང་རང་གིས་གང་ཤེས་པ་དང་གོ་བ་གང་ཐེབས་པ་དེ་འདིར་ཞུ་གི་ཡིན། རྙིང་མ་རང་གི་ལྟ་བ་ངོ་མ་དེ་ལ་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ལྟ་བ་ཟེར། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་དེར་ནང་གསེས་དབྱེ་ན་གཞི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་དང༌། ལམ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ། འབྲས་བུ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་གསུམ་ཡོད། རྫོགས་ཆེན་ཞེས་པའི་རྫོགས་པ་དེ་གང་ཞིག་རྫོགས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ད་ལྟའི་རིག་པ་(རིག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་དོན་)འདིའི་ནང་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ཡིན་པས་རྫོགས་ཆེན་ཟེར། དེ་ནི་རྫོགས་ཆེན་པ་ཟེར་བའི་ཚིག་ཁོ་རང་གི་གོ་དོན་ཡིན། ཚིག་འདིའི་འགྲེལ་བཤད་གོ་བདེ་ཤོས་དེ་ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ནི་གཤམ་གསལ་ལྟར། འཁྲུལ་སྣང་གི་དབང་གིས་སོ་སོ་ལ་སྣང་བ་ཡིན་པས་ཕར་ལྟ་དུས་བདེན་པ་ཡིན་མདོག་ཁ་པོ་ཞིག་ཡོད། འོན་ཀྱང་དོན་ལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཞིག་མིན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ནས་གཡོ་འགུལ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཡིན་པས་ན་རྫོགས་པ་ཟེར། སྟོང་པ་ཉིད་དེའི་རང་བཞིན་ནི་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། ཆོས་སྐུ། ལོངས་སྐུ་གསུམ་ལ་ཚུར་ཤར་ཡོང་གི་རེད་ཟེར། དེ་ཤར་ཡོང་བས་ན་ཆེན་པོ་ཟེར། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དེ་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། ལོངས་སྐུ། ཆོས་སྐུ་གང་རུང་ཞིག་གི་ངོ་བོར་ཚུར་ཤར་ཡོང་བ་དེ་ལ་ཆེན་པོ་ཟེར། འདིར་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ཞེས་འགྲེལ་བཤད་གནང་ཡོད། ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པ་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་མ་བྱོན་གོང་གི་རྙིང་མའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་གི་གསུང་རྩོམ་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། འདིར་གོང་གསལ་གྱི་འགྲེལ་པ་དེ་ཡང་བསྐྱར་གཅིག་བཤད་ན། ང་རང་ཚོར་འཆར་སྣང་བྱུང་བ་དེ་ཚོ་ཚང་མ་འཁྲུལ་སྣང་གི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་རེད་ཟེར། འཁྲུལ་སྣང་གི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་སྟབས་ཕར་བརྟག་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 315
དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་མ་བྱས་པར་བལྟས་པ་ཡིན་ན་བདེན་པ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་མོད་དོན་དངོས་སུ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཞིག་མེད་ཟེར། དེར་བརྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དེའི་ཐོག་ནས་གཡོ་འགུལ་མེད། ངོ་བོ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་རང་ཡིན། རྣམ་འགྱུར་དེ་སྣ་ཚོགས་ཡོད། ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་འཆར་ཡོང་བ་ཡིན་སྟབས། ང་ཚོས་ངོ་བོ་དེ་ཤེས་རྟོགས་མ་ཐུབ་པར་དེའི་རྣམ་འགྱུར་དེ་བདེན་པ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མཐོང་གི་ཡོད། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དེ་ཆོས་སྐུ་དང༌། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་སྣེ་ཁ་གསུམ་ལ་འཆར་ཡོང་བ་ཡིན་སྟབས་རྫོགས་པ་དང་ཆེན་པོ་སྟེ་རྫོགས་ཆེན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཟེར། ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པ་ནི་སྔ་འགྱུར་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་ཆེན་པོ་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང༌། མཚན་གཞན་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་བློ་གྲོས་ཏེ་ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་བློ་ཡང་ཞུ། གཡོ་རུ་གྲྭའི་ཆ་སྟོད་གྲོང་དུ་ཡབ་སྔགས་འཆང་བསྟན་པ་སྲུང་དང་ཡུམ་འབྲོམ་བཟའ་བསོད་ནམས་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་སྦྲེལ་(༡༣༠༨)ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ལྔ་ལ་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་རྣམས་བརྡ་སྤྲོད་ཞུས་པ་ཙམ་གྱིས་དཀའ་ཚེགས་མེད་པར་མཁྱེན། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་ཡབ་སྔགས་འཆང་གི་དྲུང་ནས་བཀའ་བརྒྱད་བདེ་འདུས། རྟ་མགྲིན། ཕུར་པ། གུ་རུ་ཞི་དྲག་རྣམས་དབང་ལུང་མན་ངག་བཅས་ཕྱག་བཞེས་མཛད། སྨན་དང་རྩིས་ལ་སོགས་པའང་གསན་ནས་ཐུགས་སུ་ཆུད། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་བསམ་ཡས་སུ་མཁན་པོ་བསམ་འགྲུབ་རིན་ཆེན་དང་སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་འོད་ཟེར་གཉིས་ལས་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ་མཚན་ཚུལ་ཁྲིམས་བློ་གྲོས་ཞེས་གསོལ། སློབ་དཔོན་བཙན་དགོན་པ་དང་གཞོན་ནུ་རིན་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་ཕར་ཕྱིན་དང་ཚད་མ། སློབ་དཔོན་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་པོ་ལས་དབུ་མ། དཔང་ལོ་ཆེན་པོ་ལས་མངོན་པ་དང་ཟབ་མོ་མདོ་ལྔའི་བཤད་པ་བཅས་གསན་ནས་གྲྭ་ས་ཆེན་པོའི་སྡེ་ཕལ་ཆེ་བར་གྲྭ་སྐོར་མཛད་པས་མཁས་པའི་སྙན་གྲགས་ཀྱིས་ཁྱབ། སློབ་དཔོན་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་ལས་མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་གྱི་གདམས་པ། སློབ་དཔོན་བཀྲ་ཤིས་རིན་ཆེན་ལས་ལམ་འབྲས་སྐོར་དང༌། ཞི་བྱེད། རྫོགས་ཆེན་གྱི་མན་ངག་སོགས་གསན་ཅིང༌། གཞན་ཡང་ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་དང༌། ས་སྐྱའི་བླ་མ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ། བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་པ་སོགས་བཅུ་ཕྲག་ལྷག་ཙམ་ལ་བསྟེན་ནས་གངས་ལྗོངས་སུ་དར་བའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུད་ཡོངས་གསན་བཞེས་གནང༌། ལྷག་པར་དུ་རིག་འཛིན་ཀུ་མཱ་རཱ་ཛའི་དྲུང་ནས་གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་གྱི་གདམས་པ་མཐའ་དག་ཉམས་ཁྲིད་དུ་གསན་ནས་དབེན་གནས་མང་པོར་སྒྲུབ་པ་ཉམས་བཞེས་མཛད་པ་ལས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་རང་སྣང་རིས་མེད་ཀྱི་ཉམས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས། གངས་རི་ཐོད་དཀར་དུ་བཞུགས་ནས་སྐལ་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་མང་པོ་ལ་སྙིང་ཐིག་གི་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཤིང༌། ཡང་ཏིག་སྐོར་གསུམ།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 316

རང་གྲོལ་སྐོར་གསུམ། ངལ་གསོ་སྐོར་གསུམ། མཛོད་བདུན་གྱི་ཕལ་ཆེ་བ་སོགས་གནས་འདི་ཉིད་དུ་བརྩམས་པར་མཛད་ཅིང༌། དགོན་གནས་བཏབ་པའི་མིང་ལ་ཨོ་རྒྱན་རྫོང་གནས་ཞེས་འདོགས་པར་མཛད། དེ་ལྟར་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ནས་དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་དྲུག་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་ཡོས་(༡༣༦༣)ལོར་བསམ་ཡས་མཆིམས་ཕུར་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས། སྐུ་གདུང་ཞུགས་ལ་ཕུལ་བས་ཐུགས་ལྗགས་སྤྱན་གསུམ་མེས་མ་འཚིག་པ་དང༌། རིང་བསྲེལ་གྲངས་མེད་བྱོན་པ་རྣམས་ནང་རྟེན་འདྲ་སྐུ་རིན་པོ་དང་ཕྱི་རྟེན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་མཆོད་རྟེན་ཀྱང་གནས་དེ་ཉིད་དུ་བཞེངས་པ་སོགས་རྣམ་ཐར་ཞིབ་པ་ཆག་རི་ཉི་གྲགས་མཆོག་སྤྲུལ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཐུབ་བསྟན་འོད་གསལ་བསྟན་པའི་ཉི་མས་མཛད་པའི་<<གསང་ཆེན་སྔ་འགྱུར་ངེས་དོན་ཟབ་མོའི་བྱུང་བ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་>>ནང་གསལ་བ་དེར་གཟིགས། གཞན་ཡང་ཁམས་པ་ཆོས་གྲགས་བཟང་པོས་མཛད་པའི་ <<ཀུན་མཁྱེན་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་ཐར་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་>>ཞེས་པ་བྲིས་པ་(ཤོག་གྲངས་༣༡ཡོད་པ་) ཞིག་ཀྱང་མཇལ་མྱོང་བ་དེའི་ནང་དུ་ཀུན་མཁྱེན་མཆོག་གི་གསུང་རྩོམ་གྲས་སུ། ཕྱིའི་གནས་ཐུན་མོང་གི་སྐོར་བསྟན་བཅོས་དགུ་བཅུ་གོ་ལྔ་དང༌། ནང་གི་གནས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྒྱ་དང་ཉེར་བརྒྱད། གསང་བའི་གནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་སུམ་ཅུ་སྟེ་ཁྱོན་ཆོས་ཚན་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ང་གསུམ་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། སྡེ་དགེ་པར་ཁང་ཆེན་མོར་བཞུགས་པའི་གྲས་སུ་<<མཛོད་བདུན>><<ངལ་གསོ་སྐོར་གསུམ>><<རང་གྲོལ་སྐོར་གསུམ>><<མུན་སེལ་སྐོར་གསུམ>><<སྙིང་ཐིག་སྐོར་གསུམ་>><<ཡང་ཏིག་སྐོར་གསུམ་>>སོགས་བསྡོམས་པོད་བདུན་བཞུགས། ཀུན་མཁྱེན་དེའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱང་མཛོད་བདུན་སོགས་ལས་ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་དང༌། ཀློང་གསལ་དྲི་མེད། རྡོ་རྗེ་གཟི་བརྗིད། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ། དྲི་མེད་འོད་ཟེར། བློ་གྲོས་མཆོག་ལྡན། ཚུལ་ཁྲིམས་བློ་གྲོས། ངག་གི་དབང་པོ། པདྨ་ལས་གྲོལ། སྣ་ཚོགས་རང་གྲོལ། བསམ་ཡས་པ་སོགས་དང་གཞན་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོའི་གསོལ་འདེབས་ལས་མདོ་ཁམས་པ་འཇིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་འོད་ཟེར། རྒྱལ་བའི་མྱུ་གུ། མཁྱེན་བརྩེའི་ལྷ་བཅས་གསལ། ཁོང་གི་གསུང་རྩོམ་<<ཀློང་ཆེན་མཛོད་བདུན་>>ཞེས་པ་དེ་རྙིང་མ་བས་ཆ་འཇོག་བྱེད་སའི་གཞུང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། ད་ལྟ་ང་རང་ཚོའི་ཤེས་བྱ་མཛོད་ཟེར་བ་དེའི་རྩ་བའི་ཁུངས་གཏུགས་ས་ནི་ཀློང་ཆེན་མཛོད་བདུན་ཡིན། ཁོང་གི་གསུང་རྩོམ་ནི་ཚིག་སྦྱོར་བདེ་ཞིང་འགྲེལ་པ་གསལ་ཐག་ཆོད་ཡོད་པས་རྙིང་མའི་ལྟ་བའི་སྐོར་ལ་འགྲེལ་བཤད་དང་གསལ་བཤད་གནང་བའི་ནང་དུ་འགྲེལ་བཤད་དེ་ལས་གསལ་བ་མེད།
དེ་ནས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་དེ་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་ན། ༡. སེམས་སྡེ། ༢. ཀློང་སྡེ། ༣. མན་ངག་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 317
གི་སྡེ་བཅས་གསུམ་ཡོད། སྡེ་གསུམ་དེ་རྣམས་དང་པོ་སུས་དར་སྤེལ་གནང་མིན་སྐོར་ཟུར་བལྟའི་དཔྱད་གཞིའི་རེའུ་མིག་ནང་བྲིས་ཡོད།
དང་པོ་སེམས་སྡེ་ཟེར་བའི་གོ་དོན་ནི། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་ལ་སེམས་དེ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤར་བ་དང་དེ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་པ་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱི་སྡེ་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་སྒོམ་གྱི་ཡོད་པས་དེ་ནི་སྤྱིར་བཏང་གི་སྟོང་པ་ཉིད་སྒོམ་སྟངས་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་ལ་གོ་བ་ཡག་པོ་ཞིག་མ་ལོན་ན་སེམས་ཨང་དང་པོ་ཡིན་ཟེར་བར་གོ་བ་ལོག་པའི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་སེམས་ཨང་དང་པོ་ཡིན་པ་དང༌། དེ་གང་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་པ་སྟོང་རྐྱང་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་དངོས་པོ་དེ་རང་དང་པོ་ནས་གནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང༌། སྣང་བ་སེམས་ནས་བྱུང་བ་རེད། སེམས་མེད་ན་འཆར་སྣང་ཡོང་མི་སྲིད། འཆར་སྣང་ནི། དཔེར་ན། ཕ་གི་དགྲ་རེད་བསམ་པའི་འཆར་སྣང༌། འདི་གཉེན་རེད་བསམ་པའི་འཆར་སྣང༌། འདི་དགྲ་དང་གཉེན་གང་ཡང་མ་རེད་བསམ་པའི་འཆར་སྣང༌། ཕ་གི་ཡག་པོ་རེད་བསམ་པའི་འཆར་སྣང༌། འདི་སྡུག་པོ་རེད་བསམ་པའི་འཆར་སྣང༌། དེ་བཞིན་འདི་སྙན་པོ་འདུག་བསམ་པའི་འཆར་སྣང༌། དེ་སྙན་པོ་མི་འདུག་བསམ་པའི་འཆར་སྣང༌། དེ་ཞིམ་པོ་འདུག་བསམ་པའི་འཆར་སྣང༌། འདི་ཞིམ་པོ་མི་འདུག་བསམ་པའི་འཆར་སྣང་དེ་ཚོ་ཚང་མ་འཆར་སྣང་ཤ་སྟག་ཡིན། འཆར་སྣང་དེ་སེམས་ཀྱི་འཆར་སྣང་ཡིན་པ་ལས་དངོས་པོ་དེ་རང་གི་འཆར་སྣང་མིན། དཔེར་ན། སེམས་ཀྱི་འཆར་སྣང་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཕག་པ་ལ་ཆ་བཞག་ན་ང་རང་ཚོའི་གསང་སྤྱོད་ནང་གི་མི་གཙང་བ་དེ་ཟོས་ན་བྲོ་བ་ཞིམ་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཕག་པའི་སེམས་ཀྱི་འཆར་སྣང་ཡིན་པ་ལས་ང་རང་ཚོ་ཁ་ལ་ཟ་རྒྱུ་ཕར་བཞག་སྣ་ལ་དྲི་མ་ཁ་ནའང་སྐྱུག་བྲོ་བ་ཞིག་མངོན་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཞིམ་པོ་འདུག་བསམ་པའི་འཆར་སྣང་དང་སྐྱུག་བྲོ་བའི་འཆར་སྣང་ཡོང་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ནའང་དེ་གཉིས་ལ་འཆར་སྣང་མི་འདྲ་བ་ཁག་གཉིས་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད། དེ་གང་ལགས་ཟེར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་རང་ལ་ཞིམ་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་ཞིམ་པོ་མེད་པ་ཞིག་རེད་དམ་ཞེ་ན་དེ་མིན་པར་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་ཞིམ་པོ་འདུག་བསམ་ན་ཞིམ་པོ་ཡོད། ཞིམ་པོ་མི་འདུག་བསམ་ན་ཞིམ་པོ་མེད། དེ་བཞིན་མི་འགའ་ཤས་ཤ་རུལ་པ་ཟ་རྒྱུར་དགའ་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད་དེ་ཟོས་ན་ཚོར་བ་ཞིམ་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང༌། ཡང་ཁ་གཅིག་ཤ་རུལ་པ་མཐོང་ནའང་སྐྱུག་བྲོ་བའི་ཚོར་སྣང་ཡོང་གི་ཡོད་པས་ཚོར་སྣང་ཚང་མ་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་སྟབས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་བྱུང༌། སེམས་དེ་རང་ནི་རང་བྱུང་གི་སངས་རྒྱས་ཤིག་ཡིན་ཟེར། གོང་དུ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཟེར་བ་དེ་རང་བྱུང་གི་སངས་རྒྱས་ཟེར་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 318

བའི་དོན་ཡིན། རྙིང་མའི་ལྟ་བ་ཤོད་སྟངས་དེ་འདྲ་ཡིན། སེམས་དེ་མེད་ན་སངས་རྒྱས་མི་ཐུབ། སེམས་དེ་རང་བྱུང་གི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དེ་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་ནོར་བུའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་དྲེག་པ་འགོས་བསྡད་ཡོད། དྲེག་པ་སྣ་ཚོགས་འགོས་པའི་ནོར་བུ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་དེ་ནོར་བུ་ཡིན་པ་དེ་ནོར་བུ་ངོ་མ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་གཞན་མིན། དེའི་ཕྱི་ངོས་སུ་འགོས་པའི་མི་གཙང་བ་དེ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་མིན། ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ལས་དེ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་མིན་ན། མི་ངན་པ་དེ་མི་བཟང་པོ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་མི་ཐུབ་ལ་མི་ཁོང་ཁྲོ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་མི་ཞི་ལྷོད་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་མི་ཐུབ་སྟེ། ཁོ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་རང་ཡིན་ན་ཁོ་ལ་བཟོ་ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད། མི་ཁོང་ཁྲོ་ཚ་པོ་དེ་རྗེས་སུ་ཁོང་ཁྲོ་ཚ་པོ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ཁོ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ཁོང་ཁྲོ་ཚ་པོ་མེད་པ་ཡིན་པའི་སྟབས་ཀྱིས་ཡིན། ཁོང་ཁྲོ་ཚ་པོ་ཆགས་པ་དེ་ནི་ཁོ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ལ་ཁོང་ཁྲོའི་དྲི་མ་བཙོག་པ་དེ་འགོས་པ་ཞིག་ལས་ཁོའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་གཙང་མ་ཞིག་ཡིན་པས་མི་བཟང་པོ་དེ་ངན་པ་ཆགས་རྒྱུ་ཡོད་ལ་ངན་པ་དེའང་བཟང་པོ་ཆགས་རྒྱུ་ཡོད། དེར་བརྟེན་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ནི་སྣམ་བུ་དཀར་པོ་ནང་བཞིན་དྲི་མས་མ་འགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང༌། དེ་རིག་པ་ཞིག་དང༌། སྟོང་པ་ཞིག་ཡིན། རིག་པ་དེ་ནི་ཡུལ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་མཁན་ཞིག་དང༌། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ངོས་འཛིན་དང་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་འདིར་རིག་པ་ཟེར་བ་ནི་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་ཐུབ་པའི་དོན་ཡིན་པ་དང་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་ཐུབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། ངོ་བོ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་སྡེ་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །དེའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཤོད་སྟངས་དེ་འདྲ་ཞིག་བཤད་པ་དེ་ལ་སེམས་སྡེ་ཟེར།
གཉིས་པ་ཀློང་སྡེ་ནི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཀློང་དེ་ལས་འགྲོ་ས་གཞན་མེད་པ་ཟེར་བ་དེ་ལ་ཀློང་སྡེ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ནི་ཀློང་སྡེ་ཟེར་བའི་ཚིག་གི་གོ་དོན་ཡིན། དེར་འགྲེལ་བཤད་བྱས་ན། དེ་ལ་དམིགས་པའི་བརྟེན་ས་སྒྲིབ་པའི་སེམས་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། སེམས་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། བསམ་བློ་གང་ཡང་མ་བཏང་བར་སེམས་དེ་རང་གིས་གང་བསམ་གྱི་ཡོད་ནའང་དེ་ལ་བཞག་ན་གང་འཚམས་ནས་ཡལ་འགྲོ་བ་དང༌། ཁོང་ཁྲོ་ཟོས་པའི་རྗེས་སུ་ཁོང་ཁྲོ་དེ་གང་འཚམས་ནས་ཤི་འགྲོ་བ་ལས་ད་དུང་དེ་ལས་ཚད་མཐོ་རུ་འགྲོ་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད། དེར་བརྟེན་སེམས་ཁོ་རང་ལ་འབད་བརྩོན་བྱེད་རྒྱུ་མེད། བསམ་བློ་ངན་པ་གང་འདྲ་ཞིག་འཁོར་བ་ཡིན་ནའང་བཀག་རྒྱུ་ལ་འབད་རྩོལ་མ་བྱས་པར་དེ་རང་འགུལ་དུ་བཞག་ན་གང་འཚམས་ནས་ཡལ་འགྲོ་གི་རེད། དེས་ན་སེམས་དེ་ངན་པ་བྱེད་རྒྱུའི་ཐོག་ལ་འབད་རྩོལ་མེད་པའི་ཐོག་ཏུ་བཞག་ཚེ་སེམས་ངན་པ་དེ་རང་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 319
བཞིན་གྱིས་ཕར་ཡལ་འགྲོ་བ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་བརྟེན་ས་སྒྲིབ་པའི་སེམས་ཟེར། དམིགས་པའི་བརྟེན་ས་སྒྲིབ་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡལ་འགྲོ་བ་ཁོ་རང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཟེར། ཡལ་འགྲོ་བ་དེ་རང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལས་དེ་ལས་ལོགས་སུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཟེར་བ་ཞིག་མེད་ལ་དེ་ལས་ལོགས་སུ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཟེར་བ་ཞིག་ཟུར་དུ་བཙལ་བྱའི་ཡུལ་མེད། དེར་བརྟེན་སྣང་བ་དེས་རང་གི་སེམས་ལ་འཆར་སྣང་ག་རེ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོའམ་དེའི་ཀློང་དེ་ལས་(དེའི་ཀློང་ཟེར་བ་ནི་བར་ཀློང་ལ་དཔེ་བཞག་པ་ཡིན་)འགྲོ་ས་གཞན་མེད། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་བར་ཀློང་ཞིག་ཡོད་ཚེ་བར་ཀློང་དེའི་ནང་ཚུད་ཚེ་མི་དངོས་ཚང་མ་དེའི་ནང་ལྷུངས་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཀློང་དེ་ལ་དཔེ་བཞག་པ་རེད། ཀློང་དེ་གཏིང་ཟབ་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་གཏིང་ཟབ་པ་དེ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་ཟེར། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ཡང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ལ་ཕར་བལྟས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ཡལ་འགྲོ་བ། དེ་རང་ཉིད་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་རང་ཡིན་པ་ལས། དེ་ལས་ལོགས་སུ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཟེར་བ་ཞིག་ཟུར་དུ་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཀློང་སྡེ་ཟེར།
གསུམ་པ་མན་ངག་གི་སྡེ་ནི། སྤང་བླང་བྲལ་བ། སྤང་བླང་བྲལ་བ་ཞེས་པ་ནི། སྤང་བྱ་དང་བླང་བྱ་མེད་པར་འདི་སྤང་བྱ་རེད་འདི་བླང་བྱ་རེད་ཅེས་དེ་རང་གི་ངོས་ནས་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོས་ནས་འདི་བླང་བྱ་དང་འདི་སྤང་བྱ་ཟེར་བའི་ངོས་འཛིན་མ་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལས་དངོས་པོ་དེ་རང་ལ་འདི་སྤང་བྱ་རེད། འདི་བླང་བྱ་ཟེར་བ་མེད་ཟེར་བ་མིན། དཔེར་ན་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚད་མཐོ་པོ་ལ་སླེབས་ན་སྤང་བྱ་དང་བླང་བྱ་མེད་པར་འདོད་ཅིང༌། ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚད་མཐོ་པོ་ལ་མ་སླེབས་ན་སྤང་བྱ་དང་བླང་བྱ་ཡོད་དེ། དགེ་བ་བཅུ་དེ་བླང་བྱ་ཡིན་པ་དང་མི་དགེ་བ་བཅུ་དེ་སྤང་བྱ་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚད་མཐོན་པོར་སླེབས་རྗེས་སྤང་བླང་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་རང་གིས་བྱས་ཚད་ཚང་མ་ཆོས་ལ་འགྲོ་བའི་གནས་ཚད་ཞིག་ལ་སླེབས་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྤང་བླང་བྲལ་བ་ཟེར། དེ་ནི་རང་གི་ངོས་ནས་ཕར་བཞག་པ་ཞིག་རེད། དེ་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟེར་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དང་རང་གི་སེམས་གཉིས་ལོགས་སུ་དབྱེ་བ་ཕྱེ་རྒྱུ་མེད་པ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལོགས་སུ་དབྱེ་བ་ཕྱེ་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་རམ་ཞེ་ན། ཡུལ་འདི་རེད། རང་གི་སེམས་འདི་རེད་ཅེས་ལོགས་སུ་དབྱེ་བ་ཕྱེ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཚད་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་སླེབས་ན་གཞི་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་པ་ལས་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་དང་རང་གི་སེམས་དེ་ལོགས་སུ་བཀར་བ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་མིན་ལ་དེ་གཉིས་གཅིག་རེད་ཟེར་བའི་དོན་ཡང་མིན། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་རྟོགས་ཚེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དང་རང་གི་སེམས་དེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་འཆར་སྣང་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 320

ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད། དེ་གནས་ཚད་མཐོན་པོར་སླེབས་པའི་སྐབས་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟེར། དེའི་སྐབས་སུ་སླེབས་དུས་དགྲ་ཡི་འཆར་སྣང་གྲུབ་ནའང་འདྲ། གཉེན་གྱི་འཆར་སྣང་གྲུབ་ནའང་འདྲ། རང་ལ་འཆར་སྣང་གང་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ནའང༌། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་རང་གི་རྣམ་འགྱུར་ཞིག་ཡིན་པའི་བསམ་བློ་མ་གཏོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་བྱུང་བའི་འཆར་སྣང་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་གྱི་མེད། གནས་ཚད་དེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་སླེབས་སྐབས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལོགས་སུ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་འཆར་སྣང་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པས། དེའི་སྐབས་སུ་གཞི་ནས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་ཟེར་བའི་གནས་ཚད་དེ་ལ་སླེབས་པ་ལས། དང་པོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་རྩ་བ་ནས་ཤེས་རྟོགས་མ་བྱུང་གོང་ནས་ཡོད་ཚད་ཚང་མ་སེམས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཟེར་བ་མིན། མི་ལ་རས་པའི་མགུར་འབུམ་གྱི་ནང་དུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་བྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཚད་མཐོན་པོར་སླེབས་ཟིན་པའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་ཤིག་ཡིན་པ་ལས་ཡོད་ཚད་ཚང་མ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤིག་བཤད་པ་མིན། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ཡིན། སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་མྱང་འདས་ཡིན། སྣང་བ་དང་སྟོང་པ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཟེར། སྣང་བ་འཁོར་བ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་ནི་སྣང་བ་དེ་འདྲ་མིན་པར་སྣ་ཚོགས་སྣང་རྒྱུ་ཡོད། དེའི་ངོ་བོ་དེ་ཤེས་རྟོགས་མ་ཐུབ་ན་འཁོར་བ་དང་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་ན་མྱང་འདས་རེད། དེར་བརྟེན་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཚེ་མི་དེ་ལ་འཁོར་བ་འདི་ཡིན་མྱང་འདས་འདི་ཡིན་ཟེར་བ་མེད་པར་འཁོར་འདས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཟིན་པ་རེད། དེར་བརྟེན་བླང་བྱ་དང་སྤང་བྱ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཟེར་བ་དང་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་ཟེར་བ་དེ་ལྟར་ཡིན། དེར་མིང་སྣ་ཚོགས་ཡོད། དེ་བཞིན་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག སྤང་བླང་ཟུང་འཇུག འཁོར་འདས་ཟུང་འཇུག་དེ་འདྲ་བཤད་རྒྱུ་ཡོད། སྣང་བ་གང་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་འཆར་སྣང་ཡིན་པའི་སྣང་བ་ཞིག་མ་གཏོགས་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་སྣང་བ་རྩ་བ་ཉིད་ཡོང་མི་སྲིད། རང་ལ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་འཆར་སྣང་ཁོ་ན་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་མིན་པའི་འཆར་སྣང་རྩ་བ་ནས་ཡོང་རྒྱུ་མེད། དེས་ན་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་ས་ལ་འཁྱོལ་བ་ཟེར། སྣང་བ་ཟད་ས་ལ་འཁྱོལ་བའི་གནས་ཚད་དེ་ལ་སླེབས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་སྣང་བ་ཆོས་སྐུ་ལས་གྲོལ་བ་ཡང་ཟེར། དེ་རྣམས་ནི་རྙིང་མའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསུང་ཚུལ་ཡིན་པས་དགེ་ལུགས་པ་དང་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་ལ་སྣང་བ་ཟད་ས་ལ་འཁྱོལ་བ་ཟེར་བ་དང་དེ་བཞིན་དེ་དང་འདྲ་བའི་མིང་དང་ཚིག་དེ་ཚོ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་སྲོལ་མེད། ཆོས་ལུགས་སོ་སོ་ལ་སོ་སོའི་མིང་དང་ཚིག་མི་འདྲ་བ་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 321

ཡོད་པས་དེ་རྣམས་ཕར་བསྲེས་ཚུར་བསྲེས་བྱ་རྒྱུ་མེད། དེ་ཚོ་བསྲེས་ཚེ་ཁོ་རང་གི་དོན་དག་ངོ་མ་དེ་བརླག་ཉེན་ཡོད། དཔེར་ན། རྙིང་མའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཟེར་བའི་དོན་དེ་དགེ་ལུགས་པའི་ནང་དུ་ཚུར་བསྲེས། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ནང་དུ་ཕར་བསྲེས་བྱས་ཚེ་སོ་སོ་རང་གི་དོན་དག་ངོ་མ་ལྟེ་བ་དེ་བརླག་ཉེན་ཡོད། དེ་འདྲ་བྱས་ཚེ་ར་མ་ལུག་ཟེར་བ་དེ་ཆགས་ཀྱི་རེད།
རྙིང་མའི་གཞུང་གི་ནང་དུ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ། ༡. ངོ་བོ་ཀ་དག་དང༌། ༢. རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ། ༣. ཐུགས་རྗེ་ཀུན་ཁྱབ་བཅས་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡིན།
སེམས་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཁྱད་ཆོས་དང་པོ། ངོ་བོ་ཀ་དག་ཡིན་པ། ཀ་དག་ཟེར་བ་དེ་རྙིང་མས་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་ཆོས་ལུགས་གཞན་གྱིས་རྩ་བ་ནས་གསུངས་སྲོལ་མེད། དེ་ཡང་ང་ཚོས་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། ཀ་དག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཟེར། ཡི་གེ་ཀ་མད་སུམ་ཅུའི་ནང་ཀ་དེ་ཨང་དང་པོ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དཔེ་བཞག་པ་རེད། ཀ་དག་ནི་ཀ་ནས་དག་པ་སྟེ་དང་པོ་ནས་དག་པ་ཟེར་བའི་དོན་ཡིན། དང་པོ་ཐོག་མ་ནས་དག་བསྡད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་རྗེས་སུ་བཀྲུས་ཏེ་དག་པ་ཞིག་མིན་ཟེར་བ་ཡིན། རང་གི་སེམས་དེ་ཐོག་མར་བྱུང་དུས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ཞིག་ལས་དང་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་མིན་པར་རྗེས་སུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཆགས་པ་དེ་འདྲ་མིན། སེམས་ནི་དང་པོ་ཐོག་མར་བྱུང་དུས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ཞིག་རེད། དེ་རང་གིས་ངོ་མ་ཤེས་པ་རེད། དེ་ནི་རང་གི་ཨ་མ་རང་གིས་ངོ་མ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལས་སེམས་དང་པོ་ཉིད་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་བཞིན་པ་ཡིན། སེམས་དེ་དང་པོ་གང་ནས་བྱུང་བ་དང༌། བར་དུ་གང་དུ་གནས་པ། མཐའ་མ་གང་དུ་སོང་བ། དེ་འདྲའི་སྐྱེ་བ་དང༌། འགག་པ་དང༌། གནས་པ་བཅས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་དེ་མེད། སེམས་དེ་ཐོག་མ་ག་དུས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྐྱེ་དུས་བྱུང་བ་ཡིན་ཟེར་དགོས་སམ་ཡང་ན་ཨ་མའི་ཁོག་པའི་ནང་དུ་ཕྲུ་གུ་ཆགས་དུས་བྱུང་བ་རེད་ཟེར་དགོས་སམ། གང་ལྟར་ཤོད་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་དགོས། འོན་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་ནང་དུ་ངའི་སེམས་དེ་དང་པོ་དེ་དུས་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་ཤོད་སྲོལ་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་སེམས་དེ་བར་དུ་གནས་པ་དེའང་རྒྱལ་པོ་གསེར་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་བཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མེད། གང་ཞེ་ན། སེམས་དེ་སྐད་ཅིག་ཉིད་དུ་བརྗེད་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡིན། རྙིང་པ་དབྱུགས་ནས་གསར་པ་ཡོང་བ་ཞིག་ལས་རྒྱལ་པོ་གསེར་ཁྲིར་གནས་པ་ལྟར་མེད། མཐའ་མ་གང་དུ་ཕྱིན་པ་དེའང་གྲོག་མ་ཚང་དུ་འཛུལ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་མེད། དེར་བརྟེན་སེམས་ལ་སྐྱེ་བ་དང༌། འགག་པ། གནས་པ་གསུམ་གྱི་སྤྲུལ་པ་དེ་མེད་པར་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་གྱི་སྤྲུལ་པ་དང་བྲལ་བ་དང༌། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ཀ་ནས་དག་པ་ཞིག་རེད་ཟེར། དེ་ལ་རིག་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཟེར། རིག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་སེམས་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དབྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ལ་རིག་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཟེར།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 322

སེམས་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་པ། རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་ཟེར་བའི་སྐོར། སེམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཞིག་ལས་སེམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དཔེར་ན་མི་ཞིག་གིས་བུམ་པ་དེ་འདིར་བཞག་ཐོག་བུམ་པ་དེའི་སྟེང་དུ་ལྷན་པ་བརྒྱབ་ནས་འབྱར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་མིན། ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་འདྲ་ཡིན་པ་ལས་ཁོའི་སྟེང་དུ་མཛེས་རྒྱན་སྤྲས་ཏེ་མེ་ཏོག་དང་རི་མོ་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མིན། སེམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་རང་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་རེད། སེམས་དེ་བྱུང་བ་ནས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱི་ལྷུན་གྲུབ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་སེམས་ལ་ལྷན་པ་བརྒྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མིན། དེ་ནི་རང་བྱུང་ཞིག་རེད། རང་བྱུང་ཡིན་པས་ན་སེམས་དེ་རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་ཅིག་རེད།
སེམས་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་པ། ཐུགས་རྗེ་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི་སྐོར། ཐུགས་རྗེ་ཀུན་ཁྱབ་ཟེར་བ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་ཟེར་བ་དེ་རྙིང་མའི་གཞུང་ནས་དེ་འདྲ་གསུངས་པ་ལས་དགེ་ལུགས་པའི་གཞུང་ནང་རྩལ་ཟེར་བ་དེ་གསུང་སྲོལ་མེད། དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དེ་ལ་རྩལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། རྩལ་ཟེར་བའི་དོན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་བཤད་པ་རེད། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་ཟེར་བ་ནི་དག་དང་མ་དག་གི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་འཆར་རྒྱུ་ཡོད་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་ལ་དག་པའི་སྣང་བ་ཤར་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང༌། སངས་མ་རྒྱས་པར་མ་དག་པའི་སྣང་བ་ཤར་རྒྱུ་ཡོད། སངས་རྒྱས་ལ་དག་པའི་སྣང་བ་ཤར་ནའང་འདྲ། སངས་མ་རྒྱས་པ་ལ་མ་དག་པའི་སྣང་བ་ཤར་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་སྣང་ཆོག་པ་སྟེ་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་སྣང་བ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་སྣང་ཆོག མི་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་འཆར་སྣང་སྣ་ཚོགས་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པས་དག་པའི་སྣང་བ་འཆར་ཆོག་ལ་མ་དག་པའི་སྣང་བ་ཡང་འཆར་ཆོག་པ་ཡིན་པས་སྣང་བ་དེ་ཚོ་ཚང་མ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་པ་དང༌། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དེ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་ཟེར། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་དེ་དག་དང་མ་དག་གི་སྣང་བ་གང་ཡང་འཆར་རྒྱུ་ཡོད་པས་དེ་ལ་རྙིང་མ་བས་ཐུགས་རྗེ་ཀུན་ཁྱབ་ཅེས་གསུངས་ཤིང༌། དེ་ཡང་གསུངས་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་ནང་དོན་དགེ་ལུགས་དང་བཀའ་བརྒྱུད་ཚང་མས་གསུངས་སྟངས་དང་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཞེས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མིང་ཚིག་བེད་སྤྱོད་དང་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་སྟངས་ཐ་དད་ཙམ་ལས་ནང་དོན་འགལ་བ་གང་ཡང་མེད།
རྙིང་མའི་ལྟ་བའི་ནང་དུ་སེམས་དང་རིག་པ་གཉིས་བར་དུ་དབྱེ་བ་ཞིག་ཕྱེ་གི་ཡོད་ཅིང༌། སེམས་ནི་དེའི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་བཞག་པ་དང༌། རིག་པ་ནི་དེའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཞག་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་ཁྱད་པར་དུ་འདོད་པ་ཡིན། སེམས་ནི་ཁོའི་བསམ་བློའི་ནང་དུ་རྣམ་རྟོག་བཟང་ངན་ཅི་རིགས་ཡོང་རྒྱུ་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 323
ཡོད་པས་རྣམ་རྟོག་བཟང་ངན་གང་ཡིན་ལ་མ་ལྟོས་པ་དེ་ལ་སེམས་ཟེར། སེམས་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ནི་དྲི་མ་མེད་པ་དང༌། དེའི་ངོ་བོ་གསལ་པོ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པ་དེ་ལ་རིག་པ་ཟེར། དེ་ལ་ཡང་རིག་པ་ངོས་འཕྲོད་པ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། རིག་པ་རང་ངོས་འཕྲོད་པ་ཟེར་བ་ནི་སེམས་རང་ངོས་འཕྲོད་པ་དང༌། སེམས་རང་ངོས་འཕྲོད་པ་ཟེར་བ་ནི་རང་གི་སེམས་རང་གིས་ངོ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་རེད། སེམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཤེས་ན་རང་གི་སེམས་རང་གིས་ངོ་ཤེས་པ་དེ་ཡོང་གི་རེད་ཟེར། སེམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ངོས་འཕྲོད་པའམ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་རང་གིས་ངོ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་རིག་པ་རང་ངོར་འཕྲོད་པ་ཟེར། དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་རིམ་གྱིས་པ་དང་ཅིག་ཅར་བ་གཉིས་ཡོད། རིམ་གྱིས་པ་ཡི་སེམས་རང་ངོས་འཕྲོད་དུས་དང་པོ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་པར་ཐག་གཅོད་དགོས་ཟེར། སེམས་དེ་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐག་བཅད། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་གཉིས་མེད་ཟུང་འཇུག་ཡིན་པར་ཐག་བཅད། དེ་རྣམས་ནི་རིམ་གྱིས་པ་ཡི་སེམས་རང་ངོར་འཕྲོད་སྟངས་དེ་ཡིན། རིམ་གྱིས་པ་ཞེས་པ་ནི་གོ་རིམ་བརྒྱུད་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་ཡིན་ཅིང༌། གོ་རིམ་དང་པོ་སྣང་བ་སེམས་ཡིན་པར་ཐག་བཅད། གོ་རིམ་གཉིས་པ་སེམས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་པས་ན་རིམ་གྱིས་པ་ཞེས་བརྗོད། ཅིག་ཅར་བ་ཡི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་འཕྲོད་སྟངས་ནི། གོང་གསལ་གོ་རིམ་དེ་རྣམས་བརྒྱུད་མ་དགོས་པར། བླ་མས་རང་གི་སེམས་དེ་ངོ་སྤྲོད་བྱས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ལམ་སང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཅིག་ཅར་བ་ཟེར། མདོར་བསྡུས་ནས་བཤད་ན། རྙིང་མའི་ལྟ་བའི་ནང་དུ་རྣམ་རྟོག་བཟང་པོ་དང་ངན་པ་གང་ཡིན་ནའང་དེ་བཀག་འགོག་མ་བྱས་པར། རང་གི་སེམས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་དང༌། འདོད་ཆགས་སོགས་ག་རེ་སྐྱེ་ནའང་དེ་མ་བཀག་པར་བཞག་ཚེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡལ་འགྲོ་བ་དང༌། རང་བཞིན་གྱིས་ཡལ་འགྲོ་བ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཟེར། ཡང་དེར་དགེ་ལུགས་པས་དེ་ཡལ་འགྲོ་བ་དེ་མི་རྟག་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པ་ལས་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མིན་པར་འདོད་ཅིང༌། དངོས་པོ་གང་ཡིན་ནའང་རྙིང་པ་ཡལ་ནས་གསར་པ་ཡོང་བ་དེ་མི་རྟག་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མིན་ཟེར། མི་རྟག་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་དེར་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་འཁྲུལ་ན་མི་འགྲིག་ཟེར། དེར་བརྟེན་ལྟ་བ་མི་འདྲ་བ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན། དགེ་ལུགས་པས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་རང་དགར་བཞག་ནས་ཕར་ཡལ་འགྲོ་བ་དེ་མི་རྟག་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་མིན་པར་འདོད། རྙིང་མ་བས་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཟེར།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 324

༢.བཀའ་གདམས་པ།

སྤྱིར་ན་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་དགེ་ལུགས་པའི་ལྟ་བ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། བཀའ་གདམས་ཟེར་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་འགལ་བ་མེད་པར་གང་ཟག་གཅིག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་པར་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་ལ་བཀའ་གདམས་པ་ཟེར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའི་ནང་ནས་ཡི་གེ་སྣ་གཅིག་ཀྱང་དབྱུགས་རྒྱུ་མེད། གང་ཟག་གཅིག་སངས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་གདམས་ངག་ཤ་སྟག་ཡིན། བསྟན་འགྱུར་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་གོ་ཁག་པོ་ཡོད་པ་དེ་ལ་འགྲེལ་བཤད་བྱས་ནས་བསྟན་བཅོས་ཟེར་བ་དེ་བྱུང་བ་ལས་གདམས་ངག་ངོ་མ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའི་ནང་དུ་ཡོད་པ་ལས་དེ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་ཟེར། དེ་ཡིན་དུས་དང་པོ་ཆོས་བྱེད་པར་སྒོམ་རྒྱག་དགོས། སྒོམ་རྒྱག་པ་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས། བསམ་བློ་གཏོང་བ་ལ་ཐོས་པ་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས། ཐོས་པ་མ་བྱས་པར་སྒོམ་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ན་འཕྱི་བ་བྲག་ཕུག་ནང་དུ་བསྡད་ནས་སྒོམ་རྒྱག་པ་དང་ཁྱད་མེད་ཟེར། དེར་བརྟེན། ཐོག་མ་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔ་ལ་ཐོས་བསམ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་ལ་སྒོམ་བརྒྱབ་སྟེ། ཐོས་པ་ཇི་ཙམ་མང་བ་ཡོད་ན་ཡང་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་མང་བ་དང༌། བསམ་བློ་ཇི་ཙམ་གཏོང་རྒྱུ་མང་བ་ཡོད་ན་ཡང་སྒོམ་རྒྱག་རྒྱུ་མང་བ་དང་དེ་ལ་འབྲས་བུ་འཐོབ་རྒྱུ་མང་བ་ཡོད་པར་འདོད། ཐོས་པ་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་སྒོམ་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་རྗེས་མ་དུད་འགྲོ་ལ་སྐྱེ་རྒྱུའི་རྒྱུ་མ་གཏོགས་འབྲས་བུ་གང་ཡང་ཐོབ་མི་སྲིད། རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་དེ་ཚོ་མེད་པ་བཟོ་མི་ཐུབ། གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཧ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེ་བ་ཡིན་ཟེར། དེར་བརྟེན་སྔོན་མ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་དགོན་པ་དེ་ཚོའི་ནང་དུ་གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་དགོན་པ་མང་པོ་བཙུགས་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཟེར། དེ་བཞིན་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་དང༌། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་དགོན་པ་གྲགས་ཅན་ཁག ཁམས་ཀྱི་རྙིང་མའི་དགོན་པ། དེ་བཞིན་སྡེ་དགེ སྨིན་གྲོལ་གླིང་སོགས་དེ་ཚོའི་ནང་དུ་གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་སྡེ་ཚན་བཙུགས་ཡོད་པ་མ་ཟད། དགེ་རྒན་ཡང་ཆེད་མངགས་བསྐོས་ཡོད། འོན་ཀྱང་གྲྭ་པ་ཡོད་ཚད་ཀྱིས་གཞུང་ཆེན་པོར་སློབ་གཉེར་བྱེད་ཀྱི་མེད་པར་དེའི་ནང་ནས་རིག་པ་ཡག་པ་དང་བསམ་བློ་གཏོང་ཐུབ་མཁན་དེ་རྣམས་ཟུར་དུ་འཐེན་ནས་དེ་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། དགོན་པའི་ནང་དུ་ཆ་བཞག་ན། སེ་ར་དང་འབྲས་སྤུངས་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་གྲྭ་པ་དཔེ་ཆ་ལྟ་མཁན་ཁག་གཅིག་དང་དཔེ་ཆ་མི་ལྟ་མཁན་ཁག་གཅིག་ཡོད། དཔེ་ཆ་ལྟ་མཁན་དེ་ཚོས་གཞུང་ཆེན་པོའི་དཔེ་ཆ་ལྟ་གི་ཡོད། དགེ་བཤེས་གཏོང་དུས་ཀྱང་ཁོ་ཚོ་འགྲོ་གི་ཡོད། དཔེ་ཆ་མི་ལྟ་མཁན་དེ་ཚོས་རི་མོ་དང༌། ཨར་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 325

ལས་དང༌། དུང་རྒྱ་གླིང་སོགས་སྣ་ཚོགས་སྦྱོང་གི་ཡོད། སྔོན་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་ཨ་མདོ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་ཐོས་བསམ་གླིང་དང༌། སྨན་པ་གྲྭ་ཚང༌། སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང་སོགས་གྲྭ་ཚང་མང་པོ་བཙུགས་གནང་ཡོད་ཅིང༌། ཐོས་བསམ་གླིང་གྲྭ་ཚང་ནང་དུ་ཡོད་པ་ཚང་མ་དཔེ་ཆ་ལྟ་མཁན་ཡིན་པ་མ་ཟད། གཞུང་ཆེན་པོར་ཐོས་བསམ་བྱེད་མཁན་ཡང་ཡིན་ལ། དེར་གྲྭ་གྲངས་ཀྱང་མང་པོ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྟ་མི་ཐུབ་མཁན་དེ་ཚོ་སྨན་པ་གྲྭ་ཚང་ནང་ཨེམ་རྗེ་བསླབ་པར་འགྲོ་དགོས། གོང་གསལ་གྲྭ་ཚང་དེ་གཉིས་ཀར་རིག་གནས་སྙན་ངག་དང༌། སུམ་རྟགས་སོགས་སློབ་གཉེར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ནང་དགེ་བཤེས་བཏང་ཚར་བ་རྣམས་སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང་ནང་དུ་གསང་སྔགས་སྦྱོང་བར་འགྲོ་དགོས། གོང་གསལ་དེ་རྣམས་ཀྱང་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མི་ཐུབ་མཁན་དེ་ཚོ་ཡང་ན་རི་མོ་བྲིས་ཤེས་པ་དང༌། ཡང་ན་དཔེ་ཆ་པར་བརྐོས་ཤེས་པ། ཡང་ན་དགོན་པའི་ཨར་ལས་བྱེད་ཤེས་པ་སོགས་གང་ལྟར་སོ་སོར་ཡོན་ཏན་ནམ་ལག་རྩལ་སྣེ་ཁ་གཅིག་འཁྱེར་རྒྱུ་མེད་ན་དགོན་པའི་ནང་དུ་བསྡད་མི་ཆོག་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་སྐུ་འབུམ་ལའང་ལུགས་སྲོལ་དེ་འདྲ་བཟོས་ཡོད་ཀྱང་སྐུ་འབུམ་དགོན་པ་དེ་ཟི་ལིང་གྲོང་ཁྱེར་དང་བར་ཐག་ཉེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཟི་ལིང་གྲོང་ཁྱེར་ནང་དུ་སྐབས་དེ་དུས་ཚོང་པ་མང་པོ་ཡོད་སྟབས་སྐུ་འབུམ་དགོན་པ་ལའང་ཤུགས་རྐྱེན་ངེས་ཅན་ཐེབས་ཡོད། སྔོན་མ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་དགོན་པའི་ཉེ་འཁོར་ལ་མི་རིགས་གཞན་དག་སྡོད་མཁན་མེད་ལ་ཚོང་རྒྱག་མཁན་ཡང་མང་པོ་མེད་པས་གོང་གསལ་སྐུ་འབུམ་ལྟར་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཤུགས་རྐྱེན་དེ་དགོན་པར་ཐེབས་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་རེད། གང་ལྟར་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་བཞིན་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་དང༌། བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ། སྐུ་འབུམ་སོགས་གང་དུ་ཡིན་ནའང༌། དགོན་པ་དེའི་ནང་བསྡད་ཚར་བའི་རྗེས་ལ་ཡོན་ཏན་སྣེ་ཁ་གཅིག་མ་ཤེས་ན་འགྲིག་ཐབས་མེད། གཞན་ཡང་སེ་ར་དང་འབྲས་སྤུངས་སོགས་ནང་དཔེ་ཆ་རྩ་བ་ནས་མི་ལྟ་མཁན་གྲྭ་པ་ལོ་ཆུང་ཆུང་སྣང་བ་གང་དྲན་བྱེད་མཁན་ཁག་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཚོར་རྡོབ་རྡོབ་ཟེར་(བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་དེ་ཚོར་གྲྭ་ཤར་ཟེར)། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་གྲྭ་ཤར་ཡིན་ནའང་འདྲ། སེ་འབྲས་ཀྱི་རྡོབ་རྡོབ་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཁོ་ཚོ་ཚང་མར་སྒྲིག་འཛུགས་ཡོད། ཁོ་ཚོ་དགོན་པའི་ནང་དུ་གཙོ་བོར་ཨར་ལས་དང༌། ཅ་ལག་དབོར་འདྲེན། ཚོགས་གཞུང་དུ་ཇ་ཐུག་བླུགས་འདྲེན། དེ་བཞིན་སྟོན་དཔྱིད་གཉིས་གྲོང་གསེབ་ལ་ཞིང་གཡོག་ཏུ་འགྲོ་བ་སོགས་བྱེད་པ་དང༌། དེའི་ནང་ནས་འགའ་ཤས་ཚོང་བརྒྱབ་ནས་རྒྱུ་སྟོབས་ཇེ་ཆེར་ཕྱིན་ཏེ་ཤག་ཚང་ཆེན་པོ་ཆགས་ནས་སྐུ་དྲག་བྱེད་མཁན་ཡང་ཡོད། དགོན་པའི་ནང་གཞུང་ཆེན་མོ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུ་དེ་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཞུང་ཆེན་པོ་བསླབས་རྗེས་གསང་སྔགས་བསླབ། གསང་སྔགས་བསླབ་ཚར་ནས་གཞི་ནས་སྒོམ་རྒྱག་དགོས་པ་ལས་གང་བྱུང་གིས་སྒོམ་བརྒྱབ་ན་འབྲས་བུ་ཐོབ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 326

མི་ཐུབ་པ་མ་ཟད། བཀའ་གདམས་ཟེར་དུས་ཐོས་པ་དང༌། བསམ་པ། སྒོམ་པ་གསུམ་རྩ་བ་ནས་ཡ་མ་བྲལ་བ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལ་བཀའ་གདམས་ཟེར། བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་དེ་བོད་ལ་དར་བ་ནས་བོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དེ་དར་ཤུགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། གང་ལགས་ཤེ་ན། བཀའ་གདམས་ཀྱི་ལྟ་བ་དེས་ཆོས་བྱེད་སྟངས་ཀྱི་གདམས་ངག་དང་མན་ངག་དེ་ཚོ་ཚང་མ་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་གྱི་ནང་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང༌། དེ་ཚོ་སྔོན་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུ་དེ་སྒོམ་རྒྱག་སྟངས་ཀྱི་གལ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་བོད་དུ་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་ཡོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིན། བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་དར་བ་ནས་བཟུང་<<ལམ་རིམ་>>ཟེར་བའི་དཔེ་ཆ་དེ་བྱུང་བ་རེད། ལམ་རིམ་མང་པོ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ས་སྐྱ་བས་དེ་ལ་ལམ་འབྲས་ཟེར་བ་ལས་ལམ་རིམ་ཟེར་གྱི་མེད། ལམ་རིམ་ཟེར་བ་དེ་ལ་མདོ་ཡི་ལམ་རིམ་དང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ནི་ལམ་རིམ་པ་བྱས་ཏེ་འགྲོ་བ་གོ་རིམ་ཡིན་པས་ལམ་རིམ་ཞེས་བརྗོད།
བཀའ་གདམས་ལ་ནང་གསེས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ནི་དེབ་ཐེར་དམར་པོའི་གཞུང་དངོས་ཀྱི་ནང་དུ་བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་དང༌། བཀའ་གདམས་མན་ངག བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་དེ་གསུམ་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་བྱུང་མིན་སྐོར་གསལ་པོ་ཡོད་ལ་དེ་བཞིན་ཐུའུ་བཀྭན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་ནང་དུའང་བྲིས་ཡོད། བཀའ་གདམས་ཀྱི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་གཙོ་བོ་དེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་ཡིན། བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་ཞེས་པའི་ནང་དོན་གཙོ་བོ་ནི། གཞུང་ཆེན་པོ་སྟེ་གཞུང་དྲུག་ཡོད། བཀའ་གདམས་ཀྱི་གཞུང་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་སོ་སོའི་སེམས་རྒྱུད་དེ་འདུལ་སྟངས་ཀྱི་བློ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ལ་བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་ཟེར། གཞུང་ཆེན་པོ་ལྟ་མི་ཐུབ་མཁན་རིག་པ་ཅུང་སྐྱོ་བ་དེ་ཚོས་ལམ་རིམ་གྱི་དཔེ་ཆ་དེ་ཚོ་བལྟས་ཏེ་སྙིང་དོན་རྟོགས་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་པ་ཟེར། དཔེ་ཆ་ཡང་ལྟ་ཐུབ་པའི་གནས་ཚད་མེད་པར་བླ་མས་གསུངས་པའི་མན་ངག་དེ་རྣམས་རང་གིས་མ་བརྗེད་པ་བྱས་ཏེ་བསམ་བློ་གཏོང་གིན་གཏོང་གིན་བླ་མའི་མདུན་ནས་ཆོས་ཞུ་གིན་ཞུ་གིན་བྱས་ཏེ་སྒོམ་རྒྱག་མཁན་དེ་ལ་བཀའ་གདམས་མན་ངག་པ་ཟེར། བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་དང༌། བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་པ། བཀའ་གདམས་མན་ངག་པ་དེ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་པ་ཆ་ཚང་བ་དེ་ཙོང་ཁ་པ་ལ་ཡོད། བཀའ་གདམས་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་ནི་བླ་མ་གང་བྱུང་མང་བྱུང་བསྟེན་གྱི་མེད། བླ་མ་མ་བསྟེན་གོང་དུ་བརྟག་དཔྱད་ཡག་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན་རང་གིས་བླ་མ་དེ་བསྟེན་པ་ཡིན་ན་རྗེས་སུ་དད་ལོག་སྐྱེ་ཉེན་ཡོད་མིན་བསམ་བློ་ཡག་པོ་བཏང་ནས་བསྟེན་པ་མ་གཏོགས་གང་བྱུང་བསྟེན་གྱི་མེད། བརྟག་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 327

དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་མ་བྱས་པར་བླ་མ་གང་བྱུང་གི་མདུན་ནས་ཆོས་ཞུ་སྲོལ་མེད། དེ་བཞིན་སོ་སོའི་ལྟ་བ་དེ་གཙང་མ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་ཆོས་ལུགས་གཞན་གྱི་ལྟ་བ་དང་རང་གི་ལྟ་བ་བསྲེས་ནས་ཆོས་བྱེད་ཀྱི་མེད། གྲུབ་མཐའ་གཞན་ལ་དམའ་འབེབས་དང་མཐོང་ཆུང་ཁྱད་གསོད་སོགས་བྱེད་ཀྱི་མེད། སློབ་མའི་གནས་ཚད་ལ་བསྟུན་ནས་ཆོས་བཤད་པ་མ་གཏོགས། དེར་མ་བལྟས་པར་རང་གིས་ཤེས་ཚད་ཚང་མ་ཁྲིད་ཀྱི་མེད། དེ་བཞིན་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བྱེད་མཁན་ཡིན་ན་འདས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་མ་གཏོགས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་སུས་ཀྱང་ཤེས་ཚོར་མི་ཐུབ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བ་དེ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་རེད། འདུལ་བའི་ཁྲིམས་གཙང་མ་སྐྱོང་བ་དེ་ཡང་ཁྱད་ཆོས་གཅིག་ཡིན། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུངས་པའི་ནང་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་མིང་ཚིག་གསར་པ་རྩ་བ་ནས་བཟོ་གི་མེད། དེ་བཞིན་ཆོས་ཁོ་ན་ལས་ཆབ་སྲིད་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བར་ཐེ་ཇུས་བྱེད་ཀྱི་མེད། དཔེར་ན་ཚོང་དང་ཕོ་མོའི་གཉེན་སྒྲིག་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བར་ཐེ་ཇུས་བྱེད་ཀྱི་མེད། དེ་བཞིན་སྤྱི་ཚོགས་དང་མི་གཞན་ལ་ཕན་སེམས་གཙོ་བོ་བྱས་པ་དེ་རྣམས་ནི་བཀའ་གདམས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན། དེར་བརྟེན། བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་དེ་བཀའ་རྒྱུད་པ་དང༌། རྙིང་མ། ས་སྐྱ། དགེ་ལུགས་པ་ཚང་མས་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། ཁས་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་གོང་གསལ་ཁྱད་ཆོས་དེ་རྣམས་ལས་བྱུང་བའོ།།

༣.ས་སྐྱ་བ།

ས་སྐྱ་བ་ཞེས་པ་ནི། ཆོས་ལུགས་དེ་དང་པོ་ཆགས་སའི་ས་ཆ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ལུགས་ལ་མིང་དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་རེད། ས་སྐྱར་དགོན་པ་ལྷོ་བྱང་གཉིས་ཡོད་ཅིང༌། སྔོན་མ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ས་སྐྱ་ལ་ཕུལ་བའི་དངོས་པོ་རྩ་འགངས་ཆེ་བ་ཚང་མ་དགོན་པ་བྱང་དུ་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེང་སང་དགོན་པ་ལྷོ་སྟེ་ས་སྐྱའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་མ་གཏོགས་བསྡད་མེད། དེང་སང་ས་སྐྱའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་དུ་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པའི་སྐབས་སུ་བཞེངས་པའི་ལྷ་སྐུ་དང༌། ཡོན་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ས་སྐྱར་ཕུལ་བའི་དཀར་ཡོལ་རྙིང་མ་སྣ་ཚོགས། དེ་བཞིན་བཀའ་འགྱུར་གསེར་བྲིས་སོགས་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་རྒྱབ་ངོས་སུ་ཐོག་བརྩེགས་ཉིས་བརྩེགས་ཡོད་པ་དེར་ཁྱོན་པོད་ཁྲི་བརྒལ་ཡོད་པས་ཕྱི་ས་རྡོའི་བརྩིགས་པ་ལོག་ན་ཡང་ནང་ཆོས་ཀྱི་བརྩིགས་པ་ལོག་མི་སྲིད་ཅེས་ཤོད་སྲོལ་ཡོད། གསེར་དངུལ་སོགས་རིན་ཆེན་གྱིས་བྲིས་པའི་བཀའ་འགྱུར་དེ་དག་ཀྱང་པོད་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པས་མཛོ་ལ་བཀལ་ན་པོད་གཉིས་ཀྱིས་མཛོ་རྒྱབ་གཅིག་ལོན་པར་བཀའ་འགྱུར་མཛོ་རྒྱབ་མ་ཞེས་དང༌། དྲེལ་ལ་བཀལ་ན་པོད་གཉིས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 328

ཀྱིས་དྲེལ་རྒྱབ་གཅིག་ལོན་པར་བཀའ་འགྱུར་དྲེལ་རྒྱབ་མ་ཟེར་ཞིང༌། པོད་གཅིག་མི་བཞི་ཡན་གྱིས་མ་གཏོགས་འཁྱོགས་ཀྱི་མེད།
ས་སྐྱའི་ཆོས་ལུགས་དེ་ཐོག་མར་འཁོན་མཆོག་རྒྱལ་པོས་དར་སྤེལ་གནང་བ་ཡིན་ཞིང༌། ཁོང་གི་ཡབ་ནི་ཆོས་ལུགས་རྙིང་མ་ཡིན། ཁོང་ནི་ཆོས་ལུགས་གསར་པ་ས་སྐྱ་དང་རྙིང་མ་གཉིས་ཀ་གནང་གི་ཡོད། འཁོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོ་ནི་(༡༠༣༤-༡༡༠༢)གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་གཉིས་ཀར་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན། ༡༠༧༣ ལོར་ཁོང་དགུང་ལོ་(༤༨)ལ་ཕེབས་དུས་ས་སྐྱ་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ་པ་དང༌། ས་སྐྱའི་དགོན་པ་དེ་ནས་ཆོས་ལུགས་དེ་དར་སྤེལ་བྱུང་སྟབས་ས་ཆུའི་མིང་དེ་ཆོས་ལུགས་ལ་ཐོགས་ནས་ས་སྐྱ་བ་ཞེས་བརྗོད། ས་སྐྱའི་གདུང་རྒྱུད་དེ་ལ་འཁོན་གྱི་གདུང་རྒྱུད་ཟེར་བ་དང༌། ཆོས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུད་ཀྱི་མིང་དེ་ལ་ས་སྐྱ་བ་ཟེར། ཙོང་ཁ་པས་ས་སྐྱའི་བླ་མང་པོའི་མདུན་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་གསན་ཡོད་པས་དགེ་ལུགས་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་མང་ཆེ་བ་ས་སྐྱ་ནས་ཡིན། གསང་སྔགས་གསར་མའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་དེ་ཚང་མ་ས་སྐྱ་ལ་ཡོད། ས་སྐྱའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་ལྟ་འདོད་ན་<<ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་>>སྟོད་ཆ་སྨད་ཆ་གཉིས་ཡོད་པ་ནས་སྟོད་ཆ་པར་མ་ཞིག་དང་སྨད་ཆ་བྲིས་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ཧ་ཅང་གསལ་པོ་ཡོད། དེ་བཞིན་ས་སྐྱར་བོད་ཡིག་དཔེ་ཆ་བྲིས་མ་དང་ཤིང་ཏཱ་ལའི་ལོ་མར་བྲིས་པའི་དཔེ་ཆ་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། ས་སྐྱ་བའི་གྲུབ་མཐའི་ལྟ་བ་ངོ་མ་དེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཆོས་གསུང་སྐབས་ཁ་ཤས་ཀྱི་གསུང་སྟངས་ནི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། ཁ་ཤས་ཀྱི་གསུང་སྟངས་ནི་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། ཁ་ཤས་ཀྱི་གསུང་སྟངས་ནི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་ས་སྐྱ་བའི་ནང་ཁུལ་དུ་ལྟ་བ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་གསུང་མཁན་སོ་སོས་སློབ་མའི་གནས་ཚད་དང་འདོད་པར་བསྟུན་ནས་ཆོས་དེ་གསུངས་པ་ཡིན་སྟབས་གསུང་སྟངས་མི་འདྲ་བ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་རེད། དེ་བཞིན་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་མར་པ་དང༌། མི་ལ། དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེ་སོགས་རྣམ་པའི་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནའང་སློབ་མ་ལ་ཆོས་གསུང་དུས་སྐབས་རེ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། སྐབས་རེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྣ་ཚོགས་གསུངས་ཡོད། ས་སྐྱ་རང་གི་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་ལ་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་ཟེར་ཞིང༌། དེ་ནི་ས་སྐྱ་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་མིང་ཚིག་ཅིག་ཡིན་པས་བཀའ་བརྒྱུད་པ་སོགས་ཆོས་ལུགས་གཞན་ལ་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་ཟེར་བ་དེ་གསུང་སྲོལ་མེད། དེར་བརྟེན་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་ཟེར་བའི་མིང་ཚིག་དེ་འདྲ་ཡོད་ཕྱིན་ས་སྐྱ་བའི་དཔེ་ཆ་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་ཆོག་ཅིང༌། ཆོས་ལུགས་སོ་སོའི་མིང་དང་ཚིག་དེ་ཚོ་ཡག་པོ་ཤེས་ན་དཔེ་ཆ་རྣམས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དཔེ་ཆ་དེ་ཆོས་ལུགས་གང་གི་ཡིན་མིན་ཤེས་ཐུབ། དེར་བརྟེན་དཔེ་ཆའི་དཀར་ཆག་བཟོ་རྒྱུ་དེའང་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 329
ལས་སླ་པོ་ཞིག་མིན་པར་དཀར་ཆག་བཟོ་མཁན་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་དཔེ་ཆར་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་མཐའ་གང་གི་དཔེ་ཆ་ཡིན་མིན་དང་རིག་གནས་བཅུ་པོ་གང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་མིན་ལམ་སང་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ཐུབ་མཁན་གྱི་གནས་ཚད་མཐོ་པོ་ཞིག་དགོས་པ་ལས་ཡི་གེ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་དཔེ་ཆའི་དཀར་ཆག་བཟོ་མི་ཐུབ། གོང་གི་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་ཟེར་བ་ནི་ས་སྐྱའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསུང་སྟངས་ཤིག་ཡིན། དོན་གྱི་ཐོག་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་མེད་ནའང་མིང་ཚིག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་སྟངས་ཐད་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་ལ་ཡང་མདོ་ལུགས་ཀྱི་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་སྔགས་ལུགས་ཀྱི་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཉིས་ཡོད།
མདོ་ལུགས་ཀྱི་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་ཀྱི་ལྟ་བའི་བརྗོད་ཚུལ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་དེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་ངོས་བཟུང། དེ་ངོས་ཟིན་པ་ཡིན་ན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མིན་སྙམ་སྟེ་སེམས་ཐག་བཅད་ནས་དེ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསམ་བློ་བཏང་སྟེ་བདེན་འཛིན་དེ་མེད་པ་བཟོས་ཐོག བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་བསམ་པའི་ངོས་འཛིན་དེའི་ཐོག་ཏུ་སེམས་ལྷོད་ཤིག་ཤིག་ངང་སྡོད་དགོས་ཟེར། དེ་ལྟར་བྱས་ཚེ་རྣམ་རྟོག་ངན་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲོལ་ཏེ་སྦྲུལ་གྱི་མདུད་པ་སྦྲུལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲོལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཟེར། སེམས་ཀྱི་ལྟ་བ་ངོས་འཛིན་བྱེད་རྒྱུའི་དྲན་པ་དེ་མ་ཡེངས་བར་དེའི་ཐོག་ཏུ་བཞག་སྟེ་དཔེ་ལ་བཞག་ནས་དངོས་པོ་གཞན་ཚང་མ་བདེན་པར་མེད་པ་ཞིག་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན་ཟེར། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་ལ་ཞི་གནས་ཐོབ་ཟིན་པ་ཞིག་དང་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པ་ཞིག་སྟེ་ཁག་གཉིས་ཡོང་གི་ཡོད་ཟེར། ཞི་གནས་ཐོབ་ཟིན་པ་ཞིག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་རྟོགས་ཚེ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་འབྲེལ་ཆགས་པ་རེད་ཟེར། ཞི་གནས་ཐོབ་མ་མྱོང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་རང་གི་ཐོག་ནས་ཞི་གནས་སྒྲུབ་སྟེ་ཞི་གནས་ཐོབ་པར་བྱས་ན་འགྲིག་གི་རེད་ཟེར། བདེན་པར་གྲུབ་པ་རེད་ཟེར་བའི་ཚིག་སྐམ་པོ་དེ་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་བདེན་པར་གྲུབ་ཟེར་བའི་མིང་ཚིག་དེ་ཆུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་སེམས་ལ་འདྲེས་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཟེར། ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ནས་སེམས་ལྷོད་ཀྱིས་བཞག་པས་རྣམ་རྟོག་ངན་པ་ཐམས་ཅད་རང་གྲོལ་དུ་འགྲོ་བ་ནི་དང་པོ་ཡིན། གཉིས་པ་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་དེ་རྩད་བཅད་ནས་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་ཕར་སྟིམ་དགོས་ཟེར། སྟིམ་ཟེར་བ་དེ་ནི་ཆུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་ལྟར་འདྲེས་བཅུག་པ་དེ་ཡིན། སྟིམ་ཞེས་པ་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་ཐིམས་ཟེར་བ་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན། སྟིམ་ཟེར་བ་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཞིག་གིས་བྱ་བ་དེ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དེ་ལ་ཟེར། དེ་གང་ཞེ་ན། ང་རང་ཚོའི་གཞི་སྡོད་ཀྱི་སེམས་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་སྟེ་ད་ལྟ་ང་ཚོའི་སེམས་ལ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 330

མི་དྲན་དགུ་དྲན་དྲན་རྒྱུའི་བསམ་བློ་དེ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་རྟོགས་མ་ཐུབ་མཁན་སེམས་ལ་མི་དྲན་དགུ་དྲན་མང་པོ་དྲན་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་གཞི་སྡོད་ཀྱི་སེམས་ཟེར། སེམས་དེའི་ངོ་བོ་ནི་འོད་གསལ་ཞིག་རེད། འོད་གསལ་ཞེས་པ་ནི་ངོ་བོ་དེ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན། དྲི་མས་མ་གོས་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་འོད་གསལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཕྱི་ངོས་ལ་རྣམ་རྟོག་ངན་པའི་དྲི་མ་འགོས་པ་ལས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་འོད་གསལ་བ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན་ནོར་བུ་ཟེར་བ་དེ་འོད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཕྱི་ངོས་སུ་དྲེག་པ་འགོས་ཚེ་འོད་དེ་མེད་པར་འགྱུར་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལ་འོད་མེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནོར་བུ་ཁོ་རང་ལ་འོད་མེད་པ་མིན་པར་ཕྱི་ངོས་ལ་དྲེག་པ་ཆགས་ནས་འོད་དེ་གསལ་པོ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན། དཔེ་དེ་ལྟར་རང་གི་སེམས་དེ་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་ཕྱི་ངོས་ལ་དྲི་མས་མ་གོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་ངན་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་འོད་དེ་སྒྲིབ་ནས་འོད་དེ་མི་མཐོང་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་འོད་གསལ་བ་ཞིག་ཡིན། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་འཁོར་བ་དང་མྱང་འདས་གཉིས་ཀྱི་གཞི་རྩ་རང་གི་སེམས་དེ་རེད་ཟེར། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ངོས་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་དང་ངོས་མ་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འཁོར་བ་ཡིན། ངོ་བོ་དེ་ངོས་མ་ཟིན་པའི་སྐབས་སུ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དང་རང་གི་སེམས་གཉིས་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ནས་གནས་ཡོད་པ། རང་གི་སེམས་ལ་སྣང་བ་མང་པོ་འཆར་བ་དེ་རྣམས་རང་གི་སེམས་ཁོ་རང་གི་སྣང་འཆར་མ་ཡིན་པར་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཚུར་སྣང་བ་ལྟ་བུར་འཆར་བ། དེ་བཞིན་སྣང་བ་དེ་དང་རང་གི་སེམས་གཉིས་ལོགས་སུ་བཀར་བ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འཆར་བ་ཡིན་སྟབས་དེའི་བག་ཆགས་དེ་ཧ་ཅང་གཏིང་ཟབ་པོ་ཡོད་དེ་ཐ་ན་གཉིད་ཁུག་པའི་གནས་སྐབས་སུའང་གཏིང་ཟབ་པོ་ཡོད། བག་ཆགས་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་དེ་ནི་མ་རིག་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་འཁྲུལ་པ་དེའི་རྩ་བ་གཅོད་དགོས། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་རྣམ་རྟོག་བཟང་པོ་དང་ངན་པ་གང་ལའང་བཟོ་བཅོས་མ་བརྒྱབ་པའི་སེམས་དེ་ཡིན། དེ་ནི་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་རང་གི་ཐོག་ལ་ཐོག་མ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་རང་གིས་མ་ཤེས་པ་དེ་གང་ལགས་ཤེ་ན། རང་གི་སེམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་ལ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་འཆར་སྣང་དེ་སེམས་དེ་ངོས་མ་ཟིན་པའི་རྩ་བ་དེ་ལ་ཐུག་ཡོད་ཟེར། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་འཆར་སྣང་དེ་དང་རང་གི་སེམས་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་བསམ་པ་དེ་ནི་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པས་དེ་མེད་པ་བཟོ་དགོས། དེ་མེད་པ་བཟོ་བར་དཔེ་མང་པོ་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་ལ་རིགས་པ་མང་པོ་གཏོང་དགོས། དཔེ་དང་རིགས་པ་དེ་གང་ཡིན་མིན་སྐོར་གོང་དུ་ང་ཚོས་དགྲ་དང་གཉེན་དང་རྟ་ལ་དཔེ་སྦྱར་ནས་ཞུས་པ་དེ་ཚོར་བསམ་བློ་བཏང་ནས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱིས་རང་གི་སེམས་ལ་འཆར་སྣང་མང་པོ་ཡོང་སྟངས་དེ་རང་གི་སེམས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 331
བྱས་ཏེ་ཡོང་བ་མ་གཏོགས་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་མེད་པ་དེ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པ་དགོས་ཟེར། དེ་བྱུང་ན་གཞི་ནས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་དེ་བདེན་པ་རེད་སྙམ་པའི་བསམ་བློ་དེ་མེད་པ་བཟོ་ཐུབ། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དེ་རང་གི་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་ན། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་འཆར་སྣང་བྱུང་བ་དེ་རྣམས་དངོས་འབྲེལ་བདེན་པ་རེད་སྙམ་པའམ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ལས་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་ཕར་བཟོས་པ་མིན། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཞིག་རེད་སྙམ་པའི་བསམ་བློ་དེ་མེད་པ་བཟོ་ཐུབ། དེ་ལོགས་སུ་བཀར་བ་མིན་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ན་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཞིག་རེད་བསམ་པ་དེ་མེད་པ་བཟོ་ཐུབ་ཟེར། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཚུར་འཆར་སྣང་བྱུང་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཕར་འཆར་སྣང་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་ཐུབ་ཅིང༌། དེ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་ན་གཞི་ནས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་དངོས་འབྲེལ་རྟོགས་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་རེད་ཟེར། དེ་དུས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་ཟེར་བའི་དོན་ངོ་མ་དེ་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ནས་བསམ་བློ་རྒྱུན་རིང་པོ་བཏང་བ་ཡིན་ན་གཞི་ནས་འོད་གསལ་ཞེས་པ་དེ་ཤར་ཡོང་བ་དང་། གཉིད་ཁུག་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་འོད་གསལ་ཞེས་པ་དེ་ཤར་ཡོང་བ། ཤི་དུས་སྐབས་ལ་ཡང་འོད་གསལ་ཞེས་པ་ཤར་ཡོང་བ་དེས་སངས་རྒྱས་ཐུབ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། གོང་གསལ་ལྟ་བ་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཟེར་ཞིང༌། མདོ་ལུགས་ཀྱི་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་ཡིན།
སྔགས་ལུགས་ཀྱི་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་ནི། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་
པའི་ལྟ་བ་དེ་ལ་སྔགས་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཟེར། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་འཚོལ་སྟངས་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་སྟངས་དང་སྤྱིར་བཏང་འདྲ་པོ་ཡོད། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཚོལ་སྟངས་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བཙལ་གྱི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། རང་གི་སེམས་དེ་གང་དུ་གནས་ཡོད་པ་དང༌། རང་གི་སེམས་དེ་མགོ་ནས་རྐང་པའི་བར་གང་དུ་གནས་ཡོད་མེད་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་སྐབས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་མགོ་དང་རྐང་པའི་བར་གང་དུ་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོས་བརྟག་དཔྱད་མ་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་མགོ་ན་དུས་སེམས་དེ་མགོའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ། ལག་པ་ན་དུས་སེམས་དེ་ལག་པའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱི་འཆར་སྣང་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། ཡང་སྙིང་སེམས་དེ་གནས་ས་གང་དུ་གནས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སེམས་དེ་མགོ་ནས་རྐང་པའི་བར་དུ་གང་སར་ཁྱབ་བསྡད་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལས་གཏན་འཁེལ་བའི་གནས་གཞི་ཞིག་མཛུབ་མོ་བཙུགས་ནས་སྟོན་ས་མེད། དེ་བཞིན་སེམས་ཁོ་རང་གི་བཟོ་ལྟ་སྒོར་སྒོར། རྒྱགས་པ། ནར་ནར། རིལ་རིལ་སོགས་གང་ཡང་མིན། དེ་བཞིན་སེམས་ལ་ཚོས་མདོག་ཀྱང་མེད། གཟུགས་མེད། མདོག་མེད། བཟོ་ལྟ་མེད། བརྟག་དཔྱད་མ་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་རང་གིས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 332

སྔོན་པོ་མཐོང་དུས་སེམས་དེ་སྔོན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང༌། རང་གིས་དམར་པོ་མཐོང་དུས་སེམས་དེ་ཡང་དམར་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟ་བུ། སེམས་དེ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གཉིས་སྐབས་རེ་ཐ་དད་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། སྐབས་རེ་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སོགས་འཆར་སྣང་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཡོང་གི་ཡོད། དངོས་འབྲེལ་སེམས་དེ་གནས་ས་གང་དུ་འདུག་གམ་ལྟ་དུས་སེམས་དེ་ཆེ་ཆུང་མེད་པ་དང་མདོག་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་དྭངས་ཤིང་གང་ཡང་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡིན། ཇི་ལྟར་བྱས་ནས་དེའི་ངོ་བོ་དེ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ས་སྐྱ་བ་དང་བཀའ་བརྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱིས་ནམ་རྒྱུན་གསུང་རྒྱུའི་ཚིག་ཅིག་ཡོད་པ་སྟེ། སེམས་འདས་པའི་རྗེས་མི་གཅོད། མ་འོངས་པའི་སྔོན་མི་བསུ། ད་ལྟའི་ཤེས་པ་སོ་མ་ལ་མ་བཅོས་པར་ཧྲིག་གེར་འཇོག་དགོས་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། སེམས་འདས་པའི་རྗེས་མི་གཅོད་ཟེར་བ་ནི། སྔོན་མ་རང་གི་བསམ་བློ་འཁོར་བ་དེའི་མཇུག་མ་འདེད་རྒྱུ་མེད། སྔོན་མ་རང་གི་སེམས་ལ་དྲན་པ་དང༌། རང་གིས་མྱོང་བ་དང༌། གོ་བ་དང༌། མཐོང་བ་དེ་ཚོའི་མཇུག་མ་དེད་ནས་རྗེས་འདེད་བྱེད་རྒྱུ་མེད་པ་དེ་ལ་ཟེར། མ་འོངས་པའི་སྔོན་མི་བསུ་ཟེར་བ་ནི། རྗེས་སུ་ང་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱ་དགོས་སྙམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་བློ་མ་གཏོང་ཟེར། ད་ལྟའི་སེམས་ལ་ག་རེ་དྲན་པ་དེའི་ཐོག་ཏུ་བཀག་འགོག་རྩ་བ་ནས་མ་བྱས་པར་རང་དགར་བཞག་པ་དེ་ལ་ཟེར། ད་ལྟ་ཤེས་པ་སོ་མ་ཟེར་བ་ནི་ཤ་རྗེན་པར་ཤ་སོ་མ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ངོ་མའི་དོན་ཡིན། ད་ལྟའི་སེམས་ལ་ག་རེ་དྲན་པ་དེ་རང་བཀག་འགོག་དང་བཟོ་བཅོས་མ་བྱས་པར་ཧྲིག་གེར་བཞག་པ་ཡིན་ན་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དེ་མཐོང་ཐུབ་ཟེར། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་མཐོང་སྐབས་སེམས་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སེམས་ཐོག་མ་སྐྱེ་བ་དེ་ཁྱི་ཚང་ནས་ཐོན་ཡོང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་མིན། སེམས་གནས་པ་དེ་རྒྱལ་པོ་གསེར་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་བཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མིན། སེམས་ཡལ་འགྲོ་བ་དེ་ཝ་མོ་ཚང་ལ་འཛུལ་བ་ལྟ་བུ་བརླགས་འགྲོ་བ་དེ་འདྲ་མིན་ཞེས་ཟེར། སེམས་དེ་སྐྱེ་བ་དང༌། འགག་པ། གནས་པ་གསུམ་གྱི་སྤྲུལ་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོ་མ་དེ་མཐོང་བ་བྱེད་དགོས། སེམས་དེ་ནི་སྐད་ཅིག་ཉིད་དུ་བརྗེས་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡིན། ཁོ་ལ་གནས་པའི་དུས་སྐབས་རྩ་བ་ནས་མེད། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱེ་འགག་གནས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་མཐོང་བ་ཡིན་ན། དེ་དུས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེའི་གསུམ་ཆ་གཉིས་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་ཟིན་པར་འདོད། ད་དུང་དེའི་སྟེང་དུ་གང་དགོས་སམ་ཞེ་ན། སེམས་དེ་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་དུས་སུ་གསལ་པོ་ཡིན་པ། གསལ་པོ་ཡིན་པའི་དུས་སུ་སྟོང་པ་ཡིན་པ། སེམས་ཁོ་རང་རྣམ་རྟོག་རང་འཆར་ཏེ། རང་གིས་ཆེད་དུ་མངགས་ནས་བཟོས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཁོ་རང་རང་བཞིན་གྱིས་རང་གི་སེམས་ལ་འཆར་ཡོང་བ་དེ་ལ་ཟེར། ྋརྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྙན་ངག་གསན་པའི་སྐབས་སུ་མཚན་ལ་དབྱངས་ཅན་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 333
བཞད་པ་ཞེས་དང༌། རྙིང་མ་དང་ས་སྐྱའི་དཔེ་ཆ་བརྩམས་གནང་ནས་རྩོམ་པ་པོའི་མཚན་བཀོད་གནང་སྐབས་གང་ཤར་རང་གྲོལ་གྱིས་བརྩམས་ཞེས་བཀོད་གནང་གི་ཡོད། གང་ཤར་རང་གྲོལ་ཟེར་བ་ནི། རང་གི་སེམས་ལ་གང་ཤར་བ་དེ་བཟོ་བཅོས་མ་བྱས་པར་རང་དགར་བཞག་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མཐོང་བ་སྟེ་སྦྲུལ་མདུད་སྦྲུལ་བཤིག་གི་དཔེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲོལ་བ་དེ་ལ་གང་ཤར་རང་གྲོལ་ཟེར་བ་ཡིན། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་གསལ་བ་དང༌། དེའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ། སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་དུས་སུ་གསལ་པོ་ཡིན་པ། གསལ་པོ་ཡིན་པའི་དུས་སུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ། དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དེ་ལ་གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཟེར། གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་དེ་ལ་རང་གིས་ཚིག་གི་ཐོག་ནས་གོ་བ་ལེན་ཐུབ་ཙམ་མིན་པར། སེམས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་གོ་བ་ངོ་མ་ཞིག་འཆར་ཚེ། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་འཆར་སྣང་གང་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ནའང༌། སྣང་བ་བྱུང་ཚད་ཚང་མ་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ལས་དེ་མིན་པའི་འཆར་སྣང་ཡོང་མི་སྲིད་ལ། འཆར་སྣང་སྤྱིར་བཏང་བའམ་དཀྱུས་མ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་ཡོང་མི་སྲིད། དེ་དུས་སེམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དངོས་འབྲེལ་རྟོགས་ཐུབ་པ་ཡིན་ཟེར། ད་དུང་དེ་ལས་གཏིང་ཟབ་པ་ཞིག་ནི་གཉུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། གཉུག་མ་ཞེས་པ་ནི་དང་པོ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ལས་རྗེས་སུ་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་མིན། ཆོས་ཀྱི་ནང་དུའང་སེམས་ཟེར་བ་ནི་དང་པོ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ལས། དང་པོ་མེད་པར་རྗེས་སུ་གནམ་ལ་མེ་ཏོག་ཤར་བ་ལྟ་བུ་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་དེ་ཁས་ལེན་གྱི་མེད། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཟེར་བ་ནི། སེམས་དེ་ཡང་རང་སྐྱེ་དུས་ནས་མཉམ་དུ་ཡོད་བཞིན་པ་ཞིག་ལས། རྗེས་མ་རང་ཆེན་པོ་ཆགས་རྗེས་གཞི་ནས་བྱུང་བ་དང༌། ཡང་ན་རང་ཨ་མའི་ཁོག་པའི་ནང་ནས་མར་སྐྱེས་ཚར་རྗེས་གཞི་ནས་བྱུང་བ་དེ་འདྲ་མིན་པར་རང་སྐྱེས་དུས་ནས་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཤིག་ཡིན། གང་ཞིག་ལ་གཉུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཟེར་རམ་ཞེ་ན། སེམས་དེ་ལ་འཆར་སྣང་གང་བྱུང་བ་ཚང་མ་འཁྲུལ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཏེ་སྣང་ཚུལ་རྫུན་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ལས་སྣང་ཚུལ་གྱི་ངོ་བོ་ངོ་མ་མ་མཐོང་བའི་འཆར་སྣང་ཤ་སྟག་ཡིན། སྣང་ཚུལ་དངོས་ཀྱི་འཆར་སྣང་དེ་ཡོང་གི་ཡོད་ན་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་དགོས། སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་འཆར་སྣང་གང་བྱུང་བ་ཚང་མ་སྣང་ཚུལ་རྫུན་མ་ཤ་སྟག་རེད། དེའི་ངོ་བོ་ངོ་མ་དེ་མཐོང་ཐུབ་མེད་པར་ཕྱིའི་སྣང་ཚུལ་འདྲ་མི་འདྲ་དེ་རྣམས་མཐོང་བ་ཡིན་པས་དེ་ནི་སྣང་ཚུལ་རྫུན་མ་ཞིག་རེད། དེ་ཚོ་ཚང་མའི་ངོ་བོ་དེ་གཅིག་མ་གཏོགས་མེད་པ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ཡིན་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན། ཡུལ་ཅན་རང་གི་སེམས་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན། ཚང་མའི་ངོ་བོ་མཐར་ཐུག་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྣང་ཚུལ་རྫུན་མ་དེ་རྣམས་ཚང་མ་འཁོར་བ་ཡིན། སྣང་ཚུལ་རྫུན་མ་དེ་དག་བརྒྱུད་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོ་མ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་ན་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 334

མྱང་འདས་རེད། ཐར་པ་རེད། མར་ལེ་རིང་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་ནང་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྣང་ཚུལ་རྫུན་མ་བརྒྱུད་ནས་ངོ་བོ་ངོ་མ་དེ་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ་དེ་དང་འདྲ་པོ་ཡོད། ཚན་རིག་གི་ཐོག་ནས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་སྣང་ཚུལ་རྫུན་མ་དེ་བརྒྱུད་ནས་དེའི་ངོ་བོ་ངོ་མ་དེ་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། རྡུལ་ཕྲན་མཚོན་ཆ་ཟེར་བ་དེ་ལས་མེ་འབར་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་དེའི་སྣང་ཚུལ་རྫུན་མ་ཡིན་པ་དང༌། དེའི་ངོ་བོ་ངོ་མ་ནི་དེ་ལ་འབར་གས་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ། ཚུར་རུབ་རུབ་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་ལ་ཕར་ཁ་བྲལ་རྒྱུ་ཡོད་པ། དེ་ཚོ་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ངོ་མ་དེ་རེད། ཚན་རིག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་དེ་འདྲ་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྣང་ཚུལ་ལ་བཟོ་ལྟ་དང་ཆེ་ཆུང་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ཚང་མ་སྣང་ཚུལ་རྫུན་མ་ཡིན་པ་དང༌། དེའི་ངོ་བོ་ངོ་མ་ནི་གཅིག་ལས་མེད་པ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་རང་གི་སེམས་དེའང་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ལས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་མེད་པར་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་རྩ་བ་ནས་མིན་པ་ཞིག་ཡིན། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྣང་ཚུལ་རྫུན་མ་དེ་བརྒྱུད་ནས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོ་མ་དེ་མཐོང་བ་ཡིན་ན་འཁོར་བ་ནས་ཐར་པ་དང༌། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ། ཐར་པ་ཐོབ་པའམ་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་ཟེར།
སྟོང་པ་ཉིད་ཐོག་མར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་གོ་རིམ་གསུམ་བརྒྱུད་དགོས་ཤིང༌། གོ་རིམ་དང་པོ་སྣང་བ་སེམས་ཡིན་པ་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་སྟེ། སྣང་བ་སེམས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། གོ་རིམ་དང་པོ་དེ་ལ་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་སམ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་འཆར་སྣང་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ། རང་གི་སེམས་ཀྱི་འཆར་སྣང་ཟེར་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཚུར་ཡོང་གི་ཡོད་དམ་ཡང་ན་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་དེ་ལ་བསམ་བློ་ཡག་པོ་གཏོང་དགོས། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དེ་མེད་ན་འཆར་སྣང་ཡོང་མི་ཤེས་པ་དེ་བརྗོད་མི་དགོས། འོན་ཀྱང་སེམས་མེད་ན་འཆར་སྣང་དེ་ཡོང་མི་སྲིད། འཆར་སྣང་དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་འཆར་སྣང་ཡིན། སེམས་དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱིས་ཚུར་སྣང་བའི་འཆར་སྣང་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་པས། དེ་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་མི་ཐུབ། དཔེར་ན། མི་ལོང་བ་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་དེ་ལ་མིག་གི་དབང་པོ་མེད་སྟབས་ཁོའི་མདུན་དུ་ཅོག་ཙེ་ཡོད་ནའང་ཁོའི་སེམས་ནང་ཅོག་ཙེའི་འཆར་སྣང་མེད། ཁོ་ལ་ཅོག་ཙེའི་འཆར་སྣང་ཞིག་ཡོད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཁོ་ལ་མིག་གི་དབང་པོ་ཞིག་དགོས། ཁོ་མིག་ཐང་ཐང་ཞིག་ཆགས་ཚེ་གཞི་ནས་ཅོག་ཙེའི་འཆར་སྣང་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། དེས་ན་འཆར་སྣང་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་སམ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་རང་གི་སེམས་ལ་ཚུར་འཆར་བ་ལ་འཆར་སྣང་དེ་རང་གི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་འཆར་དགོས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 335
ཁོ་ནའི་ངོས་ནས་ཡོང་ཐུབ་པ་ཞིག་མིན་པས་འཆར་སྣང་དེ་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་འདྲ་ཡིན། སྣང་བ་སེམས་སུ་སྒྲུབ་ཟེར་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའམ་སེམས་རེད་ཟེར་བའི་དོན་མིན་པར་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་འཆར་སྣང་དེ་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཟེར་བའི་དོན་ཡིན། དེ་གཉིས་ཀྱི་གོ་བ་དེ་གོ་ལོག་ཐེབས་རྒྱུ་མེད། དཔེར་ན། མི་ལ་རས་པའི་རྣམ་ཐར་ནང་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་རེད་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་ཡོད། དེ་ནི་ཚིག་བསྡུས་པ་རེད། རྒྱས་ཙམ་བཤད་ན། དེ་ནི་རང་གི་སེམས་ལ་འཆར་སྣང་ག་རེ་བྱུང་བ་དེ་རང་གི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཟེར་བ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཁོ་རང་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཟེར་བ་མིན། དེ་འདྲ་ཁས་ལེན་མཁན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེར་བརྟེན་སྣང་བ་སེམས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཟེར་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་འཆར་སྣང་ཚང་མ་རང་གི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་དེ་སྔོན་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཟེར།
གོ་རིམ་གཉིས་པ། སེམས་སྒྱུ་མར་སྒྲུབ་པ། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་འཆར་སྣང་དེ་བདེན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་རྫུན་མ་ཡིན། རྫུན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ངོ་མ་དེ་ཤེས་རྟོགས་མ་ཐུབ་པའི་སྣང་ཚུལ་རྫུན་མ་ཞིག་ཡིན། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་འཆར་སྣང་ཡོང་སའི་སེམས་ཁོ་རང་བདེན་པ་མིན། བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན། སེམས་ཁོ་རང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སེམས་ཁོ་རང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་འཆར་སྣང་གང་བྱུང་རུང་དེ་རང་གནས་པ་མ་གཏོགས་དེ་ལ་འགྱུར་བ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་དང་བཟོ་བཅོས་རྒྱག་རྒྱུ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་དགོས། འོན་ཀྱང་མི་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཁོ་མི་གཞན་ཞིག་ལ་ཁོང་ཁྲོ་ཟ་ནས་མི་དེའི་ཤ་ཏིག་ཁ་བཀོག་ནས་ཟ་རྒྱུ་བྱུང་ན་བསམ་པའི་ཁོང་ཁྲོ་ཆེན་པོ་ཟ་སའི་མི་གཅིག་ཡིན་ནའང་ཟླ་ཤས་སོང་རྗེས་ཕན་ཚུན་གྲོགས་པོ་བློས་ཐུབ་ཆགས་ནས་ཁོ་མེད་ན་རང་སྡོད་མི་ཐུབ་པ་ལྟ་བུའི་འཆམ་པོ་ཆགས་རྒྱུ་ཡོད། དེ་གང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་རེད། དེ་བཞིན་རང་གི་སེམས་ཀྱི་འཆར་སྣང་ཡིན་ནའང་འདྲ། ངོས་འཛིན་ཡིན་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་ཆུ་ཚོད་སྐར་ཆ་རེ་ལ་ཡང་རང་གི་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད། འགྱུར་བ་དེ་འདྲ་ཡོང་བ་དེ་རང་གི་སེམས་དེ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་རེད། སེམས་དེ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་སྤང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་རྒྱུ་ཡོད་ལ་ཐར་པ་ཡང་འཐོབ་རྒྱུ་ཡོད། མི་བཟང་པོ་ངན་པ་ཆགས་རྒྱུ་ཡོད་ལ་མི་ངན་པ་ཡང་བཟང་པོ་ཡང་ཆགས་རྒྱུ་ཡོད། དེ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་སེམས་དེ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་ཡིན། སེམས་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་མི་བཟང་པོ་དེ་ངན་པ་ཆགས་མི་སྲིད་པ་དང༌། མི་ངན་པ་དེ་བཟང་པོ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 336

ཆགས་མི་སྲིད་པ། ཉོན་མོངས་ཡོད་པ་དེ་ཉོན་མོངས་སྤང་རྒྱུ་མེད་པ། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་ཡང་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་རྒྱུ་ཡིན། དེས་ན་སེམས་ཁོ་རང་ཡང་རང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་མ་ཟད། རང་གི་སེམས་དེ་རང་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་རེད་ཟེར། དེར་བརྟེན་སེམས་དེ་སྒྱུ་མ་མཁན་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་ཁོ་ལ་མི་དྲན་དགུ་དྲན་མང་པོ་དྲན་རྒྱུ་ཡོད་ལ། དེའི་ནུས་པ་ཡང་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང༌། སྒྱུ་མ་མཁན་ལས་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ་སེམས་དེ་མི་དྲན་དགུ་དྲན་ཡིན་སྟབས་རྡུལ་ཕྲན་མཚོན་ཆ་དང་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་མི་སོགས་སྔོན་མ་འཛམ་གླིང་ཐོག་མེད་པའི་དངོས་པོ་མང་པོ་བཟོས་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ཚང་མ་མིས་བསམ་བློ་བཏང་ནས་བཟོས་པ་ཤ་སྟག་རེད། མ་གཞི་དངོས་པོ་ཁོ་རང་ལ་དེ་འདྲ་བཟོ་ཐུབ་རྒྱུའི་ནུས་པ་ཡོད་ནའང་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲིག་པར་མིས་ཁོ་ལ་ངོས་འཛིན་བྱས། མིའི་སེམས་ལ་འཆར་སྣང་བྱུང་ནས་དེ་ཚོ་ངོས་འཛིན་ཐོབ། ངོས་འཛིན་ཐོབ་རྗེས་གཞི་ནས་བཟོས་པ་རེད། སེམས་ཟེར་བ་དེ་གང་ཡང་བཟོ་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ལས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དང་མ་མཐུན་པ་ཞིག་བཟོ་མི་ཐུབ། བཟོ་ཐུབ་པ་དེ་གང་ཞེ་ན་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་རང་ལ་ཁྱད་ཆོས་དེ་ཡོད་སྟབས་བཟོས་པ་ཡིན་ལ་ངོས་འཛིན་ཐོབ་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།
གོ་རིམ་གསུམ་པ་ནི། སྒྱུ་མ་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། གསལ་བ་དང་སྟོང་པ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་མ་ཟད། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་རེད། སེམས་དེ་སྒྱུ་མ་མཁན་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ལ་དངོས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཞིག་ཡོད། དེའི་ནུས་པ་དེ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྟགས་མཚན་གང་ཞེ་ན། དཔེར་ན་རྡུལ་ཕྲན་ཟེར་བ་དེ་མིས་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ་པ་མ་གཏོགས་དངོས་པོ་དེ་འཇིག་རྟེན་དང་པོ་ཆགས་དུས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། འཇིག་རྟེན་དེ་ཆགས་ནས་ལོ་དུང་ཕྱུར་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔ་ཙམ་ཕྱིན་པའི་རྗེས་ལ་མིས་གཞི་ནས་དེ་ངོས་འཛིན་ཐུབ་སྟེ་རྡུལ་ཕྲན་འབར་མདེལ་ཟེར་བ་དེ་བཟོས་པ་རེད། མིས་དངོས་པོ་དེ་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་པར་རྒྱུ་ཞིག་དང་རྐྱེན་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ལས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་མ་བརྟེན་པར་དངོས་པོ་དེ་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་མི་ཐུབ་པས་དེ་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་པའི་ཚད་ཅིག་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་འཛོམས་ཚེ་མིས་གཞི་ནས་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་ཐུབ། མིས་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པས་ན་སེམས་དེ་ཡང་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་མིན་པ་དང༌། རང་གིས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་ཀྱི་བསམ་བློ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 337
ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་འདྲའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡིན། དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་མཁན་གྱི་སེམས་དེ་སྤྱིར་བཏང་གི་སེམས་ཤིག་མ་ཡིན་པར་གཉུག་མ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས། གཉུག་མ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ཡིན་པ་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་དགོས་སམ་ཞེ་ན། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་བདེ་བ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བདེ་བ་ཡིན་པ་ཞིག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པ་ལས་སེམས་སྤྱིར་བཏང་བས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་ན་མི་འགྲིག རྒྱུ་མཚན་གང་ལགས་ཤེ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་ཐུགས་དང་སྐུ་གཉིས་ཡོད། ཐུགས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་སེམས་ནས་ཡོང་དགོས་པ་དང༌། སྐུ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ཡིན། སྐུ་དང་ཐུགས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཞིག་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཧ་ཅང་མཛེས་ཤིང་འདྲ་ཆགས་པོ་ཡོང་བ་དེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ལམ་དེ་བསྒོམས་ནས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན། ཐུགས་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན། དེར་བརྟེན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ནས་བསམ་བློ་བཏང་བ་ཡིན་ན་རྗེས་མ་སངས་རྒྱས་སྐབས་སྐུ་དང་ཐུགས་གཉིས་དབྱེ་བ་མེད་པ། སྐུ་ཐུགས་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་ལ་སླེབས་ཐུབ། དེར་བརྟེན་མདོ་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སེམས་དང་སྔགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སེམས་དེ་གཉིས་མི་འདྲ་བ་སྟེ། མདོ་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་རྒྱུའི་སེམས་དེ་སེམས་སྤྱིར་བཏང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་སྔགས་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་རྒྱུའི་སེམས་དེ་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ཡིན་(སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་ཁྱད་པར་མེད)། སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ཞིག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་ལ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཟེར། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡོང་དགོས་མིན་སྐོར་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་བཀའ་འདྲི་ཞུས་ན་འགྲིག སྤྱིར་ན་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་ཞུ་མ་མྱོང་མཁན་ལ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཟེར་བའི་ཚིག་དེ་བཤད་སྲོལ་མེད། སེམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་ཟིན་ཚེ་དེ་ལ་བརྗོད་བྲལ་ཟེར། དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཙམ་ཞིག་ལས་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དེ་མི་གཞན་ལ་བརྗོད་མི་ཤེས་པས་ན་བརྗོད་བྲལ་ཞེས་བརྗོད། སྟོང་པ་ཉིད་ཟེར་བ་ནི་བུ་རམ་ཟས་པ་ལྟར་ཁྱེད་རང་ལ་ཚོར་སྣང་མངར་མོ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་མངར་མོ་འདི་འདྲ་ཞིག་འདུག་ཅེས་ཤོད་རྩ་བ་ནས་ཐུབ་ཐབས་མེད་པས་ཁོ་ལ་ངེས་པར་དུ་རང་གི་ཟ་རྒྱུ་བུ་རམ་དེ་ནས་ཏོག་ཙམ་སྤྲད་ན་མ་གཏོགས་ཁོས་མངར་མོའི་བྲོ་བ་དེ་གང་འདྲ་ཡོད་མེད་ཤེས་མི་ཐུབ་ཅིང༌། ཁོང་བུ་རམ་དེ་བཟས་རྗེས་རང་གི་བཟས་པ་ལྟར་གྱི་བྲོ་བ་དེ་ཁོས་ཀྱང་མྱང་ཐུབ། དེར་བརྟེན་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་མི་གཞན་ལ་བརྗོད་ཐུབ་ཐབས་མེད། བུ་རམ་དེ་རང་གིས་བཟས་པ་ལྟར་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་ནས་མི་གཞན་གྱིས་གོ་བ་ཡག་པོ་ལོན་ཐུབ་པ་བྱ་དགོས་ན་ངེས་པར་དུ་ཕར་ངོས་དེས་སྟོང་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 338

པ་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་ཟེར། དེ་ནས་སྒོམ་མེད་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་ཚར་ན་བསྒོམ་བྱ་དང་སྒོམ་བྱེད་གཉིས་ལོགས་སུ་མེད། སྒོམ་རྒྱུའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དང་སྒོམ་མཁན་གྱི་སེམས་དེ་གཉིས་དབྱེ་བ་མེད་པར་དེ་གཉིས་ཆུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་ནང་བཞིན་འདྲེས་ཟིན་པ་སྟེ། སེམས་ཟེར་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཟེར་ནའང་སེམས་ཡིན་ཅིང༌། བསྒོམ་བྱ་དང་སྒོམ་བྱེད་གཉིས་ལོགས་སུ་མེད་པར་གྱུར་ཟིན་པས་དེ་ལ་སྒོམ་མེད་ཟེར། དེ་ནས་གྲོལ་མེད་ཅེས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་ཟིན་རྗེས་ད་དུང་རྟོགས་རྒྱུ་མེད་ལ། ད་དུང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མདུད་པ་གྲོལ་རྒྱུ་བསྡད་མེད་པར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མདུད་པ་གྲོལ་ཟིན་ཏེ་དེ་ནས་གྲོལ་རྒྱུ་མེད་པ་ཆགས་ཟིན་པ་ཡིན་ཟེར། གོང་གསལ་ནི་ས་སྐྱ་བའི་ལྟ་བའི་ནང་དོན་མདོར་བསྡུས་དེ་ཙམ་ཡིན།

༤.ཇོ་ནང་པ།

ཇོ་ནང་པ་ཞེས་པ་ནི། ཇོ་མོ་ནང་ཞེས་པའི་ས་ཆའམ་དགོན་པ་དེའི་མིང་ཆོས་ལུགས་སུ་ཐོགས་པ་ཡིན། དེའི་ལྟ་བ་དང་པོ་གསར་གཏོད་གནང་མཁན་ནི་ཀུན་སྤངས་ཐུགས་རྗེ་བརྩོན་འགྲུས་ཞུ་བ་དེ་དང༌། ཁོང་གི་སློབ་མ་དོལ་པོ་བ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ཡིན། ཀུན་སྤངས་ཐུགས་རྗེ་བརྩོན་འགྲུས་ (༡༢༤༣-༡༣༢༤)ཀྱི་ལྟ་བ་ངོ་མ་ནི་དབུ་མ་གཞན་སྟོང་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་(ལྟ་བ་དེའི་འབྱུང་ལུགས་བྱུང་སྟངས་སྐོར་རྒྱས་པ་ཐུའུ་བཀྭན་གྲུབ་མཐའི་ནང་གསལ་པོ་ཡོད)། དབུ་མ་གཞན་སྟོང་ཟེར་བའི་ལྟ་བ་དེ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དང་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་གཞན་དག་དང་རྩ་བ་ནས་མི་འདྲ་བའི་ལྟ་བ་ཟུར་པ་ཞིག་རེད། དེའི་ལྟ་བ་ཟུར་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་རྟག་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལས་དངོས་པོ་མེད་པར་འདོད། དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཟེར། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཚང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད། དེ་བཞིན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཞིག་ཀྱང་རེད་ཟེར། དོན་དམ་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཟེར་བ་དེ་ཡང་དེ་ཡིན་པར་འདོད། དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕར་ཁྱབ་པ་ཞིག་རེད་ཟེར། ཁྱད་ཆོས་དེ་རྣམས་ལྡན་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་རྟག་པ་ཡིན་པ། རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ། དོན་དམ་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡིན་པ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་དེ་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 339

འདྲ་ཚང་བ་དེ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཟེར། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཚང་མའི་སེམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཚང་བ་ཞིག་ཡིན་ཟེར། སངས་མ་རྒྱས་གོང་སེམས་ཅན་ཚང་མར་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཚང་བའི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དེ་ཡོད། འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་རྣམ་ཤེས་སུ་དེའི་འཆར་སྣང་དེ་ཡོང་མི་ཐུབ་ཅིང༌། དེ་ནི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་ནས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་ངོ་བོ་ངོ་མ་དེ་མཐོང་དགོས་ཞེས་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དེ་རྟག་པ་ཡིན་པ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཚང་བསྡད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། (དེའི་འཕྲོས་དུམ་བུ་གཅིག་སྒྲ་གསལ་པོ་མེད་སྟབས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བཀོད་ཐབས་དབེན་པས་དགོངས་འགལ་མེད་པ་ཞུ་རྒྱུར། - བསྡུ་སྒྲིག་པས།)

༥.བཀའ་བརྒྱུད་པ།
བཀའ་རྒྱུད་པ་ཟེར་བ་ནི་བཀའ་བབས་ཀྱི་མན་ངག་གི་བརྒྱུད་པ་ཡིན་པས་ན་བཀའ་བརྒྱུད་པ་ཟེར། བཀའ་བརྒྱུད་པ་ལ་བཀའ་བབས་བཞིའི་(བཀའ་བབས་བཞི་སྟེ། jཕ་རྒྱུད་གསང་བ་འདུས་པའི་བཀའ་བབས། kམ་རྒྱུད་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་བཀའ་བབས། lརྨི་ལམ་དང་བར་དོའི་གདམས་ངག་གི་བཀའ་བབས། mའཕོ་བ་དང་གྲོང་འཇུག་གི་བཀའ་བབས་བཅས་)གདམས་ངག་ཡོད། བཀའ་བབས་ཟེར་བའི་བཀའ་བབས་སྟངས་ནི་བླ་མས་སློབ་མ་སོ་སོར་ཆོས་དར་སྤེལ་གཏོང་རྒྱུའི་ལས་བགོས་གནང་སྟེ་སོ་སོའི་ལས་འགན་མི་འདྲ་བར་བཀའ་བབས་གཅིག་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་བརྒྱུད་པ་མང་པོ་བྱུང་སྟབས་དེ་ལ་བཀའ་བབས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་སྟེ་བཀའ་བརྒྱུད་པ་ཟེར། མ་གཞི་བཀའ་བརྒྱུད་པར་མདོ་དང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་གསང་སྔགས་ལ་དབྱེ་ནའང་འདྲ་མི་འདྲ་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་ཅིང༌། གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་ཆོས་མང་པོ་ཡོད་ལ་གསང་སྔགས་གསར་མའི་ཆོས་ཀྱང་མང་པོ་ཡོད། བཀའ་བརྒྱུད་པ་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་ན། ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་པ་དང་དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་གཉིས་ཡིན། དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་དེ་དབུས་ཕྱོགས་སུ་ཁྱབ་ཆེ་བ་ཡོད་པ་དང༌། ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་དེ་གཙོ་བོ་གཙང་ཁུལ་དུ་ཁྱབ་ཆེ་བ་ཡོད་ཅིང་གཙང་ཁུལ་ལ་དར་སྤེལ་བྱུང་བའི་བཀའ་བརྒྱུད་པ་ཡིན། ད་ལྟའི་གཞིས་རྩེ་ས་ཁུལ་རྣམ་གླིང་རྫོང་ཁུལ་དུ་མཁས་གྲུབ་ཁྱུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཤངས་གཞོང་གཞོང་དགོན་པ་བཏབ་སྟེ་གནས་གཞི་བཟུང་བ་དེ་ནས་ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་བྱུང༌། ཁོང་གིས་གཙང་ཁུལ་དུ་དགོན་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 340

བཏབ་ཡོད། ཁོང་འཚོ་བཞུགས་སྐབས་ཤངས་གཞོང་གཞོང་གི་དགོན་པ་དེར་ཆོས་གསུང་སྐབས་ཆོས་ཞུ་བ་གྲྭ་པ་ཁྲི་གཅིག་ལྷག་ཙམ་འཛོམས་མྱོང་ཡོད། མཁས་གྲུབ་ཁྱུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་ཞུ་བ་དེ་དང་པོ་བོན་པོ་ཡིན་པ་དང༌། རྗེས་སུ་བོན་པོའི་ཆོས་མ་གནང་བར་གསང་སྔགས་གསར་མ་ཕྱག་བཞེས་མཛད་ཐོག རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་ནས་བླ་མ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་བསྟེན་ཏེ་ཆོས་མང་པོ་ཞུས་གནང་ནས་དེ་རྗེས་ཤངས་པའི་ཆོས་སྐོར་ཟེར་བ་དེ་བྱུང་བ་རེད། ཤངས་པའི་ཆོས་སྐོར་ནང་གི་ཁག་གཅིག་དགེ་ལུགས་པར་ཡོད། ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ལྟ་བ་དེ་བོད་ཀྱི་བཀའ་བརྒྱུད་པ་གཞན་གྱི་ལྟ་བ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ་ལས་ཟུར་དུ་ལྟ་བ་མི་འདྲ་བ་མེད། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་དེ་བཀའ་བརྒྱུད་པ་གཞན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་དང་ཅུང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དང་སོ་སོའི་ཡི་དམ་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཅུང་མི་འདྲ་བ་ཡོད། ཡིན་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་འཇོག་སྟངས་དང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་སྟངས་བཀའ་བརྒྱུད་པ་གཞན་དང་ཁྱད་པར་མེད་པས་འདིར་ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ལྟ་བ་ལོགས་སུ་ཤོད་མི་དགོས་པར་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ལྟ་བ་བཤད་ན་དེའི་ནང་དུ་ཚུད་ཡོད།
དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐོར། དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ནི་མི་ལ་རས་པའི་སློབ་མ་ཉི་མ་ལྟ་བུ་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེ་དང་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་རས་ཆུང་རྡོ་རྗེ་གྲགས་ཞེས་པའི་བླ་མ་དེ་གཉིས་ནས་བརྒྱུད་པ་ཞིག་ཡིན། དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ལ་བརྒྱུད་པ་ཆེ་བཞི་ཆུང་བརྒྱད་ཡོད་པ་སྟེ། ཆེ་བ་བཞི་ནི།
jདྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད། (མཁས་གྲུབ་ཁྱུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཤངས་གཞོང་གཞོང་དགོན་པ་བཏབ་སྟེ་གནས་གཞི་
བཟུང་བ་ནས་བྱུང༌)།

kཕག་གྲུ་བཀའ་བརྒྱུད། (དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་སློབ་མ་ཕག་མོ་གྲུབ་པ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོས་ཕག་མོ་གྲུའི་དགོན་པ་བཏབ་སྟེ་གནས་གཞི་བཟུང་བ་ལས་བྱུང༌)།

lའབབ་རོམ་བཀའ་བརྒྱུད། (ཕག་མོ་གྲུ་པའི་སློབ་མ་འབབ་རོམ་པ་དར་མ་དབང་ཕྱུག་གིས་ནག་ཆུ་ཁུལ་དུ་འབབ་རོམ་རི་བོ་ཆེའི་དགོན་པ་བཏབ་སྟེ་གནས་གཞི་བཟུང་བ་ལས་བྱུང༌)།
mམཚུར་ཕུ་བཀའ་བརྒྱུད། (དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་སློབ་མ་ཀརྨ་པ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་སྟོད་ལུང་ནང་དུ་མཚུར་ཕུའི་དགོན་པ་བཏབ་སྟེ་གནས་གཞི་བཟུང་བ་ནས་བྱུང་)བཅས་ནི་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེ་རང་ནས་ཐད་ཀར་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་ལུགས་ཡིན་པར་བརྟེན་ཆེ་བ་བཞི་ཟེར་བ་དང༌།
ཆུང་བརྒྱད་ནི། jའབྲི་གུང་བཀའ་བརྒྱུད། (ཕག་གྲུའི་སློབ་མ་སྐྱོབ་པ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོས་འབྲི་གུང་མཐིལ་གྱི་དགོན་པ་བཏབ་སྟེ་གནས་གཞི་བཟུང་བ་ནས་བྱུང༌)།
kསྟག་ལུང་བཀའ་བརྒྱུད། (ཕག་མོ་གྲུ་པའི་སློབ་མ་སྟག་ལུང་ཐང་པ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་གྱིས་སྟག་ལུང་དགོན་པ་བཏབ་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 341
སྟེ་གནས་གཞི་བཟུང་བ་ནས་བྱུང༌)།

lཁྲོ་ཕུ་བཀའ་བརྒྱུད། (ཕག་མོ་གྲུ་པའི་སློབ་མ་རྒྱལ་ཚ་རིན་ཆེན་མགོན་གྱིས་གཙང་ཁུལ་དུ་ཁྲོ་ཕུ་དགོན་པ་བཏབ་སྟེ་གནས་གཞི་བཟུང་བ་ནས་བྱུང༌)།
mའབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད། (གཙང་པ་རྒྱ་རས་པས་གནམ་གྱི་ཕུར་འབྲུག་དགོན་པ་བཏབ་སྟེ་གནས་གཞི་བཟུང་བ་ནས་
བྱུང་ཞིང༌། དེ་ལ་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་སྟོད་འབྲུག་ནི་རྒོད་ཚང་པ་ལས་བརྒྱུད་པ་དང༌། བར་འབྲུག་ནི་རྒྱ་རས་ཀྱི་དབོན་ལས་བརྒྱུད་པ། སྨད་འབྲུག་ནི་ལོ་རས་པ་ལས་བརྒྱུད་པ་ཡིན)།
nསྨར་བ་བཀའ་བརྒྱུད། (ཕག་མོ་གྲུ་པའི་སློབ་མ་འགྲོ་མགོན་སྨར་བ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བར་ཁམས་སུ་ཤོ་དགོན་པ་བཏབ་སྟེ་གནས་གཞི་བཟུང་བ་ལས་བྱུང༌)།
oཡེལ་པ་བཀའ་བརྒྱུད། (ཕག་མོ་གྲུ་པའི་སློབ་མ་སངས་རྒྱས་ཡེལ་པ་ཡེ་ཤེས་བརྩེགས་ཀྱིས་ཁམས་སུ་ཡེལ་ཕུག་དགོན་པ་བཏབ་སྟེ་གནས་གཞི་བཟུང་བ་ལས་བྱུང༌)།
pགཡའ་བཟང་བཀའ་བརྒྱུད། (ཕག་མོ་གྲུ་པའི་སློབ་མ་ཟ་ར་བ་སྐལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་སེང་གེའི་ཡང་སློབ་གཡའ་བཟང་པ་ཆོས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་གྱིས་གཡའ་བཟང་དགོན་པ་བཏབ་སྟེ་གནས་གཞི་བཟུང་བ་ནས་བྱུང༌)།
qཤུག་གསེབ་བཀའ་བརྒྱུད། (གྱེར་སྒོམ་ཚུལ་ཁྲིམས་སེང་གེས་སྙེ་ཕུར་ཤུག་གསེབ་དགོན་པ་བཏབ་སྟེ་གནས་གཞི་བཟུང་བ་ལས་བྱུང༌)། དེའི་སྐོར་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་སྐོར་ཞེས་པའི་དེབ་ནང་གསལ་པོ་བཀོད་ཡོད། དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་རྩ་བ་ནི་མར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་ལ་ཐུག་ཡོད། མར་པ་ལོ་ཙཱ་བས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཞུ་ཆེད་རྒྱ་གར་ལ་ཞབས་ཐང་མར་ཕར་ཚུར་ཐེངས་གསུམ་ཕེབས་ཏེ་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་ངལ་བ་ཁྱད་བསད་གནང་ཡོད་དེ། རང་གིས་ཡུན་རིང་ལྡང་པའི་ཟ་ཆས་སྒལ་པར་འཁྱེར་བ་དང༌། བླ་མ་དང་དགེ་རྒན་ལ་འབུལ་བྱེད་གསེར་འཁྱེར་དགོས་པ། རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར་རྗེས་སུ་ཡང་བླ་མ་དེ་དག་མཐའ་ལ་དུག་གི་མཚོ་དང་དཀྱིལ་དུ་རི་གནས་པ་དེ་འདྲར་བཞུགས་ཡོད་པས་མཚོ་དེ་དག་བརྒལ་ནས་འགྲོ་དགོས་པ། དེ་བཞིན་དུག་སྦྲུལ་མང་པོ་ཡོད་སའི་ནགས་ཚལ་ནང་འགྲོ་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྲོག་ལ་ཐུག་པའི་ཉེན་ཁ་ཐེངས་བཅུ་གསུམ་ཙམ་འཕྲད་མྱོང་ཡོད་ནའང་ཆོས་ཞུ་ཆེད་དཀའ་བ་མང་པོ་སྤྱད་དེ་བླ་མ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་བསྟེན་གནང་ཡོད། བོད་དུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཧ་ཅང་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དེ་མར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་དང་འགོས་ལོ་ཙཱ་བ་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་པར་འདོད། འགོས་ལོ་ཙཱ་བ་ཞེས་པ་གསུམ་བྱུང་ཞིང༌། དང་པོ་ནི་འགོས་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་གྲུབ་ཞུ་བ་དེ་ཡིན། ཁོང་རྒྱ་ནག་དང་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཡིན་ཅིང༌། མདོ་མཛངས་བླུན་ཞེས་པ་ཡང་རྒྱ་གར་དང་རྒྱ་ནག་གི་ཡི་གེ་ནས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་གནང་ཡོད་པ་དང༌། རྒྱ་ནག་དང་སྟོད་ས་ཁུལ་དུ་ཡུན་རིང་བཞུགས་མྱོང་ཡོད། འགོས་ལོ་ཙཱ་བ་གཉིས་པ་ནི། འགོས་ཁུག་པ་ལྷས་བཙས་ཞུ་བ་དེ་ཡིན། ཁུག་པ་ཞེས་པ་ནི་ཁོང་གི་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 342

ཡབ་ལ་ཆུང་མ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་གཅིག་ཏོག་ཙམ་སྤུན་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པས་དེ་ལ་སྐྱེས་པས་ན་ཁུག་པ་ཞེས་དང༌། ལུག་རྫི་སྡོད་སའི་ལྷས་རྭའི་ནང་དུ་སྐྱེས་པས་ལྷས་བཙས་ཞེས་བཏགས། འགོས་ལོ་ཙཱ་བ་གསུམ་པ་ནི། འགོས་ལོ་ཙཱ་བ་གཞོན་ནུ་དཔལ་ཞུ་བ་དེ་ཡིན་ཅིང༌། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་སྤྲེལ་ལོར་དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ་བརྩམས། བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཕྱི་དར་གྱི་སྐབས་སུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་དར་རྒྱས་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དེ་ནི་མར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་དང་འགོས་ལོ་ཙཱ་བ་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་དུ་འདོད་ཅིང༌། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང༌། དེ་བཞིན་བཀའ་བརྒྱུད་པ་དང་རྙིང་མའི་བླ་མ་ཚོས་མར་པ་དང་འགོས་ལོ་ཙཱ་བ་གཉིས་ནས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་དེ་ཡིད་ཆེས་ཆ་འཇོག་བྱེད་ས་ཞིག་ཏུ་རྩིས་གནང་གི་ཡོད། མི་ལ་རས་པའི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ་བ་ལྟར་མར་པ་ལོ་ཙཱ་བར་ནམ་རྒྱུན་མཉམ་དུ་བཞུགས་མཁན་ཆུང་མ་གཅིག་དང་དེ་མིན་སྐུ་ཟླ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དང༌། སྐུ་ཟླ་རེ་ལ་སྲས་རེ་སྟེ་སྲས་དགུ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ཚང་མ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སྐད་གྲགས་ཡོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་རྣམས་ཚང་མ་དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་ནས་སྐུ་ཚེ་མ་ཟིན་པར་དེའི་ནང་ནས་ཅུང་སྐུ་ཚེ་རིང་ཙམ་བཞུགས་པ་ནི་དར་མ་མདོ་སྡེ་ཞུ་བ་དེ་ཡིན། དེ་བཞིན་མར་པ་ལོ་ཙཱ་བར་ཞིང་ཁ་དང་སེམས་ཅན་ཡང་མང་པོ་ཡོད། མར་པ་ལོ་ཙཱ་བའི་སྐུ་ཟླ་དང་ཁོང་གཉིས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་སྐུ་འདས་པ་རེད། མར་པའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་མར་པའི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ་བར་འཁོད་ཡོད། མདོར་ན། དྭགས་པོ་བཀའ་རྒྱུད་དེ་གཙོ་བོ་མར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་ནས་བྱུང་བ་རེད། མར་པའི་སློབ་མ་མི་ལ་རས་པ་ཡིན་པས་མི་ལའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་མར་པའི་རྣམ་ཐར་ཞིབ་ཕྲ་ཡོད། མར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་རྒྱ་གར་དུ་ཐེངས་གསུམ་དང་བལ་ཡུལ་དུ་ཐེངས་བཞི་ཕེབས་པ་དང༌། ཁ་རོ་བའི་(ཕྱི་རོལ་པའི་)བླ་མ་གཉིས་དང༌། དེ་བཞིན་པཎྜི་ཏ་དང་གྲུབ་ཐོབ་བཅས་བླ་མ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་བསྟེན་གནང་ཡོད། ཁོང་ལ་སློབ་མ་མང་པོ་བྱུང་ཞིང་སློབ་མ་གཙོ་བོ་བཞིའི་ནང་གི་གཅིག་ནི་མི་ལ་རས་པ་ཡིན་པ་དང༌། མི་ལ་རས་པའི་སློབ་མ་གཙོ་བོ་ནི་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེ་ཡིན། དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེས་ནས་བརྒྱུད་དེ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་པ་ཆེ་བ་བཞི་དང་ཆུང་བ་བརྒྱད་ཟེར་བ་དེ་བྱུང་བའོ། །བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ལོ་རྒྱུས་དཔེ་ཆ་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད།
བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ལྟ་བའི་སྐོར། བཀའ་བརྒྱུད་པ་ལ་ནང་གསེས་ཆེ་བ་བཞི་དང་ཆུང་བ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་སོ་སོའི་ཆོས་བྱེད་སྟངས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་མི་འདྲ་བའི་ཐོག་ནས་དབྱེ་བ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཐོག་ལ་གཅིག་གྱུར་ཡིན། བཀའ་བརྒྱུད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཟེར། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་དོན་ནི། རྒྱལ་པོས་བཀའ་ཕབ་པའི་བཀའ་ཡིག་གི་ནང་དོན་དེ་གཤམ་ལ་བཀའ་ཕབ་ཟིན་རྗེས་མངའ་འབངས་ཚང་མས་ཁས་བླངས་དམ་བཅས་ཏེ་དེ་དང་རྩ་བ་ནས་འགལ་མི་ཆོག་པའི་དཔེ་དེ་ལྟར་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དང༌། ཚང་མར་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 343
ཁྱབ་པ་ཞིག སུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་དེ་དང་མི་མཐུན་པ་བྱེད་མི་ཆོག་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་སྒོམ་སྟངས་ཐད་མདོ་ལུགས་ཀྱི་སེམས་ངོ་བཙལ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་སྒོམ་པ་དེ་རེད། དེ་ལ་མདོ་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཟེར། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་གསལ་ཞིང་དྲི་མས་མ་གོས་པ་དང་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ཅིང༌། ཁྱད་ཆོས་དེ་འདྲ་ལྡན་པའི་སེམས་དེ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་མགོ་དང་རྐང་ལག་སོགས་གང་དུ་ཡོད་མིན་བཙལ་རུང་རྙེད་རྒྱུ་མེད་པས་ན་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཟེར། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་མ་བཅོས་པ་ཞིག་དང་བཅོས་མ་མིན་པར་རང་བྱུང་ཞིག་རེད། དེའི་ཁྱད་ཆོས་ནི་གསལ་པོ་ཡིན་པ་དང༌། རིག་པ་ཡིན་པ་ཞིག་རེད་ཟེར། དེའི་རང་བཞིན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ཞིག་རེད། སེམས་དེ་བཙལ་བའི་སྐབས་སུ་རང་གི་སེམས་ལ་རྣམ་རྟོག་བཟང་པོ་ཤར་ནའང་འདྲ། རྣམ་རྟོག་ངན་པ་ཤར་ནའང་འདྲ། ཚང་མ་བཀག་འགོག་མ་བྱས་པར་རང་བབས་སུ་བཞག་ནས་དེའི་ངོ་བོ་ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ཏེ་སེམས་དེ་མགོ་ནས་རྐང་པའི་བར་དང་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གང་དུ་གནས་མིན་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་སྐབས་རྙེད་རྒྱུ་མེད་པ་དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཟེར། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཚོལ་སྟངས་ཐད་གོང་དུ་ས་སྐྱའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བཤད་སྐབས་དཔེ་མང་དུ་ཞུས་པ་དེ་རྣམས་དང་མིང་ཏོག་ཙམ་མི་འདྲ་བ་ལས་འཚོལ་སྟངས་གཅིག་པ་ཡིན། འདས་པའི་སེམས་ནི་ནམ་མཁའི་བྱ་བྱིའུ་འདྲ་ཞེས་འདས་པའི་སེམས་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་བྱ་འཕུར་བ་ལྟར་བྱའི་གྲིབ་མ་དེ་ས་ཐོག་ཏུ་སླེབས་ནས་དེའི་རྗེས་ལ་མཐོང་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་པར་གར་སོང་ཆ་མེད་ཅིག་ཡིན་ཟེར། མ་འོངས་སེམས་ནི་རྩིས་མེད་མུན་པ་འདྲ་ཞེས་ནག་ཁུང་ནང་དུ་སླེབས་པ་ལྟར་སོ་སོ་གོམ་པ་གང་དུ་སྤོ་མིན་གདེང་ཚོད་མེད་པ་དེ་ལ་ཟེར། ད་ལྟའི་སེམས་ནི་བར་སྣང་སྟོང་པ་འདྲ་ཞེས་ད་ལྟའི་སེམས་ནི་བར་སྣང་སྟོང་པ་ལ་སླེབས་པ་ལྟར་བཙལ་ནའང་མྱུར་དུ་བརླག་འགྲོ་བ་ལས་རྙེད་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར། དེར་བརྟེན་སེམས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་མ་འགྲོ། མ་འོངས་པའི་རྩིས་མང་པོ་མ་རྒྱག ད་ལྟའི་སེམས་བཟོ་བཅོས་མ་བྱས་པའི་བསམ་བློ་དེ་རང་དགར་བཞག་པ་ཡིན་ན་གཞི་ནས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་གསལ་པོ་མཐོང་ཐུབ་ཟེར། དེ་བཞིན་རང་གི་སེམས་ལ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ཤར་ནའང་དེ་མ་བཀག་པར་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་སྤང་བླང་མེད་པར་རང་གིས་དེའི་ངོ་བོ་དེ་ལ་བརྟག་ནས་ལྟ་སྐབས་དེ་ཡལ་འགྲོ་གི་རེད། དེ་ཡལ་འགྲོ་བ་དེ་རང་ཉིད་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཅིང༌། དེ་ལས་ལོགས་སུ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཟེར་བ་མེད་པར་འདོད། དེ་ལ་སེམས་མ་གཡེངས་བར་འཇོག་དགོས་ཟེར། དེ་མིན་ཐབས་ཤེས་གཞན་ཞིག་སྟེ། སེམས་ལ་རྣམ་རྟོག་བཟང་ངན་གང་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ནའང་དེ་ཡལ་དུ་མ་བཅུག་པར་གང་དུ་སོང་ཡང་བཏང་བཞག་ན་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡལ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཟེར། དཔེར་ན་སྦྲུལ་གྱི་གཟུགས་ལ་མདུད་པ་ཐེབས་ཡོད་ནའང་དེ་རང་དགར་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 344

བཞག་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཞིག་འགྲོ་བ་ལས་སུས་ཀྱང་འགྲོལ་མི་དགོས་པ་ལྟར་རང་གི་སེམས་ལ་རྣམ་རྟོག་བཟང་པོ་དང་ངན་པའི་མདུད་པ་མང་པོ་ཐེབས་བསྡད་པ་དེ་གང་འདོད་སར་བཏང་ཚེ་རང་བཞིན་གྱིས་མདུད་པ་དེ་གྲོལ་ནས་གང་ཤར་རང་གྲོལ་འགྲོ་གི་རེད་ཟེར། རྣམ་རྟོག་གང་འདྲ་ཞིག་ཤར་ནའང་དེ་བཀག་འགོག་མེད་པར་དང་དུ་བླངས་ནས་གང་འགྲོར་བཏང་ཚེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡལ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཟེར། དེ་མིན་ཐབས་ཤེས་གཞན་ཞིག་སྟེ། རང་གི་སེམས་ལ་རྣམ་རྟོག་བཟང་ངན་གང་འདྲ་ཞིག་སྐྱེས་ནའང་དེ་ཚང་མ་ཆོས་སྐུའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་རྣམ་རྟོག་བཟང་ངན་གང་ཞིག་བྱུང་ནའང་ལམ་དུ་འཁྱེར་ཏེ། རྣམ་རྟོག་ལམ་འཁྱེར་བྱ་དགོས་ཤིང༌། དེ་ལྟར་བྱས་ཚེ་གཞི་ནས་རྣམ་རྟོག་དེ་ཡལ་ནས་རྣམ་རྟོག་བཟང་ངན་གང་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་སང་སང་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེའི་ནང་དུ་འཇོག་དགོས་ཟེར། འོན་ཀྱང་དགེ་ལུགས་པས་དེ་མི་འགྲིག་པར་འདོད་དེ། དེ་ལྟར་བསམ་རྒྱུ་དྲན་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་པར་སྒོམ་བརྒྱབ་ནས་ཡུན་རིང་པོ་བསྡད་ན་སྒོམ་ཇི་ཙམ་བརྒྱབ་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་དེ་ལྐུགས་སུ་ཕྱིན་ནས་སྔོན་ཆད་ཤེས་པ་ཡང་བརྗེད་འགྲོ་བ་དང་རིག་པ་སྐྱོ་རུ་འགྲོ་བ་སོགས་བྱེད་སྲིད་ཅིང༌། མ་གཞི་ནས་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་བཟང་ངན་གང་ཤར་བ་དེ་ཡལ་འགྲོ་བ་དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ལས་སེམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་མིན་པར་འདོད་པས་བཤད་ཚུལ་དེའི་ཐོག་ཏུ་མཐུན་མེད།
སྔགས་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི། གཉུག་སེམས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཤར་རྒྱུ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ང་ཚོར་དང་པོ་ཐོག་མ་ནས་གཉུག་མའི་སེམས་དེ་ཡོད། དེ་ཡང་བཤད་སྟངས་བྱས་ན་གཉུག་མའི་སེམས་དེ་ཀླད་པའི་ནང་དུ་ཡོད་པར་འདོད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ནང་དུ་སེམས་དེ་དང་པོ་ཆགས་ས་སྙིང་ཁ་ཡིན་པ་དང་ཁ་བྲལ་ས་དེ་ཡང་སྙིང་ཁ་ནས་ཁ་བྲལ་འགྲོ་བ། དེ་བཞིན་རྩ་དང་ལུས་པོ་སོགས་དང་པོ་སྙིང་ཁ་ནས་ཆགས་པ་ཡིན་པས་སྙིང་ཁ་དེ་ནི་སེམས་དང་རྩ་དང་ལུས་པོ་ཆགས་སའི་ལྟེ་བ་སྟེ་འཕྲུལ་འཁོར་ཨ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་ཟེར། མིའི་གཟུགས་པོའི་སྟོད་སྨད་ཀྱི་རྩ་ཐམས་ཅད་རྩ་བ་སྙིང་ཁ་ནས་ཡལ་ག་གང་སར་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡིན། སེམས་དང་ལུས་པོ་གཉིས་འབྲེལ་བ་བྱུང་བའི་ལྟེ་བ་དེ་ནི་སྙིང་ཁ་ཡིན་པ་དང༌། དེ་ནས་རྩ་དང་རླུང་རྣམས་གཟུགས་ཀྱི་སྟོད་སྨད་གཉིས་སུ་ཁ་གྲམ་པ་ཡིན་ཟེར། གཉུག་མའི་སེམས་ཟེར་བ་དེ་རང་ཤི་བའི་སྐབས་སུ་རང་གི་ལུས་དང་སེམས་གཉིས་ཁ་བྲལ་དུས་གཉུག་མའི་སེམས་དེ་ཐེངས་གཅིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་རང་གི་ལུས་དང་སེམས་གཉིས་དང་པོ་འབྲེལ་བ་བྱུང་དུས་གཉུག་མའི་སེམས་དེ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་བར་བསྐལ་གྱི་སེམས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དྲེགས་པ་འགོས་ནས་དེའི་ངོ་བོ་ངོ་མ་དེ་མ་གསལ་བར་ལུས་པ་ཡིན། གཉུག་མའི་སེམས་དེ་སྤྱིར་བཏང་གི་སེམས་མིན་པར་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཞིག་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 345
དགོས། འོན་ཀྱང་ང་ཚོར་ད་ལྟ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལུས་པོ་ཆགས་སྟངས་དང་རྩ་དང་སེམས་ཆགས་སྟངས་སོགས་སློབ་ཁྲིད་བྱས་མེད་པས་གཉུག་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གང་འདྲ་ཡིན་མིན་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་དཀའ་བ་ཡིན། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་པ་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་སྒོམ་དགོས་ན་ངེས་པར་དུ་སྔོན་ལ་མིའི་ལུས་པོའི་ཆགས་སྟངས་དེ་ཆ་ཚང་བ་ཡག་པོ་ཞིག་ཤེས་དགོས། དེའི་ནང་ནས་རྩ་ཆགས་སྟངས་ཡག་པོ་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས་པ་སྟེ། རྩ་གང་གི་ནང་དུ་རླུང་ཇི་ཙམ་འགྲོ་གི་ཡོད་མེད་དང། རྩ་གང་གི་ནང་དུ་རླུང་གང་ཞིག་འགྲོ་གི་ཡོད་མེད། རླུང་དེ་ནུས་པ་ག་རེ་ཐོན་གྱི་ཡོད་མེད་སོགས་ཤེས་དགོས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བའི་རྩ་དང༌། ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ་བའི་རྩ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་དེ་དག་ངོས་འཛིན་གསལ་པོ་ཐུབ་དགོས། དཔེར་ན་ང་རང་ཚོས་ནམ་རྒྱུན་ཁོང་ཁྲོ་བྱེད་སྐབས་རླུང་མ་ལངས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པས་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཁོང་ཁྲོ་ལངས་རྒྱུའི་རྩ་དེའི་རླུང་ཕྱིན་པའི་དབང་གིས་ཡིན། ཁོང་ཁྲོ་ལངས་རྒྱུའི་རྩ་དེ་གཡས་ངོས་སུ་ཡོད་པས་ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་དང་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་སོགས་ཀྱིས་གཡས་ངོས་མནན་ནས་བཞུགས་པ་དེ་གཡས་ཀྱི་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ་བའི་རྩ་དེ་མནན་པ་ཡིན། དེ་མིན་ལྷ་མང་པོ་ཞིག་གཡོན་ངོས་སུ་ཀྱོག་ནས་བཞུགས་པ་དེ་ནི་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བའི་རྩ་དེ་མནན་པ་ཡིན། འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བའི་རྩ་དེ་གཡོན་ངོས་སུ་གནས་ཡོད་པ་དང༌། ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ་བའི་རྩ་དེ་གཡས་ངོས་སུ་གནས་ཡོད་པ། དཀྱིལ་དུ་གཏི་མུག་སྐྱེ་བའི་རྩ་དེ་གནས་ཡོད། གཏི་མུག་གི་རྩ་དེའི་ནང་ཤི་དུས་མ་གཏོགས་རླུང་འགྲོ་མི་སྲིད་པས། གལ་ཏེ་རྩ་དེའི་ནང་རླུང་འགྲོ་བ་བྱེད་དགོས་ན་ཡང་ན་བུད་མེད་བརྟེན་དགོས་པ་དང་ཡང་ན་མ་ཤི་བར་དུ་སྒུག་དགོས། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བྱས་ཏེ་བུད་མེད་བསྟེན་ཆོག་པའི་ཚད་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་སླེབས་དགོས་སམ་ཞེ་ན། རླུང་བསྒོམས་ནས་རང་གི་མཛུབ་མོས་རྡོ་ལ་ཨི་ཁུང་འབིགས་ཐུབ་པ་དང༌། རང་གི་ཆབ་གསང་མར་བཏང་ནས་ཚུར་འཐེན་ཐུབ་པའི་ཚད་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་སླེབས་པ་བྱེད་དགོས། གསང་སྔགས་ཀྱི་གནས་ཚད་མཐོ་པོ་སླེབས་ཚེ་བུད་མེད་བསྟེན་ཡང་ཕྲུ་གུ་ཆགས་མི་ཐུབ་སྟེ། གང་ལགས་ཟེར་ན་ཕྲུ་གུ་ཆགས་བྱེད་ཀྱི་ས་བོན་དེ་ཕར་བཏང་མི་དགོས་པར་སོ་སོའི་ས་བོན་ཡར་འཐེན་ཐུབ་པ་མ་ཟད་མི་གཞན་གྱི་དེ་ཡང་ཚུར་འཐེན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོས་ཉིན་ལྟར་མཆོད་ཆང་མང་པོ་མཆོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་སྐུ་ར་རྩ་བ་ནས་བད་རྒྱུ་མེད་པར་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་རྒྱུ་དང་གཞས་གཏོང་རྒྱུ་ཚང་མ་ནམ་རྒྱུན་ནང་བཞིན་ཡིན་པ་དང༌། དེ་བཞིན་ཁོང་གི་མཛད་སྤྱོད་ཐད་ཤོད་སྲོལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་སྲས་སྲོས་གཅིག་ཀྱང་བསྟན་རྒྱུ་མེད། ཙོང་ཁ་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གནས་ཚད་དེ་བུད་མེད་བསྟེན་ཆོག་པའི་ཚད་དུ་སླེབས་ཡོད་ནའང་བུད་མེད་བསྟེན་མེད། དེ་ནི་ཁོང་གིས་བུད་མེད་བསྟེན་ན་དེའི་བག་ཆགས་ངན་པ་ཆགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 346

དེས་ན་གཉུག་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་ཞིག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཟེར། བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གི་སེམས་དེ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཟེར། ང་རང་ཚོ་ཤི་བ་དང་གཉིད་ཁུག་པ་གཉིས་གཅིག་མཚུངས་རེད། ཤི་དུས་ཤི་བར་རྟགས་འདྲ་མི་འདྲ་མང་པོ་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད། ཤི་དུས་རང་གི་འབྱུང་བ་རྣམས་འཐིམ་འགྲོ་དུས་རང་ལ་འཆར་སྣང་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་ལྟར་གཉིད་ཁུག་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་འདི་འདྲ་ཡོད། འཆར་སྣང་གི་དུས་ཡུན་རིང་ཐུང་དེ་གཉིད་ཁུག་སྐབས་ཐུང་བ་དང་ཤི་དུས་རིང་བ་ཡོད། ཁྱད་པར་དེ་འདྲ་ཞིག་ལས་གཞན་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། གཉིད་ཁུག་དུས་དབུགས་ཤིག་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་མ་གཏོགས་ཤི་བ་དང་ཁྱད་པར་མེད། སྔགས་ལུགས་དང་མདོ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་མཁན་གྱི་སེམས་དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ། སྔགས་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སེམས་ནི་སེམས་སྤྱིར་བཏང་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཞིག་དང་མདོ་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སེམས་དེ་སེམས་སྤྱིར་བཏང་པ་ཞིག་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་རིམ་པ་བཞི་འགྲོ་སྟེ། jརྩེ་གཅིག དེ་ནི་དང་པོ་སེམས་མ་གཡེངས་བར་དམིགས་པའི་ཐོག་ཏུ་བཞག་པ་དེ་ལ་ཟེར། kསྤྲོས་བྲལ། སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ཟེར་བ་ནི་སེམས་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དང་གནས་པ་གསུམ་གྱི་སྤྲོས་པ་མེད་པ་ཤེས་པ་ལ་ཟེར། lརོ་གཅིག རོ་གཅིག་ཟེར་བ་ནི་ཆུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུ་འདྲེས་པ། དཔེར་ན་ཆུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་ཚེ་ཆུའི་བྲོ་བ་འདི་རེད། འོ་མའི་བྲོ་འདི་རེད་ཅེས་ལོགས་སུ་སྟོན་རྒྱུ་མེད་པ་ལྟར་རང་གི་སེམས་ལ་རྣམ་རྟོག་བཟང་ངན་གང་ཤར་བ་ཚང་མ་ཆོས་སྐུའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པ་ལས་དེ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་བའི་དུས་སུ་རོ་གཅིག་ཟེར། སྐབས་དེ་དུས་རང་གིས་བྱས་ཚད་ཚང་མ་ཆོས་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན། མི་སྤྱིར་བཏང་ཞིག་གིས་བྱས་ན་སྡིག་པ་བསག་རྒྱུ་དེ་གནས་ཚད་འདིར་སླེབས་པའི་མི་དེས་བྱས་ན་སྡིག་པར་མི་འགྲོ་བར་བྱས་ཚད་དགེ་བར་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་གཉིད་ཉལ་བ་དང༌། ལྟོ་ཟ་བ། རྐུན་མ་བརྐུ་བ། མི་གསོད་པ་སོགས་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོས་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གང་ཟག་ཆོས་བྱེད་མཁན་ཁོ་རང་གི་གནས་ཚད་དེ་རོ་གཅིག་གི་ཚད་ལ་སླེབས་ཚེ་བྱས་ཚད་ཚང་མ་ཆོས་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཟེར་བ་ལས་མི་ཚང་མའམ། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་དེ་བྱས་ན་དེ་འདྲ་ཆགས་ཟེར་བ་མིན། mབསྒོམ་མེད། གནས་ཚད་དེ་འདྲ་ལ་སླེབས་སྐབས་བསྒོམ་བྱའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དང་སྒོམ་མཁན་གྱི་སེམས་གཉིས་ཆུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུ་འདྲེས་ཟིན་པས་ལོགས་སུ་བཀར་ནས་མེད། དེ་ཕན་ཆད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བསྒོམ་བྱ་ཞིག་དང་སྒོམ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ནའང་སྐབས་འདིར་བསྒོམ་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྒོམ་བྱེད་སེམས་གཉིས་ལོགས་སུ་དབྱེ་བ་ཕྱེ་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 347

ཆགས་ཡོད་པས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་ཞིག་དང་ཡུལ་ཅན་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་འཆར་སྣང་དེ་ལོག་ཟིན་སྟབས་དེ་ལ་གཉིས་སྣང་ལོག་པ་ཟེར། དེ་ནི་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་འཆར་སྣང་དེ་ཡལ་ཟིན་པ་ཡིན། གོང་གསལ་ནང་དོན་དེ་དག་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་ན་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་མ་ཎི་བཀའ་འབུམ་ཟེར་བ་དེའི་ནང་དོན་མང་ཆེ་བ་རྟོགས་ཐུབ། མ་ཎི་བཀའ་འབུམ་ཞེས་པ་དེ་མ་གཞི་གཏེར་མ་ཞིག་ཡིན་ཅིང༌། གཏེར་ནས་བཞེས་མཁན་ནི་རྙིང་མའི་གཏེར་སྟོན་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྱལ་གུ་རུ་ཆོས་དབང་གིས་བཏོན་པ་དང༌། གྲུབ་ཐོབ་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས་བཏོན་པ། མངའ་བདག་མྱང་གིས་བཏོན་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཁག་གསུམ་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེང་སང་ཁ་ཤས་ཀྱིས་མ་ཎི་བཀའ་འབུམ་ཟེར་བ་དེ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལགས་ཤེ་ན། མ་ཎི་བཀའ་འབུམ་ནང་གི་ཆོས་ཀྱི་ནང་དོན་རྣམས་གནས་ཚད་ཧ་ཅང་མཐོ་པོ་ཡོད་པས་སྐབས་དེ་དུས་ནང་ཆོས་དར་འགོ་ཚུགས་ཙམ་ཡིན་པར་བརྟེན་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚད་མཐོ་པོ་དེ་འདྲ་ཡོང་མི་ཐུབ་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་མ་ཎི་བཀའ་འབུམ་ནང་གི་དོན་གནད་ཁ་ཤས་སར་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་སྟབས་དེ་རྫུན་མ་རེད། དེ་ནི་གཏེར་སྟོན་མཁན་ཁོ་རང་གིས་བྲིས་ཏེ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བྲིས་གནང་བ་རེད་ཅེས་བཤད་པ་རེད་ཟེར། རྙིང་མ་བས་དེ་ནི་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་རང་གིས་བྲིས་པ་ཡིན་པར་འདོད། གནས་ཚུལ་དེའི་ཐོག་ལ་སྔོན་མ་ྋརྒྱལ་བ་ལྔ་པའི་དུས་སུ་ལབ་གླེང་མང་པོ་བྱུང་མྱོང་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་བྱས་ན་དགེ་ལུགས་པ་དང༌། རྙིང་མ། ས་སྐྱ། བཀའ་བརྒྱུད་སོགས་མང་ཆེ་བས་<<མ་ཎི་བཀའ་འབུམ་>>དེ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་རང་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། རྙིང་མ་དང་བཀའ་བརྒྱུད་སོགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་སྐོར་གོང་དུ་ཚིག་སོ་སོར་འགྲེལ་པ་བརྒྱབ་པ་དེའི་དོན་རྟོགས་ཐུབ་ན་<<མ་ཎི་བཀའ་འབུམ་>>ནང་གི་ཆོས་ཚིག་མང་ཆེ་བ་ཤེས་ཐུབ། པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཁྲིད་ཟེར་བ་དེ་སྔགས་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་སྒོམ་སྟངས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ཞིག་ཡིན། དེའི་ནང་དུ་གང་འདྲ་གསུངས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། བོད་འདི་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྒོམ་སྟངས་ཐད་ས་སྐྱ། བཀའ་བརྒྱུད། རྙིང་མ། དགེ་ལུགས་སོགས་གྲུབ་མཐའ་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད། དེ་ཚོ་ཚང་མ་གསུང་སྟངས་མི་འདྲ་བ་དང་སྒོམ་སྟངས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་མི་འདྲ་བ་མ་གཏོགས། དོན་དག་གི་ཐོག་ལ་ཚང་མ་དགོངས་པ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་མིན་ཡང་རྒྱ་ནག་གི་ཧན་(汉)རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཧྥ་ཤེན་ཟེར་བའི་ཧྭ་ཤང་ཞིག་གིས་བརྩམས་པའི་དཔེ་ཆའི་ནང་རྒྱ་ནག་གི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དང༌། ཁུང་ཙེའི་ལྟ་བ། རྒྱ་ནག་གི་བོན་པོའི་ལྟ་བ་དེ་གསུམ་དགོངས་པ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ཞེས་བྲིས་ཡོད། དེ་དང་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གསུངས་པ་དེ་གཉིས་དོན་དག་གཅིག་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 348

མཚུངས་མིན། ཧྭ་ཤང་དེས་དེ་འདྲ་ཤོད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྐབས་དེ་དུས་ཧན་རྒྱལ་རབས་སྐབས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་འཕེལ་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང༌། དེ་དང་དུས་མཚུངས་རྒྱ་ནག་གི་བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་དེ་ཡང་ཤུགས་ཆེན་པོ་བསྡད་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་བར་གྱི་འཐབ་རྩོད་དེ་ཧ་ཅང་རྣོ་ངར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་འཐབ་རྩོད་དེ་ཞི་འཇགས་ཡོང་ཆེད་ཁྱོད་ཚོ་བོན་པོ་ཡིན་ནའང་འདྲ། ང་ཚོ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཡིན་ནའང་འདྲ། བཤད་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ལས་དོན་དག་སྙིང་པོ་དེ་མི་ཚང་མ་སེམས་པ་སྐྱིད་པོ་དང་ཞི་བདེ་མཐུན་སྒྲིལ་ཡོང་བ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པས་དོན་དག་རྩ་བའི་ཐོག་ཏུ་དམིགས་ཡུལ་གཅིག་དང་དགོངས་པ་གཅིག་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་རེད། དེ་མིན་འབྲི་གུང་གི་བླ་མ་ཞིག་གིས་བཀའ་དགེ་དགོངས་པ་གཅིག་སྒྲུབ་ཅེས་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནའང་འདྲ། དགེ་ལུགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་མིང་འདོགས་སྟངས་དང་ཤོད་སྟངས་ཐབས་ཤེས་མི་འདྲ་བ་མ་གཏོགས་དོན་དག་རྩ་བའི་དགོངས་པ་གཅིག་ཡིན་པ་དང༌། གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་སྟངས་ཐད་ལ་དགོངས་པ་གཅིག་ཡིན་ཟེར་བའི་དཔེ་ཆ་ཆེ་ཐག་ཆོད་ཅིག་བརྩམས་གནང་ཡོད། ྋརྒྱལ་བ་ལྔ་པའི་དུས་སུ་བཀའ་བརྒྱུད་པ་དང་དགེ་ལུགས་བར་འགལ་བ་ཡོད་པ་དང་རྙིང་མ་དང་དགེ་ལུགས་བར་ལ་ཡང་འགལ་བ་ཡོད། ཡིན་ནའང་དགེ་ལུགས་དང་རྙིང་མའི་བར་གྱི་འགལ་བ་དེ་སྐབས་དེ་དུས་ཧ་ཅང་ཤུགས་ཆེ་བ་མིན། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་དང་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་ཁོང་རྣམ་གཉིས་རྙིང་མའི་ཆོས་གནང་གི་ཡོད། དེ་དུས་བཀའ་བརྒྱུད་དང་དགེ་ལུགས་བར་གྱི་འགལ་བ་དེ་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོད། མ་ཎི་བཀའ་འབུམ་གྱི་ཐོག་ལ་ཡང་སྐབས་དེ་དུས་ལབ་གླེང་མང་པོ་བྱུང་བ་རེད། དེ་དུས་བྲག་སྒོ་རབ་འབྱམས་པ་ཕུན་ཚོགས་རྒྱ་མཚོ་ཞུ་བ་ཞིག་ཡོད། ཁོང་ནི་དགེ་ལུགས་པ་ཡིན་པ་དང་ྋརྒྱལ་བ་ལྔ་པ་དང་ཡབ་གཅིག་ཡུམ་གཅིག་རེད། ཁོང་དགེ་ལུགས་པ་ལ་ཕྱོགས་ཞེན་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཁོང་གིས་ྋརྒྱལ་བ་ལྔ་པར་རྟག་ཏུ་ཟུར་ཟ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཐེངས་གཅིག་ཁོང་གིས་སྐེད་པར་བོང་དཔོན་གྱིས་འཁྱེར་རྒྱུ“ཏོག་མ”ཞིག་བཏགས་ཏེ་ྋརྒྱལ་བ་ལྔ་པའི་སྐུ་མདུན་དུ་འགྲོ་སྐབས་ྋརྒྱལ་བ་ལྔ་པས་ཁྱོད་རང་བླ་མ་དགེ་བཤེས་ཤིག་གིས་བོང་བུར་ཞུ་ཆེད་རྒྱུག་པ་སྐེད་པར་བཏགས་ནས་གང་ཡིན་ནམ་ཞེས་བཀའ་འདྲི་གནང་སྐབས་ཁོང་གིས་དེང་སང་སྐེད་པ་འདི་ལ་གཅིག་གཟེར་རྒྱུ་མེད་ན་གྲྭ་པའི་གྲས་སུ་ཚུད་ཀྱི་མི་འདུག་ཞེས་ཞུས། གང་ལགས་ཟེར་ན། ྋརྒྱལ་བ་ལྔ་པའི་སྐུ་སྐེད་ལ་དེ་སྔ་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་བེད་སྤྱོད་གནང་མྱོང་ཡོད་པའི་ཕུར་པ་སྐད་གྲགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་བཏགས་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད་(ཕུར་པ་དེ་དེང་སང་ཡང་བསྡད་ཡོད། དེ་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱིས་ཧ་ཅང་རྩ་འགངས་ཆེན་པོ་གནང་ནས་ཉར་ཚགས་གནང་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན)། དེང་སང་ང་ཚོས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་འདྲ་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 349

སྐུར་དོ་སྣང་གནང་ཚེ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་མ་གཏོགས་གཞན་གྱི་སྐུ་སྐེད་ལ་ཕུར་པ་མེད། འོན་ཀྱང་དགེ་ལུགས་པའི་བླ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྐེད་པར་ཕུར་པ་གཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་ྋརྒྱལ་བ་ལྔ་པ་ཡིན་པས་དེར་འཕྱ་སྨོད་བྱེད་ཆེད་བྲག་སྒོ་རབ་འབྱམས་པས་ཁྱེད་རང་གིས་སྐེད་པར་ཕུར་པ་གཟེར་བ་དང་ངས་སྐེད་པར་བོང་རྒྱུག་གཟེར་བ་གཉིས་ཁྱད་མི་འདུག་ཟེར་བ་ཡིན། ཡང་ཉིན་གཅིག་ྋརྒྱལ་བ་ལྔ་པའི་གཟིམ་ཆུང་ནང་གི་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྐུ་འདྲ་རྩ་ཆེན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་བརྐུས་ནས་པོ་ཏཱ་ལའི་རྒྱབ་ཀྱི་ཀླུ་ཁང་ནང་ཤིང་སྡོང་ཞིག་གི་ཁོག་པ་བྲུས་ཏེ་དེའི་ནང་དུ་བཞག་ནས་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་ཕྱིན་རྗེས་ཁོང་གིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྐུ་མདུན་དུ་ཕྱིན་ནས། དེ་རིང་ངས་གཏེར་སྟོན་རྒྱུ་ཡིན་པས་གཟིགས་པར་ཕེབས་རོགས་ཞེས་ཞུས་ཏེ་ཁོང་ཚོ་ཀླུ་ཁང་ནང་སླེབས་རྗེས་ཁོང་གིས་སློབ་དཔོན་པདྨའི་སྐུ་འདྲ་དེ་ཤིང་སྡོང་ཁོག་པའི་ནང་ནས་བཏོན་པ་རེད། ཡིན་ནའང་སྐུ་འདྲའི་སྟེང་དུ་སྔོན་མ་སྡེ་པ་གཞུང་ལ་རྟེན་ཐམ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་བརྒྱབ་ཡོད་པས་ྋརྒྱལ་བ་ལྔ་པས་སྐུ་འདྲ་དེ་ངའི་གཟིམ་ཆུང་ནང་གི་སྐུ་འདྲ་རེད་འདུག་པས་ཁྱོད་ལ་གང་ནས་བྱུང་ཞེས་བཀའ་འདྲི་གནང་བར་ཁོང་གིས་ཁྱེད་རང་གིས་གཏེར་ནས་བཞེས་པ་དེ་ཡང་དང་པོ་ཕར་བཅུག དེ་ནས་ཚུར་བཏོན་གནང་བ་རེད་མ་གཏོགས་དེ་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་མིན་ཞེས་ཞུས། རྗེས་སུ་ཁོང་གིས་རྩོམ་ཡིག་ཅིག་བྲིས་ཏེ་མ་ཎི་བཀའ་འབུམ་ཟེར་བ་དེ་གུ་རུ་ཆོས་དབང་གིས་རང་གིས་བརྩམས་ནས་རང་གིས་གཏེར་བཏོན་པ་ཞིག་ཡིན་པས་རྫུན་མ་རེད་ཅེས་བྲིས་ཡོད། ཡིན་ནའང་དེ་ལྟར་འབྲི་མཁན་བྲག་སྒོ་རབ་འབྱམས་པ་ཁོ་རང་ཙམ་ལས་གཞན་བྱུང་མེད། གཞན་ཡང་གཏེར་སྟོན་པདྨ་གླིང་པ་ཟེར་བ་ངོ་མ་ཞིག་དང་རྫུན་ཞིག་གཉིས་བྱུང་མྱོང་ཡོད་ཅིང༌། གཏེར་སྟོན་པདྨ་གླིང་པ་རྗེས་མ་དེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་དུས་ཐོག་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་མི་ཡིན། གཏེར་སྟོན་པདྨ་གླིང་པ་སྔོན་མ་དེ་ཙོང་ཁ་པ་མ་བྱུང་གོང་གི་ལོ་མང་པོའི་གོང་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། གཏེར་སྟོན་པདྨ་གླིང་པ་རྫུན་མ་དེས་བརྩམས་པའི་དཔེ་ཆ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་དུ་ཙོང་ཁ་པ་བདུད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་རེད་ཟེར་བ་དང༌། ཙོང་ཁ་པས་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེར་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཆ་ཕུལ་སྟབས་ཉི་ཟླ་གཉིས་འདོམ་གང་ཙམ་དམའ་རུ་ཕྱིན་པ་རེད་ཟེར་བ། བོད་ལ་ས་ཡོམ་དང་ནད་ཡམས་མང་པོ་བྱུང་བ་རེད་ཟེར་བ། ཙོང་ཁ་པ་ནི་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་སྐུ་མཆེད་དགེ་སློང་ལེགས་པའི་སྐར་མ་ཟེར་བའི་སྐྱེ་བ་རེད་ཟེར་བ་སོགས་བྲིས་ཡོད་པ་རེད། གཏེར་སྟོན་སྐུ་སྔོན་མ་དེ་ཙོང་ཁ་པའི་གོང་ལ་བྱུང་བ་དང༌། རྗེས་མ་དེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་དུས་ཐོག་གཅིག་པ་ཡིན་ལ་མཁས་གྲུབ་རྗེ་དང་དུས་མཚུངས་ཙམ་ཡིན། དེས་ན་ཆོས་ལུགས་ཐོག་ནས་ལུང་བསྟན་ངན་པའམ་ནང་དོན་རྫུན་མ་དེ་འདྲ་བརྩམས་ཏེ་ཕན་ཚུན་དམའ་འབེབས་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཡོད་པས་ང་ཚོས་དཔེ་ཆ་དེ་ཚོ་མཐོང་སྐབས་དེ་རྩོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས་པ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 350

ལས་མི་གཅིག་གི་ལྟ་བ་དེ་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་ཧྲིལ་པོའི་མགོ་ལ་གཡོགས་ན་མི་འགྲིག དཔེར་ན་བྲག་སྒོ་རབ་འབྱམས་པ་ཕུན་ཚོགས་རྒྱ་མཚོ་དང་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་རྙིང་མའི་ཕྱོགས་ལ་དགག་པ་ཕྲན་བུ་གནང་ཡོད་ནའང་དེ་ནི་ལྟ་བ་རེ་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་གསུངས་པ་ལས་རྙིང་མ་ཡོད་ཚད་རྫུན་མ་རེད་ཅེས་གསུངས་མེད། དེ་བཞིན་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་ལ་ལས་རྙིང་མའི་ནང་ཁག་གཅིག་གིས་སློབ་དཔོན་པདྨར་ཁ་གཡར་ཏེ་རྫུན་མ་བཟོས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལས་རྙིང་མ་ཡོད་ཚད་རྫུན་མ་རེད་ཅེས་བཤད་མེད། གཞན་ཡང་ད་དུང་སྡེ་དགེ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་དང༌། སྡེ་དགེ་མི་ཕམ་སོགས་རྙིང་མའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བླ་ཆེན་གྲགས་ཅན་མང་པོས་ཙོང་ཁ་པ་ལ་ཆ་འཇོག་ཆེན་པོ་གནང་གི་ཡོད་པ་ལས་དམའ་འབེབས་གནང་མྱོང་མེད། ང་ཚོས་དཔེ་ཆ་འདྲ་མི་འདྲ་མང་པོ་མཐོང་དུས་མི་གཅིག་གི་ལྟ་བ་དེ་མི་ཚང་མའི་ལྟ་བ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ན། ཆོས་ལུགས་ཕན་ཚུན་བར་གྱི་འགལ་བ་དེ་མི་རིགས་ནང་ཁུལ་གྱི་འགལ་བར་འགྱུར་ཉེན་ཡོད། དཔེར་ན་ཙོང་ཁ་པ་ལ་ཆ་བཞག་ན། ཁོང་གིས་བཀའ་བརྒྱུད་པ་དང་རྙིང་མའི་བླ་མ་མང་པོ་ནས་ཆོས་ཞུ་མྱོང་བ་ཡིན། ས་སྐྱ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་བརྗོད་མི་དགོས་པར་ཁོང་གི་བླ་མ་མང་ཆེ་བ་ས་སྐྱའི་རེད།

༦.ཞི་བྱེད་པ།

དེ་ཡང་ཞི་བྱེད་པ་ཞེས་པ་གང་ལས་བྱུང་བའི་ཁུངས་ནི་ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཅིང༌། འདིར་ཕ་ཞེས་པ་ནི་བླ་མ་ལ་ཕ་དང་སློབ་མ་ལ་བུ་ཞེས་གོ་དགོས་པ་ཡིན། ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ནི་རྒྱ་གར་བ་ཡིན་པ་དང་སྐུ་ཚེ་རིང་པོ་བཞུགས་པའི་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པ་སྟེ། ཁོང་གི་རྣམ་ཐར་ནང་ཁོང་ཐེངས་དང་པོ་བོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་བོད་དུ་འགྲོ་བ་མི་མེད་པ་དང༌། ཐེངས་གཉིས་པ་ཕེབས་དུས་བོད་ལ་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་དུས་སུ་ཡིན་པ། ཐེངས་གསུམ་པ་ཕེབས་དུས་མི་ལ་རས་པ་དང་མཇལ་ཚུལ་སོགས་འཁོད་ཡོད། གེ་སར་གྱི་སྒྲུང་གི་ནང་དུ་ཡང་ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་དང༌། མི་ལའི་བླ་མ་མ་གཅིག་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་མོ། སློབ་དཔོན་པདྨ་སོགས་དྲངས་ནས་གེ་སར་དང་དེ་ཚོ་ཡང་ཧ་ཅང་ཚེ་རིང་པོ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡོད། ང་རང་གི་ལྟ་ཚུལ་བྱས་ན་གེ་སར་གྱི་སྒྲུང་ཟེར་བ་དེ་རྦད་དེ་རྫུན་མ་ཡང་མིན་ལ་རྦད་དེ་ངོ་མ་ཞིག་ཀྱང་མིན་པར་དེ་ནི་སྒྲུང་ཡིན་ཏེ། མ་གཞི་ཁུངས་སྐྱེལ་རྒྱུ་ཕྲན་བུ་ཡོད་པས་ཁ་སྣོན་མང་པོ་བྱས་ཡོད་པ་དང་ཁ་སྣོན་བྱེད་མཁན་དེ་ཚོ་ཡང་ལོ་རྒྱུས་དང་རིག་གནས་ཀྱི་ཆུ་ཚད་མཐོ་པོ་མེད་སྟབས་དེའི་ནང་དུ་འགལ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཐོན་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྩོམ་གྱི་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 351

ན་འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་སྒྱུ་རྩལ་མཐོ་ཤོས་གྲས་སུ་སླེབས་ཀྱི་ཡོད་ལ་མི་རིགས་གྲངས་ཉུང་ནང་དུ་དེ་བས་དཀོན་པོ་ཡིན། མི་ལའི་རྣམ་ཐར་ནང་འཁོད་པ་ལྟར་ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་མི་ལ་རས་པ་དང་མཇལ་བ་དེ་བདེན་པ་ཡིན། བོད་དུ་མིའི་ཕུང་པོ་བྱ་གཏོར་བྱེད་པའི་སྲོལ་དེ་ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ནས་བྱུང་ཞིང༌། དེའི་སྔོན་ལ་ས་སྦས་དང་མེ་སྲེག་གཏོང་གི་ཡོད། ཞི་བྱེད་ཟེར་བའི་གོ་དོན་ནི། ཚེ་འདི་ལ་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་མྱོང་དགོས་པ་དེ་སྐྱེ་བ་སྔོན་མའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་སྔོན་མའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་ཚེ་འདི་ལ་ནད་ཀྱིས་མནར་བ་དང་སྤྲང་པོ་ཆགས་པ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་བྱུང་བ་ཚང་མ་དང་དུ་བླངས་ནས་ཆོས་བྱས་ཏེ་སྐྱེ་བ་སྔོན་མའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན། ཞི་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་པ་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་བྱུང་ཡོད་ཅིང༌། རྒྱུད་པ་སྔོན་མ་དེ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ནས་བརྒྱུད་པ་དང༌། རྒྱུད་པ་བར་མ་ནི་ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ལས་བརྒྱུད་དེ་རྨ་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང༌། སོ་ཆུང་དགེ་འདུན་འབར། སྐམ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་བཅས་ལས་འཕེལ་བ(ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་དེ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་ནས་ཡོད་པ་ཡིན)། རྒྱུད་པ་ཕྱི་མ་དེ་མི་ལ་རས་པའི་དུས་སྐབས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་དེ་དག་བར་རྒྱང་ཐག་ཧ་ཅང་རིང་པོ་ཆོད་ཡོད་དེ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ནི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དང་པོའི་གཡས་གཡོན་དུ་བྱོན་ཞིང༌། ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་མི་ལ་རས་པ་དང་མཇལ་སྐབས་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་དུ་ཡིན་སྟབས་ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་དེ་ཉུང་མཐར་ཡང་དུས་རབས་བཅུ་ཙམ་ཞིག་འཚོ་བཞུགས་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཞི་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་པ་དེ་གསུམ་གྱི་བྱུང་ཚུལ་སྐོར་<<ཐུའུ་བཀྭན་གྲུབ་མཐའ་>>དང་དེ་བཞིན་དཔྱད་གཞིའི་རེའུ་མིག་ནང་དུ་མདོ་ཙམ་བྲིས་ཡོད།
ཞི་བྱེད་པའི་ལྟ་བ་དེ་མ་གཞི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་ཡིན་ནའང་སློབ་མར་གསུང་སྐབས་ཁ་ཤས་ལ་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བའི་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་དང༌། ཁ་ཤས་ལ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བའི་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཡོད། ཞི་བྱེད་པའི་ཆོས་བྱེད་སྟངས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་གཙོ་བོ་ནི་གཅོད་དམ་ཡང་ན་སྤྱོད་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། དོན་དག་སྙིང་པོ་ནི་རང་གཙོ་བོ་བྱེད་པའི་སྒེར་སེམས་དེ་མེད་པ་བཟོ་བའི་གཅོད་དམ་ཡང་ན་ང་ཟེར་བའི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ་མེད་པ་བཟོ་བའི་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཞིང༌། གདོན་འདྲེའི་གནོད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་ནད་ན་ཚ་གང་བྱུང་བ་ཡིན་ནའང་རང་དང་རང་འདྲ་བའི་སེམས་ཅན་ཚང་མ་ལ་བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཚང་མ་རང་གིས་དང་དུ་བླངས་ཏེ་སྙིང་རྗེ་དང་བྱམས་པ་སྒོམ་ནས་རང་གི་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་ང་ཟེར་བའི་རང་གཙོ་བོ་བྱེད་རྒྱུའི་བསམ་བློ་དེ་མེད་པ་བཟོ་དགོས་པ་ཡིན། དཔེར་ན་རང་ལ་ནད་ངན་པ་ཞིག་ཕོག་ཚེ་དེ་ལ་སྨན་བཅོས་མ་བྱས་པར་ང་ལྟ་བུའི་ན་ཚ་དེ་འདྲ་ཕོག་མཁན་སེམས་ཅན་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 352

ཚོ་ཚང་མའི་ན་ཚ་རྣམས་ང་ན་བ་དེས་གོ་ཆོད་པ་བྱས་ཏེ་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ནད་དེ་ལས་ཐར་ཆེད་རང་གིས་བསམ་བློ་བཏང་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ན་ཚ་དེ་རང་གིས་ཚུར་ལེན་ཐབས་བྱེད་སྲོལ་ཞིག་ཡོད་པ་དང༌། དེ་ཡང་དེ་དངོས་སུ་ལེན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་ཚུལ་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་གསལ་ཡོད། དེ་སྔོན་གཅོད་དེ་འདྲ་གཏོང་མཁན་བཀའ་གདམས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་ཤིག་ཡོད། ཁོང་གིས་སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་གནང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པས་ཉིན་ཞིག་མི་གཞན་ཞིག་གིས་ཁྱི་གཅིག་ལ་དབྱུག་པ་གཞུས་པས་ཁོང་ལ་ཡང་ན་ཚ་བཏང་ནས་སྐད་ཤོར་བ་རེད། སྐབས་དེར་མི་དེས་དགེ་བཤེས་ལ་ངས་ཁྱི་ལ་གཞུས་ནའང་ཁྱེད་རང་སྡུག་སྐད་ཤོར་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པར་ཁོང་གིས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱི་ལ་གཞུས་ནའང་འཕོག་ས་ང་ལ་ཕོག་བྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཟད། ཁྱི་ལ་དབྱུག་པ་ཕོག་ནས་རྨ་བཟོ་ས་དེར་ཁོང་གི་ལུས་ཐོག་ལའང་རྨ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་བཟོས་ཡོད། གཅོད་ཀྱི་ཆུ་ཚད་ངོ་མ་ལ་སླེབས་ཚར་ན་ཕར་ངོས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ངོ་མ་དེ་རང་གིས་ལེན་ཐུབ་ཀྱི་རེད་ཟེར་བ་ལས་ཆུ་ཚད་ངོ་མ་ལ་མ་སླེབས་པར་ཕར་ངོས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རང་གིས་ལེན་ཐུབ་ཀྱི་རེད་ཟེར་གྱི་མེད། གོང་ལྟར་བསམ་བློ་དེ་འདྲ་བཏང་ན་རང་གཙོ་བོ་བྱེད་པའི་སྒེར་སེམས་དེ་རྩ་བ་ནས་སྤངས་ཏེ་མི་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དངོས་སུ་རང་གིས་དང་ལེན་ཐུབ་པའི་ཚད་ལ་སླེབས་ཐུབ་ཅིང༌། དེ་འདྲ་བྱུང་རྗེས་དང་པོ་ཚར་ཚད་ཡོང༌། དེ་ནས་ལྷོང་ཚད་ཡོང༌། དེ་ནས་ཆོས་ཚད་ཡོང་གི་ཡོད་ཟེར། ཚར་ཚད་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ་སོ་སོའི་གཟུགས་པོ་ལ་ཞེད་སྣང་དང༌། སྡུག་བསྔལ། ན་ཚ་སོགས་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང༌། ལྷོང་ཚད་ཟེར་བ་དེ་ཡོང་དུས་སོ་སོ་སྔོན་མ་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་མེད་ན་འདོད་ཆགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་དང༌། ཁོང་ཁྲོ་ཞེ་དྲག་མེད་ན་ཁོང་ཁྲོ་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ལ་རས་པ་བྲག་ཕུག་ཏུ་སྒོམ་བརྒྱབ་སྟེ་བཞུགས་སྐབས་བྲག་སྲིན་མོ་ཟེར་བ་དང་དེ་བཞིན་གདོན་འདྲེ་མང་པོ་ཡོང་ནས་ཁོང་ལ་དམག་རྒྱག་པའི་འཆར་སྣང་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་ལྷོང་ཚད་ཡིན་ཟེར། དེང་སྐབས་དངོས་སུ་པར་སྐྲུན་བྱས་པའི་མི་ལའི་རྣམ་ཐར་དེའི་ནང་གདོན་འདྲེ་ཟེར་བ་དངོས་འབྲེལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྲིས་ཡོད། ཡང་མི་ལའི་རྣམ་ཐར་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ཁོང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་གནང་སྟེ་གནས་ཚད་མཐོ་པོར་སླེབས་སྟབས་རྩ་དང་རླུང་གི་འཆར་སྣང་དུ་གདོན་འདྲེ་མང་པོ་ཞིག་གིས་དམག་བརྒྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ལྷོང་ཚད་ཡིན་པ་ལས་དངོས་སུ་ཕྱི་ངོས་ནས་གདོན་འདྲེ་ཡོང་བ་ཞིག་མིན། གདོན་འདྲེ་ཟེར་བ་དེ་རང་གི་རྩ་རླུང་གི་འཆར་སྣང་ཡིན་པ་དང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་འཆར་སྣང་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ལས་ཕྱི་ངོས་སུ་གདོན་འདྲེ་ཟེར་བ་ཞིག་མེད་ཅེས་མི་ལའི་མགུར་འབུམ་ནང་དེ་ལྟར་བྲིས་ཡོད། གདོན་འདྲེ་ཟེར་བ་དེ་གཙོ་བོ་རང་གི་རྩ་དང་རླུང་གི་འཕྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་སྟེ། སྐབས་རེ་རང་གི་མདུན་དུ་ཁྱབ་འཇུག་ཅེས་མགོ་ལུས་ཚང་མ་མིག་གིས་ཁེངས་པ། གྲོད་ཁོག་སྟེང་དུ་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 353

ཁ་ཡོད་པ། མགོ་བོ་དགུ་ཡོད་པ། མགོ་བོའི་སྟེང་ན་ཨོ་རོག་གི་སྐད་རྒྱག་གི་ཡོད་པ། ལག་པར་མདའ་གཞུ་འཁྱེར་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་འཆར་སྣང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང༌། སྐབས་རེ་དུག་སྦྲུལ་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་རང་ཟ་བ་དང༌། ས་ཆེན་པོས་མནན་པ། མེ་ཆེན་པོས་བསྲེག་པ། ཆུ་ཆེན་པོས་འཁྱེར་བ་སོགས་ཀྱི་འཆར་སྣང་ཡང་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ནི་རང་གི་ལུས་པོའི་རྩ་ཞིག་གི་ནང་དུ་རླུང་འགྲོ་སྟངས་ཤིག་གི་འཆར་སྣང་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་གདོན་འདྲེ་ཟེར་བ་ངོ་མ་ཞིག་མེད་པས་དེ་ཚོ་ཚང་མ་རྩ་རླུང་གི་འཕྲུལ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། མི་ཁ་ཤས་ལ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་ཁ་ཤས་མཐོང་རྒྱུ་མེད་པ་དེ་ཡང་རྩ་རླུང་གི་འཕྲུལ་ཡིན། གདོན་འདྲེ་ཟེར་བ་དེ་འཆར་སྣང་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། གང་ཞེ་ན། མི་ལ་རས་པ་དང་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་སོགས་ལ་ཡང་འཆར་སྣང་དེ་འདྲ་བྱུང་མྱོང་ཡོད། ཡིན་ནའང་འཆར་སྣང་མིན་པར་གདོན་འདྲེ་ངོ་མ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ངས་ཁས་ལེན་གྱི་མེད། དེ་འཆར་སྣང་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་རྩའི་ནང་དུ་རླུང་འགྲོ་སྟངས་ཀྱིས་རྐྱེན་པས་འཆར་སྣང་འདྲ་མི་འདྲ་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད། དཔེར་ན་རང་གི་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཁ་གདངས། མཆེ་བ་གཙིགས། མདའ་གྲི་མདུང་གསུམ་འཁྱེར་ནས་ལངས་བསྡད་པ་དེ་ཚོ་ནི་རྩ་རླུང་གི་འཆར་སྣང་རེད། རང་གི་རྩ་རླུང་གི་འཆར་སྣང་དེ་གནས་ཚད་མཐོ་པོ་ཞིག་ལ་སླེབས་ན་སངས་རྒྱས་རེད། སླེབས་མེད་ན་སྲུང་མ་རེད། དེ་ལས་ད་དུང་སྤྱིར་བཏང་གི་འཆར་སྣང་ཞིག་ཡིན་ན་གདོན་འདྲེ་རེད། དེ་ནི་འཆར་སྣང་མི་འདྲ་བ་རིམ་པ་གསུམ་ཡིན་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ངོས་ནས་ཚུར་དངོས་སུ་ཁ་གདངས་མཆེ་བ་གཙིགས་བསྡད་པ་ཞིག་མེད། སངས་རྒྱས་ཡིན་ནའང་འདྲ། སྲུང་མ་ཡིན་ནའང་འདྲ། གདོན་འདྲེ་ཡིན་ནའང་འདྲ་གང་དང་གང་ཡིན་ནའང་གནས་ཚད་མེད་པའི་སྐབས་སུ་གདོན་འདྲེ་དང༌། གནས་ཚད་དེ་ལས་ཏོག་ཙམ་མཐོ་རུ་ཕྱིན་ན་སྲུང་མ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། དེ་ལས་མཐོ་རུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན་ཡི་དམ། དེ་ནས་ཡར་ཕྱིན་ན་སངས་རྒྱས་ཡིན།

༧.དགེ་ལུགས་པ།

དགེ་ལུགས་པ་ཞེས་པ་ནི་དགའ་ལྡན་པ་ཟེར་བའི་དོན་ཡིན། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་བོད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་གླང་(༡༤༠༩)ལོར་དགའ་ལྡན་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ་སྟེ། དེ་གནས་གཞིར་བཟུང་ནས་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་བཏང་བས་ན་དགོན་པའི་མིང་དེ་ཆོས་ལུགས་ལ་ཐོགས་པ་ཡིན། དགེ་ལུགས་པས་ཞྭ་མོ་སེར་པོ་བཞེས་པ་དེ་དགེ་ལུགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་མིན་ལ། དགེ་ལུགས་པས་མ་གཏོགས་ཞྭ་མོ་སེར་པོ་མི་བཞེས་པ་མིན་ཏེ། སྔར་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་དུས་སུ་དབུས་སུ་མཁས་པ་མི་ལྔ་དང་གཙང་གི་མཁས་པ་མི་ལྔ་སྟེ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 354

མཁས་པ་མི་བཅུ་མཚོ་སྔོན་ནས་བོད་ལ་ཕྱིར་ལོག་ཕེབས་དུས་ཁོང་རྣམ་པའི་བླ་མ་བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་དབུ་ཞྭ་(བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ནི་ཐོག་མ་བོན་པོ་ཡིན་པ་དང་རྗེས་སུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་གནང་བ་རེད་)བོན་གྱི་ཞྭ་མོ་སྔོན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཕྱི་ནང་སློག་ནས་(བོན་པོའི་ཞྭ་མོ་ནི་ཕྱི་སྔོན་པོ་དང་ནང་ཤ་དཀར་པོ་ཡིན་)ཕྱི་དཀར་པོ་དེར་ཚོས་སེར་པོ་བྱུགས་ཏེ་ཁྱོད་ཚོ་ཞྭ་མོ་འདི་གྱོན་ནས་བོད་ལ་ཕྱིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་གཏོང་དགོས་ཞེས་བསླབ་བྱ་གནང་བས་དེ་ནས་བཟུང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་སྔར་བས་དར་འཕེལ་ཡོང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མཚོན་བྱེད་དུ་དབུས་གཙང་གི་མཁས་པ་མི་བཅུ་ཚང་མས་དབུ་ཞྭ་སེར་པོ་བཞེས་པ་མ་ཟད། རྗེས་སུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ཀྱང་དབུ་ཞྭ་སེར་པོ་བཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་འདྲ་ཡིན། གཞན་ཡང་དགའ་ལྡན་ཆོས་འབྱུང་ཞེས་པའི་དཔེ་ཆ་ཁག་མི་འདྲ་བ་ལྔ་ཙམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་དགའ་ལྡན་ཆོས་འབྱུང་ཡོངས་གྲགས་སུ་བཻཌཱུརྱ་སེར་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེའི་ནང་ཙོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་ཞིག་བཀོད་ཡོད་པ་དང༌། རྣམ་ཐར་དེའི་ནང་ཙོང་ཁ་པས་རང་ཉིད་ཆོས་ལུགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་ཟུར་དུ་དབུ་ཞྭ་སེར་པོ་ཞིག་བཞེས་འདོད་མེད་ཀྱང་ཙོང་ཁ་པའི་སློབ་མ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་སྟེ་མཁས་གྲུབ་རྗེས་ཙོང་ཁ་པར་ཆོས་ལུགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་དབུ་ཞྭ་ཞིག་བཞེས་དགོས་ཞེས་ཨུ་ཚུགས་ནན་གྱིས་ཞུས་སྟབས་རང་གི་སློབ་མའི་འདོད་པ་དང་བསྟུན་ནས་དབུ་ཞྭ་སེར་པོ་ཞིག་ཟུར་དུ་བཟོས་གནང་དགོས་བྱུང་བ་ལས་ཙོང་ཁ་པ་རང་གི་ཐུགས་ལ་དེ་འདྲ་མེད་ཅེས་འཁོད་ཡོད། འོན་ཀྱང་དོན་དངོས་དེ་འདྲ་མིན་པར་ཙོང་ཁ་པའི་སློབ་མ་ནེ་རིང་པཎྜི་ཏ་ཞུ་བ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་བརྩམས་གནང་བའི་ཙོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ནང་དུ་གོང་གསལ་ངས་ཞུས་པ་དེ་ཚོ་བྲིས་ཡོད། འོ་ན་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་དེ་འདྲ་འབྲི་གནང་དོན་ནི། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་ལ་རྩ་བ་ནས་མཉེས་པོ་མེད་པ་རེད། རྒྱུ་མཚན་ནི་མཁས་གྲུབ་རྗེས་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ལྟ་བ་ཁག་གཅིག་ལ་དགག་པ་གནང་ཡོད་པ་དང་ས་སྐྱའི་བླ་མ་གཅིག་ལ་དགག་པ་བསྐྱོན་ཡོད་སྟབས་དེས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་མཉེས་པོ་མ་བྱུང་བར་བརྟེན་སྤྱིར་ན་བོད་དུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང༌། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། མཁས་གྲུབ་རྗེ་བཅས་ལ་རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་ཞེས་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་ནའང་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་མཁས་གྲུབ་རྗེ་དེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཕྱིར་ཕུད་དེ་དེའི་ཚབ་ཏུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་འཇོག་རྒྱུའི་དགོངས་པ་ཡོད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་པར་སྐྲུན་བྱེད་རྒྱུར་ཡང་བཀག་འགོག་ཕྲན་བུ་གནང་ཡོད། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་དགའ་ལྡན་ཆོས་འབྱུང་ཟེར་བའི་ནང་དུ་མཁས་གྲུབ་རྗེ་ལ་མཁས་གྲུབ་དགེ་དཔལ་བ་ཞེས་མ་གཏོགས་མཚན་ལ་ཞེ་ས་རྩ་བ་ནས་གནང་མེད། དགེ་ལུགས་པའི་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 355

ནང་ཁག་གཅིག་གིས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོར་ཅུང་མི་དགའ་བ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཅིག་དེར་ཐུག་ཡོད། དེར་བརྟེན་སྔོན་མ་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་དང་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གཉིས་མ་འགྲིག་པ་བྱུང་རྗེས་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱིས་ལྷ་བཟང་དང་སྡེ་སྲིད་བར་བར་འདུམ་བྱེད་སྐབས་སྡེ་སྲིད་དགོངས་པ་ཞུས་ནས་སྲིད་དབང་ལྷ་བཟང་ལ་སྤྲོད་རྒྱུ་བྱས་པ་རེད། དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཙོ་བོ་ནི་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་སྤྱིར་ན་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་དང་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་སོགས་ལ་ཆོས་གཞིས་མི་སེར་སོགས་མང་པོ་གནང་སྟེ་དགེ་ལུགས་ཕྱོགས་ལ་ཐུགས་སྣང་གང་ཆེ་གནང་གི་ཡོད་ནའང་ཁོང་གི་རྩོམ་ཡིག་ནང་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་ལ་དམའ་འབེབས་གནང་ཡོད་སྟབས་དགེ་ལུགས་པའི་སེམས་ལ་ཕོག་སྟེ་རྗེས་སུ་ལྷ་བཟང་པའི་སོག་པོའི་དམག་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་བའི་ཁར་དེའི་རྒྱབ་ཏུ་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་ལངས་ནས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་འོག་ཏུ་བོད་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་གྱི་དམག་མི་ཚང་མ་ཡོད་ཀྱང་སོག་པོའི་རྟ་དམག་ཡོང་སྐབས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་སྟོད་ལུང་དུ་མགུལ་ཤོར་དགོས་པ་དེ་རྒྱུ་མཚན་གཅིག་དེ་ལ་ཐུག་ཡོད། ཙོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་དགེ་ལུགས་པ་རང་གིས་བརྩམས་པ་ཡོད་ལ། བཀའ་བརྒྱུད་པ་དང་རྙིང་མ་སོགས་ཀྱིས་བརྩམས་པ་ཡང་ཡོད། ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་ཁག་མི་འདྲ་བས་བརྩམས་པའི་ཙོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་ཡོད་ཚད་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བྱས་པའི་ཙོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོད་ཆ་དང་སྨད་ཆ་གཉིས་ཡོད། དེ་ལ་ཙོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཟེར། དེའི་ནང་བཀའ་བརྒྱུད་པ་དང༌། རྙིང་མ། ས་སྐྱ་སོགས་ཀྱིས་བྲིས་པའི་ཙོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པས་དེ་ཚོ་བལྟས་ན་དགེ་ལུགས་པ་དང་ཆོས་ལུགས་གཞན་གྱི་ལྟ་སྟངས་གང་འདྲ་ཡོད་མིན་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་ཅིང༌། དེའི་ནང་ཙོང་ཁ་པ་ལ་དམའ་འབེབས་བཏང་བའི་སྐད་ཆ་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་མེད། ཐུའུ་བཀྭན་གྲུབ་མཐའི་ནང་དུ་དགེ་ལུགས་པའི་ལྟ་བའི་སྐོར་རྒྱས་པོ་བྲིས་ཡོད། ཐུའུ་བཀྭན་དང་ཁོང་གི་བླ་མ་སུམ་པ་མཁན་ཆེན་(སུམ་པ་ཆོས་འབྱུང་གི་རྩོམ་པ་པོ་)གཉིས་རྙིང་མའི་དཔེ་ཆ་ཁ་ཤས་ཀྱི་སྐོར་ལ་རྩོད་པ་ཤུགས་ཆེན་པོ་བྱུང་མྱོང་ཡོད་ཅིང༌། བླ་སློབ་གཉིས་བར་ཕན་ཚུན་དགག་པ་རྒྱག་རེས་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་རྗེས་སུ་ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྙན་ལ་གསན་ཏེ་ཐུའུ་བཀྭན་ལ་བཀའ་སྐྱོན་ཆེན་པོ་གནང་ནས། ཁྱོད་གཉིས་ཤི་ཁར་ཆོས་སྤོང་གི་ལས་གསོག་གི་ཡིན་ནམ། ཆོས་སྤོང་གི་སྡིག་པ་གསོག་གི་ཡིན་ནམ། ཆོས་ག་རེ་བྱས་ནའང་སོ་སོའི་འདོད་མོས་རེད། ཚང་མ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཁས་ལེན་མཁན། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཁས་ལེན་མཁན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁས་ལེན་མཁན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཁས་ལེན་མཁན་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པས་སོ་སོའི་དད་པ་ག་རེ་ཡོད་ནའང་དེ་འདོད་མོས་རེད། ཁྱེད་རང་གཉིས་ཕན་ཚུན་དགག་པ་རྒྱག་རེས་བྱས་པ་ཡིན་ན། དགེ་ལུགས་པའི་ཆོས་ལ་ཕན་པ་རྩ་བ་ནས་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་དང༌། ཁོང་རྣམ་གཉིས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 356

ཀྱིས་བརྩམས་གནང་བའི་དགག་ལན་གྱི་དཔེ་ཆ་དེ་ཚོ་རྗེས་སུ་པར་རྩ་བ་ནས་རྒྱག་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་གནང་བར་བརྟེན་རྗེས་སུ་ཁོང་གཉིས་ཀའི་གསུང་འབུམ་ནང་དེའི་སྐོར་གྱི་དཔེ་ཆའི་པར་མེད། འོན་ཀྱང་རྗེས་སུ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྒྱུར་མ་བྱས་ཙམ་དུ་སྡེ་དགེ་ནས་དཔེ་ཆ་དེ་པར་བཏབ་ཡོད། ཙོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་དེང་སྐབས་མཚོ་སྔོན་ནས་པར་སྐྲུན་བྱས་ཡོད། རྣམ་ཐར་དེའི་རྩོམ་པ་པོ་ནི་རྒྱལ་དབང་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཡིན། ཁོང་ནི་དང་པོ་འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་པ་ཡིན་པ་དང་རྗེས་སུ་དགེ་ལུགས་པའི་ཆོས་གནང་ཞིང༌། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པའི་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ་གནང་མྱོང་ཡོད། ཁོང་གི་ཕྱག་རྩོམ་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་ནང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང༌། ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་རྣམ་ཐར། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སོགས་བླ་མ་མང་པོའི་རྣམ་ཐར་ཡོད། ད་ལྟ་མཚོ་སྔོན་ནས་པར་སྐྲུན་བྱས་པའི་ཙོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་དེའི་ནང་ཞིབ་ཕྲ་བལྟས་ན་ཙོང་ཁ་པ་དང་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་གཞན་ལ་དམའ་འབེབས་གཏོང་མཁན་དེ་ཚོ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཞེན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཉུང་ཤས་ཡིན་པ་ལས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཞེན་མེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སུ་དང་སུ་ཡིན་ནའང་ཙོང་ཁ་པར་བསྟོད་བསྔགས་ལས་དམའ་འབེབས་བྱས་པ་རྩ་བ་ནས་མེད་པའི་སྐོར་དཔེ་ཆ་མང་པོ་ཞིག་དེའི་ནང་དྲངས་ཡོད། གཞན་ཡང་ཙོང་ཁ་པས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་བསྒྱུར་བཅོས་(宗教改革)བྱས་པ་རེད་ཅེས་སྐད་ཆ་སྙན་པོ་ཞིག་བཤད་དེ་དོན་དངོས་ཐོག་གྲྭ་པས་ཆུང་མ་བཙལ་མི་ཆོག་པ་དེ་ཙོང་ཁ་པས་བཟོས་པ་རེད་ཟེར་གྱི་ཡོད་པས་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཧ་ཅང་ཞན་པོ་ཡིན་པའི་རྟགས་རེད། གྲྭ་པས་ཆུང་མ་བཙལ་མི་ཆོག་པ་དེ་དང་པོ་བཟོ་མཁན་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་ཡིན་ན་ཐོག་མ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེར་དགག་པ་རྒྱག་དགོས་ན་ཡང༌། ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་ལ་དགག་པ་བརྒྱབ་ན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པ་ཚང་མས་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པར་དོགས་ནས་ཞེད་ཀྱི་ཡོད་སྟབས་དེའི་ཞྭ་མོ་དེ་ཙོང་ཁ་པའི་ཐོག་ལ་གཡོགས་པ་རེད། གྲྭ་པས་ཆུང་མ་བཙལ་མི་ཆོག་པ་དེ་ས་སྐྱ་དང༌། རྙིང་མ། བཀའ་བརྒྱུད་སོགས་ཚང་མ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་ཆོས་བྱེད་མཁན་ཡིན་ཕྱིན་ཚང་མ་ངེས་པར་དུ་གྲྭ་པ་བྱེད་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད། སུས་གྲྭ་པ་བྱས་ན་ཡང་ཆོག་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གྲྭ་པ་བྱས་ཚེ་ཞིང་ཁ་བཏབ་མི་ཆོག་པ་དང༌། ཆུང་མ་བཙལ་མི་ཆོག་པ་དེ་ཆོས་ལུགས་ཚང་མ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པ་ལས་ཙོང་ཁ་པ་གཅིག་པོས་གསར་བཟོ་གནང་བ་ཞིག་མིན། ལོ་རྒྱུས་ཟེར་བ་ནི་རྩོམ་རིག་སྒྱུ་རྩལ་ལྟར་རང་སྣང་གང་ཤར་གྱིས་གསར་རྩོམ་བྱས་ན་མི་འགྲིག་པར་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གྱི་རྨང་གཞིའི་ཐོག་འབྲི་དགོས།
དགེ་ལུགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་སྐོར། jགྲྭ་པ་ཡིན་ཕྱིན་འདུལ་བའི་ཁྲིམས་གཙང་མར་སྲུང་དགོས། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བྱས་ནའང་འདུལ་བའི་ཁྲིམས་དེ་གཙང་མ་སྲུང་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དགེ་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 357

ལུགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཟུར་དུ་བཏོན་པ་དེ་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་ལ་ཁྱད་ཆོས་དེ་འདྲ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་མིན། དཔེར་ན་རྙིང་མའི་རྡོ་རྗེ་བྲག་དང་སྨིན་གྲོལ་གླིང་ལ་ཆ་བཞག་ན་དགོན་པའི་ནང་དུ་འདུལ་ཁྲིམས་ཧ་ཅང་གཙང་མ་ཡོད་པས་གྲྭ་པས་ཆུང་མ་བཙལ་ཕྱིན་དགོན་པ་དེ་ནས་ཕྱིར་འབུད་བྱེད་པ་ལས་ནང་དུ་སྡོད་མི་ཆོག་པ་ཡིན། དེའི་ནང་ནས་སྨིན་གྲོལ་གླིང་ནིའདུལ་ཁྲིམས་དེ་བས་གཙང་བ་ཡོད། དེ་བཞིན་སྟག་ལུང༌། འབྲི་གུང༌། གདན་ས་མཐིལ། སྡེ་དགེ་སོགས་དགོན་པའི་ནང་གྲྭ་པ་ཚང་མ་འདུལ་ཁྲིམས་གཙང་མ་དགོས་པ་ཡིན། ཐུའུ་བཀྭན་གྲུབ་མཐའ་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་སྤྱིར་བཏང་གྲྭ་པ་མང་ཆེ་བ་འདུལ་ཁྲིམས་གཙང་མ་ཡོད་པ་དེ་དགེ་ལུགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཁོངས་སུ་བཞག་པ་རེད། དེ་ནི་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་བྱས་པ་ལས་དགེ་ལུགས་པས་གསར་དུ་བཟོས་པ་མིན།
kཐོག་མ་གཞུང་ཆེན་པོ་ཁག་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ཏེ་ཡག་པོ་བྱུང་ན་གཞི་ནས་སྒོམ་རྒྱག་པ་ལས་དང་པོ་ནས་རི་ལ་ཕྱིན་ཏེ་སྒོམ་རྒྱག་པར་འགྲོ་སྲོལ་མེད། འོ་ན་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་གཞན་རྣམས་ཆོས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་བལྟ་མི་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་མིན་ཏེ་དཔེར་ན་སྨིན་གྲོལ་གླིང་ལ་ཡང་གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་གཉེར་བཙུགས་ཡོད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་སྡེ་དགེ་ལའང་སྡེ་དགེ་གཞུང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་ཞེས་པ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སའི་སློབ་གྲྭ་ཡོད། འོན་ཀྱང་མི་ཉུང་ཤས་ཀྱིས་དགེ་ལུགས་པས་དཔེ་ཆ་མང་པོ་ལྟ་བ་དེ་མི་ཚེ་འཁྱོལ་ཐབས་དང་རྩོད་པ་རྒྱག་སྐབས་ཁ་བདེ་པོ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་ལས་ཆོས་གཤའ་མ་ཞིག་བྱེད་མཁན་ཡིན་ན་དང་པོ་ནས་རི་ལ་ཕྱིན་ནས་སྒོམ་བརྒྱབ་ན་འགྲིག་གི་རེད་ཅེས་ཤོད་མཁན་ཡང་ཡོད་པ་རེད། རྙིང་མ་དང་བཀའ་བརྒྱུད་སོགས་ཆོས་ལུགས་གཞན་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཚང་མ་དང་པོ་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་ཐོས་བསམ་དང་སློབ་གཉེར་བྱས་ཏེ་དེ་རྗེས་གཞི་ནས་སྒོམ་རྒྱག་དགོས་པའི་གོ་རིམ་དེ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པ་ལས་དེ་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད། ཐུའུ་བཀྭན་གྲུབ་མཐའི་ནང་དུ་དགེ་ལུགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་བདུན་བཤད་ཡོད། ང་ཚོས་ཆོས་ལུགས་ཚང་མའི་དཔེ་ཆ་བལྟས་ན་དེའི་ནང་དུ་ཆོས་ལུགས་སོ་སོའི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པ་དེ་ཤེས་ཐུབ། འོན་ཀྱང་དཔེ་ཆ་མང་པོ་ལྟ་མ་མྱོང་མཁན་ཞིག་ལ་ཁྱད་ཆོས་དེ་རྣམས་བཤད་སྐབས་ཆོས་ལུགས་གཅིག་གི་ཁྱད་ཆོས་བཤད་ན་ཆོས་ལུགས་གཞན་ཞིག་ལ་དམའ་འབེབས་བཏང་གི་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་ཚོར་སྣང་ཡོང་གི་ཡོད། ཆོས་ལུགས་དེ་ཚོ་རང་རང་སོ་སོའི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ལུགས་ཚང་མ་མཉམ་བསྲེས་བྱས་ན་མི་འགྲིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིན། ཆོས་ལུགས་འདྲ་མིན་ཚང་མ་བྱས་ན་རང་གི་བསམ་བློའི་ནང་ཐག་ཆོད་པའི་ལྟ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད། མཐའ་མ་ཆོས་ལུགས་གང་ལ་ཡང་ཡིད་མི་ཆེས་པར་གྱུར་ཏེ་དེའི་འབྲས་བུར་མཐའ་མ་རང་ཉིད་བྱིའུ་གནམ་ལ་འཕུར་ནས་མར་ས་ལ་བབས་མ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུ་ལས་གཞན་མེད།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 358

lསོ་སོའི་ཆོས་ཀྱི་མིང་དང་ཚིག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་ལས་ཆོས་ལུགས་གཞན་གྱི་མིང་དང་ཚིག་མཉམ་བསྲེས་མི་བྱེད་པ་དང༌། ཆོས་ལུགས་གཞན་གྱི་མིང་ཚིག་རྣམས་རང་དགར་བཞག་པ་ལས་གསར་བཅོས་མི་བྱེད་པ། སྔོན་མ་རྒྱ་གར་ནས་པཎྜི་ཏ་དང་ལོ་ཙཱ་བས་བསྒྱུར་བའི་དཔེ་ཆའི་ནང་མེད་པའི་མིང་གསར་པ་དང་ཚིག་གསར་པ་རྩ་བ་ནས་གསར་བཟོ་མི་བྱེད་པ་བཅས་ཏེ་དེ་ནི་བཀའ་གདམས་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། དགེ་ལུགས་པས་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་བཞིན་པའི་ངང་སྒོམ་རྒྱག་རྒྱུ་ཞིག་དང་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་མི་དགོས་པར་སྒོམ་རྒྱག་རྒྱུ་ཞིག་སྟེ་ཁག་གཉིས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། ཞི་གནས་གཅིག་པོ་ཡིན་ན་འཇོག་སྒོམ་ཟེར། འདིར་ཞུ་དགོས་པ་ཞིག་ནི་སྔོན་མ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐབས་སུ་བོད་དུ་ཡོང་བའི་རྒྱ་ནག་གི་ཧྭ་ཤང་ཞིག་གིས། སེམས་བཟང་པོ་ཡིན་ནའང་སྤངས་དགོས་ལ་སེམས་ངན་པ་ཡིན་ནའང་སྤངས་དགོས། དགེ་བ་སྤངས་དགོས་ལ་སྡིག་པ་ཡང་སྤངས་དགོས། དཔེར་ན། གནམ་ལ་སྤྲིན་པ་འཁོར་ཚེ་སྤྲིན་པ་དཀར་ནག་གང་ཡིན་རུང་ཉི་མ་སྒྲིབ་པ་ལ་ཁྱད་པར་རྩ་བ་ནས་མེད་པས་རྣམ་རྟོག་བཟང་ངན་གང་ཡིན་རུང་ཚང་མ་སངས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་འགོག་རྐྱེན་ཡིན་སྟབས་ཚང་མ་སྤངས་ཏེ་བསམ་བློ་གང་ཡང་མ་བཏང་བར་སྡོད་དགོས། དེ་འདྲ་བྱས་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཐུབ་ཀྱི་རེད་ཟེར། དགེ་ལུགས་པས་ལྟ་ཚུལ་དེ་ཁས་ལེན་གྱི་མེད། དགེ་ལུགས་པས་བསམ་བློ་གང་ཡང་མ་བཏང་བར་བསྡད་ན་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་ལྟ་ཅི་ཁ་ལ་ལྟོ་ཡང་མི་འབྱོར་ལ། ལམ་དུ་ཕྱིན་ན་ཁ་སུག་ལོག་འགྲོ་བ་དང༌། སྒོ་ལ་འཛུལ་ན་མགོ་རྡབ་འགྲོ་བ་ཡིན། མདོར་ན་བསམ་བློ་གང་ཡང་མ་བཏང་ན་ཆོས་བྱེད་རྒྱུ་ལྟ་ཅི་འཇིག་རྟེན་གྱི་འཚོ་བ་ཡང་སྐྱེལ་མི་ཐུབ་ཟེར། དེས་ན་བསམ་བློ་བཟང་ངན་ཚང་མ་སྤངས་དགོས་ཟེར་བ་དེ་མི་འགྲིག་པ་རེད་ཟེར། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་འདོད། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེས་ཀྱང་དགེ་བ་བཅུ་དང་དུ་བླངས་ན་སྡིག་པ་བཅུ་སྤངས་དགོས་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་རྣམ་རྟོག་བཟང་ངན་ཚང་མ་སྤངས་དགོས་ཞེས་གསུངས་མེད། བསམ་བློ་གང་ཡང་མ་བཏང་བར་སྒོམ་རྒྱག་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་ཟེར་བ་མེད་པས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐབས་ཡོང་བའི་ཧྭ་ཤང་དེའི་(བོད་ལ་ཡོང་བའི་ཧྭ་ཤང་ཚང་མ་མིན་)ལྟ་བ་ནི་མུ་སྟེགས་པའི་ལྟ་བ་ལས་སྡུག་པར་འདོད་པ་ཡིན། ལྟ་བ་དེ་ལ་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་དགག་པ་མང་པོ་བསྐྱོན་མྱོང་ཡོད་དེ་ཁོང་གིས་བསམ་བློ་རྩ་བ་ནས་མ་བཏང་བར་སྒོམ་རྒྱག་པ་དེ་ནི་ཚེ་འདི་ལ་མི་ལྐུགས་པ་ཆགས་རྒྱུ་དང་སྐྱེ་བ་རྗེས་མ་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་རྒྱུའི་རྒྱུ་ལས་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་མེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། བསམ་བློ་རྩ་བ་ནས་མ་བཏང་བར་སྒོམ་རྒྱག་པ་ཟེར་བ་དེ་དགེ་ལུགས་པས་ཁས་ལེན་གྱི་མེད། དེ་མིན་མི་ལ་རས་པ་དང་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་དེ་ཚོའི་གསུང་འབུམ་ནང་བསམ་བློ་མ་བཏང་བར་འཇོག་དགོས་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་བསམ་བློ་རྩ་བ་ནས་མ་བཏང་བར་སྒོམ་རྒྱག་དགོས་ཟེར་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 359

བའི་དོན་མིན་པར་སྒོམ་རྒྱབ་ནས་གནས་ཚད་མཐོ་པོ་གང་མཚམས་ཞིག་ཏུ་སླེབས་སྐབས་བསམ་བློ་མང་པོ་བཏང་ན་སྐྱོན་ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་ལས་དང་པོ་ནས་བསམ་བློ་མ་བཏང་བར་སྒོམ་རྒྱག་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་མིན། མི་ལ་རས་པ་དང༌། མར་པ། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་བླ་མ་གོང་མ་ཚོས་གསུངས་པའི་དཔེ་ཆ་དེ་ཚོར་དགེ་ལུགས་པས་འགྲེལ་བཤད་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སྒོམ་དང་པོ་རྒྱག་དུས་ནས་བསམ་བློ་རྩ་བ་ནས་མ་བཏང་བར་སྒོམ་རྒྱག་དགོས་ཟེར་བ་མིན། དེ་ནི་བསམ་བློ་བཏང་ནས་གནས་ཚད་མཐོ་པོར་སླེབས་རྗེས་རང་གི་སེམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པའི་གནས་ཚད་དེ་ལ་སླེབས་ཚེ་གཞི་ནས་བསམ་བློ་མ་བཏང་བར་སྒོམ་རྒྱག་དགོས་ཟེར་བའི་གོ་དོན་ཡིན་ཞེས་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
mགསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བྱས་ནའང་མདོ་དང་སྔགས་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་བྱེད་པ་ལས་མདོ་སྔགས་ཁ་ཕྲལ་ནས་ཆོས་བྱེད་ཀྱི་མེད། དཔེར་ན་དགའ་ལྡན་དགོན་གྱི་གྲྭ་ཚང་གཉིས་ལ་ཆ་བཞག་ན། སློབ་གཉེར་བྱེད་མཁན་ཚོ་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པ་དང་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་གསང་སྔགས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། སེ་ར་དང་འབྲས་སྤུངས་སུ་གསང་སྔགས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་དང་གཞུང་ཆེན་པོ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་ཟུར་དུ་དབྱེ་ནས་ཡོད་པ་ལས་མཉམ་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སྲོལ་མེད། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་ལ་ཡང་གསང་སྔགས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་ཟུར་དུ་གྲྭ་ཚང་ཞིག་བཙུགས་ཡོད། དེ་མིན་གདན་ས་མཐིལ་དང་སྐུ་འབུམ་སོགས་དགོན་པ་ཆེ་བ་ཚང་མར་དེ་འདྲ་ཡིན། རྙིང་མའི་དགོན་པ་སྨིན་གྲོལ་གླིང་དུ་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སྡེ་དགེ་ལའང་དེ་ལྟར་ཡིན། མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ཟེར་བའི་གོ་དོན་ནི། དེ་རིང་ཉི་མ་གཅིག་ལ་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ལ་ཟེར། ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་ནང་དུ་ཙོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་ཞིག་བྲིས་ཡོད་པ་དེའི་ནང་དུ་ཙོང་ཁ་པ་ནི་ཆོས་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་དེ་ལ་བསྟན་པའི་བདག་པོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་དངོས་སུ་ཕེབས་པ་ནང་བཞིན་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་འཁོད་ཡོད་པས་དེ་ལ་གོ་བ་ལེན་སྟངས་སྣ་ཚོགས་ལེན་གྱི་ཡོད་པ་སྟེ། ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་ནང་ཙོང་ཁ་པ་དེ་ཆོས་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་དངོས་སུ་ཕེབས་པ་དང་ཁྱད་མེད་པ་བྱུང་བ་རེད་ཟེར་བ་དེ་ཐད་ཀར་ལྟ་དུས་ཙོང་ཁ་པར་བསྟོད་བསྔགས་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ནའང་དོན་དུ་དགེ་ལུགས་པར་འདུལ་བ་སྐམ་པོ་ཞིག་ལས་གསང་སྔགས་སོགས་གཞན་གང་ཡང་མེད་ཅེས་ཤུགས་སུ་བསྟན་ཡོད་པའི་གོ་བ་ལེན་གྱི་ཡོད་པ་དང༌། ཁ་ཤས་ཀྱིས་དེ་ནི་དགེ་ལུགས་པ་ལ་འདུལ་བ་མ་གཏོགས་གསང་སྔགས་མེད་ཟེར་བའི་དོན་མ་ཡིན་པར་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འདུལ་བའི་བསྟན་པར་ཉམས་རྒུད་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་དུས་སྐབས་སུ་ཙོང་ཁ་པས་བསྐྱར་དུ་ཉི་མ་ཤར་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 360

བ་ལྟ་བུ་བཟོས་གནང་བ་ཡིན་པས་ན་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་དངོས་སུ་ཕེབས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་གསུངས་པར་འདོད་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་རྩོམ་ཡིག་ལའང་མི་སོ་སོས་གོ་བ་ལེན་སྟངས་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཡོད། དེ་བཞིན་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་དཔེ་ཆ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཙོང་ཁ་པ་ལ་འདུལ་བ་སྐམ་པོ་ཞིག་ལས་གཞན་མེད་སྟབས་མར་པ་དང་མི་ལ་ལྟར་སྐུ་ཚེ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་མ་ཐུབ་པ་རེད་ཅེས་བྲིས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་ཁོ་རང་མི་གཅིག་གི་ལྟ་བ་ཡིན། ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་ལྟ་བ་དེ་ནི་རྙིང་མ་དང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡོངས་ཁྱབ་ཀྱི་ལྟ་བ་རེད། སྡེ་དགེ་དགོན་པས་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ་ཆ་ཚང་པར་བཏབ་ཡོད་པ་མ་ཟད། གཞུང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་ཁྲིད་པའི་སྐབས་སུ་དཔེ་ཆ་དེ་སློབ་འཁྲིད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་རྙིང་མའི་དགོན་པ་སྨིན་གྲོལ་གླིང་དུ་ཡང་ཙོང་ཁ་པས་བརྩམས་གནང་བའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དང་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

བཞི་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

ནང་ཚན་གསང་སྔགས་སྐོར།

༡.གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ།

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པའི་ནང་དུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཁས་ལེན་མཁན་དང་མི་ལེན་མཁན་ཁག་གཉིས་ཡོད། ཁས་ལེན་མཁན་ཚོས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་སངས་རྒྱས་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་དཀོན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང༌། དཔེར་ན་ང་རང་ཚོའི་ད་ལྟའི་འཇིག་རྟེན་དེ་ཆགས་ནས་མེད་པ་མ་ཆགས་ཀྱི་བར་དེ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཡིན་ཅིང༌། དེ་ལ་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ཟེར། བསྐལ་པ་འདིའི་རིང་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་དང་གཉིས་བྱོན་པ་དེའི་ནང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་གསུང་མཁན་གསུམ་ལས་མེད། དེ་གསུམ་ནི་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་དང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བཞི་པ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་དང༌། བཅུ་གཅིག་པ་སྤྱན་ལེགས། མཇུག་མ་སྟེ་མོས་པ་སྣང་མཛད་བཅས་གསུམ་ཡིན་ཟེར། དེ་མིན་སངས་རྒྱས་ཚང་མས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་གསུངས་མེད། རྒྱུ་མཚན་གང་ལགས་ཤེ་ན། སྐབས་དེ་དུས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྤྱིར་བཏང་མ་གཏོགས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་གསུང་ཡུལ་གནས་ཚད་ཡོད་པའི་སློབ་མ་མེད་པ་རེད། ཤཱཀྱ་མུ་ནེས་ཀྱང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་སློབ་མ་ཉུང་ཤས་ལ་གསང་བ་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསུངས་མེད་ཟེར། སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་སངས་རྒྱས་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 361

ཆོས་ཡོད་པ་དེ་སློབ་མ་ཉུང་ཤུས་ཀྱིས་མ་གཏོགས་སྤྱིར་བཏང་མང་ཆེ་བས་ཤེས་ཀྱི་མེད། རྒྱ་གར་དུ་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དུས་ནས་བཟུང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དར་ཁྱབ་ཇེ་ཆེར་སོང་བ་དང༌། ལྷག་པར་དུ་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དྲུག་པའི་མཇུག་ནས་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་མཇུག་བར་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་ནང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་གྲུབ་ཐོབ་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་བྱུང་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་དང་པཎ་ཆེན་བི་མཱ་ལ་སོགས་རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་ཁ་ཤས་བོད་དུ་ཕེབས་ཏེ་གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་ཆོས་བོད་ལ་དར་སྤེལ་གནང་ནས་བོད་དུ་ཡང་བོད་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་ཉེར་ལྔ་སྟེ་རྗེ་འབངས་ཉེར་ལྔ་ཞེས་པ་བྱུང་ཞིང༌། དེ་ནས་བཟུང་བོད་དུ་རྙིང་མ་དང༌། ས་སྐྱ། བཀའ་བརྒྱུད། དགེ་ལུགས་སོགས་ཚང་མར་གྲུབ་ཐོབ་ཉུང་ཤས་ཤིག་བྱུང་ཡོད། གྲུབ་ཐོབ་ལའང་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ཡོད་དེ། སྐུ་ཚེ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་དང༌། སྐུ་ཚེ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་མེད་ནའང་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཟིན་པ་ལ་གྲུབ་ཐོབ་འབྲིང་བ། དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་སྣེ་ཁ་གཅིག་གམ་གཉིས་ཐོབ་ཟིན་པ་ལ་གྲུབ་ཐོབ་ཆུང་ངུ་ཞེས་ཟེར་ཞིང༌། དཔེར་ན་གྲུབ་ཐོབ་ཆུང་ངུ་ཡིན་ན་རང་གིས་རླུང་ཟིན་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་ཞིག་ཕར་བསད་པ་ཡིན་ན་གསོད་ཐུབ་པ་ལས་གཞན་གྱིས་ཚུར་གསོད་མི་ཐུབ་པ་དང༌། གྲུབ་ཐོབ་འབྲིང་གིས་བསད་པ་དང་གསོན་པ་གཉིས་ཀ་ཐུབ་ཟེར། འོན་ཀྱང་དེང་སྐབས་གྲུབ་ཐོབ་ཟེར་བ་དེ་ཁས་མི་ལེན་མཁན་ཚོས་དེ་སྔ་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་མང་པོ་བཞེས་པ་ཟེར་བ་དེ་རྒྱ་ནག་གི་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་མིག་འཕྲུལ་(魔术)རྩེད་པ་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་དེར་སྐབས་དེའི་མིས་གྲུབ་ཐོབ་ཅེས་བརྗོད་པར་འདོད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དཔེར་ན་པོ་ཏ་ལའི་འཕགས་པ་ལྷ་ཁང་ནང་དུ་སློབ་དཔོན་པདྨ་དང༌། ཙོང་ཁ་པ། ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་བཅས་ཀྱི་ཞབས་རྗེས་དང་ཕྱག་རྗེས་ཡིན་ཞེས་རྡོའི་སྟེང་དུ་འདམ་གྱི་ནང་རྐང་ལག་བཙུགས་པའི་ཤུལ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ཡང་རྐང་ལག་ལ་སྣག་ཚ་བྱུགས་ཏེ་རྡོའི་སྟེང་དུ་བཞག་པའི་ཤུལ་རིས་ཐོག་རྡོ་བརྐོས་མཁས་པས་བརྐོས་རྒྱབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། རྒྱ་གར་སོགས་ཨེ་ཤེ་ཡའི་ལྷོ་ཕྱོགས་དང་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཁ་ཤས་ཕུད་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ཅིག་ནང་ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་ཆོས་མ་གཏོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མེད། གསང་སྔགས་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ཁས་ལེན་གྱི་མེད། བོད་ལ་སྔོན་མ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཁས་མི་ལེན་མཁན་བྱུང་བ་ལོ་རྒྱུས་ནང་བྲིས་མེད། རྗེས་སུ་དགེ་བཤེས་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཁས་ལེན་གྱི་མེད་པར་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལྷ་ཡང་མུ་སྟེགས་པའི་ལྷ་ཡིན་པ་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་ཡང་མུ་སྟེགས་པའི་ཆོས་ལས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་ཆོས་མིན་པར་འདོད་པ་ཡིན། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཀྱི་ཡོད་མིན་ཁོང་གི་གསུང་རྩོམ་མང་ཆེ་བའི་ནང་གསལ་བོ་མེད་ནའང༌། ཁོང་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 362

གིས་མཛད་པའི་དེབ་ཐེར་དཀར་པོའི་འགོ་བརྗོད་ནང་རྒྱལ་བོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་རྟ་མགྲིན་གྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ཞེས་བྲིས་གནང་འདུག་པས་རྟ་མགྲིན་ནི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་པ་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་གཞུང་ལྟར་ན་རྟ་མགྲིན་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་དྲག་པོ་ཡིན་པས་འདིར་བལྟས་ན་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཁས་ལེན་མཁན་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མིན་ནམ་སྙམ།
རྒྱ་ནག་ལ་ཆ་བཞག་ན་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཞི་པའི་མཇུག་ཏུ་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་དང་ཙནྡན་ཇོ་བོ་གདན་དྲངས་པ་དང༌། ད་དུང་སྐབས་དེར་གསང་སྔགས་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་སློབ་དཔོན་ཛྙ་ན་བཛྲ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་དང་ཨ་མོ་གྷ་བཛྲ་སྟེ་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ་གཉིས་གདན་དྲངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཧ་ཅང་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་ཅིང༌། རྒྱ་ནག་ཏུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་དར་རྒྱས་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་དུས་སྐབས་ནི་མིང་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཡིན་ཏེ་དེ་དུས་ཀརྨ་པ་དང་ཙོང་ཁ་པའི་སློབ་མ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་རྣམ་གཉིས་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་གསུངས་སྟབས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་དར་རྒྱས་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་སུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལྷ་སྐུ་མང་པོ་ཧང་ཀྲའུ་ཡི་གོས་ཆེན་ཐོག་འཐག་ཡོད་པ་དེའི་གྲས་ད་ལྟ་ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ལ་ཁ་ཤས་ལྷག་ཡོད། དེ་བཞིན་གསང་སྔགས་ཀྱི་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་ལ་སོགས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་ཕྱི་ངོས་པདྨའི་ནང་དུ་ལྷ་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པ་ལ་ཡར་བཀྱག་ན་པདྨ་ཁ་ཟུམ་འགྲོ་བ་དང༌། མར་བཞག་ན་པདྨ་གྲོལ་ནས་དེའི་ནང་གི་ལྷ་རྣམས་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཀྱང་བཟོས་ཡོད། དེ་བཞིན་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་དང༌། པོ་ཏ་ལ་སོགས་ལ་མིང་རྒྱལ་རབས་སྐབས་བཞེངས་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལྷ་སྐུ་མང་པོ་ཡོད། སོག་ཡུལ་དུ་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་དང༌། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་དང༌། ཀརྨ་པ་སོགས་བྱོན་རྗེས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།

༢.གསང་སྔགས་ཞེས་པའི་མིང་གི་གོ་དོན་དང་དེའི་ཁྱད་ཆོས།

གསང་ཞེས་པ་དེ་སྣོད་མ་ཡིན་པར་གསང་བ་བྱས་པའི་དོན་ཏེ། སྣོད་མ་ཡིན་པ་ལ་གསང་ནས་བསྒྲུབ་ན་དེ་གྲུབ་ཐུབ་པ་དང་གསང་བ་མ་བྱས་ན་བསྒྲུབ་མི་ཐུབ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་གསང་ཟེར། སྣོད་མ་ཡིན་པ་ཟེར་བ་ནི། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཁས་མི་ལེན་མཁན་རྣམས་ལ་ཟེར་ཞིང༌། དེ་ཚོ་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བཤད་མི་ཆོག་པར་གསང་བ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། སྔགས་ཞེས་པ་ནི་ཡིད་སྐྱོབ་པའི་དོན་ཏེ། རང་གི་སེམས་ཀྱི་འཆར་སྣང་དཀྱུས་མ་ཐ་མལ་པ་དེ་དང་སེམས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དཀྱུས་མ་ཐ་མལ་པ་དེ་སྐྱོབ་ཐུབ་མཁན་གྱི་ཆོས་ཤིག་ཡིན་པས་ན་ཡིད་སྐྱོབ་ཟེར། རང་གི་སེམས་ཀྱི་འཆར་སྣང་དཀྱུས་མ་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 363

དེ་དང་སེམས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དཀྱུས་མ་དེ་བསྐྱབས་ཏེ་སེམས་ནང་ངོས་འཛིན་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་གསར་པ་ཞིག་ཐོབ་ཐུབ་པ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྔགས་ཟེར། གསང་སྔགས་ཀྱི་མིང་དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་དང༌། ཐབས་ཀྱི་ཐེག་པ། འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་སོགས་མིང་སྣ་ཚོགས་ཡོད།
གསང་སྔགས་ལ་ཁྱད་ཆོས་ཧ་ཅང་མང་བོ་ཡོད་པའི་ནང་འདིར་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་བཞི་ཞུ་རྒྱུར།
༡. མ་རྨོངས་པའི་ཁྱད་པར། མ་རྨོངས་པ་ཟེར་བ་ནི། སྤྱིར་བཏང་གི་མི་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནའང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་སྤངས་མི་དགོས་པར་རང་སོ་སོའི་གནས་ཚད་གོང་མཐོར་གཏོང་རྒྱུའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཆོས་ཤིག་ཡིན། མདོ་ལུགས་ལ་ཉོན་མོངས་དེ་སྤངས་དགོས་ནའང་སྔགས་ལུགས་ལ་ཉོན་མོངས་དེ་དང་དུ་ལེན་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། ཤིང་གི་སྟེང་དུ་སྐྱེས་པའི་འབུས་ཤིང་ཟ་བ་ལྟར་ཉོན་མོངས་དེ་དང་དུ་བླངས་ཏེ་ཁོ་ཉོན་མོངས་སྤྱིར་བཏང་བ་ཞིག་ཏུ་མི་འགྲོ་བ་བྱས་ཏེ་སེམས་གཞན་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན་ལྕགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གསེར་བྱུགས་སྐབས་ཐོག་མ་དངུལ་ཆུ་བྱུགས་ཏེ་དེ་ནས་ལྕགས་དེ་ཚ་པོ་བཟོས་རྗེས་གཞི་ནས་གསེར་བྱུགས་ཚེ་དངུལ་ཆུ་ཚ་པོ་ཆགས་པ་དེས་གསེར་ཚུར་འཐེན་ནས་གསེར་དེ་ལྕགས་ལ་སིམ་འགྲོ་བ་ལྟར་ལྕགས་དེ་གསེར་ལ་འགྱུར་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་དངུལ་ཆུ་དགོས་པའི་དཔེ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་བྱེད་པར་དེའི་བར་མཚམས་དེ་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱས་ནས་སེམས་དེ་ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་པར་བསྒྱུར་དགོས་པ་ཡིན། དེ་འདྲའི་ཐབས་ཤེས་ཡོད་སྟབས་དེར་མ་རྨོངས་པའི་ཁྱད་པར་ཟེར།
༢. ཐབས་མང་བའི་ཁྱད་པར། ཐབས་མང་བ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མགྱོགས་མྱུར་རྫོགས་ཐུབ་པ་དང༌། གདོན་དང་འདྲེའི་གནོད་པ་ཟློག་ཐུབ་པ། དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་ཐོབ་ཐུབ་པ་སོགས་མདོ་ལུགས་ལ་མེད་པའི་ཐབས་ཤེས་མང་པོ་གསང་སྔགས་ལ་ཡོད་པར་བརྟེན་དེ་ལ་ཐབས་མང་བའི་ཁྱད་པར་ཟེར། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་མང་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། རང་ཉིད་ཚེ་རིང་པོ་ཡོང་ཐབས་སོགས་མདོ་ལུགས་ལ་མེད་པའི་ཐབས་ཤེས་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། དཔེར་ན་མདོ་ལུགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚད་ཇི་ཙམ་མཐོ་པོ་ཡོད་ནའང་མི་བསད་མི་ཆོག་ལ། མི་གཞན་ཕར་གསོད་ཐུབ་ནའང་བསྐྱར་དུ་གསོན་པོར་འགྱུར་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་དེ་མདོ་ལུགས་ལ་མེད། སྔགས་ལུགས་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚད་དེ་མི་བསད་ནས་བསྐྱར་དུ་གསོ་ཐུབ་པའི་ཚད་ལ་སླེབས་ཚེ་མི་བསད་ཆོག་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་མིའི་ལུས་པོར་ཡོད་པའི་རྩ་དང་རླུང་འགུལ་སྐྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་རང་གི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་རྒྱུའི་རྩ་དང་རླུང་དེ་ཚོའི་ནང་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་རྒྱུ་མེད་པ་བཟོས་ནས་སངས་རྒྱས་ཐུབ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 364

པའི་ཐབས་ཤེས་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་ལ། ཚེ་འདིའི་སྤྱིར་བཏང་གི་ལུས་པོ་དེ་སྐྱེ་བ་མ་འཕོས་གོང་ལུས་པོ་འདི་རང་གི་ཐོག་ཏུ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ལུས་པོ་ཞིག་ཆགས་ཐུབ་པ་དང་སེམས་པ་དེ་ཡང་སྤྱིར་བཏང་དང་མི་འདྲ་བའི་སེམས་པ་ཞིག་ཆགས་ཐུབ་ཐབས་ཡོད། མདོ་ལུགས་ཀྱིས་སེམས་དེ་སྤྱིར་བཏང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་བཟོ་ཐུབ་ནའང་ལུས་པོ་དེ་སྤྱིར་བཏང་མིན་པ་ཞིག་བཟོ་ཐུབ་ཐབས་མེད་པ་དང་རྩ་དང་རླུང་དེ་རྣམས་སྤྱིར་བཏང་མ་ཡིན་ཞིག་བཟོ་ཐུབ་ཐབས་མེད་ལ། སེམས་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་བཟོ་ཐུབ་ནའང་སེམས་དེ་འགུལ་བསྐྱོད་བྱེད་དུ་འཇུག་མཁན་གྱི་འཕྲུལ་འཁོར་ཨ་མ་སྟེ་རླུང་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་བཟོ་ཐུབ་ཀྱི་མེད། སྔགས་ལུགས་ཀྱིས་སེམས་ཡག་པོ་བཟོ་ཐུབ་པ་མ་ཟད། སེམས་འགུལ་བསྐྱོད་བྱེད་དུ་བཅུག་མཁན་རྩ་རླུང་གི་ལམ་ཁ་དེ་རྣམས་བསྒྱུར་བཅོས་བྱས་ཏེ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་མ་ཐུབ་པ་བཟོ་ཐབས་ཡོད།
༣. དཀའ་བ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ཞེས་པ་ནི་མདོ་ལུགས་རྐྱང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་དགོས་བྱུང་ན་བསྐལ་པ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཆོས་བྱས་ལམ་སྒོམ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་བྱེད་དགོས་པ་དང༌། ས་བཅུ་ཐོབ་པ་བྱེད་པར་ཡང་མདོ་ལུགས་རྐྱང་པ་ལ་བརྟེན་ཚེ་ས་དང་པོ་ནས་ས་བརྒྱད་པ་བར་དུ་སླེབས་ཐུབ་རུང་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ངེས་པར་དུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་མ་བརྟེན་ན་སངས་རྒྱ་མི་ཐུབ་པར་བརྟེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁག་ཅིག་ས་དང་པོ་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་མཁན་ཡོད་ལ། ས་གཉིས་པ་གསུམ་པ་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་མཁན་ཡང་ཡོད། དེ་ཡང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རྩའི་ནང་འགྲོ་མཁན་གྱི་རླུང་ཉོན་མོངས་དང་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དེ་རང་གིས་དབང་དུ་འདུ་ཐུབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་སངས་རྒྱས་མི་ཐུབ། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་དེས་དེ་ལྟར་མགྱོགས་ཤོས་སུ་ཚེ་འདི་རང་ལ་སངས་རྒྱས་ཐུབ་པ། ཤི་ཚར་ནས་བར་དོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐུབ་པ། ལོ་བཅུ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཐུབ་པ། ལོ་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐུབ་པ་སོགས་མགྱོགས་པོ་ཡོད་དེ་དཔེར་ན། མི་ལ་རས་པ་ལོ་བཅུ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་པ་དང་མར་པ་ཞིང་དུ་གཤེགས་ནས་བར་དོ་ལ་སངས་རྒྱས་(མར་པ་ཞིང་དུ་གཤེགས་ནས་བར་དོར་མ་གཏོགས་སངས་རྒྱས་མ་ཐུབ་པ་དེ་ནི་ཕྲུ་གུ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན། ཕྲུ་གུ་མ་བཟོས་པའི་མི་ཡིན་ན་ལུས་པོ་འདི་རང་ལ་སངས་རྒྱས་ཐུབ་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་ཡོད་)པ་རེད།
༤. དབང་པོ་རྣོན་པོའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་གྱིས་བྱེད་མི་ཐུབ་སྟེ་ཁོ་ཚོའི་བློ་ལ་ཤོང་མི་ཐུབ་པ་དང༌། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ནང་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡོད་མཁན་གྱིས་མ་གཏོགས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ལག་ལེན་བྱེད་མི་ཐུབ། གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་དེ་ལ་ཡང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བྱེད་མཁན་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དེ་མདོ་ལུགས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། ཡིན་ནའང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྟོང་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 365
པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྟོགས་མཁན་གྱི་བསམ་བློ་དེ་བསམ་བློ་སྤྱིར་བཏང་བ་ཞིག་མིན་པར་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་བསམ་བློ་ཞིག་རེད། སངས་རྒྱས་པའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞུགས་སའི་གནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལུས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་སོགས་གནས་ཡོང་སྟངས། ལུས་ཡོང་སྟངས། ལོངས་སྤྱོད་ཡོང་སྟངས། མཛད་པ་ཡོང་སྟངས་ཏེ་འབྲས་བུ་ཡོང་སྟངས་བཞི་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་ཞིག་ད་ལྟ་སངས་མ་རྒྱས་གོང་ནས་བསྒོམ་རྒྱུ་ཡོད། རྗེས་མ་ཡོང་རྒྱུ་དེ་ད་ལྟ་སྔོན་ཚུད་ནས་བསམ་བློ་བཏང་སྟེ་སྒོམ་རྒྱུ་དེ་མདོ་ལུགས་པ་མེད། སྔགས་ལུགས་ལ་རྗེས་མ་སངས་རྒྱས་པའི་སྐབས་སུ་ཇི་ལྟར་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ད་ལྟ་ནས་བསམ་བློ་བཏང་བའམ་གྲ་སྒྲིག་བྱས་ནས་སྦྱོང་བརྡར་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད། མདོ་ལུགས་ལ་སོ་སོའི་བསམ་བློའི་གནས་ཚད་རིམ་པ་བྱས་ཏེ་རང་གི་བསམ་བློ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཐོག་ནས་རིམ་པས་ཡག་ཏུ་གཏོང་རྒྱུ་མ་གཏོགས་སངས་རྒྱས་པའི་སྐབས་སུ་ཁྱད་ཆོས་ག་རེ་ཡོད་པ་དེ་ད་ལྟ་སྔོན་ཚུད་ནས་བསམ་བློ་བཏང་ནས་སྦྱོང་བརྡར་བྱེད་པའི་ཐབས་དེ་མེད།
དེང་སང་རླུང་སྒོམ་ནས་ལུས་པོར་གྲི་བཙུགས་ནའང་མི་ཤི་བ་སོགས་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེའི་རིགས་གསང་སྔགས་ལ་དེ་བས་མང་བ་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད། གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞི་རྩའི་ཤེས་ཡོན་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་རླུང་སྒོམ་སྟངས་སོགས་བྱེད་ལུགས་བྱེད་སྟངས་དེ་ཚོ་རོབ་ཙམ་ཤེས་ན་འགྲིག གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་པ་ནི་རང་གི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་(གནད་དུ་བསྣུན་ཟེར་བ་ནི་འབེན་ལ་མདའ་བརྒྱབ་པ་ལྟར་དེའི་ཐོག་ཏུ་གཙོ་བོ་བསམ་བློ་བཏང་བ་ལ་ཟེར་)ནས་ལམ་བསྒོམ། ལམ་བསྒོམས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་སྟེ་ཆོས་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ་དེ་གསུམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་རེད། སྐུ་གསུམ་གྱི་སྐུ་དེ་ལ་གཞིའི་དུས་སུ་སྐུ་གསུམ་དང༌། ལམ་གྱི་དུས་སུ་སྐུ་གསུམ། འབྲས་བུའི་དུས་སུ་སྐུ་གསུམ་ཡོད། གཞི་དུས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་ཞེས་པ་ནི། ད་ལྟའི་དུས་དེ་ཡིན། དཔེར་ན། ད་ལྟ་ངས་སྤྲུལ་སྐུ་བྱས་ཏེ་སློབ་ཚན་ཁྲིད། ཁྱེད་ཚོས་ཀྱང་སྤྲུལ་སྐུ་བྱས་ཏེ་སློབ་ཚན་ཉན་གྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུ་དང༌། ཕར་འགྲོ་ཚུར་འགྲོ་བྱེད་རྒྱུ། ཁ་ལག་ཟ་རྒྱུ་སོགས་ཚང་མ་གཞི་དུས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པ་དང༌། བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་དེ་ཚོ་གཞི་དུས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུའི་དུས་སྐབས་རེད། གཞི་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐུ་ཞེས་པ་ནི་རྨི་ལམ་བཏང་བའི་དུས་སྐབས་དེ་ཡིན། གཉིད་ལམ་མ་བཏང་ན་གཞི་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐུ་དེ་མེད། རྨི་ལམ་གཏོང་དུས་གཞི་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྐབས་དེ་དུས་སེམས་དེ་གཉིད་སད་པ་ལྟར་དབང་པོ་ལྔའི་འཆར་སྣང་ཆ་ཚང་བ་ཡང་མེད་པ། དེ་བཞིན་གཉིད་ཐུག་པོ་ཁུག་ནས་བསམ་རྒྱུ་དྲན་རྒྱུ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཡང་མིན་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་གནས་སྐབས་ལ་རྨི་ལམ་ནང་རང་གི་ཕ་ཡུལ་ལ་འགྲོ་བ་དང༌། ཁྲོམ་ལ་འགྲོ་བ། མི་གཞན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 366

བ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་གི་ལུས་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐུ་རེད། གཞི་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ནི་གཉིད་ཐུག་པོ་ཁུག་ནས་གཉིད་ལམ་མ་བཏང་བའི་མཚམས་འདི་ཡིན། གཞི་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་བེད་སྤྱད་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་བསྒོམས། ལམ་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་སྤྲུལ་སྐུ། ལོངས་སྐུ། ཆོས་སྐུ་དེ་གསུམ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དང་པོ་གཞི་དུས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུའི་སྐབས་སུ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དེ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པ་དང༌། དེ་ནས་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས་ཤིང༌། དེ་གཉིས་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་ཚེ་ལུས་སེམས་ཐུན་མོང་གི་གནས་ཚད་དེ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་རྒྱུ་རེད། དང་པོ་ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཟེར་བ་དེ་ལ་ལུས་ཕྲ་བ་དང༌། ལུས་རགས་པ། ལུས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་བཅས་གསུམ་ཡོད། ལུས་རགས་པ་ནི་ཤ་ལྤགས་རུས་གསུམ་ལས་གྲུབ་པའི་ལུས་པོ་འདི་ཡིན། ལུས་ཕྲ་མོ་ནི་རྩ་དང༌། རྩའི་ནང་རྒྱུ་བའི་རླུང་དང་ཁྲག་དང་ཁུ་བ་བཅས་ཡིན། ལུས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ནི་རླུང་དང་སེམས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་རླུང་ཕྲ་མོ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། རྨི་ལམ་ནང་གི་ལུས་དེ་རྟ་དང་གནམ་གྲུ་གང་ལའང་སྡོད་མི་དགོས་པར་རང་བསམ་གང་དྲན་དུ་སླེབས་ཐུབ་པ་དེ་ནི་རླུང་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དེའི་བྱེད་རྩོལ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཟེར། དེ་བཞིན་སེམས་ལའང་སེམས་རགས་པ་དང༌། སེམས་ཕྲ་བ། སེམས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་བཅས་གསུམ་ཡོད། སེམས་རགས་པ་ཟེར་བ་དེ་ནི་དབང་པོ་ལྔ་ཡི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡིན། སེམས་ཕྲ་བ་དེ་ལ་ཀུན་རྟོག་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་བཞིན་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་བཅུ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཉི་ཤུ་བཅས་ནི་སེམས་ཕྲ་བ་ཡིན། སེམས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དང་ལུས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་གཉིས་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། ཁོ་ལ་ཁྱད་ཆོས་ཕྱོགས་གཅིག་གི་ཐོག་ནས་ཕར་འགྲོ་ཚུར་འོང་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་རླུང་བྱས། དེས་ཡུལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པས་སེམས་བྱས། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་མ་གཏོགས་རླུང་ཟེར་ནའང་སེམས། སེམས་ཟེར་ནའང་རླུང་སྟེ་ཁོ་གཉིས་དབྱེ་བ་ཆེན་པོ་ཕྱེ་མི་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཟེར། དེ་བཞིན་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཟེར་ནའང་འདྲ། རླུང་ཟེར་ནའང་འདྲ་དེ་ལ་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་དེ་རྒྱུན་རིང་པོ་ཟིན་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་ཚེ་རིང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང༌། ཞོགས་པ་སྔ་པོ་ཡར་ལངས་ཏེ་ཟས་མི་ཟ་བ། ཆུ་མི་འཐུང་བ། འགུལ་བསྐྱོད་མ་བྱས་གོང་བཅས་ཀྱི་དུས་སུ་ཉལ་ས་ནས་ཡར་ལངས་ཏེ་ཙོག་ཙོག་བྱས་ནས་ཡག་པོ་བསྡད་དེ་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་དེ་ཟིན་ནས་རླུང་དེ་ཕར་བཏང་ཚུར་ཐོན་ཆ་སྙོམས་གྲངས་འབུམ་གཅིག་བར་དུ་ཟིན་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཚེ་ཚད་ཡོལ་ནའང་ལོ་ལྔ་བར་དུ་སྡོད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པས་རླུང་དེའི་མིང་ལ་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ཞེས་བཏགས།

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 367

དེས་ན་མི་གཞན་ལ་རྒྱུ་དངོས་སྤྲད་དེ་ཚེ་སྒྲུབ་ཞུས་པ་ལས་སོ་སོས་སྲོག་རླུང་བསྒོམས་ནས་ཚེ་སྒྲུབ་བྱས་ན་དེ་ནུས་པ་ཆེ་བ་ཡོད་ཟེར། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྲོག་རླུང་ཟེར་བ་དེ་སྲོག་གནས་དང་མ་གནས་ལ་རག་ལས་ཡོད་ཅིང༌། རླུང་གནས་ན་སྲོག་གནས་ཐུབ་པ་དང་རླུང་མ་གནས་ན་སྲོག་ཀྱང་གནས་ཐུབ་ཐབས་མེད་པས་རླུང་འགྲོ་སྟངས་ཀྱི་མྱུར་ཚད་ཀྱིས་ཚེ་རིང་ཐུང་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་མི་རླུང་ཚ་པོ་དེ་ཚོ་ཚེ་རིང་པོ་མི་ཡོང་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་རླུང་ལངས་དུས་དབུགས་བྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་སེམས་དལ་པོ་བྱུང་ན་དབུགས་དེ་ཡང་དལ་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པས་ཡིན། ཁ་རྒྱུན་དུ་ཁྱོད་རླུང་མ་ལངས་ཟེར་བ་དེར་རྒྱུ་མཚན་མང་པོ་ཡོད་དེ་ཁོང་ཁྲོ་ལངས་དུས་དབུགས་དེ་བྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཡིན། རླུང་ཡིན་ནའང་འདྲ། སེམས་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་ཕྲ་མོ་དེ་ལ་གཉུག་མའི་སེམས་དང༌། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སེམས། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རླུང༌། མི་ཞིག་པའི་སེམས། འོད་གསལ་གྱི་སེམས། ངེས་དོན་གྱི་ཨ་མཐོང་སོགས་བརྗོད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ལ། ངེས་དོན་གྱི་ཡི་གེ་ཨ་ཟེར་བ་དེ་འདི་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཨ་ལས་བྱུང༌། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཨ་ལས་བྱུང༌། །སྐད་ཡིག་ཐམས་ཅད་ཨ་ལས་བྱུང་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ཡིན་ཟེར། ངེས་དོན་གྱི་ཨ་མཐོང་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་ལགས་ཤེ་ན། སྐད་ཡིག་ནི་རླུང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་རླུང་གིས་འགུལ་བསྐྱོད་བྱས་ནས་སྐད་རྒྱག་པ་ལས་རླུང་གིས་འགུལ་བསྐྱོད་མ་བྱས་ན་སྐད་ཀྱང་མེད། རླུང་གིས་འགུལ་སྐྱོད་བྱས་ནས་བསམ་བློ་བཏང༌། བསམ་བློ་བཏང་ནས་བསམ་བློ་དེ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་སྐད་དེ་བྱུང་བ་རེད། རླུང་དེ་མེད་ན་བསམ་བློར་འགུལ་བསྐྱོད་གཏོང་མཁན་གྱི་འཕྲུལ་འཁོར་དེ་མེད། རླུང་གིས་སྐུལ་ནས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དང་བསམ་བློ་གཉིས་འབྲེལ་བ་བྱེད་དུ་བཅུག འབྲེལ་བ་བྱུང་ནས་བསམ་བློ་འཁོར། བསམ་བློ་འཁོར་རྗེས་བསམ་བློ་དེ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་སྐད་བརྒྱབ། སྐད་ལ་བརྟེན་ནས་ཡི་གེ་བྱུང་བ་སོགས་གོ་རིམ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་པས་ངེས་དོན་གྱི་ཡི་གེ་ཨ་ཟེར་བ་འདི་རེད། སྐད་ཆ་བསམ་བློ་ནས་བྱུང་བ་དེ་བོད་ཡིག་ནང་དེ་འདྲ་རེད་ལ་དེང་དུས་ཚན་རིག་ཐོག་ནས་བཤད་ནའང་དེ་ལྟར་ཡིན། འོན་ཀྱང་གསང་སྔགས་ནང་དེ་ལ་ཁ་སྣོན་གང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སྐད་ཆ་དེ་བསམ་བློ་ནས་བྱུང་བ་དང༌། བསམ་བློ་དེ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་ཏེ་བྱུང་བ་རེད། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དང་བསམ་བློ་གཉིས་འབྲེལ་བ་བྱེད་དུ་འཇུག་མཁན་ནི་རླུང་དེ་རེད། རླུང་དེ་རང་གིས་དབང་དུ་ཡག་པོ་འདུ་ཐུབ་ན། བསམ་བློ་གང་བྱུང་རྩ་བ་ནས་ཡོང་མི་སྲིད་པ་ཡིན་པས་རླུང་ལ་རང་དབང་ཐོབ་ན་རང་གི་སེམས་ལའང་རང་དབང་ཐོབ་ཐུབ་ཀྱི་རེད་ཟེར། གསང་སྔགས་ཀྱིས་དེའི་ཐད་དམིགས་བསལ་གྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་གཏིང་ཟབ་པོ་ཞིག་བཤད་ཡོད་ལ་ཁྱད་པར་ཡང་འདི་ཡིན། གོང་དུ་ཞུས་པའི་ཀུན་རྟོག་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པ་ཞེས་པ་དེ་ནི་སྣང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་དང༌། མཆེད་པ་དམར་ལམ་པའི་རང་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 368

བཞིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བདུན་བཅས་བརྒྱད་ཅུའོ།།

༣.མིའི་ལུས་པོའི་ནང་གི་རྩ་དང་རླུང་གི་གནས་སྟངས།

ལུས་པོའི་ནང་གི་རྩ་ཆགས་ཚུལ་གྱི་སྐོར། དང་པོ་རྩའི་རྣམ་གྲངས་དང་དེ་རྗེས་ཕྲུ་གུ་ཐོག་མ་ཆགས་སྐབས་ཀྱི་རྩའི་ཆགས་རིམ་སྐོར་ཞུ་གི་ཡིན། དེ་ལས་དང་པོ་རྩ་འཁོར་གྱི་མིང༌། མིའི་ལུས་པོའི་སྟེང་དུ་རྩའི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་ཁག་དྲུག་ཡོད། གཉིས་པ་འདབ་གྲངས་ཏེ་རྩ་འཁོར་དེ་ལ་འདབ་མ་གྲངས་ཚད་ག་ཚད་ཡོད་མིན་སྐོར། གསུམ་པ་ཁ་དོག་སྟེ་རྩ་དེའི་མདོག་གང་འདྲ་ཡོད་མེད་སྐོར། བཞི་པ་དབྱིབས་སྟེ་རྩ་དེའི་བཟོ་ལྟ་གང་འདྲ་ཡོད་མིན་སྐོར། ལྔ་པ་ལྟ་ཕྱོགས་ཏེ་རྩ་དེའི་ཁ་ཕྱོགས་གང་དུ་བལྟས་ཡོད་ཡོད་མིན་སྐོར(ཉི་མ་གཅིག་ལ་རྩ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གི་ནང་དུ་རླུང་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་འགྲོ་གི་ཡོད)།
གཤམ་དུ་རྩ་དང་རླུང་གི་ཆགས་རིམ་སྐོར་ཞུ་རྒྱུར།
མིའི་ལུས་པོར་རྩ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རྩ་གཙོ་བོ་གསུམ་དེ་ལུས་པོའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དཀྱིལ་དང༌། རྒྱབ་མདུན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྒྱབ་ཏུ་ཅུང་ཐག་ཉེ་བ་ཞིག་ཏུ་གནས་ཡོད་ཅིང༌། དེ་གསུམ་ལ་རྩ་དབུ་མ། རོ་མ། རྐྱང་མ་ཞེས་ཟེར། རྩ་དེ་གསུམ་ཡང་གཟུགས་པོའི་སྟོད་སྨད་གཉིས་སུ་གནས་སྟངས་གཅིག་མཚུངས་མེད་པར་གཟུགས་པོའི་ལྟེ་བའི་མཚམས་བར་ཆགས་སྟངས་གཅིག་དང་ལྟེ་བ་མན་ཆད་དུ་ཆགས་སྟངས་གཞན་ཞིག་ཡིན། ལྟེ་བ་མན་ཆད་ཀྱི་གཡས་གཡོན་གཉིས་གཅིག་མཚུངས་མིན་རུང་དཀྱིལ་དེ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། གཤམ་དུ་རྩའི་མིང་དང༌། གནས་ཡུལ། ཁ་དོག རྩ་དེ་དག་ནང་གང་འགྲོ་གི་ཡོད་མེད། ཡར་སྣེ་དང་མར་སྣེ་གཉིས་གང་དུ་གནས་ཡོད་མེད། རྩ་དེ་ཚོ་སོ་སོ་ལ་སྣེ་གྲངས་ཇི་ཙམ་ཡོད་མེད་དང་སྣེ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་དེ་དག་སོ་སོའི་མིང་དང༌། གནས་ཡུལ། ཡར་སྣེ་དང་མར་སྣེ། དེ་དག་ནང་རྒྱུ་བའི་རླུང༌། ཁ་དོག་སོགས་ནང་དོན་བདུན་དུ་དབྱེ་ནས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། རྩ་གཙོ་བོ་གསུམ་ལ་ནང་དོན་བདུན་ཡོད།
རྩ་གཙོ་བོ་གསུམ་གྱི་ནང་གསེས་རྩ་དབུ་མ་ནི་མིའི་ལུས་པོའི་དཀྱིལ་དུ་གནས་ཡོད། དེ་ལ་མིང་གཞན་སྟེ་འོད་གསལ་གྱི་རྩ་དང༌། གཏི་མུག་གི་རྩ་ཡང་ཟེར། དེའི་གནས་ཡུལ་ནི་ལུས་པོའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དཀྱིལ། རྒྱབ་མདུན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྒྱབ་ཏུ་ཅུང་བར་ཐག་ཉེ་བའི་སར་གནས་ཡོད། མིའི་ལུས་པོའི་སྟེང་གི་སྲོག་རྩ་དང་རྩ་དབུ་མ་གཉིས་ལོགས་སུ་དགར་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་གཤིབ་གཤིབ་བྱས་ཏེ་གནས་ཡོད། རྩ་དེའི་ཡར་སྣེ་དེ་མིག་སྤུ་གཉིས་ཀྱི་བར་མཚམས་སུ་གནས་ཡོད་པས་སྐབས་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 369

རེ་གློ་བུར་དུ་མགོ་ན་ཚེ་མིག་སྤུ་གཉིས་ཀྱི་བར་མཚམས་ཀྱི་རྩ་དབུ་མའི་ཡར་སྣེ་དེ་ཕུར་ན་དྲག་སྐྱེས་ཡོང་བ་དེ་ཡིན། ལྷ་ལ་མིག་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་མིག་གཅིག་རྩ་དབུ་མའི་ཡར་སྣེ་ཡོད་སར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རྩ་དབུ་མ་དེ་ཁ་ཕྱེ་ཟིན་སྟབས་རྩ་དབུ་མའི་ནང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཟེར། མིའི་ལུས་པོའི་ཐོག་གི་རྩ་དབུ་མའི་མར་སྣེ་དེ་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་རྩེ་ལ་ཡོད། རྩ་དབུ་མའི་ནང་རྒྱུ་བའི་རླུང་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་ཡིན། འོན་ཀྱང་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་མཐོན་པོར་མ་སླེབས་བར་ནམ་རྒྱུན་སྤྱིར་བཏང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་དེ་རྒྱུ་མི་ཐུབ། རྩ་དབུ་མའི་ཁ་དོག་ནི་ཕྱི་སྔོན་པོ་དང་ནང་དམར་པོ་ཡིན།
རྩ་གཙོ་བོ་གསུམ་གྱི་ནང་གསེས་རྩ་རོ་མ་དེ་གཟུགས་པོའི་སྟོད་ཀྱི་གཡས་ངོས་སུ་གནས་ཡོད། ཁོང་ཁྲོ་ཟ་བའི་རྩ་དེ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པས་དེ་ལ་ཞེ་སྡང་གི་རྩ་ཡང་ཟེར། ཞེ་སྡང་གི་རྩ་ཟེར་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཁོང་ཁྲོ་ལངས་བྱེད་ཀྱི་རླུང་དེ་རྩ་རོ་མའི་ནང་དུ་རྒྱུ་བས་ཡིན། དེ་གནས་ས་ནི་ལུས་པོའི་སྟོད་ཀྱི་གཡས་དང་སྨད་ཀྱི་གཡོན་དུ་གནས་ཡོད། རྩ་དེའི་སྟོད་སྨད་གཉིས་ཀྱི་བར་མཚམས་དེ་ལྟེ་བར་གནས་ཡོད། རྩ་དེའི་ཡར་སྣེ་དེ་སྐབས་རེ་སེམས་སྐྱོ་པོ་ཡོང་དུས་སྣ་ཁུག་ལ་ན་ཚ་གཏོང་ས་དེར་ཡོད། དེ་ཡང་སྣ་ཁུག་གི་གཡང་ངོས་སུ་ཡོད། མར་སྣེ་དེ་རྩ་དབུ་མ་དང་མཚུངས་པར་ཕོ་མོའི་རྟགས་ཀྱི་རྩེ་མོར་གནས་ཡོད་པ་དང་དེའི་ནང་ཁྲག་རྒྱུ་བ་ཡིན། དེའི་ནང་ཁྲག་རྒྱུ་བར་བརྟེན་ཁ་དོག་ཀྱང་དམར་པོ་ཡིན། རྩ་གཙོ་བོ་གསུམ་གྱི་ནང་གསེས་རྩ་རྐྱང་མ་ཞེས་པ་དེར་མིང་གཞན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྩ་ཡང་ཟེར། རྩ་དེ་ལུས་པོའི་སྟོད་ཀྱི་གཡོན་དང་སྨད་ཀྱི་གཡས་སུ་ཡོད་པས་དེའི་ལྟེ་བ་ཡས་མས་ཀྱི་གནས་ཡུལ་མི་འདྲ་བ་ཡིན། ཡར་སྣེ་དེ་སྣ་ཁུག་གཡོན་མའི་སྦུག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་མར་སྣེ་དེ་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་རྩེ་ལ་ཡོད། དེའི་ནང་ཁུ་བ་རྒྱུ་བ་ཡིན་པས་ཕྲུ་གུ་ཆགས་བྱེད་ཀྱི་ཁུ་བ་དེ་ལམ་འདི་བརྒྱུད་ནས་འགྲོ་གི་ཡོད། རྩ་དེའི་ནང་ཁུ་བ་དཀར་པོ་རྒྱུ་བས་ན་ཁ་དོག་ཀྱང་དཀར་པོ་ཡིན། གོང་གསལ་རྣམས་ནི་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་རྩ་གསུམ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།
ཐོག་མར་ཆགས་པའི་རྩ་གསུམ་ཟེར་དོན་ནི། ཕ་མ་གཉིས་འཕྲད་རྗེས་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་ཕྲུ་གུ་ཆགས་སྐབས་ཐོག་མར་ཆགས་རྒྱུའི་རྩའི་ནང་ནས་གོང་གསལ་རྩ་གསུམ་པོ་དེ་ཨང་དང་པོར་ཆགས་པ་དང༌། དེའི་རྗེས་ཕྱོགས་བཞིའི་རྩ་ཆགས། དེ་ནས་མཚམས་བཞིའི་རྩ་དེ་རྣམས་བཅས་རྩ་བརྒྱད་ཆགས་རྒྱུ་ཡོད། དེ་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་ན་རྩ་སོ་སོའི་མིང་དང༌། རྩ་ཆགས་པའི་དུས་ཚོད། རྩ་དེའི་ནང་དུ་རླུང་གང་འགྲོ་མིན། དེས་ནུས་པ་གང་འདོན་གྱི་ཡོད་མེད། དེ་ཁ་ཕྱོགས་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་གནས་ཡོད་མེད། རྩ་དེའི་ཡལ་ག་དེ་རྩ་བ་གང་ནས་ཡོང་དགོས་མིན་སོགས་ནང་དོན་བདུན་ཡོད། ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་ཀྱི་རྩ་སོ་སོར་ནང་དོན་བདུན་རེ་ཡོད་པ་དང་རྩ་དེ་རྣམས་ལ་མིང་གཅིག་ལས་མེད།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 370

ཕྱོགས་བཞིའི་ནང་ནས་དང་པོ་ཆགས་རྒྱུའི་རྩ་དེ་རྩ་སྲུང་འཁོར་མ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཞིང༌། རྩ་གཙོ་བོ་གསུམ་པོ་དེ་ཆགས་རྗེས་སྲུང་འཁོར་མ་དེ་བྱུང་བ་རེད། རྩ་དེའི་ནང་ས་རླུང་རྒྱུ་བ་དང་དེས་ལུས་པོའི་ཤ་ལྤགས་རུས་གསུམ་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བའི་ནུས་པ་ཐོན་གྱི་ཡོད། ང་རང་ཚོ་ཁ་མདུན་ལ་ལྟ་བའི་ཤར་དུ་ཡོད། (རྩ་ཆགས་རིམ་གྱི་ཁ་ཕྱོགས་བརྩི་སྐབས་མདུན་ལ་ཤར། རྒྱབ་ལ་ནུབ། གཡས་ལ་ལྷོ། གཡོན་ལ་བྱང་དུ་བརྩི་དགོས་)གཡས་གཡོན་ནི་མདུན་ངོས་སུ་ཡིན། མིའི་གཟུགས་པོ་ཆགས་སྐབས་རྩ་དང་པོ་མདུན་ངོས་རྣམས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། རྩ་དེའི་རྩ་བའི་ཡལ་ག་གཏོང་ས་ནི་རྩ་དབུ་མ་ནས་ཡིན།
ཕྱོགས་བཞིའི་རྩའི་ནང་ནས་གཉིས་པ་རྩ་འདོད་མ་ཟེར་བ་དེ་ཡང་རྩ་གཙོ་བོ་གསུམ་ཆགས་པའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། དེའི་ནང་ཆུ་རླུང་རྒྱུ་བ་དང༌། ཆུ་རླུང་དེས་གཙོ་བོ་ཁུ་བ་དང༌། ཆབ་གསང༌། བད་ཀན་སོགས་ཆུའི་རིགས་འཕེལ་བའི་ནུས་པ་ཐོན་གྱི་ཡོད། གནས་སའི་ཁ་ཕྱོགས་ནི་ལྷོ་སྟེ་ལག་པ་གཡས་ངོས་སུ་ཡོད། དེའི་རྩ་བའི་ཡལ་ག་ནི་རྩ་དབུ་མ་ནས་བྱུང་བ་ཡིན།
ཕྱོགས་བཞིའི་རྩའི་ནང་གི་གསུམ་པ་རྩ་ཁྱིམ་མ་ཟེར་བ་དེ་ནི་གོང་གསལ་རྩ་ལྔ་ཆགས་པའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་རེད། དེའི་ནང་མེ་རླུང་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་དང་དེས་མེ་ཁམས་འཕེལ་བའི་ནུས་པ་ཐོན་གྱི་ཡོད་པས་གཟུགས་པོར་དྲོད་སྐྱེས་རྒྱུ་དང༌། ཁྲག་ཤེད་རྒྱས་རྒྱུ། ལྟོ་ཆས་འཇུ་རྒྱུ་སོགས་མེ་ཁམས་ཀྱི་རླུང་དེས་ནུས་པ་ཐོན་གྱི་ཡོད། གནས་སའི་ཁ་ཕྱོགས་ནི་ནུབ་སྟེ་རྒྱབ་ཏུ་གནས་ཡོད། དེ་ཡང་རྩ་དབུ་མ་ནས་ཡལ་ག་བཏང་བ་ཞིག་ཡིན།
དེ་ནས་ཕྱོགས་བཞིའི་རྩ་བཞི་པ་རྩ་སྟོན་མ་ཟེར་བ་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ནང་དུ་རླུང་གི་རླུང་རྒྱུ་ཞིང༌། རླུང་གི་རླུང་ཟེར་བ་ནི་དབུགས་ཆ་སྙོམས་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རེད། ནུས་པ་ནི་དེས་རླུང་ཁམས་འཕེལ་བ་དང་གཟུགས་པོའི་ནང་གི་རླུང་ཁམས་ཆ་སྙོམས་པོ་བཟོ་གི་ཡོད། གནས་ཡུལ་ནི་བྱང་སྟེ་གཡོན་ངོས་སུ་ཡོད། དེ་ཡང་རྩ་དབུ་མ་ནས་ཡལ་ག་བཏང་བ་ཞིག་ཡིན། གོང་གསལ་ནི་ཕྱོགས་བཞིའི་རྩ་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་ཚུལ་སྐོར་ཡིན།
གཤམ་དུ་མཚམས་བཞིའི་རྩ་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་ཚུལ་སྐོར་ལ།
དང་པོ་གཟུགས་ཀྱི་རྩ་ནི་ཕྱོགས་བཞིའི་རྩ་བཞི་པ་བྱང་གི་རྩ་སྟོན་མ་ཆགས་ཟིན་རྗེས་གཟུགས་ཀྱི་རྩ་དེ་ཆགས་པ་ཡིན། དེའི་ནང་རླུང་དང༌། ཁྲག ཁུ་བ་བཅས་ཆ་སྙོམས་ཀྱིས་རྒྱུ་བ་ཡིན། གཟུགས་ཀྱི་རྩ་དེས་གཟུགས་མཐོང་རྒྱུའི་ནུས་པ་ཐོན་གྱི་ཡོད། གནས་ཡུལ་ནི་མདུན་གྱི་གཡས་སུ་ཡོད། ཡལ་ག་གཏོང་ས་ནི་ཤར་ངོས་ཀྱི་རྩ་སྲུང་འཁོར་མ་ཟེར་བ་དེ་ནས་ཡིན།
གཉིས་པ་དྲི་ཡི་རྩ་ནི་ལྷོ་ངོས་ཀྱི་རྩ་དེ་ཆགས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ཞིག་ཡིན། དེའི་ནང་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 371

དུའང་རླུང་དང༌། ཁུ་བ། ཁྲག་གསུམ་ཆ་སྙོམས་ཀྱིས་རྒྱུ་བ་ཡིན། དེས་དྲི་ཚོར་བའི་ནུས་པ་ཐོན་ཐུབ། གནས་ས་ལྷོ་ནུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ཡོད། འདིར་ལུས་པོའི་ལྷོ་སྟེ་ལག་གཡས་པའི་ངོས་ལ་ཟེར། དེའི་ཡལ་ག་གཏོང་སའི་རྩ་བ་ནི་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་འདོད་མ་ནས་ཡིན།
གསུམ་པ་རོ་ཡི་རྩ་ནི་ནུབ་ཀྱི་རྩ་སྟེ་རྒྱབ་ངོས་ཀྱི་རྩ་དེའི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་རེད། དེའི་ནང་དུའང་ཁུ་བ་དང༌། རླུང༌། ཁྲག་བཅས་རྒྱུ་བ་ཡིན། དེས་ལྟོ་ཆས་ཀྱི་བྲོ་བ་ཚོར་བའི་ནུས་པ་ཐོན་ཐུབ། གནས་ས་ནི་ནུབ་བྱང་གི་ངོས་ཏེ་རྒྱབ་ཀྱི་གཡས་ངོས་སུ་ཡོད། དེའི་ཡལ་ག་གཏོང་ས་ནི་ནུབ་སྟེ་བྱང་ངོས་ཀྱི་རྩ་ཁྱིམ་མ་ནས་ཡིན།
བཞི་པ་རེག་བྱའི་རྩ་ནི་བྱང་སྟེ་གཡོན་གྱི་རྩ་དེ་ཆགས་པའི་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང༌། དེའི་ནང་དུའང་རླུང་ཁྲག་ཁུ་བ་གསུམ་རྒྱུ་བ་ཡིན། དེའི་ནུས་པ་ནི་འཇམ་པོ་དང༌། རྩུབ་པོ། ལྗིད་པོ་སོགས་རེག་བྱའི་ཚོར་བའི་ནུས་པ་དེ་ཐོན་ཐུབ། གནས་ས་ནི་བྱང་ཤར་ངོས་སུ་ཡོད། ཡལ་ག་གཏོང་ས་ནི་བྱང་གི་རྩ་སྟོན་མ་ཟེར་བ་དེ་ནས་བྱུང་བ་རེད། གོང་གསལ་དེ་རྣམས་ནི་ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་ཀྱི་རྩ་རྣམས་ཆགས་ཚུལ་སྐོར་ཡིན། དེ་མིན་ཡང་གནས་ལྔ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། སྤྱི་བོ། མགྲིན་པ། སྙིང་ཁ། ལྟེ་བ། གསང་གནས་བཅས་ཡིན། གནས་ལྔ་པོ་དེ་དག་གི་ཐོག་ཏུ་རྩ་དབུ་མ་ལ་རྩ་རོ་མ་དང་རྐྱང་མ་གཉིས་ཀྱིས་མདུད་པ་བརྒྱབ་ཡོད་པས་འདིར་གནས་སོ་སོའི་མིང་དང༌། མདུད་པ་རྒྱག་མཁན་གྱི་རྩ་གང་ཡིན་མིན། མདུད་པ་གྲངས་ཇི་ཙམ་ཡོད་མེད་སོགས་ཞུ་རྒྱུར། སྤྱི་བོའི་རྩ་དབུ་མ་དེ་ལ་རོ་མས་མདུད་པ་གཡས་སྐོར་གཅིག་བརྒྱབ་ཡོད། དེ་ཡང་རྒྱབ་ནས་མདུན་ལ་བསྐོར་བར་གཡས་སྐོར་དང༌། མདུན་ནས་རྒྱབ་ལ་བསྐོར་བར་གཡོན་སྐོར་ཟེར། དེ་བཞིན་རྩ་རྐྱང་མས་མདུད་པ་གཡོན་སྐོར་གཅིག་བརྒྱབ་ཡོད། མགྲིན་པ་ལའང་མདུད་པ་རྒྱག་སྟངས་གོང་ལྟར་ཡིན། སྙིང་ཁ་ལ་རོ་མས་མདུད་པ་གསུམ་དང་རྐྱང་མས་མདུད་པ་གསུམ་སྟེ་ཁྱོན་བསྡོམས་མདུད་པ་དྲུག་ཡོད། དེ་ཡང་ཐོག་མར་རྩ་རོ་མས་ཚུར་མདུད་པ་གསུམ་བརྒྱབ། དེ་རྗེས་རྩ་རྐྱང་མས་མདུད་པ་གཡོན་སྐོར་གསུམ་བརྒྱབ་ཡོད། རྩ་རོ་མ་དང་རྐྱང་མའི་མདུད་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་མཚམས་ནས་རྩ་དབུ་མས་བཏང་བའི་ཡལ་ག་རྣམས་ཕྱི་ངོས་སུ་བཏང་ཡོད། དེ་མིན་ལྟེ་བ་དང་གསང་གནས་ལ་རོ་མས་གཡས་སྐོར་གཅིག་དང༌། རྐྱང་མས་གཡོན་སྐོར་གཅིག་བཅས་གཅིག་མཚུངས་སོ། །སྔོན་མ་མིའི་གཟུགས་པོ་ཆགས་སྟངས་དང་རྩ་རྣམས་ཕན་ཚུན་མདུད་པ་རྒྱག་སྟངས། རྩ་ཆགས་སྟངས་སོགས་རི་མོ་ཆ་ཚང་ཡོད། རྩ་ཆགས་སྟངས་སྐོར་སྨན་གཞུང་ནས་བཤད་པ་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནང་བཤད་པ་གཉིས་སྤྱིར་ན་གཅིག་མཚུངས་རེད། འོན་ཀྱང་ཁ་ཤས་སར་མི་འདྲ་བ་ཕྲན་བུ་ཡོད། སྨན་གཞུང་ནང་གི་རྩའི་མིང་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནང་ཡོད་པའི་རྩའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཅུང་མི་འདྲ་བ་ཡོད།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 372

འོན་ཀྱང་དོན་དག་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།
གཞན་ཡང་རྩ་འཁོར་དྲུག་སྟེ་འབབ་ཚུགས་དྲུག་ཅེས་སྤྱི་བོ་དང༌། མགྲིན་པ། སྙིང་ཁ། ལྟེ་བ། གསང་གནས། ཕོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་རྩེ་མོ་བཅས་ལ་འབབ་ཚུགས་རེ་ཡོད།
༡. སྤྱི་བོའི་འབབ་ཚུགས་དེ་ལ་སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཟེར། རྩ་དེ་དཀར་པོ་ཟུར་གསུམ་མ་འདབ་མ་གྲངས་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་དང་ལྡན་པ། ཁ་ལྟ་ཕྱོགས་ནི་མར་ཉི་གདུགས་ཕུབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་སྤྱི་བོའི་ཀླད་པ་ལྡན་པའི་ཀ་ལི་དེ་གདུགས་ཕུབ་པ་ལྟ་བུར་གནས་ཡོད་པས་རྩ་དེའི་འདབ་མ་ཡང་ཁ་ཐུར་ལ་མར་བལྟས་པ་ལས་ཁ་ཐུག་ལ་བལྟས་མེད་ལ་ཡོང་ཡང་མི་སྲིད། རྩ་དེར་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོ་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། མིའི་གཟུགས་པོའི་སྟོབས་ཤུགས་རྒྱས་རྒྱུ་དང་བདེ་བ་རྒྱས་པའི་ཁུ་བ་གནས་ས་ལྟེ་བ་དེ་སྤྱི་བོ་ལ་གནས་ཡོད་པས་ཡིན། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་སྐབས་དེའི་ཤུགས་དེ་འཕེལ་ཏེ་ལྟེ་བ་ནས་ཡར་དྲོད་སྐྱེས་ནས་ལུས་པོ་ཡོངས་ཀྱི་བཅུད་ཚང་མ་ཁབ་ལེན་གྱིས་ལྕགས་འཐེན་པ་ལྟར་འཐེན་ཏེ་རྩ་རྐྱང་མ་ནས་མར་བབས་ཏེ་འགྲོ་གི་ཡོད་སྟབས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བརྗོད། དེར་བརྟེན་ཆང་དང༌། ཞོ། ཤ་སོགས་ཟ་འཐུང་བྱས་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོ་དེ་རྒྱས་རྒྱུའི་སྟོབས་སྐྱེས་ཀྱི་སྨན་རེད་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཤའི་ནང་ནས་ར་ཤ་དེ་བསིལ་པོ་ཡིན་སྟབས་གྲང་བ་ལ་གནོད་དེ་སྤྱི་བོ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཁུ་བ་དེ་མར་ཉམས་པ་ལས་འཕེལ་རྒྱས་མི་ཐུབ་ལ། ཕོ་བའི་ཚ་དྲོད་དང་གཟུགས་པོའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱང་ཉམས་འགྲོ་གི་ཡོད་པས་སྨན་གཞུང་ནང་ར་ཤ་ཟ་མི་ཉན་ཞེས་འཁོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན། འོན་ཀྱང་ལུག་ཤ་དེ་དྲོད་ཆེན་པོ་ཡིན་སྟབས་གཟུགས་པོར་ཕན་གྱི་ཡོད།
༢. མགྲིན་པའི་འབབ་ཚུགས་དེ་ལ་མགྲིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཟེར། མགྲིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྐད་ཆ་ཤོད་པ་དང༌། ལྟོ་ཆས་ཟ་བ། གླུ་ལེན་པ་སོགས་ལས་ཀ་ཚང་མ་བྱེད་ས་དེ་ཡིན་པས་ན་འདི་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཟེར། རྩ་དེ་དམར་པོ་སྒོར་སྒོར་འདབ་མ་གྲངས་བཅུ་དྲུག་དང་ལྡན་པ། ཁ་གྱེན་ལ་བལྟས་པ་ཞིག་ཡོད། དཔེར་ན་ང་ཚོས་རང་གི་ལྕེ་དེ་རྐན་ལ་སྦྱར་ནས་བསྡད་ཚེ་མགྲིན་པའི་བད་རླུང་དེ་མར་མནན་པའི་དབང་གིས་ཁ་སྐོམ་གྱི་མེད།
༣. སྙིང་ཁའི་འབབ་ཚུགས་དེ་ལ་སྙིང་ཁ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཟེར་ཞིང༌། དེང་སང་ང་རང་ཚོའི་ཤོད་སྟངས་ལྟར་ན་མིའི་བསམ་བློ་དེ་ཀླད་པའི་ནང་གནས་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང༌། ཆོས་ཀྱི་ནང་མིའི་བསམ་བློ་དེ་སྙིང་ཁར་ཡོད་པར་བཤད་ཡོད། དང་པོ་ལུས་པོ་ཆགས་ས་དེ་ཡང་སྙིང་ཁ་ཡིན་ལ་བསམ་བློ་ཆགས་ས་དང་སྐྱེ་བ་ལེན་ས་ཡང་སྙིང་ཁ་ཡིན། མཐའ་མ་ལུས་པོ་དང་སེམས་ཁ་བྲལ་དུས་ཀྱང་སྙིང་ཁ་ནས་ཁ་བྲལ་འགྲོ་བ་ཡིན། སེམས་གནས་ས་སྙིང་ཁར་ཡིན་ལ་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆགས་ས་ཡང་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 373

སྙིང་ཁར་ཡིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྙིང་ཁ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཟེར། དེ་ལ་འདབ་མ་བརྒྱད་ལས་མེད། ནམ་རྒྱུན་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མ་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་རྩ་དབུ་མའི་ནང་དུ་རླུང་འགྲོ་མི་ཐུབ་པས་དེའི་སྐབས་སུ་རྩ་དེ་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་ཡིན་པ་དང༌། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བྱས་ནས་གནས་ཚད་མཐོ་པོར་སླེབས་སྐབས་གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་གཉིས་ཀྱི་རླུང་དེ་རྩ་དབུ་མའི་ནང་དུ་འགྲོ་ཐུབ་སྟབས་དེའི་ཁ་དོག་དཀར་པོར་འགྱུར་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་དེའི་མདོག་དེ་དཀར་པོའམ་སྔོན་པོ་ཡིན་ཟེར། འདབ་མའི་བཟོ་ལྟ་ཟླུམ་པོ་ཡིན་པ་དང༌། ཁ་ཐུར་དུ་གནས་ཡོད།
༤. ལྟེ་བའི་འབབ་ཚུགས་ཏེ་ལྟེ་བ་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ཟེར་བ་ནི། མེ་ཁམས་སམ་ཁྲག་གི་ཤུགས་གནས་སའམ་རྒྱས་ས་དེ་ལྟེ་བར་གནས་ཡོད་པས་ན་དེས་སྤྲུལ་པ་བསྟན་པ་ལྟར་ལས་ཀ་མང་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལ་འདབ་མ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་ལ་ལས་འགན་མི་འདྲ་བ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་ཡོད། རྩ་དེ་ཚོའི་ནང་ཁ་ཤས་ལ་ཁྲག་ཤུགས་ཆེ་བ་རྒྱུ་བ་དང༌། ཁ་ཤས་ལ་ཁུ་བ་ཤུགས་ཆེ་བ་རྒྱུ་བ། ཁ་ཤས་ནང་རླུང་ཤུགས་ཆེ་བ་རྒྱུ་བ་ཡིན་པས་རྩ་དེའི་ཁ་དོག་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་གཏན་འཁེལ་བ་ཞིག་མེད། བཟོ་ལྟ་ནི་ཟུར་གསུམ་ཡིན་པ་དང་ཁ་གྱེན་ལ་བལྟས་ཡོད།
༥. གསང་གནས་ཀྱི་འབབ་ཚུགས་ཏེ་གསང་གནས་བདེ་སྐྱོང་གི་འཁོར་ལོ་ཟེར་བ་ནི་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་ཡོད་ས་དེ་ཡིན། རྩ་དམར་པོ་ཟླུམ་གཟུགས་འདབ་མ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དང༌། ཁ་ཐུར་དུ་བལྟས་ཡོད།
༦. ཕོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་རྩེ་མོའི་འབབ་ཚུགས་ཏེ་ནོར་བུའི་དབུས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་ཟེར། རྩ་དེ་དཀར་པོ་ཟུར་གསུམ་པ་འདབ་མ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ། ཁ་གྱེན་ལ་བལྟས་ནས་གནས་པ་ཞིག་ཡོད། གོང་གསལ་དེ་རྣམས་ནི་རྩ་གསུམ་འཁོར་ལོ་དྲུག་གི་སྐོར་ཡིན།
༤. མངལ་འཁོར་བའི་བརྒྱུད་རིམ།
ཕྲུ་གུ་མངལ་དུ་འཁོར་ནས་མ་སྐྱེས་བར་དུ་ཟླ་བ་དགུ་དང་ངོ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཐོག་མ་ཟླ་བ་ལྔའི་རིང་གི་ཕྲུ་གུའི་གཟུགས་པོ་དང༌། རྩ། རླུང་བཅས་ཀྱི་ཆགས་སྟངས་སྐོར། དེ་ལ་རླུང་གི་མིང་དང༌། རླུང་ཆགས་པའི་དུས་ཚོད། ཆགས་སའི་ཡུལ། རླུང་དེ་རིགས་ལྔའི་ནང་ནས་གང་ཡིན་པ། མདོག་གང་ཡིན་པ། སྐབས་དེ་དུས་ལུས་པོའི་བཟོ་ལྟ་གང་འདྲ་ཡོད་པ། འབྱུང་བ་རྣམས་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་སོགས་ནང་དོན་བདུན་ཙམ་ཡོད། དེ་ཡང་རྩ་བའི་རླུང་ལྔ་དང་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་ལས་ཐོག་མའི་ཟླ་བ་ལྔའི་ནང་རྩ་བའི་རླུང་ལྔ་ཟེར་བ་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་རྗེས་ཀྱི་ཟླ་བ་བཞི་དང་ཕྱེད་ཀའི་ནང་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་པོ་དེ་རྣམས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 374

༡. ཐོག་མར་ཆགས་པའི་རླུང་དེར་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ཟེར། དེ་ནི་མངལ་འཁོར་བའི་ཟླ་བ་དང་པོ་དེའི་ནང་ཡིན། སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་དེ་ལའང་ཕྲ་མོ་དང་རགས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་རགས་པ་དེ་ཟླ་བ་དང་པོར་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། སྲོག་འཛིན་ཕྲ་མོ་ནི་ཐོག་མ་མངལ་དུ་ཞུགས་དུས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་སྲོག་འཛིན་ཕྲ་མོ་ནས་རགས་པ་ཆགས་པ་ཡིན། དེ་སྙིང་ཁར་གནས་ཡོད་པ་དང༌། རིགས་ལྔའི་ནང་ནས་རྒྱལ་བ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཡིན་པས་རླུང་དེ་རྗེས་སུ་སངས་རྒྱས་ཚེ་སངས་རྒྱས་མི་བསྐྱོད་པ་ཡིན་ཅིང༌། དེས་ན་སྲོག་འཛིན་གྱི་མདོག་དེ་སྔོན་པོ་ཡིན་སྟབས་དེ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་མི་བསྐྱོད་པ་དེའང་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་ཡིན། སྐབས་དེ་དུས་གཟུགས་པོའི་བཟོ་ལྟ་དེ་ཉ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད།
༢. དེ་ནས་ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ནང་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་ཟེར་བ་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། རླུང་དེ་ནི་སྲོག་འཛིན་རགས་པ་ནས་ཚུར་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་གསང་གནས་སུ་གནས་ཡོད། དེའི་རྒྱལ་བ་དེ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་དང༌། མདོག་སེར་པོ་ཡིན། རྗེས་མ་རླུང་དེ་སངས་རྒྱས་ན་སངས་རྒྱས་དེའི་སྐུ་མདོག་སེར་པོ་རེད། མངལ་འཁོར་ནས་ཟླ་བ་གཉིས་སོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཕྲུ་གུའི་བཟོ་ལྟ་དེ་རུས་སྦལ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད།
༣. མངལ་འཁོར་ནས་ཟླ་བ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་མཉམ་གནས་ཟེར་བ་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་ལས་ཚུར་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང༌། ལྟེ་བར་གནས་ཡོད། རྗེས་སུ་སངས་རྒྱས་ཚེ་སངས་རྒྱས་དེ་དོན་གྲུབ་ཡིན། དེའི་མདོག་ལྗང་ཁུ་ཡིན་པས་ན་རྗེས་སུ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མདོག་དེ་ཡང་ལྗང་ཁུ་ཡིན། སྐབས་དེ་དུས་ལུས་པོའི་བཟོ་ལྟ་དེ་ཕག་ཕྲུག་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད།
༤. མངལ་འཁོར་ནས་ཟླ་བ་བཞི་འགྲོ་སྐབས་གྱེན་རྒྱུ་ཟེར་བ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། གྱེན་རྒྱུའི་རླུང་ནི་མཉམ་གནས་ཀྱི་རླུང་ལས་བྱུང་བ་དང༌། རླུང་དེ་མགྲིན་པར་གནས་ཡོད། རྗེས་མ་སངས་རྒྱས་ན་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་ཡིན། དེའི་མདོག་དམར་པོ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་དེ་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་ཡིན། སྐབས་དེ་དུས་ལུས་པོའི་བཟོ་ལྟ་དེ་སེང་གེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ལ་སེང་གེ་དང་སྦལ་བ་གཉིས་འདྲ་བས་སྐབས་རེ་སྦལ་པ་ཡང་ཟེར།
༥. མངལ་འཁོར་ནས་ཟླ་བ་ལྔ་འགྲོ་སྐབས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ཟེར་བ་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། རླུང་དེ་ནི་གྱེན་རྒྱུའི་རླུང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། རླུང་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་གནས་ཡུལ་གཏན་འཁེལ་མེད་པར་གཟུགས་པོ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཁྱབ་ནས་ཡོད། རླུང་དེ་སངས་རྒྱས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཡིན་ལ། རླུང་དེ་མདོག་དཀར་པོ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་དེ་ཡང་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་རེད། གོང་གསལ་ནི་ཟླ་བ་ལྔའི་ནང་དུ་ཆགས་པའི་རྩ་བའི་རླུང་ལྔའི་སྐོར་ཡིན།
རྗེས་ཀྱི་ཟླ་བ་བཞི་དང་ཕྱེད་ཀའི་ནང་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་དེ།

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 375

༡. ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔའི་ནང་གི་དང་པོ་རྒྱུ་བ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། དེ་ནི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ལས་བྱུང་ཞིང་མངལ་འཁོར་ནས་ཟླ་བ་དྲུག་གི་སྐབས་སུ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་མིག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་ཡོད། དེ་སངས་རྒྱས་ན་སངས་རྒྱས་དེ་སྤྱན་མ་རེད། རླུང་དེའི་མདོག་སེར་པོ་ཡིན། ཟླ་བ་དྲུག་འགྲོ་སྐབས་གཟུགས་པོའི་ཤ་ལྤགས་རུས་གསུམ་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་གི་ཡོད།
༢. མངལ་འཁོར་ནས་ཟླ་བ་བདུན་འགྲོ་སྐབས་སུ་རླུང་རྣམ་པར་རྒྱུ་བ་ཟེར་བ་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།
དེ་ནི་རླུང་རྒྱུ་བ་ཟེར་བ་ལས་བྱུང་ཞིང་རྣ་ཅོག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་ཡོད། སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་མ་མ་ཀི་ཡིན་པ་དང༌། རླུང་དེའི་མདོག་སྔོན་པོ་ཡིན། སྐབས་དེ་དུས་ལུས་པོའི་ཆུའི་ཁམས་ཏེ་བད་ཀན་དང༌། ཆབ་གསང༌། ཁུ་བ་སོགས་ཆུའི་རིགས་རྣམས་འཕེལ་བ་ཡིན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དང་པོ་ས་མེད་ན་ཆུ་མེད་པས་དང་པོ་ས་ཡོད་དགོས་ལ་ས་དེ་ནས་ཆུ་ཡོང་དགོས། ས་དང་ཆུ་གཉིས་འཛོམས་ནས་དྲོད་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་དྲོད་ལ་བརྟེན་ནས་མེ་བྱུང་བ་རེད། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ་མིའི་ལུས་པོ་ཡང་དེ་བཞིན་ཡིན།
༣. མངལ་འཁོར་ནས་ཟླ་བ་བརྒྱད་འགྲོ་སྐབས་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་བ་ཟེར་བའི་རླུང་དེ་ཆགས་ཀྱི་
ཡོད། དེ་ནི་རྣམ་པར་རྒྱུ་བ་ལས་བྱུང་ཞིང༌། སྣ་ཁུག་ལ་གནས་ཡོད་པ་དང་དེ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་གོས་དཀར་མོ་ཡིན། དེའི་མདོག་ནི་དམར་པོ་ཡིན། དེ་དུས་ལུས་པོའི་དྲོད་ཚད་དེ་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ནས་ཁྲག་ཤེད་རྒྱས་འགྲོ་བ་ཡིན། མི་ཁྲག་ཤེད་སྐྱོ་བ་རྣམས་དགུན་ཁ་ཧ་ཅང་འཁྱགས་པའི་ཚོར་སྣང་ཡོད་ལ་ཁྲག་ཤེད་མཐོ་བ་རྣམས་དགུན་ཁ་འཁྱགས་པའི་ཚོར་བ་ཅུང་ཆུང་བ་ཡོད།
༤. མངལ་འཁོར་ནས་ཟླ་བ་དགུ་འགྲོ་སྐབས་རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ་ཟེར་བ་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་བའི་རླུང་ལས་བྱུང་ཞིང༌། ལྕེའི་ཐོག་ཏུ་གནས་ཡོད། སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་ཡིན་པ་དང༌། རླུང་དེའི་མདོག་ལྗང་ཁུ་ཡིན། སྐབས་དེ་དུས་ལུས་པོའི་རླུང་གི་ཁམས་དེ་འཕེལ་ནས་དབུགས་གཏོང་ལེན་གྱི་ཤུགས་དེ་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བ་ཡིན། དབུགས་དེ་ཤུགས་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པས་ན་ཕྲུ་གུ་སྐྱེ་ལ་ཉེ་བའི་མཚམས་སུ་སླེབས་འགྲོ་བ་དཔེར་ན་ཕྲུ་གུ་སྐྱེ་སྐབས་ཨ་མ་དང་ཕྲུ་གུ་གཉིས་ཀས་ཤུགས་རྒྱག་དགོས་པ་ལས་ཨ་མ་གཅིག་པུའི་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྲུ་གུ་སྐྱེ་མི་ཐུབ། ཕྲུ་གུ་དང་པོ་ཁ་གྱེན་ལ་བལྟས་པ་ནས་མཐར་མགོ་རྟིང་སློག་ནས་སྐྱེས་ཡོང་གི་ཡོད།
༥. དེ་ནས་ཕྲུ་གུ་སྐྱེ་བར་ཐ་མའི་ཉིན་ཞག་བཅོ་ལྔའི་སྐབས་སུ་ངེས་པར་རྒྱུ་བའི་རླུང་ཟེར་བ་དེ་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད། རླུང་དེ་ནི་རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ་ཟེར་བ་དེ་ནས་བྱུང་བ་རེད། དེ་ནི་ལུས་པོ་ཡོངས་རྫོགས་སུ་གནས་ཡོད། སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ་མ་ཡིན། མདོག་ནི་དཀར་པོ་ཡིན། སྐབས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 376

དེ་དུས་རླུང་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་ལུས་པོའི་བུ་ག་སྟེ། ཁ་དང༌། རྣ། མིག སྣ་སོགས་ལུས་ཀྱི་བུ་ག་དགུ་རྡོལ་འགྲོ་བ་དང་དེ་བཞིན་རྔུལ་ནག་ཐོན་སའི་སྦུ་གུ་དེ་རྣམས་རྡོལ་འགྲོ་བ་ཡིན། བུ་ག་དེ་རྣམས་ནང་ལོགས་ཀྱི་རླུང་གི་ཤུགས་ཀྱིས་རྡོལ་བ་ལས་ཕྱི་ལོགས་ནས་ཁབ་འཁྱེར་ཏེ་འབིགས་མཁན་མེད། གོང་གསལ་དེ་རྣམས་ནི་རྩ་དང་རླུང་གི་འགྲོ་སྟངས་ཀྱི་གལ་ཆེ་བའི་རིགས་རྣམས་ཡིན། མདོར་ན་གསང་སྔགས་ཟེར་བ་ནི་སོ་སོའི་ལུས་པོའི་རྩ་དང་རླུང་གི་ནུས་པ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་ལྷ་དང་རླུང་སྒོམ་ནས་རང་གི་ལུས་པོར་ཡོད་པའི་རྩ་རླུང་གི་ཁྱད་ཆོས་དེ་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་རྣམས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་ཡིན། དེ་མིན་ཉི་མ་གཅིག་ལ་རླུང་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་དང༌། ཟླ་བ་རེ་རེ་བཞིན་ལ་ཚེས་གཅིག་ནས་གསུམ་བར་དུ་འགྲོ་སྟངས་གཅིག་དང༌། བཞི་ལྔ་དྲུག་རྣམས་ལ་འགྲོ་སྟངས་གཅིག བདུན་བརྒྱད་དགུ་ལ་འགྲོ་སྟངས་གཅིག་ཡིན་པ་སོགས་ཉི་མ་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་བར་དུ་ཞག་པོ་རེ་རེའི་རླུང་འགྲོ་སྟངས་ཀྱི་སྐོར་གྱི་རེའུ་མིག་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་རྗེས་སུ་ཕུལ་ཆོག་པ་ཞུ།།

ཞར་བྱུང༌།

བོད་ཀྱི་བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་སྐོར།

བོན་པོའི་ཆོས་ཟེར་བ་ནི་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མ་བྱུང་གོང་གི་ཆོས་ལུགས་ཤིག་ཡིན། བོན་ཟེར་བའི་མིང་དེ་བོན་སོ་སོས་སོ་སོར་བཏགས་པའི་མིང་ཞིག་ཡིན། བོད་ཀྱི་བོན་ཆོས་ཟེར་བ་ནི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་གནའ་རབས་ཀྱི་རིག་གནས་དང་འབྲེལ་བ་དམ་པོ་ཡོད། དེང་སང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མ་བྱུང་གོང་དུ་བོད་ལ་རིག་གནས་མེད་ཅེས་མཐའ་སྐྱེལ་གནང་གི་ཡོད་ནའང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མ་བྱུང་གོང་ལ་བོད་དུ་རིག་གནས་མེད་ཚེ་བོད་མི་རིགས་དེ་མི་རིགས་གཞན་གྱི་རིག་གནས་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་ནས་བསྡད་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པ་ལས་སོ་སོ་རང་ཉིད་ལ་སྟོན་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུ་ཡིན་པས་ང་རང་གིས་བལྟས་ན་ལྟ་ཚུལ་དེ་རིགས་ཅུང་མི་འགྲིག་པར་སྙམ་ལ་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རིམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཡང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མ་བྱུང་གོང་དུ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་མང་པོ་ཞིག་སོང་ཟིན་པ་དང༌། སྤྱི་ཚོགས་དེ་འདྲའི་ནང་དུ་མི་རིགས་སོ་སོའི་འདུ་ཤེས་དེ་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་དུས་དེའི་ནང་རིག་གནས་ཤིག་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན། མི་རིགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ཡི་གེ་ཡོད་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 377
མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་གང་ལྟར་མི་རིགས་སོ་སོར་རིག་གནས་མེད་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་མི་རིགས་ཚང་མར་རིག་གནས་ཡོད་པ་ཞིག་ལ། བོད་མི་རིགས་དེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མ་བྱུང་བར་དུ་རིག་གནས་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་ད་དུང་ཤིང་ནགས་དཀྱིལ་གྱི་མི་ལྟ་བུར་སྡོད་མཁན་ཞིག་རྩ་བ་ནས་ཡིན་མི་སྲིད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མ་བྱུང་གོང་དུ་བོད་ལ་རིག་གནས་མེད་ཅེས་བཤད་ན་མི་འགྲིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མ་བྱུང་གོང་བོད་དུ་རུས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ཟེར་བ་སོགས་བྱུང་བ་མ་ཟད། སྐར་རྩིས་རིག་པ་དང༌། གསོ་བ་རིག་པ། འཇིག་རྟེན་ཆགས་ཚུལ་གྱི་རིག་པ། འགྲོ་བ་མི་བྱུང་ཚུལ་གྱི་རིག་པ་སོགས་སྣ་ཚོགས་བྱུང་ཡོད་ལ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་བྱུང་ཟིན་པའི་རྗེས་ལྟར་སྣེ་ཁ་མང་པོ་དང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་མེད་རུང༌། སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་དུས་སྐབས་དེ་ལ་དཔག་པའི་ཚད་མཐོ་པོ་ཡོད། དཔེར་ན་<<རླངས་ཀྱི་པུ་ཏི་སེ་རུ་>>ཟེར་བའི་དཔེ་ཆ་དེའི་ནང་དུ་བོད་ཀྱི་མི་འབྱུང་སྟངས་དང་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ཚུལ་བཤད་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་བོན་པོའི་ལྟ་ཚུལ་ཡིན་ཅིང༌། དེའི་ནང་གནས་ཚད་མཐོ་པོ་བཤད་ཡོད་པ་སྟེ། འབྱུང་བ་སྣ་ལྔའི་སྙིང་པོ་ལས། སྒོ་ང་ཆེན་པོ་གཅིག་བྱུང་བ། ཕྱིའི་སྒོང་ཤུན་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་ཁྲག་དཀར་པོ་ཆགས། ནང་གི་སྒོ་ངའི་ཆུ་དེ་ལས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བྱུང༌། བར་གྱི་སྒོ་ངའི་བཅུད་དེ་ལས་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་བྱུང་བ་ཡིན་ཟེར་བས་དེ་དུས་ནས་ས་གཞི་རིལ་མོ་དང༌། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཚང་མ་སྒོ་ང་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་ནང་དུ་བསྡད་ཡོད་ཅེས་བཤད་ཡོད། སྒོ་ང་དེ་ནི་ང་རང་ཚོའི་བྱ་དེའི་སྒོ་ང་ལ་ཟེར་གྱི་མེད་པར་འབྱུང་བ་ལྔའི་སྙིང་པོ་འདུས་པའི་སྒོ་ང་ལ་ཟེར་ཞིང་སྒོ་ང་ནི་རིལ་བུ་ཡིན་པས་དེ་དུས་ནས་འཇིག་རྟེན་ཆགས་སྟངས་འདི་ཙམ་ཤོད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པས་དེ་ནི་ཚད་མཐོ་པོ་ཞིག་རེད། ང་རང་ཚོས་འཛམ་གླིང་རིལ་བུ་རེད་ཟེར་བ་དེ་ཕྱི་གླིང་པས་ཐོག་མར་བཤད་པ་རེད་ཅེས་དང་དེའི་གོང་དུ་མི་ཚང་མས་འཛམ་གླིང་གྲུ་བཞི་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་ཅེས་དེང་སང་འཛམ་གླིང་དུ་ཡོངས་ཁྱབ་ལྟ་བུར་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་ནའང་ཕྱི་གླིང་པས་མ་བཤད་གོང་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མ་བྱུང་གོང་གི་ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྲག་ཁ་ཤས་སྔོན་གྱི་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དང་པོ་ཡས་མས་ཙམ་དུ་བོན་གྱི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་སྐད་ཆ་དེ་བཤད་ཟིན་པ་རེད། འབྱུང་བ་སྣ་ལྔའི་སྙིང་པོ་འདེ་འདྲ་ཞིག་རུབ་རུབ་བྱས་པ་ལས་སྒོ་ང་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང༌། དེ་ནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཆགས། དེ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་བྱུང་ཚུལ་བཤད་པའི་དཔེ་ཆ་ཞིག་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དཔེ་ཆའི་ནང་ཉེ་དུས་བྱུང་བ་ཙམ་ལས་དེའི་སྔོན་ལ་བཤད་པ་རྩ་བ་ནས་བྱུང་མེད། བོན་པོའི་བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་ཡ་ལི་ཧྲེ་ཏོ་ཏེ་སོགས་ལས་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཀྱིས་སྔ་བ་ཡོད། དེ་བཞིན་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་དང་པོའི་ཡས་མས་བོན་པོའི་དཔེ་ཆའི་ནང་བོད་ཀྱི་མི་དེ་ཕ་སྤྲེའུ་དང་མ་བྲག་སྲིན་མོ་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཡོད། དེ་ནི་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་མ་བྱུང་གོང་གི་སྐད་ཆ་ཡིན་པ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 378

ལས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་བྱུང་ཚར་རྗེས་གཞི་ནས་བཟོས་པ་ཞིག་མིན། བྲག་སྲིན་མོ་ཟེར་བ་ནི་བསྐལ་པ་ཡ་ཐོག་གི་སྤྲ་མི་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། སྡེ་དགེའི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བྲག་སྲིན་མོ་ཞེས་བྲིས་ཡོད་ལ། སྤྲ་མོ་ཞེས་ཀྱང་བྲིས་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱལ་ཡོངས་བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་རྗེས་པར་གྱི་ནང་དུ་བཟོ་བཅོས་བྱས་པ་གཏན་ནས་མ་ཡིན་པར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་སྐབས་སུ་བཀོད་པའི་དཔེ་ཆའི་ནང་སྐབས་རེ་སྤྲ་མོ་དང༌། སྐབས་རེ་བྲག་སྲིན་མོ་ཞེས་འཁོད་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་མིའི་ཕ་མ་སྤྲེའུ་དང་བྲག་སྲིན་མོ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཀྱི་མེད། དེ་ནི་བོན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་བཤད་སྟངས་ཡིན། དེ་དང་འདྲ་བའི་བོན་པོའི་རྩིས་དང༌། སྨན། སྒྲུང༌། ཆོས་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཡོད། དེ་ཚོ་ཚང་མ་སོ་སོ་རང་གི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་རིག་གནས་ཤིག་ཡིན་པ་ལས་ཡུལ་གཞན་ནས་ཚུར་འཁྱེར་ཡོང་བའི་རིག་གནས་ཤིག་མིན། གང་ཡིན་ཞེ་ན་དེའི་ནང་དུ་བཤད་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཚོ་བོད་རང་གི་ཡུལ་དུ་སྤྱད་ན་འཚམས་པ་ལས་ཡུལ་གཞན་དུ་འཚམས་པོ་མེད་པས་དེ་ནི་ཡུལ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མིས་བཟོས་བཞག་པའི་རིག་གནས་ཤིག་ཡིན་པ་ལས་ནུབ་ཕྱོགས་ནས་གཡར་བ་མ་ཡིན་ལ་ཤར་ཕྱོགས་ནས་བརྐུས་པ་ཡང་མ་ཡིན། བོན་པོས་བོད་ཀྱི་མི་བྱུང་ཚུལ་སྐོར་བཤད་པ་དེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་མང་པོ་ཡོད། དཔེར་ན་དེང་སང་ས་འོག་ནས་དངོས་པོ་མང་པོ་བཏོན་ཡོང་དུས་དངོས་པོ་དེ་ཚོ་དང་མིའི་རུས་པ་དེ་ཚོ་ཀྲུང་ཡོན་ས་ཁུལ་དང་ཆང་རིགས་ཀྱི་མིའི་འཚོ་བ་སྐྱེལ་སྟངས་དང་འདྲ་པོ་འདུག་ཟེར་བ་སོགས་ངེས་པར་ཤར་ཕྱོགས་ལ་ཁ་བལྟས་ནས་དེའི་འབྱུང་ཁུངས་འཚོལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མིས་དེའི་འབྱུང་ཁུངས་དེ་ངེས་པར་ནུབ་ངོས་ལ་ཁ་བལྟས་ནས་འཚོལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་དོན་དངོས་ཐོག་དེ་ཤར་ནས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ལ་ནུབ་ནས་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ས་ཆ་དེ་རང་ལ་སྐྱེས། ཡུལ་དེ་རང་གི་སྟེང་དུ་འཚོ་བསྐྱལ་ནས་འཚར་ལོངས་བྱུང་སྟེ་ཡུལ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དཀའ་བ་སྤྱད་ནས་རང་ཡུལ་འཛུགས་སྐྲུན་བྱས་པ་ཞིག་ལས་གཞན་མིན། སོ་སོ་རང་གི་ཤེས་རྟོགས་དེ་སོ་སོའི་ཡུལ་དུ་འཕེལ་རྒྱས་བཏང་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མ་བྱུང་གོང་དུ་བོད་ལ་རིག་གནས་མེད་ཟེར་བའི་ཤོད་སྟངས་དེ་རྩ་བ་ནས་འགྲིག་གི་མེད། དེ་བཞིན་སྔོན་མ་བོན་པོ་ལ་མཐོང་ཆུང་བྱེད་པའི་ལྟ་ཚུལ་དེ་བསྒྱུར་བཅོས་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། བོན་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ངས་གཅིག་ལས་བལྟ་མྱོང་མེད། དེ་ཡང་ཤར་རྫ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་<<ལེགས་བཤད་མཛོད་>>ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། བོན་པོའི་ཆོས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ང་རང་ཚོའི་བོད་ཀྱི་སྔ་རབས་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་གལ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་གྲས་ཤིག་ཡིན།
བོན་པོའི་ཆོས་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་གནང་མཁན་ནི་བོན་གྱི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཟེར་བ་དེ་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 379

ཡིན། བོན་གྱི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ག་དུས་བྱོན་མིན་ཐད་བོན་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཤོད་སྟངས་ཅུང་མི་འདྲ་བ་ཡོད། བོན་པོ་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་བོན་གྱི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་འཁྲུངས་ས་ནི་སྟག་གཟིག་འོལ་མོ་ལུང་རིང་ཟེར་བའི་ས་ཆར་ཡིན་ཞེས་འཁོད་ཡོད་པ་དང༌། སྟག་གཟིག་ཟེར་བ་ནི་ཨ་རབ་(阿拉伯)ཡིན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ནང་ཤམ་བྷ་ལ་ཟེར་བའི་ས་ཆ་དེ་ཡང་སྟག་གཟིག་འོལ་མོ་ལུང་རིང་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཟེར། དེ་བཞིན་གངས་ཏི་སི་ཟེར་བ་དེའང་བོད་ཀྱི་གངས་ཏི་སི་ཟེར་བ་ཞིག་དང་སྟག་གཟིག་གི་གངས་ཏི་སི་ཟེར་བ་ཞིག་གཉིས་ཡོད་པ་དང༌། བོད་ཀྱི་གངས་ཏི་སི་དེ་གངས་ཏི་སི་ངོ་མ་མིན་པ་དང་སྟག་གཟིག་ལ་ཡོད་པའི་གངས་ཏི་སི་དེ་ངོ་མ་ཡིན་ཟེར། བོད་ཀྱི་གངས་ཏི་སི་ནི་སྟོད་མངའ་རིས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་བོན་གྱི་སྟོན་པ་འཁྲུངས་སའི་གངས་ཏི་སི་ནི་མངའ་རིས་སུ་མིན་པར་སྟག་གཟིག་ཏུ་ཡོད་པས་བོན་གྱི་ཆོས་དེ་དང་པོ་སྟག་གཟིག་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཟེར། གཞན་ཡང་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་དེའང་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་རྗེས་མ་ཡིན་ཏེ་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་གཤེགས་རྗེས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་ཡོད་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་ལ་སྤྲུལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གསུངས་པ་ཡིན་ཟེར། སྟོན་པ་གཤེན་རབ་དེ་མི་ལོ་བརྒྱད་སྟོང་ཉིས་བརྒྱའམ་གཤེན་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་གཉིས་བཞུགས་པར་འདོད་ཅིང༌། གཤེན་ལོ་གཅིག་ལ་མི་ལོ་བརྒྱ་ཡིན། དེ་ནས་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་ལ་སྤྲུལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གསུངས་པ་རེད་ཟེར། བོན་པོར་བོན་ཆོས་དཀར་པོ་དང་ནག་པོ་ཟེར་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པས་ཁོང་ཚོར་བཏགས་པའི་མིང་ཡིན། བོན་གྱི་བཤད་སྟངས་ལ་བྱས་ན་བོན་སྔ་དར་དང་བོན་ཕྱི་དར་ཟེར། བོན་པོ་ལའང་བཀའ་བསྟན་འགྱུར་ཆ་ཚང་ཞིག་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པའི་ཤོད་སྲོལ་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་དེ་རྣམས་བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་སུ་ཕལ་བསྒྱུར་བ་རེད་ཟེར། བོན་དགོན་ལ་ཆ་བཞག་ན་བོད་དུ་བོན་གྱི་དགོན་པ་ཆེ་ཤོས་ནི་གཙང་སྟག་གྲུ་ཁའི་ཉེ་འགྲམ་གྱི་ར་ལག་གཡུང་དྲུང་དགོན་ཟེར་བ་ཞིག་དང་ཀོང་པོར་སྟག་རྩེ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་བོན་དགོན་རྙིང་པ་ཞིག་རེད། དེ་མིན་ཟི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་རྔ་བ་ས་ཁུལ་གྱི་རྒྱལ་རོང་དུ་སྔོན་མ་བོན་པོའི་སྡེ་ཆེན་པོ་བཅུ་གསུམ་ཡོད། རྗེས་སུ་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཆན་ལུང་གི་སྐབས་ལ་ངོ་ལོག་བྱས་པས་དེར་དྲག་གནོན་བྱས་ཏེ་དེར་ཡོད་པའི་བོན་པོའི་དགོན་པོ་ཚང་མ་གཏོར་ཏེ་དགེ་ལུགས་པར་བསྒྱུར་བ་རེད།
བོན་པོའི་ལྟ་བའི་སྐོར་ལ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཚོའི་གསུང་སྟངས་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཡོད། འབྲི་གུང་གི་བླ་མ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཞེས་སྐད་གྲགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་བརྩམས་པའི་གྲུབ་མཐའི་ནང་དུ་བོད་ཀྱི་བོན་པོའི་ལྟ་བ་དེ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་མུ་སྟེགས་དབང་ཕྱུག་པའི་ལྟ་བ་དེ་བོད་དུ་ཚུར་དྲངས་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེ་མིན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སློབ་མ་སྤྱན་སྔ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བོན་པོའི་ལྟ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 380

བ་དང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་གཉིས་ནང་དོན་འདྲ་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་མི་འདྲ་བ་ཡང་མང་པོ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་ས་སྐྱའི་བླ་མ་གྲགས་ཅན་སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱིས་བོན་གྱིས་བཤད་པའི་ཐེག་པ་རིམ་དགུ་ཟེར་བ་དེ་རྙིང་མ་དང་མཐུན་གྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོན་པོ་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་དུའང་བོད་ཀྱི་གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་དེ་ནི་བོན་པོ་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྔོན་མ་གསང་སྔགས་རྙིང་མ་ཚོས་བོན་དང་གསང་སྔགས་རྙིང་མ་འདྲེས་པ་དེ་ཁས་བཞེས་ཀྱི་མེད། རྒྱུ་མཚན་ནི་བོན་པོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པ་ཚང་མས་ཧ་ཅང་སྡུག་པོ་ཞིག་ལ་བརྩིས་ནས་མཐོང་ཆུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྟབས་ང་ཚོ་རྙིང་མའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་དེ་བོན་པའི་ལྟ་བ་ནས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་ཟེར། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་བོན་པོར་མཐོང་ཆུང་བྱེད་པའི་བསམ་བློའི་ཤུགས་རྐྱེན་དེའི་འོག་ཏུ་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། བོན་པོའི་ལྟ་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ནང་འདྲེས་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དེ་སྡུག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུ་དང་རིན་ཐང་ཆུང་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད།
གཤམ་དུ་བོན་པོའི་ཆོས་ནང་གི་མིང་ཚིག་ཁ་ཤས་ཞུ་གི་ཡིན། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཟེར་བ་དེ་ལ་བོན་པོས་ཡེ་གཤེན་ཟེར། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ཟེར་བ་དེ་ལ་བོན་པོས་བོན་སྐུ་ཟེར། ལོངས་སྐུ་ལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཟེར། སྤྲུལ་སྐུ་ཟེར་བ་དེ་ལ་སྲིད་པ་སད་པོ་ཟེར། སྲིད་པ་སད་པོ་ཟེར་དགོས་པ་ནི་སྲིད་པ་འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་མུན་པའི་ལམ་ནས་འོད་སྣང་གི་ལམ་དུ་འཁྲིད་མཁན་གྱི་གཉིད་སད་ཐུབ་མཁན་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ་ཟེར་བ་དེ་ལ་བོན་པོས་གཤེན་སྲས་ཟེར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟེར་བ་དེ་ལ་གཡུང་དྲུང་སེམས་དཔའ་ཟེར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཟེར་བ་དེ་ལ་བོན་པོས་གཡུང་དྲུང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཟེར་ཞིང་དེ་ནི་རྟག་པ་དང༌། བརྟན་པ། འཇིག་རྒྱུ་མེད་པ། སྐྱེ་བ་མེད་པ། ན་བ་མེད་པ། འཆི་བ་མེད་པ། རྒ་བ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གཡུང་དྲུང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཟེར། བླ་མ་ཟེར་བ་དེ་ལ་བོན་པོས་དབོན་གསད་ཟེར། སྟོང་པ་ཉིད་ཟེར་བ་དེ་ལ་བོན་པོས་འོ་མོ་ཉིད་ཟེར།
བོན་པོས་ཐོག་མ་ཆོས་བྱས་ནས་བོན་གྱི་སྐུ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ལམ་རིམ་པ་དགུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུ་ཟེར། ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུ་པོ་དེ་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་ན། རྒྱུ་ཡི་ཐེག་པ་བཞི། འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་བཞི། ཁྱད་པར་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་གཅིག་བཅས་ཡིན། དེ་ནས་རྒྱུ་ཡི་ཐེག་པ་བཞི་ཟེར་བ་དེ་ལ་རྒྱུ་ཡི་བོན་བཞི་ཡང་ཟེར། འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་བཞི་ལ་འབྲས་བུའི་བོན་པོ་བཞི་ཟེར། ཁྱད་པར་གྱི་ཐེག་པ་ཟེར་བ་དེ་ལ་བླ་ན་མེད་པའི་ཐེག་པའམ་བླ་ན་མེད་པའི་བོན་ཟེར། རྒྱུ་ཡི་བོན་ལ་བཞི་ལས། ཕྱཱ་གཤེན།

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 381

ཕྱཱ་གཤེན་དེ་ལ་གཏོ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པ་ཡོད། གཏོ་ཟེར་བ་དེ་ནི་དཔེར་ན་སོ་ན་དུས་སོ་སྨན་མེད་ན་སྒོའི་སྟེང་དུ་གཟེར་ཀ་བརྒྱབ་ནས་ལག་པས་ཐོ་བ་འཁྱེར་ཏེ་སོ་ན་ས་དེར་ཕུར་ཕུར་བཏང་རྗེས་གཟེར་དེའི་སྟེང་དུ་ཐོ་བ་ཐེངས་དགུ་ཞུས་ན་ལམ་སང་སོའི་ན་ཚ་འཇགས་ཀྱི་ཡོད་ཟེར། དེ་བོན་པོའི་བྱེད་སྟངས་ཡིན། བྱེད་སྟངས་དེ་འདྲ་ཁྱོན་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཡོད། དེ་ནས་དཔྱད་ཅེས་པ་དེ་ནི་སྨན་ཡིན། སྨན་གྱི་སྨན་བཅོས་བྱེད་སྟངས་བརྒྱད་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཡོད། སྨན་དེ་ཚོ་ཚང་མ་བོད་རང་ནས་ཐོན་པའི་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་སྨན་དང༌། རྡོ་ཡི་སྨན། ཤིང་གི་སྨན། རྩྭ་ཡི་སྨན་ཤ་སྟག་རེད། སྣང་གཤེན། སྣང་གཤེན་ཟེར་བ་དེ་ལ་གྱེར་སྒོམ་བཞི་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། གྱེར་ཟེར་བ་ནི་ཁ་ནས་འདོན་སྟངས་རེད། སྒོམ་ཟེར་བ་ནི་སྒོམ་རྒྱག་སྟངས་རེད། དེ་ནས་སྐད་ཅོང་བརྒྱད་ཡོད། དེ་ནི་སྐད་རྒྱག་སྟངས་ཀྱི་སྐོར་ཡིན། བཏགས་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་ཧི་མི་བསོད་ནམས་ཉམས་པ་ཆེ་རུ་བཏང་སྟངས་དང༌། དེ་བཞིན་དཔེར་ན་མི་བླ་འཁྱེར་བཞག་ཟེར་ནས་ཟངས་ཀྱི་སླ་ང་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ཆུ་བླུགས། དེ་ནས་མར་གྱི་ལུག་ཅིག་བཟོས། དེའི་སྒང་དུ་བླ་འཁྱེར་བའི་མི་དེའི་མིང་ཡོད་པའི་ཤོག་ལྷེ་ཞིག་སྦྱར། ལུག་དེ་ཤིང་ངམ་ལྕགས་ཀྱི་སྡེར་མའི་སྟེང་དུ་བཞག་ནས་ཟངས་ཀྱི་སླ་ངའི་ནང་ཆུའི་སྟེང་དུ་སྐོར་བ་རྒྱག་གི་ཡོད། ལུག་དེ་བླ་འཁྱེར་མཁན་གྱི་མི་དེ་ལ་ཁ་མ་སློག་བར་དུ་སྐོར་བ་ཐེངས་གསུམ་བརྒྱབ་སྟེ་མི་དེ་ལ་ཁ་སློག་སོང་ན་མི་དེའི་བླ་དེས་འཁྱེར་ཚར་བ་རེད། དེ་མིན་བཏགས་མི་འདྲ་བ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཉིས་ཡོད་པས་བྱེད་སྟངས་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཡོད། •རྒྱུ་ཡི་བོན་གྱི་གསུམ་པ་འཕྲུལ་གཤེན། འཕྲུལ་གཤེན་ཟེར་བ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་སྟངས་ཀྱི་གཞུང་ཞིག་ཡིན། རྒྱུ་ཡི་བོན་གྱི་བཞི་པ་སྲིད་གཤེན། དེ་ཡི་ནང་དུ་མི་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་རོ་བཏུལ་བའི་ཐབས་ཤེས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པ་ཡོད། དེ་ལ་ཤི་ཐབས་ཀྱང་ཟེར། འདུར་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། འདུར་ཟེར་བ་ནི་གདོན་འདྲེ་འདུལ་སྟངས་ཡིན། མི་གཤིན་པོའི་བླ་འཁྱེར་འགྲོ་མཁན་གདོན་འདྲེ་དེ་འདུལ་སྟངས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་དེ་ལ་འདུར་བཞི་ཟེར། དེ་ཡང་མངའ་རིས་དང༌། ཀོང་པོ། མོན་ཡུལ་སོགས་ལ་ཁྱབ་ཆེ་བ་ཡོད། དབུས་གཙང་ཁམས་ལ་དེ་ཙམ་མེད། ཀོང་པོ་ཁུལ་ལ་བོན་ཆོས་དང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་གཉིས་ཀར་དད་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་མི་ཤི་རྗེས་བོན་པོའི་གྲྭ་པ་གདན་འདྲེན་ཞུ་གི་ཡོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པ་ཡང་གདན་འདྲེན་ཞུ་གི་ཡོད། གདན་འདྲེན་ཞུ་སྟངས་དེ་སྔོན་ལ་བོན་པོ་དྲངས། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲྭ་པ་གདན་དྲངས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནས་འདུལ་ཐབས་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་གཅིག་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། གསོན་འདྲེ་འདུལ་བའི་ཐབས་ཡིན། དེ་ནས་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་བཞིའི་དང་པོ་དགེ་བསྙེན་ཟེར་བ་དེ་ཡི་གེའི་དག་ཆ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དགེ་བསྙེན་ཟེར་བ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ནའང་གོ་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་ཆགས་སྟངས་དང་མི་འབྱུང་སྟངས། དེ་བཞིན་མིའི་རྣམ་ཤེས་ཡོང་སྟངས་ཀྱི་སྐོར་སོགས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 382

དང༌། མི་དང་མིའི་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱེད་སྟངས་སྐོར་སོགས་ཡིན། དེ་ལ་ང་ཚོས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་བོན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཟེར། དེ་རྣམས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ནས་དུས་ཚོད་ག་ཚོད་འགོར་གྱི་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། བསྐལ་པ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ནས་དེའི་འབྲས་བུ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་སྤངས་པའི་ཐབས་ཤེས་དེ་རེད་ཟེར། གཉིས་པ་དྲང་སྲོང་ཟེར་བ་ནི་དབུ་མའི་ལྟ་བའི་སྐོར་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང༌། གཙོ་བོ་ནི་རང་ཟེར་བའི་བསམ་བློ་དེ་མེད་པ་བཟོ་བའི་དབུ་མའི་ལྟ་བའི་སྐོར་ཡིན། དེ་ལ་དཔེ་ཆ་ནི་འབུམ་སྡེ་བཞི་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནས་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་གསུམ་པ་ཨ་དཀར། དེ་ནི་བོན་པོའི་གསང་སྔགས་ཡིན། བཞི་པ་ཡེ་གཤེན་ཟེར་བ་ནི་དེ་ལ་དཔེ་ཆ་སེམས་ཀྱི་ལུང་སྡེ་བཞི་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། དེའི་ནུས་པ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་རྒྱུ་དེ་རེད། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་མེད་པ་བཟོ་ཐབས་ཤིག་ཡིན། དགུ་པ་ཁྱད་པར་ཆེན་པའི་ཐེག་པའམ་ཡང་ན་བླ་ན་མེད་པའི་བོན་ཏེ་མན་ངག་སྡེ་ལྔ་ཡང་ཟེར། དེ་ནི་རྙིང་མའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ཟེར། དེ་ལག་ལེན་བསྟར་ནས་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་བོན་གྱི་སྐུ་ཐོབ་ཀྱི་རེད་ཟེར།

རྒྱ་ནག་གི་རིག་བྱེད་དང་བོན་པོའི་སྐོར།

རྒྱ་ནག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་པ་སྐད་གྲགས་ཆེ་ཤོས་ནི་ཁུང་ཙེ་རེད། ཁུང་ཙེས་བརྩམས་པའི་དཔེ་ཆ་བོད་ཡིག་ནང་དུ“ཤེའུ”ཞེས་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལ་སྐར་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཟེར། དེའི་ནང་དོན་ནི་རིག་གནས་ལྔ་ཡིན་ཏེ་སྐར་རྩིས་དང༌། སྨན་དང༌། བཟོ་རིག་པ་སོགས་ཡོད། དེ་མིན་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དང་དེབ་བཞི་གཞུང་ལྔ་(四书五经)ཟེར་བ་དེ་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་རེད། དེའི་ནང་དོན་རིག་གནས་ལྔ་དང༌། དེ་བཞིན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་སྟངས་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ཤེའུ་ཟེར་བ་དེ་ཁུང་ཙེས་བྲིས་པ་རེད། དེང་སང་གི་ཀྲུང་གོའི་ནང་ཁུང་ཙེ་དང་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་གཉིས་དུས་ཐོག་གཅིག་གི་མི་ཡིན་ཞེས་བྲིས་ཡོད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གཙོ་བོ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་སྐུ་འདས་ནས་ད་བར་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་སོང་བ་ཟེར་བ་དེ་གཞིར་བཞག་ནས་བཤད་པ་ཡིན། ཁུང་ཙེ་ལ་ཁོང་གི་སློབ་མས་སངས་རྒྱས་ཟེར་བ་ཡོད་དམ་མེད་སྐད་ཆ་འདྲི་སྐབས་ཁོང་གིས་སངས་རྒྱས་ཟེར་བའི་མི་ཞིག་ཡོད་ངེས་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་ངས་ཐག་བཅད་ནས་ཤོད་མི་ཐུབ་ཅེས་ལན་བཏབ་མྱོང་ཡོད། སྔོན་མ་གོང་མ་ཆན་ལུང་གི་བླ་མ་ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་ཁུང་ཙེའི་ལྟ་བ་དེ་ལ་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་སྐབས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མདོ་དང་སྔགས་ལྟར་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་ཆོག་ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེ་འདྲ་

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ། 383

གསུངས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་ཁུང་ཙེའི་ལྟ་བར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལྟར་གྱི་འགྲེལ་པ་བརྒྱབ་ན་རྒྱ་ཡི་མཁས་པ་ཚོས་ཁས་ལེན་མིན་སྐོར་ངས་ད་ལྟ་གསལ་པོ་ཞུ་ཐུབ་མ་སོང༌། སྔོན་མ་ལིན་དགག་ཁུང་དགག་སྐབས་སུ་ཁུང་ཙེའི་ལྟ་བ་དང་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་ལྟ་བ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པར་བཤད་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁུང་ཙེས་བཤད་པའི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཟེར་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་དང་ཤོད་སྟངས་གཅིག་མཚུངས་མིན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ནི་རང་གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་རང་གིས་མྱོང་དགོས་པ་མ་གཏོགས་གཞན་སུ་གཅིག་ལ་བགོ་བཤའ་རྒྱག་རྒྱུ་མེད་ཟེར། ཁུང་ཙེས་རང་གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་རང་གི་ཕ་མ་དང་ཕྲུ་གུ་དང་སོ་སོའི་མི་རབས་རྗེས་མ་ལ་སྨིན་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་རང་གིས་མྱོང་དགོས་པ་དེ་བཤད་མི་དགོས་པ་ཡིན། ཡིན་ནའང་ཁུང་ཙེས་ལྷ་ཁས་ལེན་དང་འདྲེ་ཁས་ལེན་མིན་ཐད་གསལ་པོ་བཤད་མེད།
རྒྱ་ནག་གི་བོན་པོ་ལ་ཟླ་བ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཟེར། དེ་ལ་ཟླ་བ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཟེར་དགོས་དོན་ནི་ཆོས་དེ་དང་པོ་གསར་གཏོད་བྱེད་མཁན་གྱི་སྟོན་པའི་མིང་དུ་རྒྱ་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་དེ་ལ“ལོའུ་ཀྱུན”ཞེས་བྲིས་ཡོད། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་དེ་དང་པོ་ཆགས་དུས་བྱུང་བ་དང༌། དེ་ལ་སྤྲུལ་པ་མང་པོ་བསྟན་རྒྱུ་ཡོད་པ། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་ཡང་སྤྲུལ་པ་དེའི་གྲས་ཤིག་ཡིན་ཟེར། དེ་མིན་བོན་པོའི་ལྷ་དྲང་སྲོང་བརྒྱད་དམ་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད་(八仙)ཀྱང་ཟེར་བ་དེ་སོ་སོ་ལ་སྤྲུལ་པ་མི་འདྲ་བ་རེ་སྟོན་རྒྱུ་ཡོད་ཟེར། བོད་ལ་ཡང་རི་མོ་འདི་འདྲ་ཡོད། གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡང་སྟོན་པ་ལོའུ་ཀྱུན་གྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ཟེར། ཆོས་དེ་ལ་རྒྱ་སྐད་དུ་ཏའོ་ཅའོ་(道教)ཟེར་ཞིང་བོད་ཡིག་ནང་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་དོ་སི་ཞེས་བྲིས་ཡོད། དེའི་ལྟ་བ་ནི། ལྷ་ཚངས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པོ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་རི་ཡི་ལྷ། མེ་ལྷ། ཤིང་ལྷ། ཆུ་ལྷ་སོགས་འབྱུང་བ་ལྔའི་ལྷ་ཡོད་ཟེར། དེ་ཚོ་ཚང་མ་བོད་ཀྱི་བོན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཤོད་སྟངས་དང་འདྲ་པོ་ཡོད། ཡིན་ནའང་ཁོང་ཚོས་ལྷ་ཚངས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པོ་ཡིན་ཟེར་བ་ལས་གནམ་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པོ་ཡིན་ཟེར་གྱི་མེད། བོད་ཀྱི་བོན་པོས་གནམ་གྱི་ལྷ་ཟེར་བ་དེ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། དེ་ཡང་གནམ་གྱི་ལྷ་དེ་ཚངས་པ་ཡིན་མིན་གསལ་པོ་བཤད་མེད། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་གནམ་གྱི་ལྷས་བསྐོས་པ་རེད་ཟེར་བའི་བཤད་སྲོལ་ཡོད། ལྷ་དེ་ལྷ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ནང་ནས་གང་ཡིན་མིན་གསལ་པོ་བཤད་མེད། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡང་གནམ་གྱིས་བསྐོས་པ་ཡིན་ཟེར་གྱི་ཡོད། དེ་ནི་གཙོ་བོ་གནམ་གྱི་ལྷ་ཚངས་པས་བསྐོ་བཞག་བྱས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པས་གོང་མ་ལ་གནམ་གྱི་སྲས་ཟེར་བ་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདག་པོ་ཡིན་ཟེར། དེར་བརྟེན། བོད་ཀྱི་དཔེ་ཆའི་ནང་གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོ་ཟེར་དགོས་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པོ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་ལྷ་ཚངས་པའི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པས་སོ།།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 384

དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ངོ་སྤྲོད།

བསྟན་འགྱུར་མདོ་[ཛ]པའི་ནང་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་མཛད་པ་དང༌། ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་དང་ནག་ཚོ་ལོ་ཙཱ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་གནང་བའི་རྟོག་གེ་འབར་བ་ཞེས་པ་དེའི་ནང་རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བའི་ལྟ་བ་མང་པོ་གསལ་པོ་འཁོད་ཡོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མ་བྱུང་གོང་གི་མུ་སྟེགས་པའི་ལྟ་བ་མི་འདྲ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཚང་མ་གསལ་པོ་བཤད་ཡོད། གཞན་ཡང་ད་དུང་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་<<གྲུབ་མཐའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རང་གཞན་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་དང་ཟབ་དོན་མཆོག་ཏུ་གསལ་བ་ཀུན་བཟང་ཞིང་གི་ཉི་མ་>>སྟེ་རྒྱུན་དུ་<<འཇམ་བཞད་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་>>ཞེས་པ་དེའི་ནང་ལ་ཡང་ཧ་ཅང་གསལ་པོ་ཡོད། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཟེར་བ་ནི་དགེ་རྒན་གྱིས་ཁོང་ལ་གནང་བའི་ཀུན་བཤད་ཀྱི་མཚན་ཡིན་ཅིང༌། མཚན་ངོ་མར་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་ཞུ་བ་ཡིན།
ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་<<གྲུབ་མཐའ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཐུབ་བསྟན་ལྷུན་པོའི་མཛེས་རྒྱན་>>ཏེ་<<ལྕང་སྐྱའི་གྲུབ་མཐའ་>>ནི་འཇམ་བཞད་གྲུབ་མཐའ་ལས་ཅུང་གོ་བདེ་ཙམ་ཡོད་ལ་དེའི་ནང་ནང་ས་དང༌། བོད། རྒྱ་གར་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་ཆ་ཚང་ཡོད།
དགེ་ལེགས་འཕེལ།

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 385

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་
རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ།

(མཆན། གཤམ་གྱི་ཡིག་འབྲུ་ཆེ་བ་རྣམས་ནི་བསེ་ཚང་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་གྱིས་མཛད་པའི་<<དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ་འཇམ་མགོན་བསྟན་པའི་མཛེས་རྒྱན་>>(གངས་ཅན་རིག་བརྒྱའི་སྒོ་འབྱེད་ལྡེ་མིག་དེབ་བཅུ་པ་)ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ་བཅུ་པ་མན་ཆད་དེ་སློབ་གཞིའི་མ་ཡིག་དང༌། ཡིག་ཆུང་དེ་དག་མཁས་དབང་དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་མཆོག་ནས་མ་ཡིག་གཞིར་བཟུང་སློབ་ཁྲིད་མཛད་པའི་སྒྲ་ཕབ་ལས་ལེགས་སྒྲིག་ཞུས་ཏེ་བོད་ལྗོངས་སློབ་ཆེའི་དགེ་རྒན་ཆེན་མོ་བཀྲས་ལྷུན་བཀའ་ཆེན་ཚེ་དབང་ལགས་དང་བོད་ལྗོངས་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ཁང་གི་ཞིབ་འཇུག་པ་ནོར་བྲང་ཨོ་རྒྱན་ལགས་རྣམ་གཉིས་ནས་དག་ཞུས་མཛད་པ་དེ་ལགས་སོ།། བསྡུ་སྒྲིག་པས།)
དེ་ཡང་ཐོག་མར་དགེ་ལུགས་པའི་གྲུབ་མཐའི་སྐོར་མ་ཞུས་གོང་གསལ་འགྲེལ་རགས་ཙམ་ཞུ་དགོས་པ་ཞིག་ལ། བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཞེས་པ་ནི་བོད་ལ་དར་བའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེང་སྐབས་བོད་ཀྱི་བླ་མའི་ཆོས་ལུགས་ཞེས་ཟེར་སྲོལ་འདུག་པ་དེ་མ་འགྲིག་པ་རེད། དེའི་ཁུངས་རྒྱ་ཡིག་ནས་བྱུང་ཡོད་ནའང་བཅིངས་འགྲོལ་གོང་གི་རྒྱ་ཡིག་ཡིག་ཆའི་ནང་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཟེར་བ་ལས་ཤིས་ཙང་བླ་མ་ཅའོ་ཟེར་སྲོལ་མེད། དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བྱུང་བ་རེད་དམ་ཞེ་ན། རི་པིན་ནས་བྱུང་བ་སྟེ་རི་པིན་(ཉི་ཧོང་)གྱི་མཁས་པ་ཁག་ཅིག་གིས་རྒྱུ་མཚན་ཁག་ལྔ་དྲངས་ནས་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ངོ་མ་མིན་པའི་སྐོར་བཤད་ཡོད་ཅིང༌། དེ་རྗེས་ཀྲུང་གོའི་ནང་ཁུལ་མཁས་པ་ཁག་ཅིག་གིས་རི་པིན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཤིས་ཙང་བླ་མ་ཅའོ་ཟེར་བ་དེ་བྱུང་བ་རེད།
སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དེ་མི་རིགས་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་དར་བ་ཡིན་ནའང་མི་རིགས་དེ་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་སྟེ། བོད་ལ་དར་བའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དང༌། རྒྱ་ནག་ལ་དར་བའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པ། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ལ་དར་བའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་གནས་རང་བཞིན་ལྡན་ཡོད། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཟེར་བ་ནི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་གོམས་གཤིས་དང་མཐུན་པ་དེ་ཡིན་ཅིང༌། སྔོན་མ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མ་བོད་དུ་དར་དུས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་སྐུ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 386

དེ་དག་ང་རང་ཚོ་བོད་པ་འདྲ་པོ་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཉེ་བའི་སྲས་ཆེན་བརྒྱད་ལ་ན་བཟའ་དང༌། དབུ་ཞྭ། ཞབས་ལྷམ་བཅས་ཡོད་པ་དེ་དག་བོད་པའི་ཆས་ཆ་ཚང་ཡིན་པ་དང༌། ཡང་རྒྱ་གར་ནས་ཚུར་དར་བའི་ཉེ་བའི་སྲས་ཆེན་བརྒྱད་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་མི་དང་འདྲ་བའི་ཁར་གདུ་བུ་དང་དབུ་ལ་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་ཡོད་པ། རྒྱ་ནག་གི་ཉེ་བའི་སྲས་ཆེན་བརྒྱད་ནི་རྒྱ་རིགས་འདྲ་བ་མ་ཟད། ད་དུང་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ཡང་རྒྱ་ནག་གི་མི་རིགས་དཔའ་བོའི་ཆས་གོས་གྱོན་ཡོད་པ་དང༌། རྒྱ་ནག་གི་སྤྱན་རས་གཟིགས་དེ་རྒྱ་མོ་ནང་བཞིན་ཡོད་པ། རྒྱ་ནག་གི་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་དེ་རྒྱ་ནག་གི་ཧྭ་ཤང་ནང་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་ད་དུང་ཆོས་བྱེད་མཁན་གྱི་གྱོན་ཆས་དང་ཡོ་བྱད་རྣམས་ལའང་མི་རིགས་སོ་སོའི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ལྷུང་བཟེད་ལ་ཆ་བཞག་ན་བོད་དང་རྒྱ་གར་གྱི་དགེ་སློང་ཚོའི་ལྷུང་བཟེད་དེ་སྒོ་ང་ཕྱེད་ཀ་ལྷ་བུ་འོག་ལ་བཀྱག་ཡོད་པ་ཞིག་དང་རྒྱ་ནག་གི་ལྷུང་བཟེད་ནི་ཞབས་རྭ་མེད་པའི་མཐིལ་ཆ་སྙོམས་པོ་ཞིག་ཡོད་པ། འཁར་གསིལ་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་བོད་དང་རྒྱ་གར་གྱི་དགེ་སློང་ཚོའི་མཁར་གསིལ་ལ་མཆོད་རྟེན་སྟེང་འོག་གཉིས་དང་རྭ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དང༌། རྒྱ་ནག་ཧྭ་ཤང་གི་མཁར་གསིལ་གྱི་རྩེ་ལ་མཆོད་རྟེན་མེད་ལ་རྭ་ཡང་བཞི་ལས་མེད། ཆོས་བྱེད་སྟངས་ཐད་ལ་ཡང་དཔེར་ན་མི་ཤི་རྗེས་འདས་མཆོད་བྱེད་སྲོལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་ཡོད། དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པ་དེས་ས་གནས་ཀྱི་མི་རིགས་དེའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་གོམས་གཤིས་དང་མཐུན་པ་དང༌། མང་ཚོགས་ནང་ཁྱབ་རྒྱ་ཆེ་བ། མང་ཚོགས་ནང་རྨང་གཞི་གཏིང་ཟབ་ཚུགས་ཐུབ་པ་བཅས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཆ་ལུགས་དང་བྱེད་སྟངས་ཐད་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྟོན་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་པ་དང༌། དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་དེ་བསྟན་པ་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པ། སྐྱབས་གནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཁས་ལེན་པ། ལྟ་བ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང་སྤྱོད་པ་བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་པ་སོགས་ཀྱི་ཐད་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པ་ཡིན་ཕྱིན་མི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་དབང་གིས་མི་འདྲ་བ་གང་ཡང་མེད།
བོད་དུ་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་གོང་ལ་ཚང་མས་རྙིང་མར་དད་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་ཕྱི་དར་གྱི་རྗེས་སུ་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་ཅིང༌། གྲུབ་མཐའ་དེ་དག་ལ་ས་ཁུལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བྱུང་བ་སྟེ་ས་གནས་འགའ་ཤས་ལ་རྙིང་མའི་ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་མང་བ་དང༌། འགའ་ཤས་ལ་ས་སྐྱའི་ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་མང་བ། འགའ་ཤས་ལ་དགེ་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་མང་བ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལ་གཞིགས་ནས་བོད་ལ་དར་བའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དེ་ལ་ས་ཁུལ་གྱི་རང་བཞིན་བྱུང་སྟེ་མི་རིགས་གཅིག་གི་ནང་ལའང་ས་གནས་མི་འདྲ་བར་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བ་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 387

དར་ཡོད། ས་ཁུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དེའི་དབང་གིས་བོད་མི་རིགས་ནང་ཁུལ་གྱི་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་ངན་པ་ཐེབས་ཡོད་པས་དེ་ནི་ཉལ་ཐ་ལས་སྡུག་པ་ཞིག་རེད། ས་ཁུལ་སོ་སོའི་དད་པ་བྱེད་ས་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་མ་འགྲིག་པ་མེད་ཅིང༌། སོ་སོའི་འགྲོ་ལམ་དེ་རྙིང་མར་བརྟེན་ནས་ཕྱིན་ནའང་འདྲ། བཀའ་བརྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིན་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་བླ་མ་གོང་མ་ཚོས་མི་སོ་སོ་ལ་ལམ་མི་འདྲ་བ་བསྟན་གནང་བ་ལས་སླེབས་ས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་རྒྱུ་དེ་ལས་གཞན་ལོགས་སུ་མེད།
རྒྱ་གར་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་བྱུང་ནས་ན་ནིང་བར་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་སོང་བ་དང༌། ནང་སར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་ནས་ན་ནིང་བར་ལོ་ཆིག་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ལྷག་སོང་བ། བོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་བྱུང་ནས་ན་ནིང་བར་ལོ་ཆིག་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་བཅས་ཕྱིན་ཡོད་ཅིང༌། ལོ་དེ་དག་རིང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་ཆག་གི་གནས་ཚུལ་རིམ་པར་བྱུང་བ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱ་གར་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་ཉམས་ཆག་ཆེ་བ་ཐེངས་བཞི་བྱུང་ཞིང༌། དེའི་ནང་ཉམས་ཆག་ཆེ་ཤོས་ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་བོད་ལ་ཕེབས་ནས་ལོ་ཁ་ཤས་སོང་རྗེས་ཁ་ཆེའི་དམག་བྱུང་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་ཉམས་ཆག་བྱུང་སྟེ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་རྒྱ་གར་ནས་ལྷོ་ཤར་གཉིས་སུ་བྲོས་ཕེབས་དགོས་བྱུང་ཡོད། ནང་སར་ཆ་བཞག་ན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་བྱུང་ནས་ལོ་ཆིག་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་སོང་རིང་ནང་སའི་བོན་དང་འཐབ་རྩོད་ཐེངས་མང་བྱུང་མྱོང་ཡོད། ནང་སའི་བོན་དེ་ལ་རྒྱ་སྐད་དུ་ཏའོ་ཅའོ་ཟེར་ཞིང༌། དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་བོན་དང་ཡང་འདྲ་གི་མེད། དེ་སྔ་ནང་སར་གོང་མ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མེད་པ་བཟོས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོ་བསད་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བྱུང་མྱོང་རུང་ས་རྒྱ་ཆེ་རྐྱེན་ས་ཆ་ལ་ལར་རྩ་མེད་བཟོས་ནའང་ས་ཆ་ལ་ལར་མུ་མཐུད་གནས་ཡོད། བོད་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་བསྟན་པ་སྔ་དར་ཕྱི་དར་གཉིས་བྱུང་སྟེ་བསྟན་པ་སྔ་དར་ལ་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་དེ་རྗེས་གླང་དར་མས་ཆོས་བསྣུབས་ཏེ་ཡང་སྐྱར་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་བྱུང་བ་དང༌། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་རྗེས་ལ་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་བྱུང་བ་རེད། རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་དེ་སྔ་ཕན་ཆད་ལོ་ཆིག་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་ནང་གོང་འཕེལ་བྱུང་བའི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དེ་ཚོ་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ལོ་ཁ་ཤས་ནང་གཏོར་བརླག་བཏང་རུང་རྩ་མེད་དུ་གཏོང་ཐུབ་མེད།
སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་དེ་གཞན་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་
པར་མ་ཟད་གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱ་དགོས་པ་དེ་ཡིན། མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཟེར་བ་ནི་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་དགེ་བའི་ཆོས་ནི་གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པས་གནོད་མི་བྱེད་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 388

པ་ཙམ་གྱིས་མ་འགྲིག་པར་གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱེད་དགོས་པ་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་ཟེར་བ་ཡང་དེ་ཡིན། གཙོ་བོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ནང་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་མི་མངོན་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོང་ཐུབ་པ་དེའང་རྩ་བ་དེ་ལ་ཐུག་ཡོད།
ཡང་ཞུ་དགོས་པ་ཞིག་ནི་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཅེས་པ་དེ་ཡིན། དེར་གོ་བ་གཉིས་ཡོད། གོ་བ་ལོག་པ་བླངས་ན་མི་འགྲིག གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཟེར་བ་དེ་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་དཔེར་ན་ས་སྐྱ་དང༌། རྙིང་མ། བཀའ་བརྒྱུད་ཚང་མར་དད་པ་བྱས་པ་གཅིག་པུའི་དོན་མིན་པར་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་ཆོས་ཚང་མ་ཞུས་ཐོག་གྲུབ་མཐའ་ཚང་མ་ཕར་བསྲེས་ཚུར་བསྲེས་མ་བྱས་པར་གཙང་མ་ཞིག་བྱེད་དགོས། ཡག་ཤོས་བྱུང་ན་གྲུབ་མཐའ་གང་རུང་ཞིག་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་དེའི་ཐོག་གྲུབ་མཐའ་གཞན་ཁག་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས། དཔེར་ན་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་རིན་པོ་ཆེས་གཙོ་བོ་གནང་རྒྱུ་རྙིང་མ་ཡིན་ནའང་ཆོས་ལུགས་ཚང་མ་གསན་པ་མ་ཟད་ཚང་མ་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཚང་མ་མཁྱེན་སྟབས་ཁོང་གི་གསུང་རྩོམ་ནང་ཕྱོགས་རིས་ཀྱི་བཀའ་མོལ་གཏན་ནས་མེད། དེ་བཞིན་རྫ་དཔལ་སྤྲུལ་དང༌། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། ྋརྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཆེན་པོ། དིལ་མགོན་མཁྱེན་བརྩེ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རེད། དེར་བརྟེན་རང་ལ་གཙོ་བོ་བྱེད་རྒྱུའི་ཆོས་ལུགས་གཅིག་ཡོད་པའི་ཁར་ཆོས་ལུགས་གཞན་ཚང་མ་གསན་ཐོག ཆོས་ལུགས་སོ་སོའི་བཞེད་སྲོལ་ཕར་བསྲེས་ཚུར་བསྲེས་མ་བྱས་པར་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་རང་འཇགས་བཞག་པ་དེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཟེར། ང་རང་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཆོས་ལུགས་ཐམས་ཅད་ཤེས་ཀྱི་མེད་ལ་ཆོས་ལུགས་ཚང་མར་བལྟས་ཡོང་དུས་ཞེ་དྲག་ཤེས་ཀྱི་ཡང་མེད། ཡིན་ནའང་གྲུབ་མཐའ་ཚང་མ་བོད་ཀྱི་བླ་མ་གོང་མ་ཚོས་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་བསམ་པ་དང་བསྟུན་ནས་ཆོས་གསུངས་ཏེ་གང་ལྟར་གདུལ་བྱ་ཚང་མ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ལ་ཁྲིད་སྟངས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་ཡིན་པ་དེ་གསལ་པོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད།
དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྟན་པའི་བདག་པོ་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་འགྲོ་བ་ཉོན་མོངས་ལ་སྤྱོད་པའི་སྒོ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད། བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང༌། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་གཉིས་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 389

དང༌། གདུལ་བྱའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་རིགས་ཅན་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་འབྲས་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དང༌། རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དེ་སྡེ་སྣོད་གཉིས་སམ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དེ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་འདུ་ཞིང༌། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསླབ་པ་གསུམ་དུ་འདུ་བས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་བསླབ་པ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་དུ། ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཞལ་ནས། སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་དགོངས་པའི་དོན། །འགལ་བ་མེད་ཅིང་ལེགས་གནས་པ། །གང་དུ་ངེས་པར་ཡོད་པ་དེ། །དྲང་སྲོང་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ཡིན། །བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་པ་ནི། །སྐྱོན་དང་བྲལ་བར་ལེགས་གནས་པ། །གང་གི་ཕྱོགས་ལ་མཆིས་གྱུར་པ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ལེགས་འབྲེལ་ཞིང༌། །སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན། །གང་དུ་ལེགས་པར་གནས་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་ཡིན། །མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ལྟ་བ་དང༌། །དཔྱད་འཇོག་ཆ་མཉམ་སྒོམ་པ་དང༌། །མདོ་སྔགས་བཤད་སྒྲུབ་འགལ་མེད་སྤྱོད། །དེ་ནི་བསྟན་པ་སྐྱོན་མེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུང་གི་བསྟན་པ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་མི་འགལ་བའི་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་སྟོན་པ་དང༌། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་བསླབ་པ་གསུམ་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲུབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་ཐབས་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང༌། ཤེས་རབ་དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་ཞེས་ཟེར་ཞིང༌། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་མདོ་ལས་བཤད་པ་རྒྱག་སྲོལ་གཅིག་དང༌། སྔགས་ལས་བཤད་པ་རྒྱག་སྲོལ་ཞིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་ཅིང༌། མདོ་ལས་བཤད་པ་རྒྱག་སྲོལ་ནི་ནམ་རྒྱུན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པ་དང༌། སྔགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་རྒྱག་སྲོལ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ། མཛོད་ལས། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས། ། (ཚུལ་གནས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་)སྒོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར། །ཞེས་དང༌། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ནི་བག་ཆགས་རྟོགས་དང་ཞི་བ་དང༌། །རབ་ཏུ་རྟོགས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད། །ཅེས་ལུང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་ཐོས་པ་བྱས་པས་རང་རང་གི་དོན་རྟོགས་པའི་བག་ཆགས་འཇོག བསམ་པས་དོན་ཚད་མའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱེད། སྒོམ་པས་ཞི་ལྷག་གིས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་ཞི་བར་བྱེད་ཅིང་ས་བོན་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོས་བསམ་ཡ་མ་བྲལ་བར་གཅིག་གི་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 390

གེགས་གཅིག་གིས་བསལ། གཅིག་གི་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་རིམ་པར་སྦྱངས་ཏེ། ཞེས་པ་དེ་ནི་བསམ་པས་བསམ་བློ་བཏང་ནས་དཔྱད་སྒོམ་བྱེད་པ་དེ་བརྟག་དཔྱད་བྱས་པ་ཞིག་རང་ཡིན། དཔྱད་སྒོམ་བྱས་ནས་དངོས་འབྲེལ་རང་གི་སེམས་དང་དོན་གཉིས་འདྲེས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་ཐོས་པ་བྱས་ནས་བསམ་པ་མ་བྱས་པར་རང་གི་སེམས་དང་ཆོས་གཉིས་རྒྱབ་འགལ་སོང་ཚེ་མི་རོ་རྒྱབ་ཏུ་འཁུར་བ་ལྟར་འཁྱེར་མཁན་དང་རོ་གཉིས་རྒྱབ་དང་རྒྱབ་བསྟན་པ་ལྟར་ཆོས་དང་སེམས་གཉིས་མི་རོ་རྒྱབ་སྤྲོད་ལྟར་ཆགས་རྒྱུ་རེད། སྒོམ་པས་ཞི་ལྷག་གིས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་ཞི་བར་བྱེད་ཅིང་ཞེས་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་ཞི་བར་བྱེད་མཁན་ནི་ཞི་གནས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་མེད་པར་བཟོ་མཁན་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་པས་སྒོམ་པས་ཞི་ལྷག་གིས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་ཞི་བར་བྱེད་ཅིང༌། ས་བོན་ལས་གྲོལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོས་བསམ་ཡ་མ་བྲལ་བར་གཅིག་གི་གེགས་གཅིག་གིས་བསལ། གཅིག་གི་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་རིམ་པར་སྦྱངས་ཏེ་ཞེས་པ་དེ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་ལུས་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་རྟེན་བྱེད། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པས་ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པས་བསྡུས་པའི་སྐྱོན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དུ་བསྡུས་པའི་ཇི་ལྟ་བ་དང༌། ཇི་སྙེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་ཤིང་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་བདེ་བླག་ཏུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མ་རྟོགས་པ་དང༌། ལོག་པར་རྟོག་པ་དང༌། (ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི་གོ་བ་ལོག་པ་དང༌། མ་རྟོགས་པ་ནི་ཚིག་དོན་གྱི་ཆ་མ་ཤེས་པའི་དོན་ཡིན་)ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དྲུངས་ནས་ཕྱུངས་ཤིང་གསེར་སྦྱངས་བཙོ་མ་བྱི་དོར་བྱས་པ་ལྟར་མཛད་དེ་(གསེར་སྦྱངས་བཙོ་མ་བྱི་དོར་བྱས་ཟེར་བ་ནི་ཡང་ཟློས་སྐྱར་ཟློས་ཀྱིས་གསེར་མེ་ལ་བསྲེག་པ་དང་ཆུ་ལ་བཀྲུས་ནས་གསེར་སྐྱོན་ལྷད་མེད་པ་བཟོས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ནི་འཇམ་མགོན་བླ་མས་གསུངས་པ་རྣམས་གསེར་སྦྱངས་བཙོ་མ་ལྟར་ལྷད་སྐྱོན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་)བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོ་ཐར་བའི་བསླབ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་གཞིར་གཟུང༌། སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་ལྷག་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང༌། ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང༌། བདག་མེད་ཕྲ་མོ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ཡ་མ་བྲལ་བར་ཕྱི་འདུལ་བའི་སྤྱོད་ལམ་ལ་གནས་ཏེ་བསྟན་པ་སྤྱིའི་སྲོལ་ཀ་སྐྱོང་ཞིང༌། ནང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཟབ་མོ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པས་མདོ་སྔགས་རིས་སུ་མ་བཅད་པར་ཕན་ཚུན་འགལ་མེད་གྲོགས་སུ་འཁྱེར་བ་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 391

ལ་སོགས་པའི་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་སྐྱོན་གྱི་ཆ་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མ་གོས་པར་རྣམ་པར་དག་པའི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ལ། དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་སྙན་གྲགས་ལྷ་ཡི་རོལ་མོ་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་བོ།།
དེ་ལྟ་བུའི་རྗེ་བླ་མའི་རིང་ལུགས་འདི་ལ་དགེ་ལུགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ནི། གོང་དུ་བརྗོད་ཟིན་པ་ལྟར་གདན་སའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་ཕྱག་འདེབས་མཛད་དེ། སྐུ་ཚེ་སྨད་དུ་དེར་བརྟན་ཆགས་སུ་བཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེའི་རིང་ལུགས་ལ་ཆོས་རྗེ་དགའ་ལྡན་པའི་ལུགས་ཞེས་གྲགས་ཤིང༌། བརྗོད་བདེ་དབང་གིས་ཕྱིས་སུ་དགེ་ལུགས་པ་ཞེས་འབོད་པ་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེའི་རིང་ལུགས་ལ་དགའ་ལྡན་ལུགས་ཞེས་པའི་མཚན་བྱུང་བའང༌། བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་ལས་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཕ་ཆོས་ལེའུ་ཉེར་དྲུག་པའི་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་ལས། <<ཕ་ཆོས་དང་བུ་ཆོས་གཉིས་>>ལས། (འབྲོམ་སྟོན་པས་ཇོ་བོ་རྗེ་ལ་ཞུས་ཏེ་ཇོ་བོ་རྗེས་གསུངས་པ་ལ་ཕ་ཆོས་དང༌། རྔོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཞུས་ཏེ་ཇོ་བོ་རྗེ་ལན་བསྐྱོན་པ་ལ་བུ་ཆོས་ཟེར་

)ཐ་མར་བསྟན་པའི་མེ་རོ་དག །གྲགས་པའི་མཚན་གྱིས་གསོལ་བར་བྱེད། །དུ་མའི་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །དེ་ཡང་གནས་མཆོག་དམ་པ་ཡིན། །ཞེས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པས་རྗེའི་མཚན་ཟུར་དང༌། གནས་མཆོག་དམ་པ་ནི་དགའ་ལྡན་ཞེས་པའི་མིང་འདིས་དེའི་ཆོས་ལུགས་ལའང་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་རང་རེའི་དམ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གསུངས་སོ། །དགེ་ལུགས་པ་ཞེས་པ་ནི་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་གདན་སའི་མིང་ཆོས་ལུགས་ལ་བཏགས་པ་སྟེ་དཔེར་ན་གདན་སའི་གཙོ་བོ་ས་སྐྱ་ལ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ས་སྐྱའི་ཆོས་ལུགས་དང༌། ཡང་ཀརྨ་ཀམ་ཚང་ཞེས་ཁམས་དུ་ཀརྨ་པ་བཞུགས་སའི་བྲག་ཕུག་གི་མིང་ལ་ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད་ཅེས་བཏགས་པ་ལྟར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་ཕྱག་འདེབས་མཛད་དེ་སྐུ་ཚེ་སྨད་དུ་རྒྱུན་བཞུགས་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་རིང་ལུགས་ལ་ཆོས་རྗེ་དགེ་ལྡན་པའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་མཚན་བྱུང་བར་བསྟན་པ་དང༌། ཡང་བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱིས་ཀླུ་མེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ་བོད་དུ་འབྱོན་ཁར་དབུ་ཞྭ་སེར་པོ་བཞེས་འཕྲོ་ཞིག་གནང་ནས་འདི་གྱོན་ལ་ང་རྗེས་སུ་དྲན་པར་གྱིས་གསུངས་པར་བརྟེན། དབུས་གཙང་གི་མཁས་པ་མི་དྲུག་དང་དབུས་གཙང་གི་མཁས་པ་མི་བཅུ་ཞེས་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་དེའི་སྐོར་ཁོ་བོས་བྲིས་པའི་རྩོམ་ཡིག་གཞན་ནང་ནས་མཁྱེན་རྒྱུ་དང༌། ཀླུ་མེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་མདུན་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཞུས་གནང་བ་དང༌། ཀླུ་མེས་བོད་དུ་ཕེབས་ཁར་བླ་མས་དབུ་ཞྭ་སེར་པོ་བཞེས་འཕྲོ་ཞིག་གནང་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞྭ་མོ་འདི་གྱོན་ནས་བོད་ལ་དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་དར་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 392

སྤེལ་གཏོང་དགོས་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཞིང༌། དེ་ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཚང་མས་དབུ་ཞྭ་སེར་པོ་བཞེས་སྲོལ་བྱུང་ཞིང༌། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ཀྱང་ཀླུ་མེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ་སོགས་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཚོ་ལ་དྲན་གསོ་མཛད་ཆེད་དབུ་ཞྭ་སེར་པོ་བཞེས་པ་རེད། སྔོན་གྱི་འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དབུ་ཞྭ་སེར་པོ་མནབས་པ་ཡིན་པས། རྗེ་བླ་མས་ཀྱང་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉམས་པ་གཞི་ནས་གསོས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་དབུ་ཞྭའི་ཁ་དོག་སྔོན་གྱི་འདུལ་འཛིན་པ་རྣམས་དང་མཐུན་པའི་སེར་པོར་མཛད་པར་བརྟེན། རྗེའི་རིང་ལུགས་ལ་ཞྭ་སེར་འཆང་བའི་ལུགས་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་ནི་དབུ་ཞྭ་སེར་པོ་བཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་དགེ་ལུགས་པའི་བསྟན་པ་འཛིན་པས་ཁྱབ་པ་མེད་ནའང་དབུ་ཞྭ་སེར་པོ་འདིས་བསྟན་པ་དར་འཕེལ་ཡོང་རྒྱུར་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པ་ཡིན་སྟབས་དེ་ལྟར་མཛད་པ་རེད། ད་ཆ་དབུ་ཞྭ་སེར་པོ་བཞེས་ནས་དགེ་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་གཏན་ནས་གསུང་མི་ཐུབ་མཁན་ཡོད་ལ། དབུ་ཞྭ་དམར་པོ་བཞེས་མཁན་ནང་ལའང་བཀའ་བརྒྱུད་དང་རྙིང་མའི་ཆོས་ཆ་ཚང་བ་གསུང་རྒྱུ་མེད་མཁན་ཡང་ཡོད། གཞན་ཡང༌། དེང་སྐབས་གསར་རྙིང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པའི་གསར་མ་ནི་དགེ་ལུགས་པ་ཁོ་ན་ལ་འཁྲུལ་བ་མང་བས། སྤྱིར་གསར་རྙིང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདི། གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་མ་གཏོགས་མདོ་ཕྱོགས་ལ་དེའི་ཐ་སྙད་མེད། དེ་ཡང་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་དབུ་ཚུགས་སྐབས་པཎྜི་ཏ་སྨྲྀ་ཏི་དང༌། ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱིས་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་པ་མན་ཆད་ལ་གསང་སྔགས་གསར་མ་དང༌། དེའི་ཟླས་དྲངས་པའི་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་དུས་སུ་ལོ་ཙཱ་བ་བཻ་རོ་ཙ་ན་སོགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ལ་གསང་སྔགས་རྙིང་མ་ཞེས་ཟེར། ྋརྒྱལ་དབང་ལྔ་པའི་བོད་ཀྱི་དེབ་ཐེར་དང་བཻ་དཀར་ལྟར་ན། ལྕགས་བྱ་(སྤྱི་ལོ་༩༠༡)ལོར་བོད་རྒྱལ་གླང་དར་མས་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་སྟེ་བསྟན་པ་བསྣུབས་པས་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་མཇུག་བསྡུས། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་འགོ་ཆུ་བྱ་(༩༧༣)ལོར་ཚུགས་པར་བུ་སྟོན་གྱིས་གསུངས། འདི་དག་གི་ལོ་ཚིགས་ལ་གསུང་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་ན་ཡང་བསྟན་པ་སྔ་དར་ཕྱི་དར་གྱི་ཐ་སྙད་ནི་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་གོ་དགོས། དེས་ན་གསང་སྔགས་གསར་མ་ནི། ས་སྐྱ་དང་བཀའ་བརྒྱུད་ནས་བཟུང་དགེ་ལྡན་པའི་བར་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཟེར་དགོས་པ་ལས་དགེ་ལྡན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཟེར་བ་མིན་ནོ། །སྤྱིར་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོ་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་གྲུབ་མཐའ་ཐ་དད་པར་འཇོག་པ་ཡིན་པས། བོད་འདིར་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་དུས་སུ་ལྟ་བ་ནི་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱིས། ལྟ་བ་དང་སྤྱོད་པ་མཁན་ཆེན་བོ་དྷི་ས་ཏྭའི་ལུགས་བཞིན་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཐོག་མར་ཁྲིམས་བསྒྲགས་པ་དང༌། རྒྱའི་ཧྭ་ཤང་ཚར་བཅད་པའི་རྗེས་སུ་ཡང༌། རྒྱས་པོས་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 393

ད་ཕྱིན་ཆད་ལྟ་བ་ཀླུ་སྒྲུབ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཤིང་ཧྭ་ཤང་གི་ལུགས་ལྟར་བྱེད་ན་ཆད་པ་གཅོད་དོ། །ཞེས་དྲིལ་བསྒྲགས་མཛད་པར་བཤད་པས། དེས་ན་བསྟན་པ་སྔ་དར་ལ་སེམས་ཙམ་པའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པའི་པཎྜི་ཏ་འགའ་ཞིག་བྱོན་མོད་ཀྱང༌། གཙོ་ཆེ་བ་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་དང་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལའི་རིང་ལུགས་ཡིན་པས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བ་ཉིད་དར་ཆེ་ཞེས་ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་སྐབས་ནས་ས་སྐྱ་པ་དང༌། བཀའ་བརྒྱུད་པ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་བྱོན་ཀྱང༌། རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་ནི་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་ཆ་ལ་སྐྱོན་གྱི་རྣམ་པ་ཕྲ་མོས་ཀྱང་མ་གོས་པར་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པའི་ཡང་སྙིང་དུ་གནས་པ་དང༌། རྒྱུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་སྤྱི་དང༌། ཁྱད་དུ་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་གནས་པ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་འདི་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང༌། དེ་དག་རེ་རེ་ནས་འདིར་བརྗོད་ན་ཧ་ཅང་སྤྲོས་ཆེ་བས་རྗེ་ཡབ་སྲས་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།
བཀའ་གདམས་གསར་མ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ཇོ་བོ་རྗེ་ནས་མར་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་གདམས་པ་དང་དགེ་ལུགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཟེར་བ་ལས་དགེ་ལུགས་པ་གཅིག་པུར་བརྗོད་པ་མིན། གསར་རྙིང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང༌། བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་དུས་སུ་བསྒྱུར་བའི་གསང་སྔགས་ལ་གསང་སྔགས་རྙིང་མ་དང། བསྟནཔ་ཕྱི་དར་གྱི་དུས་སུ་བསྒྱུར་བ་ལ་གསང་སྔགས་གསར་མ་ཞེས་ཟེར། བསྟན་པ་སྔ་དར་སྐོར་མདོར་བསྡུས་ཞུས་ན་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་བསྟན་པ་དབུ་བརྙེས་ནས་གླང་དར་མས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མ་བསྣུབས་བར་གྱི་དུས་སྐབས་དེ་ལ་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་དུས་སྐབས་ཟེར་བ་དང༌། བསྟན་པ་སྔ་དར་དང་ཕྱི་དར་བར་སྟོང་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་མེད་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ནི་གླང་དར་གྱིས་བསྟན་པ་བསྣུབས་པ་ནས་བརྩིས་ཏེ་ཇོ་བོ་རྗེ་བོད་ལ་ཕེབས་ཏེ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་བསྟན་པ་མ་བྱུང་བར་རམ་བླ་ཆེན་གྱིས་ཁམས་ནས་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་དར་འཕེལ་བཏང་གནང་བའི་བར་དེ་ཡིན། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་དབུ་ཚུགས་སྐབས་པཎྜི་ཏ་སྨྲྀ་ཏི་ཞེས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། ཁོང་སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་རྩེར་སོན་པ་ཞིག་ཡིན་པས་མུ་སྟེགས་པས་ནང་པའི་མཁས་པ་འདི་རྒྱ་གར་ལ་བཞུགས་ན་མུ་སྟེགས་པའི་བསྟན་པ་དར་སྤེལ་གཏོང་རྒྱུར་གནོན་སྐྱོན་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་འདུག་སྙམ་ནས་མཐུ་བཏབ་སྟེ་ཐུགས་སེམས་འགྱུར་ནས་བོད་ལ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་བ་དང༌། བོད་དུ་བྱོན་རྗེས་བོད་སྐད་མ་མཁྱེན་སྟབས་གཙང་རྟ་ནག་ཏུ་ལོ་ཤས་ལུག་རྫི་མཛད་དེ་བཞུགས་པ་དང༌། རྗེས་སུ་ཁོང་གི་སློབ་མ་དཔྱལ་འབྱུང་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 394

གནས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་སྦྱིན་བདག་ལ་གསེར་མང་པོ་སྤྲད་ནས་བླུས་ཏེ་ཁམས་ལ་གདན་དྲངས་ནས་ལྡན་ཁོག་ཏུ་ཀློང་ཐང་བྱེ་མ་ལྷ་ཁང་ཡོད་ས་དེར་ཡུན་རིང་བཞུགས། སྐབས་དེ་དུས་ཁུ་རྔོག་འབྲོམ་གསུམ་སྟེ་ཁུ་སྟོན་བརྩོན་འགྲུས་གཡུང་དྲུང་དང༌། འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས། རྔོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་བཅས་སྐུ་མཆེད་གསུམ་གྱིས་སྨྲྀ་ཏིའི་དྲུང་ནས་སྒྲ་རིག་པ་སོགས་གསན་པ་དང༌། ཁོང་རྣམ་གསུམ་ནི་མངོན་མཁྱེན་ཡོད་པ་དང་སོ་སོའི་སྐུ་སྐྱེ་སྔ་ཕྱི་ཚང་མ་གསུང་རྒྱུ་ཡོད་མཁན་ཤ་སྟག་ཡིན། ཡང་བཤད་སྲོལ་གཅིག་ལ་སྨྲྀ་ཏི་བོད་ལ་ཕེབས་དོན་གཙོ་བོ་ནི་ཁོང་གི་ཡུམ་འདས་རྗེས་གཙང་རྟ་ནག་གི་མི་ཚང་ཞིག་གི་ཐབ་འོག་ཏུ་སྡིག་པ་རྭ་ཉག་ལ་སྐྱེས་ཡོད་པས་དེ་སྐྱོབ་པར་ཕེབས་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད། ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དེས་རྒྱ་གར་དུ་པཎྜི་ཏའི་མཚན་ཡོད་པའི་བླ་མ་བདུན་ཅུ་ལྷག་བསྟེན་གནང་མྱོང་ཡོད་པས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་སྟབས་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྨོན་ལམ་ཚོགས། །རླབས་ཆེན་དགེ་ཚོགས་དུ་མས་བསྐུལ་བར་བྱེད། །སྣང་བ་དག་པའི་འཕགས་པའི་ཡུལ་བགྲོད་ནས། །ལམ་འདི་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་གསལ་མཛད་པ། །འཇིག་རྟེན་མིག་འགྱུར་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང༌། །གསང་བའི་མཛོད་འཛིན་ལྷོ་བྲག་མར་པ་སོགས། །ཞེས་རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཚོགས་སོགས་རླབས་ཆེན་གྱི་དགེ་ཚོགས་དུ་མའི་མཐུ་ལས་རྒྱ་གར་ལ་ཕེབས་ནས་པཎྜི་ཏའི་བླ་མ་དུ་མ་བསྟེན་ནས་བོད་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་བཟོས་གནང་མཁན་ལྷོ་བྲག་མར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་དང༌། ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ། རྟ་ནག་མགོས་ལོ་ཙཱ་བ་བཅས་ཁོང་རྣམ་གསུམ་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན། ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དེ་ཞལ་རས་སྐམ་པོ་ཞིག་ལ་སྤྱན་བྱ་མིག་ཡིན། བྱ་མིག་ཟེར་བ་དབྱིབས་སྒོར་སྒོར་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པར་མི་ཡིན་ན་མིག་བཙུམས་དུས་སྒང་གི་མིག་པགས་མར་ཡོང་བ་ལས་འོག་གི་མིག་པགས་ཡར་གྱེན་དུ་ཡོང་མི་སྲིད་པ་དང༌། བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་མིག་བཙུམས་སྐབས་མིག་པགས་འོག་མ་དེ་ཡར་གྱེན་དུ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་སྤྱན་དེ་མིག་པགས་འོག་མ་ཡར་གྱེན་དུ་འགྲོ་མཁན་ཏེ་བྱ་མིག་ཡིན་པ་དང་ཞལ་མཆུ་ཡང་བྱ་ཡི་མཆུ་ཏོ་ནང་བཞིན་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་ནང༌། རྒྱལ་པོ་འོད་ཀྱི་མིང་ཅན་དང༌། དགེ་སློང་བྱ་ཡི་གདོང་པ་ཅན་གྱི་དུས་སུ་བོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་བསྟན་གནང་ཡོད། རྒྱལ་པོ་འོད་ཀྱི་མིང་ཅན་ནི་མངའ་རིས་ཀྱི་ལྷ་བླ་མ་བྱང་ཆུབ་འོད་ཡིན། ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང༌། བཻ་རོ་ཙ་ན། རྔོག་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་བཅས་རྣམས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དང་བོད་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན། ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་གསང་འདུས་དང༌། བདེ་མཆོག སྨན་གྱི་སྐོར་སོགས་མང་པོ་བསྒྱུར་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 395

གནང་ཡོད་པ་དང༌། བསྟན་འགྱུར་ནང་མང་ཆེ་བ་རྔོག་ལོས་བསྒྱུར་གནང་ཡོད། རྔོག་ལོས་ད་དུང༌། བཻ་རོ་ཙ་ན་ནམ་མཁའི་ཉི་མ་འདྲ། །སྐ་ཅོག་ཞང་གསུམ་ནམ་མཁའི་སྐར་མ་བཞིན། །རྔོག་ལོ་ང་ནི་ཐོ་རེངས་སྐར་ཆེན་ཙམ། །ཞེས་གསུངས་ཡོད། བཻ་རོ་ཙ་ན་ནི་བོད་ཀྱི་གྲུབ་ཆེན་ཉེར་ལྔའི་གྲས་ཡིན་པ་དང༌། ཁོང་གིས་སྐད་རིགས་སྣ་དྲུག་མཁྱེན་པ་མ་ཟད། མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་སྟབས་ཤེས་བྱ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ལམ་སང་ཐུགས་ལ་འཇགས་ནས་བརྗེད་ཀྱི་མེད་པ་དང༌། བཀའ་བསྟན་འགྱུར་གྱི་ནང་ཁོང་གིས་བསྒྱུར་གནང་བ་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད།

རྒྱུ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་བཞེད་སྲོལ།

འོན་ཀྱང་ལུགས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚུལ་ཕྱོགས་ཙམ་བརྗོད་པ་ལ། རྒྱུ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྐྱོན་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ། འབྲས་བུ་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་ཚུལ། མདོ་སྔགས་འགལ་མེད་གྲོགས་སུ་འཁྱེར་བའི་ལམ་གྱིས་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་དང་གསུམ་མོ།།
དང་པོ་ལ། ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བའི་ཚུལ། སྒོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བྱིང་རྨུགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ། སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བཀའ་གདམས་གཙང་མའི་རྣམ་ཐར་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། དགག་བྱ་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བར་ངོས་བཟུང་སྟེ་ཇི་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ལ་དྲང་ངེས་ཕྱེ་སྟེ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་བཀག་པའི་ཚུལ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དྲང་ངེས་ཕྱེ་སྟེ་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་འགལ་མེད་གྲོགས་སུ་ཤར་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་སྔ་རབས་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་ཕལ་མོ་ཆེས་ལྟ་བའི་བཤད་སྲོལ་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བའི་མིང་འདོགས་ལུགས་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། རྙིང་མའི་རྫོགས་ཆེན། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་ཆེན། ས་སྐྱ་པའི་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད། ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་གའུ་མ། དྭགས་པོའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར། འབྲི་གུང་པའི་ལྔ་ལྡན། ཞང་པའི་དཀར་པོ་ཆིག་ཐུབ། ཇོ་ནང་པའི་གཞན་སྟོང་སོགས་དང༌། ཇོ་ནང་པའི་གཞན་སྟོང་ཟེར་བ་དེའི་གོ་དོན་ནི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྟོང་པ་ཡིན་པ་དང༌། སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཟེར་བ་རེད། དེ་ནི་རང་བཞིན་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ཟེར་བ་དེ་མིན་པར་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་བུམ་པའི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་ལ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 396

ཆ་བཞག་ན་བུམ་པ་དེ་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དང༌། དེའི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་དེ་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་བུམ་པས་སྟོང་པས་གཞན་སྟོང་ཞེས་བཤད་པ་རེད། སྔོན་མ་བོད་ལ་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཞུ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོང་དགེ་ལུགས་པ་ཡིན་པ་དང༌། སྐུ་ཚེ་དེ་རང་ལ་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་བརྙེས་པ་ཞིག་རེད། ཁོང་གིས་<<བཀའ་དགེ་དགོངས་པ་གཅིག་སྒྲུབ་>>ཟེར་བའི་དཔེ་ཆ་ཞིག་བརྩམས་གནང་ཡོད། དེའི་བཀའ་ནི་བཀའ་བརྒྱུད་པ་དང༌། དགེ་ནི་དགེ་ལུགས་པ་སྟེ་བཀའ་དགེ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཅིང༌། གོ་དོན་ནི་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་གསུང་སྟངས་ཀྱི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དང༌། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་གཉིས་ཚིག་གི་གསུང་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་དགོངས་པ་གཅིག་ཡིན་ཟེར་བའི་དཔེ་ཆ་ཞིག་རེད། དེ་ལ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང༌། ཡང་ཁ་ཤས་ཀྱིས་དགག་པ་རྒྱག་མཁན་ཡང་བྱུང་ཡོད། ང་ཚོས་བལྟས་པ་ཡིན་ན་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་དགེ་ལུགས་ཀྱི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དེ་དགོངས་པ་གཅིག་མ་གཏོགས་ཡོང་མི་སྲིད་ཅིང༌། དེ་ནི་བླ་མ་གོང་མ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་རང་གི་སློབ་མ་སོ་སོར་ཁྲིད་གནང་བའི་སྐབས་སུ་སློབ་མའི་གནས་ཚུལ་ལ་གཟིགས་ནས་གཏིང་ཟབ་པོ་མིན་པར་གོ་བ་ལེན་ཐུབ་ཚོད་ཅིག་གསུངས་སྟབས་སློབ་མ་མང་པོས་དེ་བླ་མ་ཁོང་རང་གི་དགོངས་པ་ངོ་མ་ཡིན་པར་ཆ་བཞག་ནས་བྲིས་པ་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་མར་པ་དང༌། མི་ལ། ནཱ་རོ་པ་སོགས་བླ་མ་གོང་མ་མང་པོ་ཞིག་གིས་གསུངས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་དང༌། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་མ་གཏོགས་གཉིས་མེད་པས་གསུང་སྟངས་ཅུང་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ཞིག་རེད། མཁས་གྲུབ་རྗེ་དང་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས་དགག་པ་སྐྱོན་པ་དེ་ཡང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་གོང་མ་ཚོའི་ལྟ་བ་ལ་དགག་པ་སྐྱོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཕྱིས་སུ་སློབ་མ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་བྲིས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དཔེ་ཆ་དེ་དག་ལ་དགག་པ་སྐྱོན་པ་ཞིག་རེད། དེ་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད།
ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་སྟོང་ཉིད་ཡོད་མིན་མེད་མིན་དུ་འདོད་པ་དང༌། ཟེར་བའི་ཁ་ཅིག་དེ་བོད་སྔ་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་རེད། སྟོང་པ་ཉིད་ཟེར་བ་དེ་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་མེད་པའང་མ་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཨེ་ཡོད་ཟེར་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མེད་པའང་མ་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་གསུངས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་གསུངས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཙོ་བོ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་དབུ་མའི་ལྟ་བའི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་བྱེད་དུས་ངོས་འཛིན་བྱེད་རྒྱུ་ཐལ་དྲགས་པ་དང་ཚད་ལས་བརྒལ་བར་སོང་པས་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིན། དེའི་གནད་འགག་ཐུག་ས་ནི་དོན་དམ་སྤྱོད་པའི་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 397
རིག་ཤེས་ཀྱིས་མ་རྙེད་པ་དང་དོན་དམ་སྤྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་མེད་པ་རྙེད་པ་དེ་གཉིས་དབྱེ་བ་ཕྱེས་མ་ཐུབ་སྟབས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་དེ་དོན་དམ་སྤྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་མ་རྙེད་སྟབས་དོན་དམ་སྤྱོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་དེ་མེད་པ་རྙེད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་མེད་པར་གཟིགས་པ་ཡིན་ཟེར། དེ་ཡང་ཨེ་ཡོད་ཟེར་ན་གཞན་ངོ་ལ་ཡོད་ཟེར། ཚང་མ་གཞན་ངོ་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་གཞན་ངོ་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་པ་མ་གཏོགས་དེ་མིན་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་དེའི་སྤྱིར་བཏང་གི་གནད་འགག་གཅིག་ནི་མ་རྙེད་པ་དང་མེད་པར་རྙེད་པའི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་གིས་བྱས་པ་ཡིན། དེའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་གཞན་ངོ་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་པ་དགག་བྱ་ཁྱབ་ཆེ་བའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་རེད། དེ་ནས་གཅིག་ལ་དོན་དམ་སྤྱོད་པའི་རིག་ཤེས་དེ་ལ་རྙེད་པ་གཅིག་དང་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་དབྱེ་བ་འབྱེད་མ་ཐུབ་པ་རེད། དོན་དམ་སྤྱོད་པའི་རིག་ཤེས་དེས་རྙེད་པ་ཡིན་ན་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཡིན་དགོས། དེར་བརྟེན་སྟོང་ཉིད་དེ་དོན་དམ་སྤྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་པ་མ་ཡིན་ཟེར།
ལ་ལས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང༌། ལ་ལས་དོན་དམ་བདེན་པ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ། དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་དེས་རྙེད་དགོས། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་དེས་རྙེད་པ་ཡིན་ན་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཡིན་དགོས། རིགས་པའི་དཔྱོད་བཟོད་ཡིན་ན་བདེན་གྲུབ་ཡིན་དགོས་ཞེས་དེ་ལྟར་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དང༌། རིག་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་མ་ཐུབ་པར་ཁོང་རྣམ་པ་ཡང་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་གནང་བ་རེད། དེ་ལྟར་འཁྲུལ་ནས་རྔོག་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས། དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མིན། །དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །བློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་དབང་ཤེས་ལྔ་པོ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་མདོ་ལས། མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་ཡང་ཚད་མ་མིན་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ་ཞེས་ལུང་འདྲེན་ཡང་མཛད་ཡོད། འོན་ཀྱང་ལུང་གི་དོན་དེ་འདྲ་མ་རེད། འོ་ན། གལ་ཏེ་དབང་པོ་དེ་དག་ཚད་མ་ཡིན་ན། །འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་སུ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཟེར་བ་དེར་གོ་བ་གང་འདྲ་བླངས་དགོས་སམ་ཞེ་ན། མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་ཡང་ཚད་མ་མིན། །ལྕེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་ཚད་མ་མིན། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུང་སྟངས་དེ་མིག་དང༌། རྣ་བ། སྣ། ལྕེ་ལ་སོགས་པ་དབང་ཤེས་དེ་དག་སྟོང་ཉིད་ལ་ཚད་མ་མིན། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་ཚད་མ་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཚད་མ་གཏན་ནས་མིན་ཞེས་གསུངས་མེད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 398

དགག་བྱ་ཁྱབ་ཆེ་བར་བཞེད་མཁན་ཚོས་དབང་ཤེས་དེ་དག་ཚད་མ་མིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེར་བརྟེན་<<ཀླུ་སྒྲུབ་དགོངས་རྒྱན་>>ནང་ལ་ཡང་ཚད་མ་ཟེར་བ་མེད་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཚད་མ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་མི་གཞན་ཞིག་གིས་མ་རེད་ཟེར་བ་དང༌། ལུང་པ་འདིའི་ནང་གི་མིས་ཚད་མ་རེད་ཟེར་བ་དེ་ལུང་པ་གཞན་དག་གཅིག་གི་མིས་མ་རེད་ཟེར་གྱི་ཡོད་པས་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐོག་ཚད་མ་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་ཤ་སྟག་མ་གཏོགས་མི་ཚང་མ་བསམ་བློ་གཅིག་ཏུ་མཐུན་པའི་ཚད་མ་ཟེར་བ་མེད་པས་དེ་ཚོ་ཚང་མ་འཁྲུལ་པ་རེད་ཅེས་བཤད་ཡོད་པས་དེ་ཚོ་ཤོད་དགོས་དོན་མི་འདུགམིག་དང་རྣ་བ་སྣ་ཡང་ཚད་མ་མིན་ཞེས་པ་འདི་ནི་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་
དགོངས་པ་འདྲེན་སྐབས་མིག་དང༌། རྣ་བ། སྣ་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཤེས་ཚད་མ་དེ་ཚོ་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་ཀྱི་མ་རེད། རིག་ཤེས་དེས་རྙེད་པ་ཡིན་ན་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཡིན་དགོས། རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཡིན་ན་བདེན་གྲུབ་ཡིན་དགོས་ཟེར་རོ། །དེར་བརྟེན་མཁས་པ་ལ་ལས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང༌། ལ་ལས་དོན་དམ་བདེན་པ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པར་འདོད། ཕྱ་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེས་དོན་དམ་བདེན་པ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་ཡིན། སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། དོན་དམ་བདེན་པ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་ཡིན་གསུང་དོན་ནི་གཙོ་བོ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་པ་དང༌། རིག་ཤེས་ཀྱི་དཔྱད་བཟོད་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་གཅིག་པར་བཞག་ནས་ཁྲིད་གནང་བ་རེད།
འགའ་ཞིག་མཉམ་བཞག་ཡུལ་མེད་དང་ཆོས་ཉིད་ཅང་མེད་དུ་འདོད་པ་སྟེ། དགག་གཞི་མཉམ་བཞག་ཡུལ་མེད་ཡིན་པ་དང༌། དགག་བྱ་ཡུལ་མེད་ཟེར་བ་དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་བཞག་གི་བསམ་བློ་དེ་ལ་ཡུལ་མེད། དེ་ལ་ཡུལ་ཡོད་ན་ཡུལ་དེ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་དགོས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་དེ་གཉིས་འཁྲུལ་པ་རེད། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་པ་དང་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པར་ཆ་བཞག་སྟེ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་འཕགས་པའི་རྣམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཡུལ་མེད། དོན་དམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྐབས་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་མེད། མི་རྟོག་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་དགོས། སྐབས་དེ་དུས་མི་གཅིག་ཡོད་ན་མི་དེ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་དགོས། འཕགས་པའི་རྣམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞིག་ལ་བཞག་དགོས་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 399
གསུངས་པ་ཡང༌། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་དབྱེ་བ་ཕྱེ་གནང་ཐུབ་མེད། ང་རང་ཚོ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཟེར་བ་མ་གཏོགས་མེད་ཟེར་གྱི་མེད། དེ་བས་ཁོང་རྣམ་པས་གསུང་སྟངས་བྱས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཡིན་ན་མེད་པ་ཡིན་དགོས་པ་དང་ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་བ་དེ་འདྲས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཞིག་རེད། ཁ་ཅིག (དཔེར་ན་སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བས་)མ་དཔྱད་པ་དང༌། ཅུང་ཟད་དཔྱད་པ། ལེགས་པར་དཔྱད་པའི་གནས་སྐབས་གསུམ་སོགས་བློས་བཏགས་པའི་ལྟ་བའི་བཞེད་སྲོལ་དང༌། བློས་བཏགས་པའི་ལྟ་བའི་བཞེད་སྲོལ་ཟེར་བ་ནི་སྟོང་ཉིད་སོ་སོས་བཟོས་བཞག་པའི་ལྟ་བའི་བཞེད་སྲོལ་ཏེ་བློས་བྱས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། བློས་བྱས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོང་ཉིད་ངོ་མ་མིན་པར་སྟོང་ཉིད་ལ་ཆ་བཞག་ནས་བཟོས་བཞག་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་ཞིང༌། དེ་གཙོ་བོ་གང་ནས་བྱུང་བ་རེད་དམ་ཞེ་ན་སྟོང་ཉིད་དེའི་དགག་བྱ་དེ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པར་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་གི་ཡུལ་ལ་དགག་བྱར་བཞག་ནས་ཁོ་བཀག་པ་ཡིན་པས། ཁོ་བཀག་པ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བྱས་ན་གནོད་བྱེད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་མ་གཏོགས་སྟོང་པ་ཉིད་ངོ་མ་དེ་ཆགས་ཐུབ་ཀྱི་མེད། ད་ལྟ་ང་ཚོས་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ་འགོག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་རེད་དམ་ཞེ་ན། ང་རང་ཚོ་གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བ་སྟེ་གྲུབ་མཐའ་སྦྱངས་མ་མྱོང་མཁན་ཚང་མའི་བསམ་བློའི་ནང་དང་ཐ་ན་འབུ་གྲོག་མ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བསམ་བློའི་ནང་ཡོད་པའི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཟེར་བ་དེ་དཔེར་ན་ཆ་བཞག་ན་འབུ་གྲོག་མ་ཞིག་ལ་ང་ཚོས་གལ་ཏེ་རྒྱུག་པ་ཞིག་ཁྱེར་ནས་ཐུག་ཙམ་བྱས་ན་ཁོ་ཁྲོས་ནས་སོ་སོ་སེམས་ཅན་ཆུང་ཆུང་དེ་འདྲ་ཞིག་ལས་མེད་ནའང་ད་དུང་ང་ཚོར་ཚུར་ཁ་གཏད་བཅག་པར་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཁོའི་རྒྱུད་ལ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པའི་རྟགས་རེད། དེ་འདྲའི་སྲོག་ཆགས་འབུ་ཡི་སྟེང་ལ་ཡོད་པའི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་པ་ལས་གྲུབ་མཐའ་སྦྱངས་པའི་མིས་བཟོས་བཞག་པའི་བདག་འཛིན་དང་བདེན་འཛིན་སོགས་བཀག་པ་ཡིན་ན་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་གནོད་པ་གང་ཡང་སྐྱེལ་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད།
ཞང་ཐང་སག་པ་སོགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་གི་འདོད་ཚུལ་སོགས་མང་དུ་མཆིས་ཀྱང༌། ཞེས་ཞང་ཐང་སག་པ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་དགག་བྱ་ཁྱབ་ཆེ་བ་ཁས་ལེན་པ་དང༌། དགག་བྱ་དགག་རྒྱུ་དེ་ཚད་ལས་བརྒལ་བ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་རྙེད་པ་དེ་དང་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མེད་པ་རྙེད་པ་གཉིས་དབྱེ་བ་ཕྱེ་མ་ཐུབ་པར་དགག་བྱ་ཁྱབ་ཆེ་བ་ཁས་ལེན་བྱས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་མ་རྙེད་པ་དེ་མེད་པ་རྙེད་པ་མིན། དོན་དམ་དཔྱོད་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 400

པའི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་རྙེད་ཀྱི་མ་རེད། མ་རྙེད་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་མེད་པ་རྙེད་པ་མིན། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་དེ་ཀུན་རྫོབ་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་མིན། ཁོ་གཉིས་ཡུལ་ཁག་སོ་སོ་ཡིན། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ལ་བལྟས་ཚེ་ཀུན་རྫོབ་རྙེད་ཐུབ་ཐབས་མེད། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་མ་རྙེད་པ་དེ་མེད་པ་རྙེད་པ་མིན། མ་རྙེད་པ་དང་མེད་པ་རྙེད་པ་གཉིས་ནོར་ནས་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཁྱབ་ཆེ་བ་ཟེར་བ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་རེད།
དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཁྱབ་ཆུང་བ་ཟེར་བ་དེ་ནི་བཙན་ཁ་བོ་ཆེས་བཤད་པ་ཡིན་ན། དགག་བྱ་དེ་ཁྱབ་ཆེ་ཐག་ཆོད་ནས་བཀག་ན་མི་ལེགས་ཤིང༌། དེ་ནི་ཐལ་དྲགས་པ་ཡིན་པས་མི་འགྲིག འོ་ན་ང་ཚོས་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་སམ་ཞེ་ན། དགག་རྒྱུའི་དགག་བྱ་དེ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཡིན་པ་ཞིག་གིས་འགོག་དགོས་ཟེར། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། དང་པོ། རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལས་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པ། གཉིས་པ། ངོ་བོ་གཞན་དུ་གྱུར་བ་མེད་པ། གསུམ་པ། རྣམ་འཇོག་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པ་བཅས་དེ་གསུམ་ནི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཚད་གཞི་ཡིན། དེ་མ་གཏོགས་ཚད་དེ་ལས་བརྒལ་ནས་བཀག་ཚེ་དགག་བྱ་ཁྱབ་ཆེ་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། ཡང་སྙིང་དོན་གྱི་སྙིང་པོར་གལ་སྲིད་ཁྱབ་ཆུང་བ་བྱས་ན་ཅུང་མི་འགྲིག་པ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། འདོད་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་སྟེ། རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པ། རྣམ་འཇོག་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པ། ངོ་བོ་གཞན་ལ་མ་འགྱུར་བ་ཟེར་བའི་འདོད་ཚུལ་དེ་གྲུབ་མཐས་བློ་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་གྲུབ་མཐས་བློ་མ་འགྱུར་བ་ལ་བསམ་བློ་དེ་ནམ་ཡང་ཡོང་མི་སྲིད། དཔེར་ན་འབུ་གྲོག་མ་དག་གི་བསམ་བློའི་ནང་ཁོ་རང་གི་བཟའ་རྒྱུ་དང་འཐུང་རྒྱུ་དེ་ཚོ་ཚང་མ་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པ་ཡིན་པ། རྣམ་འཇོག་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པ་ཡིན་པ། ངོ་བོ་གཞན་ལ་མ་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་ངོས་འཛིན་བྱེད་མི་སྲིད་ལ་བསམ་ཡང་མི་ཤེས་ཤིང། ཁོང་ཚོའི་དབང་ཤེས་སེམས་པ་ལ་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་དག་ཚང་མ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་དང་གདགས་གཞི་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ལས་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱི་ངོས་འཛིན་དེ་དག་ཁོ་ཚོ་ལ་གཏན་ནས་མེད། དེ་དང་འདྲ་བར་གྲུབ་མཐའ་སྦྱངས་མ་མྱོང་མཁན་གྱི་མི་དེ་ཚོའི་བསམ་བློའི་ནང་ལ་ཡང་དེ་འདྲ་རྩ་བ་ནས་ཡོང་མི་སྲིད། འོ་ན་ང་ཚོ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དགག་དགོས་རྒྱུའི་དགག་བྱ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་རེད་དམ་ཞེ་ན། གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་བ་དང༌། མ་བསྒྱུར་བ་ཚང་མའི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལྷན་སྐྱེས་སུ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་པ་ལས་ངོས་འཛིན་གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་བཀག་ན་དེ་གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་བའི་བསམ་བློ་ཡིན་པ་ལས་གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བའི་བསམ་བློ་མིན་པས་ཕན་ཐོགས་མེད། དེར་བརྟེན་གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་བའི་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 401

བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དེ་ལ་རིགས་པ་བཏང་ནས་ཁོ་འགོག་ཐུབ་ནའང་དེས་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་གནོད་པ་གཏན་ནས་སྐྱེལ་མི་ཐུབ། དེར་བརྟེན་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་དགོས་པ་དེ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མེད་པ་བཟོ་དགོས་པ་དེ་རེད། བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མེད་པ་བཟོ་ཐུབ་ན་ཀུན་བཏགས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འགག་འགྲོ་གི་རེད།
སྔོན་རྒྱལ་བ་དབང་པོའི་ཏོག་གི་སྤྱན་སྔར། ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་ཚོགས་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་སུ་མ་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་ཀུན་ཏུ་ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་བར་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དང༌། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་བཟང་པོ་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་གཙང་མར་སྤེལ་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྨོན་ལམ་མཛད་པ། འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས། བླ་མ་དབུ་མ་པས་ལོ་ཙཱ་མཛད་དེ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཆོས་ཀྱི་དྲི་བ་མང་དུ་མཛད་པ་དང༌། ལྷག་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་འདི་མ་བཙལ་ན་ལམ་གྱི་སྲོག་མི་རྙེད། བཙལ་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཟུང་ན་གོལ་ས་དང་ཉེས་དམིགས་གཞན་ལས་ཆེ་ཞིང༌། ཞེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་ན་གོལ་ས་དང་ཉེས་དམིགས་གཞན་ལས་ཆེ་སྟེ་ཆད་མཐར་ལྷུང་གི་ཡོད་པ་རེད། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཕྱིན་མ་ལོག་པར་རྙེད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དགོངས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་ཆགས་པར་གནས་པས། མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་དངོས་ལ་གཙོ་བོར་ལྟ་བའི་སྐོར་གྱི་དྲི་བ་ཤས་ཆེར་མཛད་དེ། རྗེ་བཙུན་གྱིས། ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར། ལྷན་སྐྱེས་དང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་བདག་དང༌། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚད་ཕྲ་རགས། ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་ཚད། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པར་འཇོག་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་པར་གསུངས་པ་དང༌། དེ་ཡང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཞེས་པ་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ལྔ་སྟེ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། འཕགས་པ་ལྷ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། ཟླ་བ་གྲགས་པ། བྷན་དྷ་ས་ར་ཧ་བཅས་ཏེ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ལྔ་པོའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྙེད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དགོངས་པའི་བཞེད་པ་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་ཆགས་པར་གནས་པས་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དངོས་ལ་གཙོ་བོར་ལྟ་བའི་སྐོར་དྲི་བ་ཤས་ཆེར་མཛད། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་རང་རྒྱུད་པའི་ཁྱད་པར། ལྷན་སྐྱེས་དང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་པོའི་ཁྱད་པར། ལྷན་སྐྱེས་དང་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་བདག་གི་ཁྱད་པར་གང་འདྲ་ཡོད་མེད་དང་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚད་ཕྲ་རགས། ཕྲ་རགས་ནི་ཕྲ་མོ་དང་རགས་པ་སྟེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པ་ཚོས་བཞག་རྒྱུའི་དགག་བྱ་དེ་དགག་བྱ་རགས་པ་ཡིན། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་བཞག་རྒྱུའི་དགག་བྱ་དེ་དགག་བྱ་ཕྲ་མོ་ཡིན། འོ་ན་དགག་བྱ་ཕྲ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 402

རགས་དང༌། ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་ཚད་དམ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་ཚད་དེ་ག་རེ་རེད་ཟེར་ན། ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་དེ་རང་གི་མྱོང་ཚོར་ནས་ཤེས་ཐུབ་པ། མེད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཁྱད་པར་དེ་མྱོང་ཚོར་ནས་ཤེས་ཐུབ་པ། སྟོང་པ་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་དུས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་འབྱུང་ལ་ཡང་ངེས་པ་ཡོད་པ། རྟེན་འབྱུང་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་དུས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་ལ་ཡང་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ངེས་པ་རྙེད་ཐུབ་པ་དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་སྐབས་ལ་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བ་ཞིག་བྱུང་བའི་སྐབས་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཟེར། <<ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་>>ལས། ནམ་ཞིག་རེས་འཇོག་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ། །རྟེན་འབྲེལ་མི་བསླུར་མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་ནས། །ངེས་ཤེས་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀུན་འཇིག་ན། །དེ་ཚེ་ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་རྫོགས་པ་ལགས། །ཞེས་པ་དེ་དངོས་གཞིའི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་ཚད་དེ་ཡིན། འོ་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པར་འཇོག་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། མ་གཞི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ཚང་མས་ཀུན་རྫོབ་དང་རྟེན་འབྲེལ་བཞག་གི་ཡོད་ནའང་ཁོ་ཚོས་བཞག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་དང་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་བཞག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་དག་རིམ་པས་མཁྲེགས་སུ་ཕྱིན་ནས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་སླེབས་དུས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་བཞག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་མོ་ཡིན། རྟེན་འབྲེལ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་མོ་དེ་གང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་རེད། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང༌། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་རེད། རྟེན་འབྲེལ་ལ་གཏིང་ཟབ་ལོས་མང་པོ་ཡོད། རྟེན་འབྲེལ་གཏིང་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་དེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྟོགས་ན་ཁག་པོ་ཞེ་དྲག་བྱེད་དགོས་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་ཕྲ་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་རེད། དེ་ལ་གོ་བ་ཡག་པོ་ཞིག་རྙེད་པ་ཡིན་ན་ད་ལྟ་ང་ཚོས་ཆར་འབེབས་དང་ཞབས་བརྟན་བྱེད་རྒྱུ་དང༌། དེ་བཞིན་རྟེན་འབྲེལ་ཆེད་མངགས་སྒྲིག་པ་དེ་ཚོ་ཡང་ཡག་པོ་འགྲིག་ཡོང་གི་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། དཔེར་ན་ལོ་གསར་ལ་ལུག་མགོ་དང༌། ཁ་ཟས། ཕྱེ་མར་སོགས་སྒྲིག་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཞེས་བསམ་བློ་ཞིག་བཟོས་པ་དེས་ནུས་པ་ཅིག་ཐོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེས་ནུས་པ་ཐོན་པ་དེ་ག་རེ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་དེ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་དང་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པའི་རྟགས་མཚན་ཞིག་རེད། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆར་འབེབས་ཀྱི་སྔགས་དང༌། ཤེས་རབ་བསྒྲུབ་རྒྱུའི་སྔགས། མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་འཐོབ་རྒྱུའི་སྔགས་སོགས་དེ་ཚོ་ཚང་མའི་རྐྱེན་ལས་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་འཐོབ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང༌། ཤེས་རབ་སྟེ་རིག་པ་གསལ་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ཚང་མ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པའི་རྟགས་རེད། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ངེས་པ་ཡག་པོ་རྙེད་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 403

ན་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཆེ་རུ་འགྲོ་རྒྱུ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཟེར་བ་དེ་ད་དུང་གསལ་པོ་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག་ན་དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐོག་མི་རིགས་མང་པོ་ཡོད་པ་དང༌། མི་རིགས་སོ་སོར་སྐད་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་སྟབས་དངོས་པོ་རེ་ལ་སོ་སོའི་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་མིང་རེ་བཏགས་པ་དེས་གོ་ཆོད་པ་དང་ནུས་པ་ཐོན་གྱི་ཡོད་པ་ལས་གཅིག་གིས་བཏགས་པའི་མིང་དེས་གོ་ཆོད་པ་དང་གཅིག་གིས་བཏགས་པའི་མིང་དེས་གོ་མ་ཆོད་པ་ཞིག་མེད་པས་མིང་བཏགས་པ་དེ་ནི་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཅིག་གིས་མིང་དེ་འདྲ་ཞིག་བཏགས་བཞག་ན་འགྲིག་པ་དང༌། དེས་གོ་ཆོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་མིང་བཏགས་པ་དེས་འགྲིག་ཡོད་མེད་དང་གོ་ཆོད་མི་ཆོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མེད། དེའི་ཐོག་ནས་བསམ་བློ་བཏང་ནའང་ཚང་མ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པའི་རྟགས་མཚན་གཅིག་རེད། ད་དུང་དཔེ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ཚང་མ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་སྟབས་འགྱུར་བ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང༌། འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་དེ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པའི་རྟགས་མཚན་རེད། དེ་ནི་རྟོག་པ་བཏགས་ཙམ་ཡིན་སྟབས་གཏིང་ཟབ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རེད། དེ་ཡང་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཟེར་དུས་འདོགས་སའི་གཞི་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་གདགས་གཞི་ཟེར། གདགས་གཞི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པ་དེ་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས། གདགས་གཞི་ཚོགས་མེད་ན་མིང་དེ་འདོགས་མི་སྲིད། གདགས་གཞི་དེ་ཚོགས་པ་ཡིན་སྟབས་གདགས་གཞི་ཚོགས་པའི་ནང་མིང་མེད་ན་མི་འགྲིག མིང་འདོགས་ས་ཞིག་དགོས་ལ་མིང་འདོགས་མཁན་ཞིག་ཀྱང་དགོས་པ་དང༌། མིང་གཅིག་ཀྱང་དགོས་ཀྱི་རེད། མིང་ཙམ་གྱི་ཁོས་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་དེས་ནུས་པ་ཐོན་གྱི་ཡོད། ཕྱིས་སུ་རྗེ་བཙུན་གྱི་བཀའ་ལྟར་བྱ་བྲལ་ལ་བྱོན་ཏེ་བསགས་སྦྱང་ལ་འབད་པའི་རྗེས་སུ་དབེན་གནས་ལྷ་སྡིངས་སུ་བཞུགས་སྐབས་ (དེ་འོལ་དགའ་ལ་ཡོད། འོལ་དགའ་ལྷ་སྡིངས་ཟེར་)སླར་ཡང་བླ་མ་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་ནས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་བཏབ་ཅིང༌། ལྟ་བའི་གནད་ལ་དཔྱད་པ་ཞིབ་ཏུ་མཛད་པ་ན། ནུབ་གཅིག་མཚན་ལམ་དུ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། འཕགས་པ་ལྷ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། ཟླ་བ་གྲགས་པ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་བའི་གནད་ལ་འབེལ་གཏམ་མཛད་བཞིན་པའི་ནང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་དབུ་མའི་རྒྱ་དཔེ་ཞིག་ཕྱག་གིས་བསྣམས་ནས་ཚུར་ཕེབས་ཏེ་རྗེ་ཉིད་ལ་བྱིན་རླབས་མཛད་པའི་མཚན་མ་བྱུང་ཞིང༌། (བྱིན་རླབས་མཛད་པའི་མཚན་མ་བྱུང་ཞིང་ཞེས་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་དེ་གནང་ནས་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་རང་གི་དབུའི་སྒང་ལ་བཞག་སྟེ་བྱིན་རླབས་གནང་བའི་གཟིགས་སྣང་བྱུང་བ་ཡིན་)ཕྱི་ཉིན་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་པ་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏའི་དཔེ་ཕྱག་ཏུ་འབྱོར་བ་དེ་གཟིགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་དང་དགག་བྱ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་དབྱེ་མཚམས་འཛིན་ཚུལ་སོགས་ལ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 404

སྔར་དང་མི་འདྲ་བའི་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་འཁྲུངས་ཤིང༌། མཚན་འཛིན་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་ཞིག དེ་ནི་གཙོ་བོ་འགྲེལ་པ་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ཡི་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་དེ་རེད། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་དེ་གཟིགས་དུས་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་འཁྲུངས་པ་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་ཀྱང་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་(བསྟན་འགྱུར་ནང་ཡོད་)ཞེས་པ་དེ་ཚང་མ་ཀློག་མ་ཐུབ་ནའང་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་དེ་ཀློག་ནས་སྨོན་ལམ་ཡག་པོ་གཅིག་བརྒྱབ་ན་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྗེས་འཇུག་ཚོས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་ཞིག་ཅེས་པ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་འདོད་ཚུལ་ཏེ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་འདོད་ཚུལ་དེ་མེད་པ་ཆགས་པ་དེ་རེད། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་དགག་བྱ་འཛིན་པའི་ཡིད་དེ་ཞིག་པ་རེད། དེ་ཞིག་པའི་སྐབས་ལ་གང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་རེད་དམ་ཞེ་ན། སོ་སོ་བརླགས་སོང་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེས་ནས་འཇིགས་སྐྲག་སྐྱེད་དེ་དཔེར་ན་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་སློབ་མ་ཁག་ཅིག་ལ་སེ་ར་ཆོས་སྡིངས་(སེ་ར་དགོན་པའི་སྒང་གི་རི་ཁྲོད་ཆོས་སྡིངས་ཟེར་བ་དེ་སྔ་ཙོང་ཁ་པས་<<དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་>>བརྩམས་གནང་ས་དེ་ཡིན་)སུ་དབུ་མའི་ལྟ་བའི་སྐོར་དཔེ་ཁྲིད་གནང་སྐབས་རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གེས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟོགས་ནས་ཁོང་རང་གི་བྲང་ཁོག་ལ་དམ་པོར་འཇུས་ཏེ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་ཚུལ་གསུངས་ཡོད། དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དེ་རྟོགས་ཡོང་དུས་རང་ཉིད་མེད་པ་ཆགས་ནས་བརླགས་སོང་སྙམ་པའི་འཇིགས་སྣང་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གེ་ལ་སྣར་ཐང་པའི་ཀུན་རྫོབ་གོང་བའི་སྒང་ལ་བཞག་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། (རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེར་སྣར་ཐང་པ་གསུང་དོན་ནི་རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་སློབ་གཉེར་གནང་ས་སྣར་ཐང་དགོན་པ་ཡིན་)དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡག་པོ་རྟོགས་ན་བསམ་ཚུལ་གཉིས་ཡོང་གི་རེད། གཅིག་ལ་འཇིགས་སྣང་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ནས་ད་ང་བརླགས་སོང་སྙམ་པའམ་དངོས་པོ་རྩ་ཆེན་ཞིག་བརླགས་སོང་སྙམ་པའི་ཞེད་སྣང་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་དང༌། ཡང་གཅིག་ནི་དངོས་པོ་རྩ་ཆེན་ཞིག་ལག་པར་ཐེབས་པའི་སྣང་བ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ཚེསྔ་མ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་བག་ཆགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཏེ་ཚེ་སྔ་མ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་བག་ཆགས་ཡག་པོ་ཡོད་ན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལག་ཏུ་ཐེབས་པ་ལྟ་བུའི་དགའ་ཚོར་ཡོང་བ་དང༌། ཚེ་སྔ་མ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་བག་ཆགས་ཞེ་དྲག་མེད་པ་ཡིན་ན་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དེ་རྟོགས་དུས་ཅ་ལག་རྩ་ཆེན་ཞིག་གློ་བུར་བརླགས་པ་ལྟ་བུའི་འཇིགས་སྣང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡག་པོ་ཡིན་གསུངས་ཀྱི་ཡོད། ད་ལྟ་ང་ཚོ་ལྟ་བུར་སྨོན་ལམ་བརྒྱབ་ནས་བག་ཆགས་འཇོག་རྒྱུ་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 405
ལས་དགའ་ཚོར་དང་ཞེད་སྣང་གཉིས་ཀ་ཡོང་དོགས་མེད། འོན་ཀྱང་རྣ་བར་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས“ཐེ་ཚོམ་བཟོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང༌། སྲིད་པ་ཧྲུལ་པོར་བྱེད་པར་འགྱུར”ཞེས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟོགས་ཚེ་དངོས་འབྲེལ་ཤེས་པ་ལྟ་ཅི་དེ་འདྲ་མིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ཞིག་བྱུང་ནའང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལ་གཡོ་འགུལ་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཐའ་གཞན་དུ་དོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ལྷག་མ་མེད་པར་དྲུངས་ནས་ཕྱུང་སྟེ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས་ཟབ་ལམ་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་རྩ་ཤེས་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་དང༌། དབུ་མ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ། དྲང་ངེས་ལེགས་སྙིང་པོ་ཆེ་ཆུང་སོགས་མཛད་དེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལས་ཆེ་བ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་དང༌། ཆུང་བ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་ཡིན། རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་དེ་ནམ་རྒྱུན་ཁ་འདོན་དུ་བྱས་ན་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་བག་ཆགས་བཞག་པར་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་ཟེར། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྙེད་རྗེས་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་བརྩམས་གནང་བ་རེད། དེ་ནི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་གསུངས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་གནང་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་བྱུང་བའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་གནང་ཡོད། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཐར་པའི་གཞི་རྩ་གཅིག་པུ། ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་རྩེ་དཔལ་ལྡན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལམ་བཟང་ས་འོག་གི་གཏེར་བཞིན་སྔོན་ཆད་གངས་རིའི་ལྗོངས་འདིར་སུས་ཀྱང་གསལ་བར་མ་ནུས་པ། སུས་ཀྱང་གསལ་བར་མ་ནུས་པ་ཞེས་པ་དེ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དེ་སུས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པ་ཟེར་བའི་དོན་མིན་ཏེ་སུས་ཀྱང་གསལ་བར་མ་ནུས་པ་ཞེས་པ་ལས་སུས་ཀྱང་རྟོགས་མ་ནུས་པ་ཞེས་གསུངས་མེད། སུས་ཀྱང་གསལ་བར་མ་ནུས་པ་ནི་སུས་ཀྱང་གསལ་བཤད་ཡག་པོ་གནང་ཐུབ་མེད་པའི་དོན་ཏེ་སོ་སོས་ཡག་པོ་མཁྱེན་ནའང་མི་གཞན་ལ་གསལ་བཤད་ཡག་པོ་གནང་ཐུབ་མེད་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ནི་རྗེ་བཙུན་མར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་དང༌། མི་ལ་རས་པ། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་སོགས་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་གོང་མ་ཚང་མ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་རྟོགས་ཡོད་ནའང༌། སློབ་མར་གསུངས་དུས་སོ་སོར་རྟོགས་པ་དེ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་ཚང་མ་གསུངས་དགོས་རྒྱུ་མེད་ལ་གསུངས་ན་ཡང་སློབ་མ་ཚོས་གོ་མི་ཐུབ་པས་སློབ་མའི་བསམ་བློའི་གནས་ཚད་དང་བསྟུན་ནས་འོས་འཚམས་ཤིག་གསུངས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་རྙིང་མ་དང༌། བཀའ་བརྒྱུད། ས་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་གསུང་སྐབས་སྔོན་མ་བོད་ཀྱི་དཔེ་ཆའི་ནང་ནས་གཞུང་ཆེན་མོ་བཀའ་འགྱུར་བསྟན་འགྱུར་ནང་མེད་པའི་མིང་དང་ཚིག་གསར་པ་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་གོ་བ་ཡག་པོ་མ་ཐེབས་ན་ནོར་འཁྲུལ་ཆེན་པོ་ཡོང་ཉེན་ཡོད། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་གཞུང་ནང་གི་སྔར་ཡོད་མིང་ཚིག་ཁོ་ན་བེད་སྤྱོད་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 406

དང་དེ་ལ་འགྲེལ་བཤད་གནང་བ་ལས་བཀའ་བསྟན་ནང་མེད་པའི་མིང་དང་ཚིག་གསར་པ་གཏན་ནས་བཟོས་གནང་མེད། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་དང་རིགས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀྲོལ་ཏེ་སྐལ་ལྡན་ཐར་འདོད་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ནོར་དུ་བསྩལ་བ་འདི་ནི་གཞན་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་སྒོས་ཆོས་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ཡིན་སྟབས་འབྲུག་པ་སྐྱབས་མགོན་པདྨ་དཀར་པོ་དང༌། སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བ་ཤེས་རབ་རིན་
ཆེན། ཀརྨ་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ། དེ་བཞིན་གྲུབ་མཐའ་གཞན་ཕྱོགས་ཀྱི་བླ་མ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཐོག་མ་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོར་དགག་པ་བསྐྱོན་ཡོད་ཀྱང་རྗེས་སུ་<<རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་>>དང༌། <<ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།>><<སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ།>><<རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ >>སོགས་དེ་དག་གཟིགས་རྗེས་གཞི་ནས་ཐུགས་འགྱོད་སྐྱེས་ཏེ་བསྟོད་བསྔགས་ཕུལ་གནང་བའི་བསྟོད་པ་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། ཁོང་རྣམ་པ་དབང་རྣོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ཡིན་སྟབས་ཐོག་མར་དགག་པ་སྐྱོན་ཡོད་ནའང་རྗེས་སུ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་གཟིགས་རྗེས་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་དེར་ནོར་འཁྲུལ་མེད་པ་དང༌། ཆ་ཚང་བ་ཡིན་པ་མཁྱེན་ནས་བསྟོད་བསྔགས་གནང་བ་མ་ཟད། སྔོན་ཆད་དགག་པ་སྐྱོན་པ་དེར་མཐོལ་བཤགས་ཀྱང་གནང་ཡོད། དེས་ན། <<སྤྱོད་འཇུག་>>ལས། བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བཏགས་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་པ་ནི་བློས་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བཏགས་བཞག་པའི་འཛིན་ཚུལ་དེ་ལ་བློས་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་དཔེ་ཞིག་ཞུས་ན། བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བསམ་བློའི་ནང་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད། དཔེར་ན་མི་ཞིག་གི་མིང་ལ་བཀྲ་ཤིས་ཟེར་གྱི་ཡོད་ན་ཕྱི་ནས་མི་གཞན་ཞིག་གིས་བཀྲ་ཤིས་ཞེས་འབོད་སྐབས་རང་ཉིད་ལ་ཟེར་གྱི་འདུག་བསམ་ནས་ཨ་ལན་ལེན་པ་ལས་སྐབས་དེ་དུས་ངར་འཛིན་དེ་ཤུགས་ཆེན་པོ་མེད་པ་དང༌། དེ་ནས་བཀྲ་ཤིས་རྐུ་མ་ཁྱོད་མར་ཐོན་ཤོག་ཅེས་འབོད་ཚེ་སྐབས་དེར་ང་ལ་མ་ཉེས་ཁ་གཡོགས་བྱས་བྱུང་སྙམ་ནས་ང་རྒྱལ་ཤུགས་ཆེར་ཕྱིན་ཏེ་ནད་མ་ཐེག་པར་མི་དེ་རང་གི་གམ་དུ་འདུག་ན་གྲི་ཞིག་རྒྱག་དགོས་སྙམ་པའི་བསམ་བློ་ཞིག་འཁོར་དུས་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ་ཧ་ཅང་ཤུགས་ཆེར་ཕྱིན་པ་རེད། བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ་སྐབས་སྐབས་ལ་མ་གཏོགས་གསལ་པོ་མེད། དེ་ནི་སྐབས་རེ་མི་གཞན་གྱིས་ཁྱོད་རང་འཇོན་པོ་དང་ཡག་པོ་གང་མིན་ཚད་རེད་ཅེས་བསྟོད་བསྔགས་གཏོང་མཁན་བྱུང་ན་རང་གི་སེམས་དེ་རྦད་དེ་གནམ་གྱི་དགུང་ལ་འཕར་ནས་ས་སྟེང་འདིའི་ནང་ང་མ་གཏོགས་མེད་སྙམ་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 407

པའི་བསམ་བློ་འཁོར་ནས་ང་མིན་ན་སུ་ཡིན་སྙམ་པ་དེའི་སྐབས་སུ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ་ཤུགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་གི་ཡོད། དེས་ན་ང་ཚོས་དགའ་དུས་དང༌། སྡུག་དུས། ཁོང་ཁྲོ་ལངས་དུས་བཅས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ་ཤུགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་གི་ཡོད། ནམ་རྒྱུན་རང་གི་རྒྱུད་དུ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ་ཡོད་ནའང་གསལ་པོ་མེད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་དུར་ཁྲོད་སྟེང་དུ་གཅོད་གཏོང་བ་དེ་ནི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ་བཅད་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ཡིན། དེ་ནི་དུར་ཁྲོད་སྟེང་གདོན་འདྲེ་ཡོད་སར་ཕྱིན་ཏེ་གཅོད་བཏང་ནས་ལྷ་འདྲེ་རྣམས་ཚུར་བོས་ནས་ངའི་ཤ་ཟ་ན་ཤ་ཟོ། ཁྲག་ལ་དགའ་ན་ཁྲག་འཐུང་ཞེས་བཤད་དེ་གང་འཚམས་ནས་རང་གི་གཡས་གཡོན་ནས་ཚག་སྒྲ་དང་རྡིག་སྒྲ་བྱུང་སྐབས་སྐྲག་ནས་ཕར་བལྟ་ཚུར་བལྟ་བྱས་ཏེ་གཟུགས་པོའི་སྟེང་གི་བ་སྤུ་ཚང་མ་ཡར་གཟེངས་ཐོག སྙིང་ཡང་རྡིག་རྡིག་ཅེས་འཕར་གྱི་ཡོད་པས་སྐབས་དེ་དུས་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་གནོད་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱལ་བའི་རྟགས་རེད། དེ་དུས་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ་ལམ་སང་ངོས་བཟུང་དགོས། དེའི་ཐབས་ཤེས་ལ་གཅོད་བཏང་བ་རེད། གཅོད་ནི་གྲུབ་མཐའ་ཚང་མ་ལ་ཡོད་ཅིང༌། དགེ་ལུགས་ཀྱི་གཅོད་ཀྱི་ཌ་མ་རུ་དེ་ཆེ་ཆུང་མཆན་འོག་ཏུ་ཚུད་ཙམ་ཞིག་དང་བརྡུང་བྱེད་དེའི་ནང་ན་འབྲུ་བདུན་རེ་ལས་མེད་ཅིང༌། སྐད་ཆེ་ཆུང་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐོས་ཙམ་ཞིག་དང་རང་ཤག་གི་སྒོ་གྲོལ་ནས་གོ་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེང་སང་ལྟོ་སློང་བྱེད་ཀྱི་ལག་ཆ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་གཅོད་དེ་དངོས་གནས་བྱས་ན་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གསལ་རུ་གཏོང་བའི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་རེད། དེར་བརྟེན་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ངོས་གཟུང་རྒྱུ་དེ་ཡིན། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཞེས་པ་ནི་རང་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་གང་ལའང་ལྟོས་མི་དགོས་པར་ཟུར་དུ་ང་གཅིག་རྙེད་རྒྱུ་ཡོད་པའི་སྣང་བ་འཆར་གྱི་ཡོད་པ་དང༌། གནོད་པ་བསྐྱལ་སའི་ང་གཅིག ཕན་ཐོགས་སའི་ང་གཅིག་ཡོད་པའི་སྣང་བ་ཞིག་ཤར་བ་དེ་ནི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ང་བདེན་གྲུབ་འགོག་ཆེད་དུ་རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་ཞེས། རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་བདུན་བཏང་ཡོད། ༡. ཤིང་རྟ་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མ་ཡིན་པ། ༢. ཤིང་རྟ་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་མ་ཡིན་པ། ༣. ཤིང་རྟ་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ། ༤. ཤིང་རྟ་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པ། ༥. ཡན་ལག་རྣམས་རང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པ། ༦. ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་འདུས་པ་ཙམ་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་པ། ༧. ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་བདུན་བཏང་ཡོད། རིགས་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས། ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོ་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་གདགས་གཞི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་མ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 408

གཏོགས་མེད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་དཔེ་ལ་བཞག་པ་རེད། ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོ་དེ་དཔེ་ལ་བཞག་ནས་དཔེ་དེ་ནང་བཞིན་ང་དང་ང་ཞེས་མིང་བཏགས་ས་དེ་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཡོད་སྟབས་བསམ་བློ་གཏོང་དུས་སྐབས་རེ་ང་ཟེར་དུས་རང་དང་ཕུང་པོ་གཅིག་པ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། སྐབས་རེ་རང་གི་ཕུང་པོ་ལས་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ། སྐབས་རེ་རང་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕན་ཚུན་ཁ་གཏད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ། སྐབས་རེ་ཚུར་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ། སྐབས་རེ་ཕར་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ། དེ་ཡང་དཔེར་ན་ཕར་བརྟེན་ཚུར་བརྟེན་ཟེར་བ་དེ་འཁར་རྒྱུག་མི་ལ་བརྟེན་པ་ནང་བཞིན་རེད། དེ་ནི་འཁར་རྒྱུག་གིས་འཛིན་མཁན་གྱི་མི་ལ་ཚུར་བརྟེན་པ་ཞིག་དང༌། འཛིན་མཁན་གྱི་མི་དེས་འཁར་རྒྱུག་ལ་ཕར་རྟེན་པ་ཞིག་ཡོད། དཔེ་དེ་ནང་བཞིན་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེས་ང་ལ་ཚུར་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་ང་དེས་ཕུང་པོར་ཕར་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་བསམ་བློ་ཕྱོགས་གཉིས་ཡོད་པ་རེད། ཡང་སྐབས་རེ་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་གཅིག་ལ་ང་དེ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུ། སྐབས་ཤིག་ལ་ཡང་ཕུང་པོ་ལྔ་ཚོགས་པ་དེ་ང་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། སྐབས་ཤིག་ལ་མགོ་དང་རྐང་ལག་སོགས་ཕུང་པོ་ལྔ་ཚོགས་པའི་མིའི་བཟོ་ལྟ་དེ་ང་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་རིགས་མི་འདྲ་བ་བདུན་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་རིགས་པ་རེ་བཏང་ཡོད།
དེ་ཡང་ང་དང་རང་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ན་སྐྱོན་གང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ང་དེ་
ཕུང་པོ་ལྔ་དང་གཅིག་པ་ཡིན་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡོད་པ་ལྟར་ང་ལ་ཡང་ལྔ་ཡོད་དགོས་པ་དང༌། ང་དེ་གཅིག་ལས་མེད་པ་ལྟར་ཕུང་པོ་ཡང་གཅིག་ལས་མེད་པ་ལྟ་བུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་གཅིག་པ་ཡིན་ན་ཕུང་པོ་ལ་ལྔ་ཡོད་པ་ལྟར་ང་ལ་ཡང་ལྔ་ཡོད་དགོས་པ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་བཅས་ལྔ་ཡོད་སྟབས་ང་དེ་ཡང་ལྔ་ཡོད་དགོས། ཡང་ན་ང་དེ་གཅིག་ལས་མེད་པ་ནང་བཞིན་ཕུང་པོ་ཡང་གཅིག་མ་གཏོགས་མེད་པ་ཡིན་དགོས། འོན་ཀྱང་ཕུང་པོ་གཅིག་ལས་མེད་པ་མིན་པར་ལྔ་ཡོད་པ་གསལ་ཐག་ཆོད་རེད། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་གཅིག་པ་མིན་པ་དེ་གསལ་པོ་བྱུང་ཡོད། ཡང་གལ་ཏེ་ང་དེ་ཕུང་པོ་ལྔ་ལས་ལོགས་སུ་ཡིན་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་ལས་ལོགས་སུ་ང་གཅིག་བསྟན་རྒྱུ་ཡོད་དགོས། དེར་བརྟེན་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ང་གཉིས་པོ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་རྣམས་ཀྱི་ང་དེ་དང་ད་ལྟའི་ང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་ཚེ་ད་ལྟ་ཚེ་འདི་ལ་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་འདི་ལས་མ་བྱས་པ་དང་འཕྲད་པ་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་སྐྱེ་སྔ་མའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་ཚེ་འདི་ལ་མྱོང་རྒྱུ་མེད་པ་ཡིན་ན་ལས་བྱས་པ་དེ་འབྲས་བུ་མེད་པ་དང་ཆུད་ཟ་བ་ཞིག་ཡིན་དགོས། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ང་དང་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ལོགས་བཀར་ཡིན་ན་དེ་འདྲ་ཡོང་ཐུབ་ཐབས་མེད། དེར་བརྟེན་སྐྱེ་བ་སྔ་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 409

མའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རང་ལ་མྱོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་རང་གིས་མ་བྱས་པ་ཞིག་ཚེ་འདི་ལ་མྱོང་རྒྱུ་མེད། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་བྱས་པ་དེ་ཚེ་འདི་ལ་མྱོང་རྒྱུ་ཡོད་སྟབས་ང་རང་ཚོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་ང་དང་ལོགས་བཀར་མིན། གལ་སྲིད་ང་དང་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ལོགས་བཀར་ཡིན་ན་རང་གི་ཕུང་པོ་དེ་ཕར་ཙམ་དེར་བཞག ང་དེ་ཚུར་ཙམ་དེར་བཞག་ཐོག དེ་ལྟར་བྱས་ཚེ་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་དང་རྗེས་མའི་ལས་འབྲས་དེ་སོ་སོར་མྱོང་རྒྱུ་མེད་པ། ཚེ་འདི་ལ་རང་གིས་བྱས་པ་དེ་ཚེ་ཕྱི་མར་མྱོང་རྒྱུ་མེད་པ། ཚེ་འདི་ལ་རང་གིས་མ་བྱས་པ་དེ་ཚེ་ཕྱི་མར་མྱོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ལོགས་བཀར་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟར་ཡིན།
ཡང་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ང་ལ་ཚུར་བརྟེན་པ་དང་ཡང་ང་དེས་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་ཕར་བརྟེན་པ་ཟེར་བ་དེ་སྐབས་རེ་ཕར་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་དང༌། སྐབས་རེ་ཚུར་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་ཁོག་མའི་ནང་མེ་ཏོག་བཏབ་པ་ལྟར་ཁོ་གཉིས་ཕར་བརྟེན་ཚུར་བརྟེན་བྱས་ནས་བསྡད་ཡོད་ན་ལོགས་བཀར་ཡིན་དགོས། དེ་མིན་པ་གོང་དུ་རིགས་པ་བཏང་ནས་བཀག་ཟིན་པ་རེད། དེ་ནས་ལྡན་པ་ཞེས་པ་སྟེ་ང་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་ལྡན་པ་ཞེས་ང་དེ་བདག་པོ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་བདག་ཏུ་བཟུང་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། གཅིག་བདག་པོ་ཡིན་པ་དང་གཅིག་བདག་ཏུ་བཟུང་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གང་ལྟར་ལོགས་བཀར་ཡིན་དགོས། འོ་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ཁོ་ན་ང་རེད་དམ་ཞེ་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ཁོ་ན་ང་མིན། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་རང་ང་ཡིན་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡོད་པ་ནང་བཞིན་ང་ཡང་ལྔ་ཡོད་དགོས། ཡང་ན་ང་གཅིག་ལས་མེད་པ་ལྟར་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡང་གཅིག་ལས་མེད་པ་ཡིན་དགོས། དཔེར་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ང་ཡིན་ན་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་སོགས་རེ་རེའི་ཐོག་ང་རེ་ཡོད་དགོས། ཡིན་ནའང་ང་གཅིག་ལས་མེད་སྟབས་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ང་ཡིན་ན་ཕུང་པོ་ཡང་གཅིག་ལས་ཡོང་ཐབས་མེད་པས་མི་འགྲིག འོ་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་ཚོགས་པ་དེ་ང་རེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་མིན། ཕུང་པོ་ལྔ་ཚོགས་པ་དེ་ང་ཡིན་ན་ང་ཤི་ཚར་ནའང་ང་ཡོད་དགོས་པ་དང་ཤི་ཚར་ནའང་རོ་ལ་ང་ཡོད་དགོས།
ཐོག་མར་དགག་བྱ་ངེས་པའི་གནད་ངོས་ཟིན་པ་གཙོ་ཆེ་བས། བོད་འདིར་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ལ་སྦྱངས་ཤིང་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་འཚོལ་བར་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་གིས་དགག་བྱའི་གནད་ངོས་མ་ཟིན་པར། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཐམས་ཅད་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་འདྲ་ཞིག་ཁས་བླངས་པ་ལའང་རིགས་པས་དཔྱད་པ་བྱས་ན་བརྟག་བཟོད་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དང༌། ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་མུ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 410

བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་བཀག་པས་ན་དེར་མ་འདུས་པའི་ཆོས་མེད་པར་འདོད་པས་དགག་བྱ་ཁྱབ་ཆེ་བས་ཆད་མཐར་ལྷུང་བ་དང༌། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་དགག་བྱ་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལས་མ་སྐྱེས་པ། ངོ་བོ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ། རྣམ་འཇོག་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ཞིག་དགོས་པར་འདོད་པས་དགག་བྱ་ཁྱབ་ཆུང་བས་རྟག་མཐར་ལྷུང་བ་སོགས་དགག་བྱ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་འབྱེད་ཚུལ་ཤེས་མཁན་མ་བྱུང་བའི་དབང་གིས། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་རང་རྒྱུད་པ་ལ་དམིགས་སུ་ཕུག་པའི་དགག་པ་མཛད་པ་དང༌། ཐལ་རང་གཉིས་མཆོག་དམན་ཡོད་པ་སྐད་དུ་སྨྲས་ཀྱང་ཁྱད་པར་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བའི་གསང་གནད་ནི་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེ་བླ་མས་གསལ་བར་མ་བཀྲོལ་གྱི་བར་དུ་གཞན་སུས་ཀྱང་ངོས་མ་ཟིན་པར་གསུངས་སོ།།
དེས་ན་དགག་བྱའི་དབྱེ་མཚམས་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་སྟེ་ཐོག་མར་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་དང༌། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་གཉིས་ལས། སྤྱིར་ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་བདེན་གྲུབ་མི་འདོད་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་མཚུངས་པས་དབུ་མ་པ་ཞེས་གྲགས། རང་རྒྱུད་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས། བདེན་པར་མ་གྲུབ། རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད། འོན་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དང༌། མིང་བརྡས་བཞག་ཙམ་དང༌། མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་དུ་འདོད་དེ། དཔེར་ན། བུམ་པ་ལྟ་བུ་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་གདགས་རུང་གི་ཆ་ཤས་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཆོས་བྱ་བྱེད་རྟེན་འབྲེལ་བསླུ་མེད་བསྙོན་མེད་ཀྱི་མིང་ཙམ་པོ་དེ་བུམ་པར་འཇོག་པས། མིང་བརྡས་བཞག་ཙམ་དང་མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་ཟེར། ཙམ་སྒྲས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གཅོད། དེ་ལྟར་དགག་བྱ་བདེན་པར་གྲུབ་པའམ་བདེན་འཛིན་འཇོག་ཚུལ་ལ། རང་རྒྱུད་པས། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང༌། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་པའི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ནི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་འདོད་དེ། <<ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་>>ལས། སློབ་དཔོན་འདིའི་གཞུང་གི་སྐོར་ནས་དེ་ལས་གསལ་པོར་མ་བཤད་ལ་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོའི་བདེན་གཉིས་སྐོར་དང་དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་དང༌། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོའི་དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་དངོས་སུ་མི་སྣང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། <<དགོངས་པ་རབ་གསལ་>>ལས། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཁུངས་ཐུབ་གཞན་ལས་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གསལ་བར་མི་འབྱུང་ལ། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱིལའི་<<དབུ་མ་སྣང་བ་>>ལས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཚུལ་བཤད་པའི་ལྡོག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་དོན་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 411

དམ་པར་རམ་བདེན་ཡོད་དུ་ཤེས་པས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའམ་འཁྲུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདེན་འཛིན་དེས་བདེན་པར་ཡོད་པ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་པའི་ལྡོག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་བདེན་ཚད་དུ་འདོད་དོ།།
འདིའི་སྐབས་ཀྱི་མཐོང་བ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི། དབང་ཤེས་མིན་ཏེ། <<དགོངས་པ་རབ་གསལ་>>ལས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་དགག་བྱ་བདེན་པ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བར་བཤད་པ་འདིར་ཡང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན་ལུགས་འདིས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་རང་མཚན་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་ཞིང་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་སྡོད་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་བདེན་ཚད་དུ་བཞེད་ན། བློའི་དབང་གིས་མ་བཞག་ཅེས་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྙམ་ན། སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་རྡེའུ་ཤིང་རྟ་གླང་དུ་སྤྲུལ་པའི་ཚེ། སྒྱུ་མ་མཁན་ལ་སྒྱུ་མའི་སྤྲུལ་གཞི་དེ་རྫས་སྔགས་ཀྱིས་བསླད་པའི་བློའི་དབང་གིས་རྟ་གླང་དུ་བཞག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་དེ་འདྲའི་བློ་དེ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་རྡེའུ་ཤིང་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་པས། དེ་ལ་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཞེན་པ་མེད། མིག་བསླད་པའི་ལྟད་མོ་བ་ལ་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་དང་ཞེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད། མིག་མ་བསླད་པའི་མི་དེར་ཕྱིན་ན་སྣང་བ་དང་ཞེན་པ་གཉིས་ཀ་མེད། འོན་ཀྱང་རྫས་སྔགས་ཀྱིས་མིག་བསླད་པའི་ལྟད་མོ་བ་ལ་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་དེ་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་མ་ལྟོས་བར་རྟ་གླང་སྣང་བའི་གཞི་དེར་དང་པོ་ཉིད་ནས་རྟ་གླང་མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་རང་གི་གོ་སར་བསྡད་ཡོད་པར་འཛིན་པས། རྡེའུ་ཤིང་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་མི་དེས་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བའི་སྡོད་ལུགས་ཤིག་ཡོད་པའི་དཔེ་དོན་དེ་ལ་སྦྱར་ནས་མ་རིག་པས་མིག་བསླད་པའི་སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱིས། དངོས་པོ་རྣམས་ནང་གི་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡུལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་པ་དེ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཟེར། དེ་ལྟར་དུ་འཛིན་པ་ནི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། <<དགོངས་པ་རབ་གསལ་>>ལས། བློ་ལ་སྣང་བའམ་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དོན་གྱི་སྡོད་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ནི་བདེན་པ་དང༌། དོན་དམ་པ་དང༌། ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་དང༌། དེར་འཛིན་པ་ནི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་སྟེང་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་ནི། ལུགས་འདིའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཡུལ་ཡིན་ཞིང༌། དགག་བྱ་དེ་ནི་གཅིག་ཏུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ཁེགས་པར་འགྱུར་ལ། བློ་གནོད་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཆོས་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཙམ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་རིགས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 412

པས་ཀྱང་ཁེགས་པར་མི་བཞེད་དོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པར་ཁས་ལེན་ནའང་བློ་གང་ཡིན་གྱིས་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་མི་འདོད་པས། ཚད་མས་མི་གནོད་པའི་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཞིག་དགོས། འདི་བས་མྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པ་སོགས་དང། བུམ་སོགས་མིང་དང་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པ་མིན་ལ། མྱུ་གུའི་སྐྱེ་བ་དང་བུམ་སོགས་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལ་དཔྱོད་པ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པ་ཟེར། ཐལ་འགྱུར་བས་དཔྱོད་ཚུལ་ནི་སྔ་མ་ལྟར་དེ་མིང་དང་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པར་གསུངས་སོ།།
སྤྱིར་དབུ་མའི་ཤིང་རྟ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གཞུང་ལས། རང་རྒྱུད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་སྒྲས་ཟིན་གསལ་པོ་མེད་སྟབས། བོད་སྔ་རབས་པའི་མཁས་གྲུབ་སྨྲ་བའི་ཁྱུ་མཆོག་མང་པོ་དབུ་འཁོར་ཏེ། ཐལ་རང་གཉིས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང༌། དེའི་ཕྱིར་ལྟ་བའི་མཆོག་དམན་ཡང་མེད་ཅེས་སྨྲ་བར་བྱེད་ལ། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་དང༌། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱུད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་མི་འདོད་པའི་གསང་བའི་གནས་གསལ་པོར་བཀྲལ་ཏེ་ཐལ་རང་གཉིས་ལ་ལྟ་བའི་མཆོག་དམན་ཡོད་ཚུལ་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱི་འོད་སྣང་མཆོག་ཏུ་སྤྲོས་སོ། །འདིའི་ལུགས་ལ་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་འཇོག་ཚུལ་ཡང༌། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང༌། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འདོད། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་བ་ལྟར་ན། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་དང༌། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འདོད་དོ།།
ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ། <<དབུ་མ་འཇུག་པ་>>ལས། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར། །ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང༌། གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འདོད་པས་གཞི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གང་ཡང་རུང་སྟེ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དགག་བྱ་དངོས་ཡིན་ཞིང༌དེ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ཡིན། ཡང་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ནི་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་སྐབས་འདིའི་དགག་བྱ་ཡིན་པས་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དུ་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 413

<<དགོངས་པ་རབ་གསལ་>>ལས། སྔར་བཤད་པའི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་མིན་པའི་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་བདེན་པ་དང༌། དོན་དམ་པར་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་དང༌། རང་གི་ངོ་བོས་དང༌། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དང༌། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ལ། དེས་གཟུང་བའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་བདེན་ཚད་དོ། །ཞེས་དང༌། ཡང༌། དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡུལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་སྟེ་དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ལ་དགག་བྱའི་བདག་ཅེས་བྱ་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མམ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལུགས་འདིའི་འགོག་རྒྱུའི་བདག་ཡིན་ན། རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཅེས་པའི་རྟོག་པ་དེ་གང་ལ་བྱེད། དེའི་དབང་གིས་བཞག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན། རང་རྒྱུད་པས་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་སྡོད་ལུགས་མེད་པར་བཞེད་པ་དང༌ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། རང་རྒྱུད་པས་བློ་གནོད་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་པར་འདོད། འདི་བས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཅེས་པའི་རྟོག་པ་ནི་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་བཞེད། དེ་ལྟར་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཚུལ་ནི། <<ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་>>ལས། སྣ་ཚོགས་ཡིད་དགའ་མེ་ཏོག་ཁ་ཕྱེ་ཞིང༌། །གསེར་གྱི་ཁང་མཆོག་འབར་བ་ཡིད་འོང་བ། །འདི་ན་དེ་ལའང་བྱེད་པོ་འགའ་མེད་དེ། །དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་རྣམ་བརྟགས་ཏེ། །ཞེས་དང༌། <<རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་>>པར། འཇིག་རྟེན་མ་རིག་སྐྱོན་ཅན་དུ། །གང་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུངས། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་འདི། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞེས་ཅིས་མི་ཐད། །ཅེས་དང༌། <<བཞི་བརྒྱ་པ་>>ལས། རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལ། །སོགས་ལ་ཡོད་ཉིད་ཡོད་མིན་ན། །ཡང་དག་དོན་དང་རྟོག་པ་ཞེས། །བློ་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་འཛིན། །ཞེས་དང༌། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང༌། རྟོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་གོར་མ་ཆག་པར་ཐག་པ་བསྡོགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་སྦྲུལ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟོག་པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འདི་ནི་གཟུགས་སོ། །འདི་ནི་ཚོར་བའོ་ཞེས་སོགས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་གཟུགས་སོགས་སུ་འདོགས་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་རང་འགའ་བ་འདི་ཡིན་ཞིང༌། དེའི་དབང་གིས་བཞག་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་ཐག་ཁྲ་ལ་མུན་པ་བབས་པའི་ཚེ། ཐག་པའི་མདོག་ཁྲ་བོ་དང་འཁྱིལ་ལུགས་སྦྲུལ་དང་འདྲ་ཞིང༌། ཡུལ་མི་གསལ་བར་སྣང་བ་ན་འདི་ལ་སྦྲུལ་ལོ་སྙམ་པ་འབྱུང་ངོ༌། །དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཐག་ཁྲའི་མདོག་དང༌། ཆ་ཤས་གཞན་རྣམས་དང༌། དེ་དག་ཚོགས་པ་གང་ཡང་སྦྲུལ་གྱི་མཚན་གཞིར་དངོས་སུ་འཇོག་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་པས། དེར་མཐོང་བའི་སྦྲུལ་ནི་ཐག་ཁྲ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། སྦྲུལ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 414

དངོས་དང། དེར་འཁྲུལ་བའི་ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་གྱི་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་རྙེད་མི་རྙེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང༌། དེ་དག་གི་སྟེང་གི་སྦྲུལ་ཡོད་མེད་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གནོད་མི་གནོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས། སྦྲུལ་གྱི་སྟེང་དུ་སྦྲུལ་ཡོད་ལ། ཐག་ཁྲའི་སྟེང་དུ་སྦྲུལ་མེད་པའི་རྣམ་བཞག་འཐད་པ་ལྟར་དུ་རང་གི་གདགས་བྱའི་ཕུང་པོ་ལྔའི་སྟེང་དུ་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་བྱུང་བ་ན། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེའི་ཡ་གྱལ་རེ་རེ་དང༌། ཚོགས་པ་དང༌། རྒྱུན་དང༌། ཆ་ཤས་གང་ཡང༌། ང་དེའི་མཚན་གཞིར་འཇོག་རྒྱུ་མེད་ལ། དེ་དག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཆོས་གཞན་ཀྱང་དེའི་མཚན་གཞིར་འཇོག་རྒྱུ་མེད་པས་དེ་ནི་རྟོག་པས་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། <<རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་>>ལས། སྐྱེས་བུ་ས་མིན་ཆུ་མ་ཡིན། །མེ་མིན་རླུང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། །རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀུན་མིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་ན་སྐྱེས་བུ་གང༌། །ཞེས་རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་གདགས་གཞི་རེ་རེ་ནས་ང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང༌། ཀུན་མིན་ཞེས་པས་གདགས་གཞི་ཚོགས་པའང་ང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་ཤིང༌། འོན་ཀྱང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དང་རྟོག་པས་བཞག་པ་དེ་དག་ལ་རང་རང་གི་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་དང༌། <<རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་>>ལས། གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མིང་ཙམ་ཕྱིར། །ནམ་མཁའ་ཡང་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །འབྱུང་མེད་གཟུགས་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། །དེ་ཕྱིར་མིང་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་མེད། །ཅེས་དང༌། ཐ་སྙད་གདགས་པ་མ་གཏོགས་པར། །གང་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད་འགྱུར་བའི། །འཇིག་རྟེན་དོན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་མིང་དང་བརྡའི་ཐ་སྙད་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་གཏོགས་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང། <<དགོངས་པ་རབ་གསལ་>>ལས། དོན་དམ་པར་མིང་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དང༌། ཐ་སྙད་དུ་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཅི་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཞེས་མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་བཤད་པའི་མིང་རྐྱང་ཞེས་པས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སྟེ་རྟག་མཐའ་བཀག་པ་དང༌། བཏགས་ཡོད་ཙམ་ཞེས་པས་གཏན་ནས་མེད་པ་ཆད་མཐའ་བཀག་སྟེ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །ཡང་དེ་ལས། དེ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་གཞག་དགོས་པ་དང༌། ཐ་སྙད་གཞན་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་རང་དབང་བའི་ངོ་བོ་མེད་པ་དང༌། ཆོས་གང་ཡོད་པར་འཇོག་ནའང་བཏགས་དོན་མ་བཙལ་བར་འཇོག་པ་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བཏགས་དོན་འཚོལ་བའི་རིགས་པ་དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པས་ཀུན་རྫོབ་དཔྱོད་བྱེད་དུ་འདོད་ཅིང༌། ཐལ་འགྱུར་བས་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་དུ་འདོད་དོ།།
དེས་ན་དགག་བྱ་ཕྲ་མོ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་བཀག་ཀྱང་མིང་ཙམ་དང་རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་པ་ཙམ་ལ། འཁོར་འདས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཀུན་འཇོག་ཤེས་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 415

གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོད་མཐའ་དང་རྟག་མཐར་མི་གནས་ཤིང༌། ཐ་སྙད་དུ་མིང་ཙམ་ལ་ཐམས་ཅད་བཞག་ཏུ་རུང་བས་ཆད་མཐའ་དང་མེད་མཐར་མི་གནས་པའི་དབུ་མ་ཡིན་ཏེ། <<འོད་སྲུང་གི་ལེའུ་>>ལས། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཔྱད་དུ་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། བསྟེན་མ་ཡིན་པ། སྣང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ། གནས་མེད་པ་སྟེ། འོད་སྲུང༌། འདི་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང༌། རང་རྒྱུད་པས་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ལ་དགག་བྱར་བྱེད་ཅེས་པའི་བློ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བློ་གནོད་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞིག་ལ་འདོད་དགོས་ཤིང༌། ལུགས་འདིར་དེ་འདྲའི་གནོད་མེད་མི་སྲིད་པར་བཞེད་དེ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པར་འདོད་པའི་རྟོག་པ་ནི་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་བཞེད་དོ། །དེས་ན་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡང༌། ང་ཙམ་དང༌། གང་ཟག་ཙམ་ལ་འཇོག་ཅིང༌། ཕུང་སོགས་ལ་མི་འཇོག་སྟེ། <<དགོངས་པ་རབ་གསལ་>>ལས། བདག་གིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ང་ཡི་བ་ཡིན་གྱི། རང་གི་མིག་སོགས་དམིགས་པར་མི་གཟུང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། ཡང༌། དེ་ནི་མིག་སོགས་རྣམས་བདག་གི་བར་མཐོང་ནས་བདག་གི་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། བདག་གི་མཚན་གཞི་མིག་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་འཇིག་ལྟ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་སོགས་དང༌། མིག་སྣ་སོགས་དང༌། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པའི་སྣོད་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
ཡང་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལ་བདེན་འཛིན་འཇོག་མོད་ཀྱང༌། གཙོ་བོ་ནི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། <<ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་>>ལས། སྤྱིར་དགག་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང༌། ཉེས་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལེགས་པར་ངོས་བཟུང་ནས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལོག་ན་ཉེས་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ལྡོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་དག་ནི་དབུ་མའི་གཞུང་ཆེན་མོ་སྤྱི་དང༌། ལྷག་པར་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་ཞིབ་མོར་སྦྱངས་པ་དང༌། ནང་བྱན་ཆུད་པའི་བཤེས་གཉེན་རིང་དུ་བསྟེན་པ། བསགས་སྦྱང་ལ་འབད་པ་སོགས་རྒྱུ་ཚོགས་དུ་མ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་དགོས་ཀྱི། བླུན་སྒོམ་ཕྱོགས་མོས་བྱེད་པའི་སྡུག་ཡུས་མཁན་པོ་དང༌། ཚིག་འཁྲི་སྐམ་པོའི་ཤགས་འགྱེད་ཙམ་ལ་ཆགས་པའི་རྟོག་གེ་བའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ།།དེ་ལྟ་བུའི་དགག་བྱ་དེ་ཇི་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ་ཡང༌། སྤྱིར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བདག་མེད་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་པ་རྣམས། གང་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 416

ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་བདག་གཉིས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཞི་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཡིན་པས། བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡང་དེ་གཉིས་ཡིན། རང་རྒྱུད་པས། བདག་མེད་གཉིས་སྟོང་གཞིའི་སྒོ་ནས་མི་འབྱེད་པར་དགག་བྱའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་ཅིང། བདག་འཛིན་གཉིས་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་དང། ཐལ་འགྱུར་བས། བདག་མེད་གཉིས་སྟོང་གཞིའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་ཅིང༌། བདག་འཛིན་གཉིས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། <<རྩ་ཤེས་>>ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང༌། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། <<དྲང་ངེས་>>ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རིགས་པ་བཞིའམ་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་རིགས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་བདག་བཀག་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། <<མདོ་དང་རྩ་ཤེས་ >>ལས། རྣམ་ལྔར་བཙལ་བའི་རིགས་པ་དང༌། <<འཇུག་པ་>>ལས། དེའི་སྟེང༌། ཚོགས་པའི་བདག་ཙམ་གདགས་གཞིར་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོགས་ཙམ་དང༌། དབྱིབས་ཙམ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་འགོག་པ་སོགས་རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། <<འཇུག་པ་>>ལས། རྣམ་བདུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་ཇི་ལྟ་བུར། །ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་བས་འདིའི་ཡོད་མི་རྙེད། །དེས་དེ་ཉིད་ལའང་བདེ་བླག་འཇུག་འགྱུར་བས། །འདིར་དེའི་གྲུབ་པའང་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱ། །ཞེས་དང༌། <<ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་>>ལས། འདི་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདུན་པོ་དེར་གང་ཟག་མི་རྙེད་པ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་ལ་ཐུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་སྟེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན།
བདག་མེད་གཉིས་ཀ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡང༌། གཅིག་ཏུ་བྲལ་དང་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་འདིས་མཐའ་ཐམས་ཅད་བཀག་སྟེ་བདག་མེད་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། གང་རྣམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང༌། །དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི། །ཞེས་རྟེན་འབྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པར་གསུངས་པ་དང༌། ལུགས་འདིར་རྟེན་འབྱུང་མིན་པའི་ཆོས་མི་འདོད་པས། ཡོད་ན་ལྟོས་གྲུབ་དང༌། རང་བཞིན་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། <<དབུ་མ་རྩ་བ་>>ལས། གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 417
མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། <<དབུ་མ་>>ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང༌། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། །དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡང༌། <<ཟླ་བའི་ཚིག་གསལ་>>ལས། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་འབྱུང་བ་དང༌། རང་གི་ཆ་ཤས་སམ་གདགས་གཞིའམ་ཡན་ལག་འཕྲད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་ཤིང༌། དེ་ཡང༌། ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་ལྟོས་ཆོས་དེ་ས་བོན་དང་ཆུ་ལུད་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ལ་མི་བྱ་བར་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། <<ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་>>ལས། འདིར་མྱུ་གུ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་དེ་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཟུགས་བརྙན་བཞིན་ཞེས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་བྱའོ། །དཔེར་ན། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་ན་བྱིས་པ་ཆུང་ངུ་རྣམས་མིག་སྣ་སོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་ནི་དེ་འདྲ་བའི་བློའི་ངོ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་རང་གི་གནས་ཚུལ་མིན་ནོ་སྙམ་དུ་མི་འཛིན་པར་དོན་དེ་རང་གི་གནས་ལུགས་སམ་སྡོད་ལུགས་སུ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང༌། མྱོང་བ་དང་སྣང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར། དོན་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་སྟེང་དུ་སྡོད་ཚུལ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི། རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྒྲོ་བཏགས་ཚུལ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་<<ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་>>ལས། མཁས་པ་དག་ལ་ནི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་ཅིང༌། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་དྲངས་ཏེ་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བའི་འཆིང་བ་གཅོད་པས་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་པ་འདི་ནི་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་འདིས་སྣང་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང༌། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་སྣང་བ་ཅི་ཡང་འཆར་རུང་བར་བསྒྲུབས་པས་མཐའ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སེལ་བའི་ནུས་པ་རིགས་པ་གཞན་ལས་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་ཤིང༌། འདིས་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་ཀྱིས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ངེས་པ་སྟེར་ལུགས་དང། དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ཡང་འདི་ལྟར་ཡིན་པས། དེ་ཡང་སྟོང་ཕྱོགས་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་གཏན་ཚིགས་གཞན་ལ་མེད་ཅིང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ངེས་པ་རྙེད་པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 418

རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བདེ་བླག་ཏུ་རྙེད་པར་འགྱུར་བ་ནི། <<འཇུག་པ་>>ལས། གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་གྲི་ཡིས་ནི། །ལྟ་ངན་དྲ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅེས་དང༌། <<བཤེས་སྤྲིངས་>>ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་འདི་རྒྱལ་བ་ཡི། །གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཅེས་པ་ཟབ་མོ་སྟེ། །གང་གིས་འདི་ནི་ཡང་དག་མཐོང་བ་དེས། །སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་རིག་པས་རྣམ་མཆོག་མཐོང༌། །ཞེས་གསུངས་སོ།།
ང་དེ་རིགས་པ་ཁག་བདུན་བཏང་ནས་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་ཤིག་ཡོད། དེ་ལྟར་རིགས་པ་བཏང་བའི་ཐ་མ་དེར་རང་གི་བསམ་བློའི་ནང་གང་འདྲ་ཞིག་འཁོར་གྱི་རེད་དམ་ཞེ་ན། སྐབས་དེར་རང་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ཚོགས་པ་དེ་མིང་གདགས་སའི་གཞིར་བྱས་ཏེ་དེ་ལ་ང་ཞེས་བཏགས་ནས་རང་གི་བསམ་བློ་འཁྲུལ་པའི་དབང་གིས་མིང་ཙམ་མ་གཏོགས་མེད་པའི་བསམ་བློ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་རིགས་པ་བཏང་ཚར་བའི་རྗེས་བསམ་བློ་དེ་འདྲ་བྱུང་བ་ལས་རིགས་པ་མ་བཏང་གོང་བསམ་བློ་དེ་འདྲ་ཡོང་མི་སྲིད། དེ་ནི་རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་ཞེས་པ་དེ་རེད། དེའི་བར་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་ང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བདག་གཞན་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེར་བརྟེན་ང་ཟེར་བ་དེ་མིང་ཙམ་དང༌། སྒྲ་ཙམ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་མེད་པ་དང༌། མིང་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་རྟོགས་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འདོད་པས་ན་རིགས་པ་ཚང་མའི་ནང་ནས་གནད་ལ་འཁེལ་ཤོས་དེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་དེ་རེད། རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱ་དང་ཆོས་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གོ་བ་ལེན་སྟངས་དེ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་མིན། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པ་དེ་འདུས་བྱས་ལ་མ་གཏོགས་འདུས་མ་བྱས་ལ་བཞག་སྲོལ་མེད། གདགས་གཞི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་བཏགས་སའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བཞག རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དཔེ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་རེད་དམ་ཟེར་ན། དཔེར་ན་མེ་ལོང་ངམ་གདོང་ཤེལ་ནང་ནས་རང་གི་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་བ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དཔེ་ཡིན། དེ་ནི་ཤེལ་སྒོའི་ནང་ནས་རང་གི་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་དུས་རང་གི་གཟུགས་བརྙན་དེ་ཤེལ་སྒོའི་སྟེང་དུ་ཕར་ཕྱིན་པ་མིན་ལ་རང་གི་གཟུགས་བརྙན་དེ་ཤེལ་སྒོ་ལ་ཕར་ཚུད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཤེལ་སྒོ་དེ་ཧ་ཅང་དྭངས་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་དང༌། རང་གི་མིག་ངོས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཐང་ཐང་ཡིན་པ་ཞིག ནག་ཁུང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་བཅས་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་མང་པོ་ཞིག་འཛོམས་ཚེ་ཤེལ་སྒོའི་ནང་ནས་རང་གི་གདོང་མཐོང་གི་རེད། དེ་ནི་ཆ་རྐྱེན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་དེ་དུས་ཤེལ་སྒོའི་ནང་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 419

གི་རང་གི་གདོང་རེད་བསམ་ནས་དེས་གདགས་གཞི་དེ་འདྲ་ཞིག་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེལ་སྒོའི་ནང་གི་གདོང་དེ་ལ་ངའི་གདོང་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ལས་ཤེལ་སྒོའི་ངོས་ནས་ཚུར་རང་གི་གདོང་ཞེས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཞིག་མེད། ཤེལ་སྒོའི་ངོས་ནས་ཚུར་དེ་འདྲ་གྲུབ་པའི་རང་གི་གདོང་ཞིག་ཡོད་ན་རང་གིས་ཤེལ་སྒོའི་ནང་མ་བལྟས་ན་ཤེལ་སྒོའི་ནང་ནས་གསལ་ཐབས་མེད། དེ་དང་འདྲ་བར་མི་གཞན་ཞིག་གིས་ཤེལ་སྒོ་དེའི་ནང་བལྟས་ཚེ་མི་དེ་གའི་གདོང་མ་གཏོགས་ངའི་གདོང་གསལ་མི་ཐུབ། གལ་ཏེ་ཤེལ་སྒོའི་ནང་གི་གདོང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཤེལ་སྒོའི་དེའི་ནང་འཆར་བའི་གདོང་དེ་ག་དུས་ཡིན་ནའང་ཡོད་དགོས་ལ་མི་གཞན་གྱིས་བལྟས་ནའང་ཁོ་རང་གི་གདོང་མ་མཐོང་བར་ངའི་གདོང་མཐོང་དགོས་རུང་དེ་ལྟར་མིན་པར་ཆ་རྐྱེན་འཛོམས་པའི་སྐབས་སུ་ཤེལ་སྒོ་དེའི་ནང་སུས་བལྟས་ནའང་དེའི་གདོང་མཐོང་གི་ཡོད་པས། ཤེལ་སྒོའི་ནང་གི་གདོང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་རྟེན་འབྲེལ་འཛོམས་དུས་དེ་ལྟར་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པས་ཤེལ་སྒོའི་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དཔེ་ལ་བཞག་པ་ཡིན།
དེ་ནས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཟེར་བའི་རྟོག་པ་དེ་རྟོག་པ་ཡོད་ཚད་མིན་པར་མིང་བཏགས་མཁན་གྱི་རྟོག་པ་སྟེ་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་ཟེར། འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཟེར་བ་དེ་ནི་གོང་དུ་ཞུས་ཟིན་པ་ལྟར་དངོས་པོ་ཞིག་ལ་མ་བཞག་ན་མི་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སོ་སོའི་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་མིང་མི་འདྲ་བ་རེ་འདོགས་སྐབས་སོ་སོར་མིང་བཏགས་རྒྱུའི་རྟོག་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཟེར་བའི་གནད་འགག་དེ་ཡིན། གནད་འགག་དེ་ཡག་པོ་ཤེས་ན་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ལ་བྱ་བྱེད་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་ཚང་མ་བཞག་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་དོན་དག་དེ་ཡག་པོ་མ་ཤེས་ན་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་དང་གཏན་མེད་ཆགས་ཀྱི་རེད། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཟེར་བ་དེ་དཔེར་ན་བུམ་པ་ལ་ཆ་བཞག་ན་མཆུ་ཏོ་དེ་ཡང་བུམ་པ་མིན། ཞབས་ར་དེ་ཡང་བུམ་པ་མིན་ཞེས་དེའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ལ་དེ་ཡང་བུམ་པ་མིན། འདི་ཡང་བུམ་པ་མིན་ཞེས་མཐར་བུམ་པ་བརླགས་འགྲོ་བས་ན་བསམ་བློའི་དེ་ལྟར་གཏོང་མི་ཉན། བསམ་བློ་དེ་ལྟར་བཏང་ཚེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཏན་མེད་དུ་ཕྱིན་ཏེ་ཆད་མཐར་ལྷུང་རྒྱུ་རེད། བུམ་པ་ཟེར་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆ་ཤས་སྒང་ལ་ཡོད་མི་དགོས་ཤིང༌། དེ་ཡོད་ན་ཁོའི་ཆ་ཤས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་གམ་ཡང་མིན་ན་ཁོའི་ཆ་ཤས་དང་ལོགས་སུ་ཡོད་དགོས། དེ་ལྟར་ཕར་གསལ་དགོས་པ་ལས་འདི་བུམ་པ་ཡིན་ནམ། དེ་བུམ་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བཙལ་ན་མི་འགྲིག འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་རྩ་བའི་སྐབས་ལ་གསུངས་པའི་གནད་འགག་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན། དེ་ལྟ་ང་རང་ཚོས“ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ་བྱེད། མེད་པ་མ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 420

ཡིན་འཁོར་འདས་ཀུན་གྱིས་བྱེད”ཅེས་ཡོད་པ་ཡང་མིན། མེད་པ་ཡང་མིན་ཟེར་བ་དེ་གཙོ་བོ་གང་ནས་ཆགས་པ་རེད་དམ་ཞེ་ན། གཙོ་བོ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་བཞག་མ་ཤེས་པར་འདི་ཡང་བུམ་པ་མ་རེད། དེ་ཡང་བུམ་པ་མ་རེད་ཅེས་མཐར་བུམ་པ་བརླགས་ནས་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་བུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཕྲ་མོ་དེ་བཞག་མ་ཐུབ་སྟབས་བྱ་བྱེད་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཚང་མ་གཞན་ངོ་ཙམ་གྱི་རྟོག་པ་སྟེ་བསམ་བློའི་ཐོག་དེ་མེད་སྙམ་པ་དེ་ལྟར་ཡིན། དེ་འདྲ་བྱས་ཚེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་བག་ཆགས་འཇོག་རྒྱུ་ལྟ་ཅི་ཆད་མཐར་ལྷུང་གི་རེད། ང་རང་ཚོའི་ལྟ་བའི་ཁྱད་ཆོས་གཅིག་འདིའི་ཐོག་ལ་བཞག་ཡོད། དེར་བརྟེན་དགེ་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་དཔེ་ཆའི་ནང་དགག་པ་སྐྱོན་ས་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན། ལྟ་བ་ཚ་གྲང་གི་ཐོག་ནས་མ་ཉན་པ་དགག་པ་སྐྱོན་ས་གཙོ་བོ་ཡིན། རྩ་བའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་གཏིང་ཟབ་པོ་ཞུས་ན་བསྡུས་གྲྭ་དང་དབུ་མ་གཟིགས་མ་མྱོང་ན་གོ་བ་ལེན་མི་ཐུབ། མདོར་ན་དགེ་ལུགས་པ་དང་གྲུབ་མཐའ་གཞན་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་མི་འདྲ་བ་ཟེར་བའི་གནད་འགག་དང་འགལ་བ་ཐུག་ས་དེ་གྲུབ་མཐའ་གཞན་ཕྱོགས་ཀྱི་བླ་མ་གོང་མ་ཚོའི་བཞེད་པ་དང་མི་འདྲ་བ་གཏན་ནས་མེད་ཅིང༌། དེ་ཡང་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ནས་ལྟ་བ་གསུང་ཕྱོགས་ཐད་འདྲ་མིན་མང་པོ་ཐོན་ཏེ་ནོར་འཁྲུལ་བྱུང་བ་རེད་ཟེར་བ་ལས་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ལྟ་བ་ནོར་བ་རེད་ཟེར་བ་དང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ལྟ་བ་ནོར་བ་རེད་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་མིན། དེ་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་བཤད་ན་དུས་སྐབས་དེ་དང་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་བྱོན་པའི་སྐབས་དེའི་གཡས་གཡོན་ལ་གྲུབ་མཐའ་གཞན་དག་གི་ལྟ་བ་གསུངས་སྟངས་ཐད་སྔོན་མའི་རང་རང་སོ་སོའི་བླ་མ་གོང་མ་ཚོའི་གསུང་ལ་གོ་བ་ཡག་པོ་ལེན་མ་ཐུབ་པར་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་བྱུང་ནས་གཞུང་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་དང་མ་མཐུན་པ་དང༌། གཞུང་ཆེན་པོའི་ནང་དང་མ་མཐུན་པའི་མིང་ཚིག་གསར་པ་མང་པོ་བཟོས་སྟབས་དེ་ལྟར་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་རེད། ལྟ་བའི་གནད་འགག་ཐུག་ས་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན། <<བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་སྨོན་ལམ་>>ནང“ལྟ་བ་རྣམ་དག་རྟག་ཆད་མཐའ་ལས་གྲོལ”ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ནི་དགེ་ལུགས་པ་དང་གྲུབ་མཐའ་གཞན་དག་བར་མི་འདྲ་བ་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བའི་ལྟ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཅིང༌། དེ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་རྒྱས་པོ་དང་གསལ་པོ་བྱས་ནས་གསལ་བཤད་གནང་བ་དེ་ཡིན། དེ་ལ་དགེ་ལུགས་པའི་བསྟན་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་ཞེས་བཞག་པ་རེད། དེའི་ནང་བརྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དྲང་ངེས་དང་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དྲང་ངེས་ཟེར་བ་དེ་དྲང་ངེས་མ་ཁྲིད་ན་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད། དེ་ལ་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཞེས་བཞག་སྲོལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད། དེ་ནི་ཚིག་ཁོ་ནའི་དོན་དག་ཆ་ཚང་ཁས་ལེན་བྱས་ཆོག་པ་དེ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཞེས་དང་ཚིག་ཁོ་ནའི་དོན་དག་ཆ་ཚང་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 421
ཁས་ལེན་བྱས་ན་མ་འགྲིག་པ་དེ་ལ་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཞེས་ཟེར། དཔེར་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལུང་གི་ནང་ལ་ཕ་དང་མ་དང༌། རྒྱལ་པོ་དང་དམག་མི་སོགས་ཚང་མ་བསད་ཚེ་མྱུར་དུ་ཐར་པ་ཐོབ་ཀྱི་རེད་ཅེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། “ཕ་དང་མ་ནི་གསད་བྱ་ཞིང༌། རྒྱལ་པོ་གཙང་སྦྲ་ཅན་གཉིས་དང༌། ཡུལ་འཁོར་འཁོར་དང་བཅས་བཅོམ་ན། མི་དེ་དམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར”ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མང་དག་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ཚོའི་ཚིག་ཁོ་ནའི་ནང་ཐད་ཀར་གསུངས་པའི་ནང་དོན་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་ངོ་མ་མ་ཡིན་པར་གོང་གི་ཚིག་དེ་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཕ་དང་མ་ཞེས་པ་ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་དང་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གཉིས་ལ་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང༌། རྒྱལ་པོ་གཙང་སྦྲ་ཅན་ཞེས་པ་རྣམས་ནི་སྲེད་པ་དང༌། ལེན་པ་སོགས་ལ་དཔེ་བཞག་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་དང༌། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་འདུས་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ནི་ཕ་དང་མ་དང་རྒྱལ་པོ་དང་དཔུང་སོགས་ལ་མིང་བཏགས་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་དེའི་ཚིག་དོན་ཁོ་ནའི་དོན་ལྟར་བྱས་ན་གཏན་ནས་མི་འགྲིག་ལ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་མིན་པས་ཚིག་ཟིན་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བ་དེ་དྲང་དོན་ཡིན། གཞན་ཡང་ད་དུང་ <<ཤེས་རབ་སྙིང་པོའི་>>ནང་དཔེར་ན་གཟུགས་མེད། སྒྲ་མེད། དྲི་མེད། རོ་མེད། རེག་བྱ་མེད། ཆོས་མེད་དོ་ཞེས་པ་དེ་ནི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་མིན་པར་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཏེ་གང་ཞེ་ན། གོང་དུ“ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ལ་ཡང༌། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ”ཞེས་པའི་དགག་བྱའི་ཚིག་གཅིག་ཡོད་པས་ཚིག་དེ་གཟུགས་མེད། སྒྲ་མེད་ཟེར་བ་དེ་དག་ལ་ཚུར་སྦྱར་ནས་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད། སྒྲ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཟེར་བའི་དོན་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་དེ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པ་ལས་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་མིན། ཡང་དེ་ནས་གནད་དོན་གཞན་ཞིག་སྟེ་དཔེར་ན་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་བློ་དམན་པ་རྣམས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་ཡོད་པ་སྟེ“དགེ་སློང་དག་ཁུར་ཡོད་དོ། །ཁུར་ཁུར་བ་པོ་ཡོད་དོ”ཞེས་གསུངས་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ནི་དེའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དེ་དྲང་དོན་ལ་བཞག་ནས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ལས་གཏིང་ཟབ་པའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ད་དུང་ཡོད་པས་ཚིག་ཟིན་ལ་གསུངས་པ་དེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་མིན་པར་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དེ་དེ་ལས་ལྷག་པ་གསལ་བཤད་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད། དེ་ཡང་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་བཞིན་དུ་དྲང་དགོས་པ་དྲང་དོན་གྱི་མདོ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་བཞིན་དྲང་མི་དགོས་པ་དཔེར་ན། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ཞེས་ཟེར་སྲོལ་ཡོད། དེ་ཚོ་ནི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ངོ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལས་ལྷག་པ་གསུངས་རྒྱུ་མེད། དེ་ཡང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང༌། ཐལ་འགྱུར་བ། སེམས་ཙམ་པ་སོགས་སོ་སོར་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 422

མདོ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་ཡོད། ཡང་དཔེར་ན། གསང་སྔགས་ཀྱི་ནང་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྲོག་ཆགས་བསད་པར་བྱ། མ་བྱིན་པ་ཡང་བླང་བར་བྱ། རྫུན་གྱི་ཚིག་ཀྱང་སྨྲ་བར་བྱ་ཟེར་བ་ཞིག་བདག་འཇུག་ནང་ལའང་ཡོད་པས་ཐད་ཀར་བཤད་ན་སྲོག་ཆགས་གསོད་ཅིག མ་བྱིན་པ་ལོངས་ཤིག རྐུ་མ་རྐུས་ཤིག་ཅེས་པ་ཡིན་པས་དོན་ངོ་མ་དེ་མིན། དོན་ངོ་མ་ཚིག་ཟིན་གྱི་དོན་འདི་མིན་པར“ཁྱོད་ཀྱིས་སྲོག་ཆགས་བསད་པར་བྱ”ཟེར་བ་ནི་རླུང་བསྒོམས་ནས་རླུང་དེ་ནམ་རྒྱུན་རྩ་རོ་མ་དང་རྐྱང་མ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ལ་ཕྱིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་དང་ཁོང་ཁྲོ་འདོད་ཆགས་སོགས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དེ་བཀག་ཐོག རླུང་དེ་རྩ་དབུ་མའི་ནང་འགྲོ་བ་བྱེད་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པ་དང༌། “མ་བྱིན་པར་ཡང་བླང་བར་བྱ”ཞེས་པ་དེ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་དེ་ཁྱོད་ལ་སུས་སྟེར་མཁན་མེད་ནའང་རང་གིས་འབད་བརྩོན་བྱས་ནས་ཐོབ་ཐབས་བྱེད་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་དང༌། “རྫུན་གྱི་ཚིག་ཀྱང་སྨྲ་བར་བྱ”ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ་གནས་སྐབས་ཙམ་གྱི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྫུན་ནམ་སྣང་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཚིག་དེ་ཤོད་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པ་དང༌། སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་སྒྱུ་མ་ཅན་གྱི་དོན་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་ལ་ཤོད་དགོས་པ་དང་རང་གིས་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནང་དེ་ལྟར་གསུངས་ཡོད། དེའི་དོན་ནི་སོ་སོའི་རྩ་རོ་མ་དང་རྐྱང་མ་གཉིས་ནང་ཡོད་པའི་རླུང་དེ་རྩ་དབུ་མའི་ནང་ཚུད་པ་བྱས་ཐོག རྩ་དབུ་མ་དེ་ཁ་འབྱེད་སོང་ན་རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་ཁར་བསྡུས། སྐབས་དེ་དུས་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་བསད་ན་ཡང་ཐར་པའི་ལམ་ལ་འགྲོ་བ་དང་མ་བྱིན་པ་ལེན་ནའང་ཐར་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་རྟོགས་པའི་གནས་ཚད་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་སླེབས་དགོས། དེ་ཡང་རིམ་པ་གསུམ་པ་ཙམ་ལ་མ་སླེབས་པར་རྩ་དབུ་མའི་ནང་རླུང་འགྲོ་བའི་ཚད་ལ་སླེབས་མི་ཐུབ། ཚད་དེར་སླེབས་དུས་དུག་དང༌། མེ། མཚོན་ཆ་སོགས་གང་ཡང་མི་ཟུག་ཅིང༌། སྲོག་ཆགས་གསོད་པ་དང་མ་བྱིན་ལེན་པ་སོགས་མི་གཞན་གྱིས་བྱས་ཚེ་སྡིག་པར་འགྲོ་བའི་རིགས་རྣམས་རང་གིས་བྱས་ནའང་སྡིག་པར་མི་འགྲོ་བར་སྐབས་དེ་དུས་རྟོགས་པའི་གནས་ཚད་ཧ་ཅང་མཐོ་པོར་སླེབས་ཡོད། འོན་ཀྱང་གོང་གསལ་ཚིག་དེ་ཚོར་ཐད་ཀར་གོ་བ་བླངས་ནས་གནས་ཚད་དེར་མ་སླེབས་པའི་སྤྱིར་བཏང་གི་མི་གཅིག་གིས་ལས་ཀ་དེ་འདྲ་བྱས་ན་དམྱལ་བར་ལྷུང་རྒྱུ་ལས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་མི་སྲིད། དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་སྐོར་མདོར་བསྡུས་ཞུས་ན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན། དྲང་ངེས་ཀྱི་སྐོར་ཞིབ་ཕྲ་གཟིགས་ན་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་<<དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་>>དང་དེའི་འགྲེལ་པ་ཡང་པོད་གཉིས་ཡོད། སྙིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐོར། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་དགོས་ན་ཐོག་མར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་དགོས། ཞི་གནས་ཐོབ་རྗེས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་དཔྱད་པ་བྱས་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 423
ཏེ་དཔྱད་པ་བྱེད་བཞིན་པའི་ངང་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་ཚེ་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ལྷག་མཐོང་མ་སྒྲུབ་གོང་ལ་ཞི་གནས་སྒྲུབ་དགོས། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་ཚེ་ངན་སོང་ལ་འགྲོ་མི་དགོས་པ་ཡིན་ཟེར། སྟོང་ཉིད་དེ་བསམ་བློ་གཏོང་དུས་ཐོག་མ་སྟོང་ཉིད་དེ་སྒོམ་རྒྱག་རྒྱུ་སྟེ་དཔྱད་སྒོམ་དང་འཇོག་སྒོམ་ཟུང་འབྲེལ་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཡིན་ཅིང༌། དཔྱད་སྒོམ་གཅིག་པུ་བྱས་པས་མི་འགྲིག་ལ་འཇོག་སྒོམ་གཅིག་པུ་བྱས་པས་ཀྱང་མི་འགྲིག་གཙོ་བོ་དཔྱད་སྒོམ་བྱེད་དགོས། དཔྱད་སྒོམ་གྱི་དཔེ་དེ་གང་རེད་དམ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ལ་དཔྱད་སྒོམ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རེད། དེའི་དཔེ་གཅིག་ཞུས་ན་གོང་དུ་ཞུས་ཟིན་པ་ལྟར་མི་གཅིག་ལ་ཁྱོད་རྐུན་པོ་རེད་ཅེས་བཤད་སོང་ན་མི་དེས་ངས་རྐུན་མ་མ་བརྐུས་པར་རྐུན་པོ་ཞེས་བཤད་བྱུང་སྙམ་ནས་ཁོང་ཁྲོ་ཤུགས་ཇེ་ཆེར་ཕྱིན་པ་དེ་ནི་ཁོང་ཁྲོར་དཔྱད་སྒོམ་བྱས་པ་ཞིག་དང༌། ཡང་ཁྲོམ་གཞུང་ངམ་ཚོང་ཁང་ནང་དངོས་པོ་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་མཐོང་སྐབས་དངུལ་མེད་ནའང་དངོས་པོ་འདི་ང་ལ་བྱུང་ན་སྙམ་པ་དང་འདིའང་ང་ལ་བྱུང་ན་སྙམ་ནས་བསམ་བློ་མང་པོ་ཞིག་བཏང་བ་དེ་ནི་བརྣབ་སེམས་ལ་དཔྱད་སྒོམ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་དཔྱད་སྒོམ་བྱེད་སྟངས་དེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་དྲངས་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་པ་སྟེ། དངོས་པོ་འདི་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དང༌། ཁྱད་ཆོས་དེ་འདྲ་ཡོད་པ། འདི་རང་ཉིད་ལ་བྱུང་ན་ཕན་ཐོགས་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་སོགས་རྒྱུ་མཚན་མང་པོ་ཡོད་ཅིང༌། དཔེར་ན་ཇ་ཞིག་ཉོས་ནའང་དཔྱད་སྒོམ་མང་པོ་བྱེད་དགོས་པ་དཔེར་ན། ཇ་འདིའི་གྲས་ཁུ་བ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དང་དེའི་གྲས་ཁུ་བ་ཡག་པོ་མེད་པ། ཇ་འདིའི་གྲས་མདོག་ལེགས་ལ་དེའི་གྲས་མདོག་ཡག་པོ་མེད་པ། ལུང་པ་ཀ་པ་ནས་ཐོན་པའི་ཇ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དང་ལུང་པ་ཁ་པ་ནས་ཐོན་པའི་ཇ་དེ་ཡག་པོ་མེད་པ་སོགས་ཉོ་ཆ་རྒྱག་དུས་བསམ་བློ་བཏང་ནས་དཔྱད་སྒོམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་དཔྱད་སྒོམ་སྒོམ་ཡིན་པ་ཁས་བླངས་པ་དེ་དགེ་ལུགས་པའི་སྒོམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ཟེར་གྱི་ཡོད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་གྲུབ་མཐའ་གཞན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོ་(ཚང་མ་མིན་)ཞིག་གིས་དཔྱད་སྒོམ་བྱས་ཚེ་རྣམ་རྟོག་མང་པོ་སྐྱེས་ནས་སྒོམ་འཐོར་ཉེན་ཡོད་པས་དཔྱད་སྒོམ་བྱེད་མི་ཉན་ཞིང༌། བསམ་བློ་མ་བཏང་བར་ཙོག་པུར་སྡོད་སྐབས་རྣམ་རྟོག་སྐྱེས་ཚེ་རྣམ་རྟོག་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ནས་བཀག་མ་བཞག་པར་སྐྱེས་སུ་བཅུག་ན་གང་འཚམས་ནས་ཡལ་འགྲོ་བ་ལས་དགག་དགོས་མེད། ཐབས་ཤེས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་མ་གཏོགས་དེར་དཔྱད་སྒོམ་བྱས་ན་སྒོམ་དེ་བརླགས་འགྲོ་རྒྱུ་རེད་ཅེས་གསུངས་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ཐད་དགེ་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་དཔྱད་སྒོམ་བྱས་ཏེ་སྒོམ་བརླགས་མི་སྲིད་ཅིང༌། དཔྱད་སྒོམ་དེ་སྒོམ་གྱི་ནང་ནས་སྣ་ཁ་གཅིག་དང༌། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་ནང་ནས་ལྷག་མཐོང་གི་སྐགས་ལ་གཙོ་བོ་དཔྱད་སྒོམ་ཡིན་པ་དང༌། ཞི་གནས་དེ་འཇོག་སྒོམ་ཡིན་ཟེར། དཔྱད་སྒོམ་མ་བྱས་པར་འཇོག་སྒོམ་གཅིག་པུ་བྱས་ཚེ་སྐྱོན་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 424

གང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། མི་དེས་སྒོམ་ཇི་ཙམ་བརྒྱབ་པ་དེ་རྩིས་ཀྱིས་རིག་པ་སྐྱོ་རུ་འགྲོ་བ་དང༌། སྔ་མ་ཤེས་པ་དེ་ཚོ་ཡང་བརྗེད་ནས་དྲན་རྒྱུ་མེད་པ་ཆགས་ཐོག བྱིང་བ་ཕྲ་མོ་སྒོམ་དུ་འཁྲུལ་ནས་དཔྱད་སྒོམ་གཏན་ནས་མ་བྱས་པར་སེམས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་གཅིག་པུ་སྒོམ་ནས་བསྡད་(སེམས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྒོམ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་མང་པོ་ཡོད་)དེ་དུས་ཚོད་ངེས་ཅན་ཞིག་ནས་སྟབས་ཡག་ན་སྣ་ཁུག་ལ་དབུགས་འགྲོ་བ་དེ་ཆད་འགྲོ་བ་དང༌། སྒོམ་བརྒྱབ་ན་ཡང་རང་གི་སྣང་བར་འདྲ་མི་འདྲ་ཤར་ཏེ་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ཐོབ་སོང་སྙམ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་རྫོགས་རིམ་ངོ་མ་ཡིན་ན་སྣ་ཁུག་གི་དབུགས་རྔུབ་གཏོང་བྱེད་མཚམས་ཆོད་པ་གཅིག་པུས་མ་འགྲིག་པར་ལྟོ་བ་འགུལ་སྐྱོད་མེད་པ་ཞིག་དགོས། སྣ་ཁུག་ནང་དབུགས་ཕར་ཚུར་འགྲོ་བ་དེ་བཀག་ནའང་ལྟོ་བ་འགུལ་ཚེ་རྫོགས་རིམ་མིན་པའི་རྟགས་ཡིན། དེ་ཡང་སྣ་ཁུག་གི་དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཆད་པ་དང་ལྟོ་བ་མི་འགུལ་བ་གཉིས་འཛོམས་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་རྟགས་རེད་ཅེས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཡོད། བྱིང་བ་ཕྲ་མོ་སྒོམ་དུ་འཁྲུལ་ན་མི་འགྲིག བྱིང་བ་ཕྲ་མོ་སྒོམ་དུ་འཁྲུལ་ནས་བྱིང་བ་ཁོ་ན་སྒོམ་ནས་བསྡད་ཚེ་སྣ་ཁུག་གི་རྒྱུ་བ་ཆད་ནའང་རིག་པ་སྐྱོ་པོ་ཆགས་པ་དང་སྔ་མ་དྲན་པ་རྣམས་ད་ཆ་མི་དྲན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མང་པོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་དཔྱད་སྒོམ་སྒོམ་ཡིན་པ་དང༌། བྱིང་བ་ཕྲ་མོ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་དབྱེ་བ་གསལ་པོ་ཡོད་པ་དེ་དགེ་ལུགས་ཀྱི་སྒོམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་གཅིག་ལ་བཞག་པ་ཡིན། བྱིང་བ་དང་རྨུགས་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། རྨུགས་པ་ནི་གསལ་པོ་མེད་པ་དང་མགོའི་སྟེང་དུ་འཐོམས་ཞྭ་གཡོགས་པ་ལྟ་བུ་ནག་ཆིལ་ཆིལ་བསམ་རྒྱུ་དྲན་རྒྱུ་མེད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་དང༌། བྱིང་བ་ནི་སོ་སོའི་དམིགས་རྟེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཞིག་སྒོམ་པ་ཡིན་ན་དེ་བརླག་མེད་ནའང་བསམ་བློར་ཤུགས་མེད་པ་དང་དམིགས་རྟེན་དེ་མ་ཤོར་ཙམ་ཞིག་ལས་ཡོང་གི་མེད་པ་རེད། དེ་ཚོ་དབྱེ་བ་འབྱེད་མ་ཤེས་ན་སྒོམ་ཡག་པོ་ཡོང་ཐབས་མེད། དེར་བརྟེན་དགེ་ལུགས་ཀྱི་སྒོམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བཤད་དུས་འཕྲོ་བ་དང་རྒོད་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ། བྱིང་བ་རགས་པ་དང་ཕྲ་མོ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ། རྨུགས་པ་དང་བྱིང་བ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དེ་དག་སྒོམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ལ་བཞག་དགོས། དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་གཞན་དག་ལ་སྒོམ་མེད་ཟེར་བ་མིན་རུང༌། སྒོམ་ཡག་པོ་བྱུང་བའི་དགེ་མཚན་དང་ཡག་པོ་མ་བྱུང་བའི་སྐྱོན་རྣམས་གསལ་བཤད་གནང་སྟངས་ཐོག་ལ་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ནང་བཞིན་གསལ་བཤད་གནང་ཐུབ་མཁན་བྱུང་མེད་པས་དེའི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་མ་གཏོགས་གྲུབ་མཐའ་གཞན་དག་གི་བླ་མ་གོང་མ་ཚོ་རྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་མཐོན་པོར་ཕེབས་པ་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། འོན་ཀྱང་སོ་སོའི་རྟོགས་པ་མཐོན་པོར་ཕེབས་པ་དང༌། སློབ་མ་ལ་གསུངས་པའི་བར་ཁྱད་པར་ཕྲན་བུ་ཡོད། དཔེར་ན་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པའི་གསུང་མགུར་ལ་སྣ་ཁ་གཉིས་ཡོད། དེ་ཡང་མགུར་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 425

འབུམ་ནང་མེད་པ་<<རྡོ་རྗེ་མགུར་དྲུག་>>ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་ཅིང༌། དེ་སྔ་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་མ་ཐོབ་ན་རྡོ་རྗེ་མགུར་དྲུག་གི་ལུང་ཉན་ཆོག་གི་མེད། རྡོ་རྗེ་མགུར་དྲུག་ནང་ལ་སྒོམ་དང་རྫོགས་རིམ་སྐོར་ལ་ཧ་ཅང་མང་པོ་གསུངས་ཡོད་པ་དེ་དག་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་གསུངས་པ་དང་ཁྱད་པར་སྤུ་ཙམ་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་ཡོངས་གྲགས་སུ་བལྟ་བའི་མི་ལའི་རྣམ་ཐར་ནང་མི་ལས“ཆུ་དང་གློག་དང་ཆར་སྤྲིན་གསུམ། བྱུང་ཡང་ནམ་མཁའ་དྭངས་ནས་བྱུང༌། ཐིམ་ཡང་ནམ་མཁའ་དྭངས་ལ་ཐིམ”ཞེས་དཔེ་དེ་འདྲ་ཞིག་གསུངས་ཡོད། དེ་གང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གདུལ་བྱ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གསུངས་སྐབས་གདུལ་བྱ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ལམ་སང་གོ་བ་ལེན་མ་ཐུབ་པ་དེར་དགོངས་ནས་གོ་བ་ལེན་ཐུབ་ཚོད་ཅིག་གསུངས་ནས་དེ་བརྒྱུད་དེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ངོ་མར་ཁྲིད་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་པ་ལས་དེ་མི་ལ་རས་པའི་དགོངས་པ་ངོ་མ་མིན། དེར་བརྟེན་དེང་སང་མི་འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས་ཡིན་ཟེར་བ་དེར་གོ་བ་ལོག་སྒྲུབ་བྱས་ནས“སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ནང་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས་ཡིན་པ་དང༌། སེམས་ཨང་པོ་དང་དངོས་པོ་ཨང་གཉིས་པ་ཡིན་པ། སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་བྱུང་བ། དངོས་པོ་མ་བྱུང་གོང་ནས་སེམས་ཡོད་པ། སེམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཚང་མ་བཟོས་པ་སོགས་བཤད་འདུག”ཅེས་གང་བྱུང་བྲིས་འདུག འོན་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་ཚང་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་དོན་གཏན་ནས་མ་ཡིན་པར་<<སྤྱོད་འཇུག་>>ལས། ལྕགས་བསྲེགས་ས་གཞི་སུ་ཡིས་བྱས། །མོ་(མེ)ཚོགས་དེ་དག་ཅི་ལས་འབྱུང༌། །དེས་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །སྡིག་སེམས་ཡིན་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་ཡོད། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ནས་ཚུར་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་པའི་དོན་གཏན་ནས་མིན། དེ་སྔ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་གོང་མ་ཚོའི་གསུང་གི་ནང་ལ“གློད་པ་རབ་ལ་སྒོམ་པ་རབ”ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་ཐོག་མ་སྒོམ་ཡག་པོ་མ་ཆགས་གོང་ནས་གློད་བཞག་རྒྱུ་མིན། དེ་ཡང་ཁག་གཅིག་གིས་ནོར་ཏེ་དང་པོ་ནས་རྦད་དེ་གློད་ནས་བསམ་བློ་འདི་གཏན་འཁེལ་མི་དགོས་པ་བྱས་ཐོག རང་གི་སེམས་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ནས་བསམ་བློ་གཞན་དག་གང་ཡང་མ་བཏང་བར་དེ་དུས་སེམས་ལ་བསམ་བློ་འདྲ་མིན་འཁོར་ནའང་ལམ་སང་མ་བཀག་པར་ཡལ་དུ་བཅུག་པ་དང༌། སྐྱེས་སུ་བཅུག་ནས་སྐྱེས་རྗེས་ཡལ་དུ་བཅུག་སྟེ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་མ་གཏོགས་དམིགས་རྟེན་རང་དེ་དམ་པོར་ཟིན་ནས་མ་བསྡད་པའམ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞེ་དྲག་མ་རྒྱག་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ནོར་བ་རེད་ཟེར། “གློད་པ་རབ་ལ་སྒོམ་པ་རབ”ཟེར་བ་དེ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གཉིས་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འཛོམས་ནས་སེམས་གནས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་ལ་སླེབས་སྐབས་གཞི་ནས་གློད་རྒྱུའི་མཚམས་དེར་སླེབས་པ་ལས་ཐོག་མ་ནས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 426

གློད་བཞག་རྒྱུ་མིན། “གློད་པ་རབ་ལ་སྒོམ་པ་རབ”ཟེར་བའི་མཚམས་ལ་སླེབས་སྟངས་དེའི་ཐད་གོ་ནོར་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་གསུངས་རྒྱུ་ཡོད། དེར་བརྟེན“གློད་པ་རབ་ལ་སྒོམ་པ་རབ”ཟེར་བའི་སེམས་གནས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་ཐོབ་ཚར་ན་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཤུགས་དེ་ཉམས་པ། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་རྣམས་ཡོངས་སུ་འཛོམས་ནས་དེ་ལྟར་སེམས་རབ་ཏུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་གནས་པ་དེའི་སྐབས་སུ་གློད་བཞག་ནས་ཤེས་བཞིན་གྱིས་འབད་བརྩོན་མ་བྱས་པར་(ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པར་ཡོངས་སུ་བྱ་ར་བྱེད་མི་དགོས་པ་)སེམས་དྲན་པའི་ངང་བསྡད་ནས་སྐབས་དེ་དུས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་ཡོངས་རྫོགས་འཛོམས་ཟིན་པ་དང་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པའི་ཤུགས་ཉམས་ཟིན་པ་ཡིན། སེམས་གནས་དང་པོ་ནས་བདུན་པ་བར་ལ་སླེབས་དུས་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པའི་ཤུགས་རྦད་དེ་ཆགས་མེད་པས་གཉིས་ཀ་ཡོང་གི་ཡོད་སྟབས་དེ་དུས་གློད་བཞག་ན་མི་འགྲིག གང་ཞེ་ན། དེ་དུས་གློད་ཚེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་རྒྱུ་ལ་ཧ་ཅང་ཁག་པོ་ཡོད་པས་གློད་མཚམས་དུས་ཡིན་མིན་གསལ་པོ་མ་བྱུང་བ་དེ་སྐྱོན་ཞིག་ཡིན་ཟེར། བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་སྒོམ་རྒྱག་སྟངས་ཀྱི་གཞུང་གི་ནང་ལ“ཁོ་གློད་ནི་ཞོགས། འཛིན་པ་མེད་པར་ཞོགས”ཟེར་བ་དེ་ལྟ་བུ་མང་པོ་ཡོད་པས་དེ་ཚོ་ལ་གོ་བ་ཡག་པོ་མ་ལོན་ན་འཛིན་དགོས་ངེས་ཡིན་པ་དང་གློད་དགོས་ངེས་ཡིན་པ་གཉིས། གློད་པའི་མཚམས་ལ་སླེབས་དུས་སྒོམ་གྱི་ཆུ་ཚད་ཇི་ཙམ་སླེབས་དགོས་པ། ཆུ་ཚད་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་གློད་ན་མ་འགྲིག་པ་དང༌། ཆུ་ཚད་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་གློད་ན་གློད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ། སྐབས་དེ་དུས་དབྱེ་མཚམས་ཡག་པོ་ཕྱེ་རྒྱུ་སོགས་ནི་འཇམ་མགོན་བློ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མ་གཏོགས་གསལ་བཤད་གནང་མ་ཐུབ་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་རེད། དེར་བརྟེན“གློད་པ་རབ་ལ་སྒོམ་པ་རབ”ཅེས་པ་དེར་གོ་བ་གོ་ལོག་ཐེབས་ཚེ་ཧྭ་ཤང་མ་ཧྭ་ཡ་ནའི་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ལྟ་བ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཆགས་ཀྱི་རེད། དེ་ཐོག་མ་ནས་གློད་ན་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་ཧྭ་ཤང་མ་ཧྭ་ཡ་ནའི་ལྟ་བ་ལ་དགག་པ་བསྐྱོན་དོན་མེད་ཟེར།
གོང་གསལ་ནི་དགེ་ལུགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་རྣམས་ཡིན་པས་དེའི་ནང་བྱིང་བ་དང་སྒོམ་གྱི་ཁྱད། བྱིང་བ་རགས་པ་དང་ཕྲ་མོའི་ཁྱད། ཕྲ་བ་དང་སྒོམ་གྱི་ཁྱད། རྨུགས་པ་དང་བྱིང་བའི་ཁྱད་སོགས་མང་པོ་གསུངས་ཡོད་པས་དེ་ཚོའི་ནང་དོན་གཙོ་བོ་རྣམས་མ་ཤེས་ན་གསལ་བཤད་མང་པོ་བྱས་པ་དེ་ཚོ་མགོ་འཚོས་ཐབས་མེད།
དེ་ནས་དམིགས་རྟེན་སྐོར། སེམས་རྟེན་ལ་སེམས་སམ་ལྷ་སྐུ་དང་རང་གི་རྩ་བའི་བླ་མའི་སྐུ་གང་ཞིག་བཞག་ནའང་འགྲིག དགེ་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་སེམས་ལ་དམིགས་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 427

པའི་ཞི་གནས་སོགས་སྒོམ་རྒྱུ་ཡོད་ཅིང༌། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཁྲིད་ཡིག་ཅིག་ནང་རྙིང་མའི་རྫོགས་ཆེན་དང༌། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་ཆེན། ས་སྐྱ་པའི་ལམ་འབྲས་སོགས་མིང་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ནའང་དེ་དག་གི་ལུང་དང་རིགས་པ་ཡག་པོ་མཁྱེན་མཁན་ཉམས་མྱོང་ཡོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་གིས་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ཚེ་ཚང་མ་དགོངས་པ་གཅིག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་སྟེ། “དེ་ཁྱད་གཅོད་ཡུལ་རྫོགས་ཆེན་དང༌། །ལྔ་ལྡན་རོ་སྙམ་ངེས་རིམ་བཞིན། །ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་ཁྲིད་སོགས། །སོ་སོར་མིང་འདོགས་མང་ན་ཡང༌། །ངེས་དོན་ལུང་རིགས་ལ་མཁས་ཤིང༌། །ཉམས་མྱོང་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས། །དཔྱད་ན་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འབབ”ཅེས་གསུངས་ཡོད། འོན་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་གཞུང་རྣམས་ཁྲིད་སྐབས་ཕན་ཚུན་ཕར་བསྲེས་ཚུར་བསྲེས་བྱེད་རྒྱུ་མེད། དེ་བསྲེས་ཚེ་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་གི་གསུང་རྒྱུན་དེ་དག་ཕར་ཚུར་འདྲེས་ཉེན་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་མི་འགྲིགདེ་ཡང་སྒོམ་གྱི་སྐོར་ཡག་པོ་ཤེས་པ་ཞིག་བྱེད་བསམ་ན་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ནང་བསམ་གཟུགས་ཞེས་པ་ཞིག་ལྟ་རྒྱུ་ཡོད་པས་དེ་ཧ་ཅང་གཏིང་ཟབ་པོ་ཡོད། བསམ་གཟུགས་ནི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཡིན། དེ་ནི་གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་ཐོས་བསམ་དང་སློབ་གཉེར་བྱེད་དགོས་པ་དེ་རྒྱུ་མཚན་དེར་ཐུག་ཡོད་ཅིང༌། གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་སློབ་གཉེར་མ་བྱས་ན་རྗེས་སུ་སྒོམ་རྒྱག་པ་དང་ཉམས་ལེན་བྱེད་དུས་དོགས་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་མང་པོ་ཞིག་ཆགས་ནས་ཐག་གཅོད་མ་ཐུབ་པ་དང་གཞན་ལ་འདྲི་ས་ཡང་མེད་པར་དཀའ་ངལ་ཞེ་དྲག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་ཐོས་བསམ་དང་སློབ་གཉེར་ཡག་པོ་བྱས་ཚེ་རྗེས་སུ་སྒོམ་རྒྱག་སྐབས་སེམས་ནང་མི་དྲན་དགུ་དྲན་དང༌། དོགས་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་མང་པོ་ཟ་བ་དེ་ཡོང་གི་མ་རེད། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས་“ཐོས་པ་མེད་པའི་སྒོམ་པ་དེ། །ལག་རྡུམ་བྲག་ལ་འཛེགས་པ་ཡིན་”ཞེས་གསུངས་ཡོད་པས་ཐོས་པ་ཡག་པོ་མ་བྱས་པའི་སྒོམ་དེ་མི་ལག་པ་རིལ་རིལ་ཞིག་བྲག་ལ་འཛེགས་པ་ལྟ་བུ་རེད། སྔོན་མ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྨིན་གྲོལ་ཁྲི་ཆེན་གཅུང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་དགོན་སྡེ་ཁག་འགའ་ཞིག་ལ་གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་གཉེར་བཙུགས་གནང་ཡོད། དཔེར་ན་སྨིན་གྲོལ་གླིང་དུ་གཞུང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་གྱི་བཤད་གྲྭ་དང་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔའི་སློབ་གཉེར་བཙུགས་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྨིན་གྲོལ་གླིང་རྙིང་མའི་དགོན་པ་ཡིན་ནའང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ཁྲིད་ཆོག་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁོང་རྣམ་པས་གནད་འགག་དེ་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་པས་རེད། དེ་ནི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས། གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བ་ཡིན་སྟབས་ཕྱོགས་རིས་མེད་པ་དེ་ཡིན།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 428

དེའི་ནང་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་པ་ནི། དགེ་ལུགས་པས“ལྟ་བ་རྣམ་དག་རྟག་ཆད་མཐའ་ལས་གྲོལ། །སྒོམ་པ་རྣམ་དག་བྱིང་རྨུགས་མུན་པ་གསལ། །སྤྱོད་པ་རྣམ་དག་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ”ཅེས་པ་དེའི་ནང་སྤྱོད་པ་རྣམ་དག་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་ཟེར་བ་དེ་འདུལ་ཁྲིམས་གཙང་མ་སྲུང་བ་དེ་ཡིན། འདུལ་ཁྲིམས་གཙང་མ་སྲུང་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ་ཟེར་ན། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དེ་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པ་དང༌། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དེ་རང་གིས་རང་གཅུན་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཤིག་ཡིན། རང་གིས་རང་གཅུན་མ་ཐུབ་སྔོན་ལ་གཞན་གྱིས་རང་གཅུན་ནས་གོམས་གཤིས་འཇགས་པ་བྱེད་དགོས། སྒོམ་པ་ཟེར་བ་ནི་གཞན་གྱིས་རང་གཅུན་བྱེད་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ཞིག་ཡིན། གཞན་གྱིས་རང་གཅུན་ནས་གོམས་གཤིས་འཇགས་ཚེ་རང་གིས་རང་གཅུན་ཐུབ་པའི་ཚད་དེར་སླེབས་ཀྱི་རེད། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་ལ་སེངྒེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཟེར་དོན་ནི་གང་དུ་ཕེབས་ཀྱང་རང་གིས་རང་གཅུན་ཐུབ་པའི་ཚད་གཞི་འདིའི་ཐོག་ཏུ་སླེབས་སྟབས་སྐུ་ཚེ་དེ་རང་ལ་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་བརྙེས་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་དང༌། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སོགས་དེ་ཚོ་ཚང་མ་གཞན་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཅུན་ཐབས་དང་རང་དབང་ལ་ཚོད་འཛིན་བྱེད་ཐབས་ཤིག་ཡིན་ཅིང༌། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་དག་སྲུང་དུ་བཅུག་གནང་བ་དེ་ནི་ང་ཚོ་སེམས་ཅན་ལ་ཡ་ང་སྙིང་རྗེ་མེད་པར་སེམས་གནག་དང་གནོད་བསྐྱལ་གནང་བ་གཏན་ནས་མ་ཡིན་པར་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐབས་ལ་མཁས་པོའི་སྒོ་ནས་ཐོག་མར་སྒྲིག་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་གཅུན་ཐབས་ཤིག་བཟོས། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་རང་གིས་རང་གཅུན་རྒྱུའི་ཚད་གཞི་འདིའི་ཐོག་ཏུ་སླེབས་པ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཚད་གཞི་དེ་འདྲ་ཞིག་བཟོས་གནང་ཡོད། དེར་བརྟེན་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་མཛད་པ་རེད་ཅེས་བསྟོད་བསྔགས་ཞུ་གི་ཡོད་པས། འདུལ་བའི་བསྟན་པ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་མཛད་དགོས་དོན་ནི་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ལ་ཐུག་གི་ཡོད་པ་དང། དགེ་ཚུལ་སློང་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ལ་ཐུག་གི་ཡོད་པས་ཡིན། སྤྱོད་པ་སྟེ་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་ནང་གི་སྤྱོད་པ་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་གོ་དགོས། འདུལ་བའི་ཕྱག་ལེན་དེ་དཔེར་ན་དགོན་པ་ཁག་ལ་གསོ་སྦྱོང་དང༌། དབྱར་གནས། དགག་དབྱེ་སོགས་ངེས་པར་ཚུགས་དགོས། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་དང་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བླངས་རྗེས་དཔེར་ན་དགེ་ཚུལ་ལ་ཁྲིམས་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་གང་དང་གང་ཡིན་ཤེས་པ་བྱས་ནས་སྲུང་དགོས་པ་དང༌། དགེ་སློང་ལ་སྡོམ་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ང་གསུམ་གསུངས་ཡོད་པ་དེ་དག་ཚང་མ་མ་བྱུང་ཡང་རྩ་བ་བཞི་པོ་སྐྱོན་མེད་པ་ཞིག་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 429

སྲུང་དགོས་པ་དེ་ནི་གལ་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེང་གི་དུས་སུ་རྩ་བ་བཞི་པོ་དེ་དང་ཆང་བཅས་གཙང་མ་སྲུང་ཐུབ་ན་དེང་དུས་དགེ་སློང་རྣམ་དག་ཟེར་ཆོག་པ་ཞིག་ཡིན།
གཉིས་པ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ལ་དྲང་ངེས་ཕྱེ་སྟེ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་བཀག་པའི་ཚུལ་ནི། <<ལང་གཤེགས་>>ལས། ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཇིག་པ། །ང་ཡི་ཐེག་པ་འཇིག་རྟེན་ཏུ། །བླ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐོག་མར་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཁེགས་དགོས་པ་དང༌། དེ་ཡང་ལུང་ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་ཤིང༌། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དོན་བཞིན་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དང༌། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ངེས་དོན་དུ་བྱས་པ་དང༌། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་དོན་བཞིན་མཚན་ཉིད་གསུམ་བདེན་པར་ཡོད་མཉམ་དང་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་དྲང་དོན་དང༌། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་བདེན་གྲུབ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ངེས་དོན་དུ་བྱས་པའི་དྲང་ངེས་འཇོག་ཚུལ་གྱི་རྣམ་བཞག་འདི་ཡང་གདུལ་བྱའི་བསམ་ངོ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་འདིས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་མི་ཁེག་པས། སྣང་ཚུལ་རྟེན་འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པ་རྣམས་དྲང་དོན་དང༌། གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པར་རོ་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ངེས་དོན་དུ་བྱས་པའི་དྲང་ངེས་འཇོག་ཚུལ་གྱི་རྣམ་བཞག་འདི་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས། འདིས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་མ་ལུས་པ་བཀག་སྟེ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཐར་པའི་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དྲང་ངེས་འཇོག་ཚུལ་ཡང༌། <<ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་>>ལས། འོ་ན་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ངེས་དོན་དང༌། ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་དྲང་དོན་ཡིན་སྙམ་ན། འདི་ནི་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་སྟེ། དོན་དམ་པ་སྟོན་པ་ནི་ངེས་པའི་དོན་དང༌། ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་ནི་དྲང་བའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཏུ་གཟུང་ངོ༌།།
དེ་ལྟར་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང༌། དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་གང་དག་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུབ་པར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་དོན་དམ་པ་སྒྲུབ་པར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ཚིག་དང་ཡི་གེ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ཟབ་མོ་བལྟར་དཀའ་བ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མདོ་འདིའི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་དོན་ལྟར་ངེས་པ་དང༌། སྒྲས་ཟིན་ཁས་བླང་མི་རུང་བར་དགོངས་པ་གཞན་དུ་འགྲེལ་དགོས་པ་ལ་དྲང་ངེས་སུ་འཇོག་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུགས་ཡིན་ཞིང༌། མདོ་དེའི་བསྟན་དོན་དེ་ཉིད་ཆོས་དེའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་སོང་བ་ངེས་པའི་དོན་དང༌། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་དེའི་གནས་ལུགས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 430

མི་རྫོགས་པས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་གཞན་དུ་བཙལ་དགོས་པ་དྲང་དོན་དུ་བྱས་ཏེ་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དྲང་ངེས་སུ་འཇོག་པའི་རྩ་བ་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། <<ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་>>ལས། དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྟོན་པར་བཟུང་སྟེ་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་པ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དྲང་བའི་དོན་ཤེས་པར་ནུས་ཏེ། འདིའི་དོན་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་དགོངས་པ་བཤད་ནས་དོན་གཞན་ལ་དྲང་དགོས་པའམ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཟུང་བས་ཆོག་ཀྱང༌། དེ་ཙམ་ཞིག་ནི་མཐར་ཐུག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་ད་དུང་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཙལ་དགོས་པས་ན་དྲང་བའི་དོན་ནམ་དོན་དྲང་དགོས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།སེམས་ཙམ་པ་མན་ཆད་ཐེག་ཆེན་བཀར་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་སྟོན་པའི་ལུང་གིས་སྐྱེ་སོགས་འགོག་པར་འདོད་ཀྱང༌། ལུགས་འདིར་དེ་མི་འགོག་པར་མ་ཟད་ངེས་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེའི་གནད་ཀྱིས་དྲང་དོན་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་བྱ་བྱེད་རྒྱུ་འབྲས་བསྙོན་མེད་དུ་འབྱུང་བ་དང༌། དྲང་དོན་རྟེན་འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྣང་བ་འདི་ཅིར་ཡང་བསྒྱུར་དུ་རུང་བའི་གནད་ཀྱིས་ངེས་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཏད་སོ་མེད་པར་ངེས་པ་སྟེར་བ་སྟེ་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང༌། རྟེན་འབྱུང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པ་ནི་ལུང་ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ལྟར་ཟབ་མོའི་མདོ་སྡེ་ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་ལྟ་ཅི། དྲང་ངེས་ཀྱི་འཇོག་ལུགས་ཤིག་ཡོད་པར་ཤེས་པ་འདི་ཡང་རྗེ་བླ་མ་འབའ་ཞིག་གི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དུ་ <<ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་>>ལས། གཞུང་ལུགས་མང་ཐོས་རིགས་པའི་ལམ་དུའང༌། །ངལ་བ་མང་བསྟེན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡི། །ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱིས་མི་དམན་དུ་མས་ཀྱང༌། །འབད་ཀྱང་རྟོག་པར་མ་གྱུར་གནས་དེ་ནི། །བྱམས་མགོན་བླ་མའི་དྲིན་གྱིས་ལེགས་མཐོང་ནས། །ཤིན་ཏུ་བརྩེ་བའི་བསམས་པས་བདག་གིས་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་ནི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཁོ་ནའོ།།
གསུམ་པ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དྲང་ངེས་ཕྱེ་སྟེ་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་འགལ་མེད་གྲོགས་སུ་འཆར་ཚུལ་བརྗོད་པ་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་རང་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་དང༌། ཆ་ཤས་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་སོགས་ལ་ལྟོས་ནས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང༌། ངེས་དོན་དུ་ཚུགས་ཐུབ་རང་རྐྱ་བའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའམ་བདེན་པར་མེད་པར་གྲུབ་པ་ནི་རྟེན་འབྱུང་སྟོང་པའི་དོན་དང༌། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་མི་འཐད་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 431
འཐད་པར་འགྲུབ་པ་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ཇི་ལྟར་འཇོག་ཚུལ་ཡང༌། <<རྩ་ཤེས་ཊཱིཀ་ཆེན་>>ལས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་མང་དུ་གསུངས་ན། འདིའི་དོན་གང་ཡིན། ཞེས་པ་ནས། སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཚད་མས་ཁེགས་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ལ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ངེས་པ་ཇེ་བརྟན་དུ་འགྲོ་བ་དང། རྒྱུ་འབྲས་མི་སླུ་བར་བཤད་པ་ན་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་པ་ལ་ངེས་པ་ལྷང་གིས་འདྲེན་པས། སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དང། རྟེན་འབྱུང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་འཆར་བའང་དེ་གོ་དགོས། དེ་ཡང་ལྟོ་ལྡིར་བ་བུམ་པའི་དོན་དུ་འཇོག་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དུ་ལྡན་གྱི་ལར་དུ་བ་ཡོད་པས་མེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློས་གཅིག་ཤོས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་སྒྲས་གཅིག་ཤོས་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། རང་བཞིན་མེད་པ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་དབུ་མ་བའི་བློ་ངོར་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གོ་བ་སྟེར་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་པའི་རྟེན་འབྱུང་དུ་ངེས་པ་ན་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་པའི་དོན་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་ཞིང༌། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་ཇི་ལྟར་ངེས་པ་རྙེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ངེས་པ་ཇེ་བརྟན་ཇེ་བརྟན་དུ་འགྲོ་བ་དང༌། རྒྱུ་འབྲས་མི་སླུ་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཤེས་ན་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་ངེས་པ་ལྷང་གིས་འདྲེན་ཞིང༌། ལྟ་བའི་གོ་བ་ཅི་ཙམ་འཕེལ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ལས་འབྲས་ལ་བརྩི་འཇོག་ཇེ་ཆེར་སོང་ན་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དང་རྟེན་འབྱུང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་ཤར་བ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། ནམ་ཞིག་རེས་འཇོག་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ། །རྟེན་འབྲེལ་མི་བསླུར་མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་ནས། །ངེས་ཤེས་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀུན་འཇིག་ན། །དེ་ཚེ་ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་རྫོགས་པ་ལགས། །ཞེས་དང༌། <<བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་>>ལས། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི་ཤེས་ན། །ལས་དང་འབྲས་བུ་བསྟེན་པ་གང༌། །ངོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་ངོ་མཚར། །རྨད་བྱུང་བས་ཀྱང་འདི་རྨད་བྱུང༌། །ཞེས་གསུངས་སོ།།
དེ་ལྟར་ངེས་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེའི་གནད་ཀྱིས་དྲང་དོན་སྣ་ཚོགས་སྣང་བའི་བྱ་བྱེད་རྟེན་འབྲེལ་སླུ་བ་མེད་པ་བསྙོན་མེད་དུ་འབྱུང་བ་དང༌། དྲང་དོན་རྟེན་འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྣང་བ་འདིར་ཅིར་ཡང་བསྒྱུར་དུ་རུང་བའི་གནད་ཀྱིས་ངེས་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཏད་སོ་མེད་པར་ངེས་པ་སྟེར་བ་སྟེ་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་དང༌། རྟེན་འབྱུང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཟབ་དོན་མི་འཇིགས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 432

གདོང་ལྔའི་དབྱངས་ཀྱི་གད་རྒྱངས་འདིས། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉག་གཅིག་བླ་ན་མེད་པའི་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་དང༌། དེའི་བསྟན་པ་སྐྱོན་མེད་རྣམ་དག་ཏུ་བསྒྲུབ་ནུས་པའི་ཡོན་ཏན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྟོད་པར་མཛད་པ་ཡང༌། <<ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་>>ལས། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་རང་གི་སྟོན་པ་སྨྲ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་འཕགས་ཆོས་བླ་ན་མེད་པར་གཟིགས་ནས་སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་མང་པོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རྟེན་འབྱུང་གསུངས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ <<རྩ་ཤེའི་>>དབུར། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང༌། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་རྟེན་འབྱུང་ཟབ་མོའི་དོན་གྱིས་བསྟོད་པ་མཛད་པ་དང༌། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང༌། ལུགས་འདི་ལ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་འཕྲོགས་ནས་རྟེན་འབྱུང་ཟབ་མོའི་དོན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གཞུང་བཙུགས་ཏེ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྟོད་པ་<<ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་>>གསུངས་སོ།།
དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་བཞག་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བའི་ཚུལ་ཡང༌། སྣང་བ་དང་སྟོང་པ་ངེས་པའི་བློ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས། གཟུགས་སོགས་སུ་སྣང་བའི་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ཡིན་ཏེ། <<ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་>>ལས། དཔེར་ན། སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་སྣང་བ་དེ། མིག་གི་ཤེས་པས་མཐོང་བ་དང་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་རྟ་གླང་མེད་པར་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་དེ་སྒྱུ་མའམ་བརྫུན་པའི་སྣང་བར་ངེས་པ་སྐྱེས་པ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་བསྙོན་མེད་པར་སྣང་བ་དང༌། དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་དེ་སྒྱུ་མའམ་བརྫུན་པའི་སྣང་བར་ངེས་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། ཡང་། རིགས་པའི་ཤེས་པས་ཆོས་ཅན་སྣང་བ་ལ་སྐྱེས་འགག་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་གྱི་སྟོང་པ་ལ། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་དང༌། དེ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཡང་རང་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་འཆར་བ་ལ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་ཅེས་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་བསྐོར་བ། བཟླས་བརྗོད་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་ཀྱང་སྔོན་དུ་དེ་དག་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས། རང་བཞིན་དགག་ལ། དེའི་ངེས་པའི་རྩིས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་དེ་དག་ལ་ཞུགས་པས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ལ་བསླབ་སྟེ་དེའི་ངང་ནས་དེ་དག་བྱའོ།།
འདིའི་གནད་ཤེས་ན་མཉམ་བཞག་ཏུ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་འཆར་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 433
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་ལྟར་རང་སྡེ་ཐེག་པ་གོང་འོག་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་རང་གི་ལྟ་བ་དེ་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལུགས་སུ་འཇོག་ཚུལ་དང༌། ཁྱད་པར་དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་པ་ཆེན་པོ་གཞན་དག་གིས་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་དོན་འཇོག་ཚུལ་དང༌། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་རྣམས་ལ་ལྟོས་པས་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་འོག་མ་ལས་གོང་མ་གོང་མའི་བཞེད་ཚུལ་རྣམས་གནད་དུ་འགྲོ་ཚབས་ཆེ་ཞིང༌། རིགས་པའང་ཇེ་ཕྲ་ཇེ་ཕྲར་སོང་བས་རྟོགས་དཀའ་བ་དང༌། ལུགས་འདི་ཁོ་ནས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་སེལ་ཚུལ་དང། སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཇོག་ཚུལ་ཡང༌། གཞན་རྣམས་དང་གཏན་ནས་མི་འདྲ་བར་ཆེས་ཆེར་ཟབ་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་ན། སྤྱིར་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་དང༌། ཁྱད་པར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བརྟན་པོ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།།
དེས་ན། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། གལ་ཏེ་མཐོ་རིས་ཐར་པ་མངོན་བཞེད་ན། །ཡང་དག་ལྟ་ལ་གོམས་པ་ཉིད་དུ་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མངོན་མཐོ་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་དང་ངེས་ལེགས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་བསྒྲུབ་པ་ལ་དེའི་རྒྱུར་མེད་དུ་མི་རུང་བ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་དེ་ཉམས་ལེན་ལ་ཆིག་སྒྲིལ་དུ་འབད་དགོས་ཤིང༌། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི། དགེ་སྡིག་གི་བླང་དོར་དང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྙེད་པ་དེ་དང༌། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི། བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་བཅུ་དྲུག་དང༌། བདག་མེད་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞིང༌། འདི་ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལ་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་གཉན་པོ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས། འདི་ལ་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཟོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ལས་རིང་དུ་འགྱུར་བ་ནི། འཕགས་པ་ལྷས། བསོད་ནམས་ཆུང་ངུས་ཆོས་འདི་ལ། །ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཐེ་ཚོམ་ཟོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང༌། །སྲིད་པ་ཧྲུལ་པོར་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང༌། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང༌། བསྟན་པའི་ཐ་མ་ལ་བབ་པའི་ཚེ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་གནད་འདི་ལ་སྐད་ཅིག་ཙམ་མོས་པ་ཡང་སྐལ་བ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བཟང་བར་གསུངས་ཤིང༌། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང༌། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་རིགས་པའི་དཔྱད་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་གྲོལ་འཐོབ་པ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དཔྱོད་པ་ལུང་རིགས་ཚད་མ་ལ་དཔང་པོར་བྱས་པ་ཞིག་གལ་ཆེ་བ་དང༌། དེ་ལྟར་དཔྱོད་པ་རྣམས་ཀྱང༌། རང་གཞན་གྱིས་ཐར་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 434

པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་དང༌། དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པ་ཞིག་བྱུང་ན། སྟོན་པ་བླ་ན་མེད་པ་དེ་ཉིད་དང༌། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འབད་པ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་བཀའ་བསྩལ་བ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་དོན་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟ་ན་ཐེག་པ་མཆོག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་མགོན་དང་བཅས་ཤིང་ཚུལ་བཞིན་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སྤྱི་དང༌། ཁྱད་པར་རྗེ་བླ་མ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་རྨད་དུ་བྱུང་བ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་ཕྱོགས་རིས་སུ་མ་སོང་བར། དོན་གྱི་ཁོག་དབུབ་པའི་སྦྱང་པ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་བྱས་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུ་ཚོགས་དུ་མ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་བསྒྲུབས་ནས་དཔྱད་འཇོག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྒོས་འགོ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ནས་བཟུང༌། སྣང་སྟོང་འགལ་མེད་གྲོགས་སུ་ཤར་བའི་བར་ཉམས་སུ་བླངས་ན། ལམ་འདི་ཁོ་ནའི་ནང་དུ་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤུངས་བཞིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང་ཞིང། གཞི་ལ་དོན་དམ་སྟོང་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་སྣང་བ་གཉིས་ཏེ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་སོང་བའི་གནད་ཀྱིས། ལམ་ལ་སྣང་ཕྱོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་དང༌། ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ། བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་ནས་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྐུའི་བར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མ་ཚང་བ་མེད་པ་འབྱུང་ཞིང༌། དེ་ལྟ་བུའི་ཟབ་རྒྱས་གཉིས་ཚོགས་སམ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀའི་མཐའ་བཀག་སྟེ། འབྲས་བུ་སྐུ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པ་ནི། <<རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་>>ལས། དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་བསགས་པས། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བ། །དམ་པ་སྐུ་གཉིས་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

སྒོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་བཞེད་སྲོལ།

གཉིས་པ་སྒོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བྱིང་རྨུགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་ལ། དེ་ཡང་བོད་སྔ་རབས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྒོམ་ཐམས་ཅད་འཇོག་སྒོམ་ཁོ་ན་ལ་བསམ་ནས། དཔྱད་པ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ཁོ་ན་དང་སེམས་འཕྲོ་བྱེད་ཡིན་པས་སྐྱོན་དུ་བཟུང་ཞིང༌། སྒོམ་པ་གནས་ཆ་གཙོ་བོར་བྱེད་པས། བྱིང་བ་དང་སྒོམ་པའི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཡང་མ་ཕྱེད་པར་བྱིང་བ་ཕྲ་མོ་རྣམས་སྒོམ་རྣམ་དག་ཏུ་འཁྲུལ་ནས་དཔྱད་འཇོག་གཉིས་འགལ་ཟླར་འགྲོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དང། ལ་ལས། རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྤང་བྱ་ཡིན་པས་དགག་དགོས་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐུའི་ཡོ་ལང་ཡིན་པས་དེ་ཅི་ཙམ་རྒྱས་པས་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 435

ཉམས་རྟོགས་རྒྱས་ཟེར། ལ་ལས། རྣམ་རྟོག་མ་རིག་ཆེན་པོ་སྟེ། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་ལྟུང་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པས་རྣམ་རྟོག་མ་རིག་པ་ཡིན་ཟེར། ཡང་ལ་ལས་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་བྱུང་ཡང། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། སྤྱིར་སྒོམ་ལ་འཇོག་སྒོམ་ཁོ་ན་དགོས་པ་བཀག་སྟེ་མཁས་པའི་དབང་པོ་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལའི་སྒོམ་རིམ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དཔྱད་སྒོམ་དགོས་པ་ལ་དཔྱད་སྒོམ། འཇོག་སྒོམ་དགོས་པ་ལ་འཇོག་སྒོམ། དཔྱད་འཇོག་སྤེལ་མར་དགོས་པ་ལ་དེ་བཞིན་བྱེད་ཚུལ་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་མདོའི་དོན། བྱམས་ཆོས་དང༌། ས་སྡེ། སྒོམ་རིམ་སོགས་ལས་རྒྱས་པར་བཀྲལ་བ་ལ་གཞིར་བཟུང་སྟེ་ཞི་ལྷག་སོ་སོའི་ཚོགས་བསྟེན་པ་དང༌། དམིགས་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར། དཔྱད་འཇོག་གི་རྣམ་དབྱེ་དང༌། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ ཉེས་པ་ལྔ་དང༌། དེ་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། སྟོབས་དྲུག་དང་ཡིད་བྱེད་བཞིའི་སྒོ་ནས་སེམས་གནས་དགུ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པའི་ཚུལ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་རྗེས་མཐུན་པ་གྲུབ་པའི་ཚད། དེ་ནས་ཞི་ལྷག་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཐོག་མར་སོ་སོར་གྲུབ་པའི་ཚད། དེ་དག་གི་གོ་རིམ། དེ་ནས་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་གྱུར་པའི་ཚད། དེ་དག་གི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མྱོང་བ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ། ལུས་སེམས་ལ་འབྱུང་བའི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། འཕྲོ་རྒོད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར། དེ་དག་གཉེན་པོ་གང་གིས་སེལ་བའི་ཚུལ། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན། དེ་གཉིས་སྐབས་གང་དུ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་སོགས་རེ་རེ་ནས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་གནས་ལ་སློབ་ཚུལ་སོགས་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་ཤིང་འདིར་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་མ་བབ་ལ། འོན་ཀྱང་སྒོམ་པ་སྐྱོན་དང་བྲལ་བའི་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་གི་ཕྱོགས་ཙམ་སྨྲས་ན།
སྤྱིར་སྒོམ་ལ་འཇོག་སྒོམ་དང་དཔྱད་སྒོམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་དམིགས་པ་ལས་མི་གཡེང་བར་ནང་དུ་བཟུང་བ་དང༌། གཉིས་པ་ནི། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་པ་སྐྱོང་བ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་སེམས་གནས་པའི་བརྟན་ཆ་མེད་པར་དཔྱད་ཀྱང་ཤུགས་ཆུང་ལ། མི་དཔྱོད་པར་བཞག་པ་ཁོ་ནས་སྒྲོ་འདོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཆོད་པས། དཔེར་ན། ཤིང་གཅོད་པ་ལ་སྟ་རེ་ཁ་རྣོན་པོ་དང༌། ཡུ་བ་བརྟན་པོ་གཉིས་ཀ་འཛོམས་དགོས་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་གཅོད་པ་ལ་ཐོག་མར་གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་སྟེ། ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་སེམས་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་བག་ཆགས་དང། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ལ་ཞེན་པ་སྔ་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་བག་ཆགས་དེ་གསོ་བའི་ཞེན་པ་མངོན་གྱུར་པ་གཉིས་ཀ་བཅོམ་དགོས་པས། དང་པོ་ལྷག་མཐོང་དང༌། གཉིས་པ་ཞི་གནས་ཀྱིས་སྤོང་དགོས་ཏེ།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 436

<<ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་>>ལས། དེ་ལ་གནས་ངན་ལེན་ནི་ཡུལ་ཕྱིན་ལོག་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་སེམས་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་བག་ཆགས་དང༌། མཚན་མ་ནི་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྔ་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་བག་ཆགས་དེ་གསོ་བ་དང༌། སྔ་མ་ལྷག་མཐོང་གིས་སྤོང་ལ། ཕྱི་མ་ཞི་གནས་ཀྱིས་སྤོང་བར་ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ཏུ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། དེས་ན་ཐོག་མར་ཞི་གནས་སྒྲུབ་ཚུལ་སོགས་སྒོམ་རིམ་དང༌། ས་སྡེ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་པས་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེས། དེ་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་བསྒོམས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཏེ། སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི། <<དགོངས་འགྲེལ་>>ལས། སྐྱེ་བོ་བ་ཡིས་ལྷག་མཐོང་དང༌། །ཞི་གནས་གོམས་པར་བྱས་ན་ནི། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་དང༌། །མཚན་མའི་འཆིང་ལས་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། དེ་ལྟར་དུ་སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་བྱས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང༌། <<ལམ་རིམ་>>ལས། ཞི་གནས་མ་གྲུབ་པའི་སྔོན་དུ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་དཔྱད་ཀྱང་རླུང་ནང་གི་མར་མེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཧ་ཅང་གཡོ་བས་བདག་མེད་པའི་དོན་གྱི་སྤྱི་ཡང་གསལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། གང་གི་ཚེ་ཞི་གནས་གྲུབ་པའི་ཚེ་དཔྱད་ན་ནི་ཧ་ཅང་གཡོ་བའི་སྐྱོན་ལྡོག་པས་བདག་མེད་པའི་དོན་སྤྱི་གསལ་བར་འགྱུར་བས། ལྷག་མཐོང་གི་སེམས་མི་གཡོ་བའི་ཆ་མི་རྟོག་པའི་ཞི་གནས་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཆ་ཞི་གནས་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། ཞེས་དང༌། ཡང་ཞི་གནས་གྲུབ་ན་བདག་མེད་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཡོ་བའི་སྐྱོན་ལྡོག་པར་མ་ཟད་མི་རྟག་པ་དང༌། ལས་འབྲས་དང༌། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང༌། བྱམས་པ་དང༌། སྙིང་རྗེ་དང༌། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་སྒོམ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དམིགས་པ་ལ་གཡེང་བའི་སྐྱོན་ལོག་ནས། རང་རང་གི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ལ་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་འཇུག་པས་དགེ་བ་གང་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྟོབས་ཆེ་ལ། ཞི་གནས་མ་རྙེད་པའི་སྔོན་དུ་ནི་ཤས་ཆེར་དམིགས་པ་གཞན་ལ་གཡེང་བས་དགེ་སྦྱོར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོབས་ཆུང་སྟེ། <<སྤྱོད་འཇུག་>>ལས། སེམས་ནི་རྣམ་པར་གཡེངས་པའི་མི། །ཉོན་མོངས་མཆེ་བའི་ཕྲག་ན་གནས། །ཞེས་དང༌། བཟླས་བརྗོད་དང་ནི་དཀའ་ཐུབ་སོགས། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་སྤྱད་བྱས་ཀྱང༌། །སེམས་གཞན་གཡེངས་པས་བྱས་ན་ནི། །དེ་ཉིད་རིག་པས་དོན་མེད་གསུངས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཞི་ལྷག་གི་གོ་རིམ་ངེས་པ་དང༌། དེ་གཉིས་འགལ་ཟླར་མ་སོང་བར་ཕན་ཚུན་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བའི་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། ཡང་དམིགས་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 437

ཡང༌། <<ལམ་རིམ་>>ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཡིན་པས་བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་པ་སྐྱེ་བ་དང༌། སྐུ་དེ་རྣམ་པར་གསལ་ཞིང་བརྟན་ན་ཕྱག་དང༌། མཆོད་པ་དང༌། སྨོན་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་གསོག་པའི་ཞིང་དང༌། བཤགས་བསྡོམས་ལ་སོགས་པ་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བའི་ཞིང་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང༌། སྔར་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་དྲངས་པ་ལྟར། འཆི་བའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལས་མི་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང༌། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་སྒོམ་ན་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་མང་པོ་སྣང་སྟེ། ཞེས་དང༌། དམིགས་རྟེན་ཡང་བྲིས་སྐུ་བླུགས་མ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་བྱ་བར་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་ལ་བསླབ་བོ་ཞེས་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་མི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དངོས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སེམས་གཟུང་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ།།
བྱིང་རྨུགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། <<ལམ་རིམ་>>ལས། བྱིང་བ་ཁུངས་ཐུབ་པའི་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ནས་གསལ་བར་ངོས་མ་བཟུང་བས་ཤེས་དཀའ་བར་སྣང་ཞིང་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་སྣང་སྟེ། འདི་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་དུ་འཁྲུལ་ས་ཆེ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཕྱིར་བློ་ཞིབ་མོས་ཉམས་མྱོང་གི་སྟེང་ནས་སྒོམ་རིམ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་ངོས་ཟིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། ཡང༌། གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་བསམ་གཏན་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་རྣམས་ནི་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕྲོ་བ་མེད་པར་གནས་ཤིང༌། དྭངས་གསལ་ནི་མེད་པའི་སེམས་རྨུགས་པ་ཞིག་ལ་བྱིང་བར་འདོད་པར་སྣང་ངོ༌། །འདི་ནི་མི་རིགས་ཏེ། རྨུགས་པ་ནི་བྱིང་བའི་རྒྱུར་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་སོ་སོ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱིང་རྨུགས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་བྱིང་བ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ངོས་འཛིན་ཚུལ་དཀའ་ཞིང༌། འདི་གསལ་པོར་ངོས་མ་ཟིན་པས། བོད་སྔ་མ་འགའ་ཡང་བྱིང་བ་ཕྲ་མོ་སྒོམ་དུ་འདོད་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བར་གསུངས་ཤིང༌། དེ་ལྟ་ན་ལུགས་འདིར་བྱིང་བ་ཇི་ལྟར་ངོས་བཟུང་བ་ནི། <<སྒོམ་རིམ་བར་མ་>>ལས། གང་གི་ཚེ་དམུས་ལོང་ལྟ་བུའམ། མི་མུན་པར་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའམ་མིག་བཙུམས་པ་ལྟ་བུར་སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་བྱིང་བར་གྱུར་པ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་དང༌། <<ལམ་རིམ་>>ལས། བྱིང་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འཛིན་པའི་འཛིན་སྟངས་ལྷོད་ནས་དམིགས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའམ་དམ་པར་མི་འཛིན་པ་ཡིན་པས་དྭངས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་དམིགས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་མེད་ན་བྱིང་བར་འགྲོ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྤྱིར་བྱིང་བ་ཞེས་པ། ལྟུང་བ་དང༌། ཐིམ་པ་སོགས་དོན་མང་པོ་ལ་སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་གོ་དགོས་པས། དཔེར་ན། ཆུ་ལ་བྱིང༌།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 438

འདམ་ལ་བྱིང༌། རིག་པ་བྱིང་འཐིམས་བྱུང་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང༌། འདིར་ཡང་གོ་དོན་དེའི་སྟེང་ནས་བཙལ་ཏེ་སེམས་དགེ་བ་ལ་དམིགས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་པའི་འཕང་མཐོ་དམན་དང༌། གསལ་ངར་ཆེ་ཆུང་གི་སྒོ་ནས་བྱིང་བ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞིབ་མོར་འབྱེད་དགོས་ཏེ། <<དྲིན་ལན་བློ་བཟང་བཞད་པའི་སྒྲ་དབྱངས་>>ལས། ཏིང་འཛིན་གཡོ་མེད་སྐྱོང་བའི་ཚེ། །ཅུང་ཟད་དམིགས་པའི་ངར་ཤོར་ན། །བྱིང་བ་ཕྲ་མོས་ཟིན་པ་ཡིན། །ངར་མེད་དྭངས་ཆ་ཡོད་པ་ན། །བྱིང་བ་འབྲིང་ནི་སླེབས་པ་ཡིན། །དྭངས་ཆ་མེད་ན་བྱིང་བ་ཆེ། །གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་པའི་ཚེ་རྣམ་པའི་དྭངས་ཆ་ཡོད་ཀྱང༌། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་གསལ་ངར་ཅུང་ཟད་ཤོར་བ་བྱིང་བ་ཕྲ་མོ་དང༌། དེའི་ཚེ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་གསལ་ངར་མེད་ལ། རྣམ་པའི་དྭངས་ཆ་ཙམ་ཁོ་ན་ཡོད་པ་ནི་བྱིང་བ་འབྲིང་དང༌། ཡང་དེའི་ཚེ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་གསལ་ངར་དང་དྭངས་ཆ་གང་ཡང་མེད་པར་སེམས་ཀྱི་འཕང་ཧ་ཅང་ལྷོད་དེ་དམའ་བར་གྱུར་པ་བྱིང་བ་ཆེན་པོའམ་རགས་པའི་དོན་དུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་དོ།།
རྨུགས་པ་ནི། <<ཀུན་བཏུས་>>ལས། རྨུགས་པ་གང་ཞེ་ན། གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་དེ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དམིགས་པ་གང་ལ་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་བཟུང་ཡང་ལུས་དང་སེམས་ལྕི་ཞིང་ལས་སུ་མི་རུང་བར་ཉག་ཉོག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་སྟེ་གཏི་མུག་གི་ཆ་ཤས་སུ་འདོད། བྱིང་བ་ནི་རྨུགས་པ་ལས་བསྐྱེད་པས་དེ་གཉིས་སོ་སོ་ཡིན་ཏེ། བྱིང་བ་ལ་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་ཡོད། རྨུགས་པ་ལ་མི་དགེ་བ་དང་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་ཅིང་གཏི་མུག་གི་ཆ་ཤས་ཁོ་ནར་འདོད་དོ། །རྒོད་པ་དང༌། འཕྲོ་བའི་ཁྱད་པར་ཡང༌། རྒོད་པ་ནི། <<ཀུན་བཏུས་ >>ལས། རྒོད་པ་གང་ཞེ་ན། སྡུག་པའི་མཚན་མའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་བ་སྟེ་ཞི་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེའི་དམིགས་པ་ནི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་སྡུག་པ་དང༌། རྣམ་པ་ནི་སེམས་མ་ཞི་བར་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཕྲོ་བ་སྟེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཡིན་པས། ཡུལ་ལ་སྲེད་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པ་དང༌། བྱེད་ལས་ནི་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གནས་པར་བར་དུ་གཅོད་པར་གསུངས་སོ།།
དེས་ན་རྒོད་པ་དང་འཕྲོ་བའི་ཁྱད་པར་ཡང༌། རྒོད་པ་དང་རྣམ་གཡེང་གཉིས་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་གཞན་དུ་འཕྲོ་བའམ་གཡེང་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་དུ་འདྲ་ཡང༌། འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་འཕྲོ་བ་ནི་རྒོད་པ་དང༌། ཉོན་མོངས་གཞན་གྱི་དབང་གིས་འཕྲོ་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་གཡེང་ཡིན་ཏེ། <<ལམ་རིམ་>>ལས། འོ་ན་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་སེམས་དམིགས་པ་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 439

ལས་གཞན་དུ་གཡེང་བར་བྱེད་པའི་འཕྲོ་བ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་དམིགས་པ་གཞན་ལ་འཕྲོ་བ་དེ་རྒོད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྒོད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཡིན་པས། ཉོན་མོངས་པ་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་གཡེང་བ་ནི་རྒོད་པ་མིན་གྱི། ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུའི་ནང་ཚན་གྱི་སེམས་བྱུང་རྣམ་གཡེང་ཡིན་ཏེ། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་འཕྲོ་བ་ནི་དགེ་བའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཅི་རིགས་སུ་འགྲོ་བས་འཕྲོ་བ་ཐམས་ཅད་རྒོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ཆགས་པའི་དབང་གིས་སེམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་འཕྲོ་བར་བྱེད་པ་ནི་རྒོད་པ་ཕྲ་མོ་དང༌། ཆགས་པའི་དབང་གིས་སེམས་ཀྱི་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ཕལ་ཆེར་ཤོར་ནས་སེམས་གཞན་དུ་འཕྲོ་བར་བྱེད་པ་ནི་རྒོད་པ་རགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་མཁས་པ་རྣམས་གསུངས་སོ།།
དེ་ལྟར་ཉེས་པ་ལྔ་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་དང༌། སྟོབས་དྲུག་དང༌། ཡིད་བྱེད་བཞི་དང༌། སེམས་དགུས་ཞི་གནས་ཚུལ་བཞིན་བསྒྲུབས་དགོས་ཤིང༌། དེ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ཡང༌། འདྲིས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་གནས་དགུ་པ་བསྒྲུབས་ཏེ་རྩོལ་བ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ཡིད་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ཀྱང་ཤིན་སྦྱངས་མ་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་རྗེས་མཐུན་པ་མ་གཏོགས་ཞི་གནས་དངོས་ཐོབ་པར་མི་འཇོག་སྟེ། ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྒྱུན་མ་བཅད་པས་སེམས་མི་རྟོག་པར་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་དང༌། ཤིན་སྦྱངས་ཐོབ་པ་ན་ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གཉིས་དང་བྲལ་བས། ལུས་སེམས་དགེ་བའི་བྱ་བར་བཀོལ་བ་ལ། ལས་རུང་དུ་གྱུར་པས་ཞི་གནས་དངོས་ཐོབ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། <<ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་>>ལས། ཇི་སྲིད་དུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་ཞི་གནས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། <<སྒོམ་རིམ་བར་མ་>>ལས། དེ་ལྟར་ཞི་གནས་གོམས་པར་བྱས་པ་དེའི་ལུས་དང་སེམས་གང་གི་ཚེ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་གྱུར་པ་དང༌། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་དེའི་ཞི་གནས་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། <<ལམ་རིམ་>>ལས་ཀྱང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ཐོབ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས། གལ་ཏེ་ཤིན་སྦྱངས་མ་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་གྱི་ཞི་གནས་དངོས་མིན་པས། ཞི་གནས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན། ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། <<ཀུན་བཏུས་>>ལས། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་གང་ཞེ་ན། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དེ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་དང་སེམས་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་བཀོད་མི་ནུས་པས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 440

ཉོན་མོངས་སྤོང་བར་རྩོལ་བ་ན་ལུས་སེམས་ལྕི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ནི་ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང༌། དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་དེ་ལོག་ནས་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ལ་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཟེར་ཏེ། <<ལམ་རིམ་>>ལས། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ནི་ལུས་དང་སེམས་དགེ་བའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་དུ་བཀོད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ནི་ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གཉིས་དང་བྲལ་བས་ལུས་དང་སེམས་དགེ་བའི་བྱ་བར་བཀོལ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་ལས་སུ་རུང་བའོ། །ཞེས་དང༌། ཡང༌། དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོག་མ་རྙེད་པ་ནས་ཆ་ཕྲ་མོ་རེ་འབྱུང་བས་དེ་ཇེ་ཆེར་སོང་བ་ལས་མཐར་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་སུ་འགྱུར་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ།།
དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ན་ཡང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཁོ་ན་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་ཅི། ཐེག་པ་དམན་པའི་ལམ་དུའང་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བ་ནི། <<ལམ་རིམ་>>ལས། དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྲོང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ས་འོག་མ་ལ་ཆགས་པ་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང༌། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གོང་མར་བགྲོད་དགོས་པས་ཕྱི་པ་དང་ནང་པ་གཉིས་ཀའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། འདི་ཡང་བདག་མེད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང༌། སྲིད་པ་མཐའ་དག་གི་སྐྱོན་ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟིན་ན་ཐར་པའི་ལམ་དུ་འགྱུར་ཞིང༌། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཟིན་ན་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཅག་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམས་ཏེ། ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་དགོས་ཤིང༌། དེ་ཡང་ཟུང་འབྲེལ་དུ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། <<ལམ་རིམ་>>ལས། ནམ་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པའི་ཐོག་མ་ནས་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས། དེའི་ཚུལ་ནི། སྔར་གྱི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱད་སྒོམ་བྱས་པ་ན་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་བྱེད་བཞིའི་རིམ་པས་སྐྱེས་པ་འདི་ལའང་གསུངས་པས་ཡིད་བྱེད་བཞི་པ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ན་ཟུང་འབྲེལ་དུ་འགྲོ་སྟེ། ཞེས་དང༌། ཡང༌། དེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་བ་དེ་མ་ཐོབ་པའི་གོང་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དཔྱད་སྒོམ་གྱི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་རྟོག་པའི་གནས་ཆ་འདྲེན་མི་ནུས་པས། དཔྱད་སྒོམ་དང་འཇོག་སྒོམ་གཉིས་རྩོལ་བ་སོ་སོ་སོ་སོར་བསྒོམ་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 441
དགོས་ལ། དེ་གཉིས་ཐོབ་ནས་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དཔྱད་སྒོམ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་གནས་འདྲེན་པར་ནུས་པས་ན་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའོ། །འདི་ཡང་དཔྱོད་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ལ། དཔྱད་མཐར་གནས་པ་ནི་ཞི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
དེ་ལྟར་རྗེ་བླ་མའི་རིང་ལུགས་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་བཀའ་སྲོལ། བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒོམ་པ་བྱིང་རྨུགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྤྲོས་ཆེ་བས་དེ་དག་གི་སྙིང་པོ་མདོར་བསྡུས་ན། རྗེ་འཇིགས་མེད་དབང་པོའི་<<དགེ་ལྡན་ཆོས་འབྱུང་>>ལས། སྒོམ་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་དུ་འཕགས་ཏེ། བོད་ཀྱི་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཞི་གནས་གསར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་གནས་ཆ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་ཤེས་པ་འཕང་ལེགས་པར་བསྟོད་དེ། བསྒྲིམས་ནས་མི་རྟོག་པར་འཇོག་པ་དོར་ནས་རིག་པའི་གཟེངས་ཀྱང་སྨད། ལེགས་པར་བསྒྲིམས་པའང་གློད་པས་གློད་རབ་ལ་སྒོམ་རབ་ཅེས་སྨྲ་བ་ནི་བྱིང་བ་དང་སྒོམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པས་དམན་ལ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསར་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། གནས་ཆ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་གསལ་ཆའི་ངར་དང་ལྡན་པ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སེམས་གནས་དགུ། སྟོབས་དྲུག་ཡིད་བྱེད་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསར་དུ་སྒྲུབ་ཚུལ་དང༌། དྲན་པ་དང༌། ཤེས་བཞིན་གྱིས་བོགས་འདོན་ཚུལ། བྱིང་རྒོད་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ངོས་འཛིན། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲུབ་ཚུལ་སོགས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པས་ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ལྡན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚུལ།

གསུམ་པ་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བཀའ་གདམས་གཙང་མའི་རྣམ་ཐར་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་ལ། <<དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་>>ལས། ཇི་ལྟར་ལོ་ཏོག་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ནི། །བརྟེན་ནས་སྐྱོན་མེད་པར་ནི་སྐྱེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟེན་ནས་ཆོས་དཀར་མཆོག །སྙིང་རྗེའི་ཆུས་བརླན་པས་ནི་རྣམ་པར་སྐྱེས། །ཞེས་དང༌། <<མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་>>ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེམ་སྐས་སོ། །ཤིང་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བ་ས་ཡིན་པ་ལྟར་རྩ་བའོ། །ཞེས་དང༌། <<བཤེས་སྤྲིངས་>>ལས། ཁྲིམས་ནི་རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུའི་ས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལེགས་པར་གསུངས།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 442

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ནི་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ནམ་རྩ་བ་ཡིན་ཞིང༌། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང༌། དེ་ལས་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བས་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་པ་དང༌། ལྷག་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་གཞིར་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང༌། <<བསླབ་བཏུས་>>སུ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དྲན་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཐུ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་ཤིང༌། <<ལམ་རིམ་>>ལས་ཀྱང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་རྩ་བ་སྟེ་གཞན་གཉིས་དེ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བསླབ་པ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ནམ་རྩ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པར་གསུངས་པ་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་རྩ་ཡིན་ཏེ། <<བྱང་ས་>>ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་འདི་ལྟ་སྟེ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འདི་ནི་སྡུད་པར་བྱེད་པ་དང་འབྱོར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་བསྡམས་ཤིང་བསྲུངས་ན་དེ་ལས་གཞན་དག་ཀྱང་སྡོམ་ཞིང་བསྲུངས་བར་འགྱུར་ལ། དེ་མ་བསྡམས་ཤིང་མ་བསྲུངས་ན་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ཀྱང་མི་སྡོམ་ཞིང་མི་བསྲུངས་པར་འགྱུར་བས། ཞེས་དང༌། <<ལམ་རིམ་>>ལས། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་དང་གནས་སུ་ལན་དུ་མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་ལ་གནོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ཡིད་ཕྱིར་ལོག་པའི་སྤོང་པའི་སེམས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས། དེའི་གཞི་རྩ་ཡང་། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་ཉེ་བར་སྤོང་བའི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ལ་ཡང་སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བདུན་དུ་ཡོད་པ་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྡོམ་པ་ནི། སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཉག་གཅིག་ཡིན་པས། དེ་ཕྱིར་བསྟན་པའི་རྨང་གཞི་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ནི་ཆོས་འདུལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་དགོངས་ནས། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྲོལ་ཆེན་པོ་གཞི་ནས་བཙུགས་ཤིང་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་ལས་བསླབ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཉམས་ལེན་གཙང་མའི་སྲོལ། དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགྲན་ནུས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་རླུང་ལྟར་གྲགས་ལ། དེ་ལྟར་དུ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། ཚིག་སྤྱིའི་བཤད་སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་དགེ་སློང་གིས། །ཐུབ་བསྟན་མིང་ཙམ་ལྷག་མར་གྱུར་པའི་དུས། །བསླབ་གསུམ་ལུང་རྟོགས་རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་ཀུན། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཉིན་མོར་མཛད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྗེ་བླ་མ་མ་བྱོན་པའི་གོང་ཙམ་དུ་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་ཞིག་ལྷག་པར་གྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། སྡོམ་པ་འབོག་པའི་སྐབས་བརྟན་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 443

མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལྡན་ལྟ་ཅི། བསྙེན་རྫོགས་ཙམ་ཡང་མ་སྒྲུབ་པར་གཞན་གྱི་མཁན་པོ་བྱེད་པ་དང༌། མཚམས་ཀྱི་ནང་དེར་ལས་གྲལ་དུ་མ་གཏོགས་པའི་དགེ་སློང་མང་པོ་བསྡད་ནས་བྱ་བ་གཞན་བྱེད་པ་དང༌། ལས་གྲལ་དུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆ་ལུགས་དང་སྤྱོད་ལམ་ཐ་དད་པ་སོགས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་དང་མ་བྲལ་བ་ཁོ་ན་བྱེད་པ་དང༌། བསྒྲུབ་པ་བྱས་ཀྱང༌། ཐོག་མ་ནས་ཆང་དང༌། ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་ལྟ་བུ་སྤོང་མི་ཐུབ་སྙམ་པའམ་ཞག་གྲངས་ཁ་ཤས་ཙམ་ཁོ་ནར་སྤོང་རྩིས་བྱེད་པ་སོགས་ངེས་པ་ལྔ་དང་མ་བྲལ་བར་བྱེད་པ་དང༌། ལྡན་དགོས་པའི་རྟགས་དང་ཆ་བྱད་བརྙན་པོ་ཚུན་ཆད་ཙམ་ཡང་མེད་པར། ལྷན་པ་རེ་དང༌། ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཚབ་ཏུ་ཕོར་བ་ཚུན་ཆད་གཏོད་པ་དང༌། ཆོ་ག་ཚིག་ཕྱེད་ཀྱང་མ་འཁྲུལ་བ་དགོས་པ་ལ་ཡང་དཔེ་ཐོག་ནས་ཀློག་པ་སོགས་ལག་ལེན་སྐྱོན་ཆགས་ཤ་སྟག་བྱེད་པ་དང༌། བར་དུ་བསྲུང་ཚུལ་ཡང༌། འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐོས་བསམ་ལྷུར་ལེན་པའི་དུས་སུ། ཆང་བཏུང་བ་དང༌། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་ཟ་དང༌། གླུ་དང༌། གཞས་དང༌། བྲོ་གར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བག་མེད་པའི་རྩེད་མོ་སྣ་ཚོགས་ཁྱིམ་པ་ཡ་རབས་ཀྱིས་ཀྱང་ལག་ཏུ་ལེན་པ་ལ་ངོ་ཚ་བའི་གནས་སུ་བརྩི་བ་ཤ་སྟག་ལག་ལེན་དུ་བྱེད་ཅིང༌། དེ་ནི་ཐོས་བསམ་ལ་ནན་ཏན་ལྷུར་ལེན་པའི་ཕྱིར་དུ་ལུས་གསོ་བ་དང༌། ཁམས་སངས་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་ཚུལ་ཁྲིམས་བག་ཡངས་སུ་བྱས་ཆོག་པའི་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་བྲལ་གྱི་གཏམ་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོར་རློམ་པ་ནས། ངུར་སྨྲིག་གསར་དུ་འཆང་བ་ཡན་ཆད་ལ་རླུང་ལྟར་གྲགས་པ་དང༌། མྱོས་པར་འགྱུར་བ་བཏུང་བ་དང༌། འཕྱར་གཡེང་སོགས་ཁྱིམ་པ་སུན་འབྱིན་དུ་འགྱུར་བའི་ལས་བག་མེད་དུ་སྤྱོད་པ་དང༌། ཐ་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆ་ལུགས་ཀྱང་ཆེད་དུ་འདོར་བའི་ཤན་རིམས་པར་ཞུགས་ཏེ། གདིང་བ་དང༌། ལྷུང་བཟེད། འཁར་གསིལ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་སློང་གི་ཡོ་བྱད་ངོ་ཤེས་པའང་དཀའ་བར་གྱུར་ཅིང༌། བླ་གོས་དང༌། མཐང་གོས། སྣམ་ཕྲན། གླེགས་བུ་སྦྱར་བ་སོགས་ལག་ལེན་ལྟ་ཅི་རྣ་བས་ཀྱང་མ་གོ་བར་གྱུར་པའི་ཚུལ། རྗེའི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་འཇུག་ངོགས་དང༌། ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཆོས་འདུལ་བའི་བསླབ་ཁྲིམས་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་པའི་ཐ་མ་སྙིགས་ལྔའི་རང་མཚང་ཆེས་ཆེར་བརྡོལ་བའི་དུས་ཀྱི་ཡང་མཐའ་འདིར། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འདི་ཉིད་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྨོན་ལམ་རླབས་པོ་ཆེའི་མཐུ་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ་བྱང་ཕྱོགས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསོ་བའི་སླད་དུ་ཉེ་བར་བྱོན་ནས། ཐུབ་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བ་དང་ཡུན་དུ་གནས་པའི་རྩ་བ་ནི་འདུལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། འདི་ཉིད་བར་སྐབས་སུ་ཧ་ཅང་ཉམས་དམའ་བར་གྱུར་པ་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར། འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་ཀྱི་ཆེད་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཐོག་མར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སླད་དུ། རྫིང་ཕྱིའི་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 444

ཇོ་བོ་བྱམས་པ་ལ་ཞིག་གསོ་གནང་སྟེ། བྱམས་བསྟོད་ཚངས་པའི་ཅོད་པན་མཛད་པ་དང་བཅས་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ། འཁར་གསིལ། ལྷུང་བཟེད། གདིང་བ། ཆུ་ཚགས་སོགས་དགེ་སློང་གི་ཡོ་བྱད་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཕུལ་བའི་སྒོ་ནས་འདུལ་བསྟན་རྨང་གཞི་ནས་གསོ་བའི་ཐུགས་སྐྱེད་དང་སྨོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་པ་དང༌། གཉལ་དུ་བཞུགས་སྐབས། གསེར་ཕྱེ་འབུམ་པར་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་ཕུལ་ཏེ་གདུལ་བྱ་མང་པོ་ལ་འདུལ་བའི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་འདུལ་བའི་བཅས་མཚམས་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་ཐ་ན་རུང་ཆུ་འདེབས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་མ་ཉམས་པར་ཕྱག་ལེན་དུ་བསྟར་ཏེ། དཔོན་སློབ་ཚང་མ་ཕེབས་བཞུགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུའང་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་གྱིས་གཙོས་དགེ་སྦྱོང་ལ་འོས་པའི་རྟགས་ཆ་ལུགས་འཆང་བར་མཛད་པས། འདུལ་བ་འཛིན་པའི་སྙན་གྲགས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པ་དང༌། གནམ་རྩེ་ལྡེང་དུ་ཆོས་རྗེ་རྣམ་གསུམ་ཞལ་འཛོམས་པའི་སྒོ་ནས་འདུལ་བའི་ཕྱག་ལེན། གཞི་བཅུ་བདུན་དང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ནས་གསུངས་པའི་བཅས་པ་ཕྲ་མོ་ཡན་ཆད། ཆོས་འདུལ་བ་ནས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་གྱི་ཕྱག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པའི་སྲོལ་ལེགས་པར་བཙུགས་ཏེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ལ་བཀོད་པ་དང༌། ཐ་ན་དགའ་ལྡན་དགོན་པ་ཕྱག་འདེབས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མཁར་ལས་མཛད་པའི་ཚེ་ཡང༌། འདུལ་བ་གནས་མལ་གྱི་གཞི་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་གྱི་ཆོ་ག་རྣམས་མ་ཆད་པར་དངོས་སུ་ལག་ལེན་དུ་བཏབ་པ་སོགས་དུས་ཀྱི་ཐ་མ་འདི་ལའང༌། འདུས་པ་དང་པོ་སླར་བྱོན་པ་དང་མཚུངས་པར་འདུལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་དེ་ལྟ་བུ་བསྩལ་བ་ནི། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞལ་ནས། དེང་སང་ཁ་ཆེ་དང་རྒྱ་ནག་གི་བར་ཐམས་ཅད་དུ། དགེ་སློང་གི་རྟགས་དང་ཆ་ལུགས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང༌། ཆང་དང་ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་སྤོང་བ་དང༌། བྱིན་ལེན་དང༌། རུང་ཆུ་འདེབས་པ། ནུབ་ལྷག་ཉལ་སྲུང་བ་སོགས་བསླབ་པའི་གཞི་ཕྲ་མོ་གཅིག་ཡན་ཆད་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་ཚུལ་དང་མཐུན་པས་ཁྱབ་པར་གྱུར་པ་འདི་འདྲ་བ་ནི། བདག་ཅག་གི་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་པ་འབའ་ཞིག་གི་བཀའ་དྲིན་མ་ཡིན་ན། གཞན་གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་གྱུར་པ་སོམས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་སོ།།
དེ་ལྟར་དུ། རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ལས་ཀྱང༌། གང་ན་ལས་ཀྱང་ཡོད། ནན་ཏན་བྱེད་པའང་ཡོད་པ་དེ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་གནས་པ་ཞེས་བགྱིའོ། །གང་ན་ལས་ཀྱང་མེད། ནན་ཏན་བྱེད་པའང་མེད་པ་དེ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཞིག་པ་ཞེས་བགྱིའོ། །ཞེས་བསྟན་པ་གནས་མི་གནས་འདུལ་བའི་ལག་ལེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་པར་གསུངས་ཀྱང༌། གནད་འདི་མ་རྟོགས་པའི་ཕོ་ཚོད་ཅན་མང་པོ་ཞིག་གིས་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་དང༌། སེམས་ངོ་མཐོང་བ་གལ་ཆེ་ཡི། སྤྱོད་པ་གལ་མི་ཆེ་སྟེ། དེ་ནི་ལྟ་བ་སྟོན་པའི་སྣོད་རུང་དུ་མ་གྱུར་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 445

པའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྟུལ་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་ཙམ་ཡིན་ཟེར་བ་དང༌། ཁ་ཅིག ཁོ་བོ་ནི་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་པས་སོ་ཐར་ལ་རེ་མི་དགོས་ཟེར། ལ་ལས། ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་སོ་ཐར་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་མ་ཟད་དེ་འདོར་དགོས་ཏེ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ནི་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་སྡོམ་པ་ཡིན་པས་བསམ་པ་དེ་མ་ལོག་ན་བྱང་སྡོམ་མི་སྐྱེ་ཞིང༌། བྱང་སེམས་ལ་བསམ་པ་དེ་སྐྱེས་ན་བྱང་སྡོམ་གཏོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་དང་ཐེག་དམན་གྱི་བསམ་པ་གཉིས་སོ་སོར་མ་ཕྱེད་པའི་འཆལ་གཏམ་སྨྲ་བ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་ལྷུར་ལེན་པ་ནི་སེམས་ནང་དུ་གཞོལ་དགོས་པས། བསྟན་བཅོས་དག་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་དང༌། ལྟ་བ་དང༌། ཉན་པ་སོགས་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་གཅོད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ནང་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སེམས་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་དག་མེད་ཀྱང་བླ་མའི་མན་ངག་ལས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་དང༌། གཞན་ཡང༌། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྒོམ་པ་དང༌། གཟུངས་ཁྱད་པར་ཅན་བཟླ་བ་སོགས་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང༌། ཕྱག་འཚལ་བ་དང༌། མཆོད་པ་འབུལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོར་ཡིན་པས་དེ་དག་དོར་ནས། སྤྲོས་པ་མེད་པ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་འབའ་ཞིག་བསྒོམ་པ་ཟབ་ཟེར་བ་དང༌། ཡང༌། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་སྒོམ་པ་ལ་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ངེས་པ་རྙེད་མི་དགོས་ཀྱི། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་རང་བབས་སུ་བཞག་པས་ཆོག་ཟེར་བ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་གནད་མ་རྟོགས་པའི་གཏམ་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི། བསྟན་པ་དྲི་བཅས་སུ་གཏོང་བའི་གདོན་ཆེན་སྙིང་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེས་ཐ་ཆད་ཀྱི་གཏམ་ཤ་སྟག་གོ །དེ་དག་མི་འཐད་དེ། སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྨང་གཞི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་གལ་ཆེ་བས། དེ་མེད་ན་རྒྱུད་སྡེ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཕན་ཡོན་མི་འབྱུང་སྟེ། <<འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་>>ལས། ཟློས་པ་འདི་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས། །དེ་ལ་གྲུབ་པ་མཆོག་མེད་ཅིང༌། །གྲུབ་པ་འབྲིང་པོའང་ཡོད་མིན་ཏེ། །གྲུབ་པ་ཐ་མའང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ལ་ཐུབ་དབང་གིས། །སྔགས་འགྲུབ་པར་ནི་མ་གསུངས་ཏེ། །ཞེས་དང༌། <<དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་>>ལས། སྔགས་ཀྱི་རྩ་བ་དང་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། །ཞེས་དང༌། <<རྒྱུད་>>ལས། ཕྱི་རུ་ཉན་ཐོས་སྤྱོད་བསྐྱངས་ཤིང༌། །ནང་དུ་འདུས་པ་ལ་རབ་དགའ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང༌། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་མ་བླངས་པའི་སྔགས་འཆང་ཁྱིམ་པས་ཀྱང་བཅས་པ་དམིགས་བསལ་ཅན་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་མཐའ་དག་བསྲུང་དགོས་པ་ནི། <<དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་>>ལས། རྒྱལ་བ་ངས་བཤད་སོ་སོ་ཐར་པ་ཡི། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་འདུལ་བ་མ་ལུས་པ། །སྔགས་པ་ཁྱིམ་པས་རྟགས་དང་ཆོ་ག་སྤངས། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང༌། སྔགས་སྡོམ་འཛིན་པའི་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 446

ཚེ་ཡང༌། ཕྱི་དང་གསང་བ་ཐེག་པ་གསུམ། །དམ་ཆོས་སོ་སོར་གཟུང་བར་བགྱི། །ཞེས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང༌། ལས་ཀྱི་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ། །སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལྡན་པར་ནི། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་སོ་སོར་གཟུང༌། །ཞེས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དམ་ཚིག་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རིམ་པ་བཞིན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དམ་ཆོས་མི་སྤོང་བར་འཛིན་པ་དང༌། ཁས་བླངས་པའི་སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་སོགས་ནི་རིགས་ལྔའི་དམ་ཚིག་ཏུའང་འདུས་པས། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ལྷག་པར་བསླབ་ཁྲིམས་ལ་གཙིགས་ཆེན་བྱེད་དགོས་ཤིང༌། དེ་ལྟར་དུ། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། ཚན་ཞིག་གིས་འདུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔགས་ཅ་འབྱིད། སྔགས་ལ་བརྟེན་ནས་འདུལ་བ་ཅ་འབྱིད་དེ། འདུལ་བ་སྔགས་ཀྱི་གྲོགས། སྔགས་འདུལ་བའི་གྲོགས་སུ་སོང་བ་ངའི་བླ་མའི་བཀའ་བརྒྱུད་མིན་པ་མེད། ཅེས་དང༌། ཡང༌། ཆོས་མང་དུ་བསླབས་ཀྱང་ཆོས་བྱེད་ལུགས་གཞན་དུ་རྩད་གཅོད་དགོས་ན་ནོར་བ་ཡིན། ཞེས་དང༌། དགེ་བཤེས་ཤ་ར་བའི་ཞལ་ནས། སྤྱིར་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་ཆོས་ལ་བརྟེན་པ་དང༌། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འདུལ་བ་ནས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ན་བལྡབ་ཀྱང་མི་དགོས་པ། ཞེ་གཙང་བ། བརྟག་ཐུབ་པ། ཉམས་དགའ་བ། མཐའ་བཟང་བ་ཡིན་གསུངས་པ་དང༌། <<ལམ་རིམ་>>ལས་ཀྱང༌། འདི་ལ་གནང་བཀག་མི་འདྲ་བའི་ཆ་ཐན་ཐུན་མཐོང་ནས་ཚ་གྲང་ལྟར་ཐམས་ཅད་དུ་འགལ་བར་འཛིན་པ་ནི་རྟོག་པ་ཤིན་ཏུ་རྩིང་བར་གསལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་གནང་བཀག་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་པ་གསུང་རབ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པས། ཐེག་པ་གསུམ་མམ་ལམ་ལྔ་ལྟ་བུ་གོང་མ་གོང་མར་འཇུག་ན་ཐེག་པ་དང་། ལམ་འོག་མ་འོག་མའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཚང་བ་དགོས་སོ། །ཞེས་དང༌། དེ་ལྟ་བུའི་གོ་བ་མ་རྙེད་ན་ཆོས་རེ་རེ་ལ་ངེས་པ་ལྟར་སྣང་རེ་རྙེད་པ་ན་གཞན་རྣམས་སྤོང་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་ཐེག་པ་གོང་མ་ལ་མོས་པ་ལྟར་སྣང་ཞིག་སྐྱེས་ན། རིམ་པ་ལྟར་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་སྤོང་ཞིང༌། སྔགས་ལ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སྤོང་བར་འགྱུར་བས། འབྲེལ་ཆེ་ལ་འབྱུང་ཉེ་ཞིང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཆེས་ལྕི་བའི་ཆོས་སྤོང་བའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་གསོག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང༌། གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་མེད་པའི་བཤད་ཆོས་སུ་བྱས་ཤིང༌། ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་སྙིང་པོའི་དོན་སྟོན་པའི་མན་ངག་ཟུར་དུ་ཡོད་པར་གོ་ནས་དམ་པའི་ཆོས་རང་ལ་བཤད་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ལོགས་ལོགས་པ་གཉིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི། དྲི་མ་མེད་པའི་མདོ་རྒྱུད་དང༌། དྲི་མ་མེད་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་གེགས་བྱེད་ཅིང༌། དེ་དག་ལ་ནང་གི་དོན་མི་སྟོན་པར་ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་ཙམ་གཅོད་པའོ་ཞེས་བརྙས་པའི་གནས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་སྤོང་བའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གསོག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 447

དེ་ལྟར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རིང་ལུགས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་ནི། ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པའི་ཡང་སྙིང༌། དཔལ་ལྡན་ཐལ་འགྱུར་བའི་བཞེད་སྲོལ་དྲི་མ་མེད་པའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ། སྒོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཀྲལ་བའི་བསྟན་བཅོས་དག་ལས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་མ་ནོར་བར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱོང་བ། སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཕྱི་འདུལ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་གཙང་མ་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ངང༌། ནང་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཟབ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཚམས་ཕྲ་མོ་ཙམ་ལས་ཀྱང་མི་འདའ་བར་བསླབ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་མིག་འབྲས་ལྟར་སྲུང་བ་སོགས་རྒྱུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལས། ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚུལ། མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ་རེ་ཞིག་དེ་ལྟའོ། །དེ་ལྟར་དུ་ྋགོང་ས་ྋལྔ་པ་ཆེན་པོས། རྨད་བྱུང་རྣམ་ཐར་གཙང་མའི་ཁྲིམས་དང་ལྡན། །རླབས་ཆེན་རྒྱལ་སྲས་སྤྱོད་པའི་སྙིང་སྟོབས་ཆེ། །བདེ་སྟོང་མཆོག་གི་རིམ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད། །བློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་དང་མཇལ་བར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་སོ།།

འབྲས་བུ་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གཞི་དང་
རིམ་པ་དང་པོའི་ལམ་གྱི་བཞེད་སྲོལ།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་ལ། ཐོག་མར་གཞིའི་འདོད་ཚུལ་དང་རིམ་པ་དང་པོའི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག ཕ་རྒྱུད་ལམ་གྱི་སྙིང་པོ་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་གཞག མ་རྒྱུད་ལམ་གྱི་སྙིང་པོ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྣམ་གཞག བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཟུང་འཇུག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་བཞི་ལས།
དང་པོ་ནི། བོད་སྔ་རབས་པ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་སོ་སོར་འཇོག་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང༌། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཇི་ལྟར་འཇོག་པའི་ཚུལ། རང་རང་གི་ལག་རྗེས། ལམ་བསྒོམ་པ་ལ་སྣོད་རུང་དུ་བྱ་བའི་རྒྱུད་སོ་སོའི་དབང་གི་ཁྱད་པར། དབང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་འཇོག་ཚུལ་དང༌། སྔགས་སྡོམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཚད་སོགས་ལ་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་མ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 448

རྟོགས་ཤིང༌། གང་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་པའི་གནད་ཀྱང་ངོས་མ་ཟིན་པར་རྟོགས་བཟོའི་བཤད་ཚུལ་མང་དུ་བྱུང་བས། ཕྱི་རབས་པ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལའང༌། སྒོས་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གལ་ཆེ་རྣམས་ཆད་པ་དང༌། ལག་ལེན་གྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་རྣམ་པར་མ་དག་པའི་སྐྱོན་མང་དུ་བྱུང་ཞིང༌། དེ་ལྟར་ན། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་སྔོན་རྒྱལ་བ་དབང་པོ་ཏོག་གི་སྤྱན་སྔར་སྙིགས་མ་ལྔ་ཤིན་ཏུ་བདོ་བའི་མ་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་རྣམས་སུ། གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་བཟང་གསལ་བར་མཛད་དེ། སྔགས་དང་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་སྤེལ་བར་དམ་བཅས་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུ་མངོན་དུ་གྱུར་པས། གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཚུལ་སྔོན་དུ་བརྗོད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་རྒྱུད་སྡེ་བྱེ་བྲག་པ་རེ་རེའི་བཤད་སྲོལ་དང་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་གསལ་བར་བྱས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། གསང་ཆེན་རྒྱུད་སྡེ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་གནད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྤྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང༌། གསང་སྔགས་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དབང་གི་རྣམ་གཞག་འདུས་པའི་དབང་དོན་དེ་ཉིད་རབ་གསལ་སོགས་ལས། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་རང་རང་གི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱི་དང༌། དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་སྒྲུབ། འཇུག་སྒོ་དབང་དང་བཅས་པ་ལ་རྩོད་མེད་ཚད་ལྡན་གྱི་པཎ་ཆེན་ཤ་སྟག་གི་གཞུང་ལ་ཁུངས་བཅོལ། ཡང་དག་པའི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་པའི་དགག་བཞག་དང་བཅས་ཆོ་གའི་ཡན་ལག་མི་གསལ་བ་རྣམས་ཁ་བསྐངས་ཏེ་གསལ་བར་བྱས་པ་དང༌། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྩ་བ་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཇི་ལྟར་བསྲུང་བའི་ཚུལ་དང༌། རྩ་ལྟུང་རྣམ་བཤད་སོགས་སུ་རྒྱུད་སྡེ་གང་ལ་སྔགས་སྡོམ་འཛིན་དགོས་པ་དང་མི་དགོས་པའི་དབྱེ་མཚམས། རྩ་ལྟུང་དང་སྦོམ་པོ་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན། དེ་དག་གི་ཡན་ལག་ཚང་མ་ཚང་གི་ཞིབ་ཆ། ཇི་ལྟར་བསྲུང་བའི་ཚུལ། ལྟུང་བ་འདག་པའི་ཐབས་སོགས་མ་ཚང་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང༌། བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་ཡང༌། བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་གྱི་གནད་ཚང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང༌། སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་རྟེན་ཁམས་དྲུག་ལྡན་འཛམ་བུའི་གླིང་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱོར་བའང་མངལ་སྐྱེ་ཁོ་ནར་སྦྱར་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ལམ་འཁྱེར་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ལའང་ཕན་ཚུན་ལམ་གྱི་དོད་ཐུབ་བརྩིས་ཏེ། ལག་རྗེས་ཆ་ཚང་བ་འབྱུང་ལུགས། བདག་མདུན་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་པ་དང་འཇུག་པ་གཅིག་མི་གཅིག་གི་ཁྱད་པར། སྒོམ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་བྱས་ན་ལུས་དཀྱིལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་སོགས་སོ་སོའི་ཞིབ་ཆ། དཀྱིལ་འཁོར་བསྲེ་བའི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་ཚུལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་སྐབས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ལུགས་མདོ་ཕྱོགས་ལས་ཁྱད་འབྱེད་ཚུལ་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 449

སོགས་དང༌། རྫོགས་རིམ་སྐྱབས་སུ་ཡང་རྡོ་རྗེ་ལུས་ཀྱི་གནས་ལུགས། ཐོག་མར་གང་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཡུལ་སོགས་ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ། རྒྱུད་སོ་སོའི་སྒོས་ཆོས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར། ཐབས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལག་རྗེས་སྒྱུ་ལུས་དང༌། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལག་རྗེས་འོད་གསལ་གཉིས་སོ་སོར་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ། དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་གཟུགས་སྐུའི་ཉེ་རྒྱུ་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ། དེས་ཤེས་སྒྲིབ་ཇི་ཚུལ་སྤོང་བའི་ཚུལ། དེ་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་སོགས། མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དངོས་སུ་མཛད་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་ཟབ་མོའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ནོར་བར་གསལ་བར་ཕྱེས་ཤིང༌། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་གནད་མཐའ་དག་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་དྲི་མ་མ་ལུས་པ་དྲུངས་ནས་ཕྱུང་སྟེ་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་ལས། ལམ་འདིའི་བཤད་སྲོལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གྲུབ་མཐའ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང༌། ཕྱག་ལེན་ངོས་གཙང་རྣམ་པར་དག་པའི་སྲོལ་རྒྱུན་བཟང་པོ། རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ་ལ་ད་ལྟའི་བར་དུ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་འདི་ལགས་སོ།།
གསང་སྔགས་ཞེས་པ་དེ་གསང་བ་བྱས་ནས་འགྲིག་པ་དང་གསང་བ་མ་བྱས་ན་མ་འགྲིག་པ་རེད། དེ་གསང་བཞིན་སྦས་པས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་གསང་སྔགས་ཞེས་ཟེར། སྔགས་ཟེར་བ་དེ་མཎྚའི་ཟེར་བ་ཕྲལ་ན་མ་ནཊའི་ཟེར་བའི་དོན་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ནི་ཡིད་སྐྱོབ་པའི་དོན་ཏེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཡིད་སྐྱོབ་པའི་དོན་ཡིན། ཡིད་ཇི་ལྟར་སྐྱོབ་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་ཏེ་དེ་ལ་ཐ་མལ་བདེན་སྒྲུབ་ཀྱི་སྣང་ཞེན་དང་ཐ་མལ་རང་འགའ་བའི་སྣང་ཞེན་གཉིས་ལས་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྐྱོབ་རྒྱུ་ནི་ཐ་མལ་རང་འགའ་བའི་སྣང་ཞེན་ཡིན་ཅིང༌། དེ་ནི་ད་ལྟ་བསམ་བློ་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་སོགས་འདོད་ཡོན་ལྔ་ལ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་བཏང་གི་ཐ་མལ་རང་འགའ་བའི་སྣང་བ་ཞིག་འཁྱེར་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་རང་འགའ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྣང་བ་ཞིག་འཁྱེར་ནས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་མེད། དེར་བརྟེན་གསང་སྔགས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་ཐ་མལ་རང་འགའ་བའི་སྣང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྐྱབས་དགོས། དེར་བརྟེན་གསང་སྔགས་ནི་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཐ་མལ་རང་འགའ་བའི་སྣང་བ་མེད་པ་བཟོ་བའི་ལམ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་གསང་སྔགས་ཞེས་བརྗོད། རྡོ་རྗེ་ནི་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་དོན་ཡིན། གང་ཞིག་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་དེ་རེད། ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་ཡིན་སྟབས་རྡོ་རྗེ་ཞེས་ཟེར། གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་གཞི། ལམ། འབྲས་བུ་བཅས་གསུམ་ཡོད་པ་རེད། གཞི་གང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཞི་སྐུ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 450

གསུམ་སྟེ། ཆོས་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་ཡིན། དེ་ལ་གཞི་སྐུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཟེར། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་ཟེར་བ་དང༌། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཞི་སྐུ་གསུམ་ཟེར། ལམ་དེ་ལ་རིམ་པ་གཉིས་ཟེར། གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་ཡིན། འབྲས་བུ་ནི་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང༌། དེ་ཡང་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་ལ། ཐོག་མར་གཞིའི་འདོད་ཚུལ་དང་ལམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ཅེས་ཟེར་བའི་གཞིའི་འདོད་ཚུལ་དེ་ལ་གཞི་སྐུ་གསུམ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། ང་ཚོས་གཞིའི་སྐུ་གསུམ་བེད་སྤྱད་དེ་ལམ་གྱི་སྐུ་གསུམ་སྒོམ། འབྲས་བུའི་སྐུ་གསུམ་ཐོབ་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། གཞིའི་སྐུ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་གཞིའི་ཆོས་སྐུ་དང༌། གཞིའི་ལོངས་སྐུ། གཞིའི་སྤྲུལ་སྐུ་བཅས་ཁག་གསུམ་ཡོད། ད་ལྟ་འདིའི་ནང་གཙོ་བོ་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་བཤད་ཡོད། གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་རིམ་པ་མཐོ་ཤོས་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན། དེ་ཡང་སྐུ་གསུམ་ལས་རང་གི་ལུས་སེམས་དང་བྲལ་ནས་འཆི་བ་དེ་གཞིའི་སྐུ་ཆོས་སྐུ་དང༌། བར་དོ་དེ་གཞིའི་ལོངས་སྐུ། ཚེ་ཕྱི་མར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དེ་གཞིའི་སྤྲུལ་སྐུ་བཅས་ལ་བཞག་ཡོད། དེ་བསྒོམ་རྒྱུ་དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་གཉིས་ཡོད། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་དེ་རང་གི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཙམ་གྱི་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་ཡིན་པ་དང༌། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་དེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དངོས་སུ་ཆགས་རྒྱུའི་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་གཞིའི་སྐུ་གསུམ་དང་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡིན། གཞིའི་འདོད་ཚུལ་དང་རིམ་པ་དང་པོའི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག དེ་ནས་ཕ་རྒྱུད་ལམ་གྱི་སྙིང་པོ་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཅེས་པ་དེ་ནི་ཕ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་གཉིས་ལས་ཕ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གསང་བ་འདུས་པ་ཟེར་ཞིང༌། ད་དུང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཐབས་རྒྱུད་དང༌། ཞེ་སྡང་གི་ཐབས་རྒྱུད། གཏི་མུག་གི་ཐབས་རྒྱུད་སོགས་མང་པོ་ཡོད་པ་ལས་ཞེ་སྡང་གི་ཐབས་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཡིན་ཟེར། ཕ་རྒྱུད་ལམ་གྱི་སྙིང་པོ་ནི་སྒྱུ་ལུས་ཡིན། སྒྱུ་ལུས་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཤི་ནས་བར་དོ་གྲུབ་སྐབས་སམ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་སྐྱེ་བ་མ་བླངས་གོང་སྔོན་ལ་བར་དོ་གྲུབ་སྐབས་རྣམ་ཤེས་དེ་རང་གི་ལུས་པོ་ནས་བྲལ་ཏེ་བར་དོར་སྐྱེ་བ་ལེན་ཁར་རང་གི་འཆི་སེམས་ཕྲ་མོ་དེ་ནས་དྲན་པ་ཕྲན་བུ་གསལ་དུ་ཕྱིན་ཏེ་བར་དོ་གྲུབ་པ་ལྟར་དཔེ་དེ་དང་འདྲ་བར་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་ཡར་ལངས་ནས་སེམས་དྲན་པ་ཕྲན་བུ་གསལ་དུ་ཕྱིན་པ་དེ་ནས་སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་བེད་སྤྱོད་ཡོད། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་ལུས་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཤ་རུས་གདོས་བཅས་ཀྱི་ལུས་མ་ཡིན་པ། ཤ་རུས་དང་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་མེད་པ། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས། འཇའ་ཚོན་དྲི་མ་མེད་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 451
པ་ལྟ་བུ། སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ། གང་ལ་ཡང་ཐོགས་པ་མེད་པ། གང་བསམ་པ་དེ་ལ་སྐད་ཅིག་གིས་སླེབས་ཐུབ་པ་བཅས་ཀྱི་ལུས་ཤིག་ཡོད། ཕ་རྒྱུད་གསང་བ་འདུས་པའི་ནང་གཙོ་བོ་སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ་སྟངས་བཤད་ཡོད་པ་དང༌། མ་རྒྱུད་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ནང་གཙོ་བོ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་སྐོར་བཤད་ཡོད། གསང་འདུས་ནང་འོད་གསལ་སྐོར་བཤད་ཡོད་ཀྱང་རྒྱས་པོ་དེ་ཙམ་མེད། མ་རྒྱུད་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ནང་སྒྱུ་ལུས་སྐོར་མདོར་བསྡུས་ལས་མེད་ཀྱང་འོད་གསལ་སྐོར་ཧ་ཅང་རྒྱས་པོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཕ་རྒྱུད་གསང་བ་འདུས་པ་དང་མ་རྒྱུད་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་ཕན་ཚུན་ཁ་གསབ་བྱ་དགོས། ཡི་དམ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལ་ཕ་རྒྱུད་གསང་བ་འདུས་པའི་གཟབ་གནད་དང་མ་རྒྱུད་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་གཟབ་གནད་གཉིས་ཀ་ཆ་ཚང་བ་ཡོད། ཕ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་དབྱེ་བ་ཕྱེ་སྟངས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་ནའང་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་སྒྱུ་ལུས་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་དང་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ལ་ཕ་རྒྱུད་དང༌། འོད་གསལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་དང་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ལ་མ་རྒྱུད་ཅེས་ཕ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་སྟངས་དེ་ལྟར་བསྟན་གནང་ཡོད། ཟུང་འཇུག་ཅེས་པ་ནི་སྐུ་དག་པ་སྒྱུ་མའི་ལུས་དང་ཐུགས་དག་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཟུང་འཇུག་ཟེར། དེར་བརྟེན་ཟུང་འཇུག་གི་རྣམ་བཞག་ཅེས་པ་དེ་འདྲ་རེད། དེ་ནས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དབྱེ་སྟངས་ཐད་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྔོན་མའི་གསུངས་སྟངས་དང་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུངས་སྟངས་རྩ་བ་ནས་མི་འདྲ་བ་ཡིན། ང་རང་ཚོའི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལ་བཞི་སྟེ།བལྟ་བའི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་དང༌། རྒོད་པའི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་དང༌། ལག་བཅངས་ཀྱི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་པ། གཉིས་གཉིས་འཁྱུད་པའི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་བཅས་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད། ལྟ་བའི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་དེ་བྱ་རྒྱུད་དང༌། རྒོད་པའི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་དེ་སྤྱོད་རྒྱུད། ལག་བཅངས་ཀྱི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་དེ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། གཉིས་གཉིས་འཁྱུད་པའི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་དེ་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་བཅས་སུ་བཞག་ཡོད། རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་འཇོག་ཚུལ་འདི་ནི་འཇམ་མགོན་བླ་མའི་བཞེད་པ་ཡིན། རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོའི་ལམ་བསྒོམ་ཚེ་ནུས་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཅིང༌། ཡིན་ནའང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཐུབ་ཐབས་མེད་པ་དང༌། སྤྱོད་རྒྱུད་དང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཡིན་ནའང་ངེས་པར་དུ་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ངེས་པར་དུ་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་དགོས། ལམ་བསྒོམ་པ་སྣོད་རུང་དུ་བྱ་བ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུད་སྨིན་པ་ཞིག་དགོས་པ་དེ་ཡིན། རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་ནི་དབང་ཡིན་ཏེ་དབང་ནི་ལམ་བསྒོམ་པའམ་ཁྲིད་ཞུ་བ་དང་དཔེ་ཆ་བལྟ་བའི་དབང་ཆ་ཞུས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 452

པའི་དོན་ཡིན། དབང་གནང་བ་ནི་དེ་དག་ལ་དབང་ཆ་གནང་བའི་དོན་ཡིན། རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོར་དབང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དེ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ལ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དང་གསང་བའི་དབང་མེད། བུམ་དབང་མ་གཏོགས་ཚིག་གི་དབང་ཡང་མེད། དེ་ཡང་ཚེ་དབང་ཞེས་པ་ནི་དབང་ངོ་མ་མིན་པས་ཞུས་ཆོག་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད། ང་རང་ཚོ་དེང་སང་གྲོང་གསེབ་ཕན་ཚུན་དུ་དབང་ཞིག་གནང་མཁན་འདུག་ཟེར་ན་ཞུ་ཆོག་མི་ཆོག་ལ་མ་བལྟས་པར་ཚང་མ་རྒྱུགས་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་དང༌། དབང་གནང་མཁན་གྱིས་ཀྱང་གནང་ཆོག་མི་ཆོག་གི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཚང་མར་གནང་རྐྱང་ཡིན་པས། དེ་འདྲ་བྱས་ན་མི་འགྲིག དེ་འདྲའི་སྐབས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་ཞིག་གནང་བཞག་ན་འགྲིག་པ་རེད། དབང་ཐོབ་བྱེད་པར་བླ་མས་གསུངས་པ་དེ་ལ་རང་གིས་མོས་པ་དེ་ཚོ་ཡག་པོ་མ་བྱུང་ན་དབང་ཞུས་པའི་གོ་མི་ཆོད་ཅིང༌། དེ་འདྲའི་སྐབས་བླ་མས་ལྷ་བསྟིམ་པ་དེ་གནང་རྒྱུ་མེད། དེ་ཚོ་ལ་བུམ་ཆུ་ཞིག་དང༌། སྲུང་མདུད་རེ་གནང་ནས་བཏང་ན་འགྲིག་པ་རེད། ཆུང་དུས་དབང་ཞུ་མྱོང་ན་ཡང་དབང་བརྡ་མ་འཕྲོད་པ་དང་མོས་པ་དེ་ཚོ་ཡག་པོ་མ་བྱུང་ན་དབང་ཐོབ་པའི་གོ་མི་ཆོད་པས་རྗེས་སུ་དབང་སྐྱར་མ་ཞུ་དགོས། སོ་སོས་དམིགས་པ་མ་བྱས་པ་བླ་མ་གཅིག་པུས་མོས་པ་གནང་ནས་དབང་ཐོབ་ཀྱི་མ་རེད། དབང་གི་སྐབས་བླ་མ་ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཟེར་མཁན་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་རེད། དེས་ཕྱག་ལས་ག་རེ་གནང་གི་ཡོད། བླ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཐ་མི་དད་པས་ཕྱག་ལས་ག་རེ་གནང་གི་ཡོད། སྒྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བས་ཕྱག་ལས་ག་རེ་གནང་གི་ཡོད། དེ་དུས་དབང་ངོ་མ་གནང་མཁན་དེ་སུ་རེད། བླ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཐ་མི་དད་པས་གནང་གི་ཡོད་དམ། བླ་མ་ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་གནང་གི་ཡོད་དམ། སྒྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བས་གནང་གི་ཡོད་དེ་ཚོ་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས། བུམ་ཆུ་སྟེར་བ་དང༌། ཅོད་པན་མགོ་ལ་གཡོག་པ་སོགས་བྱ་བ་དེ་ཚོ་བླ་མ་ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སྒྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བ་དེས་དགོངས་པ་གཏད་ནས་བཞུགས་པ་མ་གཏོགས་དངོས་སུ་དབང་གི་བྱ་བ་གནང་གི་མེད། དབང་གི་གོ་བརྡ་སྤྲོད་རྒྱུ་དེ་བླ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཐ་མི་དད་པ་དེས་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། གནད་འགག་དེ་ཚོ་མཁྱེན་དགོས། དེང་སང་གནད་འགག་དེ་ཚོ་སློབ་མ་ལྟ་ཅི་བླ་མས་ཀྱང་ཤེས་ཀྱི་མེད་པ་རེད། བུམ་དབང་ཐོབ་པའི་ནུས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་པ། གསང་དབང་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཐོབ་པའི་ནུས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་པ། དབང་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་བཅས་བླ་མས་སློབ་མ་ལ་གོ་བརྡ་སྤྲོད་དགོས་པ་སོགས་གལ་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་རེད། སྔགས་སྡོམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཚད་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དྲུང་དུ་ད་ནི་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཐོབ་བྱུང་སྙམ་པ་དང༌། བདག་གིས་དུས་དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་ཇི་སྲིད་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་རྣམས་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་བསྲུང་བར་བྱ་སྙམ་པའི་མོས་པ་ཡག་པོ་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 453
བྱེད་དགོས་པ་སོགས་ཤེས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།
རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོའི་སྒོས་ཆོས་ཞེས་པ་དེ་དཔེར་ན་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒོས་ཆོས་ཡོད་དེ་བྱ་རྒྱུད་དེ་བདག་སྐྱེད་གཏོང་སྐབས་སྒྲ་ཡི་ལྷ་དང༌། ཚད་མའི་ལྷ། ཡིད་དགའི་ལྷ། དོན་དམ་པའི་ལྷ། སྔགས་ཀྱི་ལྷ། གཟུངས་ཀྱི་ལྷ་སྟེ་ལྷ་དྲུག་ཡོད་པས་ལྷ་དྲུག་གི་བསྐྱེད་ཆོག་མ་ཚང་ན་བྱ་རྒྱུད་བདག་སྐྱེད་ཀྱི་གོ་མི་ཆོད་ཅིང༌། བསྙུང་གནས་ཀྱི་ཆོ་གའི་ནང་ལ་ལྷ་དྲུག་གི་བསྐྱེད་ཆོག་ཆ་ཚང་ཡོད་པ་ཚིག་གཅིག་ཆད་ནའང་མི་འགྲིག དེ་ཡང་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མ་འདྲ་བར་བདག་སྐྱེད་ལ་ངེས་པར་ལྷ་དྲུག་གི་བསྐྱེད་ཆོག་ཚང་དགོས། དཔེ་དེ་དང་འདྲ་བར་བྱ་རྒྱུད་དང༌། སྤྱོད་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་སོ་སོའི་ལྷ་དེ་བདག་སྐྱེད་ལ་ག་རེ་སྒྲུབ་དགོས་པ་དེ་དག་མ་ཚང་ན་ཆོ་ག་ཆད་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པ་དེ་གསལ་པོ་ཤེས་དགོས། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་རྒྱུད་ལ་ཆ་བཞག་ན་དེའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆོ་གའི་བདག་སྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་དགོས། དེ་མེད་ན་བདག་སྐྱེད་ཀྱི་གོ་མི་ཆོད། བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་སྟེ་མདོའི་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དང༌། སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་ནི་སྒྱུ་ལུས་དང་འོད་གསལ་ཡིན། དེ་ཡང་དགེ་ལུགས་ལ་ཆ་བཞག་ན་གསང་སྔགས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པར་ཐོག་མ་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ཉན་དགོས། གལ་ཏེ་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་རྒྱས་དྲགས་ནས་ཉན་མ་ཐུབ་ན་མཁས་གྲུབ་རྗེས་མཛད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་བཤད་དེ་ཉན་དགོས་ཤིང༌། དེའི་ནང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲོ་སྟངས་དང༌། བདག་སྐྱེད་ཀྱི་འགྲོ་སྟངས། དབང་གི་འགྲོ་སྟངས། བཟླས་པ་བྱེད་སྟངས། དེ་བཞིན་དབང་དང༌། དམ་ཚིག ལམ་དང་འབྲས་བུ། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་སོ་སོའི་ཁྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བ། རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོའི་ལམ། བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་སྐོར་དང་དེ་ཚོའི་ཁྱབ་ཁོངས་སོགས་གསལ་ཐག་ཆོད་གསུངས་ཡོད། དེ་དག་ཉམས་ལེན་ནམ་སྒྲུབ་རྗེས་འབྲས་བུ་ཇི་འདྲ་ཐོབ་མིན། དེ་ཐོབ་པ་ལ་ལོ་ཇི་ཙམ་འགོར་མིན། ནུས་པ་ཇི་འདྲ་ཐོན་མིན་སོགས་གསལ་པོ་ཤེས་ན་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ལ་ཁྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་གཞི་ནས་ཤེས་ཐུབ། དེ་ནི་རྟ་བཞོན་ནས་འགྲུལ་རྒྱག་མྱོང་ཡོད་པ་ཞིག་གིས་རླབས་འཁོར་ལ་བསྡད་ནས་བསྐྱོད་ཚེ་རྟ་ལས་རླངས་འཁོར་མགྱོགས་པོ་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཤེས་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། སྔགས་རིམ་ཆེན་མོའི་ཁྲིད་ཉན་ཚེ་ཉུང་ཤོས་ལ་ཉིན་རེར་ཆུ་ཚོད་བཞི་རེ་ཁྲིད་ན་ཉིན་ཉི་ཤུ་དགོས་པ་ཡིན། གྲུབ་མཐའ་གཞན་དག་གི་གསང་སྔགས་སློབ་གཉེར་བྱེད་མཁན་ཚོས་ཐོག་མར་<<རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་བཤད་>>ཅེས་པ་དེ་ཉན་དགོས། དེ་ནི་ས་སྐྱ་རྙིང་མ་བཀའ་བརྒྱུད་ཚང་མར་ཡོད། དེ་མ་ཤེས་ན་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཉན་ཡང་ཡག་པོ་ཤེས་མི་ཐུབ། རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ཤེས་ན་དེ་རྗེས་བྱ་རྒྱུད་དང༌། སྤྱོད་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། བླ་མེད་རྒྱུད་བཅས་ཀྱི་འགྲོ་སྟངས་དེ་དག་ཤེས་ཐུབ། དེ་དག་ཡག་པོ་ཤེས་ཚེ་དེ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 454

དག་ལ་དགོས་པ་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞིག་ཡོད་མེད་གསལ་པོ་ཤེས་ཐུབ། དེ་ཡང་གསང་སྔགས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པར་ཕར་ཕྱིན་ཡག་པོ་སྦྱོང་དགོས། དེ་ནི་རྨང་གཞི་གཙོ་བོ་ཡིན། ཕར་ཕྱིན་ཡག་པོ་མ་ཤེས་པར་གསང་སྔགས་བསླབ་ན་ཧ་ཅང་ཁག་པོ་རེད། ཕར་ཕྱིན་དེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་ཞིག་དང་རྨང་གཞི་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན། <<གསང་སྔགས་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དབང་གི་རྣམ་གཞག་འདུས་པའི་དབང་དོན་དེ་ཉིད་རབ་གསལ་>>ཞེས་པ་ནི་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པོ་ཆེན་པོས་མཛད་པ་དང༌། དེའི་འགྲེལ་པ་<<དབང་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་གསལ་>>ནི་རྒྱལ་བ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཛད་དེ་ཁྱོན་པོད་གཅིག་ལ་ཤོག་གྲངས་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད།
དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་སྒྲུབ་ཟེར་བ་དེ་དེང་སྐབས་དབང་གནང་མཁན་འགའ་ཞིག་གིས་མི་གཞན་ལ་དབང་གནང་བ་ཙམ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐོར་གཏན་ནས་ཤེས་ཀྱི་མེད་པ་རེད། དབང་གནང་མཁན་གྱི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཡིན་ན་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་ཤེས་པ་དང་ཐིག་རྒྱག་ཤེས་པ། སྦྱིན་སྲེག་གི་ཁྲིད་ཀྱི་ཐིག་སོགས་རྒྱག་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས། དཔེར་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དུར་ཁྲོད་ནང་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྲུང་མ་རྒྱལ་པོ་སྐུ་ལྔ་དང་དམ་ཅན་མགར་ནག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་ལ་བཞག་པའི་དབང་མེད་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་དང་གུ་རུ་ཆོས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་སྲུང་མ་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་གི་བར་སྣང་དུ་བཞུགས་ཡོད། དེ་ཚོ་ཡག་པོ་མཁྱེན་དགོས། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མི་ཏྲའི་དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་དང་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་སོགས་ཡོད་པས་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་སྒྲུབ་བྱེད་པར་དེ་དག་གི་ཐིག་རྒྱག་སྟངས་སོགས་གསལ་པོ་ཤེས་དགོས་ཤིང༌། དེ་དག་ཚང་མ་མ་ཤེས་ནའང་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་དང༌། ཀུན་རིག ཚེ་དཔག་མེད་ལྷ་དགུ་སོགས་ཀྱི་ཐིག་ངེས་པར་ཤེས་དགོས། གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཡག་པོ་ཤེས་དགོས། གསང་སྔགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་སྐོར་ལ་རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི་དང་སྦོམ་པོ་བརྒྱད་ཟེར་བ་སོགས་མང་པོ་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ཚོ་གཙོ་བོ་དངོས་སྒྲུབ་ཀྱི་རྩ་བ་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཇི་ལྟར་སྲུང་བའི་ཚུལ་རྣམས་ཡིན་ཅིང༌། དེའི་ཐད་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པས་<<རྩ་ལྟུང་རྣམ་བཤད་>>ཟེར་བ་ཞིག་གསུངས་ཡོད་པ་དེའི་ནང་གསལ་ཡོད། རྩ་ལྟུང་དང་སྦོམ་པོ་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན། དེ་དག་གི་ཡན་ལག་ཚང་མ་ཚང་གི་ཞིབ་ཆ་སོགས་དབང་ཞུས་ཚར་རྗེས་ངེས་པར་དུ་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས། འཇམ་མགོན་བླ་མའི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་ན་དབང་གནང་ཚར་རྗེས་རྩ་ལྟུང་གི་འགྲེལ་པ་དང༌། རྩ་ལྟུང་གི་བཤད་པ། བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པའི་བཤད་པ་བཅས་ངེས་པར་དུ་གསུངས་དགོས་པ་ཡིན། ཇི་ལྟར་བསྲུང་བའི་ཚུལ་ནི་གལ་སྲིད་ལྟུང་བ་བྱུང་ཚེ་ལྟུང་བ་དག་ཐབས་དང་བཤགས་ཐབས་ཀྱང་ཆ་ཚང་གསུངས་ཡོད་ཅིང༌། དཔེར་ན། སོ་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 455

ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ལ་ལྟུང་བ་བཤགས་ཐབས་ནི་གསོ་སྦྱོང་ཚོགས་ནས་བཤགས་པ་བྱེད་དགོས་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ལ་ལྟུང་བཤགས་སྐྱོར་ནས་བཤགས་པ་བྱེད་དགོས་པ། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ་ཡང་ན་བླ་མ་ལ་དབང་ཞུས་པ། ཡང་ན་བདག་འཇུག་བླངས་ནས་སྡོམ་པ་གསབ་ཐབས་བྱེད་དགོས། བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་གྱི་གནད་ཚང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཆོས་དེ་ང་རང་ཚོའི་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་བེད་སྤྱད་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་བདག་བསྐྱེད་ལ་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་ཏེ་འཆི་བ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་འཆི་བ་ཆོས་སྐུའི་ལམ་འཁྱེར། བར་དོ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་བར་དོ་ལོངས་སྐུའི་ལམ་འཁྱེར། སྐྱེ་བ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུའི་ལམ་འཁྱེར་བཅས་ངེས་པར་ཚང་དགོས། དེ་བྱུང་ན་བདག་བསྐྱེད་དེ་དངོས་འབྲེལ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད། དེ་ཡང་གོང་གི་འཚང་རྒྱ་བའི་རྟེན་ཁམས་དྲུག་ལྡན་ཞེས་པ་དེ་ནི་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་དང༌། བྱང་སེམས་དམར་པོ། ཤ རུས་པ། རྩ། ཁམས་བཅས་དྲུག་ཚང་བ་ནི་འཛམ་བུའི་གླིང་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ལས་ལྷ་ལ་མེད་ཅིང༌། ཁམས་དྲུག་ལྡན་པ་དེ་ནི་འཛམ་བུ་གླིང་བའི་མི་ལུས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན། ཁམས་དྲུག་པོ་དེ་བེད་སྤྱད་ནས་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཐུབ་པ་དེ་ཡིན། སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་དེ་ང་ཚོ་མངལ་སྐྱེས་ལ་སྦྱར་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འཆི་བའི་ཚེ་ན་ཁམས་དཀར་ཐུར་དུ་འབབ་པ་དང་ཁམས་དམར་གྱེན་དུ་རྒྱུགས་ཏེ་དེ་གཉིས་བར་ལ་རྣམ་ཤེས་ཐིམ་འཕྲལ་དྲན་པ་འཐོར་འགྲོ་བ་དང་དུས་ཚོད་གང་འཚམས་ནས་དྲན་པ་ཕྲན་བུ་གསལ་དུ་འགྲོ་སྐབས་འོད་གསལ་འཁྲུངས་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ལུས་པོ་ལ་ཁམས་དཀར་དམར་མེད་ཚེ་དེ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་ཐབས་མེད། མངལ་སྐྱེས་ཁོ་ནར་སྦྱར་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལམ་འཁྱེར་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ལའང་ཕན་ཚུན་ལམ་གྱི་དོད་ཐུབ་བརྩིས་ཏེ་དཔེར་ན་དུས་འཁོར་དང་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་གནད་འགག་ཏོག་ཙམ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ན་ཡང་དུས་འཁོར་གྱི་གནད་འགག་རྣམས་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་ལ་ཚང་ཡོད་ལ་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་དེ་དག་ཀྱང་དུས་འཁོར་ལ་ཚང་ཡོད་ཀྱང་མིང་འདོགས་སྟངས་དང་བསྒོམ་སྟངས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཡོངས་སུ་ཐ་དད་ཡིན། དུས་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་པོ་དེའི་གནད་འགག་རྣམས་གསང་འདུས་ལ་ཆ་ཚང་ཡོད་པས་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་སྨོན་ལམ་བློ་ལ་ཡོད་ན་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐོག་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་སྐབས་སྨོན་ལམ་དང་སྦྱར་ནས་བསམ་བློ་བཏང་ཚེ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་རྣམས་བློ་ལ་ངེས་བདེ་བ་ཡོད། བདག་མདུན་ཐ་དད་དང་མི་དད་དང་འཇུག་པ་གཅིག་མི་གཅིག་གི་ཁྱད་པར་ཟེར་བ་དེ་བདག་མདུན་ཐ་དད་དེ་བདག་བསྐྱེད་དང་མདུན་བསྐྱེད་ཐ་དད་ཡིན་པ་དང༌། བདག་བསྐྱེད་དང་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 456

མདུན་བསྐྱེད་ཐ་དད་མིན་པ་སོགས་ཀྱི་བདག་བསྐྱེད་དང་མདུན་བསྐྱེད་གཏོང་སྟངས་ཡོད་པ་དང༌། དེ་ཚོ་འཇུག་པ་གཅིག་དང་མི་གཅིག་སྐོར་སོགས་རྣམས་ནི་ཐད་ཀར་ཞུ་ཁག་པོ་ཡིན་པས་དེའི་སྐོར་ <<སྔགས་རིམ་ཆེན་མོའི་>>ནང་གསལ་པོ་གསུངས་ཡོད། འོན་ཀྱང་གོ་ཁག་ཙམ་ཡོད། བདག་མདུན་ཐ་དད་དང་མི་དད་དང་འཇུག་པ་གཅིག་མི་གཅིག་སྒོམ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་བྱས་ན་ལུས་དཀྱིལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་འདི་གསང་འདུས་དང་བདེ་མཆོག་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ན་ཡང་གསང་བ་འདུས་པའི་ལུས་དཀྱིལ་ནི་ལུས་ལ་ལྷ་བཀོད་པ་ཙམ་གྱི་ལུས་དཀྱིལ་དང་བདེ་མཆོག་གི་ལུས་དཀྱིལ་ནི་རང་གི་ལུས་དེ་གྲུབ་གཞིར་བྱས་ནས་ལུས་དཀྱིལ་སྒོམ་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གཏིང་ཟབ་ལོས་དང་རྒྱས་ལོས་ཐད་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། དཀྱིལ་འཁོར་བསྲེ་བའི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་ཚུལ་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བསྲེས་ཐབས་མང་པོ་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ནི་སོ་སོར་བསྒོམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང༌། སྤྱན་དྲངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲུབ་གཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཅས་གསུམ་བསྲེས་པ་དེ་ལ་གསུམ་བསྲེས་པ་ཟེར་བ་དང༌། ད་དུང་དེ་བཞིན་གཅིག་ནས་བདུན་བར་ཡོད་པ་ཞིབ་ཕྲ་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོར་གསལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྒོམ་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་ཟེར་བ་དེ་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་མ་བསྒོམ་གོང་ཨོཾ་སྭ་བྷ་བ་ཤུ་དྷོ་སརྦ་དྷརྨཱ་སྭ་བྷ་བ་ཤུདྷོ་ཧཾ། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཟེར་བའི་སྔགས་དེ་འདོན་ཚར་རྗེས་སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཞེས་ལམ་སང་རྒྱུགས་མ་ཕྱིན་པར་སྟོང་པ་ཕྲན་བུ་བཞག་ནས་དེའི་བར་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་པའམ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་ཞེས་བརྗོད་ན་འགྲིག་ལ་དེའི་བར་བསྒོམ་རྒྱུ་དེ་འཆི་བ་ཆོས་སྐུའི་ལམ་འཁྱེར་ཡིན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་སྐབས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ལུགས་མདོ་ཕྱོགས་ལས་ཁྱད་འབྱེད་ཚུལ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མེད། དེར་བརྟེན་དབུ་མ་མ་ཤེས་ན་སྟོང་ཉིད་ཇི་ལྟར་སྒོམ་དགོས་མིན་ཤེས་ཐབས་དབེན་པ་དང༌། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང༌། སེམས་ཙམ་པ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ། མདོ་སྡེ་པ་བཅས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམས་ཕན་ཚུན་སྡུར་རྗེས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་ལས་ལེགས་པ་དང༌། གཏིང་ཟབ་པ་མེད་པ་གཞི་ནས་ཤེས་ཐུབ། མདོ་ལུགས་ལ་སྟོང་ཉིད་དང་དེ་དང་རང་གི་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་སོང་བ་དེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་རང་སེམས་ཐ་མལ་པ་དེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཞིག་ཡིན། ཡུལ་ཅན་དེས་སྐྱེད་འཚར་བྱས་ནས་སྔགས་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མཁན་དེ་སེམས་ཐ་མལ་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་རང་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོར་སོང་བ་དེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སྟངས་དང་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་སྟངས་ཐད་མདོ་སྔགས་གཉིས་བར་དབྱེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད། རྫོགས་རིམ་སྐབས་སུ་ཡང་རྡོ་རྗེའི་ལུས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཞེས་པ་དེ་ནི་ལུས་ལ་ཕྲ་བ། རགས་པ། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་བཅས་གསུམ་དང་སེམས་ལ་རགས་པ།

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 457

ཕྲ་བ། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་བཅས་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་ལུས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པ་དང༌། དེ་བཞིན་རྩ་ཆགས་སྟངས། རླུང་ཆགས་སྟངས། རྩའི་ནང་རླུང་གང་དང་གང་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ནི་རྡོ་རྗེའི་ལུས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་ཞིང༌། དེ་དག་ཡག་པོ་མ་ཤེས་ན་རླུང་སྒོམ་ཤེས་ཐབས་མེད། དཔེར་ན་མིག་དང༌། རྣ་བ། སྣ་སོགས་སོ་སོའི་རྩའི་ནང་གི་རླུང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དང༌། ད་དུང་ཁམས་ཞེས་རྩ་སོ་སོར་དཔེར་ན། མིག་ལ་གཟུགས་མཐོང་བའི་ནུས་པ་དང༌། རྣ་བར་སྒྲ་ཐོས་ཐུབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་ཐོག་མར་གང་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཡུལ་ཏེ་གནད་དུ་བསྣུན་ས་ནི་སྤྱི་བོ། མགྲིན་པ། སྙིང་ཁ། ལྟེ་བ། གསང་གནས་བཅས་གནས་ལྔ་ཡོད་པ་དང་གནས་ལྔའི་ནང་གནད་ཆེ་ས་ནི་སྙིང་ཁ་ཡིན། དེ་དག་ནི་དམག་རྒྱག་སའི་དམག་ས་ལྟེ་བ་ཁག་ལྔ་ལྟ་བུར་བརྩིས་ཆོག འོ་ན་ཐོག་མར་དམག་གང་དུ་རྒྱག་དགོས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཅིང༌། ཐོག་མར་སྙིང་གར་བྱས་པ་དེ་ཅུང་བར་ཆད་ཆེ་བ་དང་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་ཡག་པོ་མ་བྱུང་ན་སྲོག་རླུང་ཡོང་ཉེན་ཡོད། དེར་བརྟེན་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་དག་གསང་འདུས་སོགས་ཀྱི་ནང་ཐོག་མར་གསང་གནས་དང༌། མགྲིན་པ། སྤྱི་བོ་བཅས་ཅུང་སྔོན་ཙམ་ལ་བྱས་ཏེ་དམག་ས་ཙག་ཙིག་རྣམས་གཏོར་ཟིན་རྗེས་མཐར་དམག་ས་ལྟེ་བ་སྟེ་སྙིང་ཁར་རྒོལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་དང་བདེ་མཆོག་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཐོག་མ་ནས་སྙིང་ཁར་བསྣུན་པ་ཡིན་རུང་སྲོག་རླུང་སོགས་མི་ཡོང་བའི་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་ཡོད། དེ་ཡང་ཐོག་མར་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཡུལ་ནི་གནས་ལྔ་པོའི་མདུད་པ་གྲོལ་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ནི་སྤྱི་བོ་ལ་མདུད་པ་གསུམ། སྙིང་ཁ་ལ་མདུན་པ་དྲུག ལྟེ་བ་དང་གསང་གནས་སོ་སོར་མདུད་པ་གསུམ་རེ་བཅས་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ཡང་རྩ་རོ་མ་དང་རྐྱང་མ་གཉིས་མདུད་པ་ཐེབས་པ་ལྟར་རྩ་དབུ་མ་ལ་དཀྲིས་ནས་བཙིར་འགག་ཐེབས་སྟབས་མདུད་པ་དེ་མ་གྲོལ་ན་རྩ་དབུ་མའི་ནང་རླུང་འགྲོ་མི་ཐུབ་པར་གཡས་གཡོན་གྱི་རོ་རྐྱང་གཉིས་ཀྱི་ནང་རླུང་ཕྱིན་ནས་འདོད་ཆགས། ཞེ་སྡང༌། ཁོང་ཁྲོ་ལ་སོགས་པ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང༌། རྩ་དབུ་མའི་ནང་རླུང་ཕྱིན་ན་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་ཟེར། དེར་བརྟེན་མདུད་པ་དེ་གྲོལ་དགོས་པར་བརྟེན་མདུད་པ་འགྲོལ་བའི་ཐབས་དེ་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ཞེས་མདུད་པ་ཡོད་ས་གང་ཡིན་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ཟེར། རྒྱུད་སོ་སོའི་སྒོས་ཆོས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ནི་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་སོ་སོར་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་སྒོམ་སྟངས་མི་འདྲ་བའི་གནད་འགག་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་སྒོས་ཆོས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡིན། ཐབས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐབས་ཅད་ཀྱི་ལག་རྗེས་སྒྱུ་ལུས་དང༌། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལག་རྗེས་འོད་གསལ་གཉིས་སོ་སོར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཐད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསོག་པ་སྟེ་དཔེར་ན་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མགོ་ལ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་དེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 458

བསགས་པ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསོག་ཐབས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལག་རྗེས་དེ་མཐར་ཐུག་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐོག་ལ་འབབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དང༌། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལག་རྗེས་འོད་གསལ་གྱི་ནུས་པ་དེ་མཐར་ཐུག་དོན་དམ་འོད་གསལ་འཐོབ་རྒྱུའི་ཐོག་ལ་འབབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་གཉིས་སོ་སོ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི་ཐོག་མ་ཁག་སོ་སོ་བྱས་ནས་སྔོན་ལ་སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ། དེ་ནས་འོད་གསལ་སྒྲུབ། དེ་ནས་དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་གཟུགས་སྐུའི་ཉེ་རྒྱུ་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཏེ། ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ནི་སྒོམ་ལམ་ཡིན། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དེ་གཉིས་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་དེ་བྱ་རྒྱུད་དང༌། སྤྱོད་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་བཅས་ཚང་མ་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ནི་གཙོ་བོ་གཟུགས་སྐུ་སྒྲུབ་བྱེད་སྣང་ཕྱོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང༌། གཙོ་བོར་ཆོས་སྐུ་སྒྲུབ་བྱེད་སྟོང་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་སྟེ་དེ་གཉིས་ལ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཟེར། གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་སྐུ་ཐུགས་ཟུང་འཇུག་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དེ་གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་སུ་སྣང་ནས་ཚང་མས་དངོས་སུ་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་སྤྲུལ་སྐུའི་རྣམ་པ་ཞིག་བསྟན་གནང་བ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གདུལ་བྱ་ཚང་མའི་ཁམས་དང༌། མོས་པ། བསམ་པ་ཚང་མ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་དེ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཡང་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ་ཞིག་བསྒོམ་དགོས་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དེ་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་པའི་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའི་སྐུ་དེ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པ་རེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང༌། བག་ལ་ཉལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་ནས་ཐུགས་མཁྱེན་བརྩེ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་གཙོ་བོར་གཟུགས་སྐུ་སྒྲུབ་བྱེད་སྣང་ཕྱོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང༌། གཙོ་བོར་ཆོས་སྐུ་སྒྲུབ་བྱེད་སྟོང་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟེར། སྟོང་གཞིའི་བཞོན་པའི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་སྟེ་སྟོང་གཞི་ནི་སྟོང་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་དང༌། སྟོང་པ་ཆེན་པོ། འོད་གསལ་ལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཟེར། སྣང་བ་དཀར་ལམ་ལ་ཞེས་པ་ནི་ཁམས་དཀར་པོ་སྤྱི་བོ་ནས་མར་བབས་ཏེ་་སྙིང་ཁ་ལ་མ་འདྲེས་པའི་སྐབས་ལ་རང་གི་སེམས་ལ་ནམ་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 459

མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་ཟླ་འོད་ཀྱི་ཆ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་ཞིག་ཤར་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྣང་བ་དཀར་ལམ་པ་ཞེས་དང༌། རང་གི་ལྟེ་བ་ལ་ཡོད་པའི་ཁྲག་དེ་གྱེན་དུ་རྒྱུགས་ནས་ལྟེ་བ་ནས་སྙིང་ཁ་ལ་སླེབས་པའི་བར་དེར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བར་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་ཤར་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྣང་བ་དམར་ལམ་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ།།
དེ་ཡང་སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ། རྒྱུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང༌། འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་གཉིས་ཡོད། འབྲས་བུ་ཡོངས་དག་བཞི་དང་རྣམ་མཐུན་མེད་པར་སེམས་བསྐྱེད་དང༌། ཕྱིན་དྲུག་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེས་པས་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའམ་རྒྱུའི་ཐེག་པ་དང༌། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས། ལུས། ལོངས་སྤྱོད། མཛད་པ་བཞི་སྟེ། ཡོངས་དག་བཞི་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་སྒོམ་པས་ན་འབྲས་བུའི་ཐེག་པའམ། གསང་ནས་སྤྱད་པས་འགྲུབ་ལ་སྣོད་མིན་ལ་མི་སྟོན་པ་དང༌། ཡིད་སྐྱོབ་པས་ན་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། <<སྔགས་རིམ་>>ལས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བ་རྣམས་ལ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་བསྒོམས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་སྒོམ་པ་ཡོད་ཀྱང༌། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བར་སྒོམ་པའི་ལམ་མེད་ལ་སྔགས་ལ་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་དང༌། ཡང༌། ཁྱད་པར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ཡང་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མི་འབྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་འབྱེད་དགོས་ཤིང༌། ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཟུགས་སྐུ་སྒྲུབ་པའི་ཆ་ཡིན་ལ། གཟུགས་སྐུའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ནི་དེ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བར་སྒོམ་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ཐབས་ལས་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང༌། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང༌། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མི་འབྱེད། གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མི་འབྱེད་ལ། ཐབས་ཀྱི་ཆ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཕྱིན་དྲུག་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མི་འབྱེད་དེ། དེ་དག་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན། དེས་ན་སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མི་འབྱེད་པར་ཐབས་ཀྱིས་འབྱེད་པ་ལྟར། མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང༌། ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཟུགས་སྐུ་དང་རྣམ་མཐུན་གྱི་ལམ་སྒོམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་འབྱེད་དགོས་སོ།།
སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་སོ་སོར་འཇོག་ཚུལ་ལ་ཡང༌། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྔ་མ་རྣམས་བཞེད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང༌། འདིར་ནི། <<ཁ་སྦྱོར་>>ལས། རྒོད་དང་ལྟ་དང་ལག་བཅངས་དང༌། །གཉིས་གཉིས་འཁྱུད་དང་རྣམ་པ་བཞི། །སྲིན་བུའི་ཚུལ་གྱི་རྒྱུད་བཞིར་གནས། །ཞེས་དང༌། <<སྙེ་མ་ཉེར་ལྔ་པ་>>ལས། བྱ་བ་དང༌། སྤྱོད་པ་དང༌། རྣལ་འབྱོར་དང༌། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་བཅས་ཀྱི་རྒྱུད་གང་ཡིན་པ་ནི། རྒོད་པ་དང༌། བལྟས་པ་དག་དང༌། འཁྱུད་པ་དང༌། གཉིས་གཉིས་དང༌། ལག་བཅངས་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་པའོ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 460

ཞེས་དང༌། དེ་ལྟར་དུ་<<སྔགས་རིམ་>>ལས་ཀྱང༌། དེའི་ཚེ་རྒྱུད་སྡེའི་མཚན་ཡང༌། རྒོད་པའི་རྒྱུད་དང༌། ལྟ་བའི་རྒྱུད་དང༌། ལག་བཅངས་སམ་འཁྱུད་པའི་རྒྱུད་དང༌། གཉིས་གཉིས་སྦྱོར་བའི་རྒྱུད་ཅེས་པ་བཞིར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྒོམས་པའི་ལྷ་མོ་དང་ཕན་ཚུན་བལྟས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་མོས་པའི་རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་གསུངས་པའི་རྒྱུད་ལ་བྱ་བའི་རྒྱུད་དང༌། བསྒོམས་པའི་ལྷ་མོ་དང་ཕན་ཚུན་བལྟས་པ་དང་རྒོད་པ་ཙམ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་མོས་པའི་རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་གསུངས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད། བསྒོམས་པའི་ལྷ་མོ་ལ་བལྟས་པ་དང༌། རྒོད་པ་དང༌། འཁྱུད་པའམ་ལག་བཅངས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་མོས་པའི་རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་གསུངས་པའི་རྒྱུད་ལ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། གཉིས་སྦྱོར་གྱི་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་ལ་མོས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་གཙོ་བོར་གསུངས་པའི་རྒྱུད་ལ་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་ཟེར།
གཞན་ཡང༌། གདུལ་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི་སྒོ་ནས་འདོད་ཡོན་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ། ཕྱིའི་བྱ་བ་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་ན་བྱ་རྒྱུད། ཕྱིའི་བྱ་བ་དང་ནང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆ་མཉམ་པར་སྤྱོད་པས་ན་སྤྱོད་རྒྱུད། ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཤིན་ཏུ་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ན་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་དེ་ལས་གོང་ན་མེད་པས་ན་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་ཀྱང་ཟེར་ཏེ། <<སྔགས་རིམ་>>ལས། དེ་ལྟ་བུའི་འདོད་ཡོན་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་སྟོང་པ་དང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིའི་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ལ་ལྟོས་པ་ནི་བྱ་རྒྱུད་པའི་གདུལ་བྱའོ། །ཕྱིའི་བྱ་བ་དང་ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་ཆ་མཉམ་པའི་བྱ་བ་ཧ་ཅང་མི་མང་བ་ལ་ལྟོས་པ་ནི་སྤྱོད་རྒྱུད་པའི་གདུལ་བྱའོ། །ཕྱིའི་བྱ་བ་དང་ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་ལས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཙོ་བོར་གྱུར་ཅིང་ཕྱིའི་བྱ་བ་ཉུང་ཟད་ལ་ལྟོས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་གདུལ་བྱའོ། །ཕྱིའི་བྱ་བ་ལ་མི་ལྟོས་ཤིང་རྣལ་འབྱོར་དེ་ལས་གོང་ན་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱེད་ནུས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
དེ་ཡང་རང་རང་གི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་གིས་གཙོ་ཆེ་ཆུང་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ། འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྔ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་སྒོམ་པ་ཡོད་ཀྱང། སྦྱངས་གཞི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མེད་པས་བསྐྱེད་རིམ་མེད། ཡང་དེ་གསུམ་ལ། གནས་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དང་རང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཡོད་ཀྱང། དབུ་མའི་ནང་དུ་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དང། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་སྐུ། དེ་གཉིས་འདྲེན་པའི་ཐབས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་མེད་པས་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མེད་དོ།

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 461

།རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་མཚན་བཅས་དང། མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཡོད་པས། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་བཅས་ལ། བཟློས་བརྗོད་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན། དེ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན། དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་གསུམ། དེའི་མཚན་མེད་ལ། མེ་གནས། སྒྲར་གནས། སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་དང་གསུམ། སྤྱོད་རྒྱུད་ལའང། མཚན་བཅས་དང་མཚན་མེད་གཉིས་ཡོད་པས། དེ་ལ་ཡང། ཕྱིའི་ཡན་ལག་བཞིའི་བཟློས་བརྗོད་དང། ནང་གི་ཡན་ལག་བཞིའི་བཟློས་བརྗོད་གཉིས་ཡོད། ཡན་ལག་བཞི་ནི། བདག་གི་གཞི། གཞན་གྱི་གཞི། སེམས་ལ་གཞོལ་བའི་གཞི། སྒྲ་ལ་གཞོལ་བའི་གཞི་དང་བཞིའོ། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ། དང་པོའི་སྦྱོར་བ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག ལས་རྒྱལ་མཆོག་སྟེ་རྒྱལ་མཆོག་གསུམ་ལ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་རེ་དང། དེ་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང་སྦྱར་ན་སྐུ་ཕྱག་ཆེན། གསུང་ཆོས་རྒྱ། ཐུགས་དམ་རྒྱ། འཕྲིན་ལས་ལས་རྒྱ་སྟེ་བཞི་ཡོད། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ལ། བསྐྱེད་རིམ་སྤྱིའི་ཆིངས་ལྟ་བུ་ནི་རྒྱལ་མཆོག་རྣམ་གསུམ་དང། ཡང། བསྙེན་པ། ཉེར་སྒྲུབ། སྒྲུབ་པ། སྒྲུབ་ཆེན་ཏེ་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་ནི་དགྲ་ནག་སོགས་སྒྲུབ་ཐབས་སྤྱིའི་ཆིངས་ཡིན་ཀྱང། གསང་བསྐྱེད་ལྟ་བུར། རྣལ་འབྱོར། རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཆིངས་དང། དེ་ཉིད་ཞེ་དགུའི་ཆིངས་མཛད།དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་ལ་ཡང༌། བོད་སྔ་མ་དག་གིས་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་གསུམ་དུ་འདོད་པ་དང༌། ཕ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཇོག་ཚུལ་ལ་ཡང་བཞེད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང༌། རྗེ་བླ་མའི་རང་ལུགས་ནི། <<སྡོམ་འབྱུང་>>ལས། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཚད། །བྱེ་བ་ཕྲག་ནི་དྲུག་ཏུ་ངེས། །དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་གྲངས། །བྱེ་བ་ཕྲག་ནི་བཅུ་དྲུག་གྲགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཕའི་རྒྱུད་དང༌། རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་འདོད་དེ། སྤྱིར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ན་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང༌། ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པར་ཁྱབ་ཅིང༌། ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་ཅེས་པའི་ཐབས་ནི། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང༌། ཤེས་རབ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད་དེ། <<རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་>>ལས། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་མ་བླ་ན་མེད་པ་དང༌། རྣལ་འབྱོར་ཕ་བླ་ན་མེད་པ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་དོན་ནི་ཐབས་ཤེས་ཕྱོགས་རེ་བ་མ་ཡིན་པར། ཐབས་ཤེས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བར་གསུངས་པའི་ཐབས་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ནི་བདག་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པར་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་གྲགས་ཀྱང་ཆེ་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ།།དེ་འདྲ་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པར་སྦྱོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲ་ཞིག་བརྗོད་བྱའི་དོན་མཆོག་ཏུ་བྱེད་པ་འདྲ་བ་ཡིན་པས། བླ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 462

མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོའི་གནས་ཚུལ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཉིད་དུ་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་འདྲའི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཕ་རྒྱུད་དང༌། མ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཤིང་དེར་མི་འདུ་བ་མེད་པར་བཞེད་དོ། །འོ་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕ་རྒྱུད་ལ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་དང༌། མ་རྒྱུད་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་བཤད་པའི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དེ་གཉིས་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། གཙོ་བོར་གཟུགས་སྐུ་སྒྲུབ་བྱེད་སྣང་ཕྱོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང༌། གཙོ་བོར་ཆོས་སྐུ་སྒྲུབ་བྱེད་སྟོང་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་བྱེད་དེ། སྟོང་བཞིའི་བཞོན་པའི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་ལས། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་ཚུལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་དངོས་དང་དེའི་སྡེར་གཏོགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཕ་རྒྱུད་ཅེས་དང༌། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྟོང་པ་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་དོན་དམ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སམ་འོད་གསལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་དངོས་དང་དེའི་སྡེར་གཏོགས་པའི་རྒྱུད་ལ་མ་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་སྟེ། <<རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་>>ལས། ཀུནྟ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་ནོར་བུའི་བར་དུ་བྱུང་བའི་ཡས་བབས་དང༌། དེ་ནས་སྤྱི་གཙུག་ནས་ལོག་པའི་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་སྐྱེ་ཚུལ་དང༌། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དང་སྟོང་པ་གཉིས་དབྱེར་མེད་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཞིང༌། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པའི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་ལས་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་ཚུལ་གཙོ་བོར་མི་སྟོན་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་ཆོས་སྐུ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་འདི་ནི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་ཡིན་ལ། གཙོ་བོར་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྒྲུབ་བྱེད་སྟོང་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པས་མ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌། ཡང༌། འོད་གསལ་འཆར་བའི་གནས་སྙིང་གར་རླུང་རིམ་གྱིས་སྡུད་པའི་རིམ་པ་ལས་ལུགས་འབྱུང་གི་སྟོང་པ་བཞི་དང༌། དེ་ནས་ཕྱི་ལ་ལྡང་བའི་རིམ་པ་ལས་ལུགས་ལྡོག་གི་སྟོང་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཚུལ་དང༌། འོད་གསལ་གྱི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་ལས་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་ཚུལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཕའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་དང༌། རླུང་ལས་བསྒྲུབས་པའི་སྐུ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་ཡིན་པས། གཙོ་བོར་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་སྒྲུབ་བྱེད་སྣང་ཕྱོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པས་ཕ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཡང༌། སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པའི་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཁ་ཅིག་གིས། བསྐྱེད་རིམ་ནི་ཐུན་མོང་བའི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་ཙམ་གྱི་གདུལ་བྱ་བློ་དམན་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འདོད་པས་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་པར་བྱ་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 463

བ་ཡིན་ནོ་ཟེར་བ་དང༌། ལ་ལས། རྫོགས་རིམ་ནི་དབང་བཞི་པའི་དོན་ཁོ་ནར་སྒོམ་པར་འདོད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་གིས། སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་འགོག་ཆེད་ཙམ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་འཐོབ་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་རང་ལྷར་བསྒོམ་པས་ཆོག་ཟེར་བ་སོགས་རིམ་གཉིས་ཡ་བྲལ་དུ་འདོད་པ་དང༌། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ངེས་དོན་ཟུང་འབྲེལ་དུ་སྒོམ་ཟེར་ཡང༌། ངེས་དོན་བསྒོམ་པ་ནི་ཅི་ཡང་མི་སེམས་པར་སེམས་འཇོག་པ་ལ་བྱེད་པས། ཧྭ་ཤང་གི་ལྟ་བ་ཇི་བཞིན་སྐྱོང་བ་དང༌། ལ་ལས། སེམས་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ལ་གནས་པ་འདི་གོམས་པར་བྱས་པ་ཁོ་ནས་སེམས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ་ཚེ་འདིར་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པར་འདོད་པ་སོགས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གཞི་སྟོང་ཞིང་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་བའི་བཤད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང༌། འདིར་རིམ་གཉིས་ཡ་མ་བྲལ་བ་མེ་ཏོག་དང་དེའི་དྲི་བཞིན་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་གནས་པ་དང༌། དེ་ཡང་རིམ་ཅན་དུ་བསྒོམ་པར་འདོད་དེ། <<འདུས་པ་ཕྱི་མ་>>ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །རིམ་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་གནས། །བསྐྱེད་པ་ཡི་ནི་རིམ་པ་དང༌། །རྫོགས་པ་ཡི་ནི་རིམ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པས་བློ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ལ། འཇུག་སྒོ་དབང་བཞི་རྣམ་པར་དག་པས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་ཤིང༌། དབང་དུས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྲུངས་པའི་སྒོ་ནས་ཐོག་མར་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་པས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས། དེ་ནས་རྫོགས་རིམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བསྒོམས་པས་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཆ་ཚང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། <<སྔགས་རིམ་>>ལས། བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ནི་མེ་ཏོག་དང་དེའི་དྲི་བཞིན་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བསྒྲུབས་སོ། །དེ་ཡང༌། ཐུགས་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱིས་སྒྲུབ་ལ། ལུས་གཟུགས་སྐུར་གནས་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྒྲུབ་ཅིང༌། སྐུ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་གསུངས་ཏེ། ལམ་དུས་སུའང་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་དང༌། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྨིན་པར་བྱས་པའི་རྒྱུད་ལ་རྫོགས་རིམ་སྐྱེ་ཡི། དེས་མ་ཟིན་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཆ་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་ཡང༌། ལམ་བགྲོད་ནུས་པའི་རྫོགས་རིམ་མི་སྐྱེ་བས་ཐོག་མར་བསྐྱེད་རིམ་དང༌། དེ་ནས་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་པར་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་ལམ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་བསྒོམ་དགོས་པ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང༌། གཞན་ཡང༌། <<རིམ་ལྔ་>>ལས་ཀྱང༌། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལེགས་གནས་ཤིང༌། །རྫོགས་པའི་རིམ་པ་འདོད་རྣམས་ལ། །ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །སྐས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 464

བུར་གསུངས། །ཞེས་དང༌། <<སྤྱོད་བསྡུས་>>ལས། སེམས་ཅན་དང་པོའི་ལས་ཅན་རྣམས། །དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལ། །ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །སྐས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་བཞག །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ན་རང་འབྲས་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་ཀྱང་ཡིན། སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར། སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བློས་གསར་དུ་བཏགས་ནས་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཞིང༌། འདི་ལ་བཏགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང༌། བཅོས་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཀྱང་ཟེར་ཏེ། <<སྔགས་རིམ་>>ལས། བསྐྱེད་རིམ་པས་ནི་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་དང༌། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཟླ་ཉི་དང༌། ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་དང༌། ཕྱག་མཚན་སོགས་ཀྱི་ཐབས་ལས་རང་ཉིད་ལྷའི་སྐུར་རྫོགས་པར་བྱེད་དེ་བློས་བསྐྱེད་ཅིང་བཏགས་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་དང༌། ཡང༌། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐུ་རྫོགས་པའི་ཐབས་ཀྱང་བློས་བཅོས་པ་ཡིན་ལ། ཐབས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་སྐུ་ཡང་བཅོས་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲ་བཤད་ཙམ་དུ། རྟོག་པས་བཏགས་པའམ་བློས་བཅོས་ཤིང་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་པས་ན་བསྐྱེད་རིམ་ཞེས་ཟེར་རོ།།
བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་དང་ཞེན་པ་གཉིས་ཡིན་པས། ཐ་མལ་དུ་སྣང་བའི་གཉེན་པོར་གསལ་སྣང་དང༌། ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་ང་རྒྱལ་བསྒྲུབ་དགོས་ཤིང༌། དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་ཞེན་པ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་སྣང་བ་ཕལ་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། <<སྔགས་རིམ་>>ལས། ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ང་རྒྱལ་སྒོམ་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཐ་མལ་པའི་སྣང་བ་བཟློག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་སྣང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྒོམ་པ་ནི་དེའི་ཡན་ལག་གོ །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་འདྲའི་ཐ་མལ་པའི་སྣང་བ་དང་ཞེན་པ་ཞེས་པའང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐ་མལ་རང་ག་བ་ཞིག་ཏུ་སྣང་བ་དང༌། དེ་ལྟ་བུར་ཞེན་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་བྱེད་ཅིང༌། དེ་གཉིས་ཇི་ལྟར་འགོག་ཅེ་ན། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་བཏབ་པའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་གསལ་བཏབ་པ་བཞིན་གྱི་གསལ་བར་སྣང་བའི་བློ་དེ་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས། ཡིད་ངོར་ཐ་མལ་པའི་སྣང་བ་ཟློག་སྟེ། ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་ལས་གྲུབ་པའི་དག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་སྣང་བ་འགོག་མེད་དུ་བློ་ལ་འཆར་བས་ཐ་མལ་པའི་སྣང་བ་འགོག་པ་དང༌། དེ་ལྟར་དུ། བརྟེན་པ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ན། ལྷའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོ་གོམས་པས་རང་ལ་ཐ་མལ་དུ་ཞེན་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་སུ་ཡོད་པ་དེ་འགོག་པ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ཡང་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་སྣང་བ་དེ་འགོག་པ་མ་ཡིན་པར། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཐ་མལ་བའི་སྣོད་བཅུད་དུ་སྣང་བ་དང་ཞེན་པ་དེ་ཉིད་འགོག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། <<སྔགས་རིམ་>>ལས། སྤང་བྱ་ཐ་མལ་པའི་སྣང་བ་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་སྣོད་བཅུད་མིན་གྱི། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཐ་མལ་པའི་སྣོད་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 465

བཅུད་དུ་སྣང་བ་དེ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང༌། དེ་གཉིས་བསྐྱེད་རིམ་པས་ཇི་ལྟར་སྤོང་པའི་ཚུལ་ཡང༌། <<སྔགས་རིམ་>>ལས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤོང་བ་ལྟར་ས་བོན་སྤོང་བ་སྐབས་འདིར་འོང་དོན་མེད་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་སྤོང་བ་ལྟར་ས་བོན་ཉམས་སྨད་ནས་མངོན་གྱུར་སྤོང་བ་ཡང་མིན་ནོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་འགོག་སྙམ་ན། གློ་བུར་བའི་འགལ་རྐྱེན་གཞན་མེད་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་དང་དེའི་ང་རྒྱལ་བཟུང་བའི་ཚེ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ང་རྒྱལ་དུ་འཕོ་ནུས་པ་དང༌། དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་བཏབ་པའི་ཚེ་གང་གསལ་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་སྣང་བ་སྐྱེས་ན། ཡིད་ངོར་ཐ་མལ་པའི་སྣང་བ་ཟློག་པའི་ཚུལ་དེས་ཐ་མལ་པའི་སྣང་ཞེན་གཉིས་ཟློག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། <<བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་>>ལས་ཀྱང༌། དེས་ན་ཐ་མལ་པའི་སྣང་བ་འདི་བློ་ངོར་འགོག་དགོས་ལ། དེ་འགོག་པའང་ཐ་མལ་པའི་སྣང་བ་འདི་ཅང་མེད་དུ་བསྒོམས་ནས་འགོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཐ་མལ་པའི་སྣང་བ་ཀུན་རྫོབ་ལ་འཇུག་པའི་བློ་འདི་ནང་དུ་བསྡུས་ནས་དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་ཐ་མལ་པའི་སྣང་བ་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་འགོག་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དུའང་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་བློ་ལ་འཆར་བ་འགོག་པ་དང༌། དོན་ལ་ཡོད་པ་འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཐ་མལ་པའི་སྣང་བ་དང་ཞེན་པའི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ལ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག ཐ་མལ་པའི་སྣང་བ་ཉོན་སྒྲིབ་དང༌། ཞེན་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཇོག་པ་དང༌། ལ་ལས། གཉིས་ཀ་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་ལུགས་སོགས་བཞེད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང༌། སྤྱིར་ཐ་མལ་པའི་སྣང་ཞེན་འདི། དག་པའི་སྣོད་བཅུད་བསྒོམ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་གེགས་ཡིན་པས། དག་པའི་སྣང་ཞེན་བརྟན་པོ་ལ་གོམས་པ་ཆེར་ཕྱིན་པས་མ་དག་པའི་སྣང་ཞེན་བློ་ངོར་འགགས་པ་ཙམ་ལ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་རང་གི་དངོས་གཉེན་གྱིས་རྫས་རྒྱུན་གཅོད་པས་སྤོང་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་ཚུལ་མིན་པས་སྒྲིབ་པར་མི་འདོད་ཅེས་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པའི་དབང་པོ་འགའ་ཞིག་བཞེད་དོ།།
ཡིན་ནའང༌། སྣོད་བཅུད་ཐ་མལ་དུ་སྣང་ཞིང་ཞེན་པའི་རྩ་བ་ནི་སྣོད་བཅུད་ལ་བདེན་པར་སྣང་བ་དང་བདེན་པར་ཞེན་པ་འདི་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། སྙན་བརྒྱུད་གདམས་པའི་མཛོད་འཛིན་རྗེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའི་<<བདེ་མཆོག་བསྐྱེད་རིམ་>>ལས། ཐ་མལ་སྣང་ཞེན་གྱི་གཙོ་བོ་བདེན་སྣང་དང་བདེན་ཞེན་ཡིན། ང་བདེན་པར་བཟུང་བས་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་གྲོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ངའི་ཞེས་བདེན་ཞེན་སྐྱེས་པའི་རྩ་བ་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར། ཐ་མལ་པའི་ལུས་འདི་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་ལྷ་སྐུར་བཟུང་བས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་པ་ལ་མི་ཕན་ཞིང། སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་པ་དྲངས་ནས་སྣང་ཆ་ལྷའི་རྣམ་པར་ཤར་ན་ངེས་ངོར་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང༌། སྣང་ཆ་ལྷ་སྐུར་ཤར་བས་བསོད་ནམས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 466

ཀྱི་ཚོགས་ཏེ། བློ་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་ཚོགས་རྫོགས་པའི་ཚབས་ཧ་ཅང་ཆེ་བ་དང༌། ལྷག་པར་ལྟ་བས་ཟིན་ན་འཁོར་རྩ་གཅོད་པ་ལ་ནུས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། <<བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་>>ལས། རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་ཕལ་ཆེར་སྣང་ཕྱོགས་ལྷའི་འཁོར་ལོ་གཙོ་བོར་སྒོམ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་འདྲའི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་ཤུགས་ཅན་བསྐྱེད་ནས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟར་དུ་འཆར་བ་ལ་བསླབ་ཅིང༌། དམིགས་པ་ལྷ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ངེས་པའི་བློ་དེའི་གཟུང་རྣམ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཤར་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒོམ་པའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོམས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལྷའི་འཁོར་ལོ་གང་སྒོམ་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ལམ་དུ་སོང་ནས་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བའི་རྒྱུར་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་དོན་ཆེན་པོ་དཔག་པར་དཀའ་བའི་གནས་འདི་ལ་ངེས་པ་རྙེད་དགོས་སོ། །ཞེས་དང༌། ཡང༌། མ་དག་པའི་བློ་འདི་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒྱུ་མ་ལྟར་སྒོམ་པའི་བློ་དེ་ཉིད་ནི་ཤེས་རབ་རྐྱང་པ་ཡིན་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམ་པའི་བློ་དེ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་དམིགས་པའི་ཆ་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང༌། རང་བཞིན་མེད་པའི་འཛིན་སྟངས་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞིང༌། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་སྔགས་ཀྱི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་པས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཇི་ཙམ་ཁྱད་ཞུགས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཁྱད་ཞུགས་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་པས། དམིགས་པ་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་བློ་དེ། མྱུ་གུ་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་བློ་ལྟ་བུ་ལས་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བའི་ནུས་པ་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་ལྷག་པ་ཡིན་པས། བློ་གཅིག་ཉིད་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་པ་ལ་ནུས་པ་མཐུ་ལྡན་གྱི་ཚོགས་གཉིས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ལམ་ལ་ལེགས་པར་འབད་ནས། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐ་མལ་པའི་སྣང་བ་ལྡོག་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡང༌། སྣང་ཕྱོགས་ལྷའི་འཁོར་ལོ་སྒོམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་འཆར་བའི་ཆེད་ཡིན་པས། དཔེར་ན། མཉམ་བཞག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡུན་རིང་པོར་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་པ་དག་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མཉམ་བཞག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་འཆར་བ་ལྟར། འདིར་ཡང་སྔོན་དུ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་ནས་དེ་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 467

ལས་ལངས་པས་བློ་དེའི་རྩི་མ་ཡལ་བར། བར་མ་ཆད་དུ་ལྷའི་འཁོར་ལོ་སྒོམ་པ་ན། དེ་རྣམས་སྣང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར་འཆར་བར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་རིམ་པ་དང་པོར་སྣང་ཕྱོགས་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་སྣང་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟར་བསྒོམས་པ་འདི་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཉིད་མ་བསྒོམས་ན་རྫོགས་རིམ་སྨིན་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་སྟེ། <<སྔགས་རིམ་>>ལས། རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་དགོས་ཏེ། རིམ་པ་དང་པོ་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཉིད་མ་བསྒོམས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྨིན་པ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌། ཡང༌། རྟོག་ལྡན་མཁས་པ་ལ་སྐྱེ་བའི་དོགས་པའི་གནས། འཆིང་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དང་རྣམ་པར་འགལ་བའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་མེད་ན། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྙིང་པོ་སྟོར་བར། རྩོད་པ་འདི་དང་འདིའི་ལན་བྱས་ཚུལ་འདི་རྣམས་རིམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་དགོས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།ཡང་<<བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་>>ལས། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གཙོ་བོའི་ལམ་གྱི་ཆ་དག་ནི། མར་སྦྱང་གཞི་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ། ཡར་འབྲས་བུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ། བར་རྫོགས་རིམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ་གསུམ་ནི་གཞི་མཐུན་དུ་གྱུར་པའི་བསྒོམ་ཚུལ་རེ་དགོས་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྐྱེད་རིམ་སྐབས་ཀྱི་འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་ལམ་འཁྱེར་ཡང༌། སྦྱང་གཞི་གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་བ་ནི་ཕུང་སོགས་ཐིམ་པས་སྤྲོས་པ་རགས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་གྱུར་པ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྦྱོང་བྱེད་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཆོས་སྐུའི་བདག་ཉིད་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་པའི་ཆོས་སྐུའི་ལམ་འཁྱེར་སྒོམ་པ་དེ། རྫོགས་རིམ་སྐབས་ཀྱི་སེམས་དབེན་དཔེ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པས་ཐ་མལ་གྱི་འཆི་བ་ཁེགས་པའི་ལམ་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་དང༌། བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་ལམ་འཁྱེར་ཡང༌། སྦྱང་གཞི་གཞི་དུས་ཀྱི་བར་དོ་ནི་གཉུག་སེམས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དང༌། དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་གིས་ཉེར་ལེན་ལས་བར་དོའི་ལུས་གྲུབ་ཅིང་དེ་ཡང་འཇའ་ཚོན་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་ལུས་ཅན་ཡིན་ཞིང༌། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྦྱོང་བྱེད་ལོངས་སྐུའི་རྣམ་པ་སོགས་བསྒོམས་པས་རྫོགས་རིམ་སྐབས་ཀྱི་ཐ་མལ་བའི་བར་དོ་ཁེགས་པའི་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང༌། ལམ་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐུ་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་དང༌། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཁྱེར་བའི་ལམ་འཁྱེར་ཡང༌། སྦྱང་གཞི་གཞི་དུས་ཀྱི་བར་དོ་བ་དེས་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་ནས་ཐ་མལ་པའི་ཤའི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཏེ། དེ་དག་དང་ཐུན་མོང་གི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་ནུས་སུ་གྱུར་པ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྦྱོང་བྱེད་ལོངས་སྐུས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཁམས་རགས་པ་བཟུང་བའི་སྤྲུལ་སྐུའི་ལམ་འཁྱེར་བསྒོམས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 468

པས་རྫོགས་རིམ་སྐབས་ཀྱི་སྐུ་དག་པ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་ཐུགས་དག་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ཚོགས་པའི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་པ་དེས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་བསམ་བཞིན་ཁམས་རགས་པའི་ལུས་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ། ལམ་དུས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་རིམ་པ་དང་པོའི་སྐུ་གསུམ་ལམ་དུ་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་འདི། རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐུ་གསུམ་སྨིན་བྱེད་དང༌། འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་ཐོབ་པའི་དགེ་རྩར་སྨིན་པ་ཡང༌། <<སྔགས་རིམ་>>ལས། བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱོང་བྱེད་ངོ་འཕྲོད་དགོས་ལ། ངོ་འཕྲོད་ལུགས་ཀྱང་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་ཇི་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྒོམ་པ་ཡིན་པས་ཞེས་དང༌། ཡང༌། སྦྱང་གཞི་དང་བསྒྲིགས་ནས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་གནད་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་རིམ་པ་དང་པོས་གཉིས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་ཚུལ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ།།འོ་ན་སྦྱང་གཞི་ཐ་མལ་པའི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱོང་བྱེད་ལམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་སྦྱང་ཞེ་ན། སྦྱང་གཞི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་འདས་པ་ནི་སྦྱོང་རྒྱུ་མེད། ད་ལྟ་དེ་གསུམ་ཀ་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པས་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་དེ་གསུམ་སྦྱོང་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཇི་ལྟར་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་ནི། <<བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་>>ལས། འདིར་ནི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དྲི་བྲལ་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་མཚན་ཉིད་པའང་ཡིན། དྲི་བྲལ་ཡང་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གསུམ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་སེལ་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་མེད་ནས་མངོན་དུ་གྱུར་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་འཛིན་སྦྱོང་བ་ལྟ་བུའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་བདག་འཛིན་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྐྱེད་མི་དགོས་ཤིང༌། བདག་འཛིན་རྒྱུན་ཆད་པའི་དོད་ལ་གཞན་དེ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཞིག་བསྐྱེད་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་ནི་སྦྱང་གཞི་གསུམ་པོ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་གྱིས། གསུམ་པོ་དེ་དངོས་མི་འབྱུང་བར་བྱས་ནས་དེའི་དོད་དུ་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ལམ་དུས་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་སྦྱོང་བྱེད་རིམ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱང་གཞི་གསུམ་པོ་སྦྱོང་བའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། ཡང༌། བསྐྱེད་རིམ་རྫོགས་རིམ་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྙམ་ན། ལྷག་པའི་ལྷས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རློབས་པ་དང༌། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་སྦྱོང་ཞིང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རླབས་པོ་ཆེ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་སྒྲུབ་ཅིང་འགལ་རྐྱེན་སེལ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། གཙོ་བོ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོའི་རྣམ་པ་ཇི་བཞིན་དུ་དངོས་སུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་རྫོགས་རིམ་པས་ཐ་མལ་པའི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་དེའི་སྣང་ཞེན་གྱི་ས་བོན་མ་ལུས་པ་སྦྱངས་ནས་སྐུ་གསུམ་དངོས་སུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྔོན་དུ་གཞི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་དངོས་སུ་མ་སོང་ཡང་ཡིད་ངོར་མཚུངས་པ་དང༌། དངོས་སུ་སྐུ་གསུམ་མཚན་ཉིད་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 469
པར་མ་སོང་ཡང་ཡིད་ངོར་དེ་དང་མཚུངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རྫོགས་རིམ་དང་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས། ཐ་མལ་པའི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོའི་སྣང་ཞེན་མངོན་གྱུར་པ་མགོ་མནན་པའི་སྒོ་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྫོགས་རིམ་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཐོབ་ཀྱང༌། སྐད་ཅིག་དཀྲོང་བསྐྱེད་ཙམ་དང༌། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་ཙམ། ལྷ་དཔའ་བོ་གཅིག་པ། དཔའ་མོ་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་སྒོམ་པ་ཙམ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཐ་སྙད་མི་འོང་སྟེ། མ་མཐའ་ཡང་ལྷ་ལྔ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ན་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྦྱོང་བྱེད་ཚང་མས་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་དེར་འདུས། འོན་ཀྱང་འཇིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ལ་ཕྱག་མཚན་སོགས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་གྱི་གནད་ཆ་ཚང་བར་ཡོད་པ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ།།
བསྐྱེད་རིམ་པས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའང་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒྱུ་ལུས་རྩལ་དུ་འདོན་པའི་ཆེད་དང༌། ལུས་ཀྱི་རྩ་ཁམས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའང་འོད་གསལ་རྩལ་དུ་འདོན་པའི་ཆེད་དང༌། ཕྱི་ནང་གི་རྩ་ཁམས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་པས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་ནི། <<བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་>>ལས། གཞན་ཡང་ད་ལྟ་རང་གི་ལུས་སྤྱི་དང༌། ལུས་ཀྱི་ནང་གི་གནས་སོ་སོ་རྣམས་སུ་ལྷ་བཀོད་པ་ཕུང་པོ་དང༌། ཁམས་དང༌། སྐྱེ་མཆེད་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་མོས་ཤིང་དེ་དག་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་མོས་པ་ཡང་ཡང་བསྒོམས་པས། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལུས་ཀྱི་རླུང་ཐམས་ཅད་གནས་དེ་དང་དེ་ནས་བསྡུ་སླ་བ་དང༌། འདུས་ནས་འོད་གསལ་འཆར་བ་སོགས་ཆེས་སླ་ཞིང་མྱུར་བའི་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།གཞན་ཡང་<<བསྐྱེད་རིམ་>>ལས། རགས་པ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང༌། ཕྲ་བ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཡོད་པས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྫོགས་རིམ་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་ཡང༌། <<རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་>>ལས། སྤྱིར་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་ཀུན་སྐྱེད་པའི་དགེ་རྩ་སྨིན་བྱེད་ཡིན་པས། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་སྐྱེ་བའི་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོའོ། །ཁྱད་པར་དུ་ནོར་བུའི་ནང་དུ་ཕྱག་མཚན་ནམ་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་སྒོམ་པ་ནི། རོ་རྐྱང་གི་རླུང་གཉིས་དྷཱུ་ཏཱིར་སྡུད་པའི་ཐབས་ཡིན་པས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔར་བཤད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དྲངས་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་སྒོམ་པ་ཡིན་པས། ཕྲ་མོའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་དེ་ལྟར་འབྲེལ་བའོ། །ཞེས་དང༌། <<བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་>>ལས་ཀྱང༌། བསྐྱེད་རིམ་པས་དགའ་བཞི་སྒོམ་པའི་སྐབས་ཉིད་དུ། རྫོགས་རིམ་པའི་དགའ་བཞི་འབད་མེད་དུ་དྲངས་པ་དུ་མ་ཞིག་འོང་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་གཙོ་བོའང་འདིའི་སྒོ་ནས་ཡིན། བསྐྱེད་རིམ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 470

པས་འདོད་ཡོན་ལམ་དུ་བྱེད་པ་དང༌། ཉོན་མོངས་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ཡང་འདི་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས། འདི་ཉིད་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་མ་རྙེད་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གཞི་སྟོར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་<<དེ་ཉིད་>>ལས། བསྐྱེད་རིམ་པས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་མ་གྲུབ་པར་རྫོགས་རིམ་པས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མི་འབྱུང་བ་དང༌། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟན་པ་མེད་ན། རྫོགས་རིམ་པའི་ལུས་དབེན་གྱི་ཚེ་རིགས་བརྒྱ་ནས་རིགས་གཅིག་གི་བར་གྱི་ལྷའི་སྐུར་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་འཆར་བ་དང༌། སེམས་དབེན་མན་ཆད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞིའི་མཐར་སྒྱུ་མའི་སྐུ་རྗེས་མཐུན་པར་ཡིད་ངོར་སྐད་ཅིག་གིས་ལྡང་བ་དང༌། སྤྱི་དོན་ནང་ལུས་དབེན་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང༌། ཁམས་དྲུག སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་བཅས་ཁག་བགོས་པ་དེ་ལ་རིམ་གཡར་ཟེར། བསྐྱེད་རིམ་ལ་གཙོ་བོ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་སོགས་ཕུང་པོ་ལྔ་དང༌། གཟུགས་ཁམས་སོགས་ཁམས་དྲུག གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་བཅས་ཚང་མ་ལྷ་ལ་སྒོམ་ཐོག ལྷ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྒོམས་ནས་དཔེར་ན། མིག་ལ་ས་ཡི་སྙིང་པོ་དང༌། རྣ་བ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། སྣ་ལ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང༌། ཡང་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་ཆ་བཞག་ན་གསང་འདུས་ལྷ་ཚོགས་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་དག་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ལ་བསྒོམས་ནས་(དེའི་ཆོ་ག་བློ་ལ་ཡོད་ན་བཤད་བདེ་པོ་ཡོད་)ལུས་ཀྱི་ཆ་སོ་སོ་ལ་ལྷ་དེ་དག་དེ་ཡིན་པའི་མོས་པ་དང་ཡིད་ཆེས་བྱས་ནས་སྒོམ་པ་དེ་ལ་ལུས་དབེན་ཞེས་ཟེར། ལུས་དབེན་སྒོམ་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དཔེར་ན་རིགས་བརྒྱ་ནས་རིགས་གཅིག་ལ་འདུས་ཏེ་རིགས་བརྒྱ་ནས་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་ལ་འདུས། དེ་ནས་རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་འདུས་ནས་དེ་ལྟར་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན་དང༌། རིགས་ལྔའི་ལུས་བདེན། རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དབེན། རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་སོགས་ལུས་དབེན་ཁག་མང་པོ་ཡོད། རྫོགས་རིམ་པའི་ལུས་དབེན་གྱི་ཚེ་རིགས་བརྒྱ་ནས་རིགས་གཅིག་གི་བར་གྱི་ལྷའི་སྐུར་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་འཆར་བ་དང༌། སེམས་དབེན་མན་ཆད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞིའི་མཐར་སྒྱུ་མའི་སྐུ་རྗེས་མཐུན་པར་ཡིད་ངོར་སྐད་ཅིག་གི་ལྡང་བ་དང༌། སེམས་དབེན་མན་ཆད་ཟེར་བ་ནི་དང་པོ་ལུས་དབེན་དང༌། དེ་ནས་ངག་དབེན། དེ་ནས་སེམས་དབེན་ཞེས་བརྩི་དགོས་ལ། སེམས་དབེན་མན་ཆད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞིའི་རྗེས་སུ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ལ་ལངས་དགོས། དེ་ཡང་སེམས་དབེན་མན་ཆད་དུ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཆ་འདྲ་བ་ཞིག་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ལ་ལངས་མི་ཐུབ། དེ་ནི་རང་གི་མོས་པ་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་ལངས་དགོས་པ་དང་ཡིད་སྨོན་གྱིས་ལངས་དགོས། དེ་བཞིན་སེམས་དབེན་མན་ཆད་ལ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དངོས་ལ་དཔྱད་པ་བྱས་པ་དེ་མེད་པར་སྒོམ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱད་པ་བྱ་རྒྱུ་ཞིག་དང༌། སྒོམ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བ་བསྒྲུབ་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན།

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 471
དེ་མན་ཆད་ཡེ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མེད་ཅིང༌། དེ་མེད་ན་དེ་ལས་མཐོ་བའི་རྫོགས་རིམ་རྣམས་དེ་བས་ཀྱང་མི་འོང་བས། རྫོགས་རིམ་རྒྱུད་སྡེ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་སྐྱེ་བར་འདོད་ན། སྔོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྫོགས་རིམ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་འདོད་ན་ངེས་པར་དུ་རིམ་པ་དང་པོ་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱེད་དགོས་པ་དང༌། སྤྱིར་ཕུང་སོགས་ལྷར་སྒོམ་པའི་ལུས་དབེན་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པས། དང་པོ་ལའང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་ལྷར་ཤར་བ་དང་མ་ཤར་བ་གཉིས། ཤར་བ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་མིན་གཉིས། བདེ་བ་དེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལའང་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་གཉིས་དབུ་མར་བཙུད་ནས་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པས། བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་གཉིས་དབུ་མར་ཐིམ་པས་ཡུལ་ཅན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པ་དེས། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནས་རྫོགས་རིམ་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། <<རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་>>ལས། འོ་ན་ལུས་དབེན་ལ་རིམ་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། ཕུང་སོགས་ལྷར་སྒོམ་པའི་ལུས་དབེན་འདི་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་ལྷར་ཤར་མ་ཤར་གྱི་སྒོམ་ཚུལ་གཉིས་དང༌། ཤར་བ་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་དང༌། བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་གཉིས་དྷཱུ་ཏཱིར་བཙུད་ནས་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོའི་སྒོ་ནས་ཕུང་སོགས་ལྷར་སྒོམ་པའི་ལུས་དབེན་ནི་རྫོགས་རིམ་ཉིད་ལ་འཇོག་གོ །ཞེས་དང༌། ཡང༌། ལྷན་སྐྱེས་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་ཆེན་དུ་འཇོག་པ་ནི་རླུང་ཐིམ་པའི་དབང་གིས་གནས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར། བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་དབྱེ་མཚམས་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་འབྱེད་པ་དང༌། མདོ་སྔགས་ལམ་གྱི་མྱུར་བུལ་ཀྱང་གཙོ་བོ་འདིའི་སྟེང་ནས་བྱུང་སྟེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང༌། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་ལམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པའི་གྲོགས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་རྣམས་སྤོང་ནུས་ཀྱང༌། ཕྲ་མོ་སྤོང་མི་ནུས་པས་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་དུས་ཡུན་རིང་པོ་འགོར་ཞིང༌། <<བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་>>ལས། སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་སྤོང་བར་ནུས་པའི་མྱུར་ཁྱད་ནི་ཡུལ་ཅན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དེས་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ་ན་རླུང་ཕྲ་མོ་མ་ལུས་པ་ཐིམ་པས་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་སྤངས་ཏེ་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པའང་གནད་འདི་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ།།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 472

ཞེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྷ་ལ་ཤར་བ་དང་མི་ཤར་བ་གཉིས་ལས། ལྷ་ལ་ཤར་ཚུལ་ནི་སྣང་བའི་ཆ་ནས་ལྷ་སྐུ་ལ་སྣང་རུང༌། སོ་སོའི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ལྷ་སྐུ་དེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡིན་པ་དང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་ལྷར་ཤར་བ་དང་མ་ཤར་བ་གཉིས་ལས། ཤར་བ་དེ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་མིན་གཉིས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེ་བ་ནི་སྔགས་ལུགས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་པ་གཅིག་དང་མིན་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེ་བ་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཅིག་ཡོད་ཅིང། བདེ་བ་འདིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་ལ་ཡང་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་གཉིས་དབུ་མར་བཙུད་ནས་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཡིན་པ་ཅིག་དང་མིན་པ་ཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད། རོ་མ་དང་རྐྱང་མའི་རླུང་དེ་དབུ་མ་ལ་བཙུད་ནས་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་མིན་པ་དེ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བདེ་བ་དང་ཡིན་པ་དེ་རྫོགས་རིམ་གྱི་བདེ་བ་ཡིན། བདེ་བ་དེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་གཉིས་དབུ་མར་བཙུད་ནས་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ལ་གཉིས་ཡོད། བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱི་རླུང་གཉིས་དབུ་མར་ཐིམ་པ་ཟེར་བའི་བསྒོམས་སྟོབས་དེ་ནི་དཔེར་ན་ཤི་དུས་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐིམ་པ་མ་ཡིན་པར་མ་ཤི་གོང་ནས་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་གཉིས་དབུ་མ་ལ་ཐིམ་པ་སྟེ་དེ་ཡང་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐིམ་པ་ལ་ཟེར་ཞིང༌། བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐིམ་པ་དེ་ལ་ཡུལ་ཅན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པ་དེས་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྒོམ་ལམ་ལ་ཆ་བཞག་པ་ཡིན། སེམས་དབེན་མན་ཆད་ཀྱི་སྐབས་ལ་རླུང་དབུ་མ་ལ་ཐིམ་མེད། སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་ལ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཡོད་དེ་གཅིག་ནི་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་ལ་བརྟེན་ནས་རླུང་དབུ་མ་ལ་ཐིམ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་དང༌། ཡང་མ་ཤི་བར་སྒུག་ནས་ཤི་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་རླུང་ཐིམ་སྟེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམས་ཐབས་བཅས་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཡོད། བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་དབུ་མ་ལ་ཞུགས་ན་ཡང་སྙིང་ཁར་ཐིམ་དགོས་པ་ལས་སྤྱི་བོ་ལ་ཐིམ། མགྲིན་པ་ལ་ཐིམ། དཔྲལ་བ་ལ་ཐིམ་པ་བཅས་ཀྱིས་གོ་མི་ཆོད། དང་པོ་གནས་གཞན་དག་ལ་ཐིམ་ནའང་སྙིང་ཁར་ཐིམ་པ་དེ་ཧ་ཅང་ཁག་ཤོས་ཡིན། རླུང་ལ་རྩ་བའི་རླུང་ལྔ་དང་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་ཟེར་བ་སོགས་རིགས་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ཐིམ་ཁག་ཤོས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་དེ་ཡིན། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་དེ་ཐིམ་དགོས་ན། ཡང་ན་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་བརྟེན་པ་དང༌། ཡང་ན་ཤི་དུས་བར་སྒུག་དགོས་ཤིང༌། ཤི་དུས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐིམ་གྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་གསང་སྔགས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པའི་བདེ་བ་དེ་བདེ་བ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲིག དཔེར་ན་ལུས་སེམས་ཤིན་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 473

སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཞེས་ཞི་གནས་ཐོབ་དུས་ཀྱི་བདེ་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེས་ཀྱང་གོ་མི་ཆོད་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་ཡོང་ཐབས་ཤིག་ཡོད། སྲོག་རྩོལ་ཞེས་པ་ནི་རླུང་ཕྱི་ལ་འགྲོ་བ་དེ་བཀག་ནས་རླུང་ཟིན་ཏེ་བདེ་བ་ཐོབ་ཐབས་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན། དེས་ཀྱང་གོ་མི་ཆོད། དེ་ནི་ལུས་ཀྱི་གནས་དྲུག་སོ་སོ་ནས་རླུང་དབུ་མའི་ནང་ཐིམ། དེ་ནས་ཐ་མ་དེར་སྙིང་ཁའི་དབུ་མའི་ནང་དུ་རླུང་ཐིམ་པའི་བདེ་བ་དེ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡང་སྙིང་ཁའི་དབུ་མའི་ནང་ལ་རླུང་ཐིམ་པའི་བདེ་བ་དེ་དེ་ལྟར་གསལ་བཤད་མདོར་བསྡུས་བྱས་པ་ཙམ་ལས་དབང་ཞུ་མ་མྱོང་མཁན་ལ་གསལ་པོ་བཤད་ཐུབ་ཐབས་མེད། ཡང་རྙིང་རླུང་ཐིམ་པ་ལ་སེམས་དེ་དབང་དུ་བསྡུ་དགོས་པ་དང༌། སེམས་དབང་དུ་བསྡུ་དགོས་ན་སེམས་དེས་བསམ་བློ་གཏོང་སའི་དམིགས་རྟེན་ཞིག་དགོས་པ་དང༌། དམིགས་རྟེན་དེ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པར་ཆུང་ཆུང་ཞིག་དགོས་པ་སྟེ་ཆེ་ཤོས་ལའང་སྲན་རིལ་ཆེ་ཆུང་ལྟ་བུ་ལས་དེ་ལས་ཆེ་བ་བྱས་ན་མི་འགྲིག་ཅིང༌། ཆེ་བ་ལ་སྲན་རིལ་ཆེ་ཆུང་དང་དེ་ནས་ད་དུང་ཆུང་དུ་བཏང་སྟེ་ཡུངས་དཀར་ཙམ་ཞིག་བྱས་ནས་དེའི་ནང་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྷ་ཚོགས་གཙོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཚང་མ་ཆ་ཚང་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་བསྒོམས་དགོས། ཆེ་ཆུང་ཡུངས་དཀར་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ནག་མུག་མུག་མ་ཡིན་པར་འོད་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་བསམ་བློ་བཏང་ནས་དེ་དམིགས་རྟེན་དུ་བྱས་ནས་བསྒོམས་ཏེ་སེམས་ཟིན་ནས་མ་ཤོར་བ་བྱས་ཏེ་རྒྱུན་རིང་པོ་སྦྱངས་ཚེ་ལྟེ་བ་ལ་བསམ་བློ་བཏང་ན་རླུང་དེ་ལྟེ་བ་ལ་འདུ་ཐུབ་པ་དང༌། མགྲིན་པ་ལ་བསམ་བློ་བཏང་ན་རླུང་དེ་མགྲིན་པ་ལ་འདུ་ཐུབ་པ། མདོར་ན་སེམས་ཀྱི་བསམ་བློ་གང་དུ་བཏང་ནའང་དེར་རླུང་ཚུར་འདུ་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་དེ་ནི་རླུང་ཞུགས་པའི་རྟགས་རེད། ཐིམ་པའི་རྟགས་ལ་རྟགས་བརྒྱད་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ཤི་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོང་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། ཤི་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོང་བ་བྱེད་པར་ཐོག་མར་བསྐྱེད་རིམ་སྐབས་ནས་སོ་སོས་བསམ་བློ་བཏང་སྟེ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་བསྒོམས་དགོས། བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་གནད་འགག་དེ་ལྟར་ཡིན། དེར་བརྟེན་གསང་སྔགས་དང་མདོ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་མྱུར་བུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་དེ་ནས་བྱུང་བ་རེད། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་སྒོམ་སྐབས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་བེད་སྤྱོད་བྱས་ནས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པ་དང༌། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབང་དུ་བསྡུ་བ་དང་རླུང་དབང་དུ་བསྡུ་བ་སོགས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་དག་མདོ་ལུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མེད། གསང་སྔགས་ལ་ཡག་པོ་བྱུང་ན་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་མཉམ་དུ་སྒྲུབ་ཐུབ་པའི་ཐབས་ཤེས་ཡོད། འོན་ཀྱང་མདོ་ལུགས་ལ་སྔོན་ལ་ཞི་གནས་སྒྲུབ། དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་པ་ལས་མཉམ་དུ་སྒྲུབ་ཐུབ་ཐབས་མེད། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་མཉམ་དུ་སྒྲུབ་ཐུབ་པའི་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 474

ཐབས་ཤེས་ཡོད་པ་དེ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན། ཞི་གནས་སྒྲུབ་སྐབས་བསམ་བློ་གཏོང་སའི་དམིགས་རྟེན་དེ་ཡི་གེ་ཧུཾ་ཡིག་གམ། བྷྲུཾ་ཡིག་གམ། ཡང་ན་རང་གི་སེམས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སོགས་གང་ཡང་བྱེད་ཆོག འོན་ཀྱང་གཅིག་རང་ལ་གཏན་འཁེལ་དགོས་པ་ལས་ཡང་ཡང་སྤོ་བསྒྱུར་བྱེད་མི་རུང༌། གཅིག་རང་ལ་གཏན་འཁེལ་བྱས་ནས་རྟགས་མ་ཐོན་བར་བསྒོམས་དགོས། སྒོམ་སྟངས་ནི་<<ལམ་རིམ་>>ནང་གསལ་བའི་ཞི་གནས་སྒྲུབ་སྟངས་ཀྱི་མན་ངག་དེ་ཆ་ཚང་འཁྱེར་ནས་སྒྲུབ་དགོས། དེ་ལྟར་མིན་པར་རང་གི་སེམས་ལ་བསམ་བློ་བཏང་ནས་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་བསྒོམས་པ་སོགས་བྱས་ཚེ་དེས་ནུས་པ་ཐོན་མི་ཐུབ། དེ་ནི་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པར་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་བསྒོམ་པར་འགྲོ་དགོས་པ་དེ་ཅི་ཡང་མ་དྲན་པའི་ཐོག་ལ་བསམ་བློ་བཏང་ནས་བཞག་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་ན་ནུས་པ་ཐོན་གྱི་མེད། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལྷ་སྐུ་ཕར་སྤྲོས། དེ་ནས་ཡང་ཚུར་བསྡུས་ཏེ་དེ་ལྟར་ལན་མང་བྱས་ནས་སྦྱོང་བརྡར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བསྐྱེད་རིམ་ལ་རགས་པ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ནི་བསམ་བློ་བཏང་མ་ཐག དཔེར་ན། ཡི་དམ་བསྒོམས་པར་ཆ་བཞག་ན་གསང་བ་འདུས་པར་ལྷ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཡོད་པ་ནས་དཀྱིལ་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་ལ་བསམ་བློ་བཏང་འཕྲལ་ལམ་སང་རང་གི་ལུས་པོའི་ཆ་སོ་སོ་ལ་ཡོད་པའི་ལྷ་དེ་དག་ཚང་མ་ཁྲ་ལྷམ་མེར་དྲན་ཐུབ་པ་དང༌། དྲན་ཐེངས་གཅིག་ལ་གཙོ་བོ་དང་འཁོར་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་དྲན་ཐུབ་པའི་གནས་པ་བརྟན་པོ་བྱུང་ན་རགས་པ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཟེར་བ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད། དེ་ཡང་བསམ་བློ་གཏོང་ཐེངས་གཅིག་ལ་གཙོ་བོ་དང༌། གཞལ་ཡས་ཁང༌། འཁོར་བཅས་དྲན་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས་པ་ལས་ཆ་མ་ཚང་ན་མི་འགྲིག དེ་ཡང་དེ་ལྟར་དྲན་ཐུབ་པ་བྱེད་པར་སྔོན་ལ་སྦྱོང་བརྡར་བྱེད་དགོས་ཤིང༌། ཐོག་མ་བཟླས་པ་མ་བྱས་གོང་སྟེ། སྔགས་མ་བགྲང་གོང་རང་གི་གཙོ་བོ་སྟེ་གསང་པ་འདུས་པར་ཆ་བཞག་ནས་སྔོན་ལ་གསང་བ་འདུས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་དེ་རྒྱན་ཆ་མེད་པ་དང་ཕྱག་མཚན་མེད་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ཞིག་བསྒོམ་ནས་སྦྱོང་བརྡར་བྱེད་དགོས་ཤིང༌། དེ་ནི་གསང་བ་འདུས་པར་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ཡོད་ན་ཡང་ཐོག་མར་ལམ་སང་དེ་ལྟར་སེམས་ལ་འཆར་ཐུབ་ཐབས་མེད་པས་ཐོག་མར་དེ་འདྲ་ཞིག་བསྒོམས་ནས་གསལ་པོ་བྱུང་ན་དེ་ནས་གཞི་ནས་རྒྱན་ཆ་ཡོད་པ་ཞིག་བསྒོམས་ནས་སྦྱོང་བརྡར་བྱས། དེ་ནས་ཡག་པོ་བྱུང་ན་ཕྱག་དྲུག་བསྒོམ། དེ་ནས་ཡག་པོ་བྱུང་ན་རིམ་བཞིན་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག དེ་ནས་མདུན་གྱི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་བསྣན། དེ་ནས་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་བསྣན། དེ་ནས་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་རིགས་ལྔ། ཡུམ་བཞི། སེམས་དཔའ་བརྒྱད། ཁྲོ་བོ་བཅུ་སོགས་ལྷ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་དག་ཁག་རེ་རེ་བྱས་ནས་བསྣན་ཏེ་བསྒོམ། དེ་ནས་གཞལ་ཡས་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 475

ཁང་རྒྱ་ཕིབས་ཀྱི་ཏོག་ནས་ཐེམ་སྐས་བར་བསྒོམ། དེ་ནས་པདྨའི་འདབ་མ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་བསྒོམ། དེ་ནས་སྲུང་འཁོར་བསྒོམ། དེ་ནས་བདེ་མཆོག་ཡིན་ན་དུར་ཁྲོད་བསྒོམ་(བདེ་མཆོག་ལས་གསང་འདུས་ལ་དུར་ཁྲོད་མེད་)དེ་ལྟར་རྒྱ་ཕིབས་ཀྱི་རྩེ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་རི་བར་ཕར་བསྒོམ་ཚུར་བསྒོམ་བྱས་ནས་སྦྱོང་བརྡར་མང་པོ་བྱས་མཐར་རང་ཉིད་གཙོ་བོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་ཞིག་བསྒོམ་མ་ཐག་ལམ་སང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྒྱ་ཕིབས་ནས་འོག་བར་ཆ་ཚང་དྲན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། དེར་བརྟེན་དྲན་པ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གཙོ་བོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཆ་ཚང་དུས་གཅིག་ཏུ་དྲན་ཐུབ་པ་དེ་ལ་རགས་པ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ཟེར། གཞན་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་མོའི་སྐབས་སུ་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ཡང༌། སྤྱིར་སྔགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཅིག་ཅར་དང༌། རིམ་ཅན་དུ་ཐོབ་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལུགས་ལ་ཞི་གནས་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་ལྷག་མཐོང་འགྲུབ་མི་སྲིད་ཀྱང༌། བསྐྱེད་རིམ་པས་དམིགས་རྟེན་ཕྲ་བ་དང་སྤྲོ་བསྡུ་ལ་དཔྱད་འཇོག་གི་ཉམས་ལེན་གཉིས་ཚང་བ་སོགས་སྔགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་ལྟ་བུའི་མཚམས་ནས་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འགྲུབ་པའང་ཡོད་དེ། <<སྔགས་རིམ་>>ལས། དེ་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྲོ་བསྡུ་ཡང་ཡང་བྱེད་པ་ནི་གཞུང་གཞན་དང་བསྟུན་ན་ཇི་སྙེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱོང་བ་དང་འདྲ་བས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་དེས། ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྙེད་དོ། །ཞེས་དང༌། <<བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་>>ལས། དེའི་ཚེ་ལྷ་སྐུ་དང་སྤྲོ་བསྡུ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་ལ་ཇི་སྙེད་པའི་ལྷག་མཐོང་དང༌། སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་པ་ཤུགས་ཅན་བསྐྱེད་ནས་གཙོ་བོ་དོན་དམ་དུ་གཞུག་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་འབྱུང་བས་སྐབས་འདི་ནས་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
རིམ་ཅན་དུ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ཡང༌། <<སྔགས་རིམ་>>ལས། ཕྲ་མོ་བརྟན་པ་ན་ཟླ་བ་གཉིས་དང༌། སྤྲོ་བསྡུ་ལ་ཟླ་བ་གཅིག་བྱ་བར་བཤད་དེ། འདི་ནི་ཕྲ་མོ་ལ་དམིགས་ནས་ཞི་གནས་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་དོ། །ཞེས་དང༌། <<བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་>>ལས་ཀྱང༌། ཕྱག་མཚན་ཕྲ་མོ་ལ་སེམས་བརྟན་པའི་མཚན་མ་རྙེད་པ་ན་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཐོབ་པར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བཤད་ཅིང༌། ས་སྡེ་དང་གཞུང་ཆེན་མོ་དུ་མ་ཞིག་ལས། དེ་ཉིད་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཚད་དུ་བཤད་པས་སྐབས་འདིར་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་གྲུབ་པ་ཡོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་སྡེ་འདི་དག་ཏུ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པ་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་ཞི་ལྷག་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 476

གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ཡང་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་བཞེད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པས། འདིར་མི་སྤྲོ་ཞིང་རྒྱས་པར་གཞུང་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།
དེ་ནས་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ཟེར་བ་དེའི་ཐོག་སླེབས་དུས་ཁག་ཏུ་སོང་བ་རེད། དེ་ནི་སྟེང་གི་སྣ་རྩེ་སྟེ་སྣ་ཁུག་རྩེ་དང༌། འོག་གི་སྣ་རྩེ་སྟེ་སྐྱེས་པའི་ཕོ་རྟགས་ཀྱི་རྩེ། ལྟེ་བའི་སྣ་རྩེ་བཅས་གསུམ་པོ་དེར་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་ཕྲ་མོ་ཡུངས་དཀར་ཙམ་ཞིག་ལ་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་སྟེ་མགོ་མཇུག་རྭ་གཉིས་བར་གྱི་སྐེད་པ་དབྲིལ་དབྲིལ་ཡོད་ས་དེར་གསང་དབང་འདུས་པ་་ལྷ་ཚོགས་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བཅས་པ་ཆ་ཚང་མེ་ལོང་ནང་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ལྟར་བློ་ལ་འཆར་ཐུབ་པ་མ་ཟད། དེའི་ནང་གི་ལྷ་སྐུ་ཆུང་ཆུང་དེ་ཚོ་ཡང་སྤྱན་དང༌། སྤྱན་གྱི་རྫི་མ། དེ་བཞིན་དབུ་སྐྲ་རྐང་རེ་རེ་ཡང་གསལ་ཐུབ་པའི་དམིགས་རྟེན་ཧ་ཅང་ཆུང་ཆུང་ཞིག་སྒོམ་དགོས་པ་དེ་ལ་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ཟེར།
ཡང་སྣ་རྩེ་གསུམ་ལ་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་སྲོལ་ཞིག་ཡོད། དེ་སྒོམ་སྐབས་གཞི་ནས་རླུང་དེ་ཚུར་བསྡུ་རྒྱུའི་གྲ་སྒྲིག་ཡིན་ཅིང༌། ཤི་དུས་རླུང་བསྡུ་སྟངས་ལྟར་མ་ཤི་གོང་ནས་ཚུར་བསྡུ་བའི་ཐབས་ཤེས་དེ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་ནས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཆུ་ཚད་རིམ་བཞིན་མཐོ་རུ་བཏང་ནས་རྗེས་སུ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་ལ་དངོས་སུ་བསྡུ་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་བསམ་བློ་བཏང་དུས་ཞི་གནས་སྒྲུབ་སྟངས་དེ་ཡག་པོ་མ་ཤེས་ན་མི་འགྲིག་ཅིང༌། ཞི་གནས་ཀྱི་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་དང༌། སྟོབས་དྲུག ཡིད་བྱེད་བཞི་ཟེར་བ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་པ་ཤེས་དགོས། དེ་མ་ཤེས་ན་དམིགས་པ་བྱེད་དུས་ལམ་ལ་མི་འགྲོ་བ་ཡིན། ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་སྐབས་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་ཡག་པོ་མ་བྱུང་ན་བར་ཆད་འདྲ་མིན་ཡོང་ཉེན་ཡོད་ཅིང༌། དེ་བྱུང་ཚེ་སེལ་ཐབས་དེ་ཞི་གནས་ཀྱི་ནང་ལ་ཡོད་པས་དེ་ཚུར་འཁྱེར་ནས་བྱེད་པ་ལས་ཐོལ་པ་གཞན་མེད།
དེ་ལྟར་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་འདི་ཡང་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ཐུག་པ་ནི། <<འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་>>ལས། ཆོས་གཅིག་ཡང་དག་པར་བསམ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་སྔགས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ངན་སོང་སྦྱོང་རྒྱུད་དང་སྒྲོན་གསལ་སོགས་སུའང་། སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་རག་ལས་པར་གསུངས་པ་དང༌། <<སྔགས་རིམ་>>ལས་ཀྱང༌། འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ཡིན་པ་འདི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྔགས་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་པས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྩ་བ་གཅོད་བྱེད་དུ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །ཞེས་དང༌། <<བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་>>ལས། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 477

པའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ནི། དང་པོར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དེ་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས། སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་གོང་རོལ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ལེགས་པར་ངེས་པ་འོང་ལ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལས་ཀྱང་སྔགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་ཆེས་རྣོ་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྔགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣོན་ལས་ཀྱང་རྣོ་བ་ཞིག་དགོས་པས། དེ་འདྲའི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གདུལ་བྱ་དེས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་སྟོང་པ་ནི། དབུ་མ་པས་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟར་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཕྲ་མོ་ཁོ་ན་ཡིན་དགོས་ཏེ། <<ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་>>ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་གཉིས་པོ་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་མོད་ཀྱང༌། གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་པའི་པཎྜི་ཏ་དང་གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང༌། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་དང་མཐུན་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཕུང་སུམ་མེད་པས། ཚུལ་འདི་ནི་གསུང་རབ་མདོ་སྔགས་མཐའ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གནད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང༌། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང༌། དབང་དང་དམ་ཚིག བསྙེན་པ་དང༌། དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་སྒྲུབ་སོགས་གང་དང་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང༌། རྗེ་བླ་མ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་རིང་ལུགས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བརྗོད་དུ་ཡོད་ཀྱང༌། འདིར་ཡིག་ཚོགས་ལ་འཇིགས་པས་མི་སྤྲོ་ལ། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་རིང་དུ་འདྲིས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།
དེ་ཡང་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གང་ལའང་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ངེས་པར་དུ་དགོས་ཤིང༌། དེ་མེད་ན་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གང་ཞིག་སྒོམ་ནའང་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་ལ་འགྲོ་མི་ཐུབ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཤེས་པ་ལ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་ཡག་པོ་ཤེས་དགོས། གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་ལྟ་བ་འདི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ཟེར། དེ་ཡང་ཞི་གནས་སྒྲུབ་སྟངས་དེ་ཕར་ཕྱིན་ནང་གསུངས་ཡོད་པ་དང༌། ལྟ་བ་དེ་དབུ་མའི་སྐབས་ལ་གསུངས་ཡོད་སྟབས་དེ་ཡག་པོ་ཤེས་པར་ཕར་ཕྱིན་དང་དབུ་མ་ཡག་པོ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། སྔོན་མ་གྲྭ་སའི་ནང་དབུ་མ་ལོ་གཉིས་དང་ཕར་ཕྱིན་ལོ་བརྒྱད་(འགའ་ཞིག་ལ་དབུ་མ་ལོ་བཞི་ཡིན་)སྦྱངས་ཏེ་ཁྱོན་བསྡོམས་ཉུང་ཤོས་ལའང་དབུ་ཕར་གཉིས་ལོ་བཅུ་སྦྱངས་དགོས། མདོར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོ་དེ་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་དེ་རང་ལ་ཐུག་ཡོད་པ་ལས་ཌ་མ་རུ་དང༌། དྲིལ་བུ། བུམ་པ་སོགས་ལ་ཐུག་མེད། དེར་བརྟེན་གནད་འགག་དེ་ཚོ་བཤད་དུས་དབུ་མ་དང་ཕར་ཕྱིན་གཉིས་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཤེས་ཀྱི་རེད། ད་དུང་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 478

ལས་རུང་གཏོང་སྐབས་ཀྱང་བྱེད་སྒོ་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་སྟེ། བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་ཤོད་མི་དགོས། ཐོག་མར་འགོ་འཛུགས་སྐབས་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་མིན་དང༌། བསམ་བློ་གང་འདྲ་གཏོང་དགོས་མིན། དངོས་གཞིའི་ལས་རུང་སྐབས་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་མིན། སྔགས་གང་འདྲ་བསོག་དགོས་མིན་སོགས་མང་པོ་ཡོད། ད་ལྟ་ལས་རུང་བཏང་མྱོང་གསུང་མཁན་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྔགས་ཀྱི་གྲངས་ཚད་ཁོ་ན་ལས་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་དེར་སྣང་ཆེན་བྱས་མེད། ལས་རུང་གཏོང་སྐབས་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ནང་བཤད་པའི་དམིགས་པ་བྱེད་ཐབས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཤེས་དགོས། ལས་རུང་མ་བཏང་གོང་སྔོན་ལ་དེ་ཚོའི་ཁྲིད་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་དེ་ཚོ་ཧ་ཅང་རྒྱས་པོ་མ་བྱུང་ནའང་འགྲོ་སྟངས་དེ་ཚོ་ཤེས་པ་བྱས་ཏེ་སྔགས་འདྲེན་སྐབས་བདག་བསྐྱེད་ནང་ལ་གསལ་བ་ལྟར་དམིགས་པ་བྱེད་དགོས་པ་དང༌། གཙོ་ཆེ་ཤོས་ལམ་རིམ་བསྒོམས་བཞག་ན་འགྲིག་ཅིང༌། དེ་མིན་ན་གཉིད་ཁུག་པའམ་སེམས་དེ་གར་སོང་མེད་པར་ཕྱིན་ཏེ་སྔགས་གྲངས་ཀ་ཇི་ཙམ་སོང་མིན་ཡང་ཤོད་རྒྱུ་མེད་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ལས་རུང་བཏང་ཚེ་གོ་ག་ལ་ཆོད། དེ་ཡང་སྔགས་འདྲེན་པ་དེ་ལ་ནུས་པ་དང་ཕན་ཐོགས་མེད་ཟེར་བ་མ་ཡིན་པར་གཙོ་བོ་བདག་བསྐྱེད་ནང་ལ་ཡོད་པ་ནང་བཞིན་དམིགས་པ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དགེ་ལུགས་པ་ལ་ཆ་བཞག་ན་བསྙེན་ཆེན་གྱི་ཁྲིད་དང་སྦྱིན་སྲེག་གི་ཁྲིད་སོགས་ཞུ་སྲོལ་ཡོད་ནའང་ད་ལྟ་བོད་ལ་དེ་རིགས་ཞུ་མྱོང་མཁན་མི་གཅིག་ལས་ལྷག་མེད། དེ་བཞིན་རི་བོ་དགེ་ལུགས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྙན་རྒྱུད་མན་ངག་རྣམ་གསུམ་དང༌། རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་གྱི་ལུང༌། བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་སོགས་ཀྱང་ཆད་ཉེར་ཡོད། དེ་བཞིན་ྋརྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་དང༌། པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་རིན་བྱོན་གྱི་གསུང་འབུམ་སོགས་ཀྱི་ལུང་སོགས་ཆད་ཉེར་ཡོད་པ་རེད།

ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་གཞགཕ་རྒྱུད་ལམ་གྱི་སྙིང་པོ་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། སྒྱུ་ལུས་ནི་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བའི་ལུས་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལ་ཟེར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ནི་ཤ་དང༌། རུས་པ། ཁྲག་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱི་མི་ལྟ་བུའམ་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཤིག་གྲུབ་པ་དེ་ལ་སྒྱུ་མའི་ལུས་ཟེར། དགེ་ལུགས་ཀྱིས་སྒྱུ་ལུས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས་གྲུབ་མཐའ་གཞན་ཕྱོགས་ཀྱིས་འཇའ་ལུས་ཟེར། རྣལ་འབྱོར་མའི་ནང་འཇའ་ལུས་གསུང་སྲོལ་བྱུང་བ་དེ་ས་སྐྱ་ནས་བྱུང་བ་རེད། ས་སྐྱ་ནས་དགེ་ལུགས་དང་གྲུབ་མཐའ་གཞན་ཚང་མར་ཁྱབ་འགྲོ་བ་རེད། རྣལ་འབྱོར་མའི་ནང་མ་གཏོགས་གསང་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 479

འདུས་དང༌། བདེ་མཆོག འཇིགས་བྱེད་བཅས་ལ་སྒྱུ་ལུས་ལས་འཇའ་ལུས་ཞེས་གསུང་སྲོལ་མེད། སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ་སྟངས་ཐད་ཐོག་མ་སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ། དེ་ནས་འོད་གསལ་སྒྲུབ། དེ་གཉིས་སོ་སོ་བསྒྲུབས་ཟིན་རྗེས་དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཟུང་འཇུག་བསྒྲུབ་དགོས། དེའི་སྐོར་གསང་བ་འདུས་པའི་ནང་རྒྱས་ཐག་ཆོད་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ལས་རྒྱས་པ་མེད།
དེ་ཡང༌། ཕ་རྒྱུད་སྟོང་ཕྲག་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ཕྱི་མོ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ནི། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཉིད་ཡིན་ཞིང༌། རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན་གསང་བ་འདུས་པ་ཡག་པོ་ཤེས་ན་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྡེ་མིག་ལག་ཏུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཐོག་མ་གསང་བ་འདུས་པ་སྦྱངས་ནས་དེས་ལྡེ་མིག་བྱས་ཏེ་བདེ་མཆོག་དང༌། འཇིགས་བྱེད། དེ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུད་གང་འདྲ་ཞིག་བལྟས་ནའང་ནང་དོན་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཚང་མ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་སྤྱིར་ན་མེད། དེར་བརྟེན་གསང་བ་འདུས་པ་དེ་“གང་ཞིག་རྟོགས་ན་མཐའ་དག་གསུང་རབ་དོན། །མི་འཇིགས་སྤོབས་པ་ཕྱོགས་དེ་འདུས་པའི་ལམ། །”ཞེས་གསུངས་ཡོད། རྒྱུད་མཐའ་དག་ལ་མིག་ཕྱེ་བ་ལྟ་བུར་ཡོང་ཐུབ་པའི་རྒྱུད་དེ་གསང་བ་འདུས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཞིང༌། གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ལའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང༌། གསུང་དང༌། ཐུགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་འཁོད་ཡོད་པས་མིང་དང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡིན། གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པར་ཐོག་མར་གསང་འདུས་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཞུས། དེ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཞུས། དེ་ནས་གཞི་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ཤེས་ཐབས་མེད། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཡིན་ཟེར་དོན་ནི། དེ་ལ་ཡང་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ཉི་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་པ་དང༌། བསྡུས་པའི་རྒྱུད་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་གཉིས་ཡོད་པས། ཕྱི་མ་འདི་ལ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱང་ཟེར། འདིའི་ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ནི་འདུས་པའི་རྒྱུད་དང་བཤད་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཞིང༌། འདི་ལ་ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ནང་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་དེ་རྩ་རྒྱུད་དང་བཅོ་བརྒྱད་པ་དེ་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་དཔེ་ཡིན། རྩ་རྒྱུད་ཟེར་བ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྟངས་དེ་རིགས་གོ་རིམ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་མ་གསུངས་པར་གོ་རིམ་དཀྲུག་ནས་གསུངས་པ་དང༌། སྐབས་རེ་མིང་དང་ཚིག་དེ་དག་ཀྱང་ལོགས་སུ་གཞན་བཏགས་ནས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་མཁན་མེད་ན་མ་ཤེས་པ་བཟོས་ཏེ་གསུངས་པ་ལ་རྩ་རྒྱུད་དང༌། བཤད་རྒྱུད་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྩ་རྒྱུད་ནང་གསུངས་པ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འདི་དང་འདི་ཡིན་ཞེས་འགྲེལ་བཤད་གནང་བ་སྟེ་རང་གི་དགོངས་པ་རང་གི་བཤད་པ་ལ་བཤད་རྒྱུད་ཟེར། བཤད་རྒྱུད་ལ་<<ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་པ་>>དང༌། <<དགོངས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 480

པ་ལུང་སྟོན་>><<རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་>> <<ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་བཏུས་>>དང་བཞི་ནི་བཤད་པའི་རྒྱུད་དང༌། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་དང༌། སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་གཉིས་འདུས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་ཡིན་པར་ <<རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་>>ལས་གསུངས། གོང་གསལ་<<ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་པ་>>དང་<<དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་>>སོགས་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་གང་དང་གང་གསུངས་པ་རྣམས་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ་ནང་གསང་བ་འདུས་པའི་རྣམ་གཞག་གི་རིམ་པ་དང་དེ་བཞིན་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་ནང་གསུངས་ཡོད། རྒྱུད་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང༌། སྒེག་པའི་རྡོ་རྗེའི་སློབ་མ་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པ་སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང༌། རྫོགས་རིམ་སྟོན་པ་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་ལུང༌། གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་སོགས་དང༌། འཕགས་ལུགས་ལ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པ་མདོ་བྱས་དང༌། མདོ་བསྲེ་གཉིས། རྫོགས་རིམ་སྟོན་པ་རིམ་པ་ལྔ་པ་དང༌། འཕགས་པ་ལྷས་མཛད་པའི་སྤྱོད་བསྡུས་སྒྲོན་མ། སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་དང༌། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་སྒྲོན་གསལ། སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་སོགས་མང་དུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་འགྲེལ་པ་གང་དང་གང་ཡོད་པ་དང༌། རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་ཚོས་འགྲེལ་པ་གང་དང་གང་མཛད་ཡོད་པ་སོགས་དཔེ་ཆའི་ནང་གི་ལུང་ཤ་སྟག་ཡིན། འོན་ཀྱང༌། འདུས་པའི་ལམ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་རིམ་ལྔའི་མན་ངག་གི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྦས་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་རྩ་བཤད་མ་སྦྱར་བར་རྟོགས་མི་ནུས་ལ། རྩ་བཤད་སྦྱོར་ཚུལ་ཡང་བླ་མའི་མན་ངག་མེད་ན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། <<རིམ་ལྔ་>>ལས། དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་རྒྱུད་དུ་ནི། །དེ་ཉིད་འདི་དག་རྒྱས་བཏབ་གནས། །བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ཏེ། །བླ་མའི་ཁ་ལས་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་གནད་མཐའ་དག་མི་མངོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཐའ་དྲུག་ཚུལ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་པ་རྣམས་བླ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་ཤིང༌། སྤྱིར་མན་ངག་གི་སྐད་དོད་ཨུ་བ་དེ་ཤ་ཞེས་པ་ཉེ་བར་རྟོགས་པར་བྱེད་པའམ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ཡིན་པས། སྔོན་གྱི་རྒྱུད་འགྲེལ་རྣམས་སུ་གསལ་བར་བཀྲལ་ཡོད་ནའང༌། དུས་ཀྱི་དབང་གིས་གདུལ་བྱའི་བློ་གྲོས་ཇེ་ཉམས་ཇེ་ཉམས་སུ་སོང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཕལ་མོ་ཆེས་རྩ་བཤད་སྦྱོར་ཚུལ་སོགས་རྒྱུད་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་མ་ནུས་པ་ལ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སྔོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུ་དང༌། ལྷག་པར་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་དངོས་སུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་གི་དོན་མ་ནོར་བར་ཡོངས་སུ་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 481

རྫོགས་པ་ཐུགས་ལ་ཆུད་ཅིང༌། དེ་ཡང་གོང་དུ་རྩ་བཤད་སྦྱོར་ཚུལ་ཟེར་བ་ནི་རྩ་རྒྱུད་དང་བཤད་རྒྱུད་གཉིས་སྦྱོར་སྟངས་ཀྱི་སྐོར་ཡིན། དེ་ནི་བླ་མའི་མན་ངག་མེད་ན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་ཡོད། རྩ་རྒྱུད་བཤད་དུས་བཤད་རྒྱུད་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ནས་བཤད་དགོས་པ་དང༌། བཤད་དུས་བླ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ངག་ཁོ་ན་ནས་ཤོད་དགོས་པ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་གནད་མཐའ་དག་མི་མངོན་པར་བྱེད་ཆེད་རྩ་རྒྱུད་ནང་སྦས་ནས་གསུངས་པ་དེ་དག་བཤད་རྒྱུད་དང་བླ་མའི་མན་ངག་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པར་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་དགོས། འགྲེལ་བཤད་བྱེད་སྟངས་དེ་མཐའ་དྲུག་དང་ཚུལ་བཞིའི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་དགོས་ཤིང༌། མཐའ་དྲུག་ནི་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གཉིས་དང༌། དགོངས་པས་བཤད་པ་དང་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པས་བཤད་པ། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་བཤད་པ་དང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པས་བཤད་པ་བཅས་དྲུག་དང༌། ཚུལ་བཞི་ནི་ཡིག་དོན། སྤྱི་དོན། སྦས་དོན། མཐར་ཐུག་གི་དོན་དེ་བཞི་ཡིན། དེ་ནི་ཡི་གེའི་དོན་གྱི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་པ་ལ་ཡིག་དོན་དང༌། སྤྱི་དོན་གྱི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་པ་ལ་སྤྱི་དོན། སྦས་དོན་གྱི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་བཏབ་པ་ལ་སྦས་དོན། མཐར་ཐུག་གི་དོན་གྱི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་པ་ལ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཞེས་ཟེར་ཞིང༌། དེ་དག་ཁ་ཤས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྦྱར་དགོས་པ་དང༌། ཁ་ཤས་རྫོགས་རིམ་ལ་སྦྱར་དགོས་པ། ཁ་ཤས་ཟུང་འཇུག་ལ་སྦྱར་དགོས་པ། ཁ་ཤས་ལས་ཚོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་སྦྱར་དགོས་པ། ཁ་ཤས་ཡན་ལག་ལ་སྦྱར་དགོས་པ་སོགས་ཁག་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་སྟངས་ཀྱང་མང་པོ་ཡོད་སྟབས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་སྟངས་དེ་ཚོར་མཐའ་དྲུག་དང་ཚུལ་བཞི་ཞེས་བཏགས་པ་རེད། མཐའ་དྲུག་དང་ཚུལ་བཞིའི་སྐོར་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ་ནང་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་འགྲེལ་པ་ཞེས་པའི་ནང་གསལ་འགྲེལ་ཧ་ཅང་རྒྱས་པོ་གནང་ཡོད་པ་དང༌། ད་དུང་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་དོན་བདུན་པ་ངག་དབང་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི་མཐའ་དྲུག་ཚུལ་བཞིའི་བསྡོམས་ཚིག་ཞེས་པའི་ནང་གསང་བ་འདུས་པའི་ལེའུ་བཅུ་བདུན་གྱི་ཚིག་རེ་རེར་མཐའ་དྲུག་གི་ནང་ནས་འགྲེལ་བཤད་གང་དང་གང་འགྲོ་མིན་ཚང་མ་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསྡོམས་ཚིག་གནང་ཡོད། གཞན་ཡང་གསང་བ་འདུས་པའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ཞེས་པར་འཇམ་མགོན་བླ་མས་མཆན་འགྲེལ་ཞིག་གནང་ཡོད། དེ་ལྟ་དུས་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་བཞི་ལྟ་དགོས་ཤིང༌། དེ་ལ་འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས་ཞེས་ཟེར་བར་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པར་དུས་ཡུན་ཟླ་བ་བཞི་ཙམ་འགོར་གྱི་རེད། འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས་ཁྲིད་སྐབས་ཐོག་མ་རྩ་རྒྱུད་དང༌། དེ་ནས་དེའི་འགྲེལ་པ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པ། དེའི་འགྲེལ་པ་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་ཞིག དེ་དག་ནང་མ་གསལ་བ་མཐའ་དཔྱོད་ཅེས་ཟུར་དུ་ཡོད་པ་དེ་བཅས་འགྲེལ་པ་ཁག་བཞི་སྦྲགས་ནས་གསལ་བཤད་བྱེད་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 482

དགོས། འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས་མ་ཉན་གོང་སྔོན་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཉན་དགོས། སྔོན་མ་སེ་འབྲས་ཀྱི་སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང་དང༌། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་སྔགས་ཁང༌། བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང༌། ལྷ་སའི་རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་བཅས་ལ་ལོ་ལྟར་འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས་ཀྱི་བཤད་པ་ཐེངས་རེ་གནང་སྲོལ་ཡོད། ད་ཆ་དེའི་སྲོལ་ཉམས་ནས་ལོ་མང་སོང་བ་མ་ཟད། གནང་ཐུབ་མཁན་ཡང་གཅིག་གཉིས་ལས་མེད་སྟབས་རྒྱུན་རྩ་བ་ནས་ཆད་ཉེན་ཡོད་ལ། བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྦས་དོན་ཀུན་གསལ་གྱི་བཤད་པ་ཡང་རྩ་བ་སྟོང་ཉེར་ཐུག་ཡོད་ཅིང༌། གཞན་ཡང་ད་དུང་གསང་སྔགས་སྐོར་གྱི་དབང་ལུང་ཁྲིད་ལ་སོགས་པ་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཆད་ཉེན་ཡོད། འདུས་པའི་ལམ་གྱི་དཀའ་གནད་ཤིན་ཏུ་སྦས་པའི་གསང་དོན་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་རྣམས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། སྒྲོན་གསལ་མཆན། མཐའ་དཔྱོད་མྱུ་གུ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད། རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་སོགས་མཛད་པས། རྒྱུད་དོན་གྱི་གསང་བ་མ་ལུས་པ་ལེགས་པར་བཀྲོལ་ཏེ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་པའི་དགོངས་དོན་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པས། ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་བྱས་སོ།།
དེས་ན་སྤྱིར་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་
བའི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ་རྫོགས་རིམ་སྤྱིའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནའང༌། དུས་འཁོར་ལུགས་ལ་འདི་བཞག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། དེའི་ལུགས་ལ་སོར་བསམ་གཉིས་རླུང་དབུ་མར་འཛུད་པའི་སྔོན་འགྲོ་ཙམ་དང༌། སྲོག་རྩོལ་རླུང་ཞུགས་པ་དང༌། འཛིན་པ་རླུང་གནས་པ་ལ་འཇོག་པ་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་དང་བཤད་སྲོལ་མི་འདྲ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་མང་དུ་ཡོད་པས་ལུགས་དེའི་རྣམ་གཞག་འདིར་མི་སྤྲོ་ཞིང་གཞུང་གཞན་ནས་ཤེས་པར་བྱ། འོན་ཀྱང༌། གཞིའི་འཆི་སྲིད་ཕྲ་མོའི་ཉེར་ཐོབ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་སྐབས་དང༌། བསྐྱེད་རིམ་སྐབས་སུ་ཡང་ཕྱག་རྒྱའི་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང༌། དེ་དག་ནི་སྒོམ་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང༌། རྫོགས་རིམ་པའི་ཁྱད་ཆོས་ནི་རྡོ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་རྩ་མདུད་གྲོལ་ཏེ་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་བསྐྱེད་རིམ་སྐབས་ཀྱི་དེ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། སྤྱིར་རྫོགས་རིམ་ལ། མ་བརྟགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང༌། རྣལ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། བློས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་ཡོད་པའི་ལུས་ཀྱི་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། <<སྔགས་རིམ་>>ལས། རྫོགས་པའི་རིམ་པས་ནི་དབྱངས་གསལ་ཀྱི་ཡི་གེ་དང༌། ཟླ་ཉི་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་དོན་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་དང༌། རླུང་ལས་སུ་རུང་བའི་མཐུས་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 483

སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དབང་གིས་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བ་ཡིན་པས། བློས་མ་བཏགས་ཤིང༌། མ་བཅོས་པར་ལྷའི་སྐུར་རྫོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།
ཕ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྲོག་རྩ་རིམ་ལྔའི་རྣམ་གྲངས་ལའང༌། ལམ་རིམ་པ་ལྔ་དང༌། དྲུག་ཏུ་མཛད་པ་གཉིས་ཡོད་པས། དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་ལེའུ་ཐ་མའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་རབ་སྦྱོར་བས། །རླུང་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་ནས་ནི། །རྣམ་རྟོག་རླུང་རྣམས་རྣམ་པར་གཅོད། །སེམས་ལ་དམིགས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །བདག་ལ་བྱིན་རླབས་རིམ་པས་ཀྱང་། །དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར། །སྣང་བ་ལ་སོགས་དབྱེ་བ་ཤེས། །མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་ཐོབ། །ཟུང་འཇུག་རིམ་པ་ལ་གནས་པ། །དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་ནི། །ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་འགྲུབ་འགྱུར་བར། །རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་ལ་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་རིམ་པ། སེམས་དབེན་ལ་སེམས་ལ་དམིགས་པའམ་དགོངས་པ་བླ་ན་མེད་པའི་རིམ་པ། སྒྱུ་ལུས་ལ་བདག་བྱིན་རླབས་ཀྱི་རིམ་པ། འོད་གསལ་ལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ། ཟུང་འཇུག་གི་རིམ་པ་དང་ལྔའོ། །རིམ་པ་དྲུག་ཏུ་མཛད་པ་ནི། འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་པ་ཚབ་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའི་ལེའུ་དྲུག་པ་ལས། སྔགས་ལ་ངེས་རྟོག་ལུས་ཀྱི་ནི། །ངག་གིས་ཡིད་ལ་བསྐུལ་གྱུར་པས། །བསྒྲུབ་བྱ་རབ་མཆོག་དངོས་གྲུབ་དང༌། །ཡིད་ནི་དགའ་ཞིང་མགུ་བའོ། །ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། ལུས་དབེན། ངག་དབེན། སེམས་དབེན་གསུམ་དང༌། སྒྱུ་འོད་ཟུང་གསུམ་སྟེ་དྲུག་ཏུ་མཛད་པ་ཡིན་པས། དབྱེ་བསྡུ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དགོངས་པ་མི་འགལ་བར་གསུངས་སོ།།
ཡང་རིམ་ལྔ་དང༌། སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ལམ་ཕན་ཚུན་བསྡུ་ཚུལ་ནི། <<རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་>>ལས། སྡུད་བྱེད་ལུས་དབེན་དང་བཅས་པའི་རིམ་པ་དྲུག་དང༌། བསྡུ་བྱ་ནི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ཡིན་པས། དེ་ལའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འགྲེལ་པ་སྐོར་གསུམ་གྱི་ལུགས་དང༌། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པའི་ལུགས། སྙིམ་པའི་མེ་ཏོག་གི་ལུགས་དང༌། མན་ངག་སྙེ་མའི་ལུགས། བདེ་མཆོག་ལཱུ་ཨི་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྡོ་རྗེས་བཤད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ནི་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདི་ལ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་པཎ་གྲུབ་དང༌། བོད་ཀྱི་འགོས་ལུགས་པ་རྣམས་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བཞེད་སྲོལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་རིང་ལུགས་ནི། <<རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་>>ལས། སོར་བསམ་གཉིས་ལུས་དབེན། སྲོག་རྩོལ་ངག་དབེན། འཛིན་པ་འོད་གསལ། རྗེས་དྲན་ནི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལངས་པའི་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་འཆར་ཚུལ་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 484

ནི་ཟུང་འཇུག་གོ །དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གིས་བསྡུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སེམས་དབེན་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་རྩེ་གཅིག་པ་དང་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་སྔོན་གྱི་སྟོང་པ་གསུམ་དང་མཚན་ཉིད་མཚུངས་ཤིང༌། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ནི། ཟུང་འཇུག་གི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པས་དེ་གཉིས་ཚིག་ཟིན་ལ་མ་ཐོན་ཀྱང་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ནང་དུ་མ་འདུས་པ་མིན་ནོ།།
རིམ་ལྔའི་གོ་རིམ་ཡང་ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་ཏེ། <<རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་>>ལས། དེས་ན་གཞིའི་རིམ་ལྔ་ཇི་བཞིན་དུ་བྱེད་དེ། སྙིང་གར་མི་ཤིགས་པ་བསྒོམ་པ་དང་སྙིང་གར་དམིགས་ནས་རླུང་འབྱུང་འཇུག་གནས་གསུམ་ལ་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱས་པས། དེའི་མཐར་རླུང་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱུ་བ་ལོག་ནས་སྙིང་གར་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་ཤར་བའི་འོག་ཏུ་རགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པའི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འགྲུབ་སྟེ། དེ་ཡང༌། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་མཇུག་ཏུ་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་དང༌། དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་མཇུག་ཏུ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འགྲུབ་བོ། །ལོངས་སྐུ་དེ་མིག་ཐ་མལ་པས་མཐོང་དུ་མི་རུང་བས་དེས་རགས་པའི་ཕུང་པོའི་ལུས་བཟུང་བ་ན་ཤའི་མིག་གི་ཡུལ་དུའང་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་བོ་གཞན་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་སུ་སྣང་ནས་དེ་དག་གི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མ་ཡིན་པར་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཉིད་ཡིན་པས། གཟུགས་སྐུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་དགོས་པར་མ་ཟད་གཟུགས་སྐུ་གཙོ་བོར་བསྒྲུབ་དགོས། དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་མལ་པའི་རྟེན་འདི་མ་བརྗེས་པར་ཕུང་པོ་འདིའི་སྟེང་ནས་ཚེ་གཅིག་ལ་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་ན། དེ་ཡང་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུར་བསྒྱུར་དུ་མི་རུང་ཞིང༌། ཚེ་འཕོས་ནས་འཚང་རྒྱ་ན། སྔགས་ལམ་གྱི་ནུས་པས་ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་རྣམ་གཞག་ཉམས་པར་འགྱུར་བས། འོ་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཐ་མལ་པའི་སྡུག་བདེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་ལམ་གྱིས་སྦྱངས་ནས། རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་གཉུག་མའི་ལུས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དེས་ཉེར་ལེན་བྱས་ཏེ་འབྲས་བུ་གཟུགས་སྐུའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉེ་རྒྱུ་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གང་ཟུང་དུ་འཇུག་རྒྱུའི་ཡ་གྱལ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་པོ་སོ་སོར་བསྒྲུབ་དགོས་པས། ཐབས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལག་རྗེས་སྒྱུ་ལུས་ཚེ་འདིར་མངོན་དུ་གྱུར་ན་རྟེན་དེ་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་ངེས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཕ་རྒྱུད་སྤྱི་དང༌། དུས་འཁོར་ལས་གཞན་པའི་བདེ་ཀྱེ་སོགས་མ་རྒྱུད་སྐོར་གྱི་ལམ་གང་ཉམས་སུ་ལེན་ནའང༌། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདུས་པ་དང་མཐུན་ཞིང༌། མ་རྒྱུད་རང་གཞུང་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 485

གདམས་པ་ཆ་ཚང་བ་རྟོགས་མི་ནུས་པས། འདུས་པའི་སྐབས་སུ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་སྒྱུ་ལུས་བསྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་གིས་ཁ་བསྐང་དགོས་ཏེ། <<གསལ་སྒྲོན་>>ལས། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལམ་དང་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་འདི་ཆེས་རྟོགས་དཀའ་ལ། དེའང་ལུགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འདི་ནས་རྩད་བཅད་ནས་གཞན་ལ་འཁྱེར་ཤེས་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།
འོ་ན་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་འདི་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་དགོས་ཟེར་ན། སྔོན་བཤད་པ་ལྟར་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་དུ་ཆེས་ཆེར་སྦས་ཤིང་དཀྲུགས་པས། རྩ་བཤད་སྦྱར་ན་མ་གཏོགས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་རྟོགས་མི་ནུས་ལ། དེ་ཡང་མཐའ་དྲུག་ཚུལ་བཞིའི་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་བླ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ན་མ་གཏོགས་རྟོགས་མི་ཐུབ་པ་ནི། <<རིམ་ལྔ་>>ལས། བདག་བྱིན་བརླབས་པའི་རིམ་ཤེས་པ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བསྟན་པ་སྟེ། །དེ་ནི་བླ་མའི་དྲིན་དག་གིས། །འཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་དང༌། <<སྤྱོད་བསྡུས་>>ལས། ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པ། བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་ལས་འོངས་པ། ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་ངས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་སོ། །ཞེས་དང༌། <<གསལ་སྒྲོན་>>ལས། རྒྱུད་ཀྱི་དོན་མཐའ་དྲུག་གིས་ལེགས་པར་མ་བཤད་པར། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་ཡི་གེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བླ་མའི་མན་ངག་ལས་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང༌། དེ་འདྲ་བ་དེ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་འཆད་དོ། །ཞེས་དང༌། ཡང༌། སྔགས་ཀྱི་དཀའ་གནད་ཕལ་ཆེར་བླ་མའི་མན་ངག་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ནང་ནས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་བླ་མའི་མན་ངག་ལ་ལྟོས་པ་ནི་གཞན་དང་ཡེ་མི་འདྲ་བའི་ལྟོས་ཚབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་སྣང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བླ་མའི་མན་ངག་ཟེར་བའང༌། མན་ངག་ཐ་ཐོར་ཡི་གེ་བྲིས་པ་དང༌། གཏེར་ནས་བླངས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། <<རིམ་ལྔ་>>དང༌། <<སྤྱོད་བསྡུས་>>སོགས་ཕན་ཚུན་བསྡུར་ཞིང་ཁ་བསྐངས་ནས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ནོར་བར་རྟོགས་པ་ལ་ཟེར་ཏེ། <<གསལ་སྒྲོན་>>ལས། སྒྱུ་མ་བླ་མའི་མན་ངག་འབའ་ཞིག་ལས་ཤེས་དགོས་པའི་མན་ངག་གི་མཐར་ཐུག་ནི། <<རིམ་ལྔ་>>དང༌། <<སྤྱོད་བསྡུས་>>ཡིན་ལ། སྲས་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་གཞན་ལས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་འབྱུང་ངོ༌།།དེ་ཡང་<<རིམ་ལྔར་>>མི་གསལ་བ་<<སྤྱོད་བསྡུས་>>སུ་གསལ་བར་སྟོན་པས་<<སྤྱོད་བསྡུས་>>ལས་རྟོགས་དགོས་སོ། །ཞེས་དང༌། གཞུང་གིས་བསྟན་ཚོད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་གོ་ན་མན་ངག་གི་གནད་འགངས་ཆེ་བ་རྣམས་མི་འཕྱུག་ལ། དེ་དག་ལ་འབད་པ་ཡུན་རིང་དུ་མ་བྱས་པར་མན་ངག་ཕྲ་མོ་གཞན་ལ་འབད་པ་ནི་བླ་མའི་མན་ངག་ལས་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་མན་ངག་གི་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 486

གནད་ཀྱི་ཕྱོགས་མཐོང་འོང་སྙམ་པའང་མི་སྣང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ལ། རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་སོང་བའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཕྱོགས་རེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་སྔ་རབས་པ་ཕལ་ཆེར་འདིའི་སྐོར་ལ་གོ་བ་ཆུ་ཤིང་གི་སྙིང་པོ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ། ཁ་ཅིག་སྒྱུ་མའི་སྐུའི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ཡང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་སྣང་བ་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་འདོད་པ་དང༌། ལ་ལས། དེ་ཙམ་བྱས་ན་སྔགས་ལུགས་སུ་མི་འགྲོ་བས་ཞལ་ཕྱག་རྒྱན་ཆ་ལུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་ཡང༌། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ལྷ་སྐུ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འདོད་པ་དང༌། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཨ་ཡིག་འོད་ཟེར་ལྔ་ལྡན་དང་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷ་སྐུ་སྣང་སྟོང་གཉིས་ཚོགས་སུ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་བཤད་ཚུལ་མང་དུ་བྱུང་ཡང༌། དེ་དག་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པར་མ་སོང་ཞིང༌། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་དོན་དུའང་མི་འགྲོ་སྟེ། <<སྤྱོད་བསྡུས་>>ལས། གང་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པ་དང༌། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་གནས་པའི་སྒོམ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང༌། རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་དང༌། གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་དཔེར་བརྗོད་ཅིང་ལྷག་པར་མོས་ཀྱང༌། དེ་རྣམས་དཔེས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་མན་ངག་ཡེ་ཤེས་ཙམ་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷའི་སྐུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་ཕུ་ཐག་ཆོད་པར་གོ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྐབས་འདིའི་སྒྱུ་མའི་དོན་མི་རྟོགས་པ་དང༌། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་དོན་མི་ཚང་ཞིང༌། དེའི་ཚེ་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་མ་བྲལ་བའི་ངང་ནས་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱངས་པས་འཇའ་ཚོན་བཞིན་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྣང་བ་ལའང་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་དོན་མེད་པ་དང༌། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མར་ཡང་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུའི་ལྷ་སྐུ་སྒྲུབ་པར་བཤད་ཀྱང༌། བསྒྲུབ་གཞི་ཕུང་པོ་ཕྲ་རགས་འབྱེད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཟུར་ཙམ་ཡང་མེད་ལ། བླ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་སྐབས་སུ་ཕུང་པོ་ཕྲ་རགས་འབྱེད་པ་དང༌། དེ་ལས་ལྷ་སྐུར་ལྡང་བར་བཤད་པའང་མོས་ངོ་ཙམ་དང༌། ལོངས་སྐུའི་ལམ་འཁྱེར་སྐབས་སུ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དང༌། ཨ་ཡིག་དང༌། ཧཱུཾ་ཡིག་འོད་ཟེར་ལྔ་ལྡན་སོགས་ལས་ལྷ་སྐུའི་རྣམ་པར་བཞེངས་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐབས་འདིའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྗེ་བླ་མ་མ་བྱོན་པའི་བར་དུ་མདོ་ལུགས་དང་ཐུན་མོང་བ་བདེ་སྟོང་སྒྱུ་མ་ཙམ་དང༌། ཡང་ན་བསྐྱེད་རིམ་དང་ཐུན་མོང་བ་ལྷ་སྐུ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཙམ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱེད་དེ། སྤྱི་དོན་གྱི་སྒྱུ་མའི་དོན་བཤད་ཚུལ་ཙམ་ལས། སྦས་དོན་གྱི་སྒྱུ་མ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང༌། མཐར་ཐུག་གི་སྒྱུ་མ་ཟུང་འཇུག་གི་ཡ་གྱལ་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་རྣམས་སོ་སོའི་ངོ་བོ། རླུང་གི་ཉེར་ལེན་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 487

གྱིས་སྒྲུབ་ཚུལ། དག་མ་དག་གི་ཁྱད་པར། མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་གྱིས་སྦྱོང་ཚུལ། ལྡང་བའི་མཚམས་དང༌། དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་གནད་མི་འདྲ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་སོགས་འཇོག་མ་ཤེས་ཤིང༌། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། <<རིམ་ལྔ་>>དང༌། <<སྤྱོད་བསྡུས>><<སྒྲོན་གསལ་>>གྱི་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་དང༌། བཅོ་ལྔ་པ་སོགས་ནས་བསྟན་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་འདུས་པའི་རྩ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཀྲལ་བ་འདིས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཕ་རྒྱུད་མཐའ་དག་གི་ལམ་གྱི་སྲོག་རྩ་བཟུང་སྟེ། གང་གི་སྒོ་ནས་ཕ་རྒྱུད་དུ་འཇོག་པའི་འཇོག་བྱེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་ཚུལ་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ནི་གཟུགས་སྐུའི་ཉེ་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་དང༌། སྦྱང་གཞིའི་གནད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་དང༌། ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་གནད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པ་དང༌། ཐབས་ཤེས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་ཚུལ་སོགས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་སྔོན་ཆད་མཁས་པ་སུས་ཀྱང་ལྗགས་རྩེར་མ་སོན་པའི་མན་ངག་གི་གསང་བའི་གནད་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་ཐམས་ཅད་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ལེགས་པར་བཀྲལ་བའི་བཤད་པ་འདི་ལྟ་བུ། རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དངོས་སུ་ཕེབས་ཀྱང༌། གདམས་པའི་ཉིང་ཁུ་འདི་ལས་ལྷག་པ་སྟོན་རྒྱུ་མེད་པར་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པའི་ཡང་སྙིང་གཅིག་པུར་གྱུར་པ་ཡིན།
དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་མཐའ་གཞན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁས་པའི་དབང་ཕྱུག་སྟང་ཚང་ལོ་ཙཱ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཀྱང༌། སྔོན་ཆད་རྗེ་བླ་མར་མི་འཚམ་པའི་དགག་པ་འགའ་རེ་གནང་ན་ཡང༌། ཕྱིས་སུ་ལེགས་པར་བཤད་པ་འདི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་བཅོས་མིན་ཐུགས་ལ་འཁྲུངས་ཏེ། རྗེ་བླ་མར་བསྟོད་པ་མཛད་པ་ལས། མདོ་སྔགས་མཐའ་དག་ཁྱད་པར་རྡོ་རྗེ་ཐེག །རྒྱུད་སྡེ་མཐའ་དག་ཁྱད་པར་བླ་མེད་དོན། །རིམ་གཉིས་མཐའ་དག་ཁྱད་པར་སྒྱུ་ལུས་ལ། །སྔོན་མེད་ལེགས་བཤད་གཏེར་ཆེན་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཅེས་དང༌། གཞན་ཡང་<<དུས་འཁོར་སྤྱི་དོན་>>དུའང་རྗེའི་གསུང་གི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་བཤད་པའི་སྐོར་ལ་བསྔགས་བརྗོད་ཡང་ཡང་མཛད་པ་ནི། གཟུར་གནས་མཁས་པ་ཆེན་པོའི་ཁྱད་ཆོས་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ། ཀུན་གཟིགས་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང༌། སྒྱུ་ལུས་སིནྡྟུ་ཝཱ་རའི་འདབ་མའི་སྒོ། །མཁས་རློམ་ཉི་ཟླའི་འོད་ཀྱིས་ཕྱེད་མིན་པ། །ལེགས་གསུང་སྐེད་མེད་ཁ་ཡི་ཟེགས་མའི་ཆང༌། །འཐོར་ཚེ་འདབ་བརྒྱ་པ་དེ་རང་དབང་ཅི། །ཅེས་གསུངས་པའང་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཁོ་ནར་གནས་སོ། །དེས་ན་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྒྲུབ་གཞི་ལ་གང་ཞིག་འཇོག་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་གཉིས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྒྲུབ་གཞི་ཡིན་ཏེ། <<གསལ་སྒྲོན་>>ལས།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 488

འདི་ནི་གཙོ་བོ་སྒྱུ་མའི་ལྷ་སྐུ་གང་ལས་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་གཞི་གཉུག་མའི་ལུས་ངོས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌། ཡང་<<དེ་ཉིད་>>ལས། སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་གཉུག་མའི་ལུས་ནི་རླུང་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུས་སུ་ཟད་པས་དེ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ལུས་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ལ་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་དང༌། ཕྲ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་གཉིས་ཡོད་པས། དང་པོ་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྱུང་ལུས་རགས་པ་འདི་དང༌། ཕྱི་མ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་དང་དེ་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་ཅན་དུ་ཤར་བའི་བར་དོའི་ལུས་དང༌། རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ལྟ་བུ་ཡིན། རླུང་སེམས་ཙམ་ཞེས་པའི་སེམས་ནི་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དང༌། རླུང་ཡང༌། རྩ་བའི་རླུང་བཞི་དང་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་སྲོག་འཛིན་ལ་ཕྲ་རགས་གཉིས་སུ་ཕྱེས་པའི་ཕྲ་བ་དེ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།།
དེས་ན་སྒྱུ་མའི་སྐུའི་སྒྲུབ་གཞི་གཉུག་མའི་ལུས་ནི་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་སྲོག་འཛིན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་དེ་ཡིན་ཞིང༌། གཉུག་མའི་སེམས་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་ཤེས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། འོ་ན་སྒྲུབ་གཞི་དེ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་ཅེ་ན། ཐ་མལ་པའི་བར་དོ་འགྲུབ་པ་ལའང་ལས་ཉོན་གྱིས་ལུས་ཕྲ་རགས་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་ལྟར། སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་པ་ལ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་ཕྲ་རགས་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་ནུས་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང༌། དེ་ཡང་རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་ལྔའི་རིམ་པ་དང་པོ་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པའི་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རླུང་སེམས་ལྷ་སྐུར་འགྲུབ་པ་ཡིན་པས། དེ་ནི་ལུས་ཕྲ་རགས་འབྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང༌། ཕྱི་ནང་གི་སྲོག་རྩོལ་ལ་བརྟེན་ནས་རླུང་འཆི་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྙིང་གར་ཐིམ་པའི་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་པས་ཉེར་ལེན་དང༌། སེམས་དེས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྱུ་མའི་ལུས་དེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་སྣ་རྩེ་གསུམ་གྱི་སྲོག་རྩོལ་གྱིས་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་ཕལ་ཆེར་གྲོལ་ཏེ་རླུང་རགས་པ་རྣམས་དབུ་མར་ཐིམ་པའི་ངག་དབེན་ནམ་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་རིམ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་ནོར་བུའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་དབུས་ཀྱི་དམིགས་རྟེན་ཕྱག་མཚན་ནམ་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་གང་རུང་ལ་སེམས་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་ལུས་དབེན་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། དེ་ཡང༌། བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་ལྟར་ན། ལུས་དང༌། ཡུལ་དང༌། རླུང་གི་གནད་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་གྱི་གནད་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣེའམ་ནོར་བུའི་དབུས་ཀྱི་དམིགས་རྟེན་ཕྲ་མོ་ལ་དམིགས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 489

བསྒོམས་པས། རླུང་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་ཞིང༌། དེའི་ཚེ་སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུའང་གང་སྣང་སྟོང་པ་དང་སྟོང་པ་བདེ་བའི་རྣམ་རོལ་ཏུ་འཆར་བ་དང༌། ཡང་དེས་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་གཏུམ་མོ་འབར་ནས་བྱང་སེམས་ནོར་བུའི་རྩེར་ཕབ་པས་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་དང༌། བྱང་སེམས་ལུགས་ལྡོག་གིས་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་བརྟན་པར་བྱས་པས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་འདྲེན་དགོས་ཤིང༌། མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་ཡིན། ཡས་བབས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་དྲངས་པ་དེའི་ཚེ་བྱང་སེམས་དབུ་མར་བབས་པའི་རེག་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་ཞིང༌། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཚོར་བདེ་བ་དང༌། དེས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱས་ནས་ཡིད་བདེ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ། དེ་དང་སྟོང་ཉིད་ཕྲ་མོ་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བ་ཡིན།དེ་ལྟར་དུ་<<གསལ་སྒྲོན་>>ལས། ནོར་བུའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སམ་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣེ་ལུས་ཀྱི་གནད་ཆེ་སར་དམིགས་པ་གཏད་དེ་བསྒོམས་པས་རླུང་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་དེར་ཟིན་པ་ན། རོ་རྐྱང་དུ་རླུང་རྒྱུ་བ་འགགས་ནས་དྷཱུ་ཏཱིའི་རྒྱུ་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་དེར་ཐིམ་པར་རྩོམ་པ་ན་སྔ་རོལ་ཏུ་རྟགས་ལྔ་འཆར་ཏེ། ཞེས་དང༌། ཡང་རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་འཆར་བ་ཞིག་དགོས་ཤིང༌། དེ་ཡང་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་ཆེན་ལྷན་སྐྱེས་རྙེད་ཕྱིན་ཆད་ནས་ཡིན་པས། འདིར་ལུས་དབེན་གྱི་སྒོ་ནས་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་བདེ་ཆེན་གྱི་རྣམ་རོལ་ཏུ་ལྟ་བར་གསུངས་པ་ནི། གང་སྣང་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་འཆར་བའི་ཆེད་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། གཞན་ཡང་<<དེ་ཉིད་>>ལས། འོག་སྒོར་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་སྒོམ་པ་འདི་ལ་ནི་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་གྱེན་དུ་ལྡོག་སླ་བས་གཏུམ་མོ་འབར་སྟོབས་ཆེ་བ་དང༌། ཡས་བབས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ལེགས་པར་མཚོན་ནུས་པ་ལ། ནོར་བུར་བྱང་སེམས་གནས་པ་ཡུན་རིང་དགོས་ལ། ཞེས་དང༌། <<བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་>>ལས། ལུགས་འདི་ལ་འོག་སྒོའི་ཕྲ་མོ་སྒོམ་པ་ལ་རྫོགས་རིམ་དུ་འགྲོ་ལུགས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་མ་བསྒོམས་པར་བཞག་ན། ཕྲ་མོའི་ནུས་པ་མི་རྫོགས་ཤིང་ལུས་དབེན་སྒོམ་པའི་གནད་སྟོར་ནས་འགྲོ་བས། ཞེས་གསུངས་སོ།།
དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་དབུ་མའི་མར་སྣ་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་སོགས་རྩ་འཁོར་གཞན་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པས། དབུ་མའི་ནང་དུ་རླུང་བསྡུས་ནས་ཐིམ་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པ་དེའི་དགོས་པ་གཙོ་བོ་ནི། ཕྱིས་སུ་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་སླ་བར་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་གི་རྒྱུ་བ་བཀག་ནས་དབུ་མའི་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 490

ནང་དུ་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པས། བདེ་ཆེན་སྐྱེས་པ་སྟོང་ཉིད་དང་སྦྱར་ཏེ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོང། རྗེས་ཐོབ་ཏུ། མཉམ་བཞག་དེའི་ངང་ལས་དམ་པ་རིགས་བརྒྱ། རིགས་ལྔ། རིགས་གསུམ། གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་རིགས་གཅིག་སོགས་གང་སྣང་བདེ་ཆེན་ལྷའི་རྣམ་རོལ་དུ་འཆར་བ་ལ་བསླབ་དགོས། དེ་ནས་ངག་དབེན་གྱི་སྙིང་གའི་སྣ་རྩེར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ། གདོང་གི་སྣ་རྩེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ། གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་ཏེ་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་པས། སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རླུང་སྙིང་གར་བསྡུ་མ་ནུས་པ་སྡུད་པར་བྱེད་པ་དང་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་དབྱེ་དཀའ་བ་དེ་ཉིད་ལྷོད་པོ་བྱེད་ཅིང༌། ཕྱི་མ་ནི། སྐབས་འདིར་རླུང་སྙིང་གར་སྡུད་པའི་བོགས་འདོན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང༌། དེས་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་ལྷག་མེད་དུ་གྲོལ་ནས་འོད་གསལ་འཆར་བར་བྱེད། དེ་ཡང་གཞིའི་འཆི་རིམ་དང་མཐུན་པའི་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་པའི་འོད་གསལ་འཆར་བ་ལ། སྙིང་གའི་མ་རིག་སྒོ་ངའི་སྦུབས་འབྱེད་པའི་ཐབས་རླུང་འབྱུང་འཇུག་གི་རྡོར་བཟླས་བྱེད་དགོས་ཤིང༌། དེ་མ་བྱས་པར་རོ་རྐྱང་གི་མདུད་པས་དམ་དུ་བཅིངས་པའི་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་ཐབས་མེད་ལ། ཀུན་རྟོག་གཡོ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་རླུང་སྔགས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་བསྡུས་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན། སྤྱིར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་སེམས་ཀྱི་རྟེན་སྙིང་གའི་ཁམས་དཀར་དམར་དང༌། གཞིའི་འོད་གསལ། སྲོག་འཛིན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཅིང༌། སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་སྲོག་འཛིན་ཕྲ་མོ་དེ་རླུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་ཤེས་ནས་རླུང་རྣམས་དེར་སྡུད་པ་ནི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཐབས་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ།།
ངག་དབེན་གྱི་རྗེས་སུ་སེམས་དབེན་ལ་བསླབ་དགོས་ཏེ། ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་ཤིང༌། ཆོས་ཉིད་དེ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་མཐུས་ཤེས་སྒྲིབ་མྱུར་བར་སྤོང་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་གྲོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་རག་ལས་པས་ཡེ་ཤེས་དེའི་སྟེང་ནས་གཟུགས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་བསྒྲུབ་ནུས། དེའི་ཕྱིར་དུ་རྡོར་བཟླས་ལ་བརྟེན་ནས་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་ནས་རྩ་བའི་རླུང་བཞི་མི་ཤིགས་པ་ལ་སྡུད་ནུས་པ་ན་སེམས་དབེན་གྱི་རྟོགས་པ་འདྲེན་པ་ཡིན་ཏེ། <<གསལ་སྒྲོན་>>ལས། རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་སྤྱིར་སྟོང་པ་རྣམས་འདྲེན་ཚུལ་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་རྣམས་འདྲེན་པའི་མཚམས་ནི་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་ལེགས་པར་གྲོལ་ནས་རླུང་རྣམས་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་སྡུད་ནུས་པའི་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 491

མཚམས་ནས་ཡིན་གྱི་དེའི་གོང་དུ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།
གཞན་ཡང༌། སྟེང་འོག་ཉི་རླུང་ཁ་སྦྱོར་བུམ་པ་ཅན་དང། རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་སྡུད་རིམ་ཡང་དགོས་ལ། ལྷག་པར་ཁྱབ་བྱེད་ལ་དམིགས་པའི་རྡོར་བཟླས་བྱེད་དགོས་པས། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ལྷག་མ་མེད་པར་བསྡུས་ཏེ་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་པ་འདྲེན་པ་ལ་ཕྱིའི་རྐྱེན་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ། <<ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་>>ལས། སྒྱུ་མའི་སྐུ་འགྲུབ་པ་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པར་བྱས་ཏེ་ཚེ་འདིར་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་པའོ་ཞེས་དང༌། <<གསལ་སྒྲོན་>>ལས། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྒྲུབ་གཞིའི་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་རྫོགས་པར་སྐྱེད་པ་ལ་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཚད་ལ་མ་སླེབས་ན་འཆི་བའི་དུས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་རང་ཤུགས་སུ་ཐིམ་པ་དེས་སྤྱོད་པའི་དོད་ཐུབ་ཅིང་དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་བར་དོའི་དོད་ལ་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་བཞེངས་ཏེ། སྒྱུ་ལུས་པ་དེས་རྟེན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་ལྷག་མ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་སོ།།
དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་གསུམ་དྲངས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་དེ་གསུམ་དགའ་བཞིའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པ་དང༌། སྣང་བ་གསུམ་གྱི་དུས་སུ་ངེས་ངོར་སྣང་བ་དེ་བཀག་ནས་སྟོང་པ་སྒོམ་པ་ཡིན་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་སྟོང་པ་བཞི་པ་འོད་གསལ་དང་དགའ་བ་བཞི་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བའི་དུས་སུ་བདེ་སྟོང་གཙོ་བོར་སྦྱོར་བ་ཡིན། སྤྱིར་སེམས་དབེན་མ་ཐོབ་པའི་གོང་གི་སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང༌། སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་ཁྱད་ཆེ་ཆུང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། འདིའི་སྐབས་བྱང་སེམས་དང་རླུང་ཐམས་ཅད་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྨད་ནས་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ལྷག་མ་མེད་པར་བསྡུས་པས་ལུགས་འབྱུང་གི་དགའ་བ་སྟོབས་ཆེ་ཞིང༌། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་བརྒྱད་ཆ་འདྲ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་འཆི་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤར་བས་གཉུག་སེམས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས། དེས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་འོད་གསལ་ནི་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་ཡིན། དེའི་སྐབས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་དང༌། དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཚོན་པའི་དཔེའི་འོད་གསལ་དང༌། ཐ་མལ་གྱི་འཆི་བ་ཁེགས་ནས་ཆོས་སྐུའི་བསྲེ་བ་དངོས་སུ་འགྲུབ་པས་ལམ་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་འགྲུབ་པ་ཡིན།
འོ་ན་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་དེ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་དབེན་པ་གསུམ་གྱི་ཕྱི་ནང་གི་སྲོག་རྩོལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་རྫོབ་སྐྱེད་པའི་རླུང་རྣམས་འཆི་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྙིང་གར་ཐིམ་པའི་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔས་ཉེར་ལེན་དང༌། འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་སྒྱུ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 492

མའི་སྐུར་བཞེངས་པ་ཡིན། དེ་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་མ་སྤང་བས་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་དུས་ཐ་མལ་པའི་བར་དོ་ཁེགས་ནས་ལོངས་སྐུའི་བསྲེ་བ་དངོས་སུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་པས། ལམ་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐུ་དང༌། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་མཚན་ཉིད་པ། རྡོ་རྗེ་སྐུ་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དུ་<<གསལ་སྒྲོན་>> ལས། ཤེས་རབ་སྣང་བ་དང་ཐབས་མཆེད་པ་གཉིས་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་དང་བཅས་པ་ལས། ཕྱག་ཞབས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འབྱུང་ངོ༌། །དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་ན། རླུང་མེད་པར་སེམས་རྐྱང་པ་ཡིན་ན། དེ་ལས་ཞལ་ཕྱག་སོགས་དང་ལྡན་པའི་ལྷའི་སྐུ་མི་འགྲུབ་ཅིང༌། འོད་ཟེར་ལྔའི་རླུང་དང་སེམས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པས་ལྷའི་གཟུགས་འགྲུབ་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་ཅེས་དང༌། ཡང༌། སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ནི་སེམས་སྔ་མ་དང༌། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ནི་རླུང་ཡིན་ལ། དེའི་སྐུའི་ཉེར་ལེན་ནི་རླུང་དང༌། སེམས་སྔ་མ་ནི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།
དེ་ལྟ་བུའི་སྒྱུ་ལུས་དེ་ལུགས་འབྱུང་ལྡོག་གི་སྟོང་པ་གང་གི་མཚམས་ནས་འགྲུབ་ཅེ་ན། འདི་ལ་<<སྔགས་རིམ་>>དང༌། <<དབང་དོན་དེ་ཉིད་རབ་གསལ་>><<རྣམ་བཞག་རིམ་པ་>>རྣམས་སུ་སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་མཐར་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ཤར་བའི་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་རླུང་དང་བཅས་པ་ལས་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་ནི་མཁས་པ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་ཙམ་བཀོད་པ་ཡིན་པར་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་ལ། རང་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་མཐར་ཐུག་ནི། <<རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་>>ལས། སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་རླུང་སེམས་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་ཅེས་བཤད་པ་མ་གཏོགས་ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་ལྡོག་གི་སྟོང་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚམས་གང་དུ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསྒྲུབ་པ་ཡབ་སྲས་ལྔའི་གཞུང་ན་མི་གསལ་ལོ། །ལག་སྨིན་སོགས་ཀྱིས་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ནས་ཆུ་ལས་ཉ་ལྡང་བ་བཞིན་དུ་ཅིག་ཅར་དུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་ལངས་པ་ནི་ཅིག་ཅར་གྱི་རིམ་པ་དང༌། འོད་གསལ་ལས་ཉེར་ཐོབ། དེ་ལས་མཆེད་པ། དེ་ལས་སྣང་བར་སོང་བའི་མཚམས་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་ལངས་པ་ནི་ཉེར་ཐོབ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པའི་ཐབས་ཞེས་བཤད་དོ། །རང་ལུགས་ནི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་འཆར་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང༌། <<རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་>>གྱི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཐད་དུ། འོན་ཀྱང་དཀའ་བའི་གནས་འདི་ཞིབ་ཏུ་མཐའ་བཅད་ན། <<རིམ་ལྔ་>>ལས། རང་བཞིན་བཅས་འོད་དེ་དང་དེ། །རྣམ་ཤེས་རླུང་དང་བདེན་པ་ཡི། །བདག་བྱིན་བརླབས་པའི་རིམ་གྱིས་ཀྱང༌། །སེམས་ཅན་དོན་དུ་ལན་འགའ་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་དྭངས་པའི་ཆུ་ཀླུང་ལས། །ཉ་དག་མྱུར་དུ་ལྡང་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་སྟོང་གསལ་ལས། །སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སྐུ་འདི་ཡང་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་བདག་བྱིན་བརླབས་ཀྱི་རིམ་པས་འབྱུང་བ་དང༌། ཆུ་ཀླུང་དྭངས་པ་དང་འདྲ་བའི་འོད་གསལ་ལས་ཉ་གློ་བུར་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 493

དུ་འཕར་བ་དང་འདྲ་བའི་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་དཔེ་དོན་ནི། འོད་གསལ་ལས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་བྱུང་བ་ལ་འགྲིག་གོ་ཞེས་པ་ནས་སྟོང་པ་བཞི་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡང་ལུགས་མཐུན་གྱི་ཚེ། སྔ་མ་ཕྱི་མར་ཐིམ་ནས་མཐར་འོད་གསལ་དུ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་དོན་ལ་འགྲིག་གི ལུགས་ལྡོག་ལ་མི་འགྲིག་པ་དང༌། སྦྱང་གཞིའི་རིམ་པ་ལ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་དེ་མ་ཐག་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་པ་དང་མཉམ་དུ་བར་དོ་འགྲུབ་པ་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞི་དུས་སུ་འོད་གསལ་འགགས་པ་དང་སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་པ་དུས་མཉམ་དགོས་པས་སྐབས་འདིར་ཡང་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་ཡོན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་པ་ལ། ཕྱི་ལྡང་དང་ནང་ལྡང་གི་བཞེད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཐོག་མར་གྲུབ་པའི་ཚེ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་རྙིང་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྲུབ་དགོས་པས་ཕྱི་ལྡང་དང། དྷུ་ཏཱིའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྲུབ་པར་བཞེད། ནང་ལྡང་ནི། ཐོག་མར་གྲུབ་ཚེ་དྷུ་ཏཱིའི་ནང་ནས་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་སྟེ་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད། གཞན་ཡང་དེ་འདྲའི་སྒྱུ་ལུས་ལ་ཁྱད་པར་བཅོ་ལྔ་ལྡན་པ་དང༌། སྒྱུ་མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་མཚོན་པའི་ཚུལ། སྐུ་གསུམ་གྱི་བསྲེ་བ་དང༌། བསྲེ་བ་སྐོར་དགུའི་ཉམས་ལེན། མཉམ་བཞག་སྒྱུ་མ་དང༌། རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་སོགས་ཇི་ལྟར་སྐྱོང་བའི་ཚུལ། རྨི་ལམ་བཟུང་བ་དང༌། སྦྱངས་པ། རྨི་ལམ་དུ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་ཐར་སྐྱོང་བའི་ཚུལ། བར་དོའི་སྒྱུ་མ་ཇི་ལྟར་འཛིན་པ་དང་སྦྱང་བའི་ཚུལ། སྒྱུ་མ་དངོས་དང༌། སྒྱུ་མ་རྗེས་མཐུན་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་རྒྱས་པར་འདིར་མི་སྤྲོ་ཞིང༌། <<རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་>>སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།
དེས་ན་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པར་གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དུ་མ་ཞིག་བསག་པ་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་མཚན་དཔེ་སོ་སོའི་རྒྱུ་ཡང་བསྐལ་ཆེན་དུ་མའི་བར་དུ་བསག་དགོས་ལ། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་བསགས་སྦྱང་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ཆིག་དྲིལ་དུ་བསྐྱངས་པས་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་ཚབས་ཆེ་བ་ནི། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་ལས་གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུ་བསྒྲུབས་པ། འདིར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་གསོག་པའི་དོད་ཐུབ་ཅིང་དེའི་གནད་ཐམས་ཅད་ཚང་བའི་སྟོབས་ཡིན་པས། མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དངོས་སུ་གྲུབ་པ་དེས། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་དོད་ཐུབ་པར་གསུངས་སོ། །སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་མ་ནོར་བར་གསལ་བར་རྟོགས་པ་གལ་ཆེ་ན་ཡང༌། འདུས་པའི་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་འགྲེལ་རྒྱ་གཞུང་རྣམས་སུ་ཆེར་མི་གསལ་ཞིང༌། ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱུད་འགྲེལ་འགའ་ཞིག་ལ་གཏད་སོ་ཆེར་མ་བྱུང་བས། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རྩ་བཤད་གུང་བསྒྲིགས་ཏེ། <<རིམ་ལྔ་>>དང༌། <<སྤྱོད་བསྡུས་>>སོགས་ཚད་མར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 494

ལེགས་ཆ་བསྡུས་ཏེ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། མ་རྟོགས་པ་དང༌། ལོག་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་བསལ་ནས་སྔོན་མེད་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྲོལ་ཕྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ་ལ་རྫོགས་རིམ་སྤྱི་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཕྲ་ཞིང་ཞིབ་པ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་གནས་པ། སྔོན་ཆད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་སུས་ཀྱང་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་པའི་བཤད་སྲོལ་དྲི་མ་མེད་པའི་རིང་ལུགས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འདི་བྱུང་ངོ༌།།
ད་དེ་ནས་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་དང་བར་དོ་སྒྱུ་མ་ཟེར་བ་འདི་ཡིན། རྨི་ལམ་དང་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་རེད་དམ་ཟེར་ན། དེ་ཡང་བར་དོའི་ལུས་དང༌། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་ལུས། རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་གསུམ་ཧ་ཅང་འདྲ་པོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་རྨི་ལམ་སྐབས་ལ་རྨི་ལམ་ལ་རྩལ་སྦྱངས། རྨི་ལམ་བཟུང་ནས་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་སྒྱུ་ལུས་ལ་ལངས་ཐུབ་པའི་སྦྱོང་བརྡར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། རྨི་ལམ་དེ་ཟིན་ཐུབ་པ་བྱེད་པ་ལ་ཐབས་གཉིས་ཡོད་དེ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པ་གཅིག་དང༌། རླུང་ཐབས་ཀྱིས་རྨི་ལམ་བཟུང་བ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད། རླུང་ཐབས་ཀྱིས་རྨི་ལམ་ཟིན་པ་དེ་རླུང་སྙིང་ཁ་ལ་ཐིམས་པའི་རྗེས་སུ་མ་གཏོགས་རྨི་ལམ་ཟིན་མི་ཐུབ། རླུང་རྙིང་ཁ་ལ་འདུས་པའི་རྗེས་ལ་རླུང་ཐབས་ཀྱིས་འཕོ་བ་དང་རླུང་ཐབས་ཀྱི་རྨི་ལམ་ཟིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོང་ཐུབ། འོན་ཀྱང་ང་ཚོ་ད་ལྟ་རླུང་སྙིང་ལ་འདུས་མེད་པར་བརྟེན་རླུང་ཐབས་ཀྱིས་རྨི་ལམ་བཟུང་ཐུབ་ཐབས་མེད་པས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཟིན་དགོས། སྤྱིར་བཏང་གི་རྨི་ལམ་ཟིན་པར་རླུང་སྙིང་ག་ལ་འདུས་མི་དགོས་ཀྱང་རླུང་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པར་རླུང་སྙིང་ག་ལ་འདུས་དགོས། རྨི་ལམ་ཟིན་ནས་ཕན་ཐོགས་ག་རེ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་སྒྱུ་ལུས་ལ་ལངས་ཐུབ་པ་བྱས་ཏེ་རྨི་ལམ་སྐབས་དགེ་སྦྱོར་སྐྱོང་རྒྱུ་དེ་ཡིན། དཔེར་ན་གཉིད་སད་པའི་དུས་ལ་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་བྱེད་པ་ནང་བཞིན་རྨི་ལམ་མ་བཏང་གོང་གཉིད་ཁུག་པ་དེ་ཆོས་སྐུ་དང་སྦྱར། རྨི་ལམ་བཏང་བ་དེ་ལོངས་སྐུ་དང་སྦྱར། གཉིད་སད་པ་དེ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་སྦྱར་ནས་གཉིད་དུས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོར་གསུམ་ཟེར་བ་ཞིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། རླུང་སྙིང་ག་ལ་འདུས་ཟིན་ཚེ་གཉིད་དུས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོར་གསུམ་པོ་དེ་རླུང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱངས་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། རླུང་སྙིང་ག་ལ་འདུས་མེད་ན་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་མ་གཏོགས་བསྐྱངས་མི་ཐུབ། སྤྱིར་ན་མི་ལོ་དྲུག་ནས་སུམ་ཅུ་ཡས་མས་བར་གྱི་མི་ཁག་ཅིག་རྨི་ལམ་གསལ་པོ་དང་རྨི་ལམ་ཟིན་ཐུབ་པ་ཡོང་བ་དེ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྩ་དང་ཁམས་ཀྱི་ནུས་པ་ཉམས་མེད་པའི་དབང་གིས་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་བརྟན་པོ་ཞེ་དྲག་མེད། རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཡིན་པ་དང༌། སྒྱུ་ལུས་དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཡིན་པ་དེ་ཧ་ཅང་འདྲ་པོ་ཡོད། གཉིད་ཧ་ཅང་མཐུག་པོ་ཁུག་སྐབས་རྨི་ལམ་མེད་ཅིང༌། དེ་དུས་རང་གི་སེམས་དེ་ལྟེ་བ་ལ་གནས་ཡོད་པ་དང༌། ལྟེ་བ་ནས་མགྲིན་པར་སླེབས་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 495
སྐབས་རྨི་ལམ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་ལྟེ་བ་ལ་ལོག་ནའང་འདྲ། དཔྲལ་བར་ཡར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་གཉིད་སད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་གཉིད་ལམ་གཏོང་ཉེར་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་གཉིད་མཐུག་པོ་མིན་པར་གཉིད་སྲབ་པོ་ཆགས་ཐོག་རང་གི་སེམས་དེ་ཕྲན་བུ་གཉིད་མཐུག་པོ་ཁུག་པ་དེ་ནས་དྲན་པ་ཅུང་གསལ་དུ་ཕྱིན་ནས་དྲན་པ་དེར་འགུལ་སྐྱོད་ཐེབས་སྐབས་ཡིད་ཀྱི་ལུས་སམ་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་དེ་བེད་སྤྱོད་བཏང་ནས་གཉིད་སྲབ་པོ་ཆགས་ཏེ་དྲན་པ་གསལ་དུ་འགྲོ་བའི་དུས་སྐབས་དེ་བེད་སྤྱད་ནས་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་སོ་སོ་ནམ་རྒྱུན་བསྒོམས་རྒྱུའི་ཡི་དམ་གང་ཡིན་ཡང་དེ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་གཅིག་ལ་ལངས་དགོས། དེ་ལ་རྨི་ལམ་གྱི་སྒྱུ་ལུས་ཟེར་ཞིང༌། དེ་ནི་ཤ་དང༌། རུས་པ། པགས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་གང་བསམ་པ་དེར་སླེབས་མཁན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད། རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་བེད་སྤྱོད་བཏང་ནས་སྒྱུ་ལུས་ལ་ལངས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་ལོངས་སྐུའམ་རྨི་ལམ་གྱི་ལོངས་སྐུ་དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་མདོག་དཀར་པོའམ་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོའམ་ཡང་ན་ཡི་དམ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་སོགས་གང་ལྟར་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་ལྷ་སྐུ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་ལངས་དགོས་པར་བརྟེན་རྨི་ལམ་བེད་སྤྱོད་བྱས་པ་རེད། རྨི་ལམ་བེད་སྤྱོད་བྱས་ནས་རྨི་ལམ་ཟིན་ཐུབ་པ་བྱེད་པ་ལ་གཉིད་སད་པའི་དུས་སྐབས་ལ་རང་གི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ཡིན། སྒྱུ་མ་ཡིན། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་བསམ་པའི་ལྟ་བ་དེ་དྲན་ཤེས་བརྟན་པོ་ཞིག་བྱུང་ཚེ་རྨི་ལམ་བེད་སྤྱོད་བྱས་ནས་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་ལྷ་སྐུ་ལ་ཡར་ལངས་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་རེད། རྨི་ལམ་ལ་རྩལ་སྦྱང་རྒྱུ་ཡོད་ཅིང༌། རྨི་ལམ་ཟིན་ཐུབ་ཚེ་རང་གི་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་རི་དང་བྲག་ལ་སོགས་པར་ཐོགས་པ་མེད་པར་འགྲོ་ཐུབ་པ་དང༌། དེ་བཞིན་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནང་འཛུལ་བའི་རྩལ་སྦྱངས་ནས་རྨི་ལམ་གྱི་ནང་ལ་འབྱུང་བ་བཞིས་རང་གི་ལུས་ལ་མ་གནོད་པའི་རྩལ་མང་པོ་སྦྱང་རྒྱུ་ཡོད། རྩལ་དེ་སྦྱངས་ཟིན་རྗེས་རང་གི་སྔོན་མའི་ལུས་དེ་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དང༌། དག་པ་མཁའ་སྤྱོད། པོ་ཏཱ་ལ་སོགས་ལ་ཕྱིན་ནས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་དྲུང་ནས་ཆོས་ཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་སྦྱོང་མང་པོ་སྦྱོང་བརྡར་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད། དེ་ཡང་སྦྱོང་བརྡར་བྱེད་དོན་ནི་གཙོ་བོ་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་ལྷ་སྐུ་ལ་བཞག་རྒྱུའི་སྦྱོར་བརྡར་བྱས་པ་དང༌། རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ལྷ་སྐུ་ལ་བཞག་པའི་དགོས་པ་ནི་རྗེས་མ་ང་ཚོ་ཤི་ནས་འོད་གསལ་དེ་སེམས་དྲན་པ་ཕྲན་བུ་གསལ་འཕྲལ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་བར་དོ་གྲུབ་ཀྱི་ཡོད་པས་སྐབས་དེ་དུས་བར་དོའི་ལུས་དེ་ལོངས་སྐུ་ལ་ཡར་ལངས་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་མ་ཤི་གོང་ནས་རྨི་ལམ་ལ་སྦྱོང་བརྡར་བྱས་པ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་བར་དོ་དང་རྨི་ལམ་གཉིས་ཧ་ཅང་འདྲ་པོ་ཡོད་པ་དང༌། བར་དོའི་ལུས་དང་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ཀྱང་ཧ་ཅང་འདྲ་པོ་ཡོད། བར་དོའི་ལུས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ལྷ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 496

སྐུ་ལ་ལངས་པའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་གཉིས་ཀྱང་ཧ་ཅང་འདྲ་པོ་ཡོད་པ། དེའི་གོང་གི་ཡོང་སྟངས་ཆ་རྐྱེན་ཡང་ཧ་ཅང་འདྲ་པོ་ཡོད་པས་རྨི་ལམ་སྦྱོང་བརྡར་ཡག་པོ་བྱུང་ན་བར་དོར་འགྲོ་སྐབས་རྨི་ལམ་བཏང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། དེ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་སྟབས་མི་ཡུལ་དུ་རང་གིས་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་བསགས་ཡོད་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སྡུག་བསྔལ་གང་འདྲ་མྱོང་དགོས་མིན་སོགས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་བར་དོའི་སྐབས་སུ་བར་དོའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀ་གློག་བརྙན་བསྟན་པ་ལྟར་དབང་ཤེས་ཀྱིས་འཆར་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བར་དོའི་སེམས་དེ་ལ་ཁྱད་ཆོས་གང་ཡོད་ཅེ་ན། དཔེར་ན་མི་ལ་སྐྱེ་བ་བླངས་པར་ཆ་བཞག་ན་རང་གི་ཨ་མ་དེའི་ཕྲུ་གུ་སྐྱེ་ས་དེ་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་རབ་གནས་ཧ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཚོར་ཁ་གཏུགས་བརྟོལ་ནས་འགྲོ་བ་མ་ཐུབ་པ་ཕུད། དེ་མིན་རི་རབ་དང༌། བྲག་དང༌། ཆུ་དང༌། རྩིག་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་ཐུག་ནའང་འཇའ་ཚོན་གྱི་ལུས་ལྟར་ཐོགས་མེད་པར་བརྟོལ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་མི་ཁ་ཤས་ཤི་ཚར་རྗེས་གསོན་པོ་ལྟར་མི་དང་ཐུག་ནས་སྐད་ཆ་ཤོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོང་མྱོང་ཡོད་པ་དེ་བར་དོའི་ཡིད་ལུས་ཀྱི་འཆར་སྣང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། བར་དོ་ཟེར་བ་དེ་མངོན་ཤེས་ཀྱང་ཕྲན་བུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། ང་རང་ཚོར་ཆ་བཞག་ན་སྐྱེ་བ་འདིར་མངོན་ཤེས་མེད་སྟབས་རང་གི་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་གཏན་ནས་ཤེས་ཀྱི་མེད་ནའང་བར་དོ་གྲུབ་ཟིན་རྗེས་རང་གི་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་དང་རྗེས་མ་ཚང་མ་མཐོང་ཐུབ་པ་མ་ཟད། ཚེ་སྔོན་མ་ལས་དགེ་སྡིག་གང་བྱས་མིན་ཚང་མ་ཁྲ་ལྷམ་མེར་མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པས་མངོན་ཤེས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་ཐོབ་པ་ཙམ་ལ་ཧ་ལས་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད། བར་དོ་གྲུབ་སྐབས་བར་དོའི་ལུས་དེ་ལྷ་སྐུ་ལ་ལངས་དགོས་ཤིང༌། དེ་ཡོང་བ་བྱེད་པ་ལ་མ་ཤི་གོང་ནས་རྨི་ལམ་ལ་རྩལ་སྦྱངས་ནས་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་ལྷ་སྐུ་ལ་ལངས་ཐུབ་པའི་སྦྱོང་བརྡར་བྱེད་དགོས། དེར་བརྟེན་སྒྱུ་ལུས་དང་རྨི་ལམ་གཉིས་འབྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང༌། བར་དོ་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད། རྨི་ལམ་ཟིན་སྟངས་སྐོར་དེ་ན་རོ་ཆོས་དྲུག་ནང་ལའང་ཡོད། ན་རོ་ཆོས་དྲུག་ཟེར་བ་ནི་པཎ་ཆེན་ན་རོ་པའི་ཆོས་དྲུག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། རྨི་ལམ་སྐོར་དེ་གསང་འདུས་དང༌། བདེ་མཆོག འཇིགས་བྱེད་སོགས་ཕན་ཚུན་ཁ་སྣོན་བྱེད་དགོས་པ་ཡོད། བར་དོའི་ལུས་དེ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཡིན་ཟེར་དོན་ནི། དེ་རླུང་དང་སེམས་ལས་གྲུབ་པའི་ལུས་ཤིག་ཡིན་པ་ལས་ཤ་རུས་ལས་གྲུབ་པའི་ལུས་གཏན་ནས་མིན་པ་དེ་རེད། དེར་བརྟེན་དེ་བེད་སྤྱོད་བྱས་ནས་སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་སྐབས་སྒྱུ་ལུས་དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་ཡི་དམ་གྱི་སྐུ་ཞིག་ལ་ལངས་འགྲོ་གི་ཡོད་སྟབས་གཉིད་སད་སྐབས་སད་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་དེ་སྦྱོང་བརྡར་ཡག་པོ་བྱུང་ན་གཉིད་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་ཡག་པོ་ཡོང་ཐུབ་པ་དང༌།

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 497

གཉིད་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་ཡག་པོ་བྱུང་ན་ཤི་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་ཡག་པོ་ཡོང་ཐུབ། འཕོ་བ་ཞེས་པ་འདི་གང་འདྲ་ཞིག་རེད་དམ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མ་ཤི་གོང་ལ་ལམ་སྣ་ཟིན་པ་དང་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་ཤི་དགོས་བྱུང་ཚེ་འཕོ་བ་རྒྱག་དགོས། འཕོ་བ་ལ་རླུང་ཐབས་ཀྱིས་འཕོ་བ་རྒྱག་ཚུལ་ཞིག་དང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་འཕོ་བ་རྒྱག་སྟངས་ཤིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་རང་གིས་རང་ལ་འཕོ་བ་རྒྱག་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པས་དེ་ཨེ་ཐུབ་ལྟ་དགོས། རང་གིས་རང་ལ་འཕོ་བ་རྒྱག་མ་ཐུབ་ན་མི་གཞན་ལ་འཕོ་བ་བརྒྱབ་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེས་ག་ལ་ཐུབ། འཕོ་བ་རྒྱག་སྐབས་རླུང་ཟིན་ཐུབ་མཁན་ཡིན་ན་རླུང་ཐབས་ཀྱིས་འཕོ་ཐུབ་པ་ཐེ་ཚོམ་མེད། ཚེ་འདི་ལ་ཆོས་བྱས་ཏེ་རླུང་བསྒོམ་རྒྱུ་དེ་ཚོ་ཡག་པོ་བྱུང་ན་མི་སྡིག་ཆེན་མཚམས་མེད་ལྔ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་རླུང་བསྒོམ་ཐུབ་ན་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་ལ་འཕོ་བ་རྒྱག་ཐུབ། དེ་ཡང་འཕོ་བ་རྒྱག་པར་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་དང་འཕེན་པའི་སྟོབས་སོགས་སྟོབས་ལྔ་ངེས་པར་ཚང་དགོས། བླ་མ་མཆོད་པའི་ནང“ལམ་སྣ་མ་ཟིན་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་ན། །བཙན་ཐབས་འཚང་རྒྱ་བླ་མའི་འཕོ་བ་ནི། །སྟོབས་ལྔ་ཡང་དག་སྦྱར་བའི་གདམས་ངག་གིས། །དག་པའི་ཞིང་དུ་འགྲོད་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས”ཞེས་གསུངས་ཡོད། སྟོབས་ལྔ་མ་ཚང་ན་དཔེར་ན་དཀར་པོ་ས་བོན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གིས་སྔོན་ཆད་བསགས་པའི་སྡིག་པར་འགྱོད་བཤགས་བྱས་ཏེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པ་དང་སྡིག་པ་བཤགས་པ་དེ་ཚོ་ཚང་མ་ཡག་པོ་བྱས་ཚེ་ཤི་ཁར་སོ་སོའི་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པ་མ་སྐྱེས་པར་ཤི་དགོས་བྱུང་ནའང་འཕོ་བ་རྒྱག་ཐུབ་ཀྱི་རེད། དེར་བརྟེན་རྨི་ལམ་དང༌། བར་དོ། འཕོ་བ་བཅས་རྣམས་སྒྱུ་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རེད། གཞན་ཡང་འཕོ་བ་རྒྱག་དུས་བསམ་བློ་གང་འདྲ་གཏོང་དགོས་མིན་དང༌། རྨི་ལམ་ཟིན་དུས་བསམ་བློ་གང་འདྲ་གཏོང་དགོས་མིན། རླུང་ཇི་འདྲ་བྱས་ནས་ཟིན་དགོས་མིན་སོགས་ཞིབ་ཕྲ་དབང་ཞུ་མ་མྱོང་མཁན་ལ་བཤད་མི་ཆོགདོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྣམ་གཞགམ་རྒྱུད་ལམ་གྱི་སྙིང་པོ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། དེ་ཡང་ཕ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཕྱེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཇི་ལྟར་འཇོག་པའི་ཚུལ་སྔོན་དུ་བརྗོད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། མ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་པ་ནི་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ཡིན་པས། འདི་ལ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ཤླཽ་ཀ་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་པ་དང༌། འབྲིང་བ་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་པའམ་བདེ་མཆོག་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 498

པའི་རྒྱུད་འདི་གཉིས་བོད་དུ་མ་འགྱུར་ལ། ཉུང་བའི་རྒྱུད་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་ང་གཅིག་པ་ཅན་དང༌། བཤད་པའི་རྒྱུད་ལ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ། སྡོམ་འབྱུང༌། མཁའ་འགྲོ་མ་ཀུན་སྤྱོད། མངོན་བརྗོད་བླ་མ་སྟེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུད་བཞི་དང༌། བདེ་ཀྱེ་ཐུན་མོང་གི་རྒྱུད། སམྦུ་ཊའམ་ཁ་སྦྱོར་དང་ལྔ་ཡོད། ཧེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང༌། རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་ཞལ་སྦྱོར་བའི་རྒྱུད། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་དང་གསུམ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྒྲུབ་བྱེད་སྟོང་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་ལམ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན། སྤྱིར་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྤྱིའི་ཆིངས་ལ། གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་ལྟར་ན། དབེན་གསུམ་དང་སྒྱུ་འོད་ཟུང་གསུམ་སྟེ་དྲུག་གམ། ཡང་ན་དང་པོ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་གྲངས་པའི་རིམ་པ་ལྔ། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ལ། མི་ཤིག་པའི་ཐིག་ལེ། སྤྲུལ་བའི་ཐིག་ལེ། སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྟེ་ཐིག་ལེ་བཞི་ལྡན། འཁོར་ཆེན་ལ། ལུས་བྱིན་རླབས། ངག་བྱིན་རླབས། སེམས་བྱིན་རླབས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བྱིན་རླབས་ཏེ་བྱིན་རླབས་བཞི་ལྡན། དམར་ནག་འཇིགས་གསུམ་ལ། སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། དམ་ཚིག་གི་རྣལ་འབྱོར། དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ལྡན། བདེ་མཆོག་ལཱུ་ཨི་པ་ལ། ལྟེ་བའི་སྤྲིན་སྒྲ་ལ་སེམས་གཏོད་པ། དེ་ལས་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་བྱེད་ཚུལ། ལག་རྗེས་དང་གསུམ། དྲིལ་བུ་བ་ལ། བདག་བྱིན་རླབས། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ། ནོར་བུ་འགེངས་པ། ཛ་ལནྡྷ་ར། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རིམ་པ་དང་ལྔ། བདེ་ཀྱེ་ཐུན་མོང་དུ། གཏུམ་མོ། སྒྱུ་ལུས། འོད་གསལ། བར་དོ། འཕོ་བ། གྲོང་འཇུག་སྟེ་ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག དུས་འཁོར་ལ། སོར་བསམ་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་དེ་ལ་ཡང་དམིགས་བཅས་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང། དམིགས་མེད་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་གཉིས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུད་སོ་སོའི་སྒོས་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང༌། གྲུབ་ཆེན་སོསོའི་རྟེན་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱུད་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་མདུད་གྲོལ་བའི་ཐབས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང༌། སྒྱུ་ལུས་ཡན་ཆད་ལག་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཕལ་ཆེར་མི་འདྲ་བ་མེད། དེས་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལག་རྗེས་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། སྔར་བཤད་པའི་སྒྱུ་ལུས་དེ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་ན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་རླུང་དུ་གྱུར་ནས་གཟུགས་སྐུ་འགྲུབ་པའི་ཉེར་ལེན་དང༌། དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་སེམས་དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་སུ་གྱུར་ནས་ཆོས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་ཅིང༌། སྐུ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ལ་མཉམ་བཞག་ཆིག་དྲིལ་དུ་བསྐྱངས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྲ་མོ་སྤོང་བ་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། <<གསལ་སྒྲོན་>>ལས། དེས་ན་ལམ་འདིར་ཡང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 499

པའི་བདེ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྱུ་ལུས་སྐྱེད་པ་མིན་གྱི། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་སྦྱོང་བ་ལ་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སྐུའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་སྦྱོང་བ་ལ་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་མོད་ཀྱང༌། ཐེག་པ་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པའི་དོད་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་འདིར་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་སྤེལ་ཤེས་པ་གནད་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིར་ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང༌། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གའི་ལམ་གྱིས་སྤོང་ནུས་ཀྱང༌། ཤེས་སྒྲིབ་ཕྲ་མོ་སྔགས་ལམ་ནས་མ་གཏོགས་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པས་སྤོང་མི་ནུས་པར་གསུངས་པའང་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡང་དོན་དམ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་འདིས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བ་དང༌། ཟག་མེད་ཀྱི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་ལས་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་པ་ཡང༌། དོན་གྱི་འོད་གསལ་འདི་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན། བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་མ་སྦྱར་ན་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་འབྱུང་སྟེ། བདེ་ཆེན་དེ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྲོ་བྱེད་ཀྱི་གནད་མ་ཤེས་ན། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ལྟ་ཅི། མ་མཐའ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་བྱེད་དུའང་མི་འགྲོ་བར་མ་ཟད། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཆགས་པ་དང་སྲེད་པ་ཇེ་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ། <<དོ་ཧ་>>ལས། ཁྱིམ་དང་ཁྱིམ་ན་དེ་ཡི་གཏམ་སྨྲ་ཡང༌། །བདེ་ཆེན་གནས་འདི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད། །ཅེས་དང༌། <<གསལ་སྒྲོན་>>ལས། འཁོར་འདས་མ་ལུས་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཤེས་པའི་སྟོང་པ་དང་སྦྱོར་རྒྱུ་མེད་པར། དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་ལས་བྱང་སེམས་མི་འཕོ་བ་ཙམ་གྱི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པ་ནི། སྲིད་པའི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་གནོད་པས་བདེ་བ་ཅི་ཙམ་སྤྱད་པ་བཞིན་བདེན་འཛིན་དེས་དྲངས་པའི་སྲེད་པ་ཇེ་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བས། སྐོམ་སྲེད་ཅན་གྱི་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འདུ་ཤེས་ནས་ཞུགས་པ་དང་འདྲ་བས་དེ་འདྲ་བའི་སྨད་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ།།
དེས་ན་སྔོན་བཤད་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི་སྔགས་དང༌། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཁྱད་པར་དུ་སྔགས་ལམ་གྱི་ལྟ་བའི་གནད་ཐམས་ཅད་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་དང་མཐུན་དགོས་པ་ཡང༌། <<སྟོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་>>ལས། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐབས་མཁས་པའི་ཁྱད་པར་མཐའ་ཡས་པ་དག་གིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་གྱི། འདི་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་མཆོག་དམན་ཐམས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 500

ཅད་ཀྱིས་བསྒོམ་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་གཅིག་པུ་འདིར་ཟད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང། རྗེ་ས་པཎ་གྱི་<<སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་>>ལས། སྔགས་དང་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་མེད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བས་རྒྱས་འདེབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་ན། འདོད་ཡོན་ལ་རོལ་པ་ཇི་ཙམ་ཆེ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་མེ་ལ་བུད་ཤིང་བསྣན་པ་ལྟར་སྲེད་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ནུས་པ་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་བས་དུག་སྨན་དུ་སྒྱུར་བྱེད་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ཡང་དག་པར་འགྲོ་བ་དང༌། ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་ཅེས་པའང་འདིའི་སྟེང་ནས་གོ་བ་ལེན་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་དང་སྦྱོར་རྒྱུ་མེད་པར་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང༌། རྩ་རླུང་སོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཟབ་མོར་གྲགས་པ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་འབད་ཀྱང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། <<གསང་བ་གྲུབ་པ་>>ལས། དེ་བཞིན་དེ་ཉིད་མེད་བཞིན་དུ། །ངོ་མཚར་ཆེ་བ་ལྟར་བྱེད་པ། །ཇི་སྲིད་ནམ་མཁའ་གནས་པའི་བར། །ཤི་བའི་འོག་ཏུ་དམྱལ་བར་འགྲོ །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དོན་དམ་འོད་གསལ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། སྔར་བཤད་པའི་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེས། རང་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་གསུམ་ཁམས་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྒོ་གསུམ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་སེམས་དཔའ་དགུ་བརྩེགས་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱོང་བ་དང༌། དེ་རིལ་འཛིན་དང༌། རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ལུགས་འབྱུང་གི་ཉེར་ཐོབ་འགགས་པ་དེའི་ཚེ། མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ཡལ་བ་ལྟར་འགགས་པ་དང༌། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ། ཉོན་སྒྲིབ་གྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་པར་འབྱུང་ངོ༌།།
འདིའི་ཕྱི་ནང་གི་མངོན་བྱང་གཉིས་ཇི་ལྟར་འཇོག་ཅེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ནམ་མཁའ་སློད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་ཟླ་ཉི་སྨག་གསུམ་སངས་པའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་དེར་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཕྱིའི་མངོན་བྱང་དང༌། ནང་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་སློད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་དཀར་དམར་ནག་ལམ་འདས་པའི་དུས་སམ་ལུགས་འབྱུང་གི་སྣང་བ་གསུམ་འདས་ནས་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་མ་ཤར་བའི་གོང་དུ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་ནང་གི་མངོན་བྱང་ཞེས་བཤད་དོ། །འོ་ན། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་དེས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཆོག་མོད། མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱིས་ཅི་བྱ་སྙམ་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་ནུས་པ་ནི། ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆའི་ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་གིས་ཁྱད་འབྱེད་དགོས་པར་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀ་མཐུན་ལ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་ཅིག་ཅར་གཞོམ་པ་དང༌། དེས་ཤེས་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 501

སྒྲིབ་སྤོང་བར་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ལ། དེའི་སྔོན་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ཚོགས་གསོག་པའི་དོད་ཐུབ་པ། མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན། དེར་མ་ཟད། དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་དེ་ལས་ཕྲ་བ་གཞི་དུས་ན་མེད་ཅིང༌། ལམ་དུས་སུ་དོན་སྤྱི་དང༌། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཉིས་སྣང་ནུབ་སྟེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་སྔ་མ་ལས་ཆེས་ཕྲ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ལ་སྔོན་དུ་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་དཔེའི་འོད་གསལ་དང༌། དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་ལས་གྲུབ་པའི་མ་དག་པའི་སྐུ་བསྒྲུབས་ཏེ་རླུང་སེམས་གཉིས་རིམ་གྱིས་ཇེ་ཕྲར་སོང་བ་ན། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང༌། དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོར་སོང་བ་ཡིན་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་གསུངས་སོ།།
དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་ལམ་འདི་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡིན་ཀྱང༌། གཙོ་ཆེ་བ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་སྐོར་འདི་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་པས། རྒྱུད་འདི་ནི་མ་རྒྱུད་བྱེ་བ་ཕྲག་བཅུ་དྲུག་གི་ཏོག་ལྟར་གཙོ་བོར་བསྔགས་པ་ཡང༌། རྗེ་རེད་མདའ་བའི་དྲིས་ལན་ལས། བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་གཞག་ཀྱེ་རྡོར་སོགས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་ཀྱང༌། བདེ་བ་གང་ནས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ལ་སྤྱིར་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བདེ་བ་མཚན་ཉིད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འབར་ཞིང་འཛག་དགོས་ལ། བདེ་བའི་ངོ་བོ་ལ་ཆེ་ཆུང་དང༌། གང་དུ་འབབ་པའི་ཚད་དམ། མཚམས་གང་ནས་དགའ་བ་བཞིར་འཇོག་ཅིང༌། དགའ་བ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལའང་བཞི་བཞིར་ཡོད་ཅིང༌། ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ། བདེ་བ་ཆེ་ཆུང་དང༌། ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་ལྡོག་འོང་ཚུལ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་ཤེས་དགོས་ཤིང༌། སྟོང་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པ་ལས་ཟུར་དུ་མེད་ཀྱི། དེ་སྟོང་ཚུལ་མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའོ།།
བདེ་བའི་ངོ་བོ་བྱང་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་འབེབས་བྱེད་ནི། ངེས་དོན་གྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་གཏུམ་མོ་རྡུལ་གྱི་མེ་སྦར་བས་འབེབས་དགོས་ཤིང༌། དེར་འབར་ཞིང་འཛག་པ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་དགོས་པས་ཕྱག་རྒྱ་ལའང་བཞི་ཡོད་ཅིང༌། དེ་བཞི་པོ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བསྟེན་ཚུལ། མཉམ་པར་སྦྱོར་ཚུལ། སྦྱར་ནས་བདེ་ཆེན་འདྲེན་ཚུལ། བདེ་ཆེན་རེ་རེས་སྤང་བྱ་ཇི་ལྟར་སྤོང་ཞིང་གང་སྤངས་པའི་རྟགས་ཐོབ་པ། དགའ་བ་བཞི་པོའི་ཁྱད་པར། གཏུམ་མོའང་རྩ་གང་རུང་གི་ནང་ནས་འབར་བས་སྙིང་ག་སོགས་ཀྱི་རྩ་མདུད་གྲོལ་མི་ཐུབ་པས། རོ་རྐྱང་གི་རླུང་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཞུགས་དགོས། ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པས་སྤྱི་བོ་མགྲིན་པ་སྙིང་ག་ལྟེ་བ་སོགས་ཀྱི་རྩ་མདུད་གྲོལ་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །རྩ་རླུང་དེ་དག་ལས་རུང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་གནས་རྣམས་སུ་ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོ་བསྒོམས་པས་རྩ་རླུང་ལས་རུང་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་སྐོར། ལུས་ཀྱི་རྩ་གཉིས་ཕྲ་རགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 502

དེ་དག་གི་རླུང་དབུ་མར་འཇུག་པ། རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་བདེ་ཆེན་འདྲེན་ལུགས་སོགས་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གིས་སྟོན་པས། དེས་ན་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་སྐོར་ལ་མཁས་པར་བྱས་ཤིང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་དགོས་ཏེ། རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དང་བོད་རྣམས་སུ་ལམ་འདི་ལ་བརྟེན་པའི་གྲུབ་ཆེན་སའི་རྡུལ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་རྣལ་འབྱོར་བྱེད་པ་ཤ་སྟག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
དེ་ལྟ་ན་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་རྩ་རྒྱུད་འཆད་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་རྫོགས་རིམ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་ནག་པོའི་དཔྱིད་ཐིག་ཏུ་ལེགས་པར་བསྟན་པ་མ་གཏོགས། ལཱུ་དྲིལ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ན་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་འདིས་རིམ་གཉིས་སྟོན་པའི་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་བས། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། <<རྒྱུད་འགྲེལ་སྦས་དོན་ཀུན་གསལ་>>དང༌། <<སྒྲུབ་ཐབས་བདེ་ཆེན་གསལ་བ་>><<བསྐྱེད་རིམ་འདོད་འཇོ་>><<རྫོགས་རིམ་ཆེ་ཆུང་>>སོགས་མཛད་དེ། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་རྒྱུད། ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་དང་བཅས་པའི་ངོས་འཛིན། རྩ་བཤད་སྦྱར་བའི་ཚུལ། དེ་ལས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ། ཁྱད་པར་དུ་ལེའུ་ང་གཅིག་པའི་སྟེང་ནས་ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་བའི་ཚེ། གྲུབ་ཆེན་སོ་སོའི་རྟེན་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱུད་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རིམ་ཅན་དང༌། ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱེད་ལུགས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་སོགས་སྤྱི་དང༌། བྱེ་བྲག་ཏུ་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་དང༌། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བདེ་བའི་ཆ་ཇི་ལྟར་འདྲེན་པའི་ཚུལ། བདེ་བའི་ངོ་བོ། བདེ་ཆེན་རེ་རེས་སྤང་བྱ་ཇི་ལྟར་སྤོང་བ་དང༌། གང་སྤངས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཡས་བབས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་མཚམས་གང་ནས་འཇོག་པ་དང༌། དགའ་བཞི་འདྲེན་པའི་ཚུལ། གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་སྙིང་ག་སོགས་ཀྱི་རྩ་མདུད་ཇི་ལྟར་དགྲོལ་བའི་ཚུལ་དང༌། ལུས་ཀྱི་རྩ་རླུང་ལས་རུང་དུ་འགྱུར་ཚུལ་སོགས། རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཕྲ་ཞིང་ཞིབ་པར་གསུངས་ཏེ། གསང་མཐའི་ལམ་གྱི་སྙིང་པོ་མཁའ་འགྲོའི་ཁ་རླངས་ཐོལ་བའི་མན་ངག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གནད་གསལ་བར་ཕྱེས་པས། མ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་སྤྱིའི་གནད་གང་ལའང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གོལ་སའི་གནས་མེད་པར་མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་ལས། དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་བཤད་སྒྲུབ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྲོལ་རྒྱུན། མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ་ལ་ད་ལྟའི་བར་དུ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་འདི་ལགས་སོ། །དོན་འདི་ལ་གཟིགས་ནས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་བྱེ་བས་བགྲོད་གྱུར་པ། །བདེ་མཆོག་བཤད་སྒྲུབ་ཤིན་ཏུ་ཉམས་པ་འདི། །ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ཤིང་ཐར་འདོད་འཇུག་ངོགས་སུ། །ནམ་ཡང་མི་ནུབ་རིང་དུ་གནས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གསུངས་སོ།།

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 503

དེ་ཡང་དོན་དམ་འོད་གསལ་ཞེས་པ་ནི་ལམ་ལྔའི་ནང་གི་མཐོང་ལམ་ཡིན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཏེ་དེ་ནི་སྔོན་ལ་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་རྗེས་འོད་གསལ་ལ་སྦྱངས་ནས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་རླུང་དུ་གྱུར། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་སེམས་དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་སུ་འགྱུར་དགོས། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་ངེས་པར་དུ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་མེད་ན་སེམས་ཙམ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བས་གོ་མི་ཆོད་ཅིང༌། ངེས་པར་དུ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་དེ་ཉམས་ལེན་བྱ་དགོས། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་སླེབས་ཚེ་སེམས་ཙམ་པ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བ་བཟུང་མཁན་རྣམས་ལྟ་བ་རང་ཤུགས་སུ་འགྱུར་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད། གཉུག་མའི་སེམས་ཏེ་གཉུག་སེམས་ཟེར་བ་ནི་རང་ཉིད་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སངས་མ་རྒྱས་བར་དུ་མཉམ་དུ་འགྲོ་མཁན་གྱི་སེམས་དེ་ལ་ཟེར་ཞིང༌། དེ་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་མཁན་རླུང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་གཉུག་མའི་རླུང་ཟེར། ཤ་དང༌། རུས་པ། པགས་པ་བཅས་ལས་གྲུབ་པའི་ལུས་པོ་རགས་པ་དེ་མིག་གིས་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང༌། ལུས་པོ་ཕྲ་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་སྟེ་གཉུག་མའི་རླུང་ངམ་རླུང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དང་ལུས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་ཡང་དབང་པོ་ལྔ་ལ་སེམས་རགས་པ་དང་རྣམ་ཤེས་རགས་པ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་དྲེག་པ་དང་དྲི་མས་འཐུམས་པའི་སེམས་དེ་སེམས་རགས་པ་དང་དེ་དག་གི་དྲི་མས་མ་འགོས་པའི་སེམས་དེ་གཉུག་སེམས་ཡིན། དེར་བརྟེན་གྲུབ་མཐའ་གཞན་ཚོས་དེ་ལ་ཐོག་མའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་གསུངས་ཡོད་ཅིང༌། རྒྱུ་མཚན་ནི་ཐོག་མར་དགེ་བ། བར་དུ་དགེ་བ། ཐ་མར་དགེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་ནས་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་ལ་དྲི་མས་མ་གོས་པ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་དགེ་བ། བར་དུ་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སྐྱེ་གནས་གང་དུ་སྐྱེ་རུང་སེམས་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་དྲི་མས་མ་གོས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་བར་དུ་དགེ་བ། ཐ་མ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་སྐབས་ལ་ཡང་སེམས་འདིས་གྲུབ་གཞི་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་པས་མཐའ་མ་དགེ་བ་བཅས་ལ་བརྟེན་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བཟང་པོ་ཡིན་སྟབས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་ཟེར། གཉུག་མའི་སེམས་འདིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཞིག་དང༌། དེ་ཡང་སེམས་འདིའི་སེམས་བྱུང་དེ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ། སེམས་འདིའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང༌། སེམས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གསུངས་པ་དེ་རེད། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་འཕགས་པ་ལ་སོང་བ། མཐོང་སྤང་སྤངས་པ་དེ་དག་དུས་མཉམ་ཡིན་ཟེར། གཉུག་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཟེར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཟུང་འབྲེལ་བྱེད་མ་ཐུབ་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོང་བ་དང། འདོད་ཆགས་ལ་སོང་ཚེ་སྤྱིར་བཏང་གི་འདོད་ཆགས་རགས་པ་ལ་ཕྱིན་ཏེ་འཁོར་བ་ལ་འཁྱམས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་གཏོགས་འཁོར་བ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་འགྲོ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 504

མི་ཐུབ་ཅིང༌། བདེ་བ་ཇི་ཙམ་ཆེ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ཏེ་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ནས་བདེ་བ་དེ་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཚེ་འཁོར་བ་མེད་པ་བཟོ་བྱེད་ཀྱི་གཉན་པོ་ལ་འགྲོ་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ཚེ་བདེ་བ་ག་ཚོད་ཆེ་བ་དེ་རྩིས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཆེ་བ་དང་དབང་ཤུགས་ཆེ་བ་ཆགས་འགྲོ་གི་ཡོད། གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་གཞུང་ལ་འདོད་ཆགས་ལམ་འཁྱེར་ཟེར་དོན་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཅིག་ཡོད་སྟབས་འདོད་ཆགས་ལ་མ་ཕྱིན་པར་ལམ་ལ་ཕྱིན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས་ལམ་འཁྱེར་ཟེར་བ་ལས་འདོད་ཆགས་རང་གི་ངོ་བོ་འགྱུར་བའི་དོན་མིན། དེ་ལྟར་བྱས་ཚེ་སངས་རྒྱས་པའི་སྐབས་རང་གི་འདོད་ཆགས་དེ་བསྡད་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད། འདོད་ཆགས་ལམ་འཁྱེར་ཞེས་པའི་འདོད་ཆགས་དེ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱང་ཡིན་ལ་ལམ་ཡང་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཞིག་ཆགས་འགྲོ་གི་ཡོད། དེ་ཡང་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་གཞུང་དེས་འདོད་ཆགས་སྨན་དུ་བསྒྱུར་བ་རེད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། ཡིན་ནའང་འདོད་ཆགས་ཁོ་ན་སྨན་ཆགས་པའི་དོན་ལ་གོ་བ་བླངས་ན་མི་འགྲིག རྩ་དང་རླུང་བསྒོམ་སྲོལ་དེ་ཚོ་ང་ཚོ་གཅིག་པུ་མ་ཡིན་པར་མུ་སྟེགས་པ་ལའང་ཡོད། <<བསྟན་འགྱུར་>>ནང་ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་དང་ནག་ཚོ་ལོ་ཙཱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་མངའ་རིས་སུ་བསྒྱུར་གནང་བའི་དབུ་མའི་གཞུང་<<རྟོག་གེ་འབར་བ་>>ཞེས་པའི་ནང་གཟིགས་ཚེ་མུ་སྟེགས་པ་ལ་ཡང་ལྷ་དང་རྩ་རླུང་སོགས་བསྒོམ་སྲོལ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ནང་པ་དང་མུ་སྟེགས་དབྱེ་འབྱེད་མི་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་ཚེ་རྩ་རླུང་བསྒོམ་རུང་བསྒོམ་ནས་ནུས་པ་ཇི་ཙམ་ཆེན་པོ་ཡོད་ནའང་འཕྱི་བ་དང་སྦྲུལ་གྱིས་བསྒོམ་རྒྱག་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་དེ་དཔེར་ན་འཕྱི་བས་ཟླ་བ་གསུམ་དང་སྦྲུལ་ཟླ་དྲུག་རིང་ལྟོ་མ་བཟས་པར་ཚང་ནང་རླུང་བསྒོམ་ནས་ཉལ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་རང་ཡིན།

ཟུང་འཇུག་གི་རྣམ་གཞགབདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཟུང་འཇུག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། <<རིམ་ལྔ་>>ལས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་རིམ་པ་བཞིན། །བདག་བྱིན་བརླབ་དང་འོད་གསལ་ཤེས། །དེ་དག་ཁོ་ན་འདུས་པ་གང༌། །འདི་ནི་ཟུང་འཇུག་རིམ་པའོ། །ཞེས་དང༌། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་གྱི། །རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་ཤེས་ནས་ནི། །གང་དུ་ཡང་དག་འདྲེས་གྱུར་པ། །ཟུང་དུ་འཇུག་པར་དེ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐུ་དག་པ་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང༌། ཐུགས་དག་པ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ལ་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 505

ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཟུང་འཇུག་དེ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་ཟེར་ན། བཤད་མ་ཐག་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རླུང་གིས་ཉེར་ལེན་དང༌། འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འགགས་ཏེ་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་པ། དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ། ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་ཐོབ་པ། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་མཚན་ཉིད་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་ཐོབ་བོ། །འོན་ཀྱང་དེས་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པས་སྤངས་པ་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་ན་ཡང༌། ཟུང་འཇུག་གི་གཙོ་བོ་རྟོགས་པ་ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་པས། དེ་ལ་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་པ་མི་ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་སྤངས་པ་ཟུང་འཇུག་ཐོག་མར་ཐོབ་པའི་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་པ་དེས་སླར་ཡང་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེའི་ཚེ། ཟུང་འཇུག་གི་གཙོ་བོ་རྟོགས་པ་ཟུང་འཇུག་གམ་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། <<གསལ་སྒྲོན་>>ལས། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཟུང་འཇུག་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་ལ། ཐོག་མར་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་ལུགས་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་རྟོགས་དགོས་ལ། དེ་ལ་དོགས་པ་དེ་འདྲ་བ་རྣམས་བཀོད་ནས། མཐའ་གཞན་དུ་སྲིད་པའི་དོགས་པ་བཅད་ནས་ངེས་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །འདི་ལ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་རིམ་ལྔ་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལྟར་མཐའ་བཅད་པ་མི་སྣང་ལ། ཞེས་པ་ནས། ཆུ་ཀླུང་དྭངས་པ་དང་འདྲ་བའི་འོད་གསལ་ལས་ཉ་གློ་བུར་དུ་འཕར་བ་དང་འདྲ་བའི་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་དཔེ་དོན་ནི། འོད་གསལ་ལས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་བྱུང་བ་ལ་འགྲིག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་སྔར་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་ཐད་དུ་བཀོད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞིང༌། འདིར་འོད་གསལ་ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་བཞེངས་པའི་སྒྱུ་ལུས་པ་དེ་ལ་ཟུང་འཇུག་པ་མི་ཟེར་བའི་དོན་ནི། དེ་ལ་ཟུང་དུ་འཇུག་རྒྱུའི་ཡ་གཅིག་ལས་མེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་རིམ་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཡིན་ཞིང༌། དེའི་དུས་ན་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་མེད་པས་ཡ་གཅིག་དངོས་སུ་མ་བྱུང་བས་ཟུང་འཇུག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་མི་ཐོབ་པར་མཁས་པ་རྣམས་གསུངས་སོ། །ཟུང་འཇུག་ཅེས་པ་ནི་སྔོན་བཤད་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་ལུས་དང༌། དོན་དམ་འོད་གསལ་གཉིས་ཡ་མ་བྲལ་བར་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། <<གསལ་སྒྲོན་>>ལས། དེ་ལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མ་ཐོབ་གོང་དུ་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་ལས་བསྒྲུབས་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཡོད་དུས་སུ་སེམས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་འོད་གསལ་མེད་ལ། ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་པའི་གོང་དུ་བདེ་བའི་སེམས་དོན་དམ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་འོད་གསལ་ཡོད་དུས་སུ། ལུས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་སོང་བའི་ཀུན་རྫོབ་མེད་པས་རེས་འཇོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཟུང་འཇུག་མེད་དོ། །ནམ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 506

ཞིག་ལུས་རང་བྱིན་བརླབ་ཅེས་པ་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྐུའི་མཐར་སོན་པ་དང༌། སེམས་འོད་གསལ་ཞེས་པ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཐར་སོན་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་འཚོགས་པ་ན་རེས་འཇོག་མེད་པར་མཉམ་དུ་འདུས་པས་ན་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་བོ། །ཞེས་དང༌། ཡང་<<དེ་ཉིད་>>ལས། ཡ་གྱལ་གཉིས་རེས་འཇོག་ཚུལ་གྱིས་གཉིས་མིན་པར་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཟུང་འཇུག་གོ །འདི་ནི་ལུགས་ལྡོག་གི་སྣང་བ་ཐ་མ་ལས་ལངས་པའི་འོག་ཏུ་སླར་ཡང་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་ཚེ་འཐོབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ། བོད་སྔ་རབས་པ་ཕལ་མོ་ཆེས། རིམ་པ་ལྔ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་འཆད་པ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང༌། ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་ལུས་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་དགོས་པའི་གནད་མ་རྟོགས་པར། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་མའི་དོན་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ཙམ་ལ་བྱས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཁོ་ནའི་དོན་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་བས། གང་ཟུང་དུ་འཇུག་རྒྱུ་ཡང༌། བདེན་སྟོང་དང༌། བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལ་བྱེད་དེ། དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཙམ་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཤད་པ་ལས་གཞན་འཇོག་རྒྱུ་མ་བྱུང་ངོ༌།།
སྤྱིར་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཟུང་འཇུག་གི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་མ་རྒྱུད་སྐོར་ན་མང་ཡང༌། དེ་འདྲའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཙམ་ལ་སྐབས་འདིའི་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་མི་ཚང་སྟེ། <<གསལ་སྒྲོན་>>ལས། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དེ་ཉིད་ལ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་མཛད་པ་མང་པོས་བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་དང༌། བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཅེས་བཤད་ཅིང༌། འཕགས་ལུགས་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་ཡང་དེ་ལ་འཆད་མོད་ཀྱང༌། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་ནི། སྔར་བཤད་པའི་དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཙམ་ལ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་དོན་ཆོས་སྐུ་སྒྲུབ་བྱེད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཏེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལྷན་དུ་བསྡོམས་ནས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་ཡ་གཅིག་ཏུ་བཞག གཞན་དོན་གཟུགས་སྐུ་སྒྲུབ་བྱེད་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་ཡ་གཅིག་ཏུ་བཞག་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ལ་སྐབས་འདིའི་ཟུང་འཇུག་གི་གཙོ་བོར་ངོས་བཟུང་བ་ནི། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་བཞེད་སྲོལ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆེ་བ་བླ་ན་མེད་པའོ།།
འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཀྱང༌། དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་པ་དེས་སྤྲོས་བཅས་སྤྲོས་མེད་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གསུམ་པོའི་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བ་ལས་སྟོང་པ་གསུམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་སློབ་པ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 507

འཛིན་ནམ་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མངོན་དུ་བྱས། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་ལྷག་མ་མ་ལུས་པ་ཟད་པར་སྤངས་ཏེ། དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང༌། མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པ། མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར་དུ་འགྱེད་དེ། འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འཇུག་པ་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཇུག་གོ །དེ་ལྟར་དུ་<<གསལ་སྒྲོན་>>ལས། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་དེའི་སྤྱོད་པ་ལ་བསླབས་པའི་མཐར་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་ལུགས་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་བྱང་ཆུབ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐོ་རངས་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐུ། མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་འགྱུར་ཞིང༌། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་དུ་སྐུ་དེ་གཉིས་ལས་མི་གཡོ་བར་བཞུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གནད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ།

མདོ་སྔགས་འགལ་མེད་གྲོགས་སུ་འཁྱེར་བའི་ལམ་གྱིས་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་ལ། <<བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་>>ལས། འཇམ་དཔལ་ངས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་གང་དང་གང་བསྟན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ལ་གཞོལ་བ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འབབ་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པ། ཡུལ་གཅིག་ཏུ་ཡང་དག་པར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་བས་ན། ང་ལ་ཐེག་པ་ཐ་དད་པ་རྣམ་པར་འགོད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཇི་སྙེད་ཅིག་བཀའ་བསྩལ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང༌། མཐར་ཐུག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་དུ་འཁྲིད་པའི་ཐབས་ཁོ་ན་སྟེ། གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་ཁམས་དང༌། བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་གནས་སྐབས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཙམ་ཞི་བའི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་དང༌། ཐོབ་བྱ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བསྟན་པས། ཐོག་མར་སེམས་ཅན་མ་སྨིན་པ་རྣམས་སྨིན་པ་དང༌། སྨིན་པ་རྣམས་གྲོལ་བ་དང༌། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་ཐབས་མཁས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང༌། དོན་དེ་ལ་གཟིགས་ནས་<<མཚན་བརྗོད་>>དུ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་འབྱུང་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 508

ལ། །ཐེག་པ་གཅིག་གི་འབྲས་བུར་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། <<ལམ་རིམ་>>ལས། དེ་ཐམས་ཅད་འགལ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི། འདིར་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་དུ་གོ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་དང༌། ཁ་ཅིག་ནི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར། ཞེས་དང༌། <<སྔགས་རིམ་ >>ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་གང་གསུངས་ཐམས་ཅད་ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་གདུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཁྲིད་པའི་ཐབས་ཁོ་ནར་གོ་བར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་ཐབས་དེ་ལ་གདུལ་བྱའི་མཆོག་དམན་གྱི་དབང་གིས་ཐབས་རྫོགས་མ་རྫོགས་དང༌། ལམ་མྱུར་བུལ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་འཐད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཁྲིད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལམ་དང༌། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གཉིས་ནི་མི་གཅིག་གོ་ཞེས་རྣམ་མཁྱེན་སྒྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་དང༌། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གཉིས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང༌། གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་མེད་པར་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ཡང༌། <<འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་>>ལས། སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ། འབྲས་བུ་དང་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་གྱུར་པའོ། །ཞེས་དང༌། <<ལམ་རིམ་>>ལས་ཀྱང༌། གལ་ཏེ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པ་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ནས་བཤད་པའི་ལམ་རྣམས་དགོས་ནའང༌། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པར་འཇུག་པ་ལ་ནི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པའི་ལམ་རྣམས་ཐུན་མོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལམ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང༌། སྤྱོད་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སློབ་པར་འདུ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟེན་དགོས་པར། <<དཔལ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་>>ལས། ཇི་སྐད་དུ། འཚོ་བའི་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་དོར་མི་བྱ། །ཞེས་དང༌། ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་སྤྱོད་པ་ནི། །ནམ་ཡང་དོར་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། གཞན་ཡང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་མར་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང༌། ཡང་<<དེ་ཉིད་>>ལས། འདི་དག་ལ་གནང་བཀག་མི་འདྲ་བའི་ཆ་ཐན་ཐུན་མཐོང་ནས་ཚ་གྲང་ལྟར་ཐམས་ཅད་འགལ་བར་འཛིན་པ་ནི་རྟོག་པ་ཤིན་ཏུ་རྩིང་བར་གསལ་ལོ།།
དེ་ལྟར་ན་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་གནང་བཀག་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་པ་གསུང་རབ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པས། ཐེག་པ་གསུམ་མམ་ལམ་ལྔ་ལྟ་བུ་གོང་མ་གོང་མར་འཇུག་པ་ན་ཐེག་པ་དང་ལམ་འོག་མ་འོག་མའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཚང་བ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་མར་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཚུན་ཆད་ལ་ངེས་པ་རྙེད་ནས་སྲིད་པ་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པའི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དང༌། དེ་ནས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་འཁོར་བར་འཁྱམས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 509

པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་རྒྱུ་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང༌། དེ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་གནས་ལུགས་ཚུལ་བཞིན་རྟོགས་པ་ནི། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སུ་མི་འགྲོ་ཞིང༌། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡོད་ནའང་གཞན་ལྔས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་མི་ནུས་པས་དེ་དག་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འཇོག་པའང་ཟབ་མོའི་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། <<སྡུད་པ་>>ལས། ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལྔ་འདི། །དམིགས་བུ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་རེག་པར་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང༌། དཔལ་ལྡན་དཔའ་བོས། སྦྱིན་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་འདི་དག་ནི། །ཤེས་རབ་མགོན་བཅས་ལྷག་པར་མཐུ་དང་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང༌། གཞན་ཡང་ <<སྤྱོད་འཇུག་>>ལས། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར། རགས་པའི་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སོགས་རྟོགས་པའི་བློ་དང༌། བྱམས་སྙིང་རྗེ་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཤེས་རབ་འདིའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུ་ཞིང༌། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཟབ་གནད་ཀྱང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། <<རིམ་ལྔ་>>ལས། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པར་རྣལ་འབྱོར་པས། །དེ་ཉིད་གང་གང་དམིགས་བྱ་བ། །དེ་དེ་སྒྱུ་མ་ཁོ་ནར་གསུངས། །ཞེས་དང༌། <<རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་>>ལས། དེས་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་རྒྱུའི་ཐབས་རྣམས་ལའང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ཀྱང༌། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཆོས་སྐུའི་བར་དུ་ཁྱད་ཞུགས་པར་འགྲོ་བ་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཚང་བ་ངེས་པར་སྒོམ་དགོས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་སྤྱིའི་ལམ་ལའང་ཐབས་ཤེས་ཡ་མ་བྲལ་བ་དགོས་ཀྱང༌། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་དངོས་ནི་ཤེས་རབ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞིང༌། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་ཡུལ་ཅན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་སྦྱར་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེས། ཆོས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་དང༌། ཤེས་སྒྲིབ་ཕྲ་མོ་སྤོང་བ་སོགས་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའང་འདིའི་སྟེང་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། <<རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་>>ལས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བཙལ་ནས་དེ་བསྒོམས་པས་སྒྲིབ་གཉིས་རྩད་ནས་འཇོམས་པ་ལ་མཁས་པའི་མཆོག་རྣམས་མཐུན་མོད་ཀྱང༌། དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་ནས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་ལ་ཐེག་པ་འདི་ནས་བཤད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དགོས་པ་ནི་ཐེག་པ་གཞན་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ནས་མི་སྟོན་པས་ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་སོ། །ཞེས་དང༌། ཡང་<<དེ་ཉིད་>>ལས། སྔར་བཤད་པ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 510

ལྟར་ཐེག་པ་གཉིས་ཐུན་མོང་བའི་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་ཤེས་ན། དེའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལྡོག་དགོས་པར་ཤེས་ནས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པ་ཚོལ་བ་གཅིག་འོང་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རླུང་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཇུག་རིམ་ཤེས་ན། ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་ལས་རླུང་ལྡོག་དགོས་པར་མཐོང་ནས་དེ་འགོག་པའི་ཐབས་སུ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་གདམས་པ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་འོང་ཞིང༌། ཐབས་དེས་དྲངས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་བདག་མེད་པའི་དོན་ངེས་པར་བྱས་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་ལམ་ལ་སྙིང་པོར་བྱས་ནས་སྐྱོང་བ་འོང་བས་གདམས་ངག་གི་གནད་མི་འཕྱུག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།
དེ་ལྟར་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འབྲོམ་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང༌། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་གྲུ་བཞི་ལམ་གྱིས་འཁྱེར་ཤེས་པ་ངའི་བླ་མ་ཞེས་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་རྗེ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མོས་གུས་བསྐྱེད་པ་ལྟར། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། མདོ་སྔགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་བ་མེད་པར་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་དང༌། དེའི་གྲོགས་སུ་འཁྱེར་བའི་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་གསུངས་པ། ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང༌། འདི་བས་ལྷག་པའི་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཚུལ་མེད་པས། ཚང་ལ་མ་ནོར་བའི་འཇམ་མགོན་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ཤུགས་དྲག་པོ་བསྐྱེད་ཅིང་བློ་ཁུལ་བར་བྱས་ཏེ་རང་ལ་ནུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་ལག་ལེན་དུ་འདེབས་པ་དང༌། ད་ལྟ་དངོས་སུ་མི་ནུས་པ་རྣམས་ཀྱང་ནམ་ཞིག་ན་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་ནུས་པ་ཞིག་འོང་སྙམ་དུ་སྨོན་པ་བྱེད་པ་དང༌། དེའི་དོན་དུ་ཚོགས་བསག་སྒྲིབ་སྦྱོང་ལ་འབད་པ་སོགས་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་པའི་ལམ་གྱི་བག་ཆགས་བརྟན་པོ་རེ་ཅི་འཐེབས་ལ་ངེས་པར་དུ་འབད་དགོས་སོ།།
དེ་ལྟར་དུ། <<ལམ་རིམ་>>ལས་ཀྱང༌། དེའི་ཕྱིར་དམ་པའི་མགོན་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པར་བྱས་ལ། ད་ལྟ་ཉམས་སུ་ལོངས་པ་རྣམས་ཉམས་སུ་བླང་ཞིང༌། དངོས་སུ་འཇུག་ལྡོག་མ་ནུས་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་མ་ནུས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མི་སྤོང་བར་དེ་དག་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་ལྡོག་གི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་ལོན་པ་ཞིག་ནམ་ཞིག་ན་འོང་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་དེའི་རྒྱུར་ཚོགས་བསག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ་དང༌། སྨོན་ལམ་གདབ་པར་བྱའོ། །དེས་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་བློའི་མཐུ་ཇེ་ཆེ་ཇེ་ཆེར་སོང་སྟེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་ལེན་ནུས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།
དེ་ཡང་གང་ཟག་རྟོགས་པ་མཐོན་པོ་ཞིག་ལ་སླེབས་ན་དུག་བཏུང་ནའང་མི་གནོད་པ་དང༌། མེ་ལ་མཆོངས་ནའང་མི་འཚིགས་པའི་ཚད་ལ་སླེབས་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང༌། ཚད་དེར་སླེབས་དུས་སྣང་བ་ཡོད་པ་ཞིག་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 511
ཡིན། དེས་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་སྣང་བ་མེད། དེ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་ཡིན་ནའང་འདྲ། ལམ་ལྔ་ཡིན་ནའང་འདྲ། གོང་མ་གོང་མ་ལ་ཞུགས་པ་ན་ཐེག་པ་དང་ལམ་འོག་མའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཚང་བ་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། ཐོག་མ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་མི་རྟག་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་ཚུན་ཆད་ལ་ངེས་པ་རྙེད་ནས་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པའི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྙིང་རྗེ་ཡོང་ཐབས་མེད། རང་གི་རྒྱུད་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་མེད་ན་གཞན་གྱི་ཐོག་ལ་སྙིང་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོང་ཐབས་མེད། སྙིང་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་ན་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གཅིག་པུ་དེ་མ་ཚང་བ་རེད། སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་རྒྱུ་དེ་ཡིན། རགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་དེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་རགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཀུན་སློང་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྣ་ཚོགས་མཛད་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མེད་ན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་རགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་བཟུང་རྒྱུའི་དགོས་པ་དེ་གཏོར་བ་རེད། དགོས་པ་དེ་བརླགས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་ན་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་དེ་བརླགས་པ་རེད། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་མེད་ན་ཐར་པ་འཐོབ་རྒྱུའི་རྩ་བ་དེ་བརླགས་ཟིན་པ་རེད། དེར་བརྟེན་གཞན་དོན་དུ་རགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་བཟུང་རྒྱུའི་སྒྱུ་ལུས་ལ་དེ་འདྲའི་རྒྱུ་ཚང་དགོས་ཚེ་གཞན་དོན་སྒྲུབ་རྒྱུའི་བསམ་བློ་དེ་ཀུན་སློང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞིག་དགོས། དེ་ཡོད་ན་སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྨང་གཞི་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། དེའི་ཐབས་ཤེས་ནི་སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་དེ་མ་དག་པའི་ཆ་གཅིག་དག་ནས་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང༌། དེ་འདྲས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ལངས་ནས་རགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་བཟུང་ཐུབ་རྒྱུའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས། དེར་བརྟེན་མདོ་ལུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། སྔགས་ལུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་བའི་རླུང་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་གཉིས་ལ་འགལ་བ་མེད། མདོ་ལུགས་སྐབས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མེད་པ་བཟོ་ཐབས་དེ་དང་གསང་སྔགས་སྐབས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་བའི་རླུང་དེ་མེད་པ་བཟོ་ཐབས་དེ་གཅིག་ལས་གཅིག་གཏིང་ཟབ་པ་ཡོད། མདོ་དང་སྔགས་གཉིས་པོ་གང་དང་གང་ཡིན་ནའང་འཚང་རྒྱ་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་འཁྱེར་དགོས་པ་ཡིན་སྟབས། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་གྲུ་བཞི་ལམ་གྱིས་འཁྱེར་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད། གྲུ་བཞིའི་ལམ་ཟེར་བ་ནི་ངེས་འབྱུང་དང༌། བྱང་སེམས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྟེ་གྲུ་གསུམ་གྱི་ཐོག་ཏུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་གྲུ་གཅིག་བསྣན་པའི་གྲུ་བཞི་ཡིན་པས་དེ་བཞི་ཀ་ངེས་པར་ཚང་དགོས། དེ་ཡང་མདོ་སྔགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་བདག་པོའམ་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཅེས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 512

པ་དེའི་གོ་དོན་ནི། མདོ་སྔགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གདམས་ངག་ཆ་ཚང་བ་ཡོད་པ་དེ་ལ་མདོ་སྔགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལས་གྲུབ་མཐའ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་བྱས་པའི་དོན་མིན། གྲུབ་མཐའ་གང་དང་གང་ལའང་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀ་ཚང་དགོས་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ་ལས་དེ་ལ་འགལ་བ་མེད། དེ་ནི་མདོ་སྔགས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་དེ་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་བོད་ལ་བསྟན་པ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་འདི་མཛད་པ་ཡིན་ཟེར།
དེ་ལྟ་ན། གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དབོན་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྐུ་རིང་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབུ་བརྙེས་ཤིང་མཁན་སློབ་རྣམ་གསུམ་དང་གྲུབ་པའི་ལོ་པཎ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་ལ། འོན་ཀྱང་སྙིགས་མའི་དུས་མཐར་སོང་རྐྱེན། ཕྱི་རབས་པ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བཤད་སྒྲུབ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ཕྱོགས་རེ་བ་ཙམ་ཁོ་ནར་སོང་ཞིང༌། དེའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཕྱོགས་རེ་བ་ཞེས་པ་ནི་ཐོས་པ་བྱེད་མཁན་གྱིས་སྒོམ་མི་བྱེད་པ་དང་སྒོམ་རྒྱག་མཁན་གྱིས་ཐོས་པ་མ་བྱས་པར་དེ་གཉིས་འགལ་བར་ཕྱིན་ཏེ་ཐོས་པ་བྱེད་མཁན་གྱིས་སྒོམ་རྒྱག་མཁན་ལ། ཐོས་པ་མེད་པའི་སྒོམ་པ་དེ། །ལག་རྡུམ་བྲག་ལ་འཛེགས་པ་ཡིན། །ཞེས་ཟེར་བ་དང༌། སྒོམ་རྒྱག་མཁན་གྱིས་ཐོས་པ་བྱེད་མཁན་ལ་ཐོས་པ་དེ་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་ཞིག་ལས་དངོས་འབྲེལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པར་སེམས་མི་རྟོགས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་དགོས་ཞེས་དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཡ་བྲལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་འདིར་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཡ་བྲལ་དུ་མ་སོང་བ་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་བྱེད་དགོས་ཚུལ་བསྟན་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་ཐོས་རྟགས་ཞི་ཞིང་དུལ་བ། བསམ་རྟགས་ཉོན་མོངས་ཆུང་བ། སྒོམ་རྟགས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་སྟེ་ཐོས་པ་བྱས་པའི་རྟགས་ལ་ཞི་ཞིང་དུལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་དང༌། བསམ་པ་བྱས་པའི་རྟགས་ལ་ཉོན་མོངས་ཆུང་བ། སྒོམ་པ་བྱས་པའི་རྟགས་ལ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་ཐོས་པ་ཇི་ཙམ་བྱས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ང་རྒྱལ་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་དང་རྣམ་རྟོག་མང་དུ་སོང་ནས་མཐར་རིགས་པ་གཏོང་ཐལ་ཤོར་ཏེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་ཚད་མ་མིན་པའི་ལྟ་ཚུལ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ནི་རིག་པ་རྒྱ་ཆེ་ཐལ་དུ་སོང་བ་དང་མཚན་ཉིད་པ་སྨྱོན་པ་ཆགས་པ་རེད། མདོར་ན་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་རྟགས་དང་མཚན་མ་གང་འདྲ་ཞིག་དགོས་སམ་ཞེ་ན། རང་གི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཆུང་དུ་སོང་བ་དེ་ཐོས་བསམ་བྱས་པའི་རྟགས་མཚན་ཡག་ཤོས་ཡིན་པ་དང༌། སྒོམ་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་མ་མཐར་ཡང་བདག་འཛིན་སྤངས་ཏེ་བདག་གཅེས་འཛིན་ཆུང་དུ་སོང་བ་ཞིག་དང་གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་པ་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས།

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 513
བློ་གྲོས་ཀྱི་རྩལ་ཧ་ཅང་ཞན་པས་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གནད་མ་མཐོང་བས། ཁ་ཅིག་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལ་ཞེན་ནས་ཐེག་ཆེན་མི་འདོད་པ་དང༌། ལ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པར་རློམ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དགོས་མེད་དུ་སྨྲ་བ་དང༌། ཁ་ཅིག་གིས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་ནས་དེའི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་ལས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་མི་འདོད་པ་དང༌། ལ་ལས། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་དགོས་མེད་དུ་སྨྲ་བ་སོགས་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཚ་གྲང་ལྟར་འགལ་བར་འཛིན་པ་ནི། <<འཕགས་པ་རྣམ་པར་འཐག་པ་བསྡུས་པ་>>ལས། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་བཟང་ངན་དང་རིགས་མི་རིགས། ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསུངས་སོ་ཞེས་སོ་སོར་བཅད་ན་ཆོས་སྤོང་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་དང༌། <<ལམ་རིམ་>>ལས་ཀྱང༌། དེ་ལྟ་བུའི་གོ་བ་མི་རྙེད་ན་ཆོས་རེ་རེ་ལ་ངེས་པ་ལྟར་སྣང་རེ་རྙེད་པ་ན། གཞན་རྣམས་སྤོང་ཞིང༌། ཁྱད་པར་དུ་ཐེག་པ་གོང་མ་ལ་མོས་པ་ལྟར་སྣང་ཞིག་སྐྱེས་པ་ན་རིམ་པ་ལྟར་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་སྤོང་ཞིང༌། སྔགས་ལའང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སྤོང་བར་འགྱུར་བས་འབྲེལ་ཆེ་ལ་འབྱུང་ཉེ་ཞིང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཆེས་ལྕི་བའི་ཆོས་སྤོང་བའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་གསོག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགའ་ཞིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་དང༌། འགའ་ཞིག་འཚང་རྒྱ་བའི་གེགས་བྱེད་པར་བཟུང་བ་དང་བཟང་ངན་གྱི་ཁྱད་འབྱེད་པ་དང༌། རིས་སུ་ཆད་པའི་ཕྱོགས་ལྷུང་གིས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཞན་ལ་ཁྱད་གསོད་དང་ངན་སྨྲས་སོགས་བྱེད་པའང་ཆོས་སྤོང་གི་ལས་ཚབས་ཆེན་དུ་གསུངས་སོ།།
དེས་ན་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སྔོན་ལ་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྔ་རོལ་ནས་ལམ་བཟང་འདི་ཉིད་སྤེལ་བར་དམ་བཅས་ཤིང༌། རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པས་མགྲིན་གཅིག་དབྱངས་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཞེས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པས་བསྔགས་པ་མཛད་པའི་དོན་བཞིན། ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་བྱོན་ནས། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མ་མ་ལུས་པ་བསལ་ཏེ། བསྲེགས་བཅད་བརྡར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ་བསྲེས་ལྷད་ཅུང་ཟད་མེད་པར་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ལམ་མཐའ་དག་གསལ་བར་མཛད་དེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་དུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དང༌། གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བའི་ཚུལ་གྱི་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལམ་བཟང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བཀའ་སྲོལ་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ནི། དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་རིང་ལུགས་བླ་ན་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་སོ།།
དེ་ལྟར་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཞལ་ནས། དེས་ན་རྗེ་བཙུན་འདི་ཉིད་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 514

ཀྱིས་འདུལ་བའི་ཕྱག་ལེན་ཕྲ་མོ་ཡན་ཆད་ནས་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བར་དང༌། སྔགས་ཀྱིའང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་དང་ལག་ལེན་ཕྲ་མོ་ཡན་ཆད་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཆེན་མོ་རྣམས་ཀྱི་བར་མཐའ་དག་གང་ལའང་རུང་སྟེ། སླ་ཆོས་དང་རང་བཟོའི་ཉེས་པས་ནམ་ཡང་མ་གོས་པར་རང་རང་གི་སྲོལ་བྱེད་པ་པོའི་པཎ་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་གཏུགས་ཤིང༌། དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་ལེགས་པར་གཏུགས་ཏེ་གནད་ཕྲ་མོ་རེ་ལའང་ལུང་རིགས་དུ་མས་དཔྱད་དེ་ངེས་པ་སྟེར་བར་མཛད་པ་དང༌། ཚུལ་དེས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་བ་མེད་པར་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་བསྒྲིག་པར་མཛད་པས། བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པ་གཉིས་ཆར་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བར་མཛད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་འདི་ལྟ་བུ་ནི་སྔོན་བྱོན་པའི་གངས་ཅན་གྱི་མཁས་གྲུབ་སུ་ལའང་མེད་པར་མ་ཟད། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ལྟ་བུ་ལའང་འདི་བས་ལྷག་པ་ཡོང་ཐབས་མེད་པར་རིགས་པའི་ཚུལ་དྲི་མ་མེད་པས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།
དེ་ནི་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྟངས་མ་ཤེས་པ་དེ་
དག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། འཇམ་མགོན་བླ་མའི་བསྟན་པ་དེ་མདོ་སྔགས་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་གི་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བ་དང༌། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གཅིག་གི་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བ་དེ་འདྲ་ཡོད་སྟབས་ས་སྐྱའི་མཁས་པ་མང་པོ་དང་སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་ཐོག་མར་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ལ་དགག་པ་མང་པོ་(དགག་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཟེར་)སྐྱོན་ཡོད་ནའང་རྗེས་སུ་འཇམ་མགོན་བླ་མས་མཛད་པའི་ <<ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་>>དང་<<སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་>>སོགས་གཟིགས་རྗེས་ཐུགས་འགྱོད་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ནས་བསྟོད་བསྔགས་གནང་ཡོད་པ་སྟེ། <<གཞུང་>>ལས། ཚུལ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁས་པའི་དབང་པོ་གཟུར་གནས་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱིས། བྱང་ཕྱོགས་འདི་ན་ཚིག་ལ་བྱང་བ་དཀོན། །དོན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་དེ་བས་དཀོན། །བསྟན་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སྲིད་མཐའ་ཙམ། །འདི་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་ཁྱོད་ལ་སྙིང་ནས་འདུད། །ཅེས་ཚིག་ལ་བྱང་བ་དང་དོན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ཧ་ཅང་དཀོན་ལ་ལྷག་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེ་བས་དཀོན་པས་དེ་གསུམ་ཀ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཁྱེད་ལ་ངས་སེམས་ཀྱི་གཏིང་ནས་གུས་བཏུད་ཞུ་གི་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དང༌། དེ་ཡང་ད་དུང་ལ་ལ་རིགས་བྲལ་ལུང་གི་གྲུབ་མཐའ་འཇོག་ཅེས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་མེད་པར་ལུང་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་བཞག་གི་ཡོད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་ལུང་བྲལ་རིགས་པ་ལྟར་སྣང་ཙམ། ཞེས་ཁ་ཅིག་ནི་ལུང་མེད་པར་རིགས་པ་ལྟར་སྣང་ཙམ་རེས་ཕྱོགས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང༌། ལུང་རིགས་གཉིས་ཀས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན། །ལེགས་པར་འབྱེད་པ་ཁྱེད་ལ་གུས་ཕྱག་འཚལ། །ཞེས་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 515

ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ཀའི་ཐད་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་གསལ་བར་གནང་མཁན་ཁྱེད་ལ་ངས་གུས་ཕྱག་འབུལ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། ད་དུང༌། ཁ་ཅིག་འདུལ་བ་གཙོར་བྱས་གསང་སྔགས་སྤོང༌། །གཞན་དག་སྔགས་ལ་བློ་མོས་འདུལ་བ་འགོག །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་མཐའ་དག་འགལ་མེད་དུ། །རྫོགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་མཁས་ཁྱོད་ལ་འདུད། །མཚན་ཉིད་མཆོག་བཟུང་གསང་སྔགས་བཟའ་ཆོས་དང༌། །སྔགས་ཀྱིས་ཁེངས་ནས་མཚན་ཉིད་ཁ་བཤད་ཙམ། །མདོ་སྔགས་མཐའ་དག་མ་ཚང་རྫོགས་བྱང་དུ། །འགྲོ་ཐབས་མེད་པར་གཟིགས་པ་ཁྱེད་ལ་འདུད། །ལ་ལ་སྤྱོད་པ་ཞིབ་མོས་ལྟ་བ་འགོག །ཁ་ཅིག་ལྟ་བ་མཐོན་པོས་སྤྱོད་པ་འདོར། །ལྟ་སྤྱོད་ཕན་ཚུན་གྲོགས་སུ་ཤར་བ་ཡིན། །དོན་འདི་ལྷག་པར་འདོམས་པ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །འགའ་ཞིག་བཤད་པ་གཙོར་བྱེད་སྒོམ་ལ་སྨོད། །ལ་ལ་སྒོམ་གྱིས་ཆོག་འཛིན་ལུང་ལ་སྨོད། །བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀས་ལུང་རྟོགས་དམ་པའི་ཆོས། །འཛིན་ཚུལ་གསལ་མཛད་ཁྱོད་ལ་གུས་པས་འདུད། །མདོ་སྔགས་མཐའ་དག་ཁྱད་པར་རྡོ་རྗེ་ཐེག །རྒྱུད་སྡེ་མཐའ་དག་ཁྱད་པར་བླ་མེད་དོན། །རིམ་གཉིས་མཐའ་དག་ཁྱད་པར་སྒྱུ་ལུས་ལ། །སྔོན་མེད་ལེགས་བཤད་གཏེར་ཆེན་ཁྱོད་ལ་འདུད། །མདོར་ན་ཐུབ་བསྟན་མཐའ་དག་མ་ལུས་པ། །བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱིས་ཆེས་ཆེར་གསལ་མཛད་པ། །གངས་ཅན་འདི་ན་བསྟན་འཛིན་མཐའ་དག་གིས། །རྟག་ཏུ་བསྔགས་པར་འོས་པ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཅེས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་རྗེ་བླ་མའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལ་ལེགས་པར་དཔྱད་དེ། མདོ་སྔགས་ཀྱི་དཀའ་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་ཆེས་ཟབ་ཅིང་ཕྲ་བ་རྣམས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་མ་ནོར་བར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་དད་པ་འཁྲུངས་ཏེ་རབ་བཏགས་དང་འཁྱོག་བརྗོད་སོགས་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་དྲང་པོར་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་བསྔགས་མཛད་པ་དང༌། རྗེ་ཀརྨ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་ནས། བྱང་གི་ཕྱོགས་འདིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ། །ཕལ་ཆེར་ལོག་པ་འབའ་ཞིག་སྤྱོད་པའི་སྐབས། །འཁྲུལ་མེད་བྱི་དོར་མཛད་པའི་ཙོང་ཁ་པ། །རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ་ལ་བསྟོད་པར་བགྱི། །ཞེས་དང༌། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་ལྷག་པར་ཡང༌། །ཀླུ་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཉིན་བཞིན་བསྩལ། །སྔོན་མེད་དབུ་མའི་སྲོལ་འཛིན་ཙོང་ཁ་པ། །རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ་ལ་བསྟོད་པར་བགྱི། །ཞེས་སོགས་དང༌། གཞན་ཡང་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ། ཀརྨ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ས་བཟང་མ་ཏི་པཎ་ཆེན། འབྲུག་པ་པདྨ་དཀར་པོ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་གཞན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམ་དཔྱོད་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་དག་གིས་ཀྱང༌། རྗེ་བླ་མའི་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་སྙིང་ནས་འཁྲུངས་པས་བསྔགས་བརྗོད་ཀྱི་མེ་ཏོག་མང་དུ་འཐོར་བ་གཞན་ལས་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་ྋཀུན་གཟིགས་ལྔ་པ་ཆེན་པོས། རྨད་བྱུང་རྣམ་ཐར་གཙང་མའི་ཁྲིམས་དང་ལྡན། །རླབས་ཆེན་རྒྱལ་སྲས་སྤྱོད་པའི་སྙིང་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 516

སྟོབས་ཆེ། །བདེ་སྟོང་མཆོག་གི་རིམ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད། །བློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་དང་མཇལ་བར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཇམ་མགོན་བློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་རིང་ལུགས་འདི་ནི། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་མམ་བོད་ཀྱི་བརྡ་ཚུལ་ལྟར་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྲེས་ལྷད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འདྲེས་པར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང༌། ལྷག་པར་ཕྱི་འདུལ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚུལ་བཀའ་གདམས་པའི་རྣམ་ཐར་གཙང་མ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྐྱོང་བ་དང༌། ནང་ཐུན་མོང་བ་གཞན་ཕན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང༌། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྙིང་པོ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཟབ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྤྱོད་པ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཉམས་ལེན་གནད་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་བས་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྲུབ་ཅིང༌། དེ་ཡང༌། དུས་གསུམ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་དང་མཛད་པ་མཐའ་དག་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་པས། གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་ནི་རྗེ་བླ་མའི་བཀའ་སྲོལ་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཞིང༌། དེའི་འབའ་ཞིག་ཟེར་བ་དེ་དགེ་ལུགས་པའི་ནང་ལ་ཡང་བཤད་སྲོལ་དེ་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ནི་སོ་སོ་རང་ཉིད་ཀྱི་དེ་གཞན་ལས་ལེགས་པ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པས་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོ་ཚང་མར་བཤད་སྲོལ་དེ་འདྲ་ཡོད། ཚིག་འདིར་གོ་བ་ལེན་སྟངས་ཡག་པོ་མ་བྱུང་ན་གོ་ལོག་ཡོང་ཉེན་ཡོད་པས་དཔེར་ན་དགེ་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་ཆོས་ཡང་དག་པ་ཡིན་པ་དང་གཞན་དག་ཆོས་ལོག་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་གོ་བ་དེ་འདྲ་ལེན་མི་རུང་ལ་གོ་དོན་ཡང་དེ་འདྲ་མིན། འདི་ལས་གཞན་གང་ནའང་མེད་པས། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་བྲལ་ཞིང། མཐུན་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་ཚང་བའི་རྟེན་བཟང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་ཐེག་པ་མཆོག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྨང་གཞི་བརྟན་པོའི་སྟེང་ནས་ཐོས་བསམ་ཕྱོགས་རིས་སུ་མ་སོང་བར་རྗེ་བླ་མའི་རྣམ་ཐར་བཞིན། གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐོས་པ་མཐའ་ཆོད་པ་བྱས། དེ་ཡང་ཐོས་པ་ཙམ་དང༌། ཤགས་འགྱེད་ཙམ་གྱི་ཁ་ཕྱི་ལྟོས་ལ་མ་སོང་བར། རང་སེམས་འདུལ་བ་དང་རྣམ་གྲོལ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཁྱེར་ཏེ། ཐོས་དོན་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཅིང་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པར་བྱས། དེ་ནས་རང་སེམས་རྣམ་གཡེང་དང་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་དཔྱད་འཇོག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྒོམ་པའི་ཉམས་མྱོང་བཟང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་འཇུག་པ་སོགས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ཡ་མ་བྲལ་བར་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་རྒྱལ་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 517
བ་དགྱེས་པའི་ལམ་བཟང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་ནོར། གྲངས་མ་ཆད། གོ་རིམ་མ་འཁྲུགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ཏེ། ྋཀུན་གཟིགས་ལྔ་པ་ཆེན་པོས། གུར་ཀུམ་ཚོས་ཀྱིས་བཙོས་པའི་ཝ་བའི་ཞྭས། །རང་རེའི་བསྟན་པ་འཛིན་ན་ཆེས་ལེགས་ཀྱི། །ཕ་མེས་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཁྱད་ནོར་མཆོག །རྣམ་གཡེང་རྐུན་པོར་ཤོར་བ་ལག་སྟོང་མང༌། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགེ་ལྡན་པ་ཞེས་པའི་རྟགས་སུ་དབུ་ཞྭ་སེར་པོ་མནབས་པ་ཙམ་ལས། ཕ་བླ་མའི་རིང་ལུགས་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་མ་ཤེས་པར་ཤིན་ཏུ་མཇལ་བར་དཀའ་བའི་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་འདྲ་ཞིག་ལན་གཅིག་ཙམ་མཇལ་བའི་དུས་འདི་སྟོང་ཟད་དུ་གཏོང་མཁན་ཤིན་ཏུ་མང་བས། བདག་བདེ་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་བཟང་འདི་ལྟ་བུ་དང་མཇལ་བའི་དུས་འདིར་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་དོན་མེད་དུ་མི་གཏོང་བར། བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལམ་གྱི་སྙིང་པོ་འདི་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་ཅི་ཐུབ་དང་རང་རྒྱུད་ལ་བག་ཆགས་བཟང་པོ་རེ་འཇོག་པ་གལ་ཆེའོ།།
དེ་ནི་ཞྭ་མོ་སེར་པོ་གྱོན་པ་ཙམ་གྱིས་དགེ་ལུགས་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཞྭ་མོ་གྱོན་པ་ཙམ་གྱིས་བསྟན་པ་འཛིན་གྱི་ཡོད་ན་ཡག་པོ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ནི་དཔེར་ན་དེ་སྔ་དགོན་པའི་ནང་མང་ཆེ་བ་གྲོང་ཆོག་ཁོ་ནར་མགོ་འཁོར་ཏེ་སྡོད་པ་ལས་རི་བོ་དགེ་ལུགས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་ལུང་ཁྲིད་གསུམ་དེ་དག་ལ་རྩད་གཅོད་བྱེད་རྒྱུར་དོ་སྣང་དེ་ཙམ་བྱས་མེད། དཔེར་ན་རང་ཉིད་ལ་ཆ་བཞག་ན་མ་གཞི་ཆོས་མང་པོ་ཞུ་མྱོང་ཡང་རང་གིས་ཞུས་པ་དང་ཞུ་མ་མྱོང་བ་བསྡུར་ན་ཞུ་མ་མྱོང་བ་ཧ་ཅང་གིས་མང་བ་ཡོད། དེར་བརྟེན། ཕ་མེས་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཁྱད་ནོར་མཆོག་ཅེས་པའི་ཕ་མེས་ནི་ཕ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ཡིན་པ་དང༌། ཁོང་རྣམ་པས་བཞག་གནང་བའི་ཁྱད་ནོར་དེ་དག་རྣམ་གཡེང་གི་རྐུན་པོར་ཤོར་བས་ད་ལྟ་བསམ་བློ་བཏང་དུས་འགྱོད་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་དུས་ལ་སླེབས་ཡོད། ད་ལྟ་ཞྭ་མོ་སེར་པོ་གྱོན་པ་ཙམ་ལས་དབང་ལུང་ཁྲིད་གསུམ་ལྟ་ཅི་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་ཁྱད་ཆོས་གང་ཡིན་མ་ཤེས་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པ་དང༌། ཤིན་ཏུ་མཇལ་བར་དཀའ་བའི་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་མཇལ་བའི་དུས་འདིར་སྟོང་ཟད་གཏོང་མཁན་ཧ་ཅང་པོ་མང་པོ་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་ཆོས་དད་རང་མོས་གནང་ནས་དགོན་པ་ཉམས་གསོ་ཟིན་རྗེས་དགོན་སྡེ་མང་པོ་ཞིག་ལ་དུང་དང་རྒྱ་གླིང་སོགས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་ལ་མགོ་འཁོར་ནས་བསྡད་པ་མ་གཏོགས་དངོས་འབྲེལ་གྲྭ་པའི་ཀླད་པའི་ནང་དགོས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་ཧ་ལམ་མི་འདུགགྲུབ་མཐའ་སོ་སོར་དབང་ལུང་ཁྲིད་སོགས་གང་དང་གང་ཡོད་པ་དང༌། དགོན་པ་གཙོ་ཆེ་བ་གང་དང་གང་ཡོད་པ། བླ་མ་གང་དང་གང་བྱོན་པ། དེ་བཞིན་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་འཇམ་དབྱངས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 518

མཁྱེན་བརྩེ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་<<གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱོན་པའི་གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་གི་གདན་རབས་མདོར་བསྡུས་ངོ་མཚར་པདྨའི་དགའ་ཚལ་>>ཞེས་པའི་ནང་གསལ་ཐག་ཆོད་གསུངས་འདུག་ཅིང༌། དཔེར་ན་དགེ་ལུགས་ཀྱི་བཤད་ལུང་ཉམས་ཁྲིད་སྐོར་ལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་འབུམ་ནས། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང༌། ལམ་རིམ་མཆན་བཞི་སྦྲགས་ཀྱི་བཤད་པ། ལམ་རིམ་ཆུང་བའི་བཤད་པ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ། རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་བཤད་ལུང༌། ལམ་རིམ་བསྡུས་དོན་དང༌། ལམ་གཙོ། ཡོན་ཏན་གཞི་གྱུར་མ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་ཁྲིད། སྔགས་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་པ། གསང་འདུས་འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས་ཀྱི་བཤད་པ། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་བཤད་པ། བདེ་མཆོག་རྒྱུད་འགྲེལ་སྦས་དོན་ཀུན་གསལ་གྱི་བཤད་པ། དེའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བཤད་ལུང༌། གསང་འདུས་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་ཁྲིད། ན་རོ་ཆོས་དྲུག་ཡིད་ཆེས་སུམ་ལྡན་གྱི་ཁྲིད། འཕོ་ཁྲིད་གསེར་གྱི་སྒོ་འབྱེད་ཀྱི་བཤད་ལུང༌། སྦྱིན་སྲེག་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་བཤད་ཁྲིད། སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་ཚེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྲིད། རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང༌། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ལ་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་ཊིཀ་ཆེན་སྦྱར་བའི་བཤད་པ། གསང་འདུས་དང༌། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བཤད་ལུང༌། འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་ཁྲིད། མགོན་པོའི་བེའུ་བུམ་གྱི་ལུང༌། ཀྵེཏྲ་པཱ་ལའི་ཁྲིད། རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ལམ་རིམ་གསེར་ཞུན་གྱི་ཁྲིད། ྋལྔ་པ་ཆེན་པོ་ཆེའི་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་ཉམས་ཁྲིད། དམིགས་བརྩེ་མའི་ཊིཀའི་སྟེང་ནས་རིགས་གསུམ་སྤྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྲིད་དང་རྗེས་གནང༌། གཟུངས་འབུལ་གྱི་ཁྲིད། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་བཀའ་འབུམ་ལས། བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མིན། ཤེར་སེང་ནས་བརྒྱུད་པའི་ལྟ་ཁྲིད་དྲན་པ་བཞི་ལྡན་གྱི་ཁྲིད། ཐུན་དྲུག་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཁྲིད། བདེ་མཆོག་ལཱུ་ཧི་པ་དང༌། འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད། ལྕགས་མཁར་མཚོན་ཆ་འབར་བའི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་ཁྲིད། ལྕགས་མཁར་དྲུག་ཅུ་པའི་ཁྲིད། སྔོན་འགྲོའི་ཁྲིད་ཆེན་བཞིའི་ཁྲིད་དེ་སྐྱབས་འགྲོའི་ཁྲིད། རྡོར་སེམས་ཀྱི་ཁྲིད། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཁྲིད། མཎྜལ་གྱི་ཁྲིད། ཕྱག་ཆེན་གྱི་ཁྲིད། ལྟ་ཁྲིད་དེ་ལྟ་ཁྲིད་རྒྱས་པ་དང༌། བསྡུས་པ། བློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མའི་ཁྲིད་མི་འདྲ་བ་གཉིས། གླང་ཐང་པའི་ཚིག་རྐང་བརྒྱད་མའི་ཁྲིད། ཁམས་ལུང་པའི་བློ་སྦྱོང་ཐུན་བརྒྱད་ཀྱི་ཁྲིད། པཎ་ཆེན་གྱི་རིག་གསུམ་སྤྱི་སྒྲུབ་དང༌། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མའི་ཁྲིད། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་འཕོ་བའི་ཁྲིད། འཕོ་བ་དཔའ་བོ་གཡུལ་འཇུག་གི་ཁྲིད། འཕོ་བ་འཇའ་ཟུག་མའི་ཁྲིད། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་འཕོ་བའི་ཁྲིད། དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་ནི་གུ་ཆོས་དྲུག་གི་ཁྲིད། ནི་གུ་ཆོས་དྲུག་གི་འཕོ་བའི་ཁྲིད། མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ་སྙིང་ཞུགས་མའི་འཕོ་བའི་ཁྲིད། རྫོགས་རིམ་གྱི་རླུང་ཁྲིད། གཅོད་དབང་ནམ་མཁའ་སྒོ་འབྱེད་ཀྱི་དབང་དང་ཁྲིད། འཇམ་དབྱངས་མགོན་པོ་ལུགས་ཀྱི་གཅོད་ཀྱི་ཁྲིད། རྒྱལ་ཐང་པའི་གཅོད་ཀྱི་

དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ། 519

ཁྲིད། འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་གྱི་གཅོད་ཀྱི་ཁྲིད་དང་དབང༌། པཎ་ཆེན་གྱི་གསུང་གི་ཐོག་ནས་གཏུམ་མོ་ཞག་བདུན་གྱི་ཁྲིད། གཏུམ་མོ་ཞག་གསུམ་མའི་ཁྲིད། རླུང་ཛཱ་བཱིར་གྱི་ཁྲིད། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་མེ་ཏོག་བཅུད་ལེན་གྱི་ཁྲིད། དབེན་ས་སྙན་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆུའི་བཅུད་ལེན་གྱི་ཁྲིད། རྡེའུ་བཅུད་ལེན་གྱི་ཁྲིད། ལྕང་སྐྱ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཆོས་ལྡན་གྱི་སྙིང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་ཁྲིད། ཚེམ་བུ་དམར་ཁྲིད། འཇིགས་བྱེད་སེར་པོའི་ཚེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྲིད། ངག་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཁྲིད། བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཁྲིད། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་ཡིག་ཆའི་སྟེང་ནས་དྲིལ་བུ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད། འཇིགས་བྱེད་ཞི་ཁྲོ་སྦྲགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྲིད། འཇིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཁྲིད། བཀའ་གདམས་ལྷ་བཞིའི་ཁྲིད། བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་ཁྲིད། སྒྲོལ་དཀར་གྱི་ཚེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྲིད། ལྷ་མོ་རིག་བྱེད་མའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད། གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྲིད། དཔལ་ལྡན་སྨད་རྒྱུད་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཆེན་བརྒྱད་དེ། གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་རིམ་ལྔའི་ཁྲིད། འཇམ་རྡོར་གྱི་ཐིག་ལེ་བཞི། ལཱུ་ཧི་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་མོ། དྲིལ་བུ་རིམ་ལྔ། འཇིགས་བྱེད་རྣལ་འབྱོར་བཞི། ཕྱག་རྡོར་འཁོར་ཆེན་གྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཁྲིད། དུས་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ཁྲིད། ན་རོ་ཆོས་དྲུག་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིད། གཞན་ཡང་གཏོར་མ་བརྒྱ་རྩ་སོགས་ཉེར་མཁོའི་ཕྱག་ལེན་དང་དམིགས་ཁྲིད། སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པའི་བཤད་པའི་ཁྲིད། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་དང༌། མངོན་པ་མཛོད། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། དབུ་མ་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིད། བརྒྱད་སྟོང་གི་བཤད་ལུང་གི་ཁྲིད། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་གི་ཁྲིད། དབེན་ས་སྙན་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ལ། བ་སོ་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ལྟ་ཁྲིད། མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་ཆ་ཚང་གི་ལུང༌། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་སྐོར་གྱི་ལུང༌། འཇམ་དབྱངས་རྣལ་འབྱོར་མ། བདེ་མཆོག་དཀར་པོ། སྒྲོལ་དཀར་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་གནང༌། ཆོས་རྒྱལ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ཐུན་མོང་དང༌། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྗེས་གནང༌། དེ་དག་གི་ཡིག་ཆ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་ལུང༌། ལྷོ་བྲག་ཕྱག་རྡོར་སྐོར་ལ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱིན་རླབས། ཚེ་དཔག་མེད་ལྷ་དང༌། རྣམ་འཇོམས་ལྷ་དབང༌། ཕྱག་རྡོར་སྐུ་ལྔ། རྡོ་རྗེ་གཅེས་ཕྲེང༌། བདུད་རྩི་ཐིགས་པ། གཏུམ་མོ་མེ་འབར། དྲག་པོ་སུམ་སྒྲིལ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་གནང༌། ལུང་པོད། འཇིགས་བྱེད་རྭ་པོད་དང༌། དཔལ་པོད་ཀྱི་ལུང༌། ཆོས་སྐྱོང་སྐོར་ལ། ཕྱག་དྲུག་པ་བཀའ་ཆེན་བཅུ་གསུམ་དང༌། སྙིང་ཞུགས་ཆིག་བརྒྱུད་མ་བཅས་ཀྱི་རྗེས་གནང༌། ལུང་པོད། རྣམ་སྲས་བཀའ་ཆེན། ལུང་པོད། ལས་གཤིན་ཡང་གསང་ཧ་ལ་ནག་པོའི་རྗེས་གནང༌། ལུང་སྐོར་པོད་ཆུང༌། བཻཀྩའི་རྗེས་ལུང༌། གཞན་ཡང་ཆབ་མདོ་མི་ཏྲའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང༌། ལྷ་དྲུག་གི་རྗེས་གནང༌། དེའི་ཁྲིད་སོགས་ལུང་པོད། ཀུ་ཅོར་རྟོགས་ལྡན་གྱི་ཁྲིད་བརྒྱ། སྟག་ཕུ་བ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གི་དག་སྣང་མི་ཏྲ་དང༌། སྒྲོལ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 520

མའི་སྐོར་སོགས་ཀྱི་དབང་ལུང་མང་ཙམ་དང༌། ལུང་སྲོལ་གཞན་ཡང༌། མ་ཎི་བཀའ་འབུམ། མར་མིའི་རྣམ་མགུར། བླ་མ་ཞང་གི་བཀའ་འབུམ། དབང་ལུང༌། སྟག་ཕུ་བའི་ཡིག་སྟེང་ན་གསེར་ཆོས་བཅུ་གསུམ་སྐོར། སྟག་ཕུ་གོང་མ་དང༌། ཐུའུ་བཀྭན་སོགས་ཀྱི་ཡིག་སྟེང་ནས་རྣལ་འབྱོར་མའི་ཉམས་ཁྲིད། ཇོ་ནང་ཁྲིད་བརྒྱ། ལྕང་ལུང་པཎྜི་ཏ་རྡོ་རྗེ་གྲགས་པའི་ཡིག་སྟེང་ནས་ཞལ་རྣམ་འགྱུར་བཅུ་བདུན་གྱི་རྗེས་གནང་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡང་དར་བར་མཆིས་སོ།།
དེ་ལྟར་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་དབང་པོའི་སྔགས་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྙིང་པོ། འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་བཀའ་སྲོལ་དྲི་མ་མེད་པ། དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ་ཞེས་སྙན་པའི་བ་དན་དཀར་པོ་ས་གསུམ་དུ་གཡོ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རིང་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང༌། འདིར་གཙོ་བོར་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་མདོ་སྔགས་ལམ་གྱི་བཞེད་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའིཚུལ་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པ་ལས། རྒྱས་པར་རྗེ་བླ་མ་ཡབ་སྲས་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་རིང་དུ་འདྲིས་ཤིང་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། གསེར་མདོག་ཅོད་པན་འཆང་བའི་རིང་ལུགས་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལ། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་སྐྱོན་གྱི་དྲི་མའི་ཆ་ཙམ་ཡང་མི་མངའ་བར། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་ངོས་གཙང་བ། མདོ་སྔགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་ཁོ་ནར་གྱུར་པས་གཞན་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ནས་བསྐྱེད་དེ། གཟུ་བོར་གནས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ལྷུང་དང་རྨོངས་ཞེན་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་རིང་དུ་བསལ་ཞིང༌། བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་དྲི་མ་མེད་པའི་ལམ་བཟང་འདི་ལ་སྙིང་ནས་དད་ཅིང་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཐོབ་བསམ་སྒོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱས་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་རིགས་སོ།།
ཞེས་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་དུང་དཀར་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་པེ་ཅིང་ནང་བསྟན་
སློབ་གྲྭར་བསེ་ཚང་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་གྱིས་མཛད་པའི་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ་འཇམ་མགོན་བསྟན་པའི་མཛེས་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་ནང་གསེས་བཅུ་པ་ནས་བཅོ་བརྒྱད་བར་གྱི་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིད་མཛད་པའི་སྒྲ་ཕབ་དེ་དག་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཕབ་པ་རྣམས་ལ་ཞུ་དག་བྱ་དགོས་ཞེས་བསྡུ་སྒྲིག་པས་བསྐུལ་མ་ནན་གྱིས་གནང་བ་ལྟར་རང་གིས་ཀྱང་སྒྲ་ཕབ་དེ་དག་ཉན་སྐབས་བརྗོད་བྱ་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་ཟབ་པ་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དག་ཀྱང་གོ་བདེར་མཛད་ཡོད་པར་བརྟེན་བོད་རིག་པར་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཀྱི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་གལ་ཆེན་ཞིག་དང་རང་ཅག་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་བང་མཛོད་ཀྱི་རྩ་ཆེའི་རིན་ཆེན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བར་ངེས་ན་དོན་མེད་ཆུད་ཟོས་སུ་སོང་ཚེ་ཤིན་ཏུ་ཕངས་པར་བསམ་ནས་རང་ནུས་གང་ཡོད་ཀྱིས་ཞུ་དག་བགྱིས་ཁུལ་ལགས་ཀྱང་ད་དུང་ནོར་བའི་ཆ་མཆིས་པར་ངེས་པས་གཟུར་གནས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱི་དོར་མཛད་དགོས་སོ་ཞེས་བོད་ལྗོངས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་དགེ་མིང་བཀྲས་ལྷུན་བཀའ་ཆེན་ཚེ་དབང་ངམ་མིང་གཞན་བློ་བཟང་ཕྱོགས་གླང་ཞེས་སུ་འབོད་པས་ ༢༠༠༡ ལོའི་ཟླ་གསུམ་པའི་གྲལ་ཚེས་བཟང་པོར་བྲིས།

བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་བསྲེ་བ་བསྒོམ་ཚུལ་གྱི་མན་ངག 521

དགའ་ལྡན་སྙན་བརྒྱུད་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་
བསྲེ་བ་བསྒོམ་ཚུལ་གྱི་མན་ངགདེ་ལ་འདིར་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་བསྲེ་བ་བསྒོམ་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་སྙིང་པོ་བསྡུས་ནས་བཀོད་པར་འདོད་པས། བླ་མ་དང་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྲུང་རྣམས་ཀྱིས་གནང་བ་སྩལ་དུ་གསོལ།
འདིར་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་གྱི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཅུད་ལྟ་བུ་བསྲེ་བ་བསྐོར་གསུམ་གནད་བཤད་པ་ལ། ཐོག་མར་བསྲེ་བ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་དང་བསྲེ་རྒྱུའི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་གྱི་གནས་ཚུལ་གསོལ་པོ་མ་ཤེས་ན་བསྲེ་བ་སྒོམ་སྟངས་མི་ཤེས་ཤིང༌། བསྲེ་བ་ཟེར་བ་ནི་སོ་སོ་རང་ཉིད་ལ་ད་ལྟ་འོང་རྒྱུར་བསྡད་པའི་འཆི་བ་དང༌། བར་དོ། སྐྱེ་བ་གསུམ་པོ་དེ་སྐྱོང་བའི་ཆེད་དུ་འཆི་བ་ཆོས་སྐུ། བར་དོ་ལོངས་སྐུ། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེས་ནས་ལམ་དུ་འཁྱེར་བ་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།
གཞི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་གཞི་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ཟེར་བ་དང་དེ་གསུམ་དངོས་སུ་སྐུ་གསུམ་དང་བསྲེས་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ན། རོ་རྐྱང་གི་རླུང་རྩ་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་སྟབས། དེ་འདྲ་ད་ལྟ་ང་རང་ཚོ་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་ལམ་ཐུན་མོང་བའི་རྟོགས་པ་ཙམ་ཡང་སྐྱེ་རྒྱུ་བསྡད་པའི་དབང་གིས་ཡོང་ཐུབ་པའི་རེ་བ་མེད་ཀྱང༌། གཞི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་ཤིའི་བར་དོ་གསུམ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཙམ་གྱིས་སྐུ་གསུམ་དང་བསྲེས་ཐུབ་པ་ནི་ངེས་པར་དུ་ཡོང་གི་རེད། བསྲེས་བ་གསུམ་གྱི་མན་ངག་དེ་དངོས་སུ་ལག་ལེན་ལ་འཁྱོལ་བ་ཡིན་ན་ནི་ལྟ་ཅི་སྨོས། བསྲེ་བ་གསུམ་གྱི་མན་ངག་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་འཆི་དུས་སུ་ངན་སོང་གི་སྐྱེ་བ་འགོག་ཐུབ་པ་ཙམ་མ་ཟད། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་གསང་སྔགས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་བཟང་ཐོབ་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཁྱད་པར་ཅན་འཇོག་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དགེ་ལྡན་སྙན་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་གོང་མ་ཚང་མས་བསྲེ་བ་སྐོར་གསུམ་འདི་ལ་བསྔགས་བརྗོད་ཆེན་པོ་གནང་ཡོད།
བསྲེ་བ་སྐོར་གསུམ་གྱི་མན་ངག་ནི་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡི་དམ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 522

སྦྱར་ན་ཡང་འགྲིག་རུང༌། སྙན་བརྒྱུད་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་སྦྲགས་ནས་རང་གི་རྩ་བའི་བླ་མ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་བླ་མ་བློ་བཟང་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་སྦྱར་ན་བྱིན་རླབས་ཆེ་བ་དང༌། མྱུར་བ། བསྒོམ་བདེ་བ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད།
དེ་འདྲ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་བ་དང༌། བར་དོ། སྐྱེ་བ་གསུམ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་སྙིང་པོ་བསྡུས་ན།
ང་རང་ཚོ་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབས་པ་ན། ཐོག་མར་འབྱུང་བ་ཐིམ་རིམ་ཡོང་གི་ཡོད་པས། དེ་ཚོ་ལ་རྟགས་བརྒྱད་དང༌། རྟགས་ཅན་གྱི་སེམས་བརྒྱད་ཡོད།
(༡) ས་ཁམས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱི་རྟགས་ལ། ལུས་ཀྱི་ཤ་སྐམ། མིག་གིས་གཟུགས་མི་མཐོང༌། མཆུ་ཏོ་བརྫེས། ནང་རྟགས་ལ་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཟེར་བ། དཔྱིད་ཀ་ཉི་མ་ཚ་དུས་བྱེ་མའི་ཐང་ལ་ཉི་མ་ཕོག་པའི་སྐབས་ཆུ་རྒྱུག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ནང་ལྟར་རང་གི་འཆར་སྣང་ལ་དེ་འདྲ་ཞིགཡོང་ (རིས་མནན་པ)།
(༢) དེ་ཡི་རྗེས་ལ་ཆུ་ཁམས་མེ་ལ་ཐིམ་པའི་སྐབས་ཕྱི་རྟགས་ལ་ལྕེ་སྐམ། རྣ་བས་སྒྲ་མི་ཚོར། ནང་རྟགས་ལ་དུ་བ་ལྟ་བུ་ཟེར་བ་ཁང་པའི་ནང་དུ་སྲབ་མོ་ཞིག་གིས་ཁེངས་པ་ལྟ་བུའི་འཆར་སྣང་ཡོང་(ཆུས་འཁྱེར་བ)།
(༣) དེའི་རྗེས་ལ་མེ་ཁམས་རླུང་ལ་ཐིམ་པའི་སྐབས་ཕྱི་རྟགས་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྨད་ནས་དྲོད་བསྡུས། སྣ་ཁུང་བརྡིབས་ནས་དྲི་མི་ཚོར། ནང་རྟགས་ལ་མཁའ་ནང་མེ་འཁྱེར་ཟེར་བ་སོག་མ་དུམ་བུར་གཏུབ་པ་ལ་མེ་སྦར་ནས་བར་སྣང་ལ་གཏོར་དུས་མེ་སྟག་དམར་ཆེམ་ཆེམ་བྱས་ནས་ཡལ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའི་འཆར་སྣང་ཡོང་(མེས་འཚིག་པ)།
(༤) དེ་ཡི་རྗེས་ལ་རླུང་ཁམས་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པའི་སྐབས་ཕྱི་རྟགས་ལ་དབུགས་ཆད་ནས་ལྕེས་རོ་མི་མྱོང༌། ནང་རྟགས་ལ་མར་མེ་ཏཱ་ལ་ལ་འབར་བ་ཟེར་བ་སྣུམ་ཟད་པའི་བཞུ་མར་མེ་དམར་ལྷབ་ལྷབ་བྲེལ་བ་ཚ་པོ་བྱས་ནས་འབར་བ་ལྟ་བུའི་འཆར་སྣང་ཡོང་(རླུང་གིས་ཁྱེར་བ)།
(༥) དེའི་རྗེས་ལ་སྣང་བ་དཀར་ལམ་པ་ཟེར་བ་ཤར་རྒྱུ་ཡོད། (འདི་མན་ལ་ནང་རྟགས་ཕྱི་རྟགས་མེད)།
འདི་སྐབས་སྤྱི་བོ་ནས་ཕ་ལས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་སྙིང་ཁའི་བར་དུ་མར་བབས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེའི་རྐྱེན་གྱིས་རང་གི་འཆར་སྣང་ལ་སྟོན་ཀའི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་ཟླ་བའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་ཡོང༌། (འདི་སྐབས་མི་དགེ་བ་སྟོབས་ཆེན་བསགས་པ་ཚོར་གཡང་ས་དཀར་པོ་ཐོག་སོ་སྟོང་ཕྲག་ཡོད་པ་ཞིག་གི་ནང་ལྷུང་བ་ལྟ་བུའི་འཆར་སྣང་སྐྱེས་ནས་འཇིགས་སྐྲག་ཡོང༌)།

བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་བསྲེ་བ་བསྒོམ་ཚུལ་གྱི་མན་ངག 523

(༦) དེའི་རྗེས་ལ་མཆེད་པ་དམར་ལམ་པ་ཟེར་བ་ཞིག་ཤར་རྒྱུ་ཡོད་པ་འདིའི་སྐབས་ལྟེ་བའི་ཁམས་དམར་པོ་ཁྲག་གི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་ཉིད་སྙིང་ཁའི་བར་དུ་ཡར་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེའི་རྐྱེན་གྱིས་རང་གི་འཆར་སྣང་ལ་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་བསྡད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འཆར་སྣང་ཡོང་གི་ཡོད། (འདི་སྐབས་མི་དགེ་བ་སྟོབས་ཆེན་བསགས་པའི་མི་ཡིན་ན་གཡང་ས་དམར་པོ་ཞིག་གི་ནང་ལྷུང་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་ཡོང༌)།
(༧) དེའི་རྗེས་ལ་ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་པ་ཟེར་བ་ཞིག་ཤར་རྒྱུ་ཡོད་པ་འདི་སྐབས་སྤྱི་བོ་ནས་མར་བབས་པའི་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་དང༌། ལྟེ་བ་ནས་ཡར་ཡོང་བའི་བྱང་སེམས་དམར་པོ་གཉིས་སྙིང་ཁར་འདུས་པའི་དབུས་སུ་རྣམ་ཤེས་འཐུམས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དྲན་མེད་དུ་སོང་ནས་ནག་ཐོམ་མེ་བ་ཞིག་གི་སྣང་བ་འཆར་ཡོང༌། (འདི་སྐབས་ལ་ཡང་མི་དགེ་བ་སྟོབས་ཆེན་བསགས་པའི་མི་ཡིན་ན་གཡང་ས་ནག་པོ་ཞིག་ནང་ལྷུངས་པ་ལྟར་གྱི་སྣང་བ་ཡོང༌)། སྐབས་འདིར་དྲན་མེད་དུ་སོང་བ་ཤུགས་ག་ཚོད་ཆེ་ན་ཡང་རྗེས་སུ་འོད་གསལ་རྒྱུན་རིང་བ་ཡོང༌། ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་པ་ཤར་བའི་རིང་ཐོག་མར་དྲན་པ་གསལ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་དཀྱིལ་དང་སྨད་དུ་དྲན་མེད་རང་ཡིན།
(༨) ཉེར་ཐོབ་དྲན་མེད་དུ་བརྒྱལ་བ་དེ་ལས་དྲན་པ་ཅུང་ཟད་གསལ་དུ་སོང་བ་དང་འོད་གསལ་ཤར་གྱི་རེད། འདི་སྐབས་རང་གི་འཆར་སྣང་ལ་ཐོ་རངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་སང་ཞིག་འཆར་ཡོང་བ་འདི་ཡི་དུས་ལ་དགག་བྱ་གསལ་བཏབ་ལྟ་བ་བསྒོམ་ནས་རང་གི་བསྒོམ་རྒྱུའི་ཆོས་སྐུའི་ལམ་ཁྱེར་དང༌། ཆོས་སྐུའི་བསྲེ་བ་བྱས་པ་རེད།
ཐུགས་དམ་ལ་ཞུགས་པའི་དུས་ཀྱང་འདི་སྐབས་ཡིན། བླ་མ་གོང་མ་འགའ་ཞིག་ཐུགས་དམ་ལ་ཞུགས་ཡུན་རིང་ཐུང་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་རྟོགས་པ་མཐོ་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་མིན་པར་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཡིན། གཞི་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་དེ་ལས་དྲན་པ་ཅུང་ཟད་གསོས་པ་ན་སྙིང་ཁ་ནས་རྣམ་ཤེས་ཐོན་གྱི་རེད། རྣམ་ཤེས་ཐོན་པའི་རྟགས་ལ་སྙིང་ཁའི་ཁམས་དཀར་དམར་ཁ་སྦྱོར་དུ་ཡོད་པ་ཁ་བྲལ་ནས་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་གྱེན་དུ་སོང་སྟེ་སྣ་བུག་གཉིས་ནས་བབས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་དུས་བར་དོ་གྲུབ་པ་རེད། བར་དོ་གྲུབ་མ་དགོས་པར་དག་པའི་ཞིང་དུ་འཕོ་བ་བྱས་པ་ཡོད་ཀྱང་ང་རང་ཚོ་རླུང་སེམས་གཉིས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་མེད་པ་ཡིན་པས་ཕལ་ཆེར་བར་དོ་བརྒྱུད་དགོས་ཀྱི་རེད།
དེ་འདྲ་ཡིན་པས་བར་དོ་གྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་གང་སྟོབས་ཆེ་ན་ཡང་བར་དོ་དེ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་ཡོང་བ་ཡིན། བར་དོ་དེ་གྲུབ་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་ས་མ་རྙེད་ན་ཞག་བདུན་ནས་འཆི་ཆུང་རེ་བྱས་ནས་མ་ཐ་ཞག་ཞེ་དགུ་ལྷག་གཏན་ནས་འགོར་མི་སྲིད་པས་བདུན་ཚིགས་བཟུང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེ་ལ་ཐུག་པ་རེད།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 524

བར་དོ་བ་དེ་སྐྱེ་བ་ལེན་ས་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་གར་སྐྱེས་ལ་ངེས་གཏན་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་མི་ལ་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཕ་མ་གཉིས་ཕྲད་པའི་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་ནས་བར་དོ་བ་དེ་ཤི་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་ལུས་ལེན་པ་གཉིས་མཉམ་པ་བཅས་གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་བ། བར་དོ། སྐྱེ་བ་གསུམ་ཡོང་སྟངས་མདོར་བསྡུས་བྱས་པ་དེ་འདྲ་ཡིན།
དེ་འདྲའི་གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་བ། བར་དོ། སྐྱེ་བ་གསུམ་སྐུ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་འཁྱེ་བ་ཞིག་ཡོང་ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ་གཉིད་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་ལ་སྦྱོང་བརྡར་བྱས་པ་ཡིན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འཆི་དུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཐིམ་རིམ་དང་གཉིད་ཁུག་རན་པའི་སྐབས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཐིམ་རིམ་གཉིས་རྒྱུན་རིང་ཐུང་ཙམ་མ་གཏོགས་འདྲ་པོ་ཡོད་ལ། དེ་དང་མཚུངས་པར་གཞི་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་དྲན་པ་ཅུང་ཟད་གསལ་དུ་སོང་ནས་བར་དོ་གྲུབ་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང༌། གཉིད་མཐུག་པོ་ཁུག་པའི་སྐབས་ལས་ཅུང་ཟད་དྲན་པ་གསལ་དུ་སོང་ནས་རྨི་ལམ་གཏོང་སྐབས་རང་གི་ལུས་ལས་ལོགས་སུ་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་འདྲ་པོ་ཡོད་པ་དང༌། རྨི་ལམ་བཏང་ནས་མགྱོགས་པོ་གཉིད་སད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་དང་བར་དོ་བ་དེ་ཤི་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་ལུས་བླངས་པ་གཉིས་འདྲ་པོ་ཡོད་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིད་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་ཡོང་དགོས་པའི་གནད་དོན་དེ་ཡིན།
གཉིད་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་ཡག་པོ་ཡོང་བ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སད་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་བསྒོམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ང་རང་ཚོ་ཕལ་ཆེ་བ་ཉིན་མོ་བྱ་བ་བཟང་ངན་ག་རེ་བྱས་ཀྱང་གཉིད་དང་རྨི་ལམ་གྱི་སྐབས་ལ་བག་ཆགས་དེ་ག་རང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཡིན་པས་སད་དུས་སུ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་སྦྲགས་ནས་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་བསྒོམ་ནས་སྦྱངས་གོམས་ཐོན་པ་བྱུང་ན་གཉིད་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་ལ་བོགས་འདོན་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་གནད་ཀྱིས་རེད།
བསྲེ་བ་བསྐོར་གསུམ་ཟེར་བ་ནི། འཆི་དུས་ཀྱི་བསྲེ་བ། གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྲེ་བ། སད་དུས་ཀྱི་བསྲེ་བ་གསུམ་ལ་ཟེར།
བསྲེ་བ་བསྐོར་དགུ་ཟེར་བ་ནི།
(༡) འཆི་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ།
(༢) བར་དོ་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ།
(༣) སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བ།
(༤) གཉིད་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ།
(༥) རྨི་ལམ་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ།

བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་བསྲེ་བ་བསྒོམ་ཚུལ་གྱི་མན་ངག 525

(༦) གཉིད་སད་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་བཅས་གསུམ།
(༧) སད་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ།
(༨) སྒྱུ་ལུས་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ།
(༩) སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བཅས་གསུམ་སྟེ་གསུམ་ཚན་གསུམ་པོ་དེ་བསྡོམས་ན་དགུ་ཡོད་དོ།།
གོང་དུ་བསྲེ་བ་སྐོར་གསུམ་ལ་གོ་བ་ཆགས་པའི་ཆེད་དུ་འཆི་བ། བར་དོ། སྐྱེ་བ་གསུམ་གྱི་གནས་ལུགས་ངོ་སྤྲོད་བཤད་པ་དེ་སད་དུས་ཀྱི་སྐོར་གསུམ་དང་སྦྱར་ནས་སྒོམ་སྟངས་ནི།
ཡི་དམ་སོ་སོའི་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་བསྒོམ་པའི་སྐབས་དང་བླ་མའི་རྣལ་
འབྱོར་དང་སྦྲགས་ནས་བསྒོམ་པའི་སྐབས་བཅས་ལ་ཁྱད་པར་ཕྲན་བུ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཕལ་ཆེར་འདྲ་བ་ཡིན་པས་འདིར་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་སྦྲགས་ནས་བཤད་རྒྱུར།
བླ་མཆོད་ཀྱི་དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བླ་མཆོག་་་་་་་་་་་་་་་་་་་བརྟན་པར་བཞུགས་སོ་གསོལ། ཞེས་པའི་སྐབས་ཚོགས་ཞིང་བསྡུ་བ་དང་སྦྲགས་ནས་སད་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་བསྒོམ་པར་འདོད་ན། ཚོགས་ཞིང་བསྡུ་རན་ཁར་ཚོགས་ཞིང་རྣམས་ལ་གསལ་སྣང་ཡག་པོ་ཞིག་འདོན། དེ་ནས་རང་ཉིད་ཡི་དམ་གྱི་ལྷར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀ་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་དམར་པོ་དཔག་མེད་འཕྲོས་པ་ཀུན་བཟང་མཆོད་སྤྲིན་དང༌། ཚོགས་ཞིང༌། ཞི་ཁྲོ་རབ་འབྱམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོགས་པས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་གསལ་བ་ཚང་མ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷར་གསལ་བ་ལ་འཐིམས། དེ་ཀུན་བཟང་མཆོད་སྤྲིན་ལ་ཐིམ། དེ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལ་འཐིམ། དེ་སེང་ཁྲི་ཆེན་པོ་ལ་འཐིམ། དེ་ནས་ཆོས་སྲུང་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ལ་འཐིམ་པ་ནས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ཡི་དམ། བླ་མེད་ཀྱི་ཡི་དམ་ལ་ཐིམ་པའི་བར་དང༌། བླ་མེད་ཀྱི་ཡི་དམ་རྣམས་འདབ་མ་བཞི་ལ་ཞུགས་པའི་ཡི་དམ་བཞི་པོར་ཐིམ། ཡི་དམ་བཞི་པོ་བླ་མ་བློ་བཟང་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་ཐིམ། རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་འཇམ་མགོན་བླ་མར་ཐིམ། འཇམ་མགོན་བླ་མ་བྱམས་པ་ལ་ཐིམ། དེ་ནས་ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་འཇམ་མགོན་བླ་མར་ཐིམ། འཇམ་མགོན་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཐིམ། དེ་ནས་ཉམས་ལེན་བྱིན་རླབས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡི་དམ་སོ་སོའི་བླ་བརྒྱུད་རྣམས་བརྒྱུད་པ་སོ་སོའི་མགོར་བཞུགས་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་ཐིམ། བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་བླ་བརྒྱུད་རྣམས་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོར་ཐིམ། གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་བླ་བརྒྱུད་ཀྱི་མགོར་བཞུགས་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང༌། བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་བརྒྱུད་པའི་མགོར་བཞུགས་པའི་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་བཅས་བཞི་པོ་དེ་དགེ་ལྡན་སྙན་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་བརྒྱུད་མགོར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་ཐིམ། དགེ་ལྡན་སྙན་བརྒྱུད་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 526

ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་རྣམས་བརྒྱུད་པའི་མགོར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་ཐིམ།
དེ་ནས་ཆོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་མདུན་གྱི་རྩ་བའི་བླ་མ་ཞལ་མཇལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་ཐིམ། དེ་ནས་བླ་མ་བློ་བཟང་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང༌། རྩ་བའི་བླ་མ་ཞལ་མཇལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན། སྟེང་གི་དགེ་ལྡན་སྙན་བརྒྱུད་ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང༌། གཡས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱུད་ཀྱི་བྱམས་པ། གཡོན་གྱིཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱུད་ཀྱི་འཇམ་དབྱངས་བཅས་ལྔ་པོ་དེ་ལ་གསལ་སྣང་ཅུང་ཟད་འདོན། དེ་ནས་སྟེང་གི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་གཡས་གཡོན་གྱི་བྱམས་པ་དང་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་བཅས་གསུམ་པོ་བླ་མ་བཟང་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་ཐིམ། མདུན་གྱི་རྩ་བའི་བླ་མ་ཞལ་མཇལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་བླ་མ་བླ་བཟང་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་ཐིམ།
དེ་ནས་ཚོགས་ཞིང་སྤྱིའི་སེང་ཁྲི་པད་འདབ་དང་བཅས་པ་བླ་མ་བློ་བཟང་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སེང་ཁྲི་ལ་ཐིམ། སེང་ཁྲི་པད་འདབ་ལ་ཐིམ། དེ་ནས་བླ་མ་བློ་བཟང་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་པད་ཉི་ཟླ་བའི་གདན་ལ་བཞུགས་པ་དེ་ལ་གསལ་སྣང་ཅུང་ཟད་བཏོན་ནས་སྐུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་མའི་གསོལ་འདེབས་མཇུག དེ་ནས་བཟུང་ནས་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བདག །ཁྱོད་ཞབས་པདྨོ་གུས་པས་མཆོད་པ་དང༌། །ཁྱོད་གསུང་ཉན་ཅིང་སྒོ་གསུམ་བྱ་བ་ཀུན། །ཁྱོད་ཉིད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་རང་ཉིད་ཡར་ཐིམ་པ་ཁད་དང༌། བླ་མ་བློ་བཟང་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡང་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་པའི་ངང་ནས་རང་ཉིད་ལ་མར་ཐིམ་ལ་ཁད་ལྟ་བུ་བྱས་པར་བསམ།
དེ་ནས་བླ་མ་བློ་བཟ་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་པད་ཉི་ཟླ་བའི་གདན་དང་བཅས་པ་རང་གི་སྤྱི་བོར་བྱོན།
རང་གི་ལུས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷར་གསལ་བའི་ལུས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་དང༌། རྒྱབ་མདུན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱབ་ལ་ཐག་ཉེ་བར། རྩ་དབུ་མ་ཁ་དོག་དམར་པོ་རག་དུང་མགོ་མཇུག་ལྡོག་པ་ལྟ་བུ། ཡར་སྣེ་སྤྱི་བོའི་ཚངས་བུགས་དང་ཏག་ཏག་འཁེལ་བ། མར་སྣེའི་ནང་དུ་སྙིང་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱིབས་ལྟ་བུ་ནང་དུ་ཚུད་ནས་ཡོད་པར་བསམ།
(དངོས་དོན་ལ་སྙིང་གི་ཕྱི་མ་རྩ་དབུ་མ་ཡོད་པ་རེད་དེ། འདིར་བསྒོམ་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་སྐྱོན་མེད། སྙིང་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་
ཀྱི་དབྱིབས་ལྟ་བུ་ཟེར་བ་ཡང་མེ་ཏོག་པདྨའི་འདབ་མ་ནང་ལྟར་ཁ་གས་ནས་ཡོད་པར་བསམ་ན་སྲོག་རླུང་འོང་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པས་ཁ་མ་གས་པ་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱ་བཟོ་ལྟ་དོད་ཙམ་ཞིག་བསམ་ན་འགྲིག)

དེ་ནས་གདན་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་འདི་རྩ་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་སྙིང་ཁའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཞུ་བ་ལས་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་གདན་དུ་གྱུར། དེ་ནས་

བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་བསྲེ་བ་བསྒོམ་ཚུལ་གྱི་མན་ངག 527

ཉི་གདན་ཀྱང་རྩ་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་སྙིང་གའི་མ་ལས་ཐོབ་པའི་ཁམས་དམར་པོ་དང་འདྲེས་ནས་འོད་དུ་ཞུ་བ་ལས་ཉི་གདན་དུ་གྱུར། ཟླ་གདན་ཡང་རྩ་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་སྙིང་གའི་ཕ་ལས་ཐོབ་པའི་ཁམས་དཀར་པོ་དང་འདྲེས་ནས་འོད་དུ་ཞུ་བ་ལས་ཟླ་གདན་དུ་གྱུར། དེ་ནས་བླ་མ་ཡང་ཇེ་ཆུང་གིས་མཐེབ་སོར་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་སྤྱི་བོ་ནས་རྩ་དབུ་མའི་ནང་དུ་བྱོན་པ་ལས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་དེས་ཉེར་ལེན་དང༌། བླ་མའི་སྐུ་དེས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ནས་འོད་དུ་ཞུ་བ་ལས་ཟླ་གདན་དུ་གྱུར། དེ་ནས་བླ་མ་ཡང་ཇེ་ཆུང་གིས་མཐེབ་སོར་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་སྤྱི་བོ་ནས་རྩ་དབུ་མའི་ནང་དུ་བྱོན་པ་ལས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་དེས་ཉེར་ལེན་དང༌། བླ་མའི་སྐུ་དེས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བླ་མའི་སྐུ་དང་རང་གི་ལུས་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ་ཞིག་གི་སྐུར་བཞེངས།
ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་གི་གདན་དེ་ངག་གི་ས་བོན་ཡིན་པས་དེས་ཉེར་ལེན་དང༌། བླ་མའི་གསུང་དེས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བླ་མའི་གསུང་དང་རང་གི་ངག་དབྱེར་མེད་པའི་གསུང་རྡོ་རྗེར་གྱུར། རང་གི་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དེས་ཉེར་ལེན་དང༌། བླ་མའི་ཐུགས་དེས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བླ་མའི་ཐུགས་དང་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུར་གྱུར། དེ་འདྲའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཕ་རི་ནས་ཚུར་རིར་བལྟས་བསྡད་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་སྙིང་གའི་ནང་དུ་ཞུགས་པའི་བླ་མ་བློ་བཟང་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་རང་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་བསྒོམ་དགོས། དེ་ནས་གསང་བ་རྒྱ་དྲུག་གི་དམིགས་པ་སྐྱོང་ཚུལ་དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐབས་དང་གཅིག་པ་ཡིན།
དེ་ནས་སད་དུས་ཀྱི་བསྲེ་བ་སྒོམ་ཁར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་རྩ་དབུ་མའི་སྤྱི་བོའི་ཚང་བུག་གི་ནང་དུ་སྲོག་འཛིན་རླུང་གི་ངོ་བོ་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་(རྣམ་སྣང༌)།མགྲིན་པར་གྱེན་རྒྱུའི་རླུང་གི་ངོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་(འོད་དཔག་མེད)།སྙིང་ཁར་ཁྱབ་བྱེད་རླུང་གི་ངོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་(མི་བསྐྱོད་པ)།ལྟེ་བར་ཐུར་སེལ་རླང་གི་ངོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་མདོག་སེར་པོ་(རིན་འབྱུང་)བཅས་བསམ།
དེ་ནས་སྤྱི་བོའི་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་འཕྲོས་པ། མགྲིན་པ་ཡན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྩ་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་སྤྱི་བོའི་བྱང་སེམས་ཞུ་ནས་མགྲིན་པ་ཡན་ཆད་གང༌། ལུས་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་དག དགའ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས། བུམ་པའི་དབང་ཐོབ། ལུས་ལྷ་སྐུར་བསྒོམ་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པར་བྱས་སོང་བསམ།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 528

ཡང་མགྲིན་པའི་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོས། སྙིང་ག་ཡན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྩ་ནང་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་མགྲིན་པའི་བྱང་སེམས་ཞུ་ནས་སྙིང་ག་ཡན་ཆད་གང༌། ངག་གི་སྡིག་སྒྲིབ་དག མཆོག་དགའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས། གསང་བའི་དབང་ཐོབ། ལམ་སྒྱུ་ལུས་བསྒོམ་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་བྱས་སོ། །སྙིང་གའི་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་ལས་འོད་ཟེར་སྔོན་པོ་འཕྲོས་པ། ལྟེ་བ་ཡན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྩ་ནང་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་སྙིང་གའི་བྱང་སེམས་ཞུ་ནས་ལྟེ་བ་ཡན་ཆད་གང༌། ཡིད་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་དག ཁྱད་དགའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ། ལམ་འོད་གསལ་སྒོམ་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་བྱས་སོ། །ལྟེ་བའི་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་མདོག་སེར་པོ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། གསང་གནས་ཡན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྩ་ནང་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་ལྟེ་བའི་བྱང་སེམས་ཞུ་ནས་གསང་གནས་ཡན་ཆད་གང༌། སྒོ་གསུམ་གྱི་སྡིག་སྒྲིབ་དག ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས། ཚིག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ། ལམ་ཟུང་འཇུག་ཐུབ་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་བྱས་སོ།།
དེ་ནས་སྤྱི་མགྲོན་ལྟེ་བ་གསུམ་གྱི་བླ་མ་སྙིང་ཁར་བསྡུས། རང་སེམས་དགའ་བཞིའི་ངང་གནས་མུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྡུད་རིམ་སྒོམ་དགོས།
དེ་ནས་སྙིང་གར་བཞུགས་པའི་བླ་མ་བློ་བཟང་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ཡིག་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་དམར་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས་པས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཕོག་པས་ཐམས་ཅད་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་ལྟ་བུར་གྱུར། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རིགས་དྲུག་གི་འགྲོ་བ་དང་རང་ཉིད་ལ་འབྲེལ་བ་ཐོགས་པའི་ཕ་མ་ཉེ་འབྲེལ་དགྲ་བོ་དང་བཅས་པ་ལ་ཕོག་པས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ངན་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ནས་བླ་མ་བློ་བཟང་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་གྱུར།
སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལྷ་སྐུར་གསལ་བ་ལ་ཐིམ། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལྷ་སྐུར་གསལ་བ་འོདདུ་ཞུ་ནས་རང་ཉིད་ལ་ཐིམ་ནས་ས་ཁམས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ཤར་སོང༌། འདིའི་རྗེས་ལ་ཆུ་ཁམས་མེ་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པ་བྱས། དེ་ནས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྨད་དང་སྟོད་ནས་རིམ་བཞིན་འོད་དུ་ཞུ་ནས་སྙིང་གའི་ཧཱུཾ་ཡིག་ལ་ཐིམ་ནས་ཆུ་ཁམས་མེ་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ཤར་པའི་མོས་པ་དང༌། འདིའི་སྔོན་ལ་ས་ཁམས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ཤར་སོང༌། ད་ལྟ་ཆུ་ཁམས་མེ་ལ་ཐིམས་པའི་སྐབས་ཡིན། འདིའི་རྗེས་ལ་མེ་ཁམས་རླུང་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པ་བྱས། དེ་ནས་སྙིང་གའི་ཧཱུཾ་ཡིག་གི་ཞབས་ཀྱུ་ཧ་ལ་ཐིམ་ནས་མེ་ཁམས་རླུང་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ཤར་བའི་མོས་པ་དང༌། འདིའི་སྔོན་ལ་ཆུ་ཁམས་མེ་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ཤར་སོང༌། ད་ལྟ་མེ་ཁམས་རླུང་ལ་ཐིམ་པའི་སྐབས་ཡིན།

བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་བསྲེ་བ་བསྒོམ་ཚུལ་གྱི་མན་ངག 529

འདིའི་རྗེས་ལ་རླུང་ཁམས་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པ་བྱས།
དེ་ནས་ཧ་ཧའི་མགོ་བོ་ལ་ཐིམ་ནས་རླུང་ཁམས་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ཤར་བའི་མོས་པ་དང༌། འདིའི་སྔོན་ལ་མེ་ཁམས་རླུང་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ཤར་སོང༌། ད་ལྟ་རླུང་ཁམས་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པའི་སྐབས་ཡིན། འདིའི་རྗེས་ལ་སྣང་བ་དཀར་ལམ་པ་ཤར་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པ་བྱས། དེ་ནས་ཧའི་མགོ་བོ་ཟླ་ཚེས་ལ་ཐིམ་ནས་སྣང་བ་དཀར་ལམ་པ་ཤར་བའི་མོས་པ་དང༌། འདིའི་སྔོན་ལ་རླུང་ཁམས་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ཤར་སོང༌། ད་ལྟ་སྣང་བ་དཀར་ལམ་པ་ཤར་བའི་སྐབས་ཡིན། འདིའི་རྗེས་ལ་མཆེད་པ་དམར་ལམ་པ་ཤར་གྱི་རེད་བསམ་པ་བྱས། དེ་ནས་ཟླ་ཚེས་ཀླད་ཀོར་ལ་ཐིམ་ནས་མཆེད་པ་དམར་ལམ་པ་ཤར་བའི་མོས་པ་དང༌། འདིའི་སྔོན་ལ་སྣང་བ་དཀར་ལམ་པ་ཤར་སོང༌། ད་ལྟ་མཆེད་པ་དམར་ལམ་པ་ཤར་བའི་སྐབས་ཡིན། འདིའི་རྗེས་ལ་ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་པ་ཤར་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པ་བྱས། དེ་ནས་ཀླད་ཀོར་ན་དཱ་ལ་ཐིམ་པའི་སྐབས་སུ་ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་པ་ཤར་བའི་མོས་པ་དང༌། འདིའི་སྔོན་ལ་མཆེད་པ་དམར་ལམ་པ་ཤར་སོང༌། ད་ལྟ་ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་པ་ཤར་བའི་སྐབས་ཡིན། འདིའི་རྗེས་ལ་འོད་གསལ་ཤར་གྱི་རེད། དེ་དུས་ངེས་པར་དུ་ངོས་ཟིན་ནས་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་ཐུབ་པ་བྱས་བསམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང༌། དེ་ནས་ནཱ་དཱ་ཡང་འོད་དུ་ཡལ་ནས་སྟོང་པར་གྱུར་པའི་སྐབས་ལ་འོད་གསལ་ཤར་བའི་མོས་པ་དང༌། འདི་སྐབས་རང་གི་སྣང་ངོར་ནཱ་དཱ་ཙམ་ཡང་མ་ལུས་པའི་སྟོང་སང་ཤར་ཡོང་བ། འདི་སྐབས་འགག་བྱ་གསལ་བཏབ་ནས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སེམས་ཕར་བཏགས་ཙམ་མ་གཏོགས་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཏན་ནས་མེད་བསམ་པའི་ལྟ་བ་དྲན་དགོས། རང་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་གནས་པ་དེས་ལྟ་བ་དྲན་ནས་དེ་འདྲའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་གཞི་བཟུང་ས་བྱས་ནས་རང་གི་མ་འོངས་པ་ན་འཐོབ་རྒྱུའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་ངས་ཐོབ་སོང་བསམ་པ་བྱས། དེ་ནས་བར་དོ་ལོངས་སྐུའི་ལམ་འཁྱེར་བསྒོམ་རྒྱུའི་འཕེན་པ་གཏོང་དགོས། ངས་ཆོས་སྐུའི་གོ་འཕང་འདི་ལ་གནས་ནས་བསྡད་པ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་མི་ནུས་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མནར་བའི་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་གཟུགས་སྐུ་རགས་པའི་རྣམ་པ་བསྟན་པར་བྱའོ་བསམ་ནས་རང་གི་གོ་སར་ཕ་མའི་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་གདན་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང༌། དེའི་སྟེང་དུ་རང་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཧཱུཾ་ཡིག་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་ཁྲུ་གང་པ་ཞིག་བྱུང༌། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་དང༌། བྱང་སེམས། ཞི་ཁྲོ་རབ་འབྱམས་ཐམས་ཅད་བློ་བཟང་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པར་སྤྱན་དྲངས་ནས་ཧཱུཾ་ཡིག་ལ་ཐིམ་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལོངས་སྐུ་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཞིག་གི་སྐུར་བཞེངས་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 530

པའི་མོས་པ་བྱ། དེ་ནས་སླར་ཡང་སྤྲུལ་སྐུའི་ལམ་འཁྱེར་གྱི་འཕེན་པ་གཏོང་སྟངས་ནི། ངས་ལོངས་སྐུའི་གོ་འཕང་ལ་གནས་ན་བྱང་སེམས་ས་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དོན་མ་གཏོགས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཐུབ་པ་མི་འདུག་པས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྲུལ་སྐུར་བཟུང་བར་བྱའོ་བསམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་ནས་ལོངས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་དེའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་བཟང་མཆོད་སྤྲིན་གྱི་མཆོད། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནས་སངས་རྒྱས་ཞི་ཁྲོ་རབ་འབྱམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བ་སྤྱན་དྲངས་ནས་ལོངས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་ཐིམ་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྤྲུལ་སྐུ་བླ་མ་བློ་བཟང་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་ཞིག་གི་སྐུར་བཞེངས་པའི་མོས་པ་བྱ། འདི་རྣམས་སད་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་གྱི་བསྲེ་བ་སྒོམ་སྟངས་ཡིན།
(འདི་སྐབས་སྤྲུལ་སྐུ་བླ་མ་བློ་བཟང་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་བཞེངས་པའི་མོས་པ་བྱས་པ་དང༌། བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུན་
མཚམས་ཀྱི་ལྷར་བཞེངས་སྐབས་རང་ཉིད་གང་ལ་མོས་པའི་ཡི་དམ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་རྒྱན་ཡོད་ལ་ཕྱག་མཚན་མེད་པའི་རྣམ་པར་བཞེངས་པ་གཉིས་ལ་འགལ་བ་མེད་ནའང་རང་གི་བསམ་པར་སྟབས་མི་བདེ་བ་བྱུང་ན་བླ་མཆོད་སྨོན་ལམ་བཏོན་ཚར་ནས་བཀྲ་ཤིས་མ་བཏོན་པའི་བར་དེར་སྤྲུལ་སྐུ་དམ་ཆོས་ཚིག་སེམས་དཔའ་བླ་མ་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་བཞེངས་པ་དེ་སྐད་ཅིག་གིས་གནས་འགྱུར་ནས་ཡི་དམ་སོ་སོའི་སྐུར་བཞེངས་པའི་མོས་པ་བྱས་ཀྱང་ཆོག)
དེ་ནས་དགོང་མོ་གཉིད་ཉལ་ཁར་གཉིད་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐུའི་བསྲེ་བ་བསྒོམ་ནས་རྨི་ལམ་བཏང་བ་ན་རྨི་ལམ་ལོངས་སྐུའི་བསྲེ་བ་བསྒོམ་དགོས། གཉིད་སད་པ་ན་སྤྲུལ་སྐུའི་བསྲེ་བ་བསྒོམ་དགོས་པ་དེ་རྣམས་བསྒོམ་ཚུལ་ནི་གཉིད་ཁུག་འདོད་པ་ན་གོང་དུ་སད་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐུའི་བསྲེ་བའི་སྐབས་གོས། གཉིད་སད་པ་ན་སྤྲུལ་སྐུའི་བསྲེ་བ་བསྒོམ་དགོས་པ་དེ་རྣམས་བསྒོམ་ཚུལ་ནི་གཉིད་ཁུག་འདོད་པ་ན་གོང་དུ་སད་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐུའི་བསྲེ་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ནང་ལྟར་འབྱུང་བ་ཐིམ་རིམ་རྣམས་དང་སྦྲགས་ནས་གཉིད་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་བསྒོམ་རྗེས། རྨི་ལམ་བཏང་བ་ན་ཐ་མལ་པར་མ་ཤོར་བར་ངེས་པར་དུ་ལོངས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་བཞེངས་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱའོ་སྙམ་དུ་འཕེན་པ་བཏང་ནས་གནས་སྐབས་རྨི་ལམ་ཟིན་མ་ཐུབ་པའི་རིང་རྨི་ལམ་གྱི་ལོངས་སྐུའི་བསྲེ་བ་ལ་ཤར་སྒོམ་ཙམ་བྱས་པས་འཐུས། གང་ལྟར་གཉིད་ཁུག་ནས་རྨི་ལམ་མ་བཏང་བའི་བར་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་མ་གཏོགས་གཞན་ཚང་མ་འཆི་དུས་སྐབས་དང་འདྲ་བར་སྙིང་གར་འདུས་ན་ཡོད་པས་དེའི་རིང་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་སྒོམ་པ་ཡིན།
དེ་ནས་རླུང་འགའ་ཞིག་མགྲིན་པར་འདུས་ནས་གཉིད་ཕྲན་བུའི་སྲབ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ན་རྨི་ལམ་གཏོང་གི་ཡོད་པས་རྨི་ལམ་ཤར་བ་ན། རང་གི་ལུས་ལས་ལོགས་སུ་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ཤིག་འཆར་རྒྱུ་ཡོད་པས་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་ལོངས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཞིག་གི་སྐུར་བཞེངས་པའི་མོས་པ་བྱ། དེ་ནས་

བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་བསྲེ་བ་བསྒོམ་ཚུལ་གྱི་མན་ངག 531

རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ལོངས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་གསལ་བ་དེས་རིགས་དྲུག་གི་གནས་སུ་ཕྱིན་ནས་དེ་རྣམས་སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྐྱབས་ནས་བདེ་བ་ལ་བཀོད། སླར་ཡང་ལུས་དེས་དགའ་ལྡན་དང༌། མཁའ་སྤྱོད་བདེ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་རྣམས་སུ་ཕྱིན་ནས་མཆོད་པ་ཕུལ། ཆོས་ཉན་པ་བཅས་གཉིད་མ་སད་བར་དུ་བསྒོམ། གཉིད་སད་པ་ན་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ལོངས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་གསལ་བ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཞི་ཁྲོ་རབ་འབྱམས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བ་སྤྱན་དྲངས་ནས་ལོངས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་གསལ་བ་ལ་འཐིམ། དེ་ཉིད་རང་གི་ལུས་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་བྱོན་ནས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་དུ་ཞུགས་པའི་མོས་པ་བྱ།
(གཉིད་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་སྒོམ་སྐབས་སོ་སོས་བསྒོམ་པའི་འབྱུང་བ་ཐིམ་རིམ་དང་གཉིད་ཁུག་རན་པའི་སྐབས་ཀྱི་འབྱུང་བ་
ཐིམ་རིམ་གཉིས་ཁ་ཐུག་འཁེལ་བ་ཞིག་ཐོག་མར་ཁག་པོ་ཡོད་ཀྱང་རྗེས་སུ་རིམ་པས་ཁ་ཐུག་འཁེལ་བ་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང༌། ཡང་གཉིད་མཐུག་དྲགས་ནས་རྨི་ལམ་མ་བཏང་ན་རྨི་ལམ་ཡོང་བའི་ཐབས་སུ་ཉལ་ཁར་མགྲིན་པར་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་མཐེབ་སོར་ཙམ་ཞིག་གསལ་བཏབ་ནས་དེ་ལ་རྨི་ལམ་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་ནུས་པར་གསོལ་བ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཏབ་རྗེས་གཉིད་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བསྒོམ།
ཡང་གཉིད་སྲབ་དྲགས་ནས་ཡང་ཡང་སད་ནས་རྨི་ལམ་མ་བཏང་ན། སྙིང་ཁའི་བླ་མ་བློ་བཟང་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས་བཞིན་པའི་སྒོ་ནས་གཉིད་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་བསྒོམ་ན་ཡང་འགྲིག ཡང་དགོང་མོ་རེ་གཉིས་གཉིད་བཅག་ནས་ཉིན་པར་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྤྱོད་ལམ་གང་བྱས་དང༌། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན་བསམ་པའི་མོས་པ་བྱས་ན་ཕན)།
དེ་ནས་འཆི་དུས་ཀྱི་བསྲེ་བ་སྐོར་གསུམ་སྒོམ་སྟངས་སྐོར།
གློ་བུར་གྱིས་འཆི་བ་མིན་པར་དུས་ཐོག་ཏུ་འཆི་ན་རང་ཉིད་འཆི་བའི་གོང་ནས་ཞག་གཅིག་གཉིས་ཙམ་ནས་འབྱུང་བ་ཐིམ་རིམ་གྱི་རྟགས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ཡོང་བཞིན་སད་དུས་ཀྱི་བསྲེ་བ་ལྟར་ངོས་འཛིན་ཐུབ་པ་དང༌། ལྷག་པར་དུ་ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་པ་ཤར་ནས་འོད་གསལ་དངོས་གཞི་ཤར་བའི་སྐབས་གོང་དུ་སད་དུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ནས་བསྒོམ། དེ་ནས་བར་དོ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་དངོས་སུ་ལོངས་སྐུར་བསྒྱུར་མ་ཐུབ་ཀྱང་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་དེ་ལས་ལོགས་སུ་ཡིད་ངོར་ལོངས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་བཞེངས་པའི་སྣང་བ་འཆར་ཐུབ་པ་བྱས་བསམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང༌།
དེ་ནས་ལོངས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་དཔའ་བོ་དང་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་གདུགས་དང༌། རྒྱལ་མཚན་དང༌། བ་དན། རོལ་མོ། སིལ་སྙན་སོགས་མཆོད་རྫས་སྣ་ཚོགས་ཐོགས་པས་བསུ་བ་བྱས་ནས་དགའ་ལྡན་དང་མཁའ་སྤྱོད་ཞིང་དུ་གདན་དྲངས། བླ་མ་བློ་བཟང་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་དངོས་སུ་མཇལ་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཛད་ནས་ས་ལམ་བགྲོད་པའི་གྲོགས་མཛད་པའི་མོས་པ་བྱ།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 532

གལ་ཏེ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་དག་པའི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་མ་ཐུབ་པར་སྐྱེ་བ་གཞན་ལེན་དགོས་བྱུང་ན་སྐྱེ་བ་ལེན་སའི་ཕ་མའི་མངལ་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྒོམ་པའི་དབུས་སུ་བར་དོའི་ལོངས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཞུགས་ནས་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་དང༌། སྤྲུལ་སྐུ་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང༌། ཡི་དམ་སོགས་ཀྱི་སྐུར་བཞེངས། ལོངས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་སྤྲུལ་སྐུ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པར་བསམ།

གོང་གསལ་བསྲེ་བའི་སྐོར་གྱི་དམིགས་རྣམ་བསྐྱངས་ནས་དངོས་སུ་ལམ་འཁྱེར་མ་ཐུབ་ཀྱང་གོ་བ་ཆགས་ནས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཙམ་གྱིས་ངན་སོང་གི་སྐྱེ་བ་བཟློག་ནས་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར་དུ་གསང་སྔགས་སྒྲུབ་པའི་ལུས་རྟེན་ངེས་པར་དུ་ལེན་ཐུབ་ཀྱི་རེད་ཅེས་གསུངས་འདུག་པས་མངོན་ཆུང་ངང་ཉམས་བཞེད་གནང་མཛོད།
འདི་ཚོ་སེམས་ལ་མ་ངེས་བར་དུ་ཟིན་བྲིས་འདི་ཉར་ཚགས་གནང་ནས་སེམས་ལ་ངེས་པོ་ཆགས་སོང་ན་མེ་ལ་ཕུལ་ན་ལེགས་པས་དེ་དོན་དགོངས་འཇགས་ཐོག་ཁྱེད་ཉིད་སྐུ་ཚེ་རིང་ཞིང༌། ཕྱི་ནང་གསང་བའི་བར་ཆད་ཞི་ནས་དལ་འབྱོར་དོན་ལྡན་ཡོང་བའི་སྨོན་ལམ་ཡང་ཞུ་རྒྱུ་བཅས།
དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེས་བྲིས་ནས།
ཕུལ།
- དགའ་ལྡན་སྙན་བརྒྱུད་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་བསྲེ་བ་སྒོམ་ཚུལ་གྱི་མང་ངག་འདི་ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་གི་
གསུང་སྐྱེས་ཐ་མལ་པ་རྣམ་གྲྭ་བློ་བཟང་ཆོས་དར་བདག་ལ་རིག་གསར་སྐབས་རྒྱུན་གྱི་ཉམས་ལེན་དུ་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་དགྱེས་བཞིན་དུ་སྩལ་བའི་ཞལ་གདམས་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་ལགས་སོ།།

བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་བསྲེ་བ་བསྒོམ་ཚུལ་གྱི་མན་ངག 533

དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྨོན་ལམ་འཁོར་མཚོ་མ་སོགས་སྔོན་བྱོན་དམ་པའི་ཞལ་གདམས་ཕྱོགས་བསྡུས་ཀྱི་དཔར་བྱང༌།
སྨྲས་པ།

ཐེག་མཆོག་ལམ་གྱི་སྙིང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །
ཚེ་གཅིག་ཉམས་ལེན་སྟོབས་ལྔར་སྒྲིལ་བ་སྟེ། །
དེ་ཡི་སྔོན་འགྲོར་སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་བསྡོམས་དང༌། །
ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྙོམས་གཅེས་འཛིན་འདུལ་བ་མཆོག །
ཆོས་ལྟར་སྣང་ཡང་ཆོས་སུ་མ་སོང་བའི། །
འཁྲུལ་པ་སེལ་ནས་བློ་སྣ་ཆོས་ཕྱོགས་སུ། །
སྒྱུར་བྱེད་སྔོན་བྱོན་དམ་པའི་ཞལ་གྱི་མགུར། །
དེང་གི་དུས་ཀྱང་གྲོས་འདེབས་བསླབ་བྱའི་མཆོག །ཟུང་འཇུག་སྐུ་བརྙེས་འཕགས་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། །བདག་འདྲའི་སྙིགས་དུས་ཆོས་བྱེད་སྐལ་ལྡན་ལ། །སྨོན་ལམ་ཚུལ་དུ་གདམས་པའི་བཀའ་སློབ་འདི། །སྙིང་ལ་བཅངས་ན་དལ་འབྱོར་དོན་ལྡན་འབྱུང༌། །ལྔ་བདོའི་འགྲོ་བ་སྤྱི་དང་ཆོས་བྱེད་ཀྱི། །
སྐྱེ་བོ་ཡོངས་ལ་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་ལས། །
བྱུང་བའི་མི་གཙང་ཉེས་ཚོགས་ཅི་མཆིས་ཀུན། །རྣམ་འཇོམས་ཡུལ་ཁྲུས་ལེགས་ཚོགས་སྤེལ་བར་སྨན། །ཡུལ་སྡེ་འཁྲུགས་དང་ལས་འབྲས་སྙོག་པ་ཡིས། །མཆོག་གསུམ་རྟེན་གྱི་རབ་གནས་ཉམས་པ་ཀུན། །ལྷ་སྔགས་ཏིང་འཛིན་ཆོ་ག་ཚང་བ་ཡིས། །
རབ་གནས་ཡང་ཡང་བསྐྱར་བར་དམ་པས་གསུངས། །

དེ་སླད་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་ཐ་མལ་ངོར། །སྣང་བརྙན་ཚུལ་དུ་ཟློས་པའི་སྤྱན་སྔ་རུ། །
སྲི་ཞུར་ལེགས་བརྩོན་མདོ་སྔགས་རིམ་གཉིས་ལམ། །

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 534

མོས་ལྡན་ཆོས་དར་ཞེས་བྱས་ལྷག་བསམ་གྱིས། །
འཛད་མེད་ཆོས་སྦྱིན་དཔར་དུ་དྲངས་པའི་དགེས། །
བསྟན་འཛིན་ཞབས་བརྟན་དགེ་འདུན་ཆོས་སྤྱོད་འཕེལ། །
འཇིག་རྟེན་བདེ་ཞིང་འགྲོ་ཀུན་བླང་དོར་མིག །
རབ་གསལ་ཀུན་མཁྱེན་གོ་འཕང་མྱུར་ཐོབ་ཤོག །
ཅེས་པ་འདི་ཡང་དེང་དུས་ཆོས་བྱེད་ཡོངས་ལ་བླང་དོར་གསལ་པོར་སྟོན་པའི་ཞལ་གདམས་གཅེས་བསྡུས་འགའ་ཞིག་ང༌།
རྣམ་འཇོམས་བུམ་སྒྲུབ་རབ་གནས་རྟ་ཐོག་མ་བཅས་ཆོས་སྦྱིན་དཔར་དུ་བསྐྲུན་པར་མཛད་པའོ། །འཕགས་མཆོག་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གངས་ལྗོངས་སྐྱེ་འགྲོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྣང་བརྙན་ཚུལ་བསྟན་ལྷ་ཁང་ཆེན་པོའི་སྐུ་གཉེར་སྲི་ཞུར་བརྩོན་ཞིང༌། མདོ་སྔགས་ལམ་གྱི་རིམ་པར་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གཞོལ་བ་བློ་བཟང་ཆོས་དར་ལགས་ནས་དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐུལ་མ་གནང་བ་ངོ་མ་བཟློག་ཙམ་དུ། སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཆོས་གཟུགས་གྲལ་དུ་སྙེགས་པ་གཡས་འཁྱིལ་མིང་ཅན་ནས་བྲིས་པའོ།།

བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་བསྲེ་བ་བསྒོམ་ཚུལ་གྱི་མན་ངག 535
བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་ཁྲིད་བདེ་ལམ་གྱི་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གི་རིམ་པའི་དགོངས་དོན་སྟོན་པའི་ཟིན་བྲིས་འོད་ཀར་འཕྲེང་བའི་དཔར་བྱང༌།

ཟབ་རྒྱས་གདམས་པའི་སྙིང་བཅུད་ཡོངས་རྫོགས་པ། །
སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་ལེགས་བསྡུས་ནས། །
ཚེ་གཅིག་སངས་རྒྱས་ས་རུ་བགྲོད་པའི་ཐབས། །
ཚང་ལ་མ་ནོར་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཉིད། །
ཨ་ཏི་ཤ་དང་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པའི། །
ཐུགས་མཚལ་རྗེན་པར་ཕྱུང་པའི་ཞལ་གྱི་ཆབ། །
བྱིན་རླབས་དྲོད་རླངས་ཆིལ་ལེར་འཐུལ་བ་ཡི། །
གདམས་ཟབ་འདི་འདྲར་སྤྱོད་དུ་ཡོད་པ་ཡང༌། །
སྔོན་བསགས་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་མཐུ་ལས་བྱུང༌། །རང་འབྲིང་ཐ་གསུམ་བློ་དང་ལེགས་འཚམས་པའི། །བདེ་ལམ་ཟིན་བྲིས་འོད་དཀར་ཕྲེང་བ་འདི། །
སྐྱོང་ཚུལ་གནད་ཚང་དོན་གྱི་འགག་འདུས་པའི། །བརྒྱུད་ལྡན་བླ་མའི་གསུང་རྒྱུན་མིག་ལམ་དུ། །
འཁོད་འདི་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་དུ་གནས་བྱའི་ཆེད། །མི་ཕྱེད་དད་དམ་བློ་གྲོས་རྩལ་བཟང་པོས། །
ཆོས་སྤྱོད་རྣམ་དཀར་དཔལ་ཡོན་དར་བ་ཡི། །
ལྷག་བསམ་དག་པའི་འདུན་པས་ཡོངས་བསྐུལ་ནས། །
རྒྱུ་སྦྱར་གསར་དུ་བཞེངས་པའི་ལེགས་བྱས་འདིས། །
སྐྱབ་གཅིག་གངས་ཅན་མགོན་པོའི་ཞབས་བརྟན་ཅིང༌། །
བསྟན་འགྲོའི་གསོས་སུ་སྨིན་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀུན། །
གེགས་མེད་བཞེད་པ་ཇི་བཞིན་ལེགས་འགྲུབ་སྟེ། །
འཇིག་རྟེན་ཞི་བདེར་གནས་པའི་དཔལ་འགྲུབ་ཤོག །
ཅེས་སྨོན་ཚིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཚིགས་བཅད་འདི་ཡང༌། འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རང་སྣང་དག་པའི་ཞིང་དང་

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 536

གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་གྲུ་འཛིན་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོའི་དཔེ་མཛོད་ལེགས་སྒྲིགས་མཛད་པོ། གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་མཆོག་གསུམ་ཞིང་གི་དམ་པར་དད་མོས་གཅིག་ཏུ་བརྟན་ཞིང༌། ཚང་ལ་མ་ནོར་བའི་ལམ་བཟང་པོར་གང་ནུས་ཅི་ལྕོགས་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པ་རྣམ་གྲྭ་བློ་བཟང་ཆོས་དར་ལགས་ནས། བྲག་དཀར་བསེ་ཤུལ་དགེ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་ལེགས་ཡར་འཕེལ་གྱི་གསུང་རྒྱུན་མན་ངག་རྣམས་ཁྲི་བརྟན་དགེ་སློང་བསྟན་འཕེལ་གྱིས་ཟིན་བྲིས་སུ་འགོད་གནང་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས་འདི་བཞིན། རྒྱས་བསྡུས་འཚམས་ལ་དམིགས་པ་སྐྱོང་བདེ་ཞིང༌། མན་ངག་གི་གནད་ཆ་ཚང་བ་བཅས་དཔེ་རྒྱུན་འཕེལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་དགོངས་ཏེ། ཆ་ཚང་གཅིག་འབྲི་བཤུས་མཛད་པའི་སྨོན་ཚིག་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐུལ་མ་མཛད་པ་ལྟར་སྙིགས་དུས་ཀྱི་བླ་མིང་འཛིན་པ་དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་དང་བ་ཆེན་པོས་བྲིས་པའོ།།
༡༩༩༤ལོའི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ལ།

བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་བསྲེ་བ་བསྒོམ་ཚུལ་གྱི་མན་ངག 537

དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་རེ་མ་ཏིའི་གཏོར་འབུལ།

གཟུངས་འཛིན་རྣམ་རྟོག་འཁྲུལ་པའི་དགྲ་བོ་ཀུན། །མི་ཤིག་དབྱིངས་སུ་བསྒྲུལ་བའི་ཤ་ཁྲག་རུས།
།སྦྱང་རྟོགས་སྦར་བྱས་བདུད་རྩིའི་གཏོར་མ་འདི། །དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་འཁོར་བཅས་མཉེས་ཕྱིར་འབུལ། །ཕྱི་ལྟར་བསྟན་སྲུང་དྲག་མོའི་སྐུར་བསྟན་ཡང༌། །ནང་དུ་རྒྱལ་ཡུམ་མཁའ་སྤྱོད་དབང་མོ་དངོས། །གསང་བ་རྡོ་རྗེའི་གྲོང་གི་ཙནྜ་ལི། །རྣམ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ངོ་བོར་ཁྱོད་བསྟན་ན། །ཕྱི་ཡི་བསྟན་སྐྱོང་འདོད་པའི་དོན་ཀུན་སྒྲུབ། །ནང་གི་བསྟན་སྐྱོང་དགའ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བརྩོལ། །གསང་བའི་བསྟན་སྐྱོང་ལྟེ་བའི་ཙནྜ་ལི། །འགལ་རྐྱེན་ཀུན་སེལ་མཐུན་རྐྱེན་ཀུན་གྲུབ་མཛོད།།
འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱུག་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་དམག་ཟོར་མའི་ངེས་དོན་གྱི་དག་པ་དང་སྦྱར་བའི་གཏོར་འབུལ་ཚིགས་བཅད་
འདི་ཡང་དད་བརྩོན་རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པ་རྣམ་གྲྭ་བློ་བཟང་ཆོས་དར་ལགས་ཀྱིས་བསྐུལ་བ་བཞིན་སེར་སྨད་དུང་དཀར་སྐྱེ་མིང་བློ་བཟང་དགའ་ལྡན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོར་འབོད་པས་དང་བ་ཆེན་པོས་སྦྱར་བའོ།།

དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ། 538

དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིགརྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་ཀླུང༌། །
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགསས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །
དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྔའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་ཡང་དེང་དུས་ཡིད་སྲུབས་ཀྱི་རྒྱུད་བརླམས་པའི་ཀླ་ཀློའི་སྡིག་སྤྱོད་མི་བཟད་པས་གངས་ལྗོངས་ཆོས་
ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྣང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམ་ཉེས་པར་བྱས། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ན་རྡུལ་ཕྲན་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གནོད་འཚེ་གྱ་གྱུའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དར་བ་སོགས་སྒོ་ཀུན་ནས་ལྔ་བདོའི་རྒུད་ཚོགས་མཚོ་ལྟར་བརྡོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང༌། བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སླར་ཡང་སྔར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་ཐུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་སླད་དང༌། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།། །།

"Wherever the Buddha's teachings have flourished,

either in cities or countrysides,

people would gain inconceivable benefits.

The land and people would be enveloped in peace.

The sun and moon will shine clear and bright.

Wind and rain would appear accordingly,

and there will be no disasters.

Nations would be prosperous

and there would be no use for soldiers or weapons.

People would abide by morality and accord with laws.

They would be courteous and humble,

and everyone would be content without injustices.

There would be no thefts or violence.

The strong would not dominate the weak

and everyone would get their fair share."

~THE BUDDHA SPEAKS OF
THE INFINITE LIFE SUTRA OF
ADORNMENT, PURITY, EQUALITY
AND ENLIGHTENMENT OF
THE MAHAYANA SCHOOL~

With bad advisors forever left behind,
From paths of evil he departs for eternity,
Soon to see the Buddha of Limitless Light
And perfect Samantabhadra's Supreme Vows.

The supreme and endless blessings
of Samantabhadra's deeds,
I now universally transfer.
May every living being, drowning and adrift,
Soon return to the Pure Land of Limitless Light!

⁕ The Vows of Samantabhadra ⁕

I vow that when my life approaches its end,
All obstructions will be swept away;
I will see Amitabha Buddha,
And be born in His Western Pure Land of
Ultimate Bliss and Peace.

When reborn in the Western Pure Land,
I will perfect and completely fulfill
Without exception these Great Vows,
To delight and benefit all beings.

⁕ The Vows of Samantabhadra Avatamsaka Sutra ⁕

書　　號: TI596

詳細書名: 西藏宗義注疏

作　　者: 彤噶洛桑欽列

內　　容：佛教見解宗論

宗　　派: 藏傳

用　　途: 西藏兒童村學校教科書

提供單位: NAMGYAL MONASTERY
印度達蘭莎拉 尊勝寺

提供日期: 2011 年 6 月

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn Amitabha Buddha's Pure Land,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.
May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.
Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA

南無阿彌陀佛

《 藏文：西藏宗義注疏 》
財團法人佛陀教育基金會 印贈
台北市杭州南路一段五十五號十一樓
Printed and donated for free distribution by
The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation
11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.
Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415
Email: overseas@budaedu.org
Website: http://www.budaedu.org
This book is strictly for free distribution, it is not for sale.
ཕྱག་དེ་འདི་ཆོས་སྦྱིན་དུ་འབྲལ་རྒྱུ་ལས། ཚོང་བསྒྲུངས་མི་ཆོག་ང་དགོངས་འཇགས་ཤུལ།
Printed in Taiwan
6,000 copies; November 2011
TI596 - 9750